

BK
K14

83007
Γ.Τ.Α.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'A' followed by a vertical stroke.

Reimpression
various in 1827

(Gregory)

Γρηγορίου Αλεξανδρινού
Ειβολή

Μέρος I^{ον}
(Εξ. 1694 no II^{ον} ?)

Αριθ. Ευ. 131048

Η ΚΑΙΝΗ
ΔΙΑΘΗΚΗ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΔΙΓΛΩΤΤΟΣ,
ΤΟΥΤΕΣΤΙ
ΒΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΒΑΝΙΚΗ.
ΜΕΡΟΣ Α.

ΔΙΑΤΑ

ΕΡΕ

Ε ΖΟΤΙΤ ΣΟΝΕ ΚΕ ΝΑ ΣΠΕΤΟΪ
ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΪΤ
ΜΠΕ ΔΙΦΙΟΥΧΕ,
ΔΟ ΜΕ ΘΕΝΕ
ΦΕΡΚΙΣΤΕ, Ε ΔΕ ΣΚΙΠΕΤΑΡΤΖΕ.
ΠΓΙΕΣ Ι ΠΑΡΡΙ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,
ΤΥΠΟΙΣ Χ. ΝΙΚΟΛΑΙΔΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ.
(Παρά τῆ Πύλῃ τῆς Ἀγορᾶς, ἀριθ. 420.)

1858.

ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ

ΤΗΣ

ΑΛΒΑΝΗΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

Ψηφία.	Όνοματα.
Α.	α. ἄλφα.
Β.	β. βήτα.
Π.	π. πη.
Γ.	γ. γάμμα
Ε.	ε. εἶν.
Δ.	δ. δέλτα.
Δ.	δ. δάλ.
Ε.	ε. ἔψιλον
Ε.	ε. εῦ.
Ζ.	ζ. ζήτα
Η.	η. ἦτα.
Θ.	θ. θήτα.
Ι.	ι. ιῶτα.
Κ.	κ. κάππα.
Κ.	κ. κάφ.
Λ.	λ. λάμβδα.
Λ.	λ. λάμ.
Μ.	μ. μῦ.
Ν.	ν. νῦ.
Ν.	ν. νούν.
Ξ.	ξ. ξι.
Ο.	ο. ὀμικρον.
Π.	π. πι.
Ρ.	ρ. ρῶ.
Σ.	σ. σίγμα.
Σ.	σ. σιν.
Τ.	τ. ταῦ.
Υ.	υ. ὑψιλον.
Φ.	φ. φι.
Χ.	χ. χι.
Χ.	χ. χι.
Ψ.	ψ. ψι.
Ω.	ω. ὠμέγα

Όλα τὰ ψηφία ταῦτα προφέρονται καθὼς εἰς τὴν Γραικικὴν Γλῶσσαν, ἐξκιρουμένων τῶν ἀκολουθῶν ἐνέξ, τὰ ὅποια ἐκφράζονται εἰς τὸ Ἀλβανητικὸν ἰδίωμα οὕτως. δηλ.

Π.	ἰ.	ὡς	μπ ἢ b Ἱταλ.	Παρ.	πίριτ,	Κεφ. 4.	Στίχ.	1.	πέρι,	Κεφ. 1.	Στ. 24.	κτλ. (1)
Ε.	ἰ.	γ	ἢ g Ἱταλ.	—	ἑἶθῃ,	—	—	17.	ἑἶθῃ,	—	2.	10.
Δ.	δ.	ν	ἢ d Ἱταλ.	—	δῶ,	—	—	21.	δίτῃ,	—	3.	1.
Ε.	ε.	υ	βραχὺ ἢ u Γαλ.	—	Ιουδῶνῃ,	—	—	2.	ἀτῃ,	—	1.	19.
Κ.	κ.	κε	ἢ c Ἱταλ.	—	ὄκῆβετ,	—	—	16.	ἕἴθῃ,	—	2.	9.
Λ.	λ.	λ	μακρὸν καὶ βαρὺ—	—	πόλι	—	—	2.	κῆλ,	—	5.	12.
Ν.	ν.	ν	ἢ gn Ἱταλ.	—	νύχῃ,	—	—	3.	ἕρι	—	6.	24.
Σ.	σ.	sh	Ἀγγλικά	—	Κρίστ,	—	—	16.	Σπίρτ,	—	1.	20.
Χ.	χ.	χ	πλὴν θαυότερον—	—	λέχετῃ	—	—	4.	ἕρῃ,	—	4.	11.

(1) Τὰ σημειώματα ἀναφέρονται εἰς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἁγίου Ματθαίου.

ΤΟ
ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ
ΣΕΝΤΙΟΥΓΓΙΑΙ
ΑΥΕΩΝ ΑΡΙΘ.
Η ΜΑΤΘΕΟΣΕ.

Κεφ. α'. 1.

Κρίε ε πάρε α'. 1.

ΒΙΒΛΙΟΣ τῆς γενεαλογίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Δαβίδ, υἱοῦ τοῦ Ἀβραάμ.

2. Ὁ Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ· Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ·

3. Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρές καὶ τὸν Ζαρά ἐκ τῆς Θάμαρ· Φαρές δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐσρώμ· Ἐσρώμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ·

4. Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ· Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασών· Ναασών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών·

5. Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοόζ ἐκ τῆς Ραχάβ· Βοόζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβιὴδ ἐκ τῆς Ρούθ· Ὠβιὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί·

6. Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαβίδ τὸν βασιλέα· Δαβίδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς γυναικὸς τοῦ Οὐρίου·

7. Σολομῶν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ· Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀθιά· Ἀθιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά·

8. Ἀσά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ· Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ· Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν·

9. Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ· Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄχαζ· Ἄχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν·

ΚΑΡΤ ἐγενεαλογήσῃ Ἰησοῦτ Κρί-
στὶτ τῆ πρίτ Δαβίδιτ, ἐ δὲ τῆ πρί-
τ Ἀβράαμιτ.

2. Ἀβραάμι πόλι Ἰσαάκνε, ἐ Ἰσα-
άκου πόλι Ἰακώβνε· ἐ Ἰακώβι πόλι
Ἰούδνε ἐ δὲ ἑλάζερτ' ἐτίγ'

3. Ἐ Ἰούδα πόλι Φαρέσνε ἐ δὲ Ζα-
ράνε γὰ Θαμάρα, ἐ δὲ Φαρέσι πό-
λι Ἐσρώμνε, ἐ Ἐσρώμι πόλι Ἀρά-
μνε·

4. Ἐ Ἀράμι πόλι Ἀμιναδάβνε, ἐ
Ἀμιναδάβη πόλι Ναασόννε, ἐ Ναασό-
νη πόλι Σαλμώννε·

5. Ἐ Σαλμώνι πόλι Βοόζνε γὰ
Ραχάβι· ἐ δὲ Βοόζι πόλι Ὠβιδνε γὰ
Ρούθι· ἐ Ὠβιδη πόλι Ἰεσέννε·

6. Ἐ Ἰεσέου πόλι Μπρέτνε Δα-
βίδ· ἐ Μπρέτι Δαβιδ πόλι Σολο-
μόνε γὰ Εφρούαγια ἐ Οὐρίουτ.

7. Ἐ Σολομόνι πόλι Ροβοάμνε, ἐ
Ροβοάμι πόλι Ἀθιάννε, ἐ Ἀθιάι πόλι
Ἀσάννε·

8. Ἐ Ἀσάι πόλι Ἰοσοφάτνε· ἐ Ἰο-
σαφάι πόλι Ἰοράμνε, ἐ Ἰοράμι πόλι
Ὀζιάννε·

9. Ἐ Ὀζία πόλι Ἰωαθάμνε, ἐ Ἰω-
αθάμι πόλι Ἄχαζνε, ἐ Ἄχαζι πόλι
Ἐζεκιάννε·

40 Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ· Μανασσῆ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών· Ἀμών δὲ ἐγέννησε τὸ Ἰωσίαν·

41 Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος.

42 Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ· Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ·

43 Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιοῦδ· Ἀβιοῦδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακίμ· Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ·

44 Ἀζώρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ· Σαδώκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχειμ· Ἀχειμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιοῦδ·

45 Ἐλιοῦδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ· Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν· Ματθάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ·

46 Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα τῆς Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.

47 Πᾶσαι λοιπὸν αἱ γενεαὶ ὑπὸ Ἀβραάμ. ἕως Δαβὶδ εἶναι γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ, γενεαὶ δεκατέσσαρες.

48 τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦτο, ἀφοῦ ἠρῶν βωνίσθη ἡ μήτηρ αὐτοῦ Μαρία μετὰ τοῦ Ἰωσήφ, πρὶν συνέλθωσιν, εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου.

49 Ἰωσήφ δὲ ὁ ἄνθρωπος αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων νὰ θεατρίσῃ αὐτήν, ἠθέλησε νὰ ἀπολύσῃ αὐτήν κρυφίως.

20. Ἐνῶ δὲ αὐτὸς διελογίσθη ταῦτα, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη

40. Ἐ Ἐζεκία πόλι Μανασίε ἐ Μανασίου πόλι Αμόνε, ἐ Αμόνη πόλι Ἰωσίανε·

41. Ἐ Ἰωσία πόλι Ἰεχονίανε ἐ δὲ θελάζεριτ' ἐτίγ κούρ Ἰσπούνε ρόπντε Βαβυλώνε.

42. Ἐ πᾶς ρόπερίσ' ἐ Βαβυλώνεσε, Ἰεχονία πόλι Σαλαθιήλνε, ἐ Σαλαθιήλη πόλι Ζοροβάβελνε·

43 Ἐ Ζοροβάβελι πόλι Αβιούδνε, ἐ Αβιούδη πόλι Ελιακίμνε, ἐ Ελιακίμη πόλι Αζόρρε·

44. Ἐ Αζόρρι πόλι Σαδώκνε, ἐ Σαδώκου πόλι Αχειμνε, ἐ Αχειμι πόλι Ελιοῦδνε·

45. Ἐ Ελιοῦδι πόλι Ελεάζαρνε ἐ Ελεάζαρι πόλι Ματθάνε· ἐ Ματθάνι πόλι Ιακώβνε·

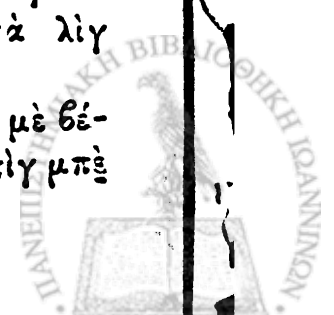
46. Ἐ Ιακώβι πόλι Ἰωσήφν κούρρεν' ἐ Μαρίαςε, κῆγκά ἀγιὸ οὐλὲ Ἰησοῦτι κῆ κιοῦχετε Κρίστ.

47. Εἰθε κῆζατε ἀδὰ κῆ γκά Αβραάμη ἐ γγῆρ τε Δαβιδι γιάνε κῆζα κατερμπεδγέτε, ἐ κῆ γκά Δαβιδι ἐ γγῆρα μπῆ τε ἡκουρε τε Βαβυλώνεσε γιάνε κῆζα κατερμπεδγέτε, ἐ γκά τε ἡκουριτ' Βαβυλώνεσε γγῆρ τε Κρίστι, γιάνε ἐ κῆζα κῆ τερμπεδγέτε.

18. Ἐ τε λῆριτε ἐ Ἰησοῦτι Κρίστιτ οὐ πῆ κῆστοῦ, σὲ ψὲ οὐ ἀρῶνις μέμα ἐ τίγ Μαρία με Ἰωσήφνε, πᾶ πασκούαρε φῆρρε οὐ φέντ με κῆρρε γκά Σῆντι Σπίοτ.

49. Ἐ Ἰωσήρη κούρ' Ἰσαίγ σὲ ψὲ κῆϊτ' ἰ δρέιγτε, ἐ νούκε δούαιγ τὰ τρεφὸν ἀτέ, βούρι ντέρ μέντ τὰ λιγ ἀτέ φῆζουρα ἐ τε ἴκεν.

20. Ἐ τεκ μεντόνεϊγ κῆτο με βῆτεγῆ τετίγ, νὰ ἐ γιοῦ δούκ ἀτίγ μπῆ

κατ' ἄναρ εἰς αὐτόν, λέγων, Ἰωσήφ υἱὸς τοῦ Δαβὶδ, μὴ φοβηθῆς νὰ παραλάβῃς Μαριάμ, τὴν γυναῖκά σου· διότι τὸ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν εἶναι ἐκ Πνεύματος Ἁγίου.

21. Θέλει δὲ γεννήσει υἱόν, καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· διότι αὐτὸς θέλει σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

22. (Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγεινε διὰ νὰ πληρωθῆ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος,

23. «Ἴδου, ἡ παρθένος θέλει συλλάβει, καὶ θέλει γεννήσει υἱόν, καὶ θέλουσι καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ,» τὸ ὅποιον μεθερμηνευόμενον εἶναι, Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.)

24. Ἐξεγερεθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἔκαμεν ὡς προσέταξεν αὐτὸν ὁ ἄγγελος Κυρίου· καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

25. Καὶ δὲν ἐγνώριζεν αὐτὴν, ἕως οὗ ἐγέννησε τὸν υἱὸν αὐτῆς· τὸν πρωτότοκον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΣ.

Κεφ. β'. 2.

ΑΦΟΓ δὲ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδού, μάγιοι ἀπὸ ἀνατολῶν ἦλθον εἰς Ἱερουσόλυμα, λέγοντες,

2. Πού εἶναι ὁ γεννηθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; διότι εἶδομεν τὸν ἀστὲρα αὐτοῦ ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἦλθομεν διὰ νὰ προσκυνήσωμεν αὐτόν.

3. Ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη, καὶ πᾶσα ἡ Ἱερουσόλυμα μετ' αὐτοῦ.

Ἰουδαιῶν Εγγεῖλ' ἰ Ζότιτ, ἐ ἰθά, Ἰωσήφ ἰ πέρρι Δαβίδιτ μὴ φοβηθῆς μεθ' ἑσέ γένησθαι γυναῖκα σου· διότι ἐκ πνεύματος ἁγίου γεννηθήσεται υἱὸς σου· καὶ ἑσὺ θέλεις καλεῖσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· διότι αὐτὸς θέλει σῶσαι τὸν λαόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν σου.

21. Ἐ δὲ τὸ πνεῦμα ἁγίου ἐπιπέσει ἐπὶ σε καὶ ἑσὺ θέλεις καλεῖσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· διότι αὐτὸς θέλει σῶσαι τὸν λαόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν σου.

22. Ἐ δὲ εἶπεν ἑσέ οὐ φοβηθήσεται ἡ παρθένος καὶ ἑσὺ θέλεις γεννήσει υἱόν, καὶ ἑσὺ θέλεις καλεῖσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· διότι αὐτὸς θέλει σῶσαι τὸν λαόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν σου.

23. Ἰδού, ἡ παρθένος θέλει συλλάβει, καὶ θέλει γεννήσει υἱόν, καὶ ἑσὺ θέλεις καλεῖσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· διότι αὐτὸς θέλει σῶσαι τὸν λαόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν σου.

24. Ἐ σὺ οὐ φοβηθήσεται ἡ παρθένος καὶ ἑσὺ θέλεις γεννήσει υἱόν, καὶ ἑσὺ θέλεις καλεῖσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· διότι αὐτὸς θέλει σῶσαι τὸν λαόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν σου.

25. Ἐ νοῦς ἑσέ οὐ γνώριζεν αὐτὴν, ἕως οὗ ἐγέννησε τὸν υἱόν αὐτῆς· τὸν πρωτότοκον· καὶ ἑσὺ θέλεις καλεῖσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

Κρίε εἶδτε. β'. 2.

Εἰ σὺ λέου Ἰησοῦ ντὲ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, μπε εἶδτε τὸ μπρέτιτ Ἡρώδιτ, νὰ ἐβίγειν τὰ μαγιότγια· γὰρ ἀνατολὴ ντὲ Ἱερουσαλὴμ ἐβίγειν.

2. Καὶ εἶπεν ἑσέ οὐ φοβηθήσεται ἡ παρθένος καὶ ἑσὺ θέλεις γεννήσει υἱόν, καὶ ἑσὺ θέλεις καλεῖσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· διότι αὐτὸς θέλει σῶσαι τὸν λαόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν σου.

3. Ἐ μπρέτιτ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη, καὶ πᾶσα ἡ Ἱερουσόλυμα μετ' αὐτοῦ.

4. Καὶ συνάξας πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἤρῳτα νὰ μάθῃ παρ' αὐτῶν, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται.

5. Ἐκεῖνοι δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· διότι οὕτως εἶναι γεγραμμένον διὰ τοῦ προφήτου,

6. «Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, δὲν εἶσαι οὐδόλως ἐλάχιστη μετὰ τῶν ἡγεμόνων τοῦ Ἰούδα· διότι ἐκ σοῦ θέλει ἐξέλθει ἡγούμενος, ὅστις θέλει ποιμάνει τὸν λαὸν μου τὸν Ἰσραὴλ.»

7. Τότε δὲ Ἡρώδης, καλέσας κρυφίως τοὺς μάγους, ἐξηκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν καιρὸν τοῦ φαινομένου ἀστέρου.

8. Καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ, εἶπε, Πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου· ἀφοῦ δὲ εὗρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, διὰ νὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ νὰ προσκυνήσω αὐτό.

9. Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἀνεχώρησαν· καὶ ἰδοὺ, ὁ ἀστὴρ, τὸν ὁποῖον εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προεπορεύετο αὐτῶν, ἕως οὗ ἔλθῶν ἐστάθη ἐπάνω ὅπου ἦτο τὸ παιδίον.

10. Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστὴρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα.

11. Καὶ ἐθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εὗρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ προσόντες προσεκύνησαν αὐτὸ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσέφεραν εἰς αὐτὸ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν.

12. Καὶ ἀποκαλυφθέντες θεόθεν κατ' ὄναρ νὰ μὴ ἐπιστρέψωσι πρὸς τὸν Ἡρώδη, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀ-

4. Εἰ σὺ μπεγιάδῃ φῖθῃ τὴ πάρετ' ἐ Πρίφτερετ, ἐδὲ τὴ Γρομματέψουριτ' ἐ λαύιτ, ἐ ἰ πίετι ἀτὰ τὴ μψὸν κοῦ θάλῃ λέγετε Κρίστῃ.

5. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάνε ἀτίτ, ντὲ Βιθλεεὲμ τὲ Ἰουδέεσσῃ σὲ ἀστου ἐστῃ σκούαρῃ γκά Προφήτη,

6. Ε δὲ τὴ Βιθλεεὲμ ἐέντ' ἰ Ἰουδέεσσῃ νοῦκε γὲ φάρ ἐδόφῃλε ντὲ ζοτῆρινγ τὲ Ἰουδέεσσῃ, σὲ ψὲ γκά τέγε δὲ τὲ δάλῃ ζῶτ, κὲ ἀτ' δὲ τὲ κουλότγῃ λαόνῃ τὴμ Ἰσραήλῃ.

7. Ἀγιέρῃ Ἡρώδη θύρῃ Μαφιστογιάρετε φσέγουρα, ἐ μψῷτ μίρῃ γκά ἀτὰ κὲ γῆνε κὲ κούρ οὐ δούκ ἴλι.

8. Ε σὺ δερφῷ ἀτὰ ντὲ Βιθλεεμ, οὐ θί' χῆτγδενὶ νταστὶ ἐ σὺ τὲ μψόνῃ μίρῃ πὲρ ἀτὲ τοῦκ ἐξετάξουρε, ἐ σὺ τὰ φέννῃ, σίλμνῃ ἐδὲ μούκ εἶδησι (χακῆρ) κὲ τὲ βιγ ἐ δὲ σὺνε τὴ φάλεμ.

9. Ε δὲ ἀτὰ σὺ διφιοῦανῃ φριάλῃτ' ἐ Μπρέτιτ, ἴκνε' ἐ γιά περσερὶ ἴλι κὲ κίτνε πάρῃ ντὲ Ἄνατολή, ἐ οὐ σκὸν περπάρῃ ἀτουρε, γγερὰ σὰ ζπρίτι ἐ μπέτι ἀτγὲ τὲκ κὲ δγιάλι σίπερ.

10. Ε σὺ πάνῃ ἴλε οὐ φεζούανῃ φάλ' τὲ μὰδ φῶρτ.

11. Ε σὺ γῆνε πῆρῆντῃ ντὲ ὄτεπῃ, τζιοῦανῃ δγιάλενῃ πᾶσῃ με τέμνῃ ἐτίγ Μαρῆνε, ἐ ράνῃ μπέ δέ, ἐ γιοῦ φάλῃ ἀτίγ' ἐ χῆπνε χαζῆνέτ' ἐτουρε, ἐ ἰδάνῃ δουρετῃ ἀρῃ, ἐ δὲ θυμγιάμῃ, ἐ δὲ σμύρνῃ.

12. Ε σὺ πάνῃ μπέ φιοῦμῃ τὲ μῶς κθένενῃ ντὲ Ἡρώδη, ἴκνε' ἐ ἴανῃ γκά τγιάτῃρε οὐδῃ μπέ ἐέντ' τὲ

νεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

13. Ἀφοῦ δὲ αὐτοὶ ἀνεχώρησαν, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ, λέγων, Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἔσο ἐκεῖ ἕως οὗ εἶπω σοι· διότι μέλλει ὁ Ἡρώδης νὰ ζητήσῃ τὸ παιδίον, διὰ νὰ ἀπολέσῃ αὐτό.

14. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ διὰ νυκτός, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον.

15. Καὶ ἦτο ἐκεῖ ἕως τῆς τελευταίας τοῦ Ἡρώδου· διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, «Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.

16. Τότε ὁ Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη σφόδρα, καὶ ἀποστείλας ἐρῶνευσε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄροις αὐτῆς, ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ κενωτέρω, κατὰ τὸν καιρὸν τὸν ὁποῖον ἐξηκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων.

17. Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος,

18. «Φωνὴ ἠλούσθη ἐν Ῥαμὰ, Ὁρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ἔδυμνος πολὺς· ἡ Ῥαχὴλ ἔλκει τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ δὲν ἤθελε νὰ παρηγορηθῇ, διότι δὲν ὑπάρχουσι.»

19. Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ,

20. Λέγων, Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ὑπάγε εἰς γῆν Ἰσραὴλ· διότι ἀπέθανον οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.

21. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,

τοῦρε.

13. Ἐ πὰ σὶ ἔκνε ἀτὰ, γιὰ Ἐγγεῖλ' ἐ ζότιτ γοῦ δοῦκ ντὲ ἔντερρε τὲ Ἰωσήφητ, ἐ ἰθά Γκρέου ἐ μέρρ δγιάλενε ἐ δὲ μέμεν' ἐτίγ ἐ ἔκνε ντὲ Αἴγυπτο, ἐ ρὶ ἀτγὲ, γγε- ρὰ σὰ τὲ θόμ οὔνε, σὲ ψὲ Ἡρώδη δὸ τὲ κερκόγε δγιάλενε τὰ βρά- σαε.

14. Ἐ δὲ ἀτ σὶ οὐ γκρὲ μὸρ- ρὶ δγιάλενε, ἐ δὲ μέμεν' ἐτίγ νάτενε, ἐ ἔατε ντὲ Αἴγυπτο.

15. Ἐ κεντρὸν ἀτγὲ γγερά ντὲ βδέκεγε τ' Ἡρώδητ, κὲ τὲ πα- φούγετε ἀγὶὸ κὲ οὐ θὰ γκὰ ζό- τι μὲ ἀνε τὲ προφήτητ, κὲ θότε, γκὰ Αἴγυπτογια ἐ θύρρα πύρρε τίμ.

16. Ἀχίερε σὶ πὰ Ἡρώδη κὲ οὐ κιεσ γκὰ Μαφιῶτγιάρετε, οὐ ζεμερούα φόρτ, ἐ δερφοῖ ἐ βρά- ου φίθε δγιέλυτε κὲ κένε ντὲ Βηθ- λεὲμ, ἐ δὲ ντὲ φίθε συνόρετ' ἐσάιγ κὲ μπε δι βγιέτ ἐ πόστε σὶ κούντρε μψοῖ κόχενε γκὰ Μαφιῶτγιάρετε.

17. Ἀχίερε οὐ παφούα ἀγὶὸ κὲ οὐ θὰ γκὰ Προφήτη Ἱερεμία, κὲ θόσ,

18. Ζὲ οὐ διφίουα ντὲ Ῥαμὰ, τὲ κίαρ ἐ τὲ οὐλερίγτουρε ἐτὲ ρεκούαρ ἐ σούμε Ραχίλι κίαν δγι- ἐλυτ ἐσάιγ, ἐ νοῦκε δούκιγ τὲ πα- ρηγορίσειγ σὲ νοῦκε γιάνε.

19. Ἐ σὶ βδίκε Ἡρώδη, γιὰ Ἐγγεῖλ' ἰ ζότιτ οὐ δοῦκ μπε φι- ούμε ντὲ Ἰωσήφη νιὲ Αἴγυπτο.

20. Ἐ ἰθότε, γκρέου' ἐ μέρ δγιάλενε, ἐ δὲ μέμεν' ἐτίγ, ἐ ἔτξε μπε ἔεντ τὲ Ἰσραήλιτ, σὲ ψὲ βδίκεν ἀτὰ κὲ κερκοῖγενε σπέρ- τιν ἐ δγάλιτ.

21. Ἐ δὲ ἀτ οὐ γκρὲ, ἐ μὸρ- ρὶ δγιάλενε, ἐ δὲ μέμεν' ἐτίγ,

καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ.

22. Ακούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ· ἀποκαλυφθεὶς δὲ θεόθεν κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας.

23. Καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· διὰ τὴν πληρωθῆναι τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζωραῖος θέλει ὀνομασθῆναι.

Κεφ. γ'. 3.

ΕΝ ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἔρχεται Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, κηρύττων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας,

2. Καὶ λέγων, Μετανοεῖτε· ἐπειδὴ ἐπλησίωσεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

3. Διότι οὗτος εἶναι ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, αὐφωήθω ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου· εὐθείας κήρυττε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

4. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφή αὐτοῦ ἦτο ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.

5. Τότε ἐξήρχετο πρὸς αὐτὸν ἡ Ἱεροσόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πάντα τὰ περίχωρα τοῦ Ἰορδάνου.

6. Καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῳ ὑπὸ αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

7. Ἰδὼν δὲ πολλοὺς ἐκ τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους εἰς τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ἔδειξεν εἰς ἐσᾶς νὰ φύγητε

ἐ ἐρδι μπε θέντ τῆ Ἰσραήλιτ.

22. Ε σὶ μψὶ σὲ μπροτερον ντῆ Ἰουδαίε Αρχελαοῖ ντῆ θέντ τῆ Ηρώδιτ παπαῖτ σὲ τῆγ, οὐ τρέμπτε τῆγ ἀτγῆ, ἐσὶ γιοῦ δούκ ντ' ἐντερε, θάτε ντῆ σίνορ τῆ Γαλιλαίεσε.

23. Ε ἐρδι ἐ κεντρώτ ντῆ κιοῦτῆτ κῆ κιοῦγετε Ναζαρέτ, κῆ τῆ παφοῦγετε ἀγίὸ κῆ οὐ θα γκά προφήτεριτε, σὲ Ναζαραῖο δὸ τῆ θούγετε.

Κεφ. γ'. 3.

Ε μπε τὸ δὶτ ἀχίερε, ἐρδι Ἰωάννη παφεζόρι ἐ κηρύξ ντῆ ἐρεμῆ τῆ Ἰουδαίεσε,

2. Ε θόστε, μετανοήτι, σὲ ἀφεῖρῆστε μπροτερία ἐ Κιέλοετ.

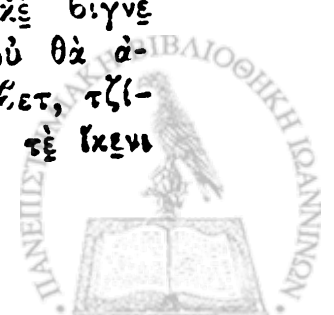
3. Κοῖτγ ἔστ ἀτ κῆ οὐθά γκά Προφήτη Ἡσαῖα, κῆ θόστε, ζῆ ἰ ἀττ κῆ θερετ ντῆ ἐρημί· δερτόνε οὐδενέ ζότιτ, τῆ πένε τῆ δρέτγτα μονοπάτετ ἐτίγ.

4. Ε ἀτ Ἰωάννη ρόπατ ἐτίγ ἐ χίσε γκά λέστ' ἐ δὲ Φαμίλεσε, ἐ δὲ μπε μῆε τῆ τῆγ πρέζ τῆ λεκούρτε. Ε δὲ τῆ γκρέετ ἐτίγ κῆ βλαστάρε, ἐ δὲ μγιάλτε τ' ἐφκρε.

5. Αχίερε ἐρδε τῆκ ἀτ φίθῆ τῆ Ἰερουσαλίμιτ, ἐ δὲ φίθῆ σὰ κένε ἀφεῖρῆ Ἰορδάνιτ.

6. Ε παφεζόνεσνε ντῆ Ἰορδάν γκά ἰτ, ἐξομολογίσεσνε φάγετ' ἐτοῦρε.

7. Ε σὶ πὰ σιοῦμε γκά Φαρισέτε, ἐ Σαδουκέγτε, κῆ θίγνε ντῆ παφεζίμ τῆ τῆγ, οὐ θὰ ἀτοῦρε πγέλατ' ἐ νεπέρκαῖετ, τζίλι οὐ δερτόι γιοῦβετ κῆ τῆ Ἰκενι

ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;

8. Κάμετε λοιπὸν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας.

9. Καὶ μὴ φαντασθῆτε νὰ λέγητε καθ' ἑαυτοῦς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· διότι σὰς λέγω, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων νὰ ἀναστήσῃ τέκνα εἰς τὸν Ἀβραάμ.

10. Ἢδη δὲ καὶ ἡ ἀξίγη κείται πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων πᾶν λοιπὸν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

11. Ἐγὼ μὲν σὰς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος εἶναι ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ βαστάσω τὰ ὑποδήματα· αὐτὸς θέλει σὰς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ καὶ πυρὶ.

12. Ὅστις κρατεῖ τὸ πτυάριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ θέλει διακαθαρίσει τὸ ἀλώνιον αὐτοῦ, καὶ θέλει συναῖξει τὸν σίτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην· τὸ δὲ ἄχυρον θέλει κατακαύσει ἐν πυρὶ ἀσθέστῳ.

13. Τότε ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, διὰ νὰ βαπτισθῇ ὑπ' αὐτοῦ.

14. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἐκώλυεν αὐτὸν, λέγων, Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω νὰ βαπτισθῶ ὑπὸ σοῦ, καὶ σὺ ἔρχεσαι πρὸς ἐμέ;

15. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄφες τώρα· διότι οὕτως εἶναι πρέπον εἰς ἡμᾶς νὰ ἐκπληρώσωμεν πᾶσιν δικαιοσύνην. Τότε ἀφίνει αὐτόν.

16. Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ, ἠνοίχθησαν εἰς αὐτὸν οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ

γὰρ οὐρβίγαι καὶ ἐβγίεν.

8. Ἦνι δὰ πέμμε καὶ τὲ φιάγε με ματανί.

9. Ἐ μὸς θότι με βέτεχε· καὶ Ἀβράμνε κέμι παπά, σὲ ψὲ οὐ θόμ γιούβει, σὲ Περντία μουντ ἐ δὲ γκά κατὰ φούρρε τὲ κρέγε δγιέμ τ' Ἀβράμιτ.

10. Για ἐ δὲ σοπάτα ἀφῆρρ ῥέζεσ' σὲ λίσαβει εἴστε τζδὸ λίσ καὶ ζλέν πέμμε τὲ μίρρε, πρίτετε, ἐ βίχετε μπὲ ζγιάρ.

11. Οὐε παφεζότγ γιούβει με οὐγε, καὶ τὲ μετανόηνη, πὸ ἀτ καὶ ἐβγίεν πὰς μέγε εἴστε με ἰ φόρτε γκά μέγε ἀτιγ νούκε γιάμ ἰ ζότι τὲ μπάιγ κεπούτζετ. Αἱ δὸ τοῦ παφεζότγ γιούβει με Σπίρτ τὲ Σενγτερούαρ ἐ δὲ με ζγιάρ.

12. Αἱ κα ντὲ δόρρε τὲ τιγ λιοπάτενε, ἐ δὸ τὲ κερρόγε λέμεν' ἐτιγ, ἐ δὸ τὲ βέρρε νταμπάρ φούρρετ' ἐτιγ, ἐ κάστενε δὸ τὰ δγιέγε με ζγιάρ τὲ πὰ σούαρ.

13. Αζιέρε ἔρδη ἐ δὲ Ἰησοῦ· γὰρ Γαλιλαία ντὲ Ἰορδάν ντὲ Ἰωάννη, τὲ παφεζόνειγ πρέιγ τιγ.

14. Πὸ Ἰωάννη ἐμποδὶς ἀτὲ ἐ ἰ θόττε, οὐνε κάμ στρεγγίμ τὲ παφεζόνεμ πρέιγ τέγε, ἐ τὲ βγίεν τέκ μέγε;

15. Ἐ δὲ Ἰησοῦ οὐ περφεῖκ ἐ ἰ θὰ ἀτιγ, λέ ἀτὸ νταῦτί· σὲ ἀστὸν εἴστ' ἐ οὐδεσε ντὲ νέβετ, τὲ κέγεμμε φίθε δικαιοσύνη· ἀζιέρε ἐλιά ἀτέ.

16. Ἐ σὶ οὐ παφεζόρα Ἰησοῦ, δόλι ἀτε τζάσ γκά οὐ γετ, ἐ γιά ἐγιού χάπνε. Κί-ελτε, ἐπὰ σπρίτιν' ἐ Περντί-

κταβαίνον ὡς περιστερὰν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν.

17. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὁποῖον εὐκρεστήθην.

Κεφ. δ'. 4.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐφέρθη ὑπὸ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον, διὰ τὴν πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου.

2. Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα, καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπέινασε.

3. Καὶ ἐλθὼν πρὸς αὐτόν ὁ πειράζων, εἶπεν, Ἐὰν ᾔσῃ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἰπέ νὰ γείνωσιν ἄρτοι οἱ λίθοι οὗτοι.

4. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Εἶναι γεγραμμένον, «Μὴ ἄρτον μόνον δὲν θέλει ζῆσαι ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ με πάντα λόγον ἐξερχόμενον διὰ στόματος Θεοῦ.»

5. Τότε παραλαμβάνει αὐτόν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ στήνει αὐτόν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ,

6. Καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἐὰν ᾔσῃ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ρίψον σεαυτὸν κάτω· διότι εἶναι γεγραμμένον, «Ὅτι θέλει προσταῆσαι εἰς τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ περὶ σου,» καὶ θέλουσι σὲ σηκώσει ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν, διὰ τὴν μὴ προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.»

7. Εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Πάλλιν εἶναι γεγραμμένον, «Δὲν θέλεις πειράζει Κύριον τὸν Θεόν σου.»

8. Πάλιν παραλαμβάνει αὐτόν ὁ διάβολος εἰς ὄρος πολὺ ὑψηλόν, καὶ

σε, καὶ ζῆρεῖτι πόσει πελούμπε ἐ ἔρδι μπε ἀτέ.

17 Ε γιά ζε γκά Κίσελτε καὶ θόσ, κούτγ εἴστε ἰ πέρρι ἱμ ἰ δάσουρι, καὶ μπε τε πρέχεμ.

Κρίε ἐκάτεστε. δ'. 4.

Ἀχίερε Ἰησοῦτι οὐ προὺ γκά σπέρτι ντέ ἔρημι, τε Φουζίτειγ γκά ἰ παουδι.

2. Ε σὶ ἀφερόῖ διζέτ διτ ε δὲ διζέτ νέτ, παστάγε ἰ ἔρδι οὐ.

3. Ε οὐ κιάς τέκ ἀτ Δγιάλι ἐ ἰ θά ντέ εἴστε καὶ γέ πέρρι ἰ Περντίσε, θούκιγ τε πένενε κετὸ Φούρρε πούκε.

4. Ε ἀτ οὐ περφέιτκ ἐ ἰ θά, εἴστε σκρούαρε σὲ ἱερίου γιὸ με πούκε θέτεμε μουντ τε ρόγε, πό ἐ δὲ με τζδὸ φγιάλε καὶ δέλλ γκά ρόγια ἐ Περντίσε.

5. Αχίερε ἐ μόρρι ἀτέ Δγιάλι, ἐ εἴπούρι ντέ σῆντ κιουτέτ ἐ εβουῖρι μπι κουπέ τε κέσεσε.

6. Ε ἰ θά ἀτίγ ντέ εἴστε καὶ γέ ἰ πέρρι ἰ Περντίσε σγιέρε θέτεχενε πρότε, σὲ εἴστε σκρούαρε καὶ δὲ τε πορσίτγε ντέ Ε γγελιτ' ἐτίγ περ τι, ἐ δὲ τε τε γκρένε ντέ δούαβ, τε μὸς περπγιέξ μπε Φούρρ κέμπενε τέντε.

7. ἰ θά ἀτίγ Ἰησοῦτι, παμέτα εἴστε σκρούαρε ἐ δὲ κεγιὸ, τε μὸς πειράξ Ζόντε τέντε Περντίνε.

8. Παμέτα ἐμόρρι ἀτέ Δγιάλι, ἐ ἐχίπεν ντέ ἱε μάλ τε λιάρ-

δεικνύει εἰς αὐτὸν πάντα τὰ βασιλεία τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν.

9. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ταῦτα πάντα θέλω σοὶ δώσει, ἐὰν πεσῶν προσκυνήσῃς με.

10. Τότε ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτὸν, Ὑπαγε, Σατανᾶ· διότι εἶναι γεγραμμένον, «Κύριον τὸν Θεόν σου θέλεις προσκυνῆσαι, καὶ αὐτὸν μόνον θέλεις λατρεύσει.»

11. Τότε ἀφίνει αὐτὸν ὁ διάβολος· καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσήλθον καὶ ὑπηρέτουν αὐτόν.

12. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ὁ Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

13. Καὶ ἀφήσας τὴν Ναζαρέτ, ἦλθε καὶ κατώκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν, ἐν τοῖς ὁρίοις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλείμ.

14. Διὰ τὴν πληρωθῆναι τὸ ρηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος,

15. «Γῆ Ζαβουλῶν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν·

16. Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ εἰς τοὺς καθημένους ἐν τῷ σκότει καὶ ἐν τῷ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν εἰς αὐτούς.»

17. Ἀπὸ τότε ἤρχισεν Ἰησοῦς νὰ κηρύττῃ καὶ νὰ λέγῃ, Μετανοεῖτε· διότι ἐπλησίωσεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

18. Περιπτῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς παρά τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφοὺς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ῥίπτοντας δίκτυον εἰς τὴν θάλασσαν· διότι ἦσαν ἀλιεῖς.

19. Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἐλθετε ἐπίτω μου, καὶ θέλω σᾶς κά-

τε εἶναι, ἐἰς δεξιότητάς μου, καὶ ἐγὼ θέλω σᾶς ἀποστείλαι ἐν τῷ πλοῖ μου· καὶ ἡμεῖς θήσομεν ἐν τῇ θάλασσῃ ἵσθητάς.

9. Ἐἰ θὰ ἀτίγ, δὲ τὲ τί ἄπ τι, ντὲ ῥάφτζ τὲ μὲ φάλετζ μούα φίθε κετό.

10. Ἀχίερε ἰ θότῃ ἀτίγ Ἰησοῦ, χαίγδε πράπα μέγε σατανᾶ, σὲ ἔσπε σκρούαρε, τί φάλετζ ζότιτ σιτ Περντίσε, ε δὲ ἀτίγ θέτεμε τὲ ἄπτζ λεβδίμ.

11. Ἀτε χέρε ἴκου ἰ παουδι γκά ἀτ, ἐ γιά ἔρδε ἔγγελλτ' ἐ ἐ ἔρπείγνε.

12. Ἐ σὶ διφιδί Ἰησοῦ σὲ Ἰωάννη οὐ παραδὸς, ἴκου ἐ βάτε ντὲ Γαλιλαίε.

13. Ἐ σὶ ἴκου γκά Ναζαρέτι ἔρδι ἐ μπέτι ντὲ Καπερναοὺμ κὲ ἔσπε ἀφῆρ δέτιτ, ντὲ συνοῦαρ τὲ Ζαβουλόνιτ ἐ δὲ τὲ Νεφθαλίμιτ.

14. Κὲ τὲ παφουχετε ἀγιὸ κὲ οὐ θὰ γκά προφήτη Ἡσαΐου, κὲ θότῃ,

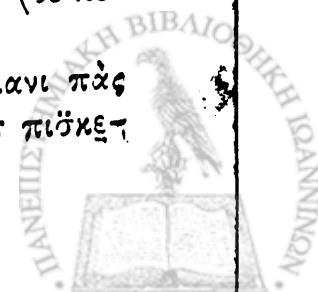
15. Δέου ἰ Ζαβουλόνιτ, ἐ δὲ δέου ἰ Νεφθαλίμιτ, οὐδεν' ἐ δέτιτ, πῆρτέϊγ Ἰορδάνιτ, Γαλιλαία ἐ σὲ παπέσεβετ.

16. Λαβί κὲ ῥίγ ντὲ ἔρεσίρε, πὰ ὄριτε τὲ μάδε, ἐ δὲ ἀτὰ κὲ ῥίγνε ντὲ ἔρεσι, ἐ δὲ ντὲ σκοταδ τὲ εδὲχέγεσε ὄριτε φέζι μπὰ τά.»

17. Ἀχίερε νίσι Ἰησοῦ τὲ διδάξ, ἐ τὲ θόσ' μετανοήση σὲ ἀφῆρ ἔσπε Μπρετερία ἐ Κίελεβετ.

18. Ἐπί ἔτζεν Ἰησοῦ ἀφῆρ δέτιτ σὲ Γαλιλαίεσε πὰ δι ἔζελαζερ Σίμονε κὲ κιούχαεϊγ Πέτρο, ἐ δὲ Ἀνδρέανε θελάν' ἐτίγ κὲ θίγνε ῥγιέτετε ντὲ δέτ, (τὲ κένε πισκέτόρε.)

19. Ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε, ἔγιανι πὰς μέγε, ἐ δὲ τοῦ πείγ γιούβετ πισκέτ.

μει ἀλιςτε ἀνθρώπων.

20. Οἱ δὲ ἀφήσαντες εὐθύς τὰ δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτόν.

21. Καὶ προχωρήσας ἐκείθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφοὺς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἐπισκευάζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς.

22. Οἱ δὲ, ἀρήσαντες εὐθύς τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτόν.

23. Καὶ περιήρχετο δὲ Ἰησοῦς ὄλην τὴν Γαλιλαίαν, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν μετὰ τοῦ λαοῦ.

24. Καὶ διήλθεν ἡ φήμη αὐτοῦ εἰς ὄλην τὴν Συρίαν, καὶ ἔφερον πρὸς αὐτόν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ὑπὸ διαφόρων νοσημάτων καὶ βασάνων συνεχόμενους, καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σεληνιαζομένους, καὶ παραλυτικούς· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.

25. Καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας, καὶ ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

Κεφ. ε. 5.

ΙΩΝ δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἀφοῦ ἐκάθισεν, ποροσῆλθεν πρὸς αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2. Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτούς, λέγων,

3. Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι· διότι αὐτῶν εἶναι ἡ βασιλεία

τόρῃ τῆς ἱερέζετ.

20. Ἐ δὲ ἀτὰ ἀτῆ τζάστ λιάνῃ ῥγιέτετε, ἐ θάνε πὰς τίγ.

21. Ἐ σὶ θάτε με τέγε, πὰ δι τῆ τγιέρε θελάζερ, Ἰάκωβονε ἐ δὲ Ἰωάννε τῆ πίγτε ἐ Ζεβεδέοσε κῆ ρίγνε ντῆ θάρκε πᾶσκε με πᾶκᾶν' ἐτοῦρε Ζεβεδέονε, ἐ δερ- τῆγνε ῥγιέτετ' ἐτοῦρε, ἐ ἰ θύρ- ρι ἐ δὲ ἀτά.

22. Ἐ δὲ ἀτὰ ἀτῆ τζάστ λιάνῃ θάρκνε ἐ δὲ πᾶκᾶν' ἐτοῦρε, ἐ θάνε πὰς τίγ.

23. Ἐ Ἰησοῦτ φεζδίστε ντῆ περ φίθε Γαλιλαίε, τοῦκ' ἐδιδάζουρε ντῆ Συναγόγε τῆ τοῦρε, ἐ τοῦκ' ἐ κηρύζουρε Οὐγγίλν' ἐ μπρετερίσε, ἐ δὲ ὄερὸν φίθε σεμούντετ' ἐ λαῶτι, ἐ φίθε τῆ λίφατε.

24. Ἐ ἔμερ ἰ τίγ μὸρρι φίθε συριάνε, ἐ πίγνε ντῆ ἀτ φίθ' ἀτὰ κῆ κένε σεμούρε κῆικ, ἐ θασανίσεσινε γκᾶ τζδὸ λοτ ὄε- μούντε, ἐ δὲ γκᾶ δαιμόνε, ἐ δὲ γκᾶ κετάγε, ἐ δὲ γκᾶ τῆ μπᾶ- ἰγτοῦρε, ἐ ἰ ὄερὸν ἀτά.

25. Ἐ δὲ γκᾶ Γαλιλαία ἔρ- δε ὄνόμε τούρμερα πὰς τίγ, ἐ δὲ γκᾶ Δεκάπολι, ἐ Ἰερουσαλίμι, ἐ Ἰουδαία, ἐ δὲ περτέιγ Ἰορδάνιτ.

Κρίε ἐπέσετε. ε. 5.

Ε σὶ πὰ τούρμετε χίπι μπὶ μάλ, ἐ ζεντρίϊ ἀτγῆ, ἐ ἔρδε τέκ ἀτ μαθητίτ' ἐτίγ.

2. Ἐ τὶ χάπι φόγνε, ἰδιδάξ ἀτὰ, ἐ οὐ θόσ.

3. Λιούμ ἀτὰ κῆ γιάνε τῆ θάρ- φερε ντῆ ὄπίρτ, ὄε ἀτοῦρε ἔστῃ

τῶν οὐρανῶν.

4. Μακάριοι οἱ πενθοῦντες· διότι αὐτοὶ θέλουσι παρηγορηθῆ.

5. Μακάριοι οἱ πρτεῖς· διότι αὐτοὶ θέλουσι κληρονομήσει τὴν γῆν.

6. Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην· διότι αὐτοὶ θέλουσι χορτασθῆ.

7. Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἐλεηθῆ.

8. Μακάριοι οἱ καθαρὸι τὴν καρδίαν· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Θεόν.

9. Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ὀνομασθῆ υἱοὶ Θεοῦ.

10. Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης· διότι αὐτῶν εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

11. Μακάριοι εἴσθε, ὅταν σᾶς ἐνειδίσωσι καὶ διώξωσι, καὶ εἰπωσιν ἐναντίον σας πάντα κακὸν λόγον ψευδόμενοι, ἕνεκεν ἐμοῦ.

12. Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, διότι ὁ μισθὸς σας εἶναι πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἐπειδὴ οὕτως ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

13. Σεῖς εἴσθε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας διαφθαρῆ, με τί θέλει ἀλατισθῆ; εἰς οὐδὲν πλέον χρησιμεύει, εἰ μὴ νὰ ῥιφθῆ ἔξω, καὶ νὰ καταπατῆται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

14. Σεῖς εἴσθε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Πόλις κειμένη ἐπάνω ὄρους δεν δύναται νὰ κρυφθῆ.

15. Οὐδὲ ἀνάπτουσι λύχνον, καὶ θέτουσιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην καὶ φέγγει εἰς πάντας τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

16. Οὕτως ἄς λάμψη τὸ φῶς σας

μπρετερία ἐ Κιελβετ.

4. Λιούμ ἀτὰ χέ κιάγενε, σὲ ἰτὰ δὸ τὲ προηγορίσενε.

5. Λιούμ ἀτὰ χέ γιάνε τὲ οὔρτ ἐ τὲ ποίτε, σὲ ἀτὰ δὸ τὲ κερδέσινε τὲ μίρρ' ἐ δέουτ.

6. Λιούμ ἀτὰ χέ κάνε οὐ ἐ δὲ ἔτ πέρ τὲ δρέιγτενε, σὲ ἀτὰ δὸ τὲ γγρόσενε.

7. Λιούμ ἀτὰ χέ ἐλεήσινε, σὲ ἀτὰ δὸ τὲ ἐλεήσενε.

8. Λιούμ ἀτὰ χέ κάνε ζέμερς τὲ παστρούαρε, σὲ ἀτὰ δὸ τὲ σόχενε Περντίνε.

9. Λιούμ ἀτὰ χέ πακτζόγενε κότενε σὲ ἀτὰ δὸ τὲ θούχενε τὲ κίγτ' ἐ Περντίσε.

10. Λιούμ ἀτὰ χέ ντίκενε πέρ τὲ δρέιγτενε, σὲ ἀτούρε ἔστε μπρετερία ἐ Κιελβετ.

11. Τὲ λιούμουρς γένη κοῦρ τοῦ σίγγενε γιούβετ ὑέρεζίτε, ἐ τοῦ ντιγιέχενε, ἐ τοῦ θόνε κόντρε γιούβετ τζδὸ φριάλε τὲ λίφε, με τὲ βέμε σὲ ψὲ δόι μούα.

12. Εξέζουნი ἐ δὲ λιουμπουρόνι· σὲ πάφα γιούαῖγ ἔστε σούμε ντὲ Κιελ. σὲ ἀτὰ τοῦ ντρίκνε ἐ δὲ Προφήτεριτε χέ κένε περπάρα γιούβετ.

13. Γιούβετ γένη κρίπ' ἐδέουτ' ἐ κοῦρ τὲ πρίσσετε κρίπα, κίτ' μόντ τὲ κρίπγε τὲ τγιέρα, ζβέγν με πέρ τγιέτερο, πὸ τὲ στίχετε γιάσσε ἐ τὲ σκέλετε γὰ ὑέρεζίτε.

14. Γιού γένη δρίτ' ἐ δινιάσε, σιμόν κιοτέτι τὲ φσίχετε κοῦρ ἔστε μπὲ μάγε τὲ μάλλιτ.

15. Ἀς φοτίν' ἐ δέζγενε ἐ ἐ βένε ντὲ ντένε μὸδ (σινίκ), πὸ ἐ βένε ντὲ σκμντάν, ἐ ντριτ μπὲ φίθ' ἀτὰ χέ γιάνε ντὲ στεπί.

16. Κεῖτοῦ τὲ λάμψγε δρίτα

ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ ἰδῶσι τὰ καλά σας ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα σας τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

17. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον νὰ καταλύσω τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· δὲν ἦλθον νὰ καταλύσω, ἀλλὰ νὰ ἐκπληρώσω.

18. Διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν, ἢ μία κεραία δὲν θέλει παρελθεῖ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως οὗ ἐκπληρωθῶσι πάντα.

19. Ὅστις λοιπὸν ἀθετήσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος θέλει ὀνομασθῆν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅστις δὲ ἐκτελέσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας θέλει ὀνομασθῆν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

20. Ἐπειδὴ σᾶς λέγω ὅτι, ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη σας πλεῖστον τῆς τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, δὲν θέλετε εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

21. Ἰκούσατε ὅτι ἐρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, «Μὴ φονεύσῃς», ὅστις δὲ φονεύσῃ, θέλει εἰσελθεῖν ἐνοχὸς εἰς τὴν κρίσιν·

22. Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος ἀναιτίως κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, θέλει εἰσελθεῖν ἐνοχὸς εἰς τὴν κρίσιν· καὶ ὅστις εἶπη πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, «Ρακά», θέλει εἰσελθεῖν ἐνοχὸς εἰς τὸ σινδριον· ὅστις δὲ εἶπη, Μωρὲ, θέλει εἰσελθεῖν ἐνοχὸς εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

23. Ἐὰν λοιπὸν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐκεῖ ἐθυμηθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ,

γιοῦαίγ περπάρᾳ νιέρεζετε, καὶ τὲ ὄχενε πόνερατε τοῦαίγ τὲ μίρρατε, λεβδόγενε τάτενε τοῦαίγ καὶ ἔσττε ντε Κιελ.

17. Εμὸς θόϊ σὲ ἔρδα τὲ πρίσ Νόμνε, ἂ προφήτεριτε, νοῦκ ἄρτζε τί πρίσ, πὸ τί δερτόιγ.

18. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετε, σὲ γγερά σὰ τὲ πρίσσετε Κιελι, ἐ δὲ δέου, καὶ νὲ γιότε, ἂ νὲ κερε δὸ τὲ μὸς πρίσσετε γκα Νόμι, γγερά σὰ τὲ πέχενε φίθε.

19. Αἱ δὰ καὶ τὲ ζιγίδγε νὲ γκα κατὸ πορσι τὲ βόφελια, ἐ τὲ διδάξγε νέρζιτε κατὸ, αἱ δὸ τὲ θούχτετε ἰ βόφελε ντε μπρετερι τὲ Κιελβετ. ἐ αἱ καὶ τὲ πέγε ἐ τὲ διδάξγε, αἱ δὸ τὲ θούχτετε ἰ κατὸ ντε μπρετερι τὲ Κιελβετ.

20. Ε οὐ θὸμ γιούβετε, σὲ ντε μὸς τεπερόφτε ἐ δρεῖγτα γιούαίγ με τέπερ σὲ τὲ γραμματικόβετε, ἐ τὲ Φαρισεῖγτε δὸ τὲ μὸς χίνι ντε μπρετερι τὲ Κιελβετ.

21. Α διφιούατε, σὲ οὐ ἔσττε θένε σὲ λιᾶσσεβετε. μὸς βράτζ νιερὶ, σὲ αἱ καὶ βρέτ, δὸ τὲ γέτε φαγετούαρ ντε Φιούικ.

22. Ε οὐνε οὐ θὸμ γιούβετε, σὲ τζίλι δὸ καὶ ζεμερόνετε τὲ βελάε τιγ πὰ φάιγ; δὸ τὲ γέτε φαγετούαρ ντε Φιούικ. ἐ δὲ τζίλι δὸ καὶ ὅτε βελάετ σὲ τιγ ρακά (πρὸς τι,) δὸ τὲ γέτε φαγετούαρ μπά τὰ καὶ Φιουκόγενε ἐ δὲ τζίλι δὸ καὶ τί ὅτε μορε, δὸ τὲ γέτε φαγετούαρ ντε πῖσε τὲ ζιγίριτ.

23. Β κούρ δὸ τὲ πῖσετ δουρετίνε, (μέσε, ἂ κερ!) τέντε ντε θυσιαστήριο (ντε κῖσε) ἐ ἀτγέτε κουιγτόνετς, σὲ βελάε ἰτ κά με τι μερί.

24 Ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὕπαγε, πρῶτον φιλιώθητι μὲ τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου.

25. Εἰρήνευσον μὲ τὸν ἀντίδικόν σου ταχέως, ἐνὸσω εἴσαι καθ' ὁδὸν μετ' αὐτοῦ· μήποτε σὲ παραδώσῃ ὁ ἀντίδικος εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σὲ παραδώσῃ εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ῥιφθῆς εἰς φυλακὴν.

26. Ἀληθῶς σοὶ λέγω, Δὲν θέλεις ἐξέλθει ἐκεῖθεν, ἕως οὗ ἀποδώσῃς τὸ ἔσχατον λεπτόν.

27. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, «Μὴ μοιχεύσῃς.»

28. Εἰγὼ ὁμῶς σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὁ ἐ βλέπων γυναῖκα διὰ νὰ ἐπιθυμήσῃ αὐτήν, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

29. Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου ὁ δεξιὸς σὲ σκανδαλίζῃ, ἐκβάλε αὐτόν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῆ ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ νὰ μὴ ῥιφθῆ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς τὴν γέενναν.

30. Καὶ ἐὰν ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σὲ σκανδαλίζῃ, ἐκκοψον αὐτήν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῆ ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ νὰ μὴ ῥιφθῆ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς τὴν γέενναν.

31. Ἐρρέθη πρὸς τοῦτοις, ὅτι ὅστις χωρισθῆ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἕως δόσῃ εἰς αὐτήν διαζύγιον.

32. Εἰγὼ ὁμῶς σᾶς λέγω, ὅτι ὅστις χωρισθῆ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτός λόγου πορνείας, κάμνει αὐτήν νὰ μοιχεύηται, καὶ ὅστις λάβῃ γυναῖκα κεχωρισμένην, γίνεται μοιχός·

33. Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη

24. Λέε ἀτγὲ δουρετίνε τέντε μπε θυσιαστήριο (κίσῃ) ἐ ἔτζε μὲ περπάρρα, ἐ παϊγτόου μὲ θελάνε τέντ, ἐ ἀχίερε σὶ τὲ κθένειζ ὄπγιερε δουρετίνε (μέσενε, ἄκερίνε) τέντε.

25. Παϊγτόου μὲ χάζμινε τέντ ὄπέιγτ, γγερά σὰ γὲ πάσκει μὲ τὲ μπούδε, σὲ μὸς τὲ ἄπε χάζμιντε φουκάτεσι, ἐ φουκάτεσι τὲ ἔπτε κοπιλ ἰ τιγ, ἐ βίχετζ ντέ χαψάνε.

26. Τὲ θερτέτενε τὲ θὸμ τιγ, σὲ νούκε δὸ τὲ δάλτζ ἀτέγε, γγερά σὰ τὶ παφούατζ φίθῃ.

27. Δίφιούατε κὲ ἔστε θένε σὲ λιᾶστέβετ, μὸς κουρβερό.

28. Ε οὖν' οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ τζίλι δὸ κὲ θεῖστρόν φρούα περ δεῖσεριμ τὲ σάιγ, πόσι κούρ ἐ κουρβερόι ἀτέ ντέ ζέμερε τὲ τιγ.

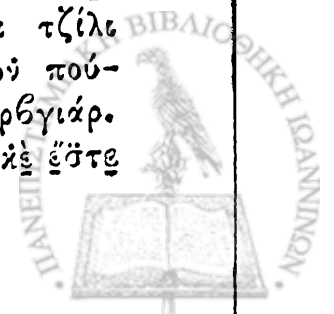
29. Ντέστέ κὲ σκαδαλις τὶ σίου ἴτ ἰ δγιαθῆτι πρέε ἀτέ ἐ ὄτγιερε γκά τέγε, σὲ μὲ μίρρε ἔστε περ τὶ τὲ χουμπάσγε ἢε τζόπε πρέιγ τέγε ἐ τὲ μὸς βίχετε φίθῃ κούρμι ἴτ ντέ πίσε.

30. Ε δὲ ντέ σκανδαλις τὶ δόρρα γιότε ἐ δγιαθῆτα, πρέε ἀτε ἐ ὄτγιερε γκά τέγε, σὲ μὲ μίρρε ἔστε περ τὶ, τὲ χουμπάσε ἢε τζόπε πρέιγ τέγε ἐ τὲ μὸς βίχετε φίθῃ κούρμι ἴτ ντέ πίσε.

31. Ε δὲ ἔστε θένε, σὲ ἀλλῆ τὲ λέρρε φρούαν' ἐτιγ, λὲ τὶ ἄπε κάρτεν ἐ τὲ ντάριτ.

32. Ε οὖν' οὐ θὸμ γιούβετ, τζίλι δὸ κὲ τὲ ντάγε φρούαν' ἐτιγ, θέτεμε ντέ οὐ κουρβερόφτε, ἐ πέν ἀτέ τὲ πένετε κούρβε, ἐ δὲ τζίλι δὸ κὲ τὲ μάρρε φρούα κὲ ρὸν πούρι, ἐκὰ λένε, κιούχτε κουρβγιάρ.

33. Πάμετα δίφιούατε, κὲ ἔστε

εἰς τοὺς ἀρχαίους, Μὴ ἐπιορκήσεις, ἀλλὰ ἐκπλήρωσον εἰς τὸν Κύριον τοὺς ὄρκους σου.

34. Ἐγὼ ὁμῶς σᾶς λέγω, νὰ μὴ ὀμόσητε μηδὲ ὀλως· μήτε εἰς τὸν οὐρανὸν, διότι εἶναι θρόνος τοῦ Θεοῦ·

35. Μήτε εἰς τὴν γῆν, διότι εἶναι ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διότι εἶναι πόλις τοῦ μεγάλου βασιλέως.

36. Μήτε εἰς τὴν κεφαλὴν σου νὰ ὀμώσῃς, διότι δὲν δύνασαι μίαν τρίχα νὰ κάμῃς λευκὴν ἢ μέλαιναν.

37. Ἀλλ' ἄς ᾔησι ὁ λόγος σας, Ναί, ναι· Οὐ, οὐ· τὸ δὲ πλειότερον τούτων εἶναι ἐκ τοῦ πονηροῦ.

38. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, «Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος.»

39. Ἐγὼ ὁμῶς σᾶς λέγω, νὰ μὴ ἀντισταθῆτε πρὸς τὸν πονηρὸν· ἀλλ' ὅστις σὲ ῥαπίσῃ εἰς τὴν δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἄλλην·

40. Καὶ εἰς τὸν θέλοντα νὰ κριθῆ μετὰ σοῦ, καὶ νὰ λάβῃ τὴν χιτῶνά σου, ἄρες εἰς αὐτὸν καὶ τὸ ἰμάτιον.

41. Καὶ ἂν σὲ ἀγγαρεύσῃ τις μίλιον ἓν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο.

42. Εἰς τὸν ζητοῦντα πηρὰ σοῦ δίδε· καὶ τὸν θέλοντα νὰ δανεισθῇ ἀπὸ σοῦ μὴ ἀποστραφῆς.

43. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, «Ἀγάπα τὸν πλησίον σου,» καὶ μίσει τὸν ἐχθρὸν σου.

44. Ἐγὼ ὁμῶς σᾶς λέγω, Ἀγαπήσατε τοὺς ἐχθρούς σας, εὐλογεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς καταρῶνται, εὐεργετεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς μισοῦσι, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐκείνων οἵτινες σᾶς βλάπτουσι· καὶ σᾶς κατατρέχουσι·

θένε· ντὲ τὲ λιχῦται, τὲ μὸς πέτῃ πὲ μὲ τὲ ῥέμε, πὸ τὲ θούατῃ τὲ ζότι πέτ' ἐτούα τὲ βερτέτα.

34. Ἐ οὖν οὐ θὸμ γιούβητ, τὲ μὸς πέγι· πὲ φάρεσεγε, ἄς μπὲ Κί-εἰ, σε εἴτε Φρὸν ἢ Περντίσε.

35. Ἄς μπὲ δὲ, σὲ εἴτε Φρὸν ἢ χέμπεβητ σὲ τίγ, ἄς μπὲ Ἱερουσαλίμ, σε εἴτε κιοῦτὲτ ἢ μπρέτιτ σὲ μάδ.

36. Τὲ μὸς πέτῃ ἄς ντὲ κριε τὰτ, σὲ νοῦχῃ μούντ τὲ πέτῃ νὲ κί-με τὲ κάρδῃ ἄ τὲ ζέζῃ.

37. Πὸ λὲτὲ γέτε φγι·άλια γιού-αἶγ, βερτέτ, βερτέτ, ἄγιῶ, γιῶ. σὲ ψὲ ἔ τέπερ ἔ κετούρεβητ εἴτε ἔ σὲ παούδιτ.

38. Δι·γιούατε χέ εἴτε θένε, σίου πὲρ σί, ἔ δέμπι πὲρ δέμπ.

39. Ἐ οὖνε οὐ θὸμ γιούβητ, τὲ μὸς ἢ ῥίγι κερῆ σὲ λίφουτ. πὸ ντὲ τὲ ῥάρτε νιερὶ ὀουπλιάκε μπὲ φά-κε τέντε τὲ δγιάθητε, κθῆί ἀτιγ ἔ δὲ τὲ μέγγερενε.

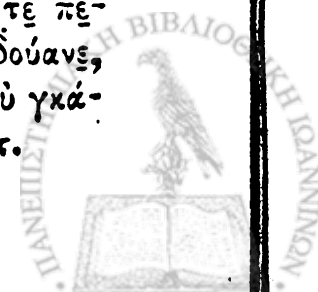
40. Ἐ δὲ ἀτιγ χέ δὸ τὲ Γιουκό-νετε μὲ τίγ, ἔ τὲ τὲ μάρρε φούνε, ἐπι ἔ δὲ χέμῖνε.

41. Ἐ δὲ ντὲ τὲ ἀγγαρέψτε τι νιερὶ νὲ μίλλ', εἴτε μὲ ἀτέ δι.

42. Ἐπι ἀτιγ χέ χερκὸν, δὲ γκα ἀτ χέ χερκὸν τὲ χούχτε γκα τέγε, μὸς κθὲ κριετε μπὲ νιάνε.

43. Δι·γιούατε χέ εἴτε θένε τὲ δούατῃ φιτόνε τέντ, ἔ χάζμινε τὲ μὸς τὰ δούατῃ.

44. Ἐ οὖνε οὐ θὸμ γιούβητ, τὲ δὸνι χιζμεριτε τούατῃ, τὲ πεκόνι ἀτὰ, χέ μαλεκόγενε γιούβητ, τὲ πέ-νι τὲ μίρρε ἀτοῦρε χέ σοῦ δούανε, ἔ δὲ τὲ λιούτενι πὲρ ἀτὰ χέ οὐ γκά-σενε, ἔ δὲ οὐ ζπόγενε γιούβητ.

45. Διὰ νὰ γείνητε υἱοὶ τοῦ Πατρὸς σας τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, διότι αὐτὸς ἀνατέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ πονηροῦς καὶ ἀγαθοῦς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.

46. Διήτι ἐὰν ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντάς σας, ποῖον μισθὸν ἔχετε; καὶ οἱ τελῶναι δὲν κάμνουσι τὸ αὐτό;

47. Καὶ ἐὰν ἀσπασθῆτε τοὺς ἀδελφούς σας μόνον, τί περισσότερον κάμνετε; καὶ οἱ τελῶναι δὲν κάμνουσιν οὕτως;

48 Ἔστε λοιπὸν σεῖς τέλειοι, καθὼς ὁ Πατὴρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς εἶναι τέλειος.

ΚΕΦ. ς'. 6.

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ νὰ μὴ κάμνητε τὴν ἐλεημοσύνην σας ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ βλέπησθε ὑπ' αὐτῶν· εἰ δὲ μὴ, δὲν ἔχετε μισθὸν πλησίον τοῦ Πατρὸς σας τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

2. Ὄταν λοιπὸν κάμνης ἐλεημοσύνην, μὴ σκλπίσης ἔμπροσθέν σου, καθὼς κάμνουσιν οἱ ὑποκριταὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς, διὰ νὰ δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀληθῶς σὺ λέγω, ἔχουσιν ἡὲν τὸν μισθὸν αὐτῶν.

3. Ὄταν δὲ σὺ κάμνης ἐλεημοσύνην, ἄς μὴ γνωρίσῃ ἡ ἀριστερὰ σου τί κάμνει ἡ δεξιὰ σου·

4. Διὰ νὰ ἦναι ἡ ἐλεημοσύνη σου ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

5. Καὶ ὅταν προσεύχησαι, μὴ ἔσο ὡς οἱ ὑποκριταί· διότι ἀγαπῶσιν νὰ προσεύχωνται ἰστάμενοι ἐν ταῖς

45. Κεῖ τὲ πέννει πίγτ' ἐ γιά-
τιτ σοῦαῖγ κὲ ἔσττε ντὲ Κίελ, σὲ
κὲ ἔπ δὲλιν' ἐτίγ ντὲ τὲ κελκινγ, ἐ
δὲ ντὲ τὲ μίρρὲ ἐ δὲ σὶνε ἐ ἔπ ντὲ
τὲ δρέιγτε, ἐ δὲ ντὲ τὲ ὄτρεμπερε.

46. Ζὲ ψὲ ντὲσττε κὲ τὲ δόνι ἀ-
τὰ κὲ οὐ δούανε γιούβετ ὄκνε ντο-
νὲ πάφε, μὲς νοῦκ' ἐ κέγενε ἀτὲ ἐ
δὲ Τελῶνερτε.

47. Ε δὲ ντὲσττε κὲ πούθενι με βε-
λάζερ, τούαῖγ βέτεμε, τζπένι με
τέπερ; νοῦκε κέγενε κέστου ἐ δὲ
Γελῶνερτε;

48 Πέχουνι ἀδὰ τὲ τελίσουρε,
σὶ κουντρ' ἔσττε ἐ δὲ γιάτι γιού-
ατγ ἰ Κίελβετ.

Κρίε ἐ Φιάσττε. ς'. 6.

Βεῖτόνι τὲ μὲς πέγι ἐλεημοσύ-
νε τούσιγ περπάρκ νιέρεζετ, περ
τὲ δούκουρε ντὰ τὰ σὲ ντὲ κέφτζ:
ἀττοῦ νοῦκε κένε ντονὲ πάφε γκὰ
γιάτι γιούαῖγ ἰ Κίελβετ.

2. Πὸ κούρ τὲ κέτζ ἐλεημοσύνε,
μὲς διφιόνετζ περπάρκ βέτεχεσε, σὶ
κούντρε κέγενε Ἰποκριτέτε πρέντα
ντὲ Συναγόγε, ἐ δὲ μπουδερν, κὲ
τὲ μπουρενε γκὰ νιέρεζιτε· βερτέτ
οὐ θὸμ. γιούβετ, σὲ ἀτὰ ἐ χουμπά-
σενε πάφεν' ἐτοῦρε.

3. Πὸ τί κούρ τὲ κέτζ ἐλεημοσύν,
λὲ τὲ μὲς νιόχε δόρρα ἴτε ἐ μέγγε-
ρν, ἀτὲ κὲ πέν ἐ δγιάθιτ.

4. Κεῖ τὲ πέννετε ἐλεημοσίνοι ἴτ
φτέχουρα, ἐ γιάτ ἴτ κὲ ὄεχ ντὲ τὲ
φτέχουρε, ἀτὲ δὲ τὲ τὰ ἄπε τί φά-
κεζα.

5. Ε δὲ κούρ δὲ τὲ φάλετζ, τὲ
μὲς πέτζ σὶ Ἰποκριτέτε σὲ ἀτὰ κά-
νε ζακὸν τὲ ρίνε ἐ τὲ φάλνε ντὲ

συναγωγῆς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν, διὰ νὰ φανῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἀληθῶς σὰς λέγω ὅτι ἔχουσιν ἥδη τὸν μισθὸν αὐτῶν·

6. Σὺ ὁμοίως, ὅταν προσεύχησαι, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, καὶ, κλείσας τὴν θύραν σου, προσευχήθητι εἰς τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατὴρ σου ὁ ἐκτελειῶν ἐν τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

7. Ὅταν δὲ προσεύχησθε, μὴ βαττολογήσετε, ὡς οἱ ἐθνικοὶ· διότι νομίζουσιν ὅτι μὲ τὴν πολυλογίαν αὐτῶν θέλουσιν εἰσακουσθῆναι.

8. Μὴ ὁμοιωθῆτε λοιπὸν μὲ αὐτούς· διότι ἐξεύρει ὁ Πατὴρ σας τίνων ἔχετε χρείαν, πρὶν σεῖς ζητήσητε παρ' αὐτοῦ.

9. Οὕτω λοιπὸν προσεύχεσθε σεῖς, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·

10. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενθθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·

11. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δός εἰς ἡμᾶς σήμερον·

12. Καὶ συγχώρησον εἰς ἡμᾶς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καθὼς καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν εἰς τοὺς ἀμαρτάνοντας εἰς ἡμᾶς.

13. Καὶ μὴ φέρῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· διότι σὺ εἶσαι ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· Ἀμήν.

14. Διότι ἐὰν συγχωρήσητε εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ πταίσματα αὐτῶν, θέλει συγχωρήσει καὶ εἰς ἐσᾶς ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος.

15. Ἐὰν ὁμοίως δὲν συγχωρήσητε

τῆς μπιέδουρα ἐντὲς πῆρ ἄνε τ' οὐδεραβετ, καὶ τῆς ὀβόγενε ἰερέζιτε, μὲ τῆς θερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ σὲ ἀτὰ ἔχουμπάσενε πάρεν' ἐτοῦρε.

6. Πὸ τί κούρ τῆς φάλετζ, γίρεπρέντα ντῆς στέπι τέντε τῆς βόφελενε, ἐ σὶ τῆς μπίλτζ δέρβρενε τέντε φάλιου τῆς γιάτι ἴτ, καὶ ρὶ μπῆ τῆς φσέχουρε, ἐ γιάτι ἴτ καὶ σῆχ ντῆς τῆς φσέχουρε δὸ τῆς τὰ παφούαγε τὶ φάκεζα.

7. Ε δὲ κούρ τῆς φάλενη, μὸς θὸι φριάλε τῆς τέπερα, σὶ κούντρε πέγενε Ἐθνικότε, σὲ ἀτοῦρε οὐ δούχετε, σὲ κούρτε θόνε σούμε φριάλε δὸ τῆς δῶιόνενε.

8. Πὸ γιούβετ μὸς οὐ γιάνι ἀτοῦρε, σὲ ψὲ γιάτι γιούαῖγ ἰ δὶ σέτζ οὐ δούχετε, πὰ χερκούαρε ἀκόμα γιούβετ πρέιγ σίγ.

9. Φάλιουνη ἀδὰ γιούβετ χεστού. Γιάτι ἴνε καὶ γέ μπῆ κίελ, κούρτε σεντερούαρε ἔμερι ἴτ.

10. Ἀρτε μπρετερία γιότε· οὐ πέρετε οὐρδερι ἴτ, σὶ κούντρε πένετε ντῆς Κίελ ἀστού ἐ δὲ μπῆ δέ.

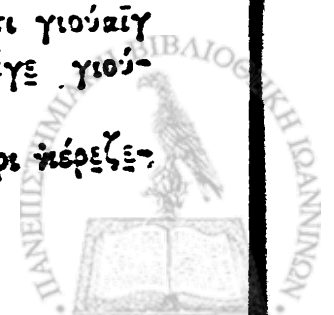
11. Επνα νάβετ κούχεν ἐ σότμε καὶ νὰ δούχετε πῆρ φῶς τένε.

12. Ε δὲ ντελένα φάγετε τόνα, σὶ κούντρε ντελέγεμε ἐ δὲ νὰ ἀτὰ καὶ φελέγενε ντῆς νέβετ.

13. Ε δὲ μὸς νελεσότζ νέβετ, ντῆς ντονὲ πιασμὸ, πὸ σπετόνα νάβετ γκά ἰ λίφου. σὲ γιότεγια ἔστῆ μπρετερία, ἐ δὲ φουκία, ἐ δὲ λεβδὸμι ντῆς γέτε τῆς πὰ σόσουρε, βερτέτ.

14. Σὲ ψὲ ντῆς ντεγέφι ἰερέζετ φάγετ' ἐτοῦρε, ἐ δὲ γιάτι γιούαῖγ ἰ κίελβετ δὸ τοῦ ντελέγε γιούβετ.

15. Μὰ ντῆς μὸς ντεγέφι ἰερέζετ.

εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ πταίσματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατήρ σας θέλει συχωρήσει τὰ πταίσματά σας.

16. Καὶ ὅταν νηστεύητε, μὴ γίνεσθε, ὡς οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποί· διότι ἀφανίζουσι τὰ πρόσωπα αὐτῶν, διὰ νὰ φανῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι νηστεύουσιν· ἀληθῶς σαῖ; λέγω, ὅτι ἔχουσιν ἤδη τὸν μισθὸν αὐτῶν.

17. Σὺ ὅμως ὅταν νηστεύῃς, ἀλειψὸν τὴν κεφαλὴν σου, καὶ νίψον τὸ πρόσωπόν σου·

18. Διὰ νὰ μὴ φανῆς εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύεις, ἀλλ' εἰς τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

19. Μὴ θησαυρίζετε εἰς ἑαυτοὺς θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σκώληξ καὶ σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διατρυποῦσι καὶ κλέπτουσιν.

20. Ἀλλὰ θησαυρίζετε εἰς ἑαυτοὺς θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σκώληξ οὔτε σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται δὲν διατρυποῦσιν οὐδὲ κλέπτουσιν.

21. Ἐπειδὴ ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδιά σας.

22. Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμός σου ᾖ ἡναι καθαρὸς, ὅλον τὸ σῶμά σου θέλει εἶσθαι φωτεινόν·

23. Ἐὰν ὅμως ὁ ὀφθαλμός σου ᾖ ἡναι πονηρὸς, ὅλον τὸ σῶμά σου θέλει εἶσθαι σκοτεινόν. Ἐὰν λοιπὸν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ ᾖ ἡναι σκότος, τὸ σκότος πόσον;

24. Οὐδεὶς δύναται δύο κυρίους νὰ δουλεύῃ· διότι ἢ τὸν ἓνα θέλει μισήσει, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγα-

πητὸν φάγετ' ἐτοῦρε, ἅς γιὰτι γιούαιγ δὲ τὲ ντεγέγε φάγετε τούαιγ.

16. Εἰ κούρ ἀφερόνι, μὸς βάρρι πούζενε τούαιγ, σὶ κούντρε πέγενε Ἰποκριτέτε· σὲ ἀτὰ λίβεγενε φάκετ' ἐτοῦρε, καὶ τὲ δούλενε ντὲ νιέρεζ σὲ ἀφερόγενε. μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ ἀτὰ ἐχουμπάσενε πάφεν ἐτοῦρε.

17. Πὸ τί κούρ δὴ τ' ἀφερότζ, λείιγ κρίετε τὰτ, ἐ δὲ λιάιγ φάκετ' ἐτούα.

18. Καὶ τὲ μὸς δούλετζ ντὲ νιέρεζ σὲ ἀφερόν, πὸ ντὲ γιὰτι ἴτ καὶ ἔστε ντὲ τὲ φσέχουρε, ἐ γιὰτι ἴτ καὶ ὄεχ ἐ δὲ ντὲ τὲ φσέχουρε, δὲ τὲ τὰ παφούαγε τί φάκεζα.

19. Μὸς μπεγίδι γιού φὲ ὄουμε μπὲ δὲ, ἀτγὲ καὶ ἐ δὲ κριμπι ἐ δὲ κοπίτζα ἐ πρίσ, ἐ δὲ ἀτγὲ καὶ ὄπogene κουσάρετε, ἐ βγέδενε.

20. Πὸ μπεγιδιφὲ πὲρ βέτεχε τούαιγ ντὲ κίελ, ἀτγὲ καὶ ἅς κριμπι, ἅς κοπίτζα ἐ πρίσ. ἐ ἀτγὲ καὶ κουσάρετε νούχε ὄπogene, ἐ νούκ' ἐ βγέδενε.

21. Σὲ ψὲ ἀτγὲ καὶ ἔστε φέρι γιούαιγ, ἀτγὲ δὲ τὲ γέτε ἐ δὲ ζέμερα γιούαιγ.

22. Δρίτ' ἐ κούρμιτ ἔστε σίου, ἐ ντὲ κίφτε σίου ἴτ ἰ παστρούαρε, φίθε κούρμι ἴτ δὲ τὲ γέτε ἰ ντρίτουρε.

23. Μὰ ντὲ κίφτε σίου ἴτ ἰ λίφκ, φίθε κούρμι ἴτ δὲ τὲ γέτε ἰ ἔρετε. ἐ ντέστε καὶ ὄριτα γιότε ἔστ' ἐρεσίρε σὰ μὲ τέπερ ἔστε ἐρεσίρα.

24. Σμοὺν νιέρι τὲ πουνόγε δὲ ζοτερίγγ. σὲ γιὰ νιέρινε δὲ τὲ οὐρέγε, ἐ τγιάτερινε δὲ τὲ δόγε. γιὰ

πήσει· ἢ εἰς τὸν ἕνα θέλει προσκολληθῆ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρονήσει. Δὲν δύνασθε νὰ δουλεύητε Θεὸν καὶ Μαμμωνᾶ.

25. Διὰ τοῦτο σᾶς λέγω, Μὴ μεριμνᾶτε περὶ τῆς ζωῆς σας, τί νὰ φάγητε καὶ τί νὰ πίνητε· μηδὲ περὶ τοῦ σώματός σας, τί νὰ ἐνδυθῆτε. Δὲν εἶναι ἡ ζωὴ τιμιώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος;

26. Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι δὲν σπεύρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· σεῖς δὲν εἴσθε πολὺ ἀνώτεροι αὐτῶν;

27. Ἀλλὰ τίς ἀπὸ σᾶς μεριμνῶν δύναται νὰ προσθέσῃ μίαν πῆχυν εἰς τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ;

28. Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; Παρατηρήσατε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσι· δὲν κοπιάζουσιν, οὐδὲ κλώθουσι.

29. Σᾶς λέγω ὅμως ὅτι οὐδὲ ὁ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ ἐνεδύθη ὡς ἐν τούτων.

30. Ἀλλ' ἐὰν τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, ὅστις σήμερον ὑπάρχει, καὶ αὔριον ρίπτεται εἰς κλίβανον, ὁ Θεὸς ἐνδύῃ οὕτω, δὲν θέλει ἐνδύσει πολλῷ μᾶλλον ἐσᾶς, ὀλιγύπιστοι;

31. Μὴ μεριμνήσητε λοιπὸν, λέγοντες, Τί νὰ φάγωμεν, ἢ τί νὰ πίνωμεν, ἢ τί νὰ ἐνδυθῶμεν;

32. Διότι πάντα ταῦτα ζητοῦσιν οἱ ἔθνη· ἐπειδὴ ἐξεύρει ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος ὅτι ἔχετε χρεῖαν πάντων τούτων.

33. Ἀλλὰ ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ· καὶ ταῦτα πάντα θείλουσι σᾶς προστεθῆ.

ἡ ἐρίνη· δὲ τὲ ντερρόγε, ἔ τγιάττε-
ρινε δὲ τὲ ξεντερόγε· νοῦκε μούν-
τινι τὲ πουνόνι ντὲ ἰὲ κόχξε Περν-
τίνε, ἔ δὲ Μαμμωνάνε.

25. Πρὸ ἀνταῖγ οὐ θὸμ γιούβει;
μὸς μεντόνε ντὲ σπῖρτ τούαιγ. τζδὸ
τὲ χᾶι, ἔ δὲ τζδὸ τὲ πῖι, ἔ δὲ ντὲ
κούρμ τούαιγ τζδὸ τὲ βίῖνι, μὸς νοῦκ
ἔῖττε σπῖρτι με ἰ ντέρτζουρε γκὰ τὲ
γκρένετε, ἔ δὲ κούρμι γκὰ τὲ βέῖσουριτε·

26. Βεῖτόνι ντὲ ζόφ τὲ κίελιτ,
κὲ ἄς μπιγιέλενε ἄς κούαργενε, ἄς
μπεγέδενε ντὰ μπάρε, ἔ γιάτι γι-
ούαιγ ἰ κίελιτ ἰ οὔσκεν ἀτά. ἔ κίῖ
γιούβει. νοῦξ πέν φάρκ μὲ τέ-
περ σὲ ἀτά;

27 Τζίλι γκὰ γιούβει μὲ σού-
με συλοῖ μούντ τὲ μαδόγε νίε κούτ
στάτν' ἐτίγ.

28. Ε δὲ περ τὲ βέῖσουρε ψὲ μεν-
τόνε νι, βεῖτόνι λιούλετ' ἔ ἀραβετ,
κίῖτ μαδόνενε ἄς μουντόχενε ἄς
τγιέρνε.

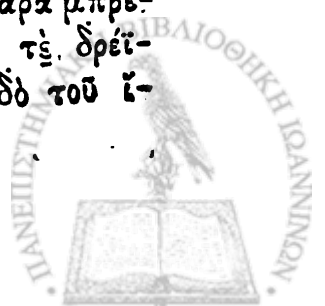
29. Ε οὐ θὸμ γιούβει, κὲ ἄς
Σωλομόνι μπε φίθε τὲ μὰδ τὲ τίγ
σμούντ τὲ βίῖσειγ σὶ νίε γκὰ ἔετὸ.

30. Β ντέῖττε κὲ βέῖσ Περντία ἔε-
στοῦ παβῖερατὲ ἔ ἀρράβετ, κὲ σὸτ
γιάνε, ἔ νέσερ βίχενε ντὲ φούρε σού-
μὲ μὲ τέπερ γιούβει πέσε πάχε.

31. Μὸς οὐ μεντόνι σούμε ἔ θοῖ,
τζδὸ τὲ χάμε, ἔ τζδὸ τὲ πῖμε, ἔ
δὲ τζδὸ τὲ βέσγεμμε.

32. Σὲ ψὲ φίθε ἔετὸ Ἐθνηκότε
ἰ ἔερκόγενε, ἔ γιάτι γιούαιγ ἰ
κίελιτ ἔ δι σὲ γιού δούχενε φίθε
ἔετὸ.

33. Πὸ ἔερκόνι μὲ περπάρα μπρε-
τερῖν' ἔ Περντίσε, ἔ δὲ τὲ δρέι-
γτεν ἐτίγ, ἔ φίθε ἔετὸ δὲ τοῦ ἰ-
πενε γιούβει.

34. Μὴ μεριμνήσητε λοιπὸν περὶ τῆς αὔριον· διότι ἡ αὔριον θέλει μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρκετὸν εἶναι εἰς τὴν ἡμέραν τὸ κακὸν αὐτῆς.

Κεφ. ζ'. 7.

ΜΗ κρίνετε διὰ τὸ μὴ κριθῆτε·

2. Διότι μὲ ὁποῖαν κρίσιν κρίνετε, θέλετε κριθῆ· καὶ μὲ ὁποῖον μέτρον μετρεῖτε, θέλει ἀντιμετρηθῆ εἰς ἑσᾶς.

3. Καὶ διὰ τί βλέπεις τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δὲν παρατηρεῖς;

4. Ἢ πῶς θέλεις εἰπεῖ πρὸς τὸν ἀδελφόν σου, Ἄφες νὰ ἐκβάλω τὸ ξυλάριον ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, ἐνῶ ἡ δοκὸς εἶναι ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου;

5. Ὑποκριτὰ, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου. καὶ τότε θέλεις ἰδεῖ καθαρῶς διὰ τὸ νὰ ἐκβάλῃς τὸ ξυλάριον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

6. Μὴ δώσητε τὸ ἅγιον εἰς τοὺς κύναις· μηδὲ ῥίψητε τοὺς μαργαρίτας εἰς τὸν ἄβυσσον τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς μὲ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ στραφέντες σᾶς διασχίσωσιν.

7. Αἰτεῖτε, καὶ θέλει σᾶς δοθῆ· ζητεῖτε, καὶ θέλετε εὐρεῖ· κρούετε, καὶ θέλει ἀνοιχθῆ·

8. Διότι ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει, καὶ εἰς τὸν κρούοντα θέλει ἀνοιχθῆ.

9. Ἢ τίς ἄνθρωπος εἶναι ἀπὸ σᾶς, ὅστις, ἐὰν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτοι, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν λίθον;

34. Μὸς οὐ μεντόνι δὰ πὲρ τὲ νέσερμενε, σὲ ἔ νέσεμεγια δὸ πῆγιε-
ρε τὲ σάϊγτενε. ἔ μὲ ἄφτ ντὲ τζδὸ
δίτε τὲ κεκιάτ' ἐσάϊγ.

Κρίε Εἰστάτετε. ζ'. 7.

Μὸς χίκνιμπέφὸγε, τὲ μὸς οὐ χέκεγενε.

2. Σὲ ψὲ σὶ κούντρε Γιουκόνι, δὸ τὲ Γιουκόνενη, ἔ δὲ μετζ μάτεε κὲ μάντι, δὸ τοῦ μάτετε ἐδὲ γιούβετ,

3. Ε δὲ ψὲ ὄεχ φόζτοδενε κὲ ἔστε ντὲ σὶ τὲ βελάϊτ σίτ, ἐνούκε βεστρόν τράνε, κὲ ἔστε ντὲ σὶ τέντ.

4. Α χίς δὸ τί θούατζ βελάϊτ σίτ, λὲ τὲ ντζγιερ γκά σίου ἴτ χάλεγε, κούρ φέντετε τράου ντὲ σὶ τέντ;

5. Ὑποκριτὴ (μὲ δὶ φάκε) ντζιρ μὲ περπάρα τράνε γκά σίου ἴτ, πρᾶ παστᾶϊγ μπάσε δὸ τὲ μουντζ τὲ ντζγιερτζ χάλεγε γκά σίου ἰ σίτ βελά.

6. Μὸς ὄτίνι τὲ ὄεντεροῦαρατε κένετ, ἔ δὲ μὸς βίϊ μαργαριτάρετε τοῦαϊγ περπάρα δέρραβετ. σὲ μὸς ἰ ὄκέλγενε ἀτὸ μὲ κέμπε τὲ τοῦρε, ἔ κένενε ἔ οὐ τζιαπελόγενε ἔ δὲ γιούβετ.

7. Λίπενη, ἔ δὸ τοῦ ἴπετε γιούβετ. κερκόνι, ἔ δὸ τὲ φένι. πῆρι δέρρεσε ἔ δὸ τοῦ χάπετε γιούβετ.

8. Σὲ ψὲ τζίλι δὸ κὲ λίπεν. μέρρ, ἔ δὲ αἶ κὲ κερκόν φέν. ἔ δὲ ἀτίτ κὲ τζοκανίς πόρτενε δὸ τί χάπετε.

9. Βάλε φέντετε νιερί γκά γιούβετ κὲ τὲ κερκόγε πρέϊγ σίγ πῆρρι ἰ τίγ πούκε, μὸς δὸ τί ἀπε ἀτίγ φούρρ;

40. Καὶ ἐὰν ζητήσῃ εὐφάριον, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν ἕριν;

41. Ἐὰν λοιπὸν σεῖς, πονηροὶ ὄντες, ἐξεύρητε νὰ δίδητε καλὰς δόσεις εἰς τὰ τέκνα σας, πῶσω μάλλον ὁ Πατὴρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θέλει δώσει ἀγαθὰ εἰς τοὺς ζητούντας παρ' αὐτοῦ.

42. Λοιπὸν πάντα ὅσα ἂν θέλητε νὰ κάμνωσιν εἰς ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ σεῖς κάμνετε εἰς αὐτούς· διότι οὗτος εἶναι ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

43. Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· διότι πλατεῖα εἶναι ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἶναι οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς.

44. Ἐπειδὴ στενὴ εἶναι ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἶναι οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.

45. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ἐσᾶς μὲ ἐνδύματα προβάτων, ἔσωθεν ὁμοῦς εἶναι λύκοι ἄρπαγες.

46. Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε γνωρίσει αὐτούς· μήποτε συναγοῦσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σαφύλια, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα;

47. Οὕτω πᾶν δένδρον καλὸν κάμνει καλοὺς καρπούς· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον κάμνει κακοὺς καρπούς.

48. Δὲν εἶναι δένδρον καλὸν νὰ κάμνη καρπούς κακοὺς, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν νὰ κάμνη καρπούς καλοὺς.

49. Πᾶν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

20. Ἄρα ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε γνωρίσει αὐτούς.

40. Α ντέ κερχότε πίσκ μὸς δὸ τί ἄπε φιάρπερ;

41. Ντέστε γιούβετ, ντονέ σε γένι τέ κεζίνγ δίνι τέ ίπνι τέ δένα τέ μίρρα ντέ δγιέλμ τούαίγ, σά μέ τέπερ γιάτι γιούαίγ ί κιελβετ δὸ τέ ἄπε τέ μίρρα ντά τὰ κε κερχόγενε γκά αί.

42. Σά δά τέ μίρρα δόνι τέ γιού πέγενε γιούβετ νιέρεζιτε, τέ τίλια τέ πένι ε δε γιούβετ μπατά, σε ψε κεγιό εστε νόμι ε δε προφήτερετε.

43. Χίνι γκά δέρρ' ἐγγούστε σε δέρρα' εστ ε φέρρε ε δε οῦδα εστ' ε γάπετε κε πие ντέ πίσε, ε γιάνε ούμ' ατά κε σκόγενε γκά α γιό.

44. Σε εστ' ἐγγούστε δέρρα, ε δε ε ζαγμέτετζμε οῦδα κε πие ντέ γέτε τέ πά σόσουρε, ε γιάνε τέ πά κε ατά κε ε φέγενε ατέ.

45. Ε τέ ρούγενι γκά προφήτεριτ' ε ρέμ, σε ατά βίγενε μπε γιού με λεκούρερα τέ δέλεβετ, πό περ πρέντα γιάνε σὺλκερ κε ρεμπέγενε.

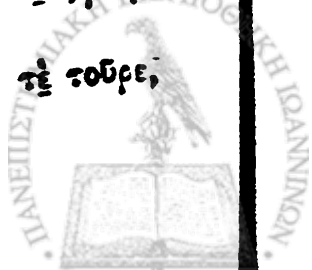
46. Γκά πούνερατ' ετούρε δὸ τί νίχνι ατά. μὸς βγιέλενε γκά φέμπατε ρούσ' α γκά μουρίζατε φιάλ;

47. Κεστοῦ τζδὸ λισ' ε μίρρε πέν πέμμερα τέ μίρρα, ε λισ' ε κάλπετε, πέν πέμμερα τέ λίφα.

48. Σμούτ λισ' ε μίρρε, τέ πέγε πέμμερα τέ λίφα, ας λισ' ε κάλπετε τέ πέγε πέμμερα τέ μίρρα.

49. Τζδὸ λισ' κε νούκε πέν πέμμερα, πρίτετε, ε βίχτετε μπε ζγιαρ.

20. Γκά πέμετε δά τέ τούρε, δὸ τί νίχνι ατά.

21. Δὲν θέλει εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν πᾶς ὁ λέγων πρὸς ἐμὲ Κύριε, Κύριε· ἀλλ' ὁ πράττων τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

22. Πολλοὶ θέλουσιν εἰπεῖ πρὸς ἐμὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, δὲν προεφητεύσαμεν ἐν τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξεβάλομεν δαιμόνια, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκάρμομεν θαύματα πολλά;

23. Καὶ τότε θέλω ὁμολογήσει πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι ποτὲ δὲν σᾶς ἐγνώρισα· φεύγετε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

24. Πᾶς λοιπὸν ὅστις ἀκούει τοὺς λόγους μου τούτους, καὶ κάμνει αὐτοὺς, θέλω ὁμοιώσει αὐτὸν μετ' ἀνδρα φρόνιμον, ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν·

25. Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ προσέβαλον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, καὶ δὲν ἔπεσε· διότι ἦτο τεθεμελιωμένη ἐπὶ τὴν πέτραν.

26. Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων τοὺς λόγους μου τούτους, καὶ μὴ κάμνων αὐτοὺς, θέλει ὁμοιωθῆ μετ' ἀνδρα μωρὸν, ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον·

27. Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέβαλον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, καὶ ἔπεσε· καὶ ἦτο ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

28. Ὅτε δὲ ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήττοντο οἱ ὄχλοι διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ·

29. Διότι ἐδίδασκεν αὐτοὺς ὡς ἔχων ἐξουσίαν, καὶ οὐχὶ ὡς οἱ γραμματεῖς.

21. Νούχῃ δὲ τὲ χίνε ντὲ μπρε-
τερὶ τὲ κίελβετ τζδὸ νιερί κῆ μῆ
θότε μούα, ὁ ζὸτ, ζὸτ, πὸ αἰ κῆ
πῆν ἀτὸ κῆ δὸ γιάτι ἴμ κῆ ἔσπε ντὲ
κίελι.

22. Μπὰ τὲ δῖτε σούμῃ δὸ τὲ
μῆ θόνε, ὁ ζὸτ ὁ ζὸτ νούχῃ προφη-
τέψμ νάβετ ντὲ ἔμ.ερ τὰτ, ἐδὲ ντὲ
ἔμ.ερ τὰτ ντζούαρμ τὲ παούδετε,
ἐ δὲ ντὲ ἔμ.ερ τὰτ πῆμ. σούμῃ θαυ-
ματουργί;

23. Ε ἀχίερε δὸ τοῦ θὸμ. ἀ-
τουρε, σὲ κούρρῃ νούκ' οὐ νιόχα
γιούβετ, γιού κῆ πῆγετε τὲ κῆ-
κίατε.

24. Τζίλι δὸ ἔστ' αἰ κῆ διφιδὸν κῆ-
τὸ φγιαλέτ' ἐμία, ἐ ἰ πῆν ἀτὸ, οὐ
δὸ τὰ πῆιγ ἀτὲ τὲ φιάγε μῆ νῆ νι-
ερί τὲ μῆντζουρε, κῆ βούρρι πι-
νάν' ἐ σπεπίσε τῖγ μπι φούρρ.

25. Ε δερμοῖ σίου ἐ ἔρδε λι-
ούμ.ερατε, ἐ φρίγτινε ἔρρετε, ἐ οὐ
περπύικνε μπὰ τὲ σπεπι ἐ νούχῃ
ρά, σὲ κῆ πινὰ ἐσάιγ μπι φούρρ.

26. Ε τζίλι δὸ κῆ διφιδὸν φγι-
άλετ' ἐμία, ἐ νούκ' ἰ πῆν ἀτὸ αἰ
φιδὸν μῆ νιερί πὰ μῆντ' κῆ βούρ-
ρι πινάν' ἐ σπεπίσε τῖγ μπι ῤῥῥῃ.

27. Ε δερμοῖ σίου, ἐ ἔρδε λι-
ούμ.ερατε ἐ φρίγτινε ἔρρετε, ἐ οὐ
περπύικνε μπὰ τὲ σπεπι, ἐ ῤῥ, ἐ
τὲ φρεμίσουριτ ἐσάιγ οὐ πῆ τὲ μᾶδ.

28. Ε οἱ ἰ σόσι Ἰησοῦ κῆτὸ
φγιαλέ, οὐ τζιούδιτνε λαοῖ ντὲ
διδαχί τὲ τῖγ.

29. Σὲ ψῆ ἰ διδάξ ἀτὰ οἱ κῆ
κῆσ ἐξουσί, ἐ γιὸ οἱ διδάξνε γραμ-
ματικὸτε.

Κεφ. η. 8.

Κρίε ἐτέτετε. η. 8.

ΟΤΕ δὲ κατέβη ἀπὸ τοῦ ἔρους, ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοί.

2. Καὶ ἰδοὺ λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνη αὐτὸν, λέγων, Κύριε, ἐάν θέλης, δύνασαι νὰ μὲ καθαρίσης.

3. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ὁ Ἰησοῦς, ἤγγισεν αὐτὸν λέγων, Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς ἐκαθαρίσθη ἡ λέπρα αὐτοῦ.

4. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Πρόσεχε μὴ εἴπῃς τοῦτο εἰς μηδένα· ἀλλ' ὕπαγε, δεῖξον σεαυτὸν εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε τὸ δῶρον, τὸ ὁποῖον προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

5. Ὅτε δὲ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ, προσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν,

6. Καὶ λέγων, Κύριε, ὁ δούλός μου κεῖται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος.

7. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ἐλθὼν θέλω θεραπεύσει αὐτόν.

8. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος εἶπε, Κύριε, δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ εἰσέλθῃς ὑπὸ τὴν στέγην μου· ἀλλὰ μόνον εἶπέ λόγον, καὶ θέλει ἰατρευθῆ ὁ δούλός μου.

9. Διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω πρὸς τοῦτον, Ὑπαγε, καὶ ὑπάγει· καὶ πρὸς ἄλλον, Ἐρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ πρὸς τὸν δούλόν μου, Κάμε τοῦτο, καὶ κάμνει.

10. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ἀκολουθοῦντας, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὔρον τοσαύτη πίστιν.

11. Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι πολλοὶ θέλουσιν ἐλθεῖ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ

εἰς ζῆρίτι ἀτ γὰ μάλλι, ἰ θάνε· πὰς σίγ σούμε τούρμε.

2. Ε γκα νιέ ἰ φελίκιουρε ἔρδι· ἐ γιού φάλλ ἀτίτ, ἐ θόσ. ζότ, ντέ δάτζ τί μούντ τέ με ξερότζ.

3. Ε σὶ ντέρι δόρρενε, ἐ ζούρι ἀτέ Ἰησοῦτ ἐ ἰ θά. δούα, ξερόου, ἐ ἄτε τζάστ οὐ ξερούα λέπρα ἐτίγ.

4. Ε ἰ θότ' ἀτίγ Ἰησοῦτ. θεσδδ τέ μὸς θούατζ νιερίουτ, πὸ χάϊδε· ἐ δεφτό θέτεχενε ντέ πρίφτη, ἐ σπγιέρε δουρετίνε, ἀτέ κέ οὐρδερόδι Μωϋσίου πέρ μαρτυρί ντά τά.

5. Ε σὶ ρίου Ἰησοῦτ νιέ Καπερναοῦμ, ἔρδι ντέ ἀτ νιέ ἑκατόνταρχ, ἐ ἰ λιούτεϊγ.

6. Ε ἰ θόσ, ζότ, ἰμ πέρρ δέρφετε ντέ στέπι ἰ μπάϊγτουρε, ἐ μουντό ετε φεμούαρε.

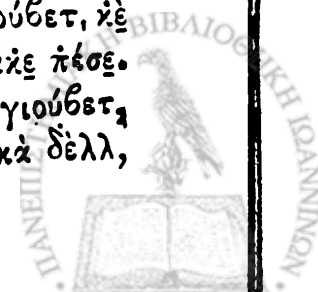
7. Ε δὲ Ἰησοῦτ ἰ θότ' ἀτίγ. οὐνε δὸ τέ βίγ, ἐ δὸ τά σερβίγ ἀτέ.

8. Ε δὲ ἑκατόνταρχοὶ οὐ περφέϊφκ, ἐ ἰ θά, ζότ, οὔνε νούξε γιάμ· ἰ ζότι κέ τέ χίτζ ντέ στέπι τίμε. πὸ θούαϊγ φγιαλε θέτεμε, ἐ ἰμ πέρρ δδ τέ σερόνετε.

9. Σε ψέ ἐ δὲ οὔνε νιερὶ γιάμ ντένε ζοτερί, ἐ κάμ ντένε θέτεχε τίμε τρίμα, ἐ ἰ θόμ κέτιγ χάϊγδε, ἐ θέτε, ἐ τγιατρεριτ ἔγια, ἐ θγιέν. ἐ δὲ κοπίλιτ σίμ, κέν ξετέ, ἐ ἰ πέν.

10. Ε δὲ Ἰησοῦτ σὶ διφιδί κέτε οὐ τζιουδίτε θότε μπὰ τά κέ βίγνε πὰς σὶ, με τέ βερτέτα οὐ θόμ γιούβετ, κέ ἄς ντέ Ἰσραὴλ νούξε φέτζε κάκε πέσε.

11. Πρά ἀντάϊγ οὐ θόμ γιούβετ, σέ δδ τέ βίγνε σούμε γκα δέλλ,

δυσμῶν, καὶ θέλουσι καθίσει μετὰ τοῦ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν·

12. Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας θέλουσιν ἐκβληθῆ εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

13. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν ἑκατόνταρχον, Ἰπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας ἄς γείνη εἰς σέ. Καὶ ἰατρεύθη ὁ δούλος αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

14. Καὶ ἔλθων ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πέτρου, εἶδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ κατάκοιτον καὶ πάσχουσαν πυρετόν·

15. Καὶ ἐπίασε τὴν χεῖρα αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἐσηκώθη, καὶ ὑπηρετεῖ αὐτοῦς.

16. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἔφεραν πρὸς αὐτὸν δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα μὲ λόγον, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθαράπευσε.

17. Διὰ τὴν πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, «Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.»

18. Ἴδων δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ ἑαυτὸν, προσέταξε τὰ ἀναχωρήσωσιν εἰς τὸ πέραν.

19. Καὶ πλησιάσας εἰς γραμματεὺς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, θέλω σοὶ ἀκολουθήσει ὕπου ἐάν ὑπάγῃς.

20. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Λί ἀλώπεκες ἔχουσι φωλεάς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοικίας· ὁ δὲ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ νὰ κλίνη τὴν κεφαλὴν.

21. Ἄλλος δὲ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, συγ-

ἔδὲ γὰρ περὶ τὸν δῖε λι, ἐδὲ τὲ ρίνε, πᾶσκει μὲ Αβραάμνε ἐδὲ μὲ Ἰσακνε, ἐδὲ μὲ Ἰακώβνε ντὲ μπρετεροῖ τὲ Κίελβετ.

12. Ε τὲ πῖγτε ἐ μπρετερίσε δὲ τὲ βίχνε ντὲ σκοτάδ τ' ἔρετὲ. ἀτγὲ ἔσotte τὲ κιάρετε, ἐδὲ τὲ δρέδουρετ' ἐ δέμπεβετ.

13. Ε ἰ θὰ Ἰησοῦ Ἐκατοντάρχουτ, χᾶιδε, ἐ λὲ τὲ πένετε τεκτέγε σὶ κούντρε πεσόβε. ἐ ἄτε τζᾶστ οὐ ἔρουα πῖρρι ἰ τίγ.

14. Ε σὶ ἔρδι Ἰησοῦ ντὲ ὅτε πῖ τὲ Πέτροσε, πὰ βγέχερεν' ἐτίγ κὲ δέρφεῖγ ντὲ στρόμνε γὰρ ἔθετε.

15. Ε ἐ ζοῦ γὰρ δόρρα ἐ ἐλιάννε ἀτὲ ἔθετε, ἐ οὐ ἔρπεν ἀτοῦρε.

16. Ε πὰ σὶ οὐ ἔρρ, ἐ οὐ πὲ νάτε, προύννε ντὲ ἀτ' ὄουμε τὲ δαιμονίσουρε, ἐ ἰ ντζιρ μὲ φγιαλε βέτεμνε τὲ παρούδετε, ἐ δὲ φίθε ἀτὰ κὲ κέννε σεμούρε ἐ φεμούρε ἰ ὄερόντε.

17. Κὲ τὲ δάλλε ἐ βερτέτε ἀγῖο κὲ οὐ θὰ γὰρ προφήτη Ἡσαία, κὲ ὅτε κὲ ὄτου. ἀἰ ναγκρίγτισεμούντετε τόνα, ἐ τὲ λίγκατε νὰ ἰ χόκι.

18. Ε σὶ πὰ Ἰησοῦ ὄουμε πότε ῥότουλε τίγ, ἰ πορσίτι κὲ τὲ χίδενε περτέγε.

19. Ε νὰ ἔρδι ἐ γιου κιάς νιὲ γὰρ γραμματικότε, ἐ ἰ θὰ ἀτίγ. δάσκαλ, δὲ τὲ βιγ πὰς τέγε γὰρ δὲ κὲ τὲ βέτζ.

20. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰ ὅτ' ἀτίγ. δέλπεράτε κἀνε φωλέτ' ἐ δὲ ζόιγτ' ἐ Κίελλιτ τὲ ντένιουριτ' ἐτοῦρε, πὲ ἰ πῖρρι ἰ νιερίουτ σκὰ κοῦτε βέρρε κριετ' ἐ τίγ.

21. Ε δὲ νιὲ τγιάτερ γὰρ Μαθητίτ' ἀτίγ, ἰ θὰ ἀτίγ. Ζὲτ, ἄμνε

χώρησόν μοι νά υπάγω πρῶτον καί νά θάψω τὸν πατέρα μου.

22. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς νά θάψωσι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

23. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

24. Καὶ ἰδοὺ, τρικυμία μεγάλη ἔγεινεν ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον ἐσκεπάζετο ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκοιμήατο.

25. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐξύπνισαν αὐτὸν, λέγοντες, Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, γανόμεθα.

26. Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Διὰ τί εἰσθε δειλοὶ, ὀλιγόπιστοι; Τότε σκωθεὶς ἐπετίμεσε τοὺς ἀνέμους καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἔγεινε γαλήνη μεγάλη.

27. Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν, λέγοντες, Ὅποιος εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν!

28. Καὶ ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, ὑπήντησαν αὐτὸν δύο δαιμονιζόμενοι, ἐξερχόμενοι ἐκ τῶν μνημείων, ἄγριοι καθ' ὑπερβολὴν, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νά περάσῃ διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης.

29. Καὶ ἰδοὺ, ἔκραξαν, λέγοντες, Τί εἶναι μεταξύ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ, γιὰ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ἐδῶ πρὸ καιροῦ νά μᾶς βρασνίσῃς;

30. Ἦτο δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη.

31. Καὶ οἱ δαίμονες παρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες, Ἐάν μᾶς ἐκβάλῃς, ἐπίτρεψον εἰς ἡμᾶς νά ἀπέλωμεν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων.

32. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὑπάγετε. Καὶ ἐκεῖνοι ἐξελθόντες ὑπῆγαν

οὐρδερ περπάρα τέ βέτε τέ κλάσ ντέ βάρρ γιάτνε τίμ.

22. Ε δὲ Ἰησοῦι ἰ θότ' ἀτίγ ἔ- για πᾶς μέγε, ἐ λὲ τέ βδέκουριτε τέ κλάσενε τέ βδέκουριτ' ἔτοῦρε.

23. Ε κούρ χίρι αἰ ντέ βάρκε, βᾶνε πᾶς σὶ ἐ δὲ μαθητίτ' ἀτίγ.

24. Ε γιά ἐ οὐ πὲ τερμέτ ἰ μᾶδ ντέ δέτ, ἄξε κὲ ἀφερόι τέ μπρούσειγ βάρκα γκὰ ταλάζετῃ, ἐ αἰ φλίγτε.

25. Ε μαθητίτ' ἔτίγ οὐ κιάσνε πρᾶν' ἀτίγ, ἐ ἐ ζγιούανε, ἐ ἰ θάνε, Ζήτ, ὄπετόνα νάβετ, σὲ μπίτεμι.

26. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε· πέσε πᾶ- ξε, ψὲ γένη κάξε τρέμπελιάξε, ἀ- χιέρε οὐ γκρέ, ἐ πορσίτι ἐρρέτε, ἐ δὲ δέτνε, ἐ οὐ πὲ κουνάτζ' ἐμάδε.

27. Ε οὐ τζούδιτνε ἠέρεζιτε, ἐ θάνε, τζλοῖ ἠερί ἔστε κούιγ κὲ ἐ δὲ ἐρρέτε, ἐ δὲ δέτι ἐ διγίόγενε;

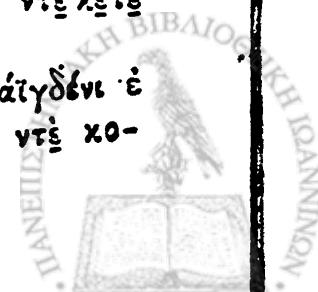
28. Ε σὶ ὄκοῖ αἰ μπᾶνε τέ τέ- ἱγμε, ντέ φσιᾶτ τέ Γεργεσινόβετ, ἰ δούαξε περπάρα τίγ δι τέ δαιμονί- σουρε κὲ δλίε γκὰ βάρρέτε ἐ πεί- γνε σούμε τέ ξεκία κὲ σμούντ τέ ὄκόν ἠερί γκὰ ἀγιδ οὐδε.

29. Ε γιά, θερρίσνε φόρτ, ἐ θό- ὄνε· τζκὲ μὲ νέβετ τί Ἰησοῦ πέρρι ἰ Περντίσε, ἐρδε ξετοῦ τέ μουντότζ νάβετ περπάρα κόχεσε;

30. Ε μὲ τέιγ γκὰ ἀτὰ κὲ νιὲ κοπὲ γκὰ σούμε δέρρα κὲ κουλότνε.

31. Ε δαιμόνετε ἰ λιούτεσινε, ἐ ἰ θόσνε· ντέ δὲ τέ νά ντζγιέρτζ νά- βετ, ἐπνα οὐδερ τέ χίγεμε ντέ ξετέ κοπὲ τέ δέρραβετ.

32. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε· χᾶιγδένι ἐ δὲ ἀτὰ σὶ δούαξε, βᾶνε ντέ κο-

εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοῦ, ὤρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθκνον ἐν τοῖς ὕδασι.

33. Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἔλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν δεικνυμένων.

34. Καὶ ἰδοῦ, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἰδόντες αὐτὸν, παρεκάλεσαν νὰ μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

Κεφ. 9, 9.

ΚΑΙ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασε, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἐκκλισίαν τῆς πόλεως.

2. Καὶ ἰδοῦ ἔφερον πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν κείμενον ἐπὶ κλίνης· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς τὸν παραλυτικόν, Θάρρει, τέκνον· συγκεχωρημένα εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι σου.

3. Καὶ ἰδοῦ τινὲς ἐκ τῶν γραμματέων εἶπον καθ' ἑαυτοῦς, Οὗτος βλασφημεῖ.

4. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε, Διατί σεῖς διαλογίζεσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις σας;

5. Διότι τί εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἶπω, Συγκεχωρημένα εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἶπω, Ἐγέρθητι καὶ περιπάτει;

6. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, (τότε λέγει πρὸς τὸν παραλυτικόν,) Ἐγερθεῖς, σήκωσον τὴν κλίνην σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

7. Καὶ ἐγερθεὶς, ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ.

πέ τὲ δέρραβετ. ἔ γιά φίθῃ κοπέ- για ἔ δέρραβετ, οὐ δερδ με βράπ, ἔ ρά γκά φρεμία ντέ δέτ ἔ οὐ μπί- τνε ντέ οὔγερα.

33. Ε τζοπάνεριτε κὲ ἰ κουλότνε ἱκνε, ἔ σὶ βάνε ντέ κιουτέτ, ρεφέ- ἱγνε φίθῃ σὰ οὐ πένε, ἔ δὲ πέρ τὲ δαιμονίσουριτε κὲ οὐ σερούανε.

34. Ε γιά ἔ δόλι γιάσττε φίθῃ κιουτέτι, πέρ τὲ πρίτουρε Ἰησοῦνε. ἔ σὶ ἐπάνε, γιού λιούτνε, κὲ τὲ ἱκεγε γκά συνόρετ' ἔτουρε.

Κρίε ἐνέντετε 9, 9.

Ε σὶ χίρι ντέ θάρκε οὐ χὸδ περτέιγ, ἔ βάτε ντέ κιουτέτ τὲ τίγ.

2. Ε ἄτε τζάτσ ἰ προῦνε νιὲ τὲ μπάιγτουρε (παραλυτικὸ) κὲ λευφὸν ντέ ὄτρατ, ἔ σὶ πὰ Ἰησοῦ ἰέσεν' ἔτουρε, ἰ θότε σὲ μπάιγτουριτ, μὸς οὐ τρέμπ πίρρ, τὲ κιόφινε ντεγίερε φάγετ' ἔτούα.

3. Α χιέρε τζὰ γκά τὲ διαβάσου- ριτε, θάνε με βέτεχε τὲ τοῦρε, κούιγ νιε ρὶ βλασφημῖς.

4. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰ κουπετόι ἀτὸ κὲ μεντόνεσινε ἀτὰ με βέτεχε. οὐ θὰ. ψὲ γιούβετ κούιγτόνι ἀτὸ τὲ κε- κία ντέ ζέμερα τουαίγ;

5. Τζίλια ἔσττε με κολάιγτε τὲ θὸμ, τὲ κιόφινε ντεγίερε φάγετε. ἔ τὲ θὸμ, γκρέου, ἔ ἔτζε.

6. Πὸ κὲ τὲ ὀίχνι σὲ ἰ πίρρι ἰ νιερίουτκὰ οὔρδερ μπὶ δὲ τε ντεγέγε, φάγετε, (ἄτε γέρε ἰ θότε σὲ μπάιγ- τουριτ) γκρέου ἔ μερρ μπὲ κράχε ὄτρανε τέντ, ἔ ἔτζε ντέ ὄτεπι τέντε.

7. Ε σὶ οὐ γκρὲ βάτε ντέ ὄτεπι τὲ τίγ,

8. Ἰδόντες δὲ οἱ ἔχθλοι ἐθαύμασαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, ὅστις ἔδωκε τοιαύτην ἐξουσίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους

9. Καὶ διαβαίνων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον, Ματθαῖον λεγόμενον· καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀκολούθει μοι. Καὶ σηκωθείς ἠκολούθησεν αὐτόν.

10. Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἰδοὺ, πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες σηνεκάθηον μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

11. Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τί ὁ διδάσκαλός σας τρώγει μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν;

12. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἱατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πάσχοντες.

13. Ὑπάγετε δὲ καὶ μάθετε τί εἶναι, ἀέλειον θέλω, καὶ οὐχὶ θυσίαν· διότι δὲν ἤλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

14. Τότε ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου, λέγοντες, Διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλὰ, οἱ δὲ μαθηταὶ σου δὲν νηστεύουσι;

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Μήπως δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος νὰ πενθῶσιν, ἐνόσω εἶναι μετ' αὐτῶν ὁ νυμφίος; θέλουσιν ὁμοῦς ἐλθεῖ ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυφίος, καὶ τότε θέλουσι νηστεύσει.

16. Καὶ οὐδεὶς βάλλει ἐπίρραμμα ἀγνάφου πανίου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· διότι ἀφαιρεῖ τὸ ἀναπλήρωμα αὐ-

8. Ἐκὼτα εἶθε σὶ πάνε ζετέ' οὐ τζιουδί' τνε, ἐ λεβδό' τνε Περντίνε, ζέ δά τῆ τίλε ἐξουσία ντῆ νιέρεζ.

9. Ἐ σὶ ὄκον Ἰησοῦ ἀτγῆ πὰ νιῆ νιερί· ζέ ρίγ ντῆ κουμέρκ, ἐ κιούχα· εἶ Ματθαῖο, ἐ ἰ θά, ἔγια πὰς μέγε, ἐ δὲ αἰ σὶ οὐ γκαρῆ, βάτε πὰς σίγ.

10. Ἐ σὶ ἔρδι Ἰησοῦ, ἐ ντῆνι ντῆ ὄτεπὶ τὰ τίγ, νὰ ἔρδε ὄου· με κουμερκιάρε, ἐ δὲ φαγετόρε, ἐ ντέ' τνε πὰ ὄκε με Ἰησοῦνε, ἐ δὲ με μαθητίτ' ἐτίγ.

11. Ἐ σὶ πάνε Φαρισεῖγτε, οὐ θὰ νῆ μαθητίθετ σὲ τίγ, ψὲ Δάτκαλιγι· οὐαίγ γὰ πούκε με κουμερκιάρε, ἐ με φαγετόρε,

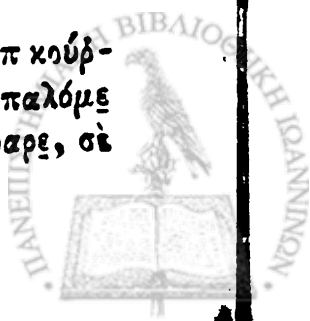
12. Ἐ δὲ Ἰησοῦ σὶ δι· φιδί, οὐ θὰ ἀτοῦρε· ἀτὰ ζέ γιάνε τῆ ὄεντόσε νού· ζέ δούχενε γιατρό, πὸ ἀτὰ ζέ γιάνε τῆ σεμούρε.

13. Χά' γδενι, ἐ μψόνι τζέ' ὄτε, ἐλεημοσίιν δούκ, ἐ γιδὸ κουρπὰν, σὲ νούκ' ἄρτζε τῆ θερρῆς ντῆ μετανι τῆ δρέιγτιτε, πὸ φαγετόρετε.

14. Ἀτῆ χέρε ἔρδε ντῆ δι μαθη· τίτ' ἐ Ἰωάννητ, ἐ ἰ θάνε, ψὲ νὰ, ἐ δὲ Φαρισεῖγτε ἀφερόγεμε ὄου· με ἐ μαθητίτ' ἐτούκ νούκ' ἀφερόγενε;

15. Ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε Ἰησοῦ, μὸς μούντγενε ἀτὰ ζέ φτόνενε ντῆ δά· με τ' ἀφερόγενε, ἐ τῆ χελμόνενε, γγερά σὰ φέντετε με τὰ πὰ ὄκε δέν· τερι. πὸ δὸ τῆ βίγνε διτ, κούρ τῆ γκαρῆτε γκα ἀτὰ δέντερι, ἐ ἀχίερε δὸ τ' ἀφερόγενε.

16. Ἐ ντονῆ νιερί νούκε κέπ κούρ· ρε μπὶ ρόπε τῆ βγιέτερε μπαλόμε τῆ πὰ λιάρε, ἐ τῆ πὰ φερκούρε, σὲ

τοῦ ὑπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ γίνεται σχίσμα χειρότερον.

17. Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, σχίζονται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχέεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ φθείρονται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς νέους, καὶ ἀμφοτέρα διατηροῦνται.

18. Ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἰδοὺ ἄρχων τις ἐλθὼν προσεκύνει αὐτὸν, λέγων, Ὁτιῆ θυγάτηρ μου ἐτελεύτησε πρὸ ὀλίγου· ἀλλὰ ἐλθέ καὶ βάλε τὴν χειρὰ σου ἐπ' αὐτήν, καὶ θέλει ζῆσει.

19. Καὶ σηκωθείς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτὸν, καὶ οὐ μαθηταὶ αὐτοῦ.

20. Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ αἰμορρῶσουσα δώδεκα ἔτη, πλησιάσασα ὕπισθεν ἤγγισε τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ.

21. Διότι ἔλεγε καθ' ἑαυτήν, Ἐάν μόνον ἐγγίσω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, θέλω σωθῆ.

22. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν αὐτήν, εἶπε, Θάρρει, θυγάτηρ· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε. Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

23. Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητάς, καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον,

24. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀναχωρεῖτε· διότι δὲν ἀπέθανε τὸ κοράσιον, ἀλλὰ κοιμᾶται. Καὶ κατεγέλων αὐτόν.

25. Ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐπίασε τὴν χεῖρα αὐτῆς· καὶ ἐσηκώθη τὸ κοράσιον.

26. Καὶ διεδόθη ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

27. Καὶ ἐνῶ ἀνεχώρει ἐκεῖθεν ὁ

ἀγιοῦ δὲ τῆ γκρέρε ἀνετ' ἐ ρόπεσε βγιέτερε ἐ δὲ τῆ πένετε με λίκξετε τῆ τζιέρετε.

17. Ας ντε κατζούπε τῆ βγιέτερα βένε βέρρε τέρε, μὰ ντε βούφσινε, ἐ δὲ κατζούπετε τζίρενε, ἐ δὲ βέρρα δέρδετε. πὸ βέρρε τῆ ρε, βένε ντε κατζούπε τῆ ρά, ἐ βούχενε κῆ τῆ δία.

18. Ε κοῦρ θὸσ ἀὶ κετὸ ντὰ τὰ, νὰ, ἐ ἔρδι ἰε Ἀρχόντ, ἐ ἰ φάλειγ ἀτιγ, ἐ ἰ θὸσ, σὲ βάσζεζα ἰμε νταστὲ με πάρε με βδίκ, πὸ ἔγια ἐ βούρρε μπι τῆ δόρρενε τέντε, ἐ δὲ τῆ γγιαλετε.

19. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰοῦ γκρε ἐ βάτε πὰς τιγ, ἐ δὲ μαθητιτ' ἐ τιγ.

20. Ε για ἰε φρούα κῆ κῆ σεμύρε διμπεδγιέτ βγιέτ γκὰ τῆ βγιέδουριτ' ἐφιάκουτ, ἔρδι πράπαζε, ἐ ἰ ζου ἀνετ' ἐ ρόπεσε τιγ.

21. Ε θὸσ με βέτεχε τῆ σαίγ, ντε μούντζια τῆ ζῆ βέτεμε ρόπεν ἐτιγ δὲ τῆ ἔρονεμ.

22. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰοῦ σὶ οὐ κθε, ἐ πὰ ἀτε, ἰ θὰ μὸς οὐ τρέμπ πίγε, σὲ πῆσα γιότε τῆ ἔρροῦ τι, ἐ οὐ ἔρουα φρούαγια κῆ ἀτε σαχάτ.

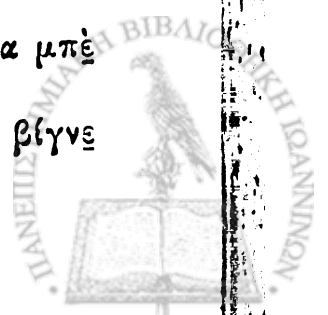
23. Ε σὶ ἔρδη Ἰησοῦ ντε ὕτεπι τ' Ἀρχόντιντ, ἐ πὰ μιρολογίστρατε με φλογερε, ἐ δὲ ἰότενε κῆ πείγνε φέμε τῆ μάδε.

24. Οὐ θὰ ἀτουρε· Ἰκενι σὲ ψὲ βάσζεζα νούκῆ βδίκ, πὸ φλῆ. ἐ ἀτὰ κερκέυνε με τῆ

25. Ε σὶ δούαλε γιαστὲ πὸτα, χίρι πρέντα, ἐ ζουρι δόρρεν' ἐσαίγ ἐ οὐ γκρε βάσζεζα.

26. Ε κεγιὸ θαύμε οὐ διφούα μπε φίθ' ἀτε δέ.

27. Ε σὶ ὄκὸν ἀτγὲ Ἰησοῦ βγινε

Ἰησοῦς, ἠκολούθησαν αὐτὸν δύο τυφλοὶ, κράζοντες καὶ λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ τοῦ Δαβὶδ.

28. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐπλησίασαν εἰς αὐτὸν οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πιστεύετε ὅτι δύναμαι νὰ κάμω τοῦτο; λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ναί, Κύριε.

29. Τότε ἤγγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, λέγων, Κατὰ τὴν πίστιν σας ἄς γείνη εἰς ἐσᾶς.

30. Καὶ ἠνοίχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. Προσέταξε δὲ αὐτοὺς ἐντόνως ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Προσέχετε ἄς μὴ ἐξεύρη τοῦτο μηδεὶς.

31. Ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐξεληθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῆ ἐκείνῃ.

32. Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ ἐξήρχοντο, ἰδοὺ, ἔφεραν πρὸς αὐτὸν ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον.

33. Καὶ ἀφοῦ ἐξεβλήθη τὸ δαιμόνιον, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, Ὅτι ποτὲ δὲν ἐφάνη τοιοῦτον ἐν τῷ Ἰσραὴλ.

34. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, Διὰ τοῦ ἀρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

35. Καὶ περιήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν ἐν τῷ λαῷ.

36. Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγγνίσθη δι' αὐτοὺς, διότι ἦσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἐσκορπισμένοι ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα.

37. Τότε λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι·

38. Παρακαλέσατε λοιπὸν τὸν

κύριον ὅτι δὲ τὲ βέρπερε, τοὺκ' ἐθήρτουρε ἐ τοὺκ' ἐ θένε. ὦ πῆρρ ἰ Δαβίδιτ, ἐλεήσνα ἐ δὲ νάβετ.

28. Εἰ σὶ ἔρδι ντὲ ὅτεπὶ ἔρδε ἀφῆρ τίγ τὲ βέρπεριτε, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε. πῆσόνι γιούβετ σὲ οὖνε μούντ τὲ πέιγ ζετέ; Εἰ δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτιγ, πῆσόνι, τὲ μὸς τὰ διφιόγῃ ἱερί.

29. Ἀχίερε οὐ ζοῦ μὲ δόρρε σίτ' ἐτοῦρε, ἐ οὐ θὰ· σὶ κούντρε πῆσόνι γιούβετ, λὲ τὲ πένετῃ ντὲ γιού.

30. Εἰ οὐ χάλνε σίτ' ἐτοῦρε, ἐ Ἰησοῦ ἰ ποροίτι μὲ φοβερὶ, ἐ οὐ θὰ. βῆσόνι, τὲ μὸς τὰ διφιόγῃ ἱερί.

31. Πὸ ἀτὰ σὶ ἱκνε ἀτέγε, βάνε ἐ κηρύζνε ἀτὲ μπε φίθ' ἀτὲ δέ.

32. Εἰ σὶ ἱκνε ἀτέγε, νὰ, ἐ πρὸυνε ντὲ ἀτ ἱερί βούβ, τῃ σούρδερε ἐ δὲ τὲ δαιμονίσουρε.

33. Εἰ σὶ δόλι ἰ παοῦδι φόλι βούβι, ἐ φίθε κῶτα οὐ τζιούδιτνε ἐ θόσνε σὲ κούρρε νούκ' οὐ δούκ' ντὲ ἐ τίλε ντὲ Ἰσραήλ.

34. Εἰ Φαρισεῖγτε θόσνε· σὲ μὲ φουκὶ τὲ πάριτ σὲ παούδεβετ, ντζγιερ τὲ παούδετῃ.

35. Εἰ Ἰησοῦ ἰ φεζδὶς ντὲ πῆρ φίθε κιοιτέτε, ἐ ντὲ φσιάτερα, τοὺκ' ἐ διδάξουρε Οὐγγίλν' ἐ μπρετερίσε, ἐ τοὺκ' ἐ σῆρούαρε τζδὸ σεμούντε, ἐ τζδὸ τὲ λίφε τὲ λαδίτ.

36. Εἰ σὶ πὰ τούρμετῃ, ἰ ἔρδι λίκζετῃ πῆρ τὰ, σὲ κένε λιόδουρε ἐ περχάπουρε, πόσι δέντε χὲ σκάνε τζοπάν.

37. Ἀτῃ χέρε οὐ θὰ μαθητίβετ σὲ τίγ, σὲ τὲ κόρρετῃ ἔσῃτε σούμε, ἐ ἀτὰ χὲ κούαργενε γιάνε τὲ πάχε

38. Λιούτουни δὰ Ζότιτ τὲ σὲ

κύριον τοῦ θερισμοῦ, διὰ νὰ ἀποστεί-
λῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

Κεφ. ι. 10.

ΚΑΙ προσκαλέσας τοὺς δώδεκα μα-
θητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἐ-
ξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων,
ὥστε νὰ ἐκβάλλωσιν αὐτὰ, καὶ νὰ
θεραπεύωσι πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν
ἀσθένειαν.

2. Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν δώδεκα
Ἀποστόλων εἶναι ταῦτα· πρῶτος, Σί-
μων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀν-
δρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Ἰάκωβος ὁ
τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελ-
φὸς αὐτοῦ·

3. Φίλιππος, καὶ Βαρθολομαῖος·
Θωμᾶς, καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης·
Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Λεβ-
θαῖος ὁ ἐπονομασθεὶς Θαδδαῖος·

4. Σίμων ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰ-
ούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις καὶ πα-
ρέδωκεν αὐτόν.

5. Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέ-
στειλεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ παρήγγειλεν
εἰς αὐτοὺς, λέγων, Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν
μὴ ὑπάγητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν
μὴ εἰσέλθητε·

6. Ὑπάγετε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ
πρόβατα τὰ ἀπυλωλῶτα τοῦ οἴκου
Ἰσραὴλ.

7. Καὶ ὑπάγοντες κηρύττετε, λέ-
γοντες, Ὅτι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν.

8. Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λε-
προύς καθαρίζετε, νεκρούς ἐγείρετε,
δαιμόνια ἐκβάλλετε, δωρεὰν ἐλάβε-
τε, δωρεὰν δότε.

9. Μὴ ἔχετε χρυσόν, μηδὲ ἄρ-
γυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας σας.

10. Μὴ σακκίον διὰ τὴν ὁδόν, μη-

κόρριτ, καὶ τὲ ντζιέρε ἐργάτε ντὲ τὲ
κόρρὲ τὲ τίγ.

Κοίε ἐδγιέτετε ι. 10.

Εσὶ θύρρι τὲ δίμπεδγέτε Μαθητίτ'
ἐτίγ, οὐ δὰ ἐξουσι κόντρε τὲ παού-
δεβει, καὶ τὲ ζπόγενε ἀτὰ, ἐ τὲ ὅε-
ρόγενε τζδὸ σεμούντε ἐ τζδὸ τὲ
λίφε.

2. Ε δὲ ἔμερετ' ἐ σε δίμπεδγιέτ'
Ἀποστόλεβετ γιάνε κετὸ, ἰ πάρι
Σίμονι, καὶ κιούχαετε Πέτρο. ἐ δὲ
Ἀνδρέα θελάϊ τίγ Ἰάκωβοῖ ἰ Ζεβεδέ-
οσε, ἐ δὲ Ἰωάννη θελάϊ τίγ.

3. Φίλιπποῖ, ἐ δὲ Βαρθολομαίουα.
Θωμάϊ, ἐ δὲ ματθαίουα Τελώνη (κου-
μερκιάρι) Ἰάκωβοῖ ἰ Ἀλφαίοσε, ἐ δὲ
Λεβαίουα, καὶ κιούχαεῖγ Θαδδαῖο.

4 Σίμωνι Κανανίτη ἐ δὲ Ἰούδα
Ἰσκαριώτι, αἱ καὶ παραδόσι ἀτέ.

5. Κετὰ τὲ δίμπεδγιέτε ἰ δερ-
φόϊ Ἰησοῦϊ, σὶ ἰ πορσίτι ἀτὰ, ἐ οὐ θά.
ντὲ οὐδε τὲ Εθνηκόβετ μὸς βίγι,
ἐ δὲ ντὲ κιουτέτ τὲ Σαμαρίτεβετ
μὸς χίνι.

6. Πὸ τὲ βένι μὲ ὄομε ντὲ δέντ
τὲ χούμπουρα τὲ ὅτεπισ ἐ Ἰσραήλιτ.

7. Ε δὲ σὶ τὲ βένι, τὲ κηρύξνι ἐ
τὲ θόνι, σὲ ἄφερ ἔστε μπρετερία ἐ
Κιέλιβετ.

8. Ἰὲ ὄερόνι τὲ σεμούρετε, τὲ κε-
ρόνι τὲ λεπρόσυριτε, τὲ γγιαλίτι τὲ
βδέκουριτε, τὲ κρένι τὲ παούδετε,
δουρεττί μούαρτε, δουρετὶ ἴπνι.

9. Μὸς ποχτίσνι ἀς ἄρρ ἀς ἐρφέντ,
ἀς παξέρ ντὲ πρέζα τουαῖγ.

10. Ἀς τὸρβε τὲ χίκνι μπουδέ

δὲ δύο χιτῶνας, μὴ ὑποδήματα, μηδὲ ράβδον· διότι ὁ ἐργάτης εἶναι ἄξιος τῆς τροφῆς αὐτοῦ.

11. Εἰς ὁποίαν δὲ πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς εἶναι ἄξιός ἐν αὐτῇ, καὶ ἐκεῖ μείνατε ἕως οὗ ἐξέλθητε.

12. Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, χαιρετήσατε αὐτήν.

13. Καὶ ἐάν μὲν ἡ οἰκία ᾖ ἡγιασμένη, ἡ εἰρήνη σας ἐπ' αὐτήν· ἀλλ' ἐάν δὲν ᾖ ἡγιασμένη, ἡ εἰρήνη σας ἅς ἐπιστρέψῃ εἰς ἐσᾶς.

14. Καὶ ὅστις δὲν σᾶς δεχθῇ, μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους σας, ἐξερχόμενος τῆς οἰκίας, ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν σας.

15. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ἐλαφρότερα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως εἰς τὴν γῆν τῶν σοδόμων καὶ Γομόρρων, παρά εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην.

16. Ἴδού, ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε λοιπὸν φρόνιμοι ὡς οἰσφρεῖς, καὶ ἀπολωτοῖ ὡς αἱ περισσεραί.

17. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· διότι θέλουσι σᾶς παραδώσει εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν θέλουσι σᾶς μαστιγῶσαι.

18. Καὶ ἐνώπιον ἔτι ἡγεμόνων καὶ βασιλέων θέλετε φερθῆναι ἐνεκεν ἐμοῦ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς τὰ ἔθνη.

19. Ὅταν δὲ σᾶς παραδίδωσι, μὴ μεριμνήσητε πῶς, ἢ τί θέλετε λαλήσει· διότι θέλει σᾶς δοθῆναι ἐν ἐκείνῃ τῇ ᾠρᾷ τί πρέπει νὰ λαλήσητε·

ἀσ δι' ἄλλῃ ρόπα ἅς λέπουτζε, ἅς στάπντῃ δούρρ. σὲ ψὲ πουνετόρι' ἔστ' ἰζότι πὲρ τὲ γκρένετ' ἔτιγ.

11. Εὐ δὲ ντὲ τζῶδο κιουτέτ ἅ φσι-ἄτ χὲ τὲ βένι, τὲ πίετνι. τζίλι ντὰ τὲ ἔστ' ἰ μίρρ, ἐ ντὲ αἰ τὲ ρίγι, γγε-ρά σὰ τὲ ἰζενι.

12. Εὐ δὲ κούρ τὲ χίνι ντὲ ὅτε-πι, τὰ οὐρόνι ἐ τὰ πεκόνι.

13. Εὐ ντὲ κίόφτε ἁγιοῦ ὅτεπι ἐ μίρρ ἐ ἄξιο, λὲ τὲ μπέτετε οὐράτα γιούαῖγ μπά τὲ' ἐ ντὲ μὸς κίόφτε ἄξιο, λὲ τὲ κθένετε οὐράτα γιούαῖγ μπέ γιού.

14. Εὐ δὲ τζίλι δὸ χὲ τὲ μὸς πρέ-σε μίρρ γιούβετ' ἐ δὲ τὲ μὸς διφίοβ ἐ φγιαλέτε τούαῖγ, κούρ τὲ ἰζεγι γκὰ ἁγιοῦ ὅτεπι, ἅ γκὰ αἰ κιουτέτ, τὲ ὄκούντι ἐ δὲ πλιούχουρονε γκὰ χέμπετε τούαῖγ.

15. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιού-βετ, σὲ μὲ ἰ πάχῃ δὸ τὲ γέτε μουν-τίμι ντὲ δίτε τὲ φιουκίμιτ ντὲ βέντ τὲ σοδόμσε, ἐ τὲ Γομόρρεσε, σὲ μπά τὲ κιουτέτ.

16. Για, οὐνε οὐ δερφόιγ γιούβετ πόσι δέντε ντὲ μὲς τὲ οὐλκερετ, πέ-χουνι δὰ τὲ μέντζουρε πόσι φερπί-γτε, ἐ δὲ τὲ πούτε πόσι πελούμπατε.

17. Εὐ δὲ τὲ ρούγε νι γκὰ ἡέρε-ζιτε, σὲ ἀτὰ δὸ τοῦ παραδόσινε ντὲ φιούκερα, ἐ δὸ τοῦ ράχενε γιούβετ ντὲ συναγόγε τὲ τούρε.

18. Εὐ δὲ δὸ τοῦ ὀπιένε περπάρα μπρέτερετ, ἐ δὲ περπάρα ζοτερίνιετ, σὲ ψὲ δὸῖ μούα, πὲρ μαρτυρίντὰ τὰ, ἐ δὲ ντὲ μιλέτε τὲ τγιέρα.

19. Εὐ κούρ τοῦ παρδὸσγενε γιού-βετ, μὸς οὐ μεντόνι χιῶ, ἐ δὲ τζῶδο περφέφενι, σὲ ψὲ ἄτε χέρε δὸ τοῦ ἰπετε γιούβετ ἁγιοῦ χὲ δούχετε τὲ περφέφενι.

20. Ἐπειδή σεις, δὲν εἶσθε οἱ λα-
λοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Πα-
τρός σας, τὸ ὁποῖον λαλεῖ ἐν ὑμῖν.

21. Θέλει δὲ παραδώσει ἀδελφός
ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέ-
κνον· καὶ θέλουσιν ἐπικναστῆ τέκνα
κατὰ γονέων, καὶ θέλουσι θανατώσει
αὐτούς.

22. Καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι
ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ
ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει
σωθῆ.

23. Ὅταν δὲ σὰς διώκωσιν ἐν τῇ
πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην·
διότι ἀληθῶς σὰς λέγω, Δὲν θέλετε
τελειώσει τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραήλ, ἐ-
ωσοῦ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24. Δὲν εἶναι μαθητὴς ἀνώτερος
τοῦ διδασκάλου, οὐδὲ δούλος ἀνώτε-
ρος τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

25. Ἄρκετὸν εἶναι εἰς τὸν μαθη-
τὴν νὰ γείνη ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ,
καὶ ὁ δούλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. Ἐάν
τὸν οἰκοδεσπότην ὠνόμασαν Βεελζε-
βούλ, πῶσω μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς
αὐτοῦ;

26. Μὴ φοβηθῆτε λοιπὸν αὐτούς·
διότι δὲν εἶναι οὐδὲν κεκαλυμμέ-
νον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἀνακαλυ-
φθῆ· καὶ κρυπτὸν, τὸ ὁποῖον δὲν θέ-
λει γνωσθῆ.

27. Ὅ,τι σὰς λέγω ἐν τῷ σκότει,
εἶπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὅ,τι ἀκούετε
εἰς τὸ ὠτίον, κηρύττετε ἐπὶ τῶν δω-
μάτων.

28. Καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν
ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ
ψυχὴν μὴ δυναμένων νὰ ἀποκτείνωσι·
φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον
καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα νὰ ἀπολέσῃ ἐν
τῇ γείνῃ.

20. Σὲ νοῦξε γένη γιούβει ἀτὰ κῆ
φλιάσενε, πὸ ἔσῃτε ὀπίρτι ἰ Γιάτι
σοῦίγ κῆ φλὲτ μὲ γιού.

21. Ε δὲ δὸ τῆ παραδόσγι βελάϊ
βελάνε πῆρ βδέλεγε, ἐ γιάτι τῆ πῆρ-
ρῆ, ἐ δὸ τῆ γκρίχενε πῆγτε κόντρε
περίνιεν, ἐ δὸ τῆ βράσενε.

22. Ε δὸ τῆ γένη τῆ μτζούαρε για
τῆ φίθε πῆρ ἔμερ, τιμ, πὸ αἰ κῆ τῆ
δουρόγι γγῆρ τῆ παστᾶίγμενε, αἰ δὸ
τῆ σώσετε.

23. Ε δε κούρ τοῦ ντιγιέλενε γι-
ούβει ντῆ κῆτῆ κιοιτέτ, χᾶίγδενι ντῆ
τιγιέτερινε, σὲ μὲ τῆ βερτέτα οὐ θὸμ
γιούβει, νοῦξε δὸ τῆ σόνι κιοιτέτετ'
ἐ Ἰσραήλιτ, γγῆρα σὰ τῆ βίγι ἐ πῆρρι
ἰ νιερίουτ.

24. Νοῦκ' ἔσῃτε μαθητί (κάλφῃ)
μῆ ἰ μᾶδ σὲ δάσκαλι (οὐστάϊ) τίγ,
ἄς κοπίλ μῆ ἰ μᾶδ σὲ ζότι τίγ.

25. Μὲ ἄρτ ἰ ἔσῃτε μαθητίουτ, τῆ
πῆνετε σὶ δάσκαλι τίγ, ἐ δὲ κοπίλιτ
σὶ ζότι τίγ. ντῆ ἔσῃτε κῆ ζόντ' ἐ ὅτε-
πίσε ἐ θάνε Βεελζεβούλ, σὰ τέπερ
δὸ τῆ θόνε νιέρεζιτ' ἐ ὅτεπίσε τίγ.

26. Ε γιούβει μὸς οὐ τρέμπνι γκά
ἀτὰ, σὲ νοῦκ' ἔσῃτε ντοῦξ ἐμπουλού-
αρῆ, κῆ τῆ μὸς ζκουλιόνετε, ἐ ντοῦξ
ἐφσέχουρε κῆ τῆ μὸς νίχετε.

27. Ατὸ κῆ οὐ θὸμ γιούβει ντῆ ἐ-
ρεσί, τῆ θοῖντῆ δρίτε, ἐ ἀτὸ κῆ ντί-
ενι ντῆ βεῖ φσέχουρα, τῆ θοῖ ἐ τι
κηρύξνι ντῆ ὅτεπίρα.

28. Ε μὸς οὐ τρέμπνι γκά ἀτα
κῆ βράσενε κούρμινε, ἐ νοῦξε μούν-
τγενε τῆ βράσενε ὀπίρτινε, πὸ τῆ
τρέμπνι μὲ τέπερ ἀτῆ κῆ μούντ τῆ
βέρρῆ ντῆ πῆσι ἐ δὲ ὀπίρτινε ἐ δὲ
κούρμινε.

29. Δύο στρουθία δὲν πωλοῦνται δι' ἐν ἀσάριον; καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν δὲν θέλει πέσει ἐπὶ τὴν γῆν, ἀνευ τοῦ θελήματος τοῦ πατρὸς σας.

30. Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς εἶναι πᾶσαι ἠριθμημένοι.

31. Μὴ φοβηθῆτε λοιπὸν πολλῶν στρουθίων διαφέρετε σεῖς.

32. Πᾶς λοιπὸν ὅστις μὲ δμολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θέλω δμολογήσει καὶ ἐγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

33. Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῆ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θέλω ἀρνηθῆ αὐτὸν καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

34. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον νὰ βάλω εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· δὲν ἦλθον νὰ βάλω εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν.

35. Διότι ἦλθον νὰ διαχωρίσω ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νόμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς.

36. Καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου θέλουσιν εἶσθαι οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ.

37. Ὅστις ἀγαπᾷ πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ. καὶ ὅστις ἀγαπᾷ υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ.

38. Καὶ ὅστις δὲν λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ.

39. Ὅστις εὖρη τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσει τὴν ζωὴν αὐτοῦ δι' ἐμέ, θέλει εὖρει αὐτήν.

40. Ὅστις δέχεται ἐσᾶς, ἐμέ δέχεται· καὶ ὅστις δέχεται ἐμέ, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με.

29. Νούχε σίτενε δι ζόιφ πέρ ἰε ἄσπρε; ἐ ντοῖε γκά ἀτὰ νούχε δὸ τῆ πγίερε μπε δὲ πὰ οὐρδερί τε γιά-τιτ σοῦιγ;

30. Ε γιούβετ ἐ δὲ κίμετ ἐ κόχε-σε σοῦαῦγ φίθε γιάνε νεμερούαρε.

31. Μὸς οὐ τρέμπνι δὰ, σὲ γκά σοῦμε ζόιφκ πένι φάρκ γιούβετ.

32. Ε τζδδ ἰερί χε δὸ τῆ μολο-γίσιγε μούα περπάρα ἰερέζετ, δὸ τὰ μολοῖσ ἐ δὲ οῦνε ἀτῆ περπάρα γιά-τιτ σίμ χε ἔσῃτε ντῆ Κίελ.

33. Ε τζίλι δὸ χε τῆ ἀρνίσετε μούα περπάρα ἰερέζε, δὸ τὰ ἀρνίσεμ ἐ δὲ οῦν' ἀτῆ, περπάρα γιάτιτ σίμ χε ἔσῃτε ντῆ Κίελ.

34. Μὸς παντέχνι σὲ ἄρτζε τῆ βῆ παίχ μπι δὲ. νούκ' ἄρτζε τῆ βῆ πά-κε, πὸ τῆ βῆ θήχε.

35. Σὲ ἄρτζε τῆ νταῖγ ἰερίνε κόντρε τῆ γιάτι τιγ, ἐ πίγενε κόν-τρε τέμξε σαῖγ, ἐ νούσενε κόντρε βγιέχερεσ' ἐσάιγ.

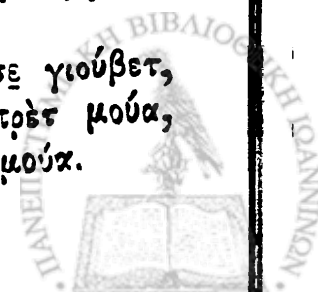
36. Ε τῆ πένενε χαζμερ τῆ ἰερί-ουτ, ἀτὰ χε γιάνε ντῆ ὄτεπὶ τῆ τιγ.

37. Αἱ χε δὸ γιάτνε ἄ μέμενε μὲ τέπερ σὲ μούα νούκ' ἔστ' ἰ ζότι πέρ μούα, ἐ αἱ χε δὸ τῆ πέρβε ἄ πίγενε μὲ τέπερ σὲ μούα νούκ' ἔστ' ἰ ζότι πέρ μούα.

38. Ε δὲ αἱ χε νούχε μέρ Κρού-κν' ἐτιγ ἐ τῆ μὲ βίγε πὰς, νούκ' ἔσῃτε' ἰ ζότι πέρ μούα.

39. Ε δὲ αἱ χε δὸ τῆ ρούαγε γέ-τεν' ἐτιγ, δὸ τὰ χουμπάσε, ἐ αἱ χε τῆ χουμπάσε γέτεν ἐτιγ πέρ μούα, δὸ τὰ φέγε.

40. Αἱ χε δὸ τῆ πρέσε γιούβετ, αἱ πρέτ μούα, ἐ αἱ χε πρέτ μούα, αἱ πρέτ ἀτῆ χε μὲ δερβόι μούα.

41. Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου θέλει λάβει· καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου θέλει λάβει.

42. Καὶ ὅστις ποτίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον μόνον ψυχροῦ ὕδατος εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν θέλει χάσει τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Κεφ. ιά. 11.

ΚΑΙ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς διὰ τῶν εἰς τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν, διὰ νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ κηρύττῃ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

2. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσποτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, ἐπεμψε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

3. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;

4. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἔπάγετε καὶ ἀπαγγεῖλατε πρὸς τὸν Ἰωάννην ὅσα ἀκούετε καὶ βλέπετε·

5. Τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι· λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσι· νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται.

6. Καὶ μακάριος εἶναι ὅστις δὲν σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

7. Ἐνῶ δὲ οὗτοι ἀνεχώρουν, ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ τοῦ Ἰωάννου, Τί ἐξήλαθετε εἰς τὴν ἔρημον νὰ ἴδητε; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον;

8. Ἀλλὰ τί ἐξήλαθετε νὰ ἴδητε; ἄνθρωπον ἐνδεδυμένον μαλακὰ ἱμά-

41. Αἱ γὰρ πρὸς Προφήτ ντέμπερὸ προφήτιτ, πάφεν' ἐ προφήτιτ δὸ τὲ μάρρῃ, ἐ δὲ αἱ γὰρ τὲ πρέσε τὲ δρέιγτινε ντέμπερὸ τὲ σὲ δρέιγτιτ, πάφεν' ἐσὲ δρέιγτιτ δὸ τὲ μάρρῃ.

42. Ε δὲ αἱ γὰρ τὲ ποτίσῃ νὲ γκὰ χετὰ τὲ βόφελιτ νὲ ποτήρ οὔγε τὲ φτόχῃτὲ βέτεμε, μπε ἔμερρὸ τὲ μαθητίουτ, βερτὲτ οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ νούχε τὲ χουμπάσε πάφεν' ἐτίγ.

Κρίε ἐνέμπεδγιέτετε ιά. 11,

Ε οἱ ἰσοῦσι Ἰησοῦι χετὸ ποροὶ γὰρ οὐ θὰ τὲ δίμπεδγιέτε μαθητίβετ σὲ τίγ, οὐ γκρὲ ἀτέγε, ἐ βάτε τὲ διδάξῃτ ἐ τὲ κηρύξῃτ ἐ δὲ ντὲ κιουτέτε τὰ τοῦρε.

2. Ε Ἰωάννη σὶ ντγιέο ντὲ χαψάνε πόννερατ' ἐ Κρίστὶτ δερφίοι δι γκὰ μαθητίτ ἐτίγ.

3. Ε ἰ θὰ ἀτίτ· τί γὰρ αἱ γὰρ ἔσῃτὲ περ τ' ἄροδουρε, ἀ τγιέτερο πρέσεμε;

4. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέϊφκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε. σὶ τὲ βένι, θὸι Ἰωάννητ, ἀτό γὰρ ντίενι, ἐ δὲ σίχνι.

5. Τὲ βέρπερε σόχενε, ἐ τὲ τζιάλε ἐτζεγενε, τὲ φελίκιουρε κερόννε, ἐ δὲ τὲ σούρδερε φέφενε, ἐ τὲ βδέκουρε γγιαλένε, ἐ ντὲ τὲ βάρφερε ρεφένετε Οὐγγίλι.

6. Ε δὲ ἰλλιούμουρ' ἔστ' αἱ γὰρ νούχε σκανδαλίσετε ντὲ μούα.

7. Β κούρ ἱκνε χετὰ νῖσι Ἰησοῦι τοῦ θὸσ πότεσε περ Ἰωάννε, ψὲ δούαλτε ντὲ ἐρημὶ τὲ σίχνι; καλάμ γὰρ χετὸντετε γκὰ ἔρρα;

8. Βάλε ψὲ δούαλτε τὲ σίχνι; νῖερὶ τὲ βέσουρε μὲ ρόπα τὲ πούτα,

τια; ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εὐρίσκονται.

9. Ἀλλὰ τί ἐζήλητε νὰ ἰδητε; προφήτην; ναί, σὰς λέγω, καὶ περισσώτερον προφήτου·

10. Διότι οὗτος εἶναι περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον, ἂ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.·

11. Ἀληθῶς σὰς λέγω, Μεταξὺ τῶν γεννηθέντων ὑπὸ γυναικῶν δὲν ἠγέρθη μεγαλύτερος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· πλὴν ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, εἶναι μεγαλύτερος αὐτοῦ.

12. Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἕως τοῦ νῦν, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ οἱ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν.

13. Διότι πάντες οἱ προφήται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προεφήτευσαν.

14. Καὶ ἐὰν θέλητε νὰ δεχθῆτε τοῦτο, αὐτὸς εἶναι ὁ Ἡλίας, ὅστις ἔμελλε νὰ ἔλθῃ.

15. Ὅσων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ.

16. Ἀλλὰ μὲ τί νὰ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; Εἶναι ὁμοία μὲ παιδάκια καθήμενα ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ φωνάζοντα πρὸς τοὺς συντρόφους αὐτῶν,

17. Καὶ λέγοντα, Αὐλὸν σὰς ἐπαΐξαμεν, καὶ δὲν ἐχορεύσατε· σὰς ἐθρηνησάμεν, καὶ δὲν ἐκλαύσατε.

18. Διότι ἦλθεν ὁ Ἰωάννης μῆτε τρώγων, μῆτε πίνων· καὶ λέγουσι, Δαιμόνιον ἔχει.

19. Ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τρώγων καὶ πίνων· καὶ λέγουσιν, Ἰ-

γιά, ἀτὰρ ἔβρισεν τε ποῦτα τε ντὲ ὅτε πύρα τε Μπρέτερετ γιάνε.

9. Πὸ τζ'δούαλτε τὲ σίχνη; προφήτ; βερτέτ οὐ θὸμ γιούβετ, ἔ μὲ τέπερ γκά προφήτ.

10. Σὲ Κούιγ ἔστ' ἀτὲ ἔπερ τὲ ἔστε ὄκρούαρε, γιά, ἔ οὐνε δερφόιγ Ἐγγεῖλινε τίμ τὲ ὄκόγε περπάρα τέγε, ἀτὲ δὲ τὲ δερτόγε οὐδνε τέντε περπάρα τέγε.

11. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, νοὺκ οὐ γκρὲ ντονὲ νιερί γκά ἀτὰρ ἔ γιάνε λέρρε πρέιγ φράβετ, μὲ ἱμάδ σὲ Ἰωάννη Βαπτισίου, πὸ μὲ ἰβόφελι ντὲ μπρετερι τὲ Κιέλβετ, ἔστε μὲ ἱμάδ γκά ἀτ.

12. Ἐλέ γκά διτ' τ' ἔ Ἰωάννητ Βαπτισίουτ γγέρα νταστὶ μπρετεριξ ἐ Κιέλβετ μίρρετε μὲ τὲ ὀπειγτούαρε, ἐ ἀτὰρ ἔ ὀπειγτόγενε ἐ βρεμπέγενε ἀτέ.

13. Σὲ φίθῃ Προφήτεριτε, ἐδὲ νόμι γγέραντὲ διτ τὲ Ἰωάννητ προφητέψνε.

14. Ε δὲ ντὲ δότ τὰ δέξνη, ἀτ ἔστε Ἡλία ἔ δούαίγ τὲ βίντε.

15. Ἦζίλι κὰ θέσῃ περ τὲ διφιούαρε, λὲ τὲ διφιούγε.

16. Μὲτζ φόρρε νιερί φιάν ἔεγιδ σιρί ἐ χετοῦρε νιέρεζετ; ἔετὰ φιάγενε μὲ ἀτὰρ ὀγιέλμ ἔε ρίνε μπούδε, ἐ θερρέσενε ὄόγεβετ σὲ τοῦρε.

17. Ε οὐ θόνε, ἰ ράμ φλιοέρεσε περ γιού, ἐ νοὺκῃ λιουάιγτιτε θάλε. οὐ κιάγτιμ γιούβετ, ἐ νοὺκ οὐ χελμούατε.

18. Σὲ ψὲ ἔρδι Ἰωάννη ἔε ἂς χαιίγ ἂς πιγ, ἐ θόνε, τὲ παούδε κὰ.

19. Ἐρδι ἰ πύρ ἰ νιερίουτ, ἔε ἐ δὲ γὰ, ἐ δὲ πι, ἐ θόνε νὰ νιερί γκρέ-

δου ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς.

20. Τότε ἤρχισε νὰ ἐνειδίξη τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἔγειναν τὰ πλειότερα θαύματα αὐτοῦ, διότι δὲν μετενόησαν.

21. Οὐαὶ εἰς σέ, Χοραζίν, οὐαὶ εἰς σέ, Βηθσαϊδάν, διότι, ἐὰν τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν ὑμῖν ἐγένοντο ἐν τῇ Τύρῳ καὶ Σιδῶνι, πρὸ πολλοῦ ἤθελον μετανοήσει ἐν σάκκῳ καὶ σποδῶ.

22. Πλὴν σὰς λέγω, εἰς τὴν Τύρον καὶ Σιδῶνα ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρά εἰς ἐσᾶς.

23. Καὶ σὺ, Καπερναοῦμ, ἡ ὑψωθεῖσα ἕως τοῦ οὐρανοῦ, θέλεις καταβιβασθῆ ἕως ἄδου· διότι, ἐὰν τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν σοὶ ἐγένοντο ἐν Σοδόμοις, ἤθελον μείνει μέχρι τῆς σήμερον.

24. Πλὴν σὰς λέγω, ὅτι εἰς τὴν γῆν τῶν Σοδόμων ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρά εἰς σέ.

25. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Δοξάζω σε, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς· ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ εἰς νῆπια.

26. Ναί, ὦ Πάτερ, διότι οὕτως ἔγεινεν ἀρεστὸν ἔμπροσθέν σου.

27. Πάντα παρεδόθησαν εἰς ἐμὲ ἀπὸ τοῦ Πατρὸς μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τὸν Υἱόν, εἰμὴ ὁ Πατήρ· οὐδὲ τὸν Πατέρα γινώσκει τις, εἰμὴ ὁ

νεὺς ἐ δὲ βέρρ πῖρες, μίκου ἰ Τελό-νεβετ, ἐ δὲ ἰ φαγετόρεβετ· ἐ οὐ φικουκούα σοφία γκα δγιέλμτ' ἐσαίγ.

20. Αχιέρε νῖσι τὲ σῖάν ἀπὸ κιουτέτε, κὲ ντατό οὐ πένε μὲ τε σού-ματε θαύμερα τὲ τίγ, ἐ νοῦκε μετανοήσνε.

21. Βὲ μπὲ τίγ Χοραζίν, βὲ μπὲ τίγ Βηθσαϊδὰ, σὲ ντὲ ἰσνε πένε ντὲ Τύρο, ἐ δὲ ντὲ Σιδόνε θαυματουργίτε κὲ οὐ πένε μπὲ γιού, κὲ μὲ περπάρα δὸ τὲ κῖσνε μετανοήσουρε, ἐ δὸ τὲ βῖσνε θάσε, ἐ δὲ δὸ τὲ βῖγνε ντὲ κρίε χί.

22. Πάμετα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ Τύροσε ἐ δὲ Σιδόνεσε δὸ τοῦ γέτε μὲ λὲχντὲ δῖτε τὲ φικουκίμτ, σὲ γιούβετ.

23. Ε δὲ τὶ ὦ Καπερναοῦμ, κὲ γὲ γκρίγτουρε γγέρα μπὲ Κιελ γγέρα μπὲ πῖσε δὸ τὲ γκρεμῖσετζ, σὲ φῖθε κὲτὸ θαύμαρα κὲ οὐ πένε τὲκ τέγε, τὲ κένε πένε ντὲ Σοδόμε δὸ τὲ κένε μπέτουρε γγέρα κὲσαίγ δῖτε.

24. Πὸ οὖν οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ μὲ ἰ λὲχ δὸ τὲ γέτε μουντίμι ντὲ βέντ τὲ Σοδόμεσε ντὲ δῖτε τὲ φικουκίμτ, σὲ μπὲ τίγ.

25. Ατε χέρε οὐ περρφέγκ Ἰησοῦι, ἐ θὰ ἰ λε βδούκε κῖότζ ὦ τάτε, ζὸτ ἰ Κιελίτ ἐ δὲ ἰ δέουτ, σὲ ἰ φῶίχε κὲτὸ γκα σοφότε ἐ δὲ γκα τὲ μὲντζουριτε, ἐ οὐ ἀδεφτόβε φῶσνεβετ.

26. Κεστὸν βερτέτ ὦ τάτε, σὲ ἀστού οὐ δούκ μῖρρε περπάρα τέγε.

27. Τὲ φῖθ μού δάνε γκα γιάτι ἴμ, ἐντονε ἱερί νοῦκε νὲχ τὲ πῖρρε, πὸ βέτζμε ἰ γιάτι. ἐ δὲ ἄς τὲ γιάνε σὲ νὲχ ἱερί πὸ βέτζμε ἰ πῖρρι,

Υἱός, καὶ εἰς ὄντινα θέλει ὁ Υἱός, νὰ ἀποκαλύβῃ αὐτόν.

28. Ἐλθετε πρὸς με, πάντες οἱ κοπιῶντες, καὶ πεφορτισμένοι, καὶ ἐγὼ θέλω σᾶς ἀναπαύσει.

29. Ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ διότι πρῶτος εἶμαι καὶ ταπεινός τὴν καρδίαν· καὶ θέλετε εὐρεῖ ἀνάπαυσιν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν.

30. Διότι ὁ ζυγός μου εἶναι κολός, καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν·

ἔδὲ ἀτ̄ κ̄ε̄ τ̄ε̄ δόγ̄ε̄ ἰ̄ π̄ίρ̄ρῑ τ̄ε̄ γ̄ιὰ̄ δε-
φτόγ̄ε̄.

28. Ἐγίανι τ̄ε̄κ̄ οὐ̄ φίθ̄ε̄ σ̄ὰ̄ γ̄ένι
τ̄ε̄ λιόδουρ̄ε̄, ἔδ̄ε̄ τ̄ε̄ γκαρκούαρ̄ε̄, ἔ
οὐνε̄ δὸ̄ τοῦ̄ π̄ρέιγ̄ γιούβετ̄.

29. Μέρ̄ρῑ ζυγόν̄ε̄ τιμ̄ (τζέδεν̄ε̄)
μπ̄ῑ κιάφ̄ε̄ τούαῖγ̄, ἔ̄ μψόνῑ γκᾱ μέγε,
σ̄ε̄ οὐνε̄ γιάμ̄ ἰ̄ πούτ̄ε̄, ἔ̄ ἰ̄ οὐρ̄τε̄ ντ̄ε̄
ζέμερ̄ε̄, ἔ̄ δὸ̄ τ̄ε̄ φ̄ένῑ τ̄ε̄ π̄ρέιγ̄τουρ̄ε̄
ντ̄ε̄ σ̄πίρ̄τε̄ τούαῖγ̄.

30. Σ̄ε̄ ψ̄ε̄ ζυγὸ̄τ̄ ἰ̄μ̄(τζέδᾱ ἰ̄με)
ἔ̄στ̄ ἰ̄μ̄ίρ̄ρ̄ε̄, ἔ̄ δ̄ε̄ π̄άρ̄ρᾱ ἰ̄με̄ἔ̄στ̄ ἔ̄λέγ̄ε̄.

Κεφ. ιβ'. 12.

Κρίε ἐδίμπεδγιέτετε ιβ'. 12.

ἘΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς διὰ τῶν σπαρτῶν ἐν σαββάτῳ· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπέινασαν, καὶ ἤρχισαν νὰ ἀνασπῶσιν ἀστάχια καὶ νὰ τρώγωσιν.

2. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες, εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἴδου, οἱ μαθηταὶ σου πράττουσιν ὅ,τι δὲν συγχωρεῖται νὰ πράττηται τὸ σάββατον.

3. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Δὲν ἀνεγνώσατε τί ἐπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅτε ἐπέινασεν αὐτός καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ;

4. Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποίους δὲν ἦτο συγκεχωρημένον εἰς αὐτόν νὰ φάγῃ, οὔτε εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ εἰς τοὺς ἱερεῖς μόνους;

5. Ἡ δὲν ἀνεγνώσατε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι ἐν ταῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς βεβηλόνουσι τὸ σάββατον ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶναι ἀθῶοι;

6. Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι ἐδῶ εἶναι μεγαλύτερος τοῦ ἱεροῦ.

7. Ἐὰν ὁμοῦς ἐγνωρίζετε τί εἶναι,

Ἄτ̄ε̄ χ̄ε̄ρ̄ε̄ σκόντε̄ Ἰησοῦ̄ῑ τ̄ε̄ Σ̄ε̄τοῦνε̄
ντ̄ε̄ π̄ε̄ρ̄ ἄρ̄ρᾱ τ̄ε̄ μπ̄γιέλᾱ, ἔ̄ μαθη-
τίβετ̄ σ̄ε̄ τ̄ιγ̄ οὐ̄ θ̄ιν̄ οὐ̄, ἔ̄ ζοῦνε̄ τ̄ε̄
φ̄ερ̄κίγνε̄ κάλ̄ε̄ρε̄ (οὐ̄στ̄ε̄ρα) ἔ̄ τ̄ι
χ̄αῖγ̄νε̄.

2. Ἐσ̄ῑ ἰ̄ πάν̄ε̄ φαρισεῖγ̄τε̄, ἰ̄ θ̄άν'
ἀτίγ̄, γιά, μαθητίτ̄ ἐτούᾱ π̄έγνε̄
ἀτ̄ε̄ κ̄ε̄ νοῦ̄ξ̄ ἔ̄στ̄ε̄ ντεγίερ̄ε̄ τ̄ε̄ π̄έγνε̄
τ̄ε̄ Σ̄ε̄τοῦνατ̄ε̄.

3. Ἐ̄ δ̄ε̄ ἀτ̄ οὐ̄ θ̄ὰ̄ ἀτούρ̄ε̄, νοῦ̄ξ̄ε̄
διαβάστ̄ε̄ τ̄ε̄ σ̄ίγ̄νῑ τ̄ζ̄ π̄έρῑ Δαβίδ̄ῑ κούρ̄
ἰ̄ ἔρ̄δῑ οὐγ̄ ἀτίγ̄, ἔ̄ δ̄ε̄ ἀτούρ̄εβετ̄ κ̄ε̄
κέν̄ε̄ μ̄ε̄ τ̄ε̄;

4. Κ̄ῑ ἔ̄ριντ̄ε̄ ὅτ̄ε̄ π̄ῑ τ̄ε̄ Περντίσε̄,
ἔ̄ χ̄έγ̄κρ̄ε̄ οὐ̄κ̄ε̄τ̄ ἔ̄ πρόθεσισε̄, κ̄ε̄
σκ̄ε̄ ντεγίερ̄ε̄ ντ̄ε̄ ἀτ̄ τ̄ῑ χ̄αῖγ̄, ἄς̄ ντ̄ὰ̄
τ̄ὰ̄ κ̄ε̄ κέν̄ε̄ μ̄ε̄ τ̄ε̄ π̄άσ̄κε̄, πὸ̄ β̄ί-
τ̄ζ̄με̄ ντ̄ε̄ π̄ρίφτερ̄ β̄έτεμε̄;

5. Ἀ̄ νοῦ̄ξ̄ε̄ διαβάστ̄ε̄ ντ̄ε̄ νόμ̄, σ̄ε̄
ντ̄ε̄ τ̄ε̄ σ̄ε̄τοῦνατ̄ε̄ π̄ρίφτερ̄ιτ̄ε̄ ντ̄ε̄ κ̄ί-
σ̄ε̄ π̄ε̄φέγνε̄ τ̄ε̄ σ̄ε̄τοῦνατ̄ε̄ ἔ̄ γιά̄νε̄ τ̄ε̄
π̄ὰ̄ φάγ̄ε̄.

6. Πὸ̄ οὐ̄ν' οὐ̄ θ̄όμ̄ γιούβετ̄, σ̄ε̄
ἔ̄στ̄ε̄ μ̄ε̄ οὐ̄μ̄ε̄ γκᾱ κ̄ίσᾱ κ̄ε̄τού̄.

7. Ἐ̄ ντ̄ε̄ κ̄ε̄ κ̄ε̄ τ̄ε̄ νιόχ̄ε̄τε̄, τ̄ζ̄ε̄-

«Ἐλεον θέλω καὶ οὐχὶ θυσίαν,» δὲν ἠθέλετε καταδικάσει τοὺς ἁθώους.

8. Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κύριος καὶ τοῦ σαββάτου.

9. Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν.

10. Καὶ ἰδοὺ, ἦτο ἄνθρωπος ἔχων τὴν χεῖρα ξηράν· καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, λέγοντες, Συγχωρεῖται τάχα νὰ θεραπεύῃ τις ἐν τῷ σαββάτῳ; διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν.

11. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τίς ἄνθρωπος ἀπὸ σᾶς θέλει εἶσθαι, ὅστις ἔχων πρόβατον ἓν, ἐὰν τοῦτο πέσῃ ἐν τῷ σαββάτῳ εἰς λάκκον, δὲν θέλει πιάσει καὶ σηκώσει αὐτό;

12. Πόσον λοιπὸν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου! ὥστε συγχωρεῖται ἐν τῷ σαββάτῳ νὰ ἀγαθοποιῇ τις.

13. Τότε λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιής ὡς ἡ ἄλλη.

14. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἐξεληθόντες, συνεβουλεύθησαν κατ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν.

15. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς νοήσας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν· καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας.

16. Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ἀυστηρῶς διὰ νὰ μὴ φανερώσωσιν αὐτόν.

17. Διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος,

18. « Ἴδου ὁ δούλος μου, τὸν ὁποῖον ἔκλεξα, ὁ ἀγαπητός μου, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ψυχὴ μου εὐηρεστήθη· θέλω θέσει τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν καὶ θέλει ἐξαγγεῖλει κρίσιν εἰς τὰ ἔθνη.

ὅτε κηγιό, ἐλεημοσίην δούα, ἐ γιό κουρπὰν, νούκε κατηγορίσγετε τὲ πὰ φάιγετε.

8. Σὶ ἰ ζότι ἐ δὲ σὲ ὄετούνασε ἔστε ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ.

9. Ε σὶ ἴκου ἀτέγε, ἔρδι ντὲ συναγοῦαῖγ τὲ τοῦρε.

10. Ε γιὰ ἀτγὲ ἴστε νὲ νιερί κὲ κίσ δόρρνε τὲ θάτε, ἐ ἐπίετνε ἀτέ, ἐ ἰ θάνε, ντέστε, ντελίερε τὲ ὄερόγενε τὲ ὄετούνατε πέρ τὲ κατηγορίσουρε ἀτέ.

11. Ε δὲ αἰ οὐ θὰ ἀτοῦρε, τζίλι νιερί γκὰ γιούβετ δὲ τὲ γέτε, κὲ αἰ τὲ κέτε νὲ δέλλε, ἐ ντὶ ράφτε κηγιό δέλλε ντὲ φρόπε τὲ ὄετούνε, νούκε δὲ τὰ μπάγε ἀτέ ἐ τὰ γκρέρε;

12. Σὰ δὰ νιερίου πὲν φάρκ γκὰ δέλεα; πρὰ ἀντάιγ ἔστε ντελίερε τὲ ὄετούνατε τὲ πέγεμε τὲ μίρρε.

13. Α χιέρε ἰ θότ' ἀτιγ νιερίουτ, ντέτ δόρρνε τέντε, ἐ ἐ ντέτι, ἐ γιού πὲ ἐ ὄεντόσε σὶ ἐ δὲ τγιέτερα.

14. Η Φαρισεῖγτε σὶ δούαλε γιά- ὅτε, οὐ μπεγιούαδε ἐ πένε κουβεντ κόντρ' ἀτιγ, κὲ τὰ βρίσνε ἀτέ.

15. Ε δὲ Ἰησοῦ σὶ ἐ διφιδί φικίρ' εἰοῦρε. ἴκου ἀτέγε, ἐ ἰ βάνε πὰς τιγ ὄοῦμε πότε, ἐ ἰ ὄερόϊ ἀτὰ τὲ φίθε.

16. Ε ἰπορσίτι ἀτὰ μὲ φρίκετ, κὲ τὲ μὲς τὰ δεφτόγενε ἀτέ.

17. Κὲ τὲ παφούχετε ἀγιδὲ κὲ οὐ θὰ γκὰ Προφήτη Ησαΐου, κὲ θότε

18. Γιὰ, πέρρι ἰμ. αἰ κὲ ζφιδδα ἰ δάσουρι ἰμ, κὲ μπὲ τὲ πρέχετε ὄπρι- τι ἰμ, δὲ τὲ βὲ ὄπριτνε τιμ μπὰ τὲ, ἐ δὲ τὲ ρεφέγε φιοῦικνε ντὲ φίθε μιλέτε.

19. Δὲν θέλει ἀντιλογῆσαι, οὐδὲ κραυγᾶσαι· οὐδὲ θέλει ἀκούσει τις τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἐν ταῖς πλατείαις.

20. Κάλχμον συντετριμμένον δὲν θέλει θλάσει, καὶ λινάριον κἀπνίζον δὲν θέλει σθέσει, ἕωσοῦ ἐκφέρῃ εἰς νίκην τὴν κρίσιν.

21. Καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ θέλουσιν ἐλπίζει ταῖς ἔθνη.

22. Τότε ἐφάρθη πρὸς αὐτὸν δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ κωφὸς· καὶ ἑθεράπευσεν αὐτὸν, ὥστε ὁ τυφλὸς καὶ κωφὸς καὶ ἐλάλει καὶ ἔβλεπε.

23. Καὶ ἐξεπλήττοντο πάντες οἱ ὄχλοι, καὶ ἔλεγον, Μήπως εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ Δαβίδ;

24. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον, Οὗτος δὲν ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εἰμὴ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων.

25. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πᾶσα βασιλεία διαιρεθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, ἐρημοῦται· καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία διαιρεθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, δὲν θέλει σταθῆ.

26. Καὶ ἐὰν ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλῃ, διηρέθη καθ' ἑαυτοῦ· πῶς λοιπὸν θέλει σταθῆ ἡ βασιλεία αὐτοῦ;

27. Καὶ ἐὰν ἐγὼ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ σας διὰ τίνος ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ θέλουσιν εἶσθαι κριταί σας.

28. Ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ διὰ πνεύματος Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

29. Ἢ πῶς δύναται τις νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δυνατοῦ, καὶ

19. Νούχῃ δὲ τὲ πέγῃ φγιαλέ, ἔ δὲ νούχῃ δὲ τὲ θερρέσε, ἄς δὲ τὲ δι-
φίγῃ νιερί ζέν' ἐτίγ ντὲ οὔδερρα,

20. Καλάμ τὲ στίπουρε νούχῃ δὲ τὲ θιεγῃ, ἐ λὶ τὲ τιμόσουρε νούχῃ δὲ τὲ σιούαγῃ γγέρα σὰ τὲ σόσγῃ Φιού-
κιν' ἐτίγ.

21. Ε δὲ ντέμερ τὲ τίγ δὲ τὲ κένε
ἐλπιδενε φίθῃ μιλέτετε.

22. Ἀχίερε ἐ προύν' ἀτίγ νὲ τὲ
δαιμονίσουρε, τὲβέρπερε, ἐ δὲ τὲ
βουβόσουρε ἐ ἐ σερβί ἀτέ. κάχῃ κὲ ἰ
βέρπερι ἐ δὲ ἰ βουβόσουρ, φόλλι ἐ
δὲ πά.

23. Ε φίθῃ πότα τζιουδίτε σινε ἐ
θόσνε, θάχῃ μὸς ἔσῃτε κουίγ ἰ πέρρι
Δαβίδιτ;

24. Ε Φαρισεγτε σὶ διφούανε, θά-
νε, κουίγ νούχῃ ντζγιερ τὲ παούδετε,
πὸ μὲ ἄνε τὲ Βεελζεβούλιτ, τὲ πάριτ
σὲ παούδεβετ.

25. Ε δὲ Ἰησοῦ σὶ κουπετόι φι-
κίρετ' ἐτοῦρε, οὐ θὰ ἀτοῦρε τζδὲ
μπρετερι κουρ τὲ ντάχετε ντὲ βέ-
τεγῃ τὲ σάιγ νούχῃ κεντρὸν· ἐ δὲ
τζδὲ κιουτέτ, ἄ ὅτεπὶ κουρ ντάχετε
ντὲ βέτεγῃ τε σάιγ, νούχῃ κεντρὸν.

26. Εντέστε κὲ σατανάι ντζγιερ
σατανάνε οὐ ντὰ ντὲ βέτεγῃ τὲ τίγ,
κίτ δὰ δὲ κεντρόγῃ μπρετερία ἐτίγ;

27. Ε ντέστε κὲ μὲ ἄνε τε βεελ-
ζεβούλιτ ντζγιερ οὔνε τὲ παούδετε,
πίγτε τούαῖγ μὲ κὲ ἰ ντζγιερενε, πρὰ
ἀντάιγ ἀτὰ δὲ τὲ πένενε φιουκάτε-
σιτε οὔαῖγ.

28. Μὰ ντέστε κὲ οὔνε μὲ σπέρτν'
ἐ Περντίσε ντζγιερ τὲ παούδετε, ἀρ·
ρού ἀδὰ ντὲ γιούβετ μπρετερία ἐ
Περντίσε.

29. Ε κίτ μουντ νιερί τὲ χίγῃ
ντὲ ὅτεπὶ τὲ σε φόριτ, ἐ τὲ φρεμ-

νά διαρπάσῃ τὰ σκεύη αὐτοῦ, ἐὰν
πρῶτον δὲν δέσῃ τὸν δυνατὸν, καί τότε
θέλει διαρπάσει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ;

30. Ὅστις δὲν εἶναι μετ' ἐμοῦ
εἶναι κατ' ἐμοῦ· καὶ ὅστις δὲν συνά-
γει μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει.

31. Διὰ τοῦτο σᾶς λέγω, Πᾶσα
ἁμαρτία καὶ βλασφημία θέλει συγ-
χωρηθῆ εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἢ κατὰ
τοῦ Πνεύματος ὁμῶς βλασφημία δὲν
θέλει συγχωρηθῆ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

32. Καὶ ὅστις εἶπῃ λόγον κατὰ
τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θέλει συγ-
χωρηθῆ εἰς αὐτὸν ὅστις ὁμῶς εἶπῃ κα-
τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἀγίου, δὲν θέ-
λει συγχωρηθῆ εἰς αὐτὸν, οὔτε ἐν
τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.

33. Ἢ κάμετε τὸ δένδρον καλόν,
καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν· ἢ κάμε-
τε τὸ δένδρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρ-
πὸν αὐτοῦ σαπρὸν· διότι ἐκ τοῦ καρ-
ποῦ γνωρίζεται τὸ δένδρον.

34. Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύ-
νασθε νὰ λαλήτε καλά, ὄντες πονη-
ροί; διότι ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς
καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα.

35. Ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ
καλοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας ἐκβάλ-
λει τὰ καλά· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρω-
πος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκ-
βάλλει πονηρά.

36. Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι διὰ πάντα
λόγον ἀργόν, τὸν ὁποῖον ἤθελον λα-
λήσει οἱ ἄνθρωποι, θέλουσιν ἀποδώ-
σει λόγον δι' αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

37. Διότι ἐκ τῶν λόγων σου θέ-
λεις δικαιοθῆ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου
θέλεις καταδικασθῆ.

38. Τότε ἀπεκρίθησάν τινες τῶν
γραμματέων καὶ Φαρισαίων, λέγον-
τες, Διδάσκαλε, θέλομεν νὰ ἴδωμεν
σημεῖον ἀπὸ σοῦ.

πέγε ἔνετ' ἐτι, ντέ μὸς λίδτε μὲ παρ-
πάρα τὲ φόρτινε, ἐ ἄχιέρε τὲ ρέμ-
πέγε ἔνεν' ἐ ὅτεπίσε;

30, Λι κὲ σέῶτε μὲ μούα, κόντρε
μούαετ ἔῶτε ἐ αἰ κὲ νούκε μπεγεδ
μὲ μούα ἰ περχάπ.

31. Πρά ἀντάιγ οὐ θὸμ γιούβετ,
σὲ τζδὸ φάιγ, ἐ τὲ σιάρρε, δὸ τὲ
ντεγένετ ντὲ νιέρεζ; μὰ βλασφημία
ἐ τὲ σιάρρετε τὲ Σέντιτ Σπίρτιτ νού-
κε δὸτοῦ ντεγένετ νιέρεζετ.

32. Ε δὲ τζίλι δὸ κὲ τὲ θότε
φγιαλε κόντρε Πίρριτ σὲ νιέριουτ, δὸ
τὲ ντελέχενε ἀτίγ. μὰ αἰ κὲ τὲ
θότε κόντρε ὀπίρτιτ ὀέντιτ, νούκε
δὸ τὲ ντεγένετ ἀτίτ ἄς κετὲ γέτε,
ἄς ντὰ τὲ κὲ δὸ τὲ βίγε.

33. Λ πένι λίσνε τὲ μίρρε, ἐδὲ
πέμμετ ἐτίγ τὲ μίρρα, ἄ πένι λίσνε
τὲ κάλπετε, ἐ δὲ πέμμετ' τὲ κάλ-
πετα, σὲ γκὰ πέμμα νίχετε λίσι.

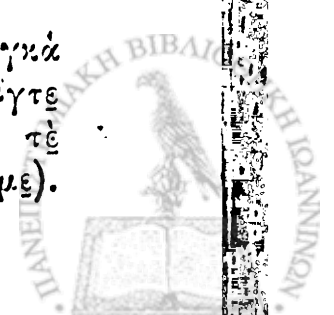
34. Πγιέλατ' ἐ νεπέκαβετ, κισ
μούντινι τὲ φλίτνι τὲ μίρρα κούρ γένι
τὲ κέκινγ; γκὰ τὲ τεπερούαριτ ζέ-
μερεσε φλὲτ βόγια.

35. Νιερλιον ἰ μίρρε γκὰ χαζινὲ
ἐ μίρρε ἐζέμερέσε τι ντζγιερ τὲ μίρ-
ράτε, ἐ νιερλιον ἰ λίφκ γκὰ χαζινὲ ἐ
λίφε ντζγιερ τε λίφατε.

36. Βού θὸμ γιούβετ σέτζ δὸ φγι-
άλε ἐ πὰ βεγίερε, κὲ τὲ φλιάσνε
νιέρεζιτε, δὸ τὲ ἄπενε λογαρι πέρ
τὲ ντὲ δίτε τὲ Γιουκίμιτ.

37. Σὲ ψὲ γκὰ φγιαλετ' ἐτούα δὸ
τὲ δάλτιζ ἰ ὀρείγτε ἐδὲ γκὰ φγιαλετ'
ἐτούα δὸ τὲ μουντόνετζ.

38. Λτε χέρε οὐπερφέικνε τζὰ γκὰ
γραμματικότε ἐ δὲ γκὰ φαρισείγτε
ἐ ἰ θάνε, δάσκαλ, νέβετ δούαμε τὲ
ὀόχεμε πρέιγ τέγε νισάν, (θαύμε).

39. Εκείνος δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῆ εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου.

40. Διότι ὡς ὁ Ἰωνᾶς ἦτο ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτω θέλει εἶσθαι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας.

41. Ἄνδρες Νινευῖται θέλουσιν ἀναστηθῆ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλουσι κατακρίνει αὐτήν· διότι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ πλειότερον τοῦ Ἰωνᾶ εἶναι ἐδῶ.

42. Ἡ βασίλισσα τοῦ Νότου θέλει σηκωθῆ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλει κατακρίνει αὐτήν· διότι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ, πλειότερον τοῦ Σολομῶντος εἶναι ἐδῶ.

43. Ὄταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων, καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσιν, καὶ δὲν εὐρίσκει.

44. Τότε λέγει, Ἄς ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἐλθὼν, εὐρίσκει αὐτὸν κενόν, σεσαρωμένον καὶ ἐστολισμένον.

45. Τότε ὑπάγει καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἄλλα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσεληθόντα κατοικοῦσιν ἐκεῖ· καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκεῖνου χειρότερα τῶν πρώτων. Οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ εἰς τὴν γενεάν ταύτην τὴν πονηράν.

46. Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι πρὸς τοὺς ὄχλους, ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ

39. Ε δὲ αὐτὸ οὐ περφέεικ, ἐ οὐ θὰ ἀτουῦρε, μιλέτ ἰ χέικ, ἐ δὲ κουρβγι-
άρ, νισάν κερκόν, ἐ νισάν δὸ τὲ μὸς·
ἰ ἴπετε, πὲρ βέτζμε νισάνι ἰ προφή-
τιτ Ἰωνάιτ.

40. Σὲ ψὲ σικούντρε κὲ Ἰωνάι ντὲ
πάρκ τὲ Κίτιτ (πέσκουτ σὲ μάδ) τρὶ
δίτ, ἐ δὲ τρὶ νὲτ, κἔστού δὸ τὲ γέτε
ἐ δὲ ἰ πῆρι ἰ νιερίουτ ντὲ ζέμερε
τὲ δέουτ τρὶ δίτ, ἐ δὲ τρὶ νὲτ.

41. Πούρατ' ἐ Νινεβίσε δὸ τὲ
γκρίχενε μπε Γιούιχ μὲ κἔτε μιλέτ,
ἐ δὸ τὰ καταδικάσγενε ἀτὲ, σὲ ἀτὰ
μετανοήσνε ντὲ τὲ κηρύξουρε τὲ
Ἰωνάιτ ἐ γιὰ κἔτου μὲ τέπερ γκὰ
Ἰωνάι.

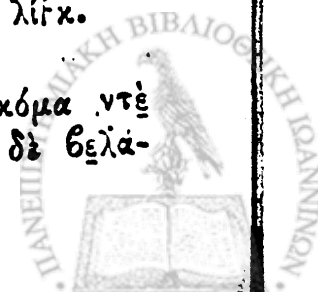
42. Μπρετερέσ' ἐ Ανατολίσε γκὰ
νοτία δὸ τὲ γκρίχτετ τὲ Γιουκόνε τὲ
μὲ κἔτε φάρρε τὲ νιερέζετ, ἐ δὸ τὲ
καταδικάσγε ἀτὰ, σὲ ἔρδι γκὰ ἄνετ'
ἐδέουτ πὲρ τὲ διφούαρε σοφίνε, ἐ τὲ
δίγτουριτ ἐ Σωλομόιτ ἐ γιὰ, κἔτου
μὲ τέπερ γκὰ Σωλομόι.

43. Μὰ κούρ τὲ δάλε ἰ πεφέρι ἰ
παούδε γκὰ νιερίου ὄκόν ντὲ πὲρ βέν-
τε τὲ θάτα πὰ οὔγε, ἐ κερκόν βέντ
τὲ πρέχτετ ἐ νούχε φέν.

44. Ἀχίερε θόττε, λὲ τὲ κθένεμ.
ντὲ ὅττεπὶ τίμε γκὰ δόλα, ἐ σὶ βγιέν,
ἐ φέν μπράζετε, τὲ φσίγτουρε ἰ τὲ
στολίσουρε.

45. Ἀχίερε βέτε, ἐ μερρὲ μὲ βέ-
τεχε τὲ τιγ ὅτάτε τὲ τγιέρε τὲ παού-
δε, μὲ τὲ κἔκινγ σὲ θέτεχεν' ἐτίγ,
ἐ χίγγενε ἐ ρίνε ἀτγὲ, ἐ πένενε τὲ πα-
ὄτάιγμετ' ἐ ἀτίγ νιερίουτ μὲ τὲ κἔ-
κία σὲ τὲ πάρατε. κἔστού δὸ τὲ γέ-
τε ἐ δὲ ντὲ κἔτε μιλέτ τὲ λίγκ.

46. Ε τὲκ φλίτ αὐτὸ ἀκόμα ντὲ
πότε, νὰ, ἐ ἔρδε μέμα ἐ δὲ βελά-

ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἴσταντο ἔξω, ζητοῦν-
τες νὰ λαλήσωσι πρὸς αὐτόν.

47. Εἶπε δέ τις πρὸς αὐτόν, Ἰδοῦ,
ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἴ-
στανται ἔξω, ζητοῦντες νὰ λαλήσω-
σι πρὸς σέ.

48. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς τὸν
εἰπόντα τοῦτο πρὸς αὐτόν, εἶπε,
Τίς εἶναι ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες
εἶναι οἱ ἀδελφοί μου;

49. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐ-
τοῦ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν,
Ἰδοῦ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου.

50. Διότι ὅστις κάμῃ τὸ θέλημα
τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς,
αὐτὸς μου εἶναι ἀδελφὸς καὶ ἀδελ-
φὴ καὶ μήτηρ.

Κεφ. ιγ'. 13.

ΕΝ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξεληθὼν ὁ Ἰη-
σοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκάθητο πλη-
σίον τῆς θαλάσσης.

2. Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν
ὄχλοι πολλοί, ὥστε ἐμβᾶς εἰς τὸ
πλοῖον ἐκάθητο· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἴ-
στατο ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν.

3. Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς
πολλὰ διὰ παραβολῶν, λέγων, Ἰδοῦ,
ἐξηλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ.

4. Καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν, ἄλλα μὲν
ἔπεσον παρὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἤλθον
τὰ πετεινὰ, καὶ κατέφαγον αὐτά.

5. Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὰ πε-
τρῶδη, ὅπου ὄν εἶχον γῆν πολλήν·
καὶ εὐθύς ἀνεφύησαν, ἐπειδὴ δὲν εἶ-
χον βάθος γῆς·

6. Καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ἐ-
καυματίσθησαν, καὶ, ἐπειδὴ δὲν εἶχον
ρίζαν, ἐξηράνθησαν.

7. Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὰς ἀ-

ζερῖτ' ἐτίγ, ἐ ρίγνε γιάσῃ, ἐ ἐ ξερ-
κόϊγνε τὶ φλίσνε φγιάλε.

47. Εἰ θὰ νὲ νιερί ἀτίγ, γιά,
μέμα γιόῃτε, ἐ δὲ βελάζερῖτ' ἐτοῦ,
ρίνε γιάσῃ ἐ ξερκόγνε τιγ τὲ τὲ
φλιάσνε.

48. Εἰ δὲ αἰ οὐ περφέϊγκ, ἐ ἰθὰ
ἀτίγ κὲ γιά θὰ· τζίλια ἔσῃ μέμα
ἴμε, ἐ δὲ τζίλενε γιάνε βελάζερῖτ'
ἐμί;

49. Εἰ σὶ ντὲρι δόρρεν' ἐ τίγ ντὲ
μαθηίτ' ἐτίγ, οὐ θὰ· ξετὰ γιάνε
μέμα ἴμε, ἐ δὲ βελάζερῖτ' ἐμί.

50. Σὲ ψὲ αἰ κὲ τὲ πέγε θελί-
μεν' ἐ γιάτιτ σίμ κὲ ἔσῃ ντὲ κίελ'
αἰ ἔσῃ βελαῖ ἴμ. δὲ μότρα, ἐ δὲ
μέμα ἴμε.

Κρίε ἐτρεμπεδγιέτετε. ιγ'. 13.

Μπὰ τὲ δίτε ἀχιέρε, δόλι Ἰησοῦ γὰ
ἔτεπία ἐ ντὲνι πράνε δέτιτ.

2. Εὐ μπεγιούαδε σούμε πότε
πράνε σίγ; κάκε κὲ αἰ χίρι ντὲ νὲ
βάρκε τὲ ρίγ, ἐ φίθε πότα κεντρού-
ανε μπάνε δέτιτ.

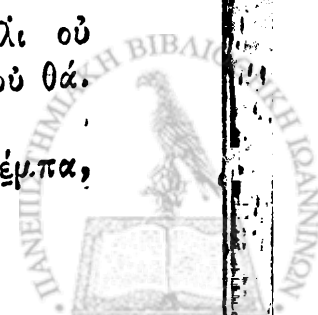
3. Εὐ φόλλι ἀτουρε σούμε μὲ
παραβολίρα, ἐ οὐ θὰ· γιά, κὲ δόλι
αἰ κὲ ρπίελ τὲ μπγιέλε.

4. Εὐ τεκ μπίλετε αἰ τζὰ φάρρε
ρὰ μπάνε οὐδεσε, ἐ ἔρδε ζοῖγκτ' ἐ
ἐχάγκρε.

5. Εὐ τγιάτερ ρὰ μπὶ βέντ κὲ κέ-
νε φούρρε, ἀτγὲ κὲ σκὲ σούμε παίγτε,
ἐ ἄτε τζάστ πίου, σὲ ψὲ νούκε κὲ
δέου ἐ θέλε.

6. Εὐ πόκε δόλι (λέου) Δίελι οὐ
δὸκγκ, ἐ σὲ ψὲ νούκε κίσ ρένε οὐ θὰ.

7. Εὐ τγιάτερ ρὰ μπὲ γέμπα,

κάνθας, και ανέβησαν αἱ ἄκανθαι, και ἀπέπνιξαν αὐτά.

8. Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν· και ἔδιδον καρπὸν, τὸ μὲν ἕκατον, τὸ δὲ ἐξήκοντα, τὸ δὲ τριάκοντα.

9. Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

20. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταί, εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διὰ τί λαλεῖς πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν;

11. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διότι εἰς ἐσᾶς ἐδόθη νὰ γνωρίσῃτε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, εἰς ἐκείνους ὁμοῦ δὲν ἐδόθη.

12. Διότι ὅστις ἔχει, ἔτι θέλει δοθῆ εἰς αὐτὸν, και θέλει περισσευθῆ· ὅστις ὁμοῦ δὲν ἔχει, και ὅ,τι ἔχει θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπ' αὐτοῦ.

13. Διὰ τοῦτο λαλῶ πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, διότι βλέποντες δὲν βλέπουσι, και ἀκούοντες δὲν ἀκούουσιν, οὐδὲ νοοῦσι.

14. Καὶ ἐκπληροῦται ἐπ' αὐτῶν ἡ προφητεία τοῦ Ἠσαΐου, ἡ λέγουσα, «Μὲ τὴν ἀκοὴν θέλετε ἀκούσει, και δὲν θέλετε ἐννοῆσει· και βλέποντες θέλετε ἰδεῖ, και δὲν θέλετε καταλάβει.

15. Διότι ἐπαχύνθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, και μὲ τὰ ὦτα βαρέως ἤκουσαν, και τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔκλεισαν, μήποτε ἴδωσι μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, και ἀκούσωσι μὲ τὰ ὦτα, και νοήσωσι μὲ τὴν καρδίαν, και ἐπιστρέψωσι, και ἰατρεύσω αὐτούς.»

16. Ὑμῶν δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι μακάριοι, διότι βλέπουσι· και τὰ ὦτά σας, διότι ἀκούουσιν.

17. Ἐπειδὴ ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι

εἰ σὶ οὐ ῥίτνε γέμπατε, ἐμπίτνε ἀτέ.

8. Ἐ τγιάτερ ῥὰ μπι δὲ τὲ μίρρε, ἐ ἴπτε φάρρα πγίεσε, νὲ νεκίντ, ἐ νὲ φιαστὲδγιέτε, ἐ νὲ τριδγιέτε.

9. Κουῖ κα βέσετε πέρ διφούαρ, λὲ τὲ δίφιόγε.

10. Ε γιού κιάσνε μαθητίτ', ἐ θάνε ἀτίγ' ψὲ μὲ παραβολίρα οὐ φλὲτ ἀτουῦρε;

11. Ε δὲ ἀὶ οὐ πέρφείφκ, ἐ οὐ θὰ ἀτουῦρε, γιούβετ οὐ ἔσττε δένε τὲ νίχνι τὲ φῶέχουρατ, μπρετερίσε Κιέλβετ, ἐ ντὰ τὰ νοὺκ' ἔσττε δένε.

12. Σὲ ψὲ κουῖ κα, ντὲ ἀὶ δὸ τ' ἴπετε, ἐ δὲ δὸ τὲ τεπερόνετε, ἐ κουῖ νοὺκ' κα, ἐ δὲ ἀγιὸ κὲ κα δὸ τὲ μίρρετε προέιγ σί.

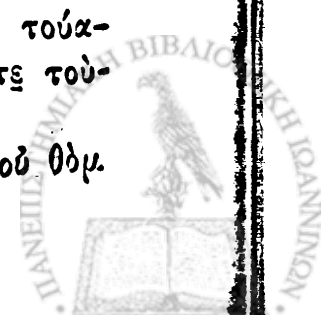
13. Πρὰ ἀντάιγ μὲ πκραβολίρα φλιᾶσ ντὰ τὰ, σὲ ντόνε, κὲ σόχενε, νοὺκ' σόχενε, ἐ ντόνε κὲ δίφιόγενε, νοὺκ' δίφιόγενε ἐ δὲ νοὺκ' κουπετόγενε.

14. Ε παφούχετε μπὰ τὰ προφητεία ἐ Ἠσαΐουτ, κὲ θότε, μὲ βέσε δὸ τὲ ντίενι, ἐ δὸ τὲ μὸς διφιόνι, ἐ δὲ μὲ σί δὸ τὲ σίχνι, ἐ δὸ τὲ μὸς σίχνι.

15. Σὲ ψὲ οὐ ντράσ ζέμερα ἐ ζετίτ λαβίτ, ἐ μὲ βέσε διφιούανε ρέντε, ἐ σίτ' ἔτουρε μπουλιούανε, τὲ μὸς σόχενε ντονὲ χέρε μὲ σί, ἐ τὲ μὸς διφιόγενε μὲ ζέμερε ἐ τὲ κθένερε, ἐ οὐ τί σερρόιγ ἀτὰ.

16. Ε γιούβετ λιούμ σίτε τούαιγ, σὲ ψὲ σόχενε, ἐ δὲ βέσετε τούαιγ, σὲ δίφιόγενε.

17. Σὲ ψὲ τὲ βερτέτα οὐ ὀθυ.

πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσιν ὅσα βλέπετε, καὶ δὲν εἶδον· καὶ νὰ ἀκούσωσιν ὅσα ἀκούετε καὶ δὲν ἤκουσαν.

18. Σεῖς λοιπὸν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπεύροντος.

19. Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ νοῦντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς, καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτος εἶναι ὁ σπαρθεὶς παρὰ τὴν ὁδόν.

20. Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρθεὶς, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον, καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς δεχόμενος αὐτόν·

21. Δὲν ἔχει ὕμωσις ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλ' εἶναι πρόσκαιρος· ὅταν δὲ γείνη θλίψις ἢ διωγμὸς διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζεται.

22. Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρθεὶς, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον· ἔπειτα ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ γίνεται ἄκαρπος.

23. Ὁ δὲ σπαρθεὶς ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον, καὶ νοῶν· ὅστις καὶ καρποφορεῖ, καὶ κάμνει, ὁ μὲν ἑκατὸν, ὁ δὲ ἑξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

24. Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν εἰς αὐτοὺς λέγων, ὁμοιωθή ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἀνθρώπον, ὅστις ἔσπειρε καλὸν σπῆρον ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ.

25. Ἄλλ' ἐνῶ ἐκοιμῶντο οἱ ἄνθρωποι, ἦλθεν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνά μέσον τοῦ σίτου, καὶ ἀνεγώρησεν.

26. Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χῆρος,

γίουβεται, καὶ οὐμὲ προφῆται, ἐ δὲ τὲ δρέιγτε δεσσερούανα τὲ σίχνη κατὸ καὶ σίχνη γίουβεται, ἐ νοὺκ' ἰ πάνε, ἐ τὲ διφιόινγε κατὸ καὶ διφιόνι γίουβεται, ἐ νοὺκ' ἰ διφιούανε.

18. Γιούβεται δὰ διφιόνι παραβλίνο ἐ μ. π. γιέλεσιτ, (πούιγκουτ).

19. Ἦ τζίλι δὸ καὶ διφιόν φγιαλέν' ἐ μπρετερίσε, ἐ νοὺκ' ἐ βὲ ντὲ μὲντ' βγιέν δγιαλί ἐ ρεμπέν ἀτὲ καὶ οὐ μ. πούαλ ντὲ ζεμερε τὲ τίγ, καγιὸ ἔστ' ἀγιὸ καὶ οὐ μ. π. πούαλ μ. πάνε οὐδεσε.

20. Ε ἀγιὸ καὶ μ. πούαλ μ. π. π. Γούρρε, ἔστ' ἀὶ καὶ διφιόν φγιαλένε ἐ μ. ἐρρ' ὁπείγτ μ. ἐ ζίμ.

21. Ε νοὺκα καὶ βένεντὲ βέτεχε, πὸ ἔσττε πέρ πακ κόχε, ἐ σὶ τὲ πένεττε ντοῖε στρεγγίμ. ἀτὲ ντγιέκουρε πέρ φγιαλέ, ἀτὲ χέρε σκανδαλίσετε.

22. Ε ἀγιὸ φάρρε καὶ οὐ μ. πούαλ μ. π. π. φέμπα, καγιὸ ἔσττε ἀὶ καὶ διφιόν φγιαλένε, πὸ σιλοῖτε ἐ κατὰ γ γέτετ' ἐ δὲ φερέστρα ἐ φέριτ, ἐμ. π. τίγνε φγιαλένε, ἐ πένετ' ἐ πὰ βεγίερε.

23. Ε ἀγιὸ καὶ οὐ μ. πούαλ ντὲ δὲ τὲ μίρρε, ἔστ' ἀὶ καὶ διφιόν φγιαλένε, ἐ δὲ ἐ βένε ντὲ μὲντ, ἀτὲ δὰ ἰ προκόψ φάρρα, ἐ πέν νὲ νεκιντ, ἐ νὲ φιασττεδγιέτε, ἐ νὲ τριδγιέτε.

24. Ἦ γιάτερ παραβολὴ οὐ βου περπύρα τοῦρε, ἐ οὐ θά, μπρετερία ἐ κίελετ φιάν μ. ἐ νὲ νιερί καὶ μ. π. π. φάρρε τὲ μίρρ μ. π. φάρρε τὲ τίγ.

25. Ε κόχενε καὶ φλίγνε νιέρεζιτ' ἐτὲγ ἔρδι χάζμι τίγ, ἐ μ. π. π. ἔφερρα ντὲ πέρ μ. ἐς τὲ φρούριτ, ἐ ἴκου.

26. Ε κοὺρ πίου πάρρι, ἐ κέρρι

καὶ ἔκαμε καρπὸν, τότε ἐφάνησαν καὶ τὰ ζιζάνια.

27. Προσελθόντες δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδεσπότου, εἶπον πρὸς αὐτὸν, Κύριε, καλὸν σπῆρον δὲν ἔσπειρας ἐν τῷ ἀγρῷ σου; πόθεν λοιπὸν ἔχει τὰ ζιζάνια;

28. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐχθρὸς ἄνθρωπος ἔκαμε τοῦτο. Οἱ δὲ δούλοι εἶπον πρὸς αὐτὸν, θέλεις λοιπὸν νὰ ὑπάγωμεν καὶ νὰ συλλέξωμεν αὐτά;

29. Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχί, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε μετ' αὐτῶν τὸν σίτον·

30. Ἀφήσατε νὰ συναυξάνωσιν ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ θέλω εἰπεῖ πρὸς τοὺς θεριστάς, Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δέσατε αὐτὰ εἰς δέσμας, διὰ νὰ κατακαύσητε αὐτά· τὸν δὲ σίτον συνάξατε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

31. Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν εἰς αὐτοὺς λέγων, Ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ κόκκον σινάπεως, τὸν ὁποῖον λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ.

32. Τὸ ὁποῖον εἶναι μὲν μικρότερον πάντων τῶν σπερμάτων· ὅταν ὅμως αὐξηθῆ, εἶναι μεγαλύτερον τῶν λαχάνων, καὶ γίνεται θένδρον, ὥστε ἔρχονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦσιν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

33. Ἄλλην παραβολὴν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ προζύμιον, τὸ ὁποῖον λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς τρία μέτρα ἀλεύρου, ἕως οὗ ἔγεινεν ὅλον ἐν ζυμῶν.

34. Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς· διὰ παραβολῶν πρὸς τοὺς δ-

φύρξ, ἀχίερσ οὐ δούκνε ἐ δὲ ἐφερράτε.

27. Ε σι οὐ κιάσνε κοπίγτε τὲ ζότι ὅτεπίσε, ἰ θάν' ἀτίγ, ζότ, νούξε μπόλε φάρρξ τὲ μίρρξ ντάρρα τὲ τούα; γκά βάλξ γιάν' ἀτὸ ἐφερρά;

28. Ε δὲ αἱ θά ἀτουρε, χάζμ νιερὶ ἐ πέρι ξετὲ· ἐ δὲ κοπίγτ' ἰ θάνε ἀτίγ, δὸ δὰ τὲ θέμι, τί μπεγέδεμε ἀτό;

29. Ε δὲ αἱ θά, γιό, σὲ μὸς τούκ' ἐ περμπεγιέδουρε ἐφερράτε, ὅκούλν: ἐ δὲ φρούρρετε μὲ τὸ πάσκε.

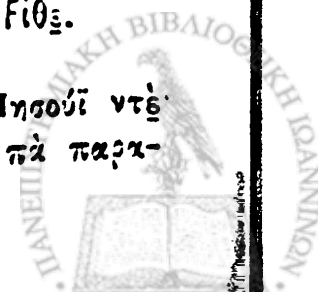
30. Λίρρι τὲ ρίτενε τὲ δία πάσκε, γγέρα ντὲ τὲ κόρρξ, ἐ ντὲ κόχξ τὲ σὲ κόρριτ, δὸ τοῦ θόμ κόρρξεσετ, μπεγίδνι μὲ περπάρα ἐφερράτε, ἐ λίδνι δόρραζε πὲρ τὲ δγιέφουρε ἀτὸ, ἐ φρούρρετε μπεγίδνε μπε ἀμπάρξ τὲ μία.

31. Τγιάτερ παραβολὶ οὐ βου περπάρα ἀτουρε ἐ οὐ θά· μπερετερία ἐ Κιέλβετ φιάν μὲ κόχξ τὲ συνάπιτ, χὲ ἐ μέρρ ἱερίου, ἐ ἐμπγιέλ ντὲ ἄρρξ τὲ τίγ.

32. Αγιό ἔστε μὲ βόφελλε γκά φίθξ φάρρτε, μὰ κούρ τὲ ρίτετε ἔστε μὲ μὰδ γκά φίθξ λιάχερατε; ἐ πένετε, λίσ, κάχε χὲ τὲ βίγενε ζοῖφκτ' ἐ Κιέλιτ, ἐ τὲ ρίνε ντὲ δέφα τὲ τίγ.

33. Τγιάτερ παραβολὶ οὐ θά ἀτουρε, μπερετερία ἐ Κιέλβετ φιάν μὲ προύμε, χὲ σὶ ἐ μέρρ φρούαγια ἐ φῶεχ πρέντα ντὲ τρέ κίλα μίελ, γγέρα σὰ τὲ μπρούχετε φίθξ.

34. Φίθξ ξετὲ ἐ θόσ Ἰησοῦ ντὲ· πότε μὲ παραβολίσα ἐ πὰ παρα-

χλους, καὶ χωρὶς παραβολῆς δὲν ἐλά- βολίρα σοῦ φύλλι ἀτούρε.
λει πρὸς αὐτούς·

35. Διὰ νὰ πληρωθῆ τὸ ρηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, «Θέλω ἀνοίξει ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου· θέλω ἀπαγγεῖλει πράγματα κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.»

36. Τότε ἀφῆσας τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς, καὶ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, Ἐξήγησον εἰς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ.

37. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὁ σπείρων τὸν καλὸν σπῶρον εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου·

38. Ὁ δὲ ἀγρὸς εἶναι ὁ κόσμος· ὁ δὲ καλὸς σπῶρος, οὗτοι εἶναι οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια εἶναι οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ.

39. Ὁ δὲ ἐχθρὸς, ὅστις ἔσπειρεν αὐτὰ εἶναι ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς εἶναι ἡ συντέλεια τοῦ αἰῶνος· οἱ δὲ θεριστὰι εἶναι οἱ ἄγγελοι.

40. Καθὼς λοιπὸν συλλέγονται τὰ ζιζάνια καὶ κατακαίονται ἐν πυρὶ, οὕτω θέλει εἶσθαι ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου.

41. Θέλει ἀποστείλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ θέλουσι συλλέξει ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα, καὶ τοὺς πράττοντας τὴν ἀνομίαν·

42. Καὶ θέλουσι ρίψει αὐτούς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

43. Τότε οἱ δίκαιοι θέλουσιν ἐκλάμψει ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

35. Κὲ τὲ παφούχαεῖγ ἀγιὸ κὲ οὐ θὰ γκὰ Προφήτη, κὲ θότε, δὸ τὲ γὰ πφόγενε τίμε μὲ παραβολίρα, ἔ δὸ τὲ ντζγιερ ἀτὸ κὲ κένε φσέχουρε κὲ περπάρα γέτεσε

36. Αχιέρε λιὰ πότενε Ἰησοῦι, ἐ βάτε ντὲ ὅτεπι, ἐ βάνε ἐ δὲ μαθητὶτ ἐτίγ πὰς σὶ, ἐ ἰ θάνε, θουαῖγνα νέβετ παραβολίν· ἐ ἔφεβράβετ σ' ἄρρεσε.

37. Ε δὲ ἀτὶ οὐ περφεῖγκ, ἐ οὐ θὰ ἀτούρε, ἀτὶ κὲ μπόλι φάρρεν' ἐ μίρρε, ἔῶτε ἰ πέρρι ἰ νερίουτ.

38. Εδὲ ἄρρα ἔῶτε κεγιὸ γέτε ἐ φάρρ' ἐ μίρρ, γιάνε πίγτ' ἐ μπρετερίσε, ἐ ἔφεβράτε γιάνε τὲ πίγτε ἐ σὲ παούδιτ.

39. Ε χάζμι κὲ μπόλι ἀτὸ ἔῶτε δγιαλί, ἐ τὲ κόρρετε ἔῶτε τὲ σόσουριτ' ἐ γέτεσε, ἐ κόρρεσιτε γιάνε ἔγγεγιτε.

40. Ε σὶ κούντρε μπεγίδανε ἔφεβράτε, ἐ βίχενε ντὲ ζγιαρ, ἐ δίφενε, ἀστοῦ δὸ τὲ γέτε ντὲ τὲ σόσουρε τὲ κεσαῖγ γέτετ.

41. Δὸ τὲ δερφόγε ἰ πέρρι ἰ νερίουτ ἔγγεγιτ' ἐτίγ, δὸ τὲ μπεγέδενε γκὰ μπρετερι ἐτίγ φίθε σκανδάλετε, ἐ δὲ ἀτὰ κὲ πέγενε παρανομίνε.

42. Ε δὸ τὲ βέν' ἀτὰ ντὲ φούρρε τὲ ζγιαριτ, ἀτγὲ δὸ τὲ γέτε τὲ κιάρετε, ἐ δὲ τὲ δρέδουριτ' ἐ δέμπεβετ.

43. Ἀχιέρε τὲ δρέιγτετε δὸ τὲ λάμψινε· πόσι δῖελι ντὲ μπρετερι τὲ γιάτιτ σὲ τοῦρε. ἀτὶ κὲ κὰ βέσε περ τὲ δίφιούαρε, λὲ τὲ δίφιόγε.

44. Πάλιν ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μεθ' ἡσαυρὸν κερυμμένον ἐν τῷ ἀγρῷ, τὸν ὁποῖον εὐρῶν ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45. Πάλιν, ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μεθ' ἄνθρωπον ἔμπορον, ζητοῦντα καλοὺς μαργαρίτας·

46. Ὅστις εὐρῶν ἓνα πολυτίμον μαργαρίτην, ὑπῆγε καὶ ἐπώλησε πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἠγάρασεν αὐτόν.

47. Πάλιν, ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μεθ' ἄνθρωπον, τὸ ὁποῖον ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ συνηγαγεν ἀπὸ παντὸς εἴδους·

48. Τὸ ὁποῖον, ἀροῦ ἐγεμίσθη, ἀνεβίβασαν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ καθήσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ ἀχρεῖα ἐρρίψαν ἔξω.

49. Οὕτω θέλει εἶσθαι ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· θέλουσιν ἐξέλθει οἱ ἄγγελοι, καὶ θέλουσιν ἀποχωρίσει τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων,

50. Καὶ θέλουσι ρίψει αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ἐδδόντων.

51. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐνοήσατε ταῦτα πάντα; Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Ναί, Κύριε.

52. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὰ περὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν εἶναι ὁμοῖος μεθ' ἄνθρωπον οἰκοδεσπότην, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ νέαν καὶ παλαιάν.

53. Καὶ ἀροῦ ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

54. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα

44. Πάμετα μπρετερία ἐ Κιέλβε-
φιάν με ἰεῖ γαζινὲ τὲ φσέγουμε
ντάρρῆ, καὶ σὶ ἐ φέν ἰερίου, ἐ φσέχ,
ἐ γκα φεζίμι ἰ τὶγ βέτε, ἐ σὰ κα
ἰ σὲτ ἰεῖ φίθα, ἐ πλὲν ἀτὲ ἄρρε.

45. Πάμετα μπρετερία ἐ Κιέλ-
βετ φιάν με ἰεῖ ἰερί παζεφιάν καὶ
ζερκόν μαργαριτάρε τὲ μίρρα·

46. Ε σὶ φέτι ἰεῖ μαργαριτάρ
σοῦμε τὲ βεγίερε, θάτε ἐ σίτι φίθη
σὰ λίσ, ἐ ἐ πλέου ἀτέ.

47. Πάμετα μπρετερία ἐ Κιέλ-
βετ φιάν με ἰεῖ ῥγιέτ, καὶ ἐ βένε ντὲ
δέτ ἐ περμπέγεδ τζὸδ φάρρε φέριτ.

48. Ατὲ κούρ μπούστετε, ἐ ντζιέ-
ρενε μπάνε τὲ δέτιτ, ἐ ντζιέρενε
τὲ μίρρατε ντ' ἔνερα, ἐ τὲ λίφατε ἰ
στίενε γιάστε.

49. Κεῖστοῦ δὸ τὲ γέτε ντὲ τὲ
σόσουρε τὲ γέτεσε. δὸ τὲ δάλλενε
ἔγγειγτε, ἐ δὸ τὲ ντάγενε τὲ κα-
κίνγτε γκα μὲς ἰ σὲ δρέιγτεβετ.

50. Ε δὸ τὲ βένε ἀτὰ ντὲ φούρρε
τὲ ζγιαρίτ, ἀτγὲ δὸ τὲ γέτε τὲ
κιάρετε, ἐ δὲ τὲ δρέδουριτ' ἐ δέμ-
πεβετ.

51. Οὐ θὸτ' ἀτοῦρε Ἰησοῦι, ἐ κου-
πετούατε φίθη κατό; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάν'
ἀτγ, ἰ κουπετούαμ ὦ ζότ.

52. Ε δὲ ἀὶ οὐ θὸτ' ἀτοῦρε, πρὰ
ἀντάιγ τζὸδ γραμματικὸ καὶ οὐ μψούα
ντὲ μπρετερι τὲ Κιέλβετ, ἀὶ φιάν
με ἰεῖ ζότ στέπιεπ, καὶ ντζιέρ γκα
γαζινὲ ἐτίγ τὲ ρά, ἐ δὲ τὲ βγιέτερα.

53. Ε σὶ σόσι Ἰησοῦι κατό πα-
ραβολίρα, οὐ γκαρὲ ἀτέγε.

54. Ε σὶ ἐρδι ντὲ πατρίδε τὲ·

αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐξεπλήττοντο καὶ ἔλεγον, Πόθεν εἰς τοῦτον ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις;

55. Δὲν εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ τέκτονος; ἢ μήτηρ αὐτοῦ δὲν λέγεται Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας;

56. Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ δὲν εἶναι πᾶσαι παρ' ἡμῖν; πόθεν λοιπὸν εἰς τοῦτον ταῦτα πάντα;

57. Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν εἶναι προφήτης ἄνευ τιμῆς, εἰμὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

58. Καὶ δὲν ἔκαμεν ἐκεῖ πολλὰ θαύματα διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

Κεφ. ιδ'. 14.

ΚΑΤ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν φήμην τοῦ Ἰησοῦ,

2. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Οὗτος εἶναι Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.

3. Διότι ὁ Ἡρώδης συλλαβὼν τὸν Ἰωάννην, ἔδεσεν αὐτὸν, καὶ ἔβαλεν ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

4. Διότι ἔλεγε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰωάννης, δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἔχῃς αὐτήν.

5. Καὶ θέλων νὰ θανατώσῃ αὐτὸν, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, διότι εἶχον αὐτὸν ὡς προφήτην.

τίγ ἰ διδάξ ἀτὰ ντῆ συναγῶιγ τῆ τοῦρε, σα κῆ τζιουδίτεσιν' ἀτὰ, ἐ θόσν, γκα οὐφέντνε ντῆ κουίγ κάκῆ σοφία, ἐ δὲ κάκῆ φουκίρα;

55. Νουκ' ἔστέ κουίγ ἰ πύρρι μγιέστριτ, νούκῃ κιούχαετῃ μέμ' ἐ τίγ Μαριάμ, ἐ δὲ βελάζεριτ' ἐ τίγ Ιάκωβο ἐ δὲ Ιωσή, ἐ δὲ Σίμων, ἐ δὲ Ιούδῃ;

56. Ε μότρατ' ἐτίγ νούκῃ γιάνε τῆ φίθα ντῆ νέβετ; γκα οὐ φέντνε βάλῃ φίθῃ κῆτὸ τῆ κουίγ;

57. Ε σκαδαλίσεσινε μπῆ τῆ, ἐ δὲ Ιησοῦι οὐ θὰ ἀτοῦρε, νούκ ἔστέ Προφήτ ἰ πᾶ ντέρτζιουρε, πῆρ βέτζμε ντῆ βέντ τῆ τίγ, ἐ δὲ ντῆ ὅτεπι τῆ τίγ.

58. Ε νούκῃ πῆρι ἀτγῆ θαυματουργίρα (νισᾶνε) ὄούμε, πῆρ παπῆσλέκν' ἐτοῦρε.

Κρίε ἐκάτερμπεδγιέτετε ιδ'. 14.

Ἀγίερε μπᾶ τῆ κόχῃ, διότι **Ἡρώδη** Τετράρχῃ ζῆν' Ἰησοῦιτ.

2. Ε οὐ θὰ δγιέλμτετ σῆ τίγ, κουίγ ἔστέ Ιωάννη Βαπτιστίου, ἀὶ οὐ γκρῆ γκα τῆ βδέκουριτε, ἐ ἀντάίγ πένενε τῆκ ἀὶ φίθῃ κῆτὸ τζιουδί.

3. Σῆ Ἡρώδη ἐζοῦρι Ιωάννε, ἐ ἐλίδι, ἐ ἐβοῦρι ντῆ χαψάνε πῆρ Ἡρωδιάδνε φρούαν' ἐ Φίλιπποῖτ βελάίτ σῆ τίγ.

4. Σῆ ἰ Ὀδῶ ἀτίγ Ιωάννη, νούκ' ἔστέ ντεγίερε τῆκ τί τῆ κῆτζ ἀτέ.

5. Ε δούαίγ τὰ βριτ ἀτέ πὸ τρέμπείγ γκα πότα, σῆ ἐ ἔσν' ἀτέ πῆσι Προφήτ.

6. Ὅτε δὲ ἐτελοῦντο τὰ γενέθλια τοῦ Ἡρώδου, ἐχόρευεν ἡ θηγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἤρρεσεν εἰς τὸν Ἡρώδη.

7. Ὅθεν μεθ' ὄρκου ὡμολόγησεν εἰς αὐτὴν νὰ δώσῃ ὅ,τι ἂν ζητήσῃ.

8. Ἴπ δὲ, παρχινηθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, λέγει, ἐδώ ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

9. Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεύς· διὰ τοὺς ὄρκους ὁμοῦ καὶ τοὺς συγκαθημένους προσέταξε νὰ δοθῇ.

10. Καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

11. Καὶ ἐφέρθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη εἰς τὸ κοράσιον· καὶ ἔφερον αὐτὴν πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς.

12. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐσήκωσαν τὸ σῶμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό· καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τοῦτο εἰς τὸν Ἰησοῦν.

13. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτὸν πεζοὶ ἀπὸ τῶν πόλεων.

14. Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς, εἶδε πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν.

15. Ὅτε δὲ ἐγεινεν ἑσπέρα, προσήλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ἐρημος εἶναι ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς κόμας καὶ ἀγοράσωσιν εἰς ἑαυτοὺς τροφάς.

16. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν νὰ ὑπάγωσι· δότε εἰς αὐτοὺς σῖς νὰ φάγωσιν.

6. Ἐ μπε δῖτε τὲ σὲ λέριτ σὲ Ἡρώδητ, λιούαιγιτ βάλε θάσζα ἐ Ἡρωδιάδσε ντὲ μὲς τὲ τοῦρε, ἐ πελκέου Ἡρώδητ σοῦμε.

7. Πρὸ ἀντάιγ ἰ τάξι μὲ πὲ λὲ τι ἰπ τζδὸ λὲ τι κερκόν.

8. Ἐ δὲ ἀγιὸ σὶ ἐμφῶι μὲμ' ἐσάιγ, ἰ θόττε ἄμε μοῦα κερτοῦ ντὲ νιὲ κούπε κριετ' ἐ Ἰωάννητ Βαπτιστίουτ.

9. Ἐ μπρέτι οὐ γελμούα· πὸ πὲρ πὲ λὲ πὲρι, ἐ δὲ πὲρ ἀτὰ λὲ ρίγνε μὲ τὲ πᾶσχε. προσίτι κὲ τι ἴπετε.

10. Ἐ δερφῶι, ἐ ἰ πρὲου κριετε Ἰωάννητ ντὲ χαψίνε.

11. Ἐ ἐ πρῶνε κριετ' ἐτιγ ντὲ κούπε, ἐ γιὰ δάνε τζούπεσε, ἐ ἐ πρῶρι τὲ ἐμ' ἐσάιγ.

12. Ἐ θάνε μαθητίτ ἐτιγ ἐ γκριγτινε κούρμινε, ἐ ἐ κάλε ντὲ βάρρ, ἐ ἔρδε ντὲ Ἰησοῦ ἐ ἰ θάν ἀτὲ λὲ οὐ πὲ.

13. Ἐ δὲ Ἰησοῦι σὶ διφιδῶι, ἴκου ἀτέγε μὲ θάρχε. ἐ νσῆι θέτεμε ντὲ θένι λὲ σκὲ νιερί, ἐ σὶ διφούανε πότα, θάνε πᾶς σιγ μπε λέμπε γκά κιοιτέτετε.

14. Ἐ σὶ δόλι Ἰησοῦι πὰ σοῦμε πόττε, ἐ ἰ ἔρδι λίκχτε πὲρ ἀτὰ, ἐ οὔτῆροί τὲ σεμούρετ' ἐτοῦρε.

15. Ἐ σιὸυ πὲ νάτε (οὐ ἔρρ) γιου κιάσν' ἀτιγ μαθητίτ ἐτιγ, ἐ ἰ θάνε, θέντι ἔστ' ἐρημι, ἐ δὲ κόχα ἔστε σκούαρε, λεσδὸ πότενε τε θένε ντὲ πὲρ φσιάτερα, ἐ τὲ πλέγενε τὲ γκρένα πὲρ θέτεχε τὲ τοῦρε.

16. Ἐ δὲ Ἰησοῦι οὐ θότ ἀτοῦρε, νούκε δούχατε τὲ βένε, ἔπουνι γιου τὲ χάνε.

17. Οἱ δὲ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δὲν ἔχομεν ἐδῶ εἰμὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἑψάρια.

18. Ὁ δὲ εἶπε, Φέρετέ μοι αὐτὰ ἐδῶ.

19. Καὶ προστάξας τοὺς ὄχλους νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τὰ χόρτα, καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τὰ δύο ἑψάρια, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κόψας ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς ὄχλους.

20. Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν καὶ ἐτήκωσαν τὸ περισσεύμα τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις.

21. Ὁ δὲ τρώγοντες ἦσαν ἕως πεντακισχίλιοι ἄνδρες, ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδίων.

22. Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ νὰ ὑπάγωσι πρὸ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἑωσοῦ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.

23. Καὶ ἀφοῦ ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν διὰ νὰ προσευχηθῆ. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἦτο μόνος ἐκεῖ.

24. Τὸ δὲ πλοῖον ἦτο ἤδη ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων διότι ἦτο ἐναντίος ὁ ἄνεμος.

25. Ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ὑπῆγε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν.

26. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν, λέγοντες, Ὅτι φάντασμα εἶναι καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν.

27. Εὐθὺς δὲ ἐλάλησε πρὸς αὐ-

17. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτιγ' νού-
ξε κέμι κετού, πέρ βέτζμε πέσε
πούκε, ἐ δὲ δι πίσκ.

18. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ θότε, πὰ
πγιέρμενι ἀτὸ κετού.

19. Ε σὶ πορσίτι πότενε τὲ ρίγνε
μπὶ πάρερα, ἐ μόρρι πέσε πρύχετε,
ἐ δὲ τὲ δι πίσκετε, ἐ θεστόϊ ντὲ
κίελ ἐ ἰ πεκόϊ, ἐ ἰθέου, ἐ οὐ δὰ μα-
θητίβητ πούχετε, ἐ μαθητεῖγτε ἰ
ντάίγτινε ντὲ πότε.

20. Ε χάγκρε φίθε, ἐ οὐ φρίνε ἐ
γκρίγτινε τζόπατε κὲ οὐ τεπερούανε,
δίμπεδγιέτε κοφίνα πλιότ.

21. Ἐ ἀτὰ κὲ χάγκρε κένε πούρ-
ρα γγέρα πέσε μίγε, πέρ βέτζμε
φράβητ, ἐ δὲ δγιέλμετ.

22. Ε ἄτε τζάστ ἀναγκάσι Ἰη-
σοῦι μαθητίτ ἐτίγ τὲ χίγενε ντὲ
βάρχε, ἐ τὲ πρέσενε ἄτε περτέγε
γγέρα σὰ τὲ λεσόγε πότενε.

23. Ε σὶ λεσόϊ πότενε χίπι ντὲ
μάλλ θέτεμε τὲ πέν τὲ φάλτουριτ'
ἐτίγ, ἐ σὶ οὐ ἔρρ, μπέτι θέτεμε ἀτγέ.

24. Ε βάρκα ἴστε ἀχίερε ντὲ μὲς
τὲ δέτιτ, ἐ περπίκείγ γκά ταλάζετε,
σὲ κὲ ἔρρα κόντρε.

25. Ε ντὲ τὲ κάτερτενε πγιέσε
τὲ νάτεσε, θάτε μπὰ τὰ Ἰησοῦι,
τούκε ἔτζουρε μπὶ δέτ.

26. Ε σὶ ἐ πάνε ἀτὲ μαθητεῖγτε,
κὲ ἔτζεν μπὶ δέτ, οὐ φρικούανε, ἐ
θόσνε· σὲ ἔστε φαντασί, ἐ γκά φρίκα
θύρρε.

27. Ε ἄτε τζάστ οὐ φόλλι ἀ-

τοὺς δ' Ἰησοῦς, λέγων, Θαρσείτε· ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε.

28. Ἀποκριθεὶς δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος εἶπε, Κύριε, ἐὰν ᾔσκι σὺ, πρόσταξόν με νὰ ἔλθω πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα.

29. Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

30. Βλέπων ὁμοῦ τὸν ἄνεμον δυνατὸν, ἐφοβήθη· καὶ ἀρχίσας νὰ καταποντίζηται, ἔκραξε, λέγων, Κύριε, σῶσόν με.

31. Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπίσεν αὐτὸν, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας;

32. Καὶ ἀφοῦ εἰσῆλθον εἰς τὸ πλοῖον, ἔπαυεν ὁ ἄνεμος.

33. Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ, ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτὸν, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶσαι.

34. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ.

35. Καὶ γνωρίσαντές αὐτὴν οἱ ἄνωρωποι τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ ἔφεραν πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς πάσχοντας·

36. Καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐγγίῃσιν αὐτὸν τὸ ἄχρον τοῦ ἰματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤγγισαν, ἰατρεύθησαν.

Κεφ. ιε. 15.

ΤΟΤΕ προσέρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, λέγοντες,

2. Διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου παραβαίνουν τὴν παράδοσιν τῶν προ-

τοῦρε Ἰησοῦ, ἐ οἱθά· κρίνει θάρος, οἷνε γιάμ, ἐ μὸς οὐ τρέμπνι.

28. Ε Πέτρουα γιου περφέιτκ ἀτιγ, ἐ ἰ θά· ζῶτ, ντὲ γέ τι, θουαίγμε κὲ τὲ βιγ τέκ τιγ μπὶ οὔγερα.

29. Ε δὲ αὐτὸν ἰ θότ. ἔγια, ἐ δὲ Πέτρουα ζῶριτι γκὰ βάρκα, ἐ ἔτζεν μπὶ οὔγερα, τὲ βιν ντὲ Ἰησοῦ.

30. Ε σὶ πὰ ἔρρνε τὲ φόρτε, σὺ φρικούα, ἐ σὶ νίσι τὲ μπίτεϊγ, θύρρι, ἐ θὺ, ζῶτ ὄπετόμ.ε.

31. Ε ἄτε χέρε Ἰησοῦ ντέρι δόρρνε, ἐ ἐ ζούρι, ἐ ἰ θότ.ε ντὲ τσὲ διατάζε πέσε πάκε;

31. Ε σὶ χίνε ἀτὰ ντὲ βάρκε, κεντροῖ ἔρρα.

33. Ε ἀτὰ κὲ κένε ντὲ βάρκε, ἔρδε, ἐ γιου φάλνε, ἐ ἰ θόσνε, βερτὲτ πέρρι ἰ Περντίσε γέ.

34. Ε σὶ ὄκούανε περτέγε, βάνε ντὲ βέντ τὲ Γενισαρέτιτ.

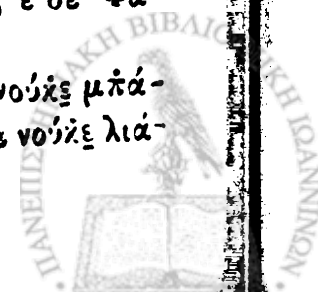
35. Ε σὶ ἐ νόχνε ἀτὲ πούρατ' ἐ ἀτίτ βέντιτ, δερφούανε ρότουλε φίθ' ἀτίτ, βέντιτ, ἐ προυνε ντὲ αὐτὸν φίθ' ἀτὰ κὲ ἴσνε κέικ ἐ Γεμούαρε.

36. Ε ἰ λιούτεσιν ἀτιγ, κὲ τὲ ζίγνε πζιζὺ ἐ ρόλεσε τιγ βέτεμε ἐ σὰ κὲ ἐ ζούνε, οὐ ὄερούανε.

Κρίε ἐπέσεμπεδγιέτετε ιε. 15.

Ἀτε χέρε βίγνε τὲ Ἰησοῦ γκὰ Ἱερουσαλίμη Γραμματικότ.ε, ἐ δὲ Φαρισεῖγτε, ἐ ἰ θόνε.

2. Ψὲ μαθητιτ ἀτούα νοῦκε μπὰ γάνε πορτίτ' ἐ πλέικετ, σὲ νοῦκε λιὰ-

σβυτέρων; διότι δὲν νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὅταν τρώγωσιν ἄρτον.

3. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί καὶ σεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσίν σας;

4. Διότι ὁ Θεὸς προσέταξε, λέγων, «Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα» καὶ «Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, ἐξάπαντος νὰ θανατόνηται.»

5. Σεῖς ὅμως λέγετε, Ὅστις εἴπη πρὸς τὸν πατέρα, ἢ πρὸς τὴν μητέρα, Δῶρον εἶναι ὅ,τι ἤθελες ὠφεληθῆ ἀπ' ἐμοῦ, ἀρκεῖ, καὶ δύνανται νὰ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ.

6. Καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσίν σας.

7. Ὑποκριταί, καλῶς προεφήτευσεν περὶ ὑμῶν ὁ Ἰσαΐας, λέγων,

8. «Ὁ λαὸς οὗτος μὲ πλησιάζει μὲ τὸ στόμα αὐτῶν, καὶ μὲ τὰ χεῖλη μὲ τιμᾶ· ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν μακρὰν ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ.

9. Εἰς μάτην δὲ μὲ σέβονται, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων.»

10. Καὶ προσκαλέσας τὸν ὄχλον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀκούετε καὶ νοεῖτε.

11. Δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπον τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα, ἀλλὰ τὸ ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο μολύνει τὸν ἄνθρωπον.

12. Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον πρὸς αὐτόν. Ἐξεύρεις ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον τοῦτον ἐσκανδαλίωσαν;

13. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Πᾶσα φυτεία, τὴν ὁποίαν δὲν ἐφύτευσεν ὁ

γενεὲ δούαρρτε κοῦρ χάνε πούχε.

3. Ε δὲ ἀὶ οὐ περφέιγκ ἀτοῦρε, ἐ οὐ θά. ψὲ ἐ δὲ γιουὺ νούχε μπάνι πορσίν' ἐ Περντίσε, πὲρ πορσί τουάιγ;

4. Σὲ ψὲ Περντία πορσίτι, ἐ θά' ντερὸ παπάνε ἐ δὲ μέμενε τέντε, ἐ δὲ ἀὶ χὲ θότε τὲ λίφε παπαίτ ἀ μέμεσε, λὲ τὲ βδέσε μὲ βδέξεγε.

5. Μὰ γιουὺ θότι, κοῦσὶ τί θότε παπαίτ ἀ μέμεσε, δουλετι εἴστε, τζῶδὸ τὲ μίρρε κὲ τὲ σόχτζ τί γκά μέγε. ἐ τὲ μὸς ντερόγε παπάν' ἐτίγ, ἀ μέμεν ἐτίγ.

6. Ε πρίσττε πορσίτ' ἐ Περντίσε, πὲρ πορσί τουάιγ.

7. Ὑποκριτίγ (μὲ δι φάκε) μίρρε προφητέψι Ποαίου πὲρ γιουόβετ, ἐ θά,

8 Κούιγ λαὸ ἀφερόνετε τέκ μέγε μὲ φόγε τὲ τοῦρε, ἐ δὲ μὲ ντερόν μὲ πούχε, ἐ ζέμερα ἐτοῦρε εἴστε σούμε λιάρφ γκά μέγε.

9. Ε δὲ πὰ βεγίερε μὲ φάλλενε κοῦρ διδάξινε διδασκαλί πορσίτ' ἐ νιέρεζετ.

10. Ε θύρρι πότενε, ἐ οὐ θά ἀτοῦρε, δέφιόνι, ἐ δὲ κουπετόνι.

11. Νούχε πεφὲν νιερίνε, ἀγιδὸ χὲ χίν μπι φόγε, πὸ ἀγιδὸ χὲ δέλλ γκά φόγια, ἀγιδὸ πεφὲν νιερίνε

12. Α χιέρε ἐρδε μαθητίτ' ἐτίγ ἐ ἰ θάν' ἀτίγ· ἐ διφιόβε σὲ Φαρισεῖγτε, σὶ διφιούανε κέτε φγιαλένε οὐ σκανδαλίονε.

13. Ε δὲ ἀὶ οὐ περφέιγκ ἐ θά' τζῶδὸ φυτι (βρέσττε) χὲ νούκ' ἐ φυ-

Πατήρ μου ὁ οὐράνιος, θέλει ἐκρί-
ζωθῆ.

14. Ἀφήσατε αὐτούς· εἶναι ὁδοῖγοι
τυφλοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν
ἐάν ὁδοῖγῃ, ἀμφοτέρω εἰς βόθρον
θέλουσι πέσει.

15. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε
πρὸς αὐτὸν, Ἐξήγησον εἰς ἡμᾶς τὴν
παραβολὴν ταύτην.

16. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Ἔτι καὶ
σεῖς ἀσύνετοι εἰσθε;

17. Δὲν ἐννοεῖτε ἔτι, ὅτι πᾶν
τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κα-
ταβαίνει εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ ἐκ-
βάλλεται εἰς ἀφεδρῶνα;

18. Ἦὰ δὲ ἐξερχόμενα ἐκ τοῦ
στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχον-
ται, καὶ ἐκεῖνα μολύνουσι τὸν ἄν-
θρωπον.

19. Διότι ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρ-
χονται διαλογισμοὶ πονηροὶ, φόνοι,
μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευ-
δομαρτυρίαι, βλασφημίαι.

20. Ταῦτα εἶναι τὰ μολύνοντα
τὸν ἄνθρωπον τὸ δὲ νὰ φάγῃ τις μὲ
ἀνίπτους χεῖρας δὲν μολύνει τὸν
ἄνθρωπον.

21. Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰη-
σοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρ-
ρου καὶ Σιδῶνος.

22. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἐ-
ξελθοῦσα ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων
ἐκραύγασε πρὸς αὐτὸν λέγουσα, Ἐ-
λέησόν με, Κύριε, ὡς τοῦ Δαβὶδ ἡ
θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται.

23. Ὁ δὲ δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὴν
λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ παρεκάλουν αὐτὸν, λέ-
γοντες, Ἀπόλυσον αὐτήν, διότι κρα-
ζει ὑπισθεν ἡμῶν.

24. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν

τέψι. παπαὶ ἰ Κίελθετ, δὸ τὲ ἔκού-
λετε γκα ῥέγιατε.

14. Λύβρι: ἀ-ἀ, σὲ ἀτὰ γιάνε τὲ
βέρπερε, καὶ δεφτόγενε οὐδενε σὲ
βέρπερετ· ἐ ἰ βέρπερι ντὲ δεφτόφτε
οὐδενε σὲ βέρπεριτ, καὶ τὲ δι δὸ τὲ
πίενε ντὲ προῦα.

15. Ἐ Πέτρουα οὐ περφέιτκ, ἐ ἰ θὰ
ἀτιγ. θουαῖγνα νέβετ κατε παρα-
βολή.

16. Ἐ δὲ Ἰησοῦ ἰ θὰ ἐ δὲ πὸ τὲ
πὰ μὲντ γένι ἐ δὲ γιούβετ;

17. Ἀκόμα νοῦκε κουπετούατε σὲ
τζδὸ σὰ χίγγενε ντὲ φύγε, ντὲ πὰρκ
βένε, ἐ μπάνε τὲ πόστερμε δάλλενε,

18. Ἐ ἀτὸ καὶ δάλλενε γκα φύγια,
δάλλενε γιάσττε γκα ζέμερα, ἐ ἀτὸ
πεφέγενε ὑιερίνε.

19. Σὲ ψὲ γκα ζέμερα δάλλενε
σιλατὶ τὲ λικία, βρέιλια, μιχίερα,
κουρβερίρα, τὲ βγιέδουρα, μαρτυρι
τὲ ῥέμε, βλασφημίρα.

20. Κετὸ γιάν ἀτὸ καὶ πεφέγενε
ὑιερίνε, μὰ τὲ χάγε ὑιερίου πούκε μὲ
δουάρρ τὲ πὰ λιάρρα νοῦκε πεφέχετε.

21. Ἐ σὶ δόλι ἀτέγε Ἰησοῦ, βάτε
γκα ἄνετ' ἐ Τύροσε, ἐ Σιδόνεσε.

22. Ἐ γιὰ νιὲ φρούα γκα Χανα-
νεα, καὶ δόλι γκα ἀτὸ συνόρε. ἐ θερ-
ρίτ πάστιγ, ἐ θὸσ' ἐλεήσαμε, ζὸτ,
πίβρι Δαβίδιτ, πίγια ἰμε δαιμονί-
σετε καίε.

23. Ἐ ἀτὸ νοῦκ' οὐ περφέιτκ ἀ-
σάιγ ἄς νιὲ φγιαλε, ἐ ἔρδε πρᾶνε
μαθητιτ ἐτίγ, ἐ ἰ λιούτεσινε. ἐ ἰ
θὸσνε· λεσὸγε τὲ βέγε, σὲ θερρετ
πὰς νέβετ.

24. Ἐ ἀτὸ ὑ περφέιτκ ἐ θὰ' νοῦκ'

ἀπεστάλην, εἰμὴ εἰς τὰ πρόβατα
τὰ ἀπολωλότα τοῦ οἴκου Ἰσραήλ.

25. Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνη
αὐτὸν, λέγουσα, Κύριε, βοήθει μοι.

26. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν
εἶναι καλὸν νὰ λάβῃ τις τὸν ἄρτον
τῶν τέκνων, καὶ νὰ ρίψῃ εἰς τὰ
κυνάρια.

27. Ἡ δὲ εἶπε, Ναὶ, Κύριε· ἀλλὰ
καὶ τὰ κυνάρια τρώγουσι ἀπὸ τῶν
ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς
τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν.

28. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
εἶπε πρὸς αὐτήν, Ὡ γύναι, μεγά-
λη σου ἡ πίστις· ἃς γείνη εἰς σέ, ὡς
θέλεις. Καὶ ἰατρεύθη ἡ θυγάτηρ αὐ-
τῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

29. Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν ὁ Ἰ-
ησοῦς, ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς
Γαλιλαίας· καὶ ἀναβάς εἰς τὸ ὄρος,
ἐκάθητο ἐκεῖ.

30. Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ὄχλοι
πολλοί, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλοὺς,
τυφλοὺς, κωφοὺς, κουλλοὺς, καὶ ἄλ-
λους πολλοὺς, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς
εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐθε-
ράπευσεν αὐτοὺς.

31. Ὡστε οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν
βλέποντες κωφοὺς λαλοῦντας, κουλ-
λοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας,
καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξα-
σαν τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραήλ.

32. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσηλάσας
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπε, Σπληγ-
χνίζομαι διὰ τὸν ὄχλον, διότι τρεῖς
ἡδὴ ἡμέρας μένουσι πλησίον μου,
καὶ δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσι· καὶ
νὰ ἀπολύσω αὐτοὺς νήστευσι δὲν θέ-
λω, μήποτε ἀποκάμωσι καθ' ὁδόν.

33. Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν εἰς ἡμᾶς ἐν

οὐ δερφούατζε, πὸ βέτζμε ντὲ δέντ
τὲ χούμπουρα τὲ ὅτεπίσ' ἐ Ἰσραήλιτ.

25. Β φρούαγια ἰ φάλειγ ἀτίγ,
ἐ ἰ θόσ, ζότ, ντίχμε μούα.

26. Ε δὲ αὶ γιου περφέιγκ, ἐ
ἰθά. νούκ' ἔστ' ἐμίρρε τὲ μάρρε νι-
ερίου πούλεν' ἐδριέλμετ, ἐ τοῦ α
ὄτγιέρε κένετ.

27. Ε δὲ ἀγιὸ θά, βερτέτ, ζότ,
πό ἐ δὲ κέντε χάνε γκά θρίμετε κὲ
πίενε γκά σουφράγια ἐ ζοτερίετ σὲ
τοῦρε.

28. Α χιέρε οὐ περφέιγκ Ἰησοῦι,
ἐ ἰθά ἀσάιγ, ὦ φρούα, πέσα γιότε
ἔστ' ἐμάδε, λὲ τὲ πένετε τέκ τέγε
σὶ κούντρε δὲ τί. ἐ γιου ὄεροῦα πί-
για ἐσάιγ κὲ ἀτὲ σαχάτ.

29. Ε σὶ οὐ γκρὲ ἀτέγε Ἰησοῦι,
ἔρδι ἄφερ δέτιτ σὲ Γαλιλιέσε, ἐ χί-
πι ντὲ μάλλ, ἐ ρίγ ἀτγέ.

30. Ε ἔρδε ντὲ αὶ ὄούμεε πότε,
κὲ κίσνε μὲ θέτεχε τὲ τζιάλε, τὲ
βέρπερε, τὲ ὄούρδερε, τὲ κουσπου-
λούαρε, ἐ δὲ ὄούμεε τὲ τγιέρε, ἐ ἰ
χούαδε ἀτὰ περπάρα κὲμπεβετ σὲ
Ἰησοῦιτ, ἐ ἰ ὄεροῦι ἀτά.

31. Κάκε κὲ οὐ τζιουδίτνε φίθε
πότα κούρ πάνε βούβεριτε κὲ φλί-
σνε, τὲ κουσπουλούαρετε τὲ ὄεντόσε,
τὲ τζιάλετε κὲ ἔτζεῖγνε, ἐ τὲ βέρ-
περιτε κὲ ὄίχνε, ἐ λεβδούανε Περ-
ντίν' ἐ Ἰσραήλιτ.

32. Ε Ἰησοῦι ὀύρρι μαθητίτ' ἐ-
τίγ, ἐ οὐ ὀά' μὲ ὄγιεν λίκεττε πέρ
φίθε κὲτὲ πότε. σὲ γιάνε τρι δίτ κὲ
μὲ πρέσενε, ἐ νούλε δούα τι λεσόιγ
ἀτὰ πὰ γκρένε, σὲ μὲσ οὐ βίγε δίλε
μ.πούδε.

33. Ε ἰ θόν' ἀτίγ μαθητίτ ἐτίγ.
κού τὲ φέγεμε νάβετ ντ' ἐρημι κάκε

τῆ ἐρημίας ἄρτοι τόσοι, ὥστε νὰ χορτάσωμεν τόσον ὄχλον;

34. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοῦς ὁ Ἰησοῦς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἐπτὰ, καὶ ὀλίγα ὑψαράκια.

35. Καὶ προσέταξε τοὺς ὄχλους νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τὴν γῆν.

36. Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τὰ ὑψάρια, ἀροῦ εὐχαρίστησεν, ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τὸν ὄχλον.

37. Καὶ ἔραγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἐσήκωσιν τὸ περισσεύμα τῶν κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις.

38. Οἱ δὲ τρώγοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδίων.

39. Ἀροῦ δὲ ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρη Μαγδαλά.

Κεφ. ις'. 16.

ΚΑΙ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν, ἐζήτησαν νὰ δείξῃ εἰς αὐτοὺς σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

2. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅταν γείνη ἑσπέρα, λέγετε, Καλωσύνη· διότι κοκκινίζει ὁ οὐρανός.

3. Καὶ τὸ πρῶτ', Σήμερον χειμῶν· διότι κοκκινίζει σκυθρωπῶν ὁ οὐρανός. Ὑποκριταί, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ ἐξεύρετε νὰ διακρίνητε, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν δὲν δύνασθε;

4. Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῆ εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ σημεῖον

σοῦμε πούχερα, σὰ τὲ φρίχενε κάκε σοῦμε ἱέρες;

34. Ἐ δὲ Ἰησοῦι οὐ θὰ ἀτοῦρε· σὰ πούχερα κίνι; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε, στὰτῃ, ἐ δὲ πάλζε πίσκε.

35. Ἐ πορσίτι φίθε πότενε τὲ ρίγνε πόστῃ μπι δέ.

36. Ἐ σὶ μούτρῳ τὲ στὰτῃ πούχετῃ ἐ δὲ πίσκιτῃ, ἐ σὶ εὐχαριστίσι, ἐ ἰ πεκόι, ἰ θεοῦ ἐ γιου ἀδὰ μαθητίβητ σὲ τίγ, ἐ μαθητέιγτῃ ἰ δάνε ντῃ φίθε ἱέρες.

37. Ἐ χάγκρε τὲ φίθε ἐ οὐφρίνε, ἐ γκρίγτινε ἐ τὲ τεπερούαρατ' ἐ τζύπαβετ, στὰτῃ σπόρτα πλιότ.

38. Ἐ ἀτὰ κὲ χάγκρε ἴσνε κάτερ μίγε πούρρα, πέρ βέτζμε φράβετ, ἐ δὲ δγιέλμετ.

39. Ἐ σὶ λιθόι τούματ' ἐ ἱέρεςτῃ, χίπι ντῃ θάρζε, ἐ θάτῃ ντῃ συνόρε τὲ Μαγδαλάσε.

Κρίε ἐφιάστέδπεδγιέτε ις'. 16.

Εἰ ἔρδε πράνε Φαρισεῖγτε, ἐ δὲ Σαδουκεῖγτε, ἐ δοκιμάσανε, ἐ ἰ θόσνε ἀτίγ, τὲ γιου δεφτόν ἀτοῦρε νισάν (τζιουδι) γκά Κίελι.

2. Ἐ δὲ ἀτὶ οὐ περφέιγ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε. κοῦρ ἔρρστε. θάτ δὲ τὲ πένετῃ κόχα ἐμίρρε, σὲ ψὲ ἔστ' ἰ κούτκ Κίελι.

3. Ἐ ντῃ μεγγέ; θόι, σὲτ ἔστῃ δίμερ σὲ οὐ γγούικ ἐ οὐ βρῃ κίελι. ἱέρεςζ με δι φάκε. (ὑποκριτέιγ) φάκεν' ἐ Κίελιτ δίνι τὰ νίχινι, ἐ νισάνετ' ἐ κόχεβετ νούκε μούντινι, τὲ νίχινι;

4. Σόιγ ἰ κέικ ἐ δὲ κουρβγιάρ νισάν κερκόν ἐ νισάν δὲ τὲ μὸς τὲ ἔπετῃ, πέρ βέτζμε νισάνι ἰ Προ-

Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. Καὶ ἀφήσας φήτιτ Ἰωνάιτ. Ἐί λιά ἀτά, ἐ ἴκου. αὐτοὺς ἀνεχώρησε.

5. Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἐλησμόνησαν νὰ λάβωσιν ἄρτους.

6. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Βλέπετε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

7. Καὶ ἐκεῖνοι διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες, Ὅτι ἄρτους δὲν ἐλάβομεν.

8. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους δὲν ἐλάβετε;

9. Ἐτι δὲν καταλαμβάνετε, οὐδὲ ἐνθυμείσθε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε;

10. Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε;

11. Πῶς δὲν καταλαμβάνετε ὅτι περὶ ἄρτου δὲν σᾶς εἶπον νὰ προσέχητε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων;

12. Τότε ἐνόησαν ὅτι δὲν εἶπε νὰ προσέχωσιν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13. Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη τῆς Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων, Τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι ὅτι εἶμαι ἐγὼ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

14. Οἱ δὲ εἶπον, Ἄλλοι μὲν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· ἄλλοι δὲ Ἡλίαν· καὶ ἄλλοι Ἰερεμίαν, ἢ ἓνα τῶν προφητῶν.

15. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀλλὰ

5. Ε σὶ ἔρδε μαθητίτ' ἐτίγ μπάνε τὲ περτέιγμε, χαρούανε τὲ μίρρε πούχε μὲ βέτεχε.

6. Ε Ἰησοῦι οὐ θὰ ἀτουῖρε. βεστόνι, ἐ κίνι κουϊγδὲς γκά προύμμα ἐ Φαρισεύετ, ἐ δὲ Σαδουκέγετ.

7. Ε ἀτά μεντόνεσινε μὲ βέτεχε τὲ τουῖρε, ἐ θούνε, σὲ νούχε μούαρρμ. πούχε.

8. Ε Ἰησοῦι ἐκουπετόιτ, ἐ οὐ θὰ ἀτουῖρε. ψεμεντόνεμι μὲ βέτεχε τοῦαίγ πέσε πάχε, σὲ πούχε νούχε μούαρρτε;

9. Ακόμα νούχε κουπετόνι, ἐ νούχε μπάνι μὲντ τὲ πέσε πούχετε, κούρ χάγκρε τὲ πέτε μίγετε νιέρεζ, ἐ δὲ σὰ κοφίνα μούαρρτε;

10. Ας τὲ στάτε πούχετε κούρ χάγκρε τὲ κάτερ μίγετε νιέρεζ, ἐ δὲ σὰ κοφίνα μούαρρτε;

11. Κιῶ νούχε κουπετόνι σὲ νούκ' οὐ θὰτζε γιούβετ πέρ πούχε, τὲ ρούχενι γκά προύμετ' ἐ Φαρισεύετ, ἐ τὲ Σαδουκέγετ,

12. Αχίερε ἐ κουπετούανε σὲ νούκ' οὐ θὰ τὲ ρούχενε γκά προύμετ' ἐ πούχεσε, πὸ γκά διδαχίκα ἐ Φαρισεύετ, ἐ δὲ Σαδουκέγετ.

13. Ε σὶ ἔρδι Ἰησοῦι ντὲ συνόρε τὲ Καισαρίσε σὲ Φιλίπουτ, ἰ πῖετι μαθητίτ' ἐτίγ ἐ οὐ θού. τζίλινε θόνε νιέρεζιτε μούα σὲ γιάμ ἰ πέρρι ἰ νιερῖουτ;

14. Ε δὲ ἀτά ἰ θάνε, τζὰ θόνε Ἰωάννε Βαπτιστίνε, ἐ τὲ τγιέρε Ἡλίανε. ἐ τὲ τγιέρε πὰ Ἰερεμίανε, ἂ νῆ γκά προφήτεριτε.

15. Οὐ θούτ' ἀτουῖρε, ἐ γιούβετ

σεῖς τίνα μὲ λέγετε ὅτι εἶμαι;

16. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων Πέτρος, εἶπε, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

17. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Μακάριος εἶσαι, Σίμων υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ, διότι σὰρξ καὶ αἷμα δὲν σοὶ ἀπεκάλυψε τοῦτο, ἀλλ' ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

18. Καὶ ἐγὼ δὲ σοὶ λέγω, Ὅτι σὺ εἶσαι Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς πέτρας θέλω οἰκοδομήσει τὴν ἐκκλησίαν μου· καὶ πύλαι ᾧδου δὲν θέλουσιν ἰσχύσει κατ' αὐτῆς.

19. Καὶ θέλω σοὶ δώσει τὰ κλειδιά τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὅ,τι ἐὰν δέσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, θέλει εἶσθαι δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὅ,τι ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, θέλει εἶσθαι λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

20. Τότε παρήγγειλεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ μὴ εἰπωσι πρὸς μηδένα, ὅτι αὐτὸς εἶναι Ἰησοῦς ὁ Χριστός.

21. Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ δεικνύῃ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ νὰ πάθῃ πολλὰ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν νὰ ἀναστῆθῃ.

22. Καὶ παραλαβὼν αὐτόν ὁ Πέτρος κατ' ἰδίαν, ἤρχισε νὰ ἐπιτιμᾷ αὐτόν, λέγων, Γενοῦ Ἰλωσ εἰς σεαυτὸν, Κύριε· δὲν θέλει γείνει τοῦτο εἰς σέ.

23. Ἐκεῖνος δὲ στραφεὶς εἶπε πρὸς τὸν Πέτρον, Ἵπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, σκάνδαλόν μου εἶσαι· διότι δὲν φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

24. Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς

τζίλι θοῖ σὲ γιάμ οὔνε;

16. Εὐὸ προφέεικ Σίμων Πέτρονα, ἐ ἰ θὰ· τί γὲ Κρίστι, ἰ πέρρι ἰ Περντίσε σὲ φιάλι.

17. Εὐὸ δὲ Ἰησοῦι οὐ προφέεικ, ἐ ἰ θὰ ἀτίγ· ἰ λιοῦμορρε γὲ τί Σίμων, ἰ πέρρι ἰωνάιτ, σὲ κούρμ ἐ δὲ φιάκ νοῦκ· ἰ δεφτοῖ ντὲ τί χετὸ, πὸ παπάι ἰμ, χὲ εἶστε ντὲ Κίελ.

18. Εὐὸ δὲ οὔνε τὲ θὸμ τίγ, σὲ τί γὲ Πέτρο, ἐ σίπερ μπι χετὲ φούρρ· ὁδὲ τὲ βὲ πινάν' ἐκίσεσε σίμε, ἐ δὲ ἐρρτ' ἐ πίσεσε ὁδὲ τὲ μὸς μούντγενε τί εἶγενε κόντρ' ἀσάιγ.

19. Εὐὸ δὲ τὲ τὲ ἀπ τίγ κίτσετε τὲ μπρετερίσ' ἐ' Κίελβετ, ἐ ἀτὲ χὲ τὲ λιδτζ τί μπι δὲ, τὲ γέτε λίδουρε ἐ δὲ ντὲ Κίελ, ἐ ἀτὲ χὲ τὲ ζιγιδιτζ τί μπι δὲ, τὲ γέτε ζιγίδουρε ἐ δὲ ντὲ Κίελ.

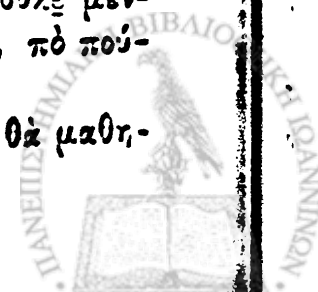
20. Ἀχίερε πορσίτι μαθητίτ' ἐ-τίγ, τὲ μὸς θόνε ντοῖε ἰερίουτ σὲ αἰ εἶστε Ἰησοῦι Κρίστι.

21. Κὲ ἀτε χέρε ζουρι Ἰησοῦι τὲ γιού τρεφὸν μαθητίβετ σὲ τίγ, σὲ δούγετε τὲ βέγε αἰ ντὲ Ἰερουσαλιμ, ἐ τὲ πεσόγε σούμε γκά πλέκτε, ἐ γκά τὲ πάρετ' ἐ Πρίφτερετ, ἐ τὲ Γραμματέφουριτε, ἐ τὲ βρίτετε, ἐ τὲ τρέτενε δίτε τὲ γγιαλετ'

22. Εὐ Πέτρονα ἐ μοῦαρ βέτζ ἐ ζοῦ τὰ κερτόν, ἐ τί θὸσ. κουρτζε βέτεχενε τέντε ζοτ, μὸς κίφτε χε-γιό τὲκ τέγε.

23. Εὐ δὲ αἰ οὐ κθὲ ἐ ἰ θὰ Πέτροσε, ἰχὲ πράπα μέγε σατανᾶ, σκάνδαλ γὲ ἐ μὲ μποδὶς, σὲ νοῦχὲ μεντόνε πούνερατ' ἐ Περντίσε, πὸ πούνερατ' ἐ ἰερέζετ.

24. Ἀχίερε Ἰησοῦι οὐ θὰ μαθη-

μαθητάς αὐτοῦ, ἔάν τις θέλη νὰ ἔλ-
θῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῇ ἑαυ-
τόν, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ, καὶ ἅς μὲ ἀκολουθῇ.

25. Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ
τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐ-
τήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐ-
τοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, θέλει εὐρεῖ αὐτήν.

26. Ἐπειδὴ τί ὠφελεῖται ἄνθρω-
πος, ἐάν τὸν κοσμὸν ὅλον κερδήσῃ;
τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῆ; ἢ τί
θέλει δώσει ἄνθρωπος εἰς ἀνταλλα-
γὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

27. Διότι μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου νὰ ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πα-
τρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐ-
τοῦ· καὶ τότε θέλει ἀποδώσει εἰς
ἕκαστον κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ.

28. Ἀληθῶς σὰς λέγω, εἶναι τινὲς
τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέ-
λουσι γευθῆ θάνατον, ἕωσοῦ ἴδωσι
τὸν Υἱὸν τοῦ ἀθρώπου ἐρχόμενον ἐν
τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Κεφ. ιζ'. 17.

ΚΑΙ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει
ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον,
καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ
ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν
κατ' ἰδίαν.

2 Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν
αὐτῶν· καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐ-
τοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ
ἔγειναν λευκὰ ὡς τὸ φῶς.

3 Καὶ ἰδοῦ, ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς
Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας συλλαλοῦντες με-
τ' αὐτοῦ.

4 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, καλὸν εἶναι
νὰ ἤμελα ἐδῶ· ἐάν θέλῃς, ἅς κάμω-

τίβῃ σε τίγ. αἰ κὲ δὸ τὲ βίγῃ πὰς μέ-
γε, λὲ τὲ ἀρίστετε βέτεχον' ἐτίγ, ἔ
λὲ τὲ γκρέρε Κρουκν ἐτίγ, ἔ λὲ τὲ
βίγῃ πὰς μέγε.

25. Σὲ ψὲ αἰ κὲ δὸ τὲ ρούαγε
ᾠπίρτιν' ἐτίγ, δούχαετῃ κὲ τὰ χουμ-
πάσε, ἔ αἰ κὲ τὰ χουμπάσε ᾠπίρτιν
ἐτίγ, πὲρ μούα δὸ τὰ φέγε.

26. Σὲ ψὲ τζὶ βεγὲν νιερίουτ ντὲ
κερδέστῃε φίθε δινιανε, ἔ τὲ δεμετὸνε-
τὲ ᾠπίρτιν' ἐτίγ, ἀτζδὸ τὲ ἄπε νιε-
ρίου πὲρ τὲ κῆμπιερὲ ᾠπίρτιν' ἐτίγ;

27. Σὲ ψὲ ἰ πὶρρι ἰ νιερίουτ κὰ
πὲρ τ' ἄρδουρε μὲ φίθε ντέρρετε, ἔ
λεβδίμετε τὲ παπάιτ σὲ τίγ, πὰσχε
μὲ ἔγγεγτ' ἐτίγ, ἔ ἀχίερε δὸ τὲ ἄπε
μπὲ τζίλε δὸ σὶ κούντρε κὰ πονούαρῃ.

28. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιού-
θετ, γιάνε τζὰ γκὰ κῆτὰ κὲ ρίνε
κῆτου, κῆ ἀτὰ δὸ τὲ μὸς ὀόχονε βδέλε-
γε, γγέρα σὰ τὲ ὀόχονε τὲ πὶρρ ἔ νιε-
ρίουτ, κῆτὲ βίγῃ ντὲ μπρετερι τῆτίγ.

Κρίε Εῶτατεμπεδιέτετε ιζ. 17.

Ε πὰς φιάστῃε δίτετ, μούαρρ Ἰη-
σοῦϊ Πέτρονε ἔ δὲ Ἰάκωβονε, ἔ δὲ
Ἰωάννε βελάν' ἐτίγ, ἔ ἰ χίπι ἀτὰ
ντὲ νίε μὰλλ τὲ λιάρτε βέτζε μπὲ
γιάνε.

2. Ε οὐ μεταμορφὸς (ντεροῖ τὲ
πάρετε) περπὰρα ἀτουρε, ἔ φάκια
ἐτίγ ἰντρίτι πόσι Διέλι, ἔ ρόπατ ἐτίγ
οὐ πένε τὲ πάρδα πόσι δρίτα.

3. Ε νὰ ἔ οὐ δούκ ντὰ τὰ Μωϋ-
σίου ἔ δὲ Ἡλία, ἔ κουβεντόιγνε πὰ-
σχε μὲ τὲ.

4. Ε Πέτρονα οὐ περφέιγκ, ἔ ἰθὰ
Ἰησοῦϊτ, ζὸτ, μὶρρῃε εῶτε τὲ ρίμε νὰ-
βετ κῆτου' ντὲ δὸ τὲ πέγεμε κῆτου

μεν ἔδω τρεῖς σκηνάς, διὰ σέ μίαν, τρεῖς τέντα, νιῆ πέρ τι, ἔ νιῆ πέρ Μω-
καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ μίαν σίνε, ἔ νιῆ πέρ Ηλίανε.

5 Ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοῦ, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἰδοῦ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὁποῖον εὐχρηστήθην· αὐτοῦ ἀκούετε.

6 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταί, ἔπεσον κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.

7 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίασεν αὐτούς, καὶ εἶπεν, Ἐγέρθητε, καὶ μὴ φοβεῖσθε.

8 Ὑψώσαντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, δὲν εἶδον οὐδένα, εἰμὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.

9 Καὶ ἐνῶ κατέβηκιν ἀπὸ τοῦ ὄρους, παρήγγειλεν εἰς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Μὴ εἴπητε πρὸς μηδένα τὸ ὄραμα, ἕως οὔ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀναστηθῆ ἐκ νεκρῶν.

10 Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταί αὐτοῦ, λέγοντες, Διὰ τί λοιπὸν λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ Ηλίας πρῶτον;

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὁ Ηλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον, καὶ θέλει ἀποκαταστήσει πάντα·

12 Σὺς λέγω ὅμως, ὅτι ἦλθεν ἤδη ὁ Ηλίας, καὶ δὲν ἐγνώρισαν αὐτὸν, ἀλλ' ἔπραξαν εἰς αὐτὸν ὅσα ἠθέλησαν· οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ πάθῃ ὑπ' αὐτῶν.

13 Τότε ἐνόησαν οἱ μαθηταί, ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπε πρὸς αὐτούς.

14 Καὶ ὅτε ἦλθον πρὸς τὸν ὄχλον, ἐπλησίασεν εἰς αὐτὸν ἄνθρωπος, γονυπετῶν εἰς αὐτὸν,

νιῆ πέρ τι, ἔ νιῆ πέρ Μω-
σίνε, ἔ νιῆ πέρ Ηλίανε.

5. Ε τέκ φλίτ ἀϊ ἀκόμα, νὰ, ἔ ἔρδι νιῆ ρὲ ἔ φέζουρε, ἔ ἰ μπουλιόϊ ἀτὰ. ἔ νὰ, νιῆ ζῆ γκὰ ρέγια κῆ θόσ· κουϊγ ἔσ τε πέρρι ἰμ ἰ δάσουρι, κῆ μπὰ τῆ πρέχεμ οὔνε, ἀτίτ τῆ διφίονι.

6. Ε σὶ ἰδιφούανε μαθητείγτε ράνε πέρμπις μπι φάκε τῆ τούρε, ἔ οὐ φρικούανε σούμε.

7. Ε ἰητούϊ ἔρδι πράνε, εἰ ζουρι ἀτὰ, ἔ οὐ θά· γκρέουни, μὸς οὐ φρικόνι.

8. Ε κούρ γκρίγτινε σίτ' ἔτοῦρε, σπάνε ντοιῆς τγιατέρ πέρ βέτζμε ἰησούνε βέτεμε.

9. Ε κούρ ζπρίτν' ἀτὰ γκὰ μάλλι, ἰ πορσίτι ἀτὰ ἰησοῦϊ, ἔ οὐ θά· μὸς θόϊ νιερίουτ κῆτῆ κῆ πάτε γγέρα σὰ τῆ γγιαλέτε γκὰ τῆ βδέκουριτε ἰ πέρρι νιερίουτ.

10. Ε ἔ πιέτν' ἀτῆ μαθητίτ ἐτίγ, ἔ ἰ θάνε· ψῆ γραμματείγτε θόνε δὰ, σὲ Ηλία δὲ τῆ βίγῃ πέρπαρα;

11. Ε δὲ ἰησοῦϊ οὐ πέρφέτγκ, ἔ οὐθὰ ἀτοῦρε· σὲ Ηλία βγιέν πέρπαρα, ἔ δὲ τῆ βέρρῃ ρίθῃ πότενε ντῆ τὰξ.

12. Πὸ οὐ θόμ γιούβετ σὲ Ηλία ἔρδι νταστί· ἔ νούκ' ἔ νιόχν' ἀτῆ, ἔ ἰ πένε ἀτίγ, σὰ κῆ δέσνε. κῆστού ἔ δὲ ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ δὲ τῆ πῆσόγε γκὰ ἀτὰ.

13. Αχιέρε κουπετούανε μαθητείγτε σὲ πέρ ἰωάννε βαπτιστίνε γιού θόυ ἀτοῦρε.

14. Ε σὶ ἔρδ' ἀτὰ τέκ κῆ τούρμ' ἔ νιέρεζετ, ἔρδι ντῆ ἀϊ νιῆ νιερί, ἔ γιού φάλ.

15. Καὶ λέγων, Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, διότι σεληνιάζεται, καὶ κακῶς πάσχει· διότι πολλάκις πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ.

16. Καὶ ἔφερα αὐτὸν πρὸς τοὺς μαθητάς σου, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ θεραπεύσωσιν αὐτόν.

17. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε θέλω ὑποφέρει ὑμᾶς; φέρετέ μοι αὐτὸν ἐδῶ.

18. Καὶ ἐπειμύησεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη τὸ παιδίον ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

19. Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν κατ' ἰδίαν, εἶπον, Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐκβάλωμεν αὐτό;

20. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Διὰ τὴν ἀπιστίαν σας· διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, θέλετε εἶπει πρὸς τὸ ἔρος τοῦτο, Μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ θέλει μεταβῆ, καὶ δὲν θέλει εἶσθαι οὐδὲν ἀδύνατον εἰς ἐσᾶς.

21. Τοῦτο δὲ τὸ γένος δὲν ἐξέρχεται, εἰμὴ διὰ προσευχῆς καὶ νηστειας.

22. Καὶ ἐνῶ διέτριβον ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ εἶπε πρὸς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς, Μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῆ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων·

23. Καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτόν, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστῆθῆ. Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

24. Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν Καπερναοῦμ, προσῆλθον πρὸς τὸν Πέτρον οἱ λαμβάνοντες τὰ δίδραχμα, καὶ

15. Ἡ ἰθὺς ζῶν, λέ τὲ τὲ βίγε λίκζετ περ τίμ πέρρ, σὲ. ἔ ζε πε- τάγια, ἐ μουντόνετε σούμε, σούμε χέρε πίε ντέ ζγιαρ, ἐ σούμε χέρε ντέ ούγε.

16. Ε ἐ προύβα ἀτὲ ντὲ μαθητὶ τὲ τούα ἐ νούκε μούντνε τὰ σερόϊγγνε.

17. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέιγκ, ἰθά· ὦ σόιγ ἰ πὰ πέσε, ἐ δὲ ἰ στρέμπερε, γγέρα κούρ τὲ γέμ με γιούβετ; γγέρα κούρ τὲ οὐ δουρόϊγ γιούβετ; πί- μανι ἀτὲ ζετού.

18. Ε ἐ κερτόϊ ἀτὲ Ἰησοῦι, ἐ δόλι γκά ἀί ἰ παοῦδι, ἐ οὐ σερούα ἀτὲ σαχὰτ δγιαλί.

19. Αχιέρε ἔρδε μαθητίτε ντὲ Ἰησοῦι βέτεμε μπε νιάνε, ἐ ἰ θάνε. ψὲ νάβετ νούκε μούντμ τὰ κρέγεμε ἀτὲ;

20. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ θὰ ἀτουρε, σὲ νούκε πεσόνι μέρρε. σὲ οὐ θόμ με τὲ βερτέτα, ντὲ πάτζι πέσε σὰ νιὲ κόκε σινάπιτ, δὲ τὲ θοῖ κετίτ μάλιτ, γκρέου κετέγε, ἐ χαιῖδε ἀτγὲ, ἐ δὲ τὰ πέγε, ἐ δὲ τὲ μὲς γέτε ντὲ γιου ντογιὲ κὲ τὲ μὲς πένετε.

21. Πὲ κοῦϊγ σόιγ ἰ δγιαγερ νού- κε δὲλλ ντρίσε, πέρ βέτζμε με τὲ φάλτουρε. ἐ δὲ με τ' ἀφερούαρε.

22. Ε σὶ βίγγνε ἀτὰ ρότουλ ντὲ Γαλιλαίε, οὐ θὰ ἀτουρε Ἰησοῦι δὲ τὲ ἴπετε ἰ κέρρι νιερίουτ ντὲ δούάρρ τὲ νιέρεζετ.

23. Ε δὲ τὰ ἐράσνε ἀτὲ, ἐ τὲ τρέτενε δίτε δὲ τὲ γκρίχετε ἐ οὐ χελμούανε σούμε.

24. Ε σὶ ἔρδε ἀτὰ ντὲ Καπερναοῦμ. γιου κιάσνε Πέτροσε ἀτὰ κὲ μπεγέδενε χαράτζετε, ἐ ἰ θάνε Δά-

εἶπον, Ὁ διδάσκαλός σας δὲν πλη-
ρόνει τὰ δίδραχμα;

25. Λέγει, Ναί. Καί ὅτε εἰσῆλ-
θεν εἰς τὴν οἰκίαν, προέλαβεν αὐτὸν
ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί σοὶ φαίνεται,
Σίμων; Οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ
τῶν λαμβάνουσι φόρους, ἢ δα-
σμῶν; ἀπὸ τῶν υἰῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν
ξένων;

26. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος,
'Απὸ τῶν ξένων. Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ
Ἰησοῦς, Ἄρα ἐλεύθεροί εἶναι οἱ υἱοί.

27. Πλὴν διὰ νὰ μὴ σκανδαλί-
σωμεν αὐτοὺς, ὑπάγε εἰς τὴν θά-
λασσαν, καὶ ῥίψον ἄγκιστρον, καὶ
τὸ πρῶτον ὑψάριον, τὸ ὁποῖον ἀνα-
βῆ, λάβε, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐ-
τοῦ, θέλεις εὐρεῖ στατήρα· ἐκεῖνον
λαβὼν δὸς εἰς αὐτοῦς δι' ἐμὲ καὶ σέ.

ΚΕΦ. ιζ'. 18.

ΕΝ ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἦλθον οἱ μαθη-
ταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγοντες, Τίς
ἄρα εἶναι μεγαλύτερος ἐν τῇ βασι-
λείᾳ τῶν οὐρανῶν;

2. Καὶ προσκαλέσας ὁ Ἰησοῦς
παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ
αὐτῶν,

3. Καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς σᾶς λέγω,
ἐὰν ἐν ἐπιστρέψῃτε, καὶ γείνητε
ὡς τὰ παιδιά, δὲν θέλετε εἰσελθεῖ εἰς
τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

4. Ὅστις λοιπὸν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν
ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτος εἶναι ὁ
μεγαλύτερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
οὐρανῶν.

5. Καὶ ὅστις δεχθῆ ἐν τοιοῦτον
παιδίον εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέ-
χεται.

6. Ὅστις ὁμῶς σκανδαλίσῃ ἓνα
τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόν-

σκαλι γιούαιγ νούχε παφούαν χα-
ράτζνε;

23. Οὐ θόττε, παφούαν, ἐ κούρ
χίρι ντὲ ὅτεπι, ἰ θὰ ἀτίγ μὲ περ-
πάρα Ἰησοῦ σὶ τὲ δούκετε Σίμων;
μπρέτεριτ' ἐ δέουτ γὰ τζίλετε μᾶ-
ρνε τὲ δένατε ἄ χαράτζνε; γὰ
πίγτ' ἐτοῦρε, ἄ γὰ τὲ χουαίγτε;

26. Ε ἰ θότ' ἀτίγ Πέτρουα, γὰ
τὲ χουαίγτε, ἰ θότ' ἀτίτ Ἰησοῦ' ντὲ-
ὅτε κεῦτοῦ τὲ χίγτε γιάν' ἐλεύθερο.

27. Πὸ χὲ τὲ μὸς σκανδαλίσεμε
ἀτὰ, χάιγδε ντὲ δέτ, ἐ βούρρε ἀγ-
γίστρνε, ἐ ἀτὲ πίσκ χὲ τὲ δάλλε
πρὸπαρα, γκρέε, ἐ χάπι φόγεν' ἐτίγ,
ἐ δὸ τὲ φετζ νιὲ στατήρε, ἐ σὶ τὰ
μάρτζ ἀτὲ ἐπουα ἀτοῦρε πὲρ μούα
ἐ δὲ πὲρ τίγ.

Κοίε Ετέτεμπεδγιέτετε ιη'. 18

Ατε τζάστ ἔρδε μαθητίτε ντὲ Ἰη-
σοῦ, ἐ ἰ θάνε' βάλε τζίλι ἔσσε μὲ
ἰ μᾶδ ντὲ μπρετερι τὲ Κιέλβετ;

2 Ε Ἰησοῦ ἰούρι νιὲ δγιαλλε,
ἐ ἐβούρι ἀτὲ στούαρα ντὲ μὲς τὲ
τοῦρε.

3. Ε θὰ' μὲ τὲ βερτέτα οὐ θόμ
γιούβετ, ντὲ μὸς οὐ κθέφι, ἐ τὲ πὲ-
νενι σὶ ἐ δὲ δγιέλμτε, δὸ τὲ μὸς
χίνι ντὲ μπρετερι τὲ Κιέλβετ.

4. Ε ἀτ' δὰ χὲ τὲ ταπινόσγε βέ-
τεχεν' ἐτίγ σὶ κούιγ δγιαλλε, ἀτ' ἐ-
σσε μὲ ἰμᾶδ ντὲ μπρετερι τὲ Κιέλ-
βετ.

5. Ε ἀτ' κὲ τὲ πρέσε νιὲ τὲ τίλλε
δγιαλλε μπὲ ἔμερ τίμ, μὲ πρέτ
μούα.

6. Ε ἀτ' πὰ χὲ τὲ σκανδαλίσε νιὲ
γὰ κρετὰ τε θόφελιτε, χὲ πρὸγενε

των εἰς ἕρῃ, συμφέρει εἰς αὐτὸν νὰ κρεμασθῇ μύλου πέτρα ἐπὶ τὸν τραχηλὸν αὐτοῦ, καὶ νὰ καταποντισθῇ εἰς τὸ πέλαγος τῆς θαλάσσης.

7. Οὐαὶ εἰς τὸν κόσμον διὰ τὰ σκάνδαλα· διότι ἀνάγκη νὰ ἔλθωσι τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, διὰ τοῦ ἑποίου τὸ σκάνδαλον ἔρχεται.

8. Καὶ ἐὰν ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ ποῦς σου σὲ σκανδαλίζῃ, ἔκκοψον αὐτὰ, καὶ ρίψον ἀπὸ σοῦ· καλῆτερον σοὶ εἶναι νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν χωλὸς ἢ κουλλὸς, παρὰ ἔχων δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας νὰ ριφθῇς εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον.

9. Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς σου σὲ σκανδαλίζῃ, ἔκβαλε αὐτὸν, καὶ ρίψον ἀπὸ σοῦ· καλῆτερον σοὶ εἶναι μονόφθαλμος νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν, παρὰ ἔχων δύο ὀφθαλμοὺς νὰ ριφθῇς εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

10. Προσέχετε, μὴ καταφρονήσῃτε ἓνα τῶν μικρῶν τούτων· διότι σὰς λέγω, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς διὰ παντὸς ἐλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

11. Ἐπειδὴ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε διὰ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλὸς.

12. Τί σὰς φαίνεται; Ἐὰν ἄνθρωπος τις ἔχη ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῇ ἐν ἓξ αὐτῶν, δὲν ἀφίνει τὰ ἑνενήκοντα ἑννέα, καὶ ὑπάγων ἐπὶ τὰ ὄρη ζητεῖ τὸ πλανώμενον;

13. Καὶ ἐὰν συμβῇ νὰ εὕρῃ αὐτὸ, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι χαίρει δι' αὐτὸ μᾶλλον παρὰ διὰ τὰ ἑνενήκοντα ἑννέα τὰ μὴ πεπλανημένα.

14. Οὕτω δὲν εἶναι θέλημα ἔμ-

μπε μουά, ἔσῃτε μὲ μίρρη πέρ τε, καὶ τὶ βάρετε ντὲ κιάφε τε τὶγ μόχερο ἐ μουλίουτ, ἐ τε ὀτίχετε ντὲ φουντ τε δέτιτ.

7. Βὲ ντὲ πότε γκα σκανδάλετε. σὲ ἔστε στρεγγίμ τε βίγενε σκάνδαλετε πό ἐε μπὰ τε νιερί, καὶ γκα ἀτ βγιέν σκανδάλι.

8. Ε ντέσῃτε καὶ δόρρα γιότε ἀ χέμπα γιότε τε σκανδαλις τι, πρέι ἀτὸ, ἐ ὀτγιέρι γκα βέτεχεγια, σὲ ἔσῃτε μὲ μίρρη πέρ τιγ τε χίτζ ντὲ γέτε ἰτζάλε, ἄ πὰ δόρρη, σὲ τε κέτζ δι δούάρρ, ἐ δι χέμπε, ἐ τε βίχειζ ντὲ φλιάχε τε πὰ σόσουρε.

9. Ε ντέσῃτε σίου ἴτ καὶ τε σκανδαλις, πρέε ἀτὲ, ἐ ὀτγιέρε γκα βέτεχεγια, σὲ ἔστε μὲ μίρρη πέρ τιγ τε χίτζ ντὲ γέτε μὲ νιέ σι, σὲ τε κέτζ δι σι, ἐ τε βίχειζ ντὲ πίσε τε ζγιαρίτ.

10. Βεῖστρονί τε μὸς καταφρονίσινι ντοινέ γκα κετὰ τε βόφελιτε, σε οὐ θὸμ γιούβετ. καὶ Εγγέλιτ' ἐτοῦρε ντὲ Κιελ κούρ δὸ ὀβχενε φάκεν' ἐ γιάτιτ σιμ, καὶ ἔσῃτε ντὲ Κιελ.

11. Σὲ ἔρδι ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ πέρ τε λεφτρύσουρε τε χούμπουρενε.

12. Τζιού δούχετε γιούβετ, ντὲ πᾶσῃτε ντοινέ νιερί νιεκίντ δέντ, ἐ τι χουμπάσε νιέ γκα ἀτὸ, νούχε λέ τε νεντεδγιέτ' ἐνέντα, ἐ βέτε ντὲ πέρ μᾶλλε τε κερκόγε τε χούμπουρενε;

13. Ε ντὲ κίφτε καὶ τὰ φέγε ἀτὲ, μὲ τε βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ φεζόνετε πέρ ἀτὲ μὲ τέπερ, σὲ πέρ τε νεντεδγιέτ' ἐνέντα, καὶ σκένε χούμπουρε.

14. Κεῖστροῦ νούκ' ἔστ' οὐρδερί

προσθεν τοῦ Πατρὸς σας τοῦ ἐν οὐρανοῖς, νὰ ἀπολεσθῇ εἰς τῶν μικρῶν τούτων.

15. Ἐὰν δὲ ἀμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὑπάγε, καὶ ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου· ἐὰν σοῦ ἀκούσῃ, ἐκέρδισας τὸν ἀδελφόν σου.

16 Ἐὰν ὅμως δὲν ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἓτι ἓνα ἢ δύο, διὰ νὰ βεβαιωθῇ πᾶς λόγος ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν.

17 Καὶ ἐὰν παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τοῦτο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν· ἀλλ' ἐὰν καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἅς εἶναι εἰς σὲ ὡς ὁ ἐθνικός καὶ ὁ τελώνης.

18. Ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὅσα ἐὰν δέσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς, θέλουσιν εἶσθαι δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα ἐὰν λύσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς, θέλουσιν εἶσθαι λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ.

19. Πάλιν σὰς λέγω, ὅτι ἐὰν δύο ἀπὸ σὰς συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς, περὶ παντὸς πράγματος, περὶ τοῦ ὁποῖου ἤθελον κάμει αἰτησῖν, θέλει γείνει εἰς αὐτοὺς παρὰ τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

20. Διότι ὅπου εἶναι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐκεῖ εἶμαι ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν.

21. Τότε προσελθὼν πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, εἶπε, Κύριε, ποσάκις ἂν ἀμαρτήσῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, θέλω συγχωρήσει αὐτόν; ἕως ἑπτάκις;

22. Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Δὲν σοὶ λέγω, ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά.

23. Διὰ τοῦτο ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὁμοιωθῆ με ἀνθρώπων βα-

περπάρα γιάτιγ τούαῖγ κὲ ἔσῃτε ντὲ Κίελ, κὲ τὲ γουμπάσε νιὲ γκά κρετὰ τὲ βόφεγιτε.

15. Ε ντέσῃτε κὲ τὲ φεγὲν τὲ βελάι ἰτ, χᾶϊγδε ἐ κερτόγε ἀτὲ βέτε- με, τὲ ἐ δὲ ἀτὲ κᾶσχε, ἐ ντὲ τὲ δι- φιόφτε, ἐ κερδέσε βελάνε τέντ.

16. Ε ντὲ μὸς τὲ διφιόφτε, μέρρ με βέτεγε νιὲ ἂ δι βέτε ἀκόμα κὲ περ πάρα φόγεσε δι ἂ τρε μάρτύρε- βετ, τὲ κεντρόγε τζὸδ φγιαλε.

17. Ε ντὲ μὸς διφιόφτε ἐ δὲ ἀτά, θούαγια Κίσεσῃ ἐ δὲ λαύιτ, ἐ ντὲ μὸς διφιόφτε ἐ δὲ κίσεσῃ, λὲ τὲ γέτε τέκ τέγε αὶ κούντρε ἔστε Εθνηκόι ἐ δὲ Τελόνι.

18. Σὲ οὐ θὸμ μὲ τὲ βερτέτα, σά τὲ λίδνι μπὶ δὲ, δὸ τὲ γένε λίδουρε, ντὲ Κίελ, ἐ σά τὲ ζγίδνι μπὶ δὲ δὸ τὲ γένε ζγίδουρε ἐ δὲ ντὲ Κίελ.

19. Περσερὶ οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ ντέσῃτε κὲ τὲ συμφωνίσεγε δι γκά γιούβετ περ τζὸδ φάρρε πούνε κὲ τὲ κερκόγεγε, δὸ τοῦ πένετ' ἀτοῦρε γκά γιάτι ἰμ κὲ ἔσῃτε ντὲ Κίελ.

20. Σὲ τέκ γιάνε δι ἂ τρε μπε- γέδουρε μπὲ ἔμερ τίμ, ἀτγὲ ἐ δὲ οὔνε γιάμ. ντὲ μὲς τὲ τούρε.

21. Ατὲ χέρε γιού κιὰς ἀτίγ Πέτρουα, ἐ ἰ θά ζὸτ, σά χέρε τὲ φεγέγε τέκ οὐ βελάι ἰμ ἔτε γιά ντε- λείγ ἀτίγ; γγὲρ μπὲ σῃτάτε;

22. ἰ θά ἀτίτ Ἰησοῦι' νούλὲ τὲ θὸμ τὲ γγέρα μπὲ σῃτάτε, πὸ γγέρρα μπὲ σῃτατεδγιέτε χέρε γκά σῃτάτε.

23. Πρά ἀντάιγ φιάν μπερετερία ἐ Κίελβετ μὲ νιερὶ μπρετ, κὲ δέσι

σιλέα, ὅστις ἠθέλητε νὰ θεωρήτη λογαριασμὸν μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ.

24. Καὶ ὅτε ἤρχισε νὰ θεωρῆ, ἐφέρθη πρὸς αὐτὸν εἰς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων.

25. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ ἀποδώσῃ, προσέταξεν ὁ κύριος αὐτοῦ νὰ πωληθῇ αὐτὸς, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ νὰ ἀποδοθῇ τὸ ὀφειλόμενον.

26. Πεσὼν λοιπὸν ὁ δούλος προσεκύνη αὐτὸν, λέγων, Κύριε, μακροθύμησον εἰς ἐμὲ, καὶ πάντα θέλω σοὶ ἀποδώσει.

27. Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου, ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν εἰς αὐτόν.

28. Ἀφοῦ ὁμως ἐξῆλθεν ὁ δούλος ἐκεῖνος, εὔρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὅστις ἐχρεώσκει εἰς αὐτὸν ἑκατὸν δηνάρια· καὶ πιάσας αὐτὸν ἔπνιγε, λέγων, Ἀπόδος μοι ὅ,τι χρεώσκεις.

29. Πεσὼν λοιπὸν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτόν, λέγων, Μακροθύμησον εἰς ἐμὲ, καὶ πάντα θέλω σοὶ ἀποδώσει.

30. Ἐκεῖνος ὁμως δὲν ἤθελεν, ἀλλ' ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἕως οὗ ἀποδώσῃ τὸ ὀφειλόμενον.

31. Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα· καὶ ἐλθόντες ἐφανέρωσαν πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα.

32. Τότε προσκαλέσας αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτόν, Δούλε πονηρὲ, πᾶν τὸ χρέος ἐκεῖνο σοὶ ἀφῆκα, ἐπειδὴ μὲ παρεκάλεσας

τὲ πέν λογαρί με κοπίγτ' ἐτίγ.

24. Ε κοῦρ νίσι τὲ πέν λογαρί ἰ προὺν ἀτίγ νιὲ νιερί κὲ ἰ δούαιγ δγιέτῃ μίγῃ κουλέτα.

25. Ε σὶ νούκῃ κίθ' ἀτ' τὲ γιὰ ἴπ ἐ πορίτι ἀτὲ ζότι τίγ τὲ σίτετε ἀτ', ἐ δὲ φρούαγια ἐτίγ, ἐ δὲ δγιέλμετε, ἐ δὲ φίθῃ σὰ κίσι, ἐ τὲ παφούχατε.

26. Ε κοπίλι ρὰ πρότε, ἐ ἰ λιούτεϊγ ἀτίγ, ἐ ἰ θόσ' ζότ, μὸς οὐ ζεμερὸ τέκ μέγε, πὸ πρίτμῃ, ἐ δὸ τὲ τί ἀπ τὲ φίθα.

27. Ε ζότιτ σατίτ κοπίλιτ ἰ ἔρδι λίκζετῃ ἐ ἐλεσοί ἀτῃ, ἐ δὲ φίθῃ πόρτζινε γιὰ δερό.

28. Ε σὶ δόλι ἀτέγε ἀτ' κοπίλ, φέτι νιὲ τγιάτερ κοπίλ ὄκν' ἐτίγ, κὲ ἰ δούαιγ ἀτίτ νιεκίντ δηνάρε, ἐ σὶ ἐ ζούρι ἀτῃ ἐ μπίτ, ἐ ἰ θόσ, ἄμῃ ἀτὸ κὲ μὲ δό.

29. Ε ἀτ' κοπίλ ὄκου ἰ τίγ σὶ ἰ ρὰ ντὲ κέμπε τὲ τίγ, ἰ λιούτεϊγ ἀτίτ, ἐ ἰ θόσ' μὸς οὐ ζεμερὸ τέκ μέγε, πὸ πρίτμῃ, ἐ δὸ τὲ τί ἀπ τὲ φίθα.

30. Ε ἀτ' νούκῃ δούαιγ, πὸ βάτε, ἐ βούρι ἀτῃ ντὲ χαψάνε, γγέρα σὰ τί ἄπε ἀτὸ κὲ ἰ δούαιγ.

31. Ε σὶ πάνε κοπίγτ' ἐ τγιέρε ἀτὸ κὲ οὐ κένε, οὐ χελμούανε σούμε, ἐ ἔρδε, ἐ ἰ ρεφίενε ζότιτ σὲ τούρε φίθ' ἀτὸ κὲ οὐ πένε.

32. Α χιέρε θύρρι ἀτῃ ζότι τίγ, ἐ ἰ θά' κοπίλ ἰ κέικ, ούνε τὲ δερόβα τί φίθ' ἀτῃ πόρτζ κὲ μὲ δόγε, σὲ ψὲ μοῦ λιούτε.

33. Δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ ἐλεήσῃς τὸν σύνδουλόν σου, καθὼς καὶ ἐγὼ σὲ ἠλέησα;

34. Καὶ ἐρησθεῖς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τοὺς βασανιστὰς, ἕω τοῦ ἀποδώσῃ πᾶν τὸ ἐφειλόμενον εἰς αὐτόν.

35. Οὕτω καὶ ὁ Πατὴρ μου ὁ ἐπουράνιος θέλει κάμει εἰς ἐσᾶς, εἰάν δὲν συγχωρήσῃτε ἐκ καρδίας σας ἕκαστος εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὰ πταίσματα αὐτῶν.

Κεφ. ιθ'. 19.

ΚΑΙ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας, πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

2. Καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοί· καὶ ἔθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

3. Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, πειράζοντες αὐτόν, καὶ λέγοντες πρὸς αὐτόν, Συγχωρεῖται εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ διὰ πᾶσαν αἰτίαν;

4. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἀνεγνώσατε, ὅτι ὁ πλάσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐπλασεν αὐτούς;

5. Καὶ εἶπεν, ἅ ἕνεκεν τούτου θέλει ἀφήσει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ θέλει προσκολληθῆ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ θέλουσιν εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μιαν;

6. Ὡστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ. Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος ἂ μὴ χωρίζῃ.

7. Δέγουσι πρὸς αὐτόν, Διὰ τί λοιπὸν ὁ Μωϋσῆς προσέταξε νὰ

33. Νούχῃ δούχαιγ τὲ δερόγε ἐ δὲ τί κσιλίτ ὄκουτ σίτ, κούντρε τὲ δερόεα ἐ δὲ οὔ;

34. Ε σὶ οὐ ζεμερούα ζότι τίγ. ἐ δά ἀτὲ ντὰ τὰ χε μουντύγενε, γγέ-ρα σὰ τὲ ἀπε φίθ' ἀτὸ χε χις ὄορτζ.

35. Κεῦτου ἐ δὲ γιάτι ἰμ (Κίελ-θετ, ὁ δὲ τὲ πέγε ντὲ γιούθετ, ντὲ μὸς λιάφαζι. τζίλι δὲ ἐξίλιαιτ σὲ τίγ γκὰ ζέμερα γιούαγ, φάγετ' ἐτοῦρε.

Κρίε Ενεντεμπεδγιέτετε. ιθ'. 19.

Ε κούρ σόσι Ἰησοῦτ κσιτὸ φγιά-λε, οὐ γκρέ γκὰ Γαλιλαία, ἐ ἔρδι ντὲ συνόρε τὲ Ἰουδαίεσε, περτείγ Ἰορδάνιτ.

2. Ε ἰ θάνε πὰς σὶ οὔμε πότε, ἐ ἰ ὄροῖ ἀτὰ ἀτγέ.

3. Ε οὐ κιάσνε ντὲ ἀὶ Φαρισείγ-τε, ἐ ἐ πιράζν' ἀτὲ, ἐ ἰθόσνε ντὲ μουντ νιερίου τὲ ντάγε φρούαν ἐτίγ μὲ τζδὸ λοῖ σεπέπ.

4. Ε δὲ ἀτὸ οὐ περφέιγκ, ἐ οὐ θὰ ἀταῦρε· νούχε διαβάστε, σὲ ἀτὲ χε ἰπὲρι χε χέρεν' ἐπάρε μάσκουλ ἐ δὲ φέμερε ἰ πὲρι ἀτὰ;

5. Ε θὰ πὲρ χετὲ δὲ τὲ λέρε νιε-ρίου πὰπὰν' ἐ τίγ ἐ δὲ μέμενε, ἐ δὲ τὲ πατκόνετε μὲ φρούαν' ἐτίγ, ἐ δὲ τὲ γένε τὲ δι νιὲ κούρμ.

6. Νὰ, χε νούχε γιάνε δι πὸ νιὲ κούρμ. ἀτὲ ἀδὰ χε πάσχοῖ Περντία, χερίου λὲ τὲ μος ἐντάγε.

7. Ἰ θόν' ἀτίγ' ψὲ Μωϋσίου πορ-σὶτι τάπεμὲ κάρτε τὲ σενιάριτ, ἐ τὰ

δώση ἔγγραφον διαζυγίου καὶ νὰ χωρισθῇ αὐτήν;

8. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Διότι ὁ Μωϋσῆς διὰ τὴν σκληροκαρδίαν σας συνεχώρησεν εἰς ἐσᾶς· ἀπ' ἀρχῆς ὁμῶς δὲν ἔγεινεν οὕτω.

9. Σὺς λέγω δὲ, ὅτι ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἐκτὸς διὰ πορνείαν, καὶ νυμφευθῇ ἄλλην, γίνεται μοιχός· καὶ ὅστις νυμφευθῇ γυναῖκα κεχωρισμένην γίνεται μοιχός.

10. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἐὰν οὕτως ἔχη ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἀνδρός πρὸς τὴν γυναῖκα, δὲν συμφέρει νὰ νυμφευθῇ.

11. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν δύνανται πάντες νὰ δεχθῶσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' εἰς ὅσους εἶναι δεδομένον.

12. Διότι εἶναι εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω· καὶ εἶναι εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνοχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ εἶναι εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὅστις δύναται νὰ δεχθῇ τοῦτο, ἅς δεχθῇ.

13. Τότε ἐφέρθησαν πρὸς αὐτὸν παιδία, διὰ νὰ ἐπιθέσῃ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰ, καὶ νὰ εὐχηθῇ· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπέπληξαν αὐτὰ.

14. Πλὴν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε τὰ παιδία, καὶ μὴ ἐμποδίσετε αὐτὰ νὰ ἔλθωσι πρὸς ἐμέ· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

15. Καὶ ἀφοῦ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὰ τὰς χεῖρας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

16. Καὶ ἰδοὺ προσελθὼν τις εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε ἀγαθὲ,

8. Οὐ θότ' ἀτοῦρε· σὲ Μωϋσίου γὰρ ζέμερα γιούαιγ, ἐ λίφα ἐ ἐλέκια οὐ δά οὐρδεο γιούβετ τὲ ντάνι φράτε τούαιγ, πὸ μὲ περπάρα νούχε κὲ ζεῖτοῦ.

9. Β δὲ οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ αἶ κὲ τὲ ντάγε φρούαν' ἐτίγ πὰ κένε κουρβερί ντὲ μέε, ἐ τὲ μάρρε τγιάτερ, πένετε μιχὸ (κουρβγιάρ) ἐ δὲ αἶ κὲ τὲ μάρρε φρούα τὲ ντάρρε, κὲ ρὸν πούρι σαίγ, πένετε κουρβγιάρ.

10. Ἰθὸν' ἀτίγ μαθίτ' ἐτίγ ντέ· ὅτε κέυτοῦ πούν' ἐνιερίουτ μὲ φρούαν' ἐτίγ, νούκ' ἔστ' ἐμίρρε τὲ μαρτόνετε.

11. Ε δὲ αἶ οὐ θὰ ἀτοῦρε, νούχε μούντ τὰ δέξεῖγνε φίθε κέτε φγιαλε, πὲρ θέτζε ἀτοῦρε κὲ γιού ἔστε δένε.

12. Σὲ γιάνε τὲ δρέδουρε, κὲ οὐ λένε κέετοῦ γὰρ πάρκου ἰ μέμεσε ἐ γιάνε τὲ δρέδουρε, κὲ οὐ δρόδε γὰρ νιέρεζιτε, ἐ γιάνε τὲ δρέδουρε, κὲ δρούαδε θέτεχεν' ἐτοῦρε πὲρ μπρετερίν' ἐ Κιέλβετ, αἶ κὲ μούντ τὲ χίγε, λὲ τὲ χίγε

13. Ατε χέρε ἰ προυν' ἀτίγ δγιέλιμ, κὲ τὲ βίγ μπὰ τὰ δούαρτε, ἐ τι πεκόν, ἐ μαθητίτε ἰ κερτόιγνε ἀτά.

14. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰ οὐ θὰ· λίρι δγιαλίμτε, ἐ μὸε ἰ μπάνι ἀτά τὲ βίγεγε τέκ μέγε, σὲ τὲ τιλίβετ ἔστε μπρετερία ἐ Κιέλβετ.

15. Ε σὶ βούρι μπὶ ἀτά δούαρρτρε, ἴκου ἀτέγε.

16. Ε γὰ νιὲ νιερί οὐ κιάε ντε αἶ, ἐ ἰθὰ· δάσκαλ ἰ μίρρε, τζτε

τί καλὸν νὰ πράξω διὰ νὰ ἔχω ζωὴν αἰώνιον;

17. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰμὴ εἶς, ὁ Θεός. Ἀλλ' ἐὰν θέλῃς, νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν, φύλαξον τὰς ἐντολάς.

18. Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ποίαις; Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Τὸ «Μὴ φονεύσῃς· Μὴ μοιχεύσῃς. Μὴ κλέψῃς. Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς·

19. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα» καὶ «Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.»

20. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ νεανίσκος, Πάντα ταῦτα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου· τί μοὶ λείπει ἔτι;

21. Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν θέλῃς, νὰ ᾗσαι τέλειος, ὕπαγε, πώλησον τὰ ὑπάρχοντά σου, καὶ δός εἰς πτωχούς· καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἔλθε ἀκολουθεῖ μοι.

22. Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀνεχώρησε λυπούμενος· διότι εἶχε κτήματα πολλὰ.

23. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δυσκόλως θέλει εἰσελθεῖ πλούσιος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

24. Καὶ πάλιν σὰς λέγω, Ἐυκολώτερον εἶναι νὰ περάσῃ κάμπλος διὰ τρυπήματος βελόνης, παρὰ πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

25. Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήκτοντο σφόδρα, λέγοντες, Τίς λοιπὸν δύναται νὰ σωθῇ;

26. Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατον εἶναι, παρὰ τῷ Θεῷ ὅμως· τὰ πάντα εἶναι δυνατά.

μίρρη τὲ πέτρῃ, καὶ τὲ κέμ γέτε τὲ πᾶ σόουρε;

17. Ε δὲ αὐτὸς ἰθὺς ἀτίγ' ψὲ με θούα τὲ μίρρη; ντοῖε σέστ' ἰμύρρη; πὲρ βέτζμε νίε, Περντίε. ἔ ντὲ δὸ τὲ χίτζ ντὲ γέτε, βούαιγ πορσίτε.

18. Ἰ θύτ' ἀτίγ, τζίλιατε; ἔ δὲ Ἰησοῦι ἰ θὰ χετὸ τὲ μὸς θράτζ νιερί, τὲ μὸς κουρβερότζ, τὲ μὸς θγιεδτζ, τὲ μὸς μαρτυρίτζ βέμ.

19. Τὲ ντερότζ παπάνε, ἔ δὲ μέμενε, ἔ δὲ τὲ δούατζ φιτόνε τέντ σι ἔ δὲ θέτεγενε τέντε.

20. Ἰ θύτ' ἀτίτ τριμσόρι, φίθη χετὸ ἰ βούαιγτα καὶ ντὲ τὲ βί τιμ, τζέμμε δούγετ' ἀκόμα;

21. Ἰ θὰ ἀτίτ Ἰησοῦι, ντὲ δὸ τὲ γέτζ τέλιο, χαιγδε ἔ σιτ πλιάτζκατ ἔτούα, ἔ ἔπουα σὲ θάρφερετ, ἔ δὸ τὲ χετζ χαζινὲ ντὲ Κιελ, ἔ ἔγια πὰς μέγε.

22. Ε σι διφιδί τριμσόρι φγιαλένε, ἰκου χελμούαρε' σὲ κε καὶ κισ σούμμε μούλκε.

23. Ε Ἰησοῦι οὐ θὰ μαθητίβητ σὲ τίγ' μὲ τὲ θερτέτα οὐ θὸμ γιούβητ, σὲ μὲ ζαχμέτ δὸ τὲ χίγε ἰ πάτουρι ντὲ μπρέτερι τὲ Κιελβητ.

24. Ε παμέτα οὐ θὸμ γιούβητ μὲ κολαίγ εστε ἰὲ σκόγε γκα βέβρα ἔ φελπέεσε φαμίλια, σὲ τὲ χίγε ἰ πάτουρι ντὲ μπρετερι τὲ Περντίσε.

25. Ε σι διφιοῦανε μαθητίτ' ἔτιγ οὐτζιουδίτινε σούμμε, ἔ θόσνε' θαλέ κούσ μούντ τὲ σόσετε.

26. Ε δὲ Ἰησοῦι στίου σίτε, ἔ θεστί, ἔ οὐ θὰ ἀτούρε, ντάνε τὲ νιέρετζετ χεγιό' ἔστ' ἔ ζαχμέτζμε, πὸ ντάνε τὲ Περντίσε φίθη γιάνε τὲ κολαίγτα.

27. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς αὐτὸν, ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ σοὶ ἠκολουθήσαμεν· τί λοιπὸν θέλει εἶσθαι εἰς ἡμᾶς;

28. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι σεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ, θέλετε καθίσει καὶ σεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ.

29. Καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροῦς, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλάσια θέλει λάβει, καὶ ζωὴν αἰώνιον θέλει κληρονομήσει.

30. Πολλοὶ ὅμως πρῶτοι θέλουσιν εἶσθαι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

Κεφ. κ'. 20.

ΔΙΟΤΙ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι ὁμοία μὲ ἀνθρώπον οἰκοδεσπότην, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα τῷ πρωτῷ διὰ νὰ μισθώσῃ ἐργάτας διὰ τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.

2. Ἀφοῦ δὲ συνεφώνησε μετὰ τῶν ἐργατῶν πρὸς ἓν δηνάριον τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.

3. Καὶ ἐξελθὼν περὶ τὴν τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἰσταμένους ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς.

4. Καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπεν, Ὑπάγετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅ,τι εἶναι δίκαιον θέλω σᾶς δώσει. Καὶ ἐκείνοι ὑπήκον.

5. Πάλιν ἐξελθὼν περὶ τὴν ἕκτην

27. Ἀχίερε οὐ περιφείψῃς Πέτρον, ἐἴ θὰ ἀτίγῃ, γὰρ νάβει καὶ ἰλιάμ φίθει, ἐἴρδμ. πᾶς τέγε· βάλε τζδὸ τέ γέτε μὲ νέβετ.

28. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ θὰ ἀτοῦρε· μὲ τέ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ γιού καὶ ἔρδτε πᾶς μέγε, ντέ γέτε τέ ρέ, κούρ δὸ τέ ρίγε ἰ πέρρι νιερίουτ μπι φρόν τέ λεβδούαρε τέ τίγ, ἀχίερε δὸ τέ ρίνι ἐ δε γιούβετ μπι δίμπεδ-γιέτε φρόνε, τέ Γιουκόνι τέ διμπεδ-γιέτε φιλίτ' ἐ Ἰσραήλιτ.

29. Ε τζίλι δὸ καὶ λιὰ ὅτεπίρα, ἂ βελάζερε, ἂ μότρον, ἂ παπὰ, ἂ μέμε, ἂ δγιέλιμ, ἂ ἄρρα, πέρ εμμερ τίμ, νικκίντ πέρ νι ἐ δὸ τέ μάρρε, ἐ δὲ γέτε τέ πᾶ σόσουρε δὸ τέ κληρονομίσεγ.

30. Ε δὲ ὄοῦμε καὶ πάρε δὸ τέ πένενε τέ παστάιγμε ἐ τέ παστάιγμε τέ πάρρε.

Κεφ. κ'. 20.

Σὲ μπρετερία ἐ κίελβετ καὶ τέ φιάρε μὲ νι ἐ νιερί ζὸτ ὅτεπίετ, καὶ ἀτ δόλι καὶ ντέ ρεγγές τέ ζιγ πουνετόρε ντέ βέσττε τέ τίγ.

2. Ε σὶ πέρι παζάρ μὲ πουνετόρε γκα νι ἐ δηνάρ δίτενε ἰ δερφόι ντέ βέ-ὄτε τέ τίγ.

3. Ε πᾶ σὶ δόλι ντέ τρέ σαχάτ, πᾶ τέ τγιέρε καὶ ρίγνε ντέ παζάρ πᾶ πούνε.

4. Ε δὲ ἀτοῦρε οὐ θὰ· χαίγδενι ἐ δὲ γιούβετ ντέ βέσττε, ἐ ἀγιὸ καὶ τέ γέτε ἐ οὐδῆσε, δὸ τοῦ ἀπ ἐ δε γιούβετ. Ε δὲ ἀτὰ βάνε.

5. Ε πάμετα σὶ δόλι ντέ φιάρε

καὶ ἐννάτην ὥραν ἔκαμεν ὡσαύτως·

6. Περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἐξεληθὼν, εὗρεν ἄλλους ἰσταμένους ἄργους, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Διὰ τί ἰστασθε ἐδῶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἄργοί;

7. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διότι οὐδεὶς ἐμίσησεν ἡμᾶς. Λέγει πρὸς αὐτούς, Ἰπάγετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅ,τι εἶναι δίκαιον, θέλετε λάβει.

8. Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἐσπέρα, λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος πρὸς τὸν ἐπίτροπον αὐτοῦ, Κάλησον τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀπόδος εἰς αὐτοὺς τὸν μισθὸν, ἀρχίσας ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων.

9. Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν μισθωθέντες, ἔλαβον ἀνὰ ἓν δηνάριον.

10. Ἐλθόντες δὲ οἱ πρώτοι ἐνόμισαν ὅτι θέλουσι λάβει πλεονέκτηρα· ἔλαβον ἕμως καὶ αὐτοὶ ἀνὰ ἓν δηνάριον.

11. Καὶ λαβόντες, ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου,

12. Λέγοντες, Ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἔκαμον, καὶ ἔκαμες αὐτοὺς ἴσους μὲ ἡμᾶς, οἵτινες ἐβαστάσαμεν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα.

13. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς ἓνα ἐξ αὐτῶν, Φίλε, δὲν σὲ ἀδικῶ· δὲν συνεφώνησας ἓν δηνάριον μετ' ἐμοῦ;

13. Λάβε τὸ σὸν, καὶ ὑπάγε· θέλω δὲ νὰ δώσω εἰς τοῦτον τὸν ἔσχατον, ὡς καὶ εἰς σέ.

14. Ἡ δὲν ἔχω τὴν ἐξουσίαν νὰ κάμω ὅ,τι θέλω εἰς τὰ ἐμά; ἢ ὁ ὀφθαλμὸς σου εἶναι πονηρὸς, διότι ἐγὼ εἶμαι ἀγαθός;

ὅτι ἐντὶ νέντε σαχάτ, πῆρι αὐτοῦ οἰθάμ.

6. Ἐπεὶ δὴ ἔβη ἐντὶ τῆς ἐνδεκάτης ὥρας, εὗρεν ἄλλους ἰσταμένους ἄργους, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Διὰ τί ἰστασθε ἐδῶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἄργοί;

7. Ἰθάν' ἀτίγ' σὲ νοῦξενὰ μπλόκι κερὶ· οὐ θότ' ἐ δὲ ἀτοῦρε, χαίτδενι ἐ δὲ γιούβεν ντὲ βῆσττε, ἐ ἀγίὸ κῆ τῆ γέτ' ἐ οὐδεσσὲ δὸ τῆ μίρρι.

8. Ἐ σὶ οὐ ἔρρ' θότ' ἰζότι βῆσττεσσὲ πιροτόπιτ σε τίγ' θύρρε πουνετόρετε, ἐ ἔπου ἀτοῦρε πάφενε, ἐ νισὸ γκά τῆ παστᾶίγμετε, γγέρα ντὲ τῆ πάρετε.

9. Ἐ σὶ ἔρδε ἀτὰ κῆ κίονε ἀρδουρε ντὲ τῆ νιεμπεδγιέτινε σαχάτ, μούαρρῆ γκά νιῆ δηνάρ.

10. Ἐ σὶ ἔρδε ἐ δὲ τῆ πάρετε, παντέχνε σὲ δὸ τῆ μίρρε μὲ τέπερ, ἐ μούαρρῆ ἐδὲ ἀτὰ γκά νιῆ δηνάρ.

11. Ἐ σὶ ἐμούαρρῆ κιάχεσινε γκά ζότι ὅτεπίσε,

12. Ἐ θόσνε, σὲ κῆτὰ τῆ παστᾶίγμετε νιῆ σαχάτ πουνούανε, ἐ πάρρα μὲ νέβεν ἰ πῆρε ἀτὰ κῆ δουρούαμ μουντίμν' ἐ δίτεσσὲ, ἐ δὲ βᾶπενε.

13. Ἐ δὲ ἀτὶ οὐ περφέιτχ, ἐ ἰ θὰ νιέιτ γκά ἀτὰ, μίχ, στὲ δεμπετόιγ τὺ, νοῦξῆ πῆτε μὲ μούα παζάρ πῆρ νιῆ δηνάρ;

14. Μῆρρ' τέντενε ἐ χαίγδε. δούα τί ἀπ ἐ δὲ κῆτιτ σὲ παστᾶίγιμιτ σὶ ἐ δὲ τί.

15. Ἀ νοῦξῆ μόν τῆ πῆιγ οῦνε, ἀτὲ κῆ δούα ντὲ τῆ μιάτε, ἀσιου ἰτ ἔστ' ἰ κῆίχ, σὲ ψὲ οῦνε γιάμ ἰ μίρρε;

16. Οὕτω θέλουσιν εἶσθαι οἱ ἕσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἕσχατοι· διότι πολλοὶ εἶναι οἱ κεκλημένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

17. Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς,

18. Ἴδού, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει παραδοθῆ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καὶ θέλουσι καταδικάσει αὐτὸν εἰς θάνατον.

19. Καὶ θέλουσι παραδώσει αὐτὸν εἰς τὰ ἔθνη διὰ νὰ ἐμπαίζωσι καὶ μαστιγώσωσι καὶ σταυρώσωσι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ θέλει ἀναστηθῆ.

20. Τότε προσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν τοῦ Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνούσα, καὶ ζητοῦσά τι παρ' αὐτοῦ.

21. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτήν, Τί θέλεις; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Εἶπέ νὰ καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

22. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε τί ζητεῖτε· δύνασθε νὰ πίνετε τὸ ποτήριον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ μέλλω νὰ πῶ, καὶ νὰ βαπτισθῆτε τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δυναμέθα.

23. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τὸ μὲν ποτήριόν μου θέλετε πίνει, καὶ τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι, θέλετε βαπτισθῆ· τὸ νὰ καθίσητε ὁμῶς ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου, δὲν εἶναι ἐμοῦ νὰ δώσω εἰμὴ εἰς ὅσους εἶναι ἡτοιμασμένον ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου.

16. Κεῖτο δὲ τὸ γένε τὸ πασταίγμετε τὸ πάρε εἰ τὸ πάρετε τὸ πασταίγμε, σοῦμε γιάνε τὸ θήρτουρε, εἰ τὸ πάρε γιάνε τὸ ζιγιέδουριτε.

17. Ἐ κοῦρ χίπι Ἰησοῦ ντε Ἱεροσόλυμα, μόρρι τὸ διμπεγδγιέτε μαθητίτε μπὲ νιάνε ντε οὔδε, εἰ οὐ θὰ ἀτοῦρε.

18. Για κὲ χίπεγμε ντε Ἱεροσόλυμα εἰ πῆρρι νιερῖουτ δὲ τὸ παραδόσετε ντε τὸ πάρεν' εἰ Πρίφτερετ, εἰ ντε τὸ Γραμματέψουριτε, εἰ δὲ τὰ Γιουκόγανε ἀτὲ πὲρ θδέκεγε.

19. Ε δὲ τὰ ἄπενε ντε φιλι τὸ τγιέρα πὲρ τὸ περκέσουρε, εἰ πὲρ τὸ ράχουρε μὲ καμιτζι, εἰ πὲρ τὸ μπερθίερε ντε κρουίκ, εἰ τὸ τρέτενε δλίτε δὲ τὸ γγιάλετε.

20. Αχιέρε ἐρδι πρὸν' ἀτιγ ἔμμα εἰ πίγες σὲ Ζεβεδέουσε, πᾶτκε μὲ δγιέλτ' ἐσάιγ, τί φάλειγ, εἰ τί κερκὸν ντοιὲ τὸ κερκούαρε πρέιγ σίγ.

21. Ε δὲ αἰ ἰ θὰ ἀσάιγ, τζδδ; ἰ θὸτ' ἀτιγ, Πορσίτ, κὲ τὸ ρίνε κετὰ δγιέλτ' εἰ μί τὸ δι, νιέρι μπάνε τὸ δγιάθετε τέντε, εἰ τγιατέρι μπάνε τὸ μέγγερε, ντε μπρετερι τέντε.

22. Ε δὲ Ἰησοῦ οὐ περφεΐφκ, εἰ θὰ· νοῦκε δίνι σέτζ κερκόνι. μούντινι τὸ πῆνι ποτήρε κὲ δὲ τὸ πῆ οὔνε, εἰ δὲ παφεζίμνε, κὲ δὲ τὸ παφεζόνεμ οὔνε, τὸ παφεζόνεμ εἰ δὲ γιούβετ; Ἰ θάν' ἀτιγ, μούντγεμε.

23. Ε οὐ θὸτ ἀτοῦρε, ποτήρε τιμ δὲ τὰ πῆνι, εἰ δὲ παφεζίμνε, ἀτὲ κὲ παφεζόνεμ οὔνε δὲ τὸ παφεζόνεμ, μὰ τὸ ρίνι μπάνε τὸ δγιάθετε τιμε νοῦκ' ἔσπε ἴμεα τοῦ ἄπ, πὲρ ἔσπε πὲρ ἀτὰ κὲ γιού εσπε πένε φάτι γκὰ παπαί ἴμ.

24. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤγα-
νάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν.

25. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας
αὐτοὺς εἶπεν, Ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἀρ-
χοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν
αὐτὰ, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζου-
σιν αὐτά.

26. Οὕτως ὁμοῦς δὲν θέλει εἶσθαι
ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅστις θέλη νὰ γείνη
μέγας ἐν ὑμῖν, ἅς ἦναι ὑπηρετικὸς
ὑμῶν.

27. Καὶ ὅστις θέλη νὰ ἦναι πρῶ-
τος ἐν ὑμῖν, ἅς ἦναι δούλος ὑμῶν.

28. Καθὼς ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
δὲν ἦλθε διὰ νὰ ὑπηρετηθῆ, ἀλλὰ
διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ, καὶ νὰ δώσῃ τὴν
ζωὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

29. Καὶ ἐνῶ ἐζήρχοντο ἀπὸ τῆς
Ιεριχῶ, ἠκολούθησεν αὐτὸν ὄχλος
πολύς.

30. Καὶ ἰδεὺς δύο τυφλοὶ καθή-
μενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι
ὁ Ἰησοῦς διαβαίνει, ἔκραζαν, λέγον-
τες, Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ τοῦ
Δαβὶδ.

31. Ὁ δὲ ὄχλος ἐπέπληξεν αὐτοὺς
διὰ νὰ σιωπήσωσιν· ἀλλ' ἐκεῖνοι ἔ-
κραζον δυνατώτερα, λέγοντες, Ἐ-
λέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβὶδ.

32. Καὶ σταθεὶς ὁ Ἰησοῦς, ἔκρα-
ξεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Τί θέλετε νὰ
σᾶς κάμω;

33. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Κύριε,
νὰ ἀνοιχθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.

34. Καὶ ὁ Ἰησοῦς σπλαγγνισθεὶς,
ἤγγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν· καὶ
εὐθὺς ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί,
καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.

24. Ἐ σὶ διφιούανε τὲ δγιέτετε, οὐ
ζεμερούανε πέρ τὲ δι βελάζερ.

25. Ἐ Ἰησοῦι ἰ θύρρι ἀτά, ἐ οὐ
θὰ· ἐ δῖνι, ἕ ἀρχόντετε ἐ σὲ τγιέ-
ραβετ φιλί, ἰ οὐρδερόγνε ἀτά, ἐ τὲ
μεδίνγτε ἰ μουντόγνε ἀτά.

26. Μὰ ντὲ γιούβετ νούξε δὸ τὲ
γέτε χεῖστοῦ, πὸ αἰ κὲ δὸ τὲ πένετε
μὰδ ντὲ γιού, λὲ τὲ γέτε χουσμε-
κιάρι γιούαῖγ·

27. Ἐ δὲ αἰ κὲ δὸ τὲ γέτε ἰ πά-
ρε, λὲ τὲ γέτε κοπίλι γιούαῖγ.

28. Σὶ ἐ δὲ ἰ πῖρρῖ ἰ ἰερίουτ,
ἕ σέρδι τὲ ἔερπένετε πὸ τὲ ἔερπέγε,
ἐ δὲ τὲ ἄπε ἔπίρτιν ἐτιγ ξεῖπερ-
πῖλιμ πέρ σούμε.

29. Ἐ σὶ δούαλε ἀτά γκὰ Ιεριχώ-
για θάνε πὰς σίγ σούμε τούρμε ἰέ-
ρεζετ.

30. Ἐ νὰ δι τὲ θέρπερε ρίγνε ἄ-
φερ οὐδεσε, ἐ σὶ διφιούανε σὲ Ἰησοῦι
σκόν, ἰ θύρρε, ἐ ἰ θόσνε, ἐλεήσνα
νέβετ, ζὸτ, πῖρρῖ ἰ Δαβίδιτ.

31. Ἐ τούρμ' ἐ ἰέρεζετ ἰ κερτόγν'
ἀτά ἕ τὲ μὸς θερίσνε, ἐ ἀτά μὲ
φὸρτ θερίσνε ἐ θόσνε, ἐλεήσνα νέβετ,
ζὸτ, πῖρρῖ ἰ Δαβίδιτ.

32. Ἐ σὶ κεντρόι Ἰησοῦι ἰ θύρριά-
τά, ἐ οὐ θὰ· τζδόνι τὲ γιού πέιγ
γιούβετ;

33. Ἐ ἰ θάν' ἀτιγ' ζὸτ, τὲ νὰ
χάπενε σίτε τόνα.

34. Ἐ σὶ ἰ ἔρδι χέικ Ἰησοῦιτ,
ζοῦ μὲ δόρρε σίτ' ἐτοῦρε, ἐ πάννε
λιάρφκ σίτ' ἐτοῦρε, ἐ θάνε πὰς σίγ.

Κεφ. κβ. 21.

ΚΑΙ ὅτε ἐπλησίασαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγῆ πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητάς, λέγων πρὸς αὐτοὺς,

2. Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν καὶ εὐθὺς θέλετε εὐρεῖ ὄνον δεδεμένην, καὶ πωλάριον μετ' αὐτῆς· λύσατε καὶ φέρετέ μοι.

3. Καὶ εἰάν τις σᾶς εἴπη τι, θέλετε εἰπεῖ, ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτῶν· καὶ εὐθὺς θέλει ἀποστείλει αὐτά.

4. Τοῦτο δὲ ὄλον ἔγεινε, διὰ νὰ πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος,

5. «Εἶπατε πρὸς τὴν θυγατέρα Σιών, Ἰδοὺ, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται πρὸς σὲ πραῦς, καὶ καθήμενος ἐπὶ ὄνου, καὶ πώλου υἱοῦ ὑποζυγίου.»

6. Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,

7. Ἐφεραν τὴν ὄνον καὶ τὸ πωλάριον, καὶ ἔβαλον ἐπάνω αὐτῶν, τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισαν αὐτὸν ἐπάνω αὐτῶν.

8. Ὁ δὲ περισσότερος ὄχλος ἔστρωσαν τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἔστρωνον εἰς τὴν ὁδόν.

9. Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προπορευόμενοι καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

10. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Ἱερο-

Κρίε Εὐτιεζέτ ἐνιέτε, κβ. 21.

Εσὶ οὐ κιάσνε ντέ Ἱερουσαλίμ, ἐ ἔρδε ντέ Βηθφαγί, ἀφερ μάλλιτ σὲ οὐλίιεντ, ἀτὲ χέρε Ιησοῦί δερφοῖ δι μαθητι, ἐ οὐ θά ἀτοῦρε.

2. Χαίγδενι ντέ φσιὰτ κὲ εἴτε περτέιγ γιούβητ, ἐ μὲ νιὲ δὸ τὲ φένι νιὲ φομάρε λίδουρε, ἐ δὲ κρότζνε μὲ τὲ πιάσνε, ἐ σὶ τὰ ζγίδνι πίμани μούα.

3. Ε ντέ γιού θάσπε γιούβητ νιερὶ φὲ, θοῖ, ζότ' ἰ τοῦρε ἰ δὸ, ἐ δὸ τὲ δερφόγε ἀτὸ μὲ νιὲ χέρε.

4. Ε δὲ φίθε κεγιδὸ οὐ πὲ, κὲ τὲ παφούχαετ ἀγιο κὲ οὐ θά γκά προφήτη, κὲ θόττε,

5. Θοῖ θάσζεττε τὲ Σιόνιτ, γιά, μπρέτι ἰτ θγιέν τέκ τὶγ ἰ πούτε, ἐ ἰ χίπορε καλιούαρ μπι φομάρε, ἐ μπι κρότζ πέρρ τὲ φομάρεσε σὲ μουντούαρε.

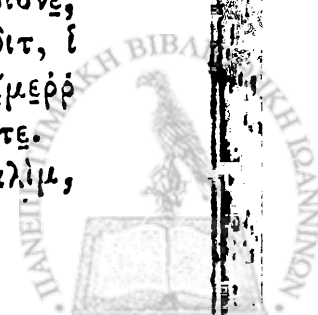
6. Ε σὶ θάνε μαθητίτε, πένε σὶ κούντρε πορσίτι ντὰ τὰ Ιησοῦί.

7. Ε προύνε φομάρενε, ἐ δὲ κρότζνε, ἐ θούνε μπι ἀτὸ ρόπατ' ἐτοῦρε, ἐ χίπι σίπερ μπι τό.

8. Ε τούρμ' ἐ νιέρεζετ, ὀτρώιγνε ρόπατ' ἐτοῦρε μπουδέ, ἐ τὲ τγιέρε πρίσνε δέφα γκά λίσατε, ἐ ἰ στρόιγνε μπ' οὐδέ.

9. Ε τούρματ' ἐ νιέρεζετ κὲ βίγνε περπάρα, ἐ δὲ πράπα, θερρίνε, ἐ θόσνε· Ὡσανὰ τὲ πέρρ Δαβίδιτ, ἰ πεκούαρε εἴτ' ἀτ' κὲ θγιέν μπε ἔμερρ τὲ ζότιτ, ὡσανὰ μπε τὲ λιάρτατε.

10. Ε σὶ χίρι ἀτ' ντέ Ἱερουσαλίμ,

σόλυμα, ἐσεῖσθῃ πᾶσα ἡ πόλις, λέγουσα, Τίς εἶναι οὗτος;

11. Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, Οὗτος εἶναι Ἰησοῦς ὁ προφήτης, ὁ ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας.

12. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν ἀργυραμοιβῶν ἀνέτρεψε, καὶ τὰ καθίσματα τῶν πωλούντων τὰς περριστεράς.

13. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἶναι γεγραμμένον, «Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς θέλει ὀνομάζεσθαι.» σεις δὲ ἐκάματε αὐτὸν «σπήλαιον ληστῶν.»

14. Καὶ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.

15. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια τὰ ὅποια ἔκαμε, καὶ τοῦ παιῆδα κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, Ὁσσανὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ἠγανάκτησαν,

16. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἀκούεις τί λέγουσιν οὗτοι; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτούς, Ναί· ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε, «Ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων ἠτοίμασας αἰνεσιν;»

17. καὶ ἀφήσας αὐτούς, ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ διενυκτέρευεν ἐκεῖ.

18. Ὅτε δὲ τὸ πρῶτ' ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πόλιν, ἐπεινάσε·

19. Καὶ ἰδὼν μίαν συκῆν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθε πρὸς αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐπ' αὐτήν, εἰμὴ φύλλα μόνον· καὶ λέγει πρὸς αὐτήν, Νὰ μὴ γείνη πλέον ἀπὸ σοῦ καρπὸς εἰς τὸν αἰῶνα, Καὶ παρβυθὺς ἐξηράνθη ἡ συκῆ.

οὐ δρὸδ φίθη κιουτέτι, ἐ θόσνε, τζίλι ἔστε κούιγ;

11. Ε τούρμοτ' ἐ νιέρεζετ θόσνε, κούιγ ἔστε Ἰησοῦι προφήτη, κὲ ἔστε γκὰ Ναζαρέτι Γαλιλαίεσε.

12. Ε χίρι Ἰησοῦι ντὲ κίσε τὲ Περντίσε, ἐ ντζόρι γιάστὲ φίθ' ἀτὰ κὲ σίτνε ἐ πλέιγνε ντὲ κίσε, ἐ δὲ τραπέζετ, ἐ σαράφεβετ γιου ἄ γκρεμῖσι, ἐ δὲ φρόνετ' ἐ ἀτούρε κὲ σίτνε πελούμπατε.

13. Ε οὐ θότ' ἀτούρε, ἔστε ὄκρούαρε, «ἔτεπία ἱμε δὲ τὲ κιούχατε ἔτεπί ἐ σὲ φάλτουριτ;» ἐ γιου ἐ πέτε ἀτὲ σπηλὲ τὲ κουσάρεβετ.

14. Ε οὐ κιάσνε ντὲ ἀτὲ τὲ βέρπερε, ἐ τὲ τζάλε ντὲ ἱερῷ, ἐ ἰ ἔσερότ ἀτὰ.

15. Ε σὶ πάνε τὲ πάρετ' ἐ πρίοτερετ, ἐ δὲ Γραμματικότε κὲ τὸ τζουδῖρα κὲ πέρι, ἐ δγιέλμτε κὲ θερίσνε ντὲ κίσε, ἐ θόσνε. Ὁσανὰ τὲ πῖρρι Δαβίδιτ, οὐ ζεμερούανε.

16. Ε ἰ θάνε ἀτιγ, ἄ διφιδ σέτζ θόνε κὲ τὰ; ἐ δὲ Ἰησοῦι οὐ θὰ ἀτούρε· διφιδίφ· νούκὲ διαβάστε κούρρε, σὲ γκὰ φόγια ἰ φόσνεβετ, ἐ δὲ ἀτούρε κὲ θίθεγενε κιούμμεστὲ δὲ τὲ ντζιέρ λεβδίμ;

17. Ε σὶ ἰ λιὰ ἀτὰ δόλι γιάστὲ γκὰ κιουτέτι ντὲ Βιθανί; ἐ μπέτι ἀτγέ.

18. Ε ντὲ μεγγέε κούρ κθένειγ ντὲ κιουτέτ, ἐ μόρρι οὔγια,

19. Ε σὶ πὰ νιέ βένε φίλ ντὲ οὐδε ἔρδι μπέ τὲ, ἐ νούκὲ γέτι τγιατέρ μπέ τὲ, κὲρ βέτζμε φλέταβετ βέτεμε, ἐ ἰ θότὲ φίκουτ. μὲ οὐ πέφτε πέμμε κούρρε ντὲ γέτε, γκὰ τέγε, ἐ οὐ θὰ ἀτὲ χέρε φίκου.

20. Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν, λέγοντες, Πῶς παρευθὺς ἐξηράνθη ἡ συκῆ! !

21. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, Ἐὰν ἔχητε πίστιν, καὶ δὲν διστάσητε, οὐχὶ μόνον τὸ τῆς συκῆς θέλετε κάμει, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὄρος τοῦτο ἂν εἶπητε, Σηκώθητι καὶ ῥιφθήτι εἰς τὴν θάλασσαν, θέλει γείνει.

22. Καὶ πάντα ὅσα ἂν ζητήσητε ἐν τῇ προσευχῇ, ἔχοντες πίστιν, θέλετε λάβει.

23. Καὶ ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ ἱερόν, προσῆλθον πρὸς αὐτόν, ἐνῶ ἐδίδασκεν, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεις ταῦτα; καὶ τίς σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην;

24. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σὰς ἐρωτήσῃ καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον, τὸν ὁποῖον ἐὰν μοὶ εἶπητε, καὶ ἐγὼ θέλω σὰς εἰπεῖ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

25. Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου πόθεν ἦτο; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Καὶ ἐκεῖνοι διελογίζοντο καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ πρὸς ἡμᾶς, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν;

26. Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον διότι πάντες ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην.

27. Καὶ ἀποκριθέντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εἶπον, Δὲν ἐξεύρομεν. Εἶπε πρὸς αὐτοὺς καὶ αὐτὸς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω πρὸς ὑμᾶς ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

28. Ἀλλὰ τί σὰς φαίνεται; Ἄνωρως τις εἶχε δύο υἱούς· καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν πρῶτον, εἶπε, Τέκνον,

20. Εἰ σὶ πάνε μαθητεῖγτε οὐ τζιουδίτνε, ἐ θάνε· κίουσ οὐθὰ φίκου μὲ νιὲ χέρε;

21. Εἰ ζότι Κρίστ οὐ περφέικ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, ντὲ πάτζι πέσε ἐ ντὲ μὸς κίφρι μὲ δι ζέμερα, γιὸ βέτεμε ζετὲ κὲ οὐ πὲ ντὲ φίκου δὸ τὲ πένι, πὸ ἐ δὲ ζετίτ μάλλιτ ντὲ ἰ θέφτζι, γκρέου ἐ πγιέρε ντὲ δὲτ, δὸ τὲ πένετ.

22. Εἰ σὰ τὲ λίπενι ντὲ τὲ φάλτουρε μὲ πέσε, τὲ φίθα δὸ τί μίρρι.

23. Εἰ σὶ ἔρδι αἰ ντὲ κίσε, οὐ κιάσνε ντὲ αἰ τέκ διδάξ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ πλεκεσίτ ἐ λαόιτ, ἐ ἰ θόσνε· μετζ οὔρδερ πέν ζετό, ἐ δὲ κούσ τὰ δὲ τί ζετὲ οὔδε;

24. Εἰ δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέικ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· δὸ τοῦ πέν ἐ δὲ οὔνε γιούβετ νιὲ φιάλε, ἐ ντὲ μὰ θάτζι μούα ἀτὲ, ἐ δὲ οὔνε δὸ τοῦ θέμ γιούβετ μετζ οὔρδερ πείγ ζετό.

25. Παφεζίμι ἰ Ἰωάννητ γκά Κίελι κὲ, ἂ γκά νιέρεζετε; ἐ ἀτὰ μεντόνισνε μὲ βέτεχε τὲ τοῦρε, ἐ θόσνε, ντὲ θάφτζιμ γκά Κίελι, δὸ τὲ νὰ θότνε νέβετ, ψὲ ἀδὰ νούχε πεσοῦατε;

26. Εἰ ντὲ θάφτζιμ γκά νιέρεζετε; τρέμπερι πότενε, σὲ τὲ φίθε, ἐκάνε, Ἰωάννε πόσι προφήτ.

27. Εἰ γιὸν περφέικνε Ἰησοῦιτ, ἐ ἰ θάν' νούχε δίμνε, ἐ δὲ αἰ οὐ θὰ ἀτοῦρε· ἐ δὲ οὔνε νούκ' οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ μετζ οὔρδερ πείγ ζετό.

28. Τζίου δούχετε γιούβετ; νιὲ νιερὶ κίσ δι ὀγιελμ, ἐ γιὸν κιάσ σὲ πάριτ, ἐ ἰ θὰ πίρρι, χάιγδε σὸτ, ἐ

ὑπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπε-
λωνί μου.

29. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε. Δὲν
θέλω· ὕστερον ὁμως μετανοήσας, ὑ-
πήγε.

30. Καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν δεύτερον
εἶπεν ὡσαύτως. Καὶ ἐκεῖνος ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν, Ἐγὼ ὑπάγω κύριε·
καὶ δὲν ὑπήγε.

31. Τίς ἐκ τῶν δύο ἔκαμε τὸ θέ-
λημα τοῦ πατρὸς; Λέγουσι πρὸς αὐ-
τὸν, Ὁ πρῶτος· λέγει πρὸς αὐτοῦς
ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, οἱ
τελωνοὶ καὶ αἱ πόρνοι ὑπάγουσι πρό-
τεροι ὑμῶν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ.

32. Διότι ἦλθε πρὸς ὑμᾶς ὁ Ἰωάν-
νης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ δὲν
ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν· οἱ τελωνοὶ
ὁμως καὶ αἱ πόρνοι ἐπίστευσαν εἰς
αὐτόν· σεις δὲ ἰδόντες, δὲν μετεμε-
λήθητε ὕστερον, ὥστε νὰ πιστεύσητε
εἰς αὐτόν.

33. Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε·
Ἦτο ἄνθρωπος τις οἰκοδεσπότης, ὁ-
τις ἐφύτευεν ἀμπελωνά, καὶ περιέ-
θαλεν εἰς αὐτὸν φραγμὸν, καὶ ἔσκα-
ψεν ἐν αὐτῷ ληθὸν, καὶ ὠκοδόμησε
πύργον· καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γε-
ωργοὺς, καὶ ἀπεδήμησεν.

34. Ὅτε δὲ ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς
τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους
αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, διὰ νὰ
λάβωσι τοὺς καρποὺς αὐτοῦ.

35. Καὶ πιάσαντες οἱ γεωργοὶ
τοὺς δούλους αὐτοῦ, ἄλλον μὲν ἔδει-
ραν, ἄλλον δὲ ἐφόνευσαν, ἄλλον δὲ
ἐλιθοβόλησαν.

36. Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δού-
λους πλειότερους τῶν πρώτων· καὶ ἔ-
κασμον εἰς αὐτοὺς ὡσαύτως.

37. Ἰστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς

πουνὸν ντὲ βῆστέ τιμ.

29. Ε δὲ αὐτὸ οὐ περφέιτκ, ἐ ἰθά·
νούχε δούα, μὲ παστὰίγ ντερὸί μὲν-
τνε, ἐ βάτε.

30. Ε γιού κιάς ἐ δὲ σὲ δίτιτ,
ἐ ἰθά ἐ δὲ ἀτίγ, ἀστὸύ· ἐ αὐ γιού
περφέιτκ, ἐ ἰθά οὖνε ζότ, ἐ νούχε
βάτε.

31. Τζίλι δὰ γκὰ τὲ δι πέρι θε-
λίμενε ἐ σὲ γιάτιτ; ἐ ἰθάνε ἰπάρι,
οὐ θότ' ἀτούρε Ἰησοῦι, μὲ τὲ βερ-
τέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ τελόνεριτε,
ἐ δὲ κουρβγιάρετε, δὸ τὲ βένε μὲ
περπάρα σὲ γιούβετ ντὲ μπρετερι τὲ
Περντίσε.

32. Σὲ ἔρδι ντέρ γιού Ἰωάννη μὲ
οὐδε τὲ σὲ δρέιγτεσε ἐ νούκ' ἐ πε-
σούατε· ἐ Τελόνετε ἐ δὲ κουρβγιάρετε
πесоῦανε μπὲ τὲ, ἐ γιούβετ ντονίε σὲ
πάτε νούχε ντερούτε μέντε παστὰίγ
τὲ πесоῦγετὲ μπὲ τὲ.

33. Τγιέτερ παραβολὴ διφιόνι. Ἰὸ νιέ
νιερι ζότ ὅτεπιετ, ἐ αὐ βουρι (φυ-
τέψι) νιέ βῆστέ, ἐ ἐ θουρι ἀτέ μὲ
φάρδε, ἐρεμὸί μπὲ τὲ πικητιρ, ἐ κτίσι
μπὲ τὲ πύργο (κούλλε) ἐ ἐδά ἀτέ ντὲ
κούιγκ, ἐ ἴκου.

34. Ε κούρ ἀφερὸί κόχ' ἐ πέμε-
βετ, δερφὸί κοπίλτ' ἐτίγ ντὲ πούι-
γκερ τὲ μίρρε πέμμετ ἐτίγ.

35. Ε δὲ πούιγκεριτε σὲ ἰ ζούνε
κοπίγτ ἐτίγ, νιέρινε ἐράχενε, ἐ τγιά-
τεριν' ἐ μούάρρε μὲ φούρρε.

36. Πάμετα δερφὸί τε τγιέρε
κοπίγ, μὲ τὲ σούμε σὲ τὲ πάρετε, ἐ
οὐ ἀ πένε ἐ δὲ ἀτούρεβετ ἀστὸύ.

37. Ε μὲ τὲ παστὰίγμενε δερφὸί

αυτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων, Θέλουσιν ἐντραπῆ τὸν υἱὸν μου.

38. Ἀλλ' οἱ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν, εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἃς φονεύσωμεν αὐτὸν, καὶ ἃς κατακρατήσωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.

39. Καὶ πιάσαντες αὐτὸν, ἐξέβαλον ἐξω τοῦ ἀμπελώνος καὶ ἐφόνευσαν.

40. Ὅταν λοιπὸν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελώνος, τί θέλει κάμει εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐκείνους;

41. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Κακοὺς κακῶς θέλει ἀπολέσει αὐτούς· καὶ τὸν ἀμπελώνα θέλει μισθώσει εἰς ἄλλους γεωργοὺς, οἵτινες θέλουσιν ἀποδώσει εἰς αὐτὸν τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

42. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε ἐν ταῖς γραφαῖς, «Ὁ λίθος τὸν ὁποῖον ἀπέδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας· παρὰ Κυρίου ἔγεινεν αὕτη καὶ εἶναι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

43. Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ὑμᾶς, ὅτι θέλει ἀφαιρεθῆ ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ θέλει δοθῆ εἰς ἔθνος κάμνον τοὺς καρποὺς αὐτῆς.

44. Καὶ ὅστις πέσῃ ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, θέλει συντριφθῆ εἰς ὄντινα δὲ ἐπιπέσῃ, θέλει κατασυντρίψει αὐτόν.

45. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἐνόησαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει·

46. Καὶ ζητοῦντες νὰ πιάσωσιν αὐτόν, ἐφθέθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ εἶχαν αὐτόν ὡς προφήτην.

μπὰ τὰ τὲ πῖρρ' ἐτίγ, ἐ θά' δὸ τὲ χένε τούρπ γκά πῖρρι ἴμ.

38. Ε δὲ πούϊγχεριτε σὶ πάνε τὲ πῖρρῃ θάνε μὲ βέτέχνε τετοῦρε. κούϊγ ἔσῃτε κληρονόμι, ἔγιανι τὰ θράσεμε ἀτέ, ἐ τί μπάγεμε κληρονομίν' ἐτίγ.

39. Ε σὶ ἐ ζούνε ἀτέ, ἐκρίενε γιάσῃτε γκά βέσῃτι, ἐ ἐ βράνε.

40. Ε πὸ κούρ, τὲ βίγε ἰ ζότι ἰ βέσῃτι, τζῶδὸ τὲ γιού πέγε ἀτοῦρε πούϊγχερετ;

41. ἰ θάτ' ἀτίγ' ζετὰ τὲ κελίνγ σούμε χέικ δὸ τί θράσε, ἐ βέσῃτενε δὸ τὰ ἄπε ντέ τὲ τγιέρε πούϊγχερ, χέ ἀιά δὸ τί ἄπενε ἀτίτ πέμμετε μπέ κόχε τὲ τούρε.

42. Θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦι, νούχε διαβάστε κούρρε ντέ κάρτερα, ἀτέ φούρρ χέ καταφρονίσανε μγιέσῃτερε, ἀὶ οὐ πὲ ἐ οὐ θοῦ κρῖε ντέ κιοσέ, γκά ζότι οὐ πὲ κελιό, ἐ δούκετε τζιουδί νιέ σὶ τόνα;

43. Πρὰ ἀντάϊγ οὐ ἡμ. γιούβετ, σὲ μπρετερία ἐ Περντίσε δὸ τὲ γκρίγετε γκά γιούβετ, ἐ δὸ τὲ ἴπετε ντέ μιλετ, χέ τὲ πέγε πέμετ' ἐσαϊγ.

44. Ε δὲ ἀὶ χέ τὲ πγιέρε μπὶ χετὲ φούρρ, δὸ τὲ δερμόνετε, ἐ δὲ ντέ τζίλι χέ τὲ πγιέρε σίπερ, ἀτέ δὸ τὰ πέγε πλιούχουρ.

45. Ε σὶ ντίενε τὲ πάρετ' ἐπρίφτερετ, ἐ δὲ φαρισεῖγτε παραβολέτ' ἐτίγ, κουπετούανε σὲ πέρ ἀτὰ ἰ θότε.

46. Ε χερκόϊνε, χέ τὰ ζίνε ἀτέ, πὸ οὐ τρέμνε γκά πότα, σὲ ἐ κίσανε ἀτέ πόσι προφήτ.

Κεφ. κβ'. 22.

ΚΑΙ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπε πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, λέγων,

2. Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἀνθρώπον βασιλέα, ὅστις ἔκαμε γάμους εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

3. Καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ νὰ καλέσωσι τοὺς προσκεκλημένους εἰς τοὺς γάμους· καὶ δὲν ᾔθελον νὰ ἔλθωσι.

4. Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, λέγων, Εἶπατε πρὸς τοὺς προσκεκλημένους, Ἴδού, τὸ γεῦμά μου ἡτοιμάσα· οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ θρεπτὰ εἶναι ἐσφαγμένα, καὶ πάντα εἶναι ἑτοίμα· ἔλθετε εἰς τοὺς γάμους.

5. Ἐλείπον ὁμοῦς ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὁ μὲν εἰς τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, ὁ δὲ εἰς τὸ ἐμπόριον αὐτοῦ.

6. Οἱ δὲ λοιποὶ, πιάσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἐφόνευσαν.

7. Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν κατέκαυσε.

8. Τότε λέγει πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Ὁ μὲν γάμος εἶναι ἑτοιμος, οἱ δὲ προσκεκλημένοι δὲν ἦσαν ἄξιοι.

9. Ὑπάγετε λοιπὸν εἰς τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ἔσους ἂν εὑρητε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους.

10. Καὶ ἐξελθόντες οἱ δούλοι ἐκείνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας ἔσους εὖρον, κακοὺς τε καὶ καλοὺς· καὶ ἐγεμίσθη ὁ γάμος ἀπὸ ἀνακεκλημένων.

11. Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς διὰ

Κεφ. κβ'. 22.

Εἰησοῦς οὐ περὶ τῆς πόλεως αὐτοῦ μὲ παραβολῶν, ἐοὺς θός,

2. Μπρετερία ἐ Κιέλβετ καὶ τὲ γιάρε μὲ ἡερί μπρέτ, καὶ αἱ κέρρι δάσμετ ἐ διάλιτ σὲ τίγ.

3. Ε δερφοὶ κοπίγτ' ἐτίγ τὲ θερρίσνε ἀτὰ καὶ κένε φτούαρε ντὲ δάσμερα, ἐ νούκα δούαῖγνε τὲ εἶγνε.

4. Πάμετα δερφοὶ τὲ γιέρε κοπίγ, ἐ οὐ θά, θοὶ μπὰ τὰ καὶ γιάνε φτούαρε, νὰ καὶ δρέκα ἡμε ἔστε χαζερ, εἰτζερετ' ἐμία ἐ δὲ πέρατ' ἐμαῖγμε γιάνε θερτουρε ἐ δὲ γίθη σὰ δούγνε γιάνε χαζερ, πὸ ἐγiani ντὲ δάσμερα.

5. Ε ἀτὰ περτούανε, ἐ σθάνε, πὸ ἡερί εἶατε ντάρρε τὲ τίγ' ἐ γιέτερι ντὲπραματὶ τὲ τίγ.

6. Ε τὲ γιέρετε σὶ ζούνε κοπίγτ' ἐτίγ ἰ σαῖγτινε, ἐ δὲ ἰ θράνε.

7. Ε σὶ ἐδιφίῳ μπρέτι οὐ ζεμερούα, ἐ δερφοὶ ἀσκέρετ' ἐτίγ, ἐ θράου ἀτὰ καὶ θράνε κοπίγτ' ἐτίγ, ἐ δὲ κίουτέτν' ἐτοῦρε ἐπερβελιῳ.

8. Αχίερε οὐ θόττε κοπίγτετ σὲ τίγ, σὲ δάσμα ἔστε χαζερ, πὸ ἀτὰ καὶ κένε τὲ φτούαρε νούκα κένε τὲ ζόττε (ἄξιο.)

9. Χαῖγδενι δὰ ντὲ πέρ τὲ δαλιουρα τὲ οὐδεραβετ, ἐ σὰ καὶ τὲ γένι, τὶ φτόνι μπὲ δάσμερα.

10. Ε σὶ δούαλε ἀτὰ κοπίγ μπὲ οὐδερα, μπεγίουαδε φθ' ἀτὰ καὶ γένε, τὲ λίφα ἐ τὲ μίρρε, ἐ οὐ μπλιούα δάσμα γκα ἀτὰ καὶ ρίγνε.

11. Ε σὶ χίρι μπρέτι τὲ σὶχ ἀτὰ

νά θεωρήσῃ τοὺς ἀνακεκλιμένους, καὶ εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον μὴ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου· καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν, Φίλε, πῶς εἰσῆλθες ἐνταῦθα μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἀπεστομώθη.

12. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Φίλε, πῶς εἰσῆλθες ἐνταῦθα μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἀπεστομώθη.

13. Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς ὑπηρέτας, Δέσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας, σηκώσατε αὐτὸν, καὶ ῥίψατε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ἐδόντων.

14. Διότι πολλοὶ εἶναι οἱ κεκλημένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

15. Τότε ὑπῆγον οἱ Φαρισαῖοι καὶ συνεβουλεύθησαν πῶς νὰ παγιδεύσωσιν αὐτὸν ἐν λόγῳ.

16. Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτὸν τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν, λέγοντες, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι ἀληθὴς εἶσαι, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ δὲν σὲ μέλει περὶ οὐδενός· διότι δὲν ἐλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων.

17. Εἶπεν λοιπὸν πρὸς ἡμᾶς, Τί σοὶ φαίνεται; εἶναι συγκεχωρημένον νὰ δώσωμεν δασμὸν εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί;

18. Γνωρίζας δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν, εἶπε, Τί μὲ πειράζετε, ὑποκριταί;

19. Δεῖξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ δασμοῦ. Οἱ δὲ ἔφεραν πρὸς αὐτὸν δηνάριον.

20. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τίνος εἶναι ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;

21. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Τοῦ Καίσαρος. Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἄποδοτε λοιπὸν τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς

καὶ εἰς τὸν Θεόν, πᾶ ἀτγὲ νιὲ νιερί καὶ νοῦκα· καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι οὐδεὶς ἔσθ' ἵνα ἀποδοθῆται τὸ πρὸς τὸν Θεόν.

12. Εἰ θότ' ἀτίτ μιζ, κιθ χίρε κατῶ, κούρ νοῦκα καὶ ῥόπα τὲ δάσμεσε; ἐ δὲ ἀί σμύοντ τὲ φλίτ.

13. Ἀχίερε οὐ θότῃ μπρέτι πουνετόρεβετ, σι τί λίδνι ἀτίτ δούκρητῃ, ἐ δὲ ζέμπετῃ γκρένιε ἀτῃ. ἐ θίνιε γιάστῃ ντὲ ἐρρεσίρε τὲ θέλε ἀτγὲ δὸ τὲ γέτῃ τὲ κιάρετῃ, ἐ δὲ τὲ δρέδουριτ ἐ δέμπεβετ.

14. Σὲ ψὲ σούμε γιάνε τὲ φτούαρε ἐ τὲ πάχε τὲ ζγιέδουριτῃ.

15. Ἀχίερε θάνε Φαρισεῖγτῃ, ἐ πένε τὲ μπεγέδουρε, ἐ μεντόνεσινε, κιθ τὰ ζίγνε ἀτῃ ντὲ φγιαλέ.

16. Εἰ δερφούανε ντὲ ἀί μαθητίτ' ἐτοῦρε, πᾶσῃ με Ἡρωδιανότῃ, ἐ ἰθάνε, Δάσκαλ, ἐ δίμε καὶ γὲ ἰ βερτέτε, ἐ δὲ διδάξ οὔδεβ' ἐ Περντίσε με τὲ βερτέτε, ἐ νοῦκα καὶ δέρτ τί πέρ ντονίε, σὲ νοῦκα βεστρόν ντὲ φάκε τὲ νιέρζετ.

17. Θούαίγνα δὰ νέβετ, σι τὲ δούκατε τί; ἔστ' ἐ οὔδεσε τὲ ἄπεμε κήνσο (χαράτς) ντὲ Καίσαρι, ἂ γιό;

18. Εἰ σὶ νιόχου Ἰησοῦ πονηρίν' ἐτοῦρε, οὐ θὰ, ψὲ με πειράξνι Ὑποκριτέγ (με δί φάκε.).

19. Δεφτόμενι ἄσπρεν' ἐ Κήνσοσε, ἐ δὲ ἀτὰ ἰ προύνε νιὲ δηνάρ.

20. Εἰ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἐκούιγτ' ἔστῃ καὶ κόνε ἐ δὲ τὲ σκρούκριτῃ μπι τῃ;

21. Ἰθόν' ἀτίγ' τὲ Καίσαριτ, ἀτῃ χέρε οὐ θὰ ἀτοῦρε. παφούανι δὰ ἀτὸ καὶ γιάνε τὲ Καίσαριτ, ντὲ Καίσαρι. ἐ ἀτὸ καὶ γιάνε τὲ Περντίσε, ντὲ Περ-

τὸν Θεόν.

22. Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν καὶ ἀρήσαντες αὐτὸν ἀνεχώρησαν.

23. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσήλθον πρὸς αὐτὸν Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες,

24. Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς εἶπεν, « Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, θέλει νυμφευθῆ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ θέλει ἀναστήσει σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

25. Ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἀφοῦ ἐνυμφεύθη ἐτελεύτησε καὶ μὴ ἔχων τέκνον, ἀρῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

26. Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ.

27. Ὑστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή.

28. Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν τίνος τῶν ἑπτὰ θέλει εἶσθαι γυνή; διότι πάντες ἔλαβον αὐτήν

29. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτούς, Πλανᾶσθε, μὴ γνωρίζοντες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ.

30. Διότι ἐν τῇ ἀναστάσει οὔτε νυμφεύονται, οὔτε νυμφεύουσιν, ἀλλ' εἶναι ὡς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανῷ.

31. Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, δὲν ἀνεγνώσατε τὸ ῥηθὲν πρὸς Ἐσαῖ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, λέγοντος,

32. « Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ; » Δὲν εἶναι ὁ Θεὸς Θεός νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.

ντία.

22. Ἐ σὶ ἐντίενε, οὐ τζιουδίτνε, ἐ ἐλιάνε ἀτέ, ἐ ἱκνε.

23. Ντὰ τὲ δίτε ἔρδε ντὲ ἀτ Σαδουκέιγ, ἀτὰ χὲ θόνε σὲ νούχε γγιαλένε τὲ ἐδέκουριτε, ἐ ἐπίετνε ἀτέ, ἐ ἰ θόνε.

24. Δάσκαλ, Μωσίου θά· ντὲ ἐδέκτε νιερί χὲ τὲ μὸς λέρρε δγιέλιμ, τὲ μαρτόνετε με φρούαν ἐτιγ βελαῖτιγ, ἐ τὲ γγιαάλε φάρρε ντὲ βελαῖτιγ.

25. Ἐ πράνε νέβετ κένε στάτε βελάξερ, ἐ σὶ οὐ μαρτούα ἰ πάρρε ἐδίκ, ἐ σὲ ψὲ νούχε χίσ φάρρε, λιὰ φρούον' ἐτιγ ντὲ βελαῖτιγ.

26. Αῦτοῦ ἐ δὲ ἰ δίτι, ἐ δὲ τρίτι, γγέρ ντὲ τὲ στάτε.

27. Ἐ με παστάιγε γκα τὲ φίθε, ἐδίκι ἐ δὲ φρούαγια.

28. Ἐ πὸ κούρ τὲ γγιαάλλενε τὲ ἐδέκουριτε, τζίλιτ γκα τὲ στάτε δὸ τὲ γτέ φρούαγια; σὲ ψὲ φίθε ἐ πάντε ἀτέ.

29. Ἐ δὲ Ἰησοῦ οὐ περφέιτκ, ἐ οὐ θά ἀτοῦρε. γένη φενίερε, σὲ ψὲ νούχε κουπετόνι κάρτερατε ἄς φουκίν' ἐ Περντίσε.

30. Σὲ ντὲ κόχε χὲ δὸ τὲ γγιαάλενε τὲ ἐδέκουριτε ἄς μαρτόγενε ἄς μαρτόνενε, πὸ γιάνε πόσι ἐγγελι ἐ Περντίσε ντὲ κίελ.

32. Ἐ πέρ τὲ γγιαάλουρε τὲ σὲ ἐδέκουρετ νούχε διαβάστε ἀτέ χὲ ἔστε θένε ντὲ γιούβετ γκα Περντίτ χὲ θότε.

32. Οὔνε γιάμ Περντία ἰ Ἀβραάμιτ, ἐ δὲ Περντία ἰ Ἰσαάκουτ, ἐ δὲ Περντία ἰ Ἰακώβιτ, νούκ' ἔστε Περντία, Περντί ἐ σὲ ἐδέκουρετ, πὸ ἐ σὲ φιάλεβετ.

33. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἔχλοι, ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδασχὴν αὐτοῦ.

34. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἀπεστόμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ὁμοῦ.

35. Καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν, νομικὸς, ἠρώτησε πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων,

36. Διδάσκαλε ποία ἐντολὴ εἶναι μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ ;

37. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, « Ἀγάπα Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου. »

38. Αὕτη εἶναι πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή.

39. Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῆς, « Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. »

40. Ἐν ταύταις ταῖς δύο ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται.

41. Καὶ ἐνῶ ἦσαν συνηγμένοι οἱ Φαρισαῖοι, ἠρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,

42. Λέγων, Τί σᾶς φαίνεται περὶ τοῦ Χριστοῦ ; τίνος υἱὸς εἶναι ; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Τοῦ Δαβίδ.

43. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Πῶς λοιπὸν ὁ Δαβὶδ διὰ Πνεύματος ὀνομάζει αὐτὸν Κύριον, λέγων,

44. « Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἐωσοῦ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου ; »

45. Ἐὰν λοιπὸν ὁ Δαβὶδ ὀνομάζῃ αὐτὸν Κύριον, πῶς εἶναι υἱὸς αὐτοῦ ;

46. Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ν' ἀποκριθῇ πρὸς αὐτὸν λόγον· οὐδ' ἐτόλ-

33. Ἐ σὶ διφούανε τούρμετ' ἐ νιέρεζετ, οὐ τζιουδίτνε ντέ διδαχί τῆ τίγ.

34. Ἐ Φαρισεῖγτε σὶ διφιούανε, κῆ οὐ μπίλι φόγενε Σαδουκεῖγετ, οὐ μπεγιοάδε τῆ φίθε ντέ νιῆ βῆντ.

35. Ἐ νιῆ γκά ἀτὰ κῆ διδάζινε νόμνε, ἐ πίετι τούχ' ἐ γκατίγτουρε ἀτῆ, ἐ ἰ θότ,

36. Δάσκαλ, τζίλια πορσί ἔσῃτε μῆ ἐμάδε ντέ νόμ.

37. Ἐ δὲ Ἰησοῦ ἰ θὰ ἀτίτ· « Τῆ δουατζ ζότνε Περντίνε τέντε μῆ φίθε ζέμμερε τέντε, ἐ δὲ μῆ φίθε ὀπίρτινε τέντ, ἐ δὲ μῆ φίθε μέντιενε τέντε. »

38. Κεγιδ ἔσῃτε ἐ πάρρα, ἐ δὲ ἐμάδε πορσί.

39. Ἐ ἐδίτε κῆ φιάν μῆ ἀτῆ· « Τῆ δουατζ φιτόνε τέντ, σὶ ἐ δὲ βέτεχενε τέντε. »

40. Ντέ κῆτὸ τῆ δι πορσίρα φίθε νόμι, ἐ δὲ προφήτεριτε βάρρενε.

41. Ἐ σὶ οὐ μπεγιοάδε φαρισεῖγτε, ἰ πίετι ἀτὰ Ἰησοῦ.

42. Ἐ οὐ θότῃ σὶ γιου δούλετε γιούβετ πῆρ Κρίστίνε, ἰ κούιγ πέρρ ἔσῃτε; ἰ θάν' ἀτὰ, ἰ Δαβίδιτ.

43. Οὐ θότ' ἀτουρε· ψῆ ἀδὰ Δαβίδι μῆ ὀντ Σπίρτ, ἐ Θερρέτ ἀτῆ ζότ; ἐ θότῃ.

44. Θὰ ζότι, ζότιτ σίμ· ρὶ μπάνε τίμε τῆ δγιάθετες γγέρα σὰ τῆ βῆ χάσμεριτ' ἐτού, ντένε κέμπε τῆ τούα.

45. Ἐ ντέ ἐ Θερρέτ ἀτῆ Δαβίδι ζότ, κῆ ἔσῃτε πέρρῃ τίγ;

46. Ἐ Ντονιῆ νούχε μούντ τι περφέφειγ ἀτίγ φγιάλε, ὅς κουτουρίσι

μησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας νὰ ἐρωτήσῃ πλέον αὐτόν.

ΚΕΦ. κγ'. 23.

ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς τοὺς ὄχλους καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

2. Λέγων, Ἐπὶ τῆς καθέδρας τοῦ Μωϋσέως ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι.

3. Πάντα λοιπὸν ἔσα ἂν εἴπωσι πρὸς ἑσᾶς νὰ φυλάττητε, φυλάττετε καὶ πράττετε· κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ πράττετε· ἐπειδὴ λέγουσι, καὶ δὲν πράττουσι.

4. Διότι δένουσι φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπιθέπουσιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων· δὲν θέλουσιν ἕμω, οὐδὲ διὰ τοῦ δακτύλου αὐτῶν νὰ κινήσωσιν αὐτά.

5. Πράττουσι δὲ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν, διὰ νὰ βλέπωνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ πλατύνουσι τὰ φυλακτήρια αὐτῶν, καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν.

6. Καὶ ἀγαπῶσι τὸν πρῶτον τόπον ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς,

7. Καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ νὰ ὀνομάζωνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων 'Ραββί, 'Ραββί.

8. Σεῖς ἕμω, μὴ ὀνομασθῆτε 'Ραββί· διότι εἷς εἶναι ὁ καθηγητὴς σας, ὁ Χριστός· πάντες δὲ σεῖς ἀδελφοὶ εἶσθε.

9. Καὶ πατέρα σας μὴ ὀνομάσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς· διότι εἷς εἶναι ὁ Πατὴρ σας, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

10. Μηδὲ ὀνομασθῆτε καθηγηταί, διότι εἷς εἶναι ὁ καθηγητὴς σας, ὁ Χριστός.

11. Ὁ δὲ μεγαλύτερος ἀπὸ σᾶς,

ἰερί· καὶ γὰρ ἅγιό· δίτε τὲ πίεσε ἀτὲ μέ.

Κ ρίε Ενιεζέτ ἐτρέτε. κγ'. 23.

Ἀχίερε Ἰησοῦ· σὺ φόλι τούρμαβεν σὲ ἰιέρεζετ, ἐ δὲ μαθητίβεντ σὲ τίγ.

2. Ε οὐ θά· μπι φρόν τὲ Μωϋσί· ουτ ντέϊγνε· Γραμματέϊγτε, ἐ δὲ Φα· ρισεϊγτε.

3. Είθε· σα τὲ θένε ντέ γιούβεντ τὲ βρούανι, τί βρούανι, ἐ δὲ τί κένι, πὸ σὶ πούνερατ' ἐ ἀτοῦρε μὸς κένι, σὲ ψὲ θόνε ἐ νούχε· πέγγενε.

4. Σὲ λίδγενε· πάρε τὲ μεδὰ, ἐ δὲ τὲ βέντα· σούμε, ἐ ἰ γκαρκόγενε· μπι κράχε· τὲ ἰιέρεζετ, πὸ ἄς με· εἶ· ὅτιν' ἐτοῦρε νούχε· δούανε· τί τούντινε· ἀτό.

5. Η δὲ εἶθε· πούνερατ' ἐτοῦρε ἰ· πέγγενε· πέρ τὲ δούκουρε· ντέ ἰιέρεζ, ἐ ζγερόγενε· φύλακατ' ἐτοῦρε, ἐ μα· δόγγενε· κλέσσετ' ἐ· ρόπαβεντ σὲ τοῦρε.

6. Ε δούανε· ντέ τὲ γκρένε· τὲ βίνε· με· σίπερ σὲ εἶθε, ἐ ντέ τὲ μπε· γέδουρα τὲ κένε· βέντν' ἐ· πάρρε.

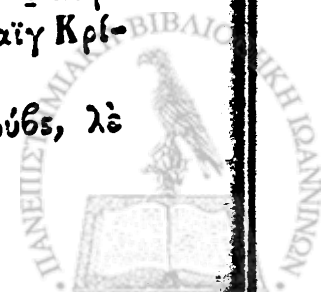
7. Ε δὲ τὲ πούθουρατε· ντέ πα· ζάρε, ἐ τὲ θερρίτενε· γκα ἰιέρεζιτε, δάσκαλ, δάσκαλ.

8. Πὸ γιούβεντ τὲ μὸς θερρίτενι· δάσκαλλε, σὲ ψὲ ἰιέ· εἶστε· δάσκαλι· γιούαιγ, Κρί· ὅτι· ἐ· εἶθε· γιούβεντ· γένι· θε· λάζερ.

9. Ε δὲ· κα· πὰ· τούαιγ τὲ μὸς θερ· ρίσνι· μπι· δέ, σὲ ἰιέ· εἶστε· κα· πὰ· γιού· αἶγ, αἶ· καὶ· εἶστε· ντέ· Κίε· λ.

10. Ε δὲ τὲ μὸς θερρίτενι· τὲ· πά· ρε, σὲ ἰιέ· εἶστε· ἰ· πά· ρρι· γιού· αἶγ· Κρί· ὅτι.

11. Ε με· ἰ· μά· δι· γκα· γιού· βε, καὶ

θέλει εἶσθαι ὑπηρετής σας.

12 Ὅστις δὲ ὑψώσῃ ἑαυτὸν, θέλει ταπεινωθῆ· καὶ ὅστις ταπεινώσῃ ἑαυτὸν, θέλει ὑψωθῆ.

13. Ἀλλ' οὐκ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ἐπειδὴ σεῖς δὲν εἰσέρχεσθε οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίνατε νὰ εἰσελθῶσιν.

14. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι κατατρώγετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνετε μακρὰς προσευχάς· διὰ τοῦτο θέλετε λάβει μεγαλύτεραν καταδίκην.

15. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι περιέρχεσθε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν, διὰ νὰ κάμητε ἓνα προσήλυτον· καὶ ὅταν γείνη, κάμνετε αὐτὸν υἱὸν τῆς γείνης διπλότερον ὑμῶν.

16. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, ὀδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λέγοντες, Ὅστις ὁμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, εἶναι οὐδέν· ὅστις ὅμως ὁμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὑποχρεοῦται.

17. Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, διότι τίς εἶναι μεγαλύτερος, ὁ χρυσὸς, ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάζων τὸν χρυσόν;

18. Καὶ, Ὅστις ὁμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, εἶναι οὐδέν· ὅστις ὅμως ὁμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὑποχρεοῦται.

19 Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, διότι τίς εἶναι μεγαλύτερον, τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον τὸ δῶρον;

20. Ὁ ὁμόσας λοιπὸν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ.

21. Καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῷ

τὲ γέτε χουσμεικίαρι γιούαῖγ.

12. Εἰ δὲ αἱ καὶ γέτε γκρέρε βέτεχεν' ἐτίγ, δὸ τὲ οὐνιετε, ἐ αἱ καὶ τὲ οὐνείγ βέτεχεν' ἐτίγ δὸ τὲ γκρίχετε.

13. Εἰ βὲ μπε γιούβετ Γραμματικότε ἐ δε Φαρισεῖγτε Ὑποκριτέγτε, σὲ μπίλι μπρετερίν' ἐ Κιέλβετ περπάρα νιέρεζετ, σὲ γιούβετ νοῦκα χίνι, ἄς ἀτὰ καὶ χίγενε νοῦκ' ἰ λίρι τὲ χίγενε.

14. Βὲ μπε γιούβετ Γραμματικότε ἐ δε Φαρισεῖγτε Ὑποκριτέγτε, σὲ χάνι ὅτεπίτ' ἐ σὲ βάβετ, μὲ ἀφορμι, σὲ λιούτενι. ὄουμε, ἐ ἀντάιγ δὸ τὲ μίρρι μὲ τέπερ βινάχ.

15. Βὲ μπε γιούβετ Γραμματικότε, ἐ Φαρισεῖγτε Ὑποκριτέγτε, σὲ κθένενι δέτνε ἐ δε στερένε τὲ πρίρι νι ἐ ντὲ πέσε τούαῖγ, ἐ κούρ τὲ πένετε, ἐ πένι ἀτὲ πίρρ' ἐ πίσεσε δι πγίσεσ γκα βέτεχεγια γιούαῖγ.

16. Βὲ μπε γιούβετ δάσκαλε τὲ βέρπερε, καὶ θοῖ, αἱ καὶ τὲ πετόνετε ντὲ Κίσε νοῦκ ἔστε βέ, πὸ αἱ καὶ τὲ πετόνετε ντὲ ἄρρ τὲ Κίσεσε, φεγέν.

17. Τὲ πὰ μέντ, ἐ δε τὲ βέρπερε, τζίλια ἔστε μὲ μάδε, ἄρρι, ἀ Κίσα καὶ ὄεντερόν ἄρρε;

18. Εἰ δὲ αἱ καὶ τὲ πετόνετε ντὲ βέντ καὶ βένε δουρετίνε, νοῦκ' ἔστε βέ, πὸ αἱ καὶ τὲ πετόνετε ντὲ δουρετὶ καὶ ἔστε μπι τὲ φεγέν.

19. Τὲ πὰ μέντ, ἐ δε τὲ βέρπερε, τζίλια ἔστε μὲ μάδε, δουρετία, ἀ βέντι καὶ ὄεντερόν δουρετίνε;

20. Σὲ αἱ καὶ τὲ πετόνετε ντὲ βέντ καὶ βίχετε δουρετία, πετόνετε μπὰ τὲ, ἐ δε μπι βίθ ἀτὸ καὶ γιάνε σίπερ μπι τὲ.

21. Εἰ αἱ καὶ πετόνετε ντὲ Κίσε,

ὀμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν τῷ κατοικῶντι αὐτόν.

22. Καὶ ὁ ὀμνύων ἐν τῷ οὐρανῷ, ὀμνύει ἐς τὸ θεῖον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

23. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι ἀποδεκατίζετε τὸ ἰδύοσμον καὶ τὸ ἀνιθον καὶ τὸ κύμινον· καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔπρεπε νὰ πράττειτε, καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴ ἀφήνητε.

24. Ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἵτινες διῶλίζετε τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνετε.

25. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι καθίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου, ἔσωθεν ὁμως γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας.

26. Φαρισαῖε τυφλὲ, καθήρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου, διὰ νὰ γείνη καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρὸν.

27. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι παρομοιάζετε μὲ τάφους ἀσβεστωμένους, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν ὁμως γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν, καὶ πύσης ἀκαθαρσίας.

28. Οὕτω καὶ σεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε εἰς τοὺς ἀνθρώπους δίκαιοι, ἔσωθεν ὁμως εἰσθε πλήρεις ὑποκρισεως καὶ ἀνομίας.

29. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ στολίζετε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων·

30. Καὶ λέγετε, Ἐάν ἡμεῖθα ἐν

πέτονετε μὲν ἅτε, ἐ δὲ ντὲ ἅτε ἔξω ῥὶ πρέντα μπι τέ.

22. Εἰ ἅτε ἔξω πέτονετε ντὲ Κιελ, πέτονετε ντὲ φρόν τε Περντίσε, ἐ δὲ ντὲ ἅτε ἔξω ῥὶ ὅτιπερ μπά τέ.

23. Βὲ μπε γιούβεν Γραμματικότε, ἐ Φαρισεῖγτε ὑποκριτέιγτε, σὲ δεκατίσιν δγιόσμονε, ἐ δὲ μαράιγνε, ἐ δὲ κίμινονε, ἐ μὲ τε βέντατ ἐ νόμιτ ἰλιάτε, Γιούϊκνε, ἐ δὲ ἔλετμοσίνε, ἐ δὲ πέσενε· ἐ δὲ ἔξω τὸ δούχαεσ τι πέγετε, ἐ δὲ ἀτὸ τε μὸς τι λέρρετε.

24. Δάσκαλε τε βέρπερε, ἔξω ὄτριδνι κουνούπνε, ἐ Γαμίλενε ἐ χάϊ τε τέρρε.

25. Βὲ μπε γιούβεν Γραμματικότε, ἐ Φαρισεῖγτε, σὲ παστρόνι τε γιάστμεν· ἐ κέλιτ, ἐ δὲ τε κούπεσε, ἐ περ πρέντα γιάνε πλιότ γκά τε βέμπιέρα ἐ δὲ τε λίφα.

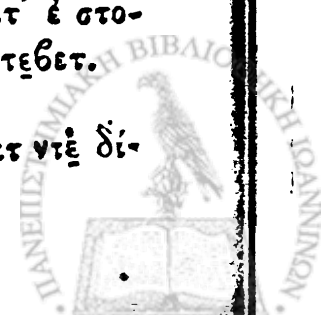
26. Φαρισεῖγ ἰ βέρπερε κερὸ μὲ περπάρα τε πρέντεν· ἐ κέλιτ, ἐ δὲ τε κούπεσε, ἔξω τε πένετε ἐ δὲ ἐ γιάστμεγια ἐ πάμμε.

27. Βὲ μπε γιούβεν Γραμματικότε, ἐ Φαρισεῖγτε ὑποκριτέιγτε, σὲ Γιάνι μὲ θάρρε τε λίερα μὲ ἔξωκερε, ἔξω ἀτὰ περγιάστα δούκνε τε πούκουρα, ἐ πρέντα γιάνε πλιότ ἔσττερα τε σὲ ἔδέκουρετ, ἐ δὲ τζδὸλοὶ τε πέφερα.

28. Αὐτοῦ ἐ δὲ γιούβεν περγιάστα δούκνε ντὲ νιέρεζ τε δρεῖγτε, ἐ περ πρέντα γένι πλιότ γκά δγιαλέζι, ἐ τε πεχία.

29. Βὲ μπε γιούβεν Γραμματικότε, ἐ Φαρισεῖγτε ὑποκριτέιγτε σὲ δερτόνι θάρρετ· ἐ προφήτερετ· ἐ στολίσινι μνημόρετ· ἐ σὲ δρεῖγτεβετ.

30. Εἰ θεὸς τε γέσεμ νέβεν ντὲ δὶ-

ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, δὲν ἠθέλομεν εἶσθαι συγκοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν.

31. Ὡστε μαρτυρεῖτε εἰς ἑαυτοὺς, ὅτι εἰσθε υἱοὶ τῶν φονευσάντων τοῦ προφήτου.

32. Ἀναπληρώσατε καὶ σεῖς τὸ μέτρον τῶν πατέρων σας.

33. Ὅφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς θέλετε φύγει ἀπὸ τῆς καταδίκης τῆς γεέννης;

34. Διὰ τοῦτο, ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ἐσᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· καὶ ἐξ αὐτῶν θέλετε θανατώσει καὶ σταυρώσει, καὶ ἐξ αὐτῶν θέλετε μαστιγῶσει ἐν ταῖς συναγωγαῖς σας, καὶ διώξει ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν·

35. Διὰ νὰ ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον, ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου, υἱοῦ Βαραχίου, τὸν ὁποῖον ἐφρονέσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου.

36. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Πάντα ταῦτα θέλουσιν ἐλθεῖ ἐπὶ τὴν γενεάν ταύτην.

37. Ἰερουσαλήμ, Ἰερουσαλήμ, ἡ φονεύουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς σέ, ποσάκις ἠθέλησα νὰ συνάξω τὰ τέκνα σου, καθ' ὃν τρόπον συνάγει ἡ ὄρνις τὰ ὀρνίθια ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ δὲν ἠθελήσατε;

38. Ἰδοὺ, ἀφίνεται εἰς ἐσᾶς ὁ οἶκός σας ἔρημος.

39. Διότι σᾶς λέγω, Δὲν θέλετε μὲ ἰδεῖ εἰς τὸ ἐξῆς, ἕωσοῦ εἶπητε, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

τὲ τὲ γιάττερετ σένε, νοὺκ' οὐγδίσιμ. μὲ ἀτὰ ντὲ φιάκ τὲ προφήττερετ.

31. Κάκε λὲ μαρτυρίσινι βέτεχενε τοῦαἶγ, σὲ γένη πῆγτε ἔ ατοῦρε λὲ θράνε προφήττεριτε.

32. Ε δὲ γιούβετ μπούσνι μάτεσιν· ἔ γιάττερετ σουαἶγ.

33. Φερπίνγ, πγίελατ' ἔ νεπέροκαβετ, κίσ δὸ τὲ ὄπετόνι γκά φιουκίμι ἔ πῖσεσε.

34. Πρά ἀντάἶγ, γιά οὔνε δερφόιγ ντὲ γιούβετ προφήττερ' ἔ δὲ σοφόρα, ἔ δὲ τὲ γραμματέψουρε, ἔ γκά ἀτὰ δὸ τὲ θρίνι, ἔ δὸ τὲ μπερθένι ντὲ κρούικ. ἔ δὲ γκά ἀτὰ δὸ τὲ ρίχνι μὲ λαμτζι ντὲ συναγόγερα τοῦαἶγ, ἔ δὸ τί ντίκνι κιοῦτέτ μπεκιοῦτέτ.

35. Κὲ τὲ βίγε σίπερ μπι γιούτζδὸ φιάκ ἰ δρέιγτε, λὲ οὐ δερδ σίπερ μπι δὲ, λὲ γκά φιάκου ἰ τὲ δρέιγτιτ Λβελιτ, γγέρα σὲ φιάκου ἰ Ζαχαρίασε. πῆρριτ σὲ Βαραχίασε ἀτιγ κὲ ἔ θράνε ντὲ πέρ μὲς τὲ Κίσεσε, ἔ δὲ τὲ βέντιτ λὲ βίχετε δουρετία.

36. Μὲ τὲ θερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, δὸ τὲ βίγενε φίθε λετὸ μπε λὲτὲ μιλέτ.

37. Ἰερουσαλίμ, Ἰερουσαλίμ, λὲ θράσε προφήττεριτε, ἔ μάρβε με φούρρε ἀτὰ λὲ οὐ δερφούανε τεκ τέγε, σὰ χέρε δέσα τὲ μπεγέδε δγιέλμτ' ἐτούα, σὶ κούντρε μπεγέδ πούλια ζόιγκτ' ἐσαἶγ περποῦ πέντεβετ ἔ νοὺκε δέσσε;

38. Γιά κὲ μπέτετε ὄτεπικ γιούαἶγ ἔ ὄκρέτε.

39. Σὲ ψὲ οὐ θὸμ γιούβετ, δὸ τὲ μὲς μὲ ὄίχνι λὲ νταστί ἐπερπάρα γγέρα σὰ τὲ θόϊ. ἰ πεκούαρε ἔστ' αἶ λὲ βγιέν ντέμερ τὲ ζότιτ.

ΚΕΦ. κδ. 24.

ΚΑΙ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρει ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ· καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ διὰ νὰ ἐπιδείξωσιν εἰς αὐτὸν τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ.

2. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Δὲν βλέπετε πάντα ταῦτα; ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν θέλει ἀφεθῆ ἐδῶ λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις δὲν θέλει κατακρημνισθῆ.

3. Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν, λέγοντες, Εἶπε πρὸς ἡμᾶς, πότε θέλουσι γείνει ταῦτα; καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς παρουσίας σου, καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος;

4. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτούς, Βλέπετε μὴ σὰς πλανήσῃ τις·

5. Διότι πολλοὶ θέλουσιν ἐλθεῖ ἐπὶ τῷ ὄνομάτι μου, λέγοντες, Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστός· καὶ πολλοὺς θέλουσι πλανήσει.

6. Θέλετε δὲ ἀκούσει πολέμους καὶ φήμας πολέμων· προσέχετε μὴ ταραχθῆτε· ἐπειδὴ πάντα ταῦτα πρέπει νὰ γείνωσιν· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἔτι τὸ τέλος.

7. Διότι θέλει ἐγερθῆ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ θέλουσι γείνει πείνας καὶ λοιμοί, καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους.

8. Πάντα δὲ ταῦτα εἶναι ἀρχὴ ὠδίνων.

9. Τότε θέλουσι σὰς παραδώσει εἰς θλίψιν, καὶ θέλουσι σὰς θανατώσει· καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου.

Κρὶς Ἐκείζेत ἐκάτερτε. κδ. 24.

Εσὶ δόλι Ἰησοῦι ἐ τοῦ γκα Κίπα· ἰ θάνε πρᾶνε μαθητίπ' ἐτίγ, τὲ δεφτόγενε ντὲ αἰ τὲ δερτούαρατ' ἐ Κίσισε.

2. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ θά ἀτουρε· νούκ' ἰ σίγχι φίθε κετό; μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, δὲ τὲ μὸς μπέτετε φούρρ μπι φούρρ, καὶ τὲ μὸς γκρεμίσετε.

3. Εσὶ βίγ αἰ σίπερ ντὲ μάλλ' τὲ οὐλλίνετ, ἔρδε ντὲ αἰ μαθητίτε βέτεμε ἐ ἰ θάνε· θούατγνα· νέβετ κούρ δὲ τὲ γένε κετό; ἐ δὲ τζίλι ἔστε νι· ὄάνι τὲ σ' ἄρδουριτ σάτε, ἐ δὲ τὲ σὲ σόσουρε σε γέτεσε;

4. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέιγκ, ἐ οὐ θά ἀτουρε σίγχι σὲ μὸς οὐ κέσγε νιερί.

5. Σὲ δὲ τὲ βίγνε σούμεντὲ ἔμερ τιμ, ἐ δὲ τὲ θόνε, οὐνε γιάμ Κρίστι, ἐ δὲ σούμε δὲ τὲ κέσγενε.

6. Ε δὲ τὲ διφίονι λιούφτερα, ἐ δὲ ζέρα τὲ λιούφτεραβετ, βέστρόνι ἐ μὸς οὐ φρικόνι, σὲ δούχαενε τὲ πένενε φίθε κετό, πὸ ἀκόμα νούκ' ἔστε τὲ σόσουριτ' ἐ γέτεσε.

7. Σὲ ψὲ δὲ τὲ γκρίχετε φιλι μπι φιλι, ἐ μπρετερι μπι μπρετερι, ἐ δὲ τὲ γέτε ούρι, ἐ δὲ μουρτάγε ντὲ βέντε βέντε.

8. Ε φίθε κετό γιάνε τὲ νίσουρατ' ἐ σὲ δέμπουραβετ.

9. Αχίερσ δὲ τοῦ ἄπενε γιούβετ ντὲ στρεγγίμε, ἐ δὲ τοῦ θράσενε, ἐ δὲ τὲ γένι τὲ μτζούαρε γκα φίθε φιλίτε πέρ ἔμερ τιμ.

10. Καὶ τότε θέλουσι σκανδαλισθῆ πολλοί· καὶ θέλουσι παραδώσει ἀλλήλους, καὶ θέλουσι μισήσει ἀλλήλους.

11. Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφήται θέλουσιν ἐγερθῆ καὶ πλανήσει πολλούς·

12. Καὶ ἐπειδὴ θέλει πληθυνθῆ ἡ ἀνομία, ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν θέλει ψυχρανθῆ.

13. Ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους οὗτος, θέλει σωθῆ.

14. Καὶ θέλει κηρυχθῆ τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ τότε θέλει ἔλθῃ τὸ τέλος.

15. Ὅταν λοιπὸν ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ λαληθὲν διὰ τοῦ προφήτου Δανιὴλ, ἰστάμενον ἐν τῷ τόπῳ τῷ ἁγίῳ, (ὁ ἀναγινώσκων ἄς ἐννοῆ·)

16. Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἄς φεύγωσιν ἐπὶ τὰ ὄρη·

17. Ὅστις εὐρεθῆ ἐπὶ τοῦ δώματος, ἄς μὴ καταβῆ διὰ νὰ λάβῃ τι ἐκ τῆς οικίας αὐτοῦ.

18. Καὶ ὅστις εὐρεθῆ ἐν τῷ ἀγρῷ, ἄς μὴ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

19. Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

20. Προσεύχεσθε δὲ διὰ νὰ μὴ γείνη ἡ φυγὴ ὑμῶν ἐν χειμῶνι, μηδὲ ἐν σαβῆάτῳ.

21. Διότι τότε θέλει εἶσθαι θλίψις μεγάλη, ὅποια δὲν ἔγεινεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ θέλει γείνει.

22. Καὶ ἂν δὲν συνετέμνοντο αἱ ἡμέραι ἐκείναι, δὲν ἤθελε σωθῆ οὐ-

10. Ἐ ἀτὲ χέρῃ δὲ τὲ σκανδαλί-
σενε σοῦμε, ἐ δὲ τὲ παραδόσγενε
νιέρι γιάτερινε, ἐ δὲ τὲ μτζόγενε
νιέρι γιάτερινε.

11. Ἐ δὲ τὲ γκρίχενε σοῦμε προ-
φήτερ τὲ βῆμ, ἐ δὲ τὲ κέσγενε σοῦμε.

12. Ἐ δὲ σὲ ψὲ δὲ τὲ τεπερόγε
ἐ κέκια, δὲ τὲ φτόχστε δασουρία ἐ
σὲ σοῦμεβετ.

13. Ἐ αἰ κὲ τὲ δουρόγε γγέρα
ντάνε, αἰ δὲ τὲ σόσετε.

14. Ἐ δὲ τὲ διδάξετε κούιγ Οὐγ-
γέλ' ἰ μπρετερίσε μπὲ φίθε δὲ κὲ
γιάνε νιέρεζ, πὲρ μαρτυρὶ ντὲ φίθε
μιλέτε, ἐ ἀχίερι δὲ τὲ βίγε τὲ σό-
σουριτ' ἐ γέτεσε.

15. Ἐ πὰ κούρ τὲ σίχνι ἰδόλενε
κὲ δεφτόν τὲ σκρετούαριτε, κὲ ἔστε
θένε γκὰ προφήτη Δανιὴλ, τὲ βίγε
ντὲ ἔντ τὲ σεγγτερούαρε. (αἰ κὲ
διαβάς λὲ τὲ κουπετόγε.)

16. Ἀχίερε ἀτὰ κὲ γιάνε ντὲ Ιου-
δαίε, λὲ τὲ ἰξεγενε ντὲ μάλλε.

17. Ἀὶ κὲ φέντετε μπὶ ὅτεπι, λὲ
τὲ μὸς ζπρίτγε τὲ μάρε φὲ, γκὰ ὅτε-
πι ἐτίγ.

18. Ἐ δὲ αἰ κὲ ἔστε ντ' ἀρρε, λὲ
τὲ μὸς κθένετέ πράπα τὲ γκρέρε βό-
πατ' ἐτίγ.

19. Ἐ δὲ ἐὲ μπὰ τὸ κὲ γιάνε τὲ
μπάρσουρα, ἐ μπὰ τὸ κὲ κάνε
ὀγιέλυ. μπὲ σίσε ντὰ τὸ δὲτ ἀχίερε.

20. Πὸ λιούτουνι τὲ μὸς πένετε
τὲ ἰκουριτε τούαἰγ ντὲ δὲμερ, ἄς ντὲ
τὲ ὀετούνε.

21. Σὲ ψὲ ἀχίερε δὲ τὲ γέτε
ὀτρεγγίμ ἰμάδ, κὲ ἰ τὲλλι νούκ' οὐ
πὲ κούρρε κὲ κούρ οὐ πὲ πότα, γγέρα
νταστὶ, ἐ δὲ ἄς δὲ τὲ πένετε.

22. Ἐ δὲ τὲ μὸς κένε σκουρτούα-
ρε ἀτὸ δὲτ, σμούντ τὲ σόσειγ, τὲ δὲ

δεμίξ σάρξ· διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς ὅ-
μως θέλουσι συντμηθῆ αἱ ἡμέραι
ἐκεῖναι.

23. Τότε ἐάν τις εἶπη πρὸς ὑμᾶς,
ἰδοὺ, ἐδῶ εἶναι ὁ Χριστὸς, ἢ ἐδῶ, μὴ
πιστεύσητε.

24. Διότι θέλουσιν ἐγερθῆ ψευδό-
χριστοὶ καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ θέ-
λουσι δεῖξει σημεῖα μεγάλα καὶ τέ-
ρατα, ὥστε νὰ πλανήσωσιν, εἰ δυνα-
τὸν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς.

25. Ἴδοὺ, προεῖπα πρὸς ὑμᾶς.

26. Ἐάν λοιπὸν εἴπωσι πρὸς ὑ-
μᾶς, ἰδοὺ, ἐν τῇ ἐρήμῳ εἶναι, μὴ ἐ-
ξέλθητε· ἰδοὺ, ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ
πιστεύσητε.

27. Διότι, καθὼς ἡ ἀστραπὴ ἐξέρ-
χεται ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ φρίνεται
ἕως δυσμῶν, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ
ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

28. Διότι ὅπου εἶναι τὸ πτώ-
μα, ἐκεῖ θέλουσι συναχθῆ οἱ ἄστοι.

29. Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν θλίψιν
τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ὁ ἥλιος θέλει
σκοτισθῆ, καὶ ἡ σελήνη δὲν θέλει
δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέ-
ρες θέλουσι πέσει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν θέλου-
σι σαλευθῆ.

30. Καὶ τότε θέλει φανῆ τὸ ση-
μεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ
οὐρανῷ· καὶ τότε θέλουσι θρηνῆσαι
πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ θέλου-
σιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρ-
χόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐ-
ρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης
πολλῆς.

31. Καὶ θέλει ἀποστείλει τοὺς
ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φω-
νῆς μεγάλης· καὶ θέλουσι συνάξει
τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσ-

κούρου, πρὸ πέρ τῆ ζφέδουριτε δὸ τῆ
σκουρτόνενε ἀτὸ δίτ.

23. Αἰχίερε ντέ θάσσε νιερί γιού-
βετ, κετοῦ ἔσσε Κρίστι, ἃ ἔετοῦ,

24. Σε ψε δὸ τῆ γκρίχενε Κρί-
στερ τῆ ρέμ, ἐ δὲ προφήτερ τῆ ρέμ,
ἐ δὸ τῆ ἄπενε νισάνε τῆ μεδὰ, ἐ δὲ
τζιουδίρα, γγέρα σὰ τῆ ζφέδουριτε.

25. Για, ἔε εὐ θάτσε γιούβετ με
περπάρα.

26. Ε πὰ ντέ οὐ θάφτινε γιού-
βετ, για, ντ' ἐρημί ἔσσε, μὸς δῖλλι
γιάσσε, για ντέ κελήρα ἔσσε τῆ
μὸς πεσόνι.

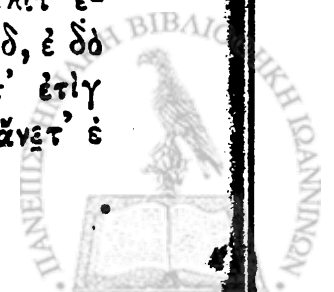
27. Σε σὶ κούντρε δέλλ βερετίμα
γκὰ δέλλ Διέλι, ἐ δούκετε γγερ ἄ-
τγὲ ἔε περεντόν, ἄσσοῦ δὸ τῆ γέτε
ἐ δὲ τάρδουριτ ἐ πῖρρίτ σε νιερίουτ.

28. Σε ψε ἄτγὲ ἔε ἔσσε λέσι ἄτ-
γὲ δὸ τῆ μπεγίδενε ἐ δὲ Σκιπάγιατε.

29. Ε μονόνιε πὰς ὄτρεγῆμπτ
σ' ἄτοῦρε δίτετ, δὸ τῆ μὸς ἄπε ντρίτγε
Διέλι· ἐ δὲ χένεζα δὸ τῆ μὸς ἄπε δρι-
τεν' ἐσαῖγ, ἐ δὲ οὐλλετε δὸ τῆ πῖνε
γκὰ Κιέλι, ἐ δὲ τῆ φόρτατ' ἐ Κιέλ-
βετ δὸ τῆ τούντενε.

30. Αἰχίερε δὸ τῆ δούκετε νισάνι
ἰ ὄε πῖρρίτ νιερίουτ ντέ Κιέλ· ἐ ἀτέ
χίερε δὸ τῆ κιάγενε φίθε φιλίτ' ἐ δέ-
ουτ, ἐ δὸ τῆ ὄόχενε τῆ πῖρρ' ἐ νι-
ρίουτ ἔε δὸ τῆ ρίγε ὄίπερ μπί ρέ τῆ
Κιέλιτ με φουκί, ἐ δὲ με ὄούμε
λεβδίμ.

31. Ε δὸ τῆ δερβόγε Ἐγγελιτ' ἐ-
τίγ με ζουρνὰ ἔε κα ζε τῆ μὰδ, ἐ δὸ
τῆ μπεγέδενε τῆ ζγιέδουριτ' ἐτίγ
γκὰ τῆ κάτερ ἔρρετε, γκα ἄνετ' ἐ

σάρων ανέμων, ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν.

32. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν ὅταν ὁ κλάδος αὐτῆς γείνη ἤδη ἀπαλός, καὶ ἐκβλαστάνῃ τὰ φύλλα, γνωρίζετε ὅτι πλησιάζει τὸ θέρος.

33. Οὕτω καὶ σεῖς ὅταν ἴδητε πάντα ταῦτα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι, ἐπὶ τὰς θύρας.

34. Ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν θέλει παρέλθει ἡ γενεὰ αὕτη, ἕωσού γείνωσι πάντα ταῦτα.

35. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθει, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθει.

36. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς γινώσκει, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰμὴ ὁ Πατήρ μου μόνος.

37. Καὶ καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

38. Διότι καθὼς ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλισμοῦ ἦσαν τρώγοντες καὶ πίνοντες, νυμφευόμενοι καὶ νυμφεύοντες, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Νῶε εἰσηλθεν εἰς τὴν κιβωτόν·

39. Καὶ δὲν ἐνόησαν, ἕωσοῦ ἦλθεν ὁ κατακλισμὸς, καὶ ἐσέκλωσε πάντας, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

40. Τότε δύο θέλουσιν εἶσθαι ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἷς ἀφίνεται.

41. Δύω γυναῖκες θέλουσιν ἀλέθει ἐν τῷ μύλῳ· μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίνεται.

42. Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν, διότι δὲν ἐξεύρετε ποῖα ὥρα ἔρχεται ὁ Κύριος ὑμῶν.

Κιέλθεται, γγέρα ντὲ τγιέτρεατ' ἄνετ' ἐ τοῦρε.

32. Ε γκά φίκου κουπετόνι παραβολίνε κούρ δὰ πένεττε δίφα ἐτίγ ἐπούττε, ἐ ἰ δάλλενε φλέτετε, ἐ διφίονι σὲ ἄφερ ἔσotte τὲ κόρρετε.

33. Αῶτου ἐ δὲ γιούβεται, κούρ τὲ σίχνι φίθε κέττο, διφίονι σὲ ἄφερ ἔσotte μπε διέρρ.

34. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θομ γιούβεται, δὸ τὲ μὸς σκόγε κούιγ πρέζ ἰ νιέρεζεται, γγέρα σὰ τὲ πένενε φίθε κέττο.

35. Κιέλι ἐ δὲ δέου δὸ τὲ ντερόνενε, ἐ φγιαλλεττε ἐμία δὸ τὲ μὸς ντερόνενε.

36. Πὸ πέρ ἀτὲ δίτε ἐ δὲ σαχάτ νιερὶ νούχε δι, ἄς Ἐγγελλιτ' ἐ Κιέλθεται, πέρ βέτζμι γιάτι ἴμ βέτεμε.

37. Ε σὶ κούντρε κένε δίτετ' ἐ ἐ Νόεσε, ἀῶτου δὸ τὲ γέτε ἐ δὲ τ' ἄρδουριτ' ἐ πέρριτ σὲ νιερίουτ.

38. Σὲ σὶ κούντρε κένε ντὲ δίτ περπάρα κατακλησμοδίτ, τούκ' ἐγκρένε, ἐ τούκ' ἐπίρε, μαρτόνεσινε, ἐ μάριτόιγνε, γγέρα ντὰ τὲ δίτε κὲ χίρι Νώεα ντὲ Κιβοτό.

39. Ε νούχε διφιοῦανε γγέρα σὰ ἔρδι κατακλησμοί, ἐ ἰ φρίγτι τὲ φίθε, ἀῶτου δὸ τὲ γέτε ἐ δὲ τ' ἄρδουριτ' ἐ πέρριτ σὲ νιερίουτ.

40. Α χιέρε δι δὸ τὲ γένε ντ' ἄρρε, νιέρι μίρρετε; ἐ νιέρι λίχετε.

41. Δὶ κὲ πλιούαγενε ντὲ μουλί, νιέρα μίρρετε, ἐ νιέρα λίχετε.

42. Ρ'ίνι ζγούαρε δὰ, σὲ νούκ ἐ δίνι μπετζε σαχάτ βγιέν ζότι γούαίγ.

43. Τοῦτο δὲ γινώσχετε, ὅτι ἐὰν
ἤξευρεν ὁ οἰκοδεσπότης ἐν ποίᾳ φυ-
λακῇ τῆς ρυκτῆς ἔρχεται ὁ κλέπτης,
ἤθελεν ἀγρυπνήσει, καὶ δὲν ἤθε-
λεν ἀφήσει νὰ διορυχῆ ἡ οἰκία
αὐτοῦ.

44. Διὰ τοῦτο καὶ σεῖς γίνεσθε ἑ-
τοιμοὶ· διότι καθ' ἣν ὥραν δὲν
στοχάζεσθε, ἔρχεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου.

45. Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ πιστὸς καὶ
φρόνιμος δούλος, τὸν ὁποῖον ὁ κύριος
αὐτοῦ κατέστησεν ἐπὶ τῶν ὑπηρετῶν
αὐτοῦ, διὰ νὰ διδῆ εἰς αὐτοὺς τὴν
τροφὴν ἐν καιρῷ;

46. Μακάριος ὁ δούλος ἐκεῖνος,
τὸν ὁποῖον, ὅταν ἔλθῃ ὁ κύριος
αὐτοῦ, θέλει εὑρεῖ πράττοντα οὕτως.

47. Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι θέλει
καταστήσει αὐτὸν ἐπὶ πάντων τῶν
ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

48. Ἐἴν δὲ εἶπη ὁ κακὸς ἐκεῖνος
δούλος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, βραδύνει
νὰ ἔλθῃ ὁ κύριός μου·

49. Καὶ ἀρχίσῃ νὰ δέρῃ τοὺς συν-
δούλους, νὰ τρώῃ καὶ νὰ πίνῃ,
μετὰ τῶν μεθύοντων·

50. Θέλει ἐλθεῖ ὁ κύριος τοῦ
δούλου ἐκεῖνου καθ' ἣν ἡμέραν δὲν
προσμένει, καὶ καθ' ἣν ὥραν δὲν
ἔξεύρει.

51. Καὶ θέλει ἀποχωρίσει αὐτὸν,
καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ θέλει θέσει μετὰ
τῶν ὑποκριτῶν· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ
κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

ΚΕΦ. κέ. 25.

ΤΟΤΕ θέλει ὁμοιωθῆ ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν με δέκα παρθένους, αἵτινες
λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ἐ-

43. Ε δὲ ἀτὲ τὲ δίνι, σὲ κὲ τὲ
δίγ ἰ ζότι ὀπεπίσε ντέτζ κόχε τὲ
νάιεσε θγιέν κουσάρι, δὸ τὲ μὸς φλίγ-
τε, ἔ δὸ τὲ μὸς λίγτε τὲ ὀπὸνεῖγ
ὀτεπὶ ἐτίγ.

44. Πρὸ ἀντάιγ ἐδὲ γιούβετ κέ-
νουι χαζερ, σὲ μπάτὲ σαχάτ κὲ νού-
κὲ παντέχνι ἰ πύρρι νιερίουτ θγιέν.

45. Τζίλι θάλε ἔστε ἀτ κοπίλ ἰ-
πασούαρ, ἔ δὲ ἰ μέντζουρε, κὲ ἀτε,
ἔ θου πιτρόπ ζότ' ἐτίγ ντὲ κοπίγ τὲ
τίγ, τὲ γιού ἀπὲ τὲ γκρένιτ,

46. Ἰλιούμουρι ἔστ' ἀτ κοπίλ, κὲ
ἀτὲ κούρ τὲ βίγ, ζότ' ἐτίγ, δὸ τὰ
φέγε κὲ πὲν κεστοῦ.

47. Μὲ τὲ θερτέτα οὐ θὸμ γιού-
ρετ, σὲ μπε φίθ, φέν' ἐτίγ δὸ τὰ
θέρρε ἀτὲ πιτρόπ.

48. Μὰ ντὲ θάστε ἀτ κοπίλ
ντὲ ζέμερε τὲ τίγ, σὲ ζότι ἰ μὲνον
τὲ βίγ.

49. Ε τὲ νίσγε τὲ ράχε κοπίγτε
ὀόζετ' ἐτίγ, ἔ τὲ χάγε, ἔ τὲ πὲ
πάσχε μὲ τὲ δέιγμιτε.

50. Δὸ τὲ βίγ, ζότι ἰ ἀτίγ κοπί-
λιτ, ντὲ νιέ δίτε κὲ σὲ πρέτ, ἔ ντὲ
νιέ σαχάτ κὲ νούκ' ἐδί.

51. Ε δὸ τὰ ντάγε μπε δι, ἔ δὲ
θέντ' ἐτίγ δὸ τὲ γέτε πάσχε μὲ ἰ-
ποκριτέιγτε, ἀτγὲ ἔστε τὲ κιάρετε
ἔ δὲ τὲ δρέδουριτ' ἔ δέμπεβετ.

Κρίε Ἐνιζέτ ἐπέσετε. κέ. 25.

Ἀχιέρε δὸ τὲ φιάγε μπετερία ἔ
κίελβετ μὲ δγιέτε· θάσεζα τὲ πὰ
νιόχουρε κούρρε, κὲ ἀτὸ σὶ μούάρρε

ξήλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου.

2. Πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν φρόνιμοι, καὶ πέντε μωραί.

3. Αἵτινες μωραί, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, δὲν ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον.

4. Αἱ φρόνιμοι ὁμῶς ἔλαβον ἔλαιον ἐν ταῖς ἀγγείαις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν.

5. Καὶ ἐπειδὴ ὁ νυμφίος ἐβράδυνεν, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκοιμῶντο.

6. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς νυκτὸς ἔγεινε κραυγὴ, Ἴδού, ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέλθετε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ.

7. Τότε ἐσηκώθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκείναι, καὶ ἠτοίμασαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν.

8. Καὶ αἱ μωραὶ εἶπον πρὸς τὰς φρονίμους, Δότε εἰς ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐλαίου σᾶς· διότι αἱ λαμπάδες ὑμῶν σβύνονται.

9. Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι, Μήποτε δὲν ἀρκέσῃ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ἐσᾶς· ὅθεν ὑπάγετε κάλλιον πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε εἰς ἑαυτάς.

10. Ἐνῷ δὲ ἀπῆρχοντο διὰ τὴν ἀγοράσασιν, ἦλθεν ὁ νυμφίος· καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα.

11. Ὑστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέγουσαι, Κύριε, Κύριε, ἀνοιξὸν εἰς ἡμᾶς.

12. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν σᾶς γνωρίζω.

13. Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν, διότι δὲν ἐξεύρετε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

λαμπάδατ' ἐτοῦρε, δούαλῃ τὲ πρίτνε δέντερινε περπάρα.

2. Ε γκά ἀτὸ, τὲ πέσα κένε τὲ μέντζουρα, ἐ τὲ πέσα τὲ μάρρα.

3. Ε ἀτὸ τὲ μάρρατε, σὶ μούαρε λαμπάδατ' ἐτοῦρε, νούχε μούάρρε θάϊγ μὲ θέτεχε.

4. Ε τὲ μέντζουρατε μούάρρε θάϊγ ντὲ ἔνε τὲ τοῦρε πάσχε μὲ λαμπάδατ' ἐτοῦρε.

5. Ε σὶ οὐ σούαλ δέντερι τὲ βίγ, ἰ ζοῦ φιούμι τὲ φίθα ἐ φλίγνε.

6. Ε ντὲ μὲς τὲ νάτεσε οὐπὲ νιὲ τὲ θίρτουρε, γιά, Δέντερι θγιέν, δίλλι περπάρα ἀτιγ τὰ πρίτνι.

7. Ατε χέρε οὐ γκρένε φίθ' ἐάσαζετε ἐ ζούνε τὲ ντρέϊκνε λαμπάδατ' ἐτοῦρε.

8. Ε τὲ μάρρατε οὐ θάνε ὅε μέντζουραβετ, ἔπναι ἐ δὲ νέβετ γκά θάγι γιούαϊγ, σὲ λαμπάδατε τὸνα νὰ σούχενε.

9. Ε δὲ τὲ μέντζουρατε οὐ περφέϊφνε, ἐ οὐ θάνε, μὲς νούχε νὰ σόσχε νάβετ ἐ δὲ γιούβετ, πὸ μὲ μίρρε χάϊγδενι ντὰ τὰ χὲ σέσενε, ἐ πλένι περ θέτεχε τοῦαϊγ.

10. Ε σὶ ἐάν' ἀτὸ τὲ πλείγνε, ἔρδι δέντερι; ἐ ἀτὸ χὲ κένε χαζέρ, χίνε μὲ ἀτὲ πάσχε ντὲ δάσμερα, ἐ οὐμπιλ' δέρρα.

11. Β μὲ παστὰϊγ ἐρδε ἐ δὲ τὲ τγιέρατε θάσζεα, ἐ θόσνε, ζότ, ζότ, χάπνα ἐ δὲ νέβετ.

11. Ε δὲ ἀὶ οὐ περφέϊφκ, ἐ οὐ θάμ ἐ τὲ θερτέτα οὐ θόμ γιούβετ, σὲ νούκ' οὐ νιὲχ γιούβετ.

13. Ρίνι δᾶ ζγιούαρε. σὲ νούχε δίνι δίτενε, ἄς σαχάτνε, ντὰ τὲ χὲ θγιέν ἐ πίρρι ἰ νιερλιουτ.

14. Διότι θέλει ελθεῖ εἰς ἄνθρωπος, ὅστις ἀποδημῶν, ἐκάλεσε τοὺς δούλους αὐτοῦ, καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

15. Καὶ εἰς ἄλλον μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δὲ δύο, εἰς ἄλλον δὲ ἓν· εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἰκανότατα· καὶ ἀπεδήμησεν εὐθύς.

16. Ἰπῆγε δὲ ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, καὶ ἐργαζόμενος δι' αὐτῶν ἔκαμεν ἄλλα πέντε τάλαντα.

17. Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο.

18. Ὁ δὲ λαβὼν τὸ ἓν, ὑπῆγε καὶ ἔσκαψεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

19. Μετὰ δὲ καιρὸν πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ θεωρεῖ λογαριασμὸν μετ' αὐτῶν.

20. Καὶ ἐλθὼν ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, προσέφερεν ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων, Κύριε, πέντε τάλαντα μοὶ παρέδωκας· ἰδοὺ, ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

21. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ· εἰς τὰ ὀλίγα ἐστάθης πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου.

22. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὰ δύο τάλαντα, εἶπε, Κύριε, δύο τάλαντα μοὶ παρέδωκας, ἰδοὺ ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

23. Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ· εἰς τὰ ὀλίγα ἐστάθης πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.

24. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὸ ἓν τάλαντον, εἶπε, Κύριε, σὲ

14 Σὲ ψὲ πόσι νιῆ νιερί χῆ δούαιγ τὲ βίγ ντὲ ξενιτι, θύρρι κοπίγτ' ἐτίγ, ἐ οὐ δὰ ἀτούρε φέν' ἐτίγ.

15. Ε νιέριτ ἰ δὰ πέσε κουλέτα, ἐ τγιάτεριτ δι, ἐ τγιάτεριτ νιῆ, φίθη κουίγτ σὲ κούντρε χίτ φουκίνε, ἐ ἀτὲ τζάστ ἱκου.

16. Ε αἰ χῆ μούαρρ τῆ πέσε κουλέτατε, σὶ θάτε, πουνοῖ μὲ ἀτό, ἐ φυτόι τὲ τγιέρα πέσε κουλέτα.

17. Λῶτου ἐ δὲ αἰ μὲ τῆ δία, φυτόι ἐ δὲ αἰ δι τῆ τγιέρα.

18. Ε αἰ χῆ μέρρι νιέρενε θάτε, ἐ φρέμοι μπῆ δε, ἐ ἐ φσέχου ἐπέντν' ἐ ζότιτ σὲ τίγ.

19. Ε πὰς σούμε κόχρετ νὰ· ἐ βγιεν ἰ ζότι ἀτούρε κοπίγρε, ἐ ζοῦ τῆ πέν μὲ ἀτὰ λογαρί.

20. Ε γιοῦ κιάς αἰ χῆ χῆ μάρρε τῆ πέσε κουλέτατε, ἐ προῦ τῆ τγιέρα πέσε κουλέτα, ἐ θὰ ζοτ, πῆσε κουλέτα μὲ δὲ μούα, βῆστο, τῆ τγιέρα κουλέττα φυτόβα μὲ ἀτό.

21. Ε δὲ ζοτ' ἰ τίγ ἰ θὰ ἀτίτ, ἀφεριμ κοπίλ ἰ μίρρε, ἐ δὲ ἰ πεσοῦαρρε ντὲ τῆ πάκα οὐ πέρρε ἰ πεσοῦαρρε, ντὲ τῆ σούμα δὲ τῆ πεσοῖγ, χίρε πρέντα ντὲ φεζιμ ἐ ζότιτ σίτ.

22. Ε σὶ γιοῦ κιάς, ἐ δὲ αἰ χῆ χῆ μάρρε τῆ δι κουλέτατε, ἰ θὰ ζίτ, δι κουλέτο μὲ δὲ μούα, βῆστο ἐ δὲ δι τῆ τγιέρα κουλέτα φυτόβα μὲ ἀτό.

23. ἰ θὰ ἀτίγ ζοτ' ἰ τίγ· ἀφεριμ κοπίλ ἰ μίρρε, ἐ δὲ ἰ πεσοῦαρρε, ντὲ τῆ πάκα οὐ πέρρε ἰ πεσοῦαρρε, ντὲ τῆ σούμα δὲ τῆ πεσοῖγ, χίρε πρέντα ντὲ φεζιμ τῆ ζότιτ σίτ.

24. Ε σὶ γιοῦ κιάς ἐ δὲ αἰ χῆ μάρρε νιέρενε κουλέτε, ἰ θὰ ζοτ, οῦνε τῆ

ἐγνώρισα ὅτι εἶσαι σκληρὸς ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου δὲν ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν δὲν διεσκόρπισας·

25. Καὶ φοβηθεὶς ὑπῆγα καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῆ Ἰδοῦ, ἔχεις τὸ σόν.

26. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτόν, Πονηρὲ δούλε καὶ ὀκνηρὲ, ἤξευρες ὅτι θερίζω ὅπου δὲν ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν δὲν διεσκόρπισα·

27. Ἐπορεύε λοιπὸν νὰ θάλῃς τὸ ἀργύριόν μου εἰς τοὺς τραπεζίτας· καὶ ἐλθὼν ἐγὼ, ἤθελον λάβει τὸ ἐμὸν μετὰ τόκου.

28. Λάβετε λοιπὸν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε εἰς τὸν ἔχοντα τὰ δέκα τάλαντα.

29. Διότι εἰς πάντα τὸν ἔχοντα θέλει δοθῆ, καὶ περισσευθῆ ἀπὸ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπ' αὐτοῦ.

30. Καὶ τὸν ἀχρεῖον δούλον ῥίψατε εἰς τὸ σκοτὸς τὸ ἐξώτερον, καὶ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ἐδόντων.

31. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε θέλει καθίσει ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ.

32. Καὶ θέλουσι συναχθῆ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ θέλει χωρίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, καθὼς ὁ ποιμὴν χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων.

33. Καὶ θέλει στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ ἀριστερῶν.

34. Τότε ὁ βασιλεὺς θέλει εἰπεῖ πρὸς τοὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, Ἐλθετε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κλη-

υῖόχα τί κέ γέ νιερὶ ἰ πράπε, κέ κούαρρ ἀτγέ κέ νούκε μπόλε, ἐ μπεγέδ ἀτγέ κέ νούκε περχάπε.

25. Ε σέ ψέ οὐ τρέμτζε βάιγτα ἐ φσέχα κουλέτενε τέντε μπε δέ, βεστό ἐ κέ τέντενε.

26. Ε ζότ' ἰ τίγ οὐ περφέιφκ, ἐ ἰ θά ἀτίγ, κοπίλ' ἰ κείκ ἐ δέ ἰπερτούαρε, τί δίγε σέ οὔνε κούαρρ ἀτγέ κέ νούκε μπόλα, ἐ μπεγέδ ἀτγέ κέ νούκε περχάπα.

27. Δούχαεῖγ δά ἐρφέντενε τιμ τὰ βέρρε ντὰ τὰ κέ λεμπέγενε ἄσπρετε, ἐ σὶ τὲ βίγε οὔνε, δόγε τὰ μάρρε τιμνε μὲ φαῖγδέ.

28. Μίρρι δά γκά ἀτ κουλέτενε, ἐ ἔπνιε ντὲ ἀτ κέ κὰ τὲ δγιέτε κουλέτατε.

29. Σέ ψέ ντὲ ἀτ κέ κὰ δὸ τὲ ἴπετε, ἐ δὸ τὲ τεπερόνετε ἐ γκά ἀτ κέ σκά, ἐ δὲ ἀγίὸ κέ κὰ, δὸ τὲ γκρίχτε γκά ἀτ.

30. Ε δὲ κοπίλν' ἐ πὰ βεγίερε ὅτιριε γιάστέ ντὲ σκοτάλ τὲ θέλε, ἀτγέ δὸ τὲ γέτε τὲ κιάρετε; ἐ δὲ τὲ δρέδουριτ' ἐ δέμπεβετ.

31. Ε δὲ σὶ τὲ βίγε ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ μὲ λεβδίμ τὲ τίγ, ἐ δὲ φίθε σῆνγτερ ἐγγεγιτε μὲ τὲ πάσχε', ἀχίερε δὸ τὲ ρίγε μπι φρόν τὲ λεβδίμιτ σέ τίγ.

32. Ε δὸ τὲ μπεγίδενε περπάρα τίγ φίθε φιλίτε, ἐ δὸ τί βετζόγε ἀτὰ νιέρινε γκά γέτερι, σὶ κούντρε βετζιὸν τζοπάνι δέντε γκά δίτε.

33. Ε δέντε δὸ τί βέρρε μπάνε τὲ τίγ τὲ δγιαθετε, ἐ δίτε μπάνε τὲ μέγγενε.

34. Αχίερε δὸ τὲ ὅτε μπρέτι ντὰ τὰ κέ γιάνε μπάνε τὲ δγιαθετε τὲ τίγ, ἐγιανι γιούβετ τὲ πεκούαριτ

ρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην εἰς ἐσᾶς βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

35. Διότι ἐπέινασα, καὶ μοι ἐδώκατε νὰ φάγω· ἐδίψησα, καὶ με ἐποτίσατε· ξένος ἤμην, καὶ με ἐφιλοξενήσατε·

36. Γυμνός, καὶ με ἐνεδύσατε· ἠσθένησα καὶ με ἐπεσκέφθητε· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε πρὸς ἐμέ.

37. Τότε θέλουσιν ἀποκριθῆ πρὸς αὐτὸν οἱ δίκαιοι, λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα, καὶ ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν;

38. Πότε δὲ σὲ εἶδομεν ξένον, καὶ ἐφιλοξενήσαμεν; ἢ γυμνόν, καὶ ἐνεδύσαμεν;

39. Πότε δὲ σὲ εἶδομεν ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρὸς σέ;

40. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς θέλει εἶπαι πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, καθ' ὅσον ἐκάμετε εἰς ἕνα τοῦτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων εἰς ἐμέ ἐκάμετε.

41. Τότε θέλει εἶπαι καὶ πρὸς τοὺς ἐξ ἀριστερῶν, Ἰπάγετε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ κατηραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον διὰ τοῦ διάβολου καὶ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ.

42. Διότι ἐπέινασα, καὶ δὲν μοι ἐδώκατε νὰ φάγω· ἐδίψησα, καὶ δὲν με ἐποτίσατε·

43. Ξένος ἤμην, καὶ δὲν με ἐφιλοξενήσατε· γυμνός, καὶ δὲν με ἐνεδύσατε· ἀσθενής καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν με ἐπεσκέφθητε.

44. Τότε θέλουσιν ἀποκριθῆ πρὸς αὐτὸν καὶ αὐτοὶ λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα,

ἢ γιὰ τί σὶμ, τραπέζονι μ.προτερίνε κέ εἴστε πένε γάτι πέρ γιούβετ, πὰ πέν' ἐ δὲ λῆγιδ δινιά.

35. Σὲ ψὲ με μούαρρ οὐγία, ἐ με δάτε τὲ χά' με μούαρρ ἔτια, ἐ με δάτε τὲ πὶ γέσσε ἐ χουαίγ, ἐ με περμπεγιοιάδτε.

36. Ἰ σβέσουρε, ἐ με βέσστε· οὐ σεμούρτζε ἐ με πάτε κουϊγδέσ· ντέ χαψάνε γέσσε, ἐ ἔρδτε τὲ μέγε,

37. Ἀγίερε δὸ τὲ περφέφενε ντέ αὶ τὲ δρέιγτιτε, ἐ δὸ τὲ θόνε· ζὸτ, κούρ τὲ πὰμ τὲ οὐρρέτε, ἐ τὲ οὐσκίεμ; ἀ τὲ ἔτουρρε ἐ τὲ δὰμ ἐ πίβε;

38. Ε δὲ κούρ τὲ πὰμ τὲ χουαίγ, ἐ τὲ περμπεγιοιάδμ; ἀ τὲ σβέσουρε ἐ τὲ βέσμ;

39. Α δὲ κούρ τὲ πὰμ τὲ σεμούρε, ἀ τὲ πὰμ τὲ σεμούρε, ἀ ντέ χαψάνε, ἐ ἔρδτε τὲ μέγε;

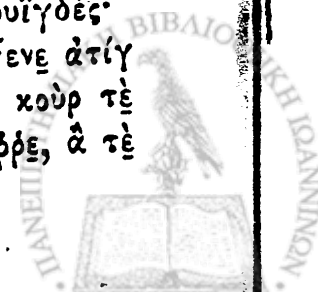
40. Β δὲ μπρέτι δὸ εἰπὲ περφέφενε, ἐ δὸ τοῦ θότ' ἀτουρε, με τὲ ἔρρέτα οὐ, θόμ γιούβετ, σὰ τὲ μὶρρε πέτε ντέ νῆ γκά κατὰ βελάξερτ' ἐμὶ τὲ θάρφεριτς πὲχ μέγε ἐ πέτε.

41. Ἀγίερε δὸ τὲ θότ' ἐ δὲ μπὰ τὰ κέ γιάνε μπάνε τὲ κέερε, ἱκενι γκά μέγε γιού τὲ μαλεκούχριτε ντέ ζιγάρ τὲ πὰ σούαρρ, κέ εἴστε πένε χαζερ πέρ δγιαλίνε, ἐ δὲ ἐγγεγιτ' ἐτίγ.

42. Σὲ ψὲ με μούαρρ οὐγία, ἐ νούκε με δάτε τὲ χάγε, με μούαρρ ἔτια, ἐ νούκε με δάτε τὲ πίγε.

43. Ἰ χουαίγ γέσσε ἐ νούκε με περμπεγιοιάδτε, ἰ σβέσουρε, ἐ νούκε με βέσστε, ἰ σεμούρε, ἐ ντέ χαψάνε, ἐ νούκε ἔρδτε τὲ με κένι κουϊγδέσ·

44. Ἀγίερε δὸ τί περφέφενε ἀτίγ ἐ δὲ ἀτὰ, ἐ δὸ τί θόνε· ζὸτ, κούρ τὲ πὰμ τὲ οὐρρέτε, ἀ τὲ ἔτουρρε, ἀ τὲ

ἢ ξένον, ἢ γυμνόν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν σὲ ὑπηρετήσαμεν;

45. Τότε θέλει ἀποκριθῆ πρὸς αὐτοῦ, λέγων, Ἀληθῶς σὺ λέγω, καθ' ὅσον δὲν ἐκάμετε εἰς ἓνα τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ εἰς ἐμὲ ἐκάμετε.

46. Καὶ θέλουσιν ἀπέλθει οὗτοι μὲν εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζῶην αἰώνιον.

Κεφ. κς'. 26.

ΚΑΙ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,

2. Ἐξεύρετε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας γίνεται τὸ πάσχα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται διὰ νὰ σταυρωθῆ.

3. Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα,

4. Καὶ συνεβουλεύθησαν νὰ συλλάβωσι τὸν Ἰησοῦν μὲ δόλον, καὶ νὰ θανατώσωσιν.

5. Ἐλέγον δὲ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, διὰ νὰ μὴ γείνη θόρυβος ἐν τῷ λαῷ.

6. Ὅτε δὲ ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ,

7. Προσῆλθε πρὸς αὐτὸν γυνὴ ἕχουσα ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου, καὶ κατέχευεν αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν.

8. Ἴδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἠγανάκτησαν, λέγοντες, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη;

χοῦαίγ, ἀ τὲ σβεῖσουρε, ἀ τὲ ὀμοῦρε, ἐ νοῦκε τὲ πέμ. τί χουσμὲτ ἐ ντίχουε;

45. Ἀχίερε δὲ τὲ προφέεταε μπὰ τὰ, ἐ δὲ τοῦ θότε, μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ. γιούβετ, σὰ τὲ μίρρε νοῦκε πέτε ντὲ νίε γκὰ κετὰ τὲ θάρφεριτε, ἄς τεκ μέγε νοῦκε πέτε.

46. Ε δὲ τὲ βένε κετὰ ντὲ πίσσ τὲ πὰ σόσουρε, ἐ τὲ δρέϊγτιτε ντὲ γέτε τὲ πὰ σόσουρε.

Κρίε Εἰνεζέτ ἐ φιάστετε. κς'. 26.

Εἰ σὶ σόσι Ἰησοῦι φίθε κετὸ φγιαλε, οὐ θὰ μαθητίβετ σὲ τίγ.

2. Ε δίνι κὲ πὰς δι δίτετ' πένετὸ πάσκα. Ε ἰ πίρρι ἰ νιερίουτ ἴπετε τὲ μπερθένετε ντὲ κρούικ.

3. Ἀχίερε οὐ μπεγιούαδε τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ τὲ γραμματέφουριτε, ἐ δὲ πλέκεριτ' ἐ λαόιτ, ντὲ αὐλή τὲ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερετ, κὲ κιούχαεῖγ Καγιαφῆ.

4. Ε πένε μουῦαβερε κὲ τὲ ζένε Ἰησοῦνε μὲ δγιαλεζι ἐ τὰ θράσενε-

5. Ε δὲ θόσνε' μὸς τὰ πέγεμζ τὲ κρέμπτενε, σὲ μὸς πένετε καὶ λαμπαλέκ ντὲ πότε.

6. Ε σὶ θάτε Ἰησοῦι ντὲ Βιθανί, ντὲ ὅτεπὶ τὲ Σίμωνιτ σὲ λεπρόσουριτ.

7. Οὐ κιάς ντὲ αἶ νίε φρούα κὲ κίῶ νίε κέλικ μὲ μύρο γκὰ ἐστρέιγτα, ἐ ἐ δέρδα σίπερ μπι κριε τὲ τίγ ἀτγὲ τεκ ρίγ.

8. Ε σὶ ἐ πάνε μαθητίτ' ἐτίγ, ο. ζεμερούανε, ἐ θάνε' ντὲ σὲ βεγὲν κετὰ τὲ χούμπουρε.

9. Δίτι ἡδύνατο τοῦτο τὸ μύρον νὰ πωληθῆ με πολλὴν τιμὴν, καὶ νὰ δεθῆ εἰς τοὺς πτωχοὺς.

10. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διατί ἐνοχλεῖτε τὴν γυναῖκα; διότι ἔργον καλὸν ἔπραξεν εἰς ἐμέ.

11. Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν· ἐμὲ ὁμῶς πάντοτε δὲν ἔχετε.

12. Ἐπειδὴ χάσασα αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, ἔκαμε τούτο διὰ τὸν ἐνταριζμόν μου.

13. Ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὅπου ἐὰν κηρυχθῆ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, θέλει λαληθῆ καὶ τοῦτο τὸ ὁποῖον ἔπραξεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

14. Τότε ὑπῆγεν εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς,

15. Καὶ εἶπε, Τί θέλετε νὰ μοὶ δώσητε, καὶ ἐγὼ θέλω σὰς παραδώσει αὐτόν; Καὶ ἐκεῖνοι ἔδωκαν εἰς αὐτὸν τριάκοντα ἀργύρια.

16. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐξήτει εὐκαιρίαν διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

17. Τὴν δὲ πρώτην τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγοντες πρὸς αὐτόν, Ποῦ θέλεις νὰ σοὶ ἐτοιμάσωμεν διὰ νὰ φάγῃς τὸ πάσχα;

18. Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, Ἰπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα, καὶ εἶπατε πρὸς αὐτόν, Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ὁ καιρὸς μου ἐπλησίασεν· ἐν τῇ οἰκίᾳ σου θέλω κάμειν τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου.

19. Καὶ ἔκαμον οἱ μαθηταὶ καθὼς παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.

9. Σὲ ψὲ μούντ τὲ οἰτεῖγ κειγὶὸ μύρο, πὲρ σοῦμε, ἐ τὲ ἵππεσινε ντὲ τὲ βάρφερε,

10. Ε οἱ κουπετάι Ἰησοῦι, οὐ θὰ ἀτοῦρε· ψὲ ἵπνι ζαχμὲτ ντὲ βρούαγια, σὲ ψὲ ἀγιὸ πὲρὶ πούνε τὲ μίρρε τὲκ μεγε.

11. Σὲ ψὲ τὲ βάρφεριτε ἱ κένι κούρ, δὸ μὲ θέτεγε, ἐ μούα κούρ δὸ νούλε μὲ κένι.

12. Σὲ ἀγιὸ κὲ δέρδι κειτὲ μύρο σίπερ μπι κούρμ τῆμ, πὲρ τὲ κάλτουρε μούα ντὲ βάρρ, ἐ πὲρι.

13. Μὲ τὲ βερτέττ οὐ θὸμ γιούβετ, κουδὸ κὲ τὲ κηρύζετε κούιγ Οὐγγίλ ντὲ φίθε δινιά, δὸ τὲ θούχετε ἐ δε κειγὶὸ κὲ πὲρὶ ἀγιὸ, πὲρ τὲ κουιγτοῦάρρε τὲ σάιγ.

14. Αχίερε βάτε νιὲ γὰ τὲ διμπεδγιέτε, κὲ κιούχαιγ Ἰουδέ Ἰσκαριότ, ντὲ τὲ πάρετ ἐ πρίφτερετ.

15. Ε οὐ θὰ τζδὸ τὲ μὲ ἵπνι μούα, ἐ οῦνε τὲ προδὸς ἀτὲ ντὲ γιού; ἐ δε ἀτὰ ἱ τάζνε ἀτιγ τριδγιέτε ἀργύρια. (τ ἐρφέντα).

16. Ε κὲ ἀτὲ χέρε κερκὸν κὲχε τὲ προδὸς ἀτὲ.

17. Ε τὲ πάρενε δίτε τὲ λιψόβετ, οὐ κιάσνε μαθητίτε τὲ Ἰησοῦι. ἐ ἱ θάν' ἀτιγ κού δὸ τὲ τὲ πέγεμε χαζέρ τὲ χὰτς πάσκενε;

18. Ε δὲ ἀτ οὐ θὰ· χάιγδενι ντὲ κιουτέτ τὲ ἀκὲ τζίλι, ἐ θοί ἀτιγ, δάσχαλι ὀότε; κόχα ἱμετὰ φερ ἔστε, τὲκ τέγε πείγ πάσκενε μὲ μαθητίτ' ἐμῖ, κὰσῆ.

19. Ε μαθητίτε πένε σὶ κούντρε ἱ πορσίτι ἀτὰ Ἰησοῦι, ἐ πένε χαζέρ πὰσῆνε.

20. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν μετὰ τῶν δώδεκα.

21. Καὶ ἐνῶ ἔτρωγον, εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν θέλει με παραδώσει.

22. Καὶ λυπούμενοι σφόδρα, ἤρχισαν νὰ λέγωσι πρὸς αὐτὸν ἕκαστος αὐτῶν, Μήπως ἐγὼ εἶμαι, Κύριε;

23. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ πινακίῳ τὴν χεῖρα, οὗτος θέλει με παραδώσει.

24. Ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ· οὐκ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸν ἦτο εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ἂν δὲν ἤθελε γεννηθῆ.

25. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰούδας, ὅστις παρέδιδεν αὐτὸν, εἶπε, Μήπως ἐγὼ εἶμαι Ῥαββί; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶπας.

26. Καὶ ἐνῶ ἔτρωγον, λαβὼν ἡ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐλογήσας, ἔκοψε, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητάς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε τοῦτο· εἶναι τὸ σῶμα μου.

27. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες.

28. Διότι τοῦτο εἶναι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ὑπὲρ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

29. Σὰς λέγω δὲ, ὅτι δὲν θέλω πίνει εἰς τὸ ἐξῆς ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης; ὅταν πίνω αὐτὸ νέον μετ' ὑμῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς μου.

20. Ἐ σὶ οὐ ἔρρ, ρίγ πάσκη με τὲ διμπεδγιέτε,

21. Ἐ τὲκ χἀίγνε ἀτὰ πούχνε, οὐ θόττε· με τὲ βερτέτα οὐ θόμ γιούβει; σὲ νιὲ γκὰ γιούβει δὸ τὲ με παραδόσγε.

22. Ἐ σὶ οὐ χελμούανε σούμε, νι-σνε νιὲ γκὰ νιὲ τι θόσν' ἀτιγ, μὸς γιὰμ οὔνε ζότ;

23. Ἐ δὲ ἀτ' οὐ περφέιφκ ἐ θά· ἀτ' κὲ γγέου δόρρνε πάσκη με μούα ντὲ τζανάχε ἀτ' δὸ τὲ με παραδόσγε.

24. Ἐ ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ θέτε, σὶ κούντρ' ἔστε σκρούαρε πέρ τὲ, πὸ βὲ μπὰ τὲ νιερὶ, κὲ γκὰ ἀτ' παραδόσγετὲ ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ, με μίρρε κὲ ντὰ τὲ κὲ τὲ μὸς κὲ λέρε ἀτ' νιερὶ.

25. Ἐ δὲ Ἰούδα, ἀτ' κὲ παραδόσι ἀτὲ, οὐ περφέιφκ ἐ θά· μὸς γιὰμ οὔνε δασκάλ; ἰ θόττε ἀτιγ, τι ἐ θό.

26. Ἐ κούρ χἀίγνε ἀτὰ μόρρι Ἰησοῦτ' πούχνε, ἐ σὶ ἐ πεκότ, ἐ θεού, ἐ ἐ ἴπτε μαθητίβει, ἐ οὐ θά· μίρρι, ἐ χἀί, σὲ κούτγ ἔστε κούρμι ἰμ.

27. Ἐ μούαρρ ἐ δὲ ποτήρνε, ἐ σὶ εὐχαριστίσι, ἐ δὰ ντὰ τὰ, ἐ οὐ θά· πίγι γκὰ κεγιὸ τὲ φίθε.

28. Σὲ κεγιὸ ἔστε φιάκου ἰμ, ἐ διάτεσε σὲ ρε, κὲ δέρδετε πέρ σούμε, πέρ τὲ ντεγλερε φάγετε.

29. Ἐ δὲ οὐ θόμ γιούβει, σὲ δὸ τὲ μὸς πὶ σὸτ ἐ πάρρε γκὰ κεγιὸ πέρ· ἐ δρίσε γγέρα μπὰ τὲ δίτε κούρ τὰ πὶ ἀτὲ τὲ ρε με γιούβει πάσκη, ντὲ μπερετερὶ με γιὰτιτ σίμ.

30. Καὶ ἀφ' οὗ ὑμνησαν, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.

31. Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πάντες ὑμεῖς θέλετε σκανδαλισθῆναι ἐν ἐμοὶ τὴν νύκτα ταύτην· διότι εἶναι γεγραμμένον, «θέλω πατάξαι τὸν ποιμένα, καὶ θέλουσι διασκορπισθῆναι τὰ πρόβατα τῆς κοίτης.»

32. Ἀφ' οὗ δὲ ἀναστῆθῶ, θέλω ὑπάγειν πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

33. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς αὐτόν, Καὶ ἂν πάντες σκανδαλισθῶσιν ἐν σοὶ, ἐγὼ ποτὲ ἂν θέλω σκανδαλισθῆναι.

34. Εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι ταύτην τὴν νύκτα πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, τρεῖς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῆναι.

35. Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Πέτρος, Καὶ ἂν γείνηται χρεῖα νὰ ἀποθάνω μετὰ σοῦ, δὲν θέλω σὲ ἀπαρνηθῆναι. Ὁμοίως εἶπον καὶ πάντες οἱ μαθηταί.

36. Τότε ἐρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανῆ· καὶ λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς, Καθίσατε αὐτοῦ, ἐσφραγίσθητε καὶ προσευχηθῶ ἐκεῖ.

37. Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, ἤρchiσε νὰ λυπῆται καὶ νὰ ἀδημονῇ.

38. Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς, Περὶ λυπος εἶναι ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου, μείνατε ἐδῶ καὶ ἀγρυπνεῖτε μετ' ἐμοῦ.

39. Καὶ προχωρήσας ὀλίγον, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, προσευχόμενος καὶ λέγων, Πάτερ μου, ἐάν ᾔναι δυνατόν, ἅς παρελθῇ ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· ἀλλ' ἂν οὐκ ᾔνω, ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σὺ.

30. Εἰ σὶ οὐ φάλλῃς, δοῦλαί εἰς βάνε ντὲ μάλλ τὲ Οὐλίγιετ.

31. Ἀχίερε θότε μπὰ τὰ Ἰησοῦ, φίθῃ γιούβετ δὲ τὲ σκανδαλίσειν μπὲ μούα ντὲ χετὲ νάτε, σὲ ἔστε σπέρουαρε δὲ τί πῖε τζοπάνιτ, ἐ δὲ τὲ περ-χάπενε δέντ' ἐ στάνιτ.

32. Εἰ πὰς σὲ γιγάλλουριτ σὶ μ δὲ τὲ θέτε μὲ περπάρα σὲ γιούβετ ντὲ Γαλιλαίε.

33. Εἰ Πέτροα οὐ περφέιχ, ἐ ἰθὰ ἀτίγ, ἐ δὲ τὲ φίθῃ ντὲ οὐ σκανδαλίσειν μπὲ τί, οὐνε δὲ τὲ μὲ σκανδαλίσειν κούρρε.

34. Ἰ θὰ ἀτίγ Ἰησοῦ, βερτέτ ὁ μ τεχ τίγ σὲ ντὲ χετὲ νάτε πὰ χεντούαρε ἐ δὲ κοκόσι, τρι χέρε δὲ τὲ μὲ ἀρνίσειτ μούα.

35. Ἰ θὰ ἐτίγ Πέτροα, ἐ δὲ ντὲ οὐ δάστε τὲ βδέε μὲ τί πάσχε, δὲ τὲ μὲ τὲ ἀρνίσειν τί, ἀστοῦ θάνε ἐ δὲ φίθῃ μαθητίτε.

36. Ἀτε χέρε ἔγιεν πάσχε μὲ ἀτὰ Ἰησοῦ ντὲ φσιὰτ χε κούχετε Γεθσημανί, ἐ οὐ θότε μαθητίβετ, ρίγι χετοῦ, γγέρα, σὰ τὲ θέτε ἀτίγ τὲ φάλλεμ.

37. Εἰ σὶ μὲρρι Πέτρονε, ἐ δὲ τὲ δι δγιέλιμτ ἐ Ζεβεδέοσε, ζοῦ τὲ χελμόνειγ, ἐ τὲ πιχέτόνειγ.

38. Ἀχίερε οὐ θὸτ ἀτουρε χελμούαρε ἔστε σπέρτι ἱμ γγέρα ντὲ ἐδέλεγε, μπέτουι χετοῦ, ἐ ρίνι ζγιούαρε πάσχε μὲ μούα.

39. Εἰ σὶ βάτε πάχεξε μὲ τέγε, ἐχά περμιε μπὲ φάχε τὲ τίγ, τοῦκ' ἐ λιούτουρε, ἐ τοῦκ' ἐ θένε παπάτ ἱμ, ντὲ μούντ τὲ πένετε, λὲ τὲ σκόγε γχὰ μέγε κούιγ ποτήρ, πὲ γιὸ σὶ δοῦα οὐνε, πὲ σὶ δὲ τί.

40. Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς κοιωμένους, καὶ λέγει πρὸς τὸν Πέτρον, Οὕτω δὲν ἠδυνήθητε μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσητε μετ' ἐμοῦ;

41. Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

42. Πάλιν ἐκ δευτέρου ὑπῆγε καὶ προσευχήθη, λέγων, Πάτερ μου, ἐὰν δὲν ἦναι δυνατόν τοῦτο τὸ ποτήριον νὰ παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ, χωρὶς νὰ πῶ αὐτὸ, γεννηθήτω τὸ θέλημά σου.

43. Καὶ ἔλθὼν εὐρίσκει αὐτοὺς πάλιν κοιωμένους· διότι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἦσαν βεβαρημένοι.

44. Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς, ὑπῆγε πάλιν καὶ προσευχήθη ἐκ τρίτου, εἰπὼν τὸν αὐτὸν λόγον.

45. Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Κοιμᾶσθε τὸ λοιπόν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ ἐπλησίασεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν.

46. Ἐγέρθητε, ἅς ὑπάγωμεν· ἰδοὺ, ἐπλησίασεν ὁ παραδίδων με.

47. Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ, ὁ Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα ἠλθε· καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ.

48. Ὁ δὲ παραδίδων αὐτὸν ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς σημεῖον, λέγων, Ὅντινα φιλήσω, αὐτὸς εἶναι· πιάσατε αὐτόν.

49. Καὶ εὐθὺς πλησίασας πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εἶπε, Χαῖρε, Ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

40. Ε βγιέν ντέ μαθητιγ, ἐ ἰ φέν ἀτὰ κὲ φλίγνε, ἐ ἰθότε Πέτροσε· κὲ ὅτου νούκὲ μούντε τὲ ρίγετε νιὲ σαχὰτ τὲ ζγιούαρὲ πᾶσὲ μὲ μούα.

41. Ῥίνι ζγιούαρὲ, ἐ λιούτουני, κὲ τὲ μὸς ρίγι ντέ πιραξι, σὲ ὀπίρτι ἔστ' ἰ φόρτε, ἐ κούρμι νούκὲ μούντ.

42. Πάμετα πὲρ σὲ δίτιτ βάτε, ἐ οὐ φάλλ, ἐ θὸσ· παπάϊ ἴμ, ντέ μὸς μούντ τὲ ὀκόγὲ κούιγ ποτήρ γκὰ μέγε, κὲ τὲ μὸς ἐ πὶ ἀτὲ λὲ τὲ πένετὲ οὐρδερὶ ἴτ.

43. Ε σὶ ἔρδι, ἰ φέτι περσερὶ κὲ φλίγνε, σὲ ψὲ κένε ρέντουρε γκὰ φιούμι σίτ' ἐ τοῦρε.

44. Ε σὶ ἰ λιὰ ἀτὰ, βάτε πάμετα ἐ οὐ λιούτ πὲρ σὲ τρέτιτ, τούκ' ἐ θένε ἀτὲ φγιαλέ.

45. Α χιέρε ἔρδι ντέ μαθητιγ τὲ τιγ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· ἐ δὲ πὸ φλίγι, ἐ πρέχενι, γιὰ, οὐ ἀφερούα κόχα, ἐ ἰ πύρρι νιερλουτ ἴπετε ντέ δούαρρ τὲ φαγετόρεβετ.

46. Γκρέουνι, ἐ λὲ τὲ βέμι, νὰ, ἔρδι ἄφερ ἀἰ κὲ δὸ τὲ παραδόσγὲ μούα.

47. Ε πὰ κὲσουρε ἀἰ φγιαλένε, νὰ, Ιούδα νιὲ γκὰ τὲ δίμπεδγιέτε ἔρδι, ἐ δὲ μὲ ἀτὲ πᾶσὲ τούρμ' ἐ μάδε, μὲ θήκερα, ἐ μὲ δρούνιερ γκὰ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ πλείκτ' ἐ λαίιτ.

48. Ε ἀἰ κὲ παραδόσι ἀτὲ, δὰ ντὰ τὰ νισάν, ἐ οὐ θὰ ἀτὲ κὲ τὲ πούθ, ἀἰ ἔσττε πὸ ζίριε ἀτὲ:

49. Ε ἄτε τζᾶστ οὐ κιάς ντέ ἰησοῦἰ, ἐ ἰ θὰ φεζὲ δάσκαλ, ἐ δὲ ἐ πούθε ἀτὲ.

50. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Φίλε, διὰ τί ἤλθες; Τότε προσελθόντες, ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπίασαν αὐτόν.

51. Καὶ ἰδοὺ, εἰς τῶν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἔσυρε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ κτυπήσας τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως, ἀπέκοψε τὸ ὠτίον αὐτοῦ.

52. Τότε λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐπίστρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· διότι πάντες ὅσοι πιάσωσι μάχαιραν, διὰ μαχαιρας θέλουσιν ἀπολεσθῆ.

53. Ἢ νομίζεις ὅτι δὲν δύναμαι ἤδη νὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα μου, καὶ θέλει στήσει πλησίον μου περισσοτέρους παρά δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων;

54. Πῶς λοιπὸν θέλουσι πληρωθῆ αἱ γραφαί, ὅτι οὕτω πρέπει νὰ γείνη;

55. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς ἄλλους, εἰς ἐπὶ λησστήν ἐξήλθετε μετὰ μάχαιρῶν καὶ ξύλων νὰ μὲ συλλάβητε; καθ' ἡμέραν ἐκαθήμην πλησίον ὑμῶν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ δὲν μὲ ἐπίασατε.

56. Τοῦτο δὲ ἔλῳν ἔγεινε, διὰ νὰ πληρωθῶσιν αἱ γραφαί τῶν προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφῆσαντες αὐτόν, ἔφυγον.

57. Οἱ δὲ πιάσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἔφεραν πρὸς Καϊάφην τὸν ἀρχιερέα, ὅπου συνήχθησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι.

58. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτὸν ἀπὸ μακρόθεν, ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως· καὶ εἰσελθὼν ἔσω, ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, διὰ νὰ ἔδῃ τὸ τέλος.

50. Ἐ δὲ Ἰησοῦι ἰ θὰ ἀτίγ· μὶκ ψὲ ἔρδε; ἄτε χέρε οὐ κιάσνε, ἐ ὅτινε δούαρρτε μπι Ἰησοῦνε, ἐ ἐ ζούνε.

51. Ἐ νιὲ γκα ἀτὰ χέ κένε με Ἰησοῦνε, ντέρι δόρρνε ἐ κρέου θήζε ἐτίγ, ἐ φοδίτι κοπίλν' ἐ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερετ, ἐ ἰ πρέου βέσν' ἐτίγ.

52. Ἀτε χέρε ἰ θότ' ἀτίγ Ἰησοῦι, κθὲ θήζνε ντὲ βέντ τὲ σάγ, σὲ φίθ' ἀτὰ χέ ζένε θήζε, με θήζε δὲ τὲ χουμπάσνε.

53. Ἀ τὲ δούζετὲ σὲ νοῦζε μούντ νταστὶ τι λιούτεμ γιάτιτ σίμ, ἐ τὲ μὲ δερφόγε μὲ τέπερ σὲ διμπεδυιέτε τάγμε ἐγέγει;

54. Κίθ δὰ δὲ τὲ παφούχενε κάρτερατε, σὲ ζεστόδ δούχοστε τὲ πένετε.

55. Ἀτὲ σαχάτ οὐ θὰ Ἰησοῦι τούρμεβετ, πόσι μπεκουσάρ δούζτε με θήζερα, ἐ δὲ με δρούνερ τὲ ζέρι μούκ. γκα δίτε με γιούβετ ρίγε, ἐ διδάξγε ντὲ κίσε, ἐ νοῦζε με ζού.

56. Ἐ ζεγιὸ φίθ, οὐ πὲ, χέ τὲ παφούχαενε κάρτερατ' ἐπροφήτερετ. Ἀτὲ χέρε φίθ, μαθητέιγτὲ ἐ λιάεε ἀτὲ, ἐ ἴκνε.

57. Ἐ ἀτὰ σὶ ἐζούνε ἐ προυνε ντὶ Καγιάφα τὲ ἰ πάρι πρίφτερετ, ἀτγὲ χέ οὐ μπεγιόδε Γραμματέιγτε, ἐ δὲ πλεκεσία.

58. Ἐ Πέτρουα βίγ πὰς σίγ πέρ σὲ λιάρφουτ, γγέρα ντὲ αὐλή τὲ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερετ, ἐ σὶ χίρι πρέντα, ρίγ πάσκε με κοπίγ, τὲ σίχ τὲ παστὰίγμενε.

59. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν·

60. Καὶ δὲν εὔρον· καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, δὲν εὔρον. Ὑστερον δὲ προσελθόντες δύο ψευδομάρτυρες,

61. Εἶπον, Οὗτος εἶπε, Δύναμαι νὰ χαλάσω τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν νὰ οἰκοδομήσω αὐτόν.

62. Καὶ σηκωθείς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπε πρὸς αὐτόν, Δὲν ἀποκρίνεσαι; τί μαρτυροῦσιν οὗτοι κατὰ σοῦ;

63. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὲ ὀρκίζω εἰς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, νὰ εἴπῃς πρὸς ἡμᾶς, ἂν σὺ ἦσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

64. Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Σὺ εἶπας· πλὴν σὰς λέγω, εἰς τὸ ἐξῆς θέλετε ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.

65. Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέσχισε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων, Ὅτι ἐβλασφήμησε· τί χρεῖαν ἔχομεν πλέον μαρτύρων; ἰδοὺ, τώρα ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ.

66. Τί σὰς φαίνεται; Καὶ ἐκεῖνοι ἀποκριθέντες εἶπον, Ἐνοχὸς θανάτου εἶναι.

67. Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐγρόνθισαν αὐτόν· ἄλλοι δὲ ἐρράπισαν,

68. Λέγοντες, Προφήτευσον εἰς ἡμᾶς, Χριστέ, τίς εἶναι ὅστις σὲ ἐκτύπησε;

69. Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθε πρὸς αὐτόν

59. Ἐ σὲ πάρῃτ ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ πλεκεσία, ἐ δὲ εἶθε συνόδι κερκόϊγγνε μαρτυρὶ τὲ ῥέμε κόντρ' Ἰησοῦίτ, κὲ τὰ βρίσνε.

60. Ἐ νοῦκε φένε, ἐ ντόνε σὲ ἔρδε σούμε μαρτύρε τὲ ῥέμ, νεύκε φένε, ἐ μὲ παστὰίγ σὶ ἔρδε δι μαρτύρε τὲ ῥέμ·

61. Θάνε' κούϊγ, θὰ μούντ τὲ γκρεμὶς Κίσεν' ἐ Περντίσε, ἐ ντὲ τρὶ διτ τὰ δερτόϊγ ἀτέ.

62. Ἐ σὶ οὐ γκρὲ ἰ πάρι πρίφτερετ, ἰ θὰ ἀτίγ· φάρβε νοῦκε περφέφε; τζθόνε κετὰ κόντρε τίγ;

63. Ἐ Ἰησοῦί πουσόντε, ἐ οὐ περφέϊφκ ἰ πάρι πρίφτερετ, ἐ ἰθὰ ἀτίγ, τὲ βὲ μπὲ πὲ Περντίν' ἐ γγιάλε, τὲ νὰ θουατζ νέβετ ντὲ γὲ τί κριστί, ἰ πέρρι ἰ Περετίσε;

64. Ἐ θότ' ἀτίγ Ἰησοῦί, τί ἐ θε, πὸ οὐ θὸμ γιούβετ, κὲ σότι ἐ τούτγε δὸ τὲ σίχνι τὲ πέρρε ἐ νιερίουτ, κὲ τὲ ῥίγε μπάνε τὲ δγιάθετε τὲ φουκίσε, ἐ τὲ βίγε μπὶ ρὲ τὲ Κελίτ.

65. Ἀχίερε ἰ πάρι ἰ πρίφτερετ τζόρι ῥόπατ' ἐτίγ, ἐ θὸσ. σὲ βλασφημίση· ντζὰ δούχαενε μὲ μαρτύρε, νὰ, ντζὸτὶ ἐ διφούατε βλασφημίν' ἐ τίγ.

66. Σὲ γιὸ δούκετε γιούβετ, ἐ δὲ ἀτὰ οὐ περφέϊφκνε, ἐ θάνε· ἔσθε φαγετούαρ πὲρ εἰδέκεγε.

67. Ἀχίερε πεστίγτινε μπὲ φάκε τὲ τίγ, ἐ δὲ ἰ θάνε μὲ πουγγί, ἐ δὲ τζὰ ἰ ῥάνε μὲ σουπλιάκα.

68. Ἐ θόσνε προφητέψ ντὲ νέβετ Κριστ, τζίλι ἔστ' ἀὶ κὲ τὲ ῥά.

69. Ἐ Πέτρουα ῥίγ γιάσθε ντὲ αὐλή, ἐ ἔρδι ἄφερ τίγ νιὲ κοπίλλε,

μία δούλη, λέγουσα, Καὶ σὺ ἴσο
μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου.

70. Ὁ δὲ ἤρνήθη ἔμπροσθεν πάν-
των, λέγων, Δὲν ἐξεύρω τί λέγεις.

71. Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν εἰς τὸν πυ-
λῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλοι, καὶ λέγει
πρὸς τοὺς ἐκεῖ, Καὶ οὗτος ἦτο μετὰ
Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου.

72. Καὶ πάλιν ἤρνήθη μεθ' ἑρ-
κου, Ὅτι δὲν γινωρίζω τὸν ἄνθρωπον.

73. Μετ' ὀλίγον δὲ προσελθόντες
οἱ ἐστῶτες, εἶπον πρὸς τὸν Πέτρον,
Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶσαι· διότι
ἡ λαλιά σου σὲ κάμνει φανερόν.

74. Τότε ἤρρισε νὰ καταναθεμα-
τίζῃ καὶ νὰ ἐμύνη, Ὅτι δὲν γινωρίζω
τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εὐθὺς ἐρώναξεν
ὁ ἀλέκτωρ.

75. Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν
λόγον τοῦ Ἰησοῦ, ὅστις εἶχεν εἶπει
πρὸς αὐτὸν, Ὅτι πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀ-
λέκτωρ, τρεῖς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῆ.
Καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς.

Κεφ. κς'. 27.

ΟΤΕ δὲ ἔγεινε πρῶτῃ, συνεβουλεύ-
θησαν πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰη-
σοῦ, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν.

2. Καὶ δέσαντες αὐτόν, ἔφεραν
καὶ παρέδωκαν αὐτόν εἰς τὸν Πόν-
τιον Πιλάτον τὸν ἡγεμόνα.

3. Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδόσας
αὐτόν, ὅτι κατεδικάσθη, μεταμελη-
θεὶς ἐπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύ-
ρια εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ εἰς τοὺς
πρεσβυτέρους,

4. λέγων, Ἥμαρτον παραδόσας
αἷμα ἀθῶον. Οἱ δὲ εἶπον, Τί πρὸς ἡ-
μᾶς; σὺ ὄψει.

5. Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ

ἐἶθ' ἔδ' τί γέσσε πάσκει μὲ Ἰη-
σοῦν Γαλιλαίονε.

Εἰ ἀτὲ πῆρι ἄρνισι περπᾶρα φίθε-
βετ, ἐθ' νούχε δι σέτζ θούα.

74. Εἰ ἰὶ δόλι ἀτὲ ντὲ πόρτε ἐ πᾶ-
ἀτὲ νιὲ τιγέτερε, ἐ θόπε ντὰ τὰ χῆ-
κένε ἀτγῆ· ἐ δὲ κούιγ ἰσ πάσχε μὲ
Ἰησοῦνε Ναζωρέονε.

72. Εἰ πάμετα οὐ ἄρνισ μὲ πῆ,
χῆ νούχ' ἐ δι νιερίνε.

73. Εἰ μὲ νιετζίχεζε. σὶ ἔρδε ἄφερ-
ἀτὰ χῆ ρίγνε ἀτγῆ, ἰ θάνε Πέτροσε,
θερτέτ ἐ δὲ τί γκά, ἀτὰ γῆ, σὲ τῆ
φύλτουριτε τὰτ τῆ δερτότ τί.

74. Ατὲ χῆρε νίσι τῆ ἀναθεματί-
σχε ἐ τῆ πτόνετε, χῆ νούχ' ἐ νιούχ-
νιερίνε· ἐ ἀτὲ τζᾶστ χεντόι κοκόσι.

75. Εἰ οὐ κούιγτούα Πέτρονα
φγιαλέσε Ἰησοῦιτ, χῆ ἰ χῆσ θενε ἀτιγ,
σὲ πᾶ χεντούαρε κοκόσι, τῶν δὲ
τῆ μὲ ἄρνισετζ, ἐ δόλι γιάστε, ἐ
κιάου μὲ πιχελίμ.

Κρίε ἔνεζέτ ἐ ὀτάτετε. κς'. 27.

Εἰ οὐ πῆ μεγγῆς, οὐ μπεγιούα
φίθε τῆ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ
πλεκεσία ἐλαόιτ, ἐ κουβεντούανε κόν-
τρε Ἰησοῦιτ πῆρ τῆ θράρε ἀτῆ.

2. Εἰ σὶ ἐ λίδνε ἀτῆ, ἐ ὕπουνε ἐ ἐ
δάνε ντὲ Ἡγεμόνι Πόντιο Πιλάτουα.

3. Αχίερε σὶ πᾶ Ιούδα χῆ παρα-
δόσι ἀτῆ, σὲ οὐ δεμετούα· οὐ μεν-
μενδούα, ἐ κθέου πράπε τῆ τριδιγιέ-
τε τ' ἐρφέντατε, ντὲ τῆ πάρετ' ἐ
πρίφτερετ ἐ δὲ ντὲ πλεκεσί.

4. Εἰ οὐ θᾶ φεγέβα, χῆ παραδόσα
φιάκ τῆ πᾶ φάγε. Εἰ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε,
τζᾶερτ χέμι νᾶ, ντὲ κιάφε τέντα.

5. Εἰ σὶ γόδι ἄσπρετε ντὲ Κίσε

ναῶ ἀνεχώρησε· καὶ ἀπελθὼν ἐκρεμάσθη.

6. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον, Δὲν εἶναι συγκεχωρημένον νὰ θάλωμεν αὐτὰ εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον· διότι εἶναι τιμὴ αἵματος.

7. Καὶ συμβουλευθέντες ἠγόρασαν μὲ αὐτὰ τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, διὰ νὰ ἐνταφιάζωνται ἐκεῖ οἱ ξένοι.

8. Διὰ τοῦτο ὠνομάσθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος Ἀγρὸς αἵματος, ἕως τῆς σήμερον.

9. Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, αὐτοῦ· καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ ἐκτιμηθέντος, τὸν ὅποιον ἐξετίμησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,

10. καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὼς μοι παρήγγειλεν ὁ Κύριος.»

11. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ λέγεις.

12. Καὶ ἐνῶ ἐκατηγορεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίθη.

13. Τότε λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Δὲν ἀκούεις πόσα σοῦ καταμαρτυροῦσι;

14. Καὶ δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν οὐδὲ πρὸς ἕνα λόγον· ὥστε ὁ ἡγεμὼν ἐθαύμαζε πολὺ.

15. Κατὰ δὲ τὴν ἑορτὴν ἐσυνείθιζεν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἀπολύῃ εἰς τὸν ὄχλον ἕνα δέσμιον, ὅντινα ἤθελον.

16. Καὶ εἶχον τότε δέσμιον πε-

ῖλου, ἐ βάτε ἐ οὐ βουάρρ.

6. Ε δὲ τὲ πάρετ ἐ πρίφτερετ, σὲ μούάρρῃ ἄσπρετε, θάνε, νούκ' ἔστ' ἐ οὐδεσε τὶ θέμε ξετὸ ντὲ Κορβανὰ, σὲ ψὲ γιάνε τὲ ὄπερπλίεριτ' ἐ φιάκουτ.

7. Ε σὶ πένε κουβέντ, πλένε μὲ ἀτὸ ἄρρῆν' ἐ κεραμιδτζίουτ, πὲρ τὲ κάλτουρε ντὲ θάρρε τὲ χούαῖγτε.

8. Πρὰ ἀντάιγ ἰ θόν' ἀσαῖγτ ἄρρετ γγέρα σὲτ ἄρρ' ἐ φιάκουτ.

9. Αχιέρε παφούα ἀγιδὸ κὲ οὐ θὰ γκὰ προφήτη Ἰερεμία, κὲ θότε, μούάρρῃ τὲ τριδγιέτε τ' ερφέντατε, τὲ ὄπερπλίεριτ' ἐ ἀτίγ κὲ πλένε μὲ παζάρ γκὰ τὲ πίγτ' ἐ Ἰσραήλιτ.

10. Ε ἰ δάτε ντ' ἄρρε τὲ κεραμιδτζίουτ, σὶ κούντρε μὲ δεφτόῖ μούα ζότι.

11. Ε Ἰησοῦι οὐ προῦ περπάρα Ἠγεμόνιτ, ἐ ἐ πίετι ἀτὲ Ἠγεμόνι, ἐ ἰ θόσ, τὶ γὲ μπρέτι ἰ Τζιφούτετ; ἐ δὲ Ἰησοῦι ἰ θότ' ἀτίγ' τὶ ἐ θούα.

12. Ε κουρ ἐκαλεζόγιγε ἀτὲ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ πλέκτε, νούκε περφέφειγ φάρρε.

13. Αχιέρε ἰ θότε Πιλάτουα, νούκε διφιδὸν σὰ θόνε ξετὰ κόντρε τίγ;

14. Ε νούκε γιού περφέφικ ἀτίγ ἄς ντὲ νιὲ φγιαλέ, κάκε κὲ οὐ τζιουδίτ Ἠγεμόνι ὄούμε.

15. Ε ντὰ τὸ διτ τὲ πάσκεισε κίστε ζακὸν Ἠγεμόνι κὲ τὲ λεῶδν λαῶιτ νιὲ τὲ ζιντζίριτ τζίλινε κὲ τὲ δούαῖγνε.

16. Ε ἄτε χέρε κίσνε ντὲ ζιντζίρ

ριβόητον, λεγόμενον Βαραββᾶν.

17. Ἐνῶ λοιπὸν ἦσαν συνηγμένοι εἶπε πρὸς αὐτοῦ; ὁ Πιλάτος, Τίνα θέλετε νὰ σᾶς ἀπολύσω; τὸν Βαραββᾶν, ἢ τὸν Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν;

18. Ἐπειδὴ ἤξευρεν ὅτι διὰ φόβου παρεδῶκαν αὐτόν.

19. Ἐνῶ δὲ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα, Ἄπεγε τοῦ δικαίου ἐκείνου· διότι πολλὰ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν.

20. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ προσβύτεροι ἐπεισαν τοὺς ὄχλους νὰ ζητήσωσι τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν νὰ ἀπολέσωσι.

21. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἡγεμὼν, εἶπε πρὸς αὐτοῦ; Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο νὰ σᾶς ἀπολύσω; Οἱ δὲ εἶπον, Τὸν Βαραββᾶν;

22. Αἰεὶ πρὸς αὐτοῦ; ὁ Πιλάτος, Τί λοιπὸν νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν; λέγουσι πρὸς αὐτόν πάντες, Σταυρωθήτω.

23. Ὁ δὲ ἡγεμὼν εἶπε, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν; Οἱ δὲ περισσότερον ἔκραζον, λέγοντες, Σταυρωθήτω.

24. Καὶ ἰδὼν ὁ Πιλάτος, ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ, ἐνίψε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου, λέγων, Ἄθως εἶμαι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ἔψεσθε.

25. Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε, Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἄς ἦναι ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.

26. Τότε ἀπέλυσεν εἰς αὐτοῦς τὸν Βαραββᾶν· τὸν δὲ Ἰησοῦν μαστιγῶσας, παρέδωκε διὰ νὰ σταυ-

ρῆσθε τὸν δίκαιον καὶ ἐθόνη Βαραββᾶν.

17. Εἰ σὶ κείνι μπεγέδουρε ἀτὰ, οὐ θὰ ἀτοῦρε Πιλάτουα. τζίλινε δότι τὲ οὐ λεσόιγ γιούβετ, Βαραβάνε, ἀ Ἰησοῦνε, καὶ κιούχαετε Κρίστι;

18. Σὲ ψὲ ἐκουπετόι καὶ γὰρ ζηλία ἐκίον' ἀτὲ παραδούσουρε.

19. Εἰ σὶ ντένι αἶ μπι φρόνι ἔξερφόι φρούαγια ἐτίγ, ἐί θὰ, μὲ οὐ τραζὸ ντὲ πούνερα τὰ τίγ ἡιερίουτ' σὲ δρέιγτε, σὲ ψὲ σούμε πεσόδα σὺτ μπε Γιούμε περ ἀτέ.

20. Εἰ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ πλεκεσία μπούσνε κόζενε πόνεσε, καὶ τὲ κερκόγενε Βαραβάνε, ἐ Ἰησοῦνε τὰ θρίσνε.

21. Εἰ δὲ ἡγεμόνι οὐ περφέιτ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε, τζίλινε δότι γὰρ τὲ δι τὲ οὐ λεσόιγ γιούβετ; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε, Βαραβάνε.

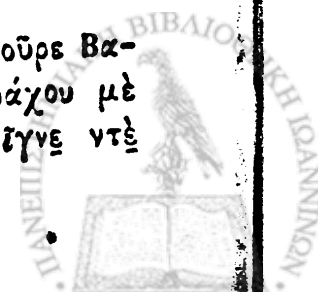
22. Οὐ θὸτ' ἀτοῦρε Πιλάτουα τζτὰ πέι, δὰ Ἰησοῦνε καὶ κιούχαεσ. Κρίστι; ἰ θάν' ἀτίγ τὲ φίθε λέ τὲ μπερθένετε ντὲ Κρούικ.

23. Εἰ δὲ ἡγεμόνι οὐ θὰ σέτζ τὲ ζέικ πέρι; ἐ ἀτὰ μὲ τέπερ θερίσνε, ἐ θόσνε, λέ τὲ μπερθένετε ντὲ κρούικ.

24. Εἰ σὶ ἐ πὰ Πιλάτουα, καὶ οὐ καὶ μόντ τὲ πέγε φί, πὸ μὲ σούμε καλαμπαλέκ πένετε, μὲρρι οὐγε; ἐ λιάου δούάρτε περπάρα λαβίτ, ἐ θὰ γιάμ πὰ φαίγ γὰρ φιάκου ἐπετίγ σὲ δρέιγτιτ, γιού ἐ πάτζε μπε κιάρε.

25. Εἰ οὐ περφέιτκ φίθε λαβί ἐ θὰ φιάκου ἰ ἀτίγ μπι νάβετ, ἐ δὲ μπι δγιέλυμ τάνε.

26. Αἰχίερε οὐ λεσόι ἀτοῦρε Βαραβάνε, ἐ Ἰησοῦνε, σὶ ἐ ράχου μὲ καμτζι, ἐ δὰ τὰ μπερθέιγνε ντὲ

ρωθῆ.

27. Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος, παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήθρυσαν ἐπ' αὐτὸν ὄλον τὸ τάγμα τῶν στρατιωτῶν.

28. Καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, ἐνέδυσαν αὐτὸν χλαμίδα κοκκίνην.

29. Καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἔθεσαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ κάλαμον εἰς τὴν δεξιάν αὐτοῦ· καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιζον αὐτὸν, λέγοντες, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

30. Καὶ ἐμπύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

31. Καὶ ἀφοῦ ἐνέπαιζαν αὐτὸν, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμίδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἔφεραν αὐτὸν διὰ τὰ σταυρώσωσιν.

32. Ἐνῶ δὲ ἐξήρχοντο, εὔρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνομαζόμενον Σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν διὰ τὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

33. Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅστις λέγεται Κρανίου τόπος,

34. Ἔδωκαν εἰς αὐτὸν τὴν πίην ὅξος μεμιγμένον μετὰ χολῆς· καὶ γευθεὶς δὲν ἤθελε τὴν πίην.

35. Ἀφοῦ δὲ ἐσταύρωσαν αὐτὸν διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλοντες κλῆρον· διὰ τὰ πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου, «Διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτιά μου εἰς ἑαυτοὺς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον».

36. Καὶ καθήμενοι, ἐφύλαττον αὐτὸν ἐκεῖ.

37. Καὶ ἔθεσαν ἐπάνωθεν τῆς

Κρούικ.

27. Αἰχίερε τρίματ' ἐ Ηγερόνιτ, ἐμούαρρε Ιησοῦνε ννέ Πρετόριο, ἐ μπεγιούαδε μπι ἀτέ φίθε ὄλοξετε;

28. Ε σὶ ἐ σθέσνε, ἰ βούνε σίπερ νιέ Χλαμίδε τὲ κούκε.

29. Ε πλέξνε κουρόρε γὰ φέμπα, ἐ βούνε μπι κριε τὲ τιγ, ἐ ἰ δάνε ἐ δὲ καλάμ. μπὲ δόρρε τὲ δγιάθετε τὲ τιγ. ἐ πίννε μπε φιούιέ περπάρα τιγ, ἐ περκέσνε μὲ ἀτέ ἐ ἰ θόσνε, φεζὸ ὦ μπρετ ἰ τζιφούτετ.

30. Ε σὶ πεστίννε ντέ ἀτ' μούαρρε καλάμνε ἐ ἰ πίννε μπὲ κόχε τὲ τίγ.

31. Ε σὶ ἐ περκέσνε ἀτέ, ἰ ντζούαρε χλαμίδνε, ἐ ἰ θέσνε ῥόπατ' ἐ τιγ, ἐ ἐ σπουνε τὰ μπερθέίννε ντέ Κρούικ.

32. Ε σὶ δούαλε φένε νιέ νιερί γὰ Κυρίνι, ἔε ἰ θόσνε Σίμον, ἀτέ μούαρρε ἀγκαρί, ἔε τὲ γκέρρε Κρούικν' ἐτίγ.

33. Ε σὶ ἔρδι ντέ βέντ ἔε κιούχαετε Γολγοθᾶ, ἀτ' ἔσνε ἔε θούχαετε βέντ' ἰ κέρρεβετ.

34. ἰ δάνε ἀτίγ τὲ πίγ οὔθουλε τραζούαρε μὲ βερέρ, ἐ σὶ ἐβουρί ντέ φύγε, νούλε δούαίγ τὲ πίγ.

35. Ε σὶ ἐ κρουκιάσνε ἀτέ, νταίγτινε ῥόπατ' ἐτίγ, σὶ ὄτουνε ὄρτε, ἔε τὲ παφούχαετε ἀγιδ ἔε κὲ θένε γὰ προφήτη, ἰ νταίγνε ῥόπατ' ἐμία μὲ θέτεχε τὲ τοῦρε, ἐ μπι ῥόπε τίμε ὄτίνε ὄρτ.

36. Ε ρίννε, ἐ ρούαίννε ἀτέ ἀτγέ.

37. Ε βούνε μπι κριε τὲ τιγ φαίγν'

κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν κατηγορίαν αὐ-
του γεγραμμένην, ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ
ΙΗΣΟΥΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥ-
ΔΑΙΩΝ.

38. Τότε ἐσταυρώθησαν μετ' αὐ-
του δύο λησται, εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ
εἷς ἐξ ἀριστερῶν.

39. Οἱ δὲ διαβλίνοντες ἐβλασ-
φήμουν αὐτὸν, κινουῦντες τὰς κεφαλὰς
αὐτῶν,

40. Καὶ λέγοντες, Ὁ χαλῶν τὸν
ναὸν, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδο-
μῶν, σῶσον σεαυτὸν ἂν ᾖται Υἱὸς
τοῦ Θεοῦ, κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυ-
ροῦ.

41. Ὅμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιε-
ρεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμμα-
τέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον,

42. Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν δὲν
δύναται σῶσαι ἂν ᾖται βασιλεὺς τοῦ
Ἰσραὴλ, ἃς καταβῆ τῶρα ἀπὸ τοῦ
σταυροῦ, καὶ θέλομεν πιστεύσει εἰς
αὐτόν·

43. Πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν ἃς
σῶσαι τῶρα αὐτόν, ἐὰν θέλῃ αὐτόν·
ἐπειδὴ εἶπεν, Ὅτι Θεοῦ Υἱὸς εἶμαι.

44. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ οἱ λησται οἱ
συσταυρωθέντες μετ' αὐτοῦ, ὠνείδι-
ζον εἰς αὐτόν.

45. Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκό-
τος ἔγεινεν ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥ-
ρας ἐνάτης.

46. Περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν
ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ φωνῆς με-
γάλης, λέγων, «Ὡλί, Ὡλί, λαμὰ
σαβαχθανί;» τουτέστι, «Θεέ μου,
Θεέ μου, διὰ τί με ἐγκατέλιπες;»

47. Καὶ τινὲς τῶν ἐκεῖ ἐσώτων
ἀκούσαντες, ἔλεγον, Ὅτι τὸν Ἥλιον
φωνάζει οὗτος.

ἐτίγ ὄκρούαρε· ΚΟΥΙΓ ΕΞΤΕ ΙΗ-
ΣΟΥΙ ΜΠΡΕΤΙ Ι ΤΖΙΦΟΥΤΕΤ.

38. Ἀτε γέρε οὐμπερθίενε ντέ
Κρούικ με ἀτέ πάσχε δι κουσάρε
νιέρι μπάνε τὲ δγιαθέτε, ε νιέρι
μπάνε τὲ μέγγερε.

39. Ε ἀτὰ χὲ ὄκρίγνε ε σάϊγνε
ἀτέ, τούκ' ε τούντουρε κόζεν' ἐτούρε.

40. Ε τούκ' ε θένε· τι χὲ γκρεμί-
σγε Κίσεινε, ε μπὲ τρι διτ' ε δερτόγε,
ὄπετὸ βέτεχενε τέντε· ντέ γέ ἰ πύρρι
Περντίσε, ζήριτ γκά Κρούικι.

41. Αὐτοῦ ε δὲ τὲ πάρετ' ἐπρί-
ρτερετ, ε περκέσνε πάσχε με Γραμ-
ματικότε ε δὲ με πλεκεσίνε, ε θόσνε.

42. Τὲ τγέρε ὄπετότ', ε βέτεχεν'
ἐτίγ νούχε μούντ τὲ ὄπετόγχε ντέ
ἔσττε μπρετ' ε Ἰσραήλιτ, λε τὲ ζήρεττε
νιαστί γκά Κρούικι, ε δὲ τὲ πεσό-
γμε με μπὲ τὲ.

43. Κὰ θάρσνε ντέ Περντία, λε
τὰ ὄπετόγχε νταστί ἀτέ νιέσσε χὲ ε
δὲ ἀτέ, σε αἰ θά· χὲ πύρρι ἰ Περντίσε
γιάμ.

44. Τὲ τίλιατε θόσσε ε δὲ κου-
σάρετε χὲ κένε κρουκιάσουρε με τὲ
πάσχε, ε ἐσάϊγνε ἀτέ.

45. Ε χὲ γκά τὲ φιάσσε σαχάτε,
γγέρα ντέ νέντε, οὐ πὲ ἐρεσίρε ντέ
φίθε δέ.

46. Ε μπὲ τὲ νέντενε σαχάτ,
θύρρι Ἰησοῦτ' με ζὲ τὲ μάδ, ε θά·
Πλί, «Ὡλί, λαμὰ σαβαχθανί,» χὲ δὲ
τὲ θόσσε, «Περντία ἰμε, Περντία ἰμε,
Περντία ἰμε, πέρ σε με λε;»

47. Ε τζά γκά ἀτὰ χὲ ρίγνε ἀτγέ,
σι ἐδίφιούανε θάνε, σε κουίγ Θερρέτ
Ἥλιανε.

48. Καὶ εὐθὺς ἔδραμεν εἰς ἐξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν σπόγγον, καὶ γεμίσας ὄξους, καὶ περιθέσας εἰς κάλαμον, ἐπότιζεν αὐτόν.

49. Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, Ἄφες, ἃς ἴδωμεν ὅν ἔρχεται ὁ Ἡλίας νὰ σώσῃ αὐτόν.

50. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν κράζας μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα.

51. Καὶ ἰδοὺ, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν·

52. Καὶ τὰ μνημεῖα ἠνοίχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἀνέστησαν,

53. Καὶ ἐξεληθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφανίσθησαν εἰς πολλούς.

54. Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ φυλάττοντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦτο οὗτος.

55. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαί, ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· αἵτινες ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὑπηρετοῦσαι αὐτόν.

56. Μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσή, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

57. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τὸ ὄνομα Ἰωσήφ, ὅστις καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

58. Οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον, ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος προσέταξε νὰ ἀποδοθῇ τὸ σῶμα.

48. Ε ἄτε τζάστ οὐ λεῖσοῦα νιέ γκά ἀτά, ἐ μάρρι νιέ σφογγάρ, ἐ σι ἐμπούσι μὲ οὔθουλε, ἐ βοῦ ντέ νιέ καλάμ. ἐ ἐ ποτίσ ἀτέ.

49. Ε τετγιέρε θόσνε, λέ τε λέμε, τε σόχμε, ντέ βγιέν Ηλία τὰ σπετόγε ἀτέ.

50. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐρρι πάμετα μὲ ζε τὲ μάδ, ἐ δὰ σπέρτινε.

51. Ε γιά περδέγια ἐ ναόιτ οὐ τζιούαρ μπὲ δι, κὲ σίπερ ἐ γγέρα περ πὸσ ἐ δὲ δέου οὐ τούντ, ἐ φούρρετε οὐ τζάιγτινε.

52. Ε δὲ θάρρετε οὐ χάπνε, ἐ δὲ σούμμε κούρμε τε σενγτόρεβετ κὲ φλίγνε οὐ γγιάλνε.

53. Ε σι οὐ γγιαλέ γκά θάρρετε, πὰς σὲ γγιαλούριτ' ἐ ἀτίγ, χίνε ντέ κιουτέτ τε σεντερούαρ ἐ οὐ δούκνε ντέ σούμμε.

53. Ε Κίντεσι ἐ δὲ ἀτά κὲ κίνε μὲ τε πάσχε, ἐ ρούαίγνε Ἰησοῦνε, σὶ πάνε τερμέτνε, ἐ δὲ ἀτὸ κὲ οὐ πένε, οὐ φρικούανε σούμμε, ἐ θάνε, βερτέτ πίρρι ἰ Περντίσε κὲ κούιγ.

55. Ε Ατγὲ κένε ἐ δὲ φρά σούμμε, ἐ βεστρόιγνε πὲρ σὲ λιάρφουτ, ἀτὸ ἔρδε πὰς Ἰησοῦιτ γκά Γαλιλαία, ἐ ἐ σερπέιγνε ἀτίγ.

56. Πάσκε μὲ ἀτὸ ἰσ Μαγδαλινὴ Μαρία, ἐ δὲ Μαρία μέμα ἐ Ἰακώβιτ, ἐ δὲ Ἰωσίουτ, ἐ δὲ μέμα ἐ πίγχετ σὲ Ζεβεδαίωσε.

57. Ε σι οὐ ἔρρ, ἔρδι νιέ νιερί ἐ πάτουρε γκά Αριμαθία, κὲ κιοῦχα-εἶγ Ἰωσήφ, κὲ ἐ δὲ αἱ κὲ μαθητὶ ἐ Ἰησοῦιτ.

58. Κούιγ βάτε ντέ Πιλάτουα, ἐ κερκόι κούρμιν' ἐ Ἰησοῦιτ, ἀτέ χέρε Πιλάτουα πορσίτι τε ἴπετε κούρμι.

59. Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ, ἐτύλιξεν αὐτὸ μὲ σινδὸνα καθαράν,

60. Καὶ ἔθεσεν αὐτὸ ἐν τῷ νέῳ αὐτοῦ μνημείῳ, τὸ ὁποῖον ἐλατόμνησεν ἐν τῇ πέτρᾳ· καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν εἰς τὴν θύραν τοῦ μνημείου, ἀνεχώρησεν.

61. Ἦτο δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

62. Καὶ τῇ ἐπαύριον, ἣτις εἶναι μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τὸν Πιλάτον,

63. Λέγοντες, Κύριε, ἐνεθυμήθημεν, ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, Μετὰ τρεῖς ἡμέρας θέλω ἀναστῆθῃ.

64. Πρόσταξον λοιπὸν νὰ ἀσφαλίσθῃ ὁ τάφος ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλθόντες διὰ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν, καὶ εἰπῶσι πρὸς τὸν λαόν, Ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ θέλει εἶσθαι ἡ ἐσχάτη πλάνη χειροτέρα τῆς πρώτης.

65. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Ἐχετε φύλακας· ὑπάγετε, ἀσφαλίσατε καθὼς ἐξεύρετε.

66. Οἱ δὲ ὑπήγον, καὶ ἠσφάλισαν τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον, καὶ ἐπιστήσαντες τοὺς φύλακας.

Κεφ. κη'. 28.

ΑΦΟΥ δὲ ἐπέρασε τὸ σάββατον, περὶ τὰ χαράγματα τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, νὰ θεωρήσωσι τὸν τάφον.

2. Καὶ ἰδοὺ, ἐγένετο σεισμὸς μέ-

59. Ἐ σὶ μόρρι κούρμνε Ἰωσήφ, ἐ τιλίξι ντὲ νιὲ τζαρτζάφ, τὲ παστρουάρε.

60. Ἐ ἐ βουρι ἀτὲ ντὲ θάρρ τὲ τὶγ τὲ ρί, ἕξ ἐ χιῶ ρέμουάρε ντὲ ὀπέλιε, ἐ σὶ βουρι νιὲ φούρρ τὲ μάδ ντὲ δέβρε, ἴκου.

61. Ἐ ἀτγὲ κὲ Μαγδαλινὴ Μαρία, ἐ δὲ τγιατέρα Μαρία, κὲ βίγνε περτοίγ θάρρριτ.

62. Ἐ τὲ νέσερμνε ἕξ ἔστρε πὰς τὲ πρέμτεσε οὐ μπεγιούαδε τὲ πάρετ ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ φαρισείγτε ντὲ Πιλάτουα.

63. Ἐ ἰ θάνε· ζῶτ, οὐ κουϊγτούαμ σὲ αἰ φενιέστγιάρι θά κούρ κὲ ἰ φιάλε, σὲ πὰς τρι δίτετ δὸ τὲ γγιαλέγ.

64. Πορσιτ δὰ τὲ ρούγτετε θάρρι, γγέρα τὲ τρέτενε δίτε· σὲ μὸς βίγνε μαθητείγτ' ἐτίγ νάτενε, ἐ ἐ βγιέδνε ἀτὲ, ἐ θόνε τὲ λαόι, οὐ γγιαλ γχὰ τὲ θδέκουριτε, ἐ δὸ τὲ πένετε φενιέστρα ἐ παστάιγμε, μὲ ἐ λίφε σὲ ἐ πάρα.

65. Ἐ δὲ Πιλάτουα οὐ θὰ ἀτουρε· ξένι κουστοδίνε (τρίματε ἕξ ρουαίγνε) γαίγδενι, ἐ ρουαίγνι σὶ κούντρε δίνι.

66. Ἐ δὲ ἀτὰ σὶ θάνε, ρουαίγνι τινε θάρρε· ἐ βουλιόσνε φούρρε μὲ κουστοδίνε πάσχε.

Κρίε Ενεζέτ ἐτέτετε, κη'.

Ε τὲ ὀετούνε μπρέμα, κούρ νίσι τὲ κδίχειγ ἐ Διελια ἐ πάρα δίτε ἐ γιάβεσε, ἐρδι Μαγδαλινὴ Μαρία ἐ δὲ τγιατέρα Μαρία τὲ ὀίχνε θάρρε

2. Ἐ γὰρ οὐ πὲ τερμέτ ἰ μάδ, σὶ

γας· διότι ἄγγελος Κυρίου καταβάς ἐξ οὐρανοῦ, ἦλθε καὶ ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ.

3. Ἦτο δὲ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ἀστραπή, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιῶν.

4. Καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐταράχθησαν οἱ φύλακες, καὶ ἔγειναν ὡς νεκροί.

5. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος, εἶπε πρὸς τὰς γυναῖκας, Μὴ φοβεῖσθε σεῖς· διότι ἐξεύρω, ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε.

6. Δὲν εἶναι ἐδῶ· διότι ἀνέστη, καθὼς εἶπεν· ἔλθετε, ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος.

7. Καὶ ὑπάγετε ταχέως, καὶ εἶπατε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ὅτι ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ ἰδοὺ, ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ αὐτόν· ἰδοὺ, σὰς εἶπον.

8. Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχέως ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον νὰ ἀπαγγείλωσι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

9. Ἐνῶ δὲ ἤρχοντο νὰ ἀπαγγείλωσι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἰδοὺ, ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐτὰς, λέγων, Χαίρειτε. Καὶ ἐκεῖναι προσελθοῦσαι, ἐπίσταν τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτόν.

10. Τότε λέγει πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε, ἀπαγγείλατε πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ ἐκεῖ θέλουσι μεῖ ἰδεῖ.

11. Ἐνῶ δὲ αὐταὶ ἀπῆρχοντο, ἰδοὺ, τινὲς τῶν φυλάκων, ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς πάντα τὰ γενόμενα.

ἔγγελ' ἰ ζότιτ ζπρίτι. γκὰ Κλελι, ἐ ἔρδι ἐ ρουκουλίσι. Φούρρε γκὰ δέρρα, ἐ βάρριτ, ἐ ρίγ σίπερ μπι τέ.

3. Ε κὲ πουκουρία ἐτιγ πόσι βε-
τετίμε, ἐ τὲ βέσουριτ ἐτιγ τὲ πάρδε
πόσι ζπόρρα.

4. Ε γκὰ φρίκ' ἐτιγ οὐ δρούαδε
ἀτὰ κὲ ρουαῖγνε, ἐ οὐ πένε πόσι τὲ
ἐδέκουρε.

5. Ε ἔγγελι οὐ περφέιφκ, ἐ οὐ θότ
φράβητ, μὸς οὐ τρέμπνι γιου σὲ
οὐν' ἐ δι κὲ κερκόνι Ἰησοῦνε τὲ μπερ-
θίερνε ντὲ Κρούικ.

6. Νούκ' ἔστὲ κετοῦ, πὸ οὐγγιάλ,
σι κούντρος θὰ ἔγιανι ἐ σίχνι βέντνε
τέκ κὲ ζότι.

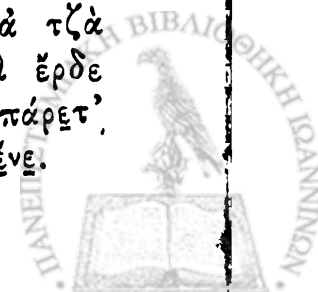
7. Ε χαῖγδενι κετὲ τζάστ, ἐ θοῖ
μαθητίβητ σὲ τίγ, σὲ οὐ γγιαλ γκὰ
τὲ ἐδέκουριτε, ἐ γιὰ βέτε με περπά-
ρα γκὰ γιούβητ ντὲ Γαλιλαίε. ἀτγὲ
δὸ τὰ σίχνι ἀτὲ, γιὰ, οὐ ἀθάτζε
γιούβητ.

8. Ε δούαλε ἀτὲ τζάστ γκὰ βάρ-
ρι με φρίκε, ἐ δὲ με φάζ τὲ μάδ, ἐ
βάνε με βράπ τοῦ ρουφέιγνε μαθη-
τίβητ σὲ τίγ.

9. Ε τέκ βείγνε τοῦ ρεφείγνε μα-
θητίβητ σὲ τίγ, νὰ, ἐ οὐ δούαλ περ-
πάρα ντὰ τὸ Ἰησοῦι ἐ οὐ θὰ, φε-
ζόνι. Ἐ δὲ ἀτὸ οὐ κιάσνε ἐ ἰ ζούνε
κέμπετ' ἐτιγ, ἐ γιου φάλλε.

10. Ατε χέρε οὐ θότ' ἀτοῦρε
Ἰησοῦι, μὸς οὐ τρέμπνι, πὸ χαῖγ-
δενι, ἐ ρεφένι βελάζερετ σὲ μι, τὲ
βίγνε ντὲ Γαλιλαίε, ἐ ἀτγὲ δὸ τὲ
μὲ σόχενε.

11. Ε κούρ βείγν' ἀτὸ, νὰ τζὰ
γκὰ τρίματε κὲ ρουαῖγνε, σι ἔρδε
ντὲ κιοιτέτ, δεφτούανε ντὲ τὲ πάρετ',
ἐ πρίφτερετ, φίθ' ἀτὸ κὲ οὐ πένε.

12. Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ συμβουλευθέντες, ἔδωκαν εἰς τοὺς στρατιώτας ἀργύρια ἱκανά,

13. Λέγοντες, Εἶπατε, Ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλθόντες διὰ νυκτός ἔκλεψαν αὐτὸν, ἐνῶ ἡμεῖς ἐκοιμώμεθα.

13. Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐνώπιον τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς θέλομεν πείσει αὐτὸν, καὶ ἐσᾶς θέλομεν κάμει ἀμερίμνους.

15. Ἐκεῖνοι δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια, ἔπραξαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον.

16. Οἱ δὲ ἔνδεκα μαθηταὶ ὑπήγουν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος, ὅπου παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς.

17. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, προσεκύνησαν αὐτόν· τινὲς δὲ ἐδίστασαν.

18. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἐδόθη εἰς ἐμὲ πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῶ καὶ ἐπὶ γῆς.

19. Πορευθέντες λοιπὸν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος,

20. Διδάσκοντες αὐτοὺς νὰ φυλάττωσι πάντα ὅσα παρήγγειλα εἰς ἐσᾶς· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ εἶμαι μεθ' ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

12. Εἰ σὶ οὐ μπεγιούαδε πᾶσῃ με πλεκεσίνε, ἐ πένε μουσαβερε, οὐ δᾶνε τρίμαβετ οὐόμε ἄσπρε.

13. Εὐ θάνε, τὲ θότ σὲ μαθητίτ' ἐτιγ ἔρδε νάτενε, κούρ φλέρεμ νάβετ, ἐ ἐ βούαδε ἀτέ.

14. Εὐ ντοῦ διφιόφτε χεγιό ντὲ ἡγερόνι, νέβετ ἐ τζιούτγεμμε ἀτέ, ἐ γιούβετ οὐ πέγεμμε τὲ μὸς κένι ντονιὲ τὲ χέικ.

15. Εὐ δὲ ἀτὰ σὶ μούαρε ἄσπρετε πένε σὶ κούντρ' ἰ μψούανε, ἐ δόλι χεγιό φγιαλε γκα τζιφούτε γγέρα σότ.

16. Εὐ τὲ δίμπεδγιέτε μαθητέτε θάνε ντὲ Γαλιλαίε, ντὲ μάλλ χὲ οὐ θὰ Ἰησοῦι ἀτοῦρε.

17. Εὐ σὶ ἐ πάνε ἀτέ, γιού φάλλε, ἐ τζὰ κένε με δι μέντ

18. Εὐ σὶ ἔρδι ἄφερ Ἰησοῦι, οὐ φόλλι ἀτοῦρε, ἐ οὐ θὰ μὺ δᾶ τζδὸ οὔρδετ ντὲ δέ.

19. Χαῖγδενι ἀδᾶ, ἐ διδάξνι φίθε φιλίτε, ἐ τί παφεζόνι ἀτὰ ντ' ἔμετ τὲ Γιατίτ, ἐ δὲ τὲ Πίριτ, ἐ δὲ τὲ Σέντιτ Σπίρτ.

20. Εὐ διδάξνι ἀτὰ τὲ ρούαγενε φίθε σᾶ οὐ ποσίτα γιούβετ, ἐ γιὰ οὔνε γιάμ με γιούβετ φίθε δίτε, γγέρα ντὲ τὲ σόσουρε τὲ γέτεσε· βερτέτ.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. α'. 1.

ΑΡΧΗ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ·

2. Καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, « Ἴδού, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. »

3. « Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ. »

4. Ἦτο δὲ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύττων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

5. Καὶ ἐξήρχοντο πρὸς αὐτὸν ὄλος ὁ τόπος τῆς Ἰουδαίας, καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται, καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

6. Ἦτο δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ἔχων ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ τρώγων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.

7. Καὶ ἐκήρυττε, λέγων, Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ἔπιω μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος σκύψας νὰ λύσω τὰ λωρίων τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ.

8. Ἐγὼ μὲν σᾶς ἐβάπτισα ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ.

9. Καὶ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γα-

ΣΕΝΤΙΟΥΓΓΙΛΙ

* Ι ΜΑΡΚΟΣ Ε.

Κρίε Επάρε α'. 1.

ΝΙΣΕΤΕ ἐ Οὐγγίλιτ ἐ Ἰησοῦτ Κρί-
ῶτιτ Πίρριτ σὲ Περντίσε.

2. Σὶ κούντρε ἔσττε ὄχροῦαρε ντὲ προφήτρε, νὰ, οὔνε δερφόιγ Εγγελίνε τὶμ περπάρα φάκσε σατε, ἀτὲ κε δὸ τὲ δερτόγε οὔδνε τέντε περπάρα τέγε.

3. Ζὲ νιερίουτ κὲ θερέτ ντ' ἐρη-
μὶ, πένι φάτι οὔδεν' ἐζότιτ, πένι τὲ ὄτροῦαρα μονοπάτετ' ἐτίγ.

4. Οὐ πὲ σὶ παφεζόντε Ἰωάννη μπ' ἐρημὶ, ἐ κηρύξ παφεζίμ. τὲ με-
τανίσε, πὲρ τὲ ντεγίερε φάγετε.

5. Ε βίγνε ντὲ ἀτ φίθε βέντι Ιου-
δαίεσε, ἐ δὲ Ἱεροσολομίτε· ἐ παφεζό-
νεσίνε φίθε πρέιγ σίγ μπὲ λιούμε τὲ
Ἰορδάνιτ, ἐ βεφέιγνε φάγετ' ἐτούρε.

6. Ε Ἰωάννη ἴστε βέσουρε μὲ λέσ
τὲ φαμίλεσε, ἐ δὲ πρέζ τὲ λεκούρτε
μπὲ μὲς τὲ τίγ, ἐ δὲ χάιγτε φιλα-
στάρε, ἐ δὲ μγιάλτε τ' ἐφκρε.

7. Ε κηρύξ, ἐ ὀόττε, βγιέν πὰς
μέγε ἀτ κὲ ἔσττε μὶ φουκίτζιμ. σὲ οὔ-
νε, κὲ ἀτίγ νούχε γιάμ οὔνε ἴζότι τὲ
οὔνιμ. ἐ τί σγίδ βίπν' ἐ κεπούτζε-
βετ σὲ τίγ.

8. Σε οὔνε παφεζόβα γιούβετ μὲ
οὔγε, πὸ ἀτ δὸ τοῦ παφεζόγε γιού-
βετ μὲ Σπίρτ Σένγτ.

9. Ε μπά τὸ δίτ, ἔρδι Ἰη-
σοῦτ γκά Ναζαρέτι Γαλιλαίεσε, ἐ οἱ

λιλαίας, και έβαπτίσθη υπό Ιωάννου εις τόν Ιορδάνην.

10. Καί εὐθύς ἐνώ ἀνέβαινεν ἀπό τοῦ ὕδατος, εἶδε τοὺς οὐρανοὺς σχιζομένους, καὶ τὸ πνεῦμα καταβαίνον ὡς περιστερὰν ἐπ' αὐτόν.

11. Καὶ φωνὴ ἔγεινεν ἐκ τῶν οὐρανῶν, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὁποῖον εὐηρεστήθην.

11. Καὶ εὐθύς τὸ Πνεῦμα ἐκβάλλει αὐτόν εἰς τὴν ἔρημον.

13. Καὶ ἦτο ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· καὶ ἦτο μετὰ τῶν θηρίων· καὶ οἱ ἄγγελοι ὑπηρετοῦν αὐτόν.

14. Ἀφοῦ δὲ παρεδόθη ὁ Ἰωάννης ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,

15. Καὶ λέγων, Ὅτι ἐπληρώθη ὁ καιρὸς, καὶ ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε εἰς τὸ εὐαγγέλιον.

16. Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε τὸν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ῥίπτοντας δίχτυον εἰς τὴν θάλασσαν· διότι ἦσαν ἀλιεῖς·

17. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐλθετε ὀπίσω μου, καὶ θέλω σᾶς κάμει νὰ γείνητε ἀλιεῖς ἀνθρώπων.

18. Καὶ εὐθύς ἀφήσαντες τὰ δίχτυα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτόν.

19. Καὶ προχωρήσας ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ ἐπισκευάζοντας τὰ δίχτυα.

20. Καὶ εὐθύς ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφήσαντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζε-

φαξούα πρέιγ Ἰωάννητ μπὲ Ἰορδάν.

10. Ε ἄτε τζᾶστ σὶ δόλι γκά οὔγετε, πὰ κίελετε κὲ οὐ χάπνε, ἐ δὲ Σπίρτινε κὲ ζήριτι μπὲ τὲ πόσι Πελούμπε.

11. Ε οὐ πὲ ζὲ γκά κίελετε· τί γὰ πέρρι ἰμί δᾶσouri, κὲ μπὲ τίγ πρέζεμ.

12. Ε ἄτε τζᾶστ ἐ φκρίγι ατέ Σπίρτι μπ' ἔρημί.

13. Ε ἴστε ἀτγὲ ἔρημί διζέτ διτ, ἐ φουτζίτειγ γκά σατανάϊ, ἐ ἴστε πάσλε μὲ ἐφκρεσίρα, ἐ ἐσερπέιγν' ατέ ἐγγεῖγτε.

14. Ε πασανταῖγ σὶ οὐ παραδὸς Ἰωάννη, ἔρδι Ἰησοῦ μπὲ Γαλιλαίε, ἐ κηρῦξ Οὐγγίλ' ἐ μπρετερίσε Περντίσε.

15. Ε θόῦτε· σὲ κόχα οὐ σὸς, ἐ μπρετερία ἐ Περντίσε ἄφερ ἔστε, μετανοήσι, ἐ πεσόνι μπὲ Οὐγγίλ.

16. Ε τέκ ἐτζεντε μπάνε δέτιτ σὲ Γαλιλαίεσε, πὰ Σίμωνε, ἐ δὲ Ἀνδρένε βελάν' ἐτίγ κὲ ὀτίγνε ῥιέτετε μπὲ δέτ (σὲ ψὲ κένε πισχετόρε.)

17. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε Ἰησοῦ· ἔγιανι πὰς μέγε, ἐ δὸ τοῦ πείγ γιούβετ τὲ πένενη πισχετόρε τὲ νιέρεζετ.

18. Ε ἄτε τζᾶστ λιάνε ῥγέτετ' ἐτοῦρε, ἐ θάνε πὰς σίγ.

19. Ε πόκε βᾶτε πάξεζε μὲ τέγτ, πὰ Ἰάκωβονε τὲ πέρρε ἐ Ζεβεδαίωσε, ἐ δὲ Ἰωάννε τὲ βελάν' ἐτίγ, κὲ μπαλόσνε ἐ δὲ ἀτὰ ῥγέτετε μπὲ βάρχε.

20. Ε ἄτε τζᾶστ ἰ θύρρι ἀτὰ, ἐ σὶ λιάνε πᾶπάν' ἐτοῦρε Ζεβεδαίωσε

βεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μι-
σθωτῶν, ὑπὸ ἡγετονίᾳ αὐτοῦ.

21. Καὶ εἰσέρχονται εἰς Καπερ-
ναοῦμ· καὶ εὐθὺς ἐν τῷ σαββάτῳ εἰς-
ελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν συναγωγὴν
ἐδίδασκε.

22. Καὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν
διδασχὴν αὐτοῦ· διότι ἐδίδασκεν αὐ-
τοὺς ὡς ἔχων ἐξουσίαν, καὶ οὐχὶ ὡς
οἱ γραμματεῖς.

23. Καὶ ἦτο ἐν τῇ συναγωγῇ
αὐτῶν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα ἀκά-
θαρτον, καὶ ἀνέκραξε,

24. Λέγων, Φεῦ! τί εἶναι μεταξὺ
ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Ναζαρινέ; ἤλ-
θες νὰ μᾶς ἀπολέσῃς; σὲ γνωρίζω
τίς εἶσαι, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ.

25. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸ ὁ Ἰ-
ησοῦς, λέγων, Σιώπα, καὶ ἐξελθε ἐξ
αὐτοῦ.

26. Καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον
ἀφ' οὗ ἐσπάραξεν αὐτὸν, καὶ ἔκραξε
μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἐξῆλθεν ἐξ
αὐτοῦ.

27. Καὶ πάντες ἐξεπλάγησαν,
ὥστε συνεζήτουν πρὸς ἀλλήλους, λέ-
γοντες, Τί εἶναι τοῦτο; τίς αὕτη ἡ
νέα διδασχὴ; διότι μετ' ἐξουσίας
προστάζει καὶ τὰ ἀκάθαρτα πνεύμα-
τα, καὶ ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν.

28. Ἐξῆλθε δὲ ἡ φήμη αὐτοῦ εὐ-
θὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γα-
λιλαίας.

29. Καὶ εὐθὺς ἐξεληθόντες ἐκ τῆς
συναγωγῆς, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν
Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ τοῦ Ἰα-
κώβου καὶ Ἰωάννου.

30. Ἡ δὲ πενθερὰ τοῦ Σίμωνος
ἦτο κατάκοιτος πάσχουσα πυρετόν·
καὶ εὐθὺς ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν περὶ
αὐτῆς.

31. Καὶ πλησιάσας ἤγειρεν αὐτήν,

μπε βάρχε πάσχε με ἐργάτε, ἰ θάν'
ἀτίγ πάς.

21. Ἐ χίνε πρέντα ντέ Καπερ-
ναοῦμ. Ε ἄτε τζάστ τῆ σετούνε χίρι
μπε συναγοίγ, ἐ διδάζτε.

22. Ε τζιουδίτειγνε μπε διδαχι
τῆ τιγ, σὲ ἰ διδάξ ἀτά σὶ νιὲ κῆ κα
οὔρδερ, ἐ γιὸ σὶ Γραμματέιγτε.

23. Ε ἴστε ντέ συναγοῦαίγ τῆ
τοῦρε νιὲ νιερί κῆ χιῶ Σπίρτ τῆ πε-
φέρε, ἐ θερρίτ.

24. Ε θόστε· λένα, τζκῆ μῆ νέβετ
ῶ Ἰησοῦ Ναζαριότι ἔρδε - ἐ νὰ πρίτζ
νάβετ; οὔνε τῆ δι τιγ σὲ τζίλι γέ.
Σῆνγτι ἰ Περντίσε.

25. Ε ἐ κερτίι ἀτέ Ἰησοῦτ. ἐ ἰ
θα· θουβόσου, ἐ διλλ γκα ἀί.

26. Ε σὶ ἐ δρόδι ἀτέ Σπίρτι ἰ
πεφέρε, δόλι γκα ἀί τούκ' ἐ οὔλεριγ-
τουρε.

27. Ε οὐ τζιουδίτνε φίθε κάκε κῆ
πιέτισνε νιέρι μῆ τγιάτερινε, ἐ θόσνε,
τζῆστῆ κῆγιὸ, τζῆστῆ κῆγιὸ διδασχὴ ἐ
ρέ κῆ με οὔρδερι πορσιτ ἐ δὲ Σπίρτε-
ρατ ἐ πεφέρα, ἐ διφιόγνε πορσίν'
ἐτίγ.

28. Ε ζέρι ἰ τιγ οὐ λιφούα ἄτε
τζάπ ντέ περ φίθε βέντε κῆ γιάνε
ἄφερ Γαλιλαίσε.

29. Ε ἄτε χέρε σὶ δούαλε γκα
συναγόγι, θάνε μπε ὅτεπὶ τῆ Σίμω-
νιτ ἐ τῆ Ανδρέασε, πάσχε με Ἰακω-
βονε ἐ δὲ με Ἰωάννε.

30. Ε θγιέχερα ἐ Σίμωνιτ δέρφειγ
γκά ἔθετε, ἐ ἄτε τζάστ ἰ θόν' ἀτίγ
περ ἀτέ.

31. Ε σὶ γιὸ κιάς ἄφερ, ἐ ζούρι.

πιάσας τὴν χεῖρα αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, εὐθύς, καὶ ὑπῆρέτει αὐτούς.

32. Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ὅτε ἔδυσεν ὁ ἥλιος, ἔφεραν πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς πάσχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους.

33. Καὶ ἡ πόλις ὅλη ἦτο συνημένη ἔμπροσθεν τῆς θύρας,

34. Καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς πάσχοντας διαφόρους ἀρρώστιας· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ δὲν ἄφινε τὰ δαιμόνια νὰ λαλῶσιν, ἐπειδὴ ἐγνώριζον αὐτόν.

35. Καὶ τὸ πρῶτ', ἐνῶ ἦτο ἔρθερος βαθύς, σηκωθείς ἐξῆλθε, καὶ ὑπῆγεν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἐκεῖ προσήυγετο.

36. Καὶ ἔδραμον κατόπιν αὐτοῦ ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ.

37. Καὶ εὐρόντες αὐτόν, λέγουσι πρὸς αὐτόν, Ὅτι πάντες σὲ ζητοῦσι.

38. Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἄς δπάγωμεν εἰς τὰς πλησίον κωμοπόλεις, διὰ νὰ κηρύξω καὶ ἐκεῖ· ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ἐξῆλθον.

39. Καὶ ἐκήρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἐξέβαλλε τὰ δαιμόνια.

40. Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν λεπρός, παρακαλῶν αὐτόν, καὶ γονυπετῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ λέγων πρὸς αὐτόν, Ὅτι ἐὰν θέλῃς, δύνασαι νὰ με καθάρῃς.

41. Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ ἤγγισεν αὐτόν καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Θέλω, καθάρῃσθαι.

42. Καὶ ὡς εἶπε τοῦτο, εὐθύς ἔφυγεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη.

ἀτὲ γὰρ δόρρα, ἐ ἐγκρίγτι, ἐ ἄτε τζᾶστ ἐ λιά ἀτὲ ἔθεα, ἐ ζοῦ ἐ ἔερπὲν μπά τὰ.

32. Ε σὶ περεντόι Δίελι ἐ οὐ ἔρρ, πρῶνε ντὲ αἰ φίθ, τὲ σεμούρετε, ἐ δὲ τὲ δαιμονίσουριτε.

33. Ε φίθ, κίουτέτι κένε μπεγέδουρε μπάνε δέρρετε.

34. Ε ἔερβί σούμε τὲ σεμούρε τζδὸ λοί σεμούντε, ἐ δὲ σούμε τὲ παούδε κρέου, ἐ νούκ' ἐ λίγ τὲ παούδετε τὲ θόσνε περ ἀτὲ σὲ ἐδίγνε.

35. Ε σὶ οὐ φκρὲ νέσερετ σούμε μεγγές, δόλι γιάστε, ἐ εἶατε ντὲ νιὲ βέντ κὲ νούκ, κένε νιέρεζ, ἐ ἀτγὲ φάλεϊγ,

36. Ε βάνε πὰς σίγ Σίμωνι, ἐ δὲ φίθ' ἀτὰ κὲ κένε πάσκε με τέ,

37. Ε σὶ ἐφένε ἰ θάνε ἀτίγ' κὲ τὲ κερκόγενε φίθ.

38. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἔγιανι τὲ βέμι μπὲ φσιάτερα τ' ἄφερα, κὲ τὲ κηρύξ ἐ δὲ ἀτγὲ· σὲ οὔνε περ κετὲ (πούνε) δόλια.

39. Ε κηρύξτε μπὲ συναγόγε τὲ τοῦρε, ἐ δὲ μπὲ φίθ, Γαλιλαίε, ἐ κρέν τὲ παούδετε.

40. Ε βγιέν ντὲ αἰ νιὲ νιερὶ ἰ λεπρόσουρε, ἐ ἰ λιούτειγ, ἐ πίγτε μπὲ κέμπε τὲ τίγ, ἐ ἰ θόστε· κὲ ντὲ δάτζ μούντ τὲ με ἔερρότζ.

41. Ε σὶ ἔρδι κέικ Ἰησοῦτ, ντέρι δόρρενε, ἐ ἐζοῦρι ἀτὲ, ἐ ἰ θότε, δούα, ἔερρού.

42. Ε με τὲ θέν' αἰ, ἄτε τζᾶστ ἴκου πρέϊγ σίγ λέπρα, ἐ οὐ κερρούα.

43. Καὶ προστάξας αὐτὸν ἐντό-
ως, εὐθὺς ἀπέπεμψεν αὐτὸν,

44. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Πρόσε-
χε, μὴ εἴπῃς πρὸς μηδένα μηδέν·
ἀλλ' ὕπαγε, δεῖξον σεαυτὸν εἰς τὸν
ἱερέα, καὶ πρόσφερε περὶ τοῦ καθα-
ρισμοῦ σου ὅσα προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς,
διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

45. Ἀλλ' ἐκεῖνος ἐξελθὼν ἤρχισε
νὰ κηρύττει πολλὰ, καὶ νὰ διαφημίζῃ
τὸν λόγον, ὥστε πλέον δὲν ἠδύνατο
αὐτὸς νὰ εἰσέλθῃ φανερά εἰς τὴν πό-
λιν· ἀλλ' ἦτο ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις,
καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν παντα-
χόθεν.

Κεφ. β'. 2.

ΚΑΙ μεθ' ἡμέρας πάλιν εἰσῆλθεν εἰς
Καπερναοῦμ· καὶ ἠκούσθη ὅτι εἶναι
εἰς οἶκον.

2. Καὶ εὐθὺς συνήχθησαν πολλοί,
ὥστε δὲν ἐχώρουν πλέον αὐτούς οὐδέ
τὰ πρόθυρα· καὶ ἐκήρυττεν εἰς αὐτούς
τὸν λόγον.

3. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν, φέ-
ροντες παραλυτικὸν, βασταζόμενον
ὑπὸ τεσσάρων.

4. Καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ πλησιά-
σωσιν εἰς αὐτὸν ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου,
ἐγάλασαν τὴν στέγην ὅπου ἦτο, καὶ
διατρύψαντες, καταβιβάζουσι τὸν
κράββατον, ἐφ' οὗ κατέκειτο ὁ πα-
ραλυτικός.

5. Ἴδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν
αὐτῶν, λέγει πρὸς τὸν παραλυτικὸν,
Τέκνον, συγκεχωρημένοι εἶναι εἰς σὲ
αἱ ἁμαρτίαι σου.

6. Ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμμα-
τέων ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογι-
ζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν,

7. Διὰ τί οὗτος λαλεῖ τοιαύτας

43. Εἰς ἐπορσίτι ἀτὲ μὲ κανοσί,
ἄτῃ χῆρε ἐ κρέου ἀτὲ γιάστῃ.

44. Εἰ θότ' ἀτίγ' βεῖστρὸ μίρρε
τὲ μὸς ἰ θούατζ νιερλουτ φάρε φε, πὸ
χάιγδε ἐ δεφτὸ θέτεχενε τέντε ντὲ
πρίφτη, ἐ ὄπγιέρε πέρ τὲ κερουάριτε
τάτ, ἀτὸ χῆ πορσίτι Μωϋσίου, πέρ
μαρτυρί τὲ τοῦρε.

45. Εἰ ἀτ' σὶ δόλι γιάστῃ νίσι τὲ
κηρύξ σούμε, ἐ τὲ μπιλ φγιαλλενε,
κάκε χῆ νούχε μούντ τὲ χίντε ἀτ' ντὲ
ντοῖνι ἐ κιουτέτ φάκεζα, πὸ ρίγτε γιά-
στῃ μπε θέντ χῆ σκένε νιέρεζ, ἐ θί-
γνε ντὲ ἀτ' γκά τζδὸ ἄνε τὲ θέντιτ.

Κρίε Εδίτε. 6. 2.

Ε πὰς τζὰ δίτετ χῆρι πάφενε ντὲ
Καπερναοῦμ· ἐ οὐ δίφιοῦα σὲ ἔστῃ
ντὲ ὄτεπί.

2. Εἰ ἄτῃ τζὰστ οὐ περμπεγιοῦαδε
σούμε, κάκε χῆ νούχε μούντ τί ντζίντε
ἄς θέντι χῆ κὲ περπάρα πόρτεσε, ἐ ἰ
διδάξ ἀτὰ διδαχίνε.

3. Εἰ ἔρδε ντὲ ἀτ' ἐ ἰ προύνε νιὲ τὲ
μπάιγτουρε, χῆ ἐφκρίγνε κάτερ θέτε-

4. Εἰ σὶ σμούντνε τὲ κιάσειγνε
ἄφερ ἀτίγ γκά τούρμα, ζκουλιούανε
τζάτιν' ἐ ὄτεπίσε χῆ κὲ πρέντα, ἐ σὶ
χάπνε ζπρίτνε ὄτράτνε χῆ δέρφειγ
μπὲ τὲ ἰ μπάιγτουρι.

5. Β δὲ Ἰησοῦ σὶ πὰ πέσεν' ἐτοῦ-
ρε, ἰ θότε σὲ μπάιγτούριτ, πίρρ, τοῦ
ντεγίενε τίγ χάγετ' ἐτούα.

6. Εἰ κένε τζὰ γκά Γραμματέιγτε
χῆ ρίγνε ἀτγέ, ἐ μεντόνείγνε μὲ ζέ-
μερα τὲ τοῦρε.

7. Ψὲ βλασφιμίς κούιγ χῆστού;

βλασφημίας; τίς δύναται νά συγχωρή ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός;

8. Καὶ εὐθύς νοήσας ὁ Ἰησοῦς διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ ὅτι οὕτω διαλογίζονται καθ'ἑαυτοὺς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί διαλογίζεσθε ταῦτα ἐν ταῖς καρδίαις σας;

9. Τί εἶναι εὐκολώτερον, νά εἶπω πρὸς τὸν παραλυτικόν, Συγκεχωρημέναι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νά εἶπω, Σηκώθητι, καὶ ἔπαρε τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει;

10. Ἀλλὰ διὰ νά γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νά συγχωρῇ ἁμαρτίας, (λέγει πρὸς τὸν παραλυτικόν,)

11. Πρὸς σέ λέγω, Σηκώθητι, καὶ ἔπαρε τὸν κράββατόν σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

12. Καὶ ἠγέρθη εὐθύς, καὶ σηκώσας τὸν κράββατον, ἐξῆλθεν ἐνώπιον πάντων ὥστε ἐξεπλήττοντο πάντες, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες, Ὅτι οὐδέποτε εἶδομεν τοιαῦτα.

13. Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς.

14. Καὶ διαβαίνων εἶδε Λευὴν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον· καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἀκλούθει μοι. Καὶ σηκωθείς ἠκολούθησαν αὐτόν.

15. Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, συνεκάθησαν καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· διότι ἦσαν πολλοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.

16. Οἱ δὲ γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ἰδόντες αὐτὸν τρώγοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἔλεγον πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τί με-

τζίλι μούντ τὲ ντεγέγε φάγε βέτζμε ἡε, Περντία;

8. Ε ἄτε τζάστ σὶ ἐκουπετόι Ἰησοῦ με Σπίρτ τὲ τίγ, κὲ μεντόντεινε κέστού με βέτεγε τὲ τούρε, οὐ θότ' ἀτούρε· ψὲ μεντόνευ κέτὸ με ζέμερα τούαίγ;

9. Τζέστε με κολάιγτζμε τί θόμ σὲ μπάιγτουριτ τοῦ ντεγιένε φάγετ' ἐτούα, ἄ τί θόμ γκρέου ἐ μερ ὄστράτινε τέντ, ἐ ἔτζε οὐδέσε σάτε;

10. Πὸ κὲ τὲ σίγνι σὲ ἰ πέρρι νιερίουτ κὰ οὐδερ μπὶ δὲ τὲ ντεγέγε φάγετε, (ἰ θότε σὲ μπάιγτουριτ.)

11. Τί τὲ θόμ, γκρέου, ἐ μερ ὄστράτινε τέντ, ἐ χάιγδε μπὲ ὄτεπι τέντε.

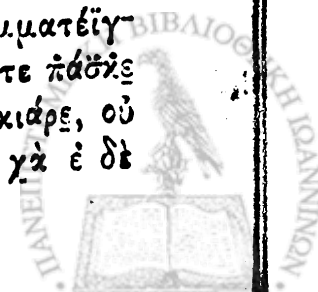
12. Ε ἄτε τζάστ οὐ γκρέ, ἐ σὶ μόρι ὄστράτινε, δόλι περπάρὰ σὲ φίθεβρετ, κὰκε κὲ οὐ τζιουδίτινε φίθε, ἐ λεβδόνεινε Περντίνε, ἐ θόσνε· σὲ κέστού νούζε πὰμ κούρε.

13. Ε δόλι πάφενε γκὰ ἄν' ἐ δέτιτ, ἐ φίθε τούρμα βίντε ντε ἄτ, ἐ ἰ διδάξ ἄτά.

14. Ε τέκ ὄκόντε μπουδέ πὰ Λεβίνε τὲ πέρρ' ἐ Ἀλφαίσε, κὲ ρίγτε μπὲ κουμέρζ, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ· ἔγια πὰς μέγε, ἐ οὐ γκρέ, ἐ βάτε πὰς τίγ.

15. Ε κούρ ρίγτε ἄτ ντε μεσάλε ντε ὄτεπι τὰ τίγ, ρίγνε κὰ ὄζε με Ἰησοῦνε, ἐ δὲ με μαθητίτ' ἐτίγ σούμε κουμερκιάρε ἐ δὲ φιναγκιάρε, σὲ ψὲ κένε σούμε, ἐ ἔρδε πὰς τίγ.

16. Ε σὶ ἐ πὰν' ἀτε γραμματείγτζε, ἐ δὲ φαρισείγτζε κὲ χάιγτε κὰσζε με κουμερκιάρε, ἐ δὲ φιναγκιάρε, οὐ θόσνε μαθητίβετ σετίγ, ψὲ χὰ ἐ δὲ

τὰ τῶν τελωνῶν, καὶ ἀμαρτωλῶν, πὶ αἱ μὲ κουμερκιάρῃ εἰ δὲ φινακκιάρῃ;
 τρώγει καὶ πίνει;

17. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἰατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πάσχοντες· δὲν ἦλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

18. Οἱ μαθηταὶ δὲ τοῦ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων ἐνήστευον· καὶ ἔρχονται, καὶ λέγουσι πρὸς αὐτόν. Διὰ τί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ μαθηταὶ σου δὲν νηστεύουσι;

19. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Μήπως δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐνόσω ὁ νυμφίος εἶναι μετ' αὐτῶν, νὰ νηστεύωσιν; Ἔσον καιρὸν ἔχουσι τὸν νυμφίον μεθ' ἑαυτῶν, δὲν δύνανται νὰ νηστεύωσι·

20. Θέλουσιν ὁμοῦς ἐλθεῖ ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε θέλουσι νηστεύσει ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

21. Καὶ οὐδεὶς ράπτει ἐπίρραμμα ἀγνάφου πανίου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μὴ, τὸ ἀναπλήρωμα αὐτοῦ τὸ νέον ἀφαιρεῖ ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ, καὶ γίνεται σχίσμα χειρότερον.

22. Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ὁ οἶνος ὁ νέος διασχίζει τοὺς ἀσκοὺς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχέεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ φθείρονται, ἀλλὰ πρέπει οἶνος νέος νὰ βάλληται εἰς ἀσκοὺς νέους.

23. Καὶ ὅτε διέβαινον ἐν σαββάτῳ διὰ τῶν σπαρτῶν, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνῶ ὤδευον, ἤρχισαν νὰ ἀνασπῶσι τὰ ἀστάρχηα.

17. Εἰ δὲ Ἰησοῦς σὶ εἰ δὲ φινάκι οὐ θὰ ἀτοῦρε· τὲ ἔντοσσετε νοῦκε δούχενε γιαντρὸ, πὸ ἀτὰ κὲ γιάνε τὲ σεμούρε· νοῦκ' ἄρτζε τὲ θεβρὲς μπε μετανὶ τὲ δρέιγτετε, πὸ φγγετόρετε.

18. Εἰ μαθητὶτ' εἰ Ἰωάννητ εἰ δὲ τὲ Φαρισεῖγετ ἀφερόιγενε, εἰ ἔρδε εἰ θόν' ἀτιγ' ψὲ μαθητὶτ' εἰ Ἰωάννητ εἰ δὲ τὲ Φαρισεῖγετ ἀφερόγενε, εἰ μαθητὶτ' εἰ τοῦ νοῦκ' ἀφερόγενε;

19. Εἰ δὲ Ἰησοῦς οὐ θὰ ἀτοῦρε· μὸς μούντγενε τὲ φτούαριτε μπε δάσμε τ' ἀφερόγενε, γγέρα σὰ ἔσσε δέντερι μὲ τὰ πᾶσσε; σὰ κόχε κάνε μὲ βέτεχε τὲ τοῦρε δέντερινε, νοῦκε μούντγενε τ' ἀφερόγενε.

20. Πὸ δὸ τὲ βίγενε διτ, κοῦρ τὲ φκρίχετε γκὰ ἀτὰ δέντερι, εἰ ἀχιέρε μ.πὰ τὸ διτ δὸ τ' ἀφερόγενε.

21. Εἰ δὲ ντοῖε νιερί νοῦκε βὲ μπολόμε τὲ ρὲ εἰ τὲ πὰ φερκούαρε μ.πὶ ρόπε τὲ βγιέτερε, εἰ ντὲ μ.δς, μ.παλόμα εἰ ρὲ δὸ τὲ πρίσγε ἀτὲ ἄνε τε σὲ βγιέτερεσε, κὲ οὐ βου μ.πὶ τὲ, εἰ δὸ τὲ πένετε τὲ τζιέρετε μὲ λίκζετε.

22. Εἰ δὲ ντοῖε νιερί νοῦκε βὲ βέρε τὲ ρὲ μπε κατζιούπε τὲ βγιέτερα, εἰ ντὲ μ.δς θέρα εἰ ρὲ δὸ τὲ σπόγε κατζιούπετε, εἰ δὲ θέρα δὸ τὲ δέρδετε, εἰ δὲ κατζούπετε δὸ τὲ πρίσενε· πὸ θέρα εἰ ρὲ μπε κατζιούπε τὲ ρὰ δούχετε τὲ βίχετε.

23. Εἰ οὐ ντὸδ τὲ ἔκόντε αἱ νιὲ τὲ ἔτσούνε ντὲ πέρ ἄρρα τὲ μ.πγιέλα, εἰ νίσονε μαθητὶτ' εἰτγ τούκ' εἰ ἔτσορε μ.πούδε τὲ φερκούγενε κάλεσε.

24. Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον πρὸς αὐτὸν, Ἰησοῦ, διὰ τί πράττουσιν ἐν τοῖς σάββασιν ἐκεῖνο τὸ ἔπιον δὲν συγχωρεῖται;

25. Καὶ αὐτὸς ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε τί ἐπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅτε ἔλαβε χρεῖαν, καὶ ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ;

26. Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ἔπιους, δὲν εἶναι συγχωρημένον εἰμὴ εἰς τοὺς ἱερεῖς, νὰ φαῖωσι, καὶ ἔδωκε καὶ εἰς τοὺς ὄντας μετ' αὐτοῦ;

27. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Τὸ σάββατον ἐγένετο διὰ τὸν ἄνθρωπον, οὐχὶ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον.

28. Ὡστε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κύριος εἶναι καὶ τοῦ σαββάτου.

Κεφ. γ'. 3.

ΚΑΙ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἦτο ἐκεῖ ἄνθρωπος ἔχων ἐξηραμμένην τὴν χεῖρα.

2. Καὶ παρετήρουν αὐτὸν, ἂν ἐν τῷ σαββάτῳ θέλη θεραπεύσει αὐτὸν, διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν.

3. Καὶ λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἔχοντα ἐξηραμμένην τὴν χεῖρα, Σηκώθητι εἰς τὸ μέσον.

4. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἶναι συγχωρημένον ἐν σαββάτῳ νὰ ἀγαθοποιήσῃ τις, ἢ νὰ κακοποιήσῃ; Οἱ δὲ ἐσιώπων.

5. Καὶ περιβλέψας αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, λυπούμενος διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἐκτείνων τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ

24. Ἐ Φαρισεῖγτε ἰ θόσ' ἀτιγ' βεστρό σετζ πέγενε τὲ σετούνε, ἀτὲ χὲ νοῦκ' ἔστ' ἐ οὐδεσε;

25. Ἐ δὲ ἀτ' οὐ θόσ' ἀτούρε' νοῦζε διαβάστε κούρε σετζ πέρι Δαβίδι κούρ πάτι στρεγγίμ, ἐ ἰ ἐρδι οὐ ἀτιγ, ἐ δὲ ἀτούρε χὲ χιῶ με θέτεχε τὲ τιγ;

26. Κούϊσ χίρι μπὲ στερπὶ τὲ Περντίσε ντὲ κόχε τὲ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερετ Ἀβιάθαριτ, ἐ χάφκρι πούχετ' ἐ πρόθεσιτ, ἀτὸ χὲ νοῦκ' ἴστε ντεγίερε πὲρ θέτμε πρίφτερετ, ἐ οὐ δὲ ἐ δὲ σόχεβετ χὲ πάτι με θέτεχε;

27. Ἐ οὐ θόστε ἀτούρε' ἐ Σετούνα πὲρ ἱερίνε οὐπὲ, ἐ γιὸ ἱερίου πὲρ τὲ σετούνενε.

28. Ἐ ντ' ἔστε ἀστοῦ, ἰ πέρρι ἰ ἱερίουτ ἔστε ζότ ἐ δὲ σὲ σετούνεσε.

Κρίε Ετρέτε. γ' 3

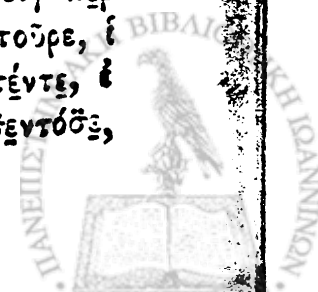
Ε χίρι πάφενε ντὲ συναγούατγ, ἐ ἀτγὲ ἴστε νιὲ ἱερί χὲ χιῶ δόρρενε τὲ θάτε.

2. Ἐ θίγνε ρὲ ἀτὲ τὲ σίγνε ντὲ δούαν τὰ σερόν ἀτὲ τὲ σετούνε, χὲ τὰ καλεζέιγνε ἀτὲ.

3. Ἐ ἰ θότε ἱερίουτ χὲ χιῶ δόρρενε τὲ θάτε, γκρέου ἐ ἔγια ντὲ μέσ.

4. Ἐ οὐ θότ, ἀτούρε' ἔστε ντεγίερε τὲ πέγε ἱερίουτ τὲ μίρρε τὲ σετούνατε ἂ τὲ πέγε τὲ χέικ; τὲ σόσγε Σπίοτ, ἂ τὰ χουμπάσγε; ἐ ἀτὰ νοῦκε φλίσνε.

5. Ἐ οἱ ἰ βεστρόβι ἀτὰ με τὲ ζεμερούαρε, σὲ ψὲ ἰ ἐλεημονίσειγ πὲρ τὲ θερπούαριτ' ἐ ζέμερρεσε τοῦρε, ἰ θότε ἱερίουτ, Ντέρ δόρρενε τέντε, ἐ ντέρι, ἐ οὐ πὲ δόρρ' ἐτιγ ἐ σεντόσε,

χειρ αὐτοῦ ὑγιᾶς ὡς ἡ ἄλλη.

6. Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι, συνεβουλεύθησαν εὐθύς μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν κατ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν.

7. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,

8. Καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀκούσαντες ὅσα ἔπραττεν, ἦλθον πρὸς αὐτόν.

9. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ μένη πλῆσιον αὐτοῦ ἐν πλοιαρίον ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, διὰ νὰ μὴ συνθλίβωσιν αὐτόν.

10. Διότι ἐθεράπευσε πολλοὺς, ὥστε ἐπιπτον ἐπ' αὐτὸν, διὰ νὰ ἐγγίσωσιν αὐτόν, ὅσοι εἶχον ἀρρώστιας.

11. Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅτε ἐθεώρουν αὐτόν, προσέπιπτον εἰς αὐτόν, καὶ ἔκραζον, λέγοντα, Ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

12. Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτὰ, διὰ νὰ μὴ φανερώσωσιν αὐτόν.

13. Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖ ὅσους αὐτὸς ἠθέλει· καὶ ὑπῆγον πρὸς αὐτόν.

14. Καὶ ἐκλεξε δώδεκα, διὰ νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ, καὶ διὰ νὰ ἀποστέλλῃ αὐτοὺς νὰ κηρύττωσι,

15. Καὶ νὰ ἔχωσιν ἐξουσίαν νὰ θεραπεύωσι τὰς νόσους, καὶ νὰ ἐκβάλωσι τὰ δαιμόνια·

16. Σίμωνα, τὸν ὀποῖον ἐπωνόμασε Πέτρον·

17. Καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβε-

πόσι ἐ δὲ τγιέτερα.

6. Ε ἄτε τζᾶστ σὶ δούαλε Φαρισεῖγτε πάσχε με Ἡρωδιανότε, πένε μουσαβερὲ κόντρ' ἀτιγ, κὲ τὰ βρῖσνε ἀτέ.

7. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ χόικ μπὲ νιάνε, ἐ θάτε γκὰ ἄν' ἐ δέτιτ πάσχε με μαθητίτ' ἐτιγ, ἐ σούμε τούρμε γκὰ Γαλιλαία εἴντε πὰς τιγ, ἐ δὲ γκὰ Ἰουδαία.

8. Ε δὲ γκὰ Ἱεροσαλίμι, ἐ δὲ γκὰ Ἰδουμαία, ἐ δὲ γκὰ ἄνετ' ἐ περτέϊγμε τὲ Ἰορδάνιτ, ἐ δὲ γκὰ ἄνετε κὲ γιάνε ρότουλε Τύροσε, ἐ δὲ Σιδόνεσε, σούμε νιέρεζ σὶ διφούανε ἀτὸ κὲ πέντε Ἰησοῦι, ἔρδε ντὲ αἱ.

9. Ε οὐ θὰ μαθητίβειτ σὲ τιγ, κὲ τὲ πρέσε ἀτὲ νιὲ θάρχε τὲ χίγε μπὲ τὲ πέρ τούρμε, κὲ τὲ μὸς ἐστίπειγνε ἀτὲ τούρμ' ἐ νιέρεζετ.

10. Σὲ ψὲ σερρί σούμε, κάχε κὲ πίγνε μπὲ τὲ, ἀτὰ κὲ χίσνε τὲ χέικ, κὲ τὲ γχίσνε με δὲρρε πρέϊγ σὶ.

11. Ε Σπίρτετ' ἐ πεφέρα πὸχ' ἐσίγνε ἀτὲ, πίγνε μπὲ κέμπε τὲ τιγ, ἐ θερρίσνε, ἐ θόσνε· Σὲ τί γὲ ἰ πέρρι ἰ Περντίσε.

12. Ε ἰ κερτόν ἀτὰ σούμε, κὲ τὲ μὸς ἐδεφτόιγνε ἀτέ.

13. Ε σὶ χίπι μπὲ νιὲ μάλλ, θύρρι πὰς τιγ ἀτὰ κὲ δέσι αἱ, ἐ θάνε ἄφερ.

14. Ε σφίδι διμπεδγιέτε, κὲ τὲ γένε πάσχε με τὲ, ἐ δὲ τί δερφόγε ἀτὰ τὲ διδάξγενε.

15. Ε δὲ τὲ κένε οὔρδετ τὲ σερρίγνε σεμούντετε, ἐ δὲ τὲ ζπόγνε τὲ παούδετε.

16. Σίμωνιγε κὲ ἰ βοῦρι ἔμερινε Πέτρο,

17. Ε δὲ Ἰάκωβονε τὲ πέρρι ἐ Ζε-

δαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοὺς Βοανεργές, τὸ ὅποιον σημαίνει Υἱοὶ βροντῆς·

18. Καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰακώβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην,

19. Καὶ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην ὅστις καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

20. Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον τινα· καὶ συναθροίζεται πάλιν ὄχλος, ὥστε αὐτοὶ δὲν ἠδύναντο μηδὲ νὰ φάγωσιν ἄρτον.

21. Καὶ ὅτε ἤκουσαν οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ, ἐξῆλθον διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν· διότι ἔλεγον, Ὅτι εἶναι ἐξω ἑαυτοῦ.

22. Καὶ οἱ γραμματεῖς, οἵτινες κατέβησαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμων, ἔλεγον, Ὅτι ἔχει Βεελζεβούλ, καὶ ὅτι διὰ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

23. Καὶ προσκαλέσας αὐτοὺς, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, Πῶς δύναται Σατανᾶς νὰ ἐκβάλλῃ Σατανᾶν;

24. Καὶ ἐὰν βασιλεία διαιρεθῇ καθ' ἑαυτῆς, ἢ βασιλεία ἐκείνη δὲν δύναται νὰ σταθῇ·

25. Καὶ ἐὰν οἰκία διαιρεθῇ καθ' ἑαυτῆς, ἢ οἰκία ἐκείνη δὲν δύναται νὰ σταθῇ.

26. Καὶ ἂν ὁ Σατανᾶς ἐσθκώθῃ καθ' ἑαυτοῦ καὶ διηρέθῃ, δὲν δύναται νὰ σταθῇ, ἀλλ' ἔχει τέλος.

27. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρπάσῃ τὰ σκεῦη τοῦ δυνατοῦ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἐὰν πρῶτον δὲν

βεδαίωσῃ, ἐδὲ Ἰωάννην τὸν βεελζαν' ἐκωθοῖτ, (ἐ οὐ βοῦρι ἀτοῦρε ἔμερε Βοανεργές, καὶ δὲ τὸ θένε τὸ πῖγτ' ἐ προυμπουλίμιτ.)

18. Εδὲ Ανδρέαν, ἐδὲ Φιλίππε, ἐδὲ Βαρθολομαῖον, ἐδὲ Ματθαῖον, ἐδὲ Θωμᾶν, ἐδὲ Ἰακώβον τὸν πῖρβ' ἐ Αλφαῖοσ, ἐδὲ Θαδαῖων, ἐδὲ Σίμωνε Κανανίτην.

19. Β δὲ Ἰσκαριότην Ἰούδην, ἀτὲ καὶ ἐ παραδόσι.

20. Ε βίγενε μπε ὅτεπί, ἐ οὐ περμπεγιοῦαδὲ πάφενε τούρμε, κάλε καὶ νούκε μούντην ἄς πούκε τὲ χαιίγνε.

21. Ε σὶ διφούανε κατὸ νιέρεζιτ ἐτίγ, δούκλε γιάῶτε τὰ μπάίγνε ἀτὲ, σὲ θόσνε καὶ δόλι γκα μέντε.

22. Ε Γραμματέιγτε καὶ ἔρδε γκα Ἱερουσαλίμι θόσνε· σὲ κα Βεελζεβούλε, ἐ με ἄνε τὲ σὲ πάριτ σὲ παούδεβετ, κρέν τὲ παούδετε.

23. Ε σὶ θύρρι ἀτὰ φίθε, οὐ θόσ ἀτοῦρε με παραβολίρα· κίῶ μούντ Σατανά· τὲ κρέγε σατανάνε;

24. Ε ντὲ κιόφτε καὶ τὲ ντάχετε νιέ μπρετερι μπε βέτεχε τὲ σάιγ, νούκε μούντ τὲ κεντρόγε ἀγιο μπρετερί.

25. Ε δὲ ντὲ κιόφτε καὶ τὲ ντάχετε νιέ ὅτεπί μπε βέτεχε τὲ σάιγ νούκε μούντ τὲ κεντρόγε ἀγιο ὅτεπί.

26. Ε ντὲ οὐ φκρέφτε σατανάϊ κόντρε βέτεχεσε τίγ, ἐ τὲ ντάχετε, νούκε μούντ τὲ κεντρόγε, πὸ ἔστε σόσεγ' ἐτίγ·

27. Σμούντ ντοῖνιέ νιερὶ τὲ χίγε ντὲ ὅτεπί τὲ σὲ φόριτ, ἐ τὲ μάρρε ἄρμετε, ντὲ μὲς λίδτε με περπάρα

ση τὸν δυνατὸν· καὶ τότε θέλει διαρπάσει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.

28. Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι πάντα τὰ ἁμαρτήματα θέλουσι συγχωρηθῆναι εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, καὶ αἱ βλασφημῖαι ὅσας βλασφημήσωσιν·

29. Ὅστις ὁμῶς βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, δὲν ἔχει συγχώρησιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' εἶναι ἔνοχος αἰωνίου καταδίκης.

30. Διότι ἔλεγον, Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

31. Ἔρχονται λοιπὸν οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ σταθέντες ἔξω ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔκραζον αὐτόν.

32. Καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐτόν· εἶπον δὲ πρὸς αὐτόν, Ἴδου ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω σὲ ζητοῦσι·

33. Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Τίς εἶναι ἡ μήτηρ μου, ἢ οἱ ἀδελφοί μου ;

34. Καὶ περιβλέψας κύκλῳ πρὸς τοὺς καθημένους περὶ αὐτόν, λέγει, Ἴδου ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου.

35. Διότι ὅστις κάμῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος εἶναι ἀδελφός μου, καὶ ἀδελφή μου, καὶ μήτηρ.

Κεφ. δ'. 4.

Καὶ πάλιν ἤρχισε νὰ διδάσκῃ πλησίον τῆς θαλάσσης· καὶ συνήχθη πρὸς αὐτόν ὄχλος πολὺς, ὥστε εἰσελθῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκάθητο εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἦτο ἐπὶ τῆς γῆς πλησίον τῆς θαλάσσης.

2. Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς διὰ παραβολῶν πολλὰ, καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ,

τὲ φόρτινε, ἐ παῖτάϊγ τὶ Γκραπίτγῃ ὄτεπίν' ἐτίγ.

28. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θῆμ. γιούβετ, σὲ φίθῃ φάγετε δὸ τοῦ ντεγέ-νενε πίγετ σὲ νιέρεζετ, ἐ δὲ βλασφημίρα σὰ κῆ τὲ βλασφημίσγενε.

29. Πὸ αἰ' κῆ τὲ βλασφημίσγε ντὲ Σῆνγτι Σπίρτ, νούκῃ κὰ τὲ ντεγίερε μπε φίθῃ γέτε, πὸ ἔῶτε φαγετούαρ περ Γιούκ τὲ πὰ σόσουρε.

30. Σὲ ψὲ θόσνε· Σπίρτ τὲ πεφέρε κὰ.

31. Εἰ βίγνε δὰ βελάζεριτε ἐ δὲ ἔμ' ἐτίγ, ἐ σὶ κεντρούανε γιάῶτε, δερφούανε ντὲ αἰ' τὰ θερρόισνε.

32. Εἰ βίγνε τούρμε ρότουλ ἀτίγ, ἐ ἰ θάν' ἀτίγ, γιά, ἔμ.α γιότε, ἐ δὲ βελάζεριτ' ἐτοῦ, τὲ κερκόγενε τί γιά-ῶτε.

33. Εἰ οὐ περφέκ ἀτοῦρε, ἐ οὐ θὰ τζίλια ἔῶτε μέμα ἴμε, ἀ βελάζεριτ' ἐμί;

34. Εἰ σὶ βεῶτροὶ ρότουλ μπά τὰ κῆ βίγνε πρᾶνε τίγ, ὅτε· νὰ μέμα ἴμε, ἐ δὲ βελάζεριτ' ἐμί.

35. Σὲ αἰ' κῆ τὲ πέγε ἀτὸ κῆ ἰ πελκέγενε Περντίσε, αἰ' ἔῶτε βελαῖ ἴμ, ἐ δὲ μότρα ἴμε, ἐ δὲ μέμα.

Κρίε Ἐκάτερτε.

Περσερὶ νῖσι τὲ διδάξ μπάνε τὲ δέτιτ, ἐ οὐμπεγιούαδε ντὲ αἰ' ὄοῦμε τούρμε, κὰκε σὰ χίρι αἰ' μπε νιὲ βάρικε, ἐ βίγτε μπε δέτ, ἐ φίθῃ τούρμα βίγνε μπε δὲ μπάνε τὲ δέτιτ.

2. Εἰ διδάξ ἀτὰ ὄοῦμε μὲ παραβολίρα, ἐ οὐ θῆτ ἀτοῦρε μπε διδαχ' τὲ τίγ.

3. Ἀκούετε ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ.

4. Καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν, ἄλλο μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθον τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγον αὐτό.

5. Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου δὲν εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθύς ἀνεφύη, οἷοι δὲν εἶχε βάθος γῆς.

6. Καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐκαυματίσθη, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε ρίζαν, ἐξηράνθη.

7. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκάνθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν δὲν ἔδωκε.

8. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἔδιδε καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔδωκεν ἕν τριάκοντα, καὶ ἕν ἐξήκοντα, καὶ ἕν ἑκατόν.

9. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

10. Ὅτε δὲ ἔμεινε καταμόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν μετὰ τῶν δώδεκα περὶ τῆς παραβολῆς.

11. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Εἰς ἑσᾶς ἐδόθη νὰ γνωρίσητε τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· εἰς ἐκείνους δὲ τοὺς ἔξω, διὰ παραβολῶν τὰ πάντα γίνονται.

12. Διὰ νὰ βλέπωσι βλέποντες, καὶ νὰ μὴ ἴδωσι καὶ νὰ ἀκούωσιν ἀκούοντες, καὶ νὰ μὴ νοήσωσι μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ συγχωρηθῶσιν εἰς αὐτοὺς τὰ σμαρτῆματα,

13. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἐξεύρετε τὴν παραβολὴν ταύτην; καὶ πῶς θέλετε γνωρίσει πάσας τὰς παραβολάς;

14. Ὁ σπείρων, τὸν λόγον σπείρει.

3. Διψιόνι, νὰ, δόλι πούιγκου πέρ τῆ μπγέλιε.

4. Ε ἀτγέ τέκ μπίλτε, τζά φάρε ρά μπουόδε, ἐ ἐρδε ζόιγτ' ἐ Κιέλιτ ἐ ἐχάγκρε ἀτέ.

5. Ε τγιάτερ ρά μπῆ βῆντ χῆ κένε φούρρε, ἀτγέ τέκ σκὲ πάιγτε σούμε, ἐ σὲ ψὲ νούχε λισ δὲ τῆ θέλιε πίου μὲ νιὲ γέρε.

6. Ε σι λέου Διέλι, οὐ σκρουμπούα γκὰ θάπα, ἐ σὲ ψὲ νούχε λισ βῆρε, οὐ θά.

7. Ε τγιάτερ ρά μπῆ Γέμπα, ἐ οὐ μαδούανε Γέμπατε, ἐ ἐμπίτνε ἀτέ, ἐ νούχε ζούρι πούχε.

8. Ε τγιάτερ ρά μπῆ δὲ τῆ μίρρε, ἐ δὰ φάρε χῆ γίπεν, ἐ οὐ στούα, ἐ πῆρι κού νιὲ τριόγιέτε, ἐ κού νιὲ Γιαστεδιέτε, ἐ κού νιὲ νιεκίντ,

9. Ε οὐ θότ ἀτούρε· ἀτ χῆ κὰ θέσσε πέρ τῆ διψιούαρε, λὲ τῆ διψιόγε.

10. Ε κούρ μπέτι θέτεμε, ἐ πιέν' ἀτέ, ἀτὰ χῆ κένε πράνε τῆγ πάσχε μὲ τῆ διμπεγγιέτε παραβολίνε.

11. Ε οὐ θότ ἀτούρε· γιούβετ οὐ ἔστε δένε τῆ νίχνι τῆ φσέχουρατ' ἐ μπρετερίσε, ἐ μπὰ τὰ τῆ γιάστεσιμιτε τε Γίθα μὲ παραβολίρα πένε.

12. Κῆ τούκ ἐπάρε τῆ σόχενε, ἐ τῆ μὸς κρουπετόγενε, ἐ τούκ' ἐντιερε μὲ θέσσε τῆ ντιέγενε, ἐ τῆ μὸς διψιόγενε, μὸς βίγενε ντῆ μέντ, ἐ τοῦ ντεγένε φάγετ' ἐτούρε.

13. Ε οὐ θότ' ἀτούρε, νούκ' ἐ δίνι χῆ τῆ παραβολί; ἐ πὸ κισ δὲ τῆ νίχνι Γίθα παραβολίτε;

14. Ατ χῆ μπγιέλλ ογιάλενε, ἔστε πούιγκου.

15. Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἶναι οὗτοι, εἰς τοὺς ὁποίους σπείρεται ὁ λόγος· καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς, καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν.

16. Καὶ ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πειρώδη σπειρόμενοι εἶναι οὗτοι, οἵτινες, ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον, εὐθὺς μετὰ χαρᾶς δέχονται αὐτόν·

17. Δὲν ἔχουσιν ὁμῶς ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλ' εἶναι πρόσκαιροι· ἔπειτα, ὅταν γείνη θλίψις ἢ διωγμὸς διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζονται.

18. Καὶ οἱ εἰς τὰς ἀκάνθους σπειρόμενοι εἶναι οὗτοι, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον·

19. Καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ ἐπιθυμίαι τῶν ἄλλων πραγμάτων εἰσέρχόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ γίνεται ἄκαρπος.

20. Καὶ οἱ εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες εἶναι οὗτοι, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον, καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν, ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἑξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.

21. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Μήπως ὁ λύχνος ἔρχεται, διὰ νὰ τεθῇ ὑπὸ τὸν μῶδιον ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχὶ διὰ νὰ τεθῇ ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην;

22. Διότι δὲν εἶναι τι κρυπτόν τὸ ὁποῖον δὲν θέλει φανερωθῆ· οὐδ' ἔγεινέ τι ἀπόκρυφον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἐλθεῖ εἰς τὸ φανερόν.

23. Ὅστις ἔχει ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

24. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Προσέχετε τί ἀκούετε· μὲ ὁποῖον μέτρον μετρεῖτε, θέλει μετρηθῆ εἰς ἐσᾶς, καὶ θέλει γείναι προσθήκη εἰς ἐσᾶς τοῦ;

15. Ἐὰν δὲ οὐ μπόυαλλε μπάνε τ' οὐδέσε, γιάν' ἀτὰ κὲ μπίλλετε φγιαλία, πὸ σὶ ἐ διφιόγενε, ἀτε τζᾶστ βγιέν σατανάι, ἐ οὐ ἀμὲρ φγιαλένε, κὲ ἔστε μπγιέλε ντὲ ζέμερα τὲ τούρε.

16. Αὐτοῦ γιάν' ἐ δὲ κετὰ, κὲ οὐ μπόυαλλε μπὲ βέντ, κὲ κένε φούρε, ἀτὰ κούρ διφιόγενε φγιαλένε, ἐμάρβρενε μὲ νιὲ χέρε ἀτὲ μὲ φεζίμ.

17. Ἐ νούκε κάνε ρένε μπὲ βέτεχε τὲ τούρε, πὸ γιάνε πὲρ πὰκ κόχε, ἐ κούρ πένετε ὅτρεγγίμ, ἀ νγιέκεγε πὲρ φγιαλέ, σκανδαλίσενε μὲ νιὲ χέρε.

18. Ἡ κετὰ κὲ γιάνε μπγιαλέ μπὲ φέμπα, γιάν' ἀτὰ κὲ διφιόγενε φγιαλένε.

19. Πὸ τὲ λιακέμουαριτ' ἐ κεσαίγ γέτετ, ἐ δὲ τὲ φενίριτ' ἐ φέριτ, ἐ δὲ δεσσερίμετε κὲ κάνε μπὲ τὲ τγιέρα, σὶ γιου χίγενε πρέντα ἐ μπίτγενε, ἐ πένετε ἐ πὰ θεγίερε.

20. Ἐ κετὰ κὲ γιάνε μπγιέλε μπὲ δὲ τὲ μίρρε, γιάν' ἀτὰ, κὲ διφιόγενε φγιαλένε, ἐ ἐμάρβρενε· ἐ πέγενε φάρε, τζίλι τριδγιέτε, ἐ τζίλι φιάστε δγιέτε, ἐ τζίλι νιὲ κίντ.

21. Ἐ οὐ ὁδὸ ἀτούρε· μὸς βγιέν φωτία κὲ τὲ βίχετε ντένε ὀνικ, ἀ ντένε ὅτρατ; νούκε βγιέν πὲρ τὲ βένε μπὶ ὄαμπτάν;

22. Σὲ ψὲ νούκ' ἔστε ντονιὲ ἐ φσέχουρε, κὲ τὲ μὸς τὲ δάλε μπὲ μεϊγδάν, ἄς οὐ πὲ ντονιὲ ἐφσέχουρε, κὲ νούκ' οὐ τζφάκ·

23. Λὶ κὲ κὰ βέσε πὲρ τὲ διφούαρ, λὲ τὲ διφιόγε.

24. Ἐ οὐ ὁδὸ ἀτούρε· βίρι ρὲ μίρρε μπὰ τὸ κὲ διφιόνι· μὲ ἀτε μάτεσ κὲ μάτνι, μὲ ἀτε δὸ τοῦ μάτετε ἐ δὲ γιούβετ· ἐ δὲ δὸ τοῦ ὅτόνετε γιού-

ἀκούοντας.

25. Διότι ὅστις ἔχει, θέλει δοθῆ
εἰς αὐτόν· καὶ ὅστις δὲν ἔχει, καὶ ἐ-
κείνο τὸ ὅποιον ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῆ
ἀπ' αὐτοῦ.

26. Καὶ ἔλεγεν, Οὕτως εἶναι ἡ
βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐστὶν ἄνθρωπος
ρίψῃ τὸν σπῆρον ἐπὶ τῆς γῆς,

27. Καὶ κοιμάται καὶ σηκώνηται
νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπῆρος ἐλα-
στάνη, καὶ αὐξάνη, καθὼς αὐτὸς δὲν
ἐξεύρει.

28. Διότι ἀπ' ἐαυτῆς ἡ γῆ καρ-
ποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, ἔπειτα ἀ-
στάχυον, ἔπειτα πλήρη σίτον ἐν τῷ
ἀσταχύῳ.

29. Ὄταν δὲ ὠριμάσῃ ὁ καρπὸς,
εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, διότι
ἤλθεν ὁ θερισμὸς.

30. Ἐτι ἔλεγε, Μὲ τί νὰ ὁμοιω-
σωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ἢ μὲ
ποιῶν παραβολὴν νὰ παραβάλωμεν
αὐτήν;

31. Εἶναι ὁμοία μὲ κόκκον σινά-
πειας, ὅστις ὅταν σπαρῆ ἐπὶ τῆς γῆς
εἶναι μικρότερος πάντων τῶν σπερ-
μάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς·

32. Ἀροῦ δὲ σπαρῆ, ἀναβαίνει,
καὶ γίνεται μεγαλύτερος πάντων τῶν
λαγάνων, καὶ κάμνει κλάδους μεγά-
λους, ὥστε ὑπὸ τὴν σιάν αὐτοῦ δύ-
νανται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ νὰ κα-
τασκηνώσι.

33. Καὶ διὰ τοιούτων πολλῶν
παραβολῶν ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς τὸν
λόγον, καθὼς ἠδύναντο νὰ ἀκούωσι.

34. Χωρὶς δὲ παραβολῆς δὲν ἐ-
λάλει πρὸς αὐτοὺς· κατ' ἰδίαν ὁμῶς
ἐξήγει πάντα εἰς τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ.

35. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ἐν ἐ-
κείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρη,

ἔειπεν καὶ διδόναι.

25. Σὲ ἀτίγ καὶ κα, δὸ τί ἔπετε ἐ-
δὲ τριάτερ. ἐ ἀτίγ καὶ σπὰ, ἐ δὲ ἀγιο
καὶ κα δὸ τί μίρρετε πρέιγ σί.

26. Ε θύστε' καὶ τετὸν ἔστε μπε-
τερία ἐ Περντίσε, σὶ νιὲ νιερί καὶ τὲ
ἔτγιφορὲ φάρνε μπε δέ.

27. Ε φλέ, ἐ γκοίχετε νάτ' ἐ δίτε·
ἐ φάρα πιν, ἐ ρίτετε, κούρ αὶ σὲ δί.

28. Σὲ ψὲ θετίουτ δέου πγιάλ, μὲ
περπάρα παρρὸ, παστὰιγ καλί, ἐ μὲ
παστὰιγ πλιότ μὲ κόκε.

29. Ε οὶ τὲ ζέρε πούχε, ἀτέ χέρε
ἔερφόν δραπερινε, σὲ ἐρδι τὲ κόρρ-τε.

30. Ε θύστε' μετζ φάρε νιερί τὰ
πέφεμε τὲ φιάγε μπε-τερία ἐ περντί-
σε; ἀ μετζ παραβολὴ τὰ παρακαρί-
σγμε ἀτέ.

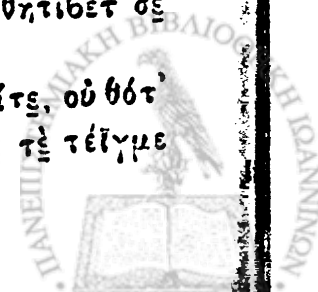
31. Πόσι μὲ νιὲ κόκε τὲ σινά-
πιτ, καὶ ἀγιο κούρ μπιλετε μπε δέ,
ἔστε μὲ εὐφέλε γὰ φίθε φάρετε καὶ
γιάνε μπι δέ.

32. Ε κούρ τὲ μπιλετε, ρίτετε, ἐ
κένετε μὲ μάδε γὰ φίθε λιάχερατε,
ἐ κέν δέγα τὲ μεδὸ, κάκε καὶ μούντγενε
ζοίφκατε ἐ κίελιτ τὲ κέγενε φωλέρα
ντένε χιὲ τὲ σαιγ.

33. Ε μὲ οὐόμε παραβολίρα τὲ
τίλια οὐ φλίτ ἀτούρε διδαχίνε, σὶ
κούντρε μούντνε τὲ διδίοιγνε.

34. Ε πα παραβολὴ νούκ' οὐ φλίτ
ἀτούρε· ἐ κούρ μπέτειγνε ἔετεμε,
οὐ ἀ ξιγίστε τὲ φίθα μαθητίβετ σὲ
τίγ.

35. Ε οὶ οὐ ἐρρ' ἀτε δίτε, οὐ θότ'
ἀτούρε· λέ τὲ χίδεμι μπάνε τὲ τέιγμε

Ἄς δ' ἐλθῶμεν εἰς τὸ πέραν.

36. Καὶ ἀρήσκοντες τὸν ὄχλον, παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦτο ἐν τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦσαν μετ' αὐτοῦ.

37. Καὶ γίνεται μέγας ἀνεμοστρόβιλος· καὶ τὰ κύματα εἰσέβαλλον εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ ἤδη ἐγεμίζετο.

38. Καὶ αὐτὸς ἦτο ἐπὶ τῆς πρύμνης κοιμώμενος· ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον· καὶ ἐξυπνίζουσιν αὐτὸν, καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, δὲν σὲ μέλει ὅτι χανόμεθα;

39. Καὶ σηκωθεὶς ἐπετίμησεν τὸν ἄνεμον, καὶ εἶπε πρὸς τὴν Θάλασσαν, Σιώπα, ἤσυχασον. Καὶ ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη.

40. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Διὰ τί εἴσθε οὕτω δειλοί; πῶς δὲν ἔχετε πίστιν;

41. Καὶ ἐροβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Τίς λοιπὸν εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν;

Κεφ. ε'. 5.

ΚΑΙ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς Θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν.

2. Καὶ ὡς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς ἀπήντησεν αὐτὸν ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα ἀκάθαρτον,

3. Ὅστις εἶχε τὴν κατοικίαν ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ δέσῃ αὐτὸν οὐδὲ μὲ ἀλύσει.

4. Διότι πολλάκις εἶχε δεθῆ μὲ ποδόδεσμα καὶ μὲ ἀλύσεις, καὶ διεσπάσθησαν ὑπ' αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις,

τὲ δέτι.

36. Ἐ σὶ λιάνε τούρμενε, ἐ μούκρη ἀτὲ ντὲ θάρχε σὶ κούντρε ἴσ, ἐ μὲ ἀτὲ πιάυχε κένε ἐ δὲ τὲ τγιέρα θάρχα.

37. Ἐ πένετε θελίμ ἱμάδ μπὲ δὲτ γκά ἔρρα, ἐ κερζέϊγνε ταλάζετε ἐ χίγνε πρέντα ντὲ θάρχε, κάκε κὲ πέρ νιετζίχεζε τὲ μπουσείγ.

38. Ἐ ἀτ κὲ μπάνε τὲ πράπεσμε τὲ θάρχεσε μπὶ νιὲ γιαστὲκ, ἐ φλίγτε, ἐ ἐ ζφιούανε ἀτὲ, ἐ ἰ θόνε· δασκάλ νούχε τὲ πρέτ τίγ, κὲ νιεμῆντ χουμπάσεμε;

39. Ἐ σὶ οὐ γκρὲ, κερτότ ἔρρνε, ἐ δὲ δέιτ ἰ θά· πουσῆ, μὸς οὐ ντίεϊγ· ἐ μπέτι ἔρρα, ἐ οὐκὲ πουνάτζ ἱμάδε.

40. Ἐ οὐ θότ' ἀτούρε· ψὲ ἴνι κὲ ὄτου τρεμπελιάχε; κίσ νούχε κίνι πέσε;

41. Ἐ οὐ φρικούανε φρίχε τὲ μάδε, ἐ θόνε νιέρι μὲ γιάτερνε, βάλχε τζίλι ἔστρε κούγ, κὲ ἐ δὲ ἔρρα, ἐ δὲ δέτι ἐ διφύογενε;

Κρίε Ἐπέσετε. ε'. 5.

Ἐ οὐ χόδε μπάνε τὲ τείγμε τὲ δέτι, μπὲ φσιάτ τὲ Γαδαρινίβετ.

2. Ἐ πὸκε δόλι ἀτ γκά θάρχα, ἔτε χέρε ἐ πόκι ἀτὲ νιὲ νιεσὶ μὲ Σπίρτ τὲ πεφέρε, κὲ δούαλ γκά θάρρετε.

3. Ἀτ κίστε τὲ ντένιουριτ' ἐτίγ ντὲ θάρρε, ἐ ἄς μὲ ζιντζίρε σιμούντ τὰ λιδ ἀτὲ νιερί·

4. Σὲ ντόνε σὲ ἐλίδε ἀτὲ θούμμε χέρε μὲ ζιντζίρε, ἐ δὲ μὲ χέκουρα μπὲ κέμπε; ἐ δὲ ζιντζίρετε ἰ κὲ-

και τὰ ποδόδεσμα συνετρίφθησαν. και ουδεις ἴσχυε νὰ δαμάσῃ αὐτόν.

5. Και διαπαντός νύκτα και ἡμέραν ἦτο ἐν τοῖς ὄρεσι και ἐν τοῖς μνημείοις, κράζων και κατακόπτων ἑαυτὸν μετ' λίθους.

6. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμε, και προσεκύνησεν αὐτόν.

7. Και κράζας μετὰ φωνῆς μεγάλης, εἶπε, Τί εἶναι μετὰξὺ ἐμοῦ και σοῦ, Ἰησοῦ, γιὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἰψίστου; ὀρκίζω σε εἰς τὸν Θεὸν, μὴ με βρσανίσης.

8. Διότι ἔλεγε πρὸς αὐτόν, Ἐξέλυε ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον.

9. Και ἠρώτησεν αὐτόν, Τί εἶναι τὸ ὄνομά σου; Και ἀπεκρίθη, λέγων, Λεγεὼν εἶναι τὸ ὄνομά μου· διότι πολλοὶ εἵμεθα.

10. Και παρεκάλει αὐτόν πολλά, νὰ μὴ ἀποστείλῃ αὐτούς ἐξω τῆς χώρας.

11. Ἦτο δὲ ἐκεῖ πρὸς τὰ ὄρη ἀγέλη μεγάλη χοίρων βροσκομένη.

12. Και παρεκάλεσαν αὐτόν πάντες οἱ δαίμονες, λέγοντες, Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, διὰ νὰ εἰσελθωμεν εἰς αὐτούς.

13. Και ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἐπέτρεψεν εἰς αὐτούς. Και ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· και ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, (ἦσαν δὲ ἕως δύο χιλιάδες.) και ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ.

14. Οἱ δὲ βρόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον, και ἀνήγειλαν εἰς τὴν πόλιν και εἰς τοὺς ἀγρούς. Και ἐξῆλθον διὰ νὰ ἴδωσι τί εἶναι τὸ γεγονός.

ποῦτ, ἐ δὲ χέλουρατ' ἐ χέμπεβετ, ἐ ντοῖε σμουνετ τὰ μπάντε ἀτέ.

5. Εἰ φίθε κόχενε νάτ' ἐ δίτε ρίγτε ντέ πέρ μάλλε, ἐ ντέ πέρ βάρρε, τούκ' ἐ πρέρε βέτεχεν' ἐτίγ με φούρε.

6. Εἰ σὶ πὰ Ἰησοῦνε πέρ σὲ λιάρτ-φουτ, οὐ λεσούα με βράπ, ἐ οὐ φάλλ ντέ ἀί.

7. Εἰ σὶ πρίτι με ζε τέ μάδ, ἰ θά· τζέ τέ πέ-ζ τί με μούα Ἰησοῦ ἰ πύρρι ἰ Περντίσε τέ λιάρτε; τέ πετόγ γιὰ Περντία τέ μὸς με μουντόζ.

8. (Σὲ ψὲ ἰ θὸσ ἀτίγ· δέλλ γιάστε γκά νιερίου Σπίρτ ἰ πεφέρε.)

9. Εἰ ἐπιέτ ἀτέ, τζέστε ἔμερι ἴτ; ἐ οὐ περφέιγ, ἐ θά· λεγεὼν ἔστε ἔμερι ἴμ, σὲ γέμι σοῦμε.

10. Εἰ ἰλιούτεϊγ ἀτίγ σοῦμε· χέ τέ μὸς ἰ δερφὸν ἀτὰ γιάστε γκά βέντι.

11. Εἰ ἀτγὲ ρότουλ μάλλεβετ ἴστε νιέ κοπέ δέρραβετ ἐμάδε, χέ κουλότνε.

12. Εἰ ἰλιούτεϊγν' ἀτίγ φίθε τέ παούδετε, ἐ θὸσνε· δερφὸνα νάβετ τέ χίγεμε μπέ δέρρα, ἐ τέ ρίμε μπὰ τὰ.

13. Εἰ ἄτε χέρε οὐ δὰ οὔρδεοινε ἀτοῦρε Ἰησοῦ. Εἰ σὶ δούαλε Σπίρτετ' ἐ πεφέρα, χίγε μπέ δέρρα, ἐ οὐ θερσοῦλ κοπέγια με βράπ, ἐ οὐ γχερμὶς μπέ δέτ, (χέ κένε γγέρα δι' μίγε,) ἐ οὐ μπίτνε μπέ δέτ.

14. Εἰ ἀτὰ χέ κουλότνε δέρρατε ἴκνε, ἐ θάνε τέ βεφέιγνε ντέ κιοτέτ ἐ δὲ ντέ φσιάτερα. Εἰ δούαλε τέ σίχνε τζέστε χεγίτ χέ οὐπέ.

15. Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον, ὅστις εἶχε τὸν λεγεῶνα, καθήμενον, καὶ ἐνδεδυμένον, καὶ σωφρονουντα· καὶ ἐφοβήθησαν·

16. Καὶ διηγήθησαν πρὸς αὐτοὺς οἱ ἰδόντες, πῶς ἔγεινε τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν δαιμονιζόμενον, καὶ περὶ τῶν χοίρων.

17. Καὶ ἤρχισαν νὰ παρακαλῶσιν αὐτὸν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τῶν ὄριων αὐτῶν.

18. Καὶ ὅτε εἰσηλθεν εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς νὰ ἔλθαι μετ' αὐτοῦ.

19. Πλὴν ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀφῆκεν αὐτὸν, ἀλλὰ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἰπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς οἰκείους σου, καὶ ἀνάγγειλον πρὸς αὐτοὺς ὅσα ὁ Κύριος σοὶ ἔκαμε, καὶ σὲ ἠλέησε.

20. Καὶ ἀνεχώρησε, καὶ ἤρχισε νὰ κηρύττῃ ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

21. Καὶ ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς διεπέρασε πάλιν ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὸ πέραν, συνηχθῆ πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολὺς· καὶ ἦτο πλησίον τῆς θαλάσσης.

22. Καὶ ἰδοὺ, ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὄνοματι Ἰάειρος· καὶ ἰδὼν αὐτόν, πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ·

23. Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, λέγων, Ὅτι τὸ θυγάτριόν μου πνέει τὰ λείψια· νὰ ἔλθῃς καὶ νὰ θάψῃς τὰς χειράς σου ἐπ' αὐτήν, διὰ νὰ σωθῇ καὶ θέλει ζῆσει.

24. Καὶ ὑπῆγε μετ' αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτὸν ὄχλος πολὺς, καὶ συνέβληθον αὐτόν.

25. Καὶ γυνὴ τις ἔχουσα ῥύσιν

15. Ἐ βίγενε τεκ ἴστε Ἰησοῦ, ἐ ὄχενε τε δαιμονίσουρινε ἀτέ κέ κισ λεγεόνε κέ βίγτε βέσουρε ῥόπατε, ἐ δὲ οὔρτετζούαρε, ἐ οὐ φρικούανε.

16. Ἐ ἀτά κέ ἐ πάνε οὐ ρεφίνε ἀτούρε τε φίθα τζου πένε τε ἰ δαιμονίσουρι, ἐ δὲ τζου πέντε δέδρα.

17. Ἐ νίονε τὶ λιούτειν' ἀτίγ, κέ τε δὶλλ γκά συνάρετ' ἐτούρε.

18. Ἐ οἱ χίρι αἰ μπέ θάρχε, ἰ λιούτειγ ἀτίγ αἰ κέ πατ τε παούδετε κέ τε βίγ πάσχε με τε·

19. Ἐ Ἰησοῦ νούκ' ἐ λιά ἀτέ, πὸ ἰ θά ἀτίγ· χαίγδε μπέ ὅτεπι τέντε, μπέ νιέρεζ τε τοῦ, ἐ θούαιγ ἀτούρε σὰ πέρι τεκ τέγε ζότι, ἐ ἰ ἔρδι κέιχ περ τί.

20. Ἐ θάτε· ἐ νίσι τε ρεφέντε ντέ Δεκαπόλ, σὰ πέρι ντέ αἰ Ἰησοῦ, ἐ τζιουδίτεσινε τε φίθε.

21. Ἐ οἱ ὀκοῖ πάγενε Ἰησοῦι μπά· νε τε περτέιγμε με θάρχε, οὐ μπεγιούαδε ντέ αἰ σούμε τούρμε· ἐ κέ μπάνε δέτιτ.

22. Ἐ νά, ἐ θγιεν νιέ γκά τε πάρετ' ἐ συναγόγιτ, κέ κισ ἔμερινε Ἰάιρο, ἐ οἱ ἐ πα ἀτέ, ἰ ρά μπέ κέμπε τε τίγ.

23. Ἐ ἰ λιούτειγ ἀτίγ σούμε, ἐ ἰ θό· σὲ θάπεζα λμε ἔστε μπέ τε ἐδέκουρε· ντζιτό, ἐ τε βέτζ μπι τε δούαρτε, τε ὀπετόγε, ἐ τε ῥύγε.

24. Ἐ θάτε πάσχε με τε, ἐ βίντ' πας οἱ σούμε τούρμε, ἐ ἔστρεγγόγινε ἀτέ.

25. Ἐ νιέ φρούα κέ κισ τε βγιέ-

αἵματος δώδεκα ἔτη,

26. Καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα πᾶσαν τὴν περιουσίαν αὐτῆς, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χειρὸν ἐλθοῦσα,

27. Ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἦλθε μετὰ τοῦ ὄχλου ὀπισθεν, καὶ ἤγγισε τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ.

28. Διότι ἔλεγεν, "Ὅτι, καὶ ἂν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγγίσω, θέλω σωθῆναι."

29. Καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς· καὶ ἠσθάνθη ἐν τῷ σώματι αὐτῆς ὅτι ἰατρεύθη ἀπὸ τῆς μάστιγος.

30. Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς νοήσας ἐν ἑαυτῷ τὴν δύναμιν τὴν ἐξεληθῆσαν ἀπ' αὐτοῦ, στραφείς ἐν τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε, Τίς ἤγγισε τὰ ἱμάτια μου;

31. Καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις, Τίς μου ἤγγισε;

32. Καὶ περιέβλεπε διὰ νὰ ἴδῃ τὴν πράξασαν τοῦτο.

33. Ἡ δὲ γυνὴ, φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, ἐπειδὴ ἤξευρε τί ἐγένεεν ἐπ' αὐτήν, ἦλθε καὶ προσέπεσεν εἰς αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.

34. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτήν, Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἔσο ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.

35. Ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγοντες, "Ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε· τί πλέον ἐνοχλεῖς τὸν διδάσκων;

36. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, εὐθὺς ὅτε ἤκουσε τὸν λόγον λαλοῦμενον, λέγει πρὸς

δουρῆ τὴν φίλοντι δὲ μπεδγιέτε θγιέτ,

26. Εἰλίστε χέλιουρε ὄοῦμε γκα ὄοῦμε τζεράχε, ἐ λῖσ πρίσουρε φῖθε φέν' ἐσάιγ πὰ μπρόδουρε, πὸ ἴσθε ἰέρε μὲ κέιτ.

27. Σὶ διφίτῃ πέρ Ἰησοῦνε, ἔρδι πράπαζε ντέ τούρμε, ἐ ζούρι ρόπεν' ἐτίγ.

28. Σὲ ψὲ θόῦ· κὲ ἐ δὲ ρόπεν' ἐτίγ ντέ ζούρτζα, δὸ τὲ ὄερόνεμ.

29. Εἰ ἄτε τζάστ γιού ὄθ τὲ ργιέδουρε· τ' ἐ φιάκουτ σὲ σάιγ, ἐ διφίτῃ μπε κούρμ τὲ σάιγ, σὲ οὐ ὄερούα γκα ἀγιὸ πλιάφε.

30. Εἰ Ἰησοῦ ἄτε τζάστ σὶ διφίτῃ πρέντζ μπε θέτεχε τὲ τιγ φουκίνε κὲ δόλι γκα θέτεχεγ· α ἐτίγ, οὐ κθίε ντέ τούρμε, ἐ θόῦτε, τζίλι μὲ ζούρι γκα ρόπιατε;

31. Εἰ μαθητίτ' ἐτίγ ἰ θόῦνε ἀτίγ, ὄεχ τούρμενε κὲ τὲ ὄτρεγγόν, ἐ θούα τζίλι μὲ ζούρι;

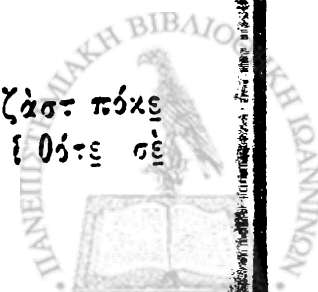
32. Εἰ βεστρόν ρότούλε τὲ ὄιχ ἄτε, κὲ ἰέρι κέτε.

33. Εἰ φρούαγια, σὶ ἐδίγ ἄτε κὲ οὐ πὲ μπε τὲ, οὐ φουκούα, ἐ δρίθειγ, ἐ ἔρδι ἐ ἰ ὄθ μπε κέμπε τὲ τιγ, ἐ ἰ ὄθ ἄτιγ φῖθε τὲ βερετένε.

34. Εἰ δὲ ἀτῖ ἰ θὰ ἀσάιγ, πίγε, κέσα γιότε τὲ σόσι τί, ἔτζε ντέ τὲ μίρρε τέντε, ἐ ὄερούα γκα τὲ κέιγτε τάτ.)

35. Εἰ πὰ σόσουρε ἀτῖ φγιαλένε θίγενε γκα ἰ πάρι συναγώγιτ, ἐ θόνε, σὲ θάῦζα γιότε θδίκι, ψὲ ἰ ἔπ τγιάτερ ζαχμέτ δασκάλιτ.

36. Εἰ δὲ Ἰησοῦ ἄτε τζάστ πόκε διφίτῃ φγιαλένε κὲ θάνε, ἰ ὄτε σὲ

τὸν ἀρχισυνάγωγον, Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε.

37. Καὶ δὲν ἀφῆκεν οὐδένα νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτὸν, εἰμὴ τὸν Πέτρον, καὶ Ἰακώβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου.

38. Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ βλέπει θόρυβον, κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλὰ.

39. Καὶ εἰσελθὼν, λέγει πρὸς αὐτοῦς, Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κωμαῖται.

40. Καὶ κατεβέβηκεν αὐτοῦ. Ὁ δὲ, ἀφ' οὗ ἐξέβαλεν ἅπαντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. καὶ εἰσέρχεται ὅπου ἔκειτο τὸ παιδίον.

41. Καὶ πιάσας τὴν χεῖρα τοῦ παιδίου, λέγει πρὸς αὐτὴν, Ταλιθά κούμι, τὸ ὅποιον μεθερμηνεύμενον εἶναι, Κοράσιον, σοὶ λέγω, σηκώθητι.

42. Καὶ εὐθὺς ἐσηκώθη τὸ κοράσιον, καὶ περιεπάτει· διότι ἦτο ἐτῶν δώδεκα· καὶ ἐξεπλάγησαν μὲ ἐκπληξιν μεγάλην.

43. Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς πολλὰ νὰ μὴ μολῇ μηδεὶς τοῦτο· καὶ εἶπε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν νὰ φάγῃ.

ΚΕΦ. ς'. 6.

ΚΑΙ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2. Καὶ ὅτε ἦλθε τὸ σάββατον, ἤρχισε νὰ διδάσκῃ ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήττοντο, καὶ ἔλεγον, Πόθεν εἰς τοῦτον ταῦτα;

πάριτ σὲ συναγώγιτ, μὲς οὐ τρέμ. πὸ βέτέμε πῆσὸ.

37. Ε νούχῃ λιὰ νιερὶ τῆ βίντε πὰς σὶ περβέτζμε Πέτρον, ἐ δὲ Ἰακωβον, ἐ δὲ Ἰωάννῃ τῆ βελάν' ἐ Ἰακωβου.

38. Ε βγιέν μπῆ ὅτεπὶ τῆ σὲ πάριτ σὲ συναγώγιτ, ἐ ὅς' ἔσούμε νακατοσί, ἐ ὅσὺμῃ κῆ κιάγνῃ, ἐ δὲ οὐ λερίγνῃ φόρτ.

39. Ε σὶ χίρι κρέντα οὐ θότ' ἀτούρε' ψὲ νακατόσενι, ἐ κιάνι; βὰσῆζα νούχῃ βδίκι, πὸ φλέ.

40. Ε ἐπερκέσνε ἀτῆ' ἐ δὲ ἀτὶ σὶ κρέου τῆ φιθῆ γιάῦτε, μὲρρι μὲ βέτεχε τῆ γιάιν' ἐ δγιάλιτ, ἐ δὲ μέμενε, ἐ δὲ ἀτὰ κῆ πὰτ μὲ βειτεχε, ἐ βάτε πρέντα τέκ κῆ βὰσῆζα ὅτριγτουρῃ.

41. Ε σὶ ἐζούρι βὰσῆζενῃ γκὰ ἔρρῃ, ἰ θότ' ἀσάιγ' τολιθά κούμι' κῆ ὅδὸ μὲ βένῃ βὰσῆζα (τὶ τῆ θέρμ) γκρέου

42. Ε οὐ γκρὲ ἄτε τζάστ βὰσῆζα μπῆ κῆμπῃ, ἐ ἔτζεντε' σὲ ψὲ ἰσῆτε διμπεδγιέτε βγιέτ', ἐ οὐ τζουδίτνε τζουδί τῆ μάδε.

43. Ε ἰ ποροίτι ἀτὰ ὅσὺμῃ, κῆ τῆ μὲς ἐ δίγῃ ντοιῆ νιερὶ κῆτῆ' ἐ οὐ θὰ τὶ ἄπενῃ ἀσάιγ τῆ χάγῃ.

Κρίε Ε'ιάῦτετῃ ς'. 6.

Ε δόλι ἀτέγε, ἐ βάτε ντῆ πατρίδε τῆ τίγ, ἐ βάνῃ πὰς τίγ ἐ δὲ μαθητί' ἐτίγ.

2. Ε σὶ ἔρδι ἐ ὅετούνα νίσι τῆ διδάξ ντῆ συναγούατ', ἐ ὅσὺμῃ κούρ ἐδιδιούανῃ τζουδίτείγνῃ, ἐ θόσνε' γκὰ ἰ ἔρδῃ κῆτίγ κῆτῃ; ἐ τζῆῦτῃ κῆγιό

και τις η σοφια η δοθεισα εις αυτον, ωστε και θαυματα τοιαυτα γινονται δια των χειρων αυτου;

3. Δεν ειναι ουτος ο τεκτων, ο υιος της Μαρίας, αδελφος δε του Ιακωβου και Ιωση και Ιουδα και Σιμωνος; και δεν ειναι αι αδελφαι αυτου ενταυθα παρ' ημιν; Και εσκανδαλιζοντο εν αυτω.

4. Ελεγε δε προς αυτους ο Ιησους, Οτι δεν ειναι προφητης ανευ τιμης, ειμη εν τη παριδι αυτου, και μεταξυ των συγγενων, και εν τη οικια αυτου.

5. Και δεν ηδυνάτο εκει ουδεν θαυμα να काम, ειμη οτι επι ολιγους αβρωστους επιθεσας τας χειρας, εθεραπευθεν αυτοις.

6. Και εθαυμαζε δια την απιστιαν αυτων. Και περιηρχετο τας κωμας και κωκλω, διδασκων.

7. Και προσκαλεσας τους δωδεκα, ηργισε να αποστελλη αυτους δυο δυο και εδιδεν εις αυτους εξουσιαν κατα των πνευματων των ακαθαρτων.

8. Και παρηγγειλεν εις αυτους να μη βρασταζωσι μηδεν εις την οδον, ειμη ραβδον μνον μη σακκιον, μη αρτον, μη χαλκον εις την ζωνην.

9. Αλλα να ηναι υποδεδεμενοι σανδαλια και να μη ενδυνωνται δυο χιτωνας.

10. Και ελεγε προς αυτους, Οπου εαν εισελθητε εις οικιαν, εκει μενετε εωσυ εξελθητε εκειθεν.

11. Και οσοι δεν σας δεχθωσι, μηδε σας ακουσωσι, εξερχόμενοι εκειθεν εκτινάξατε τον κονιορτον τον υποκατω των ποδων σας, δια μαρτυριαν εις αυτους. αληθως σας λεγω ελαφροτερα θελει εισθαι η τιμωρια

σοφι, και γιου δε καιτι; ε τριφανε θαυματουργικα πενενε γκα δουαρρτ' ε καιτι;

3. Πουκ' εστε κουιγ αι και πεν αρκαζε ι κερρι Μαρξεσε, ε θελαι ι Ιακωβουιτ, ε Ιωσιουτ, ε ι Ιουδεσε ε ι Σιμωνιτ; ενουκε γιανε μοτρατ ετιγ καιτου πασχε με νεβετ; ε σκανδαλισειγνε μεπε τε.

4. Ε Ιησουι ου θεσ ατουρε σε νουκ' εστε προφητ' ι πα ντερτζουρε, περβετζμε ντε κιοφτε ντε θενε τε τιγ, ε ντε νερεζ τε τιγ, ε ντε στεπι τε τιγ.

5. Ε νουκε μουντ ατγε τε πεντε ντοιε θαυμε, περ θετζμε ντε παχεζε τε σεμουρε, θουρι δουαρρτε, ε ι σερρι.

6. Ε τζουδιτειγ περ παπεσλεκν' ετουρε ε φεζδιστε ροτουλε φσιατεραβετ τουκ' εδιδαζουρε.

7. Ε θυρρι τε διμπεδγιετε, ε νισι τι δεροδον αιτα δι ε δι ε ου ιπτε ατουρε ουδεο μπι Σπιρτερα τε πεφερα.

8. Ε ι πορσιτι αιτα και τε μος μαρενε φε μπουδε, περ θετζμε σταπι θετεμε, ας τραιγστε, ας κουχε, ας παχεο μεπε κρεζ τε τουρε.

9. Πο τε μπαθειγνε σολλε, ε τε μος κενε δι παλλε ροπα τερ τε θεσουρε.

10. Ε ου θεσπε ατουρε μεπε τζοδ σπεπι και τε γινη, ατγε τε κεντρονι γγερα σα τε διλλι ατεγε.

11. Ε αιτα και τε μος ου δεζγιεγε γιουβετ, ε δε τε μος ου διφιόγιεγε γιουβετ, κουρ τε διλλι ατεγε, τε σκουντι ε δε πλουχουριν' ε κεμπεβετ σουαιγ, περ ματυρι τε τουρε. σε πα τγιατερ ου θομ γιουβετ, και με

εις τὰ Σόδομα ἢ Γόμορρα ἐν ἡμέ-
ρα κρίσεως, παρά εἰς τὴν πόλιν ἐ-
κείνην.

12. Καὶ ἐξελθόντες, ἐκήρυττον νὰ
μετανοήσωσι·

13. Καὶ ἐξέβαλλον πολλὰ δαι-
μόνια· καὶ ἤλειφον πολλοὺς ἀρρώ-
στους μὲ ἔλαιον, καὶ ἐθεράπευον.

14. Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡ-
ρώδης, (διότι φανερόν ἔγεινε τὸ ὄνο-
μα αὐτοῦ,) καὶ ἔλεγεν, "Ὅτι Ἰωάν-
νης ὁ Βαπτιστῆς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν,
καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις
ἐν αὐτῷ.

15. Ἄλλοι ἔλεγον, "Ὅτι ὁ Ἡλίας
εἶναι. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον, "Ὅτι προ-
φήτης εἶναι, ἢ ὡς εἰς τῶν προ-
φητῶν.

16. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης εἶπεν,
Ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Ἰωάννης, τὸν ὁ-
ποῖον ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· αὐτὸς ἀνέ-
στη ἐκ νεκρῶν.

17. Διότι αὐτὸς ὁ Ἡρώδης ἀπέ-
στειλε καὶ ἐπίασε τὸν Ἰωάννην, καὶ
ἔδεσεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, διὰ τὴν
Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ
ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐπειδὴ εἶχε λάβει
αὐτὴν εἰς γυναῖκα.

18. Διότι ὁ Ἰωάννης ἔλεγε πρὸς
τὸν Ἡρώδη, "Ὅτι δὲν σοὶ εἶναι συγ-
κεχωρημένον νὰ ἔχῃς τὴν γυναῖκα τοῦ
ἀδελφοῦ σου.

19. Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐμίσησε αὐτὸν,
καὶ ἤθελε νὰ θανατώσῃ αὐτόν· καὶ
δὲν ἠδύνατο.

20. Διότι ὁ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν
Ἰωάννην, γνωρίζων αὐτὸν ἄνδρα
δίκαιον καὶ ἅγιον· καὶ διεφύλαττεν
αὐτόν· καὶ ἔκαμνε πολλὰ, ἀκούων
αὐτοῦ, καὶ εὐχαρίστως ἤκουεν αὐ-
τοῦ.

21. Καὶ ὅτε ἦλθεν ἀρμόδιος ἡμέ-

τὲ λέχ μουντιμ. δὸ τὲ χένε σοδομίτε,
ἐ δὲ γομορίτε ντὲ δίτε τὲ Γιούκιτ,
σὲ αἰ κιουτέτ.

12. Ε σὶ δούαλε γιάστε, θάνε τὲ
κπρῶνε, χὲ τὲ μετανοήσιγε.

13. Ε σοῦμε τὲ πάουδε ντζούαρε,
ἐ λειίγνε μὲ θάιγ σοῦμε τὲ σεμούρε,
ἐ ἰ σερόιγνε.

14. Ε διφιόϊ μπρέτι Ἡρώδη (σὲ
ψὲ οὐ διφιούα ἔμερ' ἰτιγ) ἐ θόστε,
σὲ Ἰωάννη χὲ παφεζόν οὐ γκρὲ γκά
τὲ ἐδέκουριτε, πρὰ ἀντάιγ πένενε χε-
τὸ τζουδι πρέιγ σί.

15. Ε τὲ τγιέρε πὰ θόσνε, σὲ ἔστ
Ἡλίαγια, ἐ τὲ τγιέρε θόσνε πάμετα
σὲ ἔστε προφήτ, α. σὶ νιὲ γκά προ-
φήτεριτε.

16. Ε κούρ διφιόϊ Ἡρώδη, θὰ σὲ
Ἰωάννη, χὲ ἰ πρέβα οῦνε κρίετε. αἰ
ἔστε, αἰ οὐ γγιάλ γκά τὲ ἐδέκουριτε.

17. Σὲ ψὲ αἰ Ἡρώδη χίστε δερφού-
αρε ἐ ζουρι Ἰωάννε ἐ ἐ λίδι ἀτὲ ντὲ
χαψάνε, πὲρ σεπὲπ τὲ Ἡρωδιάδεσε
φρούασε φιλίπουτ βελάϊτ, σὲ τιγ, χὲ
ἐ μούαρ ἀτὲ φρούα.

18. Σὲ ψὲ Ἰωάννη ἰ θόστε Ἡρώ-
δητ, νούχε τέστε ντεγιέρε, τὲ χέτζ τι
φρούαν' ἐ βελάϊτ σίτ.

19. Ε Ἡρωδιάδα χίσ ἰνάτ μπὲ τὲ,
ἐ δούαν τὰ θρίτ ἀτὲ, πὸ νούχε μούντε·

20. Σὲ ψὲ Ἡρώδη ἰ τρέμπειγ Ἰω-
άννιτ, σὲ ἐδιγ ἀτὲ χὲ κὲ νιερί ἰ δρέ-
ἰγτε, ἐ δὲ σὲνγτ, ἐ ἐμπουρὸν ἀτὲ, ἐ
σὶ ἐ μπάν βεε, πέντε σοῦμε πούνερα
μὲ ἀνε τὲ τιγ, ἐ ἐδιφιδὸν ἀτὲ μὲ
σοῦμε τ' ἔμπλε.

21. Ε σὶ ἔρδι νιὲ δίτε ἐμπάρε, α-

ρα, καθ' ἣν ὁ Ἡρώδης ἔκαμνεν ἐν χιέρε καὶ κεν Ἡρώδη φαστί πέρ διτῆ τοῖς γενεθλοῖς αὐτοῦ δεῖπνον εἰς τοὺς τῆ σὲ λέριτ σὲ τίγ, ἐ θύρρ. ἀρχόν- μεγιστᾶνας αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς γι- τετ' ἐτίγ ἐ δε χιλιάρχετῆ, ἐ δε τῆ λιάρχους καὶ τοὺς πρώτους τῆς Γα- πάρεσ' ἐ Γαλιλαίεσε.

22. Καὶ εἰσῆλθεν ἡ θυγάτηρ αὐ- τῆς τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ ἐχόρευσε, καὶ ἤρρεσεν εἰς τὸν Ἡρώδη καὶ τοὺς συγκαθημένους, εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ κοράσιον, Ζήτησόν με ὅ,τι νὰ θέλης, καὶ θέλω σοὶ δώσει.

23. Καὶ ὤμωσε πρὸς αὐτήν, Ὅτι θέλω σοὶ δώσει ὅ,τι με ζητήσης, ἕως τοῦ ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου.

24. Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς, Τί νὰ ζητήσω; Ἡ δὲ εἶπε, Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

25. Καὶ εὐθὺς εἰσελθοῦσα μετὰ σπουδῆς εἰς τὸν βασιλέα, ἐζήτησε, λέγουσα, Θέλω νὰ μοὶ δώσης παράυ- τα ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

26. Καὶ ὁ βασιλεὺς, ἂν καὶ ἐλυ- πήθη πολὺ, διὰ τοὺς ὄρκους ὄμωσε καὶ τοὺς συγκαθημένους δὲν ἠθέ- λησε νὰ ἀπορρίψῃ τὴν αἰτησιν αὐ- τῆς.

27. Καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βα- σιλεὺς δῆμιον, προσέταξε νὰ φερθῆ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ.

28. Ὁ δὲ ἀπελθὼν, ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἔφερε τὴν κε- φαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὸ κοράσιον· καὶ τὸ κορά- σιον ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὴν μητέρα αὐτῆς.

29. Καὶ ἀκοσάντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἤλθον, καὶ ἐσῆκωσαν τὸ πτω- μα αὐτοῦ, καὶ ἔθεσαν αὐτὸν ἐν μνη- μείῳ.

22. Ε οἱ χίρι πρέντα ἐ δε θάσε- ζα ἐ ασάιγ Ἡρωδιάδεσε ἐ λιουάιγτι θάσε ἐ ἰ πελκέου Ἡρώδητ ἐ δε ἀ- τούρε καὶ κένε με ἀτὲ πᾶσκε ντῆ σου- φρά, ἰ θὰ μπρέτι θάσεζεσε, κερκὸ τζδὸ καὶ τῆ δούατζ ἐ δὸ τῆ τὰ ἄπ τίγ.

23. Ε ἰ κέρι ασάιγ κέ καὶ τζδὸ καὶ τῆ με κερκὸτζ, δὸ τῆ τὰ ἄπ τίγ, ἐ δε ντῆ κίφτε φιούσμεν' ἐμπρετε- ρίσε σίμε.

24. Ε δε ἀγιὸ οἱ δόλι, γιὰ θὰ μέμσεε σάιγ, τζτῆ κερκὸιγ; ἐ δε ἀγιὸ ἰ θὰ κριετ' ἐ Ἰωάννητ Βαπτιστίουτ.

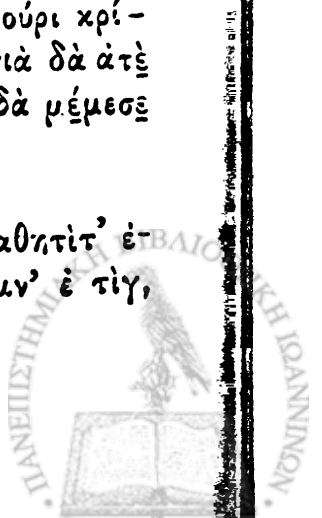
25. Ε ἄτε τζᾶστ οὐ κθίε ἐ χίρι ντῆ μπρέτι με τῆ ὀπέιγτα, ἐ ἰ κερ- κὸί, ἐ ἰ θι, δούα τῆ μ' ἄπτζ μούα νταστὶ μπῆ νιῆ κούπε κριετ' ἐ Ἰω- ἀννητ Βαπτιστίουτ.

26. Ε μπρέτι ντόνε σὲ οὐ χελ- μούα οὔμε, πὸ πέρ κέ καὶ κέρι, ἐ δε πέρ τούρπ τὰ τούρε καὶ ρίγνε με τῆ πᾶσκε, νούκε δέσι τί πριῶ ζέμερενε.

27. Ε ἄτε τζᾶστ δερφόι μπρέτι τζελιατ, ἐ πορσίτι τῆ πῆρετε κριετ ἐτίγ.

28. Ε αἰ οἱ θάτε, ἐ πρέου ἀτ πρέντα ντῆ χαψάνε, ἐ ἐ προύρι κρι- ετ' ἀτίγ, ντῆ μάστρεκ, ἐ γιὰ δὰ ἀτῆ τζούπεσε, ἐ τζούπα γιὰ δὰ μέμσεε σάιγ.

29. Ε ἰ ἐδιφιούανε μαθητίτ' ἐ- τίγ, ἐρδε, ἐγκρίγτινε κούρμν' ἐ τίγ, ἐ ἐκάλε ντῆ θάρ.

30. Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς αὐτὸν πάντα, καὶ ὅσα ἔπραξαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν.

31. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐλθετε σεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον, καὶ ἀνκπαύεσθε ὀλίγον· διότι ἦσαν πολλοὶ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες, καὶ οὐδὲ νὰ φάγωσιν ὑψαίρου.

32. Καὶ ὑπῆγον εἰς ἔρημον τόπον μετὰ τὸ πλοῖον κατ' ἰδίαν.

33. Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ὄχλοι, καὶ πολλοὶ ἐγνώρισαν αὐτόν· καὶ συνέδραμον ἐκεῖ πεζοὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων, καὶ φθάσαντες πρὸ αὐτῶν, συνήχθησαν πλησίον αὐτοῦ.

34. Ἐξελθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτούς, ἐπειδὴ ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα· καὶ ἤρχισε νὰ διδάσκη αὐτοὺς πολλὰ.

35. Καὶ ἐπειδὴ εἶχεν ἤδη παρέλθει ὥρα πολλή, προσελθόντες πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν, Ὅτι ἔρημος εἶναι ὁ τόπος, καὶ παρήλθεν ἤδη πολλή ὥρα·

36. Ἀπόλυσον αὐτούς, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τοὺς περίξ ἀγρούς· καὶ κώμας, καὶ ἀγοράσωσιν εἰς ἑαυτοὺς ἄρτους· διότι ἔδουσι τί νὰ φάγωσιν.

37. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Δότε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσι. Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτόν, Νὰ ὑπάγωμεν ν' ἀγοράσωμεν διακοσίων δηναρίων ἄρτους, καὶ νὰ δώσωμεν εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν·

38. Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτούς, Πρόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε καὶ ἴδετε. Καὶ ἀφοῦ εἶδον, λέγουσι, Πέντε, καὶ

30. Εὐὸ μπεγιούαδε ἀποστοίγτε ντὲ Ἰησοῦ, ἐ ἰ βρεφίεν' ἀτίγ τὲ βίθα ἐ δὲ σὰ πένε, ἐ δὲ σὰ διδάξνε.

31. Εὐὸ θὰ ἀτοῦρε, ἔτζενι γιούβετ θέτζε ντὲ θέντ τὲ ὀκιούαρε, ἐ πρέχουν πάχζε, σὲ κέν' ἀτὰ κὲ βίγνε, ἐ δὲ ἀτὰ κὲ ἰκεῖγνε κὰκὲ σούμε, κὲ ἀς πούξε τὲ χὰίγνε νούξε κίσνε κὲχζε.

32. Εὐὸ βάνε βείζε μετὰ βάρκε μπεθέντ τὲ ὀκιούαρε.

33. Εὐὸ τούρματ' ἰ πάν' ἀτὰ κούρβίγτε, ἐ ἐνιόχνε ἀτὲ σούμε, ἐ οὐ λεσούανε ἐ θάν' ἀτγὲ μπε κέμπε γκάβιθὲ φσιάτερατε, ἐ ἀρίγτιν' ἀτγὲ μεπερπάρα σὲ ἀτὰ, ἐ οὐ περμπεγιούαδε ντὲ ἀί.

34. Εὐὸ σὶ δόλι Ἰησοῦ γιάσπε γκάβάρκα, πὰ σούμε τούρμε, Εὐὸ ἰ ἔρδι κέίλ περ ἀτὰ, σὲ κένε πόσι δέντε πὰ δελμίερ, ἐ νίσι τί διδάξ ἀτὰ σούμε.

35. Εὐὸ σὶ ὀκόϊ κὲχα, γιού κιάσνε μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ ἰ θάνε' σὲ θέντι ἔστ' ἔρημι, ἐ δὲ κὲχα ἔσπε ὀκούαρε.

36. Λεσὸί ἀτὰ τὲ βένε βότουλ φσιάτεραβετ, ἐ κίουτέτεβετ, τὲ πλέγνε πούχερα πὲρ θέτεχε τὲ τοῦρε' σὲ ψὲ σκάνε σέτζ τὲ χάνε.

37. Εὐὸ δὲ ἀί οὐ περφέιγκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· ἔπουνι γιούβετ ἀτοῦρε τὲ χάνε· ἐ δὲ ἀτὰ ἐ θόν' ἀτίγ' τὲ βέμι τὲ πλέγεμε δίκιντ δηνάρε πούχερα, ἐ τοῦ ἀπέμε ἀτοῦρε τὲ χάνε;

38. Εὐὸ δὲ ἀί οὐ θόρι· ἀτοῦρε· σὰ πούχερα κένε; χὰίγδενι ἰσίχινι· ἐ σὶ θάνε' ἐ πάνε, ἰ θάνε' πάσε, ἐ δὲ δι

δύο ὄψαρια.

39. Καὶ προσέταξεν αὐτοὺς νὰ καθίσωσι πάντας ἐπὶ τοῦ γλωροῦ χόρτου συμπόσια συμπόσια.

40. Καὶ ἐκάθισαν πρασιαὶ πρασιαί, ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα.

41. Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τὰ δύο ὄψαρια, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε καὶ κατέκοψε τοὺς ἄρτους, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ βάλωσιν ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ τὰ δύο ὄψαρια ἐμοίρασεν εἰς πάντας.

42. Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορητάσθησαν.

43. Καὶ ἐσήκωσαν ἀπὸ τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ὄψαριων.

44. Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους ἕως πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

45. Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ νὰ προῦπάγωσιν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕωσοῦ αὐτὸς ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον.

46. Καὶ ἀπολύσας αὐτοὺς, ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος διὰ νὰ προσευχηθῇ.

47. Καὶ ὅτε ἐγενεὶν ἑσπέρα, τὸ πλοῖον ἦτο ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς.

48. Καὶ εἶδεν αὐτοὺς βρασνιζομένους εἰς τὸ νὰ κωπηλατῶσι· διότι ἦτο ὁ ἄνεμος ἐναντίος εἰς αὐτούς· καὶ περὶ τὴν τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτούς. περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθιλε νὰ περάσῃ αὐτούς.

49. Οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐνόμισαν ὅτι εἶναι φάντασμα, καὶ ἀνέκραξαν.

πίσχι.

39. Εἰ ποροῖτι ἀτὰ χέ τι βένε τὲ φίνε τὲ φίθῃ σουφρά μπι σουφρά πᾶρρ τὲ νιόμε.

40. Ε ντέϊγνε πόσττε τζέτε τζέτε· τζά γκά νιελν, ἐ τζά γκά πεσε-δγιέτε.

41. Ε σὶ μόρρι τὲ πέσε πούχετε, ἐ δὲ τὲ δι πίσκίτε, ἐ σὶ βεστρόϊ λιάρτ ντέρ Κιελ, ἰ πεκόϊ, ἐ ἰ θεοῦ πούχετε, ἐ οὐ ἀδὰ μαθητίβεν σὲ τίγ, τὲ βίγνε περπᾶρα ἀτούρε ἐ δὲ τὲ δι πίσκίτε ἰ ντάου ντὲ φίθῃ.

42. Ε χάγκρε τὲ φίθῃ, ἐ οὐ φρίνε.

43. Ε γκρίγτινε γκά τζόπατε διμπεδγιέτε ὄπόρτα πλιότ, ἐ δὲ γκά πίσκίτε.

44. Ε ἀτὰ χέ χάγκρε πούχετ ἰόνε γγέρα πέσε μίγε πούρρα.

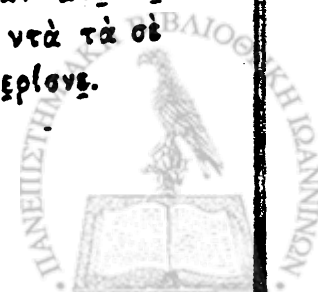
45. Ε ἄτε τζᾶστ ἀναγκάσι μαθητίτ' ἐτίγ τὲ χίγνε ντὲ βάρκε, ἐ τὲ ὄκόγνε μὲ περπᾶρα περτέϊγ ντὲ Βιθσαϊδὰ γγέρα σὰ τὲ λεσόγνε ἀτ τούρμενε.

46. Ε ἀτὶ σὶ ἰ λεσόβι ἀτὰ, βάτε μπὲ μάλλ τὲ φάλεϊγ.

47. Ε σὶ οὐ ἔρρ βάρκα κὲ μπὲ μέσ τὲ δέτιτ, ἐ ἀτὶ κὲ θέτεμε ντὲ δὲ·

48. Ε ἰ πὰ ἀτὰ χέ μουντόνεϊγνε τούκ' ἐ χέκιουρε κουπίτε, (σὲ ψὲ ἔρρα κὲ κόντρε ντὰ τὰ), ἐ μπὲ τὲ κατερ-τενε τὲ νάτεσε. βάτε μπὰ τὰ τούκ' ἐ ἔτζουρε μπι δέτ, ἐ δούαϊγ τοῦ ὄκον μὲ πάρε.

49. Ε δὲ ἀτὰ σὶ ἐπᾶν' ἀτὲ κὲ ἔτζεν μπι δέτ, οὐ δούκ ντὰ τὰ σὲ ἔσττε φαντασί, ἐ νίονε τὲ ὀερίονε.

50. Διότι πάντες εἶδον αὐτὸν καὶ ἐταράχθησαν. Καὶ εὐθὺς ἐλάλησε μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Θαρσεῖτε· ἐγὼ εἶμι, μὴ φοβεῖσθε.

51. Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον· καὶ ἔπαυσεν ὁ ἀνεμος. Καὶ ἐξεπλήττοντο καθ' ἑαυτοὺς λίαν καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἐθαύμαζον.

52. Διότι δὲν ἐνόησαν ἐκ τῶν ἄρτων, ἐπειδὴ ἡ καρδία αὐτῶν ἦτο κωπωρωμένη.

53. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ, καὶ ἐλιμενίσθησαν.

54. Καὶ ὅτε ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὺς γνωρίσαντες αὐτὸν,

55. Ἐδραμον εἰς πάντα τὰ περὶχωρὰ ἐκεῖνα, καὶ ἤρχισαν νὰ περιφέρωσιν ἐπὶ τῶν κραββάτων τοὺς ἀρβῶστους, ὅπου ἤκουον ὅτι εἶναι ἐκεῖ.

56. Καὶ ὅπου εἰσῆρχετο εἰς κώμας, ἢ πόλεις, ἢ ἀγροὺς, ἔθετον εἰς τὰς ἀγορὰς τοὺς ἀθηνεῖς, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐγγίσῃ καὶ τὸ κράσπεδον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤγγιζον αὐτὸ, ἐθεραπεύοντο.

Κεφ. 7'. 7.

ΚΑΙ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καὶ τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων.

2. Καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ τρώγοντας ἄρτους μὲ χειρας μεμολυσιμένας, τουτέστιν ἀνίπτους, ἐμέμφθησαν αὐτούς.

3. (Διότι οἱ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν δὲν νίψωσι μέγχοι τοῦ ἀγκῶνος τὰς χεῖρας, δὲν τρώγου-

50. (Σὲ ψὲ ἐ πάν' ἀτὲ τὲ φίθῃ ἐ οὐ δρόδῃ), ἐ ἄτε τζάστ οὐ φόλλι ἀτουρε, ἐ οὐ θότῃ· ζῖνι θαρδῃ, σὲ οὐνε γιάμ, μὸς οὐ τρέμπνι.

51. Ε χίπι μπὲ τὰ σίπερ μπὲ δάρῃ, ἐ πουσί ἐρῃ, ἐ κάκῃ μὲ τέπερ τρομάξνε μὲ θέτεῃ τὲ τουρε, ἐ οὐ τζιουδίτνε.

52. Σὲ νοὺκ' ἐλίῳνε κουπετούαρῃ μίρῃ ἀτὲ κὲ οὐ πὲ ντὲ πούχερα, σὲ οὐ κὲ θερπούαρῃ ζέμερ' ἐτοῦρα.

53. Ε σὶ οὐ χόδε περτεῖγ φίλιτ, ἐρδῃ μπὲ θέντ τὲ Γενισαρέτιτ' ἐ ἀτγὲ ἀράξνε ντὲ λιμάν.

54. Ε πόκῃ χούχῃ ἀτὰ γκὰ θάρκα, ἄτε τζάστ ἐνιόχνε ἀτὲ.

55. Ε σὶ φεζδίσνε ντὲ πὲρ φίθ' ἀτὸ θέντε κὲ κένε -ρότουλ, νίσνε τὲ πίγνε μπὲ ὄτράτε φίθ' ἀτὰ κὲ κένε σεμούρε κέικκ, τέκ δὲ κὲ διφίγιγνε σὲ ἀτγὲ εὔτε.

56. Ε δὲ τέκ δὲ κὲ βιγ ντὲ φσιάτερα, ἂ ντὲ κιουτέτε, ἂ ντὲ τζιφλι κε βίγνε οὐδεβει τὲ σεμούρετε, ἐ ἰλιούτεῖγν' ἀτίγ, κὲ τὶ ζίγνε θέτεμε πῆκίν' ἐ ρόκαβει σὲ τίγ, ἐ σὰ κὲ ἐ ζίγνε, ὄερόνεῖγνε γκὰ σεμούντα.

Κρίε Εῶτάτετε. 7. 7.

Ε οὐ μπεγιούαδῃ ντὲ αἱ Φαρισεῖγτε, ἐ δὲ τζὰ γκὰ Γραμματέγτε, κὲ ἐρδῃ γκὰ Ἱερουτλίμι.

2. Ε σὶ πάνῃ τζὰ γκὰ μαθητίτ' ἐτίγ, κὲ χάῖγνε πούχῃ μὲ δούάρῃ τὲ πῆφέρῃ (δὲ μὲ θένε τὲ πὰ λιάρα) ἰσάίγτινε.

3. (Σὲ ψὲ Φαρισεῖγτε, ἐ δὲ φίθῃ τζιφούτε, ντὲ μὸς λιάφινε δούάρῃτε γγέρῃ μπὲ πιλιούρε, νοὺκῃ χάνε, σὲ

σι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων.

4. Καὶ ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς, εἴν δὲν νιφθῶσι δὲν τρώγουσιν εἶνα· καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ ὀποῖα παρέλαβον νὰ φυλάττωσι, πλύματα ποτηρίων, καὶ ζεστῶν, καὶ σκευῶν χαλκείων καὶ κλινῶν·

5. Ἐπειτα ἐρωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, Διὰ τί οἱ μαθηταί σου δὲν περιπατοῦσι κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ μὲ χειρᾶς ἀνίπτους τρώγουσιν τὸν ἄρτον;

6. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοῦς, Ὅτι καλῶς προεφήτευσεν ὁ Ἡσαίας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς εἶναι γεγραμμένον, «Ὅτις ὁ λαὸς διὰ τῶν χειλέων μὲ τιμᾶ, ἡ δὲ καρδίᾳ αὐτῶν μακρὰν ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ.

7. Εἰς μάτην δὲ μὲ σέβονται, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων.»

8. Διότι ἀρῆσαντες τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, πλύματα ζεστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ κάμνετε.

9. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοῦς, Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ φυλάττητε τὴν παράδοσιν σας.

10. Διότι ὁ Μωϋσῆς εἶπε, «Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου» καὶ, «Ὁ καθολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, ἐξάπαντος νὰ θανατόνηται.»

11. Σεῖς ὁμοῦς λέγετε, Ἐάνθρωπος εἶπη πρὸς τὸν πατέρα ἢ πρὸς τὴν μητέρα, Κορβάν, τούτοις δῶρον εἶναι ὅ,τι ἤθελες ὠφέλιμῃ ἐξ ἐμοῦ, ἀρκεῖ.

ψὲ μπάγετε πορσί· ἐ πλείκετ.

4. Ε δὲ κούρ κθένενε γὰ παζάρι, ντὲ μὲς οὐ λιάρνε νούξε γάνε, ἐ δὲ σούμε τὲ τγιέρα γιάν' ἀτὸ ζὲ μούαρὲ τὲ βούαῖγε, τὲ λιάρα τὲ ποτήρεθετ, ἐ τὲ ζέστραθετ, ἐ τὲ παλέρεθετ, ἐ τὲ στράθεθετ.)

5. Πασαντάιγ ἐ πίστην' ἀτὲ Φαρισεῖγτε, ἐ δὲ Γραμματεῖγτε, πέρ σὲ μαθητίτ' ἐτοῦ, νοῖκ' ἐτξεγενε σὶ κούντρὲ πορσίτνε πλείκτε, πὸ γάνε κούξε μὲ δούαρὸ τὲ πὰ λιάρα;

6. Ε δὲ ἀτ' οὐ περφέιγκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· σὲ μίρρε προφητέψι Ησαίου πέρ γιούθετ φθεχεράχετε, σὶ κούντρ' ἐστὲ σκούαρὲ· κούιγ λαὸ μὲ ντερὸν μούα μὲ κούξε, ἐ ζέμερ' ἐτοῦρε ἐστὲ σούμε λιάρφ γὰ μὲγε

7. Ε μὲ τὲ μπράζετε μὲ ντερόγενε, κούρ διδάζεγε διδασχίρα, πορσίτ' ἐ νιέρζεετ.

8. Σὲ ψὲ λιάτε πορσί· ἐ Περντίσε, ἐ μπάνι πορσί· ἐ νιέρζεετ, τὲ λιάρατ' ἐ ζέστραθετ, ἐ τὲ ποτήρεθετ, ἐ δὲ σούμε τὲ τγιέρα πούνερα τὲ τίλια σὶ ἐ δὲ ζετὸ πένι.

9. Ε οὐ θὸς ἀτοῦρε, γιού μίρρε πορσί· ἐ Περντίσε, πέρ τὲ βούαῖγτορε πορσίνε τούαῖγ.

10. Σὲ ψὲ Μωϋσίου θὰ ντερόκακάνε τέντ, ἐ δὲ μέμενε τέντε· ἐ δὲ ἀτ' ἐ τὲ ὅττε φγιάλε τὲ λίφε ντὲ κακὰί τιγ, ἀ ντὲ μέμ' ἐτίγ, λὲ τὲ μουντόνετε μὲ τὲ βράρε.

11. Ε γιούθετ θὸι, ντὲ θάστὲ ντοῖε νιερί γιάτιτ ἀ σέμεσε τζὸδ λοῖ κορβάν (χεγιδ ἐστὲ δουρετί) κὲ κέγγ Περντίσε, δὲ τὲ βεγέγε.

12. Καὶ δὲν ἀφίετε πλέον αὐτὸν
νὰ κάμῃ οὐδὲν εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ
ἢ εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ,

13. Ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ χάριν τῆς παραδόσεώς σας, τὴν
ὁποίαν παρεδώκατε· καὶ κάμνετε πα-
ρόμοια τοιαῦτα πολλά.

14. Καὶ προσκαλέσας πάντα τὸν
ὄχλον, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ἀκούετε
μου πάντες, καὶ νοεῖτε.

15. Δὲν εἶναι οὐδὲν εἰσερχόμενον
ἐξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰς αὐτὸν, τὸ ὁ-
ποῖον δύναται νὰ μολύνη αὐτὸν, ἀλ-
λὰ τὰ ἐξερχόμενα ἀπ' αὐτοῦ, ἐ-
κεῖνα εἶναι τὰ μολύνοντα τὸν ἄν-
θρωπον.

16. Ὁ ἔχων ὠτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἂ,
ἀκούῃ.

17. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον
ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἠρώτων αὐτὸν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παρ-
βολῆς.

18. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Οὕτω
καὶ σεῖς ἀσύνετοι εἴσθε; δὲν καταλαμ-
βάνετε ὅτι πᾶν τὸ ἐξωθεν εἰσερχόμε-
νον εἰς τὸν ἄνθρωπον δὲν δύναται νὰ
μολύνη αὐτὸν;

19. Διότι δὲν εἰσέρχεται εἰς τὴν
καρδίαν αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν·
καὶ ἐξέρχεται εἰς τὸν ἀφεδρῶνα, κα-
θαρίζον πάντα τὰ φαγητά.

20. Ἐλεγε δὲ ὅτι τὸ ἐξερχόμενον
ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, ἐκεῖνο μολύνει τὸν
ἄνθρωπον.

21. Διότι ἐσωθεν ἐκ τῆς καρ-
δίας τῶν ἀνθρώπων ἐξέρχονται οἱ
διαλογισμοὶ οἱ κακοί, μοιχεῖται, πορ-
νεῖται, φόνοι,

22. Κλοπαί, πλεονεξίαι, πονη-
ρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, βλέμμα πονη-
ρὸν, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφρο-
σύνη.

12. Ε νούκ' ἐ λίρι μὲ ἀτέ τὲ πέγε
ντοῖε ντίχμῃ ντέ γιάτι τίγ, ἂ ντέ
μέμα ἐτίγ.

13. Η-ὄκέλι φγάλεν' ἐ Πιρντίτε
πὲρ ἀτέ πορσι τούαιγ, κὲ γιού δάτε·
ἐ οῦμῃ τὲ τίλια σὶ κῆτό ἰένι.

14. Ε σὶ θύβρι φίθε τούρμενε, οὐ
θός' ἀτούρε· διτόνι μούα τὲ φίθε, ἐ
ἐ μψόνι.

15. Ντοῖε φὲ κὲ ἔῶτε γιάστε
ἰερίουτ, ἐ χὶν μπε φόγε τὲ τίγ,
νούκῃ μούντ τὰ πεφέγε ἰερίνε, πὸ
ἀτὸ κὲ δάλλενε πρέιγ σίγ, ἀτὸ γιάνε
κὲ ἐ πεφέγενε ἰερίνε.

16. Αὶ κὲ κὰ βέῤῥῃ πὲρ τὲ διφίού-
αρε, λὲ τὲ διφίόγε.

17. Ε σὶ ὄκῆ γκὰ τούρμα, ἐ
ἔρδι ντέ ὅτεπὶ, ἐ πιέτν' ἀτέ μαθη-
τί· ἐτίγ πὲρ παραβολί.

18. Ε οὐ θότ' ἀτούρε· κἀκὲ τὲ
πὰ μῆντ γένη ἐ δὲ γιούδτε; νούκῃ
κουπετόνι σὲ φίθ' ἀγίὸ κὲ χὶν τὲ ἰε-
ρίου περγιάστα, νούκῃ μούντ τὰ πε-
φέγε ἀτέ;

19. Σὲ ψὲ νούκῃ χὶν ντέ ζέμερε
τὲ τίγ, πὸ ντέ πάρκ, ἐ μπάνε τὲ
πύστερμε δέλλ, γκὰ κερόνενε φίθε τὲ
γκρένατε.

20. Ε οὐ θόῤῥτε· σὲ ἀγίὸ κὲ δέλλ
γκὰ ἰερίου, ἀγίὸ πεφέν ἰερίνε.

21. Σὲ ψὲ ἰρένταζι γκὰ ζέμερ·
ἐ ἰερέζετ, δάλλενε συλοίτ' ἐ κῆκία,
μοιχίτε, κουρβερίτε, ἐ βρέγελιατε.

22. Κουσερίτε, λιακῆμίμετὲ, δρε-
κῆζίτε, φενιῆστρατε, δεῤῥερίμι. Ζηλία,
τὲ ὀίαρατε, περιφανία, μαρεζία.

23. Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐξέρχονται, καὶ μολύνουσι τὸν ἄνθρωπον.

24. Καὶ σηκωθείς ἐκεῖθεν, ὑπῆγεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν, δὲν ἤθελε νὰ μίθῃ τοῦτο ἡδεῖς· δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ κρυφθῇ.

25. Διότι ἀκούσασα περὶ αὐτοῦ γυνὴ τις, τῆς ὄψις τὸ θυγάτριον εἶχε πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἤλθε καὶ προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ.

26. Ἦτο δὲ ἡ γυνὴ Ἕλληνίς, Συροφοίνισσα τὸ γένος· καὶ παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἐκβάλῃ τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς.

27. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν, Ἄφες πρῶτον νὰ χερτασθῶσι τὰ τέκνα· διότι δὲν εἶναι καλὸν νὰ λάβῃ τις τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ νὰ ρίψῃ εἰς τὰ κυνάρια.

28. Ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ναί, Κύριε· ἀλλὰ καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης τρώγουσιν ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν παιδίων.

29. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὑπαγε· ἐξῆλθε τὸ δαιμόνιον ἀπὸ τῆς θυγατρὸς σου.

30. Καὶ ὅτε ὑπῆγεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗρεν ὅτι τὸ δαιμόνιον ἐξῆλθε, καὶ τὴν θυγατέρα κειμένην ἐπὶ τῆς κλίνης.

31. Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν δόριων Τύρου καὶ Σιδῶνος, ἤλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν ὄριων τῆς Δεκαπόλεως.

32. Καὶ φέρουσι πρὸς αὐτὸν κωφὸν μογιλάλον· καὶ παρκαλοῦσιν αὐτὸν νὰ ἐπιθήσῃ τὴν χεῖρα ἐπ' αὐτόν.

33. Καὶ παραλαβὼν αὐτὸν κατ'

23. Εἶθε κατὸ τῆς χεῖρας πρένταζι· δάλλενε γιάστει, ἐ πεφέγενε νερίνε.

24. Ε σὶ οὐ γκαρὲ ἀτέγε, θάτε γκα συνόρετ' ἐ Τύροσε, ἐ τῆ Σιδώνεσε, ἐ σὶ χίρι πρέντα ντῆ νιῆ ὄτεπί, νούξε δούαν τὰ δίγειτ νερί, πὸ νούξε μούντ τῆ ἀπέτειγ πὰ νιόγουρε.

25. Σὲ πόκε διφιότι πῆρ ἀτῆ νιῆ φρούα, καὶ κατὸ θασῆξεν' ἐσάιγ μὲ Σπίρτ τῆ πεφέρε, ἐρδι ἐ ρὰ μπῆ κῆμπε τῆ τίγ.

26. (Ε ἀγιὸ φρούα καὶ Ἑλληνίδε γκα φυλι ἐ Συροφινίκετ) ἐ ἰ λιούτειγ ἀτιγ, καὶ τῆ νιζίρ τῆ παουδινε γκα θάτσεξ' ἐσάιγ.

27. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰ θὰ ἀσάιγ, καὶ τῆ γγόςενε μὲ περπάρα ὀγιέλμτε· σὲ νούκ' ἐστῆ πούν' ἐμίρρε τῆ μάρρε νερίου κούξεν' ἐ ὀγιέλμετ, ἐ τοῦ ἀ χίδιε κένετ.

28. Ε δὲ ἀγιὸ οὐ περφέιτκ, ἐ ἰ θὰ ἀτιγ· θερτέτ, ὦ ζότ, πὸ ἐ δὲ κέντε περπῆσ ντένε σουφρὰ χάνε γκα θριμετ' ἐ ὀγιέμετ.

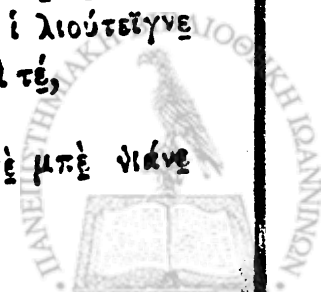
29. Ε ἰ θὰ ἀσάιγ, πῆρ κατῆ φγιαλε χάιγδε, δόλι ἐ παουδι γκα τζούπα γιότι.

30. Ε σὶ θάτε ντῆ ὄτεπί τῆ σάιγ, φέτι τῆ πκούδινε δάλλε ἐ δὲ τῆ πίγενε καὶ ὄτε ὄτρίγτουρε μπῆ ὄτρατ.

31. Ε σὶ οὐ κθίε περσερί γκα συνόρετ' ἐ Τύροσε, ἐ τῆ Σιδώνεσε. ἐρδι ντῆ δὲτ τῆ Γαλιλαίεσε, τὸκ' ἐ ὄκούαρε ντῆ πῆρ μέε τῆ συνόρεβετ σὲ Δεκαπόλιτ.

32. Ε προύνε ντῆ αἰ νιῆ τῆ ὄουρδερε, ἐ τῆ θουβόσουρε. ἐ ἰ λιούτειγνε ἀτιγ, τῆ θιγ δόρρενε μπῆ τῆ,

33. Ε σὶ ἐ χόκι ἀτῆ μπῆ νιάνε

ιδίαν ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὕδα αὐτοῦ καὶ πτύσας ἤγγισε τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ,

34. Καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐστέναξε, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἐφφαθά, τουτέστιν, Ἀνοίχθητι.

35. Καὶ εὐθὺς ἠνοίχθησαν τὰ ὕδα αὐτοῦ· καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ἐρθῶς.

36. Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ εἰπωσι τοῦτο εἰς μηδένα· πλὴν ὅσον αὐτὸς παρήγγελλεν εἰς αὐτοὺς, τόσον περισσότερο ἐκεῖνοι ἐκήρυττον.

37. Καὶ ἐξεπλήττοντο καθ' ὑπερβολὴν, λέγοντες, Καλῶς ἔπραξε τὰ πάντα· καὶ τοὺς κωφοὺς κάμνει νὰ ἀκούωσι, καὶ τοὺς ἀλάλους νὰ λαλῶσι.

ΚΕΦ. η'. 8.

ΕΝ ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἐπειδὴ ἦτο πᾶμπλουσ ὄχλος, καὶ δὲν εἶχον τί νὰ φάγωσι, προσκαλέσας ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτοὺς,

2. Σπλαγχνίζομαι διὰ τὸν ὄχλον, ὅτι τρεῖς ἡμέρας μένουσι πλεσίον μου, καὶ δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσι·

3. Καὶ εἴαν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, θέλουσιν ἀποκάμει καθ' ὁδόν· διότι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἤλθον μακρόθεν.

4. Καὶ ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Πέθεν θέλει τις δυνηθῆ νὰ χορτάσῃ τούτους ἀπὸ ἄρτων ἐδῶ ἐπὶ τῆς ἐρημίας;

5. Καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς, Πό-

γὰ τούρμα, ἐ βούρι φίστρειτε μπε βέσσε τὲ τίγ, ἐ σὶ πεστίγτι, ζούρι φιούχεν' ἐτίγ.

34. Ε σὶ βεστρόϊ μπε Κίελ, βεκόϊ, ἐ ἰ θὰ ἀτίγ, ἐφφαθά, κὲ δὸ τὲ θόττε, χάπου.

35. Ε ἄτε τζάστ γιού χάπνε ἀτίγ βέσσετε, ἐ γιού σγιδ τὲ λίδουριτ ἐ φιούχσε τίγ, ἐ φλίτ-χερούαρε.

36. Ε ἰ πορσίτι ἀτὰ κὲ τὲ μὸς γιὰ θόσνε ντοξέιτ, ἐ σὰ ἰ πορσίτι ἀτὰ, κάχε μὲ τέπερ ἐ κηρύξνε ἀτὰ.

37. Ε κάχε μὲ τέπερ τζουδίτειγνε, ἐ θόσνε, ἰ πέρι μίβρε φίθε πούχετε, ἐ δὲ τὲ σούμδεριτε ἰ πέν τὲ ντίεγενε, ἐ δὲ βούβεριτε τὲ φλιάσνε

Κρίε Ετέιετε, η'. 8

Απὸ δὲ ἀχίερε, σὲ ψὲ ἴσνε μπεγέδουρε, ὄσουε τούρμ' ἐμάδε, ἐ νούχε κίσνε σὲτζ τὲ χάιγνε, θύρρι Ἰησοῦ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε.

2. Μὲ βγιέν κέικ πέρ χετὲ τούρμε, σὲ ψὲ γιάνε ἀφερ τρι δὲτ σὲτ, κὲ μὲ πρέσνε μούα, ἐ νούχε κάνε σὲτζ τὲ χάνε.

3. Ε ντὲ ἰ λεσόφτζα ἀτὰ τὲ βένε μπε ὅτεπίρα τὲ τοῦρε τ' οὔρετε' δὸ τὲ παγιαλδίσγενε μπούδε γκά οὔγια· σὲτζὰ γκά ἀτὰ κάνε ἄρδουρε λιάρφουτ.

4. Ε γιού περφέϊφκν' ἀτίγ μαθητίτ' ἐτίγ, γκά δὸ τὲ μούντγεμε χετου ντ' ἐρημι τὲ γκόσγεμε χετὰ μὲ πούχε;

5. Ε ἰ πῖετ ἀτὰ σὰ πούχε κένι;

σους ἄρτους ἔχετε ; Οἱ δὲ εἶπον, ἔ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε, ὀτάτε.
Ἐπτά.

6. Καὶ προσέταξε τὸν ὄχλον νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, ἀφοῦ εὐχαρίστησεν, ἔκοψε καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ βάλωσιν ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου· καὶ ἔβαλον.

7. Ἐἶχον καὶ ὀλίγα ὄψαράκια· καὶ εὐλογήσας, εἶπε νὰ βάλωσι καὶ αὐτά.

8. Ἐφαγον δὲ καὶ ἐχορτάσθησαν. καὶ ἐσήκωσαν περισσεύματα κλασμάτων, ἑπτὰ σφυρίδας.

9. Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.

10. Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.

11. Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρχισαν νὰ κάμνωσιν ἐρωτήσεις πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐζήτησαν παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐράνου, πειράζοντες αὐτόν.

12. Τότε ἀναστενάξας ἐκ καρδίας αὐτοῦ, λέγει, Διὰ τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ζητεῖ; Ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν θέλει δοθῆ εἰς τὴν γενεὰν ταύτην σημεῖον.

13. Καὶ ἀφήσας αὐτούς, εἰσῆλθεν πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν.

14. Ἐλησυβόνησαν δὲ νὰ λάβωσιν ἄρτους, καὶ δὲν εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰμὴ ἓνα ἄρτον.

15. Καὶ παρήγγελλεν εἰς αὐτούς, λέγων, Βλέπετε, προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης τοῦ Ἡρώδου.

16. Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Ὅτι ἄρτους δὲν ἔχομεν.

6. Ε πορσίτι τούρμενε τὲ βίγνε πρόστε μπὲ δὲ, ἐ σὶ μόρρι τὲ ὀτάτε πούχετε, ἐ εὐχαριστίσι, ἰ θεοῦ, ἐ οὐ ἀδὰ μαθητίβει σὲ τίγ, τοῦ ἁ βίγνε περπάρα, ἐ οὐ ἁ θούνε περπάρα τούρμεσε.

7. Ε χίσνε ἐ δὲ πάχεζε πύσικ τὲ βύξείγ, ἐ σὶ ἰ πεκοῖ, θὰ τοῦ ἁ βίγνε ἐ δὲ ἀπὸ περπάρα.

8. Ε χάγκρε, ἐ οὐ φρίνε, ἐ γκρίγτινε, τὲ τεπερούρατ' ἐ τζόπαβετ ὀτάτε ζιμπίλε.

9. Ε ἁσὰ χὲ χάγκρε κένε γγέρα κάτερ μίγε, ἐ ἰ λεσοῖ ἀτά.

10. Ε ἄτε τζάστ σὶ χίρι ντὲ βάρχε, πάσχε με μαθητίτ' ἐτίγ, ἐρδι γκά ἄν' ἐ δαλμανουθαῖτ.

11. Ε δούαλε φαρισεῖγτε, ἐ νίσνε τὲ κερτόϊγνε με ἀτέ, ἐ τὲ κερκοῖγνε γκά ἀτ νισάν γκά Κίελι, τούκ' ἐ φουτζίτουρ ἐτέ.

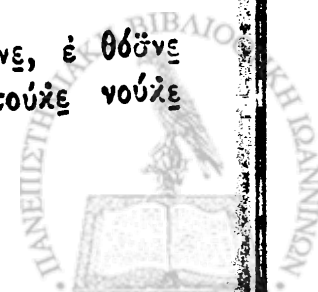
12. Σὶ σὶ πτζερετίγτι με Σπίρτ τὲ τίγ, οὐ θότε τζφάρε νισάν κερκόν χεῖγδ φιλί; με τὲ θερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ δὲ τὲ μὸς ἰ ἴπετε χεσάιγ φυλλετ νισάν.

13. Ε σὶ ἰ λιὰ ἀτὰ, χίρι περσερὶ ντὲ βάρχε, ἐ βάτε μπάνε τὲ περτέϊγμε.

14. Ε χαρούανε τὲ μίρρε πούχε, ἐ νούχε χίσνε τγιάτερ, περ βέτζμε νιὲ πούχε, χὲ χίσνε ντὲ βάρχε.

15. Ε ἰ πορσίτι ἀτὰ, ἐ οὐ θὸσ' βεῦτρὸνι, ἐ βούχουνι γκά προύμετ' ἐ Φαρισεῖγτε, ἐ δὲ γκά προύμετ' ἐ Ἡρώδιτ.

16. Ε ἀτὰ μεντόνεσινε, ἐ θὸσνε νιέρι με γέτερινε, σὲ πούχε νούχε χέμι.

17. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἴδι διαλογίζεσθε, ὅτι δὲν ἔχετε ἄρτους; Ἐπι δὲν νοεῖτε, οὐδὲ καταλαμβάνετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν σας;

18. Ὄφθαλμοὺς ἔχοντες δὲν βλέπετε; καὶ ὠτα ἔχοντες δὲν ἀκούετε; καὶ δὲν ἐνθυμεῖσθε;

19. Ὅτε ἔκοψα τοὺς πέντε ἄρτους εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίλους πλήρεις κλασμάτων ἐσηκώσατε; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δώδεκα.

20. Καὶ ὅτε τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσας σφυρίδας πλήρεις κλασμάτων ἐσηκώσατε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἐπτὰ.

21. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Πῶς δὲν καταλαμβάνετε;

22. Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδάν· καὶ φέρουσι πρὸς αὐτὸν τυφλὸν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν νὰ ἐγγίση αὐτόν.

23. Καὶ πιάσας τὴν χεῖρα τοῦ τυφλοῦ, ἔφερεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπέθεσεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἂν βλέπη τι.

24. Καὶ ἀναβλέψας, ἔλεγε, Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα βλέπω περιπατοῦντας.

25. Ἐπειτα πάλιν ἐπέθεσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔκαμεν αὐτὸν νὰ ἀναβλέψη· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ ὄρασις αὐτοῦ, καὶ εἶδε καθαρῶς ἅπαντας.

26. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, λέγων, Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθης, μηδὲ εἴπῃς τοῦτο εἰς τινὰ ἐν τῇ κώμῃ.

27. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας τῆς

17. Εἰ σὶ ἐ κουπετοῖ Ἰησοῦι, οὐ θότ' ἀτοῦρε· ψὲ μεντόνεσι σὲ σῆνε· πούχε; ἀκόμα νούχε κουπετόνι, ἄς σμουόντ τὲ διφίόνι; ἐ δὲ πὸ τὲ βέρπερε ἐ κένη ζέμερνε τούαιγ;

18. Ντόνε σὲ κίνι σὶ νούχε σίγνι, ἐ δὲ ντόνε σὲ κίνι βέσσε νούχε διφίόνι ἄς μπάνι μέντ;

19. Κούρ θέβα τὲ πέσε πούχετε, ντὲ τὲ πέσε μίγετε, σὰ κανίστρα πλιότ γκά τζόπατε χὲ τεπερούανε, μπεγιούαδτε; ἰ θάν' ἀτίγ δίμπεδγιέτε.

20. Εἰ κούρ ντάβα τὲ ὄτάτε ντὲ τὲ κότερ μίγετε, σὰ ζιμπίλε πλιότ γκάτζόπατε χὲ τεπερούανε μπεγιούαδτε; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε, ὄτάτε.

21. Εἰ οὐ θόσ' ἀτοῦρε, κίτ' νούκ' ἐ βίρι· ντέρ μέντ τούαιγ;

22. Εἰ ἐγιέν ντὲ Βηθσαϊδάν· ἐ ἰ κίεν' ἀτίγ ντὲ τὲ βέρπερε ἐ ἰλιούτεῖγνε χὲ τὰ ζιγ ἀτὲ μὲ δόρρε.

23. Εἰ σὶ ἐ ζούρι γκά δόρρα τὲ βέρπερινε, ἐ κρέου γιάστε γκά φσιάτι, ἐ σὶ πεστίγτι ντὲ σὶ τὲ τίγ, βούρι δούάρρτε μπι τὲ, ἐ ἐπίετ ἀτὲ ντέσσε χὲ σὲχ φέ;

24. Εἰ σὶ βεστρόι ἀτ' μπε τὲ λιάρτε θόσ' σίγ νιέρεζιτε πόσι λισα χὲ ἐτζεγενε.

25. Εἰ περσερί ἰ βούρι πάμετα δούάρρτε μπι σὶ τὲ τίγ, ἐ ἐπὲρι ἀτὲ τὲ σίγ· ἐ οὐ κερούα κάχε, χὲ πὰ φίθε μίρρε ἐ δὲ κερούαρε.

26. Εἰ ἐ δερφόι ἀτὲ ντὲ ὄτεπὶ τὲ τίγ, ἐ ἰ θά· ἄς ντὲ φσιάτ πρέντα τὲ μὸς χίτζ, ἄς ντονιέιτ μὸς γιά θουατζ ντὲ φσιάτ.

27. Εἰ δόλι Ἰησοῦι, ἐ δὲ μαθητὶτ' ἐτίγ ντὲ φσιάτερα τὲ Καισαρίσε χὲ

Καισαρείας Φιλίππου· και καθ' ὁδὸν ἤρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων πρὸς αὐτοὺς, τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνωγοι ὅτι εἶμαι;

28. Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· και ἄλλοι τὸν Ἡλίου· ἄλλοι δὲ, ἓνα τῶν προφητῶν.

29. Καὶ αὐτὸς λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀλλὰ σεῖς τίνα με λέγετε, ὅτι εἶμαι; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς αὐτὸν, σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς.

30. Καὶ παρήγγειλεν αὐστηρῶς εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ λέγωσιν εἰς μηδένα περὶ αὐτοῦ.

31. Καὶ ἤρχισε νὰ διδάσκη αὐτοὺς ὅτι πρέπει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ πάθῃ πολλὰ, και νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων και ἀρχιερέων και γραμματέων, και νὰ θανατωθῇ, και μετὰ τρεῖς ἡμέρας νὰ ἀνασταθῇ.

32. Καὶ ἐλάλει τὸν λόγον παρήρησία. Καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ Πέτρος, κατ' ἰδίαν, ἤρχισε νὰ ἐπιτιμᾷ αὐτόν.

33. Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, και ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε τὸν Πέτρον, λέγων, Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· διότι δὲν φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

34. Καὶ προσκαλέσας τὸν ὄχλον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅστις θέλει νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, και ἅς σηλώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, και ἅς μὴ ἀκολουθῇ.

35. Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· και ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ και τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος θέλει σώσει αὐτήν.

θούγατε ἐ Φιλίππου· ἐ μπούδε πιέτ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ οὐ θού ἀτοῦρε· τζίλε θόνε νιέρεζιτε σὲ γιάμ οὔνε;

28. Ε δὲ ἀτὰ γιού περφέιτχνε· θόνε σὲ γὲ Ἰωάννη βαπτιστίου· ἐ τὲ τυιέρε Ἡλία, ἐ τὲ τυιέρε νιέ γκά προφήτετ.

29. Ε δὲ ἀτ' οὐ θούτ' ἀτοῦρε· ἐ πό γιούβετ, τζίλι θούτ' σὲ γιάμ οὔνε; ἐ οὐ περφέιτχ Πέτρου, ἐ ἰ θούτ' ἀτιγ τί γὲ Κρίστῖ.

30. Ε ἰ πορσίτι ἀτὰ τὲ μὸς θόνε ντοῖέιτ περ ἀτέ.

31. Ε νίσι τί διδάξ ἀτὰ, σὲ δούγατε τὲ πεσόγε σούμει πέρρι ἰ νιέριου, ἐ τὲ στίρετε πόστε, ἐ τὲ σάχετε γκά πλέικτ' ἐ λαότι, ἐ δὲ γκά τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ γκά γραμματέιγτε, ἐ δὲ τὲ θρίτετε, ἐ πὰς τρεδίτιτ δὲ τὲ γγιάλετε.

32. Ε οὐ φλίτ φγιάλενε φάκεζα, ἐ ἐ μέρρι ἀτέ Πέτρου μπε νιάνε, ἐ νίσι τὰ κερτὸν ἀτέ.

33. Ε δὲ ἀτ' σὶ οὐ κθίε, ἐ θεστρότῖ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ κερτότῖ πέτρονε, ἐ ἰ θά· χίγδε πράπα μέγε σατανᾶ, σὲ νούχε μεντόνε πούνερατ' ἐ Περντίσε, πό τὲ νιέρεζετ.

34. Ε σὶ θύρρι ἄφετ' τιγ τούρμενε, πᾶσκε με μαθητίτ' ἐτίγ, οὐ θά ἀτοῦρε· ἀτ' χέ δὲ τὲ βίγνε πὰς μέγε, λὲ τὲ ἀρνίσγε θέτεχεν' ἐτίγ, ἐ λὲ τὲ γκέρε κρούικν' ἐτίγ, ἐ λὲ τὲ βίγνε πὰς μέγε.

35. Σὲ ἀτ' χέ δὲ τὲ βούαγε βέτεχεν ἐτίγ, δὲ τὰ χουμπάσε, ἐ ἀτ' χέ τὲ χουμπάσε βέτεχεν' ἐτίγ περ μούα, ἐ δὲ περ Ούγγίλ τιμ, ἀτ' δὲ τὰ βούαγε ἀτέ.

36. Ἐπειδὴ τί θέλει ὠφελῆσει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;

37. Ἡ τί θέλει δώσει ὁ ἄνθρωπος εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

38. Διότι ὅστις αἰσχυνοῦνται δι' ἐμὲ καὶ διὰ τοὺς λόγους μου ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῶ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει αἰσχυνοῦνται δι' αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων.

ΚΕΦ. θ'. 9.

ΚΑΙ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι εἶναι τινὲς τῶν ἐδῶ ἰσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῆ θάνατον, ἕως οὗ ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐλθοῦσαν μετὰ δυνάμεως.

2. Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν.

3. Καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγειναν στιλπνὰ λευκὰ ὡς χιῶν, ὅποια λευκαντῆς ἐπὶ τῆς γῆς δὲν δύναται νὰ λευκάνῃ.

4. Καὶ ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ὁ Ἥλιος μετὰ τοῦ Μωϋσέως· καὶ ἦσαν συλλογούντες μετὰ τοῦ Ἰησοῦ.

5. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ραββί, καλὸν εἶναι νὰ ἡμεθα ἐδῶ· καὶ ἃς κάμωμεν τρεῖς σκηνάς, διὰ σὲ μίαν, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ διὰ τὸν Ἥλιον μίαν.

36, Σὲ ψὲ τζὶ θεγὲν ἰερίουτ ντὲ κερδέστε φίθῃ δινιάνε, ἐ τὲ δεμστόνετῃ Σπίρτιν' ἐτίγ;

37. Α τζὸδ τὲ ἄπε ἰερίουτ ξεσπερὶ λὲμ. πὲρ Σπίροτ τὲ τίγ;

38. Σὲ τζίλιτ δὸ κὲ τί βίγῃ τούρπ πὲρ μούα, ἐ δὲ φγιάλετ' ἐμία ντὲ κρετὲ σόιγ κουργιάρ ἐ δὲ φαγετούαρ, ἐ δὲ ἰ πύρρι ἰερίουτ δὸ τὲ τουπερόνετῃ πὲρ ἄτὲ κούρ τὲ βίγῃ, με λεβδίμ τὲ γιάτιτ σὲ τίγ, πᾶσῃ με σενγτόρετῃ Ἐγγεῖγ.

Κρίε Ενέντετε. θ'. 9.

Ε οὐ θῶσ' ἀτοῦρε· με τὲ θερτέτα οὐ θῆμ γιούβετ' σὲ γιάνε τζὰ γκὰ κρετὰ κὲ ρίνε κρετού, κὲ ἄτὰ δὸ τὲ μὸς σόχνε βδέλεγε γγέρκ σα τὲ σόχνε μπρετερίν' ἐ Περντίσε τ' ἄρδουρε με φουκὶ τὲ σάιγ.

2. Ε πᾶς φιάστε δίτετ μερρ' Ἰησοῦ με θέτεχῃ Πέτρονε, ἐ δὲ Ἰάκωβονε, ἐ δὲ Ἰωάννε ἐ ἰ χίπεν ἄτὰ ντὲ ἰε μᾶλλ τὲ λιάρτε θέτεμε, ἐ μεταμορφόσετε περπᾶρα τούρε.

3. Ε οὐ πένε ρόπατ' ἐτίγ τὲ ντρίτουρα, ἐ τὲ πᾶρδα σούμε πῶσι ζιόρα, τὲ τίλια κὲ ἄτ κὲ ζιπάρδ μ.πὶ δὲ νούχε μούντ τί ζιπάρδγε κρεστού.

4. Ε οὐ δούκ μπᾶ τὰ Ἰλια πᾶσῃ με Μωϋσίνε, ἐ κούβεντόιγνε πᾶσκε με Ἰησούνε.

5. Ε οὐ περφέιγκ Πέτρουα, ἐ ἰ θότ' Ἰησοῦιτ, δάσκαλ, μίρρε ἔστε τὲ ρίμε νάβετ κρετού, ἐ τὲ πέγεμε τρι κασόλε, ἰε πὲρ τί, ἐ ἰε πὲρ Μωϋσίνε, ἐ δὲ ἰε πὲρ Ἡλιάνε.

6. Διότι δὲν ἤξερε τί νὰ εἶπη· ἐπειδὴ ἦταν πεφοβισμένοι.

7. Καὶ νεφέλη ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε.

8. Καὶ ἐξαίφνης περιβλέψαντες δὲν εἶδον πλέον οὐδένα, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν.

9. Ἐνῶ δὲ κατέβαινον ἀπὸ τοῦ ὄρους, πρὴγγειλεν εἰς αὐτούς νὰ μὴ διηγηθῶσιν εἰς μηδένα ὅσα εἶδον, εἰμὴ ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀνασταθῆ ἐκ νεκρῶν.

10. Καὶ ἐρύλαζαν τὸν λόγον ἐν ἑαυτοῖς συζητοῦντες πρὸς ἀλλήλους τί εἶναι τὸ νὰ ἀνασταθῆ ἐκ νεκρῶν.

11. Καὶ ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Διὰ τί λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ Ἥλιος πρῶτον;

12. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὁ Ἥλιος μὲν ἔλθων πρῶτον, ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ ὅτι εἶναι γεγραμμένον περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι πρέπει νὰ πάθῃ πολλά καὶ νὰ ἐξουδενωθῆ.

13. Σὺς λέγω ὑμῶς, ὅτι καὶ ὁ Ἥλιος ἦλθε, καὶ ἔπραξαν εἰς αὐτὸν ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ.

14. Καὶ ὅτε ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶδε περὶ αὐτοῦ ὄχλον πολὺν, καὶ γραμματεῖς κάμνοντες συζητήσεις μετ' αὐτῶν.

15. Καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν, ἐγεινεν ἐκθαμβος, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν.

16. Καὶ ἠρώτητε τοὺς γραμματεῖς, τί συζητεῖτε μετ' αὐτῶν;

17. Καὶ ἀποκριθεὶς εἰς ἕκ του ὄχλου, εἶπε, Διδάκαλε, ἔφερα πρὸς

6. Σὲ ψὲ νόκυε διγ τζτε θόσ, σὲ ψὲ κένε τὲ φίθε τρομάζουρε γὰ φρίκx.

7. Ε οὐ γκρέ νιέ μγιέρφουλιε, ἐ ἰ μπουλιόι ἀτὰ, ἐ ἔρδι ζέ γκὰ μγιέρφουλα χέ θόσ· κούιγ ἔσττε πέρρι ἰμ ἰ δάσουρι, ἀτίγ τί διφιόνι.

8. Ε ἄτε τζάστ κούρ βεστρουάνε ρότουλ, νόκυε πάνε με ντουιέ, πὸ θέτεμε ἰησοῦνε με ἀτὰ πᾶσχε.

9. Ε σὶ ζήριτνε ἀτὰ γὰ μάλλι, ἰ ποσίτι ἀτὰ φόντ, χέ τὲ μὸς ρεφέγενε ντουιέιτ ἀτὸ χέ πάνε, πέρ θέτζμε κούρ τὲ γγιάλετε ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ γὰ τὲ θδέκουριτε.

10. Ε ἀτὰ ἐμπάιγτινε φγιάλενε φτέγουρε, ἐ χερκόιγνε τζδὸ με κένε τὲ γγιάλετε γὰ τὲ θδέκουριτε.

11. Ε ἐπιετν' ἀτέ, ἐ ἰ θόσνε ψὲ θόνε γραμματέιγτε, σὲ Ἡλία δὸ τὲ βίγνε προτοπάρε;

12. Ε δὲ ἀὶ οὐ περφέιγk, ἐ οὐ θά ἀτούρε· Ἡλία βγιέν περπάρα, ἐ βέ, φίθε πόνερατε μπούδε, ἐ σὶ κούντρ' ἔσττε ὄκρούαρε πέρ τὲ πέρρι ἰ νιερίουτ, δὸ τὲ πεσόγε σούμε, ἐ δὸ τὲ ζεντερόνετε.

13. Πὸ οὐ θὸμ γιούβετ, χέ Ἡλία ἔρδι, ἐ ἰ πένε ἀτίγσὰ δέσνε, σὶ κούντρε κέ ὄκρούαρε πέρ ἀτέ.

14. Ε σὶ ἔρδι ντέ μαθητι, πὰ ρότουλ ἀτούρε σούμε τούρμε νιέρεζετ, ἐ δὲ γραμματέιγ, χέ ἰ πιστν ἀτὰ.

15. Ε ἄτε χέρε πὸκ' ἐπᾶν' ἀτέ φίθε τούρμτ, οὐ τζιουδίτνε, ἐ βείγνε με βράπ, ἐ ἰ φάλειγν' ἀτίγ.

16. Ε ἰ πιετι γραμματέιγτε τζχερόνι με ἀτὰ;

17. Ε οὐ περφέιγk νιέ γὰ τούρμx, ἐ ἰ θά· δάσκαλ, προύρα δγιάλενε

σὲ τὸν υἱὸν μου ἔχοντα πνεῦμα ἄ-
λαλον·

18. Καὶ ὅπου πιάσῃ αὐτόν, σπα-
ράττει αὐτόν· καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει
τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ζηρᾶνετκι·
καὶ εἶπον πρὸς τοὺς μαθητάς· σου-
νά ἐκβάλωσιν αὐτὸ, ἀλλὰ δὲν ἡ-
δυνήθησαν.

19. Ἐκεῖνος δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς
αὐτόν λέγει, Ὡ γυνεὰ ἄπιστος, ἕως
πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν; ἕως
πότε θέλω ὑπομένει ὑμᾶς; φέρετε
αὐτόν πρὸς ἐμέ.

20. Καὶ ἔφεραν αὐτόν πρὸς αὐτόν·
καὶ ὡς εἶδεν αὐτόν, εὐθύς τὸ πνεῦμα
ἐσπάραξεν αὐτόν· καὶ πεσῶν ἐπὶ τῆς
γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων.

21. Καὶ ἠρώτησε τὸν πατέρα αὐ-
τοῦ, Πόσος καιρὸς εἶναι ἀφοῦ τοῦτο
ἔγεινεν εἰς αὐτόν; Ὁ δὲ εἶπε, Παι-
διόθεν.

22. Καὶ πολλάκις αὐτόν καὶ εἰς
πῦρ ἔρριψε καὶ εἰς ὕδατα, διὰ τὸ νὰ ἀ-
πολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' ἐὰν δύνασαι τι,
βοήθησον ἡμᾶς, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡ-
μᾶς.

23. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐ-
τόν, τὸ, Ἐὰν δύνασαι νὰ πιστεύ-
σῃς, πάντα εἶναι δυνατὰ εἰς τὸν
πιστεύοντα.

24. Καὶ εὐθύς κράξας ὁ πατήρ
τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων, ἔλεγε,
Πιστεύω, Κύριε· βοήθει εἰς τὴν ἀ-
πιστίαν μου.

25. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπι-
συντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τὸ πνεῦ-
μα τὸ ἀκαθαρτον, λέγων πρὸς αὐτὸ,
Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγὼ
σὲ προσιάζω, Ἐξέλθε ἀπ' αὐτοῦ, καὶ
μὴ εἰσέλθῃς πλέον εἰς αὐτόν.

26. Καὶ τὸ πνεῦμα κράξεν, καὶ
πολλά σπαράξαν αὐτόν, ἐξῆλθε· καὶ

τίμ· τὲκ τέγε, κὲ κα Σπίρτ τὲ βου-
βόσουρε, ἐ τὲ πὰ φγιαλε.

18. Ε τὲκ δὸ κὲτὰ φέγε ἀτὲ, ἐ
ὄτις μπὲ δὲ, ἐ ὄκουμὸν, ἐ κερτζελὶν
δέμπετ' ἐτίγ, ἐ τὲ κίε δίλε, ἐ οὐ θά-
τξε μαθητῆβετ σὲ τοῦ, ἐ νοῦκὲ μούν-
τνε νὰ ντζίρε.

19. Ε δὲ ἀτ γιού περφέϊφκ ἀτίγ,
ἐ ἰ θότρε ὦ φυλι ἐ πὰ πέσε, γγέρα
κούρ δὸ τὲ γέμ οῦνε με γιούβετ πὰ-
ῶκε; γγέρα κούρ δὸ τοῦ δουρόίγ γιού-
βετ; κίριε ἀτὲ τὲκ μέγε.

20. Ε ἐ προύν ἀτὲ ντὲ ἀτ, ἐ σὶ ἐ
πὰ ἀτὲ ἄτὲ τξίστ ἐ δρόδι ἀτὲ Σπίρ-
τι, ἐ σὶ ρὰ μπὲ δὲ, κιλίσειγ τοῦκ' ἐ
ὄκουμούρε.

21. Ε πιέτι γιάτν' ἐτίγ· σὰ μὸτ
κὰ κὲ κούρ ἰ φιάου κεγιὸ ἀτίγ; ἐ δὲ
ὄτ ἰ θὰ κὲ περ σὲ βόφελιτ.

22. Ε ὄούμε χέρε ἐ ὄτλου ἀτὲ ἐ
δὲ μπὲ ζγιάρ, ἐ δὲ μπ' οῦγερα, κὲ
τὰ χουμπάσε ἀτὲ, πὸ τξδὸ κὲ μούντ,
ντίχνα νάβετ, ἐ λὲ τὲ τὲ βίγε κέϊκ
πὲρ νάβετ.

23. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰ θὰ ἀτίγ, ντὲ
μούντ τὲ πετότζ, σὲ φίθκ γιάνε τὲ
κολαίγτα ντὲ ἀτ κὲ πεσόν.

24. Ε ἄτὲ τξάστ θύρρι με τὲ
φόρτε ἰ γιάι δγιλίτ, ἐ θόσπε με
λιότ, πεσόίγ, ὦ ζότ, ντίχμε μούκ
ντὲ παπεπεσλέκ τίμ.

25. Ε σὶ πὰ Ἰησοῦ κὲ μπεγι-
δέϊγνε ὄούμε τοῦρμε, ἐ φοβερὶσι
Σπίρτιν' ἐ πεξέρε, ἐ ἰ θὰ ἀτίγ· τι
Σπίρτ ἐ βουβόσουρε, ἐ δὲ ἰ ὄούρ-
δερε, οῦνε τὲ πέϊγ πορσι, δίλλ γκὰ
αὶ νιερί, ἐ τὲ μὸς χίτζ μέντὲ ἀτ.

26. Ε σὶ κίριτι, ἐ σὶ ἐ δρόδι ἀτὲ
ὄούμε, δόλι· ἐ οὐ πὲ πόσι ἰ βδέκου-

ἔγεινεν ὡς νεκρός, ὥστε πολλοὶ ἔλεγον ὅτι: ἀπέθηνεν.

27. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πιάσας αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἤγειρεν αὐτόν· καὶ ἐσηκώθη.

28. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν, Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐκβάλωμεν αὐτό;

29. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τοῦτο τὸ γένος δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ δι' οὐδενὸς ἄλλου τρόπου, εἰμὴ διὰ προσευχῆς καὶ νηστειῆς.

30. Καὶ ἐξεληθόντες ἐκείθεν διέβαιον διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ δὲν ἤθελε νὰ μάθῃ τοῦτο οὐδεὶς.

31. Διότι ἐδίδασκε τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτούς, Ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτόν· καὶ θανατωθεὶς τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστῆθῃ.

32. Ἐκεῖνοι ὁμῶς δὲν ἐνόουν τὸν λόγον, καὶ ἐφοβοῦντο νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν.

33. Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναοῦμ· καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἠρώτα αὐτούς, Τί διελογίζεσθε καθ' ὁδὸν πρὸς ἀλλήλους;

34. Οἱ δὲ ἐσιώπων· διότι καθ' ὁδὸν διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, τίς εἶναι μεγαλύτερος.

35. Καὶ καθίσας ἐκάλεσε τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ὅστις θέλει νὰ ἦναι πρῶτος, θέλει εἶσθαι πάντων ἔσχατος καὶ πάντων ὑπηρέτης.

36. Καὶ λαβὼν παιδίον, ἕστησεν αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν· καὶ ἐναγκαλισθεὶς αὐτό, εἶπε πρὸς αὐτούς,

37. Ὅστις δεχθῆ ἑν τῶν τοιούτων

ρε, ἅκε καὶ θύσῃ σὺ μὲ σὲ ὀδύνη.

27. Ἐ δὲ Ἰησοῦς αὐτὸν ἐζήρει ἀπὸ τῆς χειρὸς, καὶ ἤγειρεν αὐτόν, καὶ οὐκ ἔκρινε.

28. Ἐ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν, Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐκβάλωμεν αὐτό;

29. Ἐ οὐκ ἔφη αὐτοῖς· τοῦτο τὸ γένος δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ δι' οὐδενὸς ἄλλου τρόπου, εἰμὴ διὰ προσευχῆς καὶ νηστειῆς.

30. Ἐ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐρώτων αὐτόν, Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐκβάλωμεν αὐτό;

31. Ἐ αὐτὸς εἶπεν αὐτοῖς, Ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ θανατωθεὶς τὴν τρίτην ἡμέραν ἀναστήσεται.

32. Ἐ οὗτοι οὐκ ᾔδειον τὸν λόγον, καὶ ἐφοβοῦντο νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν.

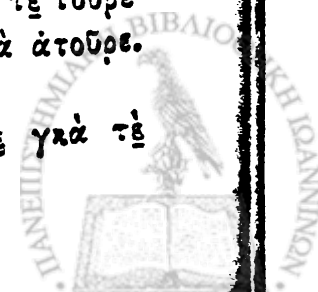
33. Ἐ ἦλθεν εἰς Καπερναοῦμ· καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἠρώτα αὐτούς, Τί διελογίζεσθε καθ' ὁδὸν πρὸς ἀλλήλους;

34. Ἐ οὗτοι ἐσιώπων· διότι καθ' ὁδὸν διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, τίς εἶναι μεγαλύτερος.

35. Ἐ καθίσας ἐκάλεσε τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὅστις θέλει νὰ ἦναι πρῶτος, θέλει εἶσθαι πάντων ἔσχατος καὶ πάντων ὑπηρέτης.

36. Ἐ λαβὼν παιδίον, ἕστησεν αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν· καὶ ἐναγκαλισθεὶς αὐτό, εἶπε πρὸς αὐτούς,

37. Ὅστις δεχθῆ ἑν τῶν τοιούτων

παιδίων εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέ-
χεται· καὶ ὅστις δεχθῆ ἑμὲ, δὲν δέ-
χεται ἑμὲ, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαν-
τά με.

38. Ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ
Ἰωάννης, λέγων, Διδάσκαλε, εἶδο-
μέν τινα ἐμβάλλοντα δαιμόνια εἰς
τὸ ὄνομά σου, ὅστις δὲν ἀκολουθεῖ
ἡμᾶς· καὶ ἐμποδίσαμεν αὐτὸν, διότι
δὲν ἀκολουθεῖ ἡμᾶς.

39. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μὴ ἐμπο-
δίσετε αὐτόν· διότι δὲν εἶναι οὐδεὶς
ὅστις θέλει κάμει θαῦμα εἰς τὸ ὄνομά
μου, καὶ θέλει δυνηθῆ εὐθύς· να μὲ
κακολογήσῃ·

40. Ἐπειδὴ ὅστις δὲν εἶναι καθ'
ἡμῶν, εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν.

41. Διότι ὅστις σῆς ποτίσῃ πνι-
τήριον ὕδατος εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐ-
πειδὴ εἴσθε τοῦ Χριστοῦ, ἀληθῶς σῆς
λέγω, δὲν θέλει χάσει τὸν μισθὸν
αὐτοῦ.

42. Καὶ ὅστις σκανδαλίσῃ ἓνα
τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς ἐ-
μὲ, συμφέρει εἰς αὐτὸν καλλίτερον να
περιτεθῆ μύλου πέτρα περὶ τὸν τρά-
χηλον αὐτοῦ, καὶ να ῥιφθῆ εἰς τὴν
θάλασσαν.

43. Καὶ εἴαν σὲ σκανδαλίξῃ ἡ χεὶρ
σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλλίτερόν σοι
εἶναι να εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν κουλ-
λός, παρά ἔχων τὰς δύο χεῖρας να
ἀπέλθῃς εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ
τὸ ἄσβεστον·

44. Ὅπου «ὁ σώληξ αὐτῶν δὲν
τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ δὲν σβύνεται.»

45. Καὶ εἴαν ὁ ποῦς σου σκαν-
δαλίξῃ, ἀπόκοψον αὐτόν· καλλίτερόν
σοι εἶναι να εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν
χωλός, παρά ἔχων τοὺς δύο πόδας
να ῥιφθῇς εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ
τὸ ἄσβεστον.

τίλετε δγιέλιμ. πέρ ἕμερ τίμ, μούαμ
δέξ· ἐ αἰ κὲ τὲ δέξγε μούα, νούχε
δέξ μούα, πὸ ἀτέ κὲ με δερφοί μούα.

38. Εἰ οὐ περφέιτκ ντέ αἰ Ἰωάννη,
ἐ ἰ θά· δάσκαλ,· πάμ. νιέ νιερὶ κὲ
κρέν τὲ παούδετε με ἕμερ τέντ, κὲ
αἰ νούχε βγιέν πὰς νέσ, ἐ ἐμποδίσμ'
ἀτέ, σὲ νούχε βγιέν πὰς νέσ.

39. Εἰ δὲ Ἰησοῦ ἰ οὐ θά· μὸς ἐμ-
ποδίσινι ἀτέ, σὲ ὄεστέ ντονιέ, κὲ τὲ
πέγε θαύμε με ἕμερ τίμ, ἐ τὲ μούν-
τγε πασάτῆγ τὲ φλιάσε τὲ κέικ πέρ
μούα.

40. Σὲ αἰ κὲ ὄεστέ κόντρε νέβετ,
ἔστέ πέρ ντίχμε τόνε.

41. Σὲ τζίλι δὸ κὲ τοῦ ἄπε γιού-
βετ νιέ κούπε οὔγε μπε ἕμερ τίμ,
σὲ ψὲ ἰνι τὲ Κρίστιτ, με τὲ βερτέτα
οὐ θὸμ. γιούβετ, δὸ τὲ μὸς χουμπά-
σε μουντίμ' ἐτίγ.

42. Εἰ δὲ τζίλι δὸ κὲ τὲ σκανδα-
λίσε νιέ γκὰ κετὰ τὲ βόφειγτε, κὲ
πεσόγενε μούα, ἔστέ με μίρρε ντέ αἰ
κὲ τί θάρετε νιέ μόχερε μουλριτ μπε
κιάφε τὲ τίγ, ἐ τὲ στίχετε μπε δέτ.

43. Εἰ ντέ τὲ σκανδαλισ τὲ δόρρα
γιότε, πρέε ἀτέ, με μίρρε ἔστέ πέρ
τὲ τὲ χιτζ ντέ γέτε με νιέ δόρρε, σὲ
τὲ κέττ τὲ δι δούαρρε, ἐ τὲ βέττ
ντέ πίσε, ντέ ζγιαρ τὲ πὰ σόσουρε.

44. Ατγὲ κὲ κρίμ. π' ἐτοῦρε νούχε
βδέε, ἐ δὲ ζγιαρι νούχε σούχετε.

45, Εἰ ντ' ἔστέ κὲ τὲ πεγγόν τι
κέμπα γιότε, πρέε ἀτέ, με μίρρε ἔστέ
πέρ τὲ τὲ χιτζ ντέ γέτε ἰ τζιάλε, σὲ
τὲ κέττ τὲ δι κέμπετε, ἐ τὲ βίχεττ
μπε πίσε, ντέ ζγιαρ τὲ πὰ σόσουρε.

46. Ὅπου α ὁ σκώληξ αὐτῶν δὲν τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ δὲν σβύνεται.»

47. Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς σου σὲ σκανδαλίζῃ, ἔκβαλε αὐτόν· καλῆτε- ρόν σοι εἶναι νὰ εἰσέλθῃς μονόφθαλ- μος εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, παρὰ ἔχων δύο ὀφθαλμοὺς νὰ ριφθῇς εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός·

48. Ὅπου α ὁ σκώληξ αὐτῶν δὲν τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ δὲν σβύνεται.»

49. Διότι πᾶς τις μὲ πῦρ θέλει ἀλατισθῆ, καὶ πᾶσα θυσία μὲ ἄλας θέλει ἀλατισθῆ.

50. Καλὸν τὸ ἄλας· ἀλλ' ἐν τὸ ἄλας γείνη ἀνάλατον, μὲ τί θέλετε ἀρύσει αὐτό; ἔχετε ἄλας ἐν ἑαυτοῖς, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

ΚΕΦ. ι. 10.

ΚΑΙ σηκωθείς ἐκεῖθεν ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας, διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ συνέρχονται πάλιν ὄχ- λοι πρὸς αὐτόν· καὶ ὡς ἐσυνείθιζε πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.

2. Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἠρώτησαν αὐτόν. ἂν συγχωρῆται εἰς ἄνδρα νὰ χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· πειράζοντες αὐτόν.

3. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί προσέταξεν εἰς ἐσᾶς ὁ Μωϋσῆς;

4. Οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Μωϋσῆς συνεχώρησε νὰ γράψῃ ἔγγραφον διαζυγίου, καὶ νὰ χωρισθῇ αὐτήν.

5. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Διὰ τὴν σκληροκαρδίαν σας ἔγραψεν εἰς ἐσᾶς τὴν ἐντολὴν ταύτην·

6. Ἀπ' ἀρχῆς ὁμῶς τῆς κτίσε- ως, ἔσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς

46. Ἀτγὲ καὶ κρίμ.π' ἐτοῦρε νούχε βδέες, ἐ δὲ ζγιαρι νούχε σούχετε.

47. Ε ντ' ἔστε καὶ τὲ σκανδαλις τὲ σίου ἴτ, ντζίρε ἀτέ, μὲ μίρρε ἔστε πέρ τὲ χίτς ντέ μπρετερι τὲ Περ- ντίσε μὲ νιέ σι, σὲ τὲ χέτς τὲ δι σί- τε, ἐ τὲ βίχετς ντέ πίσε τὲ ζγιαριτ

48. Ἀτγὲ καὶ κρίμ.π' ἴτοῦρε νούχε. βδέες, ἐ δὲ ζγιαρι νούχε σούχετε.

49. Σὲ τζίλι δὸ μὲ ζγιαρ δὸ τὲ κρίπετε, ἐ δὲ τζδὸ κουρπᾶν μὲ κρίπε δὸ τὲ κρίπετε.

50. Ε μίρρε ἔστε κρίπη, πὸ ντ' ἔστε καὶ τὲ πένετε κρίπα ἐ πᾶ πουλ- μέτμε, μὲ σὲ δὸ τὰ πουλμίτνι γιού- βετ ἀτέ; ζίνι μπε θέτεχε τούαιγ κρί- πε, ἐ ζίνι πᾶτλ νιέρι μὲ γιάτερινε.

Κρίε Εδγιέτετε, ι'. 10.

Ε σὶ οὐ γκρὲ ἀτέγε, θγιέν ντέ συ- νόρε τὲ Ἰουδαίεσε, περτέιγ Ἰορδά- νιτ' ἐ πάμετα βίγενε μὲ τὲ πᾶσχε σούμε τούρμε νιέρεζετ, ἐ περσερι ἰ διδῆξ ἀτᾶ σι ἐ δὲ περπᾶρα.

2. Ε σὶ γιού κιάνε πᾶνε Φαρι- αείγτε, ἐπιέτν' ἀτέ, ντέστε ντεγίρε τὲ ντάγε πούρρι φρούανε, τούκ' ἐ φουτζίτουρε ἀτέ.

3. Ε δὲ αἱ οὐ περφέιγκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· τζιού πορσίτι γιούβετ Μωϋ- σίου;

4. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάνε Μωϋσίου νὰ πορσίτι τὲ σκρούαιγμε κάρτε τὲ σὲ ντάριτ, ἐτὰ ντάγεμε.

5. Ε δὲ Ἰησοῦ οὐ περφέιγκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· σὶ πᾶ ζέμερενε τούαιγ τὲ χέκενε οὐ σκρόι γιούβετ χέτε πορσί.

6. Πὸ καὶ κούρ οὐ πὲ πλάσι, μᾶ- σκούλ ἐ δὲ φέμερε ἰ πέρι ἀτὰ Περ-

ὁ Θεός.

7. «Ἐνεκεν τούτου θέλει ἀφήσει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ θέλει προσκολληθῆ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,

8. Καὶ θέλουσιν εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν» ὥστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ.

9. Ἐκεῖνο λαιπὸν τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος ἄς μὴ χωρίζῃ.

10. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ τοῦ αὐτοῦ.

11. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὅστις χωρισθῆ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ νυμφευθῆ ἄλλην, πράττει μοιχείαν εἰς αὐτήν.

12. Καὶ ἐὰν γυνὴ χωρισθῆ τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ συζευχθῆ μὲ ἄλλον, μοιχεύεται.

13. Καὶ ἔφερον πρὸς αὐτὸν παιδία, διὰ τὸ ἐγγίσει αὐτά· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπέπληττον τοὺς φέροντας.

14. Ἴδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀφήσατε τὰ παιδία νὰ ἔρχωνται πρὸς ἐμὲ, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτά· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

15. Ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὅστις δὲν δεχθῆ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, δὲν θέλει εἰσελθεῖ εἰς αὐτήν.

16. Καὶ ἐναγκαλισθεὶς αὐτὰ ἔθετε τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰ, καὶ ἠυλόγει αὐτά.

17. Ἐνῶ δὲ ἐξήρχετο εἰς τὴν ὁδὸν, ἔδραμέ τις καὶ γονυπετήσας ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἠρώτα αὐτὸν, Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί νὰ κάμω διὰ νὰ

ντία.

7. Ἐ πὲρ χειτῆ δὸ τῆ λέρῃ νισρίου παπὰν' ἐτίγ. ἐ δὲ μέμενε, ἐ δὸ τῆ πασκόνετῃ μὲ φρούα τῆ τίγ.

8. Ἐ δὸ τῆ πένενε τῆ δι νιῆ κούρμ, κάκῃ κῆ σγιάνῃ μὲ δι, πὸ νιῆ κούρμ.

9. Ατῆ δὰ κῆ πασκόϊ Περντία, νιερίου λὲ τῆ μὸς ἐ ντάγῃ.

10. Ἐ πάμετα ντῆ ὄτεπλ ἐ πιέντν' ἀτῆ μαθητί' ἐτίγ πὲρ ἀτῆ.

11. Ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· τζδὸ νιερί κῆ τῆ ντάγῃ φρούαν' ἐτίγ, ἐ τῆ μαρτόνετῃ μὲ τγιάτῃρ πέν μιχί μπὲ τῆ.

12. Ἐ πάμετα ντῆ ντάϊγτιτῃ φρούαγια πούρρεν' ἐσάϊγ, ἐ τῆ μαρτόνετῃ μὲ τγιάτῃρ, ἀγίὸ πέν μιχί, (κουρβερί.)

13. Ἐ ἰ προύν' ἀτίγ δγιέλμ, κῆ τῆ βίγ δουάρρτε μπὲ τὰ, ἐ μαθητίτῃ ἰ κερτόϊγνε ἀτὰ κῆ ἰ προύνε.

14. Ἐ σὶ πὰ Ἰησοῦϊ, οὐ ζεμερουά, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· λίρι δγιέλμτῃ τῆ βίγνε ντῆ κού, ἐ μὸς ἰ μποδίσανι ἀτὰ, σὲ σὲ τίλεβετ ἔστῃ μπρετερία ἐ Περντίσε.

15. Μὲ τῆ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, ἀτῆ κῆ τῆ μὸς μάρρῃ μπρετερίν' ἐ Περντίσε πὸσι δγιαλέ, δὸ τῆ μὸς χίγῃε μπὲ τῆ.

16. Ἐ σὶ ἰ ἀγκαλιάσι ἀτὰ, ἐ βοῦρι δουάρρτε μπὲ τὰ, ἰ πεκὸϊ ἀτὰ.

17. Ἐ τέκ δόλι ἀτῆ τῆ μίρρ οὐδε, οὐ λεσοῦα νιῆ μὲ βράπ, ἐ ἰ ρά μπὲ χέμπῃ, ἐ ἐπιέτ ἀτῆ, ἐ ἰθὸσ· δάσκαλ ἰ μίρρῃ, τζτῆ πείγ κῆ τῆ μάρρ πγίεσε

κληρονομήσω ζωὴν αἰώνιον ;

18. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν ; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰμὴ εἷς, ὁ Θεός.

19. Τὰς ἐντολάς ἐξεύρεις, ἂ Μὴ μοιχεύσης· Μὴ φονεύσης· Μὴ κλέψης· Μὴ ψευδομαρτυρήσης· Μὴ ἀποσερήσης· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα."

20. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου.

21. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐμβλέψας εἰς αὐτόν, ἠγάπησεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. Ἐν σοὶ λείπει ὕπαγε, πώλησον ὅσα ἔχεις, καὶ δός εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἐλθὲ, ἀκολουθεῖ μοι σικώσας τὸν σταυρόν.

22. Ἐκεῖνος ὁμοῦ σκυθρωπάσας διὰ τὸν λόγον, ἀνεχώρησε λυπόμενος· διότι εἶχε κτήματα πολλά.

23. Καὶ περιβλέψας ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Πόσον δυσκόλως θέλουσιν εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὰ χρήματα ;

24. Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τοὺς λόγους αὐτοῦ. Καὶ ὁ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τέκνα, πόσον δύσκολον εἶναι νὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὸ θάψος αὐτῶν εἰς τὰ χρήματα ;

25. Εὐκολώτερον εἶναι κάμηλος νὰ περάσῃ διὰ τῆς τρύπης τῆς βελόνης, παρὰ πλούσιος νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

26. Ἐκεῖνοι δὲ σφόδρα ἐξεπλήττοντο, λέγοντες πρὸς ἑαυτοὺς, Καὶ τίς δύναται νὰ σωθῇ ;

27. Ἐμβλέψας δὲ εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰη-

γέτεν ἐπὶ σόσουρες ;

18. Ἐ δὲ Ἰησοῦς ἰθὰ ἀτίγ, ψὲ μὲ οὐά τὲ μίρρῃ, σέστῃ ντοινὲ ἰ μίρρῃ, πῆρ βέτζμε νίῃ, Περντία.

19. Πορσίτε ἰ δι' μὸς μιγέψ ἰ κουρβερὸτζ, μὸς βράτζ ἰερί, μὸς βιδ' μὸς πῆν μαρτυρί μπῆ τῆ βέμ' μὸς δεῖροτζ' ντερὸ παιάνῃ ἰ δὲ μῆμενε τέντε.

20. Ἐ δὲ αἰ οὐ περφέιτκ ἰ ἰ θὰ ἀτίγ' δάσκαλ ζετὸ τῆ φίθα ἰ ρού- αἶγτα ζὲ ντῆ τῆ βί τίμ.

21. Ἐ δὲ Ἰησοῦ ἰ βῆστρόι ντῆ αἰ μὲ σὶ τῆ μίρρῃ, ἰ δέστῃ ἀτῆ, ἰ ἰ θὰ ἀτίγ' ἰ δὲ νίῃ τῆ λίψετε' χάιγδε ἰ σὰ ζὲ σίτι, ἰ ἔπουα σὲ θάρφερετ, ἰ δὸ τῆ ζέτζ χαζινὲ ντῆ Κίσιλ, ἰ ἔγια, ἰ σὶ τῆ γκρέτζ Κρούικνε, ἔτζῃ πὰς Γιούομεβετ σὲ μία.

22. Ἐ δὲ αἰ οὐ βρῆ πῆρ ζετῆ φγιαλέ, ἰ ἴκου χελμουάρε, σὲ ψὲ ζί- ὄτε βῆ σούμε.

23. Ἐ σὶ βῆστρόι ρότουλ Ἰησοῦ· οὐ θὰ μαθητίβετ σὲ τίγ' σὲ τῆ πά- σουριτε μὲ σούμε ὄτρεγγίμ δὸ τῆ χίγινε ντῆ μπρετερι τῆ Περντίσε.

24. Ἐ μαθητίτε τζοδίτεινε πῆρ φγιαλέ τῆ τίγ' ἰ Ἰησοῦ πάμετα οὐ περφέιτκ, ἰ οὐ θὰ ἀτοῦρε' δγιέλμ, σὰ ζαχμέτ ἔστῃ τῆ χίγινε ντῆ μπρετερι τῆ Περντίσε, ἀτὰ ζὲ κάνε ὁμούθνε ντῆ βῆ.

25. Μὲ κολαίγιτε ἔστῃ τῆ σκόγε φαμίλια ντῆ πῆρ βέρρε τῆ φελπέρε- σε, σὲ τῆ χίγιε ἰ πάσουρι ντῆ μπρε- τερι τῆ Περντίσε.

26. Ἐ ἀτὰ μὲ τέπερ τζιουδίτεινε, ἰ θόσνε μὲ βέτεχε τῆ τοῦρε' ζὲ τζίλι βάλε μουντ τῆ σόσετε ;

27. Ἐ σὶ βῆστρόι μπά τὰ Ἰησοῦ,

σοῦς, λέγει, Παρὰ ἀνθρώποις εἶναι ἀδύνατον, ἀλλ' οὐχὶ παρὰ τῷ Θεῷ· διότι τὰ πάντα εἶναι δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ.

28. Καὶ ἤρχισεν ὁ Πέτρος νὰ λέγῃ πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ σὲ ἠκολουθήσαμεν.

29. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις, ἀφήσας οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροῦς, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου,

30. Δὲν θέλει λάβῃ ἑκατονταπλασίονα τῶρα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφάς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροῦς, μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ αἰῶνι ζωὴν αἰώνιον.

31. Πολλοὶ ὅμως πρῶτοι θέλουσιν εἶσθαι ἔσχατοι, καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι.

32. Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱερουσόλυμα· καὶ ὁ Ἰησοῦς προεπορεύετο αὐτῶν, καὶ ἐθαύμαζον, καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρχισεν νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν εἰς αὐτόν·

33. Ὅτι ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει παραδοθῆ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ εἰς τοὺς γραμματεῖς, καὶ θέλουσι καταδικάσει αὐτόν εἰς θάνατον, καὶ θέλουσι παραδώσει αὐτόν εἰς τὰ ἔθνη·

34. Καὶ θέλουσιν ἐμπαίξει αὐτόν, καὶ μαστιγῶσει αὐτόν, καὶ θέλουσιν ἐμπτύσει εἰς αὐτόν, καὶ θανατώσει αὐτόν· καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θείλει ἀναστήθῃ.

θότε· μπάνε ἱέρεζετ σμουντ τὲ κένετῃ, πὸ γιὸ μπάνε τὲ περντίσε· σὲ μπάνε τὲ Περντίσε τὲ φίθα γιάνε τὲ κολαίγτα.

28. Ε Πέτρουα νίσι τὶ θὸσ ἀτίγ· γιὰ νάβητ κὲ ἰ λιλμ τὲ φίθα ἔ ἔρδυ· πὰς τέγε.

29. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέϊφκ, ἔ οὐ θά· μὲ τὲ θερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, νούκ' ἔσῃτε ντονιὲ κὲ τὲ λέρε ὅτεπι, ἀ θελάζερ, ἀ μότρα, ἀ παπά, ἀ μέμε, ἀ φρούα, ἀ δγιέλυ, ἀ ἄρρα πὲρ μούα ἔ δὲ πὲρ Οὐγγίλ.

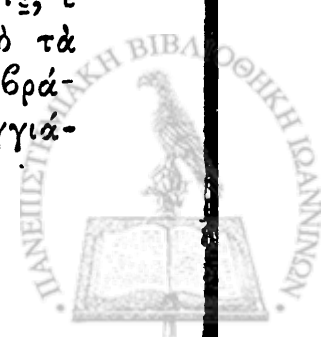
30. Κὲ τὲ μὲς μάρβε νικκίντ πὲρ νιὲ νταστί ντὲ κρετὲ γέτε, ὅτεπιρα, ἔ θελάζερ, ἔ μότρα, ἔ μέμε, ἔ δγιέλυ, ἔ ἄρρα, ντὲ μὲς τὲ ἑδέλεγεσε, ἔ δὲ ντὲ γέτε κὲ βγιέν, γέτε τὲ πὰ σόσουρε.

31. Ε ὄουμε γκὰ τὲ πάρετε δὸ τὲ κένενε τὲ πασῃταίγμε, ἔ γκὰ τὲ πασῃταίγμιτε τὲ πάρε.

32. Ε ἴσνε μπουδε κὲ χίπεϊγνε πρέϊγ Ἱερουσαλίμιτ, ἔ Ἰησοῦι οὐ ὄκον περπάρα ἀτοῦρε, ἔ τζοδίτεϊγνε, ἔ ἰ βίγνε πὰς μὲ φρίκε· ἔ σὶ μάρρι πάμετα μπε νιάνε τὲ διμπεδγιέτε, νίσι τοῦ ῥεφέν ἀτοῦρε ἀτὸ κὲ δούαϊγτε τὶ βίγνε ἀτίγ.

33. Σὲ γιὰ κὲ θέμι νάβητ λιάρτ ντὲ Ἱερουσαλίμ, ἔ ἰ πίρρι νιερίουτ δὸ τὲ ἴπετε ντὲ τὲ πάρετ' ἔ πρίφτερετ, ἔ δὲ ντὲ Γραμματεϊγ, ἔ δὸ τὰ γιουκόγενε ἀτὲ πὲρ ἑδέλεγε, ἔ δὸ τὰ ἄπνε ἀτὲ ντὲ μιλέτε τὲ τυιέρα.

34. Ε δὸ τὰ περκέσγενε ἀτὲ, ἔ δὸ τὰ ῥάχγενε μὲ καμτζί, ἔ δὸ τὰ πεσῃτίγενε μπε φάκε, ἔ δὸ τὰ βράσνε, ἔ τὲ τρέτενε δίτε δὸ τὲ γγιαλέτε.

35. Τότε ἔρχονται πρὸς αὐτὸν δ' Ἰακώβος καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, λέγοντες διδάσκαλε, θέλομεν νὰ κάμῃς εἰς ἡμᾶς ὅ, τι ζητήσωμεν.

36. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί θέλετε νὰ κάμω εἰς ἑσᾶς;

37. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δὸς εἰς ἡμᾶς νὰ καθίσωμεν εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν σου ἐν τῇ δόξῃ σου.

38. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἐξεύρετε τί ζητεῖτε; δύνασθε νὰ πῖντε τὸ ποτήριον τὸ ὁποῖον ἐγὼ πίνω, καὶ νὰ βαπτισθῆτε τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι;

39. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δυναμέσθω. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τὸ μὲν ποτήριον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ πίνω, θέλετε πίνειν καὶ τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι, θέλετε βαπτισθῆναι;

40. Τὸ νὰ καθίσητε ὅμως ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου, δὲν εἶναι ἐμοῦ νὰ δώσω, ἀλλ' εἰς ὅσους εἶναι ἠτοιμασμένον.

41. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤρχισαν νὰ ἀγανακτῶσι περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.

42. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας αὐτοὺς, λέγει πρὸς αὐτοὺς. Ἐξεύρετε ὅτι οἱ νομιζόμενοι ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν αὐτά· καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτά.

43. Οὕτως ὅμως δὲν θέλει εἶσθαι ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅστις θέλει νὰ γείνη μέγας ἐν ὑμῖν, θέλει εἶσθαι ὑπηρετὸς ὑμῶν.

44. Καὶ ὅστις ἐξ ὑμῶν θέλει νὰ

35. Ἐγιοῦ κιάσνε ἄφερ ἀτιγ Ἰακωβου, ἐ δὲ Ἰωάννη, τὲ πῖγτ' ἐ Ζεβεδαιουσε. ἐ ἰθάνε· δάσκαλ. δούαμε τὲ νὰ πῆτζ νάβητ ἀτὲ γὲ δὸ τὲ τὲ ξεροκόγεμε.

36. Ἐ δὲ ἀτ οὐ θά ἀτουρε· τζδόνι τὲ γιοῦ πῆιγ οὔνε γιούβητ;

37. Ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτιγ' ἔπνα νάβητ γὲ τὲ ρίμε ντὲ μπρετερι τέντε νιέρι μπάνε τὲ δγιαθέτε ἐ νιέρι μπάνε τὲ μέγγερε.

38. Ἐ δὲ Ἰησοῦι οὐ θά ἀτουρε· νοῦκ' ἐίγι σέτζ ξεροκόνοι, μούντνι τὲ πῖγι ποτήρε γὲ πῖ οὔνε, ἐ δὲ τὲ παφεζόνε νι παφεζίμε γὲ παφεζόμεν οὔνε;

39. Ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτιγ, μούντγεμε· ἐ δὲ Ἰησοῦι οὐ θότ' ἀτουρε· βερτέτ ποτήρε γὲ πῖ οὔνε, δὸ τὰ πῖγι, ἐ δὲ με παφεζίμ γὲ παφεζόμεν οὔνε δὸ τὲ παφεζόνε νι.

40. Πὸ τὲ ρίγι μπάνε τίμε τὲ δγιαθέτε, ἐ δὲ μπάνε τίμε τὲ μέγγερε, νοῦκ' ἔστε ἴμια τοῦ ἀ ἀπ, πὸ (δὸ τίπετε) ἀτουρε γὲ ἔστε πῆρρε φάτι πῆρ τὰ.

41. Ἐ σὶ ἐ διφιούανε τὲ δγιέτε νίσνε τὲ ζμερόνισνε πῆρ Ἰακωβου, ἐ δὲ πῆρ Ἰωάννε.

42. Ἐ δὲ Ἰησοῦι ἰ θύρρι ἀτὰ, ἐ οὐ θά, ἐ δῖγι γιούβητ γὲ ἀτὰ γὲ ἔνε ντέρ μέντ τὲ οὔρδερόγενε φυλίτ' ἐ τγιέρα, γὰτὰ δεφτόγενε οὔρδερίνε μπῖ τὸ, ἐ τὲ πάρετ' ἐ ἀτουρε ἰ μουντόγενε ἀτό.

43. Πὸ ντὲ γιούβητ νοῦκ' δὸ τὲ γέτε γῆστού· πὸ ἀτ γὲ δὸ τὲ γέτε μῖ μὰδ ντὲ γιούβητ δὸ τὲ γέτε σερπε-σῶρι γιουαῖγ.

44. Ἐ δὲ ἀτ γὰ γιούβητ γὲ δὸ

γείνη πρῶτος, θέλει εἶσθαι δούλος πάντων.

45. Διότι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε διὰ νὰ ὑπηρετηθῆ, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ καὶ νὰ δώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

46. Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχὼ καὶ ἐνῶ ἐξήρχετο ἀπὸ τῆς Ἱεριχὼ αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὄχλος ἰκανός, ὁ υἱὸς τοῦ Τιμαίου Βαρτίμαιος ὁ τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ζητῶν·

47. Καὶ ἀκούσας ὅτι εἶναι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ἤρχισε νὰ κοῦζῃ καὶ νὰ λέγῃ, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν με.

48. Καὶ ἐπέπληττον αὐτὸν πολλοί, διὰ νὰ σιωπήσῃ· ἀλλ' ἐκεῖνος πολλῶ μᾶλλον ἐκραζεν, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησόν με.

49. Καὶ σταθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε νὰ κραυγῇ· καὶ κράζουσι τὸν τυφλόν, λέγοντες πρὸς αὐτὸν, Θάρσει, σικώθητι· σὲ κράζει.

50. Καὶ ἐκεῖνος ἀπορρίψας τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, ἐσηκώθη καὶ ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

51. Καὶ ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τί θέλεις νὰ σοὶ κάμω; Καὶ ὁ τυφλὸς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ῥαββουνὶ, νὰ ἀναβλέψω.

52. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰπαγε· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε. Καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψέ, καὶ ἠκολούθει τὸν Ἰησοῦν ἐν τῇ ὁδῷ.

ΚΕΦ. ια'. 11.

ΚΑΙ ὅτε πλησιάζουσιν εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀποστέλλει

τὲ γέτε ἰ πάρε δὸ τὲ γέτε κοπιλ ἰ σὲ φίθεβετ.

45. Σὲ ψὲ ἰ πῆρρι ἰ νιερλουτ νούκ' ἔρδι τὲ ἔερπένετε πὸ τὲ ἔερπέγε, ἐ τὲ ἄπε Σπίρτιν' ἐτιγ πὲρ ξεῶπερπλιμ τὲ σὲ σοῦμεβετ.

46. Ε εἰγενε ντὲ Ἱεριχὼ ἐ σὶ δόλι ἀὶ ἐ δὲ μαθητίτ' ἐτιγ, ἐ δὲ σοῦμε τούρμε γκα Ἱεριχόγια, Βαρτίμεοὶ ἰ βέρπερι ἰ πῆρρι Τιμέοσε, ρίγτε μπάνετ' οὔδεσε, ἐ λίπεν.

47. Ε σὶ διφίω σὲ ἔσττε Ἰησοῦ Ναζαρινού νίσι τὲ θερρίτ, ἐ τὲ θόσ' Ἰησοῦ ἰ πῆρρι Δαβίδιτ λειγμονίσαμε μούα.

48. Ε ἐ κερτόιγν' ἀτὲ σοῦμε, κὲ τὲ πουσόγε ἐ ἀὶ σοῦμε μὲ τέπερ θερρίτ, ἰ πῆρρι Δαβίδιτ, λειγμονίσαμε μούα.

49. Ε σὶ κεντροῦ Ἰησοῦ, θὰ τὰ θερρίσν' ἀτὲ, ἐ ἰ θερρέσνε τὲ βέρπεριτ, ἐ ἰ θόσνε, κίγ θαρὸς, γκρέου, τὲ θερρέτ τιγ.

50. Ε δὲ ἀὶ σὶ σβέσι φούνεν' ἐτιγ, οὐ γκρὲ ἐ ἔρδι τὲ Ἰησοῦ.

51. Ε γιού περφέιφκ Ἰησοῦ, ἐ ἰ θότ' τζότ τὲ τὲ πείγ τι; ἐ δὲ ἰ βέρπερι ἰ θότ' ἀτιγ, δάσκαλ, κὲ τὲ ὄσχ.

52. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰ θότ' ἀτιγ, χάιδε· πέσα γιότε τὲ σόσι τι' ἐ ἄτε τζάστ, πὰ, ἐ βάτε πὰς Ἰησοῦτ μπὲ οὔδε.

Κρε Ενιεμπεδγιέτετε. ια'. 11.

Ε σὶ ἔρδε ἄφερ Ἱερουσαλιμτ ντὲ Βηθφαγι, ἐ ντὲ Βηθανί, ἄφερ μάλλιτ σὲ οὐλλίνιετ, δερφὸν δὶ γκα μα-

δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

2. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθὺς εἰσερχόμενοι εἰς αὐτὴν θέλετε εὐρεῖ πωλᾶριον δεδεμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ οὐδεὶς ἄνθρωπος ἐκάθισεν· λύσατε αὐτὸ καὶ φέρετε·

3. Καὶ εἰάν τις εἴπῃ πρὸς ἐσᾶς, Διὰ τί κάμνετε τοῦτο; Εἶπατε, Ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτοῦ· καὶ εὐθὺς θέλει ἀποστείλει αὐτὸ ἐδῶ.

4. Καὶ ὑπῆγον, καὶ εὗρον τὸ πωλᾶριον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τῆς διόδου, καὶ λύουσιν αὐτό.

5. Καὶ τινὲς τῶν ἐκεῖ ἱσταμένων ἔλεγον πρὸς αὐτοὺς, Τί κάμνετε λύοντες τὸ πωλᾶριον;

6. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτοὺς καθὼς παρήγγειλεν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφήκαν αὐτούς.

7. Καὶ ἔφεραν τὸ πωλᾶριον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔβαλον ἐπ' αὐτοῦ τὰ ἱμάτια αὐτῶν· καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτοῦ.

8. Πολλοὶ δὲ ἔστρωσαν καὶ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τὴν ὁδὸν· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἔστρωνον εἰς τὴν ὁδόν.

9. Καὶ οἱ προπορευόμενοι καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

10. Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου, τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβὶδ· Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις.

11. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἀποῦ περιέβλεψε πάντα, ἐπειδὴ ἡ ὥρα

θηεῖτ' ἐτίγ.

2. Εὐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· χαίγδενι μπῆ φσιὰτ χῆ ἔσττε περτέγ γιούβετ, ἐ ἄτε τζᾶστ χῆ τῆ γίνι πρέντα δὸ τῆ φένη νῆ κρότζ λίδουρε, χῆ μπᾶ τῆ νούχε γίπι ντοινῆ νιερί, ἐ σὶ τὰ σγίδνι ἄτέ, πῆριε χετού.

3. Εὐ ντοῦ θάσττε νιερί γιούβετ, ψῆ ἐ πῆνι χετέ; θόι σὲ ἰ δούχατε ζότιτ σὲ τίγ· ἐ ἄτε χῆρε δὸ τὰ δερφόγε ἄτέ χετού.

4. Εὐ θάνε ἐ φένε κρότζνε περ- γιάσττα δῆρεσε λίδουρε, ντῆ νῆ οὐδῆ κρουῖκεγε, ἐ ἐσγίδνε ἄτέ.

5. Εὐ τζᾶ γκα ἄτὰ χῆ βίγνε ἄτ- γῆ, οὐ θόν' ἀτοῦρε· τζῆπῆνι, χῆ σγίδνι κρότζνε;

6. Εὐ δὲ ἄτὰ οὐ θάν' ἀτοῦρε, σὶ κούντρε ἰ ποροσίτι Ἰησοῦι, ἐ ἰ λῆν' ἄτᾶ.

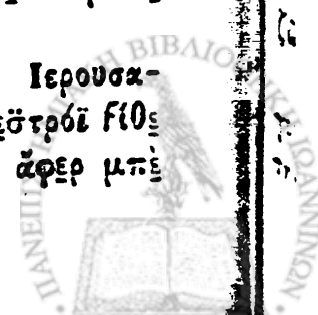
7. Εὐ ἐ προυνῆ κρότζνε ντῆ Ἰησοῦι ἐ θουνῆ μπῆ τῆ ρόπατ' ἐτοῦρε, ἐ ντένι μπῆ τῆ.

8. Εὐ σουνε στρόγινε ρόπατ' ἐ- τοῦρε μπουδῆ ἐ τῆ γιῆρε πῆσνε δῆγα γκα λῆσατε, ἐ ἰ περχᾶπνε μπουδῆ.

9. Εὐ ἄτὰ χῆ βίγνε περπάρα, ἐ δὲ ἄτὰ χῆ βίγνε πῆς θερρίσνε, ἐ θόπνε· Ὡσαννά, ἰ πεκούαρε ἔστ' ἄτ' χῆ βγιέν μπ' ἔμερ τῆ ζότιτ.

10. Εὐ πεκούαρε μπρετερία χῆ βγιέν μπ' ἔμερ τῆ ζότιτ, τῆ γιάτιτ σόνε Δαβίδιτ. Ὡσαννά ντῆ μῆ τῆ λῆρτινε Κίελ.

11. Εὐ γίρι Ἰησοῦι ντῆ Ἱεροσα- λῆμα, ἰ δὲ ντῆ Ἱερό· ἐ σὶ θεστρόβιθῆ ρότουλε, σὲ ψῆ κόχα χῆ ἄφερ μπῆ

ἦτο ἤδη πρὸς ἑσπέραν, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

12 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἀφ' οὗ ἐξῆλθον ἀπὸ Βηθανίας, ἐπεινάσε.

13 Καὶ ἰδὼν μακρόθεν συκῆν ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν ἄν' τυχὸν εὕρητι ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτήν, οὐδὲν εὗρεν εἰμῆ φύλλα· διότι δὲν ἦτο καιρὸς σύκων.

14. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτήν, Μηδεὶς πλέον εἰς τὸν αἰῶνα νὰ μὴ φάγη καρπὸν ἀπὸ σοῦ. Καὶ ἤκουον τοῦτο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ Ἱερὸν, ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ Ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν ἀργυραμοιβῶν, καὶ τὰ καθίσματα τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς ἀνέτρεψε·

16 Καὶ δὲν ἄφινε νὰ περάσῃ τις σκευὸς διὰ τοῦ Ἱεροῦ.

17 Καὶ ἐδίδασκε, λέγων πρὸς αὐτοὺς, Δὲν εἶναι γεγραμμένον, « Ὅτι ὁ οἶκος μου θέλει ὀνομάζεσθαι οἶκος προσευχῆς διὰ πάντα τὰ ἔθνη; » σεῖς δὲ ἐκάμετε αὐτὸν « σπήλαιον ληστῶν. »

18 Καὶ ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν· διότι ἐφοβοῦντο αὐτόν. ἐπειδὴ πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήττετο εἰς τὴν διδασχὴν αὐτοῦ.

19 Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἐξήρχετο ἔξω τῆς πόλεως.

20 Καὶ τὸ πρῶτ' διαβαίνοντες, εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν.

21 Καὶ ἐνθυμηθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς αὐτόν, 'Ραββί, ἰδὲ, ἡ συκῆ, τὴν ὁποίαν κατηράσθης, ἐξηράνθη.

τέρτουρε· δόλι ἐ βάτε ντὲ Βηθανὶ πᾶσῃ με τὲ διμπεδγιέτε.

12. Ε νέσερετ σὶ δούαλε ἀτὰ γκά Βηθανία ἐ μούαρ οὔγια.

13. Ε οὶ πᾶ νιέ φικ πὲρ σὲ λιάρ-
φουτ κὲ κίτ φλέτα, οὐ ἀφερούα τὲ
φὲν φὲ μ.πὶ τὲ· ἐ σὶ ἔρδι μ.πὲ τὲ νού-
κὲ φέτι τγιατέρ, πὲρ βέτζμε φλέτα,
σὲ νούκὲ κὲ κόχ' ἐ φίκετ.

14. Ε οὐ περφέιτκ Ἰησοῦε μ.πὲ τὲ,
ἐ θά' μὸς χάγκρετε μὲ νιερί γκά τέγε
πέμε ἐ τὲ γέτε· ἐ μαθητίτ' ἐτίγ ἐδι-
φιούανε.

15. Ε βίγενε ντὲ Ἱερουσαλιμ, ἐ
σὶ χίρι Ἰησοῦ ντὲ Ἱερὸ, ζοῦρι τὲ
τζίο γιάστὲ ἀτὰ κὲ σίτνε ἐ πλέιγνε
ντὲ Ἱερὸ, ἐ δὲ τραπέζετ' ἐ σαράφε-
βετ, ἐ δὲ φρόνετ' ἐ ἀτουρε κὲ σίτνε
πελούμπατε οὐ ἀ κθέου μ.πάνε
τγιατέρ.

16. Ε νούκὲ λίγτε νιερί κὲ τὲ
σὸκὸν ντονιὲ ἐνε ντὲ πὲρ μὲς τὲ
ναβίτ.

17. Ε ἰ διδάξ ἀτὰ, ἐ οὐ θόσ,
νούκ' ἔστὲ σκρηύαρε, σὲ ὅτεπία ἴμε
δὸ τὲ θούχαετὲ ὅτεπὶ ἐ σὲ φάλτουριτ
πὲρ φίθε μιλέτε; ἐ γιούβετ ἐ πέτε
ἀτὲ ὀπηλὲ τὲ κουσάρεβετ.

18. Ε διφιούανε Γραμματεῖιγτε, ἐ
δὲ τὲ πάρετ' ἐ Πρίφτερετ, ἐ κερκό-
ιγνε μὲτζ φάρε τρόπο τὰ βρίσνε ἀτὲ,
σὲ ψὲ ἰ τρέμπε ἴγν' ἀτίγ σὲ φίθε τούρ-
μα τζουδίτειγνε ντὲ διδαχι τὲ τίγ.

19 Ε οὐ ἔρρ δόλι γιάστὲ γκά
κιοιτέτι.

20. Ε ντὲ μεγγέε σὶ σὸκὸιγν' ἀ-
τέγε, πάνε φίκνε κὲ ἴσπε θάρρε κὲ
γκά ρένιατε.

21. Ε Πέτρουα οὐ κιοιγτούα, ἐ
ἰ θότ' ἀτίγ δάσκαλ, γιά φίκου κὲ
ἰ δὲ νέμενε, οὐ θά.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἔχετε πίστιν Θεοῦ.

23 Διότι ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ὅστις εἶπη πρὸς τὸ ὕδρον τοῦτο, σηκώθητι καὶ ῥιφθήτι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ δὲν διστάσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὅποια λέγει γίνονται, θέλει γείνει εἰς αὐτὸν ὅ,τι ἐὰν εἶπῃ.

24 Διὰ τοῦτο σὰς λέγω, Πάντα ὅσα προσευχόμενοι ζητεῖτε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ θέλει γείνει εἰς ἐσᾶς.

25 Καὶ ὅταν ἴστασθε προσευχόμενοι, συγχωρεῖτε, ἐὰν ἔχητέ τι κατὰ τινος, διὰ τὴν συγχωρήσῃ εἰς ἐσᾶς· καὶ ὁ Πατὴρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τὰ ἀμαρτήματά σας.

26 Ἀλλ' ἐὰν σεῖς δὲν συγχωρήτε, οὐδὲ ὁ Πατὴρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θέλει συγχωρήσει τὰ ἀμαρτήματά σας.

27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱερσόλυμα· καὶ ἐνῶ περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι.

28 Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ἐν ποῖᾳ ἐξουσίᾳ πράττεῖς ταῦτα; καὶ τίς σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταῦτα διὰ τὴν πράττειν ταῦτα;

29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σὰς ἐρωτήσῃ καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον· καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ θέλω σὰς εἰπεῖ ἐν ποῖᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα·

30 Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦτο, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι.

31 Καὶ διελογίζοντο καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ

22. Εὐ οὐ περφέιζα Ἰησοῦ, ἐὸ ὅτ' ἀτοῦρε· ζῖνι κέσε μπε Περντίνε.

23. Σε με τε βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ· κέ τζῖλι δὸ κέ τι θότε κέ-τιγ μάλλιτ· γκρέου, ἐ πγίερε μπε δέτ ἐ τε μὸς κέτε δέ μέντε ντε ζέ-μερε τε τίγ, πὸ τε κέσόγε σε ἀτὸ κέ θότε κένενε, δὸ τε κένενε ντε ἀτ τζδὸ κέ τε θότε.

24. Πρὰ ἀντάιγ οὐ θὸμ γιούβετ· φίθε σὰ τε κερκόνι κούρ φάλενι, κέ-σόνι, σε ἰ μίρρι, ἐ δὸ τοῦ κένενε γιούβετ.

25. Εὐ κούρ τε βίγι ντε τε φάλλε, ντεγένι ντε κένι φέ χασμερι με ντο-νιέ, κέ τοῦ ντεγέγε γιούβετ ἐ δέ γιάτι γιούαῖγ κέ εἶστε ντε Κίελ φά-γετε τούαῖγ.

26. Εὐ ντε μὸς ντεγέφι γιούβετ, ἄς γιάτι γιούαῖγ κέ εἶστε ντε Κίελ δὸ τοῦ ντεγέγε φάγετε τούαῖγ.

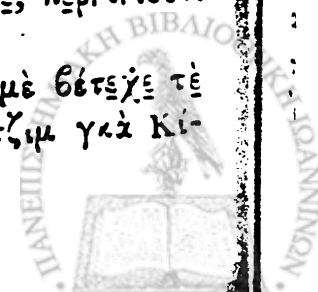
27. Εὐ βίγενε περσερι νιέ Ἱερουσα-λίμ, ἐ τέκ ἔτζεντε αἰ ντε Ἱερὸ βί-γενε ἀφερ τίγ τε πάρετ' ἐ πρίφτε-ρετ, ἐ δέ Γραμματείγτε, ἐ δέ πλείκτε.

28. Εὐ ἰ θόν' ἀτίγ μετζ οὔρδερ κέν τι κέτό; ἐ δέ τζῖλι τὰ δὰ τι κέ-τε οὔρδερ τε κέντιζ κέτό;

29. Εὐ δέ Ἰησοῦ οὐ περφέιζα, ἐ οὐ ὅτ' ἀτοῦρε· δὸ τοῦ πίες ἐ δέ οὔνε γιούβετ νιέ φγιάλλε, ἐ τε με περρί-φενι μούα, ἐ δέ οὔνε δὸ τοῦ θὸμ γιού-βετ μετζ οὔρδερ ἰ κέιγ κέτό.

30. Πάφεζῖμι ἰ Ἰωάννητ γκά Κί-εἴλτε, κέ, ἄ γκά νιέρεζιτε; περφέιζουνι μούα.

31. Εὐ μεντόνιγνε με βέτεχε τε τούρε, ἐ θόνε ντε θέντζιμ γκά Κί-

οὐρανοῦ, θέλει εἶπει, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν;

32 Ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, ἐφοβοῦντο τὸν λαόν· διότι πάντες εἶχον τὸν Ἰωάννην ὅτι ἦτο τῶν ἰσχυρῶν προφήτης.

33 Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Δὲν ἐξεύρομεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτοὺς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω πρὸς ὑμᾶς ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

Κεφ. ιβ'. 12.

ΚΑΙ ἤρξισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, Ἀνθρωπὸς τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ περιέβηλεν εἰς αὐτὸν φραγμόν, καὶ ἔσκαψεν ὑπολήνιον, καὶ ὠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργούς, καὶ ἀπεδήμησε.

2 Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν καρπῶν ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργούς δοῦλον, διὰ νὰ λάβῃ παρὰ τῶν γεωργῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος.

3 Ἐκεῖνοι δὲ πιάσαντες αὐτόν, ἔδειραν καὶ ἀπέπεμψαν κενόν.

4 Καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον καὶ ἐκεῖνον λιθοβολήσαντες, ἐπλήρωσαν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπέπεμψαν ἠτιμωμένον.

5 Καὶ πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλον καὶ ἐκεῖνον ἐφόνευσαν καὶ πολλοὺς ἄλλους, τοὺς μὲν ἔδειραν, τοὺς δὲ ἐφόνευσαν.

6 Ἔτι λοιπὸν ἔχων ἓνα υἱὸν ἀγαπητὸν αὐτοῦ ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον, λέγων, Ὅτι θέλουσιν ἐντραπῆ τὸν υἱόν μου.

εἴτε, ὁ δὲ νὰ θότῃ νάβειτ, ἐ πὸ γιού ψὲ νοῦκῃ πῆσουάτε ἀτίγ;

32. Ε πάμετα ντὲ θέντζιμ γκά νιέρεζιτε, τρέμπειγνε τούρμενε, σὲ τὲ βίηξ ἐ ζίσηνε Ἰωάννε σὲ κὲ προφῆτ ἰ βερτέτε.

33. Ε γιού περφέιγκνε ἐ ἰ θάν' Ἰησοῦτ' νοῦκ' ἐδίμῃ· ἐ δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέιγκ, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἀς οὔνε νοῦκ' οὐ θόμ γιούβειτ μετζ οὔρδερ ἐ πέιγ κῆτό.

Κρίε Εδιμπεδγιέτετε ιβ'. 12.

Ενίσι τοῦ φλίτ ἀτοῦρε μὲ παραβολίρα, ἐ τοῦ θόσ, νιὲ ἰερί φυτέψι βέστῃ, ἐ πέρρι ρότυλ γάρδ, ἐ ρεμὸι ὄκῆλες, ἐ δερτόι κούλλε, ἐ οὐ ἀδὰ πούιγκετ, ἐ ἴκου λιάρβ.

2. Ε μπε κόχε τὲ σὲ βγιελιτ δερφῶι μπε πούιγκ κοπίλλε, τὲ μάρρε γκά πούιγκτε πέμε τὲ βέστῃτι.

3. Ε δὲ ἀτὰ σι ἐζούν' ἀτὲ, ἐ ράχνε, ἐ ἐδερφούανε μὲ δούαρρ μπράζετε.

4. Ε πάφενε δερφῶι μπε τὰ τγιατέρ κοπίλλ, ἐ δὲ ἀτὲ σι ἰ πίγνε μὲ φούρρε, ἰ τζάιγτινε κριετε, ἐ ἐδερφούανε τουρπερούαρε.

5. Ε περσερί δερφῶι τγιατέρ, ἐ δὲ ἀτὲ ἐ βράνε· ἐ δὲ σούμε τὲ τγιέρε κὲ δερφῶι τζά ἰ ράχνε ἐ τζά ἰ βράνε.

6. Δκόμα δὰ κίση νιὲ πίρρ τὲ δάσουρε τὲ τίγνε, ἐ ἐ δερφῶι ἐ δὲ ἀτὲ μπε τὰ μὲ τὲ παστάιγμενε, ἐ θόσ, σὲ ἀτὰ ὁ δὲ τὲ τουρπερόνε, ἐ τὲ ντερόγνε τιμ πίρρ.

7 Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Ὅτι οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἃς φρονεύσωμεν αὐτὸν, καὶ θέλει εἶσθαι ἡμῶν ἢ κληρονομία.

8 Καὶ πιάσαντες αὐτὸν ἐφόνευσαν καὶ ἔρριψαν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος.

9 Τί λοιπὸν θέλει κάμει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; Θέλει ἐλθεῖ καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς, καὶ θέλει δώσει τὸν ἀμπελῶνα εἰς ἄλλους.

10 Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην δὲν ἀνεγνώσατε ἢ ὁ λίθος τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας·

11 Παρὰ Κυρίου ἔγεινεν αὕτη, καὶ εἶναι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;·

12 Καὶ ἐζήτησαν νὰ πιάσωσιν αὐτὸν· καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἐπειδὴ ἐνόησαν ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπε τὴν παραβολὴν· καὶ ἀφήσαντες αὐτὸν, ἀνεχώρησαν.

13 Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτὸν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρωδιανῶν, διὰ νὰ παγιδεύσωσιν αὐτὸν εἰς λόγον.

14 Καὶ ἐκεῖνοι ἐλθόντες, λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι εἶσαι ἀληθὴς, καὶ δὲν σὲ μέλει περὶ οὐδενός· διότι δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις· εἶναι συγκεχωρημένον νὰ δώσωμεν δασμὸν εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί; νὰ δώσωμεν, ἢ νὰ μὴ δώσωμεν;

15 Ὁ δὲ γνωρίσας τὴν ὑπόκρισιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί μὲ πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον, διὰ νὰ ἴδω.

7. Πὸ ἀτὰ πούιγκερ θάνε μὲ βέ-τεχε τὲ τούρε, σὲ κούιγ ἔσττε κλη-ρονόμι· ἔγιανι τὰ βράσεμῃ ἀτέ, ἐ δὸ τὲ μπέτετε ντέ νάβετ πγιέσε.

8. Ε σὶ ἐμούαρῃ ἀτέ, ἐ βράνε, ἐ ἐστίνε περγιάστα βέσττιτ.

9. Ἰζδὸ τοῦ πέγε δὰ ἰ ζότι βέ-σττιτ; δὸ τὲ βίγε, ἐ δὸ τὲ χουμπάσε ἀτὰ πούιγκ, ἐ δὲ βέσττενε δὸ τὰ ἄπε ντέ τὲ τγιέρε.

10. Ας κῆτε κάρτε νούξε διαβά-στε; ἀτέ γούρρ κῆ ἐ ἐστίνε πόσττε μγιέστ-ρετε, κούιγ οὐ πῆ κρίς ἐ κιοῦτζ ἰ κιοῦσε.

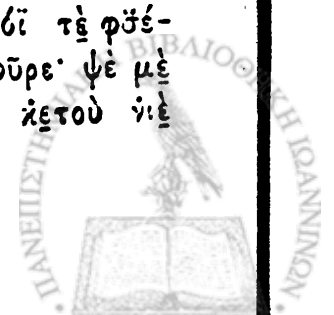
11. Πρέιγ ζότιτ οὐ πῆ κῆγιθ, ἐ ἔστ' ἐ τζιουδίτoure περπάρα σίβετ σόνα;

12. Ε κῆρκίγνε τὰ ζίγν' ἀτέ, πὸ τρέμπῆιγνε γκά τούρμα, σὲ ἐκου-πειούανε, κῆ πῆρ ἀτὰ ἐ θῖ παραβο-λίνε, ἐ ἐλιάνε ἀτέ, ἐ ἱνε.

13. Ε δῆρβόγνε τεκ ἀί τζά γκά Φαρισείγτε, ἐ δὲ Ἡρωδιανότε, κῆ τὰ ζίγν' ἀτέ μπέ ντονιῆ φγιάλε.

14. Ε δὲ ἀτὰ σὶ ἐρδε, ἰ θόν' ἀ-τιγ' δάτκαλ, νάβετ ἐδίμε κῆ γέ ἰβερτέτε, ἐ νούξε κῆρκόν φῆ, σὲ νούξε βῆσττῶν χατέρ ἐ ἰνέρεζετ, πὸ διδάξ δρέιτ οὔδεν' ἐ Περντίσε, ἔσττε ντεγιερε τ' ἄπεμε χαράτζνε Καίσαριτ, ἂ γιό; τῆ ἄπεμε, ἂ τῆ μὸς ἄπεμε;

15. Ε δὲ ἀί σὶ κουπετῶι τῆ φῆ-χουρεν' ἐτούρε, οὐ θὰ ἀτούρε· ψῆ μὲ φουτζίτνι; πῆρμενι μούα κῆτου νιῆ δηνάρ τὰ ὄχ.

16 Καὶ ἐκείνοι ἔφεραν. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τίνος εἶναι ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Τοῦ Καίσαρος.

17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν. Καὶ ἐθαύμασαν δι' αὐτόν.

18 Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν Σαδδουκαῖοι, οἵτινες λέγουσιν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις· καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, λέγοντες,

19 Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς μᾶς ἔγραψεν, ὅτι ἐὰν ἀποθάνῃ τινὸς ὁ ἀδελφός, καὶ ἀφήσῃ γυναῖκα, καὶ τέκνα δὲν ἀφήσῃ, νὰ λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐξαναστήσῃ σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

20 Ἦσαν λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων δὲν ἀφῆκε σπέρμα.

21 Καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ὁ δεύτερος καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως.

22 Καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ, καὶ δὲν ἀφῆκαν σπέρμα· τελευταία πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή.

23 Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν, ὅταν ἀναστηθῶσι, τίνος αὐτῶν θέλει εἶσθαι γυνή; διότι καὶ οἱ ἑπτὰ ἔλαβον αὐτὴν γυναῖκα.

24 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν πλανᾶσθε διὰ τοῦτο, μὴ γνωρίζοντες τὰς γραφάς· μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ;

25 Διότι ὅταν ἀναστηθῶσιν ἐκ νεκρῶν, οὔτε νυμφεύουσιν οὔτε νυμφεύονται· ἀλλ' εἶναι ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

26 Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι

16. Ε δὲ ἀτὰ ἰ προύνε, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἐ κούγια ἔσθε κέγιθ κόνε, ἐ δὲ κούιγ ἔμερ; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτιγ, γιάνε τὲ Καίσαριτ.

17. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέιτκ, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἔπνι ἀτὸ κὲ γιάνε τὲ Καίσαριτ, τὲ Καίσαρι, ἐ ἀτὸ κὲ γιάνε τὲ Περντίσε, τὲ Περντία· ἐ οὐ τζιουδίτνε, ἐ λίγνε μέντε μπε τέ.

18. Ε βίγνε ντὲ αἰ Σαδουκείγτε, ἀτὰ κὲ θόνε σὲ νούχε γγιάλνε τὲ βδέκουριτε, ἐ ἐπιέτν' ἀτέ, ἐ ἰ θάνε,

19. Δάσκαλ, Μωσίου νὰ ἔκροῖ νάβετ, σὲ ντὲ βδέκτε ντονιέιτ θελάι, ἐ τὲ λέρε φρούαν' ἐτιγ, ἐ τὲ μὸς λέρε δγιέλμ, τὲ μάρβρῃ θελάι τιγ φρούαν' ἐτιγ, ἐ τὲ γγιάλγε φάρβρῃ τὲ θελάι τιγ.

20. Κένε δὰ ὄτάτε θελάζερ, ἐ ἰ πάρι μάρβρι φρούα, ἐ κούρ βδίκι νούχε λιὰ φάρβρῃ.

21. Ε ἐ μάρβρι ἐ δὲ ἰ δίτι ἀτέ, ἐ βδίκι, ἄς αἰ λιὰ φάρβρῃ, ἐ δὲ ἰ τρίτι κέστού.

22. Ε ἐ μούάρβρῃ ἀτέ κὲ τὲ ὄτάτε· ἐ νούχε λιάνε φάρβρῃ, μὲ παστιάιγ γκά τὲ φίθ ἀτὰ βδίκι ἐ δὲ φρούαγια.

23. Ε πὸ ντὲ τὲ γγιάλτουρε, ἀχιέρε κὲ δὸ τὲ γγιάλνε, ἐ τζίλιτ γκά ἀτὰ δὸ τὲ γέτε φρούα; σὲ κὲ τὲ ὄτάτε ἐ πάτνε ἀτέ φρούα.

24. Ε οὐ περφέιτκ Ἰησοῦι, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε, νούχε γένι γιου τὲ φεῖλερῃ περ κέτε, σὲ ψὲ νούχε κουπετόνι κάρτερατε, ἄ; φουκίν' ἐ Περντίσε;

25. Σὲ ψὲ κούρ τὲ γγιάλνε γκά τὲ βδέκουριτε, ἄς μαρτόνενε, ἄς φράτε ἰ ἄπενε ντὲ πούρρα, πὸ γιάνε πόσι ἔγγειγτε κὲ γιάνε ντὲ Κίελ.

26. Ε περ τὲ βδέκουριτε κὲ

ἀνίστανται, δὲν ἀνεγνώσατε ἐν τῇ βίβλῳ τοῦ Μωϋσέως, πῶς εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς βράτου, λέγων, «Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ;»

27 Δὲν εἶναι ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ Θεὸς ζώντων· σεῖς λοιπὸν πλανᾶσθε πολὺ.

28 Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων, ὅστις ἤκουσεν αὐτοῦ συζητοῦντας, γνωρίζων ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοῦς, ἠρώτησεν αὐτὸν, Ποία ἐντολὴ εἶναι πρώτη πασῶν;

29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν, Ὅτι πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν εἶναι, «Ἄκουε Ἰσραὴλ· Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εἶναι εἷς Κύριος.

30 Καὶ θέλεις ἀγαπᾶ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου· Ἡ αὕτη εἶναι ἡ πρώτη ἐντολὴ.

31 Καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη, «Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.» Μεγαλητέρα τούτων ἄλλη ἐντολὴ δὲν εἶναι.

32 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ γραμματεὺς, Καλῶς, Διδάσκαλε, ἀληθῶς εἶπας, ὅτι εἶναι εἷς Θεὸς, καὶ δὲν εἶναι ἄλλος ἐκτὸς αὐτοῦ.

33 Καὶ τὸ νὰ ἀγαπᾶ τις αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεως, καὶ τὸ νὰ ἀγαπᾶ τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, εἶναι πλειότερον πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θουσιῶν.

34 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν, ὅτι φρονίμως ἀπεκρίθη, εἶπε πρὸς

γγιάλενε νοῦκ· χίνοι διαβάσουρε ντὲ κάρτε τὲ Μωϋσίουτ, ντὲ φέρρε, κίτ ἰ φόλλι ἀτίγ Περντία, εἰ θὰ, οὔνε γιὰ Περντία εἰ Ἀβράμιτ, εἰ δὲ Περντία εἰ Ἰσαάκουτ, εἰ δὲ Περντία εἰ Ἰακώβιτ.

27. Νούκ' εἶτε Περντία, Περντί εἰ σὲ βδέκουρετ, πὸ Περντί εἰ σὲ γγιάλεβετ· γιούβετ ἰνι δὰ σούμε φενίερε.

28. Εἰ σὶ γιουὸ ἀφερούα νιὲ γκά Γραμματέιγτε, κὲ κίτ διφιούαρε τὲ πιέτουρατ' εἰ ἀτουρε, εἰ κουπετόι κὲ οὐ περφέιτκ μπὰ τὰ μίρρε· εἰ πιέτι ἀτέ, τζίλια ποροσί εἶτε εἰ πάρε γκά τὲ φίθα;

29. Εἰ δὲ Ἰησοῦι γιουὸ περφέιτκ ἀτίγ· σὲ εἰ πάρα γκά τὲ φίθα ποροσίτε εἶτε, διφιδ ὦ Ἰσραὴλ, ζότι Περντία γιότε, ζότ νιὲ εἶτε.

30. Εἰ δὲ τὲ δούατζ ζόντε Περντίνε τέντε μὲ φίθε ζέμερε τέντε, εἰ δὲ μὲ φίθε Σπίρτ τέντ, εἰ δὲ μὲ φίθε μέντ τέντ, εἰ δὲ μὲ φίθε φουκί τέντε· κὲ γιδ εἶτε ποροσί ἐπάρε.

31. Εἰ εἰ δίτε σὶ εἰ δὲ κὲ γιδ, εἶτε κὲ γιδ· τὲ δούατζ φιτόνε τέντ πόσι εἰ δὲ θέτεχενε τέντε· μὲ ἐμάδε γκά κὲ τὸ τγιάτερ ποροσί νοῦκ' εἶτε.

32. Εἰ δὲ Γραμματέι· ἰ θὰ ἀτίγ, μίρρε ὦ δάσκαλ, τὲ βερτέτενε φόλλε, σὲ νιὲ εἶτε Περντία, εἰ τγιάτερ νοῦκ εἶτε πὲρ θέτζμε ἀσαίγ·

33. Εἰ δὲ τὲ δόγε ἀτέ ν:ερίου μὲ φίθε ζέμερε, εἰ μὲ φίθε μέντ, εἰ μὲ φίθε Σπίρτ, εἰ μὲ φίθε φουκί, εἰ δὲ τὲ δόγε φιτόνε πόσι θέτεχεν' ἐτίγ, εἶτε μὲ σούμε σὲ φίθε δουρετίτε, εἰ φίθε κουρπάνετε.

34. Εἰ δὲ Ἰησοῦι σὶ ἐπὰ ἀτέ κὲ γιουὸ περφέιτκ μέντζουρε, ἰ θὰ ἀτίγ,

αὐτὸν, Δὲν εἶσαι μακρὰν ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς πλέον ἐτόλμα νὰ ἐρωτήσῃ αὐτόν.

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι υἱὸς τοῦ Δαβὶδ;

36 Διότι αὐτὸς ὁ Δαβὶδ εἶπε διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, « Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. »

37 Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Δαβὶδ λέγει αὐτὸν Κύριον· καὶ πόθεν εἶναι υἱὸς αὐτοῦ; Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτὸν εὐχαρίσως.

38 Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, οἵτινες θέλουσι νὰ περιπατῶσιν ἐστολισμένοι, καὶ ἀγαπῶσι τοὺς ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς,

39 Καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς πρώτους τόπους ἐν τοῖς δείπνοις·

40 Οἵτινες κατατρώγουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνουσι μακρὰς προσευχάς· οὗτοι θέλουσι λάβει μεγαλύτεραν καταδίκην.

41 Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς ἀπέναντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος ἔβαλλε χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλὰ.

42 Καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχή, ἔβαλε δύο λεπτά, τουτέστιν ἓνα κοδράντην.

43 Καὶ προσκαλέσας τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἢ πτωχὴ ἔβαλε περισσότερον πάντων

νοῦ καὶ γὰρ λιάρφ γὰρ πρετερία ἐ Περντίσε, ἐ νιερί νούχε γουτζὸν τὰ πιέτ μὲ ἀτέ.

35. Ε οὐ προφέεικ Ἰησοῦι τούκ, ἐ διδάζουρε ντέ ἱερὸ, ἐ θὰ· κιῶ θόνε Γραμματεῖγτε σὲ Κρίστι ἔστε ἰ πέρρι Δαβίδιτ.

36. Σὲ ψὲ ἀτὶ Δαβιδι θὰ μὲ Σπίρτνε Σένγτ, θὰ Ζότι ντέ Ζότι ἱμ, ρὶ μ·πάνε τίμε τὲ δγιάθετε, γγέρα σὰ τὲ βὲ χάζσμεριτ ἐτοῦ περπὸσ ντένε χέμπε τὲ τούκ.

37. Ατὶ ἀδὰ βέτε Δαβιδι ἐ θὸτ ἀτέ ζὸτ, ἐ πὸ γὰρ ἔστε πέρρ' ἐ τίγ; ἐτούρμ' ἐ σούμε ἐ διφιδίγνε ἀτέ μὲ τὲ πελκίερε.

38. Ε οὐ θὸσ ἀτοῦρε ντέ διδαχὴ τὲ τίγ· ρούχουνι γὰρ γραμματεῖγτε, καὶ δούανε τὲ ἐτζεγενε μὲ στολίρα, ἐ μὲ τὲ περσεντέτουρα μπούδε,

39. Ε καὶ δούανε βέντν' ἐ πάρε ντέ μπεγέδεγια, ἐ τὲ ρίνε ντέ κριε. τὲ σουφράσε ντέ φουστίρα·

40. Ατὰ καὶ χάνε ὅτεπιτ' ἐ φράβετ' σὲ θὰ, φιδίγια σὲ φάλνε σούμε, κατὰ δὸ τὲ μουντόννε μὲ σούμε.

41. Ε σὶ ντέγι Ἰησοῦι καρτὶ κουτίσε καὶ μπεγίδνε ἐλεημοσύνε, ἐ βίγτε ρὲ κιῶ βίγνε τούρμα ἄσπρε ντέ ζουτί τὲ ἐλεημοσύνιτ, ἐ σούμε τὲ πάσουρε βίγνε σούμε.

42. Ε σὶ οὐ κιάς νιὲ φρούα ἐ βὲ ἐ βάρφερε, βουρι δι ἄσπρε, καὶ ἔστε νιὲ κοδράντ.

43. Ε θύρρι μαθητίτ' ἐτίγ ἄφερ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, καὶ καγιὸ φρούα ἐ βὲ ἐ βάρφερε βουρι μὲ σούμε σὲ φιδε γὰρ

ὅσοι ἔβαλον εἰς τὸ γαζοφυλάκιον.

44 Διότι πάντες ἐκ τοῦ περισεύοντος εἰς αὐτοὺς ἔβαλον· αὕτη δὲ αὖθις ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἔβαλε πάντα ὅσα εἶχεν, ὅλην τὴν περιουσίαν αὐτῆς.

Κεφ. ιγ'. 13.

ΚΑΙ ἐνῶ ἐξήρχετο ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει πρὸς αὐτὸν εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Διδάσκαλε, ἰδὲ, ὅποιοι λίθοι καὶ ὅποιοι οἰκοδομαί!

2 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτόν, Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; δὲν θέλει ἀφεθῆ λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις νὰ μὴ κατακρημνισθῆ.

3 Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἠρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας,

4 Εἶπε πρὸς ἡμᾶς, πότε θέλουσι γείνει ταῦτα, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν ταῦτα πάντα μέλλωσι νὰ συντελεσθῶσιν;

5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, ἤρχισε νὰ λέγῃ, Βλέπετε μὴ σᾶς πλανήσῃ τις.

6 Διότι πολλοὶ θέλουσιν ἔλθεῖ ἐν τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι· καὶ πολλοὺς θέλουσι πλανῆσαι.

7 Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ φήμας πολέμων, μὴ ταραττεσθε· διότι πρέπει νὰ γείνωσι ταῦτα· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἔτι τὸ τέλος.

8 Διότι θέλει ἐγερθῆ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ θέλουσι γείνει σεισμοὶ κατὰ τόπους, καὶ θέλουσι γείνει πείναι καὶ ταραχαί. Ταῦτα εἶναι ἀρχαί

ἀτὰ καὶ θούνη ντὲ κουτὶ τὲ ἔλημοσύνιτ.

44. Σὲ ψὲ τὲ φίθῃ θούνη γκα ἀγιδὸ καὶ οὐ τεπερὸν, ἐ καγιὸ γκα λίψιγ' ἐστίγ βουρι σὰ καὶ χίσι, φίθῃ φέν' ἐσάιγ.

Κρίε Ετρεμπεδγιέτετε. ιγ'. 13.

Εκουρ δίλλτε ἀὶ γκα ἱεροῖ, ἰ θότ' ἀτιγ καὶ γκα μαθητίτ' ἐτιγ δάσκαλ, σὶγ τζφάρε φούρρε, ἐ δὲ τζφάρε τὲ δερτούρα γιάνε;

2. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέιτκ, ἐ ἰθὰ ἀτιγ σὲχ κατὸ πινάρα τὲ μεδὰ, δὸ τὲ μὸς μπέτετε φούρρ, καὶ τὲ μὸς φρεμίσετε.

3. Ε σὶ ρίγτε ἀὶ ντὲ μάλλ τ' Οὐλίγιετ, καρσὶ ἱεροῖτ, ἐ πιέτν' ἀτὲ μπὲ γιάνε Πέτρουα, ἐ δὲ Ἰάκωβοῖ, ἐ δὲ Ἰωάννη, ἐ δὲ Ανδρέα.

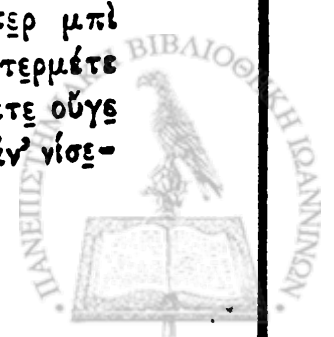
4. Θουαῖγνα νάβετ κουρ δὸ τὲ πένενε κατὸ, ἐ τζίλι ἐστὲ νισᾶνι ἀχιέρε καὶ δὸ τὲ πένενε φίθῃ κατὸ;

5. Ε δὲ Ἰησοῦι σὶ οὐ περφέιτκ μπὲ τὰ, νισὶ τοῦ θόσ, θεστρόνι τὲ μὸς οὐ φενιέγε γιούβετ ἡιερί.

6. Σὲ σούμε δὸ τὲ βίγενε μπ' ἔμερ τίμ, ἐ δὸ τὲ θόνε, σὲ οὔνε γιάμ, ἐ δὸ τὲ φενιέγενε σούμε.

7. Ε κουρ τὲ ντίενη λιούφτερα, ἐ δὲ ζὲ τὲ λιούφτεραβετ, μὸς οὐ τρέμνι, σὲ δούχαετε τὲ πένενε κατὸ, πὸ σέστ' ἐ δὲ τὲ σόσουριτ' ἐ γέτεσε.

8. Σὲ δὸ τὲ γκρίχετε φυλὴ σίπερ μπὶ φυλὴ ἐ μπρετερὶ σίπερ μπὶ μπρετερὶ, ἐ δὸ τὲ πένενε τερμέτε ντὲ τζὰ βέντε, ἐ δὸ τὲ πένετε οὔγε ἐ δὲ νακατοσίρα. Κατὸ γιάν' νισε-

ὠδίνων.

9 Σεις δὲ προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς, διότι θέλουσι σὰς παραδώσει εἰς συνέδρια, καὶ εἰς συναγωγὰς θέλετε δαρθῆ, καὶ ἐνώπιον ἡγεμόνων καὶ βασιλέων θέλετε σταθῆ ἕνεκεν ἐμοῦ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

10. Καὶ πρέπει πρῶτον νὰ κυρηχθῆ τὸ εὐαγγέλιον εἰς πάντα τὰ ἔθνη.

11. Ὅταν δὲ σὰς φέρωσι διὰ νὰ σὰς παραδώσωσι, μὴ προμεριμνᾶτε τί θέλετε λαλήσει, μηδὲ μελετᾶτε· ἀλλ' ὅ,τι δοθῆ εἰς ἑσὰς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· διότι δὲν εἴσθε σεις οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

12. Θέλει δὲ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ θέλουσιν ἐπαναστῆ τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτούς.

13. Καὶ θέλετε εἶσθαι μισοῦμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει σωθῆ.

14. Ὅταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ λαληθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἰστάμενον ὅπου δὲν πρέπει, (ὁ ἀναγινώσκων ἄς ἐννοῆ,) τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἄς φεύγωσιν εἰς τὰ ἄρη·

15. Καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος, ἄς μὴ καταβῆ εἰς τὴν οἰκίαν, μηδ' ἄς εἰσέλθῃ διὰ νὰ λάβῃ τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ·

16. Καὶ ὅστις εἶναι εἰς τὸν ἀγρὸν, ἄς μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω διὰ νὰ λάβῃ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ.

17. Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας, καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

γιατ' ἐπιχέλιμιτ.

9. Πὸ γιούβετ ρουαῖγνι βέτε χενε τουαῖγ' σὲ δὸ τοῦ ἄπενε γιούβετ ντέ φιουκάτες, ἐ ντέ μπεγέδεγια δὸ τὲ ρίχενι, ἐ δὸ τὲ δίλλι περπάρα ζοτε-ρίνιεντ, ἐ μπρέτερετ πέρ μούα, κὲ τοῦ γέτε μαρτυρὶ ἀτοῦρε.

10. Ε δὸ τὲ κηρύζετε μὲ περπάρα Οὐγγίλι ντέ φίθε φυλίρα.

11. Ε κοῦρ τοῦ ἄπενε γιούβετ, ἐ τοῦ ὀπιενε ντέ χαψάνε, μὸς οὐ μεντόνι μὲ περπάρα τζδὸ τὲ θόϊ, ἄς μὸς οὐ συλλοήσνι πὸ ἀγιὸ κὲ τοῦ ἱπετε γιούβετ μπὰ τὲ κόχγε, ἀτὲ θόϊ· σὲ νούχε ἴνι γιούβετ κὲ φλίτνι, πὸ ἔστε Σένγι Σπίρτ.

12. Ε δὸ τὲ ἄπε ντέ εδέχεγε βε-λάϊ βελάνε, ἐ γιάτι πέρρε, ἐ δὸ τὲ γκρίχενε δγιέλμτε σίπερ μπὶ περλίγ, ἐ δὸ τὲ εράσενε ἀτά.

13. Ε δὸ τὲ κένι φίθε πότενε ἀρ-μὶκ πέρ ἔμερ τιμ' πὸ αἶ κὲ τὲ δου-ρόγγε γγέρα μπάνε, αἶ δὸ τὲ σόσετε.

14. Ε κοῦρ τὲ σίχνι ἰδὸλένε κὲ δεφτόν τὲ ὀκρετούαριτε, κὲ θὰ προφήτη Δανιὴλ, κὲ τὲ ρίγγε τέκ νούχε κίθ βέντ (αἶ κὲ διαβάς λέ τὲ νοήσγε) ἀχίερε ἀτά κὲ φένδενε ντέ Ἰουδαίε, λέ τὲ ἴχεγενε ντέ μάλλε.

15. Ε δὲ αἶ κὲ ἔστε μπὶ ταρα-τζε, λέ τὲ μὸς ζπρέσε μπὲ ὀτεπί, ἄς τὲ μὸς χίγγε πρέντα τὲ μάρρε φὲ γκά ὀτεπί ἀτίγ.

16. Ε δὲ αἶ κὲ τὲ φέντετε ντέ ἄρρε λέ τὲ μὸς κθένετε πράπα, τὲ μάρρε ρίπατ' ἐτίγ·

17. Ε βὲ μπὰ τὸ φρά κὲ γιάνε μὲ πάρρε, ἐ δὲ μπὰ τὸ κὲ κάνε δγιέλμ ντέ σίσε μπὰ τὸ δίτ.

18. Προσεύχεσθε δὲ διὰ νὰ μὴ γείνη ἡ φυγὴ ὑμῶν ἐν χειμῶνι.

19. Διότι αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θέλουσιν εἶσθαι θλίψις τοιαύτη, ὅποια δὲν ἔγεινεν ἀπ' ἀρχῆς τῆς κτίσεως τὴν ὁποίαν ἔκτισεν ὁ Θεός, ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ θέλει γείνει.

20. Καὶ ἐὰν ὁ Κύριος δὲν ἤθελε συντέμει τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, δὲν ἤθελε σωθῆ οὐδεμία σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, τοὺς ὁποίους ἐξέλεξε, συνέτεμε τὰς ἡμέρας.

21. Καὶ τότε ἐὰν τις εἶπῃ πρὸς ὑμᾶς, Ἴδού, ἐδῶ εἶναι ὁ Χριστός, ἢ, Ἴδού, ἐκεῖ, μὴ πιστεύσητε.

22. Διότι θέλουσιν ἐγερθῆ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευδοπροφῆται· καὶ θέλουσι δεῖξει σημεῖα καὶ τέρατα, διὰ νὰ ἀποπλανῶσιν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς.

23. Σεῖς ὁμως προσέχετε· ἰδού, σὰς προεῖπον πάντα.

24. Ἀλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος θέλει σκοτισθῆ, καὶ ἡ σελήνη, δὲν θέλει δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς,

25. Καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ θέλουσι πίπτει, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θέλουσι σαλευθῆ.

26. Καὶ τότε θέλουσιν ἰδεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης.

27. Καὶ τότε θέλει ἀποσεῖλει τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συναξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ.

28. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ὁ κλάδος αὐτῆς γείνη ἤδη ἀπχλός, καὶ ἐκθλαστάνῃ τὰ

18. Ἐλιούτουνι τὲ μὸς οὐ πένετε τ' ἴκουριτε τούοιγ μπε δίμερ.

19. Σὲ μπὰ τὸ δίτ δὸ τὲ γέτε ὄτρεγγίμ ἰμάδ, κάκε κὲ ἰτίλλι νοῦκ' οὐ πὲ κούρε, κὲ ντὲ τὲ νίσουρε τὲ δινιάσε κὲ πὲρι Περντία, γγέρα ντα- ὄτι ἄς μὸς οὐ πέρτε.

20. Ἐ τὲ μὸς κίσ ὄκουροῦαρε ζότι δίτε, δὸ τὲ μὸς ὄπετόντε νιερί, πὸ πὲρ τὲ ζγιέδουριτε, ἀτὰ κὲ ζγιόδι ὄκουρτί δίτε.

21. Ἐ ἀχίερε ντὲ γιού θάστε νιερί γιούβετ, γιά, κέτου ἔστε Κρί- ὄτι, ἄ γιά ἀτγὲ, μὸς πῆσόνι.

22. Σὲ δὸ τὲ γκρίγενε Κρίστερ τὲ ρέμ, ἐ δὲ προφήτερ τὲ ρέμ, ἐ δὸ τὲ ἄπενε νισάνε, ἐ τζιουδίρα, πὲρ τὲ φενίερε ντὲ μούντζινε, ἐ δὲ τὲ ζγιέ- δουριτε.

23. Πὸ γιούβετ βεστρόνι, γιά κὲ οὐ ἄ θάτζε γιούβετ τὲ φίθα μὲ περπάρ.

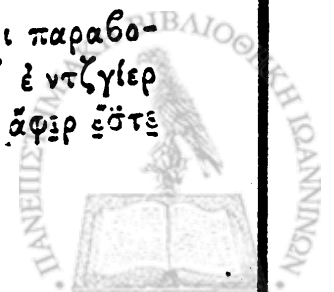
24. Πὸ μπὰ τὸ δίτ, πὰς ἀτίγ ὄτρεγγίμιτ, Διέλι δὸ τὲ ἔρρετε, ἐ δὲ Χένεζα δὸ τὲ μὸς ἄπε ὄρίτεν' ἐσάιγ.

25. Ἐ δὲ Οὐλλετ' ἐ Κιέλιτ δὸ τὲ πῆνε, ἐ δὲ φουκίτε κὲ γιάνε ντέρ Κιελ' δὸ τὲ τούντενε.

26. Ἐ ἀχίερε δὸ τὲ ὄρχενε τὲ πῆρρ' ἐ νιερίουτ κὲ θγιέν μπι μγιέρ- φουλα μὲ ὄούμε φουκί, ἐ δὲ λῆβδίμ.

27. Ἐ ἄτε χέρε δὸ τὲ δερφόγε Ἐγγεῖγτ' ἐτίγ ἐ δὸ τὲ μπεγέδενε τὲ ζγιέδουριτ ἐτίγ γκά τὲ κάτερ ἔρρετε γκά ἄν' ἐ δέουτ, γγέρα μπάνε τὲ Κιέλιτ.

28. Ἐ γκά φίκου μψόνι παραβο- λίνε, κούρ ζπούτενε δέφατ' ἐ ντζιέρ φλέτατε, ἐ κουπετόνι σὲ ἄφιρ ἔστε

φύλλα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι τὸ βέβρα.
 ὕερος.

29. Οὕτω καὶ σεις, ὅταν ἰδῆτε ταῦτα γινόμενα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι, ἐπὶ τὰς ὕρας.

30. Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δὲν θέλει παρέλθει ἡ γενεὰ αὕτη, ἕωσού γείνωσι πάντα ταῦτα.

31. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθει, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθει.

32. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς γινώσκει, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ Υἱὸς, εἰμὴ ὁ Πατήρ.

33. Προσεύχετε ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε· διότι δὲν ἐξεύρετε πότε εἶναι ὁ καιρὸς.

34. Ἐπειδὴ τοῦτο θέλει εἶσθαι ὡς ἄνθρωπος ἀποδημῶν, ὅστις ἀφῆκε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς δούλους αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ εἰς ἕκαστον τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν θυρωρὸν προσέταξε νὰ ἀγρυπνῇ.

35. Ἀγρυπνεῖτε λοιπόν· (διότι δὲν ἐξεύρετε πότε ἔρχεται ὁ κύριος τῆς οἰκίας, τὴν ἐσπέραν, ἢ τὸ μεσονύκτιον, ἢ ὅταν φωνάζῃ ὁ ἀλέκτωρ, ἢ τὸ πρῶτον.)

36. Μήποτε ἐλθὼν ἐξαίφνης, σὰς εὖρη κοιμωμένους.

37. Καὶ ὅσα λέγω πρὸς ἐσὰς, πρὸς πάντας λέγω. Ἀγρυπνεῖτε,

Κεφ. ιδ'. 14.

ΜΕΤΑ δὲ δύο ἡμέρας ἦτο τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα· καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς νὰ συλλάβωσιν αὐτὸν μὲ δόλον καὶ νὰ θανατώσωσιν.

βέβρα.

29. Κεῖτοῦ ἐ δὲ γιούβει, κούρ τῆ σίχνη κῆτὸ κῆ τῆ πένενε, ἴχνη σὲ ἄφερ ἔστε μπεῖ δῖερ.

30. Μὲ τῆ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβει, κῆ δὸ τῆ μὸς ὀκόγε κούιγ πρέζ, γγέρα σὰ τῆ πένενε φίθε κῆτὸ.

31. Κίελτε ἐ δὲ Δέου δὸ τῆ ὀκόγενε, ἐ φγιαλετ' ἐμία δὸ τῆ μὸς ὀκόγενε.

32. Πὸ πῆρ ἀτῆ δῖτε, ἐ δὲ πῆρ ἀτῆ σαχὰτ νούκε δι ἱερι, ἄς ἔγγεῖτε κῆ γιάνε μπεῖ Κιελ, ἄς ἰ πῆρρι, πῆρ θέτμε γιὰτι θέτμε.

33. Βεῖτόνι, μὸς φλίγνι, ἐ λιούτουνι, σὲ νούκε δῖνι κούρ ἔστε κόχα.

34. Πόσι ἱεῖ ἱερι κῆ βέτε ντῆ ξενιτῖ, ἐ κῆ λιὰ ὀτεπίν' ἐτίγ, ἐ δὰ ντῆ κοπίγ τῆ τίγ οὐρδερινε, ἐ δὲ ντῆ τζίλι δὸ πούνεν' ἐτίγ, ἐ πορτάρε ἐ πορσίτι τῆ ρίγε ζγιούαρε.

35. Ρίγι δὰ ζγιούαρε (σὲ νούκε δῖνι τζκόχε θγιέν ἰ ζότι ὀτεπίσε, μπρέμανετ, ἄ ντῆ μὸς τῆ νάτεσε ἄ κούρ θερρέτ κοκόσι, ἄ ντῆ μεγγές.)

36. Σὲ μὸς εἴγε πὰ παντέχουρε, ἐ οὐ φέγε γιούβει μπεῖ φιούμεε.

37. Κετὸ κῆ οὐ θὸμ γιούβει, οὐ ἀθὸμ φίθεβει, ρίγι ζγιούαρε.

Κριε Εκατερμπεδγιέτετε. ιδ'. 14.

Επὰς δι δῖτετ κὲ Πάσκα ἐ δὲ λιφότῆ, ἐ τῆ πάρετ' ἐ Πρίφτερετ, ἐ δὲ Γραμματεῖγτε κερκόιγνε κῆτὸ τὰ ζίγν' ἀτῆ μὲ δελπερί, ἐ τὰ βρίσνε.

2. Ἐλεγον δὲ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε γείνηθῃ θόρυβος τοῦ λαοῦ.

3. Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἦτο ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, καὶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν, ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου, νάρδου καθαρᾶς πολυτίμου· καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον, ἔχυσε τὸ μύρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ.

4. Ἦσαν δὲ τινες ἀγανακτοῦντες καθ' ἑαυτοῦς, καὶ λέγοντες, Διὰ τί ἔγεινεν ἢ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου;

5. Διότι ἠδύνατο τοῦτο νὰ πωληθῇ ὑπὲρ τριακόσια δηνάρια, καὶ νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ ὠργίζοντο κατ' αὐτῆς.

6. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε αὐτὴν· διὰ τί ἐνοχλεῖτε αὐτὴν; καλὸν ἔργον ἔπραξεν εἰς ἐμέ·

7. Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑχυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε νὰ εὐεργετήσητε αὐτούς· ἐμὲ ὁμοῦ πάντοτε δὲν ἔχετε.

8. Ὅ,τι ἠδύνατο αὕτη, ἔπραξε· προέλαβε νὰ ἀλείψῃ με μύρον τὸ σῶμά μου διὰ τὸν ἐνταφιασμόν.

9. Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅπου ἂν ἔπραξεν αὕτη, θέλει λαληθῇ εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

10. Τότε ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν δώδεκα, ὑπῆγε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτούς.

11. Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν· καὶ ὑπεσχέθησαν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀργύρια· καὶ ἐζήτησεν πῶς νὰ παραδώσῃ αὐτὸν ἐν εὐκαιρίᾳ.

12. Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν

2. Πὸ θόβον, γιὰ ντὲ τὲ κρέμπτενε, σὲ μὸς πέντετε νκατοσί ντὲ λαό.

3. Ε κοῦρ ἴστε αἱ ντὲ Βιθανί, μπὲ ὅτεπὶ τὲ Σίμωνιτ σὲ λεπρόσουριτ, τέκ βίγτε αἱ ντὲ σουφρά, ἔρδι νιὲ φρούα, ἐ χίστε νιὲ γαράφε πὰ δόρρε, πλιότ με μύρο γκά Νάρδο τὲ κερούαρε, ὄουμε τὲ ὄτρέγτε, ἐ σὶ ἐ θεοῦ γαράφενε πὰ δόρρε, γιὰ δέσδι: μπὶ κρίε τὲ τίγ.

4. Ε κένε τζὰ χὲ οὐ ζεμερούανε με βέτεχε τὲ τουρε, ἐ θόσνε· μπὲ σὲ οὐ πὲ τὲ χούμπουριτ' ἐ χεσαίγ μύροσε;

5. Σὲ χεγιό μούντ τὲ ὀίτειγ με τέπερ σὲ τρεκίντ δηνάρε, ἐτ' ἴπειγνε τὲ θάρφερετ, ἐ ζεμερόνειγνε μπὲ τέ.

6. Ε Ἰησοῦι θὰ λήριε ἀτέ, ψὲ ἰ ἴπνι ἀσαίγ μουντίμ; τὲ μίρρε πούνε πέρι μπὲ μούα.

7. Σὲ τὲ θάρφεριτε ἰ κένι κουρδὸ με βέτεχε τούαιγ, ἐ κουρδὸ τὲ δότ, μούντινι τὲ πένι ντὰ τὰ τὲ μίρρε, πὸ μούα νοῦχε με κένι κουρδὸ.

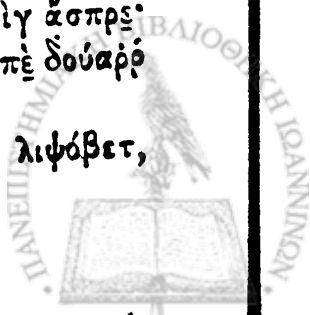
8. Ατέ χὲ μούντι χεγιό ἐ πέρι, ἀρίγτι με περπάρα τὲ λίεγε κούρμινε τίμ με μύρο, πέρ τὲ βένε ντὲ θάρρ.

9. Με τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, τέκ δὸ χὲ τὲ ρεφένετε κούγ Οὐγγίλ ντὲ φίθε πότε, δὸ τὲ κουβεντόνετε ἐ δε τζ' πέρι χεγιό χὲ τὲ μπάχετε μέντ ἀγιό.

10. Ε Ἰούδα Ἰσκαριώτη νιὲ γκά τὲ διμπεδιέτε, θάτε ντὲ τὲ πάρετ' ἐ Πρίφτερετ χὲ τοῦ ἴπ ἀτέ μπὲ δούαρρ.

11. Ε ἀτὰ σὶ διφιούανε οὐ φεζούανε· ἐ ἰ τάξνε τι ἴπνε ἀτίγ ἄσπερ· ἐ χερκὸν χὲ τοῦ ἀ ἴπ ἀτέ μπὲ δούαρρ με κολαίγ.

12. Ε δίτεν' ἐ πάρε τὲ λιψόβετ,

αζύμων, ὅτε ἐθυσίαζον τὸ πάσχα, λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ποῦ θέλεις νὰ ὑπάγωμεν καὶ νὰ ἐτοιμάσωμεν διὰ νὰ φάγῃς τὸ πάσχα;

13. Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν· καὶ θέλει σᾶς ἀπαντήσῃ ἄνθρωπος βαστάζων σταμνίον ὕδατος· ἀκολουθήσατε αὐτὸν,

14. Καὶ ὅπου εἰσέλθῃ, εἶπατε πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην, Ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει, Ποῦ εἶναι τὸ κατάλυμα ὅπου θέλω φάγει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου;

15. Καὶ αὐτὸς θέλει σᾶς δεῖξαι ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον ἐτοιμοῦ· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε εἰς ἡμᾶς.

16. Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὔρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτούς, καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.

17. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα.

18. Καὶ ἐνῶ ἐκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἔτρωγον, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι εἰς ἕξ ὑμῶν θέλει μὲ παραδώσει, ὅστις τρώγει μετ' ἐμοῦ.

19. Οἱ δὲ ἤρχισαν νὰ λυπῶνται, καὶ νὰ λέγωσι πρὸς αὐτὸν εἰς ἕλαστος, Μήπως ἐγώ; καὶ ἄλλος, Μήπως ἐγώ;

20. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβάπτων μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ πινάκιον τὴν χειρα.

21. Ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ· οὐκ εἰς τὸν ἀνθρω-

κοῦ χάϊγνε Πάσχενε, ἰ θόν' ἀτιγ μαθητίτ' ἐτιγ, κού δὴ τὲ βέμι, ἐ τὲ πέγγεμε φατὶ τὲ χὰτζ Πάσχενε;

13. Ε δερδὸν δι γκά μαθητίτ' ἐτιγ, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἔτζενη ντὲ κιοιτὲτ, ἐ δὸ τὲ πικετὲ μὲ γιοῦ νιὲ νιερί κὲ μπάν νιὲ στάμνε μὲ οὔγε, ἐ χὰιγδενι πὰς τίγ.

14. Ε τὲκ δὸ κὲ τὲ χίγνε θὲι ζότιτ σὲ ὅτεπίσε, σὲ δάσκαλι θόττε, κού ἔῶτε κονάκου κὲ δὸ τὲ χὰ πὰσχενε πὰσχε μὲ μαθητίτ' ἐμι;

15. Ε κί δὸ τοῦ δεφτόγε γιούβετ νιὲ τζαρδάκ τὲ μὰδ ὄτρούαρε μὲ μεσάλε, φατὶ, ἀτγὲ πένανι φατὶ πὲρ νάβετ.

16. Ε δούαλε μαθητίτ' ἐτιγ, ἐ θάνε ντὲ κιοιτὲτ, ἐ γένε σὶ κούντρ' οὐ θὰ ἀτοῦρε· ἐ πένι φατὶ πὰσχενε.

17. Ε σὶ οὐ ἔρρ θγιέν πὰσχε μὲ τὲ διμπεδγιέτε.

18. Ε τὲκ ρίγν' ἀτὰ μπὲ σουφρά ἐ χάϊγνε, οὐ θὰ Ἰησοῦ· μὲ τὲ θερτέτα οὐ θόμ γιούβετ, σὲ νιὲ γκά γιοῦσ δὸ τὲ μὲ παραδόσγε, ἀὶ κὲ χὰ μὲ μούα πὰσχε.

19. Ε νίσνε τὲ χελμόνεϊγνε, ἐ τί θόσ' ἀτιγ νιέρι πὰς γιάτεριτ, μὸς γιάμ οὔνε; ἐ τγιάτερι μὸς γιάμ οὔνε;

20. Ε δὲ ἀὶ οὐ περφέλκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε, νιὲ γκά τὲ διμπεδγιέτε, ἀτ κὲ γγιέν δούρρενε ντὲ κούπε πὰσχε μὲ μούα.

21. Ε ἰ κίρρι νιερίουτ βέτε σὶ κούντρε ἔῶτε ὄκρούαρε πὲρ ἀτὲ, πὸ βὲ ἀτιγ νιερίουτ, κὲ πρέϊγ ἀτιγ παρα-

πον εκείνον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸν ἦτο εἰς τὸν ἄνθρωπον εκείνον, ἂν δὲν ἦ ἴελε γεννηθῆ.

22. Καὶ ἐνῶ ἔτρωγον, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλογήσας ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτούς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου.

23. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαρίστησε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτούς· καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες.

24. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τοῦτο εἶναι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον.

25. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω πίνει πλέον ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν πίνω αὐτὸ νέον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

26. Καὶ ἀρῶ ὕμνησεν, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλιζῶν.

27. Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι πάντες θέλετε σκανδαλισθῆ ἐν ἐμοὶ τὴν νύκτα ταύτην· διότι εἶναι γεγραμμένον, αὐθιγὸν πταίσει τὸν ποιμένα, καὶ θέλουσι διασκορπισθῆ τὰ πρόβατα.

28. Ἀρῶ ὁμῶς ἀναστειθῶ θίλω ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

29. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτόν, Καὶ ἐὰν πάντες σκανδαλισθῶσιν, ἐγὼ ὁμῶς οὐχί.

30. Καὶ λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι σήμερον τὴν νύκτα ταύτην, πρὶν ὃ ἀλέκτωρ φωνάξῃ δις, τρίς θέλεις με ἀπρηνηθῆ.

31. Ὁ δὲ ἔτι μᾶλλον ἔλεγεν, Ἐὰν γείνη χρεῖα νὰ συναποθάνω μετὰ σοῦ, δὲν θέλω σὲ ἀπρηνηθῆ. Ὡσαύτως· δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

ἴδοτε· ἰ πῖβρι ἰ ιερλουτ, με μίρρε κέ περ ἀτέ ιερί τέ μος κέ λέρε.

22. Ε τέκ χάιγν' ἀτά, μόρρι Ιησοῦι πούχε, ἐ σὶ ἐ πεκόι, ἐ θεου, ἐ οὐ ἀδὰ ἀτούρε· ἐ οὐ θά· μίρρι, χάι, χεγιό ἔσττε κούρμι ἰμ.

23. Ε σὶ μόρρι ποτήρε, ἐ εὐχαριστίσι, οὐ ἀ δὰ ἀτούρε, ἐ πίνε πρέιγ σίγ φίθε.

24. Ε οὐ θά ἀτούρε· κούιγ ἔσττε φίχου ἰμ ἰ δγιατέσε σέ ρέ κέ δὸ τέ δέρδετε περ σούμε.

25. Με τέ βερτέτα οὐ θάμ γιούβετ, δὸ τέ μὸς πὶ με γκά ζπιέλ βέσττε γγέρα μπά τέ δίτε, κούρ τὰ πὶ ἀτέ τέ ρέ ντέ μπρετερι τέ Περνίσιε.

26. Ε σὶ εὐχαριστίσνε δούαλε ντέ μᾶλλ τέ οὐλίγιετ.

27. Ε οὐ θότ' ἀτούρε Ιησοῦι, κέ φίθε δὸ τέ σκανδαλίσνε περ μούα ντέ χετέ νάτε· σέ ἔσττε σκρούρε, δὸ τέ φοδιτ δέλμούρε, ἐ δὸ τέ περχάπενε δέντε.

28. Ε πὸ πὰς σέ γγιαλούριτ σίμ, δὸ τέ βέτε περπάρα γιούβετ ντέ Γαλιλαίε.

29. Ε Πέτρουκ ἰ θά ἀτιγ' ἐ δέ τέ φίθε ντου σκανδαλίζινε, πὸ οὔνε γιό.

30. Ε ἰ θότ' ἀτιγ Ιησοῦι, με τέ βερτέτε τέ θάμ τίγ. κέ σὸτ ντέ χετέ νάτε, πὰ χεντούρε ἐ δέ κοκόσι δι χέρε, δὸ τέ με ἀρνίσετζ τρι χέρε.

31. Ε ἀτ σιόντε ἐ θόσ' ἐ δέ ντου δάστε κέ τέ βόες με τί πάσχε, νούχε δὸ τέ τ' ἀρνίσεμ τίγ' ἐ ἀστοῦ θόσνε ἐ δέ τέ φίθε τέ τιέρετε.

32. Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον ὀνομαζόμενον Γεθσημανῆ· καὶ λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Καθίσατε ἐδῶ, ἕως οὗ προσευχηθῶ.

33. Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μετ' ἑαυτοῦ· καὶ ἤρχισε νὰ ἐκθαμβῆται καὶ νὰ ἀδημονῇ.

34. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Περιλυπὸς εἶναι ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ἐδῶ, καὶ ἀγρυπνεῖτε.

35. Καὶ προχωρήσας ὀλίγον, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχεται νὰ παρέλθῃ ἂν ἦναι δυνατὸν ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα ἐκείνη.

36. Καὶ ἔλεγεν, Ἄβῃ, ὁ Πατήρ, πάντα εἶναι δυνατὰ εἰς σὲ· ἀπομάκρυνον ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· οὐχὶ ὁμῶς ὁ,τι θέλω ἐγὼ, ἀλλ' ὁ,τι σὺ.

37. Καὶ ἔρχεται, καὶ εὕρισκε αὐτοὺς κοιμωμένους· καὶ λέγει πρὸς τὸν Πέτρον, Σίμων, κοιμᾶσαι; δὲν ἠδυνήθης μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσης;

38. Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

39. Καὶ πάλιν ὑπῆγε καὶ προσηυχῆθη, εἰπὼν τὸν αὐτὸν λόγον.

40. Καὶ ἐπιστρέψας εὗρεν αὐτοὺς πάλιν κοιμωμένους, διότι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἦσαν βεβαρημένοι, καὶ δὲν ἤξευρον τί νὰ ἀποκριθῶσι πρὸς αὐτόν.

41. Καὶ ἔρχεται τὴν τρίτην φοράν καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Κοιμᾶσθε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἀρκεῖ ἦλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ, παραδίδεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν.

32. Ἐ εἶγενε ντὲ νιὲ φσιὰτ κὲ κιοῦχαεῖγ Γεθσιμανί· ἔ οὐ θόττε μαθητίβειτ σε τίγ· ρίγι κἔτου γγέρα σα τὲ φάλεμ.

33. Ἐ μέρρ πάσκει με θέτεχε τὲ τίγ Πέτρουνε ἔ δὲ Ἰάκωβονε ἔ δὲ Ἰωάννε, ἔ ζούρι τὲ τρομάξ, ἔ τὲ χελμόνεῖγ.

34. Ἐ οὐ θότ ἀτουρε· σούμε χελμούαρε ἔσσε Σπίρτι ἕμ γέρα μπὲ βδέλεγε· μπέτουι ἔ ρίι κἔτου, ἔ μὸς φλίγι.

35. Ἐ σὶ βάτε πάλεζε με τέιγ, ὁὰ περμπις ἔ φάλεῖγ, ντὲ μούντ, τὲ μερρβόνειγ γκα ἀὶ κούιγ σαχάτ.

36. Ἐ θόσσε· ἀββᾶ ὦ γιάτ, φίθε τὲ κολάῖγτα γιάνε τέκ τί, μερρδ γκα μέγε κἔτε ποτήρ· πὸ γιὸ ἀτέ κὲ δούα οὔνε, πὸ ἀτέ κὲ δὸ τί.

37. Ἐ βγιέν, ἔ ἰ φέν ἀτὰ κὲ φλίγνε· ἔ ἰ θόττε Πέτροσε· Σίμων, φλέ; νούκε μούντε τὲ ρίγε ζγιούαρε νιὲ σαχάτ;

38. Ρίγι ζγιούαρε, ἔ δὲ φάλλι, κὲ τὲ μὸς πίνι ντὲ πираξί· Σπίρτι ἔσσε φατι, πὸ κούρμι ἔστ' ἰ σμούντουρε.

39. Ἐ πάμετα βάτε ἔ οὐ φάλλ, τούκ' ἔ θένε ἀτέ φγιαλλε.

40. Ἐ σὶ οὐ κθίε ἰφέτι ἀτὰ περσερὶ κὲ φλίγνε, (σὲ ψὲ κένε σίτ' ἔτουρε ρέντουαρε) ἔ νούκε δίγνε τζτί περφέφειν' ἀτίγ.

41. Ἐ βγιέν τὲ τρέτενε χέρε ἔ οὐ θότ' ἀτουρε· ἔ δὲ πὸ φλίγι, ἔ πρέχενι· σαδὸ, ἔρδι σαχάτι, νὰ, ἰ πέρρι νιερίουτ κὲ ἴπετε μπὲ δούαρρ τὲ φαγετόρεβετ.

42. Ἐγέρθητε, ὑπάγωμεν, Ἰδοῦ, ὁ παραδίδων με ἐπλησίασε.

43. Καὶ εὐθύς ἐνῶ ἐλάλει ἔτι ἔρχεται ὁ Ἰούδας, εἰς ὧν τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων.

44. Ὁ δὲ παραδίδων αὐτὸν εἶχε δώσει εἰς αὐτοὺς σημεῖον, λέγων, Ὅστινα φιλήσω, αὐτὸς εἶναι, πιάσατε αὐτὸν καὶ φέρετε ἀσφαλῶς.

45. Καὶ ὅτε ἤλθεν, εὐθύς πλησίασας εἰς αὐτὸν, λέγει, Ῥαββί, Ῥαββί καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

46. Καὶ ἐκεῖνοι ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἐπίασαν αὐτόν.

47. Εἰς δέ τις τῶν παρεσῶτων σύρας τὴν μάχαιραν, ἐκτύπησε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψε τὸ ὠτίον αὐτοῦ.

48. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήληθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων νὰ μὲ συλλάβητε;

49. Καθ' ἡμέραν ἤμην πλησίον ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ δὲν μὲ ἐπίασατε· πλὴν τοῦτο ἔγεινε διὰ νὰ πληρωθῶσιν αἱ γραφαί.

50. Καὶ ἀφήσαντες αὐτὸν πάντες ἔφυγον.

51. Καὶ εἰς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτόν, περιτετυλιγμένος σινδόνα εἰς τὸ γυμνὸν σῶμα αὐτοῦ· καὶ πιάνουσιν αὐτόν οἱ νεανίσκοι.

52. Ὁ δὲ ἀφήσας τὴν σινδόνα, ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν γυμνός.

53. Καὶ ἔφεραν τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται πρὸς αὐτόν πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς.

42. Γκρίχι τὲ βέμι νὰ, αἱ χὲ δὸ τὲ μὲ ἄπε, ἔρδι ἄφερ.

43. Ε ἄτε τζᾶστ πὰ σέσουρε αἱ φγιαλένε, βγιέν Ιούδα, χὲ κὲ νιὲ γκὰ τὲ διμπεδγιέτε, ἐ δὲ πᾶσχε μὲ ἄτε σούμε τούρμε μὲ θίχερα, ἐ δὲ μὲ δρούιερ, γκὰ τὲ πάρετ' ἐ Πρίφτερετ ἐ δὲ γκὰ Γραμματέιγτε, ἐ δὲ πλέικτε.

44. Ε αἱ χὲ ἐ παραδόσι ἄτε, οὐ χιῖ δένε ἀτοῦρε νισᾶν, ἐ οὐ χιῖ θένε· σὲ ἄτε χὲ δὸ τὲ πούθ, αἱ ἔσπε ζίριε ἄτε, ἐ σπίριε μὲ χελίμ.

45. Ε πόχε ἔρδι, ἄτε τζᾶστ γιουκιάσ ἀτιγ, ἐ ἰ θότε· δάσκαλ, δάσκαλ, ἐ ἐ πούθι ἄτε.

46. Ε δὲ ἀτὰ ὅτινε δούαρρτε μπι τὲ ἐ ἐ ζούν' ἄτε.

47. Ε νιὲ γκὰ ἀτὰ χὲ ρίγν' ἀτγὲ, κρέου θίχενε, ἐ φοδίτι κοπίλ' ἐ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερετ, ἐ ἰ πρέου ἀτιγ βέσνε.

48. Ε οὐ κεφφέιχ Ιησοῦι, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· πόσι μπε κουσάρ δούαλτε μὲ θίχερα ἐ μὲ δρούιερ τὲ ζίρι μούα;

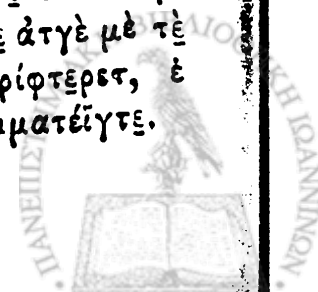
49. Γκὰ δίτα πᾶσχε μὲ γιούβετ γέσσε τούκ' ἐδιδάξουρε ντὲ ἱερὸ ἐ νούχε μὲ ζούτε, πὸ δούχαετε τὲ δάλλενε τὲ θερτέτα κάρτερατε.

50. Ε ἐλιάνε ἄτε τὲ φίθε ἐ ἱνε.

51. Ε νιὲ δγιαλλῶ βίγτε πὰς τιγ, χὲ κὲ τιλίξουρε μὲ τζαρτζάφ μπι λέκουρε, ἐ ἐζέν' ἄτε τρίματε.

52. Ε δὲ αἱ οἱ λεσῶι τζαρτζάφνε, ἱκου γκὰ ἀτὰ λιακουρίκ.

53. Ε ἐ σπούνε Ιησοῦνε τὲκ ἰ πάρι πρίφτερετ, ἐ οὐ μπεγιόδε ἄτγὲ μὲ τὲ πᾶσχε φίθε τὲ πάρετ' ἐπρίφτερετ, ἐ δὲ πλέικτε, ἐ δὲ γραμματέιγτε.

54. Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτὸν ἕως ἔνδον τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως· καὶ συνεκάλητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ ἐθερμαίνεται εἰς τὸ πῦρ.

55. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτὸν, καὶ δὲν εὗρισκον.

56. Διότι πολλοὶ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' αἱ μαρτυρίαι δὲν ἦσαν σύμφωνοι.

57. Καὶ τινες σηκωθέντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, λέγοντες,

58. "Ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτὸν λέγοντα, "Ὅτι ἐγὼ θέλω χαλάσει τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον θέλω οἰκοδομήσει.

59. Πλὴν οὐδὲ οὕτως ἦτο σύμφωνος ἡ μαρτυρία αὐτῶν.

60. Καὶ σηκωθείς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον, ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Δὲν ἀποκρίνεσαι οὐδέν; τί μαρτυροῦσιν οὗτοι κατὰ σοῦ;

61. Ὁ δὲ ἐσιώπα, καὶ δὲν ἀπεκρίθη οὐδέν, Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἠρώτηα αὐτὸν, λέγων πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Ἐυλόγητου;

62. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι· καὶ θέλετε ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.

63. Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διασχίσας τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγει, Τί χρεῖαν ἔχομεν πλέον μαρτύρων;

64. ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν· τί σὰς φαίνεται; Οἱ δὲ πάντες, κατέκριναν αὐτὸν, ὅτι εἶναι ἔνοχος θανάτου.

54. Ε Πέτρουα βιγ πὰς τὶγ πῆρ σὲ λιάρφουτ, γγέρα πρέντα ντὲ ἀβλι τὲ σὲ πάριτ σὲ πρίφτεροτ, ἐρίγτε πᾶσῃε μὲ κοπίγ, ἐ γκρόχειγ μπὲ ζγιάρ.

55. Ε τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ βίθῃ μπεγέδεγια κερκοῖγνε μαρτυρὶ κόντρ' Ἰησοῦιτ, πῆρ τὲ θοάρε ἀτὲ, πὸ νοῦξῃε φείγνε.

56. Ε οὐμῃε μαρτυρίσνε βῆμ, κόντρ' ἀτίγ, πὸ νοῦξῃε κένε πᾶραῖγ μαρτυροῖτ' ἐτοῦρε.

57. Ε οὐ γκρένε τζᾶ, ἐ μαρτυρίσνε βῆμ κόντρ' ἀτίγ, ἐ θᾶνε,

58. Σὲ νάβετ διφιοῦαμ ἀτὲ κῆ θοῦ· σὲ οὔνε δὸ τὲ πριῦ κῆτὲ Ναὸ κῆ εὔτε κῆρε μὲ δούαρρ, ἐ πῆρ τρι διτ δὸ τὲ κῆτῃε νιὲ τγιάτρε τὲ πᾶ κῆρῆε μὲ δούαρρ.

59. Ε ἄς κῆτῃε τοῦ νοῦξῃε κὸ νιὲ μαρτυρία ἐτοῦρε.

60. Ε σὶ οὐ γκρέ ντὲ μὲς ἰ πάρι ἰ πρίφτερετ, ἐ πιέτι Ἰησοῦνε, ἐ θοῦ· νοῦξῃε περφέρε φᾶρε; τζμαρτυρὶ θόνε κῆτᾶ κόνιρε τῆγε;

61. Ε ἄτ' πουῖόντε, ἐ νοῦκ' οὐ περφέρεφ φᾶρε· ἐ ἐ πιέτι ἀτὲ περσερε ἰ πάρι ἰ πρίφτερετ, ἐ ἰ θοτ' ἀτίγ, τὲ γὲ Κριῖτε ἰ κῆρῆε ἰ σὲ πεκούαριτ;

62. Ε δὲ Ἰησοῦι ἰ θᾶ, οὔνε γιάμ, ἐ δὲ δὸ τὲ οῖχνη τῆ κῆρῆε' ἐ νιερίουτ τῆ βίγνε μπᾶνε τῆ δγιάθῆτε τῆ φουκίσε, ἐ δὲ τὲ βίγνε μπὲ βῆ τῆ Κίελιτ.

63. Ε ἰ πάρι πρίφτερετ σὶ τζόρι βόλιατετίγ, ὅτε τζνά δούχαενε μαρτύρετε.

64. Ε διφιοῦατε βλασφημίνε, τζοῦ δοῖκετε γιούβετ; ἐ δὲ ἀτᾶ τῆ βίθῃε ἐ ἀποφασίσενε ἀτὲ ἐ θᾶνε, κῆ εὔτε φαγετούαρ πῆρ βῆέκεγε.

65. Καὶ ἤρχισαν τινες νὰ ἐμπύωσιν εἰς αὐτόν, καὶ νὰ περικαλύπτωσι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ νὰ γρονθίζωσιν αὐτόν, καὶ νὰ λέγωσι πρὸς αὐτόν, Προφήτευσον. Καὶ οἱ ὑπῆρτάι ἔτυπτον αὐτόν μὲ ῥαπίσματα.

66. Καὶ ἐνῶ ἦτο ὁ Πέτρος ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία τῶν θεραπειδῶν τοῦ ἀρχιερέως·

67. Καὶ ὅτε εἶδε τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα εἰς αὐτόν, λέγει, Καὶ σὺ ἦσο μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ.

68. Ὁ δὲ ἠρνήθη, λέγων, Δὲν ἐξέρω, οὐδὲ καταλαμβάνω τί σὺ λέγεις. Καὶ ἐξήλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον· καὶ ὁ ἀλέκτωρ ἐφώνηξε.

69. Καὶ ἡ θεράπεινα ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς παρεστῶτας, Ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν εἶναι.

70. Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. Καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον πρὸς τὸν Πέτρον, Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶσαι· διότι Γαλιλαῖος εἶσαι, καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει.

71. Ἐκεῖνος δὲ ἤρχισε νὰ ἀναθεματίζῃ καὶ νὰ ὀμνῇ, Ὅτι δὲν ἐξέρω τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, τὸν ὅποιον λέγετε.

72. Καὶ ὁ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν ἐκ δευτέρου. Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον, τὸν ὅποιον εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι πρὶν ὁ ἀλέκτωρ φωνάξῃ δις, θέλεις μὲ ἀρνηθῆ τρίς. Καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ πικρῶς.

Κεφ. ιε'. 15.

Καὶ εὐθὺς τὸ πρῶτὸ συνεβουλευθήσαν οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὄλον τὸ συνέ-

65. Ἐνίσανε τζὰ τὰ πεῖσιγν' ἀτέ ντέ φάκε, ἐτέ μπουλιόγνε σουράτν' ἐτίγ, ἐτί πίνε ἀτίγ μὲ σουπλιάκα, ἐτί θόσνε' προφητέψ' ἐ δὲ κοπίγτε ἰ πίν' ἀτίγ μὲ σουπλιάκα.

66. Ἐ τέκ κὲ Πέτρουα περπὸν ντέ ἀβλι θγιέν νιὲ γκὰ κοπίγετ' ἐ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερετ.

67. Ἐ σὶ πὰ Πέτρονε κὲ γκρόχειγ, ἐ θεστρί μίρρε ἀτέ, ἐ ἰ θότ' ἐ δὲ τί γέσ' κὰσ' μὲ Ἰησοῦνε ναζαρινόνε.

68. Ἐ αἰ ἀρνίσειγ, ἐ θόσ' νοῦζε δι, ἀς κουπετόγ ἀτὸ κὲ θούα τί' ἐ δόλι γιάστ' μπε ρούγε, ἐ κοκόσι κεντόι.

69. Ἐ σὶ ἐπὶ ἀτέ περσερὶ κοπίλικ, νίσι τοῦ θόσ' ἀτούρε κὲ ρίγνε ἀτγὲ κὲ κούιγ γκὰ ἀτὰ ἔστ'.

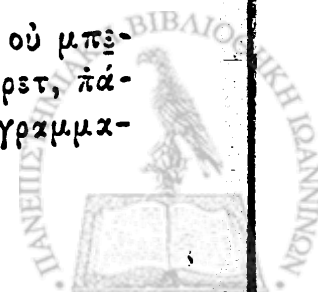
70. Ἐ αἰ πάμετα ἀρνίσειγ' ἐ πὰς νιετζίχ'τ ἰ θόνε Πέτροσε ἀτὰ κὲ ρίγν' ἀτγὲ μὲ τέ θερτέτα γκὰ ἀτὰ γέ' σὲ Γαλιλαίο γέ, ἐτέ φόλτουριτ τὰτ φιάν.

71. Ἐ αἰ νίσι τέ ἀναθεματις, ἐ τέ κετόνεϊγ, κὲ σὲ δι κετέ νιερὶ κὲ θόι.

72. Ἐ περ σὲ δίτιτ κεντόι κοκόσι' ἐ οὐ κουίγτοῦα Πέτρουα φιάλεσε κὲ ἰ θὰ ἀτίγ Ἰησοῦι' κὲ πὰ κεντούαρε κοκόσι δι χέρε, δὲ τέ μὲ ἀρνίσετζ μούα τρι χέρε, ἐ νίσι ἐ κιάντε.

Κρίε Επεσεμπεδγιέτετε. ιε'. 15.

Ἐ ἀτέ τζάστ ντέ μεγγέ: οὐ μπεγιούαδ' ἐ τέ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, πὰσ' μὲ πλέιγτε, ἐ δὲ μὲ γραμμα-

δριον, και δέσαντες τον Ἰησοῦν ἔφεραν και παρέδωκαν εις τον Πιλάτον.

2. Και ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ λέγεις.

3. Καὶ κατηγοροῦν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς πολλὰ.

4. Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Δὲν ἀποκρίνεσαι οὐδέν; ἰδὲ, πῶσα σοῦ καταμαρτυροῦσιν.

5. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔτι δὲν ἀπεκρίθη οὐδέν, ὥστε ὁ Πιλάτος ἐθαύμαζε.

6. Κατὰ δὲ τὴν ἑορτὴν ἀπέλευεν εἰς αὐτοῦς ἓνα δέσμιον, ὄντινα ἐζήτουν.

7. Ἦτο δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς δεδεμένος μετὰ τῶν συνωμοτῶν οἵτινες ἐν τῇ σάσει ἔπραξαν φόνον.

8. Καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος, ἤρχισε νὰ ζητῇ νὰ κάμῃ καθὼς πάντοτε ἔκαμνεν εἰς αὐτούς.

9. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη πρὸς αὐτούς, λέγων, Θέλετε νὰ σᾶς ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

10. Ἐπειδὴ ἤξευρεν ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς.

11. Οἱ ἀρχιερεῖς ὁμῶς διήγειραν τὸν ὄχλον νὰ ζητήσωσι νὰ ἀπολύσῃ εἰς αὐτοῦς μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν.

12. Καὶ ὁ Πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί λοιπὸν θέλετε νὰ κάμω τοῦτον τὸν ὁποῖον λέγετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

13. Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν.

14. Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγε πρὸς αὐτούς, Καὶ τί κακὴν ἔπραξεν; Οἱ δὲ

τείγτε, ἐ δὲ μὲ φίθη μπεγέδεγενε, ἐ σὶ ἐ λίδνε Ἰησοῦνε, ἐ σποῦνε, ἐ ἐ δάνε μπε δούαρρ τὲ Πιλάτοσε.

2. Ε ἐπιέτι ἀτὲ Πιλάτουα, τί γὲ μπρέτι ἰ Τσιφούτετ; ἐ δὲ αἰ οὐ περφέιγκ, ἐ ἰ θὰ ἀτιγ, τί ἐ θούα.

3. Ε θόσνε σούμε κατηγορὶ κόντρ' ἀτιγ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ.

4. Ε Πιλάτουα ἐ πιέτι ἀτὲ πάφενε, ἐ ἰ θότε νούζε περφέφε φάρρε; σὶγ μπε σὰ τὲ καλεζόγενε κετὰ τίγ.

5. Ε Ἰησοῦ μὲ νούκ' οὐ περφέιγκ φάρρε, κάζε κὲ οὐ τζιουδίτ πιλάτουα.

6. Ε ντὲ τζδὸ τὲ κρέμπτε οὐ λεσθὸν ἀτοῦρε νιὲ τὲ χαψόσουρε, τζιλινε δὸ κὲ τὲ κερκίγνε.

7. Ε κὲ νιὲ κὲ κιούχαιγ Βαραββᾶ λίδουρε ντὲ χαψάνε πάσζε μὲ σόκετ' ἐτιγ, κὲ κίσνε πέρε βρέσεγε ντὲ νακατοσί.

8. Ε σὶ πρίτνε τούρμα, νίσνε τὲ κερκίγνε, σὶ κούντρ' οὐ πέντε ἀτοῦρε κουρδὸ.

9. Ε δὲ Πιλάτουα οὐ περφέιγκ ἀτοῦρε, ἐ οὐ θὰ δὶκ τοῦ λεσθόγ γιούβετ Μπρέτν' ἐ τζιφούτετ;

10. (Σὲ ἐ δίγ κὲ γκὰ ζηλία ἐ δάν' ἀτὲ ντὲ αἰ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ.)

11. Ε τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ βούνε τούρμενε κὲ τὲ κερκίγνε πρέιγ σιγ τοῦ λεσθὸν μὲ τέπερ Βαραββάνε.

12. Ε Πιλάτουα οὐ περφέιγκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε πάφενε· τζδὶκ δὶκ τοῦ ἀ πέιγ ἀτὲ κὲ θότι Μπρέτ τὲ τζιφούτετ;

13. Ε δὲ ἀτὰ πάφενε πρίτνε μὲ φόρτ, μπερθέε ἀτὲ ντὲ Κρούκ.

14. Ε Πιλάτουα οὐ θόσ ἀτοῦρε· τζτὲ κέιζ οὐ πέρι; ἐ ἀτὰ μὲ σούμε

περισσότερον ἐκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν. . .

15. Ὁ Πιλάτος λοιπὸν θέλων νὰ κάμῃ εἰς τὸν ὄχλον τὸ ἀρεστόν, ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν Βαραββάν, καὶ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν. ἀφοῦ ἐμκατίγωσεν αὐτόν, διὰ νὰ σταυρωθῇ.

16. Οἱ δὲ στρατιῶται ἔφεραν αὐτὸν ἐνδὸν τῆς αὐλῆς, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ πραιτώριον· καὶ συγκαλοῦσιν ἕλον τὸ τάγμα τῶν στρατιωτῶν.

17. Καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον βάλλουσαι περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ,

18. Καὶ ἤρχισαν νὰ χαιρετῶσιν αὐτόν, λέγοντες, Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων.

19. Καὶ ἔτυπον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μὲ κάλαμον, καὶ ἐνέπτυσον εἰς αὐτόν· καὶ γονυπετοῦντες, προσκύνουν αὐτόν.

20. Καὶ ἀφοῦ ἐνέπειξαν αὐτόν, ἐξέδυσαν αὐτόν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔφεραν αὐτὸν ἔξω, διὰ νὰ σταυρώσωσιν αὐτόν.

21. Καὶ ἀγγαρεύουσι τινα Σίμωνα Κυρηνάιον διαβαίνοντα ἐνῶ ἤρχετο ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, τὸν πατέρα τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, διὰ νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

22. Καὶ φέρουσιν αὐτόν εἰς τὸν τόπον Γολγοθά, τὸ ὁποῖον μεθερμηνεύμενον εἶναι, Κρανίου τόπος.

23. Καὶ ἐδίδον εἰς αὐτόν νὰ πῆ οἶνον μεμιγμένον μὲ σμύρναν· ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἔλαβε.

24. Καὶ ἀφοῦ ἐσταύρωσαν αὐτόν, διμερίζοντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες ἀλλήρον ἐπ' αὐτὰ, τί ἕκαστος νὰ λάβῃ.

Θεοῦ ἰσχύος μπερθεε ἀτὲ ντὲ Κρούκε.

15. Ε δὲ Πιλάτουα σὲ ψὲ δέσι τὲ πὲν ζέμερεν' ἐτούρμεσε, οὐ λεσότ ἀ- τοῦρε Βαραββάνε, ἐ Ἰησοῦνε σὶ ἐρά- χου μὲ καμτζι, ἐ δὰ τὲ μπερθένετ, ντὲ κρούκ.

16. Ε ἐρούαρρὲ ἀτὲ τριματε ἐ ἐσπούνε ντὲ αθλί, τὲκ' εὔτε Πραι- τῶρι, ἐ Θεοῦνετνε εἶθε πλίχνε.

17. Η ἐ βέῖνε ἀτὲ μὲ ρόπε τὲ κούκε· ἐ πλέζνε νιὲ κουρόρε γκά γέμ- πα, ἐ γιά βούνε μπὲ κόχε.

18. Ε νίονε τὰ περθενετέν' ἀτὲ, ἐ τί θούνε, εἶζὸ ὦ μαρὲτ ἰ τζι- φούτετ.

19. Ε ρίχνε κόχεν' ἐτίγ μὲ κη- λάμ, ἐ πεῖτίγνε μπὲ τὲ, ἐ πέγνε μπὲ δὲ, ἐ ἐ φάλεγν' ἀτίγ.

20. Ε κουὸ περκέσνε μὲ τὲ, ἐ σθεῖνε ρήπεν' ἐκούκε, ἐ ἰ βέῖνε ρό- πατ ἐτίγ, ἐ ἐ ντζούτρε γιάετὲ τὰ μπερθέεγν' ἀτὲ ντὲ Κρούκε.

21. Ε ἀγγαρέψνε τὲκ σκὸν ἀτέγνε νιὲ Σίμων Κυρινέο (ἔθ' εἶντε γκά ἄββα. παπάν' ἐ Ἀλέξανδροετ ἐ δὲ Ρούφοσε) τὲ μίρρ Κρούκεν' ἐτίγ.

22. Ε ἐλίενε ἀτὲ ντὲ θέντ τὲ Γολγοθάτ, ἔθ' δὰ μὲ θένε θέντ ἰ κρέ- ρεβετ.

23. Ε ἰ ἴπνε ἀτίγ τὲ πῆγ βέρρε νακατόσουρε μὲ σμύρνε, ἐ ἀτ' νοῦκ' ἐ μύρρε.

24. Ε σὶ ἐ μπερθένε ἀτὲ ντὲ κρούκε, ντάεγτινε ρόπατ ἐτίγ, ἐ βούνε ὄδρτ μπὲ τὸ, τζετὲ μίρρ εἶθε κούκ.

25. Ἦτο δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσχύρωσαν αὐτόν.

26. Καὶ ἡ ἐπιγραφὴ τῆς κατηγορίας αὐτοῦ ἦτο ἐπιγεγραμμένη, Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

27. Καὶ μετ' αὐτοῦ σταυρόνουσι δύο ληστές, ἓνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ.

28. Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα, « Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. »

29. Καὶ οἱ διαβαίνοντες ἐβλασφήμουν αὐτόν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες, Οὐχ, ὁ χαλῶν τὸν ναὸν, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῶν,

30. Σῶσον σεαυτὸν, καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.

31. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων, ἔλεγον, Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν δὲν δύναται νὰ σώσῃ.

32. Ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ δὲ καταβῆ τῶρα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, διὰ νὰ ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν. Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι μετ' αὐτοῦ ὠνείδιζον αὐτόν.

33. Ὅτε δὲ ἦλθεν ἡ ἕκτη ὥρα, σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐνάτης.

34. Καὶ τὴν ὥραν τὴν ἐνάτην ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, « Ἐλωὶ, Ἐλωὶ, λαμῶ σαβαχθανὲ; » τὸ ὅποιον μεθερμηνευόμενον εἶναι, « Θεέ μου, Θεέ μου, διὰ τί με ἐγκατέλιπες; »

35. Καὶ τινες τῶν παρεστώτων ἀκούσαντες, ἔλεγον, Ἰδοὺ, τὸν Ἰλίαν φωνάζει.

36. Δραμὸν δὲ εἷς, καὶ γεμίσας

25. Ε κὲ σαχάτι τρε, ἐ ἐ μπερθίενε ἀτέ ντέ κρούιζ.

26. Ε γράμ' ἐ κατηγορίσε τιγ κὲ ὄκρούορε ΜΠΡΕΤΙ Ι ΤΖΙΦΟΥΤΕΤ.

27. Ε πάσχε με ἀτέ μπερθίενε ντέ κρούιζ δι κουσάρε νιέρινε μπάνε τε δγιάθετε ἐ τγιάερινε μπάνε τε μέγγερε τε τιγ.

28. Ε δόλι ἐ βερτέτε κάρτα κὲ θόσ ἐ δὲ με παρανόμε οὐ μενιούα.

29. Ε ἀτὰ κὲ ὄκόνε οὐδεσε ἐ βλασφημίον' ἀτέ τούκ' ἐ τούντουρε κόχεν' ἐτούρε μπὲ τε, ἐ θόσνε' ποπὸ μπὲ τιγ κὲ πρίσ Ναβνε, ἐ μπὲ τρε διτ ἐ δεριόν.

30. Σπετό βέτεχενε τέντε, ἐ ζίριτ γκά κρούιζ.

31. Κεστού ἐ δὲ τε πάρετ' ἐπρίφτερεθ θόσνε τούκ' ἐπερκέσουρε νιέρε με γιάτερινε, πάσχε με γραμματέυτε' τε τγιέρε ὄπετόι, ἐ βέτεχεν' ἐτίγ σροντ τε ὄπετόγε.

32. Κρίστι μπρέτι ἰ Ισραήλιτ, λὲ τε ζιρέσε νταστί γκά κρούιζ, κὲ τε ὄόχεμε ἐ τε πεσόγεμε' ἐ δὲ ἀτὰ κὲ κένε μπερθίερε πάσχε με τε ντέ κρούιζ, ἐσάγν' ἀτέ.

33. Ε σὶ οὐ πὲ σαχάτι φιάστε, οὐ πὲ ἐρεσίρε μπὲ φίθε δὲ, γγέροα μπὲ νέντε σαχάτ.

34. Ε ντέ τε νέντενε σαχάτ, θούρι Ιησοῦ με ζὲ τε μάδ, ἐ θά' ἐλοτ, ἐλοτ, λαμμῶ σαβαχθανὲ; κὲ δὲ με θένε, ὦ Περντι, ὦ Περντι, ψὲ με λέ;

35. Ε σὶ ἐ δειφιόανε τζά γκά ἀτὰ κὲ ρίγν' ἀτγέ, θόσνε, γιά, Ἰλίανε θέρριτ.

36. Ε οὐ λεσούα νιέ, ἐ μπούσι

σπόγγον ἀπὸ ὄξους, καὶ περιθέσας αὐτὸν εἰς κάλαμον, ἐπότιζεν αὐτὸν, λέγων, Ἀφήσθε, ἃς ἴδωμεν ἂν ἐρχηται ὁ Ἰλίας νὰ καταβιβάσῃ αὐτόν.

37. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐκβαλὼν φωνὴν μεγάλην, ἐξέπνευσε.

38. Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω.

39. Ἰδὼν δὲ ὁ ἐκατόνταρχος, ὁ παριστάμενος ἀπέναντι αὐτοῦ, ὅτι οὐτω κρίζας ἐξέπνευσεν, εἶπεν, Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο Υἱὸς Θεοῦ.

40. Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ τοῦ Ἰωῆ, καὶ ἡ Σαλώμη.

41. Αἵτινες καὶ ὅτε ἦτο ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτόν, καὶ ὑπηρέτουν αὐτόν· καὶ ἄλλαι πολλαί, αἵτινες συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ εἰς Ἱερουσόλυμα.

42. Καὶ ὅτε ἐγεινεν ἤδη ἑσπέρα, (διότι ἦτο παρασκευὴ, τουτέστι, προσάββατον,)

43. Ἦλθεν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ἐντιμὸς βουλευτὴς, ὅστις καὶ αὐτὸς περιέμενε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς τὸν Πιλάτον, καὶ ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

44. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν ἂν ἤδη ἀπέθανε· καὶ προσκαλέσας τὸν ἐκατόνταρχον, ἠρώτησεν αὐτόν, ἂν πρὸ πολλοῦ ἀπέθανε.

45. Καὶ μαθὼν πρὸς τοῦ ἐκατοντάρχου, ἐχάρισε τὸ σῶμα εἰς τὸν Ἰωσήφ.

46. Καὶ οὗτος ἀγοράσας σινδόνα, καὶ καταβιβάσας αὐτόν, ἐτύλιξε μὲ τὴν

νιῆ σφογγὰρ οὐθουλε, ἐ σὶ ἐ θουρι ντὲ νιῆ καλάμ, γιά ἱπ τὲ πιγ, ἐ θοῶ λίρι τὲ σόγγεμ, ντὲ θγιέν Ἡλίαγια τὰ ζπρὲσγ' ἀτέ.

37. Ε Ἰησοῦι σὶ ντζόρι νιῆ ζε τὲ μὰδ δὰ Σπύρτινε.

38. Ε περδέγια ἐ ναλίτ εὐ τζιού-αρ μπε δι, ζε σίπεριτ, ἐ γγέρα περ-πόσ.

39. Ε σὶ ἐπά Κεντυρίονι ζε ρίγ καρσί ἀτίγ, ζε σὶ θύβρι κεῖστού δὰ Σπύρτινε, θὰ βερτέτ ἰ πύβρι ἰ Περ-ντίσε κὲ κούεγ ἡερί.

40. Ε ἴωνε ἐ δέφρζ ζε θεῖ-πρέτνε περ σὲ λιάρφουτ, ἐ πάσζε με ἀτό κὲ ἐ δὲ Μαγδαλινὴ Μαρία, ἐ δὲ Μαρία μέμ' ἐ Ἰάκοβοιτ σὲ θόφελε, ἐ δὲ Ἰω-σίλουτ, ἐ δὲ Σαλόμι.

41. Ατὸ ζε ἐ δὲ κούρ κὲ ντὲ Γα-λιλαίε βίγνε πὰς σίγ, ἐ ἰ σερπέτιγ' ἀτίγ' ἐ δὲ σούμε τὲ τγιέρα ζε πάτν' ἄρδουρε πάσζε με ἀτέ ντὲ Ἱερουσα-λίμ.

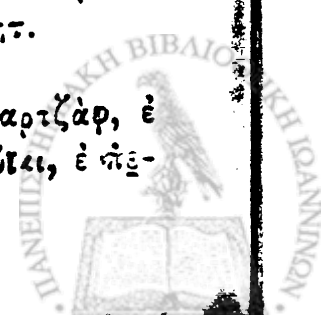
42. Ε πόζε οὐ ἔβρ' (σὲ ψὲ κὲ ἐπρέμτε, ἐ πάρε ἐ σὲ Σετούνεσε.)

43. Ερδι Ἰωσήφη ζε κὲ γκά Ἀρι-μαθία, πλιάκ πουγιάρ, ζε ἐ δὲ αἱ κὲ ζε πρίτ μπρετερίν' ἐ Περντίσε, ἐ Φου-τζόι ἐ χίρι ντὲ Πιλάτουα, ἐ κερ-κόι κούρμιν' ἐ Ἰησοῦιτ.

44. Ε Πιλάτουα οὐ τζιουδίτ ντὲ-στέ ζε ἑδίκι, ἐ σὶ θύβρι Κεντυρίονε, ἐ πιέτι πὰ ἀτέ ντὲ βδίκι.

45. Ε σὶ μψόι γκά Κεντυρίονι, γιά δερόι κούρμινε Ἰωσήφτ.

46. Ε σὶ πλέου νιῆ τζαρτζάρ, ἐ σὶ ἐ δερμάι ἀτέ γκά Κρούκι, ἐ πῆ-

σινδόνα· και ἔθεσεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, τὸ ὁποῖον ἦτο λελατομημένον ἐκ πέτρας· και προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου.

47. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ και Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰωσή ἔβλεπον ποῦ τίθεται:

Κεφ. ις'. 16.

ΚΑΙ ἀφοῦ ἐπέραςε τὸ σάββατον, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ και Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου, και ἡ Σαλώμη, ἠγόρασαν ἀρώματα, διὰ νὰ ἔλθωσι και ἀλείψωσιν αὐτόν.

2. Και πολλὰ πρωτ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ἔρχονται εἰς τὸ μνημεῖον, ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος.

3. Και ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς, Τίς θέλει ἀποκυλίσει εἰς ἡμᾶς τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;

4. Και ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ὁ λίθος ἦτο ἀποκεκυλισμένος· διότι ἦτο μέγας σφῶδρα.

5. Και εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον εἰς τὰ δεξιὰ, ἐνδεδυμένον στολὴν λευκὴν· και ἐτρόμαξαν.

6. Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτάς, Μὴ τρομάζετε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρητὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἀνέστη, δὲν εἶναι ἐδῶ· ἰδοὺ ὁ τόπος ὅπου ἔθεσαν αὐτόν.

7. Ἀλλ' ὑπάγετε, εἶπατε πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, και πρὸς τὸν Πέτρον, ὅτι ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ αὐτόν, καθὼς εἶπε πρὸς ἑσᾶς.

8. Και ἐξεληθοῦσαι ταχέως, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτάς τρόμος και ἔκστασις· και δὲν εἶπον οὐδὲν πρὸς οὐδένα· διότι ἐφοβοῦντο.

Ἰτόλι· ντὲ τζαρτζάφ· ἐ ἐ βούρι ἀτὲ ντὲ θάρρ κὲ ἴστε πελεκίσουρε γκα ὄπέλε, ἐ λικουοῖσι νιὲ φούρ τὲ μὰδ μπὲ δέρρ τὲ θάρρ:τ.

47. Ε Μαγδαλινὴ Μαρία ἐ δὲ Μαρία ἐ Ἰωσίουτ, βῆστρίγγε κού ἐ κλάσινε.

Κρίε Εφιαστὲμπεδγιέτετε. ις' 16.

Εἰ σὶ σκί Σῆτοῦνα, Μαγδαλινὴ Μαρία, ἐ δὲ Μαρία μέμ' ἐ Ἰάκοβοῖτ ἐ δὲ Σαλόμι, πλένε μύρο, τὲ βίγνε, ἐ τὰ λείγνε ἀτὲ.

2. Ε δίτεν' ἐπάρε τὲ γιὰβῆσε ὄου· με μεγγῆς βίγνε μπὲ θάρρ, κούρ λέου Δίελι.

3. Ε θόσνε νιέρα γιάτερεσε, κούτ δὲ τὲ νὰ ρουκουλίσε νάβετ φούρρε γκα δέρρ' ἐ θάρρ:τ;

4. Ε κούρ βῆστρίγγε ὄόχνε κὲ φούρρι κὲ ὀτεμέγγουρε, σὲ ψὲ ὄούμ' ἰμάδ.

5. Ε σὶ χίνε πρέντα ντὲ θάρρ, ὄόχνε νιὲ δγιαλλόσ, κὲ ρίγτε μπάνε τὲ δγιαθέτε, βῆσουρε μὲ ρόπα τὲ πάρδα, ἐ οὐ τζουδίτνε.

6. Ε αἰ οὐ θότ' ἀτούρε· μὲς οὐ τζουδίτνε· Ἰησοῦνε Ναζαρινόνε, τὲ μπερθίερινε ντὲ Κρούτ κερκόνι, οὐ γγιαλ, σέῖτε κέτου· γιά βέντι τέκ' ἐ κίσνε κάλτουρε.

7. Πὸ γαῖγδενι ἐ ὄι μαθητίβετ σὲ τίγ, ἐ δὲ Πέτροσε, σὲ ἀρρίου περπάρα γιούβετ, ἐ οὐ πρέτ ντὲ Γαλιλαίε, ἀτγὲ δὲ τὰ ὀίχνι ἀτὲ, σὶ κούντρ' οὐ ὄα γιούβετ.

8. Ε σὶ δούαλ' ἀτὸ γκα θάρρ με τὲ ὀπέγιτε, ἴνε· πὸ ἰ μούρρι ἀτὸ φρίκ, ἐ δὲ τζουδί, ἐ νούκ, ὄανε νιερλουτ φέ· σὲ ψὲ τρέμπεῖγνε.

9. Ἀφοῦ δὲ ἀνέστη τὸ πρῶτὴ τῆς πρώτης τῆς ἑβδομάδος, ἐβάνη πρῶτον εἰς τὴν Μαιάν, τὴν Μαγδαληνὴν, ἐξ ἧς εἶχεν ἐκβάλαι ἑπτὰ δαιμόνια.

10. Εκείνη ὑπῆγε καὶ ἀπήγγειλε πρὸς ἐκείνους οἵτινες εἶχον σταθῆ μετ' αὐτοῦ, ἐνῶ ἐπένοιον καὶ ἔκλαιον.

11. Καὶ ἐκεῖνοι, ἀκούσαντες ὅτι ζῆ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς, δὲν ἐπίστευσαν.

12. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐφανερῶθη ἐν ἄλλῃ μορφῇ εἰς δύο ἐξ αὐτῶν, ἐνῶ περιεπάτουν καὶ ἐπορεύοντο εἰς τὸν ἀγρὸν.

13. Καὶ ἐκεῖνοι ὑπῆρχον καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς τοὺς λοιπούς· ἀλλ' οὐδὲ εἰς ἐκείνους ἐπίστευσαν.

14. Ἵστερον ἐβάνη εἰς τοὺς ἔνδεκα ἐνῶ ἐκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, διότι δὲν ἐπίστευσαν εἰς τοὺς ἰδόντας αὐτὸν ἀναστάντα.

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰπάγαγετε εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλην τὴν κτίσιν.

16. Ὅσοις πιστεύσῃ καὶ βαπτισθῆ, θέλει σωθῆ· ὅστις ὅμως ἀπιστήσῃ, θέλει κτηκριθῆ.

17. Σημεῖα δὲ εἰς τοὺς πιστεύσαντας θέλουσι παρακολουθεῖ ταῦτα, ἐν τῷ ὀνόματί μου θέλουσιν ἐκβάλαι δαιμόνια· θέλουσι λαλεῖ νέας γλώσσας·

18. Ὅρεις θέλουσι πιάνει· καὶ ἐὰν θανάσιμόν τι πίωσι, δὲν θέλει βλάψῃ αὐτούς· ἐπὶ ἄρρώστους θέλουσιν ἐπιθέσει τὰς χεῖρας, καὶ θέλουσιν ἰατρεύεσθαι.

19. Ὁ μὲν λοιπὸν Κύριος, ἀφοῦ ἐλάλησε πρὸς αὐτούς, ἀνελήφθη εἰς

9. Εἰ σὶ οὐ γγιάλ ντὲ μεγγῆς τὲ πᾶρνε διτὲ τὲ γιαθῆσε, οὐ δούκ γέρεν ἐπᾶρῃ Μαγδαληνὴ Μαρίασε, καὶ ἰλίτ κριερε τὲ ὀτάτὲ δγαύγτῃ.

10. Εἰ ἀγιδ θάττε εἰ οὐ δᾶ χκῆερ ἀτουρε καὶ ἴνε πᾶσῃ με τὲ, καὶ κένε τὲ γελμούρε, εἰ κρετνε.

11. Εἰ δὲ ἀτὰ σὶ διτῶννε σὲ αἰρήν, ὁ οὐ δούκ τέκ' ἀγιδ, νούκῃ δᾶνε ἄεσε.

12. Παστόγ οὐ δεφτοῦα με τγιάτερ σουράτ μπὲ δι γκά ἀτὰ καὶ ἐτρετνε, εἰ βίγνε ντὲ ἄρρε.

13. Εἰ δὲ ἀτὰ σὶ θάνε οὐ βερῆνε σὲ τγιερεθετ, εἰ ἄς ἀτουρε νούκ' οὐ θάνε πέσε.

14. Εἰ πασαντάγ οὐ δούκ μπᾶ τὰ τὲ νιμπεδγιέττ ἀτγὲ τέε βίγνε, εἰ κερτῆ σὲ ψὲ νούκῃ πεσοῦανε μπᾶ τὰ καὶ ἐπᾶνε ἀτὲ τὲ γγιάλτουρε, εἰ δὲ πέρ ζέμερεν' ἐτουρε τὲ πᾶ κθίσερ.

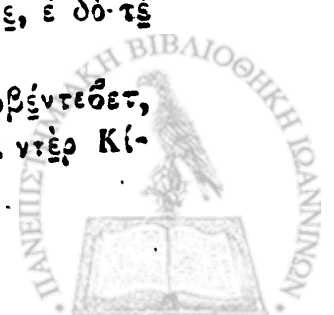
15. Εἰ οὐ θᾶ ἀτουρε· χᾶῖνε ντὲ φίθῃ πῶττε, εἰ κηρύξνε Οὐγγίλε ντὲ φίθῃ δινά.

16. Αἰ καὶ τὲ πεσόγε, εἰ τὲ παφεζόνεττ, δὲ τὲ σόσεττ, εἰ αἰ καὶ τὲ μὸς πεσόγε, δὲ τὲ κολάσεττ.

17. Εἰ καὶ τὸ γιάνε θούμεττ καὶ δὲ τὲ θένε πᾶς ἀτουρε καὶ πεσόγενε· ντὲ ἔμερ τιμ ἔθ τὲ ζιόγενε τὲ παούδεττ, φιούχε τὲ ῥᾶ δὲ τὲ φλιάσνε.

18. Ἐρπίνγττ δὲ τί ζένε με δούρε, εἰ δὲ ντοῖε τὲ γελμούρε ντὲ πέρτνε, δὲ τὲ μὸς ἰ δεμπετόγε· μπὲ τὲ σεμούρε δὲ τὲ θένε δούάρρεττ, εἰ δὲ τὲ ἔερῶνε.

19. Εἰ πᾶς κρετουρε κουβέντεδετ, καὶ οὐ θᾶ ἀτουρε ζόι, χίπι ντὲρ Κί-

τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν | εἰ ἐντέλι μπάνε τε δγιάθετε τε περ-
τοῦ Θεοῦ. | ντίσε.

20. Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυ- | 20. Εἰ ἀτά σι δούαλε κηρύξνε μπε
ξαν πανταχοῦ, συνεργούντος τοῦ | τζδὸ βέντ, σι ἰ ντιχ ἐζπουνὸν πάσχε
Κυρίου, καὶ βεβαιούντος τὸ κήρυγμα | με ἀτά ζότι ἐ οὐ βεβαιὸς φγιαάλνε
διὰ τῶν ἐπακλουθούντων θαυμάτων. | με θαύμερα ζέ πένειγνε.
Ἀμήν.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. α'. 1.

ΕΠΕΙΔΗ πολλοὶ ἐπεχείρησαν νὰ συν-
τάξωσι διήγησιν περὶ τῶν μετὰ πλη-
ροφίας βεβαιωμένων εἰς ἡμᾶς
πραγμάτων,

2. Καθὼς παρέδωσαν εἰς ἡμᾶς οἱ
ἀπ' ἀρχῆς γενόμενοι αὐτόπται καὶ
ὑπηρεταὶ τοῦ λόγου.

3. Ἐράνη καὶ εἰς ἐμὲ εὐλογον,
ὅστις διηρένησα πάντα ἐξ ἀρχῆς
ἀκριβῶς, νὰ σοὶ γράψω κατὰ σειράν
περὶ τούτων, κράτιστε Θεοφιλε.

4. Διὰ νὰ γνωρίσης τὴν βεβαιό-
τητα τῶν πραγμάτων, περὶ τῶν ὁ-
ποίων κατηχήθης.

5. ὙΠΗΡΞΕΝ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡ-
ρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας
ιερεὺς τις τὸ ὄνομα Ζαχαρίας, ἐκ τῆς
ἐφημερίας Ἀβιά· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
ἦτο ἐκ τῶν θυγατέρων τοῦ Ἀαρῶν,
καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβετ.

6. Ἦσαν δὲ ἀμφοτέροι δίκαιοι
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, περιπατοῦντες ἐν
πάταις ταῖς ἐντολαῖς καὶ τοῖς δι-

ΣΕΝΤΙ ΟΥΓΓΙΑΙ

Ι ΛΟΥΚΑΙΤ.

Κρίε Επάρε, α', 1.

Σὲ ψὲ θούνε δόρρε σούμε τε ρεφέ-
γενε με τάξ Ἰστορίν' ἐ ἀτούρε πού-
νεραβετ ζέ νέβετ ἰ δίμε φόρτ μίρρε.

2. Σι κούντρε νὰ ἰ δεφτούανε νά-
βετ ἀτά ζέ ἰ πάνε με σι τε τούρε
ζέ κρίε χέρεσε, ἐ ζέ οὐ πένε πουμε-
τόρε τε φγιαάλλεσε.

3. Μου δούκ ἐ δὲ μούα μίρρε, ὦ
ἰλιάρτι Θεοφιλ, ζέ ἄρτζε ζέ κρίε χέ-
ρεσε πὰς ἀτούρε τε τί σκρούαγ τι
νι ἐ γκά νι με τάξ.

4. Κέ τε νιόχτζ τε βερτέτενε ἐ
ἀτούρε πούνεραβετ ζέ γέ διδάξουρε
μπε τό.

5. Φιάου ντε δίτ τε Ηρώδητ μπρέ-
τιτ σε Ἰουδαίεσε, κέ νι ἐ πρίφτ ζέ
μιούχαεγ Ζαχαρία, γκά ἐφημερία ἐ
Ἀβιάτ' ἐ δὲ φρούαγια ἐτιγ κέ γκά
πίγιατ' ἐ Ἀαρῶνιτ, ἐ δὲ ἔμερ' ἰ σάιγ
Ἐλισάβετ.

6. Εἰ ἴσνε ζέ τε δι περπάρα Περ-
ντίσε τε δρέιγτε, ἐ ἐτζεγνε ντε φθ
πορσι, ἐ τε δρέιγτα τε ζότιτ πὰ τε

καιώμασι τοῦ Κυρίου ἀμεμπτοι.

7. Καὶ δὲν εἶχον τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦτο στειρὰ, καὶ ἀμφότεροι ἦσαν προβεβηκότες εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῶν.

8. Ἐνῶ δὲ ἱεράτευεν αὐτὸς ἐν τῇ τάξει τῆς ἑφημερίας αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ,

9. Κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἐπεσεν εἰς αὐτὸν ὁ κληρὸς νὰ θυμιάσῃ, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου.

10. Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ προσήχετο ἔξω ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος.

11. Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἰστάμενος ἐκ δεξιῶν τοῦ θησιαστηρίου τοῦ θυμιάματος·

12. Καὶ ὁ Ζαχαρίας ἰδὼν ἐταράχθη, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν.

13. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου· καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ θέλει γεννήσει υἱὸν εἰς σέ, καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην.

14. Καὶ θέλει εἶσθαι εἰς σέ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις· καὶ πολλοὶ θέλουσι χαρῆ διὰ τὴν γέννησιν αὐτοῦ.

15. Διότι θέλει εἶσθαι μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου· καὶ οἶνον καὶ σίκερα δὲν θέλει πίνει, καὶ θέλει πληρωθῆ Πνεύματος ἁγίου· ἐτι ἐκ κοιλίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

16. Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ θέλει ἐπιστρέψῃ εἰς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν.

17. Καὶ αὐτὸς θέλει ἔλθῃ πρὸ προσώπου αὐτοῦ ἐν Πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλίου, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ τὰς καρδίας τῶν πατέρων εἰς τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀπειθεῖς εἰς τὴν φρόνησιν τῶν

ἰσθάρῃ.

7. Ἐνοῦξὲ πάντῃ ἀτὰ δγιάλλε, σὲ ψὲ Ἐλισάβετγια κὲ ὀτέρπε, ἐτὲ δι κένε τὲ ὀκούαρὲ ντὲ μὸτ τὲ τοῦρε.

8. Ἐφιάου τὲκ πέντε ἀτὲ πούνετ' ἐπριφτερίσε (μεσόντε) μπὲ τὰξ τὲ ἑφημερίσῃ τίγ, περπάρᾳ περντίσῃ,

9. Σὲ κούντρ' ἔστῃ ἀδέτι ἰ ἑφημερίσῃ, οὐ ντόδ κὲ θυμγιατίς, ἐ χίρι ντὲ Ναὸ (κίσῃ) τὲ ζότιτ.

10. Ἐφίθε τούρμ' ἐλάιτ-ἰσνε κὲ φάλειγνε γιάσῃ ντὲ κόχῃ τὲ θυμγιαμέσῃ.

11. Ἐ οὐ δούκ ντὲ ἀτ' Ἐγγελλ' ἰ Ζότιτ κὲ ρίγτε μπάνε τὲ δγιάθετε τὲ θουσιαστίριτ σὲ θυμγιαμέσῃ.

12. Ἐ σὲ ἐπὰ Ζαχαρία οὐ δρόδ, ἐρὰ μπὲ τὲ τὲ τρέμπουρε.

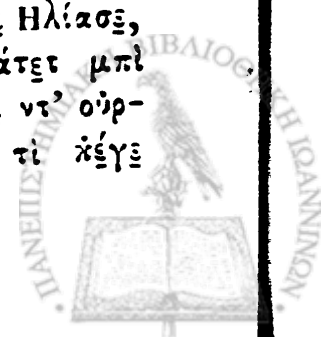
13. Ἐ θὰ Ἐγγελλὶ ντὲ ἀτ, μὸς οὐ-τρέμπ ὦ Ζαχαρία, σὲ οὐ διφιοῦα τὲ λιούτουριτῃ τὰτ' ἐ Ἐλισάβετγια φρούαγια γιότῃ δὲ τὲ τὲ πγιέλε τί πέρρ, ἐ δὲ τί ἐστὲξ ἔμερινε Ἰωάνν.

14. Ἐ δὲ τὲ γέτῃ τὲκ τί φεζίμ ἐ λιθδρε, ἐ οῦόμε δὲ τὲ φεζόνενε μπὲ τὲ λέρῃ τὲ τίγ.

15. Σὲ δὲ τὲ γέτ' ἰ... περπάρᾳ ζότιτ, ἐ δὲ τὲ μὸς πίγῃ ἄς θέρρῃ ἄς σίκερα, ἐ δὲ τὲ μπούσῃτῃ γκὰ Σπίρτ Σένγτ κὲ γκὰ πάρκου ἰ μέμεσῃ τίγ.

16. Ἐ οῦόμε γκὰ πίγτ' ἐ Ἰσραήλιτ δὲ τὲ κθέγῃ μπὲ ζόνε Περντίν' ἐτοῦρε.

17. Ἐ ἀτ' δὲ τὲ βίγῃ περπάρᾳ ἀ-τίγ μὲ Σπίρτ ἐ μὲ φουκὶ τὲ Ἠλίασῃ, τὲ κθέγῃ ζέμερατ' ἐ γιάτετ μπὲ δγιέμ, ἐ τὲ πὰ διφιοῦαριτῃ ντ' οὔρ-τετζί τὲ σὲ δρίγτεβετ, ἐ τί κέγῃ

δικαίων, διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ εἰς τὸν Κύριον λαὸν προδιατεθειμένον.

18. Καὶ εἶπεν ὁ Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς θέλω γνωρίσει τοῦτο; διότι ἐγὼ εἶμαι γέρων, καὶ ἡ γυνὴ μου προβεβηκυῖα εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῆς.

19. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐγὼ εἶμαι Γαβριήλ ὁ παριστάμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀπεστάλην διὰ νὰ λαλήσω πρὸς σέ, καὶ νὰ σὲ εὐαγγελίσω ταῦτα.

20. Καὶ ἰδοὺ, θέλεις εἰσθαι σιωπῶν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ λαλήσῃς, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θέλουσι γίνεαι ταῦτα· διότι δὲν ἐπίστευσας εἰς τοὺς λόγους μου, οἵτινες θέλουσιν ἐκπληρωθῆ εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.

21. Καὶ ὁ λαὸς περιέμενε τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι ἐβράδυνεν ἐν τῷ ναῷ.

22. Ὅτε δὲ ἐξῆλθε, δὲν ἠδύνατο νὰ λαλήσῃ πρὸς αὐτούς· καὶ ἐνόησαν ὅτι ὀπτασίαν εἶδεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἔκαμνεν εἰς αὐτοὺς νεύματα, καὶ διέμενε κωφός.

23. Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

24. Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· καὶ ἔκρυπτεν ἑαυτὴν πέντε μῆνας, λέγουσα,

25. Ὅτι οὕτως ἔκαμνεν εἰς ἐμὲ ὁ Κύριος ἐν ταῖς ἡμέραις καθ' ἃς ἐπέβλεψε νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ ὄνειδός μου μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

26. Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ὀνομαζομένην Ναζαρέτ.

27. Πρὸς παρθένον ἡρραβωνισμέ-

18. Ε Ζαχαρία ἰθὺ Ἐγγελιτ' κισ δὸ τὰ κουπετόιγ χετέ πούνε; σὲ οὔνε γιάμ πλιάν, ἐ φρούαγια ἴμε ὄκούαρε γκὰ κόχ' ἐσάιγ.

19. Ε γιου περφέιτ' Ἐγγελι, ἐ ἰθὰ ἀτίγ' οὔνε γιάμ. Γαβριήλη χε ῥι περπάρα Περντίσε, ἐ γιάμ δερφούαρε τὲ τὲ ὄμ. τίγ, ἐ τὲ τὲ ἀπ τίγ χετέ χακέρ τὲ μίρρε.

20. Ε δὲ γιά δὸ τὲ πουῶδτζ σὸτ δι ἐ τούτγε, ἐ τὲ μὸς μούντζ τὲ φλιάτζ, γγέρα μπὰ τὲ δίτε χε τὲ πένενε χετό· σὲ ψὲ νούχε πεσόβε ντὲ φγιαλλε τὲ μία, χε δὸ τὲ παφούχενε μπὲ κόχε τὲ τούρε.

21. Ε λαλί ἐ πρίτνε Ζαχαριανε, ἐ τζουδίτειγνε κέρ τὲ μένουαρε τὲ τίγ ντὲ ναὸ (κισε.)

22. Ε σὶ δόλι νούχε μούντ τοῦ φλιτ ἀτούρε, ἐ κουπετούανε χε πὰ ντονὲ τζουδι ντὲ ναὸ· ἐ ἀτ οὐ πέντε ἀτούρε ἰσάρετ, ἐ μπέτι πὰ φόγε.

23. Ε οὐ πὲ σὶ οὐ σόννε δίτ' τ' ἐ πούνεσε σὲ πριφτερίσε τίγ, ἕατε μπὲ ὅτεπι τὲ τίγ.

24. Ε πὰς χετούρε δίτετ οὐ μπάρσ Ἐλισαβετγια φρούαγια ἐτίγ ἐ φσιχ ἕετρεχεν' ἐσάιγ πέσε μούαγ, ἐ ὀῶττε.

25. Σὲ χεῶτοῦ πέρι ζότι τέκ μέγε, μπὰ τὸ δίτ κούρ δέσι τὲ κθένειγ τὲ χεῶτρὸν πέρ τὲ γκρίγτουρε δούνενε τίμε γκὰ νιέρεζιτε.

26. Ε ντὲ τὲ φιάστνε μούαγ σὶ δερφούα Ἐγγελι Γαβριήλ γκὰ Περντία, ντὲ νιέ κιοιτὲτ τὲ Γαλιλαίσε, χε κιούχαετὲ Ναζαρέτ,

27. Μπὲ νιέ θερφερέσε χε κὲ ἀρ-

νην με ἄνδρα ὀνομαζόμενον Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαβίδ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου, Μαριάμ.

28. Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπε, Χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί.

29. Ἐκείνη δὲ ἰδοῦσα, διαταράχθη διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ· καὶ διελογίζετο ὅποιος τάχα ἦτο ὁ ἀσπασμὸς οὗτος.

30. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτήν, Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· διότι εὖρες χάριν παρὰ τῷ Θεῷ.

31. Καὶ ἰδοὺ, θέλεις συλλάβει ἐν γαστρὶ, καὶ θέλεις γεννήσει υἱόν· καὶ ἐλεῖς, καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΘΗΣΟΥΝ.

32. Οὗτος θέλει εἶσθαι μέγας, καὶ Υἱὸς Ἰψίστου θέλει ὀνομασθῆ· καὶ θέλει δώσει εἰς αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ·

33. Καὶ θέλει βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ δὲν θέλει εἶσθαι τέλος.

34. Εἶπε δὲ ἡ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς θέλει εἶσθαι τοῦτο, ἐπειδὴ ἄνδρα δὲν γνωρίζω;

35. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος, εἶπε πρὸς αὐτήν, Πνεῦμα Ἅγιον θέλει ἐπέλθει ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις τοῦ Ἰψίστου θέλει σέ ἐπισκιάσει· διὰ τοῦτο καὶ τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον, θέλει ὀνομασθῆ Υἱὸς Θεοῦ.

36. Καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενῆς σου, καὶ αὐτὴ συνέλαβεν υἱόν εἰς τὸ γῆρας αὐτῆς· καὶ οὗτος εἶναι μὴν ἕκτος εἰς αὐτήν τὴν καλουμένην στείραν.

37. Διότι οὐδὲν πρᾶγμα θέλει

ῥαβωνιάσουρε με πούρρε γὰ ὅτεπι ἐδαβίδιτ κὲ κιούχαιγ Ἰωσήφ, ἐθερ-φερέσα κιούχαιγ Μαριάμ·

28. Ε σὶ χίρι Εγγελι τέκ ἀγίῳ ἰθότῃ· Φεζδ, ὠ ἐ φεζούαρε, Ζότι ἔστῃ πάσῃ με τίγ, τί γέ ἐπεκούαρε ντέ με; τὲ φράβετ.

29. Ε ἀγίῳ σὶ ἐ πὰ, οὐ δρόδ πέρ ζετῆ φγιαλλε, ἐ μεντόνειγ με θέτεχε τὲ σάιγ, τζδὸ τὲ γέτε κούιγ χαιρετισμῶ.

30. Ε Εγγελι ἰ θότ' ἀσάιγ μὸς οὐ τρέμπ Μαριάμ· σέ ψέ φέτε ντέρ ἄφερ Περντίσε.

31. Ε γιὰ δὸ τὲ πένετζ με πάρρε, ἐ δὸ τὲ πγιέλτζ δγιαλλε, ἐ δὸ τι ἐτέτζ ἔμερινε Ἰησοῦ.

32. Κούιγ δὸ τὲ γέτε ἰμάδ, ἐ δὸ τὲ θούαετῃ ἰ πίρρι ἰ σέ λιάρτιτ, ἐ δὸ τι ἄπε ἀτιγ Περντία φρόν' ἐ Δαβίδιτ παπάτῃ σέ τίγ.

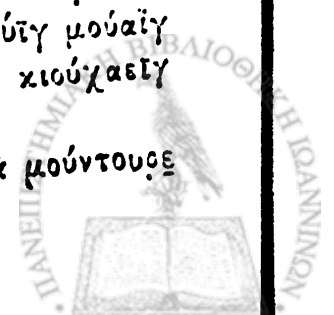
33. Ε δὸ τὲ μπρετερόγε μπὲ ὅτεπι τὲ Ἰακώβιτ πέρ φίθε γέτε· ἐ μπρετερία ἐτιγ νούλε κα τὲ σόιουρε.

34. Ε δὲ Μαριάμι ἰ θά Εγγελιτ' κίτ δὸ τὲ γέτε ζεγίῳ σέ οὐνε πούρρε νούλε νίγ;

35. Ε οὐ περφέτῃκ Εγγελι, ἐ ἰ θότ' ἀσάιγ· Σπίρι Σένγτ δὸ τὲ θίγε μπὲ τίγ, ἐ φουκὶ ἐ σέ λιάρτιτ δὸ τὲ τὲ μπουλιόγε τίγ· πρὰ ἀν-άιγ ἐ δὲ ἀγίῳ ἀκούα κὲ τὲ λέγε γὰ τέγε Σένγτ, δὸ θούαετῃ πίρρι ἰ Περντίσε.

36. Ε γιὰ Ελισάβετγια φερία γιότε, ἐ δὲ ἀγίῳ οὐ μπάρσ δγιαλλε ντ' πλεκερι τὲ σάιγ· ἐ κούιγ μούαιγ ἔστῃ ἰ φιάστῃ ἰ ἀσάιγ κὲ κιούχαιγ ὅτέρπε.

37. Σέ νούκ' ἔστ' ἐ πὰ μούντουςε

εἶσθαι ἀδύνατον παρὰ τῷ Θεῷ.

38. Εἶπε δὲ ἡ Μαριάμ, Ἰδοὺ ἡ δούλη τοῦ Κυρίου· γένοιτο εἰς ἐμὲ κατὰ τὸν λόγον σου. Καὶ ἀνεχώρησεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

39. Σηκωθείσα δὲ ἡ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ὑπῆγε μετὰ σκουδῆς εἰς τὴν ὄρεινὴν, εἰς πόλιν Ἰούδα.

40. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶνον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσθη τὴν Ἐλισάβετ.

41. Καὶ ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας ἐσκήρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ.

42. Καὶ ἀνεφώνησε μετὰ φωνῆς μεγάλης, καὶ εἶπεν, Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί. καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου.

43. Καὶ πόθεν μοι τοῦτο, νὰ ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς με;

44. Διότι ἰδοὺ, καθὼς ἤλθεν ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκήρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου.

45. Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα διότι θέλει γείνει ἐκπλήρωσις τῶν λαληθέντων πρὸς αὐτὴν παρὰ Κυρίου.

46. Καὶ εἶπεν ἡ Μαριάμ, Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον,

47. Καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου εἰς τὸν Θεὸν τὸν σωτῆρά μου·

48. Διότι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἐπειδὴ ἰδοὺ, ἀπὸ τοῦ νῦν θέλουσι μὲ μακαρίζει πᾶσαι αἱ γενεαί·

49. Διότι ἔκαμεν εἰς ἐμὲ μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

50. Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν.

ντοῖνιέ πούνε ἄφρο Περντίσε.

38. Ε Μαριάμι ἰθά' γιὰ κοπίλια ἐ Ζότιτ, οὐ πέφτε τέκ μέγε σὶ κούντρε θούα· ἐ ἴκου γκά ἀγιὸ Ἐγγεῖλι.

39. Ε Μαριάμι οὐ γκρὲ μπὰ τὸ δῖτ, ἐ θάτε μὲ τὲ ὀπέιγτα μπὲ νιὲ μάλλ τὲ Ἰουδαίεσε.

40. Ε χίρι μπὲ ὄτεπὶ τὲ Ζαχαρίασε, ἐ ἰ θότ' Ελισάβετσε, φεζβ.

41. Ε πόκε διφίλι Ελισάβετγια φεζίμν' ἐ μαρίασε κετζέου δγιάλλι ντὲ πάρκ τὲ σάιγ, ἐ οὐ μπουῶ πρέιγ Σένγτιτ Σπίρτ Ελισάβετγια.

42. Ε θύρρι μὲ ζε τὲ μὰδ, ἐ θά· ἐ πεκούαρε γὲ τί ντὲ μὲς τὲ φράβετ, ἐ δὲ πέμμ' ἐ πάρκουτ σὶτ ἔστ' ἐ πεκούαρε;

43. Ε γκά μὲ ἔρδι κεγιδ, τὲ βίγε τέκ οὐ, μὲμ' ἐ Ζότιτ σίμ;

44. Σὲ γιὰ πόκε ἔρδι ζέρι ἰ φεζίμιτ σὶτ ντὲ θέσε τὲ μία, κετζέου δγιάλλι ντὲ πάρκ τίμ γκά φεζίμι.

45. Ε ἐλιούμουρα ἀγιὸ κὲ πεσύχ, κὲ δὸ τὲ τελίσενε ἀτὸ κὲ οὐ φόλλε γκά ζότιτ τέκ τίγ.

46. Ε Μαριάμι θά· μαδετζὸν Σπίρτι ἴμ Ζότνε.

47. Η φεζόνετε Σπίρτι ἴμ μπὲ Ζότνε, κὲ μὲ ὀπετόι μούα.

48. Σὲ ψὲ κθέρου σίτε τὲ ὀιχ μούκ κοπίλεν' ἐτίγ τὲ θόφελνε, σὲ γιὰ κὲ νταῖτι ἐ σὸτ δὶ πάρε, δὸ τὲ μὲ θόνε τὲ λιούμουρε φλόε φυλίτε.

49. Σὲ ψὲ ἀὶ κὲ ἔῶτε ἰφόρτε πέρι πούνερα τὲ γεδὰ τέκ οὐ· ἐ ἔμερ' ἰ τίγ ἔῶτε Σένγτ.

50. Ε δὲ ντεγέσ' ἐτίγ ἔῶτε πρέζ πὰς πρέζιτ, μπὰ τὰ κὲ κἀνε φρίξεν' ἐτίγ.

51. Ἐνήργησε κραταιῶς διὰ τοῦ βρυχίονος αὐτοῦ· διεσκόρπισε τοὺς ὑπερηφάνους κατὰ τὰ διανοήματα τῆς καρδίας αὐτῶν.

52. Ἐκρήμνισε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὑψῶς ταπεινούς.

53. Πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀπὸ ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξάπέστειλε κενούς.

54. Ἐβοήθησεν Ἰσραὴλ τὸν δούλον αὐτοῦ, ἐνθυμηθεὶς τὸ ἔλεος αὐτοῦ,

55. Καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, πρὸς τὸν Ἀβραάμ, καὶ πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα.

56. Ἐμεινε δὲ ἡ Μαριάμ μετ' αὐτῆς ὡς τρεῖς μῆνας· καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

57. Εἰς δὲ τὴν Ἐλισάβετ συνεπληρώθη ὁ καιρὸς τοῦ νὰ γεννήσῃ· καὶ ἐγέννησεν υἱόν.

58. Καὶ ἤκουσαν οἱ γείτονες καὶ οἱ συγγενεὶς αὐτῆς, ὅτι ἐμεγάλυνεν ὁ Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ πρὸς αὐτήν· καὶ συνέχρισεν αὐτήν.

59. Καὶ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον διὰ νὰ περιτέμωσι τὸ παιδίον· καὶ ὠνόμαζον αὐτὸ κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν.

60. Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, εἶπεν, Οὐχί, ἀλλ' Ἰωάννης θέλει ἐνομασθῆναι.

61. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν, Ὅτι οὐδεὶς ὑπάρχει ἐν τῇ συγγενείᾳ σου, ὅστις καλεῖται μὲ τὸ ὄνομα τοῦτο.

62. Ἡρώτων δὲ διὰ νευμάτων τὸν πατέρα αὐτοῦ, τί ὄνομα ἤθελε νὰ δοθῇ εἰς αὐτό.

63. Καὶ ζητήσας πινακίδιον, ἐγραψε, λέγων, Ἰωάννης εἶναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἐθαύμασαν πάντες.

64. Ἡνοίχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ

51. Πέρι πούνερα τὲ φόρτα με λέξῶρ τὲ τίγ' περχάπι φοδούλετε με συλοὶ τὲ ζέμεραβετ σὲ τούρε·

52. Ζήριτι τὲ φόρτετε γὰ φρόνετε, ἐ γκρίγι τὲ δόφειγτε.

53. Τ' οὔρετιτε ἰ μπούσι τὲ μίρρα, ἐ τὲ πάσουριτε ἰ δερφίτ μπράζετε.

54. Ἰ ντίχου Ἰσραήλιτ ῥόπιτ σὲ τίγ, τὲ μὸς χαρόγε ἐλεημοσίν' ἐτίγ,

55. (Σὶ κούνιρε οὐ τάξι καπαλάρεβετ σάνε Ἀβραάμιτ ἐ δὲ φάρσεσ τίγ) πέρ φίθε γέτε.

56. Β μπέτι Μαριάμι με ἀτὲ πάσκε γγέρα μπὲ τρε μούαϊγ, ἐ πασαντάιγ οὐ κθίε ντὲ ὄτεπι τὲ σάιγ.

57. Ε Ελισάβεσε ἰ ἔρδι κόχα κέρ τὲ πγιέλε, ἐ πόλι δγιάλλε.

58. Ε διφιούανε τὲ ἄφεριτε, ἐ φερίτ' ἐσάιγ, κὲ ὄτέτ Ζότι ἐλεημοσίν' ἐ τίγ τέκ ἀγιό, ἐ φεζόνειγνε πάσκε με ἀτέ.

59. Ε οὐ πὲ ντὲ τὲ τέτενε δίτε, ἔρδε τὲ περιτέμνε δγιάλλενε, ἐ ἰ βίγνε ἔμεριν' ἐτίγ μπὲ ἔμερ τὲ γιάτιτ σὲ τίγ Ζαχαρία.

60. Ε ἔμμα ἐτίγ οὐ περφέιγκ, ἐ θά, γιό, πὸ δὸ τὲ κιούχαετ ἰωάν.

61. Ε ἰ θάν' ἀσάιγ' σὲ νούκ' ἔστε ἰερί ντὲ φερί τούαϊγ, κὲ τὲ κιούχαετ με κὲτὲ ἔμερ.

62. Ε ἰ πέιγνε ἰσάρετ ἐ δὲ γιάτιτ σὲ τίγ, τζὸδ κὲ τὲ κιούχαετ' αἰ.

63. Ε σὶ κερκίτ ἰε τζόπε δόφε' ἐ ὄκρίτ, ἐ θόσ, ἰωάνν ἔστε ἔμερ' ἰ τίγ' ἐ οὐ τζοδίτνε τὲ φίθε.

64. Ε ἀτὲ τζάστ γιού χάπ φόγιε

πάραυτα και ἡ γλῶσσα αὐτοῦ· καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν.

65. Καὶ ἔπεσε φόβος ἐπὶ πάντας τοὺς γείτονας αὐτῶν· καὶ καθ' ὅλην τὴν ὄρεινὴν τῆς Ἰουδαίας διελαλοῦντο πάντα τὰ πράγματα ταῦτα.

66. Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἔβαλον αὐτὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, Τί ἄρα θέλει εἶσθαι τὸ παιδίον τοῦτο; Καὶ χεὶρ Κυρίου ἦτο μετ' αὐτοῦ.

67. Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου· καὶ προεφῆτευσεν, λέγων

68. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, διότι ἐπεσκέφθη καὶ ἔκκαμε λύτρωσιν εἰς τὸν λαόν αὐτοῦ·

69. Καὶ ἀνήγειρεν εἰς ἡμᾶς κέρασ σωτηρίας ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ δούλου αὐτοῦ,

70. Καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ,

71. Σωτηρίαν ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ τῆς χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς.

72. Διὰ τὴν ἐκπληρώσιν τὸ ἔλεος αὐτοῦ πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὴν ἐνθυμηθῆν τὴν ἁγίαν διαθήκην αὐτοῦ·

73. Τὸν ὄρκον τὸν ὁποῖον ὤμοσεν πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν, ὅτι θέλει δώσει εἰς ἡμᾶς,

74. Νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἐκ τῆς χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ νὰ λατρεύωμεν αὐτὸν ἀσφόδως,

75. Ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

76. Καὶ σὺ, παιδίον, προφήτης τοῦ Ἰψίστου θέλεις ὀνομασθῆν· διότι

ἔτιγ, ἐ δὲ φιοῦχα ἐτίγ· ἐ φλίτ, ἐ λεβδὸν Περντίνε.

65. Ε φίθ· φιτονίνε ἰ μούαρβ φρίκα· ἐ φλίτεργνε ἕστὸ φγιαλλε ντὲ φίθ· μάλλ τὲ Ἰουδαίεσε.

66. Ε φίθ' ἀτὰ ἕ· ἰ διφιοῖργνε ἰ βίργνε ντὲρ μὲντ τὲ τοῦρε. ἐ θόσνε βάλε τζδὸ τὲ γέτε κούγ δγιάλλε; ἐ δόρρ' ἐ ζότιτ κὲ μὲ τὲ.

67. Ε γιάτι ἰ τίγ Ζαχαρία σθ μπουσγὰ Σπιοτ Σῆνγτ, ἐπροφητέψι, ἐ θά.

68. ἰ λεβδούαρε κιοφτε Ζότι Περντία ἐ Ἰσραήλιτ, σὲ ψὲ κθέου σίνε, ἐπά, ἐ λεφτερόσι λαόν' ἐτίγ.

69. Ε γκρίγτι πὲρ νέβετ ντὲ σπεπὶ τὲ Δαβίδιτ δγιάλλιτ σὲ τίγ φουκὶ· ἐ δὸ τὲ νὰ σπετόγε.

70. Σὶ κούντρε πὰτ φόλλε μὲ φόγε τὲ Σῆνγτόρεβετ Προφήτετ ἕ· χέρεν' ἐ πὰρε.

71. Γκρίγτι σπετιμ. τὲ νὰ σπετόγε γκὰ δούαρρτ' ἐ χάσμερετ σόνε, ἐ δὲ γκὰ φίθ' ἀτὰ ἕ νὰ δούανε ντὲ κέλι.

72. Τὲ πέγε ντεγέσε μὲ περίνγτε τάνε, ἐ τὲ κούγτόγε δγιάτεν' ἐτίγ σὲ Σῆνγτερούαρνε.

73. Πένε ἕ· κὲ πετούαρε ντὲ Ἀβραάμι παπάϊ ἱνε, τὲ νὰ ἱπ νέβετ.

74. Κὲ τὲ νὰ σπετὸν γκὰ δούαρρτ' ἐ χάσμερετ σόνε, ἐ τὰ λεβδόγεμὲ ἀτὲ πὰ φρίκε.

75. Μὲ Σῆνγτερι ἐ δὲ μὲ τὲ βερτέτε περπάρχ τίγ, φίθ· δὶτ' ἐ γέτεσε σόνε.

76. Ε δὲ τὲ δγιάλε δὸ τὲ κιοῦ· χαιεζ προφήτ ἰ σὲ λιάρτιτ· σὲ δὸ τὲ

Θέλεις προπορευθῆ πρὸ προσώπου τοῦ ὀκότης περπάρρα φάκετε Ζότιτ, τὲ Κυρίου, εἰς τὸ νὰ ἐτοιμάσης τὰς ὀ- πῆτς φατὶ οὔδετ' ἐτίγ,
δούς αὐτοῦ,

77. Εἰς τὸ νὰ δώσης γνώσιν σω- τηρίας εἰ πὸν λαὸν αὐτοῦ, διὰ τῆς κρησεως τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν,

78. Διὰ σπιάγγνα ἐλέους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, μὲ τὰ ὀποῖα ἐπεσκέφθη ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,

76. Διὰ νὰ φωτίση τοὺς καθημέ- νους ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, ὥστε νὰ κατευθίνη τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

80. Τὸ δὲ παιδίον γῆξανε, καὶ ἐδυναμοῦτο κατὰ τὸ πνεῦμα, καὶ ἦτο ἐν ταῖς ἐρήμοις, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐμελλε νὰ ἀναδειχθῆ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

Κεφ. β'. 2.

ΕΝ ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθε διάταγμα παρὰ τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου νὰ ἀπογραφθῆ πᾶσα ἡ οἰκουμένη.

2. Αὕτη ἡ ἀπογραφὴ ἐγένετο πρώτη ὅτε ἡγεμόνευε τῆς Συρίας ὁ Κυρήνιος.

3. Καὶ ἤρχοντο πάντες νὰ ἀπογράφωνται, ἕλαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν.

4. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ τῆς πόλεως Ναζαρέτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δαβίδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεὲμ, (ἐπειδὴ αὐτὸς ἦτο ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τῆς πατρῴας τοῦ Δαβίδ),

5. Διὰ νὰ ἀπογραφθῆ μετὰ τῆς Μαρίας τῆς ἁρραβωνισμένης μὲ αὐτὸν εἰς γυναῖκα, ἣτις ἦτο ἔγκυος.

6. Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἐκεῖ, ἐπληρώ-

77. Τὲ ἄπτζ ντὲ λαὸ τὲ τίγ τὲ δίνε τζέσττε ὀπετίμ ἰ τοῦρε, πέρ τὲ ντεγίερε φάγετ' ἐτοῦρε.

78. Μὲ ἄνε τὲ ζέμερεσε λείγμο- νιάρε τὲ περντίσε σόνε, ἔε μὲ ἀτὸ νὰ πᾶ Δίελι ἔε λέν λιάρταζιτ.

79. Πέρ τὲ ντρίτουρε ντὰ τὰ ἔε ρίγνε ντὲ χίε, ἐ ντὲ σκοτάδ τὲ ἠδέ- κεγεσε, πέρ τὲ ντρέκιουρε ἔεμπεσε τόνα μπουόε τὲ πάϊκεσε.

80. Ε δγιάλλι ρίτειγ, ἐ φορτζό- νεῖγπρέιγ ἄνετ σὲ Σπίρτιτ, ἐ ἴστε μπ' ἐρημίρα, γγέρα μπὲ δίτε, ἔε οὐ τζφάικ αἰ ντὲ Ἰσραήλ.

Κρίσι Εδίτε, β'. 2.

Ε οὐ πὲ μπὰ τὸ δὲτ ἀχίερε, δόλι λι οὔρδερ πρέιγ αὔγουσοῖτ καίσαοιτ ἔε τὲ σκρούχάισνε πέρ πάφε φίθε πό- τα σὰ οὔρδερόντε αἰ.

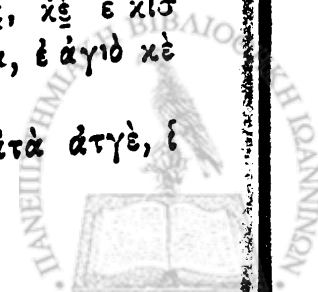
2. (Κετὰ τὲ ὀκρούαρε τὲ πᾶρε, οὐ πεκούρ χίτ ζστειν' ἐ συρίσε κυ- ρινιοῖ')

3. Ε βίγνε φίθε τὲ ὀκρούχάιτνε, ἐ τὲ ἴπνε ἔμερινε τζίλι δὲ ντὲ κιοιτὲτ τὲ τίγ.

4. Χίπι ἐ δὲ Ἰωσήφ γκὰ γαλι- λαία πρέιγ ναζαρέτιτ ντὲ Ἰουδαίε ντὲ κιοιτὲτ τὲ Δαβίδιτ ἔε κιούχαετε Βηθλεὲμ (σὲ αἰ ἴτ γκὰ ὀτεπία, ἐ δὲ γκὰ φεμίγ' ἐ Δαβίδιτ.)

5. Τὲ ὀκρούχαεγ, ἐ τίπ ἔμεριν' ἐτίγ πάσχε μὲ Μαριάμνε, ἔε ἐ χίτ ἁρραβονιάσουρε πέρ φρούα, ἐ ἀγιο κὲ μὲ πᾶρρε.

6. Ε φιάου κούρ κέν' ἀτὰ ἀτγέ, ἐ

Οησαν αἱ ἡμέραι τοῦ νά γεννήσῃ.

7. Καὶ ἐγέννησε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ κατέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ· διότι δὲν ἦτο τόπος δι' αὐτοῦ ἐν τῷ καταλύματι.

8. Καὶ ποιμένες ἦσαν κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος διακυνκτερεύοντες ἐν τοῖς ἀγροῖς, καὶ φυλάττοντες φυλακὰς τῆς νυκτός· ἐπὶ τὸ ποιμνιον αὐτῶν.

9. Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐξαίφνης ἐφάνη εἰς αὐτοὺς, καὶ δόξα Κυρίου ἔλαμψε περὶ αὐτοὺς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν.

10. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε· διότι ἰδοὺ, εὐαγγελίζομαι εἰς ἐσᾶς χαρὰν μεγάλην, ἣτις θέλει εἶσθαι εἰς πάντα τὸν λαόν.

11. Διότι σήμερον ἐγεννήθη εἰς ἐσᾶς ἐν πόλει Δαβὶδ σωτὴρ, ὅστις εἶναι Χριστὸς Κύριος.

12. Καὶ τούτο θέλει εἶσθαι τὸ σημεῖον εἰς ἐσᾶς, θέλετε εὐρεῖ βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.

13. Καὶ ἐξαίφνης μετὰ τοῦ ἀγγέλου ἐφάνη πλῆθος στρατιᾶς οὐρανόυ, ὑμνούντων τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων,

14. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

15. Καὶ καθὼς οἱ ἄγγελοι ἀνεχώρησαν ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Ἄς ὑπάγωμεν λοιπὸν ἕως Βηθλεὲμ, καὶ ἴδωμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο τὸ γεγονός, τὸ ὅποιον ὁ Κύριος ἐφανέρωσεν εἰς ἡμᾶς.

16. Καὶ ἦλθον μετὰ σπουδῆς, καὶ εὐρον τὴν τε Μαριάμ καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.

ἄρριγτινε δῖτε ἀσάιγ πέρ τε πγιέλε.

7. Ε πόλι τε πῖρρ' ἐσάιγ τε πᾶριτ' ἐ τε θέτεμινε, ἐ ἐλίδι ἀτε. ἐ ἐ βουρι ντε φράστ' σε νούκε κέ βέντ τεκ κίσνε κονέψουρε.

8. Ε κένε δελμέρε μπὰ τὸ ἄνε τὰ τιτ θέντιτ χε ρούαίγνε με ράδε κοπέτ' ἐ δέντετ φιθε νάτενε ρότουλλ.

9. Ε γιά Εγγελιί Ζότιτ οὐ δούκ μπὰ τὰ ἄφερ, ἐ δρίτε γκά Ζότιί θαμπόσι ἀτὰ· ἐ οὐ φρικουάνε φρίχε τε μάδε.

10. Ε οὐ θότε Εγγελιί ἀτουρε, μὸς τρέμπι· σε ψε οὐ θαγγελίς γιούβητ φεζιμ. τε μάδ, κέ τὸ τε γέτε ντε φιθε λαβ.

11. Σε οὐ λέου γιούβητ σὸτ ντε κιουτετ τε Δαβίδιτ αἰ κέ οὐ ὄπετόν, ἐ αἰ ἔστε Κρίστι Ζότι.

12. Ε κούιγ ἔστε νιῶν μπε γιούβητ· δὸ τε φένη φόσνιε τε φασκιόσουρε, κέ φέντετε ντε φράστ.

13. Ε ἄξφνα πᾶσνε με Εγγελινε φιχόν ντε τουρμ' ἀσκέρ Εγγεγετ Κίελετ, κέ λεβδίγνε Ζότνε, ἐ θόσνε,

14. Λεβδίμ ντε περντία κέ ἔστε μπε τε λιάρτινε Κίελ, ἐ πάλκ μπε δε, ντε νιέρεζ κέ κάνε ζέμερε τε μίρρε.

15. Ε οὐ πὲ σὶ οὐ χόικνε πρέιγ ἀτουρε Εγγεγεττε, ἐ θάνε νιέο Κίελ, ἐ νιέρέζιτε δελμέρετε θάνε νιέρι με γιάτερινε· λὲ τε θέμι γγέρα μπε Βιθλε-εμ, ἐ τε ὄόχεμε κετὲ πούνε κέ οὐ πὲ, σὶ κούντρε νά ἐ δεφτίε Ζότι νάβητ,

16. Ε ἔρδε με τε ὄπέγτα, ἐ φένε Μαριάμνε, ἐ δε Ἰωσήφνε, ἐ δε δγιαλένε κέ ἔστε ντε φράστ.

17. Καὶ ἰδόντες, διεκήρυξαν τὸν λόγον τὸν λαληθέντα πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ παιδίου τούτου.

18. Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες, ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτοὺς.

19. Ἡ δὲ Μαρίας ἐφύλαττε πάντας τοὺς λόγους τούτους, διαλογιζομένη περὶ αὐτῶν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

20. Καὶ ἐπέστρεψεν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ ὑμνοῦντες τὸν Θεόν, διὰ πάντα ὅσα ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλολλήθησαν πρὸς αὐτοὺς.

21. Καὶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ἑκτὼ ἡμέραι διὰ τὰ περιτέμνωσι τὸ παιδίον, ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ ὀνομασθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὶν συλληφθῆ ἐν τῇ κοιλίᾳ.

22. Καὶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῆς, κατὰ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως, ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ τὰ παραστήσωσιν εἰς τὸν Κύριον.

23. Καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, «Ὅτι πᾶν ἀρσενικὸν διανοίγον μήτραν, θέλει κληθῆ ἅγιον εἰς τὸν Κύριον.»

24. Καὶ διὰ τὰ προσφέρωσι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, «Ζεῦγος τρυγώνων, ἢ δύο νεοσσὺς περιστερῶν.»

25. Καὶ ἰδοὺ, ἦτο ἄνθρωπος τι ἐν Ἱερουσαλήμ, ὀνομαζόμενος Συμεὼν· καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσμένων τὴν παρηγορίαν τοῦ Ἰσραήλ· καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἦτο ἐπ' αὐτόν.

26. Καὶ ἦτο εἰς αὐτόν ἀποκεκαλυμμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, ὅτι δὲν θέλει ἰδεῖ θάνατον πρὶν ἰδῆ τὸν Χριστὸν τοῦ Κυρίου.

17. Β σὶ ἐ πάνε ἐ κιουπετούανε φγιαλλενε ζέ οὐ κέ θέν' ἀτούρε πέρ ζετέ δγιαλλε.

18. Ε φίθ' ἀτά ζέ ἐ διφιούανε οὐ τζιουξίτνε, πέρ ἀτό ζέ οὐ ρεφιένε ἀτούρε δελμέρετε.

19. Ε Μαριάμι ἰ βεστρόν φίθε κετό φγιαλλε, ἐ ἰμπάν ντέ ζέμερε τε σάιγ.

20. Ε οὐ κθίενε δελμέρετε, τούκ' ἐλεξδούρε, ἐ τούκ' ἐμπούρτουρε περντίνε, πέρ φίθ' ἀτό ζέ διφιούανε ἐ πάνε, σὶ κούντρ' οὐ κέ θέν' ἀτούρε μέ περπάρα.

21. Κ σὶ οὐ μπούσνε τε τέτε δίτε πέρ τε πρέρε θέτεχεν' ἐ δγιαλλιτ, ἐ γιού θεοῦ ζέμερ' ἐτίγ Ἰησοῦ, σὶ κούντρ' ἰ κέ θένε γκά Εγγεῖλι, πὰ κένε δέ ζένε ἀτ ντέ πόρκ τε μέμερεσε.

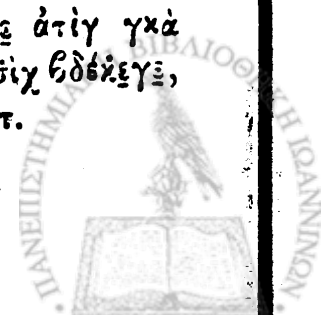
22. Ε κούρ ἔρδε δίτε τε κερουάριτ σέ σάιγ, σὶ κούντρ' θόστε νόμι ἰ Μωϋσίουτ, ἐσπούν' ἀτέ ντέ Ἱερουσαλίμ, τὰ ντζίρε περπάρα Ζότιτ.

23. (Σὶ κούντρ' ἔστε ἔκρούαρε ντέ νόμ τε Ζότιτ' σέ τζόδ μάσκουλ ζέ ἔλλ περπάρα γκά πάρκου ἰ μέμερεσε, δὲ τε θούχαετε Σένγτ ἰ Ζότιτ.)

24. Ε τε ἰπνε κουρπάν σὶ κούντρ' ἔστε ἔκρούαρε ντέ νόμ τε Ζότιτ, ἰέ πάρ τούρα, ἄ δι κίτζούνε πελούμπαβετ.

25. Ε γιά, ἴστε ἰέ ἰερί ντέ Ἱερουσαλίμ, ζέ κιούχαιγ Συμεών, ἐ κούιγ ἰερί ἴστε ἰ δρέιγτε, ἐ μέ φρίκζε τε Περντίσε, ἐ πρίτ παρηγορίν' ἐ Ἰσραήλιτ, ἐ Σπίρτι Σένγτ κέ μικά τέ.

26. Ε ἰ κέ δεφτούρε ἀτίγ γκά Σένγτι Σπίρτ, ζέ τε μέσ σίχ θδδῆγε, πὰ πάρε Κρίστίν' ἐ Ζότιτ.

27. Καὶ ἦλθε διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ὅτε οἱ γυνεῖς εἰσέφεραν τὸ παιδίον Ἰησοῦν, διὰ νὰ κάμωσι περὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ νόμου,

28. Αὐτὸς ἐδέχθη αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε,

29. Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ·

30. Διότι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου,

31. Τὸ ὅποιον ἠτοίμασας ἐνώπιον πάντων τῶν λαῶν·

32. Φῶς εἰς φωτισμὸν τῶν ἔθνων, καὶ δόξαν τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ.

33. Καὶ ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐθαύμαζον διὰ τὰ λεγόμενα περὶ αὐτοῦ.

34. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Συμεὼν, καὶ εἶπε πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, Ἰδοὺ, οὗτος κεῖται ἐν πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον·

35. (Καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν ῥομφαία θέλει διαπεράσει·) διὰ νὰ ἀνακαλυφθῶσιν οἱ διαλογισμοὶ πολλῶν καρδιῶν.

36. Καὶ ὑπῆρχέ τις Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσέρ· αὕτη ἦτο πολὺ πρεβεθηκυῖα εἰς ἡλικίαν, ἧτις ἐξῆσε μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐπὶ ἔτη ἀπὸ τῆς προουσίας αὐτῆς.

37. Καὶ αὕτη ἦτο γῆρα ὡς ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἧτις δὲν ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεύουσα τὸν Θεὸν ἐν νηστεύσει καὶ προσευχαίᾳ.

27. Εἰ ἐπρὸς Σένγι Σπίρτ ντὲ ναῖ, ἐ κοῦρ ὀπρὸν πέρινγτε ὀγιάλεγε Ἰησοῦνε, κὲ τὲ πέγν' ἀτὰ πέρ τὲ σὶ κούντρε κὲ ἀδέτι ἰ νόμιτ.

28. Εἰ αἰ ἐ πρίτι ἀτὲ ντὲ λέόρα τὲ τιγ, ἐ λεβδὸε Περντίνε, ἐ θά.

29. Ντασὶ τὲ λεσότζ ῥόπνε τέντ, ὦ Ζότ, μὲ παῖχ σὶ κούντρε κὲ θένε.

30. Σὲ πίνε σίτ' ἐμία λεφτερίνε κὲ οὐ δὰ γκὰ τέγε.

31. Κὲ ἐ κέρβε φατὶ περπάρκ φίθε φυλίθετ.

32. Δρίτε πέρ τὲ ντρίτουρε φυλίτε, ἐ πέρ ντέρ τὲ λαβίτ σίτ Ἰσραήλιτ.

33. Εἰ Ἰωσήφ, ἐ δὲ μέμ' ἐτίγ τζιουδίτεγνε πέρ ἀτὸ κὲ θούχαῖσνε πέρ τέ.

34. Εἰ κελίτ ἀτὰ Συμεώνι, ἐ θὰ ντὲ μέμ' ἐτίγ Μαριάμι, γιὰ κούγ φέντετε πέρ τὲ φρεμίσουρε, ἐ πέρ τὲ γκρίτουρε ὀούμεθετ ντὲ Ἰσραήλ, ἐ δὲ πέρ νισάν κὲ δὸ τὲ θόνε κόντρε πέρ τέ.

35. (Εἰ δὲ ντὲ πέρ ζέμερε τέντε δὸ τὲ ὀκόγε κέρδε) κὲ τὲ τζφάκενε γκὰ ὀούμε ζέμερα σολοήρα.

36. Εἰ ἔστε Ἄννα προφητέσα ἐ λίγ ἐ Φανουήλιτ, πρίγ φυλίς' ἐ Ἀσέριτ. ἀγιὸ κὲ ὀούμε ἐ μότζμε, ἐ ῥίτ μὲ κούρρε τὲ σάγ ὀτάτε βγιέτ γκὰ θαῶζέγια ἐσάιγ.

37. Εἰ ἀγιὸ κὲ ἐβὲ γγέρα τετὲ-δγιέτε ἐκάτερ βγιέτζ, κὲ ἀγιὸ νόυκε χίκαεγ γκὰ ναῖ τὲ φάλειγ νατ' ἐ δίτε μὲ ἀξέριμ ἐ μὲ τὲ λιούιουρα.

38. Καὶ αὕτη φθίσασα ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἐδοξολόγει τὸν Κύριον, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πρὸς πάντας τοὺς προσμένοντας λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ.

39. Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ.

40. Τὸ δὲ παιδίον ῥῆξανε, καὶ ἐδυναμεῦτο κατὰ τὸ πνεῦμα, πληρούμενον σοφίας· καὶ χάρις Θεοῦ ἦτο ἐπ' αὐτό.

41. Ἐπηρεύοντο δὲ οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα.

42. Καὶ ὅτε ἐγείνεν ἐτῶν δώδεκα, ἀφοῦ ἀνέβησαν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς,

43. Καὶ ἐτελείωσεν τὰς ἡμέρας, ἐνῶ αὐτοὶ ὑπέστρεφον, τὸ παιδίον ὁ Ἰησοῦς ἔμεινεν ὀπίσω ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ δὲν ἐνόησεν ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

44. Νομίσαντες δὲ ὅτι αὐτὸς ἦτο ἐν τῇ συνοδίᾳ, ἤλθον μιᾶς ἡμέρας ὁδόν· καὶ ἀνεζήτησαν αὐτὸν μεταξύ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν γνωρίμων.

45. Καὶ μὴ εὐρόντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ζητοῦντες αὐτόν.

46. Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας εὔρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καθήμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτοῦ, καὶ ἐρωτῶντα αὐτοῦ.

47. Ἰξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτόν, διὰ τὴν σύνεσιν καὶ τὰς ἀποκρίσεις αὐτοῦ.

48. Καὶ ἰδόντες αὐτόν, ἐξεπλάγησαν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, Τέκνον, διὰ τί ἐπραξας εἰς ἡμᾶς οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου καὶ

38. Ἐ δὲ ἀγιοῦ οὐ δοῦκ ἀτγὲ ἀτὲ σαγάτ, ἐ κέντε εὐχοριστί ντὲ Ζότι, ἐ φλίτ πέρ ἀτὲ φίθβετ ἀτῶρε κὲ πρίτνε ὄπετιμ ντὲ Ἱερουσαλίμ.

39. Ἐ σὶ ἰ κένε φίθ' ἀτὸ κὲ θού νόμι ἰ Ζότιτ, οὐ κθίενε ντὲ Γαλιλαίε, ντὲ κίουτέτ· τὲ τῶρε ντὲ Ναζαρέτ.

40. Ἐ δγιαλλι ρίτειγ, ἐ φορτζόνειγ μὲ Σπίρτ, ἐμπούσειγ μὲ σοφί' ἐ δουρετι Περντίσε κὲ μπέ τέ.

41. Ἐ βίγνε περίντ' ἐτίγ γκὰ μὸτ ντὲ Ἱερουσαλίμ, ντὲ τὲ κρέμτε τὲ πᾶσῆσε.

42. Ἐ κούρ οὐ κὲ διμπεδγιέτε βγιέτζ, κίπνε ἀτὰ ντὲ Ἱερουσαλίμ, σὶ κούντρε κὲ ἀδέτι ἰ σὲ κρέμπτεσε.

43. Ἐ σὶ τελειόσνε δίτε μπέ τὲ κθίερε τὲ τῶρε, Ἰησοῦ δγιαλλι μπέτι ντὲ Ἱερουσαλίμ, ἐ νούκ' ἐ κουπετού Ἰωσήφ, ἐ δὲ μέρ' ἐτίγ.

44. Σὲ ψὲ θάνε σὲ ἴττε ἀτ ντὲ ὄχερι ἐ ἐτζνε κίε δίτε οὐδὲ ἐ ἐκερκίγνε ἀτὲ ντὲ φερὶ, ἐ ντὲ τὲ κίόχουρε.

45. Ἐ σὶ νούκ' ἐ φέν' ἀτὲ, οὐ κθίενε ντὲ Ἱερουσαλίμ τούκ' ἐ κερκούαρ' ἀτὲ.

46. Ἐ οὐ κένε τρι δίτ σα ἐ φέν' ἀτὲ, ντὲ ἱερὸ κὲ βίγτε ντὲ μὲς τὲ δασκαλεβετ, ἐ ἰ διφίεν ἀτὰ, ἐ δὲ ἰ πιέτ.

47. Ἐ τζουδίτειγνε φίθ' ἀτὰ κὲ ἐδίφίόγν' ἀτὲ, μπέ οὐρτετζί, ἐ δὲ μπέ τὲ περφέιουρε τὲ τίγ.

48. Ἐ σὶ ἐπάν' ἀτὲ λιάνε μέντε, ἐ ἰ ὀόπε ἐμμα ἐτίγ' κίρβ, τζνά κέρε νάβετ κέστού; γιὰ γιὰτι ἴτ, ἐ δὲ οὐνε τὲ κερκούγεμὲ τίγ μὲ πι-

ἐγὼ καταλυπούμενοι σὲ ἐζητοῦμεν. **ἔλιμ.**

49. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί με ἐζητεῖτε; δὲν ἐξεύρετε ὅτι πρέπει νὰ ἦμαι εἰς τὰ τοῦ Πατρὸς μου;

50. Καὶ αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς.

51. Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦτο ὑποτασσόμενος εἰς αὐτούς. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ ἐφύλαττε πάντας τοὺς λόγους τούτους ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

52. Καὶ ὁ Ἰησοῦς προέκοπτεν εἰς σοφίαν, καὶ ἡλικίαν, καὶ χάριν παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

Κεφ. γ'. 3.

ἘΝ δὲ τῷ δεκάτῳ πέμπτῳ ἔτει τῆς ἡγεμονίας Γιβερίου Καίσαρος, ὅτε ὁ Πόντιος Πιλάτος ἡγεμόνευε τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετράρχης τῆς Γαλιλαίας ἦτο ὁ Ἡρώδης, Φίλιππος δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τετράρχης τῆς Ἰτουραίας καὶ τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ ὁ Λυσανίας τετράρχης τῆς Ἀβιληνῆς.

2. Ἐπὶ ἀρχιερέων Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἔγεινε λόγος Θεοῦ πρὸς Ἰωάννην τὸν υἱὸν τοῦ Ζαχαρίου, ἐν τῇ ἐρήμῳ·

3. Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περὶχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύττων βαπτισμα μετανοίας εἰς ἄφρασιν ἀμαρτιῶν·

4. Ὡς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν λόγων Ἠσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, « Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

5. Πᾶσα φάραγξ θέλει γεμισθῆ,

ἔλιμ.

49. Εὐὸ θότ' ἀτοῦρε· ψὲ με κερκόγενε γιούβετ μούα; νοῦκ' ἐ δίγετε σὲ εὔνε δὸ τὲ γέμ ντὲ πούνερα τὲ παπάιτ σίμ;

50. Εὐ ἀτὰ νοῦκ' ἐκουπετούανε φγιαλένε κὲ οὐ θὰ ἀτοῦρε.

51. Εὐ ζικρίτι καῦξὲ με τὰ, ἐ ἔρδι ντὲ Ναζαρέτ, ἐ ἴστε ντὲ εὔρδετ τὲ τοῦρε, ἐ ἔμ.μ' ἐτίγ φίθε κὲτὸ φγιαλλε ἰμπεγίδ ἐ ἰμπάντε ντὲ ζέμερε τὲ σάιγ.

52. Εὐ Ἰησοῦι τζιούτεῖγ μπὲ σοφί, ἐ μπὲ τὲ βίτουρε τὲ κούρμιτ, ἐ μπὲ δουρετὶ περπάρα Περντίσε; ἐ περπάρα νιέρεζετ.

Κρίε Ετρέτε, γ'. 3.

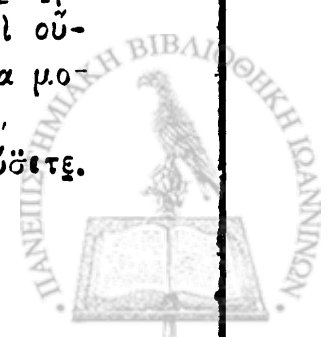
Ἐντὲ τὲ πεσεμπεδγιέτινε βίτ τὲ μπρετερίσε Καίσαριτ Τιβέριοιτ. κούρμπρετερόν Πιλάτουα γκὰ Πόντουα ντὲ Ἰουδαίε· ἐ Ἡρώδη κίῶ Τεταρχίν' ἐ Γαλιλαίεσε, ἐ βελοῦ τίγ Φίλιπποι κίῶ Τεταρχίν' ἐ Ἰτουραίεσε, ἐ δὲ τὲ βέντιτ σὲ Τραχωνίσε, ἐ Λυσανίου κίῶ Τεταρχίν' ἐ Ἀβιληνίσε.

2. Ντὲ κὲξὲ κὲ ἴνε τὲ πάρε τὲ πρίφτερετ Ἄννα, ἐ δὲ Κοιάφα, ἔρδι φγιαλε Περντίετ μπὲ Ἰωάννε, τὲ κίρρ' ἐ Ζαχαρίουτ ντ' ἐρημί.

3. Εὐ βάτε μπὲ λίθ' ἀτὲ βέντ κὲ κὲ ρότουλ Ἰορδάνιτ, τούκ' ἐκηρύξουρε παφεζίμ τὲ μετανίσε, πὲρ τὲ ντεγίερε φάγετε.

4. Σὶ κούντρ' εὔτε ὄκρούαρε ντὲ κάρτε τὲ φγιαλέβετ τὲ προφήτιτ Ἠσαΐουτ, κὲ θότε· ζὲ νιέριουτ κὲ ὀρρέτ ντ' ἐρημί, ἐ θότε· κένι φατὶ οὔδεν' ἐ Ζότιτ, κένι τὲ ὄετουαρε μονοπάτετ' ἐτίγ.

5. Τζὸδὸ προῦα δὸ πὲ μπούσετε.

καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς θέλει ταπεινωθῆ, καὶ τὰ σχολιὰ θέλουσι γείνει εὐθεῖα, καὶ αἱ τραχεῖαι ὁδοὶ ὀμαλαί.

6. Καὶ πᾶσα σὰρξ θέλει ἰδεῖ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ.

7. Ἐλεγε δὲ πρὸς τοὺς ὄχλους τοὺς ἐξερχομένους διὰ νὰ βαπτισθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ, Γεννήματα ἐχιθῶν, τίς ἔδειξεν εἰς ἐσᾶς νὰ φύγητε ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;

8. Κάμετε λοιπὸν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας· καὶ μὴ ἀρχίσητε νὰ λέγητε καθ' ἑαυτοὺς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· διότι σᾶς λέγω, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων νὰ ἀναστήσῃ τέκνα εἰς τὸν Ἀβραάμ.

9. Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀζίνη κεῖται πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων· πᾶν λοιπὸν δένδρον μὴ κείμενον καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10. Καὶ ἠρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, Τί λοιπὸν θέλομεν κάμει;

11. Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας ἅς μεταδώσῃ εἰς τὸν μὴ ἔχοντα· καὶ ὁ ἔχων τροφὴς ἅς κάμῃ ὁμοίως.

12. Ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι διὰ νὰ βαπτισθῶσι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, τί θέλομεν κάμει;

13. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ εἰσπράττετε μηδὲν περισσώτερον παρὰ τὸ διατεταγμένον εἰς ἐσᾶς.

14. Ἠρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατιωτικοὶ, λέγοντες, Καὶ ἡμεῖς τί θέλομεν κάμει; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ βιάσητε μηδένα, μηδὲ συκοφαντήσητε· καὶ ἀρκεῖσθε εἰς τὰ σιτηρέσιά σας.

15. Ἐνῶ δὲ ἐπρόσμενον ὁ λαὸς, καὶ διελογίζοντο πάντες ἐν ταῖς καρδίαις

ἑ δὲ τζῶδ' ἄλλ' ἐπρέφκ' ὁ δὲ τὲ εὐσιε-
τε ἑ οὐδερατε κὲ γιάνε τὲ στρέμπε-
ρα ὁ δὲ τὲ κένενε τὲ δρέϊγτα, ἑ φρε-
μίνατε ὁ δὲ τὲ κένενε οὐδερα τὲ σε-
σοῦαρ.

6. Ἐ δὲ τὲ σοῦχενε φίθε· νιέρεζιτε ὅπετιμν' ἐ Ζότιτ.

7. Ἐ θόστε ντὲ τούρμερα κὲ βί-
γνε τὲ παφζόνειγνε πρέϊγ σί· πγιέ-
λατ' ἑ νεπέρκαθετ, τζίλι γιουῦ δε-
φτόϊ γιουῦβετ τὲ ἱκνι γκά οὐφρία κὲ
βγιέν μπε γιουῦ;

8. Πένι ἄδ' ἀ πέμε τὲ μίρρα τὲ
μετανίσε, ἑ μὸς ζίρι τὲ θότ' μὲ θέτε-
χε τούοιγ, νέβετ κέμι παπὰ Ἀβραά-
μνε, σὲ οὐ θίμ γιουῦβετ, κὲ μουντ
Περντία γκά κέτ' ἀ φούρρε τὲ γγιαῖλγε
δγιέλγ· τ' Ἀβραάμιτ.

9. Σὲ ὕε γιά ἑ δὲ σοπάτα μπάνε
βρέϊαθετ σὲ λισαθετ ἑστὲ· ἑ τζῶδ' λισ-
ἄδ' ἀ κὲ νοῦκε κέν πέμε τὲ μίρρε, πρί-
τετε, ἑ βίχτετε μπε ζγιαρ.

10. Β ἑ πιέτνε ἀτὲ τούρμετε, ἑ ἰ
θόσνε· τζιτὲ κέγεμε νὰ οδ'·

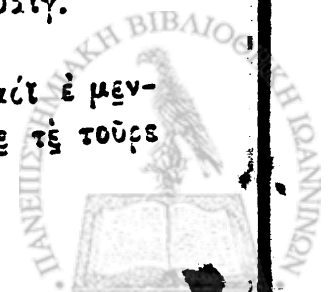
11. Ἐ ἀτ' οὐ περφέϊγκ' ἀτούρε, ἑ
οὐ θότ'· κοῦτ' κ' ἀτ' ἀτ' πάλε ρόλια, λὲ τί
ἄπε ἀτιγ κὲ σκά, ἑ δὲ ἀτ' κὲ κ' ἑ
πέρ τὲ γκρένε; λὲ τὲ κέγε κέστου.

12. Ἐ ἑρδὲ ἑ δὲ κευμερκιάρε τὲ
παφζόνισνε· ἑ ἰ θάν' ἀτιγ, δάσκαλ,
τζιτὲ κέγεμε;

13. Ἐ δὲ ἀτ' οὐ θότ' ἀτούρε· μὸς
κέρκονι μὲ τέπερ γκά ἀγιό κὲ γένη
πορσίτουρε.

14. Ἐ ἑ πιέτν' ἀτὲ ἑ δὲ τρίματε,
ἑ ἰ θόσνε· ἑ νὰ τζιτὲ κέγεμε; ἑ οὐ
βά ἀτούρε, μὸς μίρρι μὲ πχιρ φέν'
ἑ πότεσε ἑ τὲ καλζόνι νιέρι, πὸ τὲ
ἱνι κέσνοῦτ ντὲ λιουφὲ τούοιγ.

15. Ἐ κοῦρ ὅπερέντε λαίτ' ἑ μὲν-
τόνεϊγνε τὲ φίθε ντὲ ζέμερε τὲ τούρε

αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐ-
τὸς εἶναι ὁ Χριστός,

16. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης πρὸς
πάντας, λέγων, Ἐγὼ μὲν οὐκ εἰμι βαπτί-
ζων ἐν ὕδατι· ἔρχεται ὁμοῦς ὁ ἰσχυρό-
τερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος,
να λύσω τὸ λωρίον τῶν ὑποδημάτων
αὐτοῦ· αὐτὸς θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν
Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρὶ·

17. Τοῦ ὁποίου τὸ πτυάριον εἶναι
ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ θέλει διακαθα-
ρίσει τὸ ἄλῳνιον αὐτοῦ, καὶ θέλει
συναῶξει τὸν σίτον εἰς τὴν ἀποθήκην
αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον θέλει κατακαύ-
σει ἐν πυρὶ ἀσβέστῳ.

18. Καὶ ἄλλα πολλὰ προτρέπων
εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.

19. Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης,
ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ τῆς Ἡρω-
διάδος τῆς γυναικὸς Φιλίππου τοῦ
ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων τῶν
κακῶν ὅσα ἔπραξεν ὁ Ἡρώδης,

20. Προσέθεσε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι,
καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ
φυλακῇ.

21. Ἀφοῦ δὲ ἐβαπτίσθη πᾶς ὁ
λαός, βαπτισθέντος καὶ τοῦ Ἰησοῦ,
καὶ προσευχομένου, ἠνοίχθη ὁ οὐρανός,

22. Καὶ κατέβη τὸ Πνεῦμα τὸ
Ἅγιον ἐν σωματικῇ μορφῇ, ὡς περι-
στερὰ, ἐπ' αὐτόν· καὶ ἔγεινε φωνὴ ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσα, Σὺ εἶσαι ὁ
Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς σὲ εὐηρε-
στήθην.

23. Καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἤρχιζε
να ἦναι ὡς τριάκοντα ἐτῶν, ὧν (κα-
θὼς ἐνομίζετο) υἱὸς Ἰωσήφ, τοῦ Ἠλὶ,

24. Τοῦ Ματθαῖ, τοῦ Λευὶ, τοῦ
Μελχὶ, τοῦ Ἰαννά, τοῦ Ἰωσήφ,

25. Τοῦ Ματθαίου, τοῦ Ἀμώσ,
τοῦ Ναούμ, τοῦ Ἐσλί, τοῦ Ναγγαί,

πὲρ Ἰωάννε, βάλε μὲς ἔστ' αἱ Κρίστι.

16. Οὐκ ἀπεκρίθη Ἰωάννην εἰθίβετ,
ἐ οὐ θόσττε· οὐνε οὐ παφεζόγγ γιού-
βετ με ούγγε, πὸ ἐγιέν νιέ μι φόρτε
σὲ οὐνε· κὲ οὐν' ἀτιγ νούκκε γιάμ ἰ
ζότι τι ζγιδ ρίπν' ἐ κεπούτζεβετ
σὲ τιγ, αἱ δὸ τοῦ παφεζόγγε γιούβετ
με Σπίρτ Σένγτ, ἐ δὲ με ζγιαρ:

17. Ε αἱ δὸ τὲ κέτε λιοπάτενε
μπὲ δόρρε τὲ τιγ· ἐ δὸ τὲ κερόγγε
λέγγεν' ἐτιγ, ἐ δὸ τὲ μπεγέδε
εκρούρετε ντ' ἀμπάρ τὲ τιγ· ἐ κά-
στνε δὸ τὰ δγιέγγε με ζγιαρ τὲ πὰ
σοῦαρ.

18. Ε δὲ σοῦμε τὲ τγιέρα πού-
νερα διδάξτε, ἐ μψὸν λαόνε.

19. Ε Τετράρχη Ἡρώδη σὲ ψὲ
ἔστε κερτούαρε πρέγγ σὶ πὲρ Ἡρωδιά-
δνε φρούκν' ἐ φιλλιππίετ βελάττ σὲ
τιγ, ἐ δὲ πὲρ τὲ τγιέρα τὲ κελια
κὲ κίε πὲρε Ἡρώδη.

20. Στόι ἐ δὲ κστὲ μπε τὲ φίθα, ἐ
μπίλι Ἰωάννε ντὲ χαψάνε.

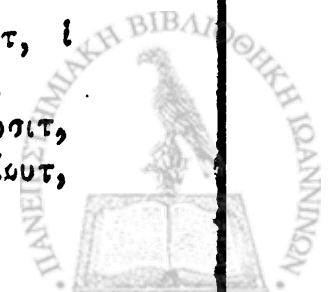
21. Ε φίθου σὶ οὐ παφεζούανε φίθ
λαόι, οὐ παφεζούκ ἐ δὲ Ἰησοῦκ, ἐ σὶ
οὐ φάλλ, τὲ γάπειγ Κίελι,

22. Ε τὲ ζπίρτ Σένγτι Σπίρτ μπε
τὲ, ἐ μπε τὲ δούκουρε τὲ τιγ, δού-
κείγγ πὸσι πελούμπε· ἐ φίθου τὲ πὲ-
νεγγ ζὲ γκά Κίελι, ἐ τὲ θούσ' τι γὲ
πίρρι ἰμ ἰ δάουρι, κὲ μπι τι οὐνε
πρέγγεμ.

23. Ε Ἰησοῦί νίσι τὲ κίεστε ἀχιέρε
τριδγιέτε ἐγιέτ μπε τὲ νίσουρε, κὲ
ἔστε (σὶ κούντρ' ἐ θόνσε) ἰ πίρρι ἰ
Ἰωσήφτ, ἰ Ἠλίουτ,

24. ἰ Μαιθάτιτ, ἰ Λεβίουτ, ἰ
Μελχίουτ, ἰ Ἰαννάτ, ἰ Ἰωσήφτ,

25. ἰ Ματθαίουτ, ἰ Ἀμώσιτ,
ἰ Ναούμιτ, ἰ Ἐσλίουτ, ἰ Ναγγαίουτ,

26. Τοῦ Μιὰθ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ Σεμεί, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰούδα,
 27. Τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ρησσᾶ, τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ Νηρι,
 28. Τοῦ Μελχί, τοῦ Ἀδδὶ, τοῦ Κωσάμ, τοῦ Ἐλμωδάμ, τοῦ Ἦρ,
 29. Τοῦ Ἰωσή τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰωρείμ, τοῦ Ματθᾶιτ, τοῦ Λευί,
 30. Τοῦ Συμεών, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωνᾶ, τοῦ Ἐλιακείμ,
 31. Τοῦ Μελεῖ, τοῦ Μαινάν, τοῦ Ματταθᾶ, τοῦ Ναθάν, τοῦ Δαβίδ,
 32. Τοῦ Ἰεσσαί, τοῦ Ἰσάκ, τοῦ Βοὺζ, τοῦ Σαλμών, τοῦ Νακσσών,
 33. Τοῦ Ἀμιναδάβ, τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἐσρώμ, τοῦ Φαρέζ, τοῦ Ἰούδα,
 34. Τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρκ, τοῦ Ναχώρ,
 35. Τοῦ Σαρούχ, τοῦ Ραγαῦ, τοῦ Φαλέκ, τοῦ Ἐβερ, τοῦ Σαλά,
 36. Τοῦ Καϊνάν, τοῦ Ἀρφαξᾶδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ,
 37. Τοῦ Μαθουτάλα, τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Ἰαρέδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνάν,
 38. Τοῦ Ἐνώε, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ τοῦ Θεοῦ.

Κεφ. δ'. 4.

Ο δὲ Ἰησοῦς πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην· καὶ ἐφέρετο διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον,

2 Πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου ἡμέρας τεσσαράκοντα, καὶ δὲν ἔφαγεν οὐδὲν τὰς ἡμέρας ἐκείνας· ἀφοῦ δὲ αὐταὶ ἐτελείωσαν, ὕστερον ἐπείνασε.

3 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ διάβολος, Ἐάν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἰπέ πρὸς τὸν λίθον τοῦτον νά γείνη ἄρτος.

4 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς πρὸς

26. Ἰ Μιᾶθιτ, ἰ Ματταθίουτ, ἰ Σεμείουτ, ἰ Ἰωσήφτ, ἰ Ἰούδαισε.

27. Ἰ Ἰωαννάτ, ἰ Ρησαίτ, ἰ Ζοροβάβελιτ ἰ Σαλαθιήλιτ, ἰ Νηρίουτ,

28. Ἰ Μελχίουτ, ἰ Ἀδδίουτ, ἰ Κωσάμιτ, ἰ Ἐλμωδάμιτ, ἰ Ἦριτ.

29. Ἰ Ἰωσίουτ, ἰ Ἐλιέζεριτ, ἰ Ἰωρείμιτ, ἰ ἰ Ματθᾶιτιτ, ἰ Λευίουτ,

30. Ἰ Συμεώνιτ, ἰ Ἰούδαισε, ἰ Ἰωσήφτ, ἰ Ἰωνάνιτ, ἰ Ἐλιακίμιτ,

31. Ἰ Μελεῖτ, ἰ Μαινάνιτ, ἰ Ματταθᾶιτ, ἰ Ναθάνιτ, ἰ Δαβίδιτ,

32. Ἰ Ἰεσσέουτ, ἰ Ἰσάκιδιτ, ἰ Βοῦζιτ, ἰ Σαλμώνιτ ἰ Νακσσόνιτ,

33. Ἰ Ἀμιναδάβιτ, ἰ Ἀράμιτ, ἰ Ἐσρώμιτ, ἰ Φαρέζιτ, ἰ Ἰούδαισε,

34. Ἰ Ἰακώβιτ, ἰ Ἰσαάκουτ, ἰ Ἀβραάμιτ, ἰ Θάρεσε, ἰ Ναχώριτ,

35. Ἰ Σαρούχουτ, ἰ Ραγάβιτ, ἰ Φαλέκουτ, ἰ Ἐβέριτ, ἰ Σαλάιτ.

36. Ἰ Καϊνάνιτ, ἰ Ἀρφαξᾶδιτ, ἰ Σήμιτ, ἰ Νῶεσε, ἰ Λαμέχουτ,

37. Ἰ Μαθουτάλεσε, ἰ Ἐνώχουτ, ἰ Ἰαρέδιτ, ἰ Μαλελεήλιτ, ἰ Καϊνάνιτ,

38. Ἰ Ἐνώσιτ, ἰ Σήθητ, ἰ Ἀδάμιτ, ἰ Περντίσε.

Κριε Ἐκάτερτε δ'. 4.

Ε Ἰησοῦι πλιότ γκά Σένγιτι Σπίρτ οὐ κθίε γκά Ἰορδάνι· ἐσπίρειγ πρέιγ Σπίρτιτ ντ' ἔρημί,

2. Ε πέρ διζέτ διτ φουζιτείγ γκά ἰ παούδι· ἐ σγάγκρι φάρε φῆ μπά τὸ διτ· ἐ σὶ οὐ σόννε ἀτὸ διτ, πασταίγ ἰ ἔρδι οὐ.

3. Ε ἰ θότ ἀτιγ ἰ παούδι· ντῆ γέ ἰ πέρρι ἰ Περντίσε, θουαίγ κετιγ φούρριτ τῆ πένετε πούχε.

4. Ε γιού περφέιγκ ἀτιγ Ἰησοῦι ἰ

αὐτὸν, λέγων, Εἶναι γεγραμμένον,
« Ὅτι μὲ ἄρτον μόνον δὲν θέλει ζή-
σει ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ μὲ πάντα λό-
γον Θεοῦ. »

5. Καὶ ἀναβιβάσας αὐτὸν ὁ διά-
βολος εἰς ὄρος ὑψηλόν, ἔδειξεν εἰς αὐ-
τὸν πάντα τὰ βασιλεία τῆς οἰκουμέ-
νης ἐν μιᾷ σιγμῇ χρόνου·

6. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ διάβο-
λος, Εἰς σὲ θέλω δώσει ἅπασαν τὴν
ἐξουσίαν ταύτην καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν·
διότι εἰς ἐμὲ εἶναι παραδεδομένη, καὶ
εἰς ὄντινα θέλω, δίδω αὐτήν·

7. Σὺ λοιπὸν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐ-
νώπιόν μου, σοῦ θέλουσιν εἶσθαι
πάντα.

8. Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν εἶ-
πεν ὁ Ἰησοῦς, Ἵπαγε ὀπίσω μου, Σα-
τανᾶ· διότι εἶναι γεγραμμένον, «Θέ-
λεις προσκυνήσῃς Κύριον τὸν Θεόν σου,
καὶ αὐτὸν μόνον θέλεις λατρεύσει.»

9. Καὶ ἔφερεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσα-
λήμ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτε-
ρύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν,
Ἐὰν ἦσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ρίψον σε-
αὐτὸν ἐντεῦθεν κάτω·

10. Διότι εἶναι γεγραμμένον,
« Ὅτι εἰς τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ θέλει
προστάξῃ περὶ σοῦ, διὰ νὰ σὲ δια-
φυλάξωσι. »

11. Καὶ « ὅτι θέλουσι σὲ σηκῶναι
ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ
προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. »

12. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐ-
τὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι εἶναι εἰρημένον,
« Δὲν θέλεις πειράσῃς Κύριον τὸν
Θεόν σου. »

13. Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσε πάντα
πειρασμὸν ὁ διάβολος, ἀπεμακρύνθη
ἀπ' αὐτοῦ μέχρι καιροῦ.

14. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ὑπέστρεψεν ἐν
τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν

ἰθά· ἔστε ἄκροῦρα· καὶ νούχε ρὸν μὲ
πούχε βέτεμε νιερίου, πὸ μετζ δὸ
φγιαλε τὲ Περντίσε.

5. Εἰ σὶ ἐ χίπι ἀτὲ ἰ παούδι ντὲ
νιὲ μάλλ τὲ λιάρτε, ἰ δεφτόι ἀτιγ σὰ
τὲ περπγιεκτζ σίνε φίθε μπρετερίτ' ἐ
γέτεσε.

6. Εἰ θότ ἀτιγ ἰ παούδι· τι δὸ
τὲ τὰ ἄπ φίθε κετὲ οὔρδερ, ἐ δὲ ντέ-
ρετ' ἐτοῦρε· σὲ μούα μὲ ἔστε δένε, ἐ
κούιγτ τὲ δούα οὔνε γιὰ ἄπ ἀτὲ.

7. Τι ἀδὰ ντὲ οὐ οὔνιετζ περπά-
ρα μέγε τὲ μὲ φάλετζ, δὸ τὲ γένε
φίθε τὲ τούατε.

8. Εἰ γιὸν περφέιγκ ἀτιγ, ἐ ἰ θότε
Ἰησοῦ· ἔχε γιὰ μέγε σατανᾶ, σὲ ἔστε
ἄκροῦρα· τι φάλετζ Ζότιτ Περντίσε
σάτε, ἐ ἀτιγ βέτεμε τι πέτζ λεβδίμ,
ἐ λατρί.

9. Εἰ ἐ προὺ ἀτὲ ντὲ Ἱερουσαλλίμ,
ἐ ἐβοῦρι μπι κούλμ. τὲ Ἱερόιτ, ἐ ἰ θὰ
ἀτιγ· ντὲ γὲ ἰ πέρρι ἰ Περντίσε φχε-
μῖς βέτεχενε κετέγε περπόσ μπε δέ.

10. Σὲ ἔστε ἄκροῦρα· σὲ δὸ τὲ
πορσίτγε Εγγειγτ' ἐτιγ πέρ τι, καὶ τὲ
τὲ ρούαίγνε.

11. Εἰ δὲ σὲ δὸ τὲ τὲ γκρένε τι
μπε δούαρδ, καὶ τὲ μὸς πέρπγιεκτζ κέ-
μπενε τέντε μπε φούρρ.

12. Εἰ γιὸν περφέιγκ, ἐ ἰ θότ ἀτιγ
Ἰησοῦ, σὲ ἔστε θένε πάμετα, τὲ μὸς
φουτζίτζ Ζότνε Περντίνε τέντε.

13. Εἰ σὶ σόσι ἰ παούδι φίθε φου-
τζίτε, ἰκου πρέιγ σὶ γγέρα μπε τγιέ-
τερ κόχε,

14. Εἰ οὐ κθίε Ἰησοῦ μὲ φουκί
τὲ Σπίρτιτ ντὲ Γαλιλαίε, ἐ ζέρι δόλι

Γαλιλαίαν· και ἐξῆλθε φήμη περὶ αὐ-
τοῦ καθ' ὅλην τὴν περίχωρον.

15. Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς
συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ
πάντων.

16. Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ,
ὅπου ἦτο ἀνατεθραμμένος· και εἰσῆλ-
θε κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτοῦ εἰς τὴν
συναγωγὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββά-
του, και ἐστηκόθῃ νὰ ἀναγνώσῃ.

17. Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν τὸ βι-
βλίον Ἡσαίου τοῦ προφήτου· και ἀ-
νοιξας τὸ βιβλίον εὔρε τὸν τόπον,
ὅπου ἦτο γεγραμμένον,

18. ἃ Πνεῦμα Κυρίου εἶναι ἐπ'
ἐμέ· διὰ τοῦτο με ἐχρίστε· με ἀπέ-
στειλε διὰ νὰ εὐαγγελίζωμαι πρὸς
τοὺς πτωχοὺς, διὰ νὰ ἰατρεύσω τοὺς
συντετριμμένους τὴν καρδίαν, νὰ κη-
ρύξω πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους ἐλευθε-
ρίαν, και πρὸς τοὺς τυφλοὺς ἀνάβλε-
ψιν, νὰ ἀποσελῶ τοὺς συντεθλασμέ-
νους ἐν ἐλευθερίᾳ,

19. Διὰ νὰ κηρύξω εὐπρόσδεκτον
Κυρίου ἐν αὐτόν. »

20. Καὶ κλείσας τὸ βιβλίον, ἀπέ-
δωκεν εἰς τὸν ὑπηρέτην, και ἐκάθισε·
πάντων δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἐν τῇ
συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες εἰς αὐτόν.

21. Καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐ-
τοὺς, Ὅτι σήμερον ἐπληρώθη ἡ γρα-
φὴ αὕτη εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν.

22. Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν εἰς
αὐτόν, και ἐθαύμαζον διὰ τοὺς λόγους
τῆς χάριτος τοὺς ἐξερχομένους ἐκ τοῦ
στόματος αὐτοῦ, και ἔλεγον, Δὲν εἶ-
ναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ;

23. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βεβαί-
ως θέλετε με εἰπεῖ τὴν παραβολὴν
ταύτην, Ἰατρὲ, θεράπευσον σεαυτόν·
ὅσα ἠκούσαμεν ὅτι ἐγένεον ἐν τῇ Κα-

πὲρ τὲ ντὲ φίθ' ἀπὸ βέντε ρότουλε.

15. Ε αἱ διδάξ ντὲ συναγόγε τὲ
τοῦρε, ἐ ντερόνειγ γκα φίθε.

16. Ε ἐρδι ντὲ Ναζαρέτ τὲκ πὰτ
κένε ρίτουρε, ἐ χίρι σι κούντρε κὲ
μψούαρε, ντὲ συναγοῦαἱγ τὲ ὀετούνε,
ἐ οὐ γκρὲ τὲ διαβάς.

17. Ε γιού δὰ ἀτίγ μπὲ δόβρε
νιὲ κάρτε ἐ προφήτιτ Ἡσαίουτ. ἐ σι
ἐ χάπι κάρτενε, φέτι βέντνε τὲκ κὲ
ὀκρούαρε.

18. Σπίρτ' ἰ Ζότιτ μπι μούα, πρὰ
ἀντόιγ μὲ χρίσι· τὲ βαγγελίς τὲ βάρ-
φεριτε μὲ κα δερφούαρε, τὲ ὀερούγ
ἀτὰ κὲ κάνε ζέμερενε τζόπα τζόπα,
τὲ δεφτέγ σκλέβετ ὀπετίμν' ἐτοῦρε,
ἐ τὲ βέρπερετ κὲ τοῦ χάπενε σίτε,
ἐ τὲ λεφτερὸς ἀτὰ κὲ γιάνε ντὲ
ὀτρεγγίμ.

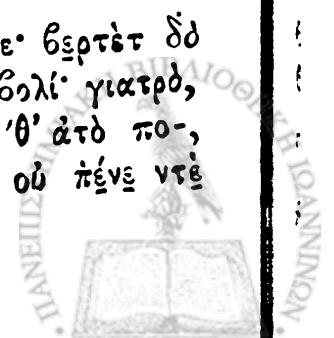
19. Πὲρ τὲ διδάξουρε βίτν' ἐ δε-
ὀερούαρε τὲ Ζότιτ, ἐ δίτεν' ἐ ὀπε-
τίμιτ.

20. Ε σι μπίλι κάρτενε, ἐ γιὰ
δὰ κοπίλιτ, ντένι μπὲ δὲ' ἐ σίτ' ἐ
φίθε συναγόγιτ κένε κθίερε, ἐ βε-
ὀτρώγνε μπὲ τὲ.

21. Ε νίσι τοῦ θόσττε ἀτοῦρε· σὲ
σὸτ διφιούατε τὲ βερτέτεν' ἐ κεσαῖγ
κάρτετ μὲ βέσττε τοῦαἱγ.

22. Ε φίθε θόσνε σὲ κεστόου ἔσττε,
ἐ τζουδίτεἱγνε πὲρ φγιαλλε τέμπλια,
κὲ δίλε γκα φόγ' ἐτίγ, ἐ θότνε, νούκ'
ἔσττε κούγ ἰ πίρρι ἐ Ἰωσήφτ;

23. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· βερτέτ δὲ
τὲ μὲ θόι κέττε παραβολί' γιατροῦ,
ὀερό βέτεχενε τέντε· φ'θ' ἀπὸ πο-
νερα κὲ διφιούαμ, κὲ οὐ πένε ντὲ

περναούμ, κάμει καὶ ἐδῶ ἐν τῇ πατρίδι σου.

24. Εἶπε δὲ, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι οὐδεὶς προφήτης εἶναι δεκτὸς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ.

25. Καὶ ἐπ' ἀληθείας σὰς λέγω, Πολλὰ χῆραι ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡλίου, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἕτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, καθ' ὃν καιρὸν ἔγεινε πείνα μεγάλη ἐφ' ὅλην τὴν γῆν.

26. Καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη ὁ Ἡλίας εἰμὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδῶνος πρὸς γυναῖκα χήραν.

27. Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραὴλ· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰμὴ Νεεμάν ὁ Σύρος.

28. Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα.

29. Καὶ σηκωθέντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ ἔφεραν αὐτὸν ἕως τῆς ὄφρουσ τοῦ ὄρους, ἐπὶ τοῦ δροῖου ἢ πόλις αὐτῶν ἦτο ὠκοδομημένη, διὰ νὰ κατακρημνίσωσιν αὐτόν.

30. Αὐτὸς ὅμως περάσας διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο.

31. Καὶ κατέβη εἰς Καπερναοῦμ, πόλιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι.

32. Καὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ· διότι ὁ λόγος αὐτοῦ ἦτο μετὰ ἐξουσίας.

33. Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦτο ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης,

34. Λέγων, Φεῦ! τί εἶναι μεταξύ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Ναζαρηνοῦ; ἢ λ-

Καπερναοῦμ, πένι ἐ δὲ καὶ τοῦ ντὲ πατρίδε τέντε.

24. Εὐ οὐ θά, μὲ τὲ βερτέτα οὐ θόμ γιούβετ, σὲ ντογιέ προφήτ νούκ' ἔστ' ἰ πελκίερε ντὲ πατρίδε τὲ τίγ.

25. Εὐ οὐ θόμ γιούβετ μὲ τὲ βερτέτα, σούμε φρά τὲ θὰ κένε μπὲ διτ τὲ Ηλίουτ ντὲ Ἰσραὴλ, κοῦρ οὐμπλ Κίελε τρι βγιέτ, ἐ δὲ φιάσττε μούαγ, σὰ οὐ πὲ οὐ ἐ μάδε μπὲ φίθε δέ.

26. Εὐ μπὲ ντογιέ γκά ἀτὸ νούκ' οὐ δερφούα Ηλίου, περβέτζμε ντὲ Σάρεπτα βέντ τὲ Σιδόνεσε μπὲ φρούαν' ἐθέ.

27. Εὐ δὲ σούμε τὲ λεπρόσουρε κένε ντὲ κόχε τὲ προφήτητ Ελισσαίου ντὲ Ἰσραὴλ, ἐ ντογιέ γκά ἀτὰ νούκ' οὐ κερούα, περβέτζμε Νεεμάνιτ Σύροσε.

28. Εὐ σὶ διφούανε κατὸ φίθε σὰ κένε ντὲ συναγούαγ, οὐ φρίνε φίθε μὲ τὲ ζεμερούαρε.

29. Εὐ οὐ γκρένε ἐ ἐ κρίνε ατὲ περγιάστα κιουτέτιτ' ἐ ἐπρούνε ντὲ πούζε τὲ μάλλιτ, τέκ κὲ βένε πινάγια ἐ κιουτέτιτ σὲ τοῦρε, κὲ τὰ γκρεμίτνε ἀτέ.

30. Εὐ αἰ ὄκκι ντὲ πὲρ μὲς τὲ τοῦρε, ἐ ἴκου.

31. Εὐ ζίριτι ντὲ Καπερναοῦμ, κιουτέτ τὲ Γαλιλαίεσε' ἐ διδάξετ ἀτὰ τὲ σέτουνατε.

32. Εὐ τζιουδίτείγνε πὲρ διδαχὴ τὲ τίγ κὲ οὐ πέν' σὲ ψὲ διδαχὴ ἐτίγ ἴτ' μὲ ἐξουσί, ἐ μὲ οὐρδερ.

33. Εὐ ἴστε ντὲ συναγούαγ νιέ νιερί κὲ κίτ' Σπίρτ τὲ δαίμονιτ σὲ πεφέρε, ἐ πρίτι μὲ ζὲ τὲ μάδ.

34. Εὐ θόστε' λένα, τζέμι νὰ τὲ πέγεμε μὲ τί Ἰησοῦ Ναζαρινὸ; ἢ

Οες νὰ ἀπολέσης ἡμᾶς; σὲ γνωρίζω τίς εἶσαι· ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ.

35. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Σιώπα, καὶ ἐξέλθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ τὸ δαιμόνιον ἐρρίψεν αὐτὸν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, χωρὶς νὰ βλάβῃ αὐτὸν παντελῶς.

36. Καὶ ἐξεπλάγησαν πάντες, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τίς εἶναι ὁ λόγος οὗτος, ὅτι μετὰ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως προστάζει τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καὶ ἐξέρχονται;

37. Καὶ διεδίδετο φήμη περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

38. Σηκωθεὶς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος· ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἐκρατεῖτο ὑπὸ πυρετοῦ μεγάλου· καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς.

39. Καὶ σταθεὶς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησε τὸν πυρετὸν, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· καὶ παρευθὺς σηκωθεῖσα ὑπερέτει αὐτούς.

40. Ἐνῶ δὲ ἔδυσεν ὁ ἥλιος, πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας ὑπὸ διακρόων νόσων, ἔφεραν αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν· ἐκεῖνος δὲ ἐπιθέσας τὰς χεῖρας εἰς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, ἐθεράπευσεν αὐτοὺς.

41. Ἐξέρχοντο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα καὶ λέγοντα, Ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν αὐτὰ δὲν ἄφινε νὰ λαλῶσιν, ἐπειδὴ ἐγνώριζον αὐτὸν ὅτι εἶναι ὁ Χριστὸς.

42. Καὶ ὅτε ἐγεινεν ἡμέρα, ἐξελθὼν ὑπῆγεν εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτὸν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ· καὶ ἐκράτουν αὐτὸν, διὰ νὰ μὴ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν.

43. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις πρέπει νὰ

ἔρδῃ νὰ πρίτζ νέβει; οὖνε τὲ δι τζίλι γὲ τίγ, Σίνγτι ἰ Περντίσε.

35. Ε ε κερτόι ἀτέ Ιησοῦ, ε ἰ θά, πουσίδ, ε διλλ γκά αἰ. Ε σι ε ὄτιου ἀτέ μπέ δε ἰ παούδι, δόλι γκά αἰ πὰ πέρε ντονιέ τὲ κέλι.

36. Ε τρομάζνε τὲ φίθε, ε κουβεν-τόιγνε νιέρι μὲ γιάτερινε, ε θόσνε, τζέστε κεγίθ ογιάλε, κέ μὲ οὔρδερ, ε μὲ φουκί πορσιτ Σπίρτερετ' ε πε-φέρα, ε δάλλενε;

37. Ε ζέρ' ἰ τίγ βέιγ τοῦκ' ε περ-χάιπουρε μπέ τζδὸ θέντ, μπέ τζδὸ ἄνε.

38. Ε σι οὐ γκρέ γκά συναγόγι, χίρι ντέ ὄτεπι τὲ Σίμονιτ, ε θγιέχερα ε Σίμονιτ μπάχειγ γκά νιέ ἔθε ε κέκε, ε ἰ λιούτεϊγν' ἀτίγ περ ἀτέ.

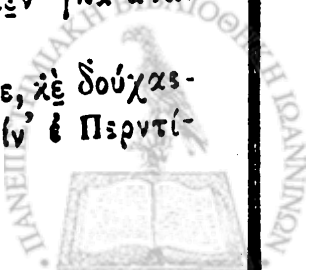
39. Ε σι οὐ χίας μπι τὲ, ἐπορ-σίτι ἔθενε, ε ἐλιά ἀτέ ἄτε τζάστ, ε ἀγιο οὐ γκρέ, ε οὐ ὄερπέν ἀτοῦρε.

40. Ε σι περεντόι Διέλι, φίθε πὰ χίσνε τὲ σεμούρε, μὲ τζδὸ φάρε σε-μούτερα, ἰ πίγν' ἀτὰ τέκ αἰ, ε αἰ σι βιγ δούαρτε μπι τζ δὸ νιέ γκά ἀ-τὰ, ἰ ὄερὸν ἀτὰ.

41. Ε δὲ δαιμόνετε δίλλε γκά ὄοῦμε, ε θερρίσνε, ε θόσνε· σὲ τί γὲ Κρίσττι ἰ πέρρι ἰ Περντίσε, ε ἰ κερ-τόν, ε νοῦκ' ἰ λίγτε ἀτὰ τὲ θόσνε, σι κούντρο' ἐδίγνε, κέ αἰ ἔστε Κρίσττι.

42. Ε σι οὐ χδί, δόλι ε θάτε ντέ θέντ ἐρημῖ, ε τούμετ' ἐκερκίγν' ἀ-ε, ε ἐρδε γγέρα τέκ κέ αἰ, ε ἐμ-πάϊγν' ἀτέ κέ τὲ μὸς ἴκεν γκά ἀτὰ.

43. Ε αἰ οὐ θά ἀτοῦρε, κέ δούχα-τε τὲ Βαγγελίε μπρετερίν' ε Περντί-

εὐαγγελίσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ εἰς τοῦτο εἶμαι ἀπεσταλμένος.

44. Καὶ ἐκήρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.

Κεφ. ε'. 5.

ΕΝΩ δὲ ὁ ὄχλος συνέθλιβεν αὐτὸν διὰ τὴν ἀκοήν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ἴστατο πλησίον τῆς λίμνης Γεννησαρέτ.

2. Καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἰστάμενα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἀλιεῖς ἀποθάντες ἀπ' αὐτῶν ἐξέπλυναν τὰ δίκτυα.

3. Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, τὸ ὅποιον ἦτο τοῦ Σίμωνος, παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἀπομακρύνῃ αὐτὸ ὀλίγον ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους.

4. Καθὼς δὲ ἔπαυσε λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα, Ἐπανάγαγε τὸ πλοῖον εἰς τὰ βαθέα, καὶ ρίψατε τὰ δίκτυα ὑμῶν διὰ τὴν ὄψαυση.

5. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιᾶσαντες δὲν ἐπιιάσαμεν οὐδέν· ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τῷ λόγῳ σου θέλω ρίψαι τὸ δίκτυον.

6. Καὶ ἀφ' ἑκαμῶν τοῦτο, συνέκλεισαν πλῆθος πολὺ ἰχθύων, καὶ διεσχίζετο τὸ δίκτυον αὐτῶν.

7. Καὶ ἕκαμον νεῦμα εἰς τοὺς συντρόφους τοὺς ἐν τῷ ἄλλῳ πλοίῳ, διὰ τὴν ἔλθωσι νὰ βοηθήσωσιν αὐτούς· καὶ ἦλθον, καὶ ἐγέμισαν ἀμφοτέρω τὰ πλοῖα, ὥστε ἐβυθίζοντο.

8. Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων Πέτρος, προσέπετε πρὸς τὰ γόνατα τοῦ Ἰησοῦ, λέγων, Ἐξέλθε ἀπ' ἐμοῦ, διότι εἶμαι ἄνθρωπος ἁμαρτωλός, Κύριε.

9. Ἐπειδὴ ἐκπληξίς κατέλαβεν

σε, ἐ δὲ ντὲ τὲ τγιέρατε κιουτέτε, σὲ πὲρ χετὲ γιάμ. δερφούαρε.

44. Ε διδάξτε ντὲ συναγόγε τὲ Γαλιλαίεσε.

Κρίε Επέσετε, ε'. 5.

Ε οὐ πὲ κούρ οὐ περμπεγιούαδ τούρμα τὲ διγιόγνε φγιαλέν' ἐ Περντίσε, ἐ ἀτὶ ρίγτε μπάνε φιόλλιτ σὲ Γεννησαρέτιτ.

2. Ε πὰ δι βάρκα χὲ ἴσνε μπάνε τὲ φιόλλιτ, ἐ πισχετόρετε σὶ δούαλε γκά ἀτὸ, λιάγνε ργιέτετε.

3. Ε σὶ χίρι ντὲ νιὲ γκά ἀτὸ βάρκα χὲ κὲ ἐ Σίμονιτ, ἰ θόττε τὲ λιαρφὸν πάζεζε γκά δέου, ἐ ντένι ἐ διδάξτε τούρμετε γκά βάρκα.

4. Ε σὶ πουσόι γκά διδαχία ἰ θόττε Σίμονιτ, χίικνι μὲ πρέντα ντὲ φιόλ, ἐ ὅτιρι ργιέτετε τούαγ πὲρ φιά.

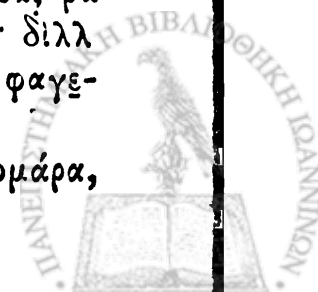
5. Ε γιου περφέιφκ Σίμωνι, ἐ ἰ θότ' ἀτιγ' δάσκαλ, φίθε νάτενε οὐ μουντούαμ, ἐ νούχε ζούμ. φὲ, ντόνιε σὲ μὲ φγιαλένε τέντε τὲ ὅτιε ργιέτινε.

6. Ε σὶ πένε χετὲ οὐ μπίλε νιὲ τούρμ' ἐμάδε πισκετ, ἐ οὐ τζίρειγ ργιέτι τούρε.

7. Ε οὐ πένε ἰσάρετ σόλεβετ χὲ κένε ντὲ τγιέτερενε βάρχε, τὲ βίγνε, ἐ τοῦ ντίγνε ἀτούρε· ἐ ἔρδε ἐ ἰμπούσνε τὲ δι βάρκατε, σὰ χὲ μπίτεσιν' ἀτό.

8. Ε σὶ πὰ Σίμων Πέτρου, ρὰ ντέρ χέμπε τὲ Ἰησοῦιτ, ἐ ἰ θόσ' διλλ γκά μέγε, ζότ, σὲ γιάμ νιερί φαγετούαρ.

9. Σὲ ψὲ ἐ ζούρι ἀτὲ τρομάρα,

αὐτὸν καὶ πάντα τοὺς μετ' αὐτοῦ, διὰ τὴν ἄγρην τῶν ἰχθύων τὴν ὀπί-
αν συνέλαβον·

10. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, τοὺς υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, οἵτινες ἦσαν σύντροφοι τοῦ Σίμωνος. Καὶ εἶπε πρὸς τὴν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπου θέλεις ἀγρεύει.

11. Καὶ ἀποῦ ἔρρεαν τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀρῆσαντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτόν.

12. Καὶ ἐνῶ ἦτο ἐν μιᾷ τῶν πλοίων, ἰδοὺ ἀνθρώπου πλήρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσε κατὰ πρόσωπον, καὶ παρεκάλει αὐτόν, λέγων, Κύριε, εἰάν θέλησ, δύνασαι νὰ με καθάρησ.

13. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἤγγισεν αὐτόν, καὶ εἶπε, Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς ἡ λέπρα ἔρυγεν ἀπ' αὐτοῦ.

14. Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτόν νὰ μὴ εἴπῃ τοῦτο πρὸς μηδένα· ἀλλ' ὕπαγε, λέγει, καὶ δεῖξον σεαυτὸν εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε πρὸς τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

15. Ἀλλ' ἔτι μᾶλλον διήρχετο ἡ φήμη περὶ αὐτοῦ· καὶ συνηθροίζοντο ὄχλοι πολλοὶ, διὰ νὰ ἀκούωσι, καὶ νὰ θεραπεύωνται ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν.

16. Αὐτὸς δὲ ἀπεσύρετο εἰς τὰς ἐρήμους, καὶ προσήχετο.

17. Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἐνῶ αὐτὸς ἐδίδασκεν, ἐκάθηντο Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἵτινες εἶχον ἔλθει ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ δύναμις Κυρίου ἦτο εἰς τὸ νὰ λατρεύῃ

ἐδὲ ἀτὰ καὶ κένε πᾶσαι με ἀτὲ, γὰρ φιλία εἰ μάδε εἰ πίσκετ καὶ ζούνε.

10. Αὐτοῦ εἰ δὲ Ἰάκωβον εἰ δὲ Ἰωάννην. τὲ πῖγτ' εἰ Ζεβεδέουσι, καὶ κένε σῖδουε τὲ Σίμονιτ, εἰ ἰ θότ' Ἰησοῦσι Σίμονιτ' μὴσ οὐ τρέμπ σὶ σὸτ δὲ εἰ πάρε, δὲ τὲ ζετζ νιέρεζ.

11. Εἰ σὶ χόλνε θάρκατῃ μπε δὲ, ἰ λιάνε τὲ φίθα, εἰ θάνε πᾶσ-σίγ.

12. Εἰ οὐ πῆ κούρ φέντεϊγ ἀτὲ ντῆ νιῆ κιουτέτ, γιὰ εἰ ἐγιέν νιῆ νιερὶ μπλιούαρῃ με λέπρε, εἰ πὸκα πᾶ Ἰησοῦνε ῥᾶ περμπις, εἰ ἰ λιούταϊγ, εἰ ἰ θότ' ζότ, ντῆ δᾶτζ μούντ τὲ με κερότζ.

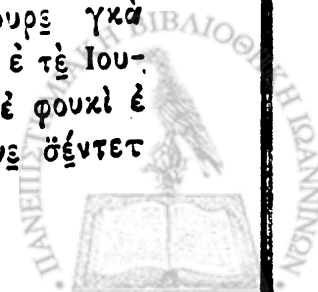
13. Εἰ ντέρι δόρρενε, εἰ σὶ εἰ ζοῦρι ἀτὲ με δόρρε, ἰ θᾶ δούα κερόου, εἰ ἄτῃ τζῖστ ἰκου λέπρα πρέϊγ σίγ.

14. Εἰ ἀτὲ εἰ πορσίτι ἀτὲ τὲ μὸσ θότ' νιερλουτ' πὸ χαίδε εἰ δεφτὸ θέτεχενε τέντε πρίφτιτ, εἰ σπγιέρε δουρετίνε πέρ τὲ κερούαρῃ τᾶτ, σὶ κούντρε πορσίτι Μωϋσίου πέρ μαρτυρὶ τὲ τούρε.

15. Εἰ ζέρι περχάπειγ με τέπερ κουδὸ, εἰ μπεγίδεσνε σούμε τούρμε τὲ διφίβιγνε, εἰ τὲ σερνιόννε πρέϊγ σὶ γκα σερμόντετ' ἔτοῦρε.

16. Ἰὸ ἀτὲ στερμέγγειγ ντῆ θέντε καὶ θάνε νιέρεζ, εἰ φάλειγ.

17. Εἰ οὐ πῆ νιῆ δίτε τᾶχ διδάξ ἀτὲ, εἰ ρίγνε φαρισέϊγτε, εἰ δὲ δασκᾶλετ' εἰ νόμιτ καὶ κίτνε ἄρδουρε γκα τζόδ φῖατ τὲ Γαλιλαίεσε, εἰ τὲ Ἰουδαίεσε, εἰ τὲ Ἱερουσαλίμιτ, εἰ φουκὶ εἰ Ζότιτ καὶ ἀτγῆ, πέρ τὲ δένε σέντετ

αὐτοῦς.

18. Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο παραλυτικός· καὶ ἐζήτουν νὰ φέρωσιν αὐτὸν ἔσω, καὶ νὰ θέσωσιν ἐνώπιον αὐτοῦ.

19. Καὶ μὴ εὐρόντες διὰ ποίας εἰσόδου νὰ φέρωσιν αὐτὸν ἔσω ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ διὰ τῶν κεραμίδων κατεβίβασαν αὐτὸν μετὰ τοῦ κλινιδίου εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ.

20. Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄνθρωπε, συγκεχωρημένοι εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι σου.

21. Καὶ ἤρχισαν νὰ διαλογίζωνται οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες, Τίς εἶναι οὗτος, ὅστις λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται νὰ συχωρῇ ἁμαρτίας, εἰμὴ ὁ μόνος ὁ Θεός;

22. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀπεκρίθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις σας;

23. Τί εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἶπω, Συγκεχωρημένοι εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἶπω, Σηκώθητι καὶ περιπάτει;

24. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συχωρῇ ἁμαρτίας, (εἶπε πρὸς τὸν παραλυτικόν)· Πρὸς σὲ λέγω, Σηκώθητι, καὶ σήκωσον τὸ κλινιδίόν σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

25. Καὶ παρευθὺς ἐγερθεὶς ἐνώπιον αὐτῶν, ἐσήκωσε τὸ κλινιδίον ἐφ' οὗ κατέκειτο, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν.

26. Καὶ ἔκστασις κατέλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες, Ὅτι ἐ-

αὐτοῦρεβεν.

18. Ε γιά τζὰ νιέρεζ πίγνε ντέ νιέ ὄτρατ νιέ νιερί τῆ μπάιγτουρε, ἐ κερκόιγνε τὰ ὄπιγν' ἀτέ πρέντα, ἐ τὰ βίγνε περπάρα τίγ.

19. Ε σὶ νούχε φένε οὔδε γκά τὰ κλίονε ἀτέ, πέρ τούρμε τῆ μάδε ἀε κῆ, χίπνε μπί ὄτεπί, ἐ ἐλλεσοῦαν' ἀτέ πάσχε με ὄτρατ γκά κεραμίδετς, ντέ μες τῆ ὄτεπίσε περπάρα Ἰησοῦιτ.

20. Ε σὶ πὰ πέσεν' ἐτοῦρε, ἰ θότ' ἀτίγ' ὦ νιερί, τῆ γιάνε ντεγίερε τίγ φάγετ' ἐτούα.

21. Ε Γραμματεῖγτε νίνε τῆ μεντόνειγνε, ἐ τῆ θότνε τζέῶτε κούιγ κῆ φλέτ βλασφιμίρα; κούῶ μουντ τῆ ντεγέγε φάγετε, περβέτζμε βέτεμε Περντίσε;

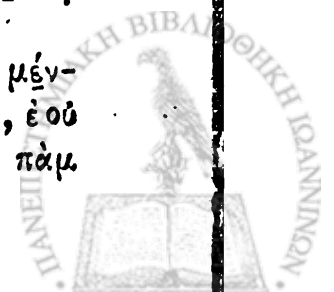
22. Ε Ἰησοῦι σὲ ψὲ κουπετόλ σιλοῖτ' ἐτοῦρε, οὐ περφέτζκ, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε ψὲ μεντόνε ντέ ζέμερα τού-αίγ;

23. Τζίλια εῶτε με κολάιγτε, τῆ θόμ' τῆ κίφινε τεγίερε φάγετ' ἐ τούα, ἀ τῆ θόμ, γκρέου, ἐ ἔτζε;

24. Πὸ κῆ τῆ ὄιγνι σὲ ἰ κίρρι νιερίουτ κῆ ἐξουσι τῆ ντεγέγε φάγετε μπί δὲ (ἰ θότῆ σὲ μπάιγτουριτ) τί τῆ θόμ, γκρέου, ἐ μερὸ ὄτρατνε τέντ, ἐ χάλγδε ντέ ὄτεπί τέντε.

25. Ε σὶ οὐ γκρὲ ἀτε τζάστ περπάρα φίθεβεν, μόρρι ὄτρατθινε κῆ δέρφειγ μπέ τῆ, ἐ θάτε ντέ ὄτεπί τῆ τίγ τούκ' ἐλεβδούαρε Περντίνε.

26. Ε τζιουδίτεγνε, ἐ λίγνε μέντε τῆ φίθε, ἐ λεβδούγνε Περντίνε, ἐ οὐ μπούσνε φρίκετ, ἐ θόσνε, σὲ πάμ

δομεν παράδοξα σήμερον.

27. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ εἶδε τελώνην τινα Λευὴν τὸ ὄνομα, καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀκολούθει μοι.

28. Καὶ ἀφήσας ἅπαντα, ἐσηκώθη καὶ ἠκολούθησεν αὐτόν.

29. Καὶ ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Λεῦθς ὑποδοχὴν μεγάλην ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦτο πλῆθος πολὺ τελωνῶν, καὶ ἄλλων, οἵτινες ἐκάθηντο μετ' αὐτῶν εἰς τὴν τράπεζαν.

30. Καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες, Διὰ τί μετὰ τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν τρώγετε καὶ πίνετε;

31. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Δὲν ἔχουσι χρειαὴν ἰατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πάσχοντες.

32. Δὲν ἦλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

33. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Διὰ τί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου νηστεύουσι συχνά, καὶ κάμνουσι δεήσεις, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ ἰδικαὶ σου τρώγουσι καὶ πίνουν;

34. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Μήπως δύνασθε νὰ κάμνητε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος νὰ νηστεύωσιν, ἐνὸς ἡμέρας μετ' αὐτῶν ὁ νυμφίος;

35. Θέλουσιν ὁμοῦς ἐλθεῖ ἡμέρας, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος· τότε θέλουσι νηστεύσει ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

36. Ἐλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτούς, Ὅτι οὐδεὶς βάλλει ἐπίρραμμα ἱματίου νέου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μὴ, καὶ τὸ νέον σχίζει, καὶ μετὸ παλαιόν δὲν συμφωνεῖ τὸ ἐπίρραμμα

τζίουδῖρα σὸτ.

27. Ἐ πασαντάγ δόλι, ἐ πὰ νιέ κουμερκιάρ, κὲ κιούγαεῖγ Λεβι, κὲ βίγτε μπὲ κουμέρκ, ἐ ἰ θὰ ἀτίγ, ἔγια πὰς μέγε.

28. Ἐ σὶ λιά τὲ φίθα, οὐ γκρέ, ἐ βράτε πὰς τίγ.

29. Ἐ ἰ πῆρι φοῦτὶ τὲ μάδε ἀτίγ Λεβίου ντὲ ὅτεπὶ τὲ τίγ, ἐ ἴσνε τούρ- με κουμερκιάρεβετ ἐμάδε, ἐ πότσεσ τεγιέρε, κὲ κένε με τὲ πᾶσχε ντὲ με- σάλε.

30. Ἐ μτζόγνε Γραμματίγτ' ἐτούρε, ἐ δὲ Φαρισεῖγτε μπὲ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ οὐ θόσνε· ψὲ χίτὶ ἐ πῆι πᾶσχε με κουμερκιάρε, ἐ με φαγετόρε;

31. Ἐ δὲ Ἰησοῦ οὐ περφέϊκ, ἐ οὐ θὰ ἀτούρε· νούχε δούχαενε τὲ ὅεντό- ὅετε γιατρό, πὸ ἀτὰ κὲ κένε τὲ κέϊκ.

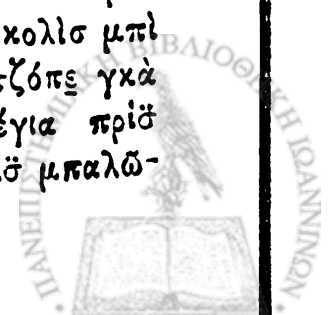
32. Νούκ' ἄρτζε τὲ θεβέρε τὲ δρέιγ- τετε ντὲ μετανί, πὸ φαγετόρετε.

33. Ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θὰν ἀτίγ, ψὲ μα- θητίτ' ἐ Ἰωάννητ' ἀστου ἐ δὲ ἀτὰ τὲ Φαρισεῖγτετ ἀφερόγενε νέντουρε, ἐ δὲ φάλενε, ἐ τὲ τούτε χάνε ἐ πίνε;

34. Ἐ δὲ ἀτὸ οὐ θότ' ἀτούρε· μὸς μούντινι γιούβετ τὲ πῆνι ὀόχετ' ἐ δέντεριτ τ' ἀφερόγενε κούρ κένε δέν- τερινε μπάνε τὲ τούρε;

35. Πὸ δὸ τὲ βίγνε δίτ, κούρ τὲ μίρρετε δέντερι γκὰ ἀτὰ, ἐ ἀχίε- ρε μπὰ τὸ δίτ δὸ τ' ἀφερόγενε.

36. Ἐ οὐ θότ' ἀτούρε ἐ δὲ παρα- βολὶ κὲ ντονιέ νιερί νούχε κολισ μπὶ νιέ ρόπε τὲ βγιέτρε νιέ τζόπε γκὰ ρόπε τὲ ρὲ ἐ ντὲ μὸς ἐ βέγια πρίτ τὲ βγιέτερενε ἐ νούκ' οὐγδίσ' μπαλῶ-

τὸ ἀπὸ τοῦ νέου.

37. Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ὁ νέος οἶνος θέλει σχίσει τοὺς ἀσκοὺς, καὶ αὐτὸς θέλει ἐκχυθῆ, καὶ οἱ ἀσκοὶ θέλουσι φθαρθῆ.

38. Ἀλλὰ πρέπει νὰ θάλληται ὁ νέος οἶνος εἰς ἀσκοὺς νέους· καὶ ἀμφοτέρα διατηροῦνται.

39. Καὶ οὐδεὶς ἀφοῦ πῖνῃ οἶνον παλαιὸν, θέλει εὐθύς νέον· διότι λέγει, Ὁ παλαιὸς εἶναι καλῆτερος.

Κεφ. 5. 6.

ΚΑΤΑ δὲ τὸ δευτερόπρωτον σάββατον διέβαινον αὐτὸς διὰ τῶν σπαρτῶν καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀνέσπων τὰ στάχυα, καὶ ἔτρωγον, τρίβοντες μὲ τὰς χεῖρας.

2. Τινὲς δὲ τῶν φαρισαίων εἶπον πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί πράττετε ὅ,τι δὲν συγχωρεῖται νὰ πράττητε ἐν τοῖς σάββασι;

3. Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ τοῦτο δὲν ἀνεγνώσατε τὸ ὅποιον ἔπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὁπότε ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες;

4. Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔλαθε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι συγκεχωρημένον νὰ φάγωσιν εἰμὴ μόνοι οἱ ἱερεῖς;

5. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κύριος εἶναι καὶ τοῦ σαββάτου.

6. Καὶ πάλιν ἐν ἄλλῳ σαββάτῳ εἰσῆλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐδίδασκε· καὶ ἦτο ἐκεῖ ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ἡ δεξιὰ χεὶρ ἦτο ξηρά.

μα ἐρέ.

37. Ἐ ἄς ντοινῆ νούκε βῆ βέρρῃ τῆ ρῆ ντῆ κατζούπε τῆ βγιέτερα, μὰ ντῆ βούφτε δὸ τῆ ὀπόγε βέρρα ἐ ρῆ κατζούπετε, ἐ δὲ ἀγιὸ δὸ τῆ δέρδετε, ἐ δὲ κατζούπετε δὸ τῆ χουμπάσενε.

38. Πὸ βέρρῃν' ἐ ρῆ ντῆ κατζούπε τῆ ρὰ δούχαετῆ τὰ βέμε ἐ τῆ δία δὸ τῆ ρούχαενε.

39. Ἐ ἄς ντοινῆ κῆ πὶ βέρρῃ, τῆ βγιέτερε ἄτε τζάστ δὸ τῆ ρῆ· σὲ ψῆ θότε· ἐ βγιέτερα ἔστε μὲ μίρρῃ.

Κρίε Εφιάστετε, 5. 6.

Ἢ τῆ πάρενε ὀετοῦνε κῆ κὲ γκὰ ἐ δίτα δίτε ἐ πάσχεσε, οὐ ντὸδ τῆ ὀκὸν ντῆ πῆρ μῆς τῆ ἄρραβετ σῆ μπγιέλα, ἐ μαθητί' ἐτίγ μπεγίδνε κάλσε, ἐ σὶ ἰ φερκόιγνε μὲ δούαρρ, ἰ χαίγνε.

2. Ἐ τζὰ γκὰ φαρισείγτε οὐ θάν' ἀτουρε· ψῆ πῆνι γιούβετ ἄτε κῆ νούκ' ἔστε ντεγίερε τῆ πῆνετε ντῆ τῆ ὀετοῦνε;

3. Ἐ οὐ περφέιτκ ἀτουρε Ἰησοῦ. ἐ οὐ θὰ, ἄς κῆτε νούκε διαβάστε κῆ κῆρι Δαβίδι, κούρ πάτι οὐ ἄτ, ἐ δὲ ἀτὰ κῆ κένε μὲ τῆ πάσχε.

4. Κιουῖ χίρι ντῆ ὀτεπὶ τῆ Περντίσε, ἐ μὸρρι πούχετ' ἐ πρόθεσιτ ἐ ἰ χάγκρι, ἐ οὐ δὰ ἐ δὲ ἀτουρε κῆ κένε μὲ τῆ πάσχε κῆ ἀτὸ σῆστε ντεγίερε τὶ χάγε ἰερί, περβέτζμε πρίφτερετ.

5. Ἐ οὐ θὸδ ἀτουρε· κῆ ἰ πῆρρι ἰ ἰερίουτ ἔστε Ζὸτ ἐ δὲ ἰ σῆ ὀετοῦνεσε.

6. Ἐ οὐ ντὸδ ἐ δὲ ντῆ τγιάτερ τῆ ὀετοῦνε τῆ χῖν ἄτ ντῆ συναγούαγ, ἐ τῆ διδάξ, ἐ ἀτγῆ κῆ ἰε ἰερί κῆ κῆ δὸρρῃν' ἐ δγιάστετε τῆ θάτε.

7. Παρετήρουν δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἂν ἐν τῷ σαββάτῳ θέλῃ θεραπεύσει, διὰ τὸ νὰ εὕρωσι κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ.

8. Αὐτὸς ὁμοίως ἐγνώριζε τοὺς διολογισμοὺς αὐτῶν· καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἔχοντα ζῆρὰν τὴν χειρᾶ, Σηκώθητι, καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον. Καὶ ἐκείνος σηκωθείς, ἐστάθη.

9. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτοῦς, Θέλω σᾶς ἐρωτήσῃ τι, εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἀγαθοποιήσῃ τις ἐν τοῖς σάββασιν, ἢ νὰ κακοποιήσῃ; νὰ σώσῃ ψυχὴν, ἢ νὰ ἀπολέσῃ;

10. Καὶ περιβλέψας πάντας αὐτοῦς εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἐκτείνων τὴν χειρὰ σου. Ὁ δὲ ἔκαμεν οὕτως καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡς ἡ ἄλλη.

11. Αὐτοὶ δὲ ἐπλήθησαν μανίας καὶ συνωμίλουν πρὸς ἀλλήλους, τί νὰ κάμωσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12. Ἐν ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος νὰ προσευχηθῆ· καὶ διενυκτέρευεν ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ.

13. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, ἔκραξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· καὶ ἐξέλεξεν ἐξ αὐτῶν δώδεκα, τοὺς ἑποίους καὶ ὠνόμασεν ἀποστόλους.

14. Τὸν Σίμωνα τὸν ὀνομαζόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον,

15. Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν.

16. Ἰούδαν τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην, ὅστις καὶ ἔγεινε προδότης.

17. Καὶ καταβάς μετ' αὐτῶν, ἐστάθη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ· καὶ παρή-

7. Ἐ ἐβῆστρόϊγνε ἀτὲ γραμματέ-
ιγτε, ἐ δὲ Φαρισεῖγτε ντ' ἐσῆρὸν τὲ
σῆτούνε, καὶ τί φείγν' ἀτιγ τὲ σῆάρε.

8. Ἐ ἀτὶ ἰδιγ συλοήτ' ἐτούρε, ἐ ἰ
θότ' ἀτιγ ἱερίουτ καὶ ζῆσ δόρρνε τὲ
θάτ' γκρέου ἐ κεντρό ντὲ μὲς' ἐ δὲ
ἀτὶ οὐ γκρέ, ἐ κεντρό μπε καὶ μπε.

9. Οὐ θότ ἀδὰ ἱησοῦ ἀτούρε' δὸ
τοῦ πιεσ γιούβετ ἱε φιάλι ἐστ' ἐ
οὔδεσε τὲ σῆτούνε τὲ πέγεμε τὲ
μῆρρε, ἀ τὲ πέγεμε τὲ καίτ, τὲ σόσγε-
με σπῆρτ, ἀ τὰ χουμπάσεμε;

10. Ἐ σὶ οὐ κθίε ἐ βεστρότ φῆθ'
ἀτὰ, ἰ θά ἱερίουτ ντέγ δόρρνε τέν-
τε, ἐ δὲ ἀτ πῆρι σὶ ἰ θά' ἐ γιού πῆ
δόρρα ἐτιγ ἐσῆντόσε σὶ ἐ δὲ τγιέτερα.

11. Ἐ ἀτὰ οὐ μπούσνε γκα πικε-
λίμ, ἐ κουβεντόϊγνε ἱερί με γιάτε-
ρινε, τζφάρε πούνε τί πῆϊγνε ἱησοῦτ.

12. Ἐ οὐ πῆ μπά τὸ δῖτ δόλι ντὲ
μάλλ τὲ φάλιγ, ἐ σκόντε φῆθῆ νάτε-
νε μπε τὲ φάλλε τὲ Περντίτε.

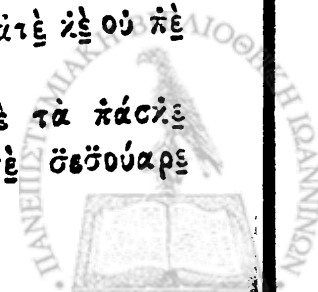
13. Ἐ κούρ οὐ καὶ ἐ οὐ πῆ δῖτε,
θύρρι μαθητίτ' ἐτιγ, ἐ σὶ ζφῆδι γκα
ἀτὰ διμπεδγιέτε μπά τὰ δὰ ἐ δὲ ἔ-
μερινε Ἀποστόϊγ.

14. (Σίμωνε καὶ ἰ βουρι ἐμερινε Πέ-
τρο ἐ δὲ Ἀνδρέανε βελάτ' ἐτιγ, Ἰά-
κωβονε ἐ δὲ Ἰωάννε, Φίλιππονε, ἐ δὲ
Βαρθολομαῖονε.)

15. Ματθαῖονε ἐ δὲ Θωμάνε, Ἰά-
κωβονε τὲ πῆρρ' ἐ Ἀλφαιόσε, ἐ δὲ
Σίμωνε καὶ θούχαετὲ Ζηλωτῆ.

16. Ἰούδνε τὲ πῆρρ' ἐ Ἰακωβοῖτ,
ἐ δε Ἰσκαριότνε Ἰούδε' ἀτὲ καὶ οὐ πῆ
προδότ.)

17. Ἐ σὶ ζπῆριτ με τὰ κάσκα
κεντρότ ντὲ ἱε βῆντ τὲ σῆσούρε

σαν ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλη-
θος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰου-
δαίας καὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ τῆς παρυ-
λίας Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἵτινες ἦλθον
διὰ τὸ ἀκούσασιν αὐτὸν, καὶ νὰ ἰα-
τρευθῶσιν ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν.

18. Καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ὑπὸ πνευ-
μάτων ἀκαθάρτων· καὶ ἐθεραπεύοντο.

19. Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει νὰ
ἐγγίξῃ αὐτόν· διότι δυνάμεις ἐξήρχε-
το παρ' αὐτοῦ, καὶ ἰάτρους πάντας.

20. Καὶ αὐτὸς σηκώσας τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐ-
τοῦ, ἔλεγε, Μακάριοι σεῖς οἱ πτωχοί,
διότι ὑμετέρχειναι ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ.

21. Μακάριοι οἱ πεινῶντες τώρα,
διότι θέλετε χορτασθῆναι. Μακάριοι οἱ
κλαίοντες· τώρα, διότι θέλετε γελάσαι.

22. Μακάριοι εἰσθε ὅταν σᾶς μι-
σήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν σᾶς
ἀφορίσωσιν, καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκ-
βάλωσι τὸ ὄνομά σας ὡς κακόν, ἐνε-
κεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

23. Χαίrete ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ
καὶ σκιρτήσατε· διότι ἰδοὺ, ὁ μισθός
σας εἶναι πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· ἐπει-
δὴ οὕτως ἔπραττον εἰς τοὺς προφή-
τας οἱ πατέρες αὐτῶν.

24. Πλὴν οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς πλου-
σίους, διότι ἀπηλαύσατε τὴν παρη-
γορίαν σας.

25. Οὐαὶ εἰς ἐτᾶς οἱ κεχορτασμέ-
νοι, διότι θέλετε πεινάσαι. Οὐαὶ εἰς
ἐσᾶς οἱ γελῶντες τώρα, διότι θέλετε
πενθήσαι καὶ κλαύσαι.

26. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, ὅταν πάντες
οἱ ἄνθρωποι σᾶς εὐφημήσωσι· διότι

αὐτὸ ἐστὶν τὸ μαθητῆ· ἐτίγ. ἐ δὲ νιῆ τοῦρμ.
ἐμάδε λαοίτ γκα φίθη βέντ' ἰ Ιου-
δαίσε, ἐ δὲ Ἱερουσαλίμιτ, ἐ δὲ
πρέιγ ἀνεθετ δέτιτ τῆ Τύροσε, ἐ δὲ
τῆ Σιδώνεσε, κῆ κῆτὰ ἔρδετῆ διφιότ-
γνε ἀτῆ, ἐ τῆ ὀερόνισνε γκα σε-
μούντετ' ἐτοῦρε.

18. Ε δὲ ἀτὰ κῆ πιράξιονε γκα
Σπίρτετ ἐ πεφέρα βίγνε ἐ ὀερόνι-
ονε.

19. Ε φίθη λαοίτ κερκόν τὰ ζιγ με
δρόρε, σε ψῆ δίλλτε γκα ἀτ νιῆ φου-
κί, ἐ ἰ ὀερόν τῆ φίθη.

20. Ε ἀτ σὶ γκριγτι σίτε μπῆ μα-
θετίτ' ἐτίγ, οὐ θῆσ' λιούμ. γιού τῆ
θάρφεριτε, σε γιούαγια ἔσῆτε μπρε-
τερία ἐ Περντίσε.

21. Λιούμ. γιού κῆ κῆνι νταστί
οὐ· σε δὲ τῆ φρίχι· λιούμ. γιού κῆ
κιάι νταστί σε δὲ τῆ κῆσνι.

22. Τῆ λιούμουρε δὲ τῆ γένι ἀ-
χίερε κούρ τοῦ ζιόγνε γιούβετ νιῆ-
ρεζίτε, ἐ δὲ κούρ τοῦ θετζιόγνε
γιούβετ, ἐ τοῦ δουνόγνε, ἐ τοῦ
κρέγνε ἔμερινε τούαγ οἱ τῆ λίφκ ἐ
τῆ ντεγῆτε περ σεπέπ τῆ πῆρριτ σε
νιερίουτ.

23. Γεζόνι μπὰ τῆ δίτε, ἐ χίιδι,
σε ψῆ, βεστρήνι σὰ ἐμάδε ἔσῆτε πάφα
γιούαγ ντῆ Κιέλ, σε τῆ τίλιατε πέ-
νε μπῆ προφήτερ πακαλάρετ' ἐτοῦρε.

24. Πὸ βῆ μπῆ γιού τῆ πάσου-
ριτε, σε φεζίμνε τούαγ ἐ μούαρτε.

25. Βῆ μπῆ γιούβετ κῆ γένι
τῆ γκῆσετε· σε δὲ τοῦ βίγε οὐ· βῆ μπῆ
γιούβετ κῆ κῆσνι νταστί, σε δὲ τῆ
χελμόνε, ἐ δὲ τῆ κιάι.

26. Βῆ μπῆ γιούβετ κούρ τοῦ πε-
κόγνε, ἐ τοῦ ντερόγνε νιῆρεζίτε, σε

οὕτως ἔπραττον εἰς τοὺς ψευδοπροφήτας οἱ πατέρες αὐτῶν.

27. Ἀλλὰ πρὸς ἐσᾶς τοὺς ἀκούοντας λέγω, Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς σας· ἀγαθοποιεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς μισοῦσιν·

28. Εὐλογοεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς καταρῶνται· καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐκείνων οἵτινες σᾶς βλάπτουσιν.

29. Εἰς τὸν τύποντά σε ἐπὶ τὴν σιαγῆνα, πρόσφερε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀρχιροῦντος τὸ ἱμάτιόν σου, μὴ ἐμποδίσῃς καὶ τὸν χιτῶνα.

30. Εἰς πάντα δὲ τὸν ζητοῦντα παρὰ σοῦ, δίδε· καὶ ἀπὸ τοῦ ἀρχιροῦντος τὰ σᾶ, μὴ ἀπαίτει.

31. Καὶ καθὼς θέλετε νὰ πράττωσιν εἰς ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ σεῖς πράττετε ὁμοίως εἰς αὐτούς.

32. Καὶ ἐὰν ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντάς σας, ποία χάρις χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀγαπῶσι τοὺς ἀγαπῶντας αὐτούς.

33. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντάς σας, ποία χάρις χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ πράττουσι.

34. Καὶ ἐὰν δανείζητε εἰς ἐκείνους παρ' ὧν ἐλπίζετε πάλιν νὰ λάβητε, ποία χάρις χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς ἁμαρτωλοὺς δανείζουσιν, διὰ νὰ λάβωσι πάλιν τὰ ἴσα.

35. Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς σας, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανείζετε, μηδεμίαν ἀπολαβὴν ἐλπίζοντες· καὶ θέλει εἶσθαι ὁ μισθός σας πολὺς, καὶ θέλετε εἶσθαι υἱοὶ τοῦ Ἰψίστου· διότι αὐτὸς εἶναι ἀγαθὸς πρὸς τοὺς ἀχαρίστους καὶ καχοὺς.

36. Γίνεσθε λοιπὸν οἰκτῆρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατήρ σας εἶναι οἰκτῆρ-

μοῦ τοῦ πέγεινε ντὲ προφήταρ τὲ ῥέμ παπαλάρετ' ἔτοῦρε.

27. Πὸ γιούβετ οὐ θὸμ κὲ διφιόνι· δόι χάσμεριτε τούαίγ' πένι τὲ μίρρε μπά τὰ κὲ νοὺκ' οὐ δούανε γιούβετ.

28. Οὐρόνι ἀτὰ κὲ οὐ νέμγενε γιούβετ, ἐ οὐ μαλεκόγενε· ἐ λιούτουνι πέρ ἀτὰ κὲ οὐ φουτζίτηγενε γιούβετ.

29. Ντὲ ἀτὶ κὲ τὲ τὲ πῆγιερε τίγ με σουπλιάκε ντὲ νιέρενε φάκε, κθεὶ ἀτίγ ἐ δὲ τγιάτερενε· ἐ ἀτίγ κὲ τὲ τὲ μίρρε τίγ φούνενε λεί ἐ δὲ κὲμίσηνε.

30. Τζίλιτ δὸ κὲ τὲ κὲρχόγε, ἐπι· ἐ δὲ ἀτίγ κὲ τὲ μάρρε τὲ τούατε, μὸς γιὰ κὲρχὸ πράπε.

31. Ε δὲ σὶ κούντρε δόιτ' οὐ πέγενε νιέρεζιτε γιούβετ, ἀστοῦ πένι ἐ δὲ γιούβετ ἀτοῦρε.

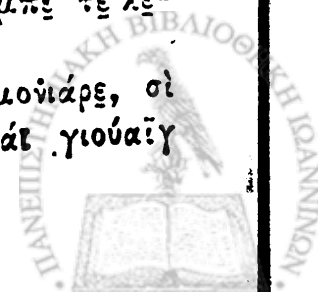
32. Ε νιέστε κὲ τὲ δόι ἀτὰ κὲ οὐ δούανε γιούβετ, τζδουρετι λίνι γιούβετ; σὲ ψὲ ἐ δὲ φαγετόρετε δούανε ἀτὲ κὲ ἰ δὸ ἀτά.

33. Ε ντέστε κὲ τὲ πένι τὲ μίρρε μπά τὰ κὲ οὐ πέγενε γιούβετ τὲ μίρρε, τζπάγε λίνι γιούβετ; σὲ ψὲ ἐ δὲ φαναχιάρετε τὲ τίλιατε πέγενε.

34. Ε ντέστε κὲ τὲ χούανι μπά τὰ κὲ λίνι ὁμούθ κὲ τί μίρρε πράπε, τζπάγε λίνι γιούβετ; σὲ ψὲ ἐ δὲ φαγετόρετε χούαγενε φαγετόρεβετ, κὲ τὲ μάρρενε τὲ τίλιατε.

35. Πὸ τὲ δόι χάσμεριτε τούαίγ ἐ τοῦ πένι τὲ μίρρε, ἐ τὲ χούανι πὰ ὁμούθ τὲ μίρρε γὲ· ἐ δὸ τὲ γέτε πάφα γιούαγ ἐμάδε, ἐ δὸ ἰνι τὲ πίγτ' ἐ σὲ λιάρπιτ, σὲ ψὲ ἀτὶ ἔστε ἰ μίρρε μπά τὰ κὲ ἐ μτζόγενε, ἐμπὲ τὲ κὲ κίνγ.

36. Πένουνι δὰ λετγμοιάρε, σὶ κούντρε ἔστε ἐ δὲ παπάι γιούαίγ

μων.

37. Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ δὲν θέλετε κριθῆ· μὴ καταδικάζετε, καὶ δὲν θέλετε καταδικασθῆ· συγχωρεῖτε καὶ θέλετε συγχωρηθῆ.

38. Δίδετε, καὶ θέλει δοθῆ εἰς ἑσᾶς· μέτρον καλὸν, πεπιεσμένον καὶ συγκεκαθισμένον καὶ ὑπερεκχυόμενον θέλουσι δώσει εἰς τὸν κόλπον σας· διότι μὲ τὸ αὐτὸ μέτρον μὲ τὸ ὁποῖον μετρεῖτε, θέλει ἀντιμετρηθῆ εἰς ἑσᾶς.

39. Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτούς· Μήπως δύναται τυφλὸς νὰ ὁδηγῆ τυφλόν; δὲν θέλουσι πέσει ἀμφοτέροι εἰς ἑσῆρον;

40. Δὲν εἶναι μαθητῆς ἀνώτερος τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ· πᾶς δὲ τετελειωποιημένος θέλει εἶσθαι ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.

41. Καὶ διὰ τί βλέπεις τὸ ξυλᾶριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ σου ὀφθαλμῷ δὲν παρατηρεῖς;

42. Ἢ πῶς δύνασαι νὰ λέγῃς πρὸς τὸν ἀδελφόν σου, Ἀδελφε, ἄφες νὰ ἐκβάλω τὸ ξυλᾶριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, ἐνῶ σὺ δὲν βλέπεις τὴν δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; Ὑποκριτὰ, ἐκβλεπῶν τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε θέλεις ἰδεῖ καθαρώς διὰ νὰ ἐκβάλῃς τὸ ξυλᾶριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

43. Διότι δὲν εἶναι δένδρον καλὸν τὸ ὁποῖον κάμνει καρπὸν σαπρὸν· οὐδὲ δένδρον σαπρὸν τὸ ὁποῖον κάμνει καρπὸν καλόν.

44. Ἐπειδὴ ἕκαστον δένδρον ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ γνωρίζεται· διότι δὲν συνάγουσιν ἐξ ἀκανθῶν ὄσκα, οὐδὲ τρυγῶσιν ἐκ βᾶτου σταφύλια.

45. Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ

λεῖγμοῦνιάρ.

37. Ε μὸς χίκνι μπὲ βόγε, καὶ τὲ μὸς οὐ χέικεῖγγε· μὸς καλεζόνι, τὲ μὸς καλεζόνενι· ντεγένι, καὶ τοῦ ντεγγέγενε.

38. Ἰπνι, ἐ δὸ τοῦ ἴπετ' ἐ δὲ γιούβει· μάτεσ τὲ μίρρε τὲ γγέσουρε, ἐ τὲ τούντουρε, ἐ τὲ ξεχιλίσουρε δὸ τ' ἄπνε ντὲ φι τούαιγ' σὲ μὲ ἀτὲ μάτες καὶ μάτνι, μὲ ἀτὲ δὸ τοῦ κθένετε τοῦ μάτετ' ἐ δὲ γιούβει.

39. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε ἐ δὲ νιὲ παραβολι, μὸς μουντ ἰ βέρπερι· τὲ χέικγε τὲ βέρπερινε; νούχε δὸ τὲ πίενε τὲ δὲ ντὲ τράπ;

40. Νούκ' ἔσθε μαθητι μπι δάσκαλιν' ἐτίγ' μὰ τζίλι δὸ τὲ γέτε ἰ σόσουρε σὶ δάσκαλ' ἐτίγ.

41. Ε πὸ ψὲ σὲχ χάλλενε καὶ ἔσθε ντὲ σὶ τὲ βελάιτ σίτ, ἐ νούχε κουπετὸν τράνε καὶ ἔσθε ντὲ σὶ τέντ;

42. Α κισ μουντ τι θούατζ βελάιτ σίτ, λε ὦ βελά τὲ τζγιερ χάλενε καὶ ἔσθε ντὲ σὶ τέντ· κουρ νούχε σὲχ τίγ τράνε καὶ ἔσθε ντὲ σὶ τέντε; Ὑποκριτὶ (μὲ δὲ φάκε) ντζιρ μὲ περπάρα τράνε γκά σίρι ἴτ, ἐ ἀχίερε δὸ τὲ σὲχ τζ τὲ ντζγιερτζ χάλενε καὶ ἔσθε ντὲ σὶ τὲ βελάιτ σίτ.

43. Σὲ ἔσθε ντονὲ λισ ἰ μίρρε καὶ τὲ πέγε πέμμε τὲ κάλπτετ' ἄς λισ ἰ κάλπτετὲ τὲ πέγε πέμμε τὲ μίρρε.

44. Τζδὸ λισ γκά πέμμε ἐτίγ νίχτε, σὲ ψὲ νούχε μπεγέδενε φιχ γκά φέμπατε, ἄς γκά φέβρα βγιέλενε ρούτ.

45. Νιερίου ἰ μίρρε γκά χαζινέχ ἐ

ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ ἀγαθόν· καὶ ὁ κακὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ κακοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ κακόν· διότι ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

46. Διὰ τί δὲ με κράζετε, Κύριε, Κύριε, καὶ δὲν πρῆττετε ὅσα λέγω;

47. Πᾶς ὅστις ἔρχεται πρὸς ἐμὲ, καὶ ἀκούει τοὺς λόγους μου, καὶ κἀμνει αὐτοῦς, θέλω σᾶς δεῖξει με ὁ ποῖον εἶναι ὅμοιος·

48. Εἶναι ὅμοιος με ἄνθρωπον οἰκοδομοῦντα οἰκίαν, ὅστις ἐσκαψε καὶ ἐβάθυνε, καὶ ἐβόλη θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· ὅτε δὲ ἔγεινε πλημμύρα, προσέβαλεν ὁ ποταμὸς κατὰ τῆς οἰκίας ἐκείνης, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ σαλεύσῃ αὐτήν· διότι ἦτο τεθεμελιωμένη ἐπὶ τὴν πέτραν.

49. Ὅστις ὅμως ἀκούσῃ καὶ δὲν κάμῃ, εἶναι ὅμοιος με ἄνθρωπον οἰκοδομήσαντα οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμέλιον· κατὰ τῆς ὁποίας προσέβαλεν ὁ ποταμὸς, καὶ εὐθὺς ἔπεσε, καὶ ἔγεινεν ὁ κρημνισμὸς τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγας.

Κεφ. 5'. 7.

ΑΦΟΥ δὲ ἐτελείωσε πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοῦμ.

2. Ἐκατοντάρχου δὲ τινος δούλος ὅστις ἦτο πολῦτιμος εἰς αὐτόν, κακῶς ἔχων ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

3. Καὶ ἀκούσας περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων· παρακαλῶν αὐτόν νὰ ἔλθῃ νὰ διασώσῃ τὸν δούλον αὐτοῦ.

4. Οἱ δὲ ἔλθόντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν

μίρρῃ ἐ ζέμερῃσῃ τὶγ ντζγιέρ τῆ μίρρενε. ἐ νιερίου ἰ λίφκ γὰ χαζινέγια ἐ λίφε ἐ ζέμερῃσῃ τὶγ ντζγιέρ τῆ λίφενε· σὲ γκὰ ἀγιὸ κῆ τεπερὸν ντῆ ζέμερῃ φλὲτ φόγια ἐτίγ.

46. Ε ψὲ με θότι γιούβει μοῦα Ζότ, ὦ Ζότ, ἐ νούκῃ πῆνι ἀτὸ κῆ οὐ θόμ;

47. Τζίλι δὸ κῆ βγιέν τέκ οῦ, ἐ διφιὸν φγιαλέτ' ἐμία, ἐ ἰ πῆν ἀτὸ, δὸ τοῦ δεφτόιγ γιούβει με τζιλινε φιάν.

48. Αἰ φιάν με νιέ νιερί κῆ κούρ πῆν ὅτεπινε βρεμόν, ἐ θελόν· ἐ βῆ πινάνε μπι ὅπελε, ἐ κούρ ἔρδι οὔγετε, ἐ ἰ βὰ λιούμι ἀσάιγ ὅτεπίετ, τμούντι τὰ λιούαν ἀτῆ ὅτεπι, σὲ ψὲ κῆ πινάνε μπι φούρρ.

49. Ε αἰ κῆ διφιὸν ἐ νούκῃ πῆν, φιάν με νιέ νιερί κῆ πῆν ὅτεπινε μπι δὲ πὰ πινὰ· μπὰ τῆ βὰ λιούμι, ἐ ἄτῃ τζάστ βὰ, ἐ οὐ πῆ τῆ βάριτ' ἐ ἀσάιγ ὅτεπίετ τῆ μάδ.

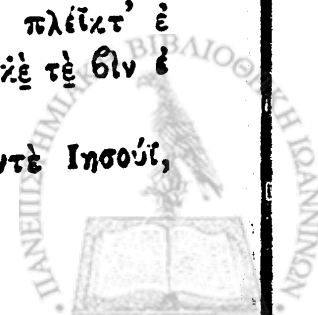
Κοίε ἐττάτετε. 5'. 7.

Εἰ ἰ σόσι φίθε φγιαλέτ' ἐτίγ βέσῃ ντῆ τῆ λαούτ, χῆρι ντῆ Καπερναοῦμ.

2. Ε κοπίλι ἰ νιέτ Εκατοντάρχουτ, κῆ ἐ κῆ τῆ δάττουρῃ, κῆ οῦόμε σεμούρῃ ἐ κῆ ἄφερ πῆρ τῆ βδέκουρῃ·

3. Ε σὶ διφιὸτ κῆ φλίτνε πῆρ Ἰησοῦνε, δεφτόν ντῆ αἰ γκὰ πλίετ' ἐ Τζιφούτέτ, ἐ ἰ λιούτειγ, κῆ τῆ βιν ἐ τῆ ὅπερὸν κοπίλ' ἐτίγ.

4. Ε δὲ ἀτὰ σὶ βάνε ντῆ Ἰησοῦτ,

παρεκάλουν αὐτὸν ἐπιμόνωσ, λέγοντες, ὅτι εἶναι ἄξιός ἐκεῖνος εἰς τὸν ὅποιον θέλεις κάμει τοῦτο·

5. Διότι ἀγαπᾷ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτοῦ ὠκοδόμησεν εἰς ἡμᾶς.

6. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο μετ' αὐτῶν. Ἐνῶ δὲ ἀπειγεν ἤδη οὐ μακρὰν ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν, ὁ ἑκατόνταρχος φίλους, λέγων πρὸς αὐτὸν, Κύριε, μὴ ἐνοχλεῖσαι· διότι δὲν εἶμαι ἄξιός να εἰσέλθης ὑπὸ τὴν στέγην μου·

7. Ὅθεν οὐδὲ ἐμαυτὸν ἔκρινα ἄξιον να ἔλθω πρὸς σέ· ἀλλὰ εἶπέ λόγον καὶ θέλει ἰατρευθῆ ὁ δούλός μου.

8. Διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ὑποκείμενος εἰς ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω πρὸς τοῦτον, Ἰπαγε, καὶ ὑπάγει· καὶ πρὸς ἄλλον, Ἐρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ πρὸς τὸν δούλόν μου, Κάμε τοῦτο, καὶ κάμνει.

9. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασεν αὐτὸν, καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν ὄχλον τὸν ἀκολουθοῦντα αὐτὸν εἶπε, Σας λέγω, Οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὔρον τοσαύτην πίστιν.

10. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπεσταλμένοι εἰς τὸν οἶκον, εὔρον τὸν ἀσθενῆ δούλον ὑγιαίνοντα.

11. Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν ὀνομαζομένην Ναὶν· καὶ συνεπορεύοντο μετ' αὐτοῦ ἱκανοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς.

12. Ὡς δὲ ἐπλησίασεν εἰς τὴν πόλιν τῆς πόλεως, ἰδοὺ ἐφέρετο ἕξω νεκρὸς, υἱὸς μονογενῆς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦτο χήρα· καὶ ὄχλος πολὺς τῆς πόλεως ἦτο μετ' αὐτῆς.

ἰλιούτισνε ἀτιγ ρίθῃ νίε, εἰ θόσνε· σέ ἔστ' ἐ οὐδέσε καὶ τί πέτς κατέτε τέ μίρρε.

5. Σέ ψε δὸ φιλίνε τένε, ἐ δὲ συναγούινε αἰ να ἐ δερτοῖ νάβετ.

6. Ε δὲ Ἰησοῦε βίγτε με τὰ πάσῃ· ἐ κούρ καὶ πὰκ λιάρφκ γὰ ὅτε· πία δερφοῖ ντέ αἰ ἑκατοντάρχου, μίκκ, εἰ θόσ ἀτιγ· μὸς οὐ μουντὸ Ζότ· σέ νοίξε γιάμ ἰ ζότι καὶ τέ χιτς μπέ ὅτεπι τίμε.

7. Πρά ἀντάγ νοῦ· ἐσιλοῆσα μίρρε καὶ τέ βίγε θέτε ἐ δὲ οὐ τέκ τιγ πὸ θούκιγ με φγιαλε, ἐ δὸ τέ σερόνετε κοπίλι ἴμ.

8. Σέ ἐ δὲ οὐνε γιάμ· νιερί ντένε οὔρδερ, ἐ κάμ ντένε βέτεχε τίμε τρίμα, ἐ ἰ θόμ κατιγ, χάιγδε, ἐ βέτε· ἐ τγιάτεριτ ἔγια, ἐ βγιέν, ἐ δὲ κοπίλιτ σίμ πέν κατέ, ἐ ἐ πέν.

9. Ε σὶ διφιοῖ κατέ Ἰησοῦι, οὐ τζουδίτ μπέ τέ· ἐ οὐκθίε ἐ θά μπέ τούρμ· καὶ ἰ βιν πράπα· οὐ θόμ γιούβετ, σέ ἄ· ντέ Ἰσραὴλ νούξε φέτςε κάκε πέσε.

10. Ε σὶ οὐ κθίενε τέ δερφοῦαριτε ντέ ὅτεπι, ἐφένε κοπίλε σερούαρε, ἀτέ καὶ κέ σεμούρε.

11. Ε φιάου τγιέτερενε δίτε, βιγ ντέ νίε κιουτέτ καὶ κίουχαετε Ναὶν, ἐ βίγνε με τέ πάσχε σούμ· γὰ μαθητίτ ἐτιγ, ἐ δὲ τούρμ· ἐμάδε.

12. Ε κούρ οὐ ἀφερούα μπέ δέρρε τέ κιουτέτιτ, γὰ ἐ ντζίρε νίε τέ βδέκουρε, καὶ ἐ κίσ τέ θέτεμ· μέμ· ἐτιγ· ἐ ἀγίο κέ ἐβέ ἐ κέ σούμ· τούρμ· κιουτέτιτ πάσχε με τέ.

13. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτήν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, Μὴ κλαῖς.

14. Καὶ πλησιάσας ἤγγισε τὸ νεκροκράββατον· οἱ δὲ βαστάζοντες ἐστάθησαν· καὶ εἶπε, Νεανίσκε, πρὸς σὲ λέγω, σηκίωθητι.

15. Καὶ ἀνεκάθησεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρρισε νὰ λαλήῃ· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ.

16. Κατέλαβε δὲ πάντας φόβος, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες, Ὅτι προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέσθη ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

17. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος περὶ αὐτοῦ ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς περιχώροις.

18. Καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς τὸν Ἰωάννην οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων.

19. Καὶ προσκαλέσας ὁ Ἰωάννης δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;

20. Καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι, εἶπον, Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σὲ, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;

21. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων, καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ εἰς τυφλοὺς πολλοὺς ἐχάρισε τὸ βλέπειν.

22. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰπάγετε καὶ ἀπαγγείλατε πρὸς τὸν Ἰωάννην ὅσα εἶδετε καὶ ἠκούσατε, ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται.

13. Εἰ σὶ ἐπὰ ἀτὲ Ζότι, ἰ ἔρδι λίκξτε πέρ τε, ἐ ἰ θά ἀσάιγ· μὸς κιάιγ.

14. Εἰ σὶ οὐ ἀρερούα, ζούρι ὀτράτνε μὲ δόρρε (ἐ ἀτὰ κῆ ἐ κίσνε μπε κράξε κεντρούανε) ἐ ἰ θά· τριμσορ· τὶ κῆ θόμ, γκρέου,

15. Εὐ γκρέ μπε πίθε ἰ βδέκουρι, ἐνίσι τὲ φλίτ' ἐ γιά δὰ ἀτὲ μέμесе τίγ.

16. Εἰ ζοῦ τὲ φίθε νίε φρίξε, ἐ λεβδόγινε· Περντίνε, ἐ θόσνε· σὲ προφήτ ἰμάδ οὐ γκρέ ντέρ νε ἐ κῆ κθέου σίτε Περντία μπε λαὸ τὲ τίγ.

17. Εὐ περχάπ ἀγίὸ φγιάλε πέρ τε ντὲ φίθε Ἰουδαίε, ἐ δὲ ντὲ φίθε ἀτὲ θέντ ρότουε.

18. Εἰ μαθητὶτ' ἐ Ἰωάννητ ἰ ρέφιενε ἀτίγ πέρ φίθε κῆτό.

19. Εἰ Ἰωάννη σὶ θύρρι· δι γὰ μαθητὶτ ἐτίγ, ἰ δερσίε ντὲ Ἰησοῦ, ἐ ἰ θούτ'· τί γὲ ἀτὶ κῆ δὸ τὲ βίγε, ἀ πρέσεμε τγιάτερ;

20. Εἰ ἀτὰ σὶ θάνε τέκ ἀτὶ ἰ θάνε· Ἰωάννη Βαπτιστίου νὰ δερφόι νάβετ τέκ τῆ γιάτ' ἐ θένε· τί γὲ ἀτὶ κῆ δὸ τὲ βίγε, ἀ πρέσεμε τγιάτερ.

21. Εἰ ἄτε χέρε ὀερού ὀούμε γκὰ σεμούντε, ἐ γκὰ πλιάφα, ἐ γκὰ Σπίρτερα τὲ πεφέρα, ἐ μπε ὀούμε τὲ βέρπερε δερύι δρίτενε.

22. Εὐ οὐ περφέιτκ Ἰησοῦ, ἐ οὐ θά ἀτοῦρε· σὶ τὲ θένι ρεφένι Ἰωάννητ ἀτὸ κῆ πάτε, ἐ δὲ διφιούατε, σὲ τὲ βέρπερε ὀόχενε, τὲ τζάλλε ἔτζεγενε, ἐ τὲ λεπρόσουριτε κερόνενε, τὲ ὀούρδεριτε διφιόγενε, τὲ βδέκουριτε γγιάλενε, τὲ βάρφεριτε βαγγελίσενε.

23. Καὶ μακάριος εἶναι ὅστις· δὲν σκανδαλισθῆ ἐν ἐμοί.

24. Ἀφοῦ δὲ ἀνεχώρησαν οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἰωάννου, ἤρχισε νὰ λέγη πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ τοῦ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον νὰ ἴδητε; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον;

25. Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδητε; ἄνθρωπον ἐνδεδυμένον μαλακὰ ἱμάτια; ἰδοὺ, οἱ λαμπρῶς ἐνδεδυμένοι καὶ τρυφῶντες, εὐρίσκονται ἐν τοῖς βασιλικοῖς παλατίοις.

26. Ἀλλὰ τί ἐξήλθητε νὰ ἴδητε; προφήτην; Ναί, σὺ λέγω, καὶ περισσότερον προφήτου.

27. Οὗτος εἶναι περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον, « Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. »

28. Διότι σὺ λέγω, μεταξὺ τῶν γεννηθέντων ἐκ γυναικῶν οὐδεὶς προφήτης εἶναι μεγαλύτερος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· πλὴν ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, εἶναι μεγαλύτερος αὐτοῦ.

29. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας, καὶ οἱ τελῶναι, ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου.

30. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ.

31. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, Μὲ τί λοιπὸν νὰ ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; καὶ μὲ τί εἶναι ὅμοιοι;

32. Εἶναι ὅμοιοι μὲ παιδία καθήμενα ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ φωνάζοντα πρὸς ἄλληλα, καὶ λέγοντα, Λύλὸν σὺς ἐ-

23. Εἰ λιούμουρ' ἔστ' αἰ κὲ τὲ μὸς σκανδαλίσετε μπε μουά.

24. Εἰ σὶ ἴκνε ἀτὰ κὲ κένε δερφούαρε γκὰ Ἰωάννη, νίσι τὲ θὸσ μπε τούρμε πέρ Ἰωάννε· ψὲ δούαλτε τὲ ὄσχετε ντὲ ἐρημι; καλάμ κὲ τούντετε γκὰ ἔρρα;

25. Μὰ πέρ σὲ δούαλτε τὲ ὄσχετε; νιερί βέσουρε μὲ ρόπα τὲ πούτα; γιὰ ἀτὰ κὲ κένε ρόπα τὲ νιέρτζούρα, ἐ κὲ βόγενε μὲ; χουζούρε, ἀτὰ γιάνε ντὲ ὅτεπίρα τὲ μπρέτερετ.

26. Πὸ τζέστε κὲ δούαλτε τὲ ὄσχετε; προφήτ; βερτέτ οὐ θὸμ γιούβετ, ἐ δὲ μὲ τέπερ σὲ προφήτ.

27. Κούγ ἔστ' αἰ κὲ πέρ τὲ ἔστε ὄκρούαρε, γιὰ οὖνε δερφούγ Ἐγγελίνε τὴμ περπάρα φάκεσε σάτε, ἀτὲ κὲ ἔδ τὲ δερτόγε οὐδενε τέντε περπάρα τέγε.

28. Σὲ ψὲ οὐ θὸμ γιούβετ γκὰ ἀτὰ κὲ λένε γκὰ φρά προφήτ μὲ μὰδ γκὰ Ἰωάννη Βαπτιστίου νούκ' ἔστε ντογιέ· ἐ μὲ ὄφέλι ντὲ μπρετερι τὲ Περντίσε ἔστε μὲ μὰδ σὲ αἰ.

29. Εἰ φίθε λαίλ σὶ διφιούανε, ἐ δὲ κουερκιάρετε, δάνε λεβδίμ Περντίσε, σὲ ψὲ παφεζόνιονε μὲ παφεζίμ τὲ Ἰωάννητ.

30. Εἰ Φαριεῖγτε, ἐ δὲ δασκάλετ' ἐ νόμιτ πέρ δέμ τὲ τούρε λιάνε σκοπόν' ἐ Περντίσε, σὲ ψὲ νούκ' οὐ παφεζούανε πρέιγ σί.

31. Εἰ θὰ Ζότι· μὲ σὲ τί σεμπε-λίγ νιέρεζιτ' ἐ κετιγ πρέζιτ; ἐ μετζ φάρε φέριτ ὄεμπελλέγενε;

32. Ἀτὰ κένε τὲ φιάρε μὲ δγιέλμ κὲ ρίνε μπούδε, ἐ ὀερρέσενε νιέρι μὲ γιάτερινε ἐ ὀόνε· ἰ ράμ φλιοέ-

παίξαμεν, καὶ δὲν ἐχορεύσατε· οἷς ἐθρηνηδίσασαμεν, καὶ δὲν ἐκλαύσατε.

33. Διότι ἦλθεν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, μήτε ἄρτον τρώγων, μήτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε, Δαιμόνιον ἔχει.

34. Ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τρώγων καὶ πίνων, καὶ λέγετε, Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν.

35. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς,

36. Παρεκάλει δὲ αὐτὸν εἰς ἐκ τῶν Φαρισαίων νὰ ράγῃ μετ' αὐτοῦ καὶ εἰσελθῶν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου, ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν.

37. Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ τις ἐν τῇ πόλει, ἧτις ἦτο ἁμαρτωλὴ, μαθοῦσα ὅτι κἀθηται εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, ἔφερεν ἀλάβαστρον μύρου·

38. Καὶ σταθεῖσα πλησίον τῶν ποδῶν αὐτοῦ ὀπίσω κλάισα, ἤρρισε νὰ βρέγῃ τοὺς πόδας αὐτοῦ μετὰ δάκρυα, καὶ ἐσκόγγιζε μετὰ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἔλειψε μετὰ τὸ μύρον.

39. Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, λέγων, Οὗτος, ἐὰν ἦτο προφήτης, ἔθελε γνωρίζει τίς καὶ ὅπου εἶναι ἡ γυνὴ, ἧτις ἐγγίζει αὐτὸν, ὅτι εἶναι ἁμαρτωλὴ.

40. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σίμων, ἔχω νὰ σοὶ εἶπω τί. Ὁ δὲ λέγει, Διδάσκαλε, εἰπέ.

41. Εἴχες τις δανειστής δύο χρεωφειλέτας· ὁ εἷς ἐχρεώσται δηνάρια

ρεσσε, ἐγιούβει νόυξε λιούαιγιτιτε βάλι, οὐλερίγιτιμ, ἐγιούβει νόυξε κιάγιτιτε.

33. Σὲ ψὲ ἔρδι Ἰωάννη Βαπτιστίου, κὲ ἄς πούλε σχά, ἄς βέρρε σπὶ, ἐ θὲί σὲ τὲ πζούδε κά.

34. Ερδι ἰ λίρρι ἰ νερίουτ κὲ χά ἐ πὶ, ἐ θὲί γὰ νερί χάμες, ἐ βέρρε πέρρε· μίκου ἰ κουμερκιάρεβει, ἐ δὲ ἰ φαγετόρεβει.

35. Ε οὐ νερούα σοφία γὰ ρίθε λίγ· ἐστίγ.

36. Ε ἰ λιούτεγ ἀτίγ ἰε γὰ Φαρισείγτε τὲ χάγε μετὰ τὲ πάζλε, ἐ σὶ χίρι ντὲ στεπὶ τὲ φαρισεούτ ντὲνι ντὲ μεσάλε.

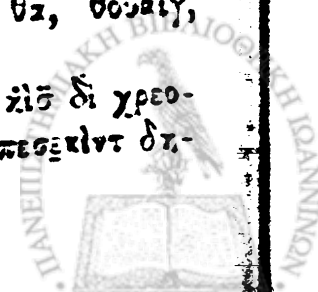
37. Ε γὰ νιὲ φρούα κὲ κὲ φαγετόρε ντὲ κιουτὲ, πόκε δέρισι κὲ γέντετε ντὲ μεσάλε ντὲ στεπὶ τὲ φαρισεούτ, μύρρι νιὲ ροφὲ πὰ δόρρε με μύρο.

38. Ε σὶ κεντρίοι πράπαζε ἄφερ κέμπεβει σὲ τίγ τούκ' ἐκίαρρ, νισὶ τὲ λιάνκ κέμπετ' ἐτίγ με λίτ, ἐ τί φσίν' με λέσερατ' ἐ κρέιτ σὲ σάγ, ἐ ἰ ποὐθ κέμπετ' ἐτίγ, ἐ ἰ λίεν με μύρο.

39. Ε σὶ ἐπὶ φαρισαίουα, αὶ κὲ ἐ χίσ θίρτουρε ἀτὲ, θά, με θέτεγε τὲ τίγ ντὲ κὲ κούγ προφῆτ τούαιγ τὰ διγ τζίλια ἐ τζφάρε φρούα ἐστ' ἀγίό κὲ ἰ ζὲ ἀτὲ σὲ ἀγίό ἐστὲ φαγετόρε.

40. Ε οὐ περφέιτκ Ἰησοῦι, ἐ ἰ θὲί' ἀτίγ, Σίμων, τὲ κάμ πέρ τὲ θένε τίγ νιὲ φγιαλλε· ἐ δὲ αὶ ἰ θά, θούαιγ, δασκάλ.

41. Νιὲ μαμελετκι χίσ δι χρεοφιλέτε, νιὲρι ἰ δούαιγ πεσεκίντ δι-

πεντακόσια, ὁ δὲ ἄλλος πενήκοντα.

42. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχον νὰ ἀποδώσωσιν, ἐχάρισεν αὐτὰ εἰς ἀμφοτέρους. Τίς λοιπὸν ἐξ αὐτῶν, εἶπε, θέλει ἀγαπήσει αὐτὸν περισσότερο;

43. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε, Νομίζω ὅτι ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἐχάρισε τὸ περισσότερο. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὁρθῶς ἔκρινας.

44. Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, εἶπε πρὸς τὸν Σίμων, Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; Εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν σου, ὕδωρ διὰ τοὺς πόδας μου δὲν ἔδωκας· αὕτη δὲ μὲ τὰ δάκρυα ἔθρεξε τοὺς πόδας μου, καὶ μὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐσπόγγισε.

45. Φίλημα δὲν μοι ἔδωκας· αὕτη δὲ, ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, δὲν ἔπαυσε καταφιλοῦσα τοὺς πόδας μου.

46. Μὲ ἔλαιον τὴν κεφαλὴν μου δὲν ἤλειψας· αὕτη δὲ μὲ μύρον ἤλειψε τοὺς πόδας μου.

47. Διὰ τοῦτο, σοὶ λέγω, συγχωρημέναι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς· αἱ πολλαί· διότι ἠγάπησε πολὺ· εἰς ὄντινα δὲ συγχωρεῖται ὀλίγον, ὀλίγον ἀγαπᾷ.

48. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Συγχωρημέναι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου.

49. Καὶ ἤρχισαν οἱ συγκαθήμενοι εἰς τὴν τράπεζαν νὰ λέγωσι καθ' ἑαυτοὺς, Τίς εἶναι οὗτος ὅστις καὶ ἁμαρτίας συγχωρεῖ;

50. Εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, Πίστις σου σὲ ἔσωσεν, ὕπαγε εἰς εὐφήνην.

νάρε, ἐ τγιάτερι πεσεδγιέτε.

42. Ε σὲ ψὲ νούχε κίσνε ἀτὰ τὲ γιὰ ἴπνε, οὐ ἂ δερὸν κὲ σὲ δίβετ· τζίλι ἀδὰ γκὰ ἀτὰ, θούαιγμα δὸ τὰ δόγε ἀτὲ μὲ σούμε;

43. Ε δὲ Σίμωνι οὐ περφέιγκ ἐ ὀα· μὲ δούχετε σὲ αἰ κὲ ἰ δερὸν μὲ τὲ σούμενε, ἐ δὲ αἰ ἰ θότ' ἀτιγ· μίρρε οὐ περφέιγκ.

44. Ε σὶ οὐ κθίε γκὰ φρούαγια, ἰ θότὲ Σίμωνιτ' ἐ σὲχ κετὲ φρούα; χίρα νιὲ ὅτεπὶ τέντε, ἐ τὶ οὐγε ντὲ κέμπε τὲ μία νούχε μὲ δέρδε· ἐ κεγιὸ λιάφου κέμπετ' ἐμία μὲ λιότ, ἐ δὲ μὲ φῶσιου μὲ λέσερατ' ἐ κρέιτ σὲ σάιγ.

45. Τὶ τὲ πούθουρα νούχε μὲ δὲ, ἐ κεγιὸ κὲ ὅτε χέρε κὲ ἔρδι νούχε πουσὸν τυύκ' ἐ πούθουρε κέμπετ' ἐ μία.

46. Μὲ θάιγ κριετὲ τιμ νούχε μὰ λέβε, ἐ κεγιὸ μὲ λέου κέμπετ' ἐμία μὲ μύρο.

47. Πὲρ κετὲ πούνε τὲ θόμ τιγ, ἰ ντεγένενε φάγετ' ἐσάιγ τὲ σούματ, σὲ ψὲ δέσι σούμε· πὰκ δὸ ἀδὰ αἰ κὲ ἰ ντεγένενε πὰκ.

48. Ε ἰ θότ' ἀτάιγ· τὲ ντεγένενε φάγετ' ἐτούα.

49. Ε νίσνε ἀτὰ κὲ κένε ντὲ φο· ὅτὶ τὲ θόσνε μὲ βέτεχε τὲ τοῦρε, τζίλι ἔσπε κούιγ κὲ ντεγέν ἐ δὲ φάγετε,

50. Ε ἰ θά φρούασε, πέσα γιότε τὲ σόσιτι, χάιγδε μπε τὲ μίρρε;

Κεφ. η'. 8.

ΚΑΙ μετὰ ταῦτα διήρχετο αὐτὸς πᾶσαν πόλιν καὶ κώμην, κηρύττων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ δώδεκα ἦσαν μετ' αὐτοῦ,

2. Καὶ γυναῖκες τινές, αἵτινες ἦσαν τεθεραπευμένοι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνὴ, ἐκ τῆς ὁποίας εἶχον ἐκθῆ ἐπὶ δαιμόνια,

3. Καὶ Ἰωάννα ἡ γυνὴ τοῦ Χουζᾶ ἐπιτρόπου τοῦ Ἡρώδου, καὶ Σουσάνα, καὶ ἄλλαι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτὴν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν.

4. Ἐπειδὴ δὲ συνέτρεχεν ὄχλος πολὺς καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν ἀπὸ πάσης πόλεως, εἶπε διὰ παραβολῆς·

5. Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ τὸν σπῆρον αὐτοῦ· καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν, ἄλλο μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετρεῖνά τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγον αὐτό·

6. Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ ἀναφύεν, ἐξηράθη, διότι δὲν εἶχεν ἰχυράδα.

7. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὸ μέσον τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυτρώσασαι αὐτὰ ἀκανθαί, ἀπέπνιξαν αὐτό.

8. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ ἀναφύεν, ἔκαμε καρπὸν ἐκχοντοπλασίονα. Ταῦτα λέγων, ἐρώναζεν, Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀς ἀκούῃ.

9. Ἡρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη;

10. Ὁ δὲ εἶπεν, Εἰς ἐσᾶς ἐδόθη

Κρίε Ετέετε. η'. 8.

Ὁὐ πῆ πᾶς κητούρε, ἐ ἀτ εἶγ κηουτέτ μπῆ κηουτέτ, ἐ φῶιάτ μπῆ φῶιάτ τούκ' ἐ διδάζουρε, ἐ τούκ' ἐ βηγγελίσουρε μπρετερίν' ἐ Περνίίσε, ἐ δὲ τῆ διμπεδγίετῆ πᾶσῆε με τῆ.

2. Ε δὲ τζᾶ φρά κῆ πάντε κῆνε ἔσερούρε γκα Σπίρτερα τῆ κῆκία, ἐ δὲ γκα ἔσεμούντερα Μαρία κῆ κηούχαεγ Μαγδαληνῆ, κῆ γκα ἀγιο πάντε δᾶλλε ἔτάτε δγιάιγ.

3. Ε δὲ Ἰωάννα φρούαγια ἐ Χουζᾶιτ ἐ πιτρόπιτ σὲ Ἡρώδητ, ἐ δὲ Σουσάνα, ἐ δὲ σούμε τῆ τγίερα, ἀτὸ κῆ ἐ ἔσερπέιγνε ἀτῆ με γῆ τῆ τούρε.

4. Ε σὶ ρόδι σούμε τούρμε, ἐ μπῆ γίδισνε ντῆ ἀτ γκα νίερί κηουτέτ ἐ γκα τγιάτερι, θᾶ κῆτῆ παραβολί.

5. Δόλι πούγκου τῆ μπῆλ φάρρεν' ἐτίγ, ἐ τῆκ μπῆλιτε ἀτ, τζᾶ ρᾶ μπούδε, ἐ οὐ ἔχῆλλ, ἐ ἐχάγκρε ζόγκτ' ἐ Κίελιτ.

6. Ε τγιάτερ ρᾶ μπῆ φουόρρ ἐ πόκῆ πῆου οὐ θᾶ, σὲ ψῆ νούκῆ κῆσ νετί.

7. Ε τῆερ ρᾶ μπῆ μες τῆ γέμπαρετ' ἐ ποκῆ πῆνε γέμπατε ἐ μπῆτνε ἀτῆ.

8. Ε τγιάτερ ρᾶ μπῆ δὲ τῆ μῆρρε, ἐ σὶ πῆου, πῆρι φάρρε νῆκιντ πῆρ νῆ. ἐ σὶ θᾶ κῆτῆ θύρρι, ἀτ κῆ κα βῆσε πῆρ τῆ διφῆουρε, λῆ τῆ διφῆογῆ.

9. Ε ἐ πῆετν' ἀτῆ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ ἰθῆσνε, τζφᾶρε παραβολίετ ἔσῆτῆ κῆ γῆο;

10. Ε δὲ ἀτ οὐ θᾶ γηούβετ οὐ ἐ-

νά γνωρίσητε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς, διὰ παραβολῶν, διὰ νὰ μὴ βλέπωσιν ἐνῶ βλέπωσι, καὶ νὰ μὴ καταλαμβάνωσιν ἐνῶ ἀκούωσιν.

11. Αὕτη γὰρ εἶναι ἡ παραβολή, ὅ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

12. Οἱ δὲ σπειρόμενοι παρὰ τὴν ἑδὸν εἶναι οἱ ἀκούοντες, ἔπειτα ἔρχεται ὁ διάβολος, καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ πιστεύωσι καὶ σωθῶσιν.

13. Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ὅταν ἀκούωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι ῥίζαν δὲν ἔχουσιν· οἵτινες πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀποστατοῦσι.

14. Τὸ δὲ πεσὸν εἰς τὰς ἀκάνθια οὗτοι εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ἤκουσαν, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλοῦτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου, ὑπάγουσι, καὶ συμπνίγονται, καὶ δὲν τελεσφοροῦσι.

15. Τὰ δὲ εἰς τὴν καλὴν γῆν, οὗτοι εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ἀκούσαντες τὸν λόγον, κρατοῦσιν ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

16. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας, σκεπάζει αὐτὸν μὲ σκεῦος, ἢ θέτει ὑποκάτω κλίνης· ἀλλὰ θέτει ἐπὶ τοῦ λυχνοστάτου, διὰ νὰ βλέπωσι τὸ φῶς οἱ εἰσερχόμενοι.

17. Διότι δὲν ὑπάρχει κρυπτόν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γείνει φανερόν· οὐδὲ ἀπόκρυφον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γείνει γνωστὸν, καὶ ἐλθεῖ εἰς τὸ φανερόν.

18. Προσέχετε λοιπὸν πῶς ἀκούετε· διότι ὅστις ἔχει θέλει δοθῆναι εἰς αὐτόν, καὶ ὅστις δὲν ἔχει, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον νομίζει ὅτι ἔχει, θέλει ἀ-

στεῖν δέξασθαι τὸ ἄκρῳ τὸ φέρον· ἐμπροσθέντες δὲ Περντίσας, ἐπεὶ τῆς γιέρου βουτ οὐ θὸμ μὲ παραβολίρα, καὶ τούκ' ἐπάρει τὸ μὸς ὀόχενε, ἐπεὶ τούκ' ἐδιφιούαρε τὸ μὸς κουπετόγενε.

11. Παραβολία δὲ ἔστω, καὶ γιό, φάρρα ἔστω φιάλια ἐ Περντίσας.

12. Ἐὰν καὶ γιάνε μπουδέ, γιάν' ἀτὰ καὶ σὶ διφιόγενε, παστάγ βγιέν διγιάλι ἐ μέρρ φιάλενε γκα ζέμερατ' ἐ τοῦρε, καὶ τὸ μὸς σόσενε μὲ τὸ πεσοῦαρε.

13. Ἐὰν πὰ καὶ μούαρε φιάλενε μπί φουρρ' ἀτὰ κουρ διφιόγενε μάρενε φιάλενε μὲ φεζίμ, πὸ κατὰ σκάνε ρέ-νιέ, τὸ τίλετε πεσόγενε πέρ τζὰ λό-χε, ἐ κουρ βγιέν ντονιέ τὸ φουτζίτου-ρε λιαρβόνενε.

14. Ἐ φάρρα καὶ ρὰ μπε φέμπα ὀε-νόν, ἀτὰ καὶ διφιόγενε, πὸ γκα τὸ λια-κεμούαριτ' ἐ φέριτ, ἐ γκα τὸ πελκία-ρατ' ἐ κασάγ γέτετ, μπίτενε ἐ νούχε πέγενε τὸ μπρόδουρε.

15. Ἐ ἀγιό καὶ ρὰ μπε δὲ τὸ μίρ-ρε ὀενόν ἀτὰ, καὶ τὸ τίλετε σὶ διφιό-γενε μὲ ζέμερε τὸ μίρρε, μπάγενε φιάλενε καὶ διφιόγενε, ἐ πέγενε φάρ-ρε μὲ ἄνε τὸ δουρίμιτ.

16. Ἐ ντονιέ νούχε δέζ φωτίνε. ἐ ἐ μπουλιόν ἀτὲ μὲ ντονιέ ἔνε, ἀ ἐ βέ-ντένε ὀτρατ' πὸ ἐ βέ μπί ὀαμπτάν, καὶ τὸ ὀόχενε ὀρίτενε ἀτὰ καὶ χίγενε ντέ ὀτεπί.

17. Σὲ νούκ' ἔστω ντονιέ ἐ ἔρετε, καὶ νούχε δὲ τὸ τζφάκετε, ὅς ἐ φῶσενε-ρε, καὶ δὲ τὸ μὸς ἰχέτε, ἐ τὸ μὸς δού-κετε.

18. Βεῖστροί ἀδὰ κίσ διφιόνι' οὐ ἐ ἀτιγ καὶ κα δὲ τί ἴπετε, ἐ γκα αὶ κα σκά, ἐ δὲ ἀγιό καὶ δούκετε σὲ. κα δὲ τὸ μίρρετε πρέιγ σί.

φαιρέθη ἀπ' αὐτοῦ.

19. Ἦλθον δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ δὲν ἠδύναντο διὰ τὸν ὄχλον νὰ πλησιάσωσιν αὐτόν.

20. Καὶ ἀπηγγέλη πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τινῶν, λεγόντων, Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἴστανται ἔξω, θέλοντες νὰ σὲ ἴδωσιν.

21. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου εἶναι οὗτοι, οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ πράττοντες αὐτόν.

22. Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἰσῆλθεν εἰς πλοῖον αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἄς διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης. Καὶ ἐσηχώθησαν.

23. Ἐνῶ δὲ ἔπλεον, ἀπεκοιμήθη. Καὶ κατέβη ἀνεμοστρόβιλος εἰς τὴν λίμνην· καὶ ἐγεμίζετο τὸ πλοῖον, καὶ ἐκινδύνεον.

24. Προσελθόντες δὲ ἐξύπνισαν αὐτόν, λέγοντες, Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, χανόμεθα. Ὁ δὲ σικωθὴς ἐπετίμησε τὸν ἀνεμον καὶ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος· καὶ ἔπυξεν, καὶ ἔγεινε γαλήνη.

25. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Ποῦ εἶναι ἡ πίστις σας; Καὶ φοβηθέντες ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Τίς λοιπὸν εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ τοὺς ἀνέμους προστάζει καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν;

26. Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἧτις εἶναι ἀντιπέραν τῆς Γαλιλαίας.

27. Καὶ καθὼς ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν αὐτὸν ἄνθρωπός τις ἐκ τῆς πόλεως, ὅστις εἶχε δαιμόνια ἀπὸ χρόνων πολλῶν, καὶ ἱμάτιον δὲν ἐνεδύετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ δὲν ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν·

19. Εἶρδε ντὲ ἰτ ἔμμα ἐ δὲ βελάζεριτ' ἐ τίγ, ἐ νοῦξὲ μούντνε τὰ πίκνε ἀτὲ γκὰ τούρμ' ἐμάδε.

20. Εἰ ῤεφίενε ἀτίγ, ἐ ἰ θάνε μέμα γιότε, ἐ δὲ βελάζεριτε τὰτ ῤίνε γιάττε ἐ δούανε τὲ τὲ σήχενε τίγ.

21. Ε δὲ ἀτὶ οὐ περφέιτκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε μέμα ἱμε, ἐ δὲ βελάζεριτ' ἐμὶ κετὰ γιάνε, κὲ διφιόγενε φγιαλέν' ἐ περντίσε, ἐ ἐπέγενε ἀτὲ.

22. Ε φιάου νιὲ δίτε, ἐ χίπι ἀτὶ ἐ δὲ μαθητίτ' ἐτίγ ντὲ ἐάρχε, ἐ οὐ θὸτ' ἀτοῦρε· λὲ τὲ χίιδεμι μπάνε τὲ περτέγμε τὲ φιόλιτ' ἐ λεσοῦανε.

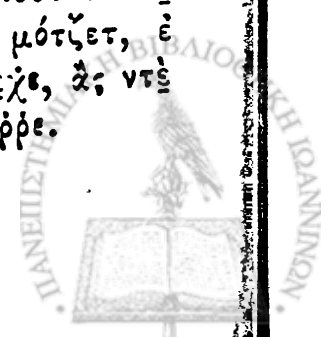
23. Ε κούρ πένε ἀτὰ πλεχούρε, ἐ μόρρι φιούμι ἐ ζπρίτι νιὲ θελίμ ἐρῤετ ντὲ φιόλι' ἐ μπούσινσε οὔγε, ἐ ῤιζικούιγενε.

24. Ε σὶ ἐρδε ἄφερ, ἐ ζγιούανε ἀτὲ, ἐ ἰ θόνε, δάσκαλ, ὦ δάσκαλ, μενιέντ χουμπάσεμε' ἐ δὲ ἀτ σὶ οὐ γκρὲ κερτί ἐρῤενε, ἐ δὲ θελίμν' ἐ οὔγιτ' ἐ πουσὸι, ἐ οὐ πὲ πουνάτζε.

25. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε· κού ἔστε πέσα γιούαῖγ; ἐ οὐ τρέμνε, ἐ οὐ τζιουδίτνε, ἐ θόσνε, νιέρι μὲ γέτερινε βάλε τζίλι ἔστε κούιγ, κὲ πορσίτ ἐρῤεττε, ἐ δὲ οὔγετε, ἐ ἐ διφιόγενε ἀτὲ;

26. Ε οὐ χουαδὲ ντὲ βέντ τὲ Γαδαρινόβετ, κὲ ἔστε περτέιγ Γαλιλαίσε.

27. Ε πόκε δόλι ἀτ μπὲ δὲ, ἰ δόλι περπάρκ νιὲ νιερί γκὰ κιουτέτι κὲ κίσ τὲ παούδε κὲ σούμε μότητζετ, ἐ ῤόπε νοῦξὲ μπάν ντὲ βέτεχε, ἀς ντὲ ὅτεπὶ χίν, πό ῤίγ ντὲ βάρρε.

28. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἀνέκραξε καὶ προσέπεσεν εἰς αὐτὸν, καὶ μετὰ φωνῆς μεγάλης εἶπε, Τί εἶναι μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, Ἰησοῦ, γίε τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἰψίστου; δέομαί σου, μὴ μὲ βασανίσῃς.

29. Διότι προσέταξεν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· ἐπειδὴ πρὸ πολλῶν χρόνων εἶχε συναρπάσει αὐτὸν, καὶ ἐδεσμεύετο μὲ ἀλύσεις, καὶ ἐφυλάττετο μὲ ποδόδεσμα· καὶ διασπῶν τὰ δεσμά, ἐφέρετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους.

30. Καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων, Τί εἶναι τὸ ὄνομά σου; Ὁ δὲ εἶπε, Λεγεών· διότι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθον εἰς αὐτόν.

31. Καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ μὴ προστάξῃ αὐτὰ νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὴν ἄβυσσον.

32. Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὰ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς ἐκείνους· καὶ ἐπέτρεψεν εἰς αὐτά.

33. Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη.

34. Ἰδόντες δὲ οἱ βοσκοὶ τὸ γινόμενον, ἔφυγον· καὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς.

35. Καὶ ἐξῆλθον διὰ νὰ ἴδωσι τὸ γεγονός· καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὔρον τὸν ἀνθρώπον, ἐκ τοῦ ὀπίου εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, καθήμενον παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἐνδεδυμένον καὶ σωφρονοῦντα· καὶ ἐφοβήθησαν.

28. Ε σὶ ἐ πὰ Ἰησοῦνε ἰ ρὰ ντῆρ χέμπε, ἐ θύρρι μὲ ζέ τὲ μὰδ, ἐ θὰ τζκάμ οὔνε τὲ πῆϊγ μὲ τὶ Ἰησοῦ ἰ πῆρρι ἰ Περντίσε σὲ λιάρτιτ' τὲ λιούτεμ. τὶγ τὲ μὸς μὲ μουντότζ.

29. Σὲ ἐπορσίτι Σπίρτιν' ἐ πεφέρε τὲ δῖλλ γκὰ νιερίου, σὲ οῦμπε βίτερα ἐ μ.πὰν ἀτὲ, ἐ κὲ λίδουρε μὲ χέκουρα, ἐ ἐ ρούαγνε ν-ἐ κούτζουρ, ἐ χε-πούτ χέκουρατε, ἐ ζπόνειγ γκὰ ἰπα-ούδι ντ' ἐρημίρα.

30. Ε Ἰησοῦ ἰ πῆτι ἀτὲ, ἐ ἰθὰ τζῆστὲ ἔμερι ἴτ; ἐ δὲ ἀτ' ἰθὰ Λεγε-ών' σὲ ἰόννε χίρε τεκ ἀὶ οῦμπε τὲ παούδε.

31. Ε ἰ λιούτειγ ἀτὶγ τὲ μὸς ἐ πορσίτγ ἐ ἀτὰ τὲ χίγνε ντὲ δέτ.

32. Ε κὲ ἀτγὲ νῆ κοπὲ ἐμάδε δέρραβετ, χέ κουλήτνε ντὲ μὰλλ, ἐ ἰ λιούτιόννε ἀτὶγ τοῦ ἄπε οὔρδερ τὲ βένε μ.πὲ δέρρα, ἐ ἰ πορσίτι τὲ βένε.

33. Ε σὶ δούαλε τὲ παούδετε γκὰ νιερίου, χῆνε ντὲ δέρρα· ἐ οὐ βερσοῦλ κοπέγια μ.πῖ φκρεμίνε, ἐ οὐ μ.πῖτ ντὲ φῖλλ.

34. Ε σὶ ἐ πὰνε ἀτὰ χέ ρούαγνε δέρρατε ἀτὲ χέ οὐ πῆ, ἴκνε ἐ βάνε, ἐ ρεφίενε ντὲ κιοιτέτ ἐ ντὲ τζιφλίκε.

35. Ε δούαλε τὲ σίχνε ἀτὲ χέ οὐ πῆ, ἐ ἔρδε τεκ Ἰησοῦ, ἐ φένε νιερίνε χέ δούαλε πρέιγ σὶ τὲ παούδετε, χέ ρίγτε ντὲ χέμπε τὲ Ἰησοῦτ, βέσουρε, ἐ οὔρτετζούαρε, ἐ οὐ τρέμ.πνε,

36. Διηγῆθησαν δὲ πρὸς αὐτοὺς καὶ οἱ ἰδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονιζόμενος.

37. Καὶ ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν παρεκάλεσαν αὐτὴν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν, διότι κατεῖχοντο ὑπὸ μεγάλου φόβου· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν.

38. Ὁ δὲ ἄνθρωπος, ἐκ τοῦ ὁποίου εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ, ὁ Ἰησοῦς ὁμοίως ἀπέλυσεν αὐτὸν, λέγων,

39. Ἐπίστρεψον εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα ἔκαμεν εἰς σὲ ὁ Θεός. Καὶ ἀνεχώρησε κηρύττων καθ' ὅλην τὴν πόλιν ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς.

40. Ὅτε δὲ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἀπεδέχθη αὐτὸν ὁ ὄχλος· διότι πάντες ἦσαν περιμένοντες αὐτόν.

41. Καὶ ἰδοὺ, ἦλθεν ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Ἰάειρος, ὅστις ἦτο ἄρχων τῆς συναγωγῆς, καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

42. Διότι εἶχε θυγατέρα μονογενῆ, ὡς ἑτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκεν. Ἐνῶ δὲ ἐπορεύετο, οἱ ὄχλοι συνέθλιβον αὐτόν.

43. Καὶ γυνὴ τις ἔχουσα ῥύσιν αἵματος δώδεκα ἔτη, ἣτις δαπανήσασα εἰς ἰατροὺς ὅλον τὸν βίον αὐτῆς, δὲν ἠδυνήθη νὰ θεραπευθῇ ὑπ' οὐδενός.

44. Πλησιάσασα ὀπισθεν, ἤγγισε τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ παρευθὺς ἐστάθη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς.

45. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Τίς μου ἤγγισε; Καὶ ἐνῶ ἤρνούντο πάντες, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ,

36. Ε δὲ ἀτὰ χεῖ ἐ πάνε οὐ δεφτοῦανε ἀτοῦρε κίϑ οὐ σερούα ἰ δαιμονίσουρι.

37. Ε γιου λιούτνε ἀτίγ φίθε τούρμα χεῖ δόλι γκά θεντι ἰ Γαδαρινόβετ τε ἴλεν γκά ἀτὰ, σε ἰ ζούρι νιέ φρίξ ἐμάδε· ἐ αὶ χίρι ντέ θάρχε, ἐ οὐκθε μπε τε πράπε.

38. Ε νιερίου χεῖ δούαλε πρέιγ σι τε παούδετε, ἰ λιούτεγ ἀτίγ τε βίγ με τε πάσκε· ἐ Ἰησοῦ ἰ λεσόι ἀτέ ἐ ἰθά,

39. Χαίγδε ντέ ὅτεπι τέντε ἐ βρε σα πέρι Περντία πέρ τιγ; ἐ αὶ θάτε, ἐ κηρύξ ντέ πέρ φίθε κιοτέτ σα πέρι ντέ αὶ Ἰησοῦ.

40. Ε κούρ οὐ κθίε Ἰησοῦ, ἐ πρί· τι ἀτέ τούρμα, σε ψε φίθ· ἐ δεσερόγινε.

41. Ε γιά θγιέν νιέ νιερὶ χεῖ κίϑ ἐμπερινε ἰάτρο, ἐ κούτεγ ἴϑτε ἰ πάρι ἰ Συναγόγιτ, ἐ σὶ ρά ντέ κέμπε τε Ἰησοῦτ, ἰ λιούτεγ ἀτίγ, τε βίγ ντέ ὅτεπι τε νίγ.

42. Σε κίϑ νιέ θάσεζε τε βέτεμε γγέρα διμπεδγιέτε θγιέτζ, ἐ χεγιό μενιέντ ἰ βδιϑ· ἐ μπούδε τεκ βίγ, ἐ μπιτ ἀτέ τούμ· ἐ νιέρζετ.

43. Ε νιέ φρούα χεῖ χίικτε γκά τε βγιέδουριτ· ἐ φιάκουτ διμπεδγιέτε βγιέτ, ἐ χεῖ κίϑ· πρίσουςε φίθε φέν· ἐσάιγ ντέ τζεράχε, ἐ σμούντ τε σερόνεϊγ γκά ντονιέ.

44. Σὶ γιου ἀφερούα ἀτίγ πράπαζε, ζούρι ἀνε· ἐ ρόκεσε τιγ· ἐ ἄτε τζαστ ἰ μπέτι τε βγιέδουριτ· ἐ φιάκουτ σε σάιγ.

45. Ε Ἰησοῦ θά· τζίλι ἔστ· ἀτ χεῖ με ζούμούα; ἐ σὶ θόσνε φίθε σε γιό, Πέτρουα ἐ δε σόλετ· ἐτίγ ἰ θάνε· δά-

Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι σὲ συμπιέζουσι, καὶ σὲ συνθλίβουσι, καὶ λέγεις, Τίς μου ἤγγισεν;

46. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μοῦ ἤγγισέ τις· διότι ἐγὼ ἐνόησα ὅτι ἐξῆλθε δύναμις ἀπ' ἐμοῦ.

47. Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι δὲν ἐκρύφθη, ἦλθε τρέμουσα, καὶ προσπεσοῦσα εἰς αὐτόν, ἀπήγγειλε πρὸς αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ διὰ ποίαν αἰτίαν ἤγγισεν αὐτόν, καὶ ὅτι παρευθὺς λατρεύθη·

48. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτήν, Θάρρει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν· ὕπαγε εἰς εἰρήνην.

49. Ἐνῶ δὲ ἐλάλει ἔτι, ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων πρὸς αὐτόν, Ὅτι ἀπέθανεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ ἐνόηλει τὸν διδάσκαλον.

50. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν, λέγων, Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε, καὶ θέλει σωθῆ.

51. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν δὲν ἀφῆκεν οὐδένα νὰ εἰσέλθῃ, εἰμὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην καὶ τὸν πατέρα τῆς κόρης καὶ τὴν μητέρα.

52. Ἐκκλαιον δὲ πάντες, καὶ ἐθρήνουν αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε, Μὴ κλαίετε· δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται.

53. Καὶ κατεγέλων αὐτόν, ἐξεύροντες ὅτι ἀπέθανεν.

54. Ἀλλ' αὐτὸς ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ πιάσας τὴν χεῖρα αὐτῆς, ἐφώναξεν, λέγων, Κοράσιον, σηκώθητι.

55. Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παρευθὺς· καὶ προσέταξε νὰ δοθῇ εἰς αὐτήν νὰ φάγῃ.

56. Καὶ ἐξεπλάγησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς, νὰ μὴ εἴπωσιν εἰς μηδένα τὸ γεγονός.

σκαι, τὲ πουστέϊ τούρμα, ἐ τὲ στίπε-
 ἴγνε, ἐ πιέτ, σὲ τζίλι μὲ ζοῦρι;

46. Ε δὲ Ἰησοῦι θά, τζιόκουσ μὲ ζοῦρι· σὲ οὔνε διφίόβα κὲ δόλι γκα μέγε φουκί.

47. Ε σι πὰ φρούαγια κὲ οὐ τζφάχ, ἔρδι τούκ' ἐ δρέδουρε, ἐ σι βὰ περ-
 πάρα τιγ, ἰ ρεφέου ἀτιγ περπάρα φί-
 θε λαόιτ περ σὲ ἐ ζοῦρι, ἐ δὲ κὲ κίσ
 οὐ σερούα μὲ νιὲ χέρε.

48. Ε δὲ ἀτ ἰ θά ἀσάιγ· λίγ θαρὸς
 ὦ πίγε, σὲ πῆσα γιότε τὲ σόσι τιγ·
 χάιγδε μπε τὲ μίρρε.

49. Ε πὰ σόσουρε ἀτ ἐ δὲ φγια-
 λενε, βγιέν· νιὲ γκα ἰ πάρι ἰ συναγώ-
 γιτ, ἐ ἰ θότ' ἀτιγ, σὲ βδίκι βάσζεζα
 γιότε πὸ μὸς μουντὸ δασκάλε.

50. Ε δὲ Ἰησοῦι σι διφίόι, γιοβ
 περφέιτκ ἀτιγ, ἐ ἰ θά, μὸς οὐ τρέμπ,
 πὸ πεσὸ βέτεμε, ἐ δὲ τὲ σπετόγε.

51. Ε σι χίρι ντὲ σπεπὶ νούκς λιὰ
 νιερί τὲ χιν πρέντα, πὸ Πέτρονε, ἐ δὲ
 Ἰάκωβονε, ἐ δὲ Ἰωάννε, ἐ δὲ γιάτν' ἐ
 ἰὲ μέμεν' ἐ βάσζεζεσε.

52. Ε κιάιγνε φίθε ἐ ρίχεσινε περ
 τὲ, ἐ δὲ ἀτ οὐ θότε μὸς κιάι, νούκε
 βδίκι, πὸ φλέ.

53. Ε ἐπερκέσνε ἀτὲ σὲ δίγνε κὲ
 βδίκι.

54. Ε ἀτ σι ἰ ντζόρι τὲ φίθε γιά-
 στε, ἐ ἐμπάιγιτ ἀτὲ γκα δόρρα, θίρ-
 ρι, ἐ ἰ θά, ὦ τζούπε, γκρέου.

55. Ε οὐ κθὲ σπέρτι μπε τὲ, ἐ οὐ
 γγιαλ' ἀτὲ χέρε· ἐ ποροίτι τι ἴπνε ἀ-
 σάγ τὲ χάιγ.

56. Ε οὐ τζιουδίτνε, ἐ λιάνε μέν-
 τε περίνγτ ἐσάιγ· ἐ ἀτ ἰ ποροίτι ἀτὰ
 τὲ μὸς θόσνε νιερίουτ ἀτὲ κὲ οὐ πῆ.

Κεφ. θ'. 9.

ΣΥΓΚΑΛΕΣΑΣ δὲ τοὺς δώδεκα μαθητάς αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν κατὰ πάντων τῶν δαιμονίων, καὶ νὰ θεραπεύωσι νόσους.

2. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς διὰ νὰ κηρύττωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ ἰατρεύωσι τοὺς ἀσθενοῦντας.

3. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ βαστάζετε μηδὲν εἰς τὴν ὁδὸν, μήτε βῆδους, μήτε σακκίον, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε νὰ ἔχητε ἀνά δύο χιτῶνας.

4. Καὶ εἰς ἣντινα οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε.

5. Καὶ ὅσοι δὲν σᾶς δεχθῶσιν, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἀποτινάξτε καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν σας διὰ μαρτυρίαν κατ' αὐτῶν.

6. Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο ἀπὸ κώμης εἰς κώμην, κηρύττοντες τὸ εὐαγγέλιον καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

7. Ἦκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης πάντα τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ· καὶ ἦτο ἐν ἀπορίᾳ, διότι ἐλέγετο ὑπὸ τινῶν, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἀνέστη ἐκ νεκρῶν.

8. Ὑπὸ τινῶν δὲ, ὅτι ὁ Ἡλίας ἐφάνη· ὑπ' ἄλλων δὲ, ὅτι ἀνέστη εἰς τῶν ἀρχαίων προφητῶν.

9. Καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης, Τὸν Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεράλισα· τίς δὲ εἶναι οὗτος, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει νὰ ἴδῃ αὐτόν.

10. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀποστολοὶ διηγήθησαν πρὸς αὐτόν ὅσα ἐπραξάν· καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς, ἀπέστειλεν κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον

Κεφ. θ'. 9.

Εἰ σὶ θύρρι τὲ διμπεδγιέτε μαθητίτ' ἐτίγ, οὐ δὰ ἀτοῦρε φουκί, ἐ δὲ οὐρδερ μπι φίθι τὲ παούδετε, ἐ δὲ τὲ ὄερόγενε σεμούντετε.

2. Εἰ δερφίτ' ἀτὰ τὲ κηρύζνε μπρετερίν' ἐ Περντίσε, ἐ τοῦ ἴπνε ὄεντέτενε σὲ σεμούρεβετ'.

3. Εὐὸ θὰ ἀτοῦρε μὸς μέρρι φάρβε φὲ μπούδε. ἄς στάπ, ἄς τὸρβε, ἄς πούχε, ἄς ἄσπερ· ἄς δι πάλλε ρόπα τὲ ζίνι.

4. Εὐ δὲ μπε τζὸδ ὄτεπι κὲ τὲ ζίνι μπέτι ἀτγὲ γγέρα σὰ τὲ δίλλι.

5. Κουδὸ κὲ τὲ μὸς οὐ κιάσγενε γιούβετ, κουρ τὲ δίλλι γκὰ αἰ κίουτέτ, ὄκούντι ἐ δὲ πλιούχουρινε γκὰ κέμπετε τούαἰγ, πέρ μαρτυρὶ κόντρ' ἀτοῦρε.

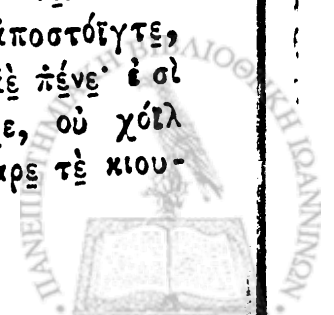
6. Εὐ σὶ δούαλε νίσνε τὲ βίγνε ρότουλε ντέ πέρ φσιάτερα, τούκ' ἐβαγγελίσουρε, ἐ τούκ' ἐσερούαρε πότενε μπε τζὸδ ἄνε.

7. Εὐ διφίτ' Ἡρώδη Τετράρχη ἀτὸ κὲ πένισνε γκὰ αἰ τὲ φίθι· ἐ τζιουδίτεἰγ· σὲ ψὲ θόσνε τζὰ, κὲ Ἰωάννη οὐγκρὲ γκὰ τὲ βδέκουριτε.

8. Εὐ τζὰ τὲ τγιέρε θόσνε· κὲ οὐ δούκ Ἡλία, ἐ τὲ τγιέρσ πα κὲ οὐ γκρὲ νιὲ προφήτ ἰ λιάττε.

9. Εὐ θὰ Ἡρώδη Ἰωάννητ οὐν' ἐ πρέβα κρίτετ' πὸ τζίλι ἔσττε κούιγ, κὲ διφίτ'ιγ τὲ θόνε πέρ τὲ κάκε πούνερα; ἐ κερκόντε τὰ σίχ ἀτέ.

10. Εὐ σὶ οὐ κθίενε ἀποστόγιτε, ἐ ρεφίενε ἀτίγ φίθ· ἀτὸ κὲ πένε· ἐ σὶ ἰ μόρρι ἀτὰ μὲ βέτεχε, οὐ χόιλ μπε νιὲ βέντ τὲ ὄκεούαρε τὲ κίου-

πόλεως τιρος δνομαζομένης Βηθσαιῖδᾶ.

11. Οἱ δὲ ὄχλοι νοήσαντες, ἤκολούθησαν αὐτόν· καὶ δεχθεὶς αὐτούς, ἐλάλει πρὸς αὐτούς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἔχοντας χρεῖαν θεραπείας ἰάτρειεν.

12. Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρχισε νὰ κλίνη· καὶ προσελθόντες οἱ δώδεκα εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς πέριξ κώμας καὶ τοὺς ἀγρούς, καὶ νὰ καταλύσωσι, καὶ νὰ εὖρωσι τροφάς· διότι ἐδῶ εἴμεθα ἐν ἐρήμῳ τόπῳ.

13. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Δότε σεῖς εἰς αὐτούς νὰ φάγωσιν. Οἱ δὲ εἶπον, Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν πλεῖοτερον παρὰ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάγωμεν ἡμεῖς καὶ ἀγοράσωμεν τροφάς δι' ὅλον τὸν λαὸν τοῦτον.

14. Διότι ἦσαν ὡς πεντακισχίλιοι ἄνδρες. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Καθίσατε αὐτούς κατὰ ἄθροισματα ἀνά πενήκοντα.

15. Καὶ ἔπραξαν οὕτω, καὶ ἐκάθισαν ἅπαντας.

16. Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀνέβλεψεν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ κατέκοψε, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς διὰ νὰ βάλλωσιν ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου.

17. Καὶ ἔφαγον, καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ ἐσηκώθη τὸ περισσεῦσαν εἰς αὐτούς ἐκ τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνια.

18. Καὶ ἐνῶ αὐτὸς προσηύχето καταμόνας, ἦσαν μετ' αὐτοῦ οἱ μαθηταί· καὶ ἠρώτησεν αὐτούς, λέγων, Τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ὄχλοι ὅτι εἶμαι;

19. Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον,

τέτιτ καὶ κιοῦχαετῃ Βησθαῖδᾶ.

11. Εἰ σὶ διφιούανῃ κατετῃ πούνε τούρμετε, ἰ θάνῃ πᾶς σί· ἐ σὶ ἰπρίτι ἀτᾶ, οὐ κουβεντὸν ἀτοῦρε πῆρ μπρετῆρὶ τῃ Περντίσε, ἐ ὄερόντε ἀτᾶ καὶ κίονῃ ὄτρεγγίμ.

12. Ενίσι δίτα τῃ θίχεῖγ· ἐ γιού ἀφερούανῃ ἀτίγ τῃ διμπεδγιέτε, ἐ ἰ θόν' ἀτίγ, λεσὸ τούρμενε, τῃ βένῃ ρότουλε φσιάτεραβητ ἐτζεφλίκεβητ, τῃ κονέψγενῃ, ἐ τῃ φέγενῃ τῃ γκρένε, σὲ κατετῃ γέμι ντῃ βῆντ ἐρημί.

13. Εἰ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἔπουνε γιούβητ ἀτοῦρε τῃ χάνῃ. Ἐ δὲ ἀτᾶ ἰ θάνῃ· νούκα καὶ νάβητ κατετῃ μῃ τέπερ πῆρ βέτζε πέσε πούκεβητ, ἐ δὲ δι πίσκετ· βέτζμε ντῃ βάφτζιμ. νάβητ τῃ πλέγεμῃ τῃ γκρένα πῆρ φίθη κατετῃ λαό.

14. Σὲ ψὲ κένῃ γγέρα πέσε μίγε πούρρα· ἐ οὐ θᾶ μαθητίβητ σῃ τίγ· βίρι ἀτᾶ τῃ ρίνῃ τυφᾶ τούφα γκα πέσεδγιέτε.

15. Εἰ πένῃ κατετῃ· ἐ ἰ βούνε ἰ ντῃίγνε τῃ φίθη.

16. Εἰ σὶ μόρρι τῃ πέσε πούκατε, ἐ δὲ τῃ δι πίσκιτε, ἐ γκρίγιτι σίτε ντῃρ Κίελ, ἰ πεκοῖ ἀτό, ἐ ἰ Θεού, ἐ οὐ ἐ ἰπ μαθητίβητ, τοῦ ἀ βίγνε τούρμεσε περπᾶρα.

17. Εἰ χᾶγκρε, ἐ οὐ φρίνε τῃ φίθη· ἐ γκρίγιτινῃ ἀτῃ καὶ οὐ τεπερὸ ἀτοῦρε, διμπεδγιέτε κοφίνα.

18. Εἰ οὐ πῃ κούρ ἀτ καὶ μπενιάνῃ καὶ φάλειγ, κέν· ἐ δὲ μαθητίτ' ἐτίγ πᾶσκα μῃ τῃ· ἐ ἰ πιέτι ἀτᾶ, ἐ οὐ θᾶ· τζίλι θόνῃ τούρμετε σὲ γιάμ οῦνε;

19. Εἰ δὲ ἀτᾶ οὐ περφέιφνε, ἐ ἰ

Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν ἄλλοι δὲ, Ἠ-
λιαν ἄλλοι δὲ, ὅτι ἀνέστη τις τῶν
ἀρχαίων προφητῶν.

20. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Σεις δὲ
τίνα μὲ λέγετε ὅτι εἶμαι; Καὶ ἀπο-
κριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπε, Τὸν Χριστὸν
τοῦ Θεοῦ.

21. Ὁ δὲ προσέταξεν αὐτοὺς σφο-
δρῶς καὶ παρήγγειλε νὰ μὴ εἰπωσιν
εἰς μηδένα τοῦτο,

22. Εἰπὼν, ὅτι πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου νὰ πάθῃ πολλά, καὶ νὰ κα-
ταφρονηθῇ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ
ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ
θανατωθῇ, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ νὰ
ἀναστῆθῃ.

23. Ἐλεγε δὲ πρὸς πάντας, Ἐάν
τις θέλῃ νὰ ἔλθῃ ἐπίσω μου, ἅς ἀ-
παρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἅς
μὲ ἀκολουθῇ.

24. Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν
ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσῃ αὐτήν·
καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ
ἐνεκεν ἐμοῦ, οὗτος θέλει σώσει αὐτήν.

25. Ἐπειδὴ τί ὠφελείται ὁ ἄν-
θρωπος, εἴαν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον,
ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσῃ ἢ ζημιωθῇ;

26. Διότι ὅστις ἐπισχυνοθῇ δι'
ἐμὲ καὶ τοὺς λόγους μου, διὰ τοῦ-
τον ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἐ-
πισχυνοθῇ, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ
αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἁ-
γίων ἀγγέλων.

27. Λέγω δὲ πρὸς ἑσᾶς ἀληθῶς,
εἶναι τινὲς τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵ-
τινες δὲν θέλουσι γευθῆ θάνατον,
ἕως οὗ ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

28. Μετὰ δὲ τοὺς λόγους τούτους
παρῆλθον ἕως ὀκτῶ ἡμέραι, καὶ πα-
ραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην
καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος διὰ

θᾶνε· Ἰωάννη Βαπτιστίνε, ἔ τὲ τγιέ-
ρε· Ἠλιανε, ἔ τὲ τγιέρε, σὲ ντοῖε
προφήτῃ ἰλιάστῃ οὐ γγιάλ.

20. Ε οὐ θότ' ἀτουρε· ἔ πὸ γιού-
βεν τζίλι θὸι σὲ γιάμ; ἔ οὐ περ-
φέικ Πέτρουα, ἔ ἰ θά· Κρίστῃ ἰ
Περντίσε.

21. Ε ἀτ ἰ φοβερίσι ἀτὰ φὸρτ,
ἔ ἰ πορσίτι τὲ μὸς ἔ θόνε νιερίουτ
ἔτε.

22. Ε οὐ θά· σὲ ἰ πέρρι ἰ νιερί-
ουτ δὸ τὲ πεσόγε σούμε ἔ δὸ τὲ ὅτι-
ρετῃ ἔ τὲ ζεντερόνετῃ γκά πλείκτε,
ἔ τὲ πάρετ' ἔ πρίφτερετ, ἔ γραμμα-
τέιγτε, ἔ τὲ ἐρίτετε, ἔ τὲ τρέτενε
δίτε τὲ γγιάλετε.

23. Ε θόστε πὰ ντὲ φίθῃ· ἀτ ἔ
δὸ τὲ εἶγε πὰς μέγε, λὲ τὲ ἀρνίσε
βέτεχεν' ἐτίγ, ἔ λὲ τὲ μάρρε Κρού-
ϊαν' ἐτίγ, δίτε πέρ δίτε, ἔ λὲ τὲ εἶγε
πὰς μέγε.

24. Σὲ ψὲ ἀτ ἔ δὸ τὲ σόσε
ἔπρίτιν' ἐτίγ, δὸ τὰ χουμπάσε ἀτῃ,
ἔ ἀτ ἔ τὰ χουμπάσε Σπρίτιν' ἐτίγ
πέρ μούα, κούιγ δὸ τὰ σόσε ἀτῃ.

25. Σὲ ψὲ τζι βεγὲν νιερίουτ τὲ
ποχτίσε φίθῃ δινιάνε, ἔ τὲ χουμ-
πάσε βέτεχεν' ἐτίγ, ἔ τὰ δεμετόγε.

26. Σὲ ψὲ κούσ δὸ τὲ ἔτε τούρπ
πέρ μούα, ἔ δὲ πέρ φγιάλετ' ἐμία,
πέρ ἀτῃ δὸ τὲ ἔτε τούρπ ἔ δὲ ἰ
πέρρι ἰ νιερίουτ κούρ τὲ βίγε ντὲ
ντέρ τὲ τίγ, ἔ δὲ τὲ γιάτιτ σὲ τίγ,
ἔ δὲ τὲ ἔνγτόρεβεν Ἐγγεγετ.

27. Ε βερτέτ οὐ θὸμ γιούβετ,
γιάνε τζά γκά ἔτετῃ ἔτετῃ ἔτετῃ,
ἔ ἀτὰ δὸ τὲ μὸς βδέεσνε, γγέρα σά
τὲ ὀόχνε μπρέτερίν' ἔ Περντίσε.

28. Ε σκούανε σὶ θά ἔτετῃ φγιάλε
γγέρχ τέτε δίτ, ἔ μόρρι μὲ βέτεχε
Πέτρονε, ἔ δὲ Ἰωάννε, ἔ δὲ Ἰάκω-
βονε, ἔ χίπι ντὲ μάλλ τὲ φάλειγ,

νά προσευχηθῆ.

29. Καὶ ἐνῶ προσήχετο, ἠλλοι-
ώθη ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγειναν λευκὰ ἐξα-
στράπτοντα.

30. Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο συνε-
λάλουν μετ' αὐτοῦ, οἵτινες ἦσαν Μωϋ-
σῆς καὶ Ἡλίας.

31. Οἵτινες φανέντες ἐν δόξῃ, ἔ-
λεγον τὸν θάνατον αὐτοῦ, τὸν ὅποιον
ἔμελλε νὰ ἐκπληρώσῃ ἐν Ἱερουσαλήμ.

32. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐ-
τοῦ ἦσαν βεβαρημένοι ὑπὸ τοῦ ὕπνου·
καὶ ὅτε ἐξύπνησαν, εἶδον τὴν δόξαν
αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς ἰσταν-
μένους μετ' αὐτοῦ.

33. Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἐχωρίζοντο
ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν
Ἰησοῦν, Ἐπιστάτα, καλὸν εἶναι νὰ
ἤμεθα ἐδῶ καὶ ἄς κάμωμεν τρεῖς
σκηνάς, μίαν διὰ σέ, καὶ διὰ τὸν Μωϋ-
σῆν μίαν, καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν, μὴ
ἐξεύρων τί λέγει.

34. Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα,
ἦλθε νεφέλη, καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς·
καὶ ἐβλάστησαν ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὴν
νεφέλην.

35. Καὶ ἔγεινε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέ-
λης, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου
ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε.

36. Καὶ ἀφοῦ ἔγεινεν ἡ φωνή,
εὐρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος. Καὶ αὐτοὶ ἐσι-
ώπησαν, καὶ πρὸς οὐδένα εἶπον ἐν
ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ἐξ ὧν
εἶδον.

37. Τὴν δὲ ἀκλόουθον ἡμέραν,
ὅτε κατέβησαν ἀπὸ τοῦ ὄρους, ὑπήν-
τησεν αὐτὸν ὄχλος πολὺς.

38. Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπός τις ἐκ
τοῦ ὄχλου ἀνέκραξε, λέγων, Διδά-
σκαλε, δέομαί σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν
υἱόν μου, διότι μονογενὴς μου εἶναι.

29. Ἐ φιάου τέκ φάλεϊγ ἀί, ἐ γιού
πῆ τε δούκουριτ' ἐ φάκεσε τίγ τγιά-
τερ λοῖ, ἐ ρόπατ' ἐτίγ τε πάρδα κῆ
λάμπουρίτνε πόσι βετετίμε.

30. Ἐ γιά δι πούρα κῆ κουβεντά-
γνε με τε πάσχε, ἐ ἀτά κένε Μωϋσί-
ου ἐ δὲ Ἡλία.

31. Κῆ ἀτά οὐ δούκνε με ντέρ, ἐ
θόσνε πέρ τε δάλλε τε τίγ κῆ δὸ τε
πῆν ντε Ἱερουσαλήμ.

32. Ἐ Πέτρου, ἐ δὲ ὄχετ' ἐτίγ
κένε βεντούαρε γκά φιούμι, ἐ σὶ οὐ
ζγιοῦανε πάνε τε μάδτ' ἐτίγ, ἐ δὲ
τε δι πούρρατε κῆ ρίγνε με τε πάσχε.

33. Ἐ κοῦρ οὐ ντάνε ἀτά πρέιγ
σὶ, ἰ θότε Πέτρου Ἰησοῦτ, δά-
σκαλ, πούν' ἐ μίρρῆ ἔσθε τε ρίμε
νάβετ κῆτού· λέ τε πέγεμε τρι-
τέντα, νῆ πέρ τι, ἐ νῆ πέρ Μωσί-
νε, ἐ νῆ πέρ Ἡλίανε, πὰ διφιούαρε
σέτζ θόσ.

34. Ἐ τέκ θόσ ἀί κῆτο φγιάλλε,
οὐ γκρέ νῆ μγιέρφουλε, ἐ ἰ πουστρόϊ
ἀτά, ἐ οὐ τρέμπνε κοῦρ χίνε ἀτά,
ντε μγιέρφουλε.

35. Ἐ δόλι νῆ ζῆ γκά μγιέρφουλα
κῆ θόσ, κούγ ἔσθε πίρριμ ἰ δάσουρι,
ἀτίγ τι διφίονι.

36. Ἐ πῆς κῆτιγ ζέριτ, οὐ φῆντ
Ἰησοῦε θέ τεμε· ἐ ἀτά πεσούανε, ἐ
νοῦκ' ἰ θάνε με νιερίουτ μπ' ἀτό διτ
φάρε πέρ ἀτό κῆ πάνε.

37. Ἐ οὐ πῆ δίτεν' ἐ παστάιγμε·
κοῦρ ζπρίσνε ἀτά γκά μάλλι, ἰ δόλι
ἀτίγ μπούδε νῆ τούρμ ἐμάδε.

38. Ἐ γιά νῆ νιερί γκά τούρμα,
θούρρι, ἐ θὰ δάσκαλ, τε λιούτειμ
τίγ, τε ροτουλδτζ σίνε μπῆ πίρρε τιμ,
σῆ μέσττε ἰ βέτεμε.

39. Καὶ ἰδοὺ, δαιμόνιον πιάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίρνης κράζει, καὶ σπαράττει αὐτὸν μετὰ ἄρρου, καὶ μόλις ἀναχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συντρίβον αὐτόν.

40. Καὶ παρεκάλεσα τοὺς μαθητάς σου διὰ νὰ ἐκβάλωσιν αὐτὸ, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν.

41. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διστραμμένη, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν, καὶ θέλω ὑπομένει ὑμᾶς; φέρε τὸν υἱόν σου ἐδῶ.

42. Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔτι προσήρχετο, ἐρρίψεν αὐτὸν κάτω τὸ δαιμόνιον, καὶ κατεσπάραξεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπετίμησε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, καὶ ἰάτρευσε τὸ παιδίον, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ.

43. Ἐξεπλήττοντο δὲ πάντες ἐπὶ τὴν μεγαλειότητα τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐνῶ πάντες ἐθαύμαζον διὰ πάντα ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ,

44. Βάλτε σεῖς εἰς τὰ ὦτά σας τοὺς λόγους τούτους· διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ παραδοθῆ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων.

45. Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐνόουν τὸν λόγον τούτου, καὶ ἦτο ὑποκεκρυμμένος ἀπ' αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ νοήσωσιν αὐτόν· καὶ ἐφοβοῦντο νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν περὶ τοῦ λόγου τούτου.

46. Εἰσῆλθε δὲ εἰς αὐτοὺς διαλογισμὸς, τίς τάχα ἐξ αὐτῶν ἦτο μεγαλήτερος.

47. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπίασε παιδίον, καὶ ἔστησεν αὐτὸ πλῆσιον ἑαυτοῦ·

48. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅστις δεχθῆ τοῦτο τὸ παιδίον εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δεχθῆ

39. Ε γιά, ἐ ζε ἀτέ ἰ παούδι, ἐ θερρέτ ἄζαρνα, ἐ ἐ περσκιέν ἀτέ με σκούμε, ἐ με ζι ἐ λε ἀτέ, σι ἐ θερμόν ἐ παστάιγ.

40. Ε οὐ λιούτζε μαθητίβει σε τοῦ, ζε τὰ ντζίρε ἀτέ, ἐ νούκε μούντνε..

41. Ε Ἰησοῦι οὐ περφέγκ, ἐ θα, ὦ φυλι ἐ πὰ πέσε, ἐ ἐ στρέμπερε, γγέρα κούρ δὸ τέ γέμ με γιού, ἐ τοῦ δουρόιγ γιούβετ; πγιέρρε ζετοῦ πέρρε τέντ.

42 Ε τέκ ἀφερὸι ἀτ τέ εἶν, ἐ στίου ἀτέ ἰ παούδι μπε δέ, ἐ ἐ περσκιέν· ἐ Ἰησοῦι· ἐ πορσίτι σπέρτιν· ἐ πεφέρε με ούρφι, ἐ ἐ σερὸι δγιαάλνε, ἐ γιά δὰ ἀτέ γιάτιτ σε τίγ.

43. Ε τζιουδίτισνε φίθε πέρ τε μάδτ' ἐ Περντίσε· ἐ κούρ λίγνε μέντε φίθε πέρ φίθ' ἀτὸ ζε πέρι Ἰησοῦι, οὐ θα μαθητίβει σε τίγ.

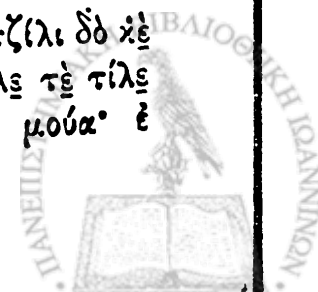
44. Πίρι γιούβετ ντέ βέσε τουάιγ ζετὸ φγιαλέ, σε ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ δὸ τέ ἴπετε ντέ δούάρρ τὸ πέρρεζετ.

45. Ε ἀτὰ νούκε κουπετόιγνε ζετέ ζε οὐ θα, ἐ κέ μπουλιούαρε γκά ἀτὰ, ζε τέ μὸς ἐ κουπετόιγνε ἀτέ, ἐ τρέμπισνε τὰ πιέντ' ἀτέ πέρ ζετέ φγιαλέ.

46. Ε σιλοήσιςνε με βέτεχε τε τοῦρε σε τζίλι ἔστε μι μάδ ντέ τά.

47. Ε Ἰησοῦι σι πὰ ἀτὸ ζε μεντόνισνε με ζέμερε τε τοῦρε, μὸρρι γκά δόρρα νιέ δγιαάλλε, ἐ ἐ βούρι μπάνε τέ τίγ.

48. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε, τζίλι δὸ ζε τέ περμπεγέδε νιέ δγιαάλλε τέ τίλε μπε ἔμερ τίμ, περμπεγέδ μούα· ἐ

ἐμὲ, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· διότι ὁ ὑπάρχων μικρότερος μεταξὺ πάντων ὑμῶν, οὗτος θέλει εἶσθαι μέγας.

49. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα, εἶδομέν τινα ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια ἐν τῷ ὀνόματί σου· καὶ ἐμποδίσαιμεν αὐτὸν, διότι δὲν ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν.

50. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Μὴ ἐμποδίζετε· διότι ἔστις δὲν εἶναι καθ' ἡμῶν, εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν.

51. Καὶ ὅτε συνεπληροῦντο αἱ ἡμέραι διὰ τὴν ἀναληφθῆναι, τότε αὐτὸς ἔκαμε στερεὰν ἀπόφασιν τὴν ὑπάγη εἰς Ἱερουσαλήμ.

52. Καὶ ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ μηνυτάς, οἵτινες πορευθέντες εἰσηλθόντες εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, διὰ τὴν κάμωσιν ἐτοιμασίαν εἰς αὐτόν.

53. Καὶ δὲν ἐδέχθησαν αὐτόν, διότι ἐφαίνετο ὅτι ἐπορεύετο εἰς Ἱερουσαλήμ.

54. Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, εἶπον, Κύριε, θέλεις τὴν εἶπωμεν τὴν καταβῆναι πῦρ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὴν ἀφανίσαι αὐτούς, καθὼς καὶ ὁ Ἡλίας ἔκαμε;

55. Στραφεὶς δὲ ἐπέπληξεν αὐτούς, καὶ εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε ποίου πνεύματος εἴσθε σεῖς;

56. Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἤλθε τὴν ἀπολέσει ψυχὰς ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὴν σώσει. Καὶ ὑπῆγον εἰς ἄλλην κώμην.

57. Ἐνῶ δὲ ἐπορεύοντο, εἶπέ τις πρὸς αὐτόν καθ' ὁδόν, Θέλω σὲ ἀκολουθήσει ὅπου ἂν ὑπάγῃς, Κύριε.

58. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Λί ἄλῳπεκες ἔχουσι φωλεάς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοικίας· ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ τὴν

τζίλι δὲ καὶ τὴν περμπεγέδε μούα, περμπεγέδ ἀτέ καὶ καὶ δερφούαρ μούα· σὲ αὐτὸ καὶ ἔσῃτε μὴ βόβαλε ντὲ γιού φίθε, αὐτὸ ἔσῃτε μὴ μάδ.

49. Ἐ Ἰωάννη οὐ περφέλιχ ἐ θά· δασκάλ, πὰμ. νιὲ νιερί καὶ ντζγερ τὲ παούδετε μπε ἔμπερ τέντ, ἐ ἐμποδισμ. ἀτέ, σὲ ψὲ νούκα βγιέν πὰς νέβετ.

50. Εἰ θότ' ἀτιγ Ἰησοῦ, μὸς ἐμποδίσαι ἀτέ· σὲ ψὲ κούσ νούκ' ἔσῃτε κόντρε νάβετ, ἔσῃτε πὲρ νάβετ.

51. Ε κούρ οὐ ἀφερούα κόχα τὲ σὲ γκρίτουριτ σὲ τίγ, ἐ αὐτὸ κθέου φάκεν' ἐτίγ τὲ βίγ ντὲ Ἱερουσαλίμ.

52. Ε δερφού χαπερδάρε περπάρα φάκεσε τίγ, ἐ σὶ βάνε χίνε ντὲ νιὲ κιουτέτ τὲ Σαμαρίτετ τὲ πέγιγε φατὶ ἀτιγ ἔέντ.

53. Ε νούκ' ἐ δέξνε ἀτέ, σὲ οὐ ἔπτε τὲ νίχνε ἀτὰ καὶ βίγ ντὲ Ἱερουσαλίμ.

54. Ε σὶ πάνε κατὲ μαθητίτ' ἐτίγ Ἰάκωβοῖ, ἐ δὲ Ἰωάννη, ἰ θόνε· Ζότ, δὲ τὲ θόμι τὲ ζπρέσε ζγιαρ γκά Κιέλι, ἐ τὶ δγιέφε ἀτὰ, σὶ κούντρε πὲρι ἐ δὲ Ἡλία;

55. Ε οὐ κθίε ἐ ἰ κερτόι ἀτὰ μὲ φοβερί, ἐ οὐ θά· νούκα δίγι γιού, γκατζ λοί Σπίρτιτ ἰνι γιού.

56. Σὲ ψὲ ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ νούκ' ἔρδι τὲ χουμπάσε ὄπριτε νιέρεζετ, πὸ τὲ σόσγε, ἐ βάνε ντὲ τγιατέρ φσιάτ.

57. Ε τὲλ βίγνε ἀτὰ μπουδέ ἰ θότ-τε νιὲ νιερί, Ζότ, τὲ βίγ πὰς τέγε, κού τὲ βέτζ τί.

58. Ε ἰ θότ' ἀτιγ Ἰησοῦ· δέλπε-ρατὲ κάνε φωλέτ' ἐτοῦρε· ἐ δὲ ζόφτ' ἐ Κιέλιτ τὲ ντένιουρε· ἐ ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ νούκα καὶ κού τὲ κουμπίσαγε

κλίνῃ τὴν κεφαλὴν.

59. Εἶπε δὲ πρὸς ἄλλον, Ἄκολούθει μοι. Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, συγχώρησόν μοι νὰ ὑπάγω πρῶτον νὰ θάψω τὸν πατέρα μου.

60. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄφες τοὺς νεκροὺς νὰ θάψωσι τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς· σὺ δὲ ἀπελθὼν κήρυττε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

61. Εἶπε δὲ καὶ ἄλλος, Θέλω σὲ ἀκολουθήσει, Κύριε· πρῶτον ὁμῶς συγχώρησόν μοι νὰ ἀποχαιρετήσω τοὺς εἰς τὸν οἶκόν μου.

62. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδεὶς βάλων τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εἶναι ἀρμόδιος διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Κεφ. ι. 10.

ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα διώρισεν ὁ Κύριος· καὶ ἄλλους ἑβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνά δύο ἔμπροσθεν αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον, ὅπου ἔμελλεν αὐτὸς νὰ ὑπάγῃ.

2. Ἐλεγε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς, Ὁ μὲν θερισμὸς εἶναι πολὺς, εἰ δὲ ἐργάται ἐλίγοι· παρακαλέσατε λοιπὸν τὸν Κύριον τοῦ θερισμοῦ νὰ ἀποστείλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

3. Ὑπάγετε· ἰδοὺ, ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω ὡς ἀρνία ἐν μέσῳ λύκων.

4. Μὴ βαστάζετε βαλάντιον, μὴ σακχίον, μηδὲ ὑποδήματα· καὶ μηδὲνα χαιρετήσητε κατὰ τὴν ὁδόν.

5. Εἰς ἣντινα δὲ οἰκίαν εἰσέρχεσθε, πρῶτον λέγετε, Εἰρήνη εἰς τὸν οἶκόν τοῦτον.

6. Καὶ εἰ μὲν ἦναι ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, θέλει ἀναπαυθῆ ἐπ' αὐτόν, ἢ

κόξενε.

59. Εἰ θότῃ νιέτ τγιάτεριτ, ἔγιχ πᾶς μέγε· ἐ δὲ ἀτὶ θά, Ζότ, ἄμῃ οὐρδερ τὲ βέτε με περπᾶρα τὲ κλάσ τιμ ἄτ μπῆ δέ.

60. Εἰ θότ' ἀτιγ Ἰησοῦι, λὲ τὲ βδέ-κουριτῃ τὲ κλάσενε τὲ βδέκουριτ' ἐ-τοῦρε· ἐ τι σὶ τὲ βέτζ ρεφὲ μπῆ ρίν' ἐ Περντίσε.

61. Εἰ νιέ τγιάτερ ἰ θά· Ζότ, οὔνε δὲ τὲ βιγ πᾶς τέγε, πὸ λέμε με περ-πᾶρα τὲ περσεντέτ ἀτὰ τὲ ὅτεπίσε σίμε.

62. Εἰ δὲ Ἰησοῦι ἰ θά ἀτιγ, κούρρε ντογιέ σὶ τὲ βέρρε δόρρεν' ἐτιγ ντὲ πάρμεντε, ἐ τὲ κθένετε τὲ βεῶτρόγε πράπα, σέῶτε ἰ ζότι περ μπρατερι τὲ Περντίσε.

Κεφ. ιδγ. ι. 10.

Πασαντάγ ζγιόδι Ζότι ἐ δὲ ὅτα-τεδγιέτε τὲ τγιέρε, ἐ ἰ δερφέι ἀ-τὰ περπᾶρα φάκεσε τιγ, γκά δι ἐ δι, ντὲ τζῶδ κιοτέτ ἐ βέντ κῆ δούαν τὲ βιγ αἰ.

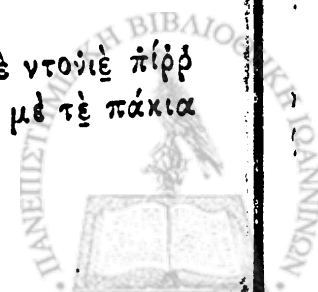
2. Εἰ οὐ θόσ ἀτοῦρε τὲ κόρρετε ῶτε σούμεε, πὸ κόρρεσιτε γιάννε τὲ πᾶκε λιούτουνι· ἀδὰ ζότιτ τὲ σὲ κόρ-ριτ, κῆ τὲ δερφόγε ἀργάτε ντὲ τὲ κορ-ρετέ τιγ.

3. Χάῶδενι, γιὰ, οὐ δερφέιγ γιού-βετ οὔνε πόσι ὅτγιέραντὲ μὲς τὲ οὔγκετ.

4. Μὸς μπᾶι με βέτεχε ἄς κου-λέτε, ἄς τραῖστε, ἄς κεπούτζε ἐ ἄς τὲ μὸς χαιρετίσινι ντογιέ μπουδέ.

5. Εἰ ντὲ τζῶδ ὅτεπί κῆ τὲ χίνι, πρωτοπᾶρε ὅσι, πᾶκια κιόφτε ντὲ κῆτὲ ὅπεπί.

6. Εἰ ντὲ κιόφτ' ἀτγὲ ντογιέ πέρρ ἰ πᾶκит, δὲ τὲ τρέχετε με τὲ πᾶκια

εἰρήνη σας· εἰ δὲ μὴ, θέλει ἐπιστρέψει εἰς ἑσᾶς.

7. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε τρώγοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν διδόμενα· διότι ὁ ἐργάτης εἶναι ἄξιος τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ· μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν.

8. Καὶ εἰς ἤντινα πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ σᾶς δέχωνται, τρώγετε τὰ παρατιθέμενα εἰς ἑσᾶς,

9. Καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε πρὸς αὐτοὺς, Ἐπλησίασεν εἰς ἑσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

10. Εἰς ἤντινα δὴμος πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δὲν σᾶς δέχωνται, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἶπατε,

11. Καὶ τὸν κονιορτὸν ὅστις ἐκόλληθη εἰς ἡμᾶς ἐκ τῆς πόλεώς σας ἐκτινάσσομεν εἰς ἑσᾶς· πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἐπλησίασεν εἰς ἑσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

12. Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία εἰς τὰ Σόδομα, παρὰ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην.

13. Οὐαὶ εἰς σέ, Χοραζὶν· οὐαὶ εἰς σέ, Βηθσαϊδᾶ· διότι ἐάν ἐν τῇ Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἤθελον γείνειν τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν, πρὸ πολλοῦ ἤθελον μετανοήσαι καθήμενοι ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ.

14. Πλὴν εἰς τὴν Τύρον καὶ Σιδῶνα ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν τῇ κρίσει, παρὰ εἰς ἑσᾶς.

15. Καὶ σὺ, Καπερναοὺμ, ἥτις ὑψώθη ἕως τοῦ οὐρανοῦ, θέλεις καταβιβασθῆ ἕως ἄδου.

16. Ὅστις ἀκούει ἑσᾶς, ἐμὲ ἀκούει· καὶ ὅστις ἀθετεῖ ἑσᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἀθετῶν ἐμὲ, ἀθετεῖ τὸν

γιοῦργ' ἐν τῷ μόνῳ, δὴ τὸ κθενεῖτε πάκια μπε γιούβει.

7. Ε μπά τὲ ὅτεπι μπέτι, ἐ χὰι, ἐ πῆ, γκά ἀγιοῦ κὲ κἀνε, σὲ ψὲ ἀργάτι εἴτ' ἰ ζότι πὲρ πάφε τὲ τίγ, ἐ μὸς γκρίχι γκά ὅτεπι πμὲ τγιάτερ ὅτεπι.

8 Ε μπε τζδὸ κιοῦτέτ κὲ τὲ χί- νι, ἐ κὲ τὲ οὐ δέξγενε γιούβει, χὰι γκά ἀτὸ κὲ τοῦ βένε περπάρα γιούβει,

9. Ἐ ὅτερόνι τὲ ὅτεμούρετ' ἐσάγ, ἐ θ-ι ἀτοῦρε, κὲ οὐ ἀφερούα μπε γιούβει μπερετερία ἐ Περντίσε.

10. Ε νιὲ τζδὸ κιοῦτέτ κὲ τὲ χί- νι ἐ τὲ μὸς οὐ δέξγενε γιούβει, σὶ τὲ δῖλλι ντὲ ρούγερα τὲ σάιγ θῖι,

11. Ε δὲ πλιούγουρινε κὲ κὲ κολίσουρε ντὲ νάβει γκά κιοῦτέτι γιού- αῖγ, οὐ ἀσκούντγεμμε γιούβει· πὸ κὲ τὲ δῖγι σὲ οὐ ἀφερούα μπε γιούβει μπερετερία ἐ Περντίσε.

12. Ε οὐ θῶμ γιούβει, σὲ μὲ ἰ λέχ εἴτε μουντίμι ἰ Σοδόμσε μπά τὲ δῖτε, σὲ ἀτίγ κιοῦτέτι.

13. Ε βὲ μπε τίγ ὠ Χοραζίν, βὲ μπε τί ὠ Βηθσαϊδᾶ, σὲ τὲ κένε πέρ- ρε ντὲ Τύρο, ἐ ντὲ Σιδόνε τζιουδίτε κὲ οὐ κένε ντέρ γιού, κὲ ἰε χέρε δὸ τὲ κένε ποστρεύρε μὲ θέσ, ἐ δὸ τὲ ρίγνε ντὲ χί τὲ μετανοήσνε.

14. Πὸ Τύροσε, ἐ δὲ Σιδόνεσε μὲ ἰ λέχ δὸ τοῦ γέτε μουντίμι ντὲ δῖ- τε τὲ φιούκιτ, τὲ γιούβει.

15. Ε δὲ τί Καπερναοὺμ κὲ οὐ γκρίγτε γγέρα μπε Κιελ, δὸ τὲ δερ- μότζ γγέρα μπε πίσε.

16. Αὶ κὲ οὐδιδιὸν γιούβει, δι- φιδὸν μούα, ἐ αὶ κὲ ξεντερὸν γιούβει, ξεντερὸν μούα· ἐ αὶ κὲ ξεντερὸν μούα,

ἀποστελλαντά με.

17. Ἰπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδόμηκοντα μετὰ χαρᾶς, λέγοντες, Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσονται εἰς ἡμᾶς ἐν τῷ ὀνόματί σου.

18. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ἔθεώρουν τὸν σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα.

19. Ἴδού, δίδω εἰς ἐσᾶς τὴν ἐξουσίαν τοῦ νὰ πατῆτε ἐπάνω ὄρειων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ καὶ οὐδὲν θέλει σᾶς βλάψει.

20. Πλὴν εἰς τοῦτο μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑποτάσσονται εἰς ἐσᾶς· ἀλλὰ χαίρετε μᾶλλον, ὅτι τὰ ὄνυματά σας ἐγράψθησαν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσθη κατὰ τὸ πνεῦμα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν, Εὐχαριστῶ σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ εἰς νηπιαῖοι· ναί, ὦ Πάτερ, διότι οὕτως ἔγεινεν ἀρεστόν ἐμπροσθέν σου.

22. Πάντα παρεδόθησαν εἰς ἐμὲ ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς εἶναι ὁ Υἱός, εἰμὴ ὁ Πατήρ, καὶ τίς εἶναι ὁ Πατήρ, εἰμὴ ὁ Υἱός, καὶ εἰς ὅτινα θέλη ὁ Υἱός νὰ ἀποκαλύψῃ αὐτόν.

23. Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶπε κατ' ἰδίαν, Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ὅσα εἰλέπετε.

24. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι πολλοὶ προφηταὶ καὶ βασιλεῖς ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσιν ὅσα σεῖς εἰλέπετε, καὶ δὲν εἶδον· καὶ νὰ ἀκούσωσιν ὅσα ἀκούετε, καὶ δὲν ἤκουσαν.

25. Καὶ ἰδού, νομικός τις ἐσηκώθη, πειράζων αὐτόν καὶ λέγων,

ξέντερόν ἀτέ καὶ με δεροῦνί μου.

17. Εὐ οὐ κθίενε τὲ ὄτατεδγιέτε με φεζ.μ. ἐ ἰ θόνε Ζήτ, ἐ δὲ τὲ παούδετε νὰ διφίόγενε νάβετ μπ' ἐ-μερ τέντ.

18. Εὐ οὐ θότ' ἀτοῦρε, ἐ ὄρχε σατανάνε καὶ πῖγ γκά Κίελι πόσι ὄκρεπετίμε.

19. Εὐ γιά οὐ ἄπ γιούβετ ἐξουσί τὲ ὄκελνι μπὶ φερνίνγ, ἐ μπὶ σφούρκε, ἐ δὲ μπὶ φίθε φουκὶ τὲ ἀρμίκουτ, ἐ δὲ τὲ μὸς οὐ δεμετόγε γιούβετ ντοιίε πόννε.

20. Πὸ πέρ κατέ μὸς οὐ φεζόνι σέ γιού διφίόγενε γιούβετ τὲ παούδετε πὸ τὲ φεζόνενι με τέπερ, σὲ ἐμπερετε τούατγ οὐ γιάνε ὄκρούαρε ντὲ Κίελ.

21. Εὐ ἄτε τζᾶστ οὐ μποῦῶ φεζίμ πρέτγ Σένγτιτ Σπίρτ Ἰησοῦτ, ἐ θὰ λεθδῖμ μπὲ τὶ παπᾶ, Ζήτ ἐ Κίελιτ, ἐ δε ἰ δέουτ, σὲ ψὲ ἰ φσέ-χε κατὸ γκά σοφίτε ἐ τὲ κουπε-τούαριτε, ἐ ἰ ζπουλιόβε ἀτὸ ντὲ τὲ ὄγρετγ. Κεῖτοῦ εἶτ' ὦ Γιάτ, σὲ ἀ-ὄτου τὲ πελκίου τί.

22. Μοῦ δάνε φίθε πόννερατε γκά κακότ ἱμ· ἐ ντοιίε νούχε νίεχ τζέῖτε ἰ πέρρι, πέρ θέτζμε γιάτι, ἐ δε τζέῖτε ἰ γιάτι, πέρ θέτζμε πέρρι· ἐ δε αὶ καὶ τὲ ὄρχε πέρρι τὲ γιά ζπουλιόγε.

23. Εὐ σὶ οὐ κθίε πρέτγ μαθητί-βετ οὐ θότε μπὲ νιάνε, λιούμ ἀτὸ σὶ καὶ ὄρχενε ἀτὸ καὶ ὄρχνι γιούβετ.

24. Σε οὐ θόμ γιούβετ, καὶ ὄού-με προφήτερ ἐ μπρέτερ δέῖνε τὲ ὄ-χνε, ἀτὸ καὶ ὄρχνι γιούβετ, ἐ νούκ' ἰ πάνε· ἐ τὲ διφίόγενε, ἀτὸ καὶ διφίονι, ἐ νούκ' ἰ διφιούχνε.

25. Εὐ γιά, ἐ οὐ κγρέ νίε δασκάλ ἰ νόμιτ, πέρ τὲ φουτζίτουρε ἀτέ, ἐ

Διδάσκαλε, τί πράξα; θέλω κληρονομήσει ζωὴν αἰώνιον;

26 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, ἐν τῷ νόμῳ τί εἶναι γεγραμμένον; πῶς ἀναγινώσκεις;

27 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, «θέλεις ἀγαπᾶς Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου» καὶ «τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.»

28 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν, Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο κάμνε, καὶ θέλεις ζῆσαι.

29 Ἀλλ' ἐκεῖνος, θέλων νὰ δικαιώσῃ ἑαυτὸν, εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Καὶ τίς εἶναι ὁ πλησίον μου;

30 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Ἱεριχὼν, καὶ περιέπεσεν εἰς ληστὰς· οἵτινες καὶ γυμνώσαντες αὐτὸν, καὶ καταπληγώσαντες, ἀνεχώρησαν ἀφήσαντες αὐτὸν ἡμιθανῆ·

31 Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινε δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ· καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος.

32 Ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης, φθάσας εἰς τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος.

33 Σαμαρεῖτης δὲ τις ὁδοιπορῶν, ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦτο, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχτίσθη·

34 Καὶ πλησιάσας ἔδωκε τὰς πληγὰς αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· καὶ ἐπιβιάσας αὐτὸν ἐπὶ τὸ κτῆνος αὐτοῦ, ἔφερεν αὐτὸν εἰς ξενοδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ.

35 Καὶ τὴν ἐπαύριον ὅτε ἐξήρχετο, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν εἰς τὸν ξενοδόχον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν,

ὡς ἴσως δασκάλ, τζτε πέγ χε τε μὲρρ πγιέσε γέτεν' ἐ πὰ σόσουρε;

26. E δε αἱ ἰ θότ' ἀτίγ, ντέ νόμ. τζέστε σκούαρε; κισ διαβάς τίγ;

27. E δε αἱ οὐ περφέιφκ, ἐ ἰ θότ' τε τὲ δούατζ ζόντε Περντίνε τέντε μὲ φίθ; ζέμερε τέντε, ἐ δὲ μὲ φίθ; Σπίρτ τέντ, ἐ δὲ μὲ φίθ; φουκί τέντ' ἐ δὲ μὲ φίθ; μέντι τέντ' ἐ δὲ φιτόνε τέντ σι ἐ δὲ βέτεχενε τέντε.

28. E ἰ θότ' ἀτίγ, μέρρ; οὐ περφέε; χετὲ πέν ἐ δὲ τὲ ρότζ.

29. E δε αἱ σι δούαν τὲ δεφτόνι βέτεχεν' ἐτίγ τὲ δρείγτε, ἰ θότ' Ἰησοῦτ, ἐ τζίλι ἔστε φιτόνι ἴμ;

30. E δε Ἰησοῦ μὲρρ φγιαλένε, ἐ ἰ θότ' νιέ νιερί ζέριτ γκά Ἱερουσαλήμι ντέ Ἱερτζό, ἐ ρά μπε κουσάρε, ἐ ἀτά ἐ ρόπν' ἀτέ, ἐ σι ἐ πένε φίθ; πλιάφα, ἐ λιάνε τὲ ἐδέκουρε πέρ; φισμε, ἐ ἴνε.

31. E οὐ ντόδ τὲ σκόν μπάτε οὐδε νιέ πρίρτ, ἐ σι ἰ πὰ ἀτέ, λιὰ οὐδενε, ἐ σκί.

32. Ἀστοῦ ἐ δὲ νιέ Λεβίτ, σι ἔρδι μπάτε βέντ, ἐ ἐ πὰ, σκότ περπάρα.

33. Μὰ νιέ Σαμαρίτ χε σκόν οὐδεσε τίγ, ἀρρίου τέκ ἀτ, ἐ σι ἐ πὰ ἀτέ, ἐ ἔρδι χέτ' περ τέ.

34. E γιού κιάς ἐ ἰ λίδι πλιάφατ' ἐτίγ, ἐ ἰ δέρδι μπε τὲ βάγ ἐ δὲ βέρρε, ἐ σὲ ἐ χίπι ἀτέ μπε κάφσε τὲ τίγ, ἐσπούρι ντέ χάν, ἐ ἐ πὰτ, κουτζδέ.

35. E δίτεν' ἐπαστάγμε ντζόρι δι δηνάρε, ἐ γιά δὰ χαντζιουτ, ἐ ἰ θά, κίγε κουτζδέσ ἀτέ, ἐ τζτε ποτζ;

Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅτι ἂν δαπανήσης περιπλέον, ἐγὼ, ὅταν ἐπανάλθω, θέλω σοὶ ἀποδώσει.

36 Τίς λοιπὸν ἐκ τῶν τριῶν τούτων σοὶ φρίνεται ὅτι ἔγεινε πλησίον τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστὰς;

37 Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος εἰς αὐτόν. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἰπαγε, καὶ σὺ κάμνε ὁμοίως.

38 Ἐνῶ δὲ ἀπήρχετο αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά· καὶ γυνή τις ὀνομαζομένη Μάρθα, ὑπεδέχθη αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

39 Καὶ αὐτὴ εἶχεν ἀδελφὴν καλουμένην Μαρίαν, ἧτις καὶ καθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ.

40 Ἡ δὲ Μάρθα ἐνησυχολεῖτο εἰς πολλὴν ὑπηρεσίαν· καὶ ἐλθοῦσα ἐμπροσθεν αὐτοῦ, εἶπε, Κύριε, δὲν σὲ μέλει ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μὲ ἀρῆκε μόνην νὰ ὑπηρετῶ; εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτὴν νὰ μοὶ βοηθήσῃ.

41 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὴν, Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ ἀγωνίζεσαι περὶ πολλὰ·

42 Πλὴν ἑνὸς εἶναι χρεῖα. Ἡ Μαρία ἔμωσ ἐξέλεξε τὴν ἀγαθὴν μερίδα, ἧτις δὲν θέλει ἀραιρεθῆ ἀπ' αὐτῆς.

ΚΕΦ. ΙΑ'. ΙΙ.

ΚΑΙ ἐνῶ αὐτὸς προσήρχετο ἐν τόπῳ τινί, καθὼς ἔπαυσεν, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς νὰ προσευχώμεθα, καθὼς καὶ ὁ Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

2 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν

μέ τέπερ, κούρ τῆ κθένεμ σὺνε δὸ τῆ τὶ ἄπ τίγ.

36. Τζίλι δὲ γκὰ ζῆτὰ τῆ τρέ τῆ δούχετε τίγ σὲ γιουὺ πῆ φιτὸν ἀτίγ κῆ δὲ μπέ κουσάρε;

37. Ε δὲ κούτγ ἰ θότῃ· ἀτ κῆ κῆρι μπέ τῆ τῆ μίρρετε· ἐ δὲ Ἰησοῦι ἰ θότ' ἀτίγ' γαίγδε δὲ, ἐ πῆν ἐ δὲ τὶ τῆ τίλιατε.

38. Ε σὺ πῆ κούρ ἔτζεῖγνε ἀτὰ μπούδε, ἐ ἀτ χίρι· ντῆ νιῆ φῶατ, ἐ νιῆ φρούα κῆ κισούγαεγ Μάρθε, ἐ πρίτι ἀτῆ μπέ ὅταπι τῆ σάτιγ.

39· Ε κῆγιθ κίτ νιῆ μύτρε κῆ κισούγαεγ Μαρίε, ἐ κῆγιθ σὶ ντένι μπάνε κῆμπῆβετ σὲ Ἰησοῦιτ, διφιὸν φγιαλῆν' ἐτίγ.

40. Ε Μάρθα μουντόνεγ ὄοῦμε ντῆ πούνε τῆ ὅταπίσε· ἐ δόλι περπάρα, θότῃ, Ζήτ, νούχε κῆ κουλγδῆς κῆ μότρα ἴμε μῆ λιὰ βέτεμε τῆ πουνότγ; θούαίγ δὲ ἀσάιγ τῆ μαπε δόρρε· ἐ τῆ μῆ ντίχνε.

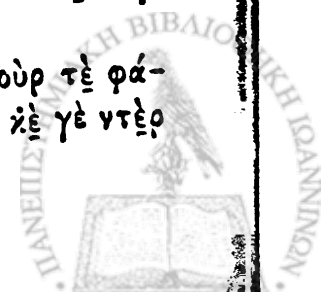
41. Ε δὲ Ἰησοῦι σὺ περφέιτκ, ἐ ἰ θὲ ἀσάιγ' Μάρθε, Μάρθε τὶ χολιάς, ἐ θγιὲν ρότουλῆ περ ὄοῦμε πούνερα.

42. Ντόνε σὲ νιῆ πούνε βέτεμε λιψετε· ἐ Μαρία ζγιόδι μῆ τῆ μίρρενε πγιέσε, κῆ δὸ τῆ μὸς μίρρετε γκὰ ἀγιό.

Κρίε Εἰνεμπῆδγιέτετε ἰα'. ΙΙ.

Ε σὺ πῆ κούρ ἔστε ἀὶ ντῆ νιῆ βέντ ἐ φάλεϊγ, πόχε σόσι τῆ φάλῃ, τῆ ἰ θότῃ νιῆ γκὰ μαθητίτ' ἐτίγ, Ζήτ, δεφτόνα νάβητ τῆ φίλεμι, σὶ κούντρε σὺ δεφτόι ἐ δὲ Ἰωάννη μαθητίβητ σὲ τίγ.

2. Ε σὺ θότ' ἀτοῦρε· κούρ τῆ φάλενι θούαίγνι, Πάπαϊ ἴνε κῆ γῆ ντέρ

ταῖς οὐρανοῖς, ἀγισθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

3 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδε εἰς ἡμᾶς καθ' ἡμέραν·

4 Καὶ συγχώρησον εἰς ἡμᾶς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν· διότι καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν εἰς πάντα ἀμαρτάνοντα εἰς ἡμᾶς· καὶ μὴ φέρῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλ' ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

5 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ἔχη φίλον, καὶ ὑπάγῃ πρὸς αὐτὸν τὸ μεσονύκτιον, καὶ εἶπῃ πρὸς αὐτόν, Φίλε, δάνεισόν μοι τρεῖς ἄρτους,

6 Ἐπειδὴ ἦλθε φίλος μου πρὸς ἐμὲ ἐξ ὁδοπορίας, καὶ δὲν ἔχω τι νὰ θάλω ἔμπροσθεν αὐτοῦ·

7 Καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς ἔσωθεν εἶπῃ, Μὴ μὲ ἐνόχλει· ἡ θύρα εἶναι ἤδη κεκλεισμένη, καὶ τὰ παιδιά μου εἶναι μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κλίνην· δὲν δύναμαι νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ σοὶ δώσω.

8 Σᾶς λέγω, Καὶ ἂν δὲν σηκωθῇ καὶ δώσῃ εἰς αὐτόν, διότι εἶναι φίλος αὐτοῦ, τοῦλάχιστον διὰ τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ θέλει σηκωθῇ καὶ δώσῃ εἰς αὐτόν, ὅσα χρειάζεται.

9 Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω, Αἰτεῖτε, καὶ θέλει σᾶς δοθῆ· ζῆτετε καὶ θέλετε εὐρεῖ· κρούετε, καὶ θίλει σᾶς ἀνοιχθῆ.

10 Διότι πᾶς ὁ αἰτῶν λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει· καὶ εἰς τὸν κρούοντα θέλει ἀνοιχθῆ.

11 Καὶ ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ἦναι πατήρ, καὶ οὐδὲς αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτον, μήπως θέλει δώσῃ εἰς αὐτόν λίθον; καὶ ἐάν ὀψάριον, μήπως ἀντὶ ὀψαρίου

Κίελ, κιάφτε λεβδούαρῃ ἔμερι ἴτ, ἄρδ-
τε μπρετερία γιότε, οὐ πέφτε θελί-
μα γιότε, σὶ ντέρ Κίελ, ἐ δὲ ντέρ δέ.

3. Πούξενε τόνε ξέ νὰ μπάν ἔπνα γκά δίτε νάβετ.

4. Ελένα νάβετ φάγετε τόνα, σὲ ψὲ ἐ δὲ νάβετ λέμε, τζίλιτ δὲ ξέ νὰ κὰ νάβετ ἐ μὸς νὰ κάλε νάβετ ντέρ πιραξί, πὸ ὄπετόνα νάβετ γκά ἐ λίφου.

5. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε, τζίλι γκά γι-
ούβετ δὲ τὲ ξέτε νιῆ μίκ· ἐ δὲ τὲ βέγε τὲκ ἀ' ντέρ μὲς τὲ νάτεσε, ἐ τι θότε, μίκ, χούατγμε τρι πούξε,

6. Σὲ νιῆ μίκου ἴμ γκά οὐδα ἔρδι τὲκ οὐ, ἐ σκάμ σέτζ τι βὲ ἀτίγ περ-
πάρα.

7. Ε ἀ' δὲ τι περφέφετε κρένταζι, ἐ τι θότε· μὸς μὲ ἔπ ζαχμέτ σὲ ντα-
ὄτι ἔῶτε πόρτα μπίλτουρε, ἐ ὄγιέλμτ ἐμὶ κάνε ῥάρε μὲ μούα πᾶσξε ντέρ στρόμμε, νούξε μούντ τὲ γκρίχεμ. τὲ τι ἄπ τίγ.

8. Οὐ θὸμ γιούβετ, ἐ δὲ ντέρ μὸς οὐ γκρέφτε τι ἄπε ἀτίγ, σὲ ψὲ ἔῶτε μίκ ἴτιγ, ντόνε σὲ, δὲ τὲ γκρίχετε τι ἄπε ἀτίγ σὰ ἰ δούχαετ, σὲ ψὲ ἔῶτ' ἰ πὰ τούρπτζιμ·

9. Ε δὲ οὔνε οὐ θὸμ γιούβετ, λι-
πενι, ἐ δὲ τοῦ ἴπετε γιούβετ· κερκόκι ἐ δὲ τὲ φένι· τζοκανίσι, ἐ δὲ τοῦ χά-
πετε γιούβετ·

10. Σὲ τζίλι δὲ ξέ λιπεν μέρρ· ἐ ἀ' ξέ κερκὸν φέν· ἐ ἀτίγ ξέ τζοκανίς· δὲ τι χάπετε.

11. Ε ντέρ κερκόφτε ντονιῆ δγαλά-
λε γκά τούατγτε γιάτιτ σὲ τίγ πούξε, μὸς δὲ τι ἄπε ἀτίγ φούρρ; ἐ ντέρ κερκόφτε πίσκ, μὸς δὲ τι ἄπε ἀτίγ

θίλει δώσει εἰς αὐτόν ὄφρα

12 Ἡ καὶ ἀνζητήσῃ ὧν, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτόν σκορπίον;

13 Ἐν λοιπὸν σείς, πονηροὶ ὄντες, ἐξούρετε νὰ διδάητε καλὰς δόσεις εἰς τὰ τέχνα σας, πῶσφ μᾶλλον ὁ Πατὴρ ὁ οὐράνιος θέλει δώσει Πνεῦμα ἅγιον εἰς τοὺς αἰτοῦντας παρ' αὐτοῦ;

14 Καὶ ἐξέβαλλε δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦτο κωρὸν ἀφ' οὗ δὲ ἐξῆλθε τὸ δαιμόνιον, ἐλάλησεν ὁ κωρὸς καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι.

15 Τινὲς ὁμῶς ἐξ αὐτῶν εἶπον, Διὰ τοῦ Βεελζεβούλ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

16 Ἄλλοι δὲ πειράζοντες ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ.

17 Πλὴν αὐτὸς νοήσας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτούς, Πᾶσα βασιλεία διαιρεθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, ἐρημοῦται καὶ οἴκος διαιρεθεὶς καθ' ἑαυτοῦ, πίπτει.

18 Ἐὰν λοιπὸν καὶ ὁ Σατανᾶς διηρέη καθ' ἑαυτοῦ, πῶς θέλει σταθῆ ἡ βασιλεία αὐτοῦ; Ἐπειδὴ λέγετε ὅτι ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια διὰ τοῦ Βεελζεβούλ.

19 Ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ σας διὰ τίνος ἐκβάλλουσιν; διὰ τούτου αὐτοὶ θέλουσιν εἰσελθεῖν κριταί σας.

20 Ἀλλ' ἐὰν διὰ τοῦ δακτύλου τοῦ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἐφθασεν εἰς ἑσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

21 Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς κωλοπιμένος φυλάττη τὴν ἑαυτοῦ αὐλὴν, τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ εἶναι ἐν εἰρήνῃ.

22 Ὅταν ὁμῶς ὁ ἰσχυρότερος

ντὲ βῆντ τὲ πίσκουτ φιάρπερ;

12. Α ντὲ κερκόρτε βε, μὸς δὸ τι ἄπε ἀτίγ σρούρκε;

13. Ε ντέσττε χε γιούβετ ντόνε σέ ἐνι τὲ χεκίγγ, δίνι τὲ ἴπνι ντέ δγιέλιμ τούαίγ τὲ δένε τὲ μίρρα, σὰ μὲ τέπερ γιὰτι γιούβετ ἐ Κίελιτ, δὸ τὲ ἄπε Σπίρτ Σίγγε μπά τὰ χε γιὰ κερκόγενε ἀτίγ.

14. Ε ἄτε χερε χιῶ ντζγιέρε νιῆ τὲ παούδε, κε κε βουβάν, ἐ κούρ δόλι ἰ παούδι, φόλι βουβι, ἐ τούρμετε οὐ τζιουδίτνε.

15. Ε τζα γκά ἀτὰ θάνε μὲ φρουκὶ τὲ βερζεβούλιτ, τὲ σὲ πάριτ σὲ δγιάγετ, ἰ ντζγιέρ δγιάγετ.

16. Ε τὲ τγιέρε περ τὲ πιράζουρε, κερκόγινε πρέιγ σὶ νισάν γκά Κίελιτ.

17. Ε ἀὶ σὶ οὐ νιχ λογιμοτ' ἐ τοῦρε, οὐ θότ' ἀτούρε τζδὸ μπρετερι κούρ τὲ ντάχετε μπε σούμε πγιέσε χουμπέτ' ἐ δὲ τζδὸ στέπι ντὲ οὐ ντάρτε γκά βατλου φρεμίσετε.

18. Ε ντέσττε χε οὐ ντὰ σατανάτ γκά θέτεχ' ἐτίγ, χιῶ δὸ τὲ κεντρόγε μπρετερία ἐτίγ; σὲ ψὲ θίε, χε μὲ φρουκὶ τὲ βερζεβούλιτ ντζγιέρ οὔνε τὲ παούδετε.

19. Ε ντέσττε χε οὔνε ἰ ντζγιέρ τὲ παούδετε μὲ φρουκὶ τὲ βερζεβούλιτ, πίγτε τούαίγ μετζφρουκὶ ἐ ντζγιέσενε; πρὰ ἀντίγ ἀτὰ δὸ τὲ γένε φρουκάτεσιτε τούαίγ.

20. Ε ντέσττε χε μὲ φιῶτ τὲ Περντίσε ντζγιέρ οὔνε τὲ παούδετε, ἀρβίου ἀδὰ μπρετερία ἐ Περντίσε μπε γιούβετ.

21. Κούρ ἐ φόρτι ἀματόσουρε ρούαν στέπιν' ἐτίγ, γιάνε σούγιε φιῶ πλιάσκατ' ἐτίγ χε κὰ.

22. Μὰ ντὲ οὐ ντόδετ τὲ εἴγε

αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, ἀφαι-
ρεῖ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ εἰς τὴν ὀ-
ποῖαν ἐθάρρει, καὶ διχμοιράζει τὰ
λάφυρα αὐτοῦ.

23 Ὅστις δὲν εἶναι μετ' ἐμοῦ,
εἶναι καὶ ἐμοῦ· καὶ ὅστις δὲν συνά-
γει μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει.

24 Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα
ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται
δι' ἀνύδρων τόπων καὶ ζητεῖ ἀνά-
ψυξιν· καὶ μὴ εὐρίσκον, λέγει, Ἄς
ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν
ἐξῆλθον.

25 Καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει αὐτόν σε-
σαρωμένον καὶ ἐστολισμένον.

26 Τότε ὑπάγει καὶ παραλαμ-
βάνει ἑπτὰ ἄλλα πνεύματα πονηρό-
τερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοι-
κοῦσιν ἐκεῖ· καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα
τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χειρότερα τῶν
πρώτων.

27 Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα,
γυνή τις ἐκ τοῦ ὄχλου ὑψώσασα φω-
νὴν, εἶπε πρὸς αὐτόν, Μακαρία ἡ
κοιλία ἣτις σὲ ἐβάστασε, καὶ οἱ μα-
στοὶ τοὺς ὁποίους ἐθήλασας.

28 Αὐτὸς δὲ εἶπε, Μακάριοι μᾶλ-
λον οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
καὶ φυλάττοντες αὐτόν.

29 Καὶ ἐνῶ οἱ ὄχλοι συνηθροί-
ζοντο, ἤρχησε νὰ λέγῃ, Ἡ γενεὰ αὐ-
τὴ εἶναι πονηρὰ· σημεῖον ζητεῖ καὶ
σημεῖον δὲν θέλει δοθῆ εἰς αὐτήν,
εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωάννου τοῦ προφήτου.

30 Διότι καθὼς ὁ Ἰωάννης ἔγεινε
σημεῖον εἰς τοὺς Νινευίτας, οὕτω
θέλει εἶσθαι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
εἰς τὴν γενεὰν ταύτην.

31 Ἡ βασίλισσα τοῦ νότου θέλει
σκηνωθῆ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀν-
θρώπων τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλει

ὑπὲρ τὴν φόρτιν, ἐπὶ τὰ μούντζε ἀτέ,
ἰ μέρρ ἄρμετε κὲ κίθ ὀμούθνε μπὲ τὸ,
ἐ ντὰν πρέν' ἐτίγ.

23. Αὶ κὲ σῆστε με μούα, ἔστε
κόντρε μούα, ἐ αὶ κὲ νούκε μπεγῆδ
με μούα, περχάπ.

24. Κούρ τὲ δάλλε Σπίρτι ἰ πεφέρε
γκὰ νιερίου, θέτε ντὲ πέρ βέντε τὲ
θάτα, ἐ κερκὸν τὲ πρέιγτουρε· ἐ σὶ
νούκε φέν, θότε· κὲ τὲ κθένεμ ντὲ
ἔτεπὶ τίμε γκὰ δόλα.

25. Ε σὶ θγιέν, ἐ φέν τὲ φσίρε, ἐ
τὲ παστρούρε.

26. Α χιέρε θέτε ἐ μέρρ με θέτε-
χὲ ἐ δὲ ὀτάτε τὲ τγιέρα Σπίρτερε
μὲ τὲ κερκίγ σὲ θέτεχεν' ἐτίγ, ἐ χί-
γενε ἐ ρίνε ἀτγὲ· ἐ κένενε τὲ παστά-
γμει' ἐ ἀτίγ νιερίουτ με τὲ λίφα σὲ
τὲ πάρατε.

27. Ε φιάου κούρ οὐ θόστε αὶ κὲ-
τὸ, νιὲ φρούα πρέντα γκὰ τούρμα
γκρίγτι νιὲ ζε, ἐ ἰ θὰ ἀτίγ· λιούμ
πάρκου κὲτὲ κὰ μπάιγτουρε τίγ, ἐ
δὲ σίσετε κὲ θίθε.

28. Ε δὲ αὶ θὰ· με τέπερ γιάνε
τὲ λιούμτουρε ἀτὰ κὲ διφιόγενε
φγιαλὲν' ἰ Περντίσε, ἐ ἐ ρούαγεν'
ἀτέ.

29. Ε κούρ οὐ μπεγιούαδε τούρ-
μετε, νίσι τοῦ θού· κερκίθ φυλι ἔστ'
ἔστρέμπερε· νισάν κερκὸν ἐ νισάν δὸ
τὲ μὸς ἰ ἴπετε ἀσάιγ, πὸ νισάν· ἰ
προφήτιτ Ἰωνάιτ.

30. Σὲ οἱ κόντρε οὐ κὲ νισάν ἰ
Νινεβίτατ Ἰωνά, κερκίθ δὸ τὲ γέτε
ἐ δὲ ἰ πέρρ· ἰ νιερίουτ μπὲ κερκί
φυλί.

31. Μπρετερέσχα ἐ Νοτίσε δὸ τὲ
γκρίχενε νιὲ φιούκ κόντρε νιέρεζετ σὲ
κὲσάιγ φυλιετ, ἐ δὸ τί δεμετόγε ἀτὰ

κατακρίνει αὐτούς· διότι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομώντος· καὶ ἰδοὺ πλείοτερον τοῦ Σολομώντος εἶναι ἐδῶ.

32 Οἱ ἄνδρες τῆς Νινευῆ θέλουσιν ἀναστηθῆ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλουσι κατακρίνει αὐτήν· διότι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ, πλείοτερον τοῦ Ἰωνᾶ εἶναι ἐδῶ.

33 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας θέτει εἰς τόπον ἀπόκρυφον, οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνοστάτην, διὰ νὰ βλέπωσι τὸ φῶς οἱ εἰσερχόμενοι.

34 Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμὸς· ὅταν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμὸς σου εἶναι καθαρὸς, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου ἦναι φωτεινόν· ἀλλ' ὅταν ἦναι πονηρὸς, καὶ τὸ σῶμά σου εἶναι σκοτεινόν.

35 Πρὸς σε θελὸν λοιπὸν μήποτε τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ εἶναι σκότος.

36 Ἐὰν λοιπὸν ὅλον τὸ σῶμά σου ἦναι φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν, θέλει εἶσθαι φωτεινὸν ὅλον, καθὼς ὅταν ὁ λύχνος σὲ φωτίσῃ διὰ τῆς λάμπσεως.

37 Καὶ ἀφοῦ ἐλάλησε ταῦτα, Φαρισαῖος τις παρεκάλει αὐτὸν νὰ γευματίσῃ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· εἰσελθὼν δὲ ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν.

38 Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν, ὅτι δὲν ἐνίφθη πρῶτον πρὶν τοῦ γεύματος.

39 Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τώρα σεὶς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου καθαρίζετε· τὸ δὲ ἐσωτερικόν σας γέμει ἀρπυγῆς καὶ πονηρίας.

40 Ἄφρονες, ἐκεῖνος ὅστις ἔκαμε τὸ ἔξωθεν, δὲν ἔκαμε καὶ τὸ ἔσωθεν,

σὲ ψὲ ἀγίῳ ἔρδι γὰρ ἔν' ἐδέουτ, πὲρ τὲ διφιούαρε σοφίν' ἐ Σολομόιτ, ἐ γιά κετοῦ ἔστε με σούμε σὲ Σολομόι.

32. Νιέρεζιτ' ἐ Νινεβίσε δὸ τὲ γκρίχενε μπε φιούκ κόντρε κεσαίγ φυλίετ, ἐ δὸ τὰ δεμετόγενε ἀτέ, σὲ ψὲ μετανότηνε μπε διδχι τὲ Ἰωνάιτ ἐ γιά με σούμε σὲ Ἰωνάι κετοῦ.

33. Εντονιέ κούρ δεζ φωτίνε νούκ' ἐ θε ντέ θέντ τὲ φσέχουρε, ἀς ντένε σινιχ, πὸ μπι σαμπάν, κὲ τὲ σόχενε νὲ δρίτενε ἀτὰ κὲ χίγενε πρέντα.

34. Φωτὶ ἐ κούρμιτ ἔστε σίρρι, ἐ κούρ τὲ γέτε σίρρι ἴτ' ἐ παστρουάρε, φίθε κούρμι ἴτ' δὸ τὲ γέτε ἰντρίτουρε· ἐ κούρ τὲ γέτε ἰ λίγκ, ἐ δὲ κούρμι ἴτ' δὸ τὲ γέτε ἰ ἔρρετε.

35. Βεστροδ δὰ τὲ μὸς γέτε δρίτα γιότε σκοτάδ.

36. Ε ντέ κιοφτε φίθε κούρμι ἴτ' ἰντρίτουρε ἐ τὲ μὸς κέτε ντονιέ ἀνε τ' ἔρρετε, δὸ τὲ γέτε ἰντρίτουρε φίθε, πόσι φωτία κούρ τὲ ντρίτ τιγ με δρίτε τὲ σάιγ.

37. Ε κούρ κουβεντόντε ἰ λιούτειγ ἀτίγ νιέ Φαρισεό, κὲ τὲ βιγ τὲ δρέκειγ με τὲ· ἐ σὶ χίρι ντέ ὅτεπὶ ντένι ντέ μεσάλε.

38. Ε Φαρισαίουα σὶ πὰ κὲ νούκ' οὐ λιά περπάρα πούχσε, οὐ τζιουδίτ.

39. Ε δὲ ζότι ἰ θὰ ἀτίγ νταῶτι γιούβετ φαρισείγτε λιάνι τὲ περγιαῶτεσμεν' ἐ κούρμιτ ἐ τὲ σκουρέσε ἐ ἐ πρέντεσμεγια γιούοιγ ἔστε πλιότ γὰ τὲ ῥεμπιέρα ἐ ὀγιαλεζίρα.

40. Τὲ πὰ μέντ, κούτ' ἐρρί τὲ περγιαῶτεμενε, νούχε κα πὲ ῥε ἀτ

41 Πλὴν δότε ἐλεημοσύνην τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, καὶ ἰδοὺ, τὰ πάντα εἶναι καθαρὰ εἰς ἐσᾶς.

42 Ἀλλ' οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀποδεκατίζετε τὸ ἡδύσμον καὶ τὸ πῆγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παραβλέπετε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα ἔπρεπε νὰ κάμητε, καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴ ἀφήσητε.

43 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς.

44 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαιρσαῖοι, ὑποκριταί, διότι εἰσθε ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ὅποια δὲν φαίνονται, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω δὲν γνωρίζουσιν.

45 Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν, λέγει πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμεῖς ὑβρίζεις.

46 Ὁ δὲ εἶπε, Καὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς νομικοὺς οὐαὶ, διότι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ σεῖς μὲ ἓνα τῶν δακτύλων σας δὲν ἐγγίζετε τὰ φορτία.

47 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, διότι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες σας ἐφόνευσαν αὐτούς.

48 Ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ συμφωνεῖτε εἰς τὰ ἔργα τῶν πατέρων σας· διότι αὐτοὶ μὲν ἐφόνευσαν αὐτούς, σεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα αὐτῶν.

49 Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπε, Θέλω ἀποστελεῖν εἰς αὐτοὺς προφῆτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν θέλουσι φονεύσει καὶ ἐκδιώξει.

ἔ δὲ τὲ πρέντεςμενε;

41. Ντόνε σὲ ἴπνι ἐλεημοσίῳ γὰ ἀτὸ κὲ οὐ τεπερόγενε, ἐ παστὰίγ ρίθε γιάνε τὲ παστρουάρα πὲρ γιούβετ.

42. Πὸ βὲ μπὲ γιούβετ φαρισέιγτε, σὲ ἴπνι τὲ δγιέτεν' ἐ δγιόσμοσε, ἐ τὲ πίγανοῖτ, ἐ τὲ ρίθε λιάκεραβετ, ἐ λίνι ριούικνε ἐ δὲ δασουρίν' ἐ Περντίσε· δούχαεῖγ τὲ πέγετε κετὸ ἐ δὲ ἀτὸ τὲ μὸς ἰ λέρετε.

43. Βὲ μπὲ γιούβετ φαρισέιγτε, σὲ δόι βέντν' ἐπάρε ντὲ συναγόγε, ἐ δὲ τοῦ περσέντέτγενε μπ' οὔδερα.

44. Βὲ μπὲ γιούβετ γραμματεῖγ, ἐ φαρισέιγ μὲ δὲ φάκε, σὲ ψὲ ἴνι πῶσι βάρρετε κὲ νούκε δούλενε, ἐ νιέρεζιτε ἔτζεγενε μπὶ τὸ, ἐ νοὺκ' ἰ δίνε.

45. Ε νιὲ γὰ δασκάλετ' ἐ νόμιτ οὐ περφέιγ, ἐ ἰ θὰ ἀτιγ' δασκάλ, μὲ κετὸ κὲ θούα νὰ ὄαν ἐ δὲ νέβετ.

46. Ε δὲ ἀὶ ἰ θότε· βὲ ἐ δὲ μπὲ γιούβετ δασκάλετ' ἐ νόμιτ, σὲ γκαρκόνι νιέρεζιτε πάρρε κὲ νούκε γκρίχενε, ἐ γιούβετ κετὸ πάρρε νούκε δότ τὶ νγκίσι ἄς μὲ ρίστ τούαγ.

47. Βὲ μπὲ γιούβετ σὲ ψὲ δερτόνι βάρρετ' ἐ προφήτετ, ἐ παπαλάρετε τούαγ ἰ θράνε' ἀτά.

48. Μὲ τὲ βερτέτα κένι τοῦ νιόχενε πῶτα. κὲ βεβαιόσι πούνετ' ἐ παπαλάρεβετ τούαγ· σὲ ἀτὰ ἰ θράνε' ἀτά, ἐ γιούβετ οὐ δερτόνι βάρρετ' ἐτοῦρε.

49. Πρὰ ἀντὰίγ ἐ δὲ σοφία ἐ Περντίσε θὰ· δὲ τὲ δερφόγ μπὰ τὰ προφῆτερ, ἐ δὲ ἀποστόλε, ἐ γὰ ἀτὰ τζὰ δὲ τὲ θράσενε, ἐ τζὰ δὲ τὲ ντιέκενε.

50 Διὰ νὰ ἐκζητηθῆ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ ἐχχυνόμενον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κόσμου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης,

51 Ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ Ἄβελ, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ φρονουθέντος μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ ναοῦ· ναί, σὰς λέγω, θέλει ἐκζητηθῆ ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.

52 Οὐκ εἰς ἐσᾶς τοὺς νομικοὺς, διότι ἀφηρέσατε τὸ κλειδίον τῆς γνώσεως· σεῖς δὲν εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐμποδίσσατε.

53 Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἤρχισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νὰ διεγείρῳσιν αὐτὸν σφόδρα, καὶ νὰ βιάζωσιν αὐτὸν νὰ ὁμιλήσῃ, ἐρωτῶντες περὶ πολλῶν,

54 Ἐνεδρεύοντες αὐτὸν καὶ ζητοῦντες νὰ ἀρπάζωσι τι ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ, διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. β'. 12.

Ἐν τῷ μεταξὺ δροῦ συνθηροίσθησαν αἱ μυριάδες τοῦ ὄχλου, ὥστε κατεπάτουν ἀλλήλους, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Πρῶτον προσέχετε εἰς ἐξυτοὺς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἧτις εἶναι ὑπόκρισις.

2. Ἀλλὰ δὲν εἶναι οὐδὲν κεκαλυμμένον, τὸ ὅποιον δὲν θέλει ἀνακαλυφθῆ· καὶ κρυπτόν, τὸ ὅποιον δὲν θέλει γνωρισθῆ.

3. Ὅθεν ὅσα εἶπτε ἐν τῷ σκότει, ἐν τῷ φωτὶ θέλουσιν ἀκουσθῆ· καὶ ὅ,τι ἐλάλησατε πρὸς τὸ ὠτίον ἐν τοῖς ταμείοις, θέλει κηρυχθῆ ἐπὶ τῶν δωματίων.

50. Κεῖ τὲ ξερκόνετε φιάκου ἰφίθη προφήτερετ, κὲ ἔσττε δέρδουρε κὲ ντὲ τὲ νίσουρε τὲ γέτεσε, γκα κὲγιό φυλί.

51. Κεῖ γκα φιάκου ἰ' Ἀβελιτ γγέρα μπὲ φιάκ τὲ Ζαχαρίτε, κὲ οὐ θρά ντὲ μὸς τὲ θυσιαστίριτ, ἐ τὲ ὅτεπίσε (Περντίσε)· βερτέτ οὐ θὸμ γιούβητ, δὸ τὲ ξερκόνετε γκα κὲγιό φυλί.

52. Βὲ μπὲ γιούβητ δασκάλετ' ἐ νόμιτ, σὲ ψὲ μούαρτε κιούτζνε ἐ σὲ δίγτουριτ' ἐ ἄς γιούβητ νούκε χίνι, ἐ δὲ μποδίστε ἀτὰ κὲ χίγνε.

53. Εῖ κούρ θόστε αἱ κὲτὸ μπὰ τὰ, νίσνε γραμματέιγτε, ἐ δὲ φαρικεῖγτε τὲ βίγνε κοντρε μὲ σούμμε φουκί, ἐ τὰ αντραλόσνε ἀτὲ τούκ' ἐ πιέτουρε πὲρ σούμμε πούνερα.

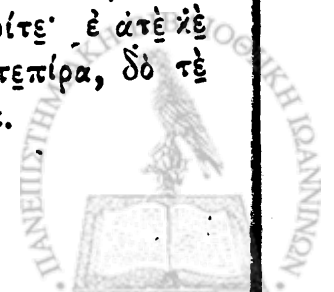
54. Εῖ ἐ περιόιγνε ἀτὲ ἐ κερφιόιγνε τὲ ντζίρε βὲ γκα φόιγ' ἐτίγ, κὲ τὰ καλεζόιγνε ἀτὲ.

Κρίε Εδιμπεδιέτετε. ιβ'. 12.

Ντὲ μὸς τὲ κετούρε, οὐ μπεγιούαδὲ σούμμε μίγερα τούρμετ, σὰ ὀχέλνε ἱέρι γιάτερινε· ἐ νίσι τοῦ θόσ μαθητίβητ σὲ τίγ' πρωτοπάρε ρούαγνι βέτεχενε τούαγ γκα προύμμετ' ἐ φαρικεῖγτε, κὲ ἔστ' ὑποκρισί.

2. Εῖ νούκ' ἔσττε ντονιὲ ἐμπουλιούαρε, κὲ τὲ μὸς ζπουλιόνετε, ἐ ἐφσέχουρε κὲ τὲ μὸς ἴχετε.

3. Αντάιγ σὰ θάτε ντ' ἐρεσίρε, δὸ τὲ διφιόνενε ντὲ δρίτε· ἐ ἀτὲ κὲ θάτε ντὲ βεσ μπὲ ὅτεπίρα, δὸ τὲ διφιόνετε μπὲ κираμίδε.

4. Λέγω δὲ πρὸς ἑσᾶς τοὺς φίλους μου, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ δυναμένων περισσότερόν τι νὰ πράξωσι.

5. Θέλω δὲ σᾶς δεῖξει ποῖον νὰ φοβηθῆτε· φοβήθητε ἐκεῖνον ὅστις ἀφοῦ ἀποκτείνει, ἔχει ἐξουσίαν νὰ ῥίψη εἰς τὴν γέενναν· ναί, σᾶς λέγω, τοῦτον φοβήθητε.

6. Δὲν πωλοῦνται πέντε στρουθία διὰ δύο ἀσάρια; καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν δὲν εἶναι λελησημονημένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ;

7. Ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν εἶναι πᾶσαι ἠριθμημέναι. Μὴ φοβεῖσθε λοιπὸν ἀπὸ πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.

8. Σᾶς λέγω δε, Πᾶς ὅστις μὲ δολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἠμολογήσῃ αὐτὸν ἔμπροσθεν τῶν Ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ.

9. Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῆ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἀρνηθῆ αὐτὸν ἐνώπιον τῶν Ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ.

10. Καὶ πᾶς ὅστις θέλει εἰπεῖ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θέλει συγχωρηθῆ εἰς αὐτόν· ὅστις ὅμως βλασφημήσῃ κατὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, εἰς αὐτὸν δὲν θέλει συγχωρηθῆ.

11. Ὅταν δὲ σᾶς φέρωσιν εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς, ἢ τί νὰ ἀπολογηθῆτε, ἢ τί νὰ εἴπητε.

12. Διότι τὸ ἅγιον Πνεῦμα θέλει σᾶς διδάξει ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ τί πρέπει νὰ εἴπητε.

13. Εἶπε δὲ τις πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ ὄχλου, Διδάσκαλε, εἶπέ πρὸς τὸν ἀ-

4. Ε δὲ οὐ θόμ γιούβειτ μίκετ σέ μι, μὸς λίνι φοίχε γκα ἀτὰ χέ οὐ θράσενε κούρμινε, ἐ χέ παστάγε νούχε κανε σέτζ τοῦ πέγενε με τέπερ.

5. Πὸ οὔνε δὸ τοῦ δεφτόιγ γιούβειτ γκα τζίλι τὲ χένη φοίχε. Τὲ τρέμπι ἀτὲ χέ σὶ τοῦ γκρέρε γέτενε, κα ἐξουσι τὲ θέρε ντὲ πίσε· χετὲ οὐ θόμ θερτέτ τὲ τρέμπι.

6. Νούκ' ἔστε θερτέτ δὲ πέσε ζότζ σίτενε περ δι ἄσπερ; ἐ ἄς νιέ γκα χετὰ νούκ' ἔστε χαρούαρα περπάρα Περντίσε·

7. Πὸ ἐ δε κίμετ' ἐ κρέιτ σούαιγ οὐ γιάνε νεμερούαρε· μὸς οὐ τρέμπι ἀδὰ σὲ γιούβειτ ἴνι με τὲ λιάρτε γκα οὔμε ζετζκ.

8. Ε οὐ θόμ γιούβειτ, χέ τζίλι δὸ χέ τὲ κουϊτόγε μούα περπάρα νιέρεζετ, ἐ δὲ ἰ κίρρι νιερίουτ δὸ τὰ κουϊτόγε ἀτὲ περπάρα Ἐγγεγετ σὲ Περντίσε.

9. Ε αὐτὸ χέ τὲ μ'ἀρνίσεγε μούα περπάρα νιέρεζετ, ἐδὲ κίρρι νιερίουτ δὸ τ' ἀρνίσετε περπάρα Ἐγγεγετ σὲ Περντίσε.

10. Ε δὲ τζίλι δὸ χέ τὲ φλιάσε φγιαλε κόντρε κίρριτ σὲ νιερίουτ, δὸ τί ντεγένετε ἀτιγ' μὰ ἀτιγ χέ τὲ βλασφημίσγε κόντρε Σένγιτι Σπίρτ, δὸ τὲ μὸς ἰ ντεγένετε.

11. Ε κούρ τοῦ πίενε γιούβειτ ντὲ συναγόγε, ἐ περπάρα ἀρχόντεβειτ ἐ δὲ ζοτερίνετ, μὸς βίρρι ντέρ μέντ κισ, ἐ τζφάρε λοτ τὲ περφέρι, ἀ τζτὲ θού.

12. Σὲ Σένγιτι Σπίρτ δὸ τοῦ διδάζεγε γιούβειτ ἀτε χέρε ἀτὸ χέ δούχενε τὲ θού.

13. Ε ἰ θὰ ἀτιγ νιέ γκα τούρμα· δασκάλ, θούαιγ βελάτ σίμ τὲ ντάγε

δελφόν μου νά μοιρασθῆ μετ' ἰμοῦ τήν με μούα κληρονομίην.
κληρονομίαν.

14. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς;

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Προσέχετε καὶ φυλάττεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας· διότι ἐάν τις ἔχη περισσά, ἡ ζωὴ αὐτοῦ δὲν συνίσταται ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

16. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς παραβολὴν, λέγων, Ἄνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐτύχησαν τὰ χωράφια·

17. Καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων, Τί νὰ κάμω; διότι δὲν ἔχω ποῦ νὰ συναΐξω τοὺς καρπούς μου.

18. Καὶ εἶπε, Τοῦτο θέλω κάμει· θέλω χυλάσει τὰς ἀποθήκας μου, καὶ θέλω οἰκοδομήσει μεγαλητέρας, καὶ συναΐξει ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματα μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου·

19. Καὶ θέλω εἰπεῖ πρὸς τὴν ψυχὴν μου, Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ ἐναποτεταμιευμένα δι' ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου.

20. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Θεός, Ἄφρον, ταύτην τὴν νύκτα τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ ὅσα δὲ ἠτοίμασας, τίνος θέλουσιν εἶσθαι;

21. Οὕτω θέλει εἶσθαι ὅστις θησαυρίζει εἰς ἑαυτόν, καὶ δὲν πλουτεῖ εἰς Θεόν.

22. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἑσᾶς, Μὴ μεριμνᾶτε διὰ τὴν ζωὴν σας, τί νὰ φάγητε· μηδὲ διὰ τὸ σῶμα, τί νὰ ἐνδύθητε.

23. Ἡ ζωὴ εἶναι τιμιώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος.

24. Παρατηρήσατε τοὺς κόρσικας, ὅτι δὲν σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν· οἵτινες δὲν ἔχουσι ταμεῖον, οὐδὲ ἀ-

14. Ε δὲ αἱ ἰθα ἀτιγ, ὦ νιερ κούσ με βούρι μούα τοῦ φιουκίγ, α τοῦ ντόιγ πγιέσε γιούβετ;

15. Ε οὐ θότ ἀτοῦρε θεστρόνι, ε βρούαγιουνι γκά λιαζεμίμι· σὲ ψὲ νούχε κεντρὸν γέτ· ἐ νιερίουτ γκά μπεγέδε· για ἐ φέριτ χέ κά.

16. Ε οὐ θότ ἀτοῦρε νιέ παραβολή· ε οὐ θότε· νιέτ νιερίουτ σὲ πάσουρε ἰ πόλι ἄρβτ.

17. Ε μεντόνειγ με βέτεχε τὲ τίγ, ἐ θόστε, τζτὲ πείγ; σὲ νούχε κάμ κού τὲ μπεγέδ δρίθερατ ἐμία.

18. Ε θά, κρετοῦ δὸ τὲ πείγ, τὲ πρίσ ἀμπάρετ ἐμίχ, ἐ τὲ πείγ με τὲ μεδὰ, ἐ δὸ τὲ μπεγέδ ἀτγέ φίθε δρίθερατ ἐμία, ἐ δὲ τὲ μίρρατ ἐμία.

19. Ε δὸ τί θόμ Σπίρτιτ σίμ, ὦ Σπίρτ, χέ σούμε τὲ μίρρα βένε μπε· νιάνε πέρ σούμε βίτερα, χά, ἐ πι, ἐ πρέγιου, ἐ φεζόου.

20. Ε ἰ θότ ἀτιγ Περντία, ἰ πὰ μέντ, χετὲ νάπε τὲ χερκόγενε πρέιγ τέγε Σπίρτινε, ἐ ἀτὸ χέ χέ βένε μπε· νιάνε, τὲ κούιγτ δὸ τὲ γένε;

21. Κρεστοῦ βέτε πέρ ἀτέχε μπε· γέδ πέρ βέτεχε, ἐ νούκ' ἔστ' ἰ πά· σουρε πέρ Περντινε.

22. Ε οὐ θότε μαθητίθετ σὲ τίγ· πρὰ ἀντάιγ οὐ θόμ γιούβετ, μὸς οὐ συλοήσιν με Σπίρτ τούαιγ τζτὲ χ αἱ, ἀ τζτὲ βίσινι ντὲ κούρμ τούαιγ.

23. Σπίρτι βεγὲν με τέπερ σέτὲ γκρένετε, ἐ δὲ κούρμι με τέπερ σὲ ρόπα.

24. Συλοήσιν κόρσικε χέ ἄς μπεγιέ· λενε, ἄς κόρβγενε ἐ νούχε κένε ἄς κιλιάρ ἄς ἀμπάρ, ἐ Περντία ἰ οὐσκέν

ἀποθήκην, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πῶσω μᾶλλον σεῖς διαφέρετε τῶν πτηνῶν;

25. Καὶ τίς ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύνανται νὰ προσθέσῃ εἰς τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ μίαν πῆγην;

26. Ἐὰν λοιπὸν οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον δύνασθε, τί μεριμνᾶτε περὶ τῶν λοιπῶν;

27. Παρατηρήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνουσι· δὲν κοπιᾶζουσιν, οὐδὲ κλώθουσι· σᾶς λέγω ἕως, οὐδὲ ὁ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ ἐνεδύθη ὡς ἐν τούτων.

28. Ἄλλ' ἐὰν τὴν χόρτον, ὅστις σήμερον εἶναι ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ αὐριον ρίπτεται εἰς κλίβανον, ὁ Θεὸς ἐνδύη οὕτω, πῶσω μᾶλλον ἐσᾶς ὀλιγόπιστοι;

29. Καὶ σεῖς μὴ ζητῆτε τί νὰ φάγητε, ἢ τί νὰ πίνητε· καὶ μὴ ἦσθε μετέωροι·

30. Διότι ταῦτα πάντα ζητοῦσι τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου· ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ ἐξεύρει ὅτι ἔχετε χρεῖαν τούτων·

31. Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα θέλουσι σᾶς προστεθῆ.

32. Μὴ φοβοῦ, μικρὸν ποίμνιον· διότι ὁ πατὴρ σας εὐδόκησε νὰ σᾶς δώσῃ τὴν βασιλείαν.

33. Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντά σας, καὶ δότε ἐλεημοσύνην· Κάμετε εἰς ἑαυτοὺς βαλάντια τὰ ὅποια δὲν παλαιοῦνται, ὠθησαυρὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ὅστις δὲν ἐκλείπει, ἔπου κλέπτῃς δὲν πλησιάζει, οὐδὲ ὁ σκώληξ διαφθείρει.

34. Διότι ὅπου εἶναι ὁ ὠθησαυρὸς σας, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδία σας.

ἀτά· σὰ φάρκ πῆνι γιούβει γὰ ζέϊφ-
κτε;

25. Κουῖ ἔστε γὰ γιούῖ κῆ με
σοῦμε τῆ συλοήσουρε τῆ μέντιτ σῆ
τιγ, μούντ τῆ ὄτογε ντῆ ὄτάτ τῆ
τιγ νῆ κούτ;

26. Ε ντῆ μὸς μούντι ντῆ τῆ βό-
φέλενε, ψῆ θρίντι κόκνε περ τῆ τγιέ-
ρατε;

27. Βεῖτρῶνι λιούλετε κίῖ ρίτενε·
νούξε μουντόνενε, ἄς τγιέρενε· ε οὐ
θὸμ γιούβειτ, κῆ ἄς Σολωμόνι με φίθε
ντερ τῆ τιγ οὐ βεῖῖ σί νῆ γὰ κῆτῶ.

28. Ε ντῆῖτε κῆ πᾶρρε, κῆ σὸτ
ἔστε ντῆ φύσε, ε νέσερ βίχτε ντῆ
φούρρε· ε βεῖῖ Περντία κῆῖτου, σὰ με
τέπερ δὸ τῆ θέῖγε γιούβειτ πῆσε πᾶξε;

29. Ε δὲ γιούβειτ μὸς κερκόι τζτῆ
χᾶι. ἄ τζτῆ πῆ, ε μὸς δὸι τῆ γκρίχι
σοῦμε λιάρτ.

30. Σῆ ψῆ τῆ φίθα κῆτῶ πούνερα
νιέρζιτ· ε κῆσᾶγ γέτετ ἰ κερκόγενε,
μὰ παπᾶι γιουᾶιγ ἐδι κῆ οὐ δούχκενε
φίθε κῆτῶ.

31. Πὸ κερκόνι μπρετερίν ε Περ-
ντίσε, ε φίθε κῆτῶ δὸ τοῦ ἴπενε γιού-
βειτ με τῆ ὄτοῦαρε.

32. Μὸς οὐ τρέμπ τι ὦ φκρικ ἰ
βόφλεε σῆ κῆῖτου ἰ πελκῆου παπᾶιτ
σουᾶιγ τοῦ ἄπε γιούβειτ μπρετερίνε.

33. Σῆντι πλιάῖκατε τουᾶιγ κῆ
κῆνι ε ἴπνι ἐλεημοσύν· κῆνι περ βέτε-
ξε τουᾶιγ κουλῆτα κῆ νούξε ἔγιετε-
ρόνενε, κῆζινῆ ντῆ Κίελ κῆ νούξε
πρίῖετῆ· τῆκ νούξε κιάσετε κουσᾶρ,
ἄς κρίμπι ε πρέτ.

34. Σῆ ψῆ τῆκ' ἔστε κῆζινῆα γι-
ουᾶιγ, ἄτγῆ δὸ τῆ γέτε ε δὲ ζέμερα
γιουᾶιγ.

35. Ἄς εἶναι αἱ ὀσφύες σας περιεζωσμένοι, καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι.

36. Καὶ σεις, ὅμοιοι μὲ ἀνθρώπους οἷτινες προσμένουσι τὸν κύριον αὐτῶν, πότε θέλει ἐπιστρέψει ἐκ τῶν γάμων, διὰ νὰ ἀνοίξωσιν εὐθὺς εἰς αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ καὶ κρούσῃ.

37. Μακάριοι οἱ δούλοι ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους ἐλθὼν ὁ κύριος θέλει εὐρεῖ ἀγρυπνοῦντας· ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι θέλει περιζωσθῆ, καὶ καθίσει αὐτοὺς εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ μέσον θέλει ὑπηρετῆσαι αὐτούς.

38. Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ εὖρη οὕτω, μακάριοι εἶναι οἱ δούλοι ἐκεῖνοι.

39. Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι, ἐὰν ἤξωρεν ὁ οἰκοδεσπότης ποῖαν ὥραν ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἤθελεν ἀγρυπνήσει, καὶ δὲν ἤθελεν ἀφήσει νὰ διορυχθῆ ὁ οἶκος αὐτοῦ.

40. Καὶ σεις λοιπὸν γίνεσθε ἕτοιμοι· δίδει καθ' ἡν ὥραν δὲν στοχάζεσθε, ἔρχεται ὁ Τίς τοῦ ἀνθρώπου.

41. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Κύριε, πρὸς ἡμᾶς λέγεις τὴν παραβολὴν ταύτην, ἢ καὶ πρὸς πάντας;

42. Καὶ ὁ Κύριος εἶπε, Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος, τὸν ὁποῖόν θέλει καταστήσει ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, διὰ νὰ δίδῃ ἐν καιρῷ τὴν διωρισμένην τροφήν;

43. Μακάριος ὁ δούλος ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ θέλει εὐρεῖ πράττοντα οὕτως.

44. Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι θέλει καταστήσει αὐτὸν ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

45. Ἐὰν δὲ εἶπῃ ὁ δούλος ἐκεῖνος

35. Ἀεὶ τὲ γένε μέσετε τούαιγ γγέσουρε, ἐ δὲ λαμπάδατε δέζουρε.

36. Εἰ πένι γιούβετ σὶ ἀτὰ χέ πρέσενε ζότιν' ἐτούρε, κούρ δὸ τὲ κθένατε γὰ δάσμετε· χέ κούρ τὲ βίγε, ἐ τί πγιέρε πόρτεσε, ἀτε τζάστ τί χάπγενε ἀτίγ.

37. Λιούμ ἀτὰ κοπίγ, χέ κούρ τὲ βίγε ζότι δὸ τί φέγε ζφιούαρε· μὲ τὲ βερτέτα οὐ θάα γιούβετ, χέ δὸ τὲ περβέτγε ρόκατε, ἐ δὸ τί βέρρε ἀτὰ τὲ ρίνε· ἐ δὸ τὲ σκόγε τὲ γιού πέγε χουσετ ἀτούρε.

38. Εἰ νάρτε μπε τὲ δίτε τὲ νάτετε, ἀ μπε τὲ τρέτε τὲ νάτεσε, ἐ τί φέγε χέστού, τὲ λιούμουρε γιάν' ἀτὰ κοπίγ.

39. Εἰ δὲ χέτε δίγι, σὲ τὰ δίγι ἐ ζότι ἰ ὅτεπισε τζκόχε βγιέν κουσάρι, δὸ τὲ βίγτε ζφιούαρε, ἐ νούχε δούαιγ τὲ λιγ τί σπόνειγ ὅτεπία ἐτίγ.

40. Εἰ δειγιοίβετ δὰ πένουνη φατί, σὲ μπὰ τὲ κόχε χέ νούλ' ἐ παντέχνι βγιέν ἰ πίρρι ἰ ιερίουτ.

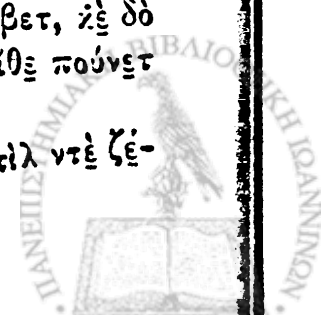
41. Εἰ ἰ ὅτ' ἀτίγ Πέτρουα, Ζότ, πέρ νέβετ ἐ θούα χέτε παραβολι, ἀ ἐ δὲ τέρ τὲ φιθῆ;

42. Εἰ δὲ Ζότι· ἰ θά, τζίλι θάλε ἐ ὅτε κονόμι ἰ πεσούαρι, ἐ ἰ οὔρι, χέ δὸ τὰ βέρρε ζότι μπε φεμίγε τὲ τίγ, πέρ τὲ δένε μπε κόχε μάσιν' ἐ φρούριτ;

43. Λιούμ ἀί κοπίλ, χέ κούρ τὲ βίγε ζότι ἰ τίγ δὸ τὰ φέγε χέ πέν χέστού.

44. Βερτέτ οὐ θάμ γιούβετ, χέ δὸ τὰ βέρρε ἀτε πιτρόπ μπε φιθῆ πούνετ ἐτίγ.

45. Εἰ ντὲ θάυτε ἀί κοπίλ ντὲ ζέ-

ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Βραδύνει νὰ ἔλθῃ ὁ κύριός μου· καὶ ἀρχίσῃ νὰ δέρῃ τοὺς δούλους καὶ τὰς δούλας, καὶ νὰ τρώγῃ καὶ νὰ πίνῃ καὶ νὰ μεθύῃ.

46. Θέλει ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου καθ' ἣν ἡμέραν δὲν προσμένει, καὶ καθ' ἣν ὥραν δὲν ἐξεύρει· καὶ θέλει ἀποχωρήσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ θέλει θέσει μετὰ τῶν ἀπίστων.

47. Ἐκεῖνος δὲ ὁ δούλος ὅστις γνωρίσας τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ, δὲν ἠτοίμασεν, οὐδὲ ἔκαμε κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, θέλει δαρθῆ πολὺ.

48. Ὅστις ὅμως μὴ γνωρίσας ἔπραξεν ἄξια δαρμῶν, θέλει δαρθῆ ὀλίγον. Εἰς πάντα δὲ εἰς τὸν ὅποιον ἐδόθη πολὺ, πολὺ θέλει ζητηθῆ παρ' αὐτοῦ· καὶ εἰς ὅντινα ἐνεπιστεύθη πολὺ, περισσότερον θέλουσιν ἀπαιτήσαι παρ' αὐτοῦ.

49. Πῦρ ἦλθον νὰ βάλω εἰς τὴν γῆν καὶ τί θέλω, εἰάν ἤδη ἀνήφθῃ;

50. Βάπτισμα δὲ ἔχω νὰ βαπτισθῶ, καὶ πῶς στενοχωροῦμαι ἕωσοῦ ἐκτελεσθῆ;

51. Νομίζετε ὅτι ἦλθον νὰ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῆ; οὐχί, σὰς λέγω, ἀλλὰ διαχωρισμόν.

52. Διότι ἀπὸ τοῦ νῦν θέλουσιν εἶσθαι πέντε ἐν οἴκῳ ἐνὶ διακεχωρισμένοι, οἱ τρεῖς κατὰ τῶν δύο, καὶ οἱ δύο κατὰ τῶν τριῶν.

53. Θέλει διαχωρισθῆ πατὴρ κατὰ υἱοῦ, καὶ υἱὸς κατὰ πατρός· μήτηρ κατὰ θυγατρός, καὶ θυγάτηρ κατὰ μητρός· πενθερὰ κατὰ τῆς νύμφης αὐτῆς, καὶ νύμφη κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς.

54. Ἐλεγε καὶ πρὸς τοὺς ὄχλους, Ὅταν ἴδῃτε τὴν νεφέλην ἀνυψουμένην ἀπὸ δυσμῶν, εὐθὺς λέγετε, Βροχὴ

μῆρρε τὲ τίγ, μινὸν ἴμ. ζὸτ τὲ βίγῃ υἱὸς τὲ νίσγῃ τὲ ράχῃ κοπίγτε, ἐ δὲ κοπίλῃτε, ἐ τὲ χάγῃ, ἐ τὲ πίγῃ, ἐ τὲ δέχῃτε.

46. Δὸ τὲ βίγῃ ζότι· ἰ ἀτίγ κοπίλιτ, ντὰ τὲ δίτε χῆ σὲ παντέχ, ἐ μπὰ τὲ σχάτ χῆ νοῦκ' ἐ δι' ἐ δυ τὰ πέγῃ ἀτὲ δι' τζόπα, ἐ πγίεσεν' ἐτίγ δὸ τὰ βέρῃ με τὲ παπέσετε,

47. Ε ἀτ κοπίλ χῆ δι' θελίμεν ἐ ζότιτ σὲ τίγ, ἐ σῆσῃτὲ πέβῃε φατὶ, ἐ ἀς κὰ θάτουρῃ πὰς θελίμεσε τίγ δὸ τὲ ρίχῃτε σούμῃ σχοπίνγ.

48. Η αὶ χῆ σὲ δι' ἐ κὰ πένε πούνερα πέρ τὲ βάγουρῃ, δὸ τὲ ρίχῃτε πάχῃε' ἐ ντὲ τζίλι δὸ χῆ ἔσῃτε δένε σούμῃ, σούμῃ δὸ τὲ κερκόνετε γκὰ αὶ' ἐ δὲ ντὲ ἀτ χῆ ἐπεσοῦανε, ἐ ἰ δάνε σούμῃ, μὲ τέπερ δὸ τὲ κερκόνετε ἀτίγ.

49. Ζγιάρ ἄρτζε τὲ θῆ μπὲ δὲ, ἐτζδοῦα, ντ' ἔσῃτε χῆ οὐ δὲζ νταστί

50. Ε παφεζίμ κὰμ τὲ παφεζόνεμ; ἐ σὰ μουντίμ κὰμ γγέρα σὰ τὲ σόσετε,

51. Παντέχνι σὲ ἄρτζε τὲ θῆ μπὲ δὲ πὰτῃ; γιὸ, οὐ θὸμ γιούβετ, πὸ τὲ περτζούαρῃ.

52. Σὲ σὸτ δι' ἐ πάρε, δὸ τὲ γένε πέσε ντὲ υἱῆ σῃτεπὶ περτζούαρῃ, τρὲ κόντρε δίβετ, ἐ δι' κόντρε τρέβετ.

53. Ε δὸ τὲ ντάχῃτε παπαὶ πρέιγ κίρριτ, ἐ κίρρι πρέιγ παπαὶτ, ἐ μέμα πρέιγ πίγῃσε, ἐ κίγια πρέιγ μέμῃσε, θγιέχερα πρέιγ νοῦσεσε σάτῃ, ἐ νοῦσια πρέιγ θγιέχερεσε σάτῃ.

54. Ε οὐ θόσῃτε ἐ δὲ τούρμαβετ, κούρ σίχνι μγιέρφουλε χῆ δέλλ γκὰ περῃντὸν Δίελι, ἀτὲ χῆρε θύι, σὶ θγιέν

ἔργεται· καὶ γίνεται οὕτω.

55. Καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε, Ὅτι καύσων θέλει εἶσθαι, καὶ γίνεται.

56. Ἵποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἐξεύρετε νὰ διακρίνητε, τὸν δὲ καιρὸν τούτον πῶς δὲν διακρίνετε;

57. Διὰ τί δὲ καὶ ἀφ' ἐαυτῶν δὲν κρίνετε τὸ δίκαιον;

58. Ἐνῶ λοιπὸν ὑπάγετε μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου πρὸς τὸν ἄρχοντα, προσπάθησον καθ' ὁδὸν νὰ ἀπαλλαγῆς ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε σὲ σύρῃ πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σὲ παραδώσῃ εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ὁ ὑπηρέτης σὲ θάλῃ εἰς φυλακὴν.

59. Σοὶ λέγω, δὲν θέλεις ἐξέλθει ἐκεῖθεν, ἕως οὗ ἀποδώσῃς καὶ τὸ ἔσχατον λεπτόν.

Κεφ. ιγ'. 13.

ΚΑΤ' ἐκείνον δὲ τὸν καιρὸν ἦλθον τινὲς ἀπαγγέλλοντες πρὸς αὐτὸν περὶ τῶν Γαλιλαίων, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα ὁ Πιλάτος ἔμιξε μετὰ τὰς θυσίας αὐτῶν.

2. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Νομίζετε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἦσαν ἁμαρτωλοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς Γαλιλαίους, διότι ἔπαθον τοιαῦτα;

3. Οὐχί, σὰς λέγω· ἀλλ' ἐὰν δὲν μετανοήτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολεσθῆ.

4. Ἦ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτῶ, ἐπὶ τοὺς ὁποίους ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωάμ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς, νομίζετε ὅτι οὗτοι ἦσαν ἁμαρτωλοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ;

ἔ πένετε ἄστού.

55. Ἐκούρ σίγνι κὲ φρίν ἔρρε νοτί, θλί σὲ βράπε δὲ τὲ πέγε, ἔ πένετε.

56. Χιέρεζ με δι φάκε, τὲ δούκουριτ ἔ δέουτ ἔ δὲ τὲ Κιέλιτ διτ τὲ νίγνι, ἔ κὲ τὲ κόχε νταῦτι σὲ νούχε μούντι τὲ νίγνι;

57. Ε κίθ νούχε μούντι τὲ νίγνι γὰ βετίου τὲ δρέιγτενε;

58. Κούρ τὲ βετζ πά με ἀρμίννε τέντ τέκ ἀτ κὲ οὐρδερόν, πέν μπούδε τζδὸ λοί πούνε κὲ μούντ τὲ σπετότζ πρέιγ σὲ σὲ μὸς ντόδετε ἔ τὲ χιέιγτε τὲ φουκάτεσι, ἔ φουκάτεσι τὲ ἔπ τὲ Τζίρι, ἔ τζίρι τὲ βὲ ντὲ γαψάνε.

59. Τὲ θὸμ τὲγ, δὲ τὲ μὸς δάλτζ ἀτέγε, γγέρα σὰ τὲ παφούατζ ἔ δὲ ἄσπρεν ἔ πασταίγμε.

Κρίε Ἐτρεμπεδγιέτετε. ιγ'. 13.

Μπὲ τὲ κόχε κέν' ἀτγὲ περπάρα ἔ δε τζά κὲ ἰ θόσν' ἀτίγ πέρ ἀτὰ Γαλιλέιγτε, κὲ οὐ περζέου Πιλάτουα φιάκν' ἐτοῦρε πάσχε με κουρπάνε τὲ τοῦρε.

2. Ε οὐ περφέιγκ Ἰησοῦι, ἔ οὐ θὰ ἀτοῦρε παντέχνι γιου σὰ κετὰ Γαλιλέιγτε οὐ πένε με φαγετόρε σὲ γκα φίθε Γαλιλέιγτε, σὲ ψὲ πεσοῦανε τὲ τίλιατε;

3. Γιὸ, οὐ θὸμ γιούβετ· πὸ ντὲ μὸς μετανοήτζι, φίθ' ἄστού δὲ τὲ χουμπίνι.

4. Α ἀτὰ τὲ τετεμπεδγιέτε, κὲ ρὰ μπὲ τὰ ταρατζα ντὲ Σιλωάμ, ἔ ἰ θράου ἀτὰ, παντέχνι σὲ κετὰ κένε με φαγετόρε γκα φίθε χιέρεζιτε κὲ ρίνε ντὲ Ἱερουσαλίμ;

5. Οὐχί, σὰς λέγω, ἀλλ' ἐὰν δὲν μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολεσθῆ.

6. Ἐλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν, εἶχε τις συκὴν πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ· καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ δὲν εὔρε.

7. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἀμπελοργόν, Ἰδοὺ τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ δὲν εὕρισκω· ἔκκοψον αὐτήν· διὰ τί καταργεῖ καὶ τὴν γῆν;

8. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν, καὶ βάλω κοπρίαν·

9. Καὶ ἐὰν μὲν κάμη καρπὸν, καλῶς· εἰ δὲ μὴ, θέλεις ἐκκόψει αὐτήν μετὰ ταῦτα.

10. Ἐδίδασκε δὲ ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν τὸ σάββατον·

11. Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ τις εἶχε πνεῦμα ἀσθενείας δεκαοκτῶ ἔτη, καὶ ἦτο συγκύπτουσα, καὶ δὲν ἠδύνατο παντελῶς νὰ ἀνακύψῃ.

12. Ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς ἐφώναξε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, Γύναι, ἐλευθερωμένη εἶσαι ἀπὸ τῆς ἀσθενείας σου.

13. Καὶ ἔθεσεν ἐπ' αὐτήν τὰς χεῖρας· καὶ παρευθὺς ἀνωρθώθη, καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν.

14. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι εἰς τὸ σάββατον ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς. ἔλεγε πρὸς τὸν ὄχλον, Ἐξ ἡμέρῃς εἶναι, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐργάζησθε· ἐν ταῦταις λοιπὸν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.

15. Ἀπεκρίθη λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος καὶ εἶπεν, Ἰποκριτὰ, δὲν

5. Γιὰ, οὐ θὴμ γιούβετ' πο νιέ μὸς μετανοήτζι, φίθ' αὐτοῦ δὸ τῆ χουμπίσι.

6. Ε δὲ οὐ θὴσ̄ ξετὲ παραβολί· νιέ νιερὶ χιτ̄ φυτέψουρξ ντῆ βέσττε τῆ τιγ νιέ φικ, ἐ ἔρδι τῆ ξερκὸν μπῆ τῆ πέμμε ἐ νούξε φέτι.

7. Ε ἰ θήτ ἀτιγ ξῆ πουνὸν βέσττενε· γιὰ, τριβγιέτ βιγ τούκ' ἐ ξερκούαρξ πέμμε μπῆ ξετὲ φικ, ἐ νούξε φέιγ· πρέε ἀτῆ, ψῆ τῆ λέρε ἐ δὲ βέντνε ὄκρέτ;

8. Ε δὲ αἰ οὐ προφέιτκ, ἐ ἰ θὰ ἀτιγ· ζότ, λῆε ἀτῆ ἐ δὲ ξετὲ βιτ' γγέρα σὰ τῆ βρεμύιγ βότουλε τιγ, ἐτὶ ὅτιε πλέχε·

9. Ε ντῆ κέφτε πέμμε, μίρβξ, ἐ ντῆ μὸς τὰ πρέτζ ἀτῆ μόννε ξῆ βγιέν.

10. Ε κῆ ξῆ διδάζτε ντῆ συναγούτιγ νιέ τῆ ὀετόννε.

11. Ε γιὰ ἐ βγιέν νιέ φρούα κῆ χιτ̄ τετρεμπεδγιέτξ βγιέτ νιέ Σπίοτ κῆ ἐμπάν τῆ σεμούρε· ἐ νῆ καμπουργιάσουρε, ἐ νούξε μούντ τῆ γκριγ σίτε φάρεσε λιόρτιτ.

12. Ε σὶ ἐ πὰ ἀτῆ Ἰησοῦ, ἐ θύρρι ἄφερ, ἐ ἰ θὰ ἀσόιγ' ὦ φρούα, γῆ λεσούαρξ γκὰ σεμούντα γιόττε.

13. Ε βοῦρι δούαρτ' ἐτιγ σίπερ μπὶ τῆ, ἐ ἀτῆ τζάστ οὐ γκρέ λιάρτ, ἐ οὐ ντρίτζ, ἐ λεβδὸν Περντίνε.

14. Ε ἰ πάρι ἰ συναγόγιτ οὐ περφέιτκ τούκ' ἐ ζεμερούαρξ σῆ ψῆ ἐ ὀερόϊ Ἰησοῦ τῆ ὀετόννε ἐ θὴσ̄ ντῆ τούρμε, φιάττε δὶτ γιάνε κῆ μπῆ ξετὸ ὄτ' ἐ οὐδεσε τῆ πουνόγεμε ντῆ ξετὸ δὰ ἔγιανι, ἐ ὀερόννε, ἐ γιὸ ντῆ δὶτε τῆ ὀετόννε.

15. Ε δὲ ζότι γιὸν προφέιτκ ἀτιγ, ἐ ἰ θὰ, ὦ νιερὶ μῆ δι φάκε τζίλι δὸ

λόσι ἕκαστος ὑμῶν ἐν τῷ σαββάτῳ τὸν βῶν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ φέρον ποτίζει;

16. Αὕτη δὲ, οὕσα θυγάτηρ τοῦ Ἀβραάμ, τὴν ὁποίαν ὁ Σατανᾶς ἔδωκεν ἰδοῦ δεκαοκτῶ ἔτη, δὲν ἔπρεπε νὰ λυθῇ ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῆ ἡμέρα τοῦ σαββάτου;

17. Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔλγε ταῦτα, κατησχύνοντο πάντες οἱ ἐναντίοι αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρε δι' ὅλα τὰ ἐνδοξα ἔργα τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ.

18. Ἐλεγε δὲ, Μὲ τί εἶναι ὁμοία ἢ βασιλεία τοῦ Θεοῦ; καὶ μὲ τί νὰ ὁμοιώσω αὐτήν;

19. Εἶναι ὁμοία μὲ κόκκον σινάπεως, τὸν ὁποῖον λαβὼν ἄνθρωπος ἔρριψεν εἰς τὸν κῆπον αὐτοῦ· καὶ κῦξησε καὶ ἔγεινε δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσαν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

20. Καὶ πάλιν εἶπε, Μὲ τί νὰ ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ;

21. Εἶναι ὁμοία μὲ προζύμιον, τὸ ὁποῖον λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρουσεν εἰς τρία μέτρα ἀλεύρου, ἕως οὗ ἀνέβη ὄλον τὸ φάσμα.

22. Καὶ διήρχετο τὰς πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ ὁδοιπορῶν εἰς Ἱερουσαλήμ.

23. Εἶπε δὲ τις πρὸς αὐτὸν, Κύριε ὀλίγοι ἄρα εἶναι οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς,

24. Ἀγωνίζεσθε νὰ εἰσέλθητε διὰ τῆς στενῆς πύλης· διότι πολλοὶ, σὰς λέγω, θέλουσι ζητῆσαι νὰ εἰσέλθωσι, καὶ δὲν θέλουσι δυνηθῆ.

25. Ἀποῦ σηκωθῆ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀπακλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἀρχίστη νὰ στέκησθε ἔξω, καὶ νὰ κρούητε τὴν θύραν, λέγοντες, Κύριε, Κύριε, ἀ-

γὰ γινούβεται νοῦκε ζυγὶδ κὰν' ἐτίγ, ἄ φομάρε γὰ φράσσι τὲ ὄετούνε, ἐ ἐ ὄπιε τί ἄπε οὔγε;

16. Ε κατὲ γὲ εὔτε ἐ πύγ' ἐ Δ-βραάμιτ γὲ ἐ κὰ λίδουρε σατανάϊ γὰ τετρεπεδγιέτε βγιέτ, νοῦκε δούχαεγ τὲ ζυγιδεῖγ γὰ κὰτὰ τὲ λίδουρε ντὲ δίτε τὲ ὄετούνε.

17. Ε κούρ θόσσε αἱ κὰτὸ φγιαλέ τουρπερόνισνε ἀτὰ γὲ ἰ ρίγνε κόντρ' ἀτίγ' ἐ φίθε τούρμα φεζόνισνε πέρ φίθε πούνετ ἐ ντέρτζουρα γὲ κένισνε πρέιγ σί.

18. Ε θόσσε μετζ φάρε φέιτ κὰ τὲ φιάρε μπερετερία ἐ Περντίσε; ἐ μετζ φάρε πούνε τὰ παραπαρις ἀτέ;

19. Κὰ τὲ φιάρε μὲ φάρε τὲ σινάπιτ, γὲ ἐ μόρι νιὲ νιερί, ἐ ἐ μπόλι ντὲ κόφσσε τὲ τίγ, ἐ οὐ ρίτ, ἐ οὐ πὲ κίμ ἐμάδε, ἐ ἔρδε ἐ ντέγνε ντὲ δέφα τὲ σάιγ ζίιτ' ἐ Κίελιτ.

20. Ε πάφενε θὰ μετζ φάρε πούνε τὲ παραπαρις μπερετεριν ἐ Περντίσε;

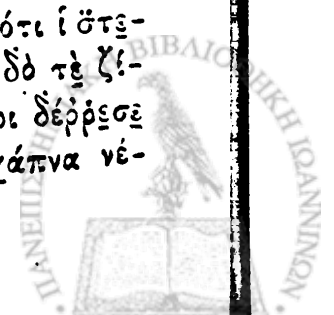
21. Κὰ τὲ φιάρε μὲ ἀτὰ προύμε γὲ νιὲ φρούα ἐ νκατόσι μὲ τρεμάτεσε μίελ, γγέρα σὰ οὐ μπρού φίθε.

22. Ε βίγ τουκ ἐ διδάζουρε κίου-τέτ μπε κίουτέτ, ἐ φσιὰτ μπε φσιὰτ, ἐ πὲν οὔδε πρέιγ Ἱερουσαλίμιτ.

23. Ε τζιδ τζίλι ἰ θὰ ἀτίγ, Ζότ, ντὲ γιάνε τὲ πὰκε ἀτὰ κὲ ὄσενε, ἐ δὲ ἀτ' οὐ θὰ ἀτοῦρε.

24. Φορτζόουნი τὲ χίνι, ντὲ πέρ δέβρε τὲ γγούσσε σὲ ψὲ οὐ θόμ γιούβετ, γὲ ὄόμε δὲ τὲ κερκόγενε τὲ χίγενε, ἐ δὲ τὲ μὲς μούντγενε.

25. Κούρ τὲ γκρίχετε ἰ ζότι ἰ ὄτε-πίσε, ἐ τὲ μπίλγε δέβρενε, δὲ τὲ ζί-ρι τὲ ρίγι γιάσσε, ἐ τί πίρι δέβρεσε τούκ' ἐ θένε Ζότ, ὦ Ζότ, χάπνα νέ-

νοιξον εἰς ἡμᾶς· καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς
σᾶς εἶπη, Δὲν σᾶς ἐξεύρω πόθεν εἴσθε·

26. Τότε θέλετε ἀρχίσει νὰ λέγητε,
Ἐφάγομεν ἔμπροσθέν σου καὶ ἐπίομεν,
καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδάχης.

27. Καὶ θέλει εἶπει, Σᾶς λέγω, δὲν
σᾶς ἐξεύρω πόθεν εἴσθε· φύγετε ἀπ'
ἐμοῦ, πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας.

28. Ἐκεὶ θέλει εἶσαι ὁ κλαυθμῶς
καὶ ὁ τριγμῶς τῶν ὀδόντων, ὅταν ἴδῃτε
τὸν Ἀβραάμ. καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ
πάντας τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ
τοῦ Θεοῦ, ἐαυτοὺς δὲ ἐκβαλλομένους
ἐξω.

29. Καὶ θέλουσιν εἰσεῖν ἀπὸ ἀνα-
τολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ
νότου, καὶ θέλουσι καθίσει ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

30. Καὶ ἰδοὺ, εἶναι ἔσχατοι, οἵτινες
θέλουσιν εἰσεῖν πρῶτοι, καὶ εἶναι πρῶ-
τοι, οἵτινες θέλουσιν εἰσεῖν ἔσχατοι.

31. Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν προ-
σῆλον τινὲς Φαρισαῖοι, λέγοντες πρὸς
αὐτὸν, Ἐξέλθε, καὶ ἀναχώρησον ἐν-
τεῦθεν, διότι ὁ Ἠρώδης θέλει νὰ σὲ
θανατώσῃ.

32. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰπά-
γυτε καὶ εἶπτε πρὸς τὴν ἀλώπεκα
ταύτην, Ἰδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ
κάνω θεραπείας σήμερον καὶ αὔριον,
καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν τελειοῦμαι.

33. Πλὴν πρέπει ἐγὼ σήμερον καὶ
αὔριον καὶ τὴν ἐφεξῆς ἡμέραν νὰ ὑπά-
γω· διότι δὲν εἶναι δυνατόν προφήτης
νὰ ἀπολεσθῇ ἐξω τῆς Ἱερουσαλήμ.

34. Ἱερουσαλήμ. Ἱερουσαλήμ, ἡ
φονεύουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθο-
βολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐ-
τήν, ποσάκις ἠθέλησας νὰ συνάξω τὰ

βετ· ἐὰν δὲ τοῦ περφέρετε, ἐδὲ τοῦ
θότῃ γιούβειτ νούκ' οὐ δι γιούβειτ γκά
γίνι.

26. Αἰχίερε δὲ τῆ νίσινι τῆ θότ' νὰ
χάγκρεμ περπάρρα τέγε, ἐπίμ, ἐ δὲ
ντῆ ρούγερα τόνα διδάζε.

27. Εἰ δὲ τοῦ θότῃ· οὐ θόμ γιού-
βειτ, χῆ νούκ' οὐ δι γκά γίνι γιούβειτ·
μερφόουσι γκά μέγε γιούβειτ χῆ πέγε-
τῃ παρανομίτῃ.

28. Αἰγῆ δὲ τῆ γέτῃ τῆ κιάρετῃ
ἐ τῆ δρέδουριτ ἐ δέμπεβετ κούρ τῆ σί-
χνι Αβραάμνε, ἐ δὲ Ἰσαάκνε, ἐ δὲ Ἰα-
κώβνε, ἐ δὲ εἰθῆ προφήτετῃ ντῆ μπρε-
τῆρὶ τῆ Περντίσε, ἐ γιούβειτ τοῦ
ντζγιέρνε γιάστῃ.

29. Εἰ δὲ τῆ βίγενε πότῃ γκά δέλλ,
ἐ δὲ γκά περρεντόν Διέλι, ἐ πρέτῃ θε-
ρλουτ ἐ νοτίσε, ἐ δὲ τῆ ρίνε ντῆ μπρε-
τῆρὶ τῆ Περντίσε.

30. Εἰ γιά, γιάνε τῆ παστάγμε,
χῆ ἀτὰ δὲ τῆ γένε τῆ πάρε, ἐ γιάνε
τῆ πάρε χῆ ἀτὰ δὲ τῆ γένε τῆ παστά-
γμε.

31. Μπὰ τῆ δίτε ἔρδε ἄφερ τζὰ
γκά Φχρισέγτε, ἐ ἰθὸν' ἀτίγ, δέλλ,
εἶνε χῆτέγε, σὶ Ἠρώδη δὲ τῆ τῆ βρά-
σε τίγ.

32. Εἰ οὐ θότ' ἀτούρε, χάγκρενι ἐ
θότ' χῆσάγ δέλπερεσε· γιά χῆ ντζγιέρ
τῆ πκούδετῃ, ἐ δὲ πέτῃ σερίμε σὺτ ἐ
δὲ νέσερ, ἐ τῆ τρέτενε δίτε τελίόσεμ.

33. Πὸ πέρ σὺτ ἐ δὲ νέσερ ἐ πέρ
δίτενε χῆ βγιέν δούχασε τῆ κέτῃ οὐ-
δενε τίμε· σὲ γούχε μούνι τῆ βρίτετε
προφῆτ περγιάστῃ Ἱερουσαλίμιτ.

34. Ἱερουσαλίμ, Ἱερουσαλίμ, χῆ
ββρέτ προφήτετῃ, ἐ χῆ ὅτιπ με φούρρε
ἀτὰ χῆ δερφόνενε τέκ τέγε· σὰ χῆρε
δέσα τῆ μπεγέδε δγιέλμτ' ἐτοία, σὶ

τέχνα σου, καθ' ἕν τρόπον ἢ ὄρνις τὰ κούντρε μπεγέδ πούλια ζότζκτ ἐσότζ, ὄρνιθια ἐαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ ντένε πέντε τὲ σάτζ, ἐ νούζε δέστε. δὲν ἤθελήσατε;

35. Ἰδοὺ σὰς ἀφίνεται ὁ οἶκός σας ἔρημος, Ἀληθῶς δὲ σὰς λέγω, ἔτι δὲν θέλετε μὲ ἰδεῖ ἕως οὗ ἔλθῃ ὁ καιρός, οὗ θέλετε εἶπει, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. ιδ'. 14.

ΚΑΙ ὅτε ἦλθεν αὐτὸς εἰς τὸν οἶκον τινὸς τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων τὸ σάββατον διὰ νὰ φάγῃ ἄρτον ἐκείνοι παρετήρουν αὐτὸν.

2. Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπὸς τις ὑδρωπικός ἦτο ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

3. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους, λέγων, Εἶναι τάχα συγκεχωρημένον νὰ θεραπεύῃ τις ἐν τῷ σαββάτῳ; Οἱ δὲ ἐσιώπησαν.

4. Καὶ πιάσας ἰάτρευσεν αὐτὸν, καὶ ἀπέλυσε.

5. Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε, Τίνος ἡμῶν ὁ ὄνος ἢ ὁ βοῦς θέλει πέσει εἰς ὄρεον, καὶ δὲν θέλει εὐθὺς ἀνασῦρει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;

6. Καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰς αὐτὸν πρὸς ταῦτα.

7. Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς τοὺς κεκλημένους. ἐπειδὴ παρετήρει πῶς ἐξέλεγον τὰς πρωτοκαθεδρίας, λέγων πρὸς αὐτοὺς·

8. Ὅταν προσκληθῆς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ καθίσῃς εἰς τὸν πρῶτον τόπον, μήποτε εἶναι προσκεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ ἐντιμότερός σου,

9. Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ὅστις ἐκά-

35. Γιὰ ζὲ οὐ λίχεται ὅτεπια γιού-αίγ ἐ ὀκρέτε, ἐ οὐ θὴμ γιούβεν μὲ τὲ βερτέτα, ζὲ νούζε δὸ τὲ σίγχι μούα μὲ γγέρα σὰ τὲ σίγχε ζὲ τὲ μὲ θοῖ, ἐ πεκούαρε αἱ ζὲ ἐγιέν μπ' ἔμερ τὲ Ζότσιτ.

Κρίε Ἐκατέρμπεδγιέτετε ιδ'. 14.

Κοὺρ θάτε αἱ ντέ ὅτεπὶ τὲ νιέτ γκά τὲ πάρετ' ἐ Φαρισείγχετ τὲ ὅτε-τούνε τὲ γότζ πούζε, ἐ ἀτὰ βίγνε, ἐ βεῖτρούγνε ἀτέ.

2. Ε γιὰ νιέ νιερὶ ἰδροπικιχούρε, ἐ ἐγέν περπάρα ἀτίγ.

3. Ε οὐ περφέικ Ἰησοῦτ ἐ θὰ μπὲ δάσκαλε τὲ νόμιτ, ἐ δὲ μπὲ φαρισείγ, ντ' ἔῃτε ντεγιέρε τὲ ὅτετούνε τὲ ὅτερού-αίγτουριτε; Ε ἀτὰ πουσιούανε.

4. Ε ζοῦρι ἐ ἐ ὅτεροῖ ἀτέ, ἐ δὲ ἐ λεῖσότ.

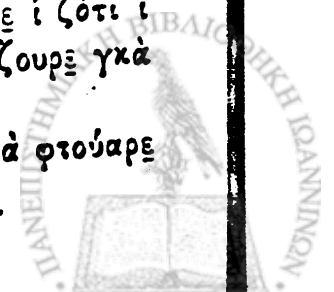
5. Ε οὐ περφέίχ μπὰ τὰ, ἐ θὰ, τζιλίτ γκά γιούβεν ντέ ἰ βίχφτε ντέ πούσ φομάρι, ἂ κάου, ἐ νούζε δὸ τὰ ντζιέρε ἀτέ ἀτε τζαστ ντέ δίτε τὲ ὅτετούνε;

6. Ε ἂς ντέ ζετὸ νούζε μούντνε τὶ περφέισνε ἀτίγ.

7. Ε οὐ θόστε ἐ δὲ τὲ σὲ φτούαρετ ντέ φαστὶ παραβολὶ σὲ ψὲ πὰ ζὲ ζγι-δνε βέντετ' ἐ πάρα, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε'

8. Κοὺρ τὲ φτόνετζ γκά νιερὶ μπὲ δάσμε, μὸς βίτζ ντέ βέντ τὲ πάρετ' σὲ μὸς ντόδετε ἐ κα φτούαρε ἰ ζότι ἰ ὅτεπίσε ντοῖε μὲ τὲ ντέρτζουρε γκά τέγε.

9. Ε σὶ τὲ βίγχε ἀτ ζὲ κα φτούαρε

λεσε σὲ καὶ αὐτὸν, σοὶ εἶπη, Δὸς τόπον εἰς τοῦτον· καὶ τότε ἀρχίσῃς μὲ αἰσχύνῃν νὰ λαμβάνῃς τὸν ἔσχατον τόπον.

10. Ἄλλ' ἔταν προσκληθῆς, ὕπαγε καὶ κάθισον εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, διὰ νὰ σοὶ εἶπη ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος ὅστις σὲ ἐκάλεσε, Φίλε. ἀνάθῃ ἀνωτέρω. Τότε θέλεις ἔχει δόξαν ἐνώπιον τῶν συγκαθημένων μετὰ σοῦ.

11. Διότι πᾶς ὁ ὑψῶν ἐχυτὸν θέλει ταπεινωθῆ· καὶ ὁ ταπεινῶν ἐχυτὸν θέλει ὑψωθῆ.

12. Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς ἐκεῖνον ὅστις προσεκάλεσεν αὐτὸν, Ὅταν κάμνης γεῦμα ἢ δεῖπνον, μὴ προσκάλει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους· μήποτε καὶ αὐτοὶ σὲ ἀντικαλέσωσι, καὶ γείνη εἰς σὲ ἀνταπόδοσις.

13. Ἄλλ' ὅταν κάμνης ὑποδοχὴν, προσκάλει πτωχοὺς, θεβλαμμένους, χωλοὺς, τυφλοὺς·

14. Καὶ θέλεις εἶσθαι μακάριος· διότι δὲν ἔχουσι νὰ σοὶ ἀνταποδώσωσιν· ἐπειδὴ ἡ ἀνταπόδοσις θέλει γείνη εἰς σὲ ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

15. Ἀκούσας δὲ ταῦτα εἰς τῶν συγκαθημένων, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακάριος ὅστις φάγη ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

16. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀνθρώπος τις ἔκαμε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλοὺς·

17. Καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου, διὰ νὰ εἶπη πρὸς τοὺς κεκλημένους, Ἔρχεσθε, ἐπειδὴ πάντα εἶναι ἤδη ἕτοιμα.

18. Καὶ ἤρχισαν πάντες μὲ μίαν γνώμην νὰ παραιτῶνται. Ὁ πρῶτος

τίγ ἐ δὲ ἀτέ, δὸ τὲ τὲ θότῃ τίγ, λῆ βῆντ χετίγ ἐ ἀχίερε μὲ τούρπ δὸ τὲ ρίτζ ντὲ ἔβντ τὲ παστᾶίγμ.

10. Πὸ κούρ τὲ φτόνετζ, χᾶίγδε ἐ ρὶ ντὲ ἔβντ τὲ παστᾶίγμ, κῆ κούρ τὲ βιγῆ αὶ κῆ τὲ κά φτούαρῃ τίγ, τὲ τὲ θότῃ τίγ, μὶκ, σὸκὸ μὲ λιάρτ' ἀχίερε δὸ τὲ τὲ γέτῃ τίγ ντὲρ περπύρα φίθῃ-βῆτ ἀτούρῃ ρίνε ντὲ κῆ μεσαλε.

11. Σὲ -ζίλι δὲ κῆ λιαρτζὸν βέτε-χεν' ἐτίγ, δὸ τὲ οὔνιετῃ, ἐ ἀτ' κῆ οὔνιετῃ, δὸ τὲ γκαίχτετῃ.

12. Εἰ θῆσ' ἐ δε ἀτίγ κῆ ἐ κλῖσ' θῆρτουρῃ ἀτέ, κούρ τὲ κῆτζ δρέκῃ, δ' δάρεκῃ. μὸς φτό μίκτ' ἐτοῦ, ἄς βῆλά-ζερὶτ ἐτοῦ, ἄς φερὶτ ἐτούα. ἄς φιτόνε τὲ πάσουρῃ, σὲ μὸς ντόδοτῃ ἐ τὲ φτό-γενῃ ἐ δὲ ἀτᾶ τίγ, ἐτῃ παφούχτετῃ φούτῖα φῖοτε.

13. Πὸ κούρ τὲ κῆτζ φούτῖ θούρρῃ τὲ θάρφῃρῃ, σακάτερ, τὲ τζιάλλῃ, ἐ τὲ θερπῃρῃ.

14. Εἰ δὸ τὲ γέτῃ ἰλιούμoure σὲ νούκῃ κᾶνε τὲ τᾶ ξεσπερῖλέγενῃ τίγ, ἐ δὸ τὲ τὲ ξεσπερῖλένετῃ τίγ κούρ τὲ γγιαλένε τὲ δρέϊτῃτῃ.

15. Εἰ σὶ διφῖοῖ νιῆ γκᾶ τὲ φτού-οριτῃ ντὲ φούτῖ χετὸ, ἰ θότ' ἀτίγ, λιούμ. ὅτ' κῆ τὲ γᾶγῃ κούκῃ ντὲ μπρε-τῃρὶ τὲ Περντίσι.

16. Εἰ δὲ ἀτ' ἰ θότ' ἀτίγ, νιῆ νιερὶ κῆρι νιῆ δρέκῃ τὲ μάδε, ἐ φτούῖ σούμῃ.

17. Εἰ δερφῖλ κοπίλ' ἐτίγ ντὲ κό-χῃ τὲ δρέκῃσε τοῦ θῆσ' σὲ φτούαρῃτ' ἔγιανι σὲ μενῖέντ τὲ φίθα γιάνῃ φατί.

18. Εἰ ζόνῃ τὲ φίθῃ περ νιῆ φγιά-λε τὲ χίχισνε' ἰ πάρι ἰ θότ' ἀτίγ' ἰλέ-

εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄγρον ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐξέλθω καὶ νὰ ἴδω αὐτόν· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον.

19. Καὶ ἄλλος εἶπεν, Ἠγόρασα πέντε ζεύγη βοῶν, καὶ ὑπάγω νὰ δοκιμάσω αὐτά· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον.

20. Καὶ ἄλλος εἶπε, Γυναῖκα ἐνυμφεύθην· καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω.

21. Καὶ ἐλθὼν ὁ δούλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε πρὸς τὸν δούλον αὐτοῦ, Ἐξέλθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, καὶ εἰσάγαγε ἐδῶ τοὺς πτωχοὺς καὶ βεβλαμμένους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς.

22. Καὶ εἶπεν ὁ δούλος. Κύριε, ἔγεινεν ὡς προσέταξας, καὶ εἶναι ἔτι τόπος.

23. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δούλον, Ἐξέλθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασον νὰ εἰσέλθωσι, διὰ νὰ γεμισθῇ ὁ οἶκός μου.

24. Διότι σὰς λέγω, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων θέλει γευθῆ τοῦ δεῖπνου μου.

25. Ἦρχοντο δὲ μετ' αὐτοῦ ὄχλοι πολλοί· καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς,

26. Ἐάν τις ἔρχεται πρὸς με, καὶ δὲν μισθῇ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν, δὲν δύναται νὰ ᾔηται μαθητῆς μου.

27. Καὶ ὅστις δὲν βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, δὲν δύναται νὰ ᾔηται μαθητῆς μου.

βα υἱὲ ἄρρε, ἐ καμ. ὄτρεγγιμ τὲ βέτε τὰ ὄσχ ἀτέ· τὲ λιούτεμ, τὲ μὲ ντεγέτζ.

19. Ε υἱὲ τγιάτερ ἰ θά, πλέβα πέ- σε πέντε κέ, ἐ δὸ τὲ θέτε τὶ ὄσχ ἀ- τὰ, τὲ λιούτεμ τὲ μὲ ντεγέτζ.

20. Ε υἱὲ τγιάτερ θά, μὲρρα φρούα· πρὰ ἀντάιγ νούξ μούντ τὲ βίγ.

21. Ε σὶ ἔρδι ἀτ κοπίλ ἰ ρεφέου ζέτὸ ζότιτ σὲ τὶγ· ἀχίερε οὐ ζεμερούα ζότι ἰ ὄτεπίσε, ἐ ἰ θότε κοπίλιτ σὲ τὶγ, χάιγδε. ὄπειγτὸ, ντὲ πέρ ὄέσῃ, ἐ ντὲ πέρ βούγα τὲ κίουτέτιτ, ἐ κάλ- με ζέτου πρέντα τὲ βάρφερε, σακάτερ, τὲ τζάλε, ἐ τὲ θέρπερε.

22. Ε ἰ θότε κοπίλι ζότιτ, ἐ πέρα σὶ κούντρε μὲ πορσίτε, ἐ τεπερόν ἐ δὲ βέντ.

23. Ε ἰ θότε ζότι· κοπίλιτ, διλλ μπούδῃρα, ἐ μπὲ γάρδε, ἐ ἀναγκάσι τὲ βίγενε, κὲ τὲ μπλιόνετε ὄτεπίγια ἴμε.

24. Σὲ οὐ θὸμ γιούβετ, κὲ ντονίε γκά ἀτὰ υἱέρεζιτ' ἐ φτούαρῃ δὸ τὲ μὸς χάγε δρέκνε τίμε.

25. Ε βίγ μὲ τὲ πᾶσῃε τοῦρμ' ἐ- μάδε υἱέρεζετ, ἐ σὶ οὐ κθίε οὐ θότ' ἀτοῦρε.

26. Ντὲ βγιέν υἱερί τεκ οὔνε, ἐ νούξ μτζόν παπᾶν' ἐτίγ, ἐ δὲ μέμε- νε, ἐ δὲ φρούανε, ἐ δὲ διγιέλμτε, ἐ δὲ βελάζεριτε, ἐ δὲ μότρατε, ἐ ἀκόμα ἐ δὲ Σπίρτιν' ἐ τὶγ νούξ μούντ τὲ γέτε μαθητίου ἴμ.

27. Ε δὲ ἀτ κὲ νούξ μτζὸ μπὲ κρᾶ- χε κρούζην' ἐτίγ, ἐ μὲ βγιέν πᾶς μίγε, νούξ μούντ τὲ γέτε μαθη- τίου ἴμ.

28. Διότι τίς ἐξ ὑμῶν, θέλων νὰ οἰκοδομήσῃ πύργον, δὲν κάθηται πρῶτον καὶ λογαριάζει τὴν δαπάνην, ἂν ἔχη τὰ ἀγαθαῖα διὰ νὰ τελειώσῃ αὐτόν;

29. Μήποτε ἀροῦ θάλη θεμέλιον, καὶ δὲν δύναται νὰ τελειώσῃ αὐτόν, ἀρχίσωσι πάντες οἱ βλέποντες νὰ ἐπαίζωσιν αὐτόν, λέγοντες,

30. Ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρχισε νὰ οἰκοδομή, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ.

31. Ἢ τίς βασιλεὺς ὑπάγων νὰ πολεμήσῃ ἄλλον βασιλέα, δὲν κάθηται πρῶτον καὶ σκέπτεται, ἂν ἦναι δυνατὸς μὲ δέκα χιλιάδας νὰ ἀπαντήσῃ τὸν ἐρχόμενον κατ' αὐτοῦ μὲ εἴκοσι χιλιάδας;

32. Εἰ δὲ μὴ, ἐνῶ αὐτὸς εἶναι ἔτι μακρὰν, ἀποστέλλει πρέσβεις καὶ ζητεῖ εἰρήνην.

33. Οὕτω λοιπὸν πᾶς ὅστις ἐξ ὑμῶν δὲν ἀπαρνεῖται πάντα τὰ ἑαυτοῦ ὑπάρχοντα, δὲν δύναται νὰ ἦναι μαθητὴς μου.

34. Καλὸν τὸ ἄλας· ἀλλ' ἐὰν τὸ ἄλας διαφθαρή, μὲ τί θέλει ἀρτυθῆ;

35. Δὲν εἶναι πλέον χρήσιμον οὔτε διὰ τὴν γῆν, οὔτε διὰ τὴν κοπρίαν· ἔξω ρίπτουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

ΚΚΦ. ιε'. 15.

ΕΠΛΗΣΙΑΖΟΝ δὲ εἰς αὐτόν πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, διὰ νὰ ἀκούωσιν αὐτόν.

2. Καὶ διεγόγγυζον οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, λέγοντες, ὅτι οὗτος ἁμαρτωλὸς δέχεται, καὶ συντρώγει μετ' αὐτῶν.

28. Σὲ ψὲ τζίλι γὰ γιούβετ κούρ δὲ τὲ πέγε νιὲ ταράτζε, νούχε ρὶ πρωτοπάρε τὲ συλοήσεγε ξοδίνε κὲ δούχαετς, ἐ ντὲ κά μὲ σὲ τὰ σόσεγε;

29. Σὲ μὸς οἱ τὲ θέρρε πινάνε ἐ τὲ μὸς μούντζε τὰ σόσεγε, νίσγενε φίθ' ἀτὰ κὲ ἐ σόχενε τὲ κέσεγε μὲ τὲ,

30. Ε τὲ θόνε· κούιγ νιερί ζοῦρι τὲ δερτόν ὄτεπι, ἐ νούχε μούντι τὰ σόσ.

31. Α τζίλι ἔστ' ἀτ' μπρέτ, κὲ κούρ δὲ τὲ πέγε λιούφτε μὲ νιὲ τγιατέρ μπρέτ, νούχε ρὶ πρωτοπάρε τὲ συλοήσετε, ντέστ' ἐ ζότι τὶ δάλλε περπάρα μὲ δγιέτε μίγε τγιατέριτ κὲ θγιέν μπι τὲ μὲ νιεζέτ μίγε;

32. Ε ντὲ μὸς κούρ ἔστ' ἀτ' ἀκόμα λιάρφ, δεροδὸν ἐλτζι ἐ ἰ λιούτετε τὲ πέγε πύτζ.

33. Κεστοῦ δὰ τζίλι δὲ γὰ γιούβετ κὲ νούχ' ἰ μεζόν φίθ' ἀτὸ κὲ κά, νούχε μούντ τὲ γέτε μαθητίου ἱμ.

34. Ε μίρρε ἔστ' ἐ κρίπα· πὸ ντὲ κίφτε, κρίπα ἐ πὰ πουλμίμε, μὲ σὲ δὲ τὲ κρίπετε;

35. Νούκ' ἔστ' ἐ βεγίερε ἄς πέρ δὲ ἄς πέρ πλέχε, πὸ ἐ ὄτλενε ἀτὲ πόστ' ἐ ἀτ' κὲ κά θέσσε πέρ τὲ διφούρε, λὲ τὲ διφίόγε.

Κρίε Επεσεμπεδγιέτετε ιε'. 15.

Ε γιού ἀφερούανε ἀτιγ φίθε κουμερκιάρετε ἐ δὲ φαγετόρετε, πέρ τὲ διφιούρε ἀτὲ.

2. Ε φαρισείγτε ἐδὲ Γραμματέιγτε μουρμουρίνε, ἐ θόσνε· σὲ κούιγ μερρ' ἀφερ φαγετόρετε, ἐ χὰ πιάσχε μὲ τὰ.

3. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, λέγων.

4. Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν, εἰν ἔχη ἑκατὸν πρόβατα, καὶ χάσῃ ἐν ἐξ αὐτῶν, δὲν ἀρίνει τὰ ἐννενηκονταεπένεκα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ὑπάγει ζητῶν τὸ ἀπολωλός, ἕω τοῦ εὑρεῖ αὐτό;

5. Καὶ εὑρὼν αὐτό, θίλλει ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ, χαίρων.

6. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων πρὸς αὐτοὺς, Συγχαρήτέ μοι, ὅτι εὑρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός.

7. Σὰς λέγω ὅτι οὕτω θέλει εἰσθαι χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ διὰ ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοῶντα μᾶλλον, πηρὰ διὰ ἐννενηκονταεπένεκα δικαίους, οἵτινες δὲν ἔχουσι χρεῖαν μετανοίας.

8. Ἢ τίς γυνὴ ἔχουσα δέκα δραχμάς, εἰν χάσῃ δραχμὴν μίαν, δὲν ἀνάπτει λύχνον, καὶ σαρόνει τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἕως ὅτου εὑρῇ αὐτήν;

9. Καὶ ἀφοῦ εὑρῇ, συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα, Συγχαρήτέ μοι, διότι εὑρον τὴν δραχμὴν τὴν ὁποίαν ἔχουσα.

10. Οὕτω, σὰς λέγω, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ διὰ ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοῶντα.

11. Εἶπε δὲ, Ἄνθρωπος τις εἶχε δύο υἱούς.

12. Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν πρὸς τὸν πατέρα, Πάτερ, δός μοι τὸ ἀνήκον μέρος τῆς περιουσίας. Καὶ διέμελλε εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

13. Καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας συνέ-

3. Εὐὶ θούρι ἀτούρε περπάρὰ ζετὲ ποραβολὴ. ἐ οὐ θά.

4. Τζίλι υἱερί πρέιγ γιούβετ τὲ ζέτε υἱερίντ δέντ, ἐ ντὲ χούμπτε υἱὲ γκά ἀτό, νούζε λὲ τὲ νεντε-δγιέτ' ἐνέντα ντ' ἐρημί, ἐ νούζε θέτε τὲ κερκόγε τὲ χούμπουρενε γγέρα σὰ τὰ φέγε ἄτέ;

5. Εὐ σὶ τὰ φέγε, ἐ βὲ μπὲ κρὰ-χὲ τὲ τίγ τούκ' ἐ φεζούαρ.

6. Εὐ σὶ τὲ θίγε μπὲ ὅτεπὶ, θερ-ρέτ μίκατε ἐ δὲ φιτόντε' ἐ οὐ θότ' ἀτούρε φεζούου νάσζε με μούα, σὲ φέτα δέλλενε τίμε τὲ χούμπουρενε.

7. Οὐ θόμ γιούβετ σὲ ζεῖτοῦ δὲ τὲ γέτε φεζίμ ντέρ Κιέλ πέρ υἱὲ φαγετούαρ ζὲ μετανοίς, σὲ πέρ νεν-τε-δγιέτ' ἐνέντε τὲ δρέιγτε ζὲ νούζε κἀνε χρι πέρ μετανί.

8. Α τζίλια ἔστ' ἀγιό φρούα ζὲ τὲ ζίστε δγιέτε δραχμίρα, ἐ τὲ χουμπίτ υἱὲ δραχμί, νούζε δὲζ φω-τίνε, ἐ νούζε φῶν ὅτεπίνε, ἐ νούζε κερκόν με κουγδὲς γγέρα σὰ τὰ φέγε;

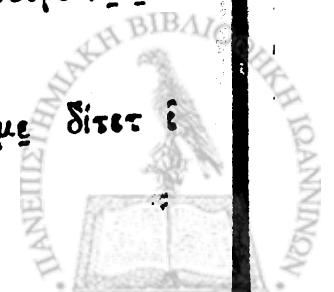
9. Εὐ σὶ τὰ φέγε, θερρέτ μίκατε, ἐ δὲ φιτόντε, ἐ οὐ θότ' ἐ φεζούου νάσζε με μούα, τὲ φέτζε δραχμίνε ζὲ νάτζε χούμπουρε.

10. Κεῖτοῦ οὐ θόμ γιούβετ, φεζίμ πένετε περπάρὰ Ἐγγεγετ σὲ Περ-νίσε, πέρ υἱὲ φαγετούαρ ζὲ μετα-νοίς.

11. Εὐ θά υἱὲ υἱερί κίτ δὲ δγιέλμ.

12. Εὐ με βίου γκά ἀτὰ ἰθότε σὲ γιάτιτ, τάτε νέμε πγίεσεν' ἐ φέρετ ζὲ με πίσε ἐ οὐ ντάου ἀτούρε φένε.

13. Εὐ κὰς γιὸ ὄουμε δίτετ ἐ

ξας πάντα ὁ νεώτερος υἱός, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν· καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως.

14. Αφοῦ δὲ ἐδαπάνησε πάντα, ἔγεινε πείνα μεγάλη ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ αὐτὸς ἤρχισε νὰ στερεῖται.

15. Τότε ὑπῆγε καὶ προσεκολλήθη εἰς ἓνα τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, ὅστις ἐπεμφεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ διὰ νὰ βόσκη χοίρους.

16. Καὶ ἐπεθύμει νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ζυλοκεράτων τὰ ὁποῖα ἔτρωγον οἱ χοῖροι· καὶ οὐδεὶς ἔδιδεν εἰς αὐτόν.

17. Ἐλθὼν δὲ εἰς ἑαυτὸν, εἶπε, Πόσοι μισθωτοὶ τοῦ πατρὸς μου, περισσεύουσιν ἄρτον, καὶ ἐγὼ χάνομαι ὑπὸ τῆς πείνης!

18. Σηκωθείς θέλω ὑπάγει πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ θέλω εἶπει πρὸς αὐτόν, Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου·

19. Καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου· κάμε με ὡς ἓνα τῶν μισθωτῶν σου.

20. Καὶ σηκωθείς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ἐνῶ δὲ ἀπειχενέτι μακράν, εἶδεν αὐτόν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη· καὶ δραμῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

21. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ υἱός, Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου.

22. Καὶ ὁ πατὴρ εἶπε πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, φέρετε ἔξω τὴν στολὴν τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτυλίδιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας.

μπεγιοῦδι φίθξ μι ρίου πέρρι ἐ ἴκου, ἐ βάτε ντὲ βέντ τὲ λιάρφξ· ἐ ἀτγὲ περχάπι φέν' ἀτιγ, ντὲ πούνερα τὲ λίφα.

14. Ε σι ἐ πρίσι ἀτ φίθξ, οὐ πὲ οὐ ἐμάδξ μπὰ τὲ βέντ: ἐ ἀτ νισι τὲ μὸς κίϛ.

15. Ε βάτε ἐ οὐ κολις μὲ νιὲ γκὰ φῶιατάρξτ ἐ ἀτιγ βέντιτ, ἐ ἐ δερ-φοί ἀτὲ ντὲ τζιρλίκῃ τὲ τιγ τὲ ρούαν δέρρατξ.

16. Ε κίϛ δεξέρριμ τὲ γγὸς πάρ-κουν' ἐτιγ γκὰ λέντετε κῆ χάκγνε δέρρατξ, ἐ νοὺκ' ἴ κπε νιερί ἀτιγ.

17. Ε σι ἔρδι ντὲ βέταχε τὲ τιγ; θὰ, σὰ ροφετάρξ ντὲ ὅτεπὶ τὲ παπάλι σιμ. κάνξ πούκῃ κῆ οὐ τεπερὸν, ἐ οὐνε κῆτοῦ βδὲς οὐρίετ;

18. Δὸ τὲ γκρίχεμ τὲ βέτε τὲ παπάι ἴμ; ἐ τι θὸμ, παπά· φεγέβα κόντρε Κιελιτ, ἐ δὲ κόντρε τέγε.

19. Ε μὲ νοὺκῃ γιάμ ἴ ζότι τὲ κιούγαεμ πέρρι ἴτ' πῆμε πόσι νιὲ γκὰ ροφετάρξτ' ἐτούα.

20. Ε οὐ κρὲ ἐ ἔρδι ντὲ παπάι τιγ· ἐ σὶ κὲ ἀκόμα λιάρφ γκὰ ἀτ, ἐ πὰ ἀτὲ παπάι τιγ, ἐ ἴ ἔρδι κῆιχ πέρ τὲ· ἐ οὐ λεῦσούα ἐ ἴ ὄτλου δοῦα-ρῆτξ μπὲ κιάφῃ τὲ τιγ, ἐ ἐ πούθετ ἀτέ.

21. Β ἴ πέρρι ἴ θὸτ' ἀτιγ· παπά, φεγέβα κόντρε Κιελιτ, ἐ δὲ κόντρε τέγε, ἐ νοὺκῃ γιάμ ἴ ζότι μὲ τὲ κιού-γαεμ πέρρι ἴτ.

22. Ε παπάι οὐ θότξ ὄερπιετό-ρεθετ σὲ τιγ· κρένι γιάϛτε μὲ τὲ μίρρῃτξ ρόπα, ἐ βίϛνιε ἀτέ, ἐ βίρρι οὐνάξῃ μπὲ δόξρῃ τὲ τιγ· ἐ τὲ μπὰ-θουρα ντὲ κῆμπε τὲ τιγ.

23. Καὶ φέροντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, σφάζατε, καὶ φαγόντες αὐτὸν εὐφρανθῶμεν.

24. Διότι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦτο, καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρχισαν νὰ εὐφραίνωνται.

25. Ἦτο δὲ ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ υἱὸς ἐν τῷ ἀγγρῷ· καὶ καθὼς ἐργάμενος ἐπλησίασεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε συμφωνίαν καὶ χορούς.

26. Καὶ προσκαλέσας ἓνα τῶν δούλων ἤρώτα τί εἶναι ταῦτα;

27. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦλθε· καὶ ἐσφαζεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, διότι ἀπῆλαυσε αὐτὸν ὑγιαίνοντα.

28. Καὶ ὠργίσθη, καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει αὐτόν.

29. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς τὸν πατέρα, Ἴδου, τόσα ἔτη σὲ δουλεύω, καὶ ποτὲ ἐντολήν σου δὲν παρέβην· καὶ εἰς ἐμὲ οὐδὲ ἐρίφιον ἔδωκας ποτέ, διὰ νὰ εὐφρανθῶ μετὰ τῶν φίλων μου.

30. Ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἐσφαξας δι' αὐτὸν τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν.

31. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶσαι· καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ εἶναι·

32. Ἐπρεπε δὲ νὰ εὐφρανθῶμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦτο καὶ εὐρέθη.

ΚΕΦ. ΙΣ'. 16.

Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Ἦτο ἀνθρωπὸς τις πλούσιος,

23. Ἐκίνοι βίτζν' ἐ οὐσκίερε μὲ φρούρε, ἐ θερρίε· ἐ τὲ χάμε, ἐ τὲ φεζόνεμι.

24. Σὰ κούιγ πέρρι ἴμ, κὲ ἰ θδέ-κουρε, ἐ πὰ ρόι, ἐ ἰ χούμπουρε, ἐ οὐ φέντ' ἐ νίσνε τὲ φεζόνιόννε.

25. Ἐ πέρρι μὲ μὰδ' ἰ τὶγ κέμπ' ἄρρε, ἐ μπέ τὲ κθίερε πόκε οὐ ἀφρούρα ὅτεπίσε, διφίσι τὲ κεντούαρα ἐ θάλερα.

26. Ἐ σὶ θύρρε νιὲ γκά κοπίγτε, ἐ πιέτι τζῶδ τὲ γένε ζετό.

27. Ἐ δὲ αἰ ἰ θὰ ἀτιγ' σὲ θε-λαί ἰτ ἔρδι, ἐ θερρί παπάι ἰτ βίτζν' ἐ οὐ σκίερε μὲ φρούρε, σὲ ψὲ ἐ πρίτι ἀτὲ μὲ ὄεντέτ.

28. Ἐ αἰ οὐ ζεμερούα, ἐ νούχε δούαν τὲ χίν πρέντα, ἐ παπάι τὶγ, δόλι γιάσττε, ἐ ἰ λιούτεγ ἀτιγ.

29. Ἐ αἰ οὐ προφέιγκ, ἐ ἰ θὰ παπάιτ σὲ τὶγ γιά, κάκε θγιέτ τὲ πουνόιγ τί, ἐ ντονιὲ πορσί νούχε τὲ σκέλια, ἐ μούα νούχε μὲ δὲ κούρε νιὲ κέτζ, τὲ φεζόνεμ μὲ μίκτ' ἐμί.

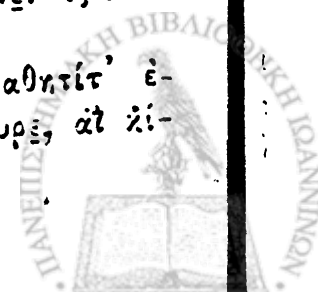
30. Ἐ κούρ ἔρδι κούιγ πέρρι ἰτ, κὲ τὲ χάγκρι φένε μὲ φρά τὲ λίφα, ἰ θερρίε ἀτιγ βίτζν' ἐ οὐσκίερε μὲ φρούρε.

31. Ἐ δὲ αἰ ἰ θὸτ' ἀτιγ' πέρρι, τί κουρδὸ μὲ μούα πάσχε γέ, ἐ φίθι τὲ μιάτε τὲ τούατε γιάνε.

32. Πὸ ἴττε ἐ οὐδέσε τὲ πέγε-μὲ φοῦτι ἐ φεζίμ, σὲ ψὲ κούιγ θε-λαί ἰτ κὲ ἰ θδέκουρε ἐ πὰ ρόν, ἐ οὐ φέντ.

Κρίε Ἐφιαῶτε μπεδγιέτετε. ις'. 16.

Ἐ θόῦτε ἐ δὲ ντὲ μαθητίτ' ἐ- τὶγ νιὲ νιερί κὲ ἰ πάσουρε, αἰ κί-

ὅστις εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος κατηγορήθη πρὸς αὐτὸν ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

2. Καὶ κράξας αὐτὸν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί εἶναι τοῦτο τὸ ὅποσον ἀκούω περὶ σοῦ; δὸς τὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομίας σου· διότι δὲν θέλεις δυνηθῆναι πλέον νὰ εἶσαι οἰκονόμος.

3. Εἶπε δὲ καθ' ἑαυτὸν ὁ οἰκονόμος, Τί νὰ κάμω ἐπειδὴ ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖ ἀπ' ἐμοῦ τὴν οἰκονομίαν; νὰ σκάπτω δὲν δύναμαι, νὰ ζητῶ ἐντρέπομαι.

4. Ἐνόησα τί πρέπει νὰ κάμω, διὰ νὰ μὲ δεχθῶσιν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, ὅταν ἀποβληθῶ τῆς οἰκονομίας.

5. Καὶ προσκαλέσας ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ εἶπε πρὸς τὸν πρῶτον, Πόσον χρεωστεῖς εἰς τὸν κύριόν μου;

6. Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλάτῃν μέτρον ἐλάϊου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ καθίσας ταχέως γράψον πενήκοντα.

7. Ἐπειτα εἶπε πρὸς ἄλλον, Σὺ δὲ πόσον χρεωστεῖς; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκατὸν μόδια σίτου. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα.

8. Καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν ἄδικον οἰκονόμον, ὅτι φρονίμως ἐπραξέ· διότι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου εἶναι φρονιμώτεροι εἰς τὴν ἑαυτῶν γενεάν, παρὰ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός.

9. Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω, κάμτε εἰς ἑαυτοὺς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, διὰ νὰ σᾶς δεχθῶσιν εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς, ὅταν ἐκλείψητε.

10. Ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ πιστός, καὶ ἐν τῷ πολλῷ πιστός, εἶναι· καὶ ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν τῷ πολλῷ ἄδικος εἶναι.

ὅτε υἱὲς κονομῶ· ἀτὲ ἐ καλεζούανε τέκ αὐτὸν ἰ περχάπ φέν' ἐτίγ.

2. Ε σὶ ἐ θύρρι ἀτὲ, ἰ θότ' ἀτίγ· τζέϋτε κεγῖο κὲ διφιδύγ πέρ τι; ἐπ λογαρίν' ἐ κονομλέκουτ σίτ, σὲ νοῦ- κὲ μούντ τὲ κονομίτ', σὸτ δι πάρε.

3 Ε κονομῖ θότε μὲ θέτεχε τὲ τίγ· τζέτὲ κέιγ, σὲ ζότι ἴμ. δὸ τὲ μὲ ντζγιέρε μούα γκά πούνα; τὲ βε- μίτγ νοῦξε μούντ, τὲ λίπειγ μὲ βγιέν τούρπ.

4. Κιουπετόβα σέτζ τὲ κέιγ, κὲ κούρ τὲ δάλλ γκά κονομλέκου τὲ μὲ δέξγενε ντὲ ὅτεπίρα τὲ τούρε.

5 Ε σὶ θύρρι ἄφερ υἱὲ γκά υἱὲ πορτζλίτ' ἐ ζότιτ σὲ τίγ, ἰ θότε σὲ πάριτ, σὰ ἰ δὸ ζότιτ σίμ;

6. Ε δὲ αὐτὸν ἰ θότε· υἱεκίντ που- τζέλια βύγ· ἐ ἰ θότ' ἀτίγ· μέρρ κάρτενε τέντε, ἐ ρὶ ἐ σκρούαίγ ὅπίγτ πεσεδγιέτε.

7. Πασαντάιγ ἰ θότε τγιέτεριτ· ἐ τίδ σὰ ἰ δὸ; ἐ δὲ αὐτὸν ἰ θότε· υἱεκίντ μάτεσε φρούρε· ἐ ἰ θότ' ἀτίγ· μέρρ κάρτενε τέντε, ἐ σκρούαίγ τετε- δγιέτε.

8. Ε ἐμποῦρι ζότι κονομῶν' ἐ πὰ λέσε, σὲ κέρι μὲ μέντ. Σὲ ψὲ τὲ κίγτ' ἐ κεσαίγ γέτετ γιάνε ντὲ κίρεζ τὲ τούρε μὲ τὲ μέντζουρε σὲ τὲ πίγτ' ἐ δρίτεσε.

9. Ε οὔνε οὐ θὸμ γιούβετ' πένι μίλ γκά φέρι ἰ ἀδικίσε· κὲ κούρ τὲ βδίσονι τοῦ δέξγενε γιούβετ ντὲ τέντερχ τὲ πὰ σόσουρα.

10. Αὐτὸν κὲ ἔστ' ἐ πέσεσε ντὲ τὲ πάκενε ἔστ' ἰ κέσεσε ἐ δὲ ντὲ τὲ σού- μανε· ἐ αὐτὸν κὲ ἔστ' ἰ ὅτρεμπερε· ἐ τὲ πάκενε, ἔστ' ἰ ὅτρεμπερε

23. Καὶ φέροντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, σφάζατε, καὶ φαγόντες αὐτὸν εὐφρανθῶμεν.

24. Διότι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦτο, καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤργισαν νὰ εὐφρανθῶνται.

25. Ἦτο δὲ ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ υἱὸς ἐν τῷ ἀγγῶ· καὶ καθὼς ἐργάμενος ἐπλησίασεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε συμφωνίαν καὶ χορούς.

26. Καὶ προσκαλέσας ἓνα τῶν δούλων ἠρώτα τί εἶναι ταῦτα;

27. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦλθε· καὶ ἐσφαζεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, διότι ἀπῆλαυσεν αὐτὸν ὑγιαίνοντα.

28. Καὶ ὠργίσθη, καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει αὐτόν.

29. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς τὸν πατέρα, Ἴδου, τόσα ἔτη σὲ δουλεύω, καὶ ποτὲ ἐντολήν σου δὲν παρέβην· καὶ εἰς ἐμὲ οὐδὲ ἐρίφιον ἔδωκας ποτέ, διὰ νὰ εὐφρανθῶ μετὰ τῶν φίλων μου.

30. Ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἐσφαξας δι' αὐτὸν τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν.

31. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶσαι· καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ εἶναι·

32. Ἐπρεπε δὲ νὰ εὐφρανθῶμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦτο καὶ εὐρέθη.

ΚΕΦ Ις'. 16.

Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Ἦτο ἄνθρωπος τις πλούσιος,

23. Ἐ πῖνι βίτζν' ἐ οὐσκίερε μὲ φρούρε, ἐ θερρίε· ἐ τὲ χάμε, ἐ τὲ φεζόνεμι.

24. Σὲ κούιγ πῖρρι ἱμ, κὲ ἰ θδέ-κουρε, ἐ πὰ ρόι, ἐ ἰ χούμπουρε, ἐ οὐ φέντ' ἐ νῖσνε τὲ φεζόνιόνε.

25. Ἐ πῖρρι μὲ μὰδῖ τίγ κέμπ' ἄρρε, ἐ μπέ τὲ κθίερε πόκε οὐ ἀφερούα ὅτεπίσε, διφίτῖ τὲ κεντούαρα ἐ θάλερα.

26. Ἐ σὶ θύρρε νιὲ γκά κοπίγτε, ἐ πιέτι τζὸδ τὲ γένε κέτό.

27. Ἐ δὲ αἰ ἰ θὰ ἀτίγ· σὲ βε-λάι ἱτ ἔρδι, ἐ θερρί παπάι ἱτ βίτζν' ἐ οὐ σκίερε μὲ φρούρε, σὲ ψὲ ἐ πρίτι ἀτὲ μὲ ὅεντέτ.

28. Ἐ αἰ οὐ ζεμερούα, ἐ νούχε δούαν τὲ χίν πρέντα, ἐ παπάι τίγ, ὀόλι γιάστε, ἐ ἰ λιούτεγ ἀτίγ.

29. Ἐ αἰ οὐ περφέιγκ, ἐ ἰ θὰ παπάιτ σὲ τίγ· γιά, κάκε βγιέτ τὲ πουνόιγ τί, ἐ ντονιὲ πορσί νούχε τὲ ὄκέλια, ἐ μούα νούχε μὲ δὲ κούρε νιὲ κέτζ, τὲ φεζόνεμ μὲ μίκτ' ἐμί.

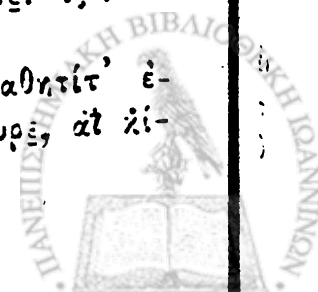
30. Ἐ κούρ ἔρδι κούιγ πῖρρι ἱτ, κὲ τὲ χάγκρι φένε μὲ φρά τὲ λίφα, ἰ θερρίε ἀτίγ βίτζν' ἐ οὐσκίερε μὲ φρούρε.

31. Ἐ δὲ αἰ ἰ θὸτ' ἀτίγ· πῖρρ, τί κουρδὸ μὲ μούα πάστχε γέ, ἐ φίθε τὲ μιάτε τὲ τούατε γιάνε.

32. Πὸ ἱῶτε ἐ οὐδῖσε τὲ πέγε-μὲ φοῦτι ἐ φεζίμ, σὲ ψὲ κούιγ βε-λάι ἱτ κὲ ἰ θδέκουρε ἐ πὰ ρόν, ἐ οὐ φέντ.

Κρίε Ἐφιαστὲμ πεδγιέτετε. ις'. 16.

Ἐ θόῦτε ἐ δὲ ντὲ μαθητίτ' ἐ-τίγ νιὲ νιερί κὲ ἰ πάσουρε, αἰ κί-

ὅστις εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος κατηγορήθη πρὸς αὐτὸν ὡς διασκορπιζὼν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

2. Καὶ κράξας αὐτὸν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί εἶναι τοῦτο τὸ ὅποσον ἀκούω περὶ σοῦ; δὸς τὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομίας σου· διότι δὲν θέλεις δυνηθῆναι πλέον νὰ εἶσαι οἰκονόμος.

3. Εἶπε δὲ καθ' ἑαυτὸν ὁ οἰκονόμος, Τί νὰ κάμω ἐπειδὴ ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖ ἀπ' ἐμοῦ τὴν οἰκονομίαν; νὰ σκάπτω δὲν δύναμαι, νὰ ζητῶ ἐντρέπομαι.

4. Ἐνόησα τί πρέπει νὰ κάμω, διὰ νὰ μὲ δεχθῶσιν εἰς τοὺς οἶκους αὐτῶν, ὅταν ἀποβληθῶ τῆς οἰκονομίας.

5. Καὶ προσκαλέσας ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ εἶπε πρὸς τὸν πρῶτον, Πόσον χρεωστεῖς εἰς τὸν κύριόν μου;

6. Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλατὸν μέτρον ἑλάτου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ καθίσας ταχέως γράψον πενήκοντα.

7. Ἐπειτα εἶπε πρὸς ἄλλον, Σὺ δὲ πόσον χρεωστεῖς; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκατὸν μόδιον σίτου. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν; Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα.

8. Καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὴν ἄδικον οἰκονόμον, ὅτι φρονίμως ἐπραξέ· διότι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου εἶναι φρονιμώτεροι εἰς τὴν ἑαυτῶν γενεάν, παρὰ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός.

9. Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω, κάμψτε εἰς ἑαυτοὺς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, διὰ νὰ σᾶς δεχθῶσιν εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς, ὅταν ἐκλείψητε.

10. Ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ πιστὸς, καὶ ἐν τῷ πολλῷ πιστὸς εἶναι· καὶ ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν τῷ πολλῷ ἄδικος εἶναι.

ὅτε υἱὸς κονομῶ· ἀτὲ ἐ καλεζούανε τέκ αὐτὸν ἰ περχάπ φέν' ἐτίγ.

2. Εἰ σὶ ἐ θύρρι ἀτὲ, ἰ θότ' ἀτίγ· τζέϋτε κέγι·ὸ κέ διφιδίγ πέρ τι; ἐπ λογαρίν' ἐ κονομλέκουτ σίτ, σὲ νοῦ· κέ μούντ τὲ κονομίτ', σὸτ δι πάρε.

3. Εἰ κονομῶ θότε μὲ θέτεχε τὲ τίγ· τζιτὲ κέγι, σὲ ζότι ἦμ. δὸ τὲ μὲ ντζγιέρε μούα γκά πούνα; τὲ βε· μούγ νοῦκε μούντ, τὲ λίπειγ μὲ βγιέν τούρπ.

4. Κιουπετόβα σέτζ τὲ κέγι, κέ κοῦρ τὲ δάλλ γκά κονομλέκου τὲ μὲ δέξγενε ντὲ ὅτεπίρα τὲ τούρε.

5. Εἰ σὶ θύρρι ἄφερ υἱὸ γκά υἱὸ κορτζλίτ' ἐ ζότιτ σὲ τίγ, ἰ θότε σὲ πίριτ, σὰ ἰ δὸ ζότιτ σίμ;

6. Εἰ δὲ αὐτὸν ἰ θότε· υἱεκίντ που· τζέλια θόγ· ἐ ἰ θότ' ἀτίγ· μέρρ κάρτενε τέντε, ἐ ρὶ ἐ σκρούαιγ ὀπίγτ πεσεδγιέτε.

7. Πισαντάιγ ἰ θότε γγιέ· τριτ' ἐ τίδ σὰ ἰ δὸ; ἐ δὲ αὐτὸν ἰ θότε· υἱεκίντ μάτεσε φρούρε· ἐ ἰ θότ' ἀτίγ· μέρρ κάρτενε τέντε, ἐ σκρούαιγ τετε· δγιέτε.

8. Εἰ ἐμποῦρι ζότι κονομῶν' ἐ πὰ κέσε, σὲ κέρι μὲ μέντ. Σὲ ψὲ τὲ πίγ·' ἐ κέσάιγ γέτετ γιάνε ντὲ κέρεζ τὲ τούρε μὲ τὲ μέντζουρε σὲ τὲ πίγτ' ἐ δρίτεσε.

9. Εἰ οῦνε οὐ θὸμ γιούβετ' κένι μίλ γκά φέρι ἰ ἀδικίσε· κέ κοῦρ τὲ βδίσονι τοῦ δέξγενε γιούβετ ντὲ τέντερκ τὲ πὰ σόσουρα.

10. Αὐτὸν κέ ἔστ' ἐ πέσεσε ντὲ τὲ πάκενε ἔστ' ἰ κέσεσε ἐ δὲ ντὲ τὲ σοῦ· μένε· ἐ αὐτὸν κέ ἔστ' ἰ, ὅτρεμπερε ντ' τὲ πάκενε, ἔστ' ἰ ὅτρεμπερε

11. Ἐάν λοιπόν εἰς τὸν ἄδικον μαμωνᾶ δὲν ἐφάνητε πιστοὶ, τὸν ἀλθινὸν πλοῦτον τίς θέλει σᾶς ἐμπιστευθῆ;

12. Καὶ ἐάν εἰς τὸν ξένον δὲν ἐφάνητε πιστοὶ, τίς θέλει σᾶς δώσει τὸ ἰδικόν σας;

13. Οὐδεὶς δούλος δύναται νὰ δουλεύῃ δύο κυρίους· διότι ἢ τὸν ἓνα θέλει μισήσει, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγαπήσει· ἢ εἰς τὸν ἓνα θέλει προσκολληθῆ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρονήσει. Δὲν δύνασθε νὰ δουλεύητε Θεὸν καὶ μαμωνᾶ.

14. Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι, φιλάργυροι ὄντες· καὶ περιεγέλων αὐτόν.

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Σεις εἰσθε οἱ δικαιοδόνοντες ἐχυτοῦς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ὁ Θεὸς ὅμως γνωρίζει τὰς καρδίας σας· διότι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ὑψηλόν, βδέλυγμα εἶναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

16. Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου ὑπῆρχον· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς τις βιάζεται νὰ εἰσεέλθῃ εἰς αὐτήν.

17. Εὐκολώτερον δὲ εἶναι ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ νὰ παρέλθωσι, παρά μίαν κεραλα τοῦ νόμου νὰ πέσῃ.

18. Πᾶς ὅστις χωρίζεται τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ νυμφεύεται ἄλλην, μοιχεύει· καὶ πᾶς ὅστις νυμφεύεται κεχωρισμένην ἀπὸ ἀνδρὸς, μοιχεύει.

19. Ἦτο δὲ ἀνθρωπίνος τις πλούσιος, καὶ ἐνεδύετο πορφύραν καὶ στολὴν θυσεῖνην, εὐφραίνόμενος καθ' ἡμέραν μεγαλοπρεπῶς.

νιῆ τὲ εὐόμενε;

11. Εἰ ντέῦτ' ἀδὰ, κὲ νοῦκ' οὐ δούκτε τὲ πέσεσε ντὲ φὲ κὲ κὲ γκα ἀδικί, τζίλι δὸ τοῦ πέσογε γιούβετ μπὲ τὲ θερτένε;

12. Εἰ ντέῦτε ἀδὰ κὲ νοῦκ' οὐ δούκτε τὲ πέσεσε ντὲ τὲ χουαῖγνε, τζίλι δὸ τοῦ ἀπε γιούβετ τούαῖγνε;

13. Ντοῦιέ σερπέγε δι ζοτερίνγ' σὲ μούντ τὲ σερπέγε δι ζοτερίνγ' σὲ φὲ γιὰ δὸ τὲ μὸς δόγε νιέρινε, ἐ δὸ τὲ δόγε τγιέτερινε· γιὰ δὸ τὲ πελκὲγε νιέρινε, ἐ δὸ τὲ μὸς πελκὲγε τγιέτερινε· νοῦκὲ μούντι τὲ πουνόνι Περντίσε, ἐ δὲ μαμονάνε· (λιαχεμίμε.)

14. Εἰ διφίτγνε φιοῖ κετὸ ἐ δὲ Φαρισεῖγτε, κὲ κένε τὲ ὄτρεῖγτε, ἐ περκέσνε μὲ τὲ.

15. Εἰ οὐ θὲτ' ἀτοῦρε, γιούβετ γίνι ἀτὰ κὲ δεφτόνι βέτεχενε τούαῖγ τὲ δρέγτε περπάρα νιέρεζετ· μὲ Περντία νιέχ ζεμπερατε τούαῖγ, σὲ φὲ ἀγιὸ κὲ ἔσττε ἐ λιάρτε περπάρα νιέρεζετ, περπάρα Περντίσε ἔστ' ἐ ντγιέτε.

16. Νόμι ἐ δὲ προφῆτετε γγέρα τὲ Ἰωάννη κένε· κὲ ἀχίερε ἐ παστάγε διδάξετε μπρετερία ἐ Περντίσε, ἐ τζίλι δὸ μὲ ὄτρεγγίμ χίν μπὲ τὲ.

17. Μὲ κολάγτε ἔσττε τὲ ὄκὲγε κίελι ἐ δὲ δέου, ἀ τὲ πγιέρε μπὲ δὲ νιέ μάγε γκα νόμι.

18. Τζίλι δὸ κὲ ζπὸν φρούαν' ἐτιγ, ἐ μαρτόνετε γὲ τγιατέρε ἔσττε κουρβιγάρ· ἐ δὲ τζίλι δὸ κὲ μερρ φρούα τὲ ζπούαρε γκα πούρρι, ἐ τὲ πὰ ντάρε, κὲν κουρβερί.

19. Κὲ νιέ νιερί ἰ πάσουρε, ἐ βι-σσιγ μὲ πορφύρε. ἐ δὲ μὲ σιόνιε, ἐ κὲν φοστίρα τὲ μεδὰ γκα δίτα.

20. Ἦτο δὲ πτωχὸς τις ὀνομαζόμενος Λάζαρος, ὅστις ἔκειτο πεπληρωμένος πλησίον τῆς πύλης αὐτοῦ,

21. Καὶ ἐπεθύμει νὰ χορτασθῇ ἀπὸ τῶν ψυγίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἐγλείφον τὰς πληγὰς αὐτοῦ.

22. Ἀπέθανε δὲ ὁ πτωχός, καὶ ἐφέρθη ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη.

23. Καὶ ἐν τῷ ἄδη ὑψώσας τοῦς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐνῶ ἦτο ἐν βασάνοις ἑλέπει τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ τὸν Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ.

24. Καὶ αὐτὸς φωνάζας εἶπε, Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον τὸν Λάζαρον, διὰ νὰ βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ εἰς ὕδωρ, καὶ νὰ καταδροσίσῃ τὴν γλῶσσάν μου· διότι βασανίζομαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ.

25. Εἶπε δὲ ὁ Ἀβραάμ, Τέκνον, ἐνθυμήθητι ἕτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ ὁ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· τὴν οὖτος μὲν παρηγορεῖται, σὺ δὲ βασανίζεσαι.

26. Καὶ ἐκτὸς τούτων πάντων, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα εἶναι ἐστηριγμένον, ὥστε οἱ θέλοντες νὰ διαβῶσιν ἐντεύθεν πρὸς ἐσᾶς, νὰ μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκείθεν νὰ διαπερῶσι πρὸς ἡμᾶς.

27. Εἶπε δὲ, Παρακαλῶ σε λοιπὸν, πάτερ, νὰ πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου·

28. Διότι ἔχω πέντε ἀδελφοὺς· διὰ νὰ μαρτυρήσῃ εἰς αὐτοὺς, ὥστε νὰ μὴ ἔλθωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τόπον ποῦτον τῆς βασάνου.

29. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀβραάμ,

20. Ε καὶ ἀγγέ νιῆ νιερὶ καὶ κιούχαιγι Λάζαρο, καὶ δέροφειγ ντὲ πόρτε τὲ τίγ, πλιότ με πλιάφα.

21. Ε δεῖξερὸν τὲ γρίχειγ γκά θριμετε καὶ πίγνε γκά μεσάλα ἐ σὲ πάσουριτ· πὸ ἐ δὲ κέντε βίγνε ἐ ἰ λῆ· πίγνε πλιάφατ' ἐτίγ.

22. Ε ἔρδι κόχα καὶ ἐδίκι ἰ θάρφερι, ἐ ἐ ὀπίγνε Ἐγγεγτε ἀτὲ ντὲ φὶ τὲ Ἀβραάμιτ· ἐ ἐδίκι ἐ δὲ ἰ πάσουρι· ἐ ἐ κάλε ντὲ θάρρ.

23. Ε γκρίγι σίτ' ἐ τίγ ντὲ πίσε καὶ κέ, σὲ κὲ ντὲ μουντίμ, ἐ ὄχ Ἀβραάμνε πὲρ σὲ λιάρφουτ, ἐ δὲ Λαζαρίνε ντὲ φὶ τὲ τίγ·

24. Ε αἰ θύρρι ἐ θά· γιάτ Ἀβραάμ, λὲ τὲ τὲ βίγε κέλι πὲρ μούα, ἐ δερφο Λάζαρινε, τὲ γγιέγε μάγεν· φῖσττιτ σὲ τίγ με οὔγε, ἐ τὲ με λιάρφγε φιούχνε τίμε· σὲ δίφεμ ντὲ κετὲ φλιάχῆ.

25. Ε δὲ Ἀβραάμι ἰ θότι· πῖρρ, κουγτόου σὲ τί ἰ μὸρρε τὲ μῖρρατ. ἰτούα ντὲ γέτε τέντε· ἀστοῦ ἐ δὲ Λάζαρι τὲ κεχιάτ· ἐ νταστὶ κούγι πρέχετε, ἐ τί χέχ μουντίμ.

26. Ε δὲ μπι φῖθῆ κετὸ, ντὲ μεσ τοῦαγι ἐ δὲ νέθετ ἔστῃ νιῆ γκρεμίν' ἐμάθε καὶ τὲ μὸς μούντγενε τὲ ὀκόγενε ἀτὰ καὶ δούανε τὲ βίγενε κετέγε ντὲ γιου, ὅς ἀτὰ καὶ δούανε τὲ βίγενε γκά γιούβετ ντὲ νέ.

27. Ε δὲ αἰ ἰ θότῃ· οὔνε τὲ λιούτεμ, ὦ γιάτ, τὰ δερφοτζ ἀτὲ ντὲ ὄτεπὶ τὲ πακάτ σίμ.

28. Σὲ κάμ. πέσε θελάζερ, καὶ τοῦ δεφτόγε ατοῦρε πὲρ κετὲ, καὶ τὲ μὸς βίγενε ἐ δὲ ἀτὰ κετού ντὲ κετὲ βέντ τὲ μουντίμιτ.

29. ἰ θότ' ἀτίγ Ἀβραάμι· κάνε

ἔχουσι τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφή-
τας ἃς ἀκούσωσιν αὐτούς.

30. Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχὶ πᾶτερ, Ἀ-
βραάμ· ἀλλ' εἴν τι ἀπὸ νεκρῶν ὑπά-
γη πρὸς αὐτούς, θέλουσι μετανοήσαι.

31. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν, Ἐὶν τὸν
Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφήτας δὲν ἀ-
κούωσιν, οὐδὲ εἴν τι ἀναστηθῆ ἐκ
νεκρῶν, θέλουσι πεισθῆ.

ΚΕΦ. ΙΖ' 17.

Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, Ἀδύνα-
τον εἶναι νὰ μὴ ἔλθωσι τὰ σκάνδαλα·
πλὴν οὐκ εἰς ἐκεῖνοι, διὰ τοῦ ὁ-
ποίου ἔρχονται.

2. Συμφέρει εἰς αὐτὸν νὰ κρεμα-
σθῆ περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ μύλου
πέτρα, καὶ νὰ ῥιφθῆ εἰς τὴν θάλασσαν,
παρὰ νὰ σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν
τούτων.

3. Προσέχετε εἰς ἑαυτούς. Ἐάν
δὲ ὁ ἀδελφός σου ἁμαρτήσῃ εἰς σέ,
ἐπίπληξον αὐτὸν καὶ εἴν μετανοήσῃ,
συγχώρησον αὐτόν.

4. Καὶ εἴν ἑπτὰκις τῆς ἡμέρας
ἁμαρτήσῃ εἰς σέ, καὶ ἑπτὰκις τῆς
ἡμέρας ἐπιστρέψῃ πρὸς σέ, λέγων,
Μετανοῶ, θέλεις συγχωρήσαι αὐτόν.

5. Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν
κύριον, Αὐξήσον εἰς ἡμᾶς τὴν πίστιν.

6. Ὁ δὲ κύριος εἶπεν, Ἐάν εἴχετε
πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἠθέλετε
εἶπει εἰς τὴν συκάμινον ταύτην, Ἐκ-
ριζώθητι, καὶ φυτεύθητι εἰς τὴν
θάλασσαν· καὶ ἠθελε σᾶς ὑπακούσει.

7. Τίς δὲ ἀπὸ σᾶς ἔχων δούλον
ἀροτριῶντα, ἢ ποιμαίνοντα, θέλει
εἶπει πρὸς αὐτὸν εὐθὺς ἀροῦ ἔλθῃ ἐκ
τοῦ ἀγροῦ, Ἵπαγε κάθισον νὰ φάγῃ;

Μωϋσίνε, ἐ δὲ προφήτετε, λὲ τοῦ
διφιόγενε ἀτοῦρε.

30. Ε δὲ αὐτὸς ἰθὺς, γιὸ, ὦ γιὰτ
Ἀβραάμ, πὸ ντὲ βᾶπτε· ἱερὶ μπᾶ
τὰ γκὰ τὲ βδέκουριτε, δὸ τὲ μετα-
νοήσγενε.

31. Ε ἰθὺς ἄτιγ, ντὲ μὸς διφιό-
γενε Μωϋσίουτ, ἐ δὲ προφήτεβετ.
ἐ δὲ γκὰ τὲ βδέκουριτε ντὲ οὐγ-
γιαῖλτε ἱερὶ ἰούλῃ δὸ τὲ πεσόγενε.

Κερίε Εὔστατεμπεδγιέτετε. ιζ'. 17.

Ε οὐ θότε μαθητίβετ νοῦκ· εὔστε
μουμκιμ τὲ μὸς βίγενε σκανδάλετε·
πὸ θε ἄτιγ κὲ πρέιγ σὶ βίγενε.

2. Μὲ μίββε κὲ πὲρ τὲ κὲ τί κὲ
λίδουρε μπὲ κιάφε τὲ τιγ ἱεῖ φοῦρῶ
μουλίριτ, ἐ τὲ κὲ χέδουρε ντὲ δὲτ,
σὲ τὲ πένετε σκάνδαλο ντὲ ἱεῖ γκὰ
κὲτὰ τὲ βόφειτε.

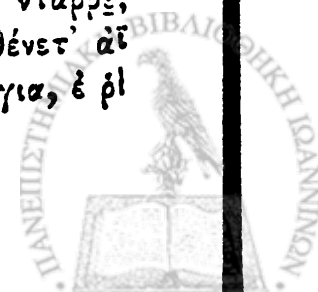
3. Κίνι κουιγδὲς βέτεχενε τού-
αιγ· ἐ ντέτε κὲ τὲ φεγέγε βελχί
ἱτ τὲκ τέγε, κερτόγε ἀτέ· ἐ ντὲ με-
τανοήστε, τὰ ντεγέτζ ἀτέ.

4. Ε δὲ ντὲ φεγέφτε ὄτάτε χέρε
δίτενε κόντρε τέγε, ἐ ὄτάτε χέρε
δίτενε τὲ κθένετε τὲκ τί, ἐ τὲ θότε·
μετανοῖς· τὰ ντεγέτζ ἀτέ.

5. Ε ἀποστοῖγτε ἰθάνε Ζότιτ·
ἔτόνκ νάβετ πέσε.

6. Ε οὐ θὰ Ζίτι, ντὲ κέσσετε πέ-
σε σὰ κόκε σινάπιτ, δὸ τὲ θόσσετε
κετίγ λίσιτ μάνιτ, σκούλιου, ἐ φυ-
τέψου ντέδτε, ἐ δὸ τοῦ διφιόν· γιού-
βετ.

7. Ε τζίλι εὔστε γκὰ γιούβετ κὲ
κὰ ἱεῖ ὄερπετῶαρ κὲ λιρὸν ντάρρε,
ἂ κὲ ρόυαν δέντε, κούρ κθένετ· αἶ
γκὰ ἄρρη ἰθότε μὲ ἱεῖ, ἔγια, ἐ ρί
ντὲ μεσάλῃ;

8. Καὶ δὲν θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτόν, Ἐτοίμασον τὶ νὰ δειπνήσω, καὶ περιζωσθεῖς ὑπηρετεῖ με, ἕωσοῦ φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα θέλεις φάγει καὶ πίει σὺ;

9. Μήπως γνωρίζει χάριν εἰς τὸν δούλον ἐκεῖνον, διότι ἔκαμε τὰ διαταχθέντα εἰς αὐτόν; Δὲν μοὶ φαίνεται.

10. Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν κάμητε πάντα τὰ διαταχθέντα εἰς ἐσᾶς, λέγετε, ὅτι δούλοι ἀχρεῖοι εἴμεθα· ἐπειδὴ ἐκάμαμεν ὅ,τι ἐχρεωσοῦμεν νὰ κάμωμεν.

11. Καὶ ὅτε αὐτὸς ἐπορεύετο εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, διέβαινε διὰ μέσου τῆς Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας.

12. Καὶ ἐνῶ εἰσήρχετο εἰς τινα κώμην ἀπήντησαν αὐτόν δέκα ἄνθρωποι λεπροὶ, οἵτινες ἐστάθησαν μακρόθεν.

13. Καὶ αὐτοὶ ὕψωσαν φωνήν, λέγοντες, Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς.

14. Καὶ ἰδὼν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰπάγετε καὶ δείξατε ἑαυτοὺς εἰς τοὺς ἱερεῖς. Καὶ ἐνῶ ἐπορεύοντο ἐκαθαρίσθησαν.

15. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδὼν ὅτι ἰατρούθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν.

16. Καὶ ἔπεσε κατὰ πρόσωπον εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἦτο Σαμαρείτης.

17. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Δὲν ἐκαθαρίσθησαν οἱ δέκα; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ εἶναι;

18. Δὲν εὐρέθησαν ἄλλοι νὰ ὑποστρέψωσι διὰ νὰ δοξάσωσι τὸν Θεόν, εἰμὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος;

19. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Σηκωθείς ὑπάγε· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν.

8. Ε νούκ' ἰ θότ' ἀτίγ μὲ τέπερ πέμε δάρχε, ἐ περβίσου τὲ μὲ πέτζ χουσεμ, γγέρα σὰ τὲ χὰ ἐ τὲ πὶ· ἐ παστάγε δὸ τὲ χὰτζ ἐ τὲ πὶτζ ἐ δὲ τίγ;

9. Μὸς ἰ νιέχ ντοῦιὲ χατέρ ἀτίγ ἔερπετόριτ, σὲ ψὲ πέρρι· ἀτὸ κὲ ἐ ποροίτι ἀτὲ; μὲ δούχετε γιό.

10. Κεῖστοῦ ἐ δὲ γιούβετ κούρ, τὲ πένη φιβ' ἀτὸ χὲ οὐ ποροίτγενε γιούβετ, θόι σὲ γέμι κοπιγ τὲ πὰ βεγίερε, σὲ ψὲ ἀτὸ κέῖῆμ· πόρτζ τὲ πέγερμ· πέμ.

11. Ε κούρ βίντε ἀὶ ντὲ Ἱερουσαλήμ, ἔκὸν ντὲ πέρ μὲς τὲ σαμαρίσε, ἐ τὲ Γαλιλαίεσε.

12. Ε κούρ δὸ τὲ χὶν ἀὶ ντὲ νιὲ φσιάτ, δούαλε πέρπαρα τιγ δγιέτε νιέρεζ τὲ λεπρόσουρε, ἐ ἀτὰ χεντρύανε πέρ σὲ λιάρφουτ.

13. Ε γκρίγτινε ζένε, τούκ' ἐ θένε· Ἰησοῦ δάσκαλ, λὲ τὲ τὲ βίγε κέικ πέρνέβετ.

14. Ε σὶ ἰ πὰ, οὐ θὰ ἀτοῦρε· χάιγδενι, ἐ δεφτόνι βέτεχενε τού· αὶγ ντὲ πρίφτερ' ἐ τέκ βίγν' ἀτὰ μπούδε, οὐ κερύανε.

15. Ε νιὲ γιὰ ἀτὰ, σὶ πὰ χὲ οὐ ἔερούα, οὐ κθίε ἐ λεβδὸν Περντίνε μὲ ζὲ τὲ μάδ.

16. Ε ρὰ περμπις περπαρα κέμ· πέβετ σὲ Ἰησοῦιτ, ἐ ἐφχαριστις ἀτὲ· ἐ ἀὶ κὲ Σαμαρίτ.

17. Ε δὲ Ἰησοῦκ οὐ περφέιφκ ἐ, θὰ· νούκ' οὐ κερύανε τὲ δγιέτε; ἐ πὸ τὲ νέντετε κού· γιάνε;

18. Νούκ' οὐ φέντνε τὲ κθένεσίνε τὲ ἴπνε λεβδιμ· Περντίσε, πέρ βέτζ· με χετίγ σὲ χούαῖγιτ;

19. Ε ἰ θὰ ἀτίγ, γκρέου, ἐ χάιγ· δὲ· πέσα γιότε τὲ σόσι τίγ.

20. Ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Δὲν ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ οὕτως, ὥστε νὰ παρατηρηταί·

21. Οὐδὲ θέλουσιν εἶπει, Ἰδοὺ ἐδῶ εἶται, ἢ, Ἰδοὺ ἐκεῖ· διότι ἰδοὺ, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐντὸς ὑμῶν.

22. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, θέλουσιν ἔλθει ἡμέραι, ὅτε θέλετε ἐπιθυμήσει νὰ ἴδῃτε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ δὲν θέλετε ἰδεῖ.

23. Καὶ θέλουσι σὰς εἶπει, Ἰδοὺ, ἐδῶ εἶται, ἢ, Ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ ὑπάγητε, μηδ' ἀκολουθήσητε.

24. Διότι ὡς ἡ ἀστραπή ἡ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν λάμπει εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν, οὕτω θέλει εἰσθῆναι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ.

25. Πρῶτον ὅμως πρέπει αὐτῆς νὰ πάθῃ πολλά, καὶ νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.

26. Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, οὕτω θέλει εἰσθῆναι καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

27. Ἐτρωγον, ἔπινον, ἐνούμφεον, ἐνουμφεύοντο, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Νῶε εἰσῆλθεν εἰς τὴν κιβωτὸν· καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας.

28. Ὁμοίως καὶ καθὼς ἔγεινεν ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Λῳτ' ἔτρωγον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, φκοδόμουν·

29. Καθ' ἣν δὲ ἡμέραν ἐξῆλθεν ὁ Λῳτ' ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας.

εἰς.

20. Εἰ σὶ ἐπιέτην παρὰ Φαρισεῖγτε, κοῦρ ἔσῃτε πῆρ τ' ἀρδουρε μπρετερία εἰ Περντίσε, οὐ πῆρφέτῃ ἀτουρε, εἰ οὐ θὰ μπρετερία εἰ Περντίσε νούκῃ ἔγειν με τῆ πῆρρῆ φατί.

21. Ἄς νούκῃ θόνε· γιάβουα χετου, ἄ γιάβουα ἀτγῆ· σὲ ψὲ γιά μπρετερία εἰ Περντίσε ντῆ μες τουαῖγ ἔσῃτε.

22. Εἰ οὐ θὰ εἰ δὲ μαθητίβετ, δὸ τῆ εἰγενε δὲτ χε τῆ δεσῆρόνι τῆ σίχινι ντῆ γκά δὲτῃ τῆ πῆρρῆτ σὲ νιερίουτ εἰ δὸ τῆ μὸς εἰ σίχινι.

23. Εἰ δὸ τοῦ θόνε γιούβετ, γιάβουα χετου, ἄ, γιάβουα ἀτγῆ· μες βίε, ἄς μὸς εἰ ντῆκνι πὰς ἀτά.

24. Σὲ ψὲ σὶ κόντρε λαμπουρίτ βετῆτῆμα γκά νιέρα ἄν' εἰ Κίελίτ, εἰ γγέρα μπάνε τγιάτῆρ φέξ, χεστού δὸ τῆ γέτῃ εἰ δὲ εἰ πῆρρῆτ εἰ νιερίουτ ντῆ δὲτῃ τῆ τίγ.

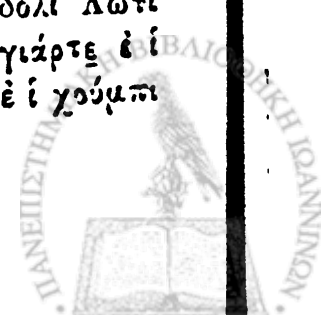
25. Πὸ πῆρπάρα δούγαετῃ τῆ πῆσόγῃ ἀτ' οὐόμε, εἰ τῆ ὄτρίρετῃ πὸσῃτε, γκά χεγιδὸ φυλί.

26. Εἰ σὶ κόντρε φιάου ντῆ δὲτ τῆ Νῳεσῃ· χεστού δὸ τῆ γέτῃ εἰ δὲ ντῆ δὲτ τῆ πῆρρῆτ σὲ νιερίουτ.

27. Χάτγνε, εἰ πῆγνε, μαρτόγνε, εἰ μαρτόνισνε, γγέρα μπὰ τῆ δὲτῃ γὰ χῆρι Νῳεα ντῆ κιβωτὸ· εἰ ἔρδι κατακλυσμῆ, εἰ εἰ χούμπι τῆ φίθε.

28. Κεστού φιάου εἰ δὲ ντῆ δὲτ τῆ Λῳτῆτ χῆτγνε, εἰ πῆγνε, πλεῖτγνε, εἰ σῆτνε, φυτέψνε, εἰ δεφτότγνε ὄτῃπῆρα.

29. Πὸ ἀτῃ δὲτῃ χε δόλι Λῳτι γκά Σοδόμα, βὰ σὶ εἰ ζγιάρτῃ εἰ σκίουφουρτῃ γκά Κίελι, εἰ εἰ χούμπι φίθε.

30. Ὡσαύτως θέλει εἶσθαι καθ' ἡν ἡμέραν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει φανερωθῆ.

31. Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὅστις εἰσθῆ ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἄς μὴ καταβῆ διὰ νὰ λάβῃ αὐτά· καὶ ὅστις ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁμοίως ἄς μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω.

32. Ἐνθυμεῖσθε τὴν γυναῖκα τοῦ Λῶτ.

33. Ὅστις ζητήσῃ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ αὐτήν, θέλει διαφυλάξῃ αὐτήν.

34. Σᾶς λέγω, ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ θέλουσιν εἶσθαι δύο ἐπὶ μιᾶς κλιβῆς· ὁ εἷς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ ἄλλος ἀφίεται.

35. Δύο γυναῖκες θέλουσιν ἀλέθει ὁμοῦ· ἡ μίᾳ παραλαμβάνεται· καὶ ἡ ἄλλη ἀφίεται.

36. Δύο θέλουσιν εἶσθαι ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραλαμβάνεται καὶ ὁ ἄλλος ἀφίεται.

37. Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι πρὸς αὐτόν, Ποῦ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὅπου εἶναι τὸ σῶμα, ἐκεῖ θέλουσι συναχθῆ οἱ ἅετοί.

Κεφ. ιη'. 18.

Ἐλεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτούς περὶ τοῦ ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ προσεύχωνται, καὶ νὰ μὴ ἀποκάμνωσι,

2. Λέγων, Κριτὴς τις ἦτο ἐν τινὶ πόλει, ὅστις τὸν Θεὸν δὲν ἐφοβείτο, καὶ ἄνθρωπον δὲν ἐντρέπετο.

3. Ἦτο δὲ γῆρα τις ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει· καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτόν, λέγουσα, Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου.

30. Κεῖτο δὲ τὸ τίλια δὲ τὲ γέτε μπε δῖτε καὶ δὲ τὲ δεφτόνετε ἰ πῖρρι ἰ νιερίουτ.

31. Μπα τὲ δῖτε αἰ καὶ τὲ γέντετε μπι ταρατζε, ἐ τὲ γέτε μπε ὅτεπι ρόπατ' ἐτίγ, λὲ τὲ μὸς ζπρέσε τί μάρρε ἀπὸ· ἐ αἰ καὶ γέντετε ντ' ἄρρε, ἀστοῦ ἐ δὲ αἰ λὲ τὲ μὸς κθένετε πράπε.

32. Μπαῖ μὲντ φρούαν' ἐ Λώτιτ.

33. Τζίλι δὲ καὶ κερκὸν τε ὅπε-τόγε Σπῖρτιν' ἐ τίγ, δὲ τὰ χουμπάσε ἀτέ, ἐ τζίλι δὲ καὶ τὰ χουμπάσε ἀτέ, δὲ τὰ ρούαγε ἀτέ.

34. Ε οὐ θὸμ γιούβετ, καὶ ντὲ γέτε νάτε δι δὲ τὲ γένε ντὲ νιὲ στρόμε, νιέρι δὲ τὲ μίρρετε, ἐ τγιατέρι δὲ τὲ λίχετε.

35. Δι δὲ τὲ γένε πᾶσχε καὶ τὲ πλιουάγνε, νιέρα δὲ τὲ μίρρετε, ἐ τγιατέρα δὲ τὲ λίχετε.

36. Δι δὲ τὲ γένε ντ' ἄρρε νιέρι δὲ τὲ μίρρετε, ἐ τγιατέρι δὲ τὲ λίχετε.

37. Ε γιού προφέτκνε, ἐ ἰ θάν, ἀτίγ· κού, ὦ Ζότ; ἐ δὲ αἰ οὐ θότ ἀτοῦρε· τέκ ἔστε κουφώμα, ἀτγὲ δὲ τὲ μπεγίδνε ἐ δὲ ὅκιπόνιατε.

Κρίε Ετετεμπεδγιέτετε. ιη'. 18.

Ε οὐ θόσ ἀτοῦρε ἐ δὲ παραβολὴ πέρ τὲ φάλτουρε φίθε νιέ, ἐ τὲ μὸς λιόδνε.

2. Τούκ' ἐ θένε· ντὲ νιέ κιοτέτ καὶ νιέ Γιουκάτασ, καὶ νούχε τρέμπεγ Περντίσε, ἄς κῖσ τούρπν' ἐ νιέρεζετ.

3. Ε μπα τὲ κιοτέτ ἴστε νιέ φρούα ἐβὲ, ἐ ἀγῖδ βιγ τέκ αἰ, ἐ θόσ· κέμε Γιούκ με ἀρμῖκνε τίμ.

4. Καὶ μέχοι τινός δὲν ἠθέλησε· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπε καθ' ἑαυτὸν, ἂν καὶ τὸν Θεὸν δὲν φοβῶμαι, καὶ ἄνθρωπον δὲν ἐντρέπωμαι,

5. Τοῦλάχιστον ἐπειδὴ μὲ ἐνοχλεῖ ἡ γῆρα αὐτῆ, ἃς ἐκδικήσω αὐτήν, διὰ νὰ μὴ ἔρχηται πάντοτε καὶ μὲ βασανίζῃ.

6. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, Ἀκούσατε τί λέγει ὁ ἄδικος κριτής.

7. Ὁ δὲ Θεὸς δὲν θέλει κάμει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, τῶν βωόντων πρὸς αὐτὸν ἡμέραν καὶ νύκτα, ἂν καὶ μακροθυμῇ δι' αὐτούς;

8. Σᾶς λέγω, ὅτι θέλει κάμει τὴν ἐκδικησιν αὐτῶν ταχέως. Πλὴν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὅταν ἔλθῃ ἄρα γε θέλει εὐρεῖ τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;

9. Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τινεσ, τοὺς θαρροῦντας εἰς ἑαυτούς, ὅτι εἶναι δικαιοί, καὶ καταφρονοῦντας τοὺς λοιπούς, τὴν παραβολὴν ταύτην.

10. Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὴν ἱερὸν διὰ νὰ προσευχηθῶσιν· ὁ εἰς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος τελώνης.

11. Ὁ Φαρισαῖος σταθεῖς προσήχητο καθ' ἑαυτὸν ταῦτα. Εὐχαριστῶ σοι, Θεέ, ὅτι δὲν εἶμαι καθὼς οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ καθὼς οὗτος ὁ τελώνης.

12. Νηστεύω δις τῆς ἐβδομάδος, ἀποδεκατίζω πάντα ὅσα ἔχω.

13. Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἰστάμενος δὲν ἠθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμούς νὰ ὑψώσῃ εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἔτυπεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ, λέγων, Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῶ ἁμαρτωλῶ.

14. Σᾶς λέγω, Κατέβη οὗτος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δειδικιωμένος μάλλον, παρὰ ἐκεῖνος· διότι πᾶς ὁ ὑψῶν

4. Εἰ πὲρ σοῦ με κόχῃ νοῦχῃ δέξι τι πέν· μὲ τὲ πασταίγμενε θότῃ με θέτεχε τὲ τίγ· ντόνε σὲ Περντίσε σὶ τρέμπεμ, εἰ γκαῖ νερί νοῦχῃ κάμ τούρπ,

5. Μὰ σὲ ψὲ μὲ βεντόν χεγῆ γρούα ἐβὲ, λὲ τί πέτγ φιοῦϊκνε· χὲ τὲ μὸς βίγῃ φίθῃ νίε, τὲ μὲ τζιάγῃ κρίετῃ.

6. Εἰ διφιοῦατῃ, θὰ Ζότι, σὲτζ θὰ φιοκάτῃσι ἰ ὄτρεμπερε.

7. Εἰ πὸ Περντία δὸ τὲ μὸς πέγῃ φιοῦϊκνε τὲ ζγιέλουρετ σὲ τίγ, χὲ θεβρέσενε ντὲ αἰ διτ εἰ νάτῃ· εἰ δὸ τὲ πὲρ τόγῃ πὲρ δέμ τὲ τούρε;

8. Οὐ θὸμ γιοῦβετ χὲ δὸ τὲ πέγῃ φιοῦϊκν' ἐτούρε ὄπέιγτ' πὸ κούρ τὲ βίγῃ ἰ πιάρι ἰ νερίουτ, δὸ τὲ φέγῃ θάλλῃ πέσνε μπε δέ;

9. Εἰ θὰ εἰ δὲ χετὲ παραβολὴ πὲρ τζὰ χὲ χίσνε ὀμουθ μπε θέτεχε τὲ τούρε, σὲ κένῃ τὲ ὄρέιγτῃ, εἰ σιάγνε τὲ τγιέρετῃ.

10. Δὲ νιέρεζ χίπνε ντὲ ἱερὸ τὲ φάλισνε, νιέρι Φαρισαῖο, εἰ τγιατέρι κουμερκιάρ.

11. Φαρισαῖουα χεντροῖ εἰ φάλειγ χετὸ μὲ θέτεχε τὲ τίγ· ὦ Περντί τὲ λεβδόγ, σὲ νοῦχῃ γιάμ σὶ νιέρεζιτ' εἰ τγιέρε· βέμπεε, τὲ ὄτρεμπερε, κουρβιγάρῃ, ἃς σὶ εἰ δὲ κούγ Κουμερκιάρ.

12. Αἰερόγ δι χέρε μπε γιάβε, ἃπ τὲ ὄγιέτετενε ντὲ σὰ γὲ χὲ κάμ.

13. Εἰ κουμερκιάρ χεντροῖ πὲρ σὲ λιάρφουτ. εἰ νοῦχῃ δούαίγ ἃς σίτε τὲ γκρίγ ντὲ Κίελ' πὸ βίγτε φιοῦξ' ἐτίγ, εἰ θὸσ' ντεγέμε, ὦ Περντί, μούα φαγετούρε.

14. Οὐ θὸμ γιοῦβετ, χὲ κούγ οὐ κθὲ ἰ ὄρέιγτῃ ντὲ ὄτεπι τὲ τίγ, εἰ γιο τγιατέρι. Σὲ τζίλι δὸ χὲ γκρε

ἑαυτὸν, θέλει ταπεινωθῆ· ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν, θέλει ὑψωθῆ.

15. Ἐφερον δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ τὰ βρέφη, διὰ νὰ ἐγγίξῃ αὐτά· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταί, ἐπέπληξαν αὐτούς.

16. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως προσκαλέσας αὐτά, εἶπεν, Ἀφήσατε τὰ παιδιὰ νὰ ἔρχωνται πρὸς ἐμὲ, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτά· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

17. Ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὅστις δὲν δεχθῆ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, δὲν θέλει εἰσελθεῖ εἰς αὐτήν.

18. Καὶ ἄρχων τις ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί νὰ πράξω διὰ νὰ κληρονομήσω ζωὴν αἰώνιον;

19. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἰς, ὁ Θεός.

20. Τὰς ἐντολάς ἐξεύρεις «Μὴ μοιχεύσης· Μὴ φονεύσης· Μὴ κλέψης· Μὴ ψευδομαρτυρήσης· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου.»

21. Ὁ δὲ εἶπε, Ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου.

22. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐτι ἐν σοὶ λείπει πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διαμοίρασον εἰς πτωχοὺς, καὶ θέλεις ἔχει ὀησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἔλθε, ἀκολούθει μοι.

23. Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα ἔγεινε περίλυπος· διότι ἦτο πλούσιος σφόδρα.

24. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον, εἶπε, Πῶς δυσκόλως θέλουσιν εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὰ χρήματα.

βέτερεν' ἐτίγ, δὸτ ἐ γκρεμισετε, ἐ αὶ κὲ οὐν βέτερεν' ἐτίγ, δὸ τὲ γκρι-
χετε.

15. Εἰ πῆγνε ἀτίγ, ἀκόμα ἐ δὲ φῶσνιετε, κὲ τὶ ζιγ ἀτά, ἐ σὶ πάνε μαθητίτ' ἐτίγ, ἰ κερτούανε ἀτά.

16. Εἰ Ἰησοῦ ἰ θύρρι ἀτά, ἐ ἰ ἀλίρι δ'γιέλμτε τὲ βίγνε τεκ οὐ ἐ μὸς ἰ μπάνι ἀτά, σὲ τὲ τίλλεβετ ἔσττε μπρετερία ἐ Περντίσε.

17. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ αὶ κὲ τὲ μὸς δέξγε μπρετερίν' ἐ Περντίσε πόσι φῶσνιε δὸ τὲ μὸς χίγνε μπε τὲ.

18. Εἰ ἐπιέτι ἀτὲ νίε γκὰ τὲ πάρετε, ἐ θὰ ὦ δάσκαλ ἰ μίρρε τζτὲ πῆγ οὐνε κὲ τὲ μάρρ πγίεσε γέτεν' ἐ πὰ σόσουρε;

19. Εἰ δὲ Ἰησοῦ ἰ θὰ ἀτίγ' ψὲ μὲ θοῦα τὲ μίρρε; ντονιὲ νοῦκ' ἔστ' ἰ μίρρε πὲρ βέτζμε περντίσε βέτεμε.

20. Πορσίτε ἰ δὲ, μὸς κOURBEP, μὸς βρά, μὸς βίδ, μὸς πῆν μαρτυρί τὲ βέμε· ντερό παπάνε τέντ, ἐ δὲ μέμενε τέντε.

21. Εἰ δὲ αὶ ἰ θὰ τὲ φίθα κετὸ ἰ κὰμ. ρούαίγτουρε κὲ μπε τὲ ρὶ τίμ.

22. Εἰ σὶ διφίόι κετὸ Ἰησοῦ, ἰ θὰ ἀτίγ, ἐ δὲ νίε ἀκόμα τὲ λίφετε τίγ' ὄιτ φίθε σὰ κὲ, ἐ ντάγιουα σὲ βάρφερετ, ἐ δὸ τὲ κέτζ χαζινὲ ντὲ Κιελ, ἐ ἔγια πὰς μέγε.

23. Εἰ αὶ σὶ διφίόι κετὸ, οὐ χέλμουα, σὲ ψὲ κὲ σούμ' ἰ πάσουρε.

24. Εἰ σὶ ἐ πὰ ἀτὲ Ἰησοῦ, κὲ οὐ χελμούα, θὰ σὲ μὲ σούμε ζαχμέτ δὸ τὲ χίγνε ἀτά κὲ κάνε φὲ, ντὲ μπρετερί τὲ Περντίσε.

25. Διότι εὐκολώτερον εἶναι νὰ περάσῃ κάμηλος διὰ τρύπης βελόνης, παρά πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

26. Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, Καί τις δύναται νὰ σωθῆ;

27. Ὁ δὲ εἶπε, Γὰ ἀδύνατα παρά ἀνθρώποις εἶναι δυνατὰ παρά τῷ Θεῷ.

28. Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἰδοῦ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ σὲ ἠκολουθήσαμεν.

29. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ γονεῖς, ἢ ἀδελφούς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,

30. Ὅστις δὲν θέλει ἀπολαύσει πολλαπλάσια ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ αἰῶνι ζωὴν αἰώνιον.

31. Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰδοῦ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ θέλουσιν ἐκτελεσθῆ πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν εἰς τὸν Τίον τοῦ ἀνθρώπου.

32. Διότι θέλει παραδοθῆ εἰς τὰ ἔθνη, καὶ θέλει ἐμπαιχθῆ, καὶ ὑβρισθῆ, καὶ ἐμπτυσθῆ.

33. Καὶ μαστιγώσαντες θέλουσι θανατώσει αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ θέλει ἀναστῆθῆ.

34. Καὶ αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν οὐδὲν ἐκ τούτων· καὶ ἦτο ὁ λόγος οὗτος κεκρυμμένος ἀπ' αὐτῶν, καὶ δὲν ἐνόουν τὰ λεγόμενα.

35. Ὅτε δὲ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Ἱεριχὼν, τυφλὸς τις ἐπάθητο παρά τὴν ὁδὸν ζητῶν.

25. Μὲ κολαίγτε ἔσθε τὴ ὁκόγε φαμίλια ντὲ πὲρ βέρρε τὴ φελπέρε σε, σὲ τὴ χίγε ἰ πάσουρι ντὲ μπρβερι τὴ Περντίσε.

26. Ε ἀτὰ χὲ διφιότιγε θάνε· ἐ κούτ μούντ τὲ σόσετε;

27. Ε δὲ αἰ οὐ θά, ἀτὸ χὲ ὄγιανε τὲ κολαίγτα μπάνε τὲ νιέρεζετ, γιάνε τὲ κολαίγτα μπάνε τὲ Περντίσε.

28. Ε Πέτρουα ἰ θότε· γιὰ νάβετ χὲ ἰ λιὰμ τὲ φίθα, ἐ ἔρδμ πὰς τέγε.

29. Ε δὲ αἰ οὐ θότ' ἀτοῦρε· μὲ τὲ βερτέτα οὐ θόμ γιούβετ, σὲ νοῦκ' ἔσθε ντοῦιὲ χὲ κα λένε ὄτεπι, ἀ περίνγ, ἀ βελαζερ, ἀ φρούα, ἀ δγιέλμ, πὲρ δαῶουρι τὲ μπρετερίσε σὲ Περντίσε.

30. Κὲ τὲ μὸς μάρρε μὲ σούμε ντὲ χετὲ χόχε, ἐ γέτε τὲ πὰ σόσουρε ντὲ γέτε χὲ βγιέν.

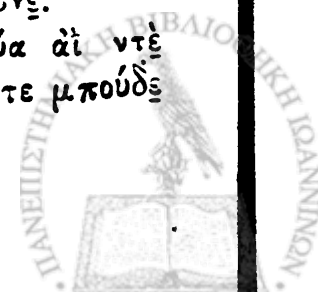
31. Ε σὶ μάρρι τὲ διμπεδγιέτε μπε νιάνε, οὐ θότ' ἀτοῦρε· γιὰ, χὲ βέμι ντὲ Ἱερουσαλίμ, ἐ δὲ τὲ παφούχανε φίθ' ἀτὸ χὲ γιάνε ὄκρούαρε γκὰ προφήτετε πὲρ τὲ πῖρρ ἐ νιερίουτ.

32. Σὲ ψὲ δὲ τὲ ἴπετε ντὲ δούαρρ τὲ σὲ παπέσεβετ, ἐ δὲ τὲ περκέσετε, ἐ δὲ τὲ πεστίχετε.

33. Ε σὶ τὰ ράχενε μὲ καμτζι, δὲ τὰ βράσεν' ἀτέ, ἐ τὲ τρέτενε δίτε δὲ τὲ γγιαλέτε.

34. Ε ἀτὰ νοῦχε κουπετούανε φάρε φὲ γκὰ χετὸ· ἐ κὲ χεγιὸ φγιαλλε ἐ φσέγουρε γκὰ ἀτὰ, ἐ νοῦχε νοήσνε ἀτὸ χὲ οὐ θούχατῆνε.

35. Ε κούρ οὐ ἀρερούα αἰ ντὲ Ἱεριχὸ, νιὲ ἰ βέρπερε ρίγτε μπούδε ἐ λίπεν.

36. Ἀκούσας δὲ ὄχλον διαβαίνον-
τα, ἠρώτα τί εἶναι τοῦτο.

37. Ἀπήγγειλαν δὲ πρὸς αὐτόν,
ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος διαβαίνει.

38. Καὶ ἐφώνηξε, λέγων, Ἰησοῦ,
Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησόν με.

39. Καὶ οἱ προπορευόμενοι ἐπέ-
πληττον αὐτόν διὰ τὴν σιωπὴν· ἀλλ'
αὐτὸς πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ
τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησόν με.

40. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς προσέ-
ταξε νὰ φερθῆ πρὸς αὐτόν· καὶ ἀ-
φοῦ ἐπλησίασεν, ἠρώτησεν αὐτόν,

41. Λέγων, τί θέλεις νὰ σοὶ κά-
μω; Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, νὰ ἀναβλέψω.

42. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐ-
τόν. Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σε
ἔσωσε.

43. Καὶ παρευθὺς ἀνέβλεψε, καὶ
ἠκουλούθει αὐτόν δοξάζων τὸν Θεόν·
καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἤνεσε τὸν
Θεόν.

ΚΕΦ. ιθ'. 19.

Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱε-
ριχώ.

2. Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ὀνομαζό-
μενος Ζαχαῖος, ὅστις ἦτο ἀρχιτε-
λώνης, καὶ οὗτος ἦτο πλούσιος.

3. Καὶ ἐζήτηε νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν
τίς εἶναι· καὶ δὲν ἠδύνατο διὰ τὸν
ὄχλον, διότι ἦτο μικρὸς τὸ ἀνά-
στημα.

4. Καὶ δραμῶν ἐμπρὸς ἀνέβη
ἐπὶ συκομορέαν διὰ νὰ ἴδῃ αὐτόν· ἐ-
πειδὴ δὲ ἐκείνης τῆς ὁδοῦ ἐμελλε νὰ
περάσῃ.

5. Καὶ ὡς ἦλθεν εἰς τὸν τόπον
ὁ Ἰησοῦς ἀναβλέψας εἶδεν αὐτόν, καὶ
εἶπε πρὸς αὐτόν, Ζαχαῖε, κατάβα

36. Εἰ σὶ διψοῖς τούρμενε κἔ
ἄκον, πιετ τζέστρε κεγιό;

37. Εἰ ῥεφιενε ἀτιγ κἔ ἄκοντε
Ἰησοῦ Ναζαρινόι.

38. Ε θύρρι, ἐ θά, Ἰησοῦ ἰ πύρρι
Δαβιδιτ, λειγμονισμε μούα.

39. Ε ἀτά κἔ βίγνε περπάρα ἐ
κερκόγν' ἀτέ τῆ πουσόν· ἐ ἀτ φίθη
νιῆ θερρίτ με τέπερ· ἰ πύρρι Δαβί-
διτ, λειγμονισμε μούα.

40. Ε Ἰησοῦ κεντροί, ἐ ποροίτι
τέ για πίενε ἀτέ περπάρα, ἐ κουρ
ἔρδι ἀτ ἄφερ, ἐ πιέτι ἀτέ;

41. Εἰ θά, τζδὸ τῆ τῆ πέγ τι;
ἐ δὲ ἀτ ἰ θά, Ζότ, τῆ σόχ.

42. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰ θά ἀτιγ' ὄιχ;
πέσα γιότε τῆ ὄπετοῖ τί.

43. Ε ἀτέ τζάστ πὰ ἀτ, ἐ ἰ βίγ
πὰς σὶ, τούκ' ἐλεβδούαρε Περντίνε·
ἐ φίθη λαοῖ σὶ πάνε κετέ, δάνε λε-
βδίμ Περντίσε.

Κρίε Ενντεμπεδγέτετε. ιθ'. 19.

Εἰ σὶ χίρι ντέ Ιεριχό, ἄκοντε ντέ
πέρ μες τῆ κιουτέτιτ.

2. Ε για, νιῆ νιερί, κἔ κιούχαεγ
Ζαχαῖο, ἐ ἀτ ἴστε ἰ πάρι ἰ κου-
μερκιάρεβετ, ἐ ἴστε σούμ' ἰ πά-
σουρε.

3. Ε δεσέρων τῆ ὄιχ Ἰησοῦνε ντέ
φάκε, ἐ νούκε μουντ γκά τούρμα, σὲ
ψὲ κἔ ἰ βόβελλε ντέ ὄτάτ.

4. Ε ἄκῶι περπάρα, ἐ χίπι μπῆ
νιῆ μάνεζε, τὰ ὄιχ ἀτέ, σὲ γκά ἀ-
γιδ οὔδε δούαγ τῆ ἄκον.

5. Ε σὶ ἔρδι μπά τῆ βέντ,
γκρίγτι σίτε Ἰησοῦ, ἐ ἐ πὰ ἀτέ, ἐ
ἰ θότε Ζαχαῖο, ὄπειγτό, ζπρίτ

ταχέως· διότι σήμερον πρέπει να μείνω εν τῷ οἴκῳ σου.

6. Καὶ κατέβη ταχέως, καὶ ὑπέδεχθη αὐτὸν μετὰ χαρᾶς.

7. Καὶ ἰδόντες ἅπαντες ἐγόγγυζον, λέγοντες, Ὅτι εἰς ἀμαρτωλὸν ἄνθρωπον εἰσήλθε νὰ καταλύσῃ.

8. Σταθεῖς δὲ ὁ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν κύριον· Ἰδοὺ, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδω εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ ἐὰν ἐσυκοφάντησά τινα εἰς τι ἀποδίδω τετραπλοῦν.

9. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι σήμερον ἐγένε σωτηρία εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς τοῦ Ἀβραάμ εἶναι·

10. Διότι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός.

11. Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἤκουον ταῦτα, προσθέσας εἶπε παραβολὴν, διότι ἦτο πλησίον τῆς Ἰερουσαλήμ, καὶ αὐτοὶ ἐνόμιζον ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔμελλεν εὐθὺς νὰ φανῇ.

12. Εἶπε λοιπὸν, ἄνθρωπος τις εὐγενὴς ὑπήγεν εἰς χώραν μακράν, διὰ νὰ λάβῃ εἰς ἑαυτὸν θρασιλείαν, καὶ νὰ ὑποστρέψῃ.

13. Καὶ καλέσας δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πραγματεύθητε ἕως οὗ ἔλθω.

14. Οἱ συμπολιταὶ αὐτοῦ δμως ἐμίσουν αὐτὸν, καὶ ἀπέστειλαν κατόπιν αὐτοῦ πρέσβεις, λέγοντες, Δὲν θέλομεν τοῦτον νὰ θρασιλεύσῃ ἐφ' ἡμᾶς.

15. Καὶ ἀφοῦ ὑπέστρεψε λαβὼν τὴν θρασιλείαν, εἶπε νὰ προσκληθῶσι πρὸς αὐτὸν οἱ δούλοι ἐκεῖνοι, εἰς

μπε δὲ, σὲ σὸτ δὸ τὲ κονέψ ντὲ ὅτε-πὶ τέντε.

6. Βζήριτι μὲ τῆ ὀπέϊγτα, ἐ ἐ-πρίτι ἀτὲ μὲ φεζίμ.

7. Ε σὶ πάνε χετὲ μουρμουρίσνε φίθη, ἐ θόσνε, κὲ θάτε τὲ κονέψγε ντὲ ὅτεπὶ τὲ νίεϊτ νιερίουτ φαγε-τόριτ.

8. Ε Ζακχαίουα, δόλι περπάρια Ζότιτ, ἐ ἰ θότῃ γιά, κὲ οὔνε ὦ Ζότ, φίσμεν' ἐ φέριτ σίμ ἐ ἀπ μπε τὲ θάρφερῃ· ἐ ντὶ κάμ μάρρῃ νιερίουτ φὲ μὲ τέπερ γὰ χάκα, γιά ἀπ πρά-πε κάτερ πγιέσε.

9. Ε δὲ Ἰησοῦι ἰ θότ' ἀτιγ, σὸτ χεγιδ ὅτεπὶ μόρρι ὀπετιμένε, σὲ ψὲ ἐ δὲ κούγι ἰ πύρρι· Ἀβραάμιτ ἔῳτῃ.

10. Σὲ ἰ πύρρι νιερίουτ ἔρδι τὲ χεριόγε, ἐ τὲ σόσγε ἀτὰ κὲ κένε τὲ χούμπουρε.

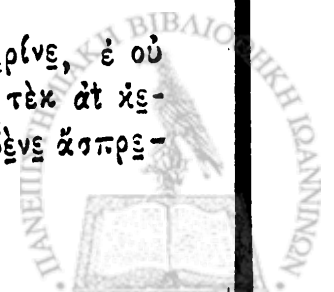
11. Ε σὶ διφιούανε ἀτὰ χετὸ, ὅτῳι ἐ θὰ νίε παραβολι, σὲ ψὲ ἴῳτε ἀτὲ ἀφερ Ἰερουσαλίμιτ, ἐ σὲ ψὲ πε-σβίγν' ἀτὰ σὲ ἄτε τζάττ δούαιγ τὲ τζράκειγ μπρετερία ἐ Περντίσε.

12. Θὰ δὲ νίε νιερι κουφιάρ θά-τε ντὲ νίε θέντ τὲ λιάρφε τὲ μίρρῃ νίε μπρετερι πέρ θέτεχε τὲ τιγ, ἐ τὲ κθένεϊγ πάφνε.

13. Ε σὶ θύρρι δγιέτε γκὰ ὀερ-πετόρετ' ἐτιγ, οὐ δὰ ἀτούρε δγιέτε μνάρια, ἐ οὐ θότ' ἀτούρε· πουνόνι χετὸ γγέρια σὰ τὲ κθένεμ.

14. Ε φσίκτάρετ' ἐτιγ νοὺκ' ἐ δούαιγνε ἀτὲ, ἐ δερφοῦκνε πλεκεσι πὰς τιγ, ἐ θόσνε· νοὺκὲ δούαμε χετὲ τὲ μπρετερόγε μπε νέβετ.

15. Ε σὶ μόρρι μπρετερίνε, ἐ οὐ κθίε, πορσίτι τὲ θερρίσνε τὲκ ἀτ χε-τὰ ὀερπετόρε, κὲ οὐ κίῳ δένε ἄσπε-

τούς όποιους ἔδωκε τὸ ἀργύριον, διὰ νὰ μάθῃ τί ἐκέρδησεν ἕκαστος.

16. Καὶ ἦλθεν ὁ πρῶτος, λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐκέρδησε δέκα μνᾶς.

17. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Εὖγε, ἀγαθὲ δοῦλε· ἐπειδὴ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἐφάνης πιστὸς, ἔχε ἐξουσίαν ἐπάνω δέκα πόλεων.

18. Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων, Κύριε ἡ μνᾶ σου ἔκαμε πέντε μνᾶς.

19. Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τοῦτον, Καὶ σὺ γενοῦ ἐξουσιαστὴς ἐπάνω πέντε πόλεων.

20. Ἦλθε καὶ ἄλλος, λέγων, Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, τὴν ὁποίαν εἶχον πεφυλαγμένην ἐν μανδηλίῳ.

21. Διότι σὲ ἐφοβούμην· ἐπειδὴ εἶσαι ἄνθρωπος αὐστηρὸς· λαμβάνεις ὅ,τι δὲν κατέβαλες, καὶ θερίζεις ὅ,τι δὲν ἔσπειρας.

22. Καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἐκ τοῦ στόματός σου θέλω σὲ κρίνει, πονηρὲ δοῦλε· ἤξευρες ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος αὐστηρὸς, λαμβάνων ὅ,τι δὲν κατέβαλον, καὶ θερίζων ὅ,τι δὲν ἔσπειρα·

23. Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου εἰς τὴν τράπεζαν, ὥστε ἐγὼ ἐλθὼν ἠθελον συνάξαι αὐτὸ μετὰ τοῦ τόκου;

24. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς παρестῶτας, Ἀφαιρέσατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε εἰς τὴν ἔχοντα τὰς δέκα μνᾶς.

25. (Καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς.)

26. Διότι σὰς λέγω, ὅτι εἰς πάντα τὸν ἔχοντα θέλει δοθῆ· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὅ,τι ἔχει θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπ' αὐτοῦ.

27. Πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου ἐκεί-

τε, τὲ μψὸν σὲτζ φιτίμ κιῶ πένε φίθε κούῶ

16. Ε βγιέν ἰ πάρι ἐ θότῃ, ζότ, μνάγια γιότε τζῶι δγιέτῃ τῃ τγιέρα.

17. Ε ἰ θότ' ἀτίγ, μίρρε πέρ τι κοπίλ ἰ πεσοῦαρῃ, σὲ ψὲ ντῃ τῃ πά- κενε οὐ πέρρε ἰ πέσεσε δὸ τῃ γέτζ ζότ ντῃ δγιέτῃ κιοιτέτε.

18. Ε βγιέν ἰ δίτι, ἐ θότῃ ζότ, μνάγια γιότε, τζῶι πέσε μνάρα.

19. Ε ἰ θά ἐ δὲ ἀτίγ, ἐ δὲ τίγ δὸ τῃ γέτζ ζότ ντῃ πέσε κιοιτέτε.

20. Ε βγιέν τγιατέρ, ἐ θότῃ ζότ, γιὰ μνάγια γιότε, κῆ ἐ ρούαῖγτα πε- στιγιέλε ντῃ νιῃ δεῶτεμέλλ.

21. Σὲ ψὲ οὐ τρέμ.τζῃ τίγ, σὲ γὲ νιερί ἰ ἄσπρε, γκρῆ ἀτῃ κῆ νούκε θοῦρε, ἐ κούαρρ ἀτῃ κῆ νούκε μπόλε.

22. Ε ἰ θότ' ἀτίγ, γκὰ φγιαλία ὅτε δὸ τῃ τῃ φιοκίγι τι σεροπετόρ ἰ λίφκ, ἐ δίγε κῆ γιάμ. οὔνε νιερί ἰ ἄ- σπρε, ἐ γκρῆ ἀτῃ κῆ σβούρρα, ἐ κού- αρρ ἀτῃ κῆ νούκε μπόλα.

23. Ε ψὲ νούκε δὲ ἄσπρετ' ἐμία ντῃ σαράφι, κῆ ντῃ τῃ κθίερῃ τιμ δόγῃ τι μάρρε μὲ δγιαφούαρ;

24. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε κῆ κένε περπάρα, μέρρι γκὰ ἀτῃ μνάνε, ἐ ἐπ- γιανι ἀτίγ κῆ κὰ τῃ δγιέτῃ μνάτε.

25. Ε γιού περφέι.κνε ἀτίγ, ζότ, ἀτῃ κὰ δγιέτῃ μνάρα.

26. Ε οὐ θόμ. γιούβετ, κῆ τζίλιτ δὸ κῆ κὰ δὸ τί ἴπετε, ἐ γκὰ ἀτῃ κῆ σκὰ, ἐ δὲ ἀγιδ κῆ κὰ, δὸ τῃ μίρρετε πρέιγ σί.

27. Πὸ σὰ πέρ ἀτὰ χάσμεριτ

νοὺς οἵτινες δὲν μὲ ἠθέλησαν νὰ βασιλεύσω ἐπ' αὐτοὺς, φέρετε ἐδῶ, καὶ κατασφάζατε ἐμπροσθέν μου.

28. Καὶ εἰπὼν ταῦτα, προεχώρει, ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.

29. Καὶ ὡς ἐπλησίασεν εἰς Βηθθαγῆ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

30. Εἰπὼν, Ἰπάγχετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην εἰς τὴν ὁποίαν ἐμβαίνοντες θέλετε εὑρεῖ πωλᾶριον δεδεμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὐδαὶς ἀνθρώπος ἐκάθησέ ποτέ· λύσατε αὐτὸ, καὶ φέρετε.

31. Καὶ ἐάν τις σᾶς ἐρωτήσῃ, Διὰ τί λύετε αὐτὸ; οὕτω θέλετε εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρῆσαν αὐτοῦ.

32. Ἰπῆγαν δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι καὶ εὔρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτοῦς.

33. Καὶ ἐνῶ ἔλυον τὸ πωλᾶριον, εἶπον πρὸς αὐτοὺς οἱ κύριοι αὐτοῦ, Διὰ τί λύετε τὸ πωλᾶριον;

34. Οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Κύριος ἔχει χρῆσαν αὐτοῦ.

35. Καὶ ἔβησαν αὐτὸ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ῥίψαντες ἐπὶ τὸ πωλᾶριον τὰ ἱμάτια αὐτῶν, ἐπεκάθισαν τὸν Ἰησοῦν.

36. Ἐνῶ δὲ ἐπορεύετο, ὑπέστρωνον τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τὴν ὁδόν.

37. Καὶ ὅτε ἐπλησίαζεν ἤδη εἰς τὴν κατάβασιν τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ἤρχισαν ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες νὰ ὑμνῶσι τὸν Θεὸν μεγαλοφώνως διὰ πάντα τὰ θαύματα τὰ ὁποῖα εἶδον,

38. Λέγοντες, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ἑνόματι Κυρίου· εἰρήνη ἐν οὐρανῶ, καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

ἐμὶ, καὶ νούκα δέσνε τὲ μπρετερεῖγ μπὲ τὰ, πῆρμενι χετοῦ, ἐ θέρρι περπάρα μέγε.

28. Ε σὶ θὰ χετὸ, σκόντε περπάρα σὲ τυιέρεβετ, ἐ χίπεν ντὲ Ἱερουσαλίμ.

29. Ε κούρ οὐ ἀφερούα ντὲ Βηθαγῆ, ἐ ντὲ Βηθανί, ντὲ μάλλ καὶ θούχαετὲ ἰ οὐλίετ, δερφοῖ δι γκα μαθητί· ἐτίγ.

30. Ε οὐ θὰ, χάιγδενι ντὲ φτιάτ τὲ περτέγμε, ἐ σὶ τὲ χίνι ἀτιγέ, δὸ τὲ γένι ντὲ κρότζ λίδουρε, καὶ ἐ δὲ σκὰ χίπουρε μπὲ τὲ ἱερί, ζγίδνιε ἀτὲ, ἐ πῆρμανι χετοῦ.

31. Ε ντοῦ πῆτε νιερί γιούβετ, ψὲ ἐ ζγίδνι χετοῦ, δὸ τὲ θόι ἀτιγ' σὲ ἰ δούχαετὲ ζότιτ σὲ τίγ.

32. Ε σὶ θάνε ἀτὰ καὶ ἰ δερφοῖ, ἐ γένε σὶ κούντρ' οὐ θὰ ἀτοῦρε.

33. Ε κούρ ζγίγδνε ἀτὰ κρότζνε, οὐ θάν' ἀτοῦρε ζοτερίνγτ' ἐτίγ, ψὲ ἐ ζγίδνι κρότζνε;

34. Ε δὲ ἀτὰ οὐ θάνε, καὶ ζότιτ σὲ τίγ ἰ δούχαετὲ.

35. Ε ἐ προύνε ἀτὲ τὰς Ἰησοῦ, ἐ σὶ στίνε ἀτὰ ῥόπατ' ἐτοῦρε μπὲ κρότζνε, χίπνε μπὲ τὲ Ἰησοῦνε.

36. Ε ἀτέγε καὶ σκόντε ἀτ, στρόγνε πότα ῥόπατ' ἐτοῦρε μπ' οὐδε.

37. Ε κούρ οὐ κιάσ ἀτ μπὲ τὲ ζπρίτουρε τὲ μάλλιτ σὲ οὐλίετ, νῖσνε φίθε τούρμα ἐ μαθητίβετ τὲ λεβδόγνε Περντίνε τούκ' ἐφεζούαρε μὲ ζὲ τὲ μὰδ πέρ φίθ' ἀτὸ τζιουδίρα καὶ πάνε.

38. Ε θόσνε ἰ πεκούαρε μπρέτι, ἀτ καὶ θγιέν μπὲ ἔμερ τὲ Ζότιτ, καίγ ντέρ Κιέλ, ἐ λεβδιμ ντὲ μὲ τὲ λιάρτε.

39. Καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπο-
του ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν, Διδάσκα-
λε, ἐπίπληξον τοὺς μαθητάς σου.

40. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐ-
τούς, Σᾶς λέγω, ὅτι ἂν οὗτοι σιω-
πήσωσιν, οἱ λίθοι θέλουσι φωνάζει

41. Καὶ ὅτε ἐπλησίασεν, ἰδὼν τὴν
πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτήν.

42. Λέγων, Εἴθε νὰ ἐγνώριζες καὶ
σὺ τοῦλάχιστον ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύ-
τη τὰ πρὸς εἰρήνην σου ἀποβλέπον-
τα· ἀλλὰ τώρα ἐκρύφθησαν ἀπὸ τῶν
ὀφθαλμῶν σου·

43. Διότι θέλουσιν ἔλθει ἡμέραι
ἐπὶ σέ, καὶ οἱ ἐχθροί σου θέλουσι κά-
μει χαράκωμα περὶ σέ, καὶ θέλουσι
σέ περικυκλώσει, καὶ θέλουσι σέ στε-
νοχωρήσει πανταχόθεν·

44. Καὶ θέλουσι κατεδαφίσει σέ,
καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ δὲν
θέλουσιν ἀφίσει ἐν σοί λίθον ἐπὶ λί-
θον· διότι δὲν ἐγνώρισας τὸν καιρὸν
τῆς ἐπισκέψεώς σου.

45. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερόν,
ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ τοὺς πωλοῦντας
ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας,

46. Λέγων πρὸς αὐτούς, Εἶναι
γεγραμμένον, «Ὁ οἶκός μου εἶναι οἶ-
κος προσευχῆς·» σεῖς δὲ ἐκάμετε
αὐτὸν «σπήλαιον ληστῶν.»

47. Καὶ ἐδίδασκε καθ' ἡμέραν ἐν
τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ-
ματεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ ἐζή-
τουν νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν·

48. Καὶ δὲν εὔρισκον τὸ τί νὰ
πράξωσι· διότι πᾶς ὁ λαὸς ἦτο προ-
σηλωμένος εἰς τὸ νὰ ἀκούῃ αὐτόν.

39. Ε τζὰ γὰ Φαρισεῖγτε πα-
σκούαρς μὲ τούρμει ἰ θόν' ἀτιγ' δα-
σκάλ, κερτὸ μαθητίτ' ἐτούα.

40. Ε γιοῦ προφέιγκ ἀτουρε, ε
οὐ θά· οὐ θὸμ γιοῦβειτ, κὲ ντὲ που-
ζόφτιζινε κερτὰ, δὸ τὲ θερρέσενε φούθ-
ρῆτε.

41. Ε σὶ οὐ ἀφερούα, ε πὰ κίου-
τέτνε, κιάου πὲρ τὲ,

42. Ε θά· σὲ τὲ νιόχγε ε δὲ
τιγ, ε δὲ ντὲ κερτὲ δίτς, ἀτὲ κὲ θγιέν
πὲρ τὲ μίβρῆ τέντε· μὰ νταστί κεργιδ
ἔστὲ μπουλιούαρς γὰ σίτ' ἐτούα.

43. Σὲ ψὲ δὸ τὲ βίγανε δίτ πὲρ
τί, κούρ τὲ τὲ πεστγιέλλενε χά-
σμεριτ' ἐτοῦ μὲ χεντέκ, ε τὲ τὲ
μπουλιόγενε ρότουλε, ε τὲ τὲ ὄτρεγ-
γύγενε μπε τὲ ριθ' ἄνε.

44. Ε τὲ τὲ γκρεμισγενε πὲρ
δέουτ τί, ε δὲ δγιέλιμτ' ἐτούα μὲ
τί πᾶσῃς, ε δὸ τὲ μὸς λένε τέκ τέγε
φούβρ μπι φούβρ· σὲ ψὲ νούκε νιόχγε
κόχενε τὲ πάριτ κὲ οὐ πὲ τέκ τέγε.

45. Ε σὶ χίρι ντὲ ἱερὸ, ζούρι τὲ
κρὲν γιάστε ἀτὰ κὲ σίτνε ε πλέιγνε
πρέντα μπε τέ.

46. Ε οὐ θὸς ἀτουρε· ἔστὲ ὄκρου-
αρς, ὅτεπία ἴμε, ἔστὲ ὅτεπὶ ε σὲ
φάλτουρι, ε γιοῦβειτ ε πέτε ἀτὲ
σπιλλὲ τὲ κουσάρεβειτ.

47. Ε διδάξτε γὰ δίτε ντὲ ἱερὸ
πὸ τὲ πάρετ' ε πρίφτερετ, ε δὲ γραμ-
ματέιγτε, ε δὲ τὲ πάρετ' ε λαδίτ,
κερκόιγνε τὰ χουμπιόνε ἀτέ.

48. Ε νούκε δίγνε σὲτζ τὲ πέτ-
γνε πὲρ τὲ, σὲ ριθὲ λαδί ρίγτε μὲ
φύγε χάπετε τὰ διφιδὸν ἀτέ.

ΚΕΦ. κ'. 20.

Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ἐνῶ αὐτὸς ἐδίδασκε τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελίζετο, ἦλθον ἐξαίφνης οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων.

2. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, λέγοντες, εἰπέ πρὸς ἡμᾶς, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεις ταῦτα; ἢ τίς εἶναι ὅστις σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην;

3. Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Θέλω σᾶς ἐρωτήσαι καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον, καὶ εἰπατέ μοι.

4. Τὸ θάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦτο ἢ ἐξ ἀνθρώπων;

5. Οἱ δὲ ἐσυλλογίσθησαν καθ' ἑαυτούς, λέγοντες, Ὅτι ἐὰν εἰπώμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖν, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν;

6. Ἐὰν δὲ εἰπώμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς θέλει μᾶς λιθοβολῆσαι· ἐπειδὴ εἶναι πεπεισμένος ὅτι ὁ Ἰωάννης εἶναι προφήτης.

7. Καὶ ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν ἐξεύρουσι πόθεν ἦτο.

8. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Οὐδὲ ἐγὼ σᾶς λέγω ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

9. Ἦρχισε δὲ νὰ λέγῃ πρὸς τὸν λαὸν τῆς παραβολῆς ταύτης· Ἄνθρωπος τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργοὺς, καὶ ἀπεδήμησε πολὺν καιρὸν.

10. Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν καρπῶν ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δούλον, διὰ νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος· οἱ γεωργοὶ ὁμῶς δείραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν κενόν.

11. Καὶ πάλιν ἐπεμψεν ἕλλον δού-

Κεῖς ἐνιεζέτε, κ'. 20.

Ἐντὲ τίε γὰ ἀτὸ διτ, τέκ διδάξ αἱ λαόνε ντέ ἱερό, ἐ βαγγελισ, οὐ μπεγιούαδε τέ πάρετ' ἐ πρίφτεροτ, ἐ δὲ γραμματέιγτε, μὲ πλεκισίνε πάσκι.

2. Εἰ πιέντε ἀτὲ εἰ θάνε· θού- αἶγνα νέβετ μετζ οὐρδερ πέν τι χετὸ πούνερα; ἀ τζιλιεῦτ' ἀτ χέ τε δὰ τι χετὸ οὐρδερ;

3. Εὐ οὐ περφέιγκ, ἐ οὐ θὰ ἀτου- ρε· δὸ τοῦ πίες ἐ δὲ οὔνε γιούβετ νιέ φιαλέ, ἐ τέ μὰ θούανι.

4. Παφεζίμι ἰωάννητ γὰ Κιέλι κέ, ἀ γὰ νιέρεζιτε;

5. Εἰ ἀτὰ μεντόνισνε μὲ θέτεχε τέ τοῦρε, ἐ θούνε· σὲ ντέ θάφτζιμ γὰ Κιέλι, δὸ τέ νὰ θότρε, ψὲ ἀδὰ νοῦχ' ἰησοῦατε ἀτίγ;

6. Εἰ πὰ ντέ θάφτζιμ γὰ νιέρε- ζιτε, δὸ τέ νὰ θράσε νάβετ φιδε λαοῖ μὲ φούρρε· σὲ οὐ ἴστε μπού- σουρε κόκα τὲ ἰωάννη ἴσ προφήτ.

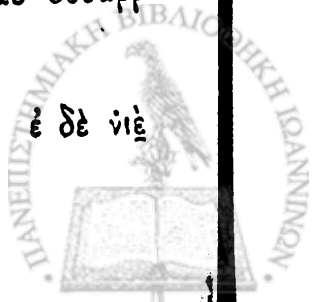
7. Εὐ οὐ περφέιγκνε, νοῦχε διμε σὲ γκάχα εῦτε.

8. Εὐ δὲ ἰησοῦ οὐ θὰ ἀτουρε· ἄς οὔνε οὐ θὸμ γιούβετ, μετζ οὐρδερ ἰ πείγ χετό.

9. Εὐ νίσι τέ θόσ λαοῖτ χετὲ πα- ραβολι, νιέ νιερί θούρι νιέ θέῖτε· ἐ οὐ ἀδὰ ἀτὲ ποῖγκετ· ἐ ἀτ θάτε τζὰ βγιέτ ντέ τγιάτερ θέντ.

10. Εὐ μπε κόχε δερφότ νιέ κο- πιλ ντέ ποῖγκ χέ τί ἴπνε ἀτίγ γὰ πέμετ' ἐ θέῖτιτ' ἐ ποῖγκετ σὲ ἐ βράχνε ἀτὲ, ἐ δερφούανε μὲ δούκρρ μπράζετε.

11. Εὐ περσερι δερφότ ἐ δὲ νιέ

λον· πλὴν αὐτοὶ δειραντες, καὶ ἐκείνῳ καὶ ἀτιμάσαντες, ἐξάπέστειλαν κενόν.

12. Καὶ πάλιν ἔπεμψε τρίτον· ἀλλ' ἐκεῖνοι καὶ τοῦτον πληγώσαντες ἀπεδίωξαν.

13. Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελώνου, Τί νὰ κάμω; ἄς πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως ἰδόντες τοῦτον θέλουσιν ἐντραπή.

14. Πλὴν ἰδόντες αὐτὸν οἱ γεωργοὶ, διελογίζοντο καθ' ἑαυτοῦ, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἄς φονεύσωμεν αὐτόν, διὰ τὴν γαίην ἡμῶν ἢ κληρονομία.

15. Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελώνου, ἐφόνευσαν. Τί λοιπὸν θέλει κάμει εἰς αὐτοῦς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελώνου;

16. Θέλει ἐλθεῖ καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ θέλει δώσει τὸν ἀμπελῶνα εἰς ἄλλους. Ἀκούσαντες δὲ εἶπον, Μὴ γένοιτο.

17. Ὁ δὲ ἐμβλέψας εἰς αὐτοὺς εἶπε, Τί λοιπὸν εἶναι τούτο τὸ γεγραμμένον « Ὁ λίθος, τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας; »

18. Πᾶς ὅστις πέσῃ ἐπὶ τὸν λίθον ἐκεῖνον θέλει συντριφθῆ· εἰς ὅτι τινὰ δὲ ἐπιπέσῃ θέλει κατασυντρίψει αὐτόν.

19. Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς νὰ θάλωσιν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ· πλὴν ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· διότι ἐνόησαν ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπε τὴν παραβολὴν ταύτην.

20. Καὶ παραφυλάξαντες ἀπέστειλαν ἐνεδρευτάς, ὑποκρινομένους

γιατῆρ κοπίλ· ἐὰν σὶ ἐ ράχνε ἐ δὲ ἀτέ, ἐ ἐξεντερούανε, ἐ δερφούανε μὲ δούαρρ μπράζετε.

12. Ε περσεοὶ δερφοὶ ἐ δὲ νιὲ τῷ τρέτε· ἐ δὲ ἀτὰ σὶ ἐπλιαφόσνε ἐ δὲ ζετέ, ἐ νιζούαρε γιαῖτε.

13. Ε θὰ ἰζότι ἰ βέῖτιτ· τζτε πῆιγ; δὲ τῆ δερφοῖγ πῆρρε τιμ τῆ δᾶσσυρινε· μπάσσε σὶ τῆ ὄσχενε ζετέ, δὲ τῆ τουρπερόνε.

14. Ε κούιγκε σὶ ἐπάνε ἀτέ, συλοήσισνε μὲ βέτεχε τῆ τούρε, ἐ θάνε· κούιγ ἔστ' ἰ ζότι βέῖτιτ, κῆ ἰ πῆε πγῆσσε· ἔγιανε τὰ βράσμε ἀτέ, τῆ νὰ μπέτετε νέβει κληρονομία.

15. Ε σὶ ἐ νιζούαρε ἀτέ γιαῖτε γκὰ βέῖτιτ, ἐ θράνε· τζδὲ τοῦ πῆγε δᾶ ἀτουρε ἰ ζότι βέῖτιτ;

16. Δὲ τῆ βίγε, ἐ δὲ τῆ σιούαγε ζετὰ κούιγκ· ἐ δὲ τὰ ἀπε βέῖτενε σῆ τιέρεβετ, ἐ ἀτὰ σὶ διφιούανε ζετέ θάνε· μὲς κίφτε κούρε κειγιό· πούνε.

17. Ε δὲ ἀτ σὶ οὐ κθίε, ἐ βεῖ· ὄτρί μπε τὰ, οὐ θὰ· τζέῖτε δᾶ κειγιό κῆ ἔῖτε ὄκρούαρε· φούρρ κῆ ἐ ὄτινε πῶτε μγιέστρετε κῆ πῆιγνε· ὄτεπίτε, κούιγ οὐ πῆ κινούτ· ἰ κιοῖῖσε;

18. Ε τζίλι δὲ κῆ τῆ πγιέρε μπι ἀτέ φούρρ· δὲ τῆ θερμόνετε, ἐ μπι τζίλινε δὲ κῆ τῆ πγιέρε αἰ, δὲ τὰ πῆγε πλιούγουρ.

19. Ε σὲ πᾶρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ γραμματέιγτε κερκόιγνε τῆ ὄτιγνε δούαρρτε μπι τῆ ἀτε τζᾶστ· πὲ οὐ τρέμπνε γκὰ λαοῖ· σὲ ψε ἐ· νιόγνε κῆ πῆρ ἀτὰ ἐ θὰ κειτε παραβολί.

20. Ε σὶ ρίγνε τούκ' ἐ βούαγε· τούρε δερφούανε κουλαούζε, κῆ δε-

ὅτι εἶναι δίκαιον, ἐπὶ σκοπῷ νὰ πιάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ λόγου, διὰ νὰ παραδώσωσιν αὐτὸν εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἡγεμόνου.

21. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι ὀρθῶς ὁμιλεῖς καὶ διδάσκεις, καὶ δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις.

22. Εἶναι συγκεχωρημένον εἰς ἡμᾶς νὰ δώσωμεν φόρον εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί;

23. Ἐννοήσας δὲ τὴν πανουργίαν αὐτῶν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί με πειράζετε;

24. Δείξατέ μοι δηνάριον· τίνας εἰκόνα ἔχει καὶ ἐπιγραφὴν; Καὶ ἀποκριθέντες εἶπον, Τοῦ Καίσαρος.

25. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε λοιπὸν τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν.

26. Καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πιάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ λόγου ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ· καὶ θαυμάζοντες, διὰ τὴν ἀπόκρισιν αὐτοῦ, ἐσιώπησαν.

27. Προσελθόντες δὲ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἵτινες ἀρνοῦνται ὅτι εἶναι ἀνάστασις, ἠρώτησαν αὐτὸν,

28. Λέγοντες, Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς ἡμᾶς ἔγραψεν, Ἐάν τις ὁ ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀποθάνῃ ἄτεκνος, νὰ λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ νὰ ἐξαναστήσῃ σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

29. Ἦσαν λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος.

30. Καὶ ἔλαβεν ὁ δεῦτερος τὴν

φτώγινην θέτηξεν' ἑτοῦρε τὲ γιάνε ἡιέρεξ τὲ δρέιγτε· καὶ τὰ ζίγνε ἀτὲ ντὲ ντονίε φγιαλε, ἔ τὰ ἴπνε ἀτὲ ντὲ δούαρρ τὲ ζοτερίσε, ἔ δὲ ντὲ δούαρρ τὲ μπρέτιτ.

21. Εἰ ἐπιέτνε ἀτὲ, εἰ θάνε· δασκάλ, νάβετ δ δίμε καὶ τὲ φλέτ ἐ διδάξ τὲ δρέιγτενε, ἔ νοῦκε μπάν χατὲρ ἡιερίουτ, πὸ δεφτόν οὐδὲν' ἐ Ζότιτ μὲ τὲ θερτέτα.

22. Ἐῶτε ντᾶγίρε τ' ἄπεμὲ νάβετ πάβε ντὲ Καίσαρι, ἄ γιός;

23. Εἰ σὶ οὐ κουπετότ' ἀτοῦρε δοςχεζίνε, οὐ θὰ ἀτοῦρε, ψὲ μὲ φουτζίτνε;

24. Λεφτόμενι νίε δηνάρ· ἔ κούγια ἔῶτὲ κόνα, ἔ δὲ ἔμερι καὶ καὶ κούιγ σίπερ, γιὰ περφέιγνε ἔ ἰ θάνε· ἔ Καίσαριτ.

25. Εἰ δὲ ἀτ' οὐ θὰ ἀτοῦρε· ἔπνε ἄδὰ ἀτὸ καὶ γιάνε τὲ Καίσαριτ τὲ Καίσαρι, ἔ ἀτὸ καὶ γιάνε τὲ Περντίσε, ντὲ Περντία.

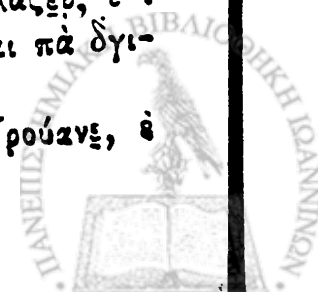
26. Εἰ νοῦκε μούντνε τὰ ζίγνε μπὲ φγιαλλε πρὸπαρα λαόιτ· ἔ σὶ οὐ τζιουδίτνε νίε τὲ περφέιγoure τὲ τὶγ πουσιόανε.

27. Εἰ σὶ δούαλε περπαρα τζὰ γκα Σαδουκέιγτε (ἀτὰ καὶ νοῦκε πετὸβγνε σὲ δὸ τὲ γέτε τὲ γγιαλτουρε) ἔ πιέτν' ἀτὲ.

28. Εἰ ἰ θάνε· δασκάλ, Μωϋσίου νὰ λιὰ νάβετ ἔκρουαρε, καὶ ντὲ ἔ ἔδὲκτε ντονίεττ θελάιτ, καὶ ἔῶτ' ἔ μαρτούαρε ἔ τὲ μὸς λέρε δγιέλμ, τὲ μάρρε φρούαν' ἐτιγ ἔ θελάιτ τὶγ, ἔ τὲ λέρε φάρρε θελάιτ σὲ τὶγ.

29. Κένε δὰ ἔτάτε θελάζεο, ἔ ἔ πὰρι μάρρι φρούα, ἔ ἔδὲκι πὰ δγιέλλμ.

30. Εἰ ἔ μάρρι ἔ δὲτι φρούανε, ἔ

γυναῖκα καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος,

31. Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ καὶ δὲν ἀφῆκαν τέκνα, καὶ ἀπέθινον.

32. Ὑστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή.

33. Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν, τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; διότι καὶ οἱ ἑπτὰ ἔλαβον αὐτήν γυναῖκα.

34. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου νυμφεύουσι καὶ νυμφεύονται.

35. Οἱ δὲ καταξιωθέντες, νὰ ἀπολαύσωσιν ἐκεῖνον τὸν αἰῶνα καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, οὔτε νυμφεύουσιν, οὔτε νυμφεύονται.

36. Διότι οὔτε νὰ ἀποθίνωσι πλέον δύνανται, ἐπειδὴ εἶναι ἰσάγγελοι· καὶ εἶναι υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, ὄντες υἱοὶ τῆς ἀναστάσεως.

37. Ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ ὁ Μωϋσῆς ἐφανέρωσεν ἐπὶ τῆς βάρης, ὅτε λέγει Κύριον τὸν Θεὸν τοῦ Ἀβραάμ καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰακώβ.

38. Ὁ δὲ Θεὸς δὲν εἶναι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· διότι πάντες ζῶσιν ἐν αὐτῷ.

39. Ἀποκριθέντες δὲ τινες τῶν γραμματέων εἶπον, Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας.

40. Καὶ δὲν ἐτόλμων πλέον νὰ ἐρωτῶσιν αὐτὸν οὐδέν.

41. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν, ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Δαβὶδ;

42. Καὶ αὐτὸς ὁ Δαβὶδ λέγει ἐν τῇ βίβλῳ τῶν Ψαλμῶν, «Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

43. Ἔωσοῦ θέσω τοὺς ἐχθρούς

δὲ κοῦῖγ βδίκι πὰ δγιέλλμ.

31. Ε ε μὲρρι ἀτέ ε δὲ ἰ τρέτι, ε χεστού ε δὲ τὲ στάτς, ε νοβζε λιάνε δγιέλλμ, ε βδίκνε.

32. Ε παστάγε γκά τὲ φιθε βδίκι ε δὲ φρούαγια.

33. Ε ντὲ τὲ γγιαλτουρε δὰ τὲ σὲ βδέκουρετ, τζίλι γκά ἀτὰ δὲ τὰ χέτε φρούα; σὲ χετὲ στάτε ε πάτνε ἀτέ πὲρ φρούα.

34. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέικ, ε οὐ θὰ ἀτοῦρε· δγιέλλμτ' ε χεσαγγ γέτετ μαρτόγενε ε δὲ μαρτόνενε.

35. Μὰ ἀτὰ τὲ γιάνε φιουκούαρε πὲρ ντὰ τὲ γέτετ τὲ ζότε, ε τὲ γγιαλνε γκά βδέεγια ἄς μαρτόγενε ἄς μαρτόνενε.

36. Σὲ ἄς τὲ βδέεζνε μούνγενε μὲ' πὲ γιάνε πάραῖγ μὲ Εγγείγτε, ε γιάνε πίγτ' ε Περντίσε, κούρ γιάνε τὲ πίγτ' ε σὲ γγιαλτουριτ.

37. Ε πὰ χε γγιαλνε τὲ βδέκουριτε, ε δὲ Μωϋσίου ε δεφτόι μπάνε τὲ φερόριτε, κούρ θότε Ζότνε, Περντίν' ε Ἀβραάμιτ, ε Περντίν' ε Ἰσαάκουτ, ε Περντίν' ε Ἰακώβιτ.

38. Ε Περντία νούκ' ἔστ' ἰ σὲ βδέκουρετ, πὲ ἰ σὲ φιάλεβετ, σὲ ψὲ πὲρ ἀτέ γιάνε τὲ φιθε τὲ φιάλε.

39. Ε οὐ περφέικνε τζὰ γκά Γραμματέγτε, ε ἰ θάνε δασκάλ, μίρρὲ θε.

40. Ε νούζε φουτζὸν μὲ τὰ πίεςτ ἀτέ ἰερε φέ.

41. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε· κίσθ θόνε Κρίστινε χε ἔστε κίρρ ἰ Δαβίδιτ;

42. Ε εἶτε Δαβίδι θότε ντὲ κάρτε τὲ Ψαλμόβετ· Θὶ Ζότι, Ζότιτ σίμ· ρὶ μπάνε τίμε τὲ δγιαθετε,

43. Γγέρα σὰ τὲ βὲ ἀρμίκτ' ε-

σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

44. Ὁ Δαβὶδ λοιπὸν ἐνομαζέει αὐτὸν Κύριον καὶ πῶς εἶναι υἱὸς αὐτοῦ.

45. Καὶ ἐνῶ ἤκουε πᾶς ὁ λαὸς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,

46. Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, οἵτινες θέλουσι νὰ περιπατήσιν ἐστολισμένοι, καὶ ἀγαπῶσιν ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς πρώτους τόπους ἐν τοῖς δείπνοις.

47. Οἵτινες κατατρέγουσι τὰς οἰκίας τῶν γηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπιπροφάσει ὅτι κάμνουσι μακρὰς προσευχάς. Οὗτοι θέλουσι λάθῃ μεγαλητέραν καταδίκην.

ΚΕΦ. κ'. 21.

ΑΝΑΒΛΕΨΑΣ δὲ εἶδε τοὺς πλουσίους τοὺς ἐβλόντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον.

2. Εἶδε δὲ καὶ γῆραν τινὰ πτωχὴν θάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά,

3. Καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἡ πτωχὴ αὕτη γῆρα ἔβαλε περισσότερον πάντων.

4. Διότι ἅπαντες οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύματος αὐτῶν ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ· αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἔβαλεν ὅλην τὴν περιουσίαν ὅσην εἶχε.

5. Καὶ ἐνῶ τινὲς ἔλεγον περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι εἶναι ἐστολισμένον με λίθους ὠραίους καὶ ἀριερώματα, εἶπε,

6. Τὰ ὅσα θεωρεῖτε, θέλουσιν ἔλθει ἡμέραι, εἰς τὰς ὁποίας δὲν θέλει ἀρῆθῃ λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις δὲν θέλει κατακρημισθῆ.

7. Πρώτησαν δὲ αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε, πῶς λοιπὸν θέλουσι

τοὺς πόσι φρόνε ντένε κέμπε τὲ τούα.

44. Δαβίδι δὲ ἐ θύτ' ἀτέ, Ζότ, ἐ κίτ' ἔστ' ἀτὶ ἰ πέρρι τίγ;

45. Ε τὰξ διφιόντε φίθῃ λαθῆ θὰ μαθητίθουε σὲ τίγ.

46. Ρούαριουε γὰ Γραμματέίγ-τε, κὲ δούανε τὲ ἐτζεγενε με ρόπα τὲ φιατα, ἐ δούανε τὶ περσεντέτγενε πότα μπούδερρα, ἐ δὲ βέντετ' ἐπάρα ντέ τὲ μπεγέδουρα, ἐ τὲ ρίνε ντέ κριε τὲ μεσάλεβετ ντέ φοσίττα.

47. Ε ἀτὰ κὲ με σεπέπ κὲ φά-λενε σούμε χάνε στεπίτ' ἐ σὲ βά-βετ' κέτ' ἄδο τὲ μάρρνε μουντίμνε με τὲ τέπερε.

Κριε Είνεζέτ' ἐνίετε· κὰ 21.

Ε σὶ γκοίγτι σίτε, ἐ εἴγτε ρὲ, πὰ τὲ πάσουριτε κὲ εἴγνε δουρετίτ' ἐ-τούρε ντέ κουτὶ τ' ἐλεημοσύνητ.

2. Ε πὰ ἐ δὲ νίε Γρούξ τὲ βὲ τὲ θάρρνε κὲ θούρι ἀτγὲ δι ἄσπερ,

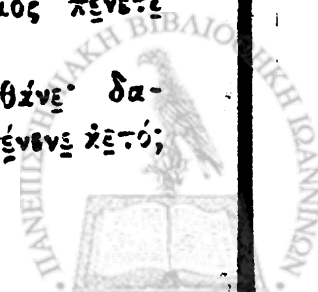
3. Ε θὰ ἐξρετὲτ οὐ θὸμ γιούβετ, κὲ κέγιό ἐ θέγια ἐ θάρρνε θούρι με σούμε σὲ φίθῃ.

4. Σὲ φίθῃ κέτ' ἄ βούνε ντέ δου-ρετί τὲ Περνίσε γὰ ἀγιό κὲ οὐ τε-περὸν' ἀτούρε' ἐ κέγιό γκὰ τὲ πὰ πάτουριτ ἐ σάγθ θούρι φίθ' ἀτέ φὲ κὲ κίτ'.

5. Ε κούρ θήνε τζὰ περ ἱερὸ (κίτ'ε) σὲ ἔστ'ε δεφτούαρὲ με φούρρε τὲ μίρρα, ἐ στολίσουρε με δουρετίττα, οὐ περφέτ'κ.

6. Κέτ' κὲ σίγχι γιούβετ, δὲ τὲ εἴγνε διτ, κὲ δὲ τὲ μὸς μπέτετε φούρρ' μπι φούρρ', κὲ τὲ μὸς κέντεθρίμ.

7. Ε ἐπιέν' ἀτέ, ἐ ἰ θάνε' δα-σάλλ, κούρ ἀδὰ δὲ τὲ κέννε κέτ'.

γείνει ταῦτα; καὶ τί τὸ σημεῖον, ὅταν μέλλωσι ταῦτα νὰ γείνωσι;

8. Ὁ δὲ εἶπε, Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· διότι πολλοὶ θέλουσιν ἔλθει ἐν τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι καὶ ὁ καιρὸς ἐπλησίασε. Μὴ ὑπάγητε λοιπὸν ὀπίσω αὐτῶν.

9. Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ φοβηθῆτε· διότι πρέπει ταῦτα νὰ γείνωσι πρῶτον· ἀλλὰ δὲν εἶναι εὐθὺς τὸ τέλος.

10. Τότε ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Θέλει ἐγεσθῆ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν.

11. Καὶ θέλουσι γείνει κατὰ τόπους σεισμοὶ μεγάλοι, καὶ πείναι καὶ λοιμοὶ, καὶ θέλουσιν εἶσθαι φέθητρα καὶ σημεῖα μεγάλα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.

12. Πρὸ δὲ τούτων πάντων θέλουσιν ἐπιβάλλει ἐφ' ὑμᾶς τὰς χειρὰς αὐτῶν, καὶ θέλουσι σᾶς καταδιώξει, παραδίδοντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακὰς, φερομένους ἔμπροσθεν βασιλέων καὶ ἡγεμόνων, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου.

13. Καὶ τοῦτο θέλει ἀποβῆ εἰς ἑσᾶς πρὸς μαρτυρίαν.

14. Βάλετε λοιπὸν εἰς τὰς καρδίας σας, νὰ μὴ προμελετᾶτε τί νὰ ἀπολογηθῆτε·

15. Διότι ἐγὼ θέλω σᾶς δώσει στόμα καὶ σοφίαν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν θέλουσι δυνηθῆ νὰ ἀντιλογησῶσιν, οὐδὲ νὰ ἀντισταθῶσι πάντες οἱ ἐναντίοι σας.

16. Θέλετε δὲ παραδοθῆ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων· καὶ θέλουσι θανατώσει τινὰς ἐξ ὑμῶν.

17. Καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμε-

ἐ δὲ τζῖλι, ἔστε νισάνι κούρ τ' ἄφρογενε τὲ πένενε χετό;

8. Ε δὲ αὐτὸ οὐ θὰ κίνι κουϊγδὲς τὲ μὸς φενιένε, σὲ σούμῃ δὸ τὲ βίγενε ντὲ ἔμερ τίμ, ἐ τὲ θόνε· σὲ γιὰρ οὐνε ἐ κόχα οὐ ἀφερούα, μὸς βίγι δὰ πὰς ἀτουρε.

9. Επὰ κούρ τὲ διφιόνι λιούφτε-ρα ἐ κιάρτερα, μὸς οὐ τρέμπνι, σὲ ψὲ χετό δὸ τὲ πένενε πρωτοπάρε· πὸ νοὺκ' ἔστε μὲ νιὲ χέρε σὲσεγια.

10. Λτε χέρε οὐ θὸσ ἀτουρε δὸ τὲ γκρίχτε νιὲ φυλι κόντρε τγιατρε-σὲ φυλι, ἐ νιὲ μπρετερι, κόντρε τγια-τερεσε μπρετερι.

11. Ε δὸ τὲ γένε τερμέτε τὲ με-δὰ ντὲ σούμῃ βέντε, ἐ οὐγε, ἐ μουρ-τάγερα, ἐ νισάνε τὲ φρικούαρα ντέρ Κιελ, ἐ τζιουδῖρα τὲ μεδά.

12. Ε περπάρα φίθε χετούρεβετ, δὸ τὲ βένε μπὲ γιούβετ δούάρρτ' ἐ-τουρε, ἐ δὸ τοῦ ντιέκνε, ἐ δὸ τοῦ ὀπιένε ντὲ συναγωγή, ἐ ντὲ χαψάνα, ἐ τοῦ ζιρανίσγενε ντὲ μπρετερι, ἐ ντὲ τὲ πάρε πὲρ ἔμερ τίμ.

13. Ε χεγιὸ δὸ τὲ βίγε πὲρ μαρ-τυροὶ τούαγ.

14. Βίρι δὰ κεντριμ ντὲ ζέμερα τούαγ, τὲ μὸς συλοήσινι μὲ περπάρα σὲτζ δὸ τὲ περφέφενι·

15. Σὲ ψὲ οὐνε δὸ τοῦ ἀπ γιούβετ φόγε ἐ δὲ σοφι, χὲ μπὰ τὲ δὸ τὲ μὸς μόντγενε τὲ ῥίνε κόντρε, ἐ τὲ περ-φέφενε ἀρμίκτε τούαγ.

16. Ε δὸ τὲ προδόσενι ἐ δὲ γκὰ παπαλάρετε τούαγ, ἐ δὲ γκὰ βε-λάξεριτε, ἐ δὲ γκὰ φερία, ἐ δὲ γκὰ μίχτε, ἐ τζὰ γκὰ γιούβετ δὸ τοῦ βρά-σενε.

17. Ε δὸ τὲ γένι τὲ μτζούαρε γκὰ

νοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου·

18. Πλὴν θριξ̄ ἐκ τῆς κεφαλῆς, σὰς δὲν θέλει χιθῶν.

19. Διὰ τῆς ὑπομονῆς σας ἀποκτῆσατε τὰς ψυχὰς σας.

20. Ὄταν δὲ ἴδητε τὴν Ἱερουσαλήμ περικυκλωμένην ὑπὸ στρατοπέδων, τότε γνωρίσατε ὅτι ἐπλησίασεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς.

21. Τότε οἱ ὄντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἄς φεύγωσιν εἰς τὰ ὄρη· καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἄς ἀναχωρῶσιν ἐξω· καὶ οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἄς μὴ ἐμβαίνωσιν εἰς αὐτήν.

22. Διότι ἡμέραι ἐκδικήσεως εἶναι αὐταί, διὰ τὰ πληρωθῶσι πάντα τὰ γεγραμμένα.

23. Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· διότι θέλει εἶσθαι μεγάλη στενοχωρία ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὄργη κατὰ τοῦ λαοῦ τούτου.

24. Καὶ θέλουσι πέσει ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ θέλουσι φερθῆναι αἰχμάλωτοι εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἡ Ἱερουσαλήμ θέλει εἶσθαι πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἕως οὗ ἐκπληρωθῶσιν οἱ καιροὶ τῶν ἐθνῶν.

25. Καὶ θέλουσιν εἶσθαι σημεῖα ἐν τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ καὶ τοῖς ἀστροῖς· καὶ ἐπὶ τῆς γῆς στενοχωρία ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ, καὶ θέλει ἡγεῖν ἡ θάλασσα καὶ τὰ κύματα·

26. Οἱ ἄνθρωποι θέλουσιν ἀποψυχεῖν ἐκ τοῦ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων δεινῶν εἰς τὴν οἰκουμένην· διότι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν θέλουσι σαλευθῆναι.

27. Καὶ τότε θέλουσιν ἰδεῖν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

28. Ὄταν δὲ ταῦτα ἀρχίσωσι νὰ

φίθῃ πότα πὲρ ἕμερ τῆμ.

18. Μὰ νιῆ κίμι γκά κρίετε τοῦ-
ατγ δὲ τὲ μὸς γουμπάσε.

19. Ε με ὑπομονίνε τούατγ, δὲ
τὲ φυτόνι Σπίρτετε τούαϊγ.

20. Ε κούρ τὲ δίγνι πὰ Ἱερουσα-
λίμνε πῆστγιέλτουρε γκά ἀσέρετε,
ἄτε χέρε κουπετόνι σὲ ἔστ' ἄφερ τὲ
σικρετούαριτ ἐσαῖγ.

21. Ἀχίερε ἀτὰ κὲ φέντενε ντὲ
Ἰουδαίε, λὲ τὲ ἰζέγενε ντὲ μάλλε, ἔ
ἀτὰ κὲ γιάνε πρέντα μπὲ τὲ, λὲ τὲ
χίκενε μπὲ νιάνε· ἔ ἀτὰ κὲ φέντενε ντὲ
φσιάτερα λὲ τὲ μὸς χίγενε μπὲ τὲ.

22. Σὲ κῆτὸ γιάνε δίτε ἔ τεκδι-
κῆσουριτ, κὲ τὲ παφούχαενε φίθ' ἀτὸ
κὲ γιάνε σκουάρε.

23. Ε βὲ μπὰ τὸ φρά κὲ γιάνε
μὲ πάρβε, ἔ μπὰ τὸ κὲ κάνε διέλιμ
μπὲ σίσε μπὰ τὸ δῖτ' σὲ ψὲ δὲ τὲ
γέτε στρεγγίμ. ἰμάδ μπὲ δὲ, ἔ δὲ
οὐρῖ μὲ κῆτὲ λαό.

24. Ε δὲ τὲ ἐδέσενε μὲ θήκε, ἔ
δὲ τὲ σκλαβόσενε ντὲ φίθῃ φυλίφα· ἔ
Ἱερουσαλίμι δὲ τὲ σῆέλετε γκά τὲ
τγιέρα φυλί, γγέρα σὰ τὲ σόσενε
μότε ἔ κῆτούρε φυλίβετ.

25. Ε δὲ τὲ γένε νισάιεντὲ Δίεϊ,
ἔ ντὲ Χένεζε, ἔ ντὲ ὕλλε· ἔ ντὲ δὲ
φίθῃ φυλίτε μπὲ τὲ δρέδουρε γκά
φρίκα κὲ πέν πρέιγ φεμίμιτ σὲ δέ-
τιτ ἔ πρέιγ θελίμιτ.

26. Τὲ ἐδέσενε νιέρεζιτε γκά
φρίκα, ἔ γκά ἀτὸ κὲ πρέσενε τὲ βί-
γενε ντὲ φίθῃ δινιά· σὲ ψὲ δὲ τὲ
τούντενε φουκίτ' ἔ Κιέλβετ.

27. Ε ἀχίερε δὲ τὲ σόχενε τὲ
πὶρρ ἔ νιερίουτ τὲ βίγε μπὲ νιῆ ρὲ
μὲ σούμνε φουκί, ἔ μὲ ἐτέρ.

28. Ε κούρ τὲ νίσεγενε κῆτὸ πού-

γίνονται, ἀνακύψατε καὶ σηκώσατε τὰς κεφαλὰς σας· διότι πλησιάζει ἡ ἀπολύτρωσις σας.

29. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς παραβολὴν, Ἴδέτε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα·

30. Ὅταν ἤδη ἀνοιξῶσι, βλέποντες γνωρίζετε ἀφ' ἑαυτῶν ὅτι ἤδη τὸ θέρος εἶναι πλησίον.

31. Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, ἐξέυρετε ὅτι εἶναι πλησίον ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

32. Ἀληθῶς σας λέγω, ὅτι δὲν θέλει παρέλθει ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως οὗ γείνωσι πάντα ταῦτα.

33. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθει, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθει.

34. Προσέχετε δὲ εἰς ἐχυτοὺς, μήποτε θρονηθῶσιν αἱ καρδίαι σας ἀπὸ κραυγῆς καὶ μέθης καὶ μερμυγῶν βιωτικῶν, καὶ ἐπέλθῃ αἰφνίδιως ἐφ' ὑμᾶς ἡ ἡμέρα ἐκείνη.

35. Διότι ὡς παγὶς θέλει ἐπέλθει ἐπὶ πάντα τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς.

36. Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν δεόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ νὰ καταζιωθῆτε νὰ ἐκφύγετε πάντα ταῦτα τὰ μέλλοντα νὰ γείνωσι, καὶ νὰ σταθῆτε ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

37. Καὶ τὰς μὲν ἡμέρας ἐδίδασκεν ἐν τῷ ἱερῷ· τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος διενυκτέρευεν εἰς τὸ ὄρος τὸ ὀνομαζόμενον Ἐλαιῶν.

38. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ τοῦ ὄρους συνήρχετο πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ διὰ νὰ ἀκούῃ αὐτόν.

νερα τὲ πένενε, βεστρόνι λιάρτ ἐ γκρίνι κριετὲ τούαίγ· σὲ ψὲ ὄπετίμι γιούαίγ ἔστ' ἄφερ.

29. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρς νιὲ ποραβολί· βεστρόνι φικνε ἐ δὲ φίθῃ λίσατε·

30. Κοῦρ κρέγενε πουπούκετε, σίχνι βετίουτ, ἐ κουπετόνι, κὲ ἔστῃ ἀφερ τὲ κόρρῃτε.

31. Κεστου ἐ δὲ γιούβετ, κοῦρ τὲ σίχνι κετὸ κὲ τὲ πένενε, διφίονι σὲ ἄφερ ἔστῃ μπρετερία ἐ Περντίσε.

32. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, κὲ δὸ τὲ μὸς ὄκόγε κούιγ πρέζ, γγέρα σὰ τὲ πένενε φίθῃ.

33. Κιέλι ἐ δὲ δέου δὸ τὲ ὄκόγενε, ἐ φγιαλέτ' ἐ μία δὸ τὲ μὸς ὄκόγενε.

34. Ρίγι ζφιούαρῃ μπὲ βέτεχε τούαίγ τὲ μὸς οὐ βεντόνενε ζέμερατε τούαίγ μπὲ τὲ πέρρῃ, ἐ μπὲ τὲ δέιγ-τουρῃ, ἐ μπὲ συλοῇ τὲ κεσαίγ γέτετ, ἐ γιού θίγῃ σίπερ μπὲ γιού μὲ ξαφνὶ ἀγιδὸ δίτε.

35. Σὲ ψὲ δὸ τὲ θίγῃ πόσι λιὰκ κὲ δὸ τὲ πγιέρε μπὲ φίθ' ἀτὰ κὲ ρίνε μπὲ φάκε τὲ φίθῃ δέουτ.

36. Ρίγι ἀδὰ ζφιούαρῃ μπὲ τζδὸ κόγῃ τούκ' ἐ λιούτουρῃ κὲ τὲ κέχι τὲ ζότε πέρ τ' ἔκουρῃ φίθῃ κετὸ κὲ γιάνε πέρ τὲ λένε, ἐ τῃ ρίγι περ-πάρα πέρρετ σὲ νιερίουτ.

37. Ε κοῦρ ἔστῃ δίτε ρίγτε Ἰη-τούϊ, ἐ διδάξ ντὲ ἱερό· ἐ νάτενε δὲλλ ἐ πέντε τὲ ντένιουριτε ντὲ μὰλλ κὲ κιούχαεῖγ ἰ Οὐλίλιετ.

38. Ε φίθῃ λαοὶ θίγ κὲ μεγγῆς τεκ ἀντὲ ἱερό, τὰ διφίόγν' ἀτέ.

ΚΕΦ. κβ'. 22.

ΕΠΛΗΣΙΑΖΕ δὲ ἡ ἐορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγομένη Πάσχα.

2. Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς νὰ θανατώσωσιν αὐτόν· διότι ἐροβούντο τὸν λαόν.

3. Εἰσῆλθε δὲ Σατανᾶς εἰς τὸν Ἰουδαὸν τὸν ἐπονομαζόμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα.

4. Καὶ ὑπῆγε καὶ συνελάλησε μετὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν στρατηγῶν τὸ πῶς νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτούς.

5. Καὶ ἐχάρησαν, καὶ συμφώνησαν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀργύριον.

6. Καὶ ἔδωκεν ὑπόσχεσιν· καὶ ἐζήτηε εὐκαιρίαν νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτούς χωρὶς θορύβου.

7. Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ θυσιάσωσι τὸ πάσχα.

8. Καὶ ἀπέστειλε τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, εἰπὼν, Ἵπάγετε καὶ ἐτοιμάσατε εἰς ἡμᾶς τὸ πάσχα, διὰ νὰ φάγωμεν.

9. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ποῦ θέλεις νὰ ἐτοιμάσωμεν;

10. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἰδοὺ, ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν πόλιν, θέλει σᾶς συναπνυτήσῃ ἄνθρωπος βαστάζων σταμνίον ὕδατος· ἀκολουθήσατε αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου εἰσέρχεται.

11. Καὶ θέλετε εἰπεῖ πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην τῆς οἰκίας, Ὁ διδάσκαλος σοὶ λέγει, Ποῦ εἶναι τὸ κατάλυμα, ὅπου θέλω φάγει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου;

12. Καὶ ἐκεῖνος, θέλει σᾶς δεῖξει·

Κοίε Ενεζέτ ε δίτε. κβ'. 22.

Εοὐ ἀφερούα ἐ κρέμπτεα ἐ λιψόβετ, κὲ θούχαετὲ πᾶσχε.

2. Ε κερκίγνε τὲ πάρετ' ἐ πρόφτερετ, ἐ δὲ γραμματέϊγτε μετ' φᾶρε λαὸ πόννε τὰ θρίσνε ἀτὲ· σὲ ψὲ τρέμπιῶνε γκα λαοῖ.

3. Ε χίρι σατανᾶν ντὲ Ἰουδα, κὲ κίουχαεῖγ Ἰσκαριώτ, κὲ αἱ κὲ νιὲ γκα τὲ διμπεδγιέτ.

4. Ε θάτε, ἐ κουβεντί με τὲ πάρετ' ἐ πρόφτερετ, ἐ με τὲ πάρετ' ἐ θέντιτ, μετ' φᾶρε πόννε τοῦ ἀ ἰπ αἱ ἀτὲ μπε δόρρε ἀτουρε.

5. Ε οὐ φεζούανε ἐ πέννε κουβέντ τι ἰπνε ἀτίγ ἄσπε.

6. Ε οὐ στέρξ, ἐ κερκόν κόχε τοῦ ἀ ἰπ ἀτὲ ἀτουρε μπε δόρρε πᾶ νακατοσί.

7. Ε ἔσδι δίτε ἐ λιψόβετ κὲ μπᾶ τὲ δούχαεῖγ τὲ θέρρε πὲρ πᾶσχε.

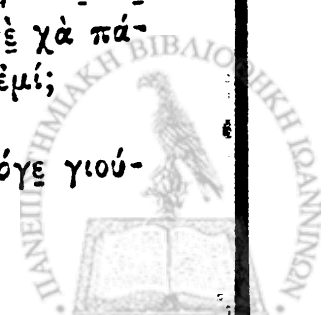
8. Ε δερφόι Πέτρονε, ἐ δὲ Ἰωάννε, ἐ οὐ θᾶ χαιγδενι, ἐ πένανι φατὲ πᾶσχενε, τὲ χάμε.

9. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτίγ, κοὐ δὲ τὲ πέγεμε φατὲ;

10. Ε δὲ ἀτὲ οὐ θᾶ ἀτουρε· γιᾶ, με τὲ χίγτουρε τὲ πάρε τουαῖγ ντὲ κίουτέτ, δὲ τὲ πικενι με νιὲ νιερί κὲ μπᾶν νιὲ στάμνε με οὔγε, χαιγδενι πᾶς ἀτίγ, ντὰ τὲ ὅτεπὶ κὲ τὲ χίγε.

11. Ε δὲ τι θοῖ ζότιτ σὲ ὅτεπισε, δασκάλι τὲ θότε τίγ, ἰκού εὔτε τὲ ντένιουριτε τὲκ δὲ τὲ χᾶ πᾶσχενε πᾶσχε με μαθητίτ' ἐμί;

12. Ε αἱ δὲ τοῦ δερτόγε γιού-

ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε.

13. Ἀφοῦ δὲ ὑπῆγον, εὗρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτούς· καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.

14. Καὶ ὅτε ἦλθεν ἡ ὥρα, ἐκάθισαν εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι μετ' αὐτοῦ.

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πολὺ ἐπεθύμησα νὰ φάγω τὸ πάσχα τοῦτο μετὰ σᾶς προτοῦ νὰ πάθω·

16. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω φάγει πλέον ἐξ αὐτοῦ, ἕως οὔ, ἐκπληρωθῆ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

17. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαρίστησε καὶ εἶπε, Λάβετε τοῦτο καὶ διαμοιράσατε εἰς ἀλλήλους.

18. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω πίνει ἀπὸ τοῦ γεννηματος τῆς ἀμπέλου, ἕως οὔ ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

19. Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτούς, λέγων, Τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο κάμνετε εἰς τὴν ἰδικήν μου ἀνάμνησιν.

20. Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, ἀφοῦ ἐδήλπησαν, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον εἶναι ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον.

21. Πλὴν ἰδοὺ, ἡ χεὶρ ἐκείνου ὅστις μετὰ παραδίδει εἶναι μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης.

22. Καὶ ὁ μὲν Γίδος τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει κατὰ τὸ ὄρισμένον· πλὴν οὐαὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, δι' οὗ παραδίδεται.

23. Καὶ αὐτοὶ ἤρχισαν νὰ συζητῶσι πρὸς ἀλλήλους, τὸ, ποῖος τάχα ἦτο ἐξ αὐτῶν ὅστις ἔμελλε νὰ κάμῃ τοῦτο.

ἔστιν ἡ καρδία τὴν μὰδ τὴν ἄστρουαρε, ἀτγὲ τὴν πένι φατί.

13. Εἰ σὶ θάνε φένε σὶ κούντρε γιού θὰ ἀτουῦρε· ἐ πένε φατί πάσχα.

14. Εἰ κοῦρ ἔρδι κόχα, ντένι ντέ μεσάλε, ἐ δὲ τὴν δὶμπεδγιέτε ἀποστύγτε πάσχα μετέ.

15. Εἰ οὐ θὰ ἀτουῦρε, μετὰ οὐμε δεσέρμ. δέσχα τὴν χά κετὲ πάσχα με γιούβετε πάσχα, μετὰ περπάρα τὴν πεσούαριτ σίμ.

16. Σὲ οὐ θὸμ γιούβετε, κὲ νούκε δὲ τὴν χά με γκά ἀγιό, γγέρα σὰ τὴν μπουσέτε ἀγιό ντέ μπρετερί τὴν Περντίσε.

17. Εἰ σὶ μὲρρι ποτήρε, ἐφχαριστίσι ἐ θὰ, μέρρι κετὲ, ἐ ντάνιε νιέρι με γιάτερινε.

18. Σὲ οὐ θὸμ γιούβετε, κὲ δὲ τὴν μὸς πὶ γκάτζ πγιελ βέσσι, γγέρα σατὲ βίγε μπρετερία ἐ Περντίσε.

19. Εἰ μὲρρι πούλε, ἐ σὶ ἐφχαριστίσι. ἐ θεοῦ, ἐ οὐ ἀδὰ ἀτουῦρε, ἐ οὐ θὰ, κούλε ἔσττε κούριμ ἴμ, κὲ ἴπετε πέρ γιούβετε· κετὲ πένι πέρ τὴν μπαλγτουρε μέντ μούα.

20. Ἀὐτοῦ ἐ δὲ ποτήρε σὶ δερκάγτι, ἐ θὰ, κούλε ἔσττε ποτήρι ἐ δγιάτεσε σὲ ρὲ μπεφιάκ τιμ, κὲ δὲ τὴν δέρδετε πέρ γιούβετε.

21. Πὸ γιά, δὲρρ' ἐ ἀτιγ κὲ δὲ τὴν μετὰ παραδόσε με μούα πάσχα ντέ μεσάλε.

22. Εἰ σὰ πέρ τὴν πέρρ' ἐ νιέρι-οὐτ ἀτ βέτε σὲ κούντρ' ἔσττε θένε, πὸ βὲ μπά τὴν νιέρι, κὲ πρέιγ σὶ παραδόσετε.

23. Εἰ ἀτὰ ζοῦνε τὴν κερκόγνε νιέρι με γιάτερινε, θάλε τζιλι γκά ἀτὰ ἔσττε κούλε κὲ δὲ τὰ πέγε κετὲ.

24. Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία μεταξὺ αὐτῶν περὶ τοῦ, τίς ἐξ αὐτῶν νομίζεται ὅτι εἶναι μεγαλύτερος.

25. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτά· καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτὰ ὀνομάζονται εὐεργεταί.

26. Σεῖς ὅμως οὐχὶ οὕτως· ἀλλ' ὁ μεγαλύτερος μεταξύ σας ἄσχετος ὡς ὁ μικρότερος· καὶ ὁ προϊστάμενος ὡς ὁ ὑπηρετῶν.

27. Διότι τίς εἶναι μεγαλύτερος, ὁ καθήμενος εἰς τὴν τράπεζαν, ἢ ὁ ὑπηρετῶν; οὐχὶ ὁ καθήμενος; ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ ὑπηρετῶν.

28. Σεῖς δὲ εἴσθε οἱ διαμειναντες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου·

29. Ὅθεν ἐγὼ ἐτοιμάζω εἰς ἐσᾶς βασιλείαν, ὡς ὁ πατήρ μου ἠτοίμασεν εἰς ἐμέ,

30. Διὰ τὸ νὰ τρώγητε καὶ νὰ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐν τῇ βασιλείᾳ μου· καὶ νὰ καθίσσητε ἐπὶ θρόνων, κρινόντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραήλ.

31. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ, ὁ Σατανᾶς σᾶς ἐζήτησε, διὰ νὰ σᾶς κοσκινίσῃ ὡς τὸν σίτον.

32. Πλὴν ἐγὼ ἐδεήθην περὶ σοῦ διὰ νὰ μὴ ἐκλείψῃ ἡ πίστις σου· καὶ σὺ, ὅταν ποτὲ ἐπιστρέψῃς, στήριξον τοὺς ἀδελφοὺς σου.

33. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἔτοιμος εἶμαι μετὰ σοῦ νὰ ὑπάγω καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον.

34. Ὁ δὲ εἶπε, Σοὶ λέγω, Πέτρε, δὲν θέλει φωνάξῃ σήμερον ὁ ἀλέκτωρ, πρὶν ἀπαρνηθῆς τρίς ὅτι δὲν με γνωρίζεις.

35. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὁ-

24. Ἐ οὐ πᾶς ἐδὲ κίαρτε ντὲ πέρ μες τὲ τούρε μπι ζετέ, τζίλι πρέιγ ἀτούρε δούχετε τὲ γέτε μι μᾶδ.

25. Ἐ δὲ αἱ οὐ θὰ ἀτούρε μπρέ-τεριτ' ἐ φυλίβητ σὲ τγιέρα ἰ ζαπετό-γενε με φουκί, ἐ ἀτὰ κὲ ἰ οὐρδερόγε-νε ἀτὸ θόνε σὲ οὐ πέγενε τὲ μίρρε.

26. Ἐ ντέρ γιού νούκ' ἔσθε ζε-στού· πὸ αἱ κὲ ἔσθε μι μᾶδ ντέρ γιού, λὲ τὲ πένετε πόσι με ἰ βόφελι, ἐ ἰ πάρι πόσι σερπέτορι.

27. Σὲ ψὲ κούσ' ἔσθε με ἰ μᾶδ, αἱ κὲ ρί ντὲ μεσάλε, ἀ αἱ κὲ σερ-πίν; νούκ' ἔσθε μι μᾶδ αἱ κὲ ρί; ἐ οὐνε γιάμ. ντὲ μες τούατγ πόσι νιὲ κὲ σερπέν.

28. Ἐ γιούβετ γίνι ἀτὰ κὲ κίν, κπᾶτούρε κᾶσῃ με μούα ντὲ πιρα-σμόνιε τὲ μία.

29. Ἐ σὶ κούντρε με πέρι μούα φατὶ κᾶκᾶ ἰμ μπρετερίνε, ἀστού ἐ δὲ οὐνε δὸ τοῦ ἀ κᾶιγ γιούβετ,

30. Κὲ τὲ χᾶι, ἐ τὲ πίγι ντὲ με-σάλε τίμε, ντὲ μπρετεροί τίμε, ἐ τὲ ρίγι μπι διμπεδγιέτε φρόνε, τὲ Γιου-κόνι τὲ διμπεδγιέτε φυλίτ' ἐ Ἰσα-ήλιτ.

31. Ἐ ἰ θὰ ζότι, Σίμωνιτ, Σίμων, γιά, σατανᾶι κερκόν τοῦ οἰόσγε γιού-βετ σὶ κούντρε οἰόσγενε φρούρετε.

32. Ἐ οὐνε οὐ λιούττξε πέρ τι κὲ τὲ μὸς τὲ τὲ λίψγε κέσα γιότε, ἐ ντὸ νιὲ χέρε κούρ τὲ κθένετζ, στε-ρεὸς βελάζεριτ' ἐτούα.

33. Ἐ δὲ αἱ ἰ θότ' ἀπιγ' Ζήτ, γιάμ. φατὶ τὲ θέτε με τι κᾶσῃ ἐ δὲ ντὲ χαψάνε. ἐ δὲ ντὲ βδέξεγε.

34. Ἐ δὲ αἱ ἰ θόττε, τὲ θόμ τι ὦ Πέτρο, δὸ τὲ μὸς κεντόγε κοκόσι σὸτ περπᾶρα σὲ τι τὲ μ' ἀρνίσετζ τρι χέρε, κὲ σμε κὲ νιόχουρε.

35. Ἐ οὐ θὰ ἀτούρε· κούρ οὐ

τε σὰς ἀπέστειλα χωρὶς βαλαντίου καὶ σακκίου καὶ ὑποδημάτων. μήπως ἐστερήθητε τινός; Οἱ δὲ εἶπον, Οὐδενός.

36. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς. Ἄλλὰ τώρα, ὅστις ἔχει βαλάντιον, ἅς λάβῃ αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ ὁμοίως καὶ σακκίον· καὶ ὅστις δὲν ἔχει, ἅς πωλήσῃ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἅς ἀγοράσῃ μάχαιραν.

37. Διότι σὰς λέγω, ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ εἰς ἡμᾶς, τὸ, «Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη» διότι τὰ περὶ ἐμοῦ γεγραμμένα λαμβάνουσι τέλος.

38. Οἱ δὲ εἶπον, Κύριε, ἰδοὺ ἐδῶ δύο μάχαιραι. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἴκανόν εἶναι.

39. Καὶ ἐξεληθὼν ὑπῆγε κατὰ τὴν συνήθειαν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν· ἐκολούθησαν δὲ αὐτὸν καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

40. Ἄφου δὲ ἦλθεν εἰς τὸν τόπον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

41. Καὶ αὐτὸς ἐχωρίσθη ἀπ' αὐτῶν ὡς λίθου βολῆν, καὶ γονατίσας προσκύχεται,

42. Λέγων, Πάτερ, ἂν θέλῃς ν' ἀπομακρύνῃς τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· πλην οὐχὶ τὸ θέλημα μου, ἀλλὰ τὸ σὸν ἅς γένη.

43. Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐπισχύων αὐτόν.

44. Καὶ ἐλθὼν εἰς ἀγωνίαν, προσκύχεται θερμότερον. Ἐγένετο δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡς θρόμβοι αἵματος καταβαλόντες εἰς τὴν γῆν.

45. Καὶ σηκωθείς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητάς

ἑρχόμενα γιούβετε πὰς κουλέτε, ἐ πὰ τὸρβε, ἐ πὰ χεπτότζε, οὐ λίψι φε κούρρε; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε, νούχε νὰ λίψι φε.

36. Εὐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· πὸ νταστὶ ἀτὶ χε κα ἰε κουλέτε, λὲ τὰ μάρρε, χεστου ἐ δὲ τὸρβε· ἐ ἀτ χε νούχε κα, λὲ τὲ σέσε χερύσεν ἐτίγ, ἐ λὲ τὲ πλέγε θήκε.

37. Σὲ ψὲ οὐ θὸμ γιούβετε, σὲ δούχαετε τὲ παφούχαετε μπε μούα ἐ δὲ χεγὶὸ χε ἔστε σκρούαρε· χε ἐ δὲ μὲ τὲ πὰ νόμτε οὐ νεμερούα· σὲ ψὲ πούνετε χε κένε περ μούα γιάνε μπε τὲ σόσουρε τὲ τοῦρε.

38. Εὐ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε· Ζήτ, γιὰ δι θήχερα χετου· ἐ δὲ ἀτ οὐ θὰ ἀτοῦρε· σαδὸ ἔστε.

39. Εὐ σὶ δόλι βάτε σὶ κούντρε χετὸ ἀδέτνε ντὲ μάλλ τ' Οὐλίγιετ· ἐ ἰ θάνε πὰς ἀτίγ ἐ δὲ μαθητίτ· ἐτίγ.

40. Εὐ πόχε θάτε ντὲ θέντ, οὐ θότ ἀτοῦρε· φάλλιουνι χε τὲ μὸς χίνε ντὲ πιραξί.

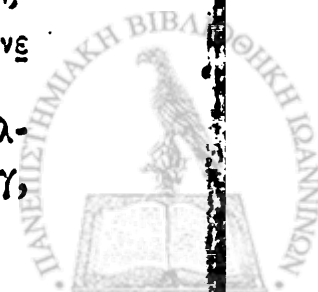
41. Εὐ ὅτ οὐ λιαφούα γκα ἀτὰ σὰ τὲ στίετζ ἰε φούρρ, ἐ ρὰ μπε φιούνε, ἐ φάλεγ,

42. Εὐ θύστε· καπὰ, ντὲ δὸ λιαφὸ γκα μέγε χετὲ ποτήρ· μὰ λὲ τὲ μὸς πένετε θελίμα ἴμε, πὸ γιόττα.

43. Εὐ οὐ δούκ ντὲ ἀτ ἰε Ἐγγεῖλ γκα Κίελι, περ τὲ φορτζούαρε ἀτέ.

44. Εὐ σὶ ἔρδι μπε ὄτρεγγίμ, φάλείγ μὲ νέντουρε· ἐ γιού πὲ τγιέρσ· ἐτίγ πόσι πικά φιάκουτ χε πίγνε μπε δέ.

45. Εὐ σὶ οὐ γκρὲ γκα τὲ φάλλτουριτε, ἐ ἔρδι ντὲ μαθητίτ· ἐτίγ,

αὐτοῦ, καὶ εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης.

46. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί κοιμάσθε; σηκώθητε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

47. Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἐλάλει ἐτι, ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἰς τῶν δώδεκα, ἤρχετο πρὸς αὐτῶν, καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ φιλήσῃ αὐτόν.

48. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἰούδα, μὲ φίλημα παραδίδεις τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

49. Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτόν τί ἐμελλε νὰ γείνη, εἶπον πρὸς αὐτόν, Κύριε, νὰ κτυπήσωμεν μὲ τὴν μάχαιραν;

50. Καὶ ἐκτύπησεν εἰς ἕξ αὐτῶν τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν.

51. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε ἕως τούτου· καὶ πιάσας τὸ ὠτίον αὐτοῦ, ἰάτρευσεν αὐτόν.

52. Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς ἐλθόντας ἐπὶ αὐτόν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους, ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων;

53. Καθ' ἡμέραν ἤμην μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ δὲν ἠπλώσατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. Ἄλλ' αὕτη εἶναι ἡ ὥρα σας, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκίτους.

54. Συλλαβόντες δὲ αὐτόν, ἔφερον καὶ εἰσήγαγον αὐτόν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν.

55. Ἀφοῦ δὲ ἀνάψαντες πῦρ ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς συνεκάθισαν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν.

ἰ γέτι ἀτὰ φλέτουρε γκα χέλιμι.

46. Ε οὐ θὲ ἀτουρε· ψέ φλίρι; γκρίχι, ἐ φάλλιουρι, τὲ μὸς χίινι ντὲ πιαζί.

47. Ε πὰ σόσουρε ἐ δὲ ἀτ φγάλενε, νὰ ἐ ἀρρίου νιὲ τούμε νιὲ ρεζετ, ἐ δὲ ἀτ κὲ θούγατγ Ἰούδε, κὲ κὲ νιὲ γκα τὲ διμπεδγιέτε, θίντε περπάρκ ἀτουρε· ἐ οὐ ἀφεροὸα ντὲ Ἰησοῦι, ἐ δούαν τὰ πούθ ἀτέ.

48. Ε δὲ Ἰησοῦι ἰ θὰ ἀτίγ Ἰούδε· μὲ νιὲ τὲ πούλουρε παραδὸς τὲ πῆρ· ἐ νισρίουτ;

49. Η σὶ πὰν' ἀτὰ χὲ κένε βότουλι ἀτίγ, ἀτέ χὲ δὲ τὲ πένειγ, ἰ θάν' ἀτίγ, Ζὸτ, δὲ τοῦ πίεμε μὲ θήλε;

50. Ε νιὲ γκα ἀτὰ ἰ ρὰ μὲ θήκε κοπίλιτ τὲ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερετ, ἐ ἰ πρέου ἀτίγ θέσν' ἐ ὀγιαθὲτε.

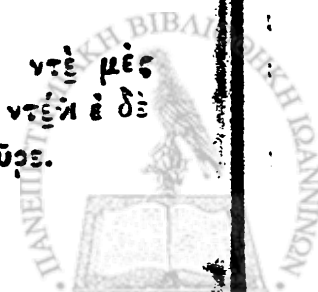
51. Ε Ἰησοῦι οὐ περφέτκ, ἐ θὰ, σαδὸ γγέρα χετού· ἐ ζουρι θέσν' ἐ ἀτίγ, ἐ γιὰ σερὸι ἀτέ.

52. Ε οὐ θότε Ἰησοῦι τὲ πάρεθετ σὲ πρίφτερετ, ἐ τὲ πάρεθετ σὲ ἱερίτ, ἐ πλέκετ χὲ κένε ἀδουρε μπε τὲ, πόσι μπε νιὲ κουσαρ δούαλιτε, ἀρματόσουρε μὲ θήλερε, ἐ μὲ σκαπίνγ;

53. Κοῦρ φέντεσε οὐνε μὲ γιούθετ γκα δίτκ ντὲ ἱερὴ, νοῦκε στίτε δούαρρὲτ μπε μούκ· πὸ χεγιδ ἔσττε κόχκ γιούατγ, ἐ δὲ φουκι ἐ ἐρεσίρεσε.

54. Ε σὶ ἐ ζόνε ἀτέ, ἐ σπού' ἀτέ ἰρέντκ ντὲ στίρεπὶ τὲ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερετ· ἐ Πέτρουκ θίγ πὰς σὶ πὲρ σὲ λιάρφουτ.

55. Ε σὶ δέζνε ζγιάρ ντὲ μὲς τὲ βάθιτ, ἐ ντέγνε ἀτὰ, ντέκ ἐ δὲ Πέτρουκ ντὲ μὲς τὲ τούρε.

56. Ἴδοῦσα δὲ αὐτὸν μίαν τις δούλη καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἐνατενίσασα εἰς αὐτὸν, εἶπε, Καὶ οὗτος ἦτο μετ' αὐτοῦ.

57. Ὁ δὲ κινήθη αὐτὸν, λέγων, Γύναι, δὲν γνωρίζω αὐτόν.

58. Καὶ μετ' ὀλίγον ἄλλος τις, ἰδὼν αὐτόν, εἶπε, Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶσαι. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Ἄνθρωπε, δὲν εἶμαι.

59. Καὶ ἄρῳ ἐπέρασαν ὡς μίαν ὥραν, ἄλλος τις διεσχυρίζετο, λέγων, Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦτο· διότι Γαλιλαῖος εἶναι.

60. Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, ἄνθρωπε, δὲν ἐξεύρω τί λέγεις. Καὶ παρευθὺς ἐνώ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἐφώναξεν ὁ ἀλέκτωρ.

61. Καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἀνέβλεψεν εἰς τὸν Πέτρον· καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὅτι εἶπε πρὸς αὐτόν, ὅτι πρὶν φωνάζῃ ὁ ἀλέκτωρ, θέλεις με ἀπαρνηθῆ τρίς.

62. Καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος, ἐκλυσε πικρῶς.

63. Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ κρατοῦντες τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτὸν δέροντες·

64. Καὶ περικαλύψαντες αὐτόν, ἐξέβριζον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἤρώτων αὐτόν, λέγοντες, Προφήτευσον, τίς εἶναι ὅστις σὲ ἐκτόπησε.

65. Καὶ ἄλλα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

66. Καὶ καθὼς ἐγίνετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνεβίβασαν αὐτόν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, λέγοντες,

67. Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός; εἶπε πρὸς ἡμᾶς. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς,

56. Ἐ πόκα ἐ πᾶ ἀτέ ἡ ἐ κοίλε καὶ ῥίγτε μπάνε τὲ ζυάριτ, ἐ θεστρόι ἀτέ μίρρε, ἐ θᾶ ἐ δε κοίγ με ἀτέ πάσκι κέ.

57. Ἐ ἀτ ἐ ἀρῖσι ἀτέ, ἐ θᾶ νοῦκ' ἐ δι ὦ φρούα ἀτέ.

58. Ἐ πέρ ἡ ἐ τζίε σὶ ἐ πᾶ ἀτέ ἡ ἐ τγιάτερ, θᾶ ἐ δε τγ γὰ ἀτά γέ ἐ Πέτρουα θᾶ, σγιάμ ὦ ἡερί.

59. Ἐ σὶ σκόι ἄρεο ἡ ἐ σγιάτ ἐ παστάγε, θεβαιὸς ἡ ἐ τγιάτερ, ἐ θᾶστε· θερτέτ ἐ δε κοίγ κέ με ἀτά, σὲ φὲ ἔστε Γαλιλαῖο.

60. Ἐ Πέτρουα ἰ θᾶτε· ἡερί, νοῦκε δι σιτζ θούα· ἐ ἀτέ τζᾶστ πᾶ σόσουρ ἀτ κετέ φγιάλε, κεντῖ κοῦόσι.

61. Ἐ Ζᾶτι σὶ οὐ κθίε θεστρόι Πέτρονε, ἐ Πέτρον οὐ κοῦγτούκ φγιάλλεσε Ζᾶτιτ, κέ ἰ θᾶ ἀτίγ, σὲ πᾶ κεντούαρε, δε κοῦόσι, δε τε μ' ἀρῖσετζ τρι χέρε.

62. Ἐ σὶ δόλι γιάστε Πέτρουα, κίου με πικελίμ.

63. Ἐ ἀτά κούόρα κέ μπάιγνε ἰησοῦνε λίδουρε, ἐ περκέσνε ἀτέ, ἐ ῥίγνε.

64. Ἐ ἰ μπουλιόγνε σίτ' εἰγ, ἐ ἰ πίγνε σουπλιάα φάκεθετ, ἐ ἐπιέννε, ἐ ἰ θᾶσνε· προφητέφ σὲ τζίλι ἔστ' ἀτ κέ τε ῥᾶ.

65. Ἐ δε τε τγιάρα βλασφημίσα θᾶσνε κόντερε τίγ.

66. Ἐ σὶ οὐ κθί, ἐ οὐ πᾶ δέτε, οὐ μπεγῖοδ ῥίθῃ πλεκεσία ἐ λαόιτ ἐ τε πάρετ' ἐ πρίρτερετ, ἐ γραμματέγτε, ἐ ἐ σποῦνε ἀτέ ντέ μπεγέδεγε τε τούρε, ἐ ἰ θᾶσνε,

67. Ντέ γέ τι Κρῖστι θούαίγνε ἐ δε νάβετ; ἐ οὐ θᾶτ ἀ-

Ἐάν σᾶς εἶπω, δὲν θέλετε πιστεύσει·

68. Ἐάν δὲ καὶ ἐρωτήσω, δὲν θέλετε μοὶ ἀποκριθῆ, οὐδὲ θέλετε μὲ ἀπολύσει.

69. Ἀπὸ τοῦ νῦν θέλει εἶσθαι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ.

70. Εἶπον δὲ πάντες, Σὺ λοιπὸν εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἶμαι.

71. Οἱ δὲ εἶπον, Τί χρειαὴν ἔχομεν πλέον μαρτυρίας; διότι ἡμεῖς αὐτοὶ ἤκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κγ. 23.

Τότε ἐσηκώθη ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ ἔφεραν αὐτὸν πρὸς τὸν Πιλάτον.

2. Καὶ ἤρχισαν νὰ κατηγορῶσιν αὐτὸν, λέγοντες, Τοῦτον εὖρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, καὶ ἐμποδίζοντα τὸ νὰ δίδωσι φόρους εἰς τὸν Καίσαρα, λέγοντα ἑαυτὸν δεῖ εἶναι Χριστὸς βασιλεὺς.

3. Ὁ δὲ Πιλάτος ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν εἶπε, Σὺ λέγεις.

4. Καὶ ὁ Πιλάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους, Οὐδὲν ἔγκλημα εὕρισκω ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.

5. Οἱ δὲ ἐπέμενον, λόγοντες, ὅτι ταράττει τὸν λαὸν, διδάσκων καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, ἀρχίσας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ἐδῶ.

6. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀκούσας Γαλιλαίαν, ἠρώτησεν ἂν ὁ ἀνθρώπος εἶναι Γαλιλαῖος.

7. Καὶ μαθὼν ὅτι εἶναι ἐκ τῆς

τοῦρε· ντοῦ ἁ θάφτρια γιούβει, γιού δὲ μὸς μὲ πῆσόνι.

68. Ε δὲ ντὲ γιού πιέττζα δὲ τὲ μὸς μὲ περφέφει, ἄς δὲ τὲ μὸς μὲ λεῶόνι.

69. Μὰ νταῶττι ἔ παστάγε, δὲ τὲ ρίγε ἰ Πιρρι νιερίουτ μπάνε τὲ δγιάθετε τὲ φουκίσε Περντίσε.

70. Ε ἰ θάνε τὲ φίθε, τί ἀδὰ γέ ἰ πιρρι ἰ Περντίσε; ἔ δὲ ἀτ οὐ θὰ ἀτούρε· γιούβει θοῖ σὲ οὔνε γιάμ.

71. Ε δὲ ἀτὰ θάνε, τζνὰ δούχατε μὲ μαρτυρία, νάβσε διφιούαμ γκά βέτε φέιγ' ἐτίγ.

Κρίε Εὐιεζέτ ἐτρέτε κγ'. 23.

Ε σὶ οὐ γκερένε φίθε τούρμ' ἔ ἀτούρε, ἔ προύνε ἀτὲ τὲ Πιλάτουα.

2. Ε νίῶνε τὰ καλεζόιγνε ἀτὲ ἔ τὲ θῶνε· κῆτὲ ἔ φέμ κῆ νὰ νακατὸς φυλίνε τένε, ἔ μποδὶς τὲ παφούαίγμε Καίσαριτ τὲ δένετς· ἔ κῆ θότε θέτεχεν' ἐτίγ σὲ ἔῶτε Κριῶτ μπρέτ.

3. Ε δὲ Πιλάτουα ἔ πιέτι ἀτὲ, ἔ ἰ θὰ, τί γέ Μπρέτι ἰ Τζιφούτετ; ἔ δὲ ἀτ γιού περφέιφκ ἀτίγ, ἔ ἰ θὰ, τί ἔθουα.

4. Ε δὲ Πιλάτουα οὐ θὰ τὲ πᾶρεβετ σὲ πρίφτερετ, ἔ δὲ τούρμεβετ νούκῆ φέιγ ντοῖς φάιγ μπε κῆ τὲ νιερί.

5. Ε ἀτὰ ὄτρεγγόνιῶνε μὲ φῶρτ, ἔ θῶνε· κῆ νακατὸς λαόνε, τούκ' ἐδιδάξουρε ντὲ πῆρ φίθ' Ἰουδαίε, σὶ νίσι γκά Γαλιλαία γγέροα κετού.

6. Ε Πιλάτουα σὶ διφιὸλ Γαλιλαίε, πιέτι πᾶ ντ' ἔῶτε νιερίου γκά Γαλιλαία.

7. Ε σὶ μψοῖ σὲ ἔστε ντένε οὔρ

ἐπικρατείας τοῦ Ἡρώδου, ἐπεμψεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἡρώδη, ὅστις ἦτο καὶ αὐτὸς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταῦταις ταῖς ἡμέραις.

8. Ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη πολὺ· διότι ἤθελε πρὸ πολλοῦ νὰ ἴδῃ αὐτὸν, ἐπειδὴ ἤκουε πολλὰ περὶ αὐτοῦ· καὶ ἤλπιζε νὰ ἴδῃ τὸ θαῦμα γινόμενον ὑπ' αὐτοῦ.

9. Ἡρώτα δὲ αὐτὸν μὲ λόγους πολλοὺς· πλὴν αὐτὸς δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν οὐδέν.

10. Ἰστάντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς κατηγοροῦντες αὐτὸν ἐντόνως.

11. Ἀφού δὲ ὁ Ἡρώδης μετὰ τῶν στρατευμάτων αὐτοῦ ἐξουθένησεν αὐτὸν, καὶ ἐνέπαιζεν, ἐνέδυσεν αὐτὸν λαμπρὸν ἱμάτιον, καὶ ἐπεμψεν αὐτὸν πάλιν πρὸς τὸν Πιλάτον.

12. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ὁ Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἐγένοντο φίλοι· μετ' ἀλλήλων· διότι πρότερον ἦσαν εἰς ἔχθραν πρὸς ἀλλήλους.

13. Ὁ δὲ Πιλάτος συγκαλέσας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἀρχοντας καὶ τὸν λαόν,

14. Εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐφέρατε πρὸς ἐμὲ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς στασιάζοντα τὸν λαόν· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἐνώπιόν σας ἀνακρίνω, δὲν εὔρον ἐν τῷ ἄνθρωπῳ τούτῳ οὐδὲν ἐγκλημα ἐξ ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ.

15. Ἀλλ' οὐδὲ ὁ Ἡρώδης· διότι σὰς ἐπεμψα πρὸς αὐτὸν· καὶ ἰδοὺ, οὐδὲν ἄξιον θανάτου εἶναι πεπραγμένον ὑπ' αὐτοῦ.

16. Ἀφού λοιπὸν παιδεύσω αὐτὸν, θέλω ἀπολύσει.

17. Ἐπρεπε δὲ ἀναγκαίως νὰ ἀπολύῃ εἰς αὐτοὺς ἓνα ἐν τῇ ἐορτῇ.

δεσ τ' Ἡρώδῃτ ἐ δερφοῖ ἀτέ περ-
σερὶ τὲ Ἡρώδη, κὲ φέντειγ ἀχίερε ἐ
δὲ αἱ ντέ Ἱερουσαλίμ μπ' ἀτὸ δίτ.

8. Ε Ἡρώδη, σὶ ἐ πὰ Ἰησοῦνε, οὐ φεζούα σοῦμε· σὲ ψὲ σοῦμε κό-
χε δεσσερὲν τὰ σιχ ἀτέ, σὲ ψὲ κία
διδιούαρε κὲ θόσνε σοῦμε πὲρ τὲ,
ἐ σπερὲν τὲ σιχ κὲ τὲ πένειγ ντο-
νιὲ θαύμε γνὰ αἱ.

9. Ε ἐπιέτι ἀτέ σοῦμε τὲ πιέ-
τουρα· ἐ αἱ νοῦκε γιού περφέιγ ἀ-
τιγ θ; ντέ ντονιέ.

10. Ε κένε περπάρα τὲ πάρετ'
ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ γραμματέιγτε, κὲ
ἐ καλεζόιγνε ἀτέ σοῦμε φόστ.

11. Ε Ἡρώδη μὲ ἀσκέρ' ἐτιγ
σὶ ἐ ζεντεροῖ ἀτέ, ἐ ἐ περκεσί, πορ-
σίτι τὶ βίσνε ἀτιγ ρόπα τὲ μίρρα
ἐ ἐ δερφοῖ ἀτέ τὲ Πιλάτουα.

12. Ε ἀτέ δίτε οὐ κένε μίγ Πι-
λάτουα μὲ Ἡρώδνε νιέρι μὲ γιάτε-
ρινε· σὲ μὲ περπάρα κένε ντέ χά-
σερ.

13. Ε σὶ μπεγιόδι Πιλάτουα τὲ
πάρετ' ἐ Πρίφτερετ, ἐ δὲ ἀρχόντετε
ἐ δὲ λαόνε,

14. Οὐ θὰ ἀτουρε· μὲ προῦτε
μούα περπάρα κετε νιέρι, πόσι να-
κατοσίαρ τὲ λαόιτ' ἐ γιά οῦνε ἐ
πιέτα περπάρα γιούβετ, ἐ νοῦκε
φέτζε μπὲ κετε νιέρι ντονιέ φάιγ γκὰ
ἀτὸ κὲ ἐ καλεζόνι γιούβετ.

15. Ε ἄ; Ἡρώδη φέτι φέ· σὲ ψὲ
τεκ αἱ οὐ δερφοῖα γιούβετ, ἐ γιά
κὲ νοῦκε πὰτ κέρρνε ντονιέ φάιγ κὲ
τὶ κίγιέρε βδέλεγε.

16. Δὸ τὰ ρίχ ἀδὰ ἀτέ, πρὰ δὸ
τὰ λεῦσίγ.

17. Ε κίστε ἐ δὲ ὕτρεγγίμ τὲ
γιού λεῦσιόν ἀτουρε γκὰ χαψάνα,

18. Πάντες δὲ ὁμοῦ ἀνέκραζον, λέγοντες, Σήκωσον τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ εἰς ἡμᾶς τὸν Βαραββάν.

19. Ὅστις διὰ στάσιν τινὰ γεννημένην ἐν τῇ πόλει καὶ διὰ φόνον ἦτο βεβλημένος εἰς φυλακὴν.

20. Πάλιν λοιπὸν ὁ Πιλάτος ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, θέλων νὰ ἀπολύσῃ τὸν Ἰησοῦν.

21. Οἱ δὲ ἐφώναζον, λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν.

22. Ὁ δὲ καὶ τρίτην φοράν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν οὗτος; οὐδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ· ἀφοῦ λοιπὸν παιδεύσω αὐτόν, θέλω ἀπολύσει.

23. Ἄλλ' ἐκεῖνοι ἐπέμενον μὲ φωνὰς μεγάλας, ζητοῦντες νὰ σταυρωθῇ· καὶ αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων ὑπερίσχυον.

24. Καὶ ὁ Πιλάτος ἀπεφάσισε νὰ γείνη τὸ ζήτημα αὐτῶν.

25. Καὶ ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, τὸν ὁποῖον ἐζήτουν, τὸν δὲ Ἰησοῦν, παρέδωκεν εἰς τὸ θέλημα αὐτῶν.

26. Καὶ καθὼς ἔφεραν αὐτὸν ἔξω, ἐπίασαν Σίμωνα τινὰ Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἔθεσαν ἐπάνω αὐτοῦ τὸν σταυρὸν, διὰ νὰ φέρῃ αὐτὸν ὀπίσθεν τοῦ Ἰησοῦ.

27. Πικροῦσθε δὲ αὐτὸν πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν, αἰτίαντες καὶ ὠδύροντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν.

28. Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτάς ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Θυγατέρες τῆς Ἰερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε δι' ἐμὲ, ἀλλὰ δι' ἐαυτάς κλαίετε καὶ διὰ τὰ τέκνα σας.

18. Εἰθὲ τούρμετε μπεγέδουρὲ κιάτκε θύρρῃ ἐ θάνε· γκρένα κστὲ γκά μείσι, ἐ λεσιόνα νέβετ Βαραββάνε.

19. Κρούιγ ἴστε θένε ντὲ χαψάνε πέρ νιὲ νακατοσί κὲ κὲ πέρρῃ ντὲ κιοутт, ἐ πέρ νιὲ θρέγελε.

20. Επερσερὶ οὐ θὰ Πιλάτουα, σὲ δούαν τὲ λεσιόν Ἰησοῦνε.

21. Βατὰ πέρτινε, ἐ θόσνε· μπερθέεντὲ Κρούιγ, μπερθέεντὲ Κρούιγ ἀτέ.

22. Εἰ δὲ Πιλάτουα οὐ θὰ ἀτοῦρε πέρ σὲ τρέτιτ· σὲ τζτὲ κέιγ κὰ πέρρῃ κρούιγ; νούκε φέιγ τι κὰ ντογιὲ φαίγ πέρ ἑδέκεγε· τὰ βὰχ ἀδὰ ἀτὲ πρὰ τὰ λεσιόγ.

23. Βατὰ ἐστρεγγόγιν' ἀτὲ μὲ τέπερ μὲ τὲ θύρρῃ τὲ φόρτε ἐ κερκίγνε κὲ τὲ μπερθέεντὲ ντὲ Κρούιγ· ἐ σὰ βίγνε ποστόνειγνε τὲ θίρτουρατ ἐ σὲ πάρεβετ σὲ πρίφτερετ, ἐ δὲ τὲ τούρμεσε.

24. Εἰ δὲ Πιλάτουα ἀποφασίσι, κὲ τοῦ κένειγ ἀγιδ κὲ δούαιγνε.

25. Εὐ οὐ λεσὶ ἀτοῦρε ἀτὲ κὲ κὲ θένε ντὲ χαψάνε πέρ νακατοσί ἐ πέρ θρέγελε, κὲ ἰ κερκίγιν' ἀτὰ· ἐ Ἰησοῦνε ἐ δὰ ντὲ θελίμνε τὲ τούρε.

26. Εκοῦρ ἐσπίγνε ἀτὲ ζούνε νιὲ Σίμων γκά Κυρίνι κὲ κθένειγ γκά ἄρρῃ, ἐ ἰ θούνε ἀτιγ μπε κράκνε Κρούικνε τὰ πίγ πὰς Ἰησοῦιτ.

27. Ε βίγνε πὰς τιγ σούμνε τούρμε λαόιτ ἐ φράβετ· ἐ ἀτὸ ἐ κιάιγνε, ἐ πρίτεσινε πέρ τέ.

28. Ε Ἰησοῦι σὶ οὐ κθίε μπά τὸ, οὐ θὰ πίγιατ' ἐ Ἰερουσαλίμιτ, μὲς κιάγ· πὲ μοία, πὰ κιάγι πέρ βέτεγε τούαιγ· ἐ δὲ πέρ δγιέλιμ τούαιγ.

29. Διότι ἰδοὺ, ἔρχονται ἡμέραι, καθ' ἃς θέλουσιν εἶπει, Μακάριαι αἱ στείραι, καὶ αἱ κοιλίαι αἵτινες δὲν ἐγέννησαν, καὶ οἱ μαστοὶ αἵτινες δὲν ἐθήλασαν.

30. Τότε θέλουσιν ἀρχίσει νὰ λέγωσιν εἰς τὰ ὄρη, Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ εἰς τὰ βουνά, Σκεπάσατε ἡμᾶς.

31. Διότι, ἂν εἰς τὸ ὑγιὲν ζῆλον πράττωσι ταῦτα, τί θέλει γείνηται εἰς τὸ ξηρὸν;

32. Ἐφέροντο δὲ καὶ ἄλλοι δύο μετ' αὐτοῦ, ὅτινες ἦσαν κακοῦργοι, διὰ τὴν θανατωθῶσι.

33. Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τὸν τόπον τὸν ὀνομαζόμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν, καὶ τοὺς κακοῦργους, τὸν μὲν ἐκ δεξιῶν, τὸν δὲ ἐξ ἀριστερῶν.

34. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε, Πάτερ, συγχώρησον αὐτούς· διότι δὲν ἐξέουρουσι τί πράττουσι. Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον.

35. Καὶ ἴστατο ὁ λαὸς θεωρῶν. Ἐνέπαιζαν δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες μετ' αὐτῶν, λέγοντες, Ἄλλους ἔσωσεν ἄς σῶσῃ ἑαυτὸν, ἐὰν αὗτος ἦται ὁ Χριστός, ὁ ἐκλεκτός τοῦ Θεοῦ.

36. Ἐνέπικίζον δὲ αὐτὸν καὶ οἱ στρατιῶται, πλησιάζοντες καὶ προσφέροντες ὄξος εἰς αὐτόν,

37. Καὶ λέγοντες, Ἐὰν σὺ ἦσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν.

38. Ἦτο δὲ καὶ ἐπιγραφή γεγραμμένη ἐπάνωθεν αὐτοῦ με γράμματα Ἑλληνικὰ καὶ Ῥωμαϊκὰ καὶ Ἑβραϊκὰ, ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

39. Εἰς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτόν, λέγων, Ἐὰν σὺ ἦσαι ὁ Χριστός, σῶσον

29. Σὲ ψὲ γὰρ θίγενε διτ καὶ δὸ τὲ θόνε· λιούμ· ὀτέρπατε, ἐ πάρκετε καὶ νούχε· κάνε πγιέλε, ἐ σίσετε καὶ νούχε γιάνε θίθουρε.

30. Αἰχίερε δὸ τὲ ζένε τὲ θόνε μάλλεβετ, πίοι μπι νέβετ, ἐ πρίφεβετ μπουλιόνανι νάβετ.

31. Σὲ ψὲ ντὲ πέγενε τὲ τίλια πούνεσα ντὲ δρού τὲ νιόμε, ντὲ τὲ θάτενε τζδὸ τὲ πένετε;

32. Ε θίγνε πάσχε με τὲ ἐ δὲ δὲ τετγιέρε καὶ κένε φιαχέτρε τὲ θρίτεσινε πάσχε με τὲ.

33. Ε κοῦρ θινε ντὲ θέντ καὶ κιοῦχεῖγ ἰ κρέρεβετ, ἀτγὲ ἐμπερθίενε ἀτὲ ντὲ Κρούκ, ἐ δὲ φιαχέτόρετ· νιέρινε μπάνε τὲ δγιαθήτε, ἐ νιέρινε μπάνε τὲ μέγγερε.

34. Ε Ἰησοῦ Ἰησοῦ, παπὰ ντεγεῖ ἀτά· σὲ ψὲ νούχε δίνε σετζ πέγενε· ἐ σὶ νταῖγτινε ρόπατ' ἐτίγ, ὀτίγνε ὀόρτε.

35. Ε λαὸί ρίγτε, ἐ βεστρόν· ἐ πάσχε με ἀτά ἐ δὲ ἀρχόντετε ἐ περκέσνε, ἐ θόσνε, τὲ τγιέρε ὀπετόί, λὲ τὲ ὀπετόγε ἐ δὲ θέτεχεν' ἐτίγ, ντέσθε κούιγ Κρίστι ἰ ζγέδουρι ἰ Περντίσε.

36. Ε κέσνε με ἀτὲ ἐ δὲ τρίματε, ἰ κιάσειγνε ἄφερ, ἐ ἰίπνε ἀτίγ οῦθουλε.

37. Ε ἰ θόσνε· ντὲ γὲ τί μπρέτι ἐ Τσιφούτετ, ὀπετὸ θέτεχενε τέντε

38. Ε χίσνε θένε μπι τὲ νιὲ τὲ ὀχρούαρε Φερκίστε, Λατινιρίστε, ἐ δὲ τζιφουτερίστε· ΚΟΥΙΓ' ΕΣΤΕ ΜΠΡΕΓΙ Ε ΤΣΙΦΟΥΤΕΤ.

39. Ε νιέρι γὰρ φιαχέτόρετε καὶ κένε βάρτουρε, ἐ βλασφιμὶς ἀτὲ, ἐ ὀδς· ντὲ γὲ τί Κρίστι, ὀπετὸ θέτε-

σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς.

40. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄλλος ἐπέ-
πλησεν αὐτὸν, λέγων, Οὐδὲ τὸν
Θεὸν δὲν φοβεῖσαι οὐ ὅστις εἶσαι ἐν
τῇ αὐτῇ καταδίκη;

41. Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· διότι
ἄξια τῶν ἔσχα ἐπράξαμεν ἀπολαμ-
βάνομεν· οὗτος ὁμῶς οὐδὲν ἄτοπον
ἐπραξε.

42. Καὶ ἔλεγε πρὸς τὸν Ἰησοῦν,
Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς
ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

43. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,
Ἀληθῶς σοὶ λέγω, σήμερον θέλεις
εἶσθαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ.

44. Ἦτο δὲ ὡς ἕκτη ὥρα, καὶ
ἔγεινε σκότος ἐρ' ἕλην τὴν γῆν ἕως
ὥρας ἑνάτης.

45. Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος· καὶ
ἐσχίσθη εἰς τὸ μέσον τὸ καταπέτα-
σμα τοῦ ναοῦ·

46. Καὶ φωνάζας μὲ φωνῆν με-
γάλην ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Πάτερ, εἰς
χειράς σου παραδίδω τὸ πνεῦμά μου.
Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν.

47. Ἴδὼν δὲ ὁ ἐκατόνταρχος τὸ
γενόμενον ἐδόξασε τὸν Θεόν, λέγων,
Ὅντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δίκαιος.

48. Καὶ πάντες οἱ ὄχλοι οἱ συ-
νελθόντες εἰς τὴν θεωρίαν ταύτην,
βλέποντες τὰ γενόμενα, ὑπέστρεφον
τύπτοντες τὰ στήθη αὐτῶν.

49. Ἰστάντο δὲ μακρόθεν πάντες
οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες
αἰτινες συνηκολούθησαν αὐτὸν ἀπὸ
τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἔβλεπον ταῦτα.

50. Καὶ ἰδοῦ, ἀνὴρ τις Ἰωσήφ
τὸ ὄνομα, ὅστις ἦτο βουλευτὴς, ἀνὴρ
ἀγαθὸς καὶ δίκαιος,

51. (Οὗτος δὲν ἦτο σύμφωνος μὲν
τὴν βουλήν καὶ τὴν πράξιν αὐτῶν,) ἀπὸ
Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰου-

χηνς τέντε· ἐ δὲ νάβετ.

40. Ε τγιέτερι γιωῦ περφέιτ με
τέ κερτούαρ ἐ ἰ θά· ἄς τί νούχε ἰ
τρέμπε Περντίσεζέ γέντε ντέ τέ τίλ-
λε μουντίμ;

41. Ε σά πέρ νέβετ κέ με γά-
χέ· σέ ψέ μάρρῆμε ἀτό κέ πουνούαμ,
ἐ κούεγ νούχε πέρ ντανιέ τέ κέιχ.

42. Ε ἰ θού Ἰησοῦε. Ζότ κουεγ-
τῆμε μούα, κούρ τέ βιτζ ντέ μπρετε-
ρί τέντε.

43. Ε ἰ θούτ' ἀτιγ Ἰησοῦε. Εερτέτ
τέ θόμ τιγ, κέ σότ δό τέ γέτζ πά-
ῶχε με μούα ντέ παραδίς.

44. Ε κέ γγέρα μπέ φιάστε σα-
χάτι, ἐ οὐ κέ σκοιάδ μπέ πέ φίθ
ῶε, γγέρα μπέ νέντε σαχάτ.

45. Ε Διέλι οὐ ἔρρ, ἐ κιοῦλμ' ἐ
Νάβιτ οὐ τζιούαρ ντέ μέε.

46. Ε Ἰησοῦε σὶ θούρρι με ζέ τέ
μάδ, θά, Παπά, ντέ δούάρρ τέ τοῦα
δὸ τέ λε Σπίρτινε τίμ· ἐ τέκ θού
ζέτο δά Σπίρτινε.

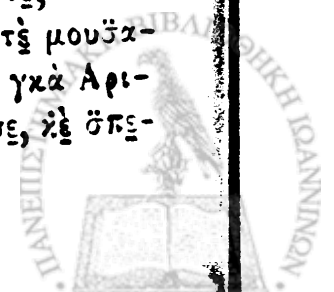
47. Ε σὶ πά Κίντεσι ἀτέ κέ οὐ
κέ. λεβδὸι Περντίνε, ἐ θά· βροτέτ
κούεγ νιερί κέ ἰ δρέιγτε.

48. Ε φίθε τούρματε κέ κίονε
ἄρδουρε ἀτγέ, πέρ τέ πάρε κέτε πού-
νε, σὶ πάνε κέτε κέ πένειγνε κθένισνε
πράπε τούκ ἰε ράχουρε φιοχέν' ἐτοῦρε.

49. Ε φίθε τέ νιόχουριτ' ἐτιγ ρί-
γνε πέρ σέ μερφούαριτ. σὶ ἐ δέ φράτε
κέ κίον' ἄρδουρε πὰς σὶ γκά Γαλι-
λαία, ἐ ὄιχνε κέτο πούνερα.

50. Ε γιά νιέ νιερί κέ κούχαεῖγ
Ἰωσήφ, κέ κέ νιέ γκά φιοκάτεσιτε,
νιερί ἰ μίρρε, ἐ δέ ἰ δρέιγτε,

51. (Κούεγ νούχε κέ ντέ μουσα-
βερὲ ἐ ντέ πράξ τέ τοῦρε) γκά Ἀρι-
μαθίχ, κιοτετ ἰ Ἰουδαίεσε, κέ ὄπε-

δαίων, ὅσφις καὶ αὐτὸς περιέμενε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

52. Οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

53. Καὶ καταβάσας αὐτὸ ἐτύλιξεν αὐτὸ μὲ σινδόνα. καὶ ἔθεσεν αὐτὸ ἐν μνημείῳ λελατομημένῳ, ὅπου οὐδεὶς ἐτι εἶχεν ἐνταφισθῆ.

54. Καὶ ἦτο ἡμέρα παρασκευῆ, καὶ ἐξημέρονε σάββατον.

55. Ηκολούθησαν δὲ καὶ γυναῖκες, αἵτινες εἶχον ἐλθεῖ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ εἶδον τὸ μνημεῖον, καὶ πῶς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ.

56. Καὶ ἀφοῦ ὑπέστρεψαν, ἠτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα· καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

Κεφ. κδ'. 24.

ΤΗΝ δὲ πρώτην ἡμέραν τῆς ἐξδομάδος, ἐνῶ ἦτο ὄρθρος βαθύς, ἤλθον εἰς τὸ μνημα, φέρουσαι τὰ ὅποια ἠτοίμασαν ἀρώματα· καὶ αἰλλαι τινὲς μετ' αὐτῶν.

2. Εὔρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου.

3. Καὶ εἰσελθοῦσαι δὲν εὔρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

4. Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἐν ἀπορίᾳ περὶ τούτου, ἰδοὺ, δύο ἄνδρες ἐστάθησαν ἔμπροσθεν αὐτῶν μὲ ἱμάτια ἀστράπτοντα.

5. Καθὼς δὲ αὐταὶ ἐφοβήθησαν, καὶ ἔκλινον τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐτάς, Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν;

6. Δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀλλ' ἀνέστη. Ἐνθυμήθητε πῶς ἐλάλησε πρὸς ἐσᾶς, ἐνῶ ἦτο ἐτι ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

ρὲν ἐ-δὲ κοῦϊγ μπρετερίν' ἐ Περντίσε.

52. Κοῦϊγ δόλι περπάρα Πιλάτοσε, ἐ χερκί κούρμιν ἐ Ἰησοῦιτ.

53. Ε σὶ ἐ ζπρίτι ἀτέ, ἐ πεστόλι μἐνιέ τζαρτζάφ, ἐ ἐ-βουρι ἀτέ ντέ νιέ βάρβ τῆ πελεκίσουρε, κῆ νού-κῆ κῆ ἐένε ντ' ἀτέ ντοινιέ νιερί κούβρε.

54. Ε ἀγιο κῆ δῖτε Εμπρέπτε, ἐ μἐνιέτ νίσειγ ἐ Σετούνα.

55. Ε σὶ ἐρδῆ πὰς σὶ ἐ δὲ φράτε, κῆ χίονε ἀρδουρε πᾶσῆ με τῆ γκὰ Γαλιλαία, πᾶνε θάρρε, ἐ δὲ κοῦ κᾶ-λε κούρμιν' ἐτίγ.

56. Ε μπῆ τῆ κθίερε πῆνε φατι ἀρόμετέ, ἐ μύρατε· ἐ σὲ ψῆ κῆ ἐ Σετούνε νούκῆ λιουαῖγτινῆ σὶ κούντρε θῶσ νόμι.

Κρίε Εὐιζέτ ἐκάτερε. κδ'. 24.

Πτῆ πάρεν' ἐ γιάβεσε, πὰ κδί-ρε δὲ, θᾶνε ντέ θάρρ ἐ προυνε ἀρόματε κῆ πᾶνε πῆνε φατι, ἐ δὲ τζᾶ τῆ τγιέρε με ἀτὸ πᾶσῆ.

2. Ε φένε φούβρε κῆ κῆ γκριγτουρε γκὰ θάρρι.

3. Ε σὶ χίνε πρέντα νούκῆ φένε κούρμνε τῆ Ζότιτ Ἰησοῦιτ.

4. Ε τεκ ρίγνε ἐ τζιουδίτεσνε ἀτὸ πέρ κῆτέ, νᾶ, ἐ οὐ δούκνε ἄφερ' ἀτοῦρε δι κούβρα με ρόπα κῆ βετῆ-τίγνε.

5. Ε σὶ οὐ φρικούανε ἀτὸ, ἐ οὐ-γνε φάκνε ντέ δὲ, οὐ θόν' ἀτοῦρε ψῆ χερκόνι γιούβετ ντέ τῆ ἐδέκουρε, ἀτέ κῆ ἔστ' ἐ φιάλε;

6. Νούκ' ἔστ' αἱ κῆτου, πὸ οὐγγι-άλ, κοῦϊγτόουნი τζιου κᾶ θένε. γιού-βετ, κούρ κῆ ἀκόμα ντέ Γαλιλαίε,

7. Λέγων, ὅτι πρέπει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῆ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμάρτωλῶν, καὶ νὰ σταυρωθῆ, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν νὰ ἀναστῆθῆ.

8. Καὶ ἐνεθυμήθησαν τοὺς λόγους αὐτοῦ.

9. Καὶ ἀφ' οὗ ὑπέστρεψαν ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα πρὸς τοὺς ἕνδεκα καὶ πάντας τοὺς λοιπούς.

10. Ἰσάν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ μετ' αὐτῶν, αἵτινες ἔλεγον ταῦτα πρὸς τοὺς ἀποστόλους.

11. Καὶ οἱ λόγοι αὐτῶν ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡς φλυαρία, καὶ δὲν ἐπίστευον εἰς αὐτάς.

12. Ὁ δὲ Πέτρος σηκωθείς ἔδραμεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ σίβηνα κείμενα ὑβνά καὶ ἀνεχώρησε θαυμάζων καθ' ἑαυτὸν τὸ γεγονός.

13. Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἐπορεύοντο ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ὀνομαζομένην Ἐμμαοὺς, ἀπέχουσαν ἑξήκοντα στάδια ἀπὸ Ἱερουσαλήμ.

14. Καὶ οὗτοι ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων.

15. Καὶ ἐνῶ ὠμίλουν καὶ συνδιέλεγοντο, πλησιάσας καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο μετ' αὐτῶν.

16. Ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο διὰ νὰ μὴ γνωρίσωσιν αὐτόν.

17. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Τίνες εἶναι οἱ λόγοι οὗτοι, τοὺς ὁποίους συνομιλεῖτε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καὶ εἰσθε σκυθρωποί;

18. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς, ὀνομα-

7. Κεῖ οὐ θί' εἶτε χάρα τὲ ἴπετε εἰ κίβρι νιερίου ντὲ δούαβρ τὲ νιέρεζετ φουναγκιάρε, ἐ τὲ μπερθένετε ντὲ κρούκ' ἐ τὲ τρέτανε δίτε τὲ γγιαλέτε.

8. Ε οὐ κουῖγτούανε φγιαλέβετ σὲ τίγ.

9. Ε σὶ οὐ κθίενε γκα θάρρι ρεφρίενε φίθε κετὸ τὲ νιμπεδγιέτεβετ, ἐ δὲ φίθε σὲ γιέρεβετ.

10. Ε ἀτὸ κὲ οὐ ρεφρίενε κετὸ ἀποστόγετ κένε Μαγδαληνὴ Μαρία, ἐ δὲ Ἰωάννα, ἐ δὲ Μαρία ἐ ἐμ' ἐ Ἰακώβιτ, ἐ δὲ τὲ τρέρατε κὲ κένε με τὸ πάσχε.

11. Ε κετὸ φγιαλέ οὐ δούκνε περπάρα ἀτοῦρε πόσι μαρζί, ἐ νούχε δάνε πέσε μπε τό.

12. Ε Πέτρου οὐ γκρὲ ἐ θάτε ντὲ θάρρ με θράπ, ἐ σὶ οὐ οὐγνὲ ἔχ τζαρτζάφετε, μπε δὲ θέτεμ' ἐ οὐ κθίε πράπε, ἐ τζιουδίτειγ με θέτεχε τὲ τίγ περ ἀτὸ κὲ οὐ πένε.

13. Ε νά, δι γκα ἀτὰ κὲ εἰ γενε ἀτὲ δίτε ντὲ νιέ φσιάτ κὲ κὲ λιάρφ γκα Ἱερουσαλήμι φιαῶτεδγιέτε στάδε, κὲ κιούχαιγ Ἐμμαοὺς.

14. Ε κετὰ κουβεντόιγνε, νιέρι με γιάτερινε περ φίθε κετὸ κὲ φιάγιτινε.

15. Ε τέκ κουβεντόιγνε ἀτὰ, ἐ ρεφρέιγνε νιέρι γιάτεριτ, οὐ ἀφερούα ἐ δὲ Ἰησοῦ ἐ εἰγ με τὰ πάσχε.

16. Ε σίτ' ἐτοῦρε οὐ κένε θαμπόσουρε κὲ τὲ μὸς ἐ νίχνε ἀτέ.

17. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε τζκουβέντε γιάνε κετὸ κὲ πένε νιέρι με γιάτερινε τούκ' ἐ ἔτζουρε, ἐ ψὲ γίνι τὲ χελμούαρε;

18. Ε νιέρι γκα ἀτὰ κὲ κιούχαιγ

ζήμενος Κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ δὲν ἔμαθες τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις;

19. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Παῖτα; οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὅστις ἐστάθη ἀνὴρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ.

20. Καὶ πῶς παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἀρχόντες ἡμῶν εἰς καταδίκην θανάτου, καὶ ἐστύρωσαν αὐτόν.

21. Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ μέλλων νὰ λυτρώσῃ τὸν Ἰσραήλ. Ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις πᾶσι, τρίτη ἡμέρα εἶναι σήμερον αὕτη, ἀφοῦ ἔγειναν ταῦτα.

22. Ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέπληξαν ἡμᾶς, αἵτινες ὑπῆγον τὴν αὐγὴν εἰς τὸ μνημεῖον.

23. Καὶ μὴ εὐρούσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἤλθον, λέγουσαι ὅτι εἶδον καὶ ὄπτασιαν ἀγγέλων, οἵτινες λέγουσιν ὅτι αὐτὸς ζῆ.

24. Καὶ τινες τῶν ἡμετέρων ὑπῆγον εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὐτῶ, καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον αὐτὸν ὁμῶς δὲν εἶδον.

25. Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὡ ἀνόητοι καὶ βραβεῖς τὴν καρδίαν εἰς τὸ νὰ πιστεύητε εἰς πάντα ὅσα ἐλάλησαν οἱ προφῆται.

26. Δὲν ἔπρεπε νὰ πάθῃ ταῦτα ὁ Χριστὸς, καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ;

27. Καὶ ἀρχίσας ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διηρομήνευσεν εἰς αὐτοὺς τὰ περὶ ἑαυτοῦ γεγραμμένα ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς.

Κλεόπας, οὐ προφῆται, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ, τί θέτεμε γέ ἰ χούαίγ ντέ Ἱερουσαλήμ, ἐ νούκῃ δι ζετὸ κέ γιάνε κένε μπέ τῆ ντέ ζετὸ δίτ;

19. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε τζίλιατε; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτίγ' πούνερατε κέ οὐ πένε ρότουλε Ἰησοῦίτ Ναζαρέουτ, κέ κέ προφῆτ ἰ φόρτε, ντέ πούνε, ἐ δὲ ντέ φγιαλέ, ἰ περπέρα Περντίσε, ἐ δὲ φίθε λαόιτ.

20. Ε δὲ κίτ τῆ πάρετ' ἐ πρίφτε-ρετ' ἐ δὲ ἀρχόντετε τάνε ἐ θάνε ἀτέ τῆ μουντόνετε με θδέκῆγε, ἐ ἔμπερ-θίενε ἀτέ ντέ Κρούιζ.

21. Ε νάβετ κέμι θμουθ σὲ ἀτ' ἔ-στε κέ δὲ τῆ λεφτερόσγε Ἰσραήλνε πὸ νταστί πέρ βέτζε κέτοῦρε τρι δίτ κα σὸτ κέ κούρ οὐ πένε κετό.

22. Μὰ ἐ δὲ τζὰ φρά γκά νέβετ νὰ ντζούαρε γκά μέντε, σὶ θάνε κέ μεγγέσενε ντέ θάρρ.

23. Ε σὶ νούκ' ἐ φένε κορμίν' ἐ-τίγ ἔρδε ἐ θάνε κέ πάνε ἐ δὲ τῆ δού-κουρε Ἐγγεγετ κέ θόσνε, σὲ ἀτ' ἔστ' ἰ φιάλε.

24. Ε θάνε τζὰ γκά νέβετ ντέ θάρρ, ἐ φένε κέστού, σὶ θάν' ἐ δὲ φράτε, πὸ ἀτέ νούκ' ἐ πάνε.

25. Ε δὲ ἀτ' οὐ θότ' ἀτοῦρε, Ὡ τῆ πὰ μέντ, ἐ τῆ μενούχε πρέιγ ζέμε-ρετ, κέ τῆ πεσόνι ντέ φίθ' ἀτὸ κέ θάνε προφήτετε.

26. Νούκῃ δούχαεῖγ τῆ πεσὸν Κρί-στί τῆ τίλια, ἐ κέστού τῆ χίν ντέ κέδιδιμ τῆ τίγ.

27. Ε νίσι κέ γκά Μωϋσίου, ἐ γκά φίθε προφήτετε, ἐ οὐ ξιγίς ἀτοῦρε ντέ φίθε κάρτερα, ἀτὸ κέ κένε θένε πέρ τέτ.

28. Καὶ ἐπλησίασαν εἰς τὴν κώμην ὅπου ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς προφητοῦειτο ὅτι ὑπάγει μακρότερα.

29. Καὶ παρεβίασαν αὐτὸν, λέγοντες, Μείνον μεθ' ἡμῶν, διότι πλησιάζει ἡ ἑσπέρα, καὶ ἐκλινεν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσῆλθε διὰ νὰ μείνη μετ' αὐτῶν.

30. Καὶ ἀποῦ ἐκῆθισε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν τράπεζαν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, καὶ κόψας ἔδιδεν εἰς αὐτούς.

31. Λύτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐγνώρισαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἔγεινεν ἄφαντος ἀπ' αὐτῶν.

32. Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, δὲν ἑκαίετο ἐν ἡμῖν ἡ καρδία ἡμῶν, ὅτε ἐλάλει πρὸς ἡμᾶς καὶ ὁδὸν, καὶ μᾶς ἐξήγει τὰς γραφάς;

33. Καὶ σηκωθέντες τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εὖρον συνθηρεισμένους τοὺς ἕνδεκα, καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν.

34. Οἴκτιρες ἔλεγον, Ὅτι ὄντως ἀνέστη ὁ Κύριος, καὶ ἐφάνη εἰς τὸν Σίμωνα.

35. Καὶ αὐτοὶ διηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ πῶς ἐγνωρίσθη εἰς αὐτοὺς ἐνῶ ἔκοπτε τὸν ἄρτον.

36. Ἐνῶ δὲ ἐλάλουν ταῦτα, αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐστάθη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Εἰρήνη ὑμῖν.

37. Ἐκεῖνοι δὲ ἐκπλαγέντες καὶ ἐμφοβοὶ γενόμενοι, ἐνόμιζον ὅτι ἐβλεπον πνεῦμα.

38. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Διὰ τί εἴσθε τεταραγμένοι; καὶ διὰ τί ἀναβαίνουσιν εἰς τὰς καρδίας σας διαλογισμοί;

39. Ἴδέτε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἶ-

28. Εὐὸ ἀφερούανε ντὲ φῶϊατ κῆ θίγνε· ἐ ἀτ' δεφτόν σίκουρ δὸ τῆ βίγ μὲ τέγε.

29. Ε ἀτὰ ἐ ὄτρεφούανε ἀτέ, ἐ ἰ θόσνε· μπέτου μὲ νέθετ· σὲ ψὲ οὐ ἔρρ, ἐ οὐ θίε δίτα· ἐ χίρι τῆ ρίη, μὲ τὰ πάσχε.

30. Ε φιάου κούρ ντένι ἀτ' ντὲ με- σάλε μὲ ἀτὰ πάσχε, μόρρι πούκνε, ἐ ἐ πεκδί, ἐ σι ἐ θεού, ἐ βου περ- πάρα ἀτούρε.

31. Ε ἀχίερε οὐ γάπνε σίτ' ἐτού- ρε, ἐ ἐνιόγνε ἀτέ, πό ἀτ' οὐ χούμπι γκά σίτ' ἐτούρε.

32. Ε ἀτὰ θίνε νίερι μὲ γάτερνε, νούλε νὰ δίφειγ ζέμερα γιόνε ντὲ θέ- τεχε τόνε, κούρ νὰ κουβεντόν μπ' οὐ- δε, ἐ νὰ ζκουλιόν νάθετ κάρτερατε,

33. Ε οὐ γκρένε ἄτε τζάστ, ἐ οὐ κθένε ντὲ Ἱερουταλίμ, ἐ φένε μπεγέ- δουρε πάσχε τῆ νίεμπεδγιέτε, ἐ δὲ ἀτὰ κῆ κένε μὲ τὰ,

34. Κῆ θόσνε, σὲ Ζήτι μὲ τῆ θερ- τέτα οὐγγιάλ, ἐ γιού δούκ Σίμωνιτ.

35. Ε ἀτὰ γιού ρεφείγνε ἀτὸ κῆ οὐ φιάίγτινε μπουδέ· ἐ δὲ κίσ ἐ πά- τνε νιόγουρε ντὲ τῆ θιερρε τέλιούχεσε.

36. Ε τέκ κουβεντόίγνε ἀτὰ κῆτὸ κουβέντε, θέτε ἀτ' Ἰησοῦ κεντροῦ ντὲ μὲς τῆ τούρε· ἐ οὐ θότ' ἀτούρε· πά- τι μπε γιούβετ.

37. Ε ἀτὰ ἰ οὐ τρέμπνε οὐόμε, ἐ οὐ φρικούνε, οὐ δούκείγ σίκουρ σί- χνε ντούε Σπίρτ.

38. Ε οὐ θότ' ἀτούρε· ψὲ γένι τῆ νκατόσουρε, ἐ ψὲ χίπεγενε ντὲ ζέ- μερα τούαιγ· σολοήρα;

39. Σίγνε δούαρτ' ἐμίχ, ἐ δὲ κῆμπετ' ἐμία, σὲ οὐνε γιάμ· ἀτ' ἐτέτ.

μαι ψηλαφήσατέ με και ιδέτε· διότι πνεῦμα σάρκα και ὀστέα δὲν ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα.

40. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας και τοὺς πόδας.

41. Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ ἠπίστανον ἐτι ἀπὸ τῆς χαρᾶς και ἐθαύμαζον, εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐχέτε τι φαγώσιμον ἐνταῦθα;

42. Οἱ δὲ ἔδωκαν εἰς αὐτὸν μέρος ὀπτοῦ ἰχθύος, και ἀπὸ κρηθραν μέλιτος.

43. Καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

44. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Οὗτοι εἶναι οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς, ὅτε ἤμην ἐτι μεθ' ὑμῶν, ὅτι πρέπει νὰ πληρωθῶσι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Μωϋσέως και προφῆταις και ψαλμοῖς, περὶ ἐμοῦ.

45. Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν, διὰ νὰ καταλάβωσι τὰς γραφάς.

46. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὅτι οὕτως εἶναι γεγραμμένον, και οὕτως ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστός, και νὰ ἀναστῆθῆ ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,

47. Καὶ νὰ κηρυχθῆ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοια και ἄφεσις ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, γινόμενης ἀρχῆς ἀπὸ Ἱερουσαλῆμ.

48. Σεῖς δὲ εἰσθε μάρτυρες τούτων.

49. Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς· σεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλῆμ, ἕως οὗ ἐδουθῆτε δύναμιν ἐξ ὕψους.

50. Καὶ ἔφεραν αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν· και ὑψώσας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς.

51. Καὶ ἐνῶ εὐλόγει αὐτούς ἀπε-

ζήρουν με δόξης, ἐβίχμεν· σὲ Σπίρτι νούζε καὶ μίση, ἐδὲ ἕτερα, σὶ κούντρος ὀίχνι· μούα καὶ κάμ.

40. Ε σὶ οὐ θὰ κέτο, οὐ δεφτόι· ἀτοῦρε δούαρτε ἐ δὲ κέμπετε.

41. Ε τέκ νούζε κεσόιγν' ἐ δὲ ἀτά, ἐ κένε γιάσπε θετίουτ γκαὶ γάζι, οὐ θότ' ἀτοῦρε· κίνι φέ κέτου πέρ τε γκρένε;

42. Ε δὲ ἀτά ἰ ντζούαρε περπάρα νιέ τζόπε πισηκ τὲ πγιέκουρε, ἐ δὲ πίτε μγιαλτε.

43. Ε σὶ ἐ μόρρι, ἐ χάγκρι περπάρα τοῦρε.

44. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· κέτο γιάνε πόνερατε καὶ οὐ θόσε οὐνε γιούβετ κούρ γέσε φίθε νιέ με γιού, σὲ δούχατε τὲ παφούχαενε φιβ' ἀτὸ καὶ γιάνε ὄκρούαρε ντὲ νόμ τὲ Μωυσίουτ, ἰ νιέ προφήτε, ἐ ντὲ ψαλμόρα πέρ μούα.

45. Α χιέρε οὐ χάπι μέντιεν' ἀτοῦρε, καὶ τὲ κουπετόιγνε κάρτερατε.

46. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε· σὲ κέστουτ ἔσπε ὄκρούρε, ἐ κέστουτ δούχατεγ τὲ κεσόν Κρίστι, ἰ τὲ γγιαλίεγ γκαὶ τὲ ἔδέκουριτε τὲ τρέτενε δίτε.

47. Ε τὲ διδαξέιγ ντ' ἔμερ τὲ τίγ μετανι, ἐ τὲ ντεγίερε τὲ φάγεβετ ντὲ φίθε φυλίρα, ἐ δὲ τὲ νιόνι γιούβετ γκαὶ Ἱερουσαλίμ.

48. Ε γιούβετ ἔδὲ τὲ γένι μαρτύρε τὲ κέτοῦρε πόνεραβετ.

49. Ε γιὰ οὐνε καὶ δεφτόιγ μπε γιούβετ τάξεγεν' ἐ Πακάιτ σιμ'· ἐ γιούβετ βίγι ντὲ κιοτέτ Ἱερουσαλίμ γγέρα σα τὲ βίβενι φουκὶ λιάρταζιτ.

50. Ε ἰ ὀπούρι ἀτὰ γιάσπε γγέρα μπε Βιθανι, ἐ σὶ γκρίγιτι δούαρρτ' ἐτιγ, ἰ κέκλι ἀτά.

51. Ε ἀτγὲ τὲκ κέκόντε ἀτ ἀτά,

χωρίσθη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν.

52. Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτόν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης.

53. Καὶ ἦσαν διηπαντῶς ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.

ὄντα πρέτγ τούρε, ἐ βίντε οἵπερ πρέτγ Κίελιτ.

52. Ε ἀτα οἱ γιου φάλλε ἀτιγ' οὐ κθιενε ντέ Ιερουσαλήμ με φεζιμ τε μάδ.

53. Ε ῥιγνε φίθε νιέ ντέ Ιερὸ, τούκ' ἐ λεβδοῦαρε, ἐ τούκ' ἐ πεκούαρε Περντινε. Βερετέ.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'. 1.

Ἐν ἀρχῇ ἦτο ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦτο παρὰ τῷ Θεῷ, καὶ Θεὸς ἦτο ὁ Λόγος.

2. Οὗτος ἦτο ἐν ἀρχῇ παρὰ τῷ Θεῷ.

3. Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένεον· καὶ χωρὶς αὐτοῦ δὲν ἐγένεον οὐδὲ ἐν τῷ ὁποίῳ ἐγένεον.

4. Ἐν αὐτῷ ἦτο ζωὴ, καὶ ἡ ζωὴ ἦτο τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων.

5. Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φέγγει, καὶ ἡ σκοτία δὲν κατέλαβεν αὐτό.

6. Ὑπήρξεν ἄνθρωπος ἀπεισταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὀνομαζόμενος Ἰωάννης.

7. Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, διὰ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, διὰ νὰ πιστεῦσῶσι πάντες δι' αὐτοῦ.

8. Δὲν ἦτο ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλὰ διὰ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

9. Ἦτο τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸ ὁποῖον φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.

10. Ἦτο ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ὁ κόσ-

ΣΕΝΤΙ ΟΥΓΓΙΑ

Ι ΙΩΑΝΝΗΤ.

Κοις Επαρε. α'. 1.

Κε περπάρα ἱϋ φγιαλλια, ἐ φγιαλλια με Περντινε κιάζε, ἐ φγιαλλια ἱϋ Περντι.

2. Κεγιό ἱϋ κέ περπάρα κιάζε με Περντινε.

3. Τε φίθα πρέτγ ἀτάτγ οὐ κένε, ἐ πά ἀτέ νοῦκ' οὐ κέ ντοιῖε γὰ σα γιάνε κέρερε.

4. Μπά τε ἱϋτε γέτα, ἐ γέτα ἱϋ δρίτ' ἐ νιέρεζετ.

5. Β δρίτα λιμψ ντέ ἐρεσίρε, ἐ ἐρεσίρε σμούντ τὰ μπάγε ἀτέ.

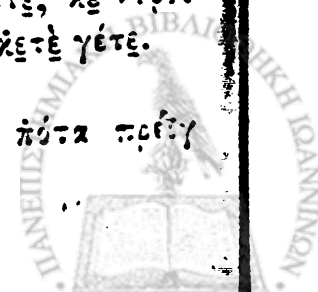
6. Κε νιέ νιερί δεροῦαρε γὰ Περντια, ἐμερ' ἱτιγ Ιωάνν.

7. Κούτγ ἐρδι περ μαρτυρί, τε μαρτυρίτγε περ δρίτε, κέ τε κεδόγε νε φίθε με ἀνε τε τιγ.

8. Αἱ νούξε κέ δρίτα, πό περ τε δένε μαρτυρί περ δρίτε.

9. ἱϋτε δρίτα ἐ βεροτέτε, κέ ντοιε τζόδ νιερί κέ θγιέν ντέ κετέ γέτε.

10. Ντέ κότε κέ, ἐ κότε πρέτγ

σμος ἔγεινε δι' αὐτοῦ καὶ ὁ κόσμος, δὲν ἐγνωρίσεν αὐτόν.

11. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι δὲν ἐδέχθησαν αὐτόν.

12. Ὅσοι δὲ ἐδέχθησαν αὐτόν, εἰς αὐτοῦς ἐδωκεν ἐξουσίαν νὰ γείνωσι τέκνα Θεοῦ, εἰς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

13. Οἷτινες οὐχὶ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρῶς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.

14. Καὶ ὁ Λόγος ἔγεινε σὰρξ, καὶ κατώκησι μεταξὺ ἡμῶν. (καὶ εἶδομεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ τοῦ Πατρὸς,) πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

15. Ὁ Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐφώνηξε, λέγων, Οὗτος ἦτο περὶ οὗ εἶπον, Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, εἶναι ἀνώτερός μου, διότι ἦτο πρότερός μου.

16. Καὶ πάντες ἡμεῖς ἐλάβομεν ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος.

17. Διότι καὶ ὁ νόμος ἐδόθη διὰ τοῦ Μωϋσέως· ἡ δὲ χάρις καὶ ἡ ἀληθεῖα ἔγεινε διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

18. Οὐδεὶς εἶδέν ποτε τὸν Θεόν· ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς ἐκεῖνος ἐφανέρωσεν αὐτόν.

19. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευῖτας, διὰ νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν, Σὺ τίς εἶσαι;

20. Καὶ ὡμολόγησε, καὶ δὲν ἠρνήθη· καὶ ὡμολόγησεν, ὅτι δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστός.

21. Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, τί λοιπόν; Ἡλίας εἶσαι σύ; καὶ λέγει,

οὐκ ἐστίν· ἐγὼ δὲ λέγω, ἐπὶ τὸν κόσμον ἐβόησα καὶ οὐκ ἐδέχθησαν.

11. Ντὲ τὲ τίγτε ἐρδι, ἐ τὲ τίγτε ἀτὲ νοῦκ' ἐ δέξνε.

12. Εἰσά χεῖ ἐ δέξνε ἀτὲ οὐ δά ἀποῦρε ἐξουσί τὲ κένιςνε πίγτ' ἐ Περντίσε, μπ' ἀτὰ χεῖ πεσοῦανε μπ' ἔμερ τὲ τίγ.

13. Ατὰ ἀς πρέιγ φιάκουτ, ἀς πρέιγ θελίμετ σὲ κούρμιτ, ἀς πρέιγ θελίμετ σὲ κούρριτ, πὸ πρέιγ Περντίσε λένε.

14. Ε φγιαλίχ οὐ πὲ νίρι, ἐ ντὲνι μπὲ νέβετ ντὲ κούρμ τὲ νιερίουτ, (ἀ πὰμ λεβδίμν' ἐτίγ, πὸσι λεβδίμ τὲ κίρριτ σὲ θέτμε γκά παπάι) πλιὸτ μὲ δουρετι, ἐ μὲ τὲ θερτέτε.

15. Ἰωάννη ἔπ μαρτυρι πὲρ ἀτὲ. ἐ θερρέτ ἐ ὅτε κούγ ἴσ' ἀτ' χεῖ πὲρ ἰὲ θάτζει· ἀτ' χεῖ δὸ τὲ εἶγε πὰς μέγε, οὐ πὲ περπάρα μέγετ, σὲ ἴστει ἰ πὰρι ἴμ.

16. Ε γκά ἀγιὸ χεῖ ἰ τεπερὸν ἀτίγ, μούαρμ τὲ φίθε νέβετ, ἐ δουρετι ντάγε δουρετίσε.

17. Σὲ νόμι οὐ δά μὲ ἄνε τὲ Μωϋσίουτ, δουρετία ἐ δὲ ἐ θερτέτα οὐ χεῖ γκά Ἰησοῦ Χριστέϊ.

18. Περντίνε νιοῦνὲ νοῦκ' ἐ πὰ κούρε, ἰ θέτμε Πίρρ χεῖ ἔστει ντὲ φι τὲ πακάιτ, ἀτ' νὰ ἐ ζκουλλιόϊ.

19. Ε χεγίη ἔστει μαρτυρία χεῖ δά Ἰωάννη, ἀτὲ χεῖρε χεῖ δερφοῦνε Τζιφούτε γκά Ἱερουσαλίμι Πρίφτερ ἐ δὲ Λεβίτερ, χεῖ τὰ πιένν' ἀτὲ τζίλι γὰ τί;

20. Ε μαρτυρίσι, ἐ νοῦκ' ἀρνίσι ἐ μαρτυρίσι, ἐ θά' σὲ νοῦκζε γιάμ οῦνε Κρίστι.

21. Ε ἐ πιένν' ἀτὲ τζθ. ὕχ τὲ δά; μὸς γὲ Ἡλία τί; ἐ οὐ θάτει νού-

Δέν εἶμαι. Ὁ Προφήτης εἶπαι σὺ, καὶ ἀπεκρίθη, Οὐχί.

22. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν, Τίς εἶσαι; διὰ νὰ δώσωμεν ἀποκρίσιν εἰς τοὺς ἀποστείλαντας ἡμᾶς; τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ;

23. Ἀπεκρίθη Ἐγὼ εἶμαι σ φωνῆ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Εὐθύνετε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ καθὼς εἶπεν Ἠσαίας ὁ προφήτης.

24. Οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων.

25. Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, διὰ τί λοιπὸν βαπτίζεις, ἐὰν σὺ δὲν ἦσαι ὁ Χριστός, οὔτε ὁ Ηλίας, οὔτε ὁ προφήτης;

26. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοῦς ὁ Ἰωάννης, λέγων, Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι ἐν μέσῳ ὃς ὑμῶν ἵσταται ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον σεῖς δὲν γνωρίζετε.

27. Αὐτὸς εἶπαι ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὅστις εἶπαι ἀνώτερός μου τοῦ ὁποῖου ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λωρίον τοῦ ὑποδήματος αὐτοῦ.

28. Ταῦτα ἐγένον ἐν Βηθθαβαρᾷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦτο ὁ Ἰωάννης βαπτίζων.

29. Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχομένου πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει, Ἰδοὺ ὁ Ἄμνός τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.

30. Οὗτος εἶπαι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον, Ὁπίσω μου ἐρχεται ἄνθρωπος, ὅστις εἶπαι ἀνώτερός μου, διότι ἦτο πρότερός μου.

31. Καὶ ἐγὼ δὲν ἐγνώριζον αὐτόν· ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ εἰς τὸν Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ βαπτίζων ἐν τῷ ὕδατι.

32. Καὶ ἐμαρτύρησεν ὁ Ἰωάννης, λέγων, Ὅτι εἶδον τὸ Πνεῦμα κα-

ὡς γιάμ' μὲς γὰρ τί· Προφήτης, ἐ οὐ περιέβη γιό.

22. Μὲ πιστάγει ἰ θάν' ἀτίγ' τζί-λι γέ; καὶ τὲ περιέβημι μ.πὰ τὰ καὶ νὰ δερφούανε νάβητ; τζθούα πὲρ βέτερε τέντε;

23. Β θότρε' οὔνε γιάμ ζέρι ἀτίγ' καὶ θερρέτ ντ' ἐρημί' σεῖσόνι οὐδεν' ἐ Ζότιτ' σὲ κούντρε θν προφήτη Ἠσαία.

24. Ε κατὰ καὶ κένε δερφούανε ἴσνε γκα ἔρεσι ἰ Φαρισεῖγες.

25. Ε ἐπιέτν' ἀτέ, ἐ ἰ θάν' ἀτίγ' πὸ ψὲ παφεζόν, κούρ νούκα γὲ τὲ Κρίστι, ἅ; Ηλία, ἄ; Προφήτης;

26. Ε δὲ Ἰωάννη οὐ περιέβη. ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε οὔνε παφεζόν ντ' οὔγε' πὸ ντὲ πὲρ μὲ; τούτιγ' εἶσιε νίε, καὶ γιούβητ σὲ νίγι.

27. Ατ' εἶσιε καὶ βγιέν πὰς μέγε, καὶ ἀτ' εἶσιε κέρρε μὲ περπάρα γκα μέγε' καὶ οὐν' ἀτίγ' νούκα γιάμ ἰ Ζότιτ' τὲ ζγιδ ῥίπιτ' ἐ ὀπίκαβητ σὲ τίγ.

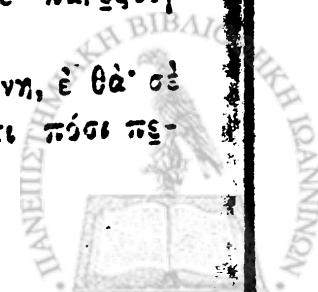
28. Κατὸ οὐ πένε ντὲ Βηθθαβαρᾷ, περτέγ Ἰορδάνιτ, τὰκ καὶ Ἰωάννη καὶ παφεζόν.

29. Δίτεν' ἐ νέσερμε σὲγ Ἰωάννη Ἰησοῖνε καὶ εἶντε τὰκ ἀτ', ἐ θότρε' γκα κέγγι ἰ Περντίσε, ἀτ' καὶ γκρέ φάγες ἐβίθη πότρεσε.

30. Κούτιγ' εἶσιτ' ἀτ' καὶ πὲρ κατὲ θάτρε' οὔνε, πὰς μέγε βγιέν νίεσι καὶ εἶσιε κέρρε περπάρα μέγε, σὲ ψὲ καὶ μὲ περπάρα σὲ γέυε οὔνε.

31. Ε οὔνε νούκ' ἐ νίγχα ἀτέ, πὸ πὲρ τὲ τζθακιουρε ντὲ Ἰσραήλ, πρὰ ἀντάιγ' ἀρτζε οὔνε, ἐ παφεζόνιγ ντούγε.

32. Ε μαρτυρίσι Ἰωάννη, ἐ θὰ' σὲ πάτζε Σπίρτνε καὶ ζήριτι πόσι πε-

ταβαῖνον ὡς περιστρᾶν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν.

33. Καὶ ἐγὼ δὲν ἐγνώριζον αὐτόν· ἀλλ' ὁ πέμψας με διὰ νὰ βαπτίζω ἐν ὕδατι, ἐκεῖνος μοὶ εἶπεν, Εἰς ὄντινα ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτος εἶναι ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

34. Καὶ εἶδον καὶ ἐμαρτύρησα, ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

35. Τῇ ἐπαύριον πάλιν ἵστατο ὁ Ἰωάννης καὶ δύο ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

36. Καὶ ἐμβλέψας εἰς τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα, λέγει, Ἴδού ὁ Ἄμνός τοῦ Θεοῦ.

37. Καὶ ἤκουσαν αὐτόν οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντα, καὶ ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν.

38. Στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἰδὼν αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τί ζητεῖτε;

39. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ραββί, (τὸ ὅποιον ἐρμηνευόμενον λέγεται, Διδάσκαλε,) ποῦ μένεις;

40. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐλθετε καὶ ἴδετε. Πλῆθον καὶ εἶδον ποῦ μένει· καὶ ἔμειναν παρ' αὐτῷ τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ἡ δὲ ὥρα ἦτο ὡς δεκάτη.

41. Ἦτο Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σίμωνος Πέτρου εἰς ἐκ τῶν δύο, οἵτινες ἤκουσαν περὶ αὐτοῦ παρὰ τοῦ Ἰωάννου, καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.

42. Οὗτος πρῶτος εὗρεκεν τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν Σίμωνα, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Εὗρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, τὸ ὅποιον μεθερμηνευόμενον εἶναι ὁ Χριστός.

43. Καὶ ἔφερεν αὐτόν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας δὲ εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Σὺ εἶσαι Σίμων, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ· σὺ θέλεις ὀνομασθῆναι

κούμπε· πρέϊγ Κίελιτ, ἔ κεντρὸ μπι τέ.

33. Ε ουνε νοκ' ἐ νιόγα ἀτέ, πὸ ἀτὲ μὲ σόλιμουά τὲ παφζόγγντ' οὐγε, ἀτ μὲ θὰ μούα' μπ' ἀτέ κὲ τὲ ὄγγτ' τὲ ζιρέσε Σπίρτι, ἐ τὲ κεντὸγγε μπι τέ, κούιγ εῖτ' ἀτ κὲ παφζόν μὲ Σπίρτ' Σένγτ.

34. Ε δὲ ουνε ἐ πάτζε, ἐ δάτζε μαρτυρίνε, σὲ κούιγ εῖτε ἰ πέρρι ἐ Περντίσε.

35. Ε νέσερετ περσερί, τέκ ρίγτε Ἰωάννη, ἐ δὲ δι γκά μαθητί' ἐτίγ.

36. Ε τέκ εοῦρι ρὲ Ἰησοῦνε, κὲ ἔκόντε ἀτγὲ, θὰ γιάβουα κέγγι ἰ Περντίσε.

37. Ε διφιούανε φγιαλέτ ἐτίγ τὲ δι μαθητί' ἐτίγ, ἰ θάνε πὰς Ἰησοῦι.

38. Ε σὶ οὐ κθίε Ἰησοῦι, ἐ ἰ πὰ ἀτὰ κὲ θίγνε πὰς σὶ, οὐ θὰ ἀτοῦρε.

39. Τζκερκόνι; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτὲγ Ραββί, (κὲ εἰ μὲ θένε Δασκάλ) κού εῖτε τὲ ντένιουριτε τάτ;

40. Οὐ θότ' ἀτοῦρε ἔγιανι· ἐ σίχ· νι' βάνε ἐ πάνε τέκ κίτ' τὲ ντένιουριτε· ἐ μπέτνε πρᾶνε τίγ φίθ' ἀτέ δίτε· ἐ σαχάτι κὲ γγέρα δγιέτε.

41. Ε ἰέρι γκά ἀτὰ τὲ δι ἴττε Ἀνδρέα ἰ βελάι Σίμων Πέτροσε, κὲ κίτ'νε διφιούανε φγιαλέτε γκά Ἰωάννη, ἐ κίτ'νε θάτορε πὰς τίγ.

42. ἰ πᾶρι μπ' ἀτέ κὲ οὐ πὸτ' κούιγ μὲ τέ, κὲ ἀτ Σίμωνι βελάι τίγ, ἐ ἰ θότ' ἀτὲγ· φέμ Μεσίανε, κὲ θούχατε Κρίστι.

43. Ε ἐ προύρι ἀτέ τέκ Ἰησοῦι· ἐ σὶ ἐβοῦρι ἀτέ ρὲ Ἰησοῦι μίρρε, ἰ θότ'· τί γὲ Σίμωνι ἰ πέρρι Ἰωνᾶτ, τὲ δὲ τὲ κισούχαετζ· Κηφᾶ, κὲ ξηγις

Κηφῶς, τὸ ὄπιον ἐρμηνεύεται Πέτρος.

44. Ἡ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὕρισκει τὸν Φίλιππον, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἀκολουθεῖ μοι.

45. Ἦτο δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου.

46. Εὕρισκει Φίλιππος τὸν Ναθυναῆλ, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἔγραψεν ὁ Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὕρηκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ.

47. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ναθυναῆλ, Ἐκ Ναζαρέτ δύναται νὰ προσέλθῃ τί ἀγαθόν; λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Φίλιππος, Ἔρχου καὶ ἰδέ.

48. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθυναῆλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ Ἰδοὺ ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, εἰς τὸν ὁποῖον δόλος δὲν ὑπάρχει.

49. Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ναθυναῆλ, Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Πρὶν ὁ Φίλιππος, σὲ φωνάξῃ, ὄντα ὑποκάτω τῆς συκῆς, εἰδόν σε.

50. Ἀπεκρίθη ὁ Ναθυναῆλ, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ραββί, σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.

51. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐπειδὴ σοὶ εἶπον, εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μεγαλῆτερα τούτων θέλεις ἰδεῖ.

52. Καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἀληθῶς ἀληθῶς· σὰς λέγω, Ἀπὸ τοῦ νῦν θέλετε ἰδεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Πέτρος.

44. Κ. τὲ νέσιρμενε δέσι Ἰησοῦι τὲ βίγ ντὲ Γαλιλαίῃ· ἐ οὐ πόιζ με Φίλιππον, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ' ἔγια πὰς μέγς.

45. Ε Φίλιπποῖ ἴστε γὰ Βηθσαϊδαγια, γὰ φῶιάτι ἰ Ανδρέασε, ἐ ἰ Πέτροσε.

46. Εὐν Φίλιπποῖ Ναθυναῆλε, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ' γέμ ἀτέ, κὲ πὲρ τὲ σκρόι Μωϋσίου ντὲ νόμ, ἐ δὲ προφήτεριτε, Ἰησοῦνε τὲ πῖρρ' ἐ Ἰωσήφητ γὰ Ναζαρέτι.

47. Εἰ θότ' ἀτίγ' Ναθυναῆλη· γὰ Ναζαρέτι μούντ τὲ δάλλε ντουῖε ἐμῖρρι; ἰ θότ' ἀτίγ' Φίλιπποῖ, ἔγια, ἐ σίχ.

48. Ε πὰ Ἰησοῦι Ναθυναῆλε κὲ βίν τεκ ἀί τὰ εὐν, ἐ θὰ πὲρ τέ· γὰ Ἰσραηλήτ, ἰ βιεριτέτε, κὲ μπὲ τὲ νούκ' εὔτε δγαλιζζί.

49. ἰ θότ' ἀτίγ' Ναθυναῆλη· γὰ σὲ με νιέχ; γιου περφέιζκ Ἰησοῦι, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ, κὲ πὰ θύρτουρε δὲ τι Φίλιπποῖ, κούρ γέσζε ντένε φικ, τὲ πάτζε τί.

50. Οὐ περφέιζκ Ναθυναῆλη, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ· Δάσκαλ τί γὲ ἰ πῖρρι ἐ Περντίσε τί γὲ μπρέτι ἐ Ἰσραήλιτ.

51. Οὐ περφέιζκ Ἰησοῦι, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ· σὲ ψὲ τὲ θάτζε τί, τὲ πάτζε ντένε φικ, πεσόν; δὲ τὲ σὸχτζ' πούνερχ με τὲ μεδὰ σὲ κετό.

52. Ε ἰ θότ' ἀτίγ' βερτέτ βερτέτ οὐ θόμ, γιούβετ' κὲ νταστί ἐ τούτγε δὲ τὲ σίχνι· Κίελινε χάπετε, ἐ δὲ Ἐγγεγιτ' ἐ Περντίσε τὲ χίπεγενε, ἐ τὲ δερ μόγενε τεκ ἰ πῖρρι ἰερίλουτ.

ΚΕΦ. β'. 2.

ΚΑΙ τὴν τρίτην ἡμέραν ἔγεινε γάμος ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦτο ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ.

2. Προσεκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον.

3. Καὶ ἐπειδὴ ἔλειπεν ὁ οἶνος, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν, Οἶνον δὲν ἔχουσι.

4. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Τί εἶναι μετὰ τὸ ἐμοῦ καὶ σοῦ, γυναι; δὲν ἦλθεν ἐτι ἡ ὥρα μου.

5. Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ὑπηρέτας, Ὅτι σὺς λέγη κάμετε.

6. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ λίθιναι ἕξ κείμεναι κατὰ τὸ ἔθος τοῦ καθαρισμοῦ τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι ἑκάστη δύο ἢ τρία μέτρα.

7. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἁνω.

8. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀντλήσατε τῶρα καὶ φέρετε πρὸς τὸν ἀρχιτρίκλινον. Καὶ ἔφεραν.

9. Καθὼς δὲ ὁ ἀρχιτρίκλινος ἐγεύθη τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον μεταβεβλημένον, καὶ δὲν ἔξευρε πόθεν εἶναι, (οἱ ὑπηρέται ὅμως ἔξευρον οἱ ἀντλήσαντες τὸ ὕδωρ,) φωναζει τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος,

10. Καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον βάλλει, καὶ ἄφου πίωσι πολὺ, τότε τὸν κατώτερον· σὺ ἐρύλαξας τὸν καλὸν οἶνον ἕως τῶρα.

11. Ταύτην τὴν ἀρχὴν τῶν θαυμάτων ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφάνερωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Κρίσι Εδίτε. β'. 2.

ΕΤΕ ΤΡΕΤΕΝΕ ΔΙΤΕ ΠΕΝΕΙΓ ΝΙΕ ΔΑΣΜΕ ΝΤΕ ΚΑΝΑ ΤΕ ΓΑΛΙΛΑΙΕΣΣ, Ε ΚΕ ΑΤΓΕ Ε ΔΕ ΕΡΜΑ Ε ΙΗΣΟΥΤ.

2. Ε ΟΥ ΦΤΟΥΑ Ε ΔΑ ΙΗΣΟΥΤ, Ε ΔΕ ΜΑΘΗΤΙΤ' ΕΤΙΓ ΜΠΕ ΔΑΣΜΕ.

3. Ε ΟΙ ΝΙΣΙ ΒΕΡΡΑ ΤΕ ΣΟΣΕΙΓ, ΘΟΤΕ ΕΜΜΑ Ε ΙΗΣΟΥΤ ΝΤΕ ΑΙ, ΒΕΡΡΕ ΝΟΥΚΕ ΚΑΝΣ.

4. Ι ΘΟΤ' ΑΣΑΓΓ ΙΗΣΟΥΤ ΤΖΛΕ ΜΕ ΜΟΥΑ ΤΕ ΠΕΤΖ ΤΙ, Ω ΦΟΥΑ, Ε ΔΕ ΣΚΑ ΧΟΔΟΥΡΕ ΚΟΧΑ ΙΜΕ.

5. ΟΥ ΘΟΤΕ ΕΜΜΑ ΕΤΙΓ ΑΤΟΥΡΣ ΚΕ ΣΕΡΠΕΛΥΝΕΙ ΚΕΝΙ ΑΤΕ ΚΕ ΔΟ ΤΟΥ ΘΟΤΕ ΑΙ.

6. Ε ΑΤΓΕ ΣΕΝΤΕΣ ΝΕ ΣΙΑΣΤΕ ΚΙΟΥΠΕ ΤΕ ΦΟΥΡΟΤΑ ΚΕΝΕ ΓΑΤΙ ΠΕΡ ΤΕ ΛΙΑΡΕ ΤΕ ΤΖΙΦΟΥΤΕΤ, ΚΕ ΝΤΖΙΓΝΕ ΠΡΕΝΤΑ ΓΚΑ ΔΙ Α ΓΚΑ ΤΡΕ ΜΑΤΣΕΣ.

7. ΟΥ ΘΟΤ' ΑΤΟΥΡΣ ΙΗΣΟΥΤ ΜΠΟΥΣΝΙ ΚΙΟΥΠΕΤΕ ΜΕ ΟΥΓΕ, Ε Ι ΜΠΟΥΣΝΕ ΓΓΕΡΑ ΜΠΕ ΓΚΡΟΥΚΕ.

8. Ε ΟΥ ΘΟΤ' ΑΤΟΥΡΣ ΝΙΤΖΡΙ ΝΤΑΪΤΙ, Ε ΚΙΡΡΟ ΤΕ ΚΙΛΙΑΡΤΖΙΟΥ Ε Ι ΠΡΟΥΝΕ.

9. Ε ΚΙΛΙΑΡΤΖΙΟΥ ΠΟΚΕ Ι ΒΟΥΡΙ ΜΠΕ ΚΟΥΖΕ ΟΥΓΕΤΕ ΚΕ ΚΕ ΠΕΡΡΕ ΒΕΡΡΕ, (Ε ΝΟΥΚ' Ε ΔΙΓ ΓΚΑ ΚΕ, Ε ΣΕΡΠΕΠΟΥΡΕΤΕ Ε ΔΙΓΝΕ ΚΕ ΚΙΣΝΕ ΜΠΑΣΤΟΥΡΕ ΟΥΓΕΤΕ) ΘΕΡΡΕΤ ΚΙΛΙΑΡΤΖΙΟΥ ΔΕΝΤΕΡΙΝΕ.

10. Ε Ι ΘΟΤ' ΑΤΙΓ' ΤΖΔΟ ΝΙΕΡΙ ΒΕ ΒΕΡΡΕΝ' Ε ΜΙΡΡΕ ΜΕ ΠΕΡΠΑΡΑ, Ε ΚΟΥΡ ΤΕ ΔΕΓΕΝΕ, ΑΤΕ ΧΕΡΣ ΘΕ ΤΕ ΛΙΦΕΝΕ' Ε ΤΙ ΡΟΥΑΙΓΤΕ ΒΕΡΡΕΝ' ΕΜΙΡΡΕ ΓΓΕΡΑ ΝΤΑΪΤΙ.

11. ΚΕΣΤΟΥ ΙΗΣΟΥΤ ΖΟΥΡΙ ΤΕ ΚΕΝ ΜΕ ΠΕΡΠΑΡΑ ΘΑΥΜΕΡΑ ΝΤΕ ΚΑΝΑ ΤΕ ΓΑΛΙΛΑΙΕΣΣ, Ε ΔΕΦΤΟΙ ΛΕΒΔΙΜΝ' ΕΤΙΓ, Ε ΠΕΣΟΥΑΝΣ ΝΤΕ ΑΙ ΜΑΘΗΤΙΤ' ΕΤΙΓ.

12. Μετά τούτο κατέβη εἰς Καπερναοῦμ, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐχὶ πολλὰς ἡμέρας.

13. Ἐπληροῖαζε δὲ τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.

14. Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς, καὶ τοὺς ἀργυραμοιβοὺς καθημένους.

15. Καὶ ποιήσας μάστιγα ἐκ σχοινίων, ἐδίωξε πάντας ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας· καὶ τὰ νομίσματα τῶν ἀργυραμοιβῶν ἔχυσε, καὶ τὰς τραπέζας ἀνέτρεψε·

16. Καὶ πρὸς τοὺς πωλοῦντας τὰς περιστερὰς εἶπε, Σκώσατε ταῦτα ἐντεύθεν· μὴ κτινετε τὸν οἶκον τοῦ Πατρὸς μου οἶκον ἐμπορίου.

17. Τότε ἐνεθυμήθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι εἶναι γεγραμμένον, «Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου με κατέραγεν.»

18. Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Τί σωμαίον δεικνύεις εἰς ἡμᾶς, διότι κἀμνεῖς ταῦτα;

19. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Χαλάσατε τὸν ναὸν τούτον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν θέλω ἐγείρει αὐτόν.

20. Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι εἶπον, Εἰς τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτη ὠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ θέλεις ἐγείρει αὐτόν εἰς τρεῖς ἡμέρας;

21. Ἐκεῖνος ὁμοῦς ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ.

22. Ὅτε λοιπὸν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐνεθυμήθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τούτο ἔλεγε πρὸς αὐτούς· καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὴν γραφήν, καὶ εἰς

12. Πὰς ἡσάτιγ ζῆρίτι ντέ Καπερναοῦμ, αἱ ε δὲ ἔμμ' ἐτίγ, ε δὲ βελάζεσιτ' ἐτίγ· ε ἀτγὲ μπέτνε πάκ διτ.

13. Ε κὲ ἄφρο Πίσκα ε τζιφού- τετ' ε ἱησοῦ εἶτε ντέ Ἰερουσαλίμ.

14. Ε φέτι ντέ ἱερὸ ἀτὰ κὲ σί- τνε κὲ, ε δέντε, ε πελούμπα, ε δὲ σα- ράφετε κὲ ρίγνε ντέ πάγγο.

15. Ε σὶ ἡέρι νῆε καμτζὶ πρέτγ κουμάκουτ' ἐντζόρι τέ φίθε γιάσπε, γκά ἱερότ'. ε δὲ δέντε, ε δὲ κέτε, ε δὲ ἄσπρετ' ε σαράφεβετ' οὐ ἀ δέρδι, ε δὲ πάγγοτ' οὐ ἀκθέουμπάνε τγιάτερ.

16. Ε δε ἀτοῦρε κὲ σίτνε πελού- μπατε οὐ θά, γκρίνι κὲτὸ κετέγε· ε μὸς ἡέρι στέπιν' ε παπάτ' σίμ, στέπι τέ σὲ σίτουριτ' ε σὲ πλέριτ.

17. Ε οὐ κουίγτοῦνε μαθητίτ' ἐτίγ, κὲ εὔτε σκρούαρε. Ζηλία ε στέ- πισε σάτε μὲ τρίτι μούα.

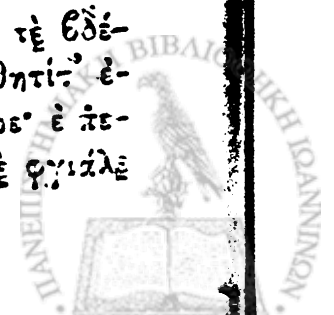
18. Ε οὐ περφέιτνε τζιφούτε, ε ἰ θάν' ἀτίγ' τζάρε νισάνιτ' δεφτόν ντέ νέβετ, κὲ μόντε τι ἡέτζ κετά;

19. Ε οὐ περφέιτνε ἱησοῦτ', ε οὐ θά ἀτοῦρε· πρίσινι κετέ Ναὸ, ε μπέ- τρι διτ' εὐ τα γκρέ ἀτέ μπέ κέμπε.

20. Ε δε τζιφούτε ἰ θάνε' μπέ διζέτ' ε φιάτε εγιέτ' οὐ δερτοῦα κουίγ Ναὸ, ε τι υπέ τρι διτ' εὐ τα γκρέτ' ἀτέ;

21. Ε ἀτ' Ουῦ πέρ Ναὸ τέ κούρ- μιτ' σὲ τίγ.

22. Ε κούρ' οὐ γγιάλ γκά τέ εδέ- κευριτε εὐ κουίγτοῦανε μαθητίτ'· ε- τίγ κὲ οὐ κίτ' ὅθνε κετέ ἀτοῦρε· ε πε- σοῦανε ντέ κάρτε, ε δὲ ντέ φγιάλε

τὸν λόγον τὸν ὅποιον εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. καὶ θὰ Ἰησοῦτι.

23. Καὶ ἐνῶ ἦτο ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, βλέποντες αὐτοῦ τὰ θαύματα τὰ ὅποια ἔκαμνεν.

24. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἐνεπιστεύετο εἰς αὐτούς, διότι ἐγνώριζε πάντας·

25. Καὶ διότι δὲν εἶχε χρεῖαν διὰ τὴν μαρτυρήσασθαι τις περὶ τοῦ ἀνθρώπου· ἐπειδὴ αὐτὸς ἐγνώριζε τί ἦτο ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΒΦ. γ'. 3.

Ἦτο δὲ ἀνθρωπὸς τις ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὀνομαζόμενος, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων.

2. Οὗτος ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν διὰ νυκτός, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ῥαββί, ἐξεύρομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἦλθες διδάσκαλος· διότι οὐδεὶς δύναται νὰ κάμνη τὰ σημεῖα ταῦτα τὰ ὅποια σὺ κάμνεις, ἐὰν δὲν ἦναι ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ.

3. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ἐὰν τις δὲν γεννηθῇ ἄνωθεν, δὲν δύναται νὰ ἴδῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

4. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος, Πῶς δύναται ἄνθρωπος νὰ γεννηθῇ γέροντων; μήποτε δύναται νὰ εἰσέλθῃ δευτέραν φοράν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ νὰ γεννηθῇ;

5. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ἐὰν τις δὲν γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

6. Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρ-

23. Ε ντὲ κόχῃ πα καὶ ἴσῃ ντὲ Ἱεροσολίμ περ πάσχα, ἐ περ τὲ κρέμπτενε, σοῦμῃ πεσοῦανε ντ' ἔμῃρ τὲ τίγ σὶ σίχνη νισάνετῃ καὶ πὲν ἀτ.

24. Ε ἀτ Ἰησοῦτι νούκῃ πεσὸν βέτερεν' ἐτίγ μπ' ἀτὰ· σὲ ψὲ ε νίχνη ἀτὲ τὲ φίθῃ.

25. Ε σὲ ψὲ νούκῃ κισὸ χροῖα καὶ τὲ ἔπ ντοινὲ τγιάτερ μαρτυρὶ περ νιὲ τγιέτερ· σὲ ψὲ γκα βέτε βετίου ε διγ σέτῃ καὶ πρέντα μπὲ νιερίνε.

Κρίε Ετρέτῃ. γ'. 3.

Ε καὶ νιὲ νιερί γκα ἔρεσι ἰ Φαρισείγετ, καὶ κιοῦχαεγ Νικόδημο, γκα τὲ πάρετ' ἐ Ἰσιφούτετ.

2. Κούιγ ἔρδι νάτενε τὲκ Ἰησοῦ, ἐ ἰθὸτ' ἀτίγ· δάσκαλ, ἐ δίμε καὶ γὲ ὄεφουαρε γκα Περντία, περ τὲ διδάξουρε, σὲ ψὲ ντοινὲ σμουντ τὲ πέγε κατὸ θαύμερα καὶ πὲν τί, ντὲ μὸς πάφτε Περντίνε μὲ βέτερε.

3. Ε γιοῦ περφέιτκ Ἰησοῦτι, ἐ ἰθὸτ' ἀτίγ· βερτέτ βερτέτ τὲ θὸμ τίγ, ντὲ μὸς λέφτε νιερί σίπερετ, νούκῃ μουντ τὲ ὄβχε μπρετερίν' ἐ Περντίσε.

4. ἰ θὸτ' ἀτίγ Νικόδημοι, κισὸ μουντ κούρρε νιὲ νιερί τὲ λέγε περ σὲ δίτιτ κούρ ἴσῃ πλιάκ; μὸς μουντ ἀτ τὲ χίγε περ σὲ δίτιτ νιὲ πάρχ τὲ μέμσε τίγ, ἐ τὲ λέγε περσερί;

5. Γιὸν περφέιτκ Ἰησοῦτι, βερτέτ βερτέτ τὲ θὸμ τίγ· κούσ νούκῃ λὲν περ τὲ δίτιτ πρέιγ οὔγιτ, ἐ πρέιγ Σπίρτιτ σένγιτ, νούκῃ μουντ τὲ χίγε ντὲ μπρετερί τὲ Περντίσε.

6. Τὸ δὲ καὶ ἴσῃ λέρ πρέιγε κούρ-

κός, είναι σὰρξ, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος, εἶναι Πνεῦμα.

7. Μὴ θαυμάσης ὅτι σοὶ εἶπον, Πρέπει νὰ γεννηθῆτε ἄνωθεν.

8. Ὁ ἄνεμος ὅπου θέλει πνέει, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλὰ δὲν ἐξεύρεις πόθεν ἐρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως εἶναι πᾶς ὅστις ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Πνεύματος.

9. Ἀπεκρίθη ὁ Νικόδημος καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Πῶς δύνανται νὰ γείνωσι ταῦτα;

10. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα δὲν ἐξεύρεις;

11. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐξεύρομεν ἄλλοῦμεν, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶδομεν μαρτυροῦμεν· καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν δὲν δέχεσθε.

12. Ἐὰν τὰ ἐπίγεια σὰς εἶπον, καὶ δὲν πιστεύητε, πῶς, ἐὰν σὰς εἶπω τὰ ἐπουράνια, θέλετε πιστεύει;

13. Καὶ οὐδεὶς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰμὴ ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ.

14. Καὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτω πρέπει νὰ ὑψωθῆ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου·

15. Διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῆ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ ἔχη ζωὴν αἰώνιον.

16. Διότι τόσον ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε ἔδωκε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ, διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῆ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ ἔχη ζωὴν αἰώνιον.

17. Ἐπειδὴ δὲν ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, διὰ

μιτ, κούρμ. ἔστε, ἐ-ζδὸ καὶ ἔστε λέ-
ρε πρέιγ Σπίρτιτ, Σπίρτ ἔστε.

7. Μὸς οὐ τζιουδίτ ντέ τὲ θάτζε τίγ, καὶ δούχαετὲ τὲ λέχενι γιούβετ σίπεριτ.

8. Εῤῥα τὰκ δὸ φριν, ἐ δὲ ζέν' ἐσάιγ για δίφιόν, πὸ νούχε δι γκα ἐγιέν, ἐ δὲ κού θέτε' χεῖστου ἔστε ἐ δὲ τζίλι δὸ καὶ ἔστε λέρε πρέιγ Σπίρτιτ.

9. Γιου πρφέιγ Νικόδημοῦ, ἐ ἰ θότ' ἀτιγ' κίτ μούντγενε τὲ πένενε χετό;

10. Γιου πρφέιγ Ἰησοῦ, ἐ ἰ θότ' ἀτιγ, τί γὲ δάσκαλι ἐ Ἰσραήλιτ, ἐ νούχε κουπετόν χετό;

11. Βερτέτ, χερτέτ τὲ θόμ τίγ σὲ νάβετ ἀτο καὶ δίμε κουβεντόγεμε, ἐ ἀτὸ καὶ χέμι πάρε μαρτυρίογεμε. ἐ γιου νούκ' ἴπνι πέσε ντέ μαρτυρί τόνε.

12. Ε ντέστε καὶ οὐ θάτζε γιούβετ πὲρ πούνερα τὲ δέουτ, ἐ νούχε μὲ πέσούατε, ντοῦ θάφτζα γιούβετ πούνερατ' ἐ Κίελιτ δὸ τὲ πέσόνι;

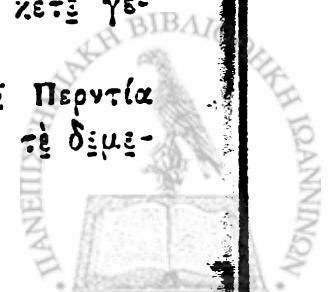
13. Ε ντοῖε νούχε χίπι ντέρ Κίελ, πὲρ θέτζμε ἀτιγ καὶ ζήριτε γκα Κίελι, ἰ πέρρι νιερίουτ, καὶ ἔστε ντέρ Κίελ.

14. Ε σὶ κούντρε γκριγτι Μαυσίου φιάρπερινε ντέρτιμ, καὶ στου δούχαετὲ τὲ γκριχτε ἐ δε ἰ πέρρι νιερίουτ·

15. Καὶ τὲ μὸς χουμπάσε τζίλι δὸ καὶ τὲ πέσόγε τεκ αἰ, πὸ τὲ χετὲ γέ-
τεν' ἐ πὰ σόσουρε.

16. Σὲ ψὲ Περντία κάχε ἐ δέσι· πότενε, σὰ καὶ δὰ τὲ πέρρ' ἐτιγ τὲ θέ-
τεμινε, καὶ τζίλι δὸ καὶ τὲ πέσόγε ντέ
αἰ τὲ μὸς χουμπάσε, πὸ τὲ χετὲ γέ-
τεν' ἐ πὰ σόσουρε.

17. Σὲ ψὲ νούχε δερφοῦ Περντία
τὲ πέρρ' ἐτιγ ντέ πότε, καὶ τὲ δίμε-

νά κρίνη τὸν κόσμον, ἀλλὰ διὰ νὰ σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

18. Ὅστις πιστεύει εἰς αὐτὴν, δὲν κρίνεται· ὅστις ὁμῶς δὲν πιστεύει, εἶναι ἤδη κεικριμένος, διότι δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

19. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἠγάπησαν τὸ σκότος μᾶλλον παρὰ τὸ φῶς· διότι ἦσαν πονηρὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

20. Ἐπειδὴ πᾶς ὅστις πράττει φαῦλα, μισεῖ τὸ φῶς, καὶ δὲν ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ μὴ ἐλεγχθῶσι τὰ ἔργα αὐτοῦ.

21. Ὅστις ὁμῶς πράττει τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ φανερωθῶσι τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὅτι ἐπράχθησαν κατὰ Θεόν.

22. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν, καὶ ἐβάπτιζεν.

23. Ἦτο δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν πλησίον τοῦ Σαλείμ, διότι ἦσαν ἐκεῖ ὕδατα πολλά· καὶ ἦρχοντο καὶ ἐβαπτίζοντο.

24. Ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης δὲν ἦτο ἔτι βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν.

25. Ἐγείνε λοιπὸν συζητήσεις περὶ καθαρισμοῦ παρὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰωάννου μετ' Ἰουδαίους τινας·

26. Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ῥαββί, ἐκεῖνος ὅστις ἦτο μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν ὅποιον οὐ ἐμαρτύρησας, ἰδοὺ οὗτος βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.

27. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης καὶ εἶπε, Δὲν δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ λαμβάνῃ οὐδὲν, ἐὰν δὲν ἦναι δεδομένον

τόγῃ ποτενε, πὸ κῆ τῆ σόστε πὸτα μὲ ἀνε τῆ τίγ.

18. Αἱ κῆ πῆσον τέκ ἀτ, νοῦκ' ἔτ ὅτε δεμειτούαρε· ἔ ἀτ κῆ νοῦκῃ πῆσον, κῆ νταστὶ ἔσττε δεμειτούαρε, σὲ ψῆ νοῦκῃ πῆσοῖ μπε ἔμερ τῆ πῆρῶτε σὲ πῆρντίσε σὲ βῆτεμιτ.

19. Ἐ τῆ δεμειτούαριτε ἔσττε ντῆ κῆτε, σὲ δρίτα ἔρδι ντῆ πὸτε, ἔ νῆρῆζιτε δῆσνε με σούμε ἐρεσίρενε, σὲ δρίτενε· σὲ ψῆ κένε τῆ κῆκία πούνερατ ἔτουρε.

20. Σῆ ψῆ τζίλι δὸ κῆ πουνὸν πούνερα τῆ λίφα, νοῦκῃ δὸ δρίτενε, ἔ νοῦκῃ θγιέν ἄφερ δρίτεσε, κῆ τῆ μὸς τζφάκενε πούνερατ' ἔτιγ.

21. Ἐ ἀτ κῆ πουνὸν σὶ κούντρε ἔστ' ἔ βερτέτα, θγιέν ἄφερ δρίτεσε, κῆ τῆ δούκενε πούνερατ' ἔτιγ, κῆ γιάνε πῆρῆ σὶ δὸ Περντία.

22. Πισαντάιγ ἔατε Ἰησοῦι, ἔ δὲ μαθητίτ' ἔτιγ ντῆ Ἰουδαίε, ἔ ἀτγῆ ντένι κῆσῆ με τῆ, ἔ παφεζόν.

23. Ἰῶτε ἔ δὲ Ἰωάννη κῆ παφεζόν, μπε Αἰνῶν, ἄφερ Σαλίμιτ, σὲ ψῆ ἀτγῆ κένε οὔγερα σούμε, ἔ βίγνε ἔ παφεζόνιτνε.

24. Σῆ ψῆ νοῦκ' ἔτ βῆνε· ἔ δὲ ντῆ χαψάνε Ἰωάννη.

25. Ἐ οὐ κῆ νιάρτε πῆρ τῆ λιάρε ντῆ μες τῆ μαθητίβετ σὲ Ἰωάννητ, ἔ δὲ τζιφούτετ.

26. Ἐ βῆνε ντῆ Ἰωάννη, ἔ ἰ θάν' ἀτιγ, Δασκάλ, ἀτ κῆ κῆ κῆσῆ με τῆ πῆρτέιγ Ἰορδάνητ, κῆ πῆρ ἀτῆ δὲ μαρτυρὶ τί, γιτ, κούιγ παφεζόν, ἔ φίθῃ κῆσῆ τῆ ἀτ.

27. Ἐ οὐ περφέιγ Ἰωάννη, ἔ θῆ. νοῦκῃ μούντ τῆ μάρρῆ νερίου ντῆ νῆ πούνε, ντῆ μὸς ἔ ἔσττε δῆνε ἀτιγ γκῆ

εις αὐτὸν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

28. Σεις αὐτοὶ εἴδοτε μάρτυρές μου ὅτι εἶπον, δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστός, ἀλλ' ὅτι εἶμαι ἀπεσταλμένος ἔμπροσθεν ἐκείνου.

29. Ὅστις ἔχει τὴν νόμφην, εἶναι νυμφίος· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἐστάμενος καὶ ἀκούων αὐτὸν, χαίρει καθ' ὑπερβολὴν διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. Αὕτη λοιπὸν ἡ χαρὰ ἡ ἰδική μου ἐπληρώθη.

30. Ἐκεῖνος πρέπει νὰ αὐξάνῃ, ἐγὼ δὲ νὰ ἐλαττώσωμαι.

31. Ὁ ἐρχόμενος ἀνωθεν, εἶναι ὑπεράνω πάντων· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς εἶναι, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐρχόμενος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, εἶναι ὑπεράνω πάντων,

32. Καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶδε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ· καὶ οὐδεὶς δέχεται τὴν μαρτυρίαν οὗτου.

33. Ὅστις δεχθῆ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ, ἐπεσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀληθής.

34. Διότι ἐκεῖνος τὸν ὅποιον ἀπέστειλεν ὁ Θεός, τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· ἐπειδὴ ὁ Θεός δὲν δίδει εἰς αὐτὸν τὸ Πνεῦμα με μέτρον.

35. Ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱὸν, καὶ πάντα ἔδωκεν εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

36. Ὅστις πιστεύει εἰς τὸν Υἱὸν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὅστις ὅμως ἀπειθεῖ εἰς τὸν Υἱὸν, δὲν θέλει ἰδεῖ ζωὴν, ἀλλ' ἡ ἐργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπάνω αὐτοῦ.

ΚΕΦ. δ'. 4.

ΚΑΘΩΣ λοιπὸν ἔμαθεν ὁ Κύριος, ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι ὁ Ἰησοῦς πλειοτέρους μαθητὰς κάμνει καὶ σαπτίζει παρὰ ὁ Ἰωάννης,

Κιέλι.

28. Γιούθεται βέτε με γίνι μαρτύρε, κὲ θάτζε· σὲ νούχε γιάμ οὔνε Κρίστι, πὸ γιάμ ἰ δεροφούαρε τὲ ὄκοῖγ περπάρα τίγ.

29. Αὐ κὲ κὰ νούσενε, δέντερο ἔ· ὅτε· μὰ μίκου ἰ δέντεροτ κὲ ρὶ μπὲ χέμπε πέρ τὲ διφιούαρε ἀτίγ, μπού· ὅετε με φεζίμ πέρ ζε τὲ δέντεροτ· κοῖγ· ἀδὰ φεζίμι ἔμ ἔστ' ἰ σόσουρε.

30. Αὐ δούχαετὲ τὲ ρίτετε, ἐθ· νε τὲ οὔνεμ.

31. Αὐ κὲ βγιέν λιάρταζιτ, ἔ· ὅτε σίπερ μπὶ φίθ· τὲ τγιέρετε· ἔ αὐ κὲ βγιέν γκὰ δέου, ἔ· ὅτ' ἰ δέουτ, ἐγκὰ τὲ δέουτ κουβεντόν· αὐ κὲ βγιέν γκὰ Κιέλι, ἔ· ὅτε σίπερ μπὶ φίθ· τὲ τγιέρετε.

32. Ε· ἀτὲ κὲ κὰ πάρε, ἐ κὰ δι· φιούαρε· ἀτὲ μαρτυρί· ἔ ντονιέ νού· κὲ ἔπ πέσε ντὲ μαρτυρὶ τὲ τίγ.

33. Αὐ κὲ πεσὸν μαρτυρίν' ἐτίγ, δεροτόν, κὲ Περντία ἔ· ὅτ' ἔ βερτέτε.

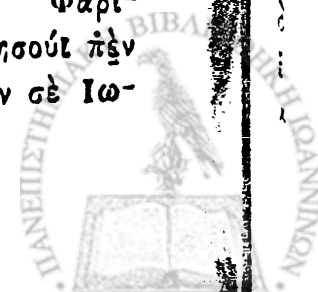
34. Σὲ φὲ αὐ κὲ οὐ δεροφούα γκὰ Περντία, φγιάλετ' ἔ Περντίσε θότε· σὲ φὲ Περντία νούχε γιά ἔπ Σπίρτινε με μέρε.

35. Πάπὰ ἔ δὸ τὲ πέρρε, ἐ γιά δὰ φίθ· πούνερατὲ ντὲ δόρρε τὲ τίγ.

36. Αὐ κὲ πεσὸν ντὲ ἰ πέρρε κὰ γέτε τὲ πὰ σόσουρε, μὰ κοῦσ νούχε ἔπ πέσε μπὲ τὲ πέρρε, δὸ τὲ μὸς ὄ· ὄχε γέτε, πὸ οὔρβι ἔ Περντίσε μπέ· τετε μ· πὶ τὲ.

Κρίε Ἐκάτερετ. δ'. 4.

Ε σὶ κουπετόκ Ζότι σὲ Φαρι· σείγτε χίσνε διφούαρε κὲ Ἰησοῦ πέν με σούμεε μαθητὶ ἔ παφζόν σὲ Ἰω· ἀννη,

2. (Ἄν καὶ ὁ Ἰησοῦς αὐτὸς δὲν ἐθάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.)

3. Ἀρῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

4. Ἐπρεπε δὲ νὰ περάσῃ διὰ τῆς Σαμαρείας.

5. Ἐρχεται λοιπὸν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Σιχάρ, πλησίον τοῦ ἀγροῦ τὸν ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Ἰακώβ εἰς τὸν Ἰωσήφ τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

6. Ἦτο δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὀδοπορίας ἐκάθητο οὕτως εἰς τὴν πηγὴν. Ὥρα ἦτο περίπου ἕκτη.

7. Ἐρχεται γυνὴ τις ἐκ τῆς Σαμαρείας διὰ νὰ ἀντλήσῃ ὕδωρ. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Δός μοι νὰ πῖω.

8. Διότι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶχον θπάγει εἰς τὴν πόλιν, διὰ νὰ ἀγοράσωσι τροφάς.

9. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ ἢ Σαμαρείτις, Πῶς σὺ, Ἰουδαῖος ὢν, ζητεῖς νὰ πῖης παρ' ἐμοῦ ἥτις εἶμαι γυνὴ Σαμαρείτις; Διότι δὲν συγχωνοῦσιν οἱ Ἰουδαῖοι μὲ τὸν Σαμαρείτας.

10. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Ἐάν ἤξευρες τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς εἶναι ὁ λέγων σοι, Δός μοι νὰ πῖω. σὺ ἠθέλεις ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἠθέλε σοὶ δώσει ὕδωρ ζῶν.

11. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, οὔτε ἀντλημὰ ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ εἶναι βαθύ· πῶθεν λοιπὸν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν;

12. Μήπως οὐ εἶσαι μεγαλύτερος τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὅστις ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἔπιεν ἐξ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ;

13. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε

2. (Ντόκιε σὲ Ἰησοῦ νούχε παφεζὸν βέτε, πὸ μαθητίτ' ἐτίγ.)

3. Εἰλιὰ Ἰουδαίενε, ἐθάτε πάφενε ντὲ Γαλιλαίε.

4. Εἰ κὲ χρία τὲ ὄκοντε αἰ ντὲ πὲρ Σαμαρί.

5. Βοδι ἀδὰ ντὲ κιουτὲτ τὲ Σαμαρίσε, κὲ θούχαετὲ Σιχάρ, ἄφερ βέντιτ κὲ πικτ δένε Ἰακώβη κίβριτ σε τίγ Ἰωσήφητ.

6. Εἰ ἀτγὲ κὲ πούζι ἰ Ἰακώβιτ· ντένι δὰ Ἰησοῦ σὶ κὲ λιόδουρε γκὰ οὔδα ἀτγὲ ντὲ πούζ· ἐ σαγάτι κὲ γγέρα μ.πὲ φιάστὲ.

7. Βγιέν νιῆ φρούα γκὰ Σαμαρία πὲρ τὲ ντζγιέρε οὔγε, ἐ Ἰησοῦ ἰ ὅτ' ἀτάιγ· νέμε τὲ πῖ.

8. Σὲ ψὲ μαθητίτ' ἐτίγ πάνε θάτουρε ντὲ κιουτὲτ, πὲρ τὲ πλέρε τὲ γκρένα.

9. Εἰ ὅτ' ἀτίγ φρούαγια Σαμαρίτε, κίῶ κερκὸν τι κὲ γὲ τζιφούτ οὔγε πρέιγ μέγε κὲ γιάμ φρούα Σαμαρίτε; σὲ τζιφούτὲ νούχε νακατόσενε μὲ Σαμαρίτ.

10. Εἰ γιὸν περφέικ Ἰησοῦ, ἐ ἰ ὅτ' ἀσάιγ· τὲ νούχε τι δουρετίν' ἐ Περντίσε, ἐ δὲ τζίλι ἔστ' αἰ κὲ τὲ θότὲ τί, νέμε τὲ πῖ, τι δέσε τι κερκόγε ἀτίγ, ἐ αἰ δέσ τὲ τὲ ἴπ τι οὔγε τὲ φιάξ.

11. ἰ ὅτ' ἀτίγ φρούαγια· Ζότ, τι κουβὰ ὄκὲ, ἐ δὲ πούζι ἔστ' ἰ ὀέλε· γκὰ ἐ κὲ οὔγετ' ἐ φιάξ;

12. Μὸς γὲ τί μὶ μὰδ γκὰ γιάτι ἴνε Ἰακώβι, κὲ νὰ δὰ νέβετ κετὲ πούζ, ἐ δὲ αἰ γκὰ κούιγ πίου, ἐ δὲ δγιέλμετ' ἐτίγ, ἐ δὲ παφετὶ ἐτίγ;

13. Γιὸν περφέιτκ Ἰησοῦ, ἐ ἰ ὀὰ

πρὸς αὐτήν, Πᾶς ὅστις πίνει ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, θέλει διψῆσαι πάλιν,

14. Ὅστις ὁμῶς πίνη ἐκ τοῦ ὕδατος τὸ ὁποῖον ἐγὼ θέλω δώσει εἰς αὐτὸν, δὲν θέλει διψῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖον θέλω δώσει εἰς αὐτὸν θέλει γείνει ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀναβλύζοντος εἰς ζωῶν αἰώνιον.

15. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή. Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, διὰ νὰ μὴ διψῶ, μηδὲ νὰ ἐρχωμαι ἐδῶ νὰ ἀντλῶ.

16. Λέγει πρὸς αὐτήν ὁ Ἰησοῦς, Ἵπαγε κάλεσον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθὲ ἐδῶ.

17. Ἀπεκρίθη ἡ γυνή καὶ εἶπε Δὲν ἔχω ἄνδρα. Λέγει πρὸς αὐτήν ὁ Ἰησοῦς, Καλῶς εἶπας, ὅτι δὲν ἔχω ἄνδρα·

18. Διότι πέντε ἄνδρες ἔλαβες, καὶ ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἔχεις τώρα, δὲν εἶναι ἀνὴρ σου· τοῦτο ἀληθὲς εἶπας.

19. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή, Κύριε, βλέπω ὅτι σὺ εἶσαι προφήτης.

20. Οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς τοῦτο τὸ ὄρος προσηκύνησαν· καὶ σεῖς λέγετε ὅτι ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις εἶναι ὁ τόπος, ὅπου πρέπει νὰ προσκυνῶμεν.

21. Λέγει πρὸς αὐτήν ὁ Ἰησοῦς, Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἐρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε εἰς τὸ ὄρος τοῦτο, οὔτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα θελετε προσκυνῆσαι τὸν Πατέρα.

22. Σεῖς προσκυνεῖτε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ἐξεύρετε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξεύρομεν· διότι ἡ σωτηρία εἶναι ἐκ τῶν Ἰουδαίων.

23. Πλὴν ἐρχεται ὥρα, καὶ ἤδη εἶναι, ἕτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ θέλουσιν προσκυνῆσαι τὸν Πατέρα ἐν

ἀσπίγ· τζ(ι) δὲ πὶ γκα κετὰ οὔγε, πὰ δὲ τί βίγε ετ.

14 Μὰ τζ(ι) δὲ κὲ τὲ πίγε γκα ἀτὰ οὔγε κὲ τί ἀπ οὔνε ἀτιγ, δὲ τὲ μὸς κέτε ετ ντὲ γέτε τὲ πὰ σόσουρε· πὸ οὔγετε κὲ δὲ τὸ ἀπ οὔνε ἀτιγ, δὲ τὲ πένετε ντὲ αἰ ργιέδεγε ντὲ γέτε τὲ πὰ σόσουρε.

15. Ἰ θὲτ' ἀτιγ φρούαγια· Ζὲτ, νέ- με μούα κὲ τὰ οὔγε κέτε μὸς μὲ βίγε ετ, ἐ τὲ μὸς βίγ κετου τὲ ντζιερ οὔγε.

16. Ἰ θὲτ' ἀσάγ Ἰησοῦτ' χάιγδε, θύρρι πούρριτ σιτ, ἐ ἔγια κετου.

17. Οὐ πέρφιτ' κ φρούαγια ἐ θὰ, νούκὲ κάμ πούρρε· ἰ θὲτ' ἀσάγ Ἰη- σοῦτ'· μίρρε θὲ, σὲ νούκὲ κάμ πούρρε.

18. Σὲ ψὲ πέσε πούρρα πάτε, ἐ νταστὶ ἀτὲ κὲ κὲ, νούκ' εἴτε πούρρι ετ· κετὲ βερτέτ ἐ θὲ.

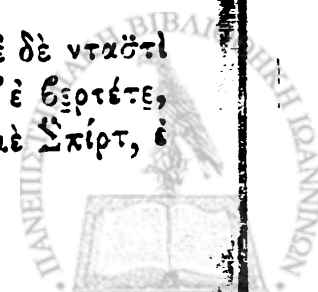
19. Ἰ θὲτ' ἀτιγ φρούαγια, Ζὲτ, ὄχ κὲ προφῆτ γέ τί.

20. Παπαλάρετε τάνε ντὲ κετὲ μάλλ οὐ φάλλε, ἐ γιούβετ θει κὲ ντὲ Ἱερουσαλιμ εἴτε βέντι κὲ δούχατε τὲ φάλεμι.

21. Ἰ θὲτ' ἀσάγ Ἰησοῦτ', ὦ φρούα, κεσόμε, σὲ βγιέν κόχε κὲ ἄς μπὲ κετὲ μάλ, ἄς ντὲ Ἱερουσαλιμ δὲ τὲ φάλλι παπάτ.

22. Γιούβετ λεβδόνη ἀτὲ κὲ νούκε δίγι, νέβετ λεβδόγεμμε ἀτὲ κὲ δίμε, σὲ σπιτίμι εἴτε γκα τζιφούτε.

23. Πὸ βγιέν κόχε, ἐ δὲ νταστὶ εἴτε, κὲ ἀχιέρε λεβδόρετ' ἐ βερτέτε, δὲ τὲ λεβδόγενε παπάνε μὲ Σπίρτ, ἐ

πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· διότι ὁ Πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν.

24. Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα· καὶ οἱ προσκυνοῦντες αὐτόν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ πρέπει νὰ προσκυνῶσι.

25. Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ. Ἐξεύρω ὅτι ἔρχεται ὁ Μεσσίας, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, θέλει ἀναγγεῖλαι εἰς ἡμᾶς πάντα.

26. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς. Ἐγὼ εἶμαι, ὁ λαλῶν σοι.

27. Καὶ ἐπάνω εἰς τοῦτο ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι ἐλάλει μετὰ γυναικός· οὐδεὶς ὁμῶς εἶπε, Τί ζητεῖς; ἢ, Τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς;

28. Ἀφῆκε λοιπὸν ἡ γυνὴ τὴν ὑδρίαν αὐτῆς, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἀνθρώπους,

29. Ἐλθετε νὰ ἴδῃτε ἄνθρωπον, ὅστις μοὶ εἶπε πάντα ὅσα ἔγραψα· μήπως οὗτος εἶναι ὁ Χριστός;

30. Ἐξῆλθον λοιπὸν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

31. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ οἱ μαθηταὶ παρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες. 'Ραββί, φάγε.

32. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐγὼ ἔχω φαγητόν νὰ φάγω τὸ ὅποιον σεῖς δὲν ἐξεύρετε.

33. Ἐλέγον λοιπὸν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, Μήπως τις ἔφερε πρὸς αὐτόν νὰ φάγῃ;

34. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Τὸ ἐμὸν φαγητὸν εἶναι νὰ πράττω τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργον αὐτοῦ.

35. Δὲν λέγετε σεῖς, ὅτι τέσσαρες μῆνες εἶναι ἔτι, καὶ ὁ Θερισμὸς ἔρχεται; Ἴδού, σᾶς λέγω, ὑψώσατε τοὺς ὀφθαλμοὺς σας, καὶ ἴδέτε τὰ χωράφια,

μὲ τὲ βερτέτε· σὲ ψὲ παπαὶ τὲ τίλε κερκὸν ἀτὰ κὲ λεβδόγενε ἀτέ.

24. Περντία ἔσῃτε Σπίρτ, ἐ ἀτὰ κὲ ἐ λεβδόγενε ἀτέ, δούχαετὲ τὰ λεβδόγενε μὲ Σπίρτ, ἐ μὲ τὲ βερτέτε.

25. Ἰ θότ' ἀτιγ φρούαγια· ἐ δὶ κὲ ὀγιέν Μεσία κὲ θούχαετὲ Κρίστ' κοῖρ, τὲ βίγε ἀί, δὸ τὲ νὰ ἰ δεφτόγε νέβετ τὲ φίθα.

26. Ἰ θότ' ἀσάιγ Ἰησοῦί, οὔνε γιάμ κὲ κουβεντόιγ μὲ τί·

27. Ἐ μπι κὲτὲ φγιαλλε ἔρδε μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ οὐ ζγιουδίτνε κὲ κουβεντόν μὲ νιὲ φρούα· πὸ ντουιὲ σὶ θά, τζκερκὸν, ἀ τζκουβεντόν μὲ ἀτέ;

28. Μὰ φρούαγια λιὰ στάμνεν' ἐσάιγ, ἐ βάτε ντὲ κιουτέτ, ἐ οὐ θότε νιέρεζετ,

29. "Ἐγιανι, τὲ σίχνι νιὲ νιερί κὲ μὲ θά μούα σὰ πούνερα πάτζε κέβρε, μὸς ἔσῃτε θάλε κούιγ Κρίστι;

30. Δούαλε δὰ γκά κιουτέτι, ἐ βίγνε τὲ ἀί.

31. Ἐ ντὲ μὲς τὲ κετοῦρε, ἰ λιούτειγν' ἀτιγ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ ἰ θόσνε, δασκάλ, γὰ πάκεζε πούλε.

32. Ἐ δὲ ἀί οὐ θά ἀτοῦρε· οὔνε κάμ νιὲ φέλε τὲ χά, κὲ γιούβετ νοῦκ ἐ δίνι.

33. Ἐ μαθητίτε θόσνε νιέρι μὲ γιάτερινε· μὸς ἰ προῦ θάλε νιερί ἀτιγ πέρ τὲ γκρένε;

34. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦί, τὲ γκρένετε τιμ ἔσῃτε, κὲ τὲ κέιγ θελίμεν' ἐ ἀτιγ κὲ μὲ κὰ δεφτούαρε, ἐ τί τελιόσ ἀτιγ πούνενε.

35. Νούκὲ θόί γιούβετ, σὲ πάς κάτερ μούαγετ βγιέν τὲ κόρβετε; γιά, κὲ οὐθὸμ γιούβετ, γκρίγι σίτς τούαγ, ἐ βίρι ρὲ φούσερατε, κὲ οὐ

ὅτι εἶναι ἤδη λευκά πρὸς θερισμόν.

36. Καὶ ὁ θερίζων λαμβάνει μισθόν, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον· διὰ τὴν χάριν ἡμοῦ καὶ ὁ σπείρων καὶ ὁ θερίζων.

37. Διότι κατὰ τοῦτο ἀληθεύει ὁ λόγος, ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων.

38. Ἐγὼ σᾶς ἀπέστειλα νὰ θερίζητε ἐκεῖνο εἰς τὸ ὅποιον σεῖς δὲν ἐκοπιάσατε· ἄλλοι ἐκοπίασαν, καὶ σεῖς εἰσῆλθετε εἰς τὸν κόπον αὐτῶν.

39. Ἐξ ἐκείνης δὲ τῆς πόλεως πολλοὶ τῶν Σαμαρειτῶν ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναίκης μαρτυρούσης, ὅτι μοὶ εἶπε πάντα ὅσα ἔπραξα.

40. Καθὼς λοιπὸν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, παρεκάλουν αὐτὸν νὰ μείνῃ παρ' αὐτοῖς. Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας.

41. Καὶ πολλοὶ πλείοτεροι ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ.

42. Καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ἔλεγον, ὅτι δὲν πιστεύομεν πλέον διὰ τὸν λόγον σου· ἐπειδὴ ἡμεῖς ἤκούσαμεν, καὶ γνωρίζομεν ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

43. Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

44. Διότι αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν, ὅτι προφήτης ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ δὲν ἔχει τιμὴν.

45. Ὅτε λοιπὸν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέχθησαν αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, ἰδόντες πάντα ὅσα ἔκαμεν ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τὴν ἑορτὴν· διότι καὶ αὐτοὶ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν.

ζῆλός τε νταστὶ πέρ τε κούαρτουρε.

36. Ε δὲ αὐτὸς κούαρρ μέρ πάφενε, ἔ μπεγέδ κόχε πέρ γέτε τε πὰ σούρε· ἔ τε φεζόνενε πάσχε αὐτὸς κέ μπιγίελ, ἔ δὲ αὐτὸς κούαρρ.

37. Σὲ ψὲ μτὲ λετὲ δέλλ ἔ βερτέτε φγιαλία κέ θότε· σὲ τγιατέρ εἴστ' αὐτὸς κέ μπιγίελ, ἔ τγιατέρ αὐτὸς κέ κούαρρ.

38. Οὔνε οὐ δερφόβα γιούβετ τε κούαρρνε αὐτὸς κέ νούχε κένη γιούβετ πουνούαρε μπε τὲ τε τγιέρε οὐ μουντούανε, ἔ γιούβετ χίτε ντὲ μουντίμ τε τούρε.

39. Ε γκά αὐτὸς κίουτὲτ σούμε πεσούανε ντὲ αὐτὸς γκά Σαμαρίτε πέρ φγιαλε τε φρούασε, κέ θού, σὲ μὲ θὰ φίθ· σὰ πάτ·ζε πέρρε.

40. Ε σὶ ἔρδε δὰ Σαμαρίτε τεκ αὐτὸς, ἔ λιούτεσιν' αὐτὸς κέ τε κεντρὸν μπὰ τὰ, ἔ μπέτι αὐτὸς δι δίτ.

41. Ε μὲ σούμε πεσούανε μπε τε γκά φγιαλία εἰίγ.

42. Ε ἰ θούνε φρούασε, νάβρετ νούχε πεσόγεμε μὲ γκά φγιαλία γιότε, σὲ νέβετ θέτε δι·φιοῦαμ, ἔ δὲ πάμ, σὲ κούτγ εἴστ'ε μὲ τε βερτέτε αὐτὸς κέ λεφτερός πότενε, Κρίστι.

43. Ε πὰς σὲ δι δίτετ δόλι αὐτέγε, ἔ βάτε ντὲ Γαλιλαίε.

44. Σὲ βέτ' αὐτὸς Ἰησοῦτ βεζχιώση, κέ προφήτ ντὲ θέντ τε τὶγ νούχε κὰ ντέρ.

45. Ε σὶ ἔρδι ντὲ Γαλιλαίε, ἔ πρίτν' αὐτὸς Γαλιλαίιγτε, αὐτὰ πάντε πάρε φίθ' αὐτὸς κέ πέρρε ντὲ Ἱερουσαλίμ ντὲ δίτε τε σὲ κρέμπτεσε· σὲ ψὲ ἔ δὲ αὐτὰ πάνε βάτουρε ντὲ τε κρέμπτε.

46. Ἦλθε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἔκαμε τὸ ὕδωρ οἴνου. Καὶ ἦτό τις βασιλικὸς ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ὁ υἱὸς κἀθέλει ἐν Καπερναοῦμ.

47. Οὗτος ἀκούσας ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὑπῆγε πρὸς αὐτόν, καὶ παρεκάλει αὐτόν νὰ καταβῆ καὶ νὰ ἰατρευθῇ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· διότι ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

48. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν, Ἐὰν δὲν ἴδῃτε σημεῖα καὶ τέρατα, δὲν θέλετε πιστεῦσαι.

49. Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ βασιλικὸς, Κύριε, κατάβα πρὶν ἀποθάνῃ τὸ παιδίον μου.

50. Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἰταγε, ὁ υἱὸς ζῆ. Καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν λόγον τὸν ὁποῖον εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνεχώρει.

51. Ἐνῶ δὲ οὗτος ἤδη κατέβαινον, ἀπήντησαν αὐτόν οἱ δούλοι αὐτοῦ, καὶ ἀπήγγειλαν, λέγοντες, Ὅτι ὁ υἱὸς σου ζῆ.

52. Πρώτητε λοιπὸν αὐτοῦς τὴν ὥραν καθ' ἣν ἔγεινε καλῆτερα· καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ὅτι χθὲς τὴν ἐβδόμην ὥραν ἀφῆκεν αὐτόν ὁ πυρετός.

53. Ἐνόησε λοιπὸν ὁ πατήρ ὅτι ἔγεινε τοῦτο καθ' ἐκείνην ὥραν, καθ' ἣν ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν, Ὅτι ὁ υἱὸς σου ζῆ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ὅλη οἰκία αὐτοῦ.

54. Τοῦτο πάλιν δεύτερον θαῦμα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἦλθεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

46. Ερδι δὰ Ἰησοῦι περσερι ντε Κανὰ τε Γαλιλαίεσε, ἀτγέ κέ πέρρι οὔγετε βέρρε· ἐ κέ ντε νιερί ἰμπρέτιτ, κέ κίτθ δγιάλεν' ἐτιγ σεμούρε ντε Καπερναοῦμ.

47. Κούιγ σὶ διφιόι τε θόονε κέ Ἰησοῦι πάτ ἄρδουρε γκά Ἰουδαία ντε Γαλιλαίε. βάτε ντε ἀί, ἐ ἰλιούτειγ ἀτιγ, κέ τε βιγ τε ὑερὸν τε πέρρι' ἐτιγ, κέ κέ περ τε ἐδέκουρε.

48. Ε δὲ Ἰησοῦι ἰθότ' ἀτιγ, γιου ντε μὸς πάφτιζ· θαύμερα ἐ τζιουδία, νούκε κεσόνι.

49. Ἰ θότ' ἀτιγ νιερίου ἰμπρέτιτ, Ζότ, ἔγιε πὰ ἐδέκουρε δὲ δγιάλι ἰμ.

50. Ἰ θότ' ἀτιγ Ἰησοῦι, χάιγδε, πέρρι ἰτ ρόν· ἐ δὰ κέσε νιερίου μπέ φγιάλε, κέ ἰ θὰ ἀτιγ Ἰησοῦι, ἐ βάτε.

51. Ε κούρ κέ ἄφερ ὕτεπίσε, οὐ πόικνε μὲ τε κοπίγτ' ἐτιγ' ἐ ἰ θάνε. κέ πέρρι ἰτ ρόν.

52. Ε ἰ πιέτι ἀτὰ ντετζ κόχε νίσι. τε πένειγ μὲ μίρρε· ἐ ἰ θάν' ἀτιγ κέ δγιέθινε μπέ ὄτάτε σαχὰτ ἐ λιὰ ἀτέ ἔθεα.

53. Ε κουπετόι γιάτι κέ ἀγιὸ κέ ἐτίλια κόχε κέ ἰ θὰ ἀτιγ Ἰησοῦι, Σε πέρρι ἰτ ρόν, ἐ κεσόνι ἀί ἐ δὲ φίθε ὕτεπία ἐτιγ.

54. Κεγιὸ κέ θαύμε ἐδίτε κέ πέρρι Ἰησοῦι περσερι σὶ οὐ κήε γκά Ἰουδαία ντε Γαλιλαίε.

ΚΕΦ. ε'. 5.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἦτο ἑρπητὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱερουσόλυμα.

2. Εἶναι δὲ ἐν ταῖς Ἱερουσόλυμας πλῆσιον τῆς προβατικῆς πόλης κολυμβήθρα, ἣ ἐπονομαζομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδα, ἔχουσα πέντε στοάς.

3. Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ζηρῶν, οἵτινες περιέμενον τὴν κίνησιν τοῦ ὕδατος.

4. Διότι ἄγγελος κατέβαινε κατὰ καιρὸν εἰς τὴν κολυμβήθραν, καὶ ἐτάραττε τὸ ὕδωρ· ὅστις λοιπὸν εἰσῆρχετο πρῶτος μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ἐγένετο ὑγιής ἀπὸ ὁποιαυδήποτε νόσον ἔπασχεν.

5. Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπός τις τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη πάσχων ἀσθενειαν.

6. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ ἐξεύρων ὅτι πολὺν ἤδη καιρὸν πάσχει, λέγει πρὸς αὐτόν. Θέλεις νὰ γείνης ὑγιής;

7. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ ἀσθενῶν, Κύριε, ἄνθρωπον δὲν ἔχω, διὰ νὰ με βάλῃ εἰς τὴν κολυμβήθραν, ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ· ἐνῶ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει.

8. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγέρθητι, σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει.

9. Καὶ εὐθὺς ἔγεινεν ὁ ἄνθρωπος ὑγιής, καὶ ἐσήκωσε τὸν κράββατον αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει. Ἦτο δὲ σάββατον ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

10. Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς τὸν τεθεραπευμένον, Σάββατον εἶναι· δὲν σοὶ εἶναι συγχωρημένον

Κρίε Επέσεσς, ε'. 5.

Επὶ πᾶς ζετούρε καὶ ἐκρέμπτε ἐ τζιφούτετ, ἐ Ιησοῦί θάτε ντὲ Ἱερουσαλίμ.

2. Ε ἀτγὲ ντὲ Ἱερουσαλίμ ἔστε κολυμβήθρῃ ἐ πῖσζατ ἄφερ ντὲ δέρρῃ τὲ δέλεθετ, καὶ θούχαετῃ τζιφουτερίστ Βηθεσδά· καγιό κα πέστῃ κουπέρα.

3. Εμπὰ τὸ δέρφειγ τούρμ' ἐμάδε τὲ σεμούρρῃ, τὲ δέρπερετ, τὲ τζιάλεθετ, τὲ μπατγτουρετ, καὶ πρίστε τὲ λιούαν' οὔγετῃ.

4. Σε ψὲ Ἑγγέλι ζήριτ μπὲ νιὲ κόχε ντὲ κολυμβήθρῃ, ἐ νακατὸς οὔγετῃ. ἐ τζίλι δὲ καὶ τὲ ζήριτ ἰ πάρι μπὲ τὲ πας τὲ νακατόσουριτ σὲ οὔγιτ, ὀερόνετγ γκά τζδὲ σεμούντε καὶ τὲ καὶ μπατγτουρε.

5. Ε ἀτγὲ καὶ νιὲ νιερὲ καὶ ζιῶ σκούαρῃ τριδγέτ' ἐ τέτεθ βγιέτ ντὲ σεμούντε τὲ τλγ.

6. Ε Ιησοῦί σὶ ἐ πὰ κατῃ καὶ δέρφειγ, ἐ σὶ ἐ νόχου καὶ ζιῶ σούμε κόχε, ἰ θότ' ἀτιγ' δὲ τὲ σερόνετς;

7. Γιού περφέιγκ ἀτιγ ἰ σεμούρι, Ζότ, νούχε κάμ νιερὲ καὶ τὲ με χέδγε ντὲ κολυμβήθρῃ κούρ τὲ νακατόσετῃ οὔγετῃ· σὲ ψὲ κούρ κιάσεμ οὔνε τγιατέρ ζήρετ με περπάρα γκά μέγε.

8. Ἰ θότ' ἀτιγ Ιησοῦί γκρέου, ἐ μερ ὀτράτνῃ τέντ, ἐ χάιγδε.

9. Ε ἄτε τζάστ οὐ καὶ ἰ ὀεντόσε νιερίου, ἐ γκρίγτι ὀτράτθιν' ἐτιγ, ἐ ἐτζέν' ἐ ἀγιό διτῃ ἴσιε ἐ Σιτούνε.

10. Ἐ ἀντάιγ ἰ θόσνε τζιφούτε νιερίουτ καὶ οὐ σερόσα· ἔστ' ἐ σετούνε, ἐ νούκ' ἔστῃ ντεγιέρῃ καὶ τὲ γκρέτς

νά σηκώσης τὸν κράββατον.

11. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἰατρεύσας με, ἐκεῖνος μοι εἶπε, Σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει.

12. Ἠρώτησαν λοιπὸν αὐτόν, Τίς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὅστις σοὶ εἶπε, Σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει;

13. Ὁ δὲ ἰατρευθεὶς δὲν ἤξευρε τίς εἶναι· διότι ὁ Ἰησοῦς ὑπεξήλθεν, ἐπειδὴ ἦτο ὄχλος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ.

14. Μετὰ ταῦτα εὕρισκε αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἰδοὺ, ἔγεινες ὑγιής, μηκέτι ἀμάρτανε, διὰ νὰ μὴ σοὶ γείνη τι χειρότερον.

15. Ὑπῆγε λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγγειλε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ ἰατρεύσας αὐτόν.

16. Καὶ διὰ τοῦτο κατέτρεχον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτησαν νὰ θανατώσωσιν αὐτόν, διότι ἔκαμνε ταῦτα ἐν σαββάτῳ.

17. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Ὁ Πατὴρ μου ἐργάζεται ἕως τῶρα, καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι.

18. Διὰ τοῦτο λοιπὸν μᾶλλον ἐζήτησαν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ θανατώσωσιν αὐτόν, διότι οὐχὶ μόνον παρέβαινε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἑαυτοῦ ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον μὲ τὸν Θεὸν κάμνων ἑαυτόν.

19. Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς. Ἀληθῶς ἀληθῶς σὰς λέγω, Δὲν δύναται ὁ Υἱὸς νὰ πράττῃ οὐδὲν ἄφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν δὲν βλέπῃ τὸν πατέρα πράττοντα τοῦτο· ἐπειδὴ ὅσα ἐκεῖνος πράττῃ, ταῦτα καὶ ὁ Υἱὸς πράττει ὁμοίως.

20. Διότι ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ δεικνύει εἰς αὐτόν πάντα ὅσα αὐτὸς πράττει· καὶ μεγαλύτερα

ἔστράτηνε.

11. Εἰ αἱ γιοὺ πᾶρφέϊνκ ἀτουρε· αἱ κῆ μῆ ἔερὸί μουα, οἱ μῆ θὰ μουα γκρὲ ἔστράτηνε τῆντ, ἐ χαῖγδε.

12. Εἰ πιέτνε δὰ ἀτέ, τζίλι ἔσττε κούιγ ἡιερί κῆ τῆ θὰ τίγ, γκρὲ ἔστρ-
τνε τῆντ, ἐ ἔτζε;

13. Εἰ ἡιερίου κῆ οὐ ἔερὸύα, νοὺκ' ἐδίγ τζίλι ἴσ' σὲ ψῆ Ἰησοῦι κῆ στρεμέ-
γγουρε γκὰ τούρμα κῆ κῆ μπὰ τῆ βέντ.

14. Πασαντάιγ ἐ φέν ἀτέ Ἰησοῦι ντῆ ἱερὸ, ἐ ἰ θὸτ' ἀτίγ· θεῖστρὸ, οὐ ἔερὸθε· μὸς πῆτζ μῆ φάγε, κῆ τῆ μὸς τῆ τῆ βίγῃ ντοῦκῆ τγιατέρ μῆ ἐ κέικε.

15. Εἰ ἡιερίου θάτε, ἐ οὐ ῥεφέου τζιφούτετ, σὲ Ἰησοῦι ἔσττε αἱ κῆ ἐ ἔερὸί ἀτέ.

16. Πρὰ ἀντάιγ ἔ ντίκνε Ἰησοῦνε τζιφούτε, ἐ κερκοῖγνε τὰ θρίσνε ἀτέ, σὲ ψῆ πῆν κῆτὸ τῆ Σῆτῶνε.

17. Εἰ Ἰησοῦι οὐ πᾶρφέϊνκ ἀτουρε· Ἰακὰί ἴμ. γγέρα μ.πῆ σὸτ πουνόν, ἐ δὲ οὔνε πουνόιγ.

18. Πρὰ ἀντάιγ κερκοῖγνε τζιφού-
τε μῆ τέπερ τὰ θρίσνε ἀτέ, σὲ ψῆ νοῦκῆ πρίσ θέτεμε τῆ Σῆτῶνε, πὸ θὸσ μῆ τέπερε πακὰ τῆ τίγνε Περ-
ντίνε, ἐ πῆν θέτεχενε πάρα μῆ Περ-
ντίνε.

19. Οὐ πᾶρφέϊνκ δὰ Ἰησοῦι, ἐ οὐ θὸτ' ἀτουρε· θερτέτ, θερτέτ οὐ θὸμ γιούβετ· νοῦκῆ μουντ ἰ πῆρρι τῆ πῆγῃ ντοῦκῆ πούνε θετίουτ, ντῆ μὸς πάφτε παπάνε τῆ πῆγῆ σὲ ψῆ ἀτὸ κῆ πῆν πακὰί, ἀστου ἐ δὲ ἰ πῆρρι κῆτὸ πῆν.

20. Σὲ ψῆ πακὰί ἐ δὸ τῆ πῆρρε, ἐ φίθ' ἀτὸ κῆ πῆν αἱ, γὰ δεφτὸν ἀ-
τίγ, ἐ δὲ μῆ τῆ μεδὰ πούνερα· δὸ τῆ.

τούτων ἔργα θέλει δείξει εἰς αὐτόν, διὰ τὰ θαυμάζετε σεις.

21. Ἐπειδὴ καθὼς ὁ Πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς οὐστὶνας θέλει ζωοποιεῖ.

22. Ἐπειδὴ οὐδὲ κρίνει ὁ Πατὴρ οὐδένα, ἀλλ' εἰς τὸν Υἱὸν ἔδωκε πᾶσαν τὴν κρίσιν·

23. Διὰ τὰ τιμῶσι πάντες τὸν Υἱὸν, καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱὸν, δὲν τιμᾷ τὸν Πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν.

24. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ὁ ἀκούων τὸν λόγον μου, καὶ πιστεύων εἰς τὸν πέμψαντά με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν δὲν ἔρχεται, ἀλλὰ μετέβη ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

25. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ ἤδη εἶναι, ὅτε οἱ νεκροὶ θελοῦσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες θελοῦσι ζῆσαι.

26. Διότι καθὼς ὁ Πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ εἰς τὸν Υἱὸν τὰ ἔχη ζωὴν ἐν ἑαυτῷ·

27. Καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν εἰς αὐτόν τὰ κάμνη καὶ κρίσιν, διότι εἶναι Υἱὸς ἀνθρώπου.

28. Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· διότι ἔρχεται ὥρα, καθ' ἣν πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις θελοῦσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν αὐτοῦ·

29. Καὶ θελοῦσιν ἐξέλθει οἱ πράξαντες τὰ ἀγαθὰ εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ πράξαντες τὰ φαῦλα, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

30. Δὲν δύναμαι ἐγὼ τὰ κάμνω ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐδέν. Καθὼς ἀκούω, κρίνω· καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία

δεσφτόγε ἀτίγ, καὶ τὲ τζιουδίτενι γιούβετ.

21. Σὲ ψὲ σὶ κούντρε γγιαλ παπάι τὲ εδέκουριτε, ἐὶ γέντ τὲ ρόγενε, κεστού ἐ δὲ ἰ πέρρι πέν τὲ ρόγενε ἀτὰ καὶ δό.

22. Σὲ ψὲ παπάι νούχε Γιουκὸν ντοῖνε, πὸ φίθε Γιούικνε γιά κα δένε σὲ πέρριτ·

23. Καὶ τὲ ντερόγενε τὲ φίθε τὲ πέρρι, σὶ κούντρε ντερόγενε ἐ δὲ παπάνε· ἀτ καὶ νούχε ντερόν τὲ πέρρι, νούχε ντερόν παπάνε καὶ ἐ δερφόι ἀτέ.

24. Βερτέτ, βερτέτ οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ αἰ καὶ διφιδὸν φγιαλένε τιμε, ἐ πσοὸν ντὲ αἰ καὶ μὲ δερφόι μούα, κα γέτε τὲ πὰ σόσουρε, ἐ μπε Γιούιζ νούχε θγιέν, πὸ ἄκὸν γκα εδέξεγια μπε γέτε.

25. Βερτέτ, βερτέτ οὐ θὸμ γιούβετ, κα θγιέν κόχε, ἐ δὲ νταστί ἔσπε, κα κούρ τὲ διφιδόγενε τὲ εδέκουριτε ζέν' ἐ πέρριτ σὲ Περντίσε· ἐ ἀτὰ κα τὲ κένε διφιδούαρε δὲ τὲ ρόγενε.

26. Σὲ ψὲ σὶ κούντρε ἐ κα παπάι γέτενε μπε βέτεχε, κεστού γιά δὰ ἐ δὲ σὲ πέρριτ τὰ κατέ γέτενε μπε βέτεχε.

27. Εὶ δὰ οὐρδερ ἀτίγ τὲ πέγε ἐ δὲ Γιούιζ, σὶ πέρρι νιερίουτ κα ἔσπε.

28. Μὲς οὐ τζιουδίτενι μπε κατέ, σὲ θγιέν κόχε κούρ φίθ' ἀτὰ κα γιάνε ντὲ βάρρε δὲ τὲ διφιδόγενε ζέν' ἐτίγ.

29. Εὶ δὲ τὲ δάλλενε γιάσπε ἀτὰ κα κάνε πέρρι πούνερα τὲ μέρρα, τὲ γγιαλένε πέρ τὲ ρούαρε· ἐ ἀτὰ κα κάνε πέρρι τὲ κακίατε, τὲ γγιαλένε πέρ τὲ δεμετούαρε.

30. Νούχε μόντ οὐνε τὲ πέγι ντο-νιέ πούνε γκα βετίου· σὶ κούντρε διφιδόγ Γιουκόγ, ἐ Γιούκι ἴμ ἔστ' ἰ

εἶναι· διότι δὲν ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρός.

31. Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου δὲν εἶναι ἀληθής.

32. Ἄλλος εἶναι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ· καὶ ἐξεύρω ὅτι εἶναι ἀληθής ἡ μαρτυρία τὴν ὁποίαν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.

33. Σεῖς ἀπεστείλατε πρὸς τὸν Ἰωάννην, καὶ ἐμαρτύρησεν εἰς τὴν ἀλήθειαν.

34. Ἐγὼ δὲ παρὰ ἀνθρώπου δὲν λαμβάνω τὴν μαρτυρίαν· ἀλλὰ λέγω ταῦτα διὰ νὰ σωθῆτε σεῖς.

35. Ἐκεῖνος ἦτο ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φέγγων· καὶ σεῖς ἠθελήσατε, νὰ ἀγαλλιασθῆτε πρὸς ὦραν εἰς τὸ φῶς αὐτοῦ.

36. Ἀλλ' ἐγὼ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μεγαλητέραν τῆς τοῦ Ἰωάννου· διότι τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα μοὶ ἔδωκεν ὁ Πατὴρ διὰ νὰ τελειώσω αὐτὰ, αὐτὰ τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐγὼ πράττω, μαρτυροῦσι περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὁ Πατὴρ με ἀπέστειλε.

37. Καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ, αὐτὸς ἐμαρτύρησε περὶ ἐμοῦ. Οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἠκούσατε πώποτε, οὔτε ὄψιν αὐτοῦ εἶδετε.

38. Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ δὲν ἔχετε μένοντα ἐν ἑαυτοῖς· διότι σεῖς δὲν πιστεύετε εἰς τοῦτον, τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος ἀπέστειλε.

39. Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, διότι σεῖς νομίζετε ὅτι ἐν αὐταῖς ἔχετε ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἐκεῖνοι εἶναι αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ.

40. Πλὴν δὲν θέλετε νὰ ἔλθητε πρὸς ἐμὲ, διὰ νὰ ἔχητε ζωὴν.

Ἐρεῖγτε· σὲ ψὲ νοῦξὲ κερκίγ ἀτὲ κῆ· δούα οὔνε· πὸ ἀτὲ κῆ δὸ παπαῖ ἱμ· κῆ με δερφί μούα.

31. Ντέσττε οὔνε κῆ τ'ἀπ μαρτυρὲ πέρ βέτεχε τίμε· μαρτυρία ἱμε νοῦκ'· ἔστ' ἐ βερτέτε.

32. Τγιατέρε ἔστ' αἱ κῆ ἔπ μαρτυρὲ πέρ μούα, ἐ δὲ ἐ δι κῆ ἔσττε μαρτυρὲ ἐ βερτέτε ἀγιδ μαρτυρὲ κῆ ἔπ αἱ πέρ μούα.

33. Γιούβετ πάτε δερφούαρε τῆ πιέσετ' Ἰωάννε, ἐ αἱ δὰ μαρτυρὲ μπε τῆ βερτέτε.

34. Μὰ οὔνε νοῦξὲ μάρρ μαρτυρὲ γκα νιέ νιερί· πὸ κετὸ οὐ θὸμ, κῆ τῆ σόσενι γιούβετ.

35. Αἱ ἴστε λαμπάδα ἐδέζουρε κῆ φέζτε· ἐ γιούβετ δέσττε τῆ φεζό· νισττε πέρ πακ κόχε μπε δρίτε τῆ τίγ.

36. Πὸ οὔνε κάμ νιέ μαρτυρὲ, μπε τῆ μάδε σὲ τῆ Ἰωάννητ'· σὲ ψὲ πούνερατε κῆ με δὰ παπαῖ μούα τῆ τελειὸς ἀτὸ, πούνερα κῆ πείγ οὔνε βέτε, δεφτόγενε πέρ μούα, κῆ με κα δερφούαρε παπαῖ.

37. Ε δὲ παπαῖ, κῆ με κα δερφούαρε μούα, αἱ βέτε δὰ μαρτυρὲ πέρ μούα· ἐ γιούβετ ἄς γιὰ κίνη διφιού· ἀρρῆ ζέν' ἐτίγ κούρε, ἄς γιὰ κίνη· πάρρῆ φάκεν' ἐτίγ.

38. Ε φγιαλλεν' ἐτίγ νοῦκ' ἐ κίνη τῆ ντένιουρε μπε γιούβετ· σὲ ψὲ ἀτῆ· κῆ δερφί αἱ γιούβετ ντῆ αἱ νοῦξὲ πῶ· σόνι.

39. Χάγδενι, ἐ βίρρι ρὲ κάρτερα· τε, σὲ ψὲ γιούβετ θύι σὲ κίνη μπε τὸ γέτεν' ἐ πὰ σόσουρε· ἐ ἀτὸ γιάνε κῆ μαρτυρίσγενε πέρ μούα.

40. Ε νοῦξὲ δὸι τῆ κίνη τέκ μέγ· γε, κῆ τῆ κίνη γέτε.

41. Δόξαν παρά ανθρώπων δὲν λαμβάνω·

42. Ἀλλὰ σὺς ἐγνώρισα, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ δὲν ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.

43. Ἐγὼ ἦλθον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, καὶ δὲν μὲ δέχθησθε· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι ἑαυτοῦ, ἐκεῖνον θέλετε δεχθῆναι.

44. Πῶς δύνασθε εἶς νὰ πιστεύσῃτε, οἵτινες λαμβάνετε δόξαν ὃ εἶς παρά τοῦ ἄλλου, καὶ δὲν ζητεῖτε τὴν δόξαν τὴν παρά τοῦ μόνου Θεοῦ;

45. Μὴ νομίζετε ὅτι ἐγὼ θέλω εἶς κατηγορήσει πρὸς τὸν Πατέρα· ὑπάρχει ὁ κατήγορός σας, ὁ Μωϋσῆς, εἰς τὸν ὅποιον εἶς ἠλπίζατε.

46. Διότι, ἐὰν ἐπιστεύετε εἰς τὸν Μωϋσῆν, ἠθέλετε πιστεύσει εἰς ἐμέ· ἐπειδὴ περὶ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν.

47. Ἐὰν δὲ εἰς τὰ γεγραμμένα ἐκείνου δὲν πιστεύητε, πῶς θέλετε πιστεύσει εἰς τοὺς ἰδικούς μου λόγους;

ΚΕΦ. ς'. 6.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἀνεχώρησεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδος·

2. Καὶ ἠκολούθει αὐτὸν ὄχλος πολὺς, διότι ἔβλεπον τὰ θαύματα αὐτοῦ τὰ ὅποια ἔκαμνεν ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων.

3. Ἀνέβη δὲ εἰς τὸ ὄρος ὃ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

4. Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα, ἢ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

5. Ὑψώσας λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὄφθαλμούς, καὶ ἰδὼν ὅτι πολὺς ὄχλος

41. Εὐνὲ νοῦξὲ δέξεμ ντέρε κὲ θγιέν γὰ νιέρεζιτε.

42. Πὸ οὐ κάμ νιόχουρε γιούβετ κὲ νοῦξὲ ζίνι ντὲ βέτεχε τούαῖγ δα-
σουρίν ἐ Περντίσε.

43. Οὐνὲ ἄρτζε ντ' ἔμερ τὲ πα-
πάτ σιμ, ἐ νοῦξὲ μὲ δέξνιμούα, ντ'
ἄρτε ντονιέ τγιατέρ μπὲ ἔμερ τὲ
τιγ, ἀτὲ δὸ τὲ μίρρι.

44. Κιῶ μούντι γιούβετ τὲ π-
σόνι, κούρ κερκόνι ντέρ νιέρι γὰ
γιατέρι, ἐ νοῦξὲ κερκόνι ἀτὲ ντέρ κὲ
θγιέν βέτεμε γὰ Περντία;

45. Μὸς θέι σὲ οὐνὲ δὸ τοῦ καλε-
ζόῖγ γιούβετ περπάρα παπάιτ· κα
κούτ τοῦ καλεζόγε γιούβετ, ἀτ
Μωϋσίου κὲ γιούβετ ζίνι ὀμούονε
ντὲ αἱ.

46. Σὲ ψὲ τὲ κέσσετε πεσουάρε
ντὲ Μωϋσίου, ἐ δὲ τὲκ μέγε δὸ τὲ
κέσσετε πεσουάρε· σὲ αἱ πέρ μούα πὰτ
σκούαρε.

47. Ε ντὲ μὸς πεσόνι μπὰ τὸ κὲ
κὰ αἱ σκούαρε, κιῶ δὸ τὲ πεσόνι
μπὲ φγιαλλε τὲ μία;

Κρίε Εφιάστειτε ς'. 6.

Πασαντάγ βάτε Ἰησοῦι περτέιγ
δέτιτ σὲ Γαλιλαίσε, δὸ μὲ θένε τὲ
Τιβεριάδεσε.

2. Ε ἰ θιν πὰς τιγ νιέ τούρμ' ἐ-
μάδε, σὲ ψὲ σίχνε θαύμερατ' ἐτιγ κὲ
πέν μπὲ τὲ σεμούρε.

3. Ε χίπι Ἰησοῦι μπὲ νιέ μάλλ,
ἐ ντένι ἀτγὲ πὰσὲ μὲ μαθητίτ' ἐτιγ.

4. Ε ἀφερόντε πὰσκα, ἐ κρέμπτια
ἐ τζιφούτετ.

5. Ε σὶ γκρίγτι σίτε Ἰησοῦι, ἐ πὰ
κὲ θιν τούρμ' ἐμάδε ντὲ αἱ, ἰ θότε

ἄρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον, Πόθεν θέλομεν ἀγοράσαι ἄρτους, διὰ νὰ φάγωσιν οὗτοι;

6. (Ἔλεγε δὲ τοῦτο δοκιμάζων αὐτὸν· διότι αὐτὸς ἤξευρε τί ἔμελλε νὰ κάμῃ.)

7. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Φίλιππος, Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι δὲν ἀρκοῦσιν εἰς αὐτούς, διὰ νὰ λάβῃ ὀλίγον τί ἕκαστος αὐτῶν.

8. Λέγει πρὸς αὐτὸν εἰς ἓκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου,

9. Ἐδῶ εἶναι ἓν παιδάριον, τὸ ὁποῖον ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους, καὶ δύο ὄψαρια· ἀλλὰ ταῦτα τί εἶναι εἰς τοσοῦτους;

10. Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς, Κάμετε τοὺς ἀνθρώπους νὰ καθίσωσιν. Ἦτο δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. Ἐκάθισαν λοιπὸν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ἑως πεντακισχίλιοι.

11. Καὶ ἔλαβεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἄρτους, καὶ εὐχαριστήσας, διεμοίρασεν εἰς τοὺς μαθητάς, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς καθημένους· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὄψαριων ὅσον ἤθελον.

12. Ἀφοῦ δὲ ἐχορτάσθησαν, λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ. Συνάξατε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, διὰ νὰ μὴ χαθῇ τίποτε.

13. Ἐσύναξαν λοιπὸν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, τὰ ὅποια ἐπερίσσευσαν εἰς τοὺς φαγόντας.

14. Οἱ ἄνθρωποι λοιπὸν, ἰδόντες τὸ θαῦμα τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον, Ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ μέλλων νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν κόσμον.

15. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν γνωρίζας ὅτι μέλλουσι νὰ ἔλθωσι, καὶ νὰ ἀρ-

Φίλιπποι· μὲν τζιάνε δὲ τὲ πλέγεμε πούχε, κὲ τὲ χάνε κετὰ;

6. (Ἐ λειτὲ ἐ θού πὲρ τὲ δοκιμάσουρ' ἀτὲ, σὲ αἱ ἐ διγ' ἀτὲ κὲ δούαιγ τὲ κέν.)

7. Γιου περφέιτκ ἀτιγ Φίλιπποι· δικιντ δηνάρε πούχε νούχε σὸς πὲρ κετὰ κὲ τὲ μάρρε τζίλι δὲ γκά κετὰ νιὲ τζίχε.

8. Ἰ θότ' ἀτιγ νιὲ γκά μαθητίτ' ἐτιγ, Ανδρέου ἰ θελάι ἰ Σίμων Πέτροσε.

9. Ἐ ὅτκ λειτου νιὲ δγαλλε κὲ κὰ πέσε πούχε τὲ ἔλπτα, ἐ δὲ δι πύσκ' πὸ τζιάνε κειτὸ ντὲ κὰκε νιέρεζ;

10. Ἐ οὐ θότ' Ἰησοῦ· πουσίτε νιέρεζιτε σὲ ρίνε μὲ δὲ ἐ κὲ πάρρ ὀούμκ μὲ τὲ βέντ. Ντέϊγνε δὰ νιέρεζιτε κὲ κένε γγέρα πέσε μίγε.

11. Ἐ Ἰησοῦ μάρρε πούχετε· ἐ σὶ ἐφχαριστίσι οὐ ἀδὲ μαθητίβετ, ἐ μαθητέϊγτε οὐ ἀ ντάνε ἀτουρε κὲ ῥίγνε, ἄ ὅτου ἐ δὲ γκά πύσκιτε, σὰ δὲ βαίγ φίθε κούσ.

12. Ἐ σὶ οὐ φρίνε, οὐ θότκ μαθητίβετ σὲ τιγ' περμπεγίδνι τζόπατε κὲ τεπερούανε, τὲ μὸς χουμπάτε φέ;

13. Ἐ δὲ ἀτὰ ἰ μπεγιούαδε, ἐ μπουῶνε διμπεδγιέτε κοφίνα τζόπερα, γκά τὲ πέσε πούχετ' ἐ ἔλπτα, κὲ τεπερούανε γκά ἀτὰ κὲ χάγκρε.

14. Ἐ νιέρεζιτε σὶ πὰν' ἀτὲ θαῦμα κὲ κέβρι Ἰησοῦ, θούνε· σὲ κούιγ ἔ ὅτκ μὲ τὲ θερτέτα αἱ προφήτ κὲ δούαιγ τὲ βιν ντὲ πότε.

15. Μὰ Ἰησοῦ σὶ ἐ νιόγου κὲ δὲ τὲ βίγνε τὰ μάρρε ἀτὲ μὲ παχίρ, ἐ

πάσωσιν αὐτὸν διὰ τὸ νὰ κάμωσιν αὐ-
τὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς
τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

16. Καθὼς δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα,
κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν
θάλασσαν·

17. Καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον,
ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς
Καπερναούμ· Καὶ εἶχεν ἤδη γείνει
σκοτός, καὶ ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχεν ἔλθει
πρὸς αὐτούς·

18. Καὶ ἡ θάλασσα ὑψόνετο
ἐπειδὴ ἔπνεε δυνατὸς ἄνεμος.

19. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐκωπηλάτησαν
ὡς εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα στάδια,
βλέπουσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα
ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ πλησιάζοντα
εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐροβήθησαν.

20. Ἐκεῖνος δὲ λέγει πρὸς αὐτούς,
Ἐγὼ εἶμαι, μὴ φοβεῖσθε,

21. Ἦθελον λοιπὸν νὰ λάβωσιν
αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον· καὶ παρευθὺς
τὸ πλοῖον ἔφθασεν εἰς τὴν γῆν εἰς
τὴν ὁποίαν ὑπήγαινον.

22. Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἰστά-
μενος πέραν τῆς θαλάσσης, ὅτε εἶδον
ὅτι πλοιᾶριον ἄλλο δὲν ἦτο ἐκεῖ,
εἰμὴ ἓν ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον εἰσῆλθον
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ὁ Ἰησοῦς
δὲν εἰσῆλθε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
εἰς τὸ πλοιᾶριον, ἀλλὰ μόνου οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ ἀνεχώρησαν·

23. (Ἦλθον δὲ ἄλλα πλοιᾶρια
ἐκ τῆς Τιβεριάδος πλησίον τοῦ τέ-
που ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, ἀφοῦ
ὁ Κύριος εὐχαρίστησεν·)

24. Ὅτε λοιπὸν εἶδεν ὁ ὄχλος
ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, εἰσῆλθον καὶ αὐτοὶ
εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς Καπερ-
ναοῦμ, ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.

25. Καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν

τὰ πείγνε μπρέτ, οὐ ὅτε μέρκ πα ἀτ
ντέ μάλλ βέτεμε.

16. Ε κοῦρ οὐ ἔρρ ζπρίτνε μαθη-
τίτ' ἐτίγ μπάνε δέτιτ.

17. Ε σὶ χίνε ντέ βάρχε βέιγνε
περτέγε δέτιτ ντέ Καπερναοῦμ· ἐ κέ
πέρρε ἀχίερε ἐρρεσίρε, ἐ νοῦχε πατ
βάτουρε μπὰ τὰ Ἰησοῦτ'

18. Ε δέτι νακατόσειγ, σὲ ψέ
φρίντε ἔρρ ἐμάδε.

19. Ε σὶ θάνε γγέρα μπέ νιέζέτ
ἐ πέσε, ἀ τριδιέτε στάδε, ὁόχνε
Ἰησοῦνε χέ ἐτζεν μπὶ δέτ, ἐ χέ βιν
ἄφερ βάρχεσε, ἐ φρικούανε.

20. Ε δὲ αἱ οὐ θότ' ἀτουρε· οῦνε
γιαμ, μὸς οὐ τρέμπνι.

21. Ε ἀτὰ δέϋνε τὰ μίρρε ἀτέ ντέ
βάρχε, ἐ ἀτέ τζαστ οὐ βέντ βάρκα
μπέ δε, μπ' ἀτέ βέντ κέ χίονε περ
τέ βάτουρε.

22. Ε νέσερετ τούρμα λέ κιῶ μπέ-
τουρε περτέιγ δέτιτ, σὶ πα χέ νοῦκ'
ἴστε ἀτγέ τγιατέρ βάρχε, περ βέτζ-
με νιέ χέ μπέ τέ χίνε μαθητίτ' ἐ-
τίγ, ἐ δὲ χέ νοῦχε χίρι ἐ δὲ Ἰησοῦ
ντέ βάρχε με μαθητίτ' ἐτίγ, πὸ
βέτεμε μαθητίτ' ἐτίγ θάνε,

23. Πὸ ἐρδε τέ τγιέρα βάρκα γκὰ
Τιβεριάδα, ἄφερ βέντιτ, τέκ χίονε
γκρένε κούλενε, κοῦρ ἐφχαριστίσι
Ζότι.

24. Σὶ πάνε δὰ τούρμα χέ νοῦκ'
ἔστ' ἀτγέ ἀς Ἰησοῦτ, ἀς μαθητίτ' ἐ-
τίγ, χίπνε ἐ δὲ ἀτὰ νιέ βάρκα, ἐ
ἐρδε ντέ Καπερναοῦμ τούκ' ἐ χερ-
κούαρε Ἰησοῦνε.

25. Ε σιέτ' ἐ νε ἀτέ περτέιγ δέτιτ

τῆς θαλίσσης, εἶπον πρὸς αὐτόν, ῥαββί, πότε ἦλθες ἐδῶ;

26. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, μὲ ζητεῖτε, οὐχὶ διότι εἶδετε θαύματα, ἀλλὰ διότι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε.

27. Ἐργάζεσθε μὴ διὰ τὴν τροφήν τὴν φθειρομένην, ἀλλὰ διὰ τὴν τροφήν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, τὴν ὁποῖαν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει σὰς δώσει· διότι τοῦτον ἐσφράγισεν ὁ Πατήρ, ὁ Θεός.

28. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν, Τί νὰ κάμωμεν διὰ νὰ ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ;

29. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τοῦτο εἶναι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, νὰ πιστεύσητε εἰς τοῦτον τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος ἀπέστειλε.

30. Τότε εἶπον πρὸς αὐτόν, Τί σημεῖον λοιπὸν κάμνεις σὺ, διὰ νὰ ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν εἰς σέ; τί ἐργάζεσαι;

31. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἔπραγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, « Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν. »

32. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Δὲν ἔδωκεν εἰς ἐσὰς τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ Μωϋσῆς· ἀλλ' ὁ Πατήρ μου σὰς δίδει τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν.

33. Διότι ὁ ἄρτος τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ καταβάνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δίδων ζωὴν εἰς τὸν κόσμον.

34. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν, Κύριε, πάντοτε δὲς εἰς ἡμᾶς τὸν ἄρτον τοῦτον.

35. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς·

ἐθάν' ἀτίγ' Δασκάλ, κούρ ἔρδε ζε-
τού;

26. Οὐ περφέιζ ατοῦρε Ἰησοῦ ἐ οὐ θότ' βερτέτ, βερτέτ οὐ θόμ γιού-
βετ, μὲ ζερκόνι μούα γιὸ σὲ ψὲ πάττ
θαύμερα, πὸ σὲ ψὲ ζέγκρετε γκά
κούζετ, ἐ οὐ γκρόστ.

27. Μὲς φυτόνι τὲ γκρένετε ζέ
ζκόν, πὸ τὲ γκρένετε ζέ δουρὸν γέ-
ρα ντὲ γέττ τὲ πὲ σόσουρε, ἀτὲ ζέ
δὲ τοῦ ἀπὲ γιούβετ ἐ κίβρι υἱερίουτ'
σὲ απὲ ζετὲ βούρι βούλεν' ἐτίγ Πι-
καὶ Περντία.

28. Ἰ θάν' ἀδὰ ἀτίγ, τζτὲ πέγεμε,
ζέ τὲ πουνόγεμε πούνερατ' ἐ Περ-
ντίσε;

29. Οὐ περφέιζ Ἰησοῦ, ἐ οὐ θότ'
ατοῦρε ζεγιὸ ζόττ πούν' ἐ Περντίσε,
ζέ τὲ πεσόνι ντὲ αὶ ζέ δερφοὶ αὶ.

30. Πὸ ἀτὰ Ἰ θάν' ἀτίγ, τζθαύμ
λέν τὲ ἀδὰ, ζέ τὲ σόχεμα, ἐ τὲ πε-
σόγεμε; τζλέν τί;

31. Παπαλάρεττ τένε χάγκρε Μά-
νενε ντ' ἐρημί, σὲ κούντ' ζόττ σκρού-
αρε, Οὐ δὰ ατοῦρε τὲ χάτγνε πούζε
γκὰ Κίελι.

32. Οὐ θότ' ατοῦρε Ἰησοῦ, βερ-
τέτ, βερτέτ οὐ θόμ γιούβετ, νούκ' οὐ
ἀδὰ γιούβετ Μωϋσίου πούκενε πρέτγ
Κίελιτ' πὸ παπά ἱμ. οὐ ἐπ γιούβετ
κούκεν' ἐ βερτέττ πρέτγ Κίελιτ.

33. Σὲ ψὲ πούκ' ἐ Περντίσε ζότ'
αὶ ζέ κὰ ζερίτουρε γκά Κίελι, 'ἐ ἐπ
τὲ βούαριττ ντὲ πόττ.

34. Ἰ δὲ ἀτὰ Ἰ θάν' ἀτίγ, Ζητ,
εμνα νάβετ κουρδὸ ζετὲ πούζε.

35. Ε δὲ Ἰησοῦ οὐ θότ' ατοῦρε·
οὐνε γιάμ πούζ ἐ γέττσε· αὶ ζέ βγιέν

ὅστις ἔρχεται πρὸς ἐμὲ, δὲν θέλει περ-
νάσει· καὶ ὅστις πιστεύει εἰς ἐμὲ, δὲν
θέλει διψῆσαι πώποτε.

36. Πλὴν σὰς εἶπον, ὅτι καὶ με-
εἶδετε καὶ δὲν πιστεύετε.

37. Πᾶν ὅ,τι μοὶ δίδει ὁ Πατήρ,
πρὸς ἐμὲ θέλει ἐλθεῖ· καὶ τὸν ἐρχό-
μενον πρὸς ἐμὲ δὲν θέλω ἐκβάλλει
ἔξω·

38. Διότι κατέβην ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ, οὐχὶ διὰ νὰ κάμω τὸ θέλημα
τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμ-
φαντός με.

39. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ
πέμφαντός με Πατρός, πᾶν ὅ,τι μοὶ
ἔδωκε, νὰ μὴ ἀπολέσω οὐδέν ἐξ αὐ-
τοῦ, ἀλλὰ νὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ
ἑσχάτῃ ἡμέρᾳ.

40. Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ θέλημα
τοῦ πέμφαντός με, πᾶς ὅστις βλέ-
πει τὸν Υἱὸν καὶ πιστεύει εἰς αὐτόν,
νὰ ἔχη ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ θέλω
ἀναστήσει αὐτόν ἐν τῇ ἑσχάτῃ ἡμέρᾳ.

41. Ἐγόγγυζον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι
περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι ὁ
ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ·

42. Καὶ ἔλεγον, δὲν εἶναι οὗτος
Ἰησοῦς; οὗτος τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ ὁποί-
ου ἡμεῖς γνωρίζομεν τὸν πατέρα καὶ
τὴν μητέρα; πῶς λοιπὸν λέγει οὗτος,
ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατέβην;

43. Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ
εἶπε πρὸς αὐτούς, Μὴ γογγύζετε
μεταξὺ σας.

44. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἔλθῃ πρὸς
ἐμὲ, ἐὰν δὲν ἐλκύσῃ αὐτόν ὁ Πατήρ
ὁ πέμψας με· καὶ ἐγὼ θέλω ἀνα-
στήσει αὐτόν ἐν τῇ ἑσχάτῃ ἡμέρᾳ.

45. Εἶναι γεγραμμένον ἐν τοῖς
προφήταις, «καὶ πάντες θέλουσιν
εἶσθαι διδασκοὶ τοῦ Θεοῦ.» Πᾶς
λοιπὸν ὅστις ἀκούσῃ παρὰ τοῦ Πα-

τέκ μέγε, δὲ τὲ μὸς ζέτε οὐ· ἐ δὲ
τί χέ πεσὸν μπέ μουχ δὲ τὲ μὸς ζέ-
σε ἔ· κούρρε.

36. Πὸ οὖν' οὐ θάτζε γιούβετ, χέ
ἐ δὲ μὲ πάτε μουχ, ἐ δὲ νοῦχέ πεσόνι.

37. Γιθ' ἀτέ χέ μὲ ἔπ μουχ πα-
καὶ τέκ μέγε δὲ τὲ βίγε, ἐ οὖνε δὲ
τέ μὸς ντζγιέρ γιάστε ἀτέ χέ βγιέν
τέκ μέγε.

38. Δὲ ψὲ ζκρίτζ γκα Κίελι, γιὸ
χέ τὲ πέιγ ἀτέ χέ δούα οὖνε, πὸ ἀτέ
χέ δὲ ἀτ χέ μὲ κα δερφούαρε.

39. Ε χεγιὸ ἔσττε θελίμ' ἐ πα-
κάτ χέ μὲ κα δερφούαρε, χέ γκα
γιθ' ἀγιὸ χέ μὲ δα ἀτ μουχ τὲ μὸς
χουμπὰς γέ γκα ἀγιὸ, πὸ τὰ γγιαλ
ἀτέ ντέ δίτε τὲ πασταίγμε.

40. Ε χεγιὸ ἔσττε θελίμ' ἐ ἀτιγ
χέ μὲ κα δερφούαρε μουα χέ τζίλι δὲ
χέ σίχ τὲ πέρρε, ἐ πεσὸν ντέ ἀι, τὲ
χέσττε γέτεν' ἐ πα σόσουρε· ἐ οὖνε δὲ
τὰ γγιαλ ἀτέ ντέ δίτε τὲ πασταίγμε.

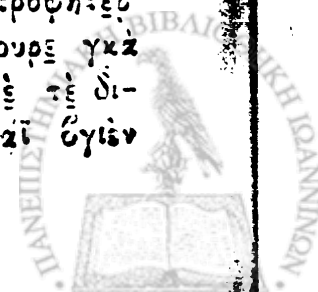
41. Ε μουρμουρίσνε δα μπέ τὲ πέρ
χέττε τζιφούτε σὲ ψὲ θά' οὖνε γιάμ
ἀγιὸ κούχέ χέ ζκρίτι γκα Κίελι·

42. Ε θόῦνε νοῦα' ἔσττε κούτγ
Ἰησοῦ· ἰ κέρρι Ἰωσήφ, χέ νέβετ χε-
τίγ ἰ δίμε παπάνε ἐ δὲ μέμενε· κίσ
θόττε δα κούτγ σὲ κάμ ζκρίτουρε γκα
Κίελι;

43. Οὐ περφέϊκ ἀδὰ Ἰησοῦ· ἐ
οὐ θά' ἀτούρε, μὸς μουρμουρίσνε ἡέρι
μὲ γέτερινε.

44. Ντοῦνε νοῦχέ μόντ τὲ βίγε
τέκ μέγε, ντέ μὸς ἐ χέτεττε ἀτέ πακάτ
χέ μὲ κα δερφούαρε μουα, ἐ ἀτέ δὲ τὰ
γγιαλ οὖνε ντέ δίτε τὲ πασταίγμε.

45. Ἐσττε σκρούαρε ντέ προφήτεσ'
δὲ τὲ γένε Γιθ· δα καλέφουρε γκα
Περντία· τζίλι δὲ ἀδὰ χέ τὲ δι-
βίγχε ἐ τὲ μψόγε γκα πακάτ βγιέν

πρὸς καὶ μάθη, ἔρχεται πρὸς ἐμέ.

46. Οὐχὶ ὅτι εἶδέ τις τὸν Πατέρα, εἰμὴ ἐκεῖνος ὅστις εἶναι πρὸς τοῦ Θεοῦ· οὗτος εἶδε τὸν Πατέρα.

47. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὺς λέγω. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ ἔχει ζωὴν αἰώνιον.

48. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς.

49. Οἱ πατέρες σας ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀπέθνηκον.

50. Οὗτος εἶναι ὁ ἄρτος ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, διὰ νὰ φάγη τις ἐξ αὐτοῦ καὶ νὰ μὴ ἀποθάνῃ.

51. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ καταβίς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ἐάν τις φάγη ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, θέλει ζῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ὁ ἄρτος διὰ τὸν ὅποιον ἐγὼ θέλω δώσει, εἶναι ἡ σὰρξ μου, τὴν ὁποίαν ἐγὼ θέλω δώσει ὑπὲρ τῆς ζωῆς τοῦ κόσμου.

52. Ἐμάχοντο λοιπὸν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Πῶς δύναται οὗτος νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς; νὰ φάγωμεν τὴν σὰρκα αὐτοῦ;

53. Εἶπε λοιπὸν εἰς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὺς λέγω, Ἐάν δὲν φάγητε τὴν σὰρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίητε τὸ αἷμα αὐτοῦ, δὲν ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.

54. Ὅστις τρώγει τὴν σὰρκα μου, καὶ πίνει τὸ αἷμά μου, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

55. Διότι ἡ σὰρξ μου ἀληθῶς εἶναι τροφή, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς εἶναι πόσις.

56. Ὅστις τρώγει τὴν σὰρκα μου, καὶ πίνει τὸ αἷμά μου, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.

57. Καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ Ζῶν Πατήρ, καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν Πατέρα, οὕτω καὶ ὅστις μὲ τρώγει, θέλει ζῆ-

τεκ οὔ.

46. Γιὸ σὲ καὶ πάρε ντοῦνὲ παπάνε, πὲρ βέτζμε ἀὲ ἰκὲ ἔσῃτε γὰ Περντία· κούγ ἐ κα πάρε παπάνε.

47. Βερτέτ, βερτέτ οὐ θὸμ γιούβει, ἀὲ ἰκὲ πὲσον μπε μούα, κα γέτε τὲ πὰ σόσουρε.

48. Οὔνε γιάμ πούκα ἐ γέτεσε.

49. Πάκαλόρετε τούγ χαγκρε Μάννε ντ' ἐρημί, ἐ θδίννε.

50. Κούγ ἔσῃτε πούκα κὲ ζῆρίτι γὰ Κίελι. ἰκὲ τὲ μὸς θδέσε ἀὲ ἰκὲ τὲ χάγε πρέγ σὲ.

51. Οὔνε γιάμ πούκα ἐ φιάλε κὲ ζῆρίτα γὰ Κίελι· ἀὲ ἰκὲ τὲ χάγε γὰ χεγὶὸ πούκε, δὸ τὲ ρόγε ντὲ γέτε τὲ πὰ σόσουρε. ἐ πούκα ἰκὲ δὸ τὰ ἀπ οὔνε κούρμι ἰμ ἔσῃτε, ἰκὲ δὸ τὰ ἀπ οὔνε πὲρ ὄπετιμ τὲ πύτεσε.

52. Ετζιρούτε φκρίντεσινε νίερι μὲ γιάτερινε, ἐ θόσνε· κίσ μουντ κούγ τὲ νὰ ἄπε νέβετ κούρμιν' ἐτίγ τε χάμε;

53. Οὐ θὸτ' ἀδὰ ἀτοῦρε Ἰησοῦι· βερτέτ, βερτέτ οὐ θὸμ γιούβει, ντὲ μὸς χέγκρετζε κούρμιν' ἐ πίβριτ σὲ νιερίουτ, ἐ δὲ τὲ πίγι φιάκν' ἐτίγ, νούκε ζένη γέτε μπε θέτεχε τούαίγ.

54. Αὲ ἰκὲ χὰ κούρμνε τιμ, ἐ δὲ πὲ φιάκνε τιμ, κα γέτε τὲ πὰ σόσουρε, ἐ οὔνε δὸ τὰ γγιάλ ἀτὲ μπε δίτε τὲ παστάίγμε.

55. Σὲ ψὲ κούρμι ἰμ μὲ τὲ βερτέτα ἔσῃτε τὲ γκρένε, ἐ δὲ φιάκου ἰμ μὲ τὲ βερτέτα ἔσῃτε τὲ πίρρε.

56. Αὲ ἰκὲ χὰ κούρμνε τιμ, ἐ δὲ πὲ φιάκνε τιμ, μπέτετε τεκ μέγε, ἐ δὲ οὔνε τεκ ἀτ.

57. Σὲ κούντρε μὲ δερφότ μούα ἀὲ παπάνε ἰκὲ ρόν, ἐ δὲ οὔνε ρόγ πὲρ παπάνε, ἀστού ἐ δὲ ἀὲ ἰκὲ τὲ χάγ.

σει καὶ ἐκεῖνος δι' ἐμέ.

58. Οὗτος εἶνα· ὁ ἄρτος ὁ κατα-
βῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· οὐχὶ καθὼς οἱ
πατέρες σας ἔφαγον τὸ μάννα, καὶ
ἀπέθανον· ὅστις τρώγει τούτον τὸν
ἄρτον, θέλει ζῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα.

59. Ταῦτα εἶπεν ἐν τῇ συναγωγῇ
διδασκῶν ἐν Καπερναοῦμ.

60. Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ ἀκούσαντες εἶπον. Σκλη-
ρὸς εἶναι οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται
να ἀκούῃ αὐτάν;

61. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑ-
αυτῷ, ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτούς,
Τοῦτο σὰς σκανδαλίζει;

62. Ἐάν λοιπὸν θεωρῆτε τὸν Υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦτο
τὸ πρότερον;

63. Τὸ πνεῦμα εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁ-
ποῖον ζωοποιεῖ, ἢ σὰς δὲν ὠφε-
λει οὐδέν· οἱ λόγοι τοῦ ὁποῖου ἐγὼ
λαλῶ πρὸς ἑσᾶς, πνεῦμα εἶναι καὶ
ζωὴ εἶναι.

64. Πλὴν εἶναι τινὲς ἀπὸ σᾶς οἴ-
τινες δὲν πιστεύουσι. Διότι ἤκουσεν
ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τίνες εἶναι οἱ μὴ
πιστεύοντες, καὶ τίς εἶναι ὁ μέλλων
να παραδώσῃ αὐτόν.

65. Καὶ ἔλεγε, Διὰ τούτα σὰς
εἶπον, ὅτι οὐδεὶς δύναται να ἔλθῃ
πρὸς ἐμέ, ἐάν δὲν εἶναι δεδομένον
εἰς αὐτόν ἐκ τοῦ Πατρὸς μου.

66. Ἐκτοτε πολλοὶ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ ἐστράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ
δὲν περιεπάτουν πλέον μετ' αὐτοῦ.

67. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς
τούς δώδεκα, Μήπως καὶ σεῖς θέλε-
τε να ὑπάγητε;

68. Ἀπεκρίθη λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ
Σίμων Πέτρος, Κύριε, πρὸς τίνα θέλο-
μεν ὑπάγει; λόγους ζωῆς αἰωνίου ἔχεις.

μου· ἀλλὰ τὸ πνεῦμα, μετὰ τὴν ἐπι-
στολήν σου, μετὰ τὴν ἐπιτομήν σου.

58. Κεγὶὸ ἔστ' ἀγίὸ λούξε καὶ
ζήρειτι γκα Κίελι, νούξε δὲ τὲ γέτε
σὶ ἐ παλαλάρεθετ σούρεγ, καὶ χάγκρε
Μάννε. ἐ θόικνε· αἱ καὶ γὰ κατε
κούξε δὲ τὲ ρόγε γέτε τὲ πὰ σόσουρε.

59. Κετὸ οὐ θὰ αἱ κούρ διδάξτε
ντὲ Συνηκούρεγ τὲ Καπερναοῦμιτ.

60. Αντάγ σουμε γκα μαθητί·
εἰγ, σὶ διφιούανε, θάνε· ἐ ἄσπρε
ἔστε καγὶὸ φγιαλέ· κούσ μούντ τὲ
διφιόγε ἀτίγ;

61. Ε σὶ νόγου Ἰησοῦ βετίουτ,
καὶ μουμουρίσνε μαθητί· εἰγ πέρ
κατε, οὐ θέτ ἀτούρε· πέρ κατε σκαν-
δαλίσι γιούβετ;

62. Ε ντέστε δὰ καὶ τὲ σίγνι τὲ
ἀρὸ· ἐ νιερίουτ, καὶ τὲ χίπεγε τέκ
ἰσ καὶ περπάρα;

63. Σπίρτι ἔστ' αἱ καὶ ἔπ γέτενε,
κούρμι νούξε θεγέν φάρρεφε, φγια-
λέτε καὶ οὐ θὸμ. οὔνε γιούβετ, γιάνε
Σπίρτ, ἐ δε γέτε.

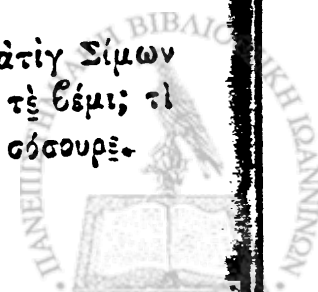
64. Πὸ γιάνε τζὰ γκα γιούβετ
καὶ νούξε πεσόγνε, σὲ ψὲ Ἰησοῦ ἐ
διγ καὶ κοίε χέρεσε τζίλετε γιάν' ἀτὰ
καὶ νούξε πεσόγνε, ἐ δε τζίλι ἰσ αἱ
καὶ δουαῖγ τὲ παραδὸς ἀτέ.

65. Ε θὸσ, ἀντάγ οὐ θάτξε γι-
ούβετ, σὲ νούξε μούντ τὲ βίγε νιερί
τέκ οὐ, ντὲ μὸς ἐ κούφτε δέν' ἀτίγ
γκα παπάι ἰμ.

66. Κε ἀχίερε ἐ πασάγε σουμε
γκα μαθητί· εἰγ, οὐ χόιλενε μπε τὲ
πράπε, ἐ νούκ' ἐτζέιγνε με με τὲ πασάε.

67. Ε ἀντάγ οὐ θὰ τὲ διμπε-
διγιέτεβετ Ἰησοῦι, μὸς δόγι ἐ δε
γιούβετ τὲ βίγι;

68. Ε γιού περφέιτξ ἀτίγ Σίμων
Πέτρου· Ζὸτ, ντὲ τζίλι τὲ θέμι; τὲ
καὶ φγιαλέ τὲ γέτεσε πὰ σόσουρε.

69. Καὶ ἡμεῖς ἐπιστεύσαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

70. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Δὲν ἔκλεξα ἐγὼ ἐσᾶς τοὺς δώδεκα, καὶ εἰς ἀπὸ σᾶς εἶναι διάβολος;

71. Ἐλέγε δὲ τὸν Ἰούδαν τοῦ Σίμωνος τὸν Ἰσκαριώτην διότι οὗτος, εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα, ἔμελλε νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

ΚΕΦ. 5. 7.

ΚΑΙ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· διότι δὲν ἤθελε νὰ περιπατῆ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ἐζήτουν νὰ θανατώσωσιν αὐτόν.

2. Ἐπλησίαζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ἡ σκηνοπηγία.

3. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Μετάβηθι ἐντεύθην καὶ ὑπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, διὰ νὰ ἴδωσι καὶ οἱ μαθηταὶ σου τὰ ἔργα σου τὰ ὁποῖα κάμνεις·

4. Διότι οὐδεὶς πράττει τί κρυφίως, καὶ ζητεῖ αὐτὸς νὰ ἦναι φανερός. Ἐὰν πράττῃς ταῦτα, φανέρωσον σεαυτὸν εἰς τὸν κόσμον.

5. Διότι οὐδὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν.

6. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ὁ καιρὸς ὁ ἰδικός μου δὲν ἦλθεν ἔτι, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ἰδικός σας εἶναι πάντοτε ἕτοιμος.

7. Δὲν δύναται ὁ κόσμος νὰ μισῇ ἐσᾶς· ἐμὲ ὅμως μισεῖ, διότι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ εἶναι πονηρά.

8. Σεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην· ἐγὼ δὲν ἀναβάνω ἔτι εἰς τὴν

69. Ε νέβειτ πεσόυαμ, ἐ υιόχμ, σὲ τί γὲ Κρίῦτι ἰ πέρρι Περντίσεε Φιάλεε.

70. Οὐ περφέιγκ ἀτοῦρε Ἰησοῦ· νοὺκ' οὐ ζφιάδα οὔνε γιούβετ τε διμπεδγιέτε, ἐ υιε γκά γιούβετ ἔσττε δγιάλ;

71. Ε οὐ θόσ Ἰούδνεε, τε πέρρι' ἐ Σίμωνητ Ἰσκαριώτηε· σὲ κούιγ, κὲ κὲ υιε γκά τε διμπεδγιέτε, δούαιγ τὰ προδὸε ἀτέ.

Κρίε Εὔτάτετε. 5. 7.

1. Ε πὰε κέτοῦρε βίγ Ἰησοῦ τοὺκ' ἔτζοῦρε ντέ περ Γαλιλαίε, σὲ νοὺκὲ δούαιγ τε βίγ ντέ Ἰουδαίε, σὲ ψὲ ἐ κερκίγν' ἀτέ τζιφούτε τὰ βρίτνε.

2. Ε ἐ κρέμπτεα ἐ τζιφούτετ, ἐ τένταβετ, ἔσ' ἀφερ.

3. Ε ἰ θόν' ἀτίγ θελάζεριτ' ἐτίγ' ἰκὲ κέτέγε, ἐ γαίγδε ντέ Ἰουδαίε, κὲ τε σόχνεε ἐ δε μαθητίτ' ἐτοῦ πούνετε κὲ πέν τί.

4. Σε ντοῖε κὲ δὸ τὰ μπούργενε πότα, οἱ πέν πούνετ' ἐτίγ φσέχοῦρκ, ντέ πέν τε τίλια πούνερα, δεφτὴ βέτεχενε τέντε ντέ πότε.

5. Σε ψὲ ἀε θελάζεριτ' ἐτίγ νοὺκὲ πεσόγνε ντέ ἀί.

6. Αντάιγ οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦ· νοὺκ' ἔρδι ἐ δε κόχα ἰμε, μὰ κόχα γιούαιγ ἔσττε κοῦρδὸ φατί.

7. Νοὺκὲ μόντ πότα τοῦ μτζόγνε γιούβετ· μὰ μοῦα με μτζόν, σὲ ψὲ οὔνε πέιγ τε δούχενε πούνετ' ἐσάιγ κὲ γιάνε τε κέχια.

8. Χαίγδενε γιούβετ ντέ κέτε τε κρέμπτε, οὔνε νοὺκὲ βέτε ντέ κέτε

έορτήν τούτην, ὅτι ὁ καιρός μου
δὲν ἐπληρώθη ἔτι.

9. Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα πρὸς
αὐτοῦς, ἔμειναν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

10. Ἀφοῦ δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ
αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν
έορτήν, οὐχὶ γκνερωῶς, ἀλλὰ κρυφίως
πως.

11. Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν ἐζήτουν
αὐτὸν ἐν τῇ έορτῇ, καὶ ἔλεγον, Πού
εἶναι ἐκεῖνος;

12. Καὶ ἦτο πολὺς γογγυσμὸς
περὶ αὐτοῦ μεταξὺ τῶν ὄχλων· ἄλλοι
μὲν ἔλεγον, Ὅτι εἶναι καλός· ἄλλοι δὲ
ἔλεγον, Οὐχί· ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον.

13. Οὐδεὶς ὁμῶς ἐλάλει παρρη-
σίᾳ περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν
Ἰουδαίων.

14. Καὶ ἐνῶ ἡ έορτὴ ἦτο ἤδη
περὶ τὰ μέσσα, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς
τὸ ἱερόν καὶ ἐδίδασκε.

15. Καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι,
λέγοντες, Πῶς οὗτος ἐξεύρει γραμ-
ματα ἐνῶ δὲν ἔμαθεν;

16. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοῦς ὁ Ἰη-
σοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ ἰδική μου διδασχὴ
δὲν εἶναι ἐμοῦ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαν-
τός με.

17. Ἐάν τις θέλῃ νὰ κάμῃ τὸ
θέλημα αὐτοῦ, θέλει γνωρίσει περὶ
τῆς διδασχῆς, ἂν ἦναι ἐκ τοῦ Θεοῦ,
ἢ ἂν ἐγὼ λαλῶ ἀπ' ἐμαυτοῦ.

18. Ὅστις λαλεῖ ἀφ' ἐαυτοῦ, ζη-
τεῖ τὴν δόξαν τὴν ἰδικὴν τοῦ ὅστις
ὁμῶς ζητεῖ τὴν δόξαν τοῦ πέμψαν-
τος αὐτὸν, οὗτος εἶναι ἀληθής, καὶ
ἀδικία ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει.

19. Ὁ Μωϋσῆς δὲν σὰς ἔδωκε τὸν
νόμον; καὶ οὐδεὶς ἀπὸ σὰς ἐκπληροῖ
τὸν νόμον. Διὰ τί ζητεῖτε νὰ με
θανατώσητε;

20. Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπε,

τὲ κρέμπετε, σὲ νοῦκ' ἔστε μπουῦσιουρ'
ἔ δὲ κόχᾳ ἔμε.

9. Εἰ σὶ θὰ μπά τὰ ζετὸ, μπέτι
ντὲ Γαλιλαίᾳ.

10. Μὰ πὸκε βάνε βελάζερικ'
έτιγ. ἀχίερε βάτε ἔ δὲ αἰ ντὲ τὲ
κρέμπετε, γιὸ φάκεζα, πὸ σὶ φσέ-
χουρα.

11. Εἰ τζιφούτε ἔ κερκόιγν' ἀτὲ
ντὲ δίτε τὲ σὲ κρέμπετετε, ἔ θόσνε'
κού ἔστ' αἰ;

12. Εἰ κένετγ νιὲ μουρμούρ' ἐμά-
δε ντὲ τούρμερα πέρ τὲ τζὰ θόσνε,
σὲ ἔστε ἰμίρρε' ἔ τὲ τγιέρε πὰ θόσνε'
γιὸ πὸ φενιέν τούρμενε.

13. Πὸ ντουῖε νοῦκε κουβεντόν
μὲ λεφτερί πέρ ἀτὲ γκά ορίκ' ἔ τζι-
φούτετ.

14. Σὶ ἔκλούνε δὰ φίσματ' ἔ σὲ
κρέμπεβετ, χίπι Ἰησοῦκ' ντὲ ἱερό, ἔ
διδάζτε.

15. Εἰ τζιουδίτιῶνε τζιφούτε, ἔ
θόσνε' κίσθ δι' κούτγ γραμματὶ πὰ
μψούαρε;

16. Εἰ δὲ Ἰησοῦκ' οὐ περφέτκ μπά
τὰ, ἔ οὐ θότε' τὲ διδάζουριτε τίμ,
νοῦκ' ἔστε τίμτε, πὸ ἀτιγ χὲ μὲ κὰ
δερφοῦαρε.

17. Ντὲ δὸ νιερί τὲ πέγε θελίμεν'
ἔ ἀτιγ, δὸ τὲ νιόγχε ντέστε κεργιὸ
διδασχί ἔ Περοντίσε, ἄ οῦνε κουβεντόιγ
πρέτγ θετίουτ.

18. Ἀτ' χὲ κουβεντόν πρέτγ θετί-
ουτ, κερκόν ντέρ' ἔτιγ' μὰ κούσ κερ-
κόν ντέρ' ἔ ἀτιγ χὲ ἔ κὰ δερφοῦαρε
ἀτὲ, κούτγ ἔστ' ἰ βερτέτε, ἔ σκὰ τὲ
ρέμε μπέ τὲ.

19. Νοῦκ' οὐ δὰ Μωϋσιου γιού-
βετ νόμνε, ἔ ντουῖε γκά γιούτ' σὲ
ρούαν νόμνε; ψὲ κερκόνι τὲ μὲ
βρίννε;

20. Γιὸν περφέτκ τούρμα, ἔ ἰ θὰ,

Δαιμόνιον ἔχεις. Τίς ζητεῖ νὰ σὲ θανατώσῃ;

21. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐν ἔργον ἔκαμον, καὶ πάντες θαυμάζετε.

22. Διὰ τοῦτο ὁ Μωϋσῆς σὰς ἔδωκε τὴν περιτομὴν, (οὐχὶ ὅτι εἶναι ἐκ τοῦ Μωϋσέως, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων,) καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον.

23. Ἐάν λαυβάνῃ ἄνθρωπος περιτομὴν ἐν σαββάτῳ, διὰ νὰ μὴ λυθῇ ὁ νόμος τοῦ Μωϋσέως, ἄρχίζεσθε κατ' ἐμοῦ διότι ἔκαμον ὀλοκλήρῳ ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐν σαββάτῳ;

24. Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε.

25. Ἐλεγον λοιπὸν τινὲς ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν, Δὲν εἶναι οὗτος τὸν ὁποῖον ζητοῦσι νὰ θανατώσωσι;

26. Καὶ ἰδοὺ, παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ δὲν λέγουσι πρὸς αὐτὸν οὐδέν. Μήπως τῶν ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες, ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ Χριστός;

27. Ἀλλὰ τοῦτον ἐξεύρομεν πότεν εἶναι ὁ δὲ Χριστός ὅταν ἔρχεται, οὐδεὶς γινώσκει πότεν εἶναι.

28. Ἐφώνηξε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς διδασκῶν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπε, Καὶ ἐμὲ ἐξεύρετε, καὶ πότεν εἶμαι ἐξεύρετε καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ δὲν ἦλθον, ἀλλ' εἶναι ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, τὸν ὁποῖον σεῖς δὲν ἐξεύρετε.

29. Ἐγὼ οὖτως ἐξεύρω αὐτὸν, διότι παρ' αὐτοῦ εἶμαι, καὶ ἐκεῖνος μὲ ἀπέστειλεν.

30. Ἐζήτουν λοιπὸν νὰ πιάσωσιν αὐτόν· καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, διότι δὲν εἶχεν ἐλθεῖν ἔτι ἡ ὥρα αὐτοῦ.

31. Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον, Ὅτι

τί γὰρ ζῆντοσούρε, καὶ ὄ κερκὸν τὲ τὲ βράσε;

21. Οὐ περφέιζα Ἰησοῦι, ἐ οὐ θότ' ἀτουρε· ἡ ἐ πούνε βέτεμε πέρρά, ἐ φίθε τζιουδίτενι.

22. Ντόνε σὲ Μωϋσίου, οὐ δὰ γιούβετ περιτομίνε (γιὸ σὲ ἔστε γὰ Μωϋσίου, πὸ γὰ πὰ πιλάρετ) ἐ γιου περιτέμνι ἡερί τὲ Σῆτύνε.

23. Ε ντέστε γὲ περιτέμνετε ἡερίου τὲ Σῆτύνε, γὲ τὲ μὸς πρίστετε νόμι ἰ Μωϋσίουτ· ψὲ ζεμάρνι μπε μούα, σὲ ὄερόβα φίθε ἡ ἐ ἡερί τὲ Σῆτύνε;

24. Μὸς φιουκόνι σὶ κούντρ' οὐ δούζεττε, πὸ φιουκόνι μὲ φιούιζ τὲ δρέγτε.

25. Ε θόσνε τζὰ Ἱεροσολιμίτ, νοῦκ' ἔστε κούιζ γὲ ἐ κερκίγνε τὰ θρίσνε;

26. Ε γὰ τὰ κ κουβεντὸν φάκεζα, ἐ σὶ θόνε φάρρε φὲ ἀτιγ' βάλε μὸς ἐ ἡόγν' ἀρχόντετε, γὲ ἀτ' ἔστε μὲ τὲ θερτέτα Κρίστι;

27. Πὸ ζετὲ ἐ δίμε γὰ ἔστε ἐ Κρίστι κούρ τὲ εἶγε νοῦκ' ἐ δι ἡερί γὰ ἔστε.

28. Θύρρι ἀδὰ ντὲ ἱερὸ Ἰησοῦι τούκ' ἐ διδάζουρε, ἐ θόσ' ἐ δὲ μούα μὲ ἡίγνι, ἐ δὲ γὰ γιάμ μὲ ἡίγνι, ἐ οὐνε νοῦκὲ κάμ ἄρδουρε γὰ θέτεγεγία ἡε, πὸ ἔστ' ἰ θερτέτε ἀὶ γὲ μὲ κὰ δερφούαρε, γὲ γιούβετ σὰ ἡίγνι ἀτέ.

29. Μὰ οὐν' ἐ ἡόγ' ἀτέ σὲ γιάμ γὰ ἀί, ἐ ἀί μὲ κὰ δερφούαρε μούα.

30. Αντάιγ ἐ κερκίγν' ἀτέ τὰ ζίγνε, μὰ ντοιῖε σγόδι δόβρενε μπε τὲ, σὲ ψὲ νοῦκὲ κίε ἄρδουρε σαχάτι ἰ τίγ.

31. Ε σόόμε γὰ τούρμα πεσούανε ντὲ ἀί, ἐ θόσνε· σὲ κούρ δὸ τὲ

ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μήπως θέλει κάμει ὀχύματα πλειότερα τούτων τὰ ὅποια οὗτος ἔκαμεν;

32. Ἰκούσαν οἱ Φαρισαῖοι τὸν ὄχλον ὅτι ἐγόγγυζε ταῦτα περὶ αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας, διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν.

33. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς, Ἔτι ὀλίγον καιρὸν εἶμαι μεθ' ὑμῶν, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψοντά με.

34. Θέλετε μὲ ζητήσῃ, καὶ δὲν θέλετε μὲ εὐρεῖ; καὶ ὅπου εἶμαι ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε.

35. Εἶπον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἀλλήλους, Ποῦ μέλλει οὗτος νὰ ὑπάγῃ, ὥστε ἡμεῖς δὲν θέλομεν εὐρεῖ αὐτόν; Μήπως μέλλει νὰ ὑπάγῃ εἰς τοὺς διασπαρμένους μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, καὶ νὰ διδάσκῃ τοὺς Ἑλληνας;

36. Τίς εἶναι οὗτος ὁ λόγος τὸν ὁποῖον εἶπε, Θέλετε μὲ ζητήσῃ, καὶ δὲν θέλετε μὲ εὐρεῖ; καὶ, ὅπου εἶμαι ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε;

37. Κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τὴν μεγάλην τῆς ἐρητῆς ἵστατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραζε, λέγων, Ἐάν τις διψῇ, ἄς ἔρχηται πρὸς ἐμέ, καὶ ἄς πίνη.

38. Ὅστις πιστεύει εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ὕδατος ζῶντος θέλουσι ρεῦσαι ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ.

39. (Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος, τὸ ὅποιον ἐμελλον νὰ λαμβάνωσιν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν διότι δὲν ἦτο ἔτι δεδομένη ἡ Πνεῦμα Ἅγιον ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς ἔτι δὲν ἐδοξασθη.)

40. Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον, Οὗτος

βίγα Κρίστι, μὴς δὲ τὲ πέγε μὲ σοῦμε τζουδίρα γκα κετὸ κὲ κέρρι κούιγ;

32. Διφιούανε Φαρισέιγτε τὲ μουρ-μουρίσουριτ' ἐ τούρμεσε πὲρ ἀτέ; ἐ δερφούανε Φαρισέιγτε; ἐ τὲ πάρετ' ἐ ποίφτερετ νιέρεζ, κὲ τὰ ζιγν' ἀτέ.

33. Οὐ θά ἀδὰ ἀτουῖρε Ἰησοῦι, ἐ δὲ πὰκ κόχε γιάμ. μὲ γιούβετ, ἐ παστάγε ἔστε τεκ ἀτ' κὲ μὲ κὰ δερφούαρε.

34. Δὲ τὲ μὲ κερκόνι, ἐ δὲ τὲ μὴς μὲ φένι; ἐ ἀτγὲ κὲ γιάμ οῦνε, γιούβετ νούχε μούντινι τὲ βίγι.

35. Β τζιφούτε θόσνε νιέρι μὲ γιάτρινε; κού δὲ τὲ βέγε κούιγ, κὲ νέβετ δὲ τὲ μὴς ἐ φέγεμμε ἀτέ; βάλε μὴς δὲ τὲ βέγε ντὲ φυλίρα τὲ περγάπουρα τὲ Ἑλλήνεβετ, ἐ τὲ διδάξεγ Ἑλλήνετεις;

36. Τζδὲ μὲ θένε κέγιὸ φγιαλέ κὲ θά; δὲ τὲ μὲ κερκόνι μούα, ἐ δὲ τὲ μὴς μὲ φένι; ἐ τεκ γιάμ οῦνε, γιούβετ σιμούντινι τὲ βίγι;

37. Ε δίτεν' ἐ παστάγμε τὲ μάδανε τὲ σὲ κρέμπεσε, γκούλι κέμπεν' Ἰησοῦι, ἐ θύβρι μὲ φέρτ, ἐ θό'τε' κού' κὰ ἔτ, κὲ τὲ βίγε τεκ οῦ, ἐ κὲ τὲ πίγε.

38. Ατ'ιγ κὲ πεσὸν μπέ μούα (σι κούντρε θά κάρτα) δὲ τί βγιέδενε λιούμμερα γκα κάρκουί τίγ οῦγιτ σὲ φιάλε.

39. (Ε κετὲ ἐ θά πὲρ Σπάρτ κὲ δούαίγνε τὲ μίβρε; ἀτὰ κὲ κεσσίγνε ντὲ αἱ, σὲ ψε ἐ δὲ σὰκὲ δένε Σπάρτι Σπάρτ, σὲ σὰκὲ ἐ δὲ νιερούαρὲ Ἰησοῦι.)

40. Αντάτγ σοῦμε γκα τούρμα, σὲ διφιούανε κετὲ φγιαλέ, θόσνε; κούιγ

εἶναι ἀληθῶς ὁ προφήτης.

41. Ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτος εἶναι ὁ Χριστός. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Μήγαρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἔρχεται ὁ Χριστός;

42. Δὲν εἶπεν ἡ γραφή, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος τοῦ Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ τῆς κώμης Βηθλεέμ ὅπου ἦτο ὁ Δαβὶδ, ἔρχεται ὁ Χριστός;

43. Σχίσμα λοιπὸν ἔγεινε μεταξὺ τοῦ ὄχλου δι' αὐτόν.

44. Τινὲς δὲ ἐξ' αὐτῶν ἤθελο, νὰ πιάσωσιν αὐτόν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας.

45. Ἦλθον λοιπὸν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ ἐκεῖνοι εἶπον πρὸς αὐτούς, Διὰ τί δὲν ἐφέρετε αὐτόν;

46. Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, Οὐδέποτε ἐλάλησεν ἄνθρωπος οὕτω, καὶ οὕτως οὗτος ὁ ἄνθρωπος.

47. Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν πρὸς αὐτούς οἱ Φαρισαῖοι, Μήπως καὶ σεῖς ἐπλανήθητε;

48. Μήπως τίς ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων;

49. Ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος, ὅστις δὲν γνωρίζει τὸν νόμον, εἶναι ἐπικατάρατοι.

50. Λέγει ὁ Νικόδημος πρὸς αὐτούς (ὃ ἐλθὼν πρὸς αὐτόν διὰ νυκτός· εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν),

51. Μήπως ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν δὲν ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον, καὶ μάθῃ τί πράττει;

52. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Μήπως καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶσαι; ἐρεύνησον καὶ ἴδὲ, ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας δὲν ἠγέρθη.

53. Καὶ ὑπῆγεν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

ἔσθε μὲ τὲ βερτέτε προφήτη.

41. Ε τετγιέρε θόσνε· κούιγ ἔσθε Κρίστι· ἐ τετγιέρε πα θόσνε· σὲ μὸς βγιέν Κρίστι γκα Γαλιλαία;

42. Νούξε θότε κάρτα, σὲ γκα φάρρ' ἐ Δαβίδιτ, ἐ δὲ γκα κιουτέτι ἰ Βηθλεέμιτ τέκ ρίγ Δαβίδι, βγιέν Κρίστι;

43. Ε οὐ πὲ τὲ σκίερε ντὲ τούρμε πὲρ τέ.

44. Ε τζὰ γκα ἀτὰ δούαιγνε τὰ ζίγν' ἀτέ· πὸ ντογιὲ νούξε βουρι δούαρτε μπὶ τέ.

45. Οὐ κθίενε δὰ κοπίγτε τὲ ντὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ ντὲ Φαρισέιγ' ἐ ἀτὰ οὐ θάνε· κετοῦρε· ψὲ νούκ' ἐ προύτε ἀτέ.

46. Οὐ περφέιγκνε κοπίγτε· ντογιὲ ἱερί σκὰ φόλτουρε κέστου κούρρε, σὶ κούιγ ἱερί.

47. Ε Φαρισέιγτε γιου περφέιγκνε ἀτοῦρε, μὸς γίνι φενιέρε μπάσε ἐ δὲ γιού;

48. Μὸς πεσόι ντὲ αἰ ντογιὲ γκα ἀρχόντετε, ἀ γκα Φαρισέιγτε;

49. Πὸ κέγιὸ τούρμα, κὲ νούξε κουπετόν νόμνε, ἔστ' ἐ μαλέκουαρε.

50. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Νικόδημοῖ, κὲ πατ ἀρδουρε νάτενε ντὲ αἰ, ἐ κὲ κὲ ἱὲ γκα ἀτὰ.

51. Μὸς νόμι γιούαιγ δεμετόν ἱερίνε πα διφιούαρε ἀτέ μὲ περπάρα, ἐ πα ἱόχουρε σέτζ πέν;

52. Γιου περφέιγκνε, ἐ ἰ θάν' ἀτίγ, μὸς γὲ ἐ δὲ τί γκα Γαλιλαία; κερκὸ κάρτερατε, ἐ σίγ, κὲ προφίτ γκα Γαλιλαία νούκ' οὐ γκρέ.

53. Ε οὐ κθίε φίθε· κούσ ντὲ ὅτε-πὶ τέ τίγ.

ΚΕΦ. ή. 8.

Κρίε Ετέετε. ή. 8.

Ο ΔΕ Ἰησοῦς ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

2. Καὶ τὴν αὐγὴν ἦλθε πάλιν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς.

3. Φέρουσι δὲ πρὸς αὐτόν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα συλληφθεῖσαν ἐπὶ μοιχείᾳ· καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν τῷ μέσῳ,

4. Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ συνελήφθη ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη.

5. Ἐν δὲ τῷ νόμῳ ὁ Μωϋσῆς προσέταξεν ἡμᾶς νὰ λιθοβολῶνται αἰτοιαῦται· σὺ λοιπὸν τί λέγεις;

6. Ἐλεγον δὲ τοῦτο δοκιμάζοντες αὐτόν διὰ νὰ ἔχωσι νὰ κατηγορῶσιν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κύψας κάτω, ἔγραψε διὰ τοῦ δακτύλου εἰς τὴν γῆν.

7. Καὶ ἐπειδὴ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὅστις ἀπὸ σᾶς εἶναι ἀναμάρτητος, πρῶτος ἄς ρίψῃ τὸν λίθον ἐπ' αὐτήν.

8. Καὶ πάλιν κύψας κάτω, ἔγραψεν εἰς τὴν γῆν.

9. Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο εἰς ἕκαστος, ἀρχίσαντες ὑπὸ τῶν πρροσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων· καὶ ἔμεινε μόνος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἰσταμένη ἐν τῷ μέσῳ.

10. Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ μὴ ἰδὼν μηδένα πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπε πρὸς αὐτήν, Γύναι, ποῦ εἶναι ἔκκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου; δὲν σὲ καταδίκασεν οὐδεὶς;

11. Καὶ ἐκεῖνη εἶπεν, οὐδεὶς, Κἀ-

Ε Ἰησοῦ ἔβατε ντέ μάλλ τ' οὐλίκετ.

2. Ε ἴοῦμε μεγγές οὐ κθίε περσε-
ρι ντέ Ιερὸ, ἐ φίθε λαοὶ εἰγ τέκ ἀτ,
ἐ ν:έ:ι ἐ ἰ διδάξ ἀτ.

3. Ε Γραμματέιγτε ἐ δὲ Φαρι-
σείγτε προύνε τέκ ἀτ νίε φρούα, ἔε
πάνε ζένε τέ κουρβερί, ἐ σὶ ἐ κεν-
τρούανε ἀτέ ντέ μέε,

4 Ἰθόν' ἀτιγ' Δάσκαλ, ἔεγιο
φρούα νταστὶ οὐ ζοῦ ντέ κουρβερί.

5. Ε Μωϋσίου νὰ κὰ πορσίτουρε
νάβετ ντέ νόμ, ἔε τέ τίλιατε τί
μκουλιόγενε με φούρρε' πὸ τί τζθούα:

6. Ε ἔετὲ ἐ θόσνε πέρ τέ φουτζί-
τουρε ἀτέ, ἔε τέ μούντνε τὰ καλε-
ζέιγνε ἀτέ· μὰ Ἰησοῦ οὐ οὔγ μπῆ
δὲ ἐ ἴκρούαν με φίστ μπι δέ.

7. Ε σὶ ρίγνε ἐ πιέτν' ἀτὰ φίθῆ
νίε ἀτέ, γκρίγτι κρίετε ἐ οὐ θότ' ἀ-
τούρε· ἀτ ἔε ἴστῃ γκὰ γιούβετ ἰ πὰ
φάιγ κέ τέ ἴτγιέρε πρωτοπάρε μπι
τέ φούρρε.

8. Ε περσερί οὐνὶ κόζενε ἐ ἴκρούαν
μπῆ δέ.

9. Ε ἀτὰ, πόκε δ:φιοῦανε ἔετὲ, ἐ
δὲ φικίρι τούρε ἰ ἴαν, νίανε νίε γκὰ
νίε τέ διλλῆ γιάττε, ἔε γκὰ πλείκετ
γγέρα ντέ τέ παστὰγμιτε· ἐ μπέτι
Ἰησοῦ βέτεμε, ἐ δὲ φρούαγια ἔε κεν-
τρὸν ντέ μέε.

10. Ε σὶ γκρίγτι κρίετε Ἰησοῦ, ἐ
σπὰ ντονίε πέρ βέτρε φρούασε. ἰ θότ'
ἀσάιγ' ὠ φρούα. κού γιάν' ἀτὰ ἔε τέ
καλεζέιγνε, ντονίε στέ δεμετότ τί;

11. Ε δὲ ἀγιὸ θά· ντονίε Ζήτ' ἐ

ρισ· Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν, Οὐδὲ ἐγὼ σὲ καταδικάζω· ὕπαγε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἁμάρτανε.

12. Πάλιν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἐγὼ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὅστις ἀκολουθεῖ ἐμὲ, δὲν θέλει περιπατήσῃ εἰς τὸ σκότος, ἀλλὰ θέλει ἔχει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

13. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου δὲν εἶναι ἀληθής.

14. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ ἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου εἶναι ἀληθής· διότι ἐξεύρω πόθεν ἦλθον, καὶ ποῦ ὑπάγω· σεῖς ὅμως δὲν ἐξεύρετε πόθεν ἔρχομαι καὶ ποῦ ὑπάγω.

15. Σεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε· ἐγὼ δὲν κρίνω οὐδένα.

16. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐγὼ κρίνω, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ εἶναι ἀληθής· διότι ῥόγος δὲν εἶμαι, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ὁ πέμψας με.

17. Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ ὑμῶν εἶναι γεγραμμένον, Ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία εἶναι ἀληθινή.

18. Ἐγὼ εἶμαι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ, καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.

19. Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ποῦ εἶναι ὁ Πατὴρ σου; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὔτε ἐμὲ ἐξεύρετε, οὔτε τὸν Πατέρα μου· ἐὰν ἤξεύρετε ἐμὲ, ἠθέλετε ἐξεύρει καὶ τὸν Πατέρα μου.

20. Τούτους τοὺς λόγους ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ θεσσαυροφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτὸν, διότι δὲν εἶχεν ἔλθει ἔτι ἡ ὥρα αὐτοῦ.

21. Εἶπε λοιπὸν πάλιν πρὸς αὐ-

τὸν Ἰησοῦν, ἰ θότ' ἀσάγ' ἄς οὔνε στὲ δὲ με τοίγ τί χάτιγδὲ ἐ μὸς φέγε με.

12. Περσερ! Ἰησοῦν οὐ φόλι ἀτοσρε, ἐ οὐ θά· οὔνε γιάμ. δρίτα ἐ πότρεσε· ἀτὶ χέ θγιέν πὰς μέγε, δὸ τὲ μὸς ἐπζεγε ντ' ἐρεσίρε, πὸ δὸ τὲ χέτε δρίτεν' ἐγέτεσε.

13. Αντάιγ ἰ θάν' ἀτίγ φαρισείγτε· τί ἔπ μαρτυρὶ πέρ θέτεχε τέντε· μαρτυρία γιότε σέστ' ἐ θερτέτε.

14. Οὐ· περφέιγκ Ἰησοῦν, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ντόνε σὲ οὔνε ἄπ μαρτυρὶ πέρ θέτεχε τίμε, ἐ θερτέτε ἔσπε μαρτυρία ἴμε· σὲ ψὲ ἐ δι γκά κάμ ἄρδουρε, ἐ κού θέτε· μὰ γιούβετ νούχε δίγι γκά θιγ οὔνε, ἐ κού θέτε,

15. Γιούβετ φιουκόνι σὶ κούντρ' οὐ θότὲ κούρμι, οὔνε ντασπὶ νούχε φιουκόνιγ ντοῖε.

16. Ε δὲ ντὲ φιουκόςφια οὔνε, φιούκια ἴμε ἔστ' ἐ θερτέτε· σὲ νούχε γιάμ. θέτεμε, πὸ οὔνε ἐ δὲ γιάτι ἴμ χέ· με κα δερφούαρε.

17. Ε δὲ ντὲ νόμ. τουάιγ ἔσπε ὄκρούαρε, χέ μαρτυρία ἐ δι νιέρεζετ ἔστ' ἐ θερτέτε.

18. Γιάμ οὔνε δὲ ἄπ μαρτυρὶ πέρ θέτεχε τίμε, ἐ ἐπ μαρτυρὶ πέρ μούκ παπάι χέ με δερφοῖ.

19. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτίγ· κού ἔσπε παπάι ἴτ; οὐ· περφέιγκ Ἰησοῦν, νούχε νίγνι ἄς μούα, ἄς παπάνε τίμ· τὲ νιόχετε μούα, δὸ τὲ χέσπετε κούχουρε ἐ δὲ παπάνε τίμ.

20. Κετὸ φγιάλε θά Ἰησοῦν ντὲ Γαζοφυλακί, κούρ διδάξ ντὲ ἱερὸ, ἐ ντοῖε νούκ' ἐ ζούρι ἀτέ, σὲ νούχε χέσ ἄρδουρε ἐ δὲ σαχάτ' ἐτίγ.

21. Οὐ θά πάφενε ἀτοῦρε Ἰησοῦν.

τοὺς δ' Ἰησοῦς, Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ θέ-
λετε με ζητήσῃ, καὶ θέλετε ἀποθά-
νει ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν. Ὅπου ἐγὼ
ὑπάγω σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε.

22. Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι,
Μήπως θέλει θανατώσῃ ἑαυτὸν, καὶ
διὰ τοῦτο λέγει, Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω,
σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε;

23. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς
εἴσθε ἐκ τῶν κάτω, ἐγὼ εἶμαι ἐκ
τῶν ἄνω. Σεῖς εἴσθε ἐκ τοῦ κόσμου
τούτου· ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσ-
μου τούτου.

24. Σὺς εἶπον λοιπὸν ὅτι θέλετε
ἀποθάνει ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν·
διότι ἐὰν δὲν πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἶ-
μαι, θέλετε ἀποθάνει ἐν ταῖς ἀμαρ-
τίαις ὑμῶν.

25. Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν,
Σὺ τίς εἶσαι; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς
ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι σὺς λέγω ἀπ' ἀρχῆς.

26. Πολλὰ ἔχω νὰ λέγω, καὶ νὰ
κρίνω περὶ ὑμῶν· ἀλλ' ὁ πέμψας με
εἶναι ἀληθής· καὶ ἐγὼ ὅσα ἤκουσα
παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κό-
σμον.

27. Δὲν ἐνόησαν ὅτι ἔλεγε πρὸς
αὐτοὺς περὶ τοῦ Πατρὸς.

28. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ
Ἰησοῦς, Ὅταν ὑψώσητε τὸν Υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου, τότε θέλετε γνωρίσει ὅτι ἐ-
γὼ εἶμαι, καὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ δὲν κά-
μνω οὐδὲν, ἀλλὰ καθὼς με ἐδίδαξεν
ὁ Πατὴρ μου, ταῦτα λαλῶ.

29. Καὶ ὁ πέμψας με εἶναι μετ'
ἐμοῦ· δὲν με ἀφῆκεν ὁ Πατὴρ μόνον·
διότι ἐγὼ κάμνω πάντοτε τὰ ἀρεστὰ
εἰς αὐτόν.

30. Ἐνῶ ἐλάλει ταῦτα, πολλοὶ ἐ-
πίστευσαν εἰς αὐτόν.

31. Ἐλεγε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς
τοὺς Ἰουδαίους τοὺς πιστεύσαντας εἰς

οὐνε μὲνίεντ βέτε, ἐ δὸ τὲ μὲ κερ-
κόνι μούα, ἐ δὸ τὲ βδίσι ντὲ φάιγ
τούαῖγ· τὲκ βέτε οὐνε, γιούβετ
συούντι τὲ βίνι.

22. Αντάῖγ θόσνε τζιφούτε· μὸς
δὸ τὲ βράσε βέτεχεν' ἐτίγ, κὲ θότε,
τὲκ βέτε οὐνε, συούνει γιούβετ τὲ
βίνι;

23. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· γιού γίνι
γκά τὲ πύττεριτε, οὐνε γιάμ γκά
τὲ λιάρτεσιτε· γιού γίνι γκά κέγιό
δινιά, οὐνε σγιάμ γκά κέγιό δινιά.

24. Αντάῖγ οὐ θάτζε γιούβετ, κὲ
δὸ τὲ βδίσι μπε φάγε τούαῖγ· σὲ
ψὲ ντὲ μὸς πεσόφτζι κὲ οὐνε γιάμ,
δὸ τὲ βδίσι μπε φάγε τούαῖγ.

25. Ε ἰ θόσν' ἀτίγ· τί τζίλι γέ; ἐ
δὲ Ἰησοῦι οὐ θά ἀτοῦρε· ἀτὶ γιάμ κὲ οὐ
κουβεντόγ γιούβετ κὲ χέρεν' ἐπάρε.

26. Σύόμε κάμ τὲ θόμ πέρ γιού-
βετ, ἐ τοῦ δεμετόγ· πὸ ἀτὶ κὲ μὲ
δερφόι ἔστ' ἰ βερτέτε· ἐ οὐνε ἀτὸ
κὲ διφίβρα γκά ἀτὶ, ἀτὸ θόμ ντὲ
κότε.

27. Ε ἀτὰ νούξε κουπετούανε, κὲ
πέρ παπάνε οὐ θότ' ἀτοῦρε.

28. Αντάῖγ οὐ θά ἀτοῦρε Ἰησοῦι·
κούρ τὲ γκέρόρι γκά δέου τὲ πέρρ' ἐ
νιερίουτ, ἀχίερε δὸ τὲ νίχνι σὲ οὐνε
γιάμ, ἐ βετίουτ νούξε πέιγ ντουιέ
πούνε, πὸ φλιάς σὶ κούντρε μὲ δι-
δάξι μούα παπαί ἱμ.

29. Ε ἀτὶ κὲ μὲ δερφόι, ἔσττε μὲ
μούα· νούξε μὲ λιὰ μούα βέτεμε πα-
παί· σὲ ψὲ οὐνε πέιγ κουρδὸ ἀτὸ κὲ
ἰ πελκέγενε ἀτίγ.

30. Ε κούρ θότ' ἀτὶ κέτὸ φριάλε,
σούμε πεσούανε ντὲ ἀτὶ.

31. Ε οὐ θότ' ἀδὰ Ἰησοῦι ἀτοῦρε
τζιφούτετ κὲ πάνε πεσούανε ντὲ ἀτὶ·

αὐτὸν, Ἐὰν σεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, εἴσθε ἀληθῶς μαθηταί μου·

32. Καὶ θέλετε γνωρίσει τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια θέλει σᾶς ἐλευθερώσει.

33. Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν, Σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ εἴμεθα, καὶ δὲν ἐγγείναμεν δούλοι εἰς οὐδένα πώποτε· πῶς σὺ λέγεις, ὅτι θέλετε γείνει ἐλεύθεροι;

34. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὅστις πράττει τὴν ἁμαρτίαν, δούλος εἶναι τῆς ἁμαρτίας.

35. Ὁ δὲ δούλος δὲν μένει πάντοτε ἐν τῇ οἰκίᾳ· ὁ υἱὸς μένει πάντοτε.

36. Ἐὰν λοιπὸν ὁ Υἱὸς σᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι θέλετε εἶσθαι.

37. Ἐξέρω ὅτι εἴσθε σπέρματα τοῦ Ἀβραάμ· ἀλλὰ ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσητε, διότι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς δὲν χωρεῖ εἰς ἐσᾶς.

38. Ἐγὼ λαλῶ ὅ,τι εἶδον πλησίον τοῦ Πατρὸς μου· καὶ σεῖς ὁμοίως κάμνετε ὅ,τι εἶδετε πλησίον τοῦ πατρὸς σας.

39. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ὁ πατὴρ ἡμῶν εἶναι ὁ Ἀβραάμ. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ἦσθε τέκνα τοῦ Ἀβραάμ, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ. ἤθελετε κάμνει.

40. Τώρα δὲ ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσητε, ἄνθρωπον ὅστις σᾶς ἐλάλησα τὴν ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο ὁ Ἀβραάμ δὲν ἔκαμε.

41. Σεῖς κάμνετε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς σας. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ἡμεῖς δὲν ἐγεννήθημεν ἐκ πορνείας· ἓνα πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν.

ντὲ ρούαγτισι φγιαλέτ' ἐμία γιούβετ, δὸ τὲ γίνι μαθητίτ' ἐμί τὲ βερτέτε.

32. Ε δὸ τὲ νίχνι τὲ βερτέτενε, ἐ ἐ βερτέτα δὸ τοῦ λεφτερόσγε γιούβετ.

33. Γιού περφέιτκε ἀτίγ' γέμι γκά φάρρ' ἐ Ἀβραάμιτ, ἐ νοῦκ' οὐ πέμ κούρρῃ σκλέβ ντὲ ντονίε, κισ ἀδα θούα τι, δὸ τὲ λεφτερόσι;

34. Οὐ περφέιτκ μπὰ τὰ Ἰησοῦτ' βερτέτ, βερτέτ οὐ θὸμ γιούβετ, κὲ τζίλι δὸ κὲ πέν φάγνε, ἔσθε σκλάβ ἰ φάγιτ.

35. Ε σκλάβι νοῦκὲ κεντρὸν φίθε νίε μπὲ ὄτεπί· πέρρι κεντρὸν φίθε νίε ντὲ ὄτεπί.

36. Ανιάιγ ντοῦ ὄπετόφτε πέρρι γιούβετ, δὸ τὲ γίνι μὲ τὲ βερτέτε τὲ ὄπετούαρ.

37. Ε δὲ κὲ γίνι γκά φάρρ' ἐ Ἀβραάμιτ· πὸ κερκόνι τὲ μὲ βρίτνε μούα, σὲ ψὲ φγιαλία ἴμε νοῦκὲ χίν μπὲ γιούβετ.

38. Οὔνε θὸμ ἀτὲ κὲ κάμ. πάρε μπάνε τὲ παπάιτ σίμ· ἀστοῦ ἐ δὲ γιού ἀτὲ πένι κὲ μψούατε γκά παπάι γιούχιγ.

39. Γιού περφέιτκε ἀτίγ, ἐ ἰ θάνε· παπάι ἴνε ἔστ' Ἀβραάμι· οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦτ' τὲ γέσσετε πίγτ' ἐ Ἀβραάμιτ, δὸ τε πέγετε πούνετ' ἐ Ἀβραάμιτ.

40. Μάνταστὶ κερκόνι τὲ μὲ βρίτνε μούα, νιερί κὲ οὐ θάτζε γιούβετ τὲ βερτέτενε, κὲ διφιόβα γκά Περντία· κετὲ Ἀβραάμι νοῦκ' ἐ κέρρι.

41. Γιούβετ πένι πούνερατ' ἐ παπάιτ σοῦαίγ' γιού περφέιτκν' ἀτίγ' νέβετ σέμι γκά φάρρῃ κOURBERICE· νίε παπά βέτεμε κέμι, Περντίνε.

42. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ὁ Θεὸς ἦτο πατὴρ σας, ἠθέλετε ἀγαπᾶ ἐμέ διότι ἐγὼ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἔρχομαι· ἐπειδὴ δὲν ἦλθον ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἀλλ' ἐκεῖνος μὲ ἀπέστειλε.

43. Διὰ τί δὲν γνωρίζετε τὴν λαλίαν μου; διότι δὲν δύνασθε νὰ ἀκούητε τὸν λόγον μου.

44. Σεῖς εἴσθε ἐκ πατρὸς τοῦ διαβόλου, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς σας θέλετε νὰ πράττητε. Ἐκεῖνος ἦτο ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος, καὶ δὲν μένει ἐν τῇ ἀληθείᾳ· διότι ἀλήθεια δὲν ὑπάρχει ἐν αὐτῷ. Ὅταν λαλήσῃ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ· διότι εἶναι ψεύστης, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ τοῦ ψεύδους.

45. Ἐγὼ δὲ διότι λέγω τὴν ἀλήθειαν, δὲν μὲ πιστεύετε.

46. Τίς ἀπὸ σας μὲ ἐλέγχει περὶ ἁμαρτίας; ἐὰν δὲ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί σεῖς δὲν μὲ πιστεύετε;

47. Ὅστις εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο σεῖς δὲν ἀκούετε, διότι ἐκ τοῦ Θεοῦ δὲν εἴσθε.

48. Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δὲν λέγομεν ἡμεῖς καλῶς, ὅτι Σαμαρείτης εἶσαι σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις;

49. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ δαιμόνιον δὲν ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν Πατέρα μου, καὶ σεῖς μὲ ἀτιμάζετε.

50. Καὶ ἐγὼ δὲν ζητῶ τὴν δόξαν μου· ὑπάρχει ὁ ζητῶν καὶ κρίνων.

51. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σας λέγω, Ἐὰν τις φυλάξῃ τὸν λόγον μου, θάνατον δὲν θέλει ἰδεῖ εἰς τὸν αἰῶνα.

52. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ

42. Ἐ Ἰησοῦϊ οὐ θότ' ἀτουρε· ντὲ κὲ Περντία παπάϊ γιούαϊγ, πὰ γέτερε δὸ τὲ μὲ δόγετε μούα· σὲ οὔνε γκὰ Περντία δόλλα, ἐ ἄρτζε· σὲ ψὲ νούχε καμ. ἄρδουρε βετίουτ, πὸ ἀτ μὲ δερφόι μούα.

43. Πὲρ τζφάρε πούνε νούχε κουπετόνι γιούβετ φιούχενε τίμε; σὲ ψὲ νούχε μούντινι τὲ ντίενι φγιαλένε τίμε.

44. Γιούβετ χίνι πὲρ παπά δγιαλίνε· ἐ δὸτὶ τὲ πένι ἀτὸ κὲ δεσσερόν παπάϊ γιούαϊγ· ἀτ ἴσ κὲ βράου νιερίνε κὲ χέρεν' ἐ πάρε, ἐ ντὲ τὲ βερτέτε νούχε κεντροῖ, σὲ ψὲ σέστ' ἐ βερτέτε ντὲ ἀτ' κούρ φλὲτ φενιέστρενε, φλὲτ ἀτὲ κὲ φιάν ἀτιγ, σὲ ψὲ ἔσττε φενιέστγιαρ, ἐ δὲ παπάϊ ἰ φενιέστρεσε.

45. Πὸ μούα νούχε μὲ πεσόνι, σὲ ψὲ οὐ θὸμ τὲ βερτέτενε.

46. Κουῖσ γκὰ γιούσ μὲ κερτόν πὲρ φάϊγ; ἐ ντοῦ θὸμ τὲ βερτέτενε, πὲρ σὲ γιούβετ νούχε μὲ πεσόνι μούα;

47. Αὐτὶ κὲ ἔσττε γκὰ Περντία, φγιαλέτ' ἐ Περντίσε διφιδόν' γιούβετ ἀντάϊγ νούκ' ἰ διφιδόνι, σὲ ψὲ σγίνε γκὰ Περντία.

48. Γιού περφέϊγκνε τζιφούτε, ἐ ἰ θάν' ἀτιγ, νούχε θὸμι νάβετ μίρρε, σὲ τί γὲ νίε Σαμαρίτ, ἐ ἰ τζιντόσουρε;

49. Οὐ περφέϊγκ Ἰησοῦϊ, οὔνε σγιαμ ἰ τζιντόσουρε, πὸ ντερόϊγ παπάνε τιμ, ἐ γιούβετ μὲ ξεντερόνι μούα.

50. Μὰ οὔνε νούκ' ἐ ζὲ φιλ ντέρρε τιμ, ἔσττε κουῖσ ἐ κερκόν ἐ δὸ τὲ πέγε φιούχ.

51. Βερτέτ, βερτέτ οὐ θὸμ γιούβετ, κουῖσ τὲ ρούαγε φγιαλένε τίμε, δὸ τὲ μὸς σόχε βδέκεγε ντὲ γέτε τὲ πὰ σόσουρε.

52. ἰ θόνε δὰ ἀτιγ τζιφούτε,

Ἰουδαῖοι, Τώρα κατελάβομεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ὁ Ἀβραάμ. ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, Ἐάν τις φυλάξῃ τὸν λόγον μου, δὲν θέλει γευθῆ θάνατον εἰς τὸν αἰῶνα.

53. Μήπως σὺ εἶσαι μεγαλύτερος τοῦ Πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανε; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· σὺ τίνα κάμνεις σεαυτὸν;

54. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἐάν ἐγὼ δοξάζω ἑμαυτὸν, ἡ δόξα μου εἶναι οὐδέν· ὁ Πατήρ μου εἶναι ὅστις με δοξάζει, τὸν ὁποῖον σεῖς λέγετε ὅτι εἶναι Θεός σας.

55. Καὶ δὲν ἐγνωρίσατε αὐτὸν, ἐγὼ ὅμως γνωρίζω αὐτὸν· καὶ ἐάν εἶπω ὅτι δὲν γνωρίζω αὐτὸν, θέλω εἶσθαι ὁμοίος σας, ψεύστης· ἀλλὰ γνωρίζω αὐτὸν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ φυλάττω.

56. Ὁ Ἀβραάμ ὁ πατήρ σας εἶχεν ἀγαλλίασιν νὰ ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν· καὶ εἶδε, καὶ ἐχάρη.

57. Εἶπον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτὸν, Πεντήκοντα ἔτη δὲν ἔχεις ἔτι καὶ εἶδες τὸν Ἀβραάμ;

58. Εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὺς λέγω, Πρὶν γείνη ὁ Ἀβραάμ. ἐγὼ εἶμαι.

59. Ἐσῆκωσαν λοιπὸν λίθους διὰ νὰ ρίψωσι κατ' αὐτοῦ· πλὴν ὁ Ἰησοῦς ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, περάσας διὰ μέσου αὐτῶν· καὶ οὕτως ἀνεχώρησε.

ΚΕΦ. Θ'. 9.

ΚΑΙ ἐνῶ ἀνεχώρει, εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς.

2. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ῥαββί, τίς ἡμαρτην, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ,

ναστί πα ἑ νόχμ, κὲ τί γέ ἰ τζίνι τόσουρε. Ἀβραάμι βδίκι, ἐ δὲ προφῆτεριτε, ἐ τί θούα· κούσ ρούαν φγιαλενε τίμε, δὸ τὲ μὸς χάγε βδέξεγε ντὲ γέτε τὲ πα σόσουρε.

53. Μὸς γέ τί μὶ μὰδ σὲ Ἀβραάμι, παπάι ἱνε, κὲ βδίκι; ἐ δὲ προφήτεριτε βδίκνε, τζίλινε ἐ πέν τί βέτεχενε τέντε;

54. Οὐ περφέιζκ Ἰησοῦι, ντὲ ντερόιγ οὔνε βέτεχενε τίμε, ντέρρία ἱμε σέστε φε, ἔστε παπάι ἱμ. αἶ κὲ μέντερον· αἶ κὲ θόι γιούβετ σὲ ἔστε Περντία γιούαἱγ.

55. Ε νούκ' ἐ νόχτε ἀτέ, μὰ οὔνε ἐ νόχ ἀτέ· ἐ ντὲ θάφτζια κὲ σὲ νόχ ἀτέ, δὸ τὲ γέμ φενεστγιαρ πόσι γιούβετ· πὸ ἐ δὲ ἀτέ, ἐ φγιαλεν' ἐτίγ ἐ ρούαἱγ.

56. Ἀβραάμι παπάι γιούαἱγ φάζ τὲ μὰδ ἐ πατ, κὲ τὲ σιχ δίτενε τίμε, ἐ δὲ ἐ πα, ἐ οὐ φεζούα.

57. Ἰ θάνε πα τζιφούτ' ἀτίγ, ἐ δὲ πεσεδγιέτε βγιέτζ σγέ, ἐ κὲ πάρε Ἀβραάμνε;

58. Οὐ θότ' ἀτουρε Ἰησοῦι· βερτέτ, βερετέτ οὐ θόμ. γιούβετ, σὲ πα πάρε δὲ Ἀβραάμι, γιάμ. οὔνε.

59. Ἀντάἱγ μούάρρε φούρρε τὲ πίγνε μ.πὶ τὲ· μὰ Ἰησοῦι οὐ φῆεχ, ἐ δόλι γκά Ἰερόι, ἐ σκόι ντὲ πέρ μες τὲ τουρε, ἐ ἀστοῦ βάτε.

Κρίε Ενέντετε. Θ'. 9.

Ε μπε τὲ σκούαρε πα ἱε ἱερί τὲ βέρπερε, κὲ γκά τὲ λέβρετ' ἐτίγ.

2. Ε ἐ πιέτν' ἀτέ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ ἰ θάνε, Δασκάλ, τζίλι φεγέου, κούιγ ἄ περίνγτ' ἐτίγ, κὲ τὲ λέχετε ἰ βέρ-

ὥστε νὰ γεννηθῆ τυφλός;

3. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς. Οὔτε οὗτος ἤμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῶσι τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ.

4. Ἐγὼ πρέπει νὰ ἐργάζωμαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ἕως οὗ εἶναι ἡμέρα· ἔρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται νὰ ἐργάζηται.

5. Ἐνόςω εἶμαι ἐν τῷ κόσμῳ εἶμαι φῶς τοῦ κόσμου.

6. Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἔπτυσέ χυμαί, καὶ ἔκαμε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ.

7. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰπαγε νίφθητι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, (τὸ ὅτιον ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος). Ἰπῆγε λοιπὸν καὶ ἐνίφθη, καὶ ἦλθε βλέπων.

8. Οἱ δὲ γείτονες, καὶ ὅσοι ἐβλεπον αὐτὸν πρότερον ὅτι ἦτο τυφλός, ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος ὅστις ἐκάθητο καὶ ἐζήτει;

9. Ἄλλοι ἔλεγον, Ὅτι οὗτος εἶναι· ἄλλοι δὲ, Ὅτι ὅμοιος αὐτοῦ εἶναι· ἐκεῖνος ἔλεγεν, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι.

10. Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Πῶς ἠνοιχθήσαν οἱ ὀφθαλμοί σου;

11. Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς ἔκαμε πηλὸν, καὶ ἐπέχρισε τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ μοι εἶπεν, Ἰπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, καὶ νίφθητι. Ἀφοῦ δὲ ὑπῆγα καὶ ἐνίφθην, ἀνέβλεψα.

12. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος; Λέγει, Δὲν ἐξεύρω.

13. Φέρουσιν αὐτὸν τὸν ποτὲ τυφλὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους.

14. Ἦτο δὲ σάββατον, ὅτε ἔκαμε τὸν πηλὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἠνοιξε

πᾶρες;

3. Οὐ περιέβλεψεν Ἰησοῦς, ἅς κούγ φρεγέου, ἅς περιίνγτ' ἐτίγ· πὸ κὲ τὲ τζάκνε πούνετ' ἐ Περντίσε μπε τὲ.

4. Δούχαεττε τὲ πέϊγ οὔνε πούνετ' ἐ ἀτίγ κὲ μὲ δερφοῖ γγέρα σὰ ἔστε δίτε· βγιέν νάτε, κούρ σμουντ τὲ πουνόγε ντογιέ.

5. Γγέρα σὰ γιάμ ντὲ πότε, γιάμ δρίτ' ἐ πότετε.

6. Ε σὶ θὰ ζετό· πεστίγιτι μπε δὲ, ἐ κέρρι μὲ πεστίμει λιούτζε, ἐ λέου λιούτζνε μπι σὶ τὲ σὲ βέρπερι.

7. Ε ἰ θότ' ἀτίγ· χαιγδε, λιάου ντὲ Κολυμβίθρε τὲ Σιλωάμιτ, (κὲ δὸ μὲ θένε ἰ δερφούαρ) ἐ σὶ βάτε, ἐ οὐ λιά, οὐ κθίε τούκ' ἐ πάρε.

8. Αντάϊγ φιτόντε, ἐ δὲ ἀτὰ κὲ ἐ κίονε πάρε ἀτὲ περπάρα κὲ ἰσὶ βέρπερε, θόσνε· νούκ' ἔστε κούγ κὲ ρίγ, ἐ λίπεν;

9. Τζὰ θόσνε· κὲ κούγ ἔστε· ἐ τετγέρε πὰ, κὲ τγιάτερ κὲ ἰ φιάν ἀτίγ ἔστε· μὰ αἰ θόστε, σὲ οὔνε γιάμ.

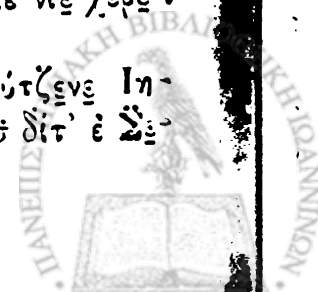
10. Ε ἰ θόν' ἀτίγ, κίσ τοῦ χάπνε σίτε:

11. Οὐ περιέβλεψεν αἰ ἐ θὰ, νιέ νιερί κὲ θούχαεττε Ἰησοῦ, κέρρι λιούτζε, ἐ μὲ λέου σίτε, ἐ μὲ θὰ· χαιγδε ντὲ Κολυμβίθρε τὲ Σιλωάμιτ, ἐ λιάου· ἐ βάγτα, ἐ οὐ λιάτζε, ἐ σόχ.

12. Ἀτε χέρε ἰ θάν' ἀτίγ, κού ἔστ' αἰ; οὐ θότε, νούκε δί.

13. Ε προυν' ἀτὲ κὲ κὲ νιέ χέρε ἰ βέρπερε ντὲ Φαρισεῖγ.

14. Ε κούρ κέρρι λιούτζνε Ἰησοῦ, εἰ χάπι ἀτίγ σίτε, ἰσὸ δίτ' ἐ Σί-

τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

15. Πάλιν λοιπὸν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψε. Καὶ ἐκεῖνος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πηλὸν ἔβαλεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνίφθην, καὶ βλέπω.

16. Ἐλεγον λοιπὸν τινὲς ἐκ τῶν Φαρισαίων, Οὗτος ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι παρά τοῦ Θεοῦ, διότι δὲν φυλάττει τὸ σάββατον. Ἄλλοι ἔλεγον, Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς νὰ κάμνη τοιαῦτα θαύματα; Καὶ ἦτο σχίσμα μεταξὺ αὐτῶν.

17. Λέγουσι πάλιν πρὸς τὸν τυφλὸν, Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἦνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς σου; Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, Ὅτι προφήτης εἶναι.

18. Δὲν ἐπίστευσαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦτο τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώναζαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος.

19. Καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ὁ υἱὸς σας, τὸν ὁποῖον σεῖς λέγατε ὅτι ἐγεννήθη τυφλός; πῶς λοιπὸν βλέπει τώρα;

20. Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτοὺς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον, Ἐξεύρομεν ὅτι οὗτος εἶναι ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι ἐγεννήθη τυφλός.

21. Πῶς δὲ βλέπει τώρα δὲν ἐξεύρομεν ἢ τίς ἦνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲν ἐξεύρομεν αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε· αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ θέλει λαλήσει.

22. Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, διότι ἐφοβούντο τοὺς Ἰουδαίους· ἐπειδὴ ἤδη εἶχον συμφωνήσει οἱ Ἰουδαῖοι, εἴαν τις ὁμολογήσῃ αὐτὸν Χριστὸν νὰ γείνη ἀποσυναγωγός.

23. Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον, Ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.

τοῦνε.

15. Περσερὶ πᾶ ἐ δὲ Φαρισεῖγτε ἐ πιέτν' ἀτέ, μέτζ φάερ'λοῖ πούνε ποχτίσι δρίτενε· ἐ δὲ ἀτὶ οὐ θότ ἀτουρε· λιούτζε βοῦρι μπὶ σὶ τὲ μία, ἐ οὐ λιιάτζε, ἐ ὄχ.

16. Αντάγ τζὰ γκά Φαρισεῖγτε θόσνε· κούγ νιερί, κὲ νούκὲ ρούαν τὲ Σῆτούνενε, νούκ' ἔστὲ γκά Περντία, τεργιέρε θόσνε· κίτ μούντ νιὲ νιερί φαγετούαρ τὲ κέγε τὲ τίλια τζιουδίρα; ἐ κὲ μπὰ τὰ τὲ ὀκίερε.

17. Αντάγ ἰ θόνε περσερὶ σὲ βέρπεριτ. τί τζιούα περ ἀτέ, κὲ τὲ χάπι σίτ' ἐτούα; ἐ δὲ ἀτὶ θά· σὲ προφήτ ἔστὲ.

18. Πὸ τζιφούτε νούκὲ πεσοῦανε περ ἀτέ σὲ κὲ ἰ βέρπερε, ἐ ποχτίσι δρίτενε, γγέρα σὰ θύρρε περίνγτ' ἐ ἀτιγ κὲ οὐ ὄερούα γκά βερπετζίρα.

19. Ε ἐ πιέτν' ἀτά, ἐ οὐ θάνε· κούϊγ ἔστὲ κίρρι γιούαϊγ, κὲ θέε γιούβετ σὲ λέου ἰ βέρπερε· κίτ ἀδά ὄεχ νταστί;

20. Γιού περφέϊγκνε ἀτούρε περίνγτ' ἐτιγ, ἐ οὐ θάνε· νὰ ἐ δίμε κὲ κούϊγ ἔστὲ κίρρι ἴνε, ἐ δὲ κὲ λέου ἰ βέρπερε.

21. Μὰ κίτ ὄεχ νταστὶ νούκ' ἐ δίμε· ἀ κούτ ἰ χάπι ἀτιγ σίτε, νὰ σὲ δίμε. ἀτὶ ἔστὲ κούρρε, πιέτνι ἀτέ, ἐ ἀτὶ δὸ τοῦ θότε περ βέτεχε τὲ τίγ.

22. Κεῖτοῦ θάνε περίνγτ' ἐτιγ, σὲ ψὲ κίσνε φρίκε γκά τζιφούτε· σὲ ψὲ κίσνε κέρρε κούδεντ τζιφούτε κὲ ντὲ νιόχτε ἀτέ νιερί περ Κρίτ τὰ ντζίρε γκά Συναγώγι.

23. Πρὰ ἀντάγ θάνε περίνγτ' ἐτιγ· σὲ ἔστὲ κούρρε, ἐ πιέτνι ἀτέ.

24. Ἐφώναξαν λοιπὸν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο τυφλός, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δόξασον τὸν Θεόν· ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ἁμαρτωλός.

25. Ἀπεκρίθη λοιπὸν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν. Ἄν ἦναι ἁμαρτωλός δὲν ἐξεύρω· ἐν ἐξεύρω, ὅτι ἤμην τυφλός, καὶ τώρα βλέπω.

26. Εἶπον δὲ πρὸς αὐτὸν πάλιν, Τί σοὶ ἔκαμε; πῶς ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς σου;

27. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Σα, εἶπον ἤδη, καὶ δὲν ἠκούσατε· διὰ τί πάλιν θέλετε νὰ ἀκούητε; μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ γείνητε μαθηταὶ αὐτοῦ;

28. Ἐλοιδορήσαν λοιπὸν αὐτὸν, καὶ εἶπον, Σὺ εἶσαι μαθητῆς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως εἰμεθα μαθηταί.

29. Ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι πρὸς τὸν Μωϋσῆν ἐλάλησεν ὁ Θεός· τοῦτον δὲν ἐξεύρομεν πόθεν εἶναι.

30. Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐν τούτῳ μάλιστα εἶναι τὸ θαυμαστόν, ὅτι σεῖς δὲν ἐξεύρετε πόθεν εἶναι, καὶ ἠνοιξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς.

31. Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλός ὁ Θεός δὲν ἀκούει· ἀλλ' ἐάν τις ἦναι θεοσεβής, καὶ κάμῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ, τοῦτον ἀκούει.

32. Ἐκ τοῦ αἰῶνος δὲν ἠκούσθη, ὅτι ἠνοιξέ τις ὀφθαλμούς γεγεννημένου τυφλοῦ.

33. Ἐάν οὗτος δὲν ἦτο παρὰ Θεοῦ, δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ οὐδέν.

34. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Σὺ ἐγεννήθης ὄλος ἐν ἁμαρτίαις, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ

24. Ε· θύρρη δὰ πὲρ σὲ δίτιτ νιερὶνὲ ἀτὲ χὲ κὲ ἰ βέρπερρ· ἐ ἰ θάν' ἀτιγ' ἐπ λεβδὶα Περντίσρ· νὰ ἐ δίμρ κὲ κούιγ νιερὶ ἔστρ φαγετούαρ.

25. Οὐ πρρφέιρκ ἀτ' ἀτούρρ, ἐ οὐ θότρ· ντέστρ φαγετούαρ, νούκ' ἐ δὶ, χετὲ δὶ, χὲ γέσρ, ἰ βέρπερρ, ἐ νταστὶ ὄσρ.

26. Ε ἰ θάν' ἀτιγ πρρρρρ, τζπὲρρ τεκ τέγρ; χιτὲ τὲ χάπρ σίτ' ἐτούαρ;

27. Οὐ πρρφέιρκ ἀτούρρ· οὐ θάτζρ μὲ πρρπάρρ γιούβρτ, ἐ νούκρ διφιούαρρ· ψὲ δάτ τὰ διφιόνρ πρρρρρ, μὸς δάτ τὲ πένρνρ ἐ δὲ γιούβρτ μαθητίτ' ἐτίγ;

28. Μὰ ἀτὰ ἐ ὄάγτινρ ἐ ἰ θάνρ· τί γὲ μαθητίου ἰ τιγ, ἐ νάβρτ γέμρ μαθητείγ τὲ Μωϋσίουτ.

29. Νὰ ἐδίμρ κὲ μὲ Μωϋσίνρ κουβρντίτ Περντία· μὰ χετὲ νούκ' ἐ δίμρ γκὰ ἔστρ.

30. Οὐ πρρφέιρκ νιερίρρ, ἐ οὐ θότ' ἀτούρρ· χεγιὸ ἔστρ τζιουδία, κὲ γιούβρτ σὲ δίγρ γκὰ ἔστ' ἀτ', ἐ μούαρ μὲ χάπρ σίτρ.

31. Μὰ ἐ δίμρ κὲ Περντία νούκρ διφίόν φαγετόρρτρ, πὸ κούτ ντερὸν Περντίνρ, ἐ πέν ἀτὸ κὲ δὸ Περντία, χετίγ ἐ διφίόν·

32. Κὲ κούρ ἔστρ γέτρ, νούκ' ἔστρ διφιούαρρ τὲ θόνρ κὲ τὲ χέτρ χάπρρρ ντούκρ σίτ' ἐ ἀτιγ κὲ κὰ λέρρρ ἰ βέρπερρ.

33. Ντέ μὸς ἰτὸ κούιγ γκὰ Περντία νούκρ μούντ τὲ πέν ρὲ φάρρρ.

34. Γιού πρρφέιρκρρ, ἐ ἰ θάν' ἀτιγ· τί οὐ λέβρ ἰ τέρρ μπουλιούαρρ μὲ φάγρ ἐ τί νὰ διδάζ νέβρτ; ἐ ἰ

ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

35. Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρών αὐτὸν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ;

36. Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε, Τίς εἶναι, Κύριε, διὰ νὰ πιστεύσω εἰς αὐτόν;

37. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Καὶ εἶδες αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνος εἶναι.

38. Ὁ δὲ εἶπε, Πιστεύω, Κύριε. Καὶ προσεκύνησεν αὐτόν.

39. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ διὰ κρίσιν ἦλθον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, διὰ νὰ βλέπωσιν οἱ μὴ βλέποντες, καὶ νὰ γείνωσι τυφλοὶ οἱ βλέποντες.

40. Καὶ ἤκουσαν ταῦτα ὅσοι ἐκ τῶν Φαρισαίων ἦσαν μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Μήπως καὶ ἡμεῖς εἴμεθα τυφλοὶ;

41. Εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ἦσθε τυφλοὶ, δὲν ἠθέλετε ἔχει ἁμαρτίαν· τὴν ὁμῶς λέγετε, ὅτι βλέπομεν· ἡ ἁμαρτία σας λοιπὸν μένει.

ΚΕΦ. Ι. 10.

ΛΑΠΗΘΩΣ, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅστις δὲν εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλήν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνει ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος εἶναι κλέπτης καὶ ληστής.

2. Ὅστις ὁμῶς εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας, εἶναι ποιμὴν τῶν προβάτων.

3. Εἰς τοῦτον ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει καὶ τὰ πρόβατα τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούουσι· καὶ τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα κράζει κατ' ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά.

4. Καὶ ὅταν ἐκβάλῃ τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα, ὑπάγει ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ τὰ πρόβατα ἀκολουθοῦσιν αὐτόν,

ντζούαρῃ ἀτὲ γιάστῃ.

35. Δι' οὖν Ἰησοῦς καὶ ἐ ντζούαρῃ ἀτὲ γιάστῃ, ἐ σὶ οὐ πόικ μὲ τῆ, ἰ θὰ ἀτίγ· πῆσὸν τίγ μπῆ τῆ πῆρρ' ἐ Περντίσῃ;

36. Γιουὸν περφέιγκ ἀτ, ἐ ἰ θότῃ τζίλι ἔστῃ, Ζότ, καὶ τῆ πῆσόνγ ντῆ αἰ.

37. ἰ θότ' ἀτίγ Ἰησοῦς· ἐ δὲ ἐ καὶ πᾶρρῃ ἀτῆ, ἐ δὲ ἀτ καὶ κουβεντὸν. μᾶ τι, ἀτ θέτῃ ἔστῃ.

38. Ε δὲ αἰ ἰ θὰ· πῆσόνγ, ὦ Ζότ· ἐ ρὰ μπῆ δὲ ἐ γιουὸ φάλλ.

39. Ε θότ' Ἰησοῦς· οὔνε καμ ἄρδουρε ντῆ κατῆ δινιὰ τῆ πῆγκ Γιούικ· καὶ τῆ σόχενε ἀτὰ καὶ νούκα σίχνε, ἐ ἀτὰ καὶ σόχενε τῆ βερπόνενε.

40. Ε διφιούανε τζὰ γκά Φαρισέιγτῃ, καὶ κένε μὲ τῆ, ἐ ἰ θάν' ἀτίγ· μὸς γέμι ἐ δὲ νὰ τῆ βέρπερε;

41. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦς· τῆ γέστῃ τῆ βέρπερε, νούκα κίσετῃ φάιγ· μὰ νταστὶ καὶ θότ' σὲ σόχενε· μπέτετῃ, ἀδὰ φάγι γιούαίγ.

Κρίε Εδγιέτετε, ἰ. 10.

Βερτέτ, βερτέτ οὐ ὀμ· γιούβετ' ἀκαὶ σὶχίν γκά δέρρα ντ' ἀβλι τῆ δέντετ, πὸ χίπεν γκά τγιάτερ ἄνε, ἀ ἔστῃ κουσάρ, ἐ χαγκδούτ.

2. Μὰ ἀτ καὶ χίν γκά δέρρα, ἔστῃ δελμούαρι ἰ δέντετ.

3. Κατίγ ἰ χάπ πορτάρι, ἐ δὰ δέντε διφιόγενε ζέν' ἐτίγ· ἐ δὲ δέντ' ἐτίγ ἰ θερρέτ μπῆ ἔμερ, ἐ ἰ ντζγιερ ἀτὸ γιάστῃ.

4. Ε κουρ ἰ ντζγιερ γιάστῃ δέντ' ἐτίγ, ὄκον περπάρα τοῦρε· ἐ δέντε ἰ βένε· πὰς ἀτίγ, σὲ ἰ γιόχενε ζέν'

διότι γνωρίζουσι τὴν φωνὴν αὐτοῦ.

5. Ξένον ὁμως δὲν θέλουσιν ἀκοουθήσει, ἀλλὰ θέλουσι φύγει ἀπ' αὐτοῦ· διότι δὲν γνωρίζουσι τὴν φωνὴν τῶν ξένων.

6. Ταύτην τὴν παραβολὴν εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι ὁμως δὲν ἐνόησαν τί ἦσαν ταῦτα τὰ ὅποια ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς.

7. Εἶπε λοιπὸν πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ θύρα τῶν προβάτων.

8. Πάντες ὅσοι ἤλθον πρὸ ἐμοῦ, κλέπται εἶναι καὶ λησταί· ἀλλὰ δὲν ἤκουσαν αὐτοὺς τὰ πρόβατα.

9. Ἐγὼ εἶμαι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, θέλει σωθῆ, καὶ θέλει εἰσελθεῖ καὶ ἐξέλθει, καὶ θέλει εὐρεῖ βοσκήν.

10. Ὁ κλέπτης δὲν ἔρχεται, εἰμὴ διὰ νὰ κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἤλθον διὰ νὰ ἔχωσι ζωὴν, καὶ νὰ ἔχωσιν αὐτὴν ἐν ἀφθονίᾳ.

11. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐάλλει ὑπὲρ τῶν προβάτων.

12. Ὁ δὲ μισθωτὸς, καὶ μὴ ὢν ποιμὴν, τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι τὰ πρόβατα ἰδικά του, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίνει τὰ πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ, καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα.

13. Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, διότι εἶναι μισθωτὸς, καὶ δὲν μέλει αὐτὸν περὶ τῶν προβάτων.

14. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γνωρίζω τὰ ἐμά, καὶ γνωρίζομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν.

15. Καθὼς μὲ γνωρίζει ὁ Πατήρ, καὶ ἐγὼ γνωρίζω τὸν Πατέρα· καὶ

εἶτιγ.

5. Μὰ νοῦκε δὲ τὲ θένε πὰς σὲ χούαγιτ, πὸ δὲ τὲ ἱξεγενε πρέιγ σι, σὲ ψὲ ζέν' ἐ σὲ χούαγετ νοῦκ' ἐ νιόχενε.

6. Κετὲ παριμί οὐ θὰ ἀτοῦρε Ἰησοῦι· πὸ ἀτὰ νοῦξε κουπετούανε σὲιζ κένε ἀτὸ κὲ οὐ θοῦ ἀτοῦρε.

7. Οὐ θότρε δὰ ἀτοῦρε περσερὶ Ἰησοῦι, ξερτέτ, ξερτέτ οὐ θὸμ γιούβειτ, κὲ οὔνε γιάμ. δέρρα ἐ δέντετ.

8. Εἶθε σὰ κάνε ἀρδουρε περπάρα μέγε, γιάνε κουσάρε ἐ δὲ γαιγδοῦτ, πὸ σοῦ διφιούανε ἀτοῦρε δέντε.

9. Οὔνε γιάμ δέρρα, κουῦ τὲ σκόγε ντὲ πέρ μούα, δὲ τὲ σπετόγε· ἐ δὲ τὲ χίγε πρέντα, ἐ δὲ τὲ δάλλε, ἐ δὲ τὲ φέγε τὲ κουλότουρε.

10. Κουσάρι νοῦξε θγιέν, πὸ πέρ τὲ θγιέδουρε ἐ τὲ θέργε, ἐ τὲ χουμπάσε· οὔνε ἀρτζε κὲ τὲ κένε γέτε, ἐ τὲ γένε ντὲ τὲ στούαρε.

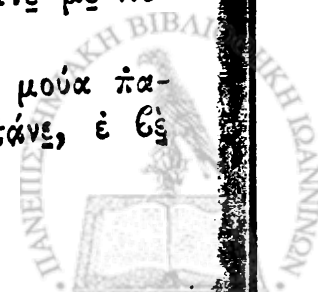
11. Οὔνε γιάμ. δελμούαρι ἰ μίρρε, δελμούαρι ἰ μίρρε, ἐξ Σπίρτιν' ἐτιγ πέρ δέντ' ἐτίγ.

12. Μὰ ρογετάρι, ἐ ἀτ κὲ σέσπε δελμίερ, αἱ κὲ σγιάνε τὲ τίγτε δέντε, σὲχ κὲ θγιέν οὔλκου, ἐ λὲ δέντε ἐ ἱξεν, ἐ οὔλκου ρεμπέν ἀτὸ, ἐ περχαπ δέντε.

13. Ε ρογετάρι ἱξεν, σὲ ψὲ εἶσπε ρογετάρ, ἐ σκὰ συλοῖ πέρ δέντ.

14. Οὔνε γιάμ δελμούαρι ἰ μίρρε, ἐ νιόχ τὲ μιάτε, ἐ τὲ μιάτε μὲ νιόχενε μούα.

15. Σι κούντρε μὲ νιέχ μούα παπάι, ἐ δὲ οὔνε νιόχ παπάνε, ἐ ἐξ

τὴν ψυχὴν μου θάλλω ὑπὲρ τῶν προβάτων.

16. Καὶ ἄλλα πρόβητα ἔχω τὰ ὅποια δὲν εἶναι ἐκ τῆς αὐτῆς ταύτης· καὶ ἐκεῖνα πρέπει νὰ συνάξω· καὶ θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν μου· καὶ θέλει γείνει μία ποίμνη, εἰς ποιμήν.

17. Διὰ τοῦτο ὁ Πατὴρ με ἀγαπᾷ, διότι ἐγὼ θάλλω τὴν ψυχὴν μου, διὰ νὰ λάβω αὐτὴν πάλιν.

18. Οὐδεὶς ἀφαιρεῖ αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ θάλλω αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ· ἐξουσίαν ἔχω νὰ θάλω αὐτὴν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν νὰ λάβω αὐτὴν. Ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρὸς μου.

19. Σχίσμα λοιπὸν ἔγεινε πάλιν μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων διὰ τοὺς λόγους τούτους.

20. Καὶ ἔλεγον πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, Δαιμόνιον ἔχει καὶ εἶναι μαινόμενος· τί ἀκούετε αὐτόν;

21. Ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτοι οἱ λόγοι δὲν εἶναι δαιμονιζομένου· μήπως δύναται δαιμόνιον νὰ ἀνοίγῃ ὀφθαλμοὺς τυφλῶν;

22. Ἐγείναν δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ ἦτο χειμῶν.

23. Καὶ ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ, ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος.

24. Περιεκύκλωσαν λοιπὸν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν, Ἔως πότε κρατεῖς ἐν ἀμφιβολίᾳ τὴν ψυχὴν ἡμῶν; ἐὰν σὺ ᾔσῃ ὁ Χριστὸς, εἰπέ πρὸς ἡμᾶς παρρησίᾳ.

25. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Σὰς εἶπον, καὶ δὲν πιστεύετε. Τὰ ἔργα τὰ ὅποια ἐγὼ κάμνω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, ταῦτα μαρτυροῦσι περὶ ἐμοῦ.

26. Ἀλλὰ σεῖς δὲν πιστεύετε· διότι δὲ εἴσθε ἐκ τῶν προβάτων τῶν

Σπίρτινῶν τὴν πῆρ δέντ τὴ μία.

16. Ε κάμ ἐ δὲ τὴ τγιέρα δέντ, ἔ ἐ ἀτὸ σγιάνε γκὰ κούγ φρικ· πὸ ἐ δὲ ἔτὸ δούγατετ ἔ ἐ τὴ μπεγεδ οὔνε, ἐ δὲ τὴ μὲ διφιόγενε ζένε τὴμ, ἐ δὲ τὴ πένετε νὶε φρικὴ θέτεμε, ἐ νὶε δελμῆερ.

17. Πρὰ ἀντάγ μὲ δὲ μούα πακάϊ, σὲ ψε οὔνε ἐ ἐ Σπίρτινῶν τὴμ, ἔ ἐ τὰ μάρρ πάφενε ἀτέ.

18. Ντοῦῆ σμαμὲρ μούα ἀτέ, πὸ οὔν' ἐ λὲ ἀτέ γκὰ θετίου· ἔ ἔτε ντούρδερ τὴμ τὰ λὲ ἀτέ, ἐ ντούρδερ τὴμ τὰ μάρρ ἀτέ πάφενε· ἔ ἐ γιὸ ἔ ἔτε πορσία ἔ ἐ κάμ μάρρ γκὰ παπάϊ ἴμ.

19. Τὴ ὀκίερε πὰ οὐ πὲ ντὲ τζιφούτ πὲρ ἔ ἐτὸ κουβέντε.

20. Σὲ ψὲ θόσνε οὔμε γκὰ ἀτὰ, ἀτ ἔ ἔτ' ἰ τζιντόσουρε· ἐ κα χούμπουρε μὲντ ἐτίγ· τζρίγι ἐ ἰ διφιόνι ἀτίγ;

21. Τετγιέρα πὰ θόσνε ἔ ἐτὸ κουβέντε νούξε γιάνε τὴ σὲ τζιντόσουριτ' μὸς μούντ ἰ παούδι τὴ χάπγε σίτ' ἐ σὲ θέρπερετ;

22. Ε πένιόνε ντ' Ἱερουσαλίμ. τὴ κρέμπτετ' ἐ ἐγγενίθετ, ἐ κὲ δίμερ.

23. Ε Ἰησοῦ ἔ τζεν ντὲ πὲρ ἱερῷ, ντὲ κουπὲ τὴ Σολομῶντ.

24. Ε πουστρούανε δὰ ἀτὲ τζιφούτε ρότουλε, ἐ ἰ θόσν' ἀτίγ· γγέρα κούρ μπὰν Σπίρτινῶν τόνε βάρτουρε; ντὲ γὲ τὴ Κρίστι, θούαῖγνα νέθετ φάκεζα.

25. Οὐ περφέιγ· ἀτουρε Ἰησοῦ, οὐ θάτζε γιούθετ, ἐ νούξε πεσόνι· πούνετε ἔ ἐ πείγ οὔνε μπε ἔμερ τὴ παπάτ σίμ, ἀτὸ φλιάσενε πὲρ μούα.

26. Πὸ γιούθετ νούξε πεσόνι, σὲ ψὲ σγίνι γκὰ δέντ' ἐμία, σὶ κούντρε

ἐμῶν, καθὼς σὰς εἶπον.

27. Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ ἀκούουσι τὴν φωνὴν μου, καὶ ἐγὼ γνωρίζω αὐτά· καὶ μὲ ἀκολουθοῦσι.

28. Καὶ ἐγὼ δίδωμι εἰς αὐτὰ ζωὴν αἰώνιον· καὶ δὲν θέλουσιν ἀπολεσθῆναι εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐδεὶς θέλει ἀρπάσει αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου.

29. Ὁ πατήρ μου ὅστις μοι ἔδωκεν αὐτά, εἶναι μεγαλήτερος πάντων· καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρπάσῃ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Πατρὸς μου.

30. Ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἓν εἴμεθα.

31. Ἐπίασαν λοιπὸν πάλιν οἱ Ἰουδαῖοι λίθους, διὰ νὰ λιθοβολήσωσιν αὐτόν.

32. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα εἰς ἑσᾶς ἐκ τοῦ Πατρὸς μου· διὰ ποῖον ἔργον ἐξ αὐτῶν μὲ λιθοβολεῖτε;

33. Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Περὶ καλοῦ ἔργου δὲν σε λιθοβολοῦμεν, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ διότι σὺ ἄνθρωπος ὢν, κάμνεις σεαυτὸν Θεόν.

34. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, «ἐγὼ εἶπα Θεοὶ εἰσθε;»

35. Ἐὰν ἐκεῖνους εἶπε Θεοὺς, πρὸς τοὺς ὁποίους ἔγεινεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀναιρεθῆ ἡ γραφή,

36. Ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ὁ Πατήρ ἠγάπησε, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, σεῖς λέγετε, Ὅτι βλασφημεῖς, διότι εἶπον, Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἶμαι;

37. Ἐὰν δὲν κάμνω τὰ ἔργα τοῦ Πατρὸς μου, μὴ πιστεύετε εἰς ἐμέ.

38. Ἀλλ' ἐὰν κάμνω, ἂν καὶ εἰς ἐμὲ δὲν πιστεύητε, πιστεύσατε εἰς τὰ ἔργα· διὰ νὰ γνωρίσητε καὶ πι-

νὸν θάττῃ γιούβετ.

27. Δέτ' ἐμία, διφιόγενε ζένε τιμ, ἐ δὲ οὔνε ἐ νιόχ ἀτά, ἐ ἀτὸ θίγενε πὰς μέγε.

28. Ε δὲ οὔνε οὐ ἂπ ἀτοῦρε γέτε τὲ πὰ σόσουρε, ἐ δὲ τὲ μὸς χουμπάσενε γέτε πὰς γέτετ, ἐ δὲ τὲ μὸς ἰ ρεμπέγε ἀτὸ ντονιὲ γκὰ δόρρα ἴμε.

29. Παπάϊ ἴμ κὲ μὲ δὰ μούα, ἔσπε μὲ μὰδ σὲ φίθε, ἐ ντονιὲ σμουντὶ ρεμπέγε γκὰ δόρρ ἐ παπάτ τιμ.

30. Οὔνε ἐ δὲ παπάϊ νιὲ πούνε γέμι.

31. Αντάιγ πὰ μούαρρὲ φούρρὲ τζι φούτε, τὲ φοδίτνε μπε τέ.

32. Οὐ περφέιγκ ἀτοῦρε Ἰησοῦι· σούμε πούνερα τὲ μίρρα οὐ δεφτόβα γιούβετ γκὰ παπάϊ ἴμ· πέρ τζίλενε γκὰ κετὸ πούνερα μὲ φοδίτνε μούα μὲ φούρρὲ;

33. Γιὸν περφέιγκνε ἀτιγ τζιφούτε, ἐ ἰ θάνε, πέρ πούνε τὲ μίρρὲ στέ πίεμε μὲ φούρρὲ τιγ, πὸ πέρ βλασφημὶ, ἐ δὲ σὲ ψὲ τίγ, ντόνε σὲ γὲ νιερί, πέρ θέτεγενε τέντε Περντί.

34. Οὐ περφέιγκ ἀτοῦρε Ἰησοῦι· νούκ' ἔσπε σκρούαρε ντὲ νόμ· τουάιγ, οὔνε θάττῃ κὲ γιὸν γίνι Περντίρα;

35. Ντέσπε κὲ θὰ Περντίρα ἀτά, κὲ κουθεντόι Περντίρα μὲ τὰ· ἐ νούκε μούντ' τὲ θότῃ ντρισε κάρτα.

36. Ατὲ κὲ σενγτερόι παπάι, ἐ ἐδερφοί ντὲ πότε, γιούβετ θοῖ, κὲ βλασφημὶς, σὲ ψὲ οὐ θάττῃ, κὲ πίρροι ἐ Περντίσε γιάμ;

37. Ντὲ μὸς πέιγ πούνετ' ἐ παπάιτ σίμ, μὸς μὲ πεσόνι.

38. Μὰ ντέσπε κὲ ἰ πέιγ, τζδοῖ τὲ πεσόνι μούα, πεσόνι ντὲ πούνερα τὲ μία, κὲ τὲ νίχνι, ἐ τὲ πεσόνι κὲ

στεύσητε, ὅτι ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί, παπὰί ἔσθε τέκ οὐ, ἐ οὐ τὲ παπὰί. καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.

39. Ἐζήτουν λοιπὸν πάλιν νὰ πιὰσωσιν αὐτόν· καὶ ἐξέφυγεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

40. Καὶ ὑπῆγε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐβάπτιζε καταρχὰς ὁ Ἰωάννης· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ.

41. Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλεγον, Ὅτι ὁ Ἰωάννης μὲν οὐδὲν θαῦμα ἔκαμε· πάντα ὅμοιως ὅσα εἶπεν ὁ Ἰωάννης περὶ τοῦτου, ἦσαν ἀληθινά.

42. Καὶ ἐκεῖ ἐπίστευσαν πολλοὶ εἰς αὐτόν.

ΚΕΦ. ΙΑ. 11.

ΗΤΟ ΔΕ ΤΙΣ ἀσθενής, Λάζαρος, ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης τῆς Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.

2. (Ἡ δὲ Μαρία ἦτο ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μὲ μύρον καὶ σπογγίσασα τοὺς πόδας αὐτοῦ μὲ τὰς τρίχας αὐτῆς, τῆς ὁποίας ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει).

3. Ἀπέστειλαν λοιπὸν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτόν λέγουσαι, Κύριε, ἰδοὺ, ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷς ἀσθενεῖ.

4. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Αὕτη ἡ ἀσθένεια δὲν εἶναι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς.

5. Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον.

6. Καθὼς λοιπὸν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινε δύο ἡμέρας ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἦτο.

7. Ἐπειτα μετὰ τοῦτο λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς, Ἄς ὑπάγωμεν εἰς τὴν

39. Ε ξερκούγνε πὰ περσερι τὰ ζίγνε· ἀτὲ πὸ δόλι γκὰ δόρρ' ἐτοῦρε.

40. Ε θάτε πάφενε περτέγ Ἰορδάνητ, ντὰ τὲ θέντ κὲ κὲ περπάρὰ Ἰωάννη, ἐ παφεζόν, ἐ μπέτι ἀτγέ.

41. Ε θάνε σούμε τέκ ἀτ, ἐ θόσνε· σὲ Ἰωάννη νοῦζε πέρρι ντοῦνιέ θαύμε· μὰ σὰ θὰ πέρ κετὲ Ἰωάννη, ἴσνε τὲ βερτέτα.

42. Ε πεσοῦανὲ σούμε ἀτγὲ τέκ ἀτ.

Κρίε Ἐνεμπεδγιέτετε ιά. 11.

Κὲ σεμούρε νιὲ Λάζαρ γκὰ Βιθανία, γκὰ φσιάτι ἰ Μαρίσε, ἐ δὲ ἰ Μάρθασε· ἀότρεσε σάιγ.

2. (Ἐ Μαρία ἴσ ἀγιδὸ κὲ λέου Ζότνε μὲ μύρο, ἐ ἰ φσιου κέμπετ' ἐτίγ μὲ λέσσερατ' ἐ κρείτ σὲ σάιγ, ἐ βελάλ κεσάγιμ κὲ σεμούρε.)

3. Δερφούανε δὰ μότρατε ντὲ ἀτ, τι θόσνε· Ζότ, γιὰ ἀτ κὲ δὸ τι, ἔσθε σεμούρε.

4. Ε σὶ διφιὰ ἰησοῦ, θὰ κεγιὸ σεμούντε νοῦκ' ἔσθε πέρ θδέκεγε, πὸ πέρ λεβδιμ τὲ Περντίσε, κὲ τὲ λεβδόνετε ἰ πέρρι ἰ Περντίσε μὲ ἄνετασάιγ.

5. Ε ἰ δούαγ ἰησοῦ Μάρθενε, ἐ δὲ μότρην' ἐσάιγ, ἐ δὲ Λάζαρινε.

6. Ε πόκε διφιὰ δὰ κὲ ἔσθε σεμούρε, ντένι ἀχιέρε μ.πὰ τὲ θέντ διδίτ.

7. Ε πασαντάιγ οὐ θότε μαθητίε· βετ' λὲ τὲ βέμι περσερι ντὲ Ἰουδαίε.

Ἰουδαίαν πάλιν.

8. Αέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταί, Ῥαββί, τῶρα ἐζήτουν νὰ σέ λιθοβολήσωσιν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ;

9. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶναι δώδεκα αἱ ὥραι τῆς ἡμέρας; εἴν τις περιπατῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, δὲν προσκίπτει, διότι βλέπει τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου.

10. Εἴν τις ὁμῶς περιπατῆ ἐν τῇ νυκτὶ, προσκίπτει, διότι τὸ φῶς ἐν εἶναι ἐν αὐτῷ.

11. Ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τούτου λέγει πρὸς αὐτοὺς, Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν ἐκοιμήθη· ἀλλὰ ὑπάγω διὰ νὰ ἐξυπνίσω αὐτόν.

12. Εἶπον λοιπὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Κύριε, ἂν ἐκοιμήθη θέλει σωθῆ.

13. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶχεν εἶπει περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι ὁμῶς ἐνόμισαν ὅτι λέγει περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου.

14. Τότε λοιπὸν εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς παρήσει, Ὁ Λάζαρος ἀπέθνηκε.

15. Καὶ χαίρω διὰ σᾶς, διὰ νὰ πιστεύσητε, διότι δὲν ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἄς ὑπάγωμεν πρὸς αὐτόν.

16. Εἶπε δὲ ὁ Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος πρὸς τοὺς συμμαθητάς, Ἄς ὑπάγωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ νὰ ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

17. Ἐλθὼν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, εὔρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντα ἤδη ἐν τῷ μνημείῳ.

18. Ἦτο δὲ ἡ Βηθανία πλησίον τῶν ἱεροσολύμων ἀπέχουσα ὡς δεκαπέντε στάδια.

19. Καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων εἶχον ἐλθεῖ πρὸς τὴν Μάρθαν καὶ Μαρτίαν, διὰ νὰ παρηγορήσωσιν αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν.

8. Ἰ θὸν' ἀτίγ μαθητίτε· Δάσκαλ, νταστί τὲ χερκίλγνε τὲ τὲ τὲ θρίσνε τζιφούτε με φούρβε, ἐ περσερι βέτε ἀτγέ;

9. Οὐ περφείτην Ἰησοῦτ' νούχε κα διμπεδγιέτε σαχὰτ δίτα; κούρ ἐτζεν ἱερίου δίτενε, νούχε σκοντάψ' σὲ ψὲ σὲχ δρίτεν' ἐ χεσαίγ δινιάσε.

10. Μὰ κούρ τὲ ἐτζεγε ἱερὶ νάτενε, σκοντάψ, σὲ ψὲ σκὰ δρίτε μπε βέτεχε.

11. Κετὸ θὰ' ἐ πασαντάιγ οὐ θότ' ἀτούρε· Λάζαρι υἱοῦ ἱνε φγιέτι· πὸ βέτε τὰ ζιούιγ ἀτὲ γὰ φιούμι.

12. Ἰ θάνε δὰ μαθητίτ' ἐτίγ· Δάσκαλ, ντὲ φλέ, δὸ τί γέτε περ σεντέτ.

13. Μὰ Ἰησοῦτ' οὐ θὰ περ βδέχεγε τὲ τίγ, ἐ ἀτούρε γιού δούκ σὲ οὐ θότ' περ τὲ φλέτουριτ' ἐ φιούμιτ.

14. Αχιέρε πὰ οὐ θὰ ἀτούρε Ἰησοῦτ' χάπετε· Λάζαρι βδοίκι.

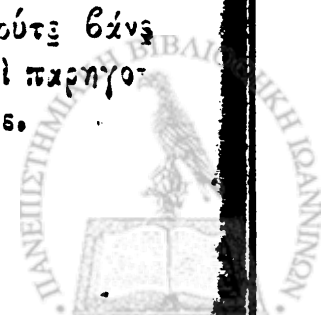
15. Ε καμ φεζιμ περ γιούβειτ (χὲ τὲ πεισόνι) χὲ οὔνε σγέσε ἀτγέ, πὸ χαίγδενι τὲ βέμι τέκ ἀτ.

16. Θύτε δὰ Θωμάτ' χὲ θούχαιγ Δίδυμο σάβεβετ σὲ τίγ· χαίγδενι τὲ βέμι ἐ δὲ νὰ, τὲ βδέσεμὲ πὰσχε με ἀτέ.

17. Ε κούρ ἐρδι ἀτγέ Ἰησοῦτ', ἐ φέτι ἀτὲ χὲ χιῶνε σκούαρὲ κάττερ διτ χὲ κὲ ντὲ βάρβ.

18. (Ε Βιθανία κὲ ἄφερ γὰ ἱερουσαλίμι γγέρα πεσεμπεδγιέτε στάδε.

19. Ε σούμε γὰ τζιφούτε βάνε τὲ Μάρθα ἐ τὲ Μάρτα χὲ τί παρηγορίσνε ἀτὸ πέρ βελάν' ἐτούρε.

20. Ἡ Μάρθα λοιπὸν καθὼς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτόν· ἡ δὲ Μαρία ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ.

21. Εἶπε λοιπὸν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, ἐάν ᾔσω ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἤθελεν ἀποθάνει.

22. Πλὴν καὶ τώρα ἐξεύρω, ὅτι ὅσα ζητήσης παρὰ τοῦ Θεοῦ θέλει σοὶ δώσει ὁ Θεός.

23. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ ἀδελφός σου θέλει ἀναστηθῆ.

24. Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ Μάρθα, Ἐξεύρω ὅτι θέλει ἀναστηθῆ ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

25. Εἶπε πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ τῶν πιστευόντων εἰς ἐμὲ, καὶ ἂν ἀποθάνῃ θέλει ζῆσαι.

26. Καὶ πᾶς ὅστις ζῆ καὶ πιστεύει εἰς ἐμὲ, δὲν θέλει ἀποθάνει εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο;

27. Λέγει πρὸς αὐτόν, Ναί, Κύριε, ἐγὼ ἐπίστευσα, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.

28. Καὶ ἀφ' οὗ εἶπε ταῦτα, ὑπῆγε καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς κρυφίως καὶ εἶπεν, Ὁ διδάσκαλος ἦλθε, καὶ σὲ κρᾶζει.

29. Ἐκείνη καθὼς ἤκουσε, σκρόνεται ταχέως καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν.

30. (Δὲν εἶχε δὲ ἐλθεῖ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦτο ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτόν ἡ Μάρθα.)

31. Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παρηγοροῦντες αὐτὴν ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ἐσηκώθη ταχέως καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, λέγοντες. Ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, διὰ τὸ κληροῦσθαι ἐκεῖ.

20. Ἡ Μάρθα πόνε διψοῖ καὶ βγίεν Ἰησοῦι, ἡ δὲ Μαρία ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ.

21. Ἰ θότε δὰ Μάρθα Ἰησοῦιτ, Ζήτ, τὲ γέσε κέτου, νούκε δούαιγ τὲ βδίσ βελάι ἱμ.

22. Πὸ ἐ δὲ νταστὶ ἐ δὶ, σὲ σὰ καὶ οἱ κερκότζ Περντίσε δὸ τὲ τὶ ἄπε τὶγ Περντίε.

23. Ἰ θότ' ἀσάιγ Ἰησοῦι' δὸ τὲ γγιάλετε βελάι ἱτ.

24. Ἰ θότ' ἀτιγ Μάρθα' ἐ δὶ καὶ δὸ τὲ γγιάλετε, ντὲ τὲ γγιάλτουρε τὲ δίτεσε παστὰίγμε.

25. Ἰ θότ' ἀσάιγ Ἰησοῦι' οὔνε γιάμ τὲ γγιάλτουριτε, ἐ δὲ γέτα' κούσ πεσὸν ἡπέ μούα; ἐ δὲ ντὲ βδέκτε, δὸ τὲ ρόγε.

26. Ἐ τζδὸ ἱερί καὶ ρόν, ἐ πεσὸν μούα, νούκε βδέε ντὲ γέτε τὲ πὰ σούρε' πεσὸν τί κατέ;

27. Ἰ θότ' ἀτιγ Μάρθα, βερτέτ ὦ Ζήτ, οὔνε πεσόβ καὶ τὶ γὲ Κρίστι ἡ πέρρι ἡ Περντίσε, καὶ καὶ ἀρδουρε ντὲ κότε.

28. Ἐ σὶ θὰ κατὸ φγιάλλε ἱκου, ἐ θύρρι φσέγουρα Μαρίενε μότρην' ἐσάιγ, ἐ ἡ θὰ ἔσσε κέτου Δάσκαλι, ἐ τὲ θερρέτ.

29. Λγιὸ πόνε διψοῖ, οὐ γκρέ μὲ τὲ σπέιγτα, ἐ βάτε τέκ αἱ.

30. (Σὲ ψὲ ἐ δὲ νούκε κίτ χίρε Ἰησοῦι ντὲ φσιάτ, πὸ ἱὺ ντὲ βέντ καὶ ἐ πόνι ἀτὲ Μάρθα.)

31. Ἐ ἀντάιγ τζιρούτε καὶ ἱνε με τὲ ντὲ ὅτεπὶ ἐ ἐ παρηγορίσε ἀτὲ, σὶ πάνε Μαρίενε, καὶ οὐ γκρέ μὲ τὲ σπέιγτα, ἐ δὲ λι γιάιτε, ἡ βάν' ἀσάιγ πὰς, σὲ ψὲ συλοήσε καὶ βέτε ντὲ βάρρ τὲ κιάγε ἀτγέ.

32. Ἡ Μαρία λοιπὸν καθὼς ἔλθεν ἔπου ἔτο ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν, ἔπεσαν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα πρὸς αὐτὸν, Κύριε, εἴν ἦσο εἶδω, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἔθελεν ἀποθάνει.

33. Ὁ δὲ Ἰησοῦς καθὼς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τῶς ἐλθόντας μετ' αὐτῆς Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐστέναιεν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ ἐταράχθη.

34. Καὶ εἶπε, Πού ἐβάλετε αὐτόν; λέγουσι πρὸς αὐτόν, Κύριε, εἴθῃ καὶ ἰδέ.

35. Ἐδάκρυεν ὁ Ἰησοῦς.

36. Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι, ἰδὲ πόσον ἠγάπα αὐτόν.

37. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον Δὲν ἤθύναιτο εὗτος, ὅστις ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ νὰ κάμη. ὣς καὶ εὗτος νὰ μὴ ἀποθάνῃ;

38. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν πάλιν στενάζων ἐν ἑαυτῷ ἔργεται εἰς τὸ μνημεῖον. ἦτο δὲ σπῆλαιον, καὶ ἔκειτο λίθος ἐπ' αὐτοῦ.

39. Λέγει ὁ Ἰησοῦς, Σηκώσατε τὸν λίθον. Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἀποθανόντος, ἡ Μάρθα, Κύριε, ἔχει ἤδη διότι εἶναι τρεσάρων ἡμερῶν.

40. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Δὲν σοὶ εἶπον, ὅτι εἴν πιστεύεις, θέλεις ἰδεῖ τὴν δούξαν τοῦ Θεοῦ;

41. Ἐσίλωσαν λοιπὸν τὸν λίθον, ἔπου ἔκειτο ὁ ἀποθανών. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ὄψασας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐο, εἶπε, Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι μου ἤκουσας.

42. Καὶ ἐγὼ ἐγνώριζον ὅτι πάντοτε μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιστώτα εἶπον τοῦτο, διὰ νὰ πιστεύσωσιν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας.

32. Ἡ Μαρίαγια πόχε βάτε τὴν καὶ Ἰησοῦ, ἐ πόχε ἐ κα ἀτέ, ρά περμεις ντέρ χέμπε τὴ τῆ, ἐ ἰ θόσ· Ζότ, τὴ γέτε χετοῦ, νοῦχε δούατῆ τὴ ὄδι; ἔλαι ἰμ.

33. Ἡ Ἰησοῦ σὶ ἐ κα ἀτέ χὲ κίαν, ἐ δὲ τζιφούτε χὲ κίαν ἄρδουρε με τὴ χὲ κιάτῆνε, ἰ σμπόι μπὲ ζέμερε, ἐ δρόδι βέτεχεν' ἐτίγ.

34. Ἡ θά' κοῦ ἐ κίνι ἔνε ἀτέ ἰ θόν' ἀτίγ· Ζότ, ἔγιν, ἐ σίχ.

35. Ἡ Ἰησοῦν ἐ μούχρῃ λιότῃ.

36. Ἀνοῦτῆ ἰθόνη τζιφούτε, σίχῆ σα ἐ δούατῆ ἀτέ.

37. Μὰ τζα τετγιέρε γκα ἀτά θανῆ; νοῦχε μόντο κούτῆ χὲ χάπι σί' ἐ σὲ βέρπερι, τὴ πέν χὲ τὴ μίε ὄδι; ἐ δὲ κούτῆ,

38. Μὰ Ἰησοῦ περσερὶ τοῦκ' ἐ σμπόουρε μπὲ ζέμερε. ἰθιέν μπὲ ἔαρρ, χὲ χὰ νιὲ σπηλέ, ἐ μπὰ τὴ κα ἔνε νιὲ γούρρ σίπερ.

39. Ἡ θότῃ Ἰησοῦ γκρίνι γούρρε, ἰ θότ' ἀτίγ ἐ μότ' ἐ σὲ βδέκουρι· Μάρθα, Ζότ, κελλάτε νταῦτῆ, σὲ ἔῶτε κάτερ διτζ.

40. ἰ θότ' ἰσαίγ Ἰησοῦ νοῦχε τὴ θάτῃ τῆ, χὲ νιὲ πεσόφζ δὲ τὴ πόγζ λεθόμιν' ἐ Περντίσε;

41. Γκαῖτῆνε δὲ γούρρε τὴν δερφέιγ ἰ βδέκουρι. ἐ Ἰησοῦ γκρίγῆ σίτε λιχρ, ἐ θά' γκαπὰ τ' ἐρχαρισίς τῆ σὲ ψὲ με χιφίβε.

42. Πὸ εῦν' ἐ δίγ' χὲ κορδὸ με διφέν μούα'· μὰ ἐ θά' ζε πὲρ τοῦρμε χὲ γέντετε χετοῦ ρότουλε, χὲ τὴ πεσόγνε σὲ τὴ με χὲ δερφούρε.

43. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, μετὰ φωνῆς μεγάλης ἐκράυξατε, Ἀάξαρε, εἰλθέ ἐξῶ.

44. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δευμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας μετὰ τὰ σάβανα· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦτο περιδεδεμένον μετὰ σουδάριον. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Λύσατε αὐτὸν καὶ ἀφήσατε νὰ ὑπάγῃ.

45. Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες εἶχον ἐλθεῖ εἰς τὴν Μαρίαν, καὶ εἶδον ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

46. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς.

47. Συνεκρότησαν λοιπὸν συνέδριον οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἔλεγον, Τί κάμνομεν; διότι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ θαύματα κάμνει.

48. Ἐάν ἀφήσωμεν αὐτὸν οὕτω, πάντες θέλουσι πιστεύσει εἰς αὐτόν· καὶ θέλουσιν ἐλθεῖ οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀρπαγίσαι καὶ τὸν τόπον ἡμῶν καὶ τὸ ἔθνος.

49. Εἷς δὲ τις ἐξ αὐτῶν, ὁ Καϊάφας, ὅστις ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς δὲν ἐξεύρετε τίποτε;

50. Οὐδὲ σιλλογίζεσθε, ὅτι μᾶς συμφέρει νὰ ἀποθάνῃ εἰς ἄνθρωπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ ὅλον τὸ ἔθνος.

51. Τοῦτο δ' ἄρ' ἐαυτοῦ δὲν εἶπεν, ἀλλ' ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου προεφήτευσεν ὅτι ἐμελλεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους.

52. Καὶ οὐχὶ μόνον ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ συνάξῃ εἰς ἐν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ δισκοροπισμένα.

43. Εὐαὶ θὰ κρετὸ, Οὐρὶ μετὰ ζετὲ μὰδ, Ἀάξαρε, δὶλλ γιάστρε.

44. Εὐ δὸλλε ἰ βδέκουρι λίδουρε κέμπρετε, ἐ δὲ δούαβρτε μετὰ φασκέ, ἐ δὲ φάκε τίγ κὲ πεστγιέλε μετὰ δεστεμὲλ' οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦτ' ζφιδνιε ἀτὲ, ἐ λιδόριε τε βέγε.

45. Αντάιγ οὐόμε γκά τζιφούτε κὲ πάντε ἀρδουρε τε Μαρία, ἐ πάν' ἀτὲ κὲ πέβρι Ἰησοῦτ, πικσούανε ντὲ ἀτ.

46. Μὰ τζὰ γκά ἀτὰ θάνε ντὲ Φαρισεῖγ, ἐ οὐ βεφίσν' ἀτοῦρε ἀτὸ κὲ κέρρι Ἰησοῦτ.

47. Οὐ μεπεγιοῦαδὲ δὲ πὲρ κρετὲ πόννε τε πάρετ' ἐ πρίφτερετ. ἐ δὲ Φαρισεῖγτε, ἐ θόσνε· τζτε πέγεμε; σὲ ψὲ κούιγ νιερί πὲν οὐόμε νισάνε, ἐ Ουόμερα,

48. Ντὲ ἐλιάφτζιμ ἀτὲ κρεστοῦ, ἡδὲ τε πικσόγενε φίθε ντὲ ἀτ, ἐ δὲ τε βίγνε Ρωμάνετε τε νὰ σκούλγενε ἐ δὲ βέντε, ἐ δὲ φιλίνε τένε.

49. Μὰ νιὲ γκά ἀτὰ κὲ κιοῦχαεῖγ Κεγιαφέ, κὲ ἴσ' ἰ πάρι ἰ πρίφτερετ ἰ ἀτιγ μότιτ, οὐ θότ' ἀτοῦρε γιού νούκὲ δίγι φάρρε φέ.

50. Ἀς συλοήσιν, κὲ ἔστ' ἐμπάρε πὲρ νέβετ τε βδέσε νιὲ νιερί πὲρ φίθε λαόνε, ἐ τε μὲς χομπάσε φίθε φιλία.

51. Εὐ κρετὲ νούκ' ἐ θὰ βέτεγεγια ἐτιγ' πὸ σὲ ψὲ κὲ ἰ πάρι ἰ πρίφτερετ ἰ ἀτιγ μότιτ, προφητέψι, κὲ δούγαεῖγ τε βδὶς Κρίστι πὲρ φυλί.

52. Εὐ γιὸ πὲρ φυλί βέτεμε, πὸ ἐ δὲ πὲρ τε περμπεγέδουρε φίθε πάσθε δγιέλμτ' ἐ Περντίσε κὲ κένε πικράπουρε.

53. Ἀπὸ ἐκείνης λοιπὸν τῆς ἡμέρας συνεβουλευθήσαν, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν.

54. Ὅθεν ὁ Ἰησοῦς δὲν περιπατεῖ πλέον παρρησίᾳ μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν εἰς τὸν τόπον πλησίον τῆς ἐρήμου εἰς πόλιν λεγομένην Ἐφραΐμ, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

55. Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων καὶ πολλοὶ ἀνέστησαν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸ τοῦ πάσχα, διὰ νὰ καθαρίσωσιν ἑαυτούς.

56. Ἐζήτουν λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους ἰστάμενοι ἐν τῷ ἱερῷ, Τί σὰς φαίνεται; ὅτι δὲν θέλει ἔλθει εἰς τὴν ἐροτήν;

57. Εἶχον δὲ δώσει προσταγὴν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐάν τις μάθη πού εἶναι, νὰ μηνύσῃ, διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. ιβ'. 12.

Ο ΙΗΣΟΥΣ λοιπὸν πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν ὅπου ἦτο ὁ Λάζαρος ὁ ἀποθνήσκων, τὸν ὁποῖον, ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν.

2. Καὶ ἕκαμον εἰς αὐτόν δεῖπνον ἐκεῖ. καὶ ἡ Μάρθα ὑπηρετεῖ ὁ δὲ Λάζαρος ἦτο εἰς ἓκ τῶν συγκαθημένων μετ' αὐτοῦ.

3. Τότε ἡ Μαρία λαβοῦσα μίαν λίτραν μύρου νάρδου καθαῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ μετὰ τὰς τρίχας αὐτῆς ἐσπόγγισε τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπλήσθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου.

4. Λέγει λοιπὸν εἰς ἓκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ Ἰούδας Σίμωνος ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις ἔμελλε νὰ παρα-

53. Εἰς γὰρ ἀγῶνίαις πένε μουσαθεῖς καὶ τὰ ἐρίσινε ἀτέ.

54. Ἰησοῦ ἀδὰ νοῦκ' ἔζεν με φάκεζα ντέ πέρ τζιφούτ, πὸ ἱκου ἐθάτε ντέ νιέ θέντ ἄρερ ἐρημίσε, ντέ κιουτέτ καὶ κιούγαεῖγ Ἐφραΐμ· ἐ ἀτγέ ρίγ πάσχε με μαθητίτ' ἐτίγ.

55. Εἰς ἄφερ πάσχα ἐτζιφούτετ' ἐ χίπνε σούμε γκα ἀτ θέντ ντέ Ἱεροσαλίμ. περπάρα πάσχεσε πέρ τὲ παστρούαρε βέτεχεν' ἐτούρε.

56. Εἰ ἐ κερκόιγνε Ἰησοῦνε' ἐ θόσνε νιέρι με γιάτερινε τέκ ρίγνε ντέ ἱερὸ, κίτ οὐ δούστε γιούβετ, καὶ τὲ μερ βίγε θάλε ντέ τὲ κορέμπε.

57. Εἰ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ' ἐ δὲ Φαρισεῖγτε πάνε δένε ποροί, σὲ κούτ τὰ δίγε σὲ κού ἔστ' ἀτ, τοῦ ρεφέγε, καὶ τὰ ζέν' ἀτέ.

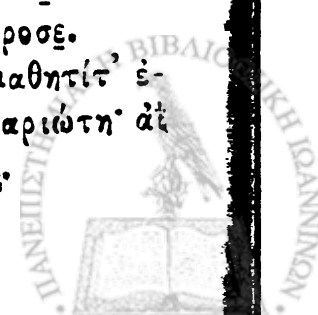
Κεφ. ιβ'. 12.

Ἰησοῦ δὲ με περπάρα φιάτε δίτετ σὲ πάσχεσε ἔρδι ντέ Βιθανί τέκ καὶ Λάζαρι θδέκουρε με πάρε, καὶ ἐ πὰτ γγιαλτούρε γκα θάρρ.

2. Εἰ πένε ἀτίγ ἀτγέ φοῦτ, ἐ Μάρθα σερπέν ντέ μεσάλε, ἐ Λάζαρι καὶ νιέ γκα ἀτὰ καὶ ρίγνε πάσχε με τὲ ντέ μεσάλε.

3. Εἰ Μαρία σὶ μόρρι νιέ λίτρε μύρο τὲ ντζιέρε γκα Νάρδο τὲ κερμουάρε ἐ τὲ στρέιγτε, λέου κέμπετ' ἐ Ἰησοῦτ, ἐ γιά φσίου κέμπετ' ἐτίγ με λέσσερα τὲ σάιγ' ἐ στερπία οὐ μπούτ γκα μυρουδία ἐ μύροσε.

4. Θότρε δὲ νιέ γκα μαθητίτ' ἐτίγ. Ἰούδα ἐ Σίμωνιτ Ἰσκαριώτη' ἀτ καὶ δούαῖγ τὰ παραδὸς ἀτέ.

δώση αὐτόν,

5. Διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον δὲν ἐπωλήθη τριακόσια δηνάρια καὶ ἐδόθη εἰς τοὺς πτωχοὺς;

6. Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχὶ διότι ἔμελεν αὐτὸν περὶ τῶν πτωχῶν, ἀλλὰ διότι ἦτο κλέπτης, καὶ εἶχε τὸ γλωσσόκομον, καὶ ἐβάσταζε τὰ βαλλόμενα εἰς αὐτό.

7. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἄφες αὐτήν· εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου ἐφύλαξεν αὐτό.

8. Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ ὅμως πάντοτε δὲν ἔχετε.

9. Ἐμαθε δὲ ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι εἶναι ἐκεῖ καὶ ἦλθον οὐχὶ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλὰ διὰ νὰ ἴδωσι καὶ τὸν Λάζαρον, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν.

10. Συνεβουλευθήσαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς, διὰ νὰ θανατώσωσι καὶ τὸν Λάζαρον.

11. Διότι πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων δι' αὐτὸν ὑπήγαινον, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12. Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς, ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτὴν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα,

13. Ἐλάβον τὰ βᾶτα τῶν φοινίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτοῦ καὶ ἔκραζον, Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.

14. Εὐρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄναριον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς εἶναι γεγραμμένον,

15. « Μὴ φοβοῦ· θύγατερ Σιών, ἰδοὺ, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πώλου ὄνου. »

16. Ταῦτα ὅμως δὲν ἐνόησαν οἱ

5. Ὡς νούκ' οὐ οἶτ' ἕξει μύρον τρεκίντ δηνάρε, ἐ τίπειγνε ντὲ τὲ βάρφερε;

6. Ε ἕτε ἐ θά, γιδ σὲ ψὲ χιῶ συλοῖ πὲρ τὲ βάρφερε, πὸ σὲ ψὲ κὲ κουσάρ, ἐ χιῶ κουλέτενε, ἐ μπὰν ἀτὸ κὲ βίγνε πρέντα.

7. Ὡτ' ἀδὰ Ἰησοῦι λίρριε ἀτὲ, πὲρ ντὲ δίτε τὲ σὲ κάλτούριτ σιμ. ντὲ βάρρ' ἐ δούαιγιτ τὰ πέγε ἕτε.

8. Σὲ ψὲ τὲ βάρφεριτε κουρδὸ μὲ βέτεχε τούαιγ ἰ κίνι, πὸ μούα σιμ. κίνι κουρδὸ.

9. Ε μψὸι δὰ σοῦμε τούρμε γκά τζιφούτε κὲ ἰῶ μπὰ τὲ βέντ' ἐ ἔρδε γιδ πὲρ Ἰησοῦνε βέτεμε, πὸ τὲ σίγνε ἐ δὲ Λάζαρινε κὲ ἐ γγιαλί γκά τὲ βδέκουριτε.

10. Ε τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ πένε κουβέντ τὲ βρίσνε ἐ δὲ Λάζαρινε.

11. Σὲ ψὲ σοῦμε γκά τζιφούτε πὲρ τὲ πάρρ' ἀτὲ βίγνε, ἐ πεσβίγνε ντὲ Ἰησοῦι.

12. Τὲ νέσερμενε σοῦμε τούρμε, κὲ πᾶντ' ἄρδουρε ντὲ τὲ κρέμπτε, σὶ διφισούανε κὲ θγιέν Ἰησοῦ ντὲ Ἱερουσαλίμ,

13. Μούάρρ' δέφατ' ἐ κουρμάβετ, ἐ ἰ δούαλε ἀτίγ περπάρα, ἐ θεβρίσνε. Ὡσαννά, ἐ πεκούαρε ἀτ' κὲ θγιέν μπὲ ἕμερ τὲ Ζότιτ, μπρέτι ἰ Ἰσραήλιτ.

14. Ε Ἰησοῦι σὶ φέτι ἰ ἐ Κρότζ, ντένι μπὲ τὲ, σὶ κούντρ' ἔστε σκουάρε,

15. Μὸς οὐ τρέμπ ὦ πίγε ἐ Σιώνιτ· γιά, μπρέτι ἰτ θγιέν, καλιοσαρ μπὲ ἰ ἐ κρότζ τὲ φομάρεσε.

16. Ε μαθητίτ' ἐτίγ νούκ' ἰ κου-

μαθηται αὐτοῦ κατ' ἀρχάς· ἀλλ' ὅτι ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐνεθυμήθησαν ὅτι ταῦτα ἦσαν γεγραμμένα δι' αὐτόν, καὶ ταῦτα ἔκαμον εἰς αὐτόν.

17. Ἐμαρτύρει λοιπὸν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτι ἐφώνησε τὸν Λάζαρον ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

18. Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτὸν ὁ ὄχλος, διότι ἤκουσεν ὅτι ἔκαμε τὸ θαῦμα τοῦτο.

19. Οἱ Φαρισαῖοι λοιπὸν εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Βλέπετε ὅτι δὲν ὠφελεῖτε οὐδέν; ἰδοὺ ὁ κόσμος ἐπίσω αὐτοῦ ὑπήγεν.

20. Ἦσαν δὲ τινες Ἕλληνες μεταξὺ τῶν ἀναβαινόντων διὰ νὰ προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ.

21. Οὗτοι λοιπὸν ἦλθον πρὸς τὸν Φίλιππον τὸν ἀπὸ Βηθσαιδᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ παρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες, Κύριε, θέλομεν νὰ ἴδωμεν τὸν Ἰησοῦν.

22. Ἔρχεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἀνδρέαν· καὶ πάλιν ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Φίλιππος λέγουσι πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

23. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτούς, λέγων, Ἦλθεν ἡ ὥρα διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὺς λέγω· ἰὰν ὁ κόκκος τοῦ σίτου δὲν πέσῃ εἰς τὴν γῆν καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἰὰν ὁμοίως ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.

25. Ὅστις ἀγαπᾷ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσῃ αὐτήν· καὶ ὅστις μισεῖ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον θέλει φυλάξει αὐτήν.

26. ἰὰν ἐμὲ ὑπηρετᾷ τις, ἐμὲ δεῖ ἀκολουθῆν· καὶ ὅπου εἴμι, ἐγὼ, ἐκεῖ

πετούανε κατὰ χεῖρας· ἐπάρει πὸ κοῦρ οὐ ντερρόνα Ἰησοῦι, ἀχέρε οὐ κουιγτοῦανε καὶ ἀτὸ κένε ὄκρουαρε πέρ ἀτὲ ἐ κατὸ ἰ πένε ἀτίγ.

17. Ε τοῦομα καὶ κὲ μὲ ἀτὲ μαρτυρίσνε, καὶ Λάζαρινε ἐ θύρρι γκα βάρρι, ἐ ἐ γγιαῖλι ἀτὲ γκα τὲ βδέκουριτε.

18. Πρᾶ ἀντάιγ ἰ δόχι περπάρα ἀτίγ τοῦρμα, σὲ ψὲ διφισί καὶ πέρρι ἀτὲ κατὲ θαύμε.

19. Ε φαρισεῖγτε θάνε νίερι μὲ γιάτερινε· σίχνι· καὶ νούκα πείγμε φὲ νάβετ φάρρε; γιά πότα βένε πὰς ἀτίγ.

20. Ε κένε τζᾶ Ἐλλήνε γκα ἀτὰ καὶ κίσνε ἀρδουρε τὲ φάλισνε ντὲ τὲ κρέμπτε.

21. Κατὰ δὰ γιού κιάσνε Φίλιπποῖ καὶ κὲ γκα Βηθσαιδαγία ἐ Γαλιλαίεσσ· ἐ ἰ λιούτεῖγν' ἀτίγ, ἐ ἰ θόσνε, Ζότ, δούαμε τὲ ὄόχεμε Ἰησοῦνε.

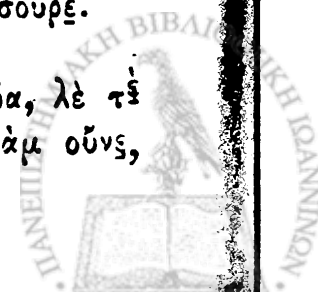
22. Βγιέν Φίλιπποῖ, ἐ ἰ θότ' Ἀνδρέασε, ἐ πὰ Ἀνδρέα ἐ δὲ Φίλιπποῖ ἰ θόν' Ἰησοῦτ.

23. Ε δὲ Ἰησοῦι γιού περφέιτκ ἀταυρε ἐ οὐ θότε· ἔρδι κόχα καὶ τὲ ντερρόνετε ἰ πέρρι νιερίουτ.

24. Βερτέτ, βερτέτ οὐ θόμ γιούβετ· ντὲ μὸς ράφτε μπε δὲ κόκια ἐ φρούριτ, ἐ τὲ βδέτε, ἀγιὸ βέτεμε μπέτετε· μὰ ντὲ βδέκτε πέν σούμε κόκε.

25. Λὶ καὶ δὸ Σπίρτιν' ἐτίγ, δὸ τὰ χουμπάσε ἀτὲ· ἐ αἰ καὶ οὐρρὲν Σπίρτιν' ἐτίγ ντὲ κατὲ δινια, δὸ τὰ ὄπετόγ' ἀτὲ πέρ γέτε τὲ πὰ σόσουρε.

26. Κουτ μὲ ὄερπέν μουά, καὶ τὲ βίγε πὰς μέγε· ἐ ἀτγὲ καὶ γιάμ οῦνε,

θέλει εἶσθαι καὶ ὁ ὑπηρέτης ὁ ἐμός· καὶ εἰάν τις ἐμὲ ὑπηρετῆ, θέλει τιμη-
σει αὐτὸν ὁ Πατήρ.

27. Τώρα ἡ ψυχὴ ῥῶν εἶναι τε-
παραγμένη· καὶ τί νὰ εἶπω; Πάτερ,
σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. Ἀλλὰ
διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην.

28. Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα.
Ἦλθε λοιπὸν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν θέλω δοξάσει.

29. Ὁ ὄχλος λοιπὸν, ὁ παρεστῶς,
καὶ ἀκούσας, ἔλεγεν ὅτι ἔγεινε βρον-
τή. Ἄλλοι ἔλεγον, Ἄγγελος ἐλάλησε
πρὸς αὐτόν.

30. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶ-
πεν, Ἡ φωνὴ αὕτη δὲν ἔγεινε δι' ἐμὲ,
ἀλλὰ διὰ σᾶς.

31. Τώρα εἶναι κρίσις τοῦ κόσμου
τούτου· τώρα ἰ ἄρχων τοῦ κόσμου
τούτου θέλει ἐκδοληθῆ ἔξω·

32. Καὶ ἐγὼ εἰάν ὑψωθῶ ἐκ τῆς
γῆς, θελω ἐλκύσει πάντας πρὸς ἐ-
μαυτόν.

33. (Τοῦτο δὲ ἔλεγε δεικνύων μὲ
ποῖον θάνατον ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.)

34. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ ὄχλος,
Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι
ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ
πῶς σὺ λέγεις, ὅτι πρέπει νὰ ὑψω-
θῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; τίς εἶναι
οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

35. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ
Ἰησοῦς, Ἐτι ὀλίγον καιρὸν τὸ φῶς
εἶναι μεθ' ὑμῶν. Περιπατεῖτε ἐνότῳ
ἔχετε τὸ φῶς, διὰ νὰ μὴ σᾶς κατα-
φθάσῃ τὸ σκότος· καὶ ὅστις περιπατεῖ
ἐν τῷ σκότει, δὲν ἐξεύρει ποῦ ὑπάγει.

36. Ἐνόσω ἔχετε τὸ φῶς, πι-
στεύετε εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ γείνητε
υἱοὶ τοῦ φωτός. Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ
Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύφθη ἀπ'
αὐτῶν.

ἰτγὲ δὲ τὲ γέτε εἰ δὲ ἀτ κὲ ὄερπεν
μούα· εἰ κούσ τὲ μὲ ὄερπέγε μούα,
δὲ τὰ ντερρόγε ἀτὲ παπάι.

27. Νταῶτι Σπίρτι ἰμ. μου δρόδ·
ἔτζ τὲ θὸμ; ὦ παπά, ὄπιτόμε γκά
κούιγ σαχάτ· μὰ ἀντάιγ ἄρτζε ντὲ
κὲτὲ σαχάτ.

28. Ὡ παπά, ντερρό εμμερινε τέντ.
ἔρδι ἀχιέρε ζε γκά Κελε, εἰ δὲ εἰ ντερ-
ρόβχ, εἰ δὲ πάφενε δὲ τὰ ντερρόιγ.

29. Ε τούρμα κὲ ρίγν' ἀτγὲ, ε
κὲ διφιούανε, θόσνε σὲ οὐ κὲ φεμιμ,
τετγιέρε θύνε, Εγγελ ἰ φόλλι ἀτίγ.

30. Οὐ περφέιγκ ἰησοῦ, εἰ οὐ θότε·
νούκ' οὐ κὲ κὲρ μούα κούιγ ζε, πὲ
πὲρ γιούβετ.

31. Νταῶτι ἔῶτε φιούικ ἰ κὲ-
σάιγ δινιάσε, νταῶτι ἀρχόντι ἰκὲ σάιγ
δινιάσε δὲ τὲ χίδετὲ γιαῶτε.

32. Ε ούνε κούρ τὲ γκρίχεμ. λι-
ἄρτ γκά δέου, φίθε δὲ τὲ χέικ πὰς
βετίουτ.

33. ἰε κὲτὲ εἰ θόσ, πὲρ τὲ ὄενδύ-
αρε μετ'ζ φάρρε ἠδέλεγε δὲ τὲ βδίε).

34. Γιού περφέιγκ ἀτίγ τούρμα·
νάβετ διφιούκμ. γκά νόμι κὲ Κρίστει
ρόνγέτε πὰς γέτετ· εἰ κίσθ θούα τίγ,
κὲ δούχαετὲ τὲ γκρίχετὲ ἰ κίρρι ἰ νι-
ρίουτ; τζίλι εἰστέ κούιγ ἰ κίρρι ἰ νι-
ρίουτ;

35. Οὐ θότ' ἀδὰ ἀτοῦρε ἰησοῦι·
ἀκόμα πὰκίζε κὲ κὲ εἰστέ μὲ γιούβετ
δρίτα, ἔτζενι γγέρα σὰ κένι δρίτε;
τὲ μδς οὐ ζέρε γιουβετ ἐρεσίρα, εἰ ἀτ
κὲ ἔτζεν ντ' ἐρεσίρε, νούκ' εἰ σὲ
κού βέτε.

36. Γγέρα σὰ κένι δρίτενε, πε-
σόνι μπε δρίτε, κὲ τὲ κένενι τὲ κίγτ'
εἰ δρίτετε· κὲτὲ θὰ ἰησοῦι, εἰ βάτὲ εἰ
οὐ φῶεχ πρίεγ σούρρεε.

37. Ἀλλ' ἐνῶ ἔλαμε τόσα θαύματα ἐμπροσθεν αὐτῶν, δὲν ἐπίστευον εἰς αὐτόν·

38. Διὰ τὴν πληρωθῆναι τὸν λόγον τοῦ προφήτου Ησαΐου, τὸν ὁποῖον εἶπε, «Κύριε, τίς ἐπίστευσεν εἰς τὸ κήρυγμα ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίον τοῦ Κυρίου εἰς τίνα ἀπεκαλύφθη;»

39. Διὰ τοῦτο δὲν ἠδύναντο νὰ πιστεύσωσι, διότι πάλιν εἶπεν ὁ Ησαΐας,

40. «Ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐσκλήρυνε τὴν καρδίαν αὐτῶν, διὰ τὴν μὴ ἰδῶσι με τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ νοήσωσι με τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰατρεύσω αὐτούς.»

41. Ταῦτα εἶπεν ὁ Ησαΐας, ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ.

42. Ἀλλ' ὅμως καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· πλὴν διὰ τοὺς Φαρισαίους δὲ ὡμολόγουν, διὰ τὴν μὴ γείνωσιν ἀποσυνάγωγοι.

43. Διότι ἠγάπησαν τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον παρὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

44. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐκραξέε καὶ εἶπεν, Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, δὲν πιστεύει εἰς ἐμὲ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με·

45. Καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με.

46. Ἐγὼ ἦλθον φῶς εἰς τὸν κόσμον, διὰ τὴν μὴ μείνη ἐν τῷ σκοτεινῷ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ.

47. Καὶ ἐάν τις ἀκούσῃ τοὺς λόγους μου, καὶ δὲν πιστεύσῃ, ἐγὼ δὲν κρίνω αὐτόν· διότι δὲν ἦλθον διὰ τὴν κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλὰ διὰ τὴν σώσω τὸν κόσμον.

37. Ἐν τῷ ὄντι σὲ πέρρι κάκε θαύματα ἐπεσούανε ἀτὲ περπάρᾳ ἀτοῦρε, νοῦκε πεσούανε ντὲ ἀτὲ.

38. Κε τὲ παφούχατε φγιαλία ἐπροφήτητ Ησαΐουτ, κὲ πὰτ θένε, Ζότ, κούτ πεσού ἀτὲ κὲ διφιότ γκά νέσ; ἐμπὲ τζίλινε ἔσττε ζκουλιούαρε φουκία ἐ Ζότιτ;

39. Πρὰ ἀντάιγ νοῦκὲ μούντε ντὲ πεσοῖγνε, σὲ ψὲ πάμετα θὰ Ησαΐου.

40. Οὐ βερπόι ἀτοῦρε σίτε, ἐ οὐ φουρε-ζοῖ ζέμερενε. κὲ τὲ μὲς ὄχενε με σὲ, ἐ τὲ μὲς διφιόγενε με ζέμερε, ἐ τὲ κθένε ἐ τὲ σερσίγ ἀτά.

41. Κετὸ θὰ Ησαΐου κούρ πὰ ντέρρ' ἐτιγ, ἐ φύλλι περ τὲ.

42. Ντόνε σὲ ἐ δὲ γκά ἀρχόντετε πεσούανε σούμε ντὲ ἀτὲ πὸ γκά φρίκ' ἐ φαρισειγετ νοῦκ' ἐ μολοήνε, κὲ τὲ μὲς ἐ ντζίρε γιάσττε γκά συναγωγή.

43. Σὲ ψὲ δέσνε με τέπερ ντέρρ' ἐ ντέρρεζετ σὲ ντέρρ' ἐ Περτίσε.

44. Ἐ Ἰησοῦ θέρρι με φόρτ ἐ θὰ· ἀτὲ κὲ πεσὸν μπὲ μούα, νοῦκὲ πεσὸν μπὲ μούα, πὸ μπὰ τὲ κὲ με δερφοῖ μούα.

45. Ἐ δὲ ἀτὲ κὲ σέχ μούα, σέχ ἀτὲ κὲ με δερφοῖ μούα.

46. Οῦνε ἀρτζε δρίτε ντὲ δινιά, κὲ κούτ τὲ πεσόγε μπὲ μούα τὲ μὲς μπέτετε ντὲ μες τ' ἐρεσίρεσε.

47. Ἐ τζίλι δὲ κὲ τὲ με διφιόγε φγιαλέτε, ἐ τὲ μὲς πεσόγε, οῦνε νοῦκ' ἐ φουκίγ ἀτὲ, σὲ ψὲ νοῦκ' ἀρτζε περ τὲ φουκρύαρε κότενε, πὸ περ τὲ σούαρε κότενε.

48. Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ, καὶ μὴ δεχόμενος τοὺς λόγους μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἐλάλησα, ἐκεῖνος θέλει κρίνει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

49. Διότι ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ δὲν ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με Πατὴρ, αὐτὸς μοι ἔδωκεν ἐντολήν, τί νὰ εἴπω, καὶ τί νὰ λαλήσω·

50. Καὶ ἐξεύρω ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ εἶναι ζωὴ αἰώνιος. Ὅσα λοιπὸν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς μοι εἶπεν ὁ Πατὴρ, οὕτω λαλῶ.

Κεφ. ιγ'. 13.

ΠΡΟ δὲ τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα, ἐξεύρων ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤλθεν ἡ ὥρα αὐτοῦ διὰ νὰ μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν Πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδιχοὺς του τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, μέχρι τέλους ἠγάπησεν αὐτούς.

2. Καὶ ἀφοῦ ἔγεινε δεῖπνος, (ὁ δὲ διάβολος εἶχεν ἤδη θάλει εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἰούδα Σίμωνος τοῦ Ἰσκαριώτου, νὰ παραδώσῃ αὐτόν·)

3. Ἐξεύρων ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἔδωκεν εἰς αὐτόν ὁ Πατὴρ εἰς τὰ χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθε, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει,

4. Ἐγείρεται ἐκ τοῦ δεῖπνου, καὶ ἰκδύεται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λαβῶν προσόψιον διεζώσθη.

5. Ἐπειτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρχισε νὰ νίπτῃ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ νὰ σπογγίζῃ μὲ τὸ προσόψιον μὲ τὸ ὁποῖον ἦτο διεζωσμένος.

6. Ἐρχεται λοιπὸν πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον· καὶ λέγει πρὸς αὐτόν ἐκεῖνος, Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας;

48. Αἱ δὲ ὅτι ἐποῦσα μοῦα, ἐνοῦζε δὲξ φγιαλέτ' ἐμῶα, 'κὰ κούσ' τὰ φιουκόγε ἀτέ· φγιαλία ἴμε κὲ θάτζε; ἀγιὸ δὸ τὰ φιουκόγε ἀτέ, μπὲ δίτε τὲ πασάτῆμε.

49. Σὲ οὖνε πρέιγ βετίουτ νούπλε θάτζε φῆ· πὸ παπάϊ κὲ μὲ δερφῶ μούα, ἀτὲ μὲ πορσίτι μούα τζιτὲ θὸμ; ἐ τζιτὲ κουβεντόιγ.

50. Εἰ ἐ δὲ κὲ πορσι ἐτιγ ἔσotte γέτ' ἐ πὰ σόσουρε· ἀτὸ ἀδὰ κὲ θὸμ οὖνε, σὶ κούντρε μὲ θὰ μούα παπάϊ; ἀστού οὐ ἀ θὸμ.

Κρίε Ἐτρεμπεδγιέτετε ιγ'. 13.

Επερπάρχα σὲ κρέμπετεσε τὲ πάσχεσε, σὶ ἐ διγ Ἰησοῦ κὲ ἔρδι λόχα ἐτιγ τὲ σκὸν γκὰ κεγιὸ δινιὰ τὰ παπάϊ, σὲ ψὲ ἰ δέσι τὲ τίγτε κὲ κένε ντὲ πότε, ἐ ἰ δέσι γγέρα μπὲ τὲ πασάτῆμενε.

2. Εἰ κούρ οὐ κὲ δάρχε, (δγιαλίε κὰτ θένε μὲ περπάρχα ντὲ ζέμερε τὲ Ἰούδεσε σὲ Σίμωνητ Ἰσκαριώτη, κὲ τὰ παραδὸς ἀτέ)

3. Σὲ ψὲ ἐ διγ Ἰησοῦ, κὲ γιὰ δὰ φίθε πούνετε παπάϊ μπὲ δούαρρ τὲ τίγ· ἐ κὲ κίσ' ἄρδουρε γκὰ Περντία, ἐ τὲ Περντία βίγ,

4. Γκρίχτε γκὰ δάρχα, ἐ σὶ ντζόφι ρόπατ ἐτιγ μόρρι νιὲ φουτά, ἐ γγέσι θέτεχενε.

5. Πασάγε βουρι οὔγε ντὲ νιὲ μάφε, ἐ ζοῦ τὲ λιὰν κέμπετ' ἐ μαθητίβητ σὲ τίγ· ἐ τὶ φσὶν μὲ φουτά κὲ ἴσ' γγέσουρε.

6. Βγιέν ἀδὰ τὲ Σίμων Πέτρου· ἐ ἰ θὸτ' ἀτιγ ἀτ' Ζύτ, νὶ μὲ λιὰν μούα κέμπετε;

7. Απεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐκεῖνο τὸ ὅποσον ἐγὼ κάμνω σὺ δὲν ἐξεύρεις τώρα, θέλεις ὅμως γνωρίσει μετὰ τῶν χρόνων.

8. Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Πέτρος, Δὲν θέλεις νίψει τοὺς πόδας μου εἰς τον αἰῶνα. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἐάν δὲν σὲ νίψω, δὲν ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ.

9. Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὴν κεφαλὴν.

10. Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ λελουμένος δὲν ἔχει χρεῖαν εἰμὴ τοὺς πόδας νὰ νιρθῇ, ἀλλ' εἶναι ὅλος καθαρὸς· καὶ σεῖς εἰσθε καθαροί, ἀλλ' οὐχὶ πάντες.

11. Διότι ἤξευρεν ἐκεῖνον ὅτις ἐμελλε νὰ παραδώσῃ αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπε, Δὲν εἰσθε πάντες καθαροί.

12. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐνίψε τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καθίσας πάλιν, εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐξεύρετε τί ἔκαμον εἰς ἐσᾶς;

13. Σεῖς μὲ φωνάζετε, Ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος· καὶ καλῶς λέγετε, διότι εἶμαι.

14. Ἐάν λοιπὸν ἐγὼ, ὁ Κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, σᾶς ἐνίψω τοὺς πόδας, καὶ σεῖς χρεωστεῖτε νὰ νίπτητε τοὺς πόδας ἀλλήλων.

15. Διότι παράδειγμα ἔδωκα εἰς ἐσᾶς, διὰ νὰ κάμνητε καὶ σεῖς, καθὼς ἐγὼ ἔκαμον εἰς ἐσᾶς.

16. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν εἶναι δοῦλος ἀνώτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος ἀνώτερος τοῦ πέμψαντος αὐτόν.

17. Ἐάν ἐξεύρητε ταῦτα, μακάριοι εἰσθε, ἐάν κάμνητε αὐτά.

7. Γιού προφέτεια ἐ ἐ θότ' ἀτίγ Ἰησοῦ' ἀτέ κέ ἀτίγ οὔνε, τί νταῦτέ νούκ' ἐ κουπετόν, πό πασανταίγ δὸ τὰ κουπετότζ.

8. Ἰ θότ' ἀτίγ Πέτρονα· δὸ τέ μὸς λιὰτζ κέμπετ' ἐμία ντέ γέτε πας γέτετ'· γιού προφέτεια ἀτίγ Ἰησοῦ' ντέ μὸς τέ λιαφτζια, νούκ' ἐ πγιέσε με μούα.

9. Ἰ θότ' ἀτίγ Σίμων Πέτρονα· Ζίτ, γιὸ θέτμε κέμπετε, πό ἐ δὲ δούατζε ἐ δὲ κόζνε.

10. Ἰ θότ' ἀτίγ Ἰησοῦ' ἰ λιάρρ· νούκ' ἐ χρεῖα τέ λιάρχετε πέρ θέτμε κέμπετε, πό ἔστε φίθ' ἰ κερούαρε· ἐ δὲ γιούβετ τέ κερούαρε ἰνι, πό γιὸ φίθ'.

11. Σε ψὲ ἐ διγ ἀτέ κέ ἐ προδὸς ἀτέ, ἐ ἀντογ Ἰθᾶ, κέ νούκ' γίνι φίθ' τέ κερούαρε.

12. Ε σὶ οὐ λιὰου δᾶ κέμπετ' ἀτοῦρε, ἐ θέτ· ρόκ' ἐτίγ, ντένι πᾶ ντέ μεσᾶλε, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· κουπετόνι κέτέ κέ οὐ κέρρα οὔνε γιούβετ;

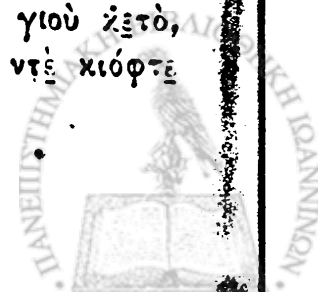
13. Γιού με θερρίνι μούα, Δασκάλ, ἐ Ζότ, ἐ μίρρε θέτ, σὲ ψὲ γιάμ.

14. Ντέῦτε ἀδᾶ κέ οὔνε οὐ λιὰου κέμπετε τοῦαίγ, Ζίτ, ἐ δὲ Δασκάλι, δούγαετε κέ τέ λιάνι ἐ δὲ γιούβετ κέμπετ' ἐ ἰέσι γιάτσοιτ.

15. Σε οὐ δᾶτζε οὔνε γιούβετ ζόμπλε, κέ σὶ κούνρε κέρρα· οὔνε ντέρ γιούβετ, τέ πένι ἐ δὲ γιούβετ.

16. Βερετέτ, θερετέτ οὐ θόμ γιούβετ, νούκ' ἔστε κοπίλλ μι μᾶδ σὲ ζότι τιγ· ἄς ἰ δερφούαρε μι μᾶδ σὲ ἄτ' κέ ἐ δερφί ἀτέ.

17. Ντέ κουπετούατε γιού κέτὸ, δὸ τέ γίνι τέ λιούμουρε, ντέ κίόφτε κέ τέ πένι ἀτό.

18. Δὲν λέγω τοῦτο περὶ πάντων ὑμῶν· ἐγὼ ἐξεύρω ποίους ἐκλεξά· ἀλλὰ διὰ τὴν πληρωθῆναι ἢ γραφῆν, « Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἐστήλωσεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πέτρην αὐτοῦ. »

19. Ἀπὸ τοῦ νῦν σὰς λέγω τοῦτο πρὶν γείνη, διὰ τὴν πιστεύσῃτε ὅταν γείνη, ὅτι ἐγὼ εἰμαι.

20. Ἀληθῶς· ἀληθῶς· σὰς λέγω, ὅστις δέχεται ὄντινα πέμψω, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δέχεται ἐμὲ, δέχεται τὴν πέμψαντά με.

21. Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐτραχύθη τὴν ψυχὴν, καὶ ἐλατύρησε καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς· σὰς λέγω ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν θέλει με παραδώσει.

22. Ἔβλεπον λοιπὸν εἰς ἀλλήλους, οἱ μαθηταί, ἀποροῦντες περὶ τίνος λέγει.

23. Ἐλάθητο δὲ κεκλιμένος εἰς τὴν κόλπον τοῦ Ἰησοῦ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς.

24. Νεύει λοιπὸν πρὸς τοῦτον ὁ Σίμων Πέτρος, διὰ τὴν ἐρωτήσῃ τίς εἶναι ἐκεῖνος περὶ τοῦ ὁποῖου λέγει.

25. Καὶ πεσὼν ἐκείνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει πρὸς αὐτόν, Κύριε, τίς εἶναι;

26. Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, Ἐκεῖνος εἶναι, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον θέλω δώσει. Καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδει εἰς τὸν Ἰούδαν Σίμωνος τὸν Ἰσκαριώτην.

27. Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσηλθὼν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς, λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι κάμνεις, κάμε ταχύτερον.

28. Τοῦτο ὁμῶς οὐδεὶς τῶν καθημένων ἐνόησε πρὸς τί εἶπε πρὸς αὐτόν.

18. Νούξ· θόμ· πέρ· φίθε· γιούβετ, οὐν' ἰ δι· ἀτὰ· κέ· ζφιδά, πὸ· δούχαετὲ· κέ· τὲ· δάλλε· ἐ· ξερτέτε· κάρτα· νιέ· κέ· χὰ· πούξενε· με· μούα· γκρίγτι· θούν· τρέν· ἐ· κέ· μ· πεσε· τιγ· κόντρε· μέγε.

19. Κέ· νταστί· οὐ· θόμ· γιούβετ, πὰ· φιάρε· δέ, κέ· κούρ· τὲ· φιάγενε· τὲ· πεσονι· κέ· οὐνε· γιάμ.

20. Βερτέτ, ξερτέτ· οὐ· θόμ· γιούβετ· κέ· ἀί· κέ· δέξ· ἀτὲ· κέ· δὸ· τὲ· ξερ· φόγ· οὐνε, μούα· δέξ· ἐ· ἀί· κέ· δέξ· μούα, δέξ· ἀτὲ· κέ· ξερφόι· μούα.

21. Ε· σὶ· θὰ· κέ· τὸ· Ἰησοῦι, οὐ· να· κατὸς· πρέν· ταζι, ε· μαρτυρίσι, ἐ· θὰ, ξερτέτ, ξερτέτ· οὐ· θόμ· γιούβετ, σὲ· νιέ· γὰ· γιούτ· δὸ· τὲ· με· παραδόσγε· μούα.

22. Ε· μαθητίτε· βεστρόγινε· νιέρι· γιάτερινε, ἐ· νούξ· δίγινε· πέρ· τζίλινε· θότ.

23. Ε· νιέ· γὰ· μαθητίτε· κέ· κέ· ἰ· δά· τούρε· γὰ· Ἰησοῦι, κέ· κουμπίσουρε· ντὲ· φὶ· τὲ· τίγ.

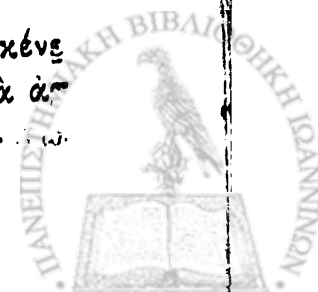
24. Εἰ· πέρ· βῆ· νούξ· Σίμων· Πέ· τρουα, κέ· τὰ· πιέτ· τζίλι· ἔστ'· ἀί, κέ· θήτε· πέρ· τὲ.

25. Ε· σὶ· ρὰ· ἀί· μπὶ· φιδάξ· τὲ· Ἰη· σοῦι· ἰ· θότ'· ἀτίγ· Ζδτ, τζίλι· ἔστέ;

26. Γιού· περφέιγ· Ἰησοῦι, ἐ· ἰ· θὰ· ἀί· ἔστέ· κέ· σὶ· τὲ· γιέιγ· οὔνε· νιέ· τζόπε· κούξε, δὸ· τὲ· γὰ· ἀπ'· ἐ· σὶ· ἐ· γγέου· κούξενε, γὰ· ἐπ· λούδεσε· πέρριτ· σὲ· Σίμωνητ· Ἰσκαριώτητ.

27. Ε· πὰς· ἀσαίγ· καπτζιάτεσε· ἀ· χέρε· γίρι· ντὲ· ἀί· σατανάι, ἐ· Ἰησοῦι· ἰ· θότ'· ἀτίγ· ἀτὲ· κέ· κέ· πέρ· τὲ· πένε, πένε· ἐπείγτ.

28. Πὸ· ντοῦιέ· γὰ· ἀτὰ· κέ· κένε· ντὲ· μετὰ· λε· σκουπιτόι· πέρ· σὲ· ἰ· θὰ· ἀ· τίγ.

29. Διότι τινές ἐνόμιζον, ἐπειδὴ δ' Ἰούδας εἶχε τὸ γλωσσόκομον, ὅτι λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀγέρρασον ὄσων ἔχομεν χρεῖαν διὰ τὴν ἐορτήν· ἢ νὰ δώσῃ τι εἰς τοὺς πτωχοὺς.

30. Λαβὼν λοιπὸν ἐκεῖνος τὸ ψωμίον, ἐξῆλθεν εὐθύς· ἦτο δὲ νύξ.

31. Ὅτε λοιπὸν ἐξῆλθε λέγει ὁ Ἰησοῦς, Τώρα ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ.

32. Ἐάν ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη, ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς θέλει δοξάσαι αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθύς θέλει δοξάσαι αὐτὴν.

33. Τεχνία, ἔτι ὀλίγον εἶμαι μεθ' ὑμῶν. Θέλετε μὲ ζητῆσαι· καὶ καθὼς εἶπον πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ὅτι, ὅπου ὑπάγω ἐγὼ, οεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε, καὶ πρὸς ἐσᾶς λέγω τώρα.

34. Ἐντολὴν κενὴν σᾶς δίδω, Νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς ἐγὼ σᾶς ἠγάπησα, καὶ οεῖς νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

35. Ἐκ τούτου θέλουσι γνωρίσαι πάντες, ὅτι εἴσθε μαθηταί μου, ἐάν ἔχητε ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους.

36. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅπου ὑπάγω, δὲν δύνασαι τώρα νὰ με ἀκολουθήσῃς· ὕστερον ὁμως θέλεις με ἀκολουθήσει.

37. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Κύριε, διατί δὲν δύναμαι νὰ σε ἀκολουθήσω τώρα; τὴν ψυχὴν μου θέλω βάλει ὑπὲρ σου.

38. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τὴν ψυχὴν σου θέλεις βάλει ὑπὲρ ἐμοῦ; Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, δὲν θέλει φωνάζει ὁ ἀλέκτωρ, ἐνωτοῦ μὲ ἀπρηνηθῆς· τρεῖς.

29. Ἐπεὶ οὐ συλοήσῃς, καὶ σὲ ψὲ καὶ Ἰούδα κουλέτενε, ἰθά Ἰησοῦι ἀτιγ· πλένα γκα ἀπὸ καὶ νὰ δούγαενε, ντὲ τὲ κρέμπτενε· ἀ τ' ἀπερὲ τὲ θάρρρερετ.

30. Μὰ ἀτὲ πόκε μόρρι καπτζιάτενε, ἀτε τζαῦτ ἴκου, ἐ καὶ δὲ νάτε.

31. Ἐ πόκε δόλι δὰ ἀτὲ, θότε Ἰησοῦι, νταῦτὶ οὐ ντερούα ἰ κέρρι νιερίουτ· ἐ δὲ Περντία οὐ ντερρόουα μπὲ τέ.

32. Ντοῦ ντερρόουα Περντία μπὲ τέ, ἐ δὲ Περντία δὸ τὰ ντερρόουε ἀτε μπὲ θέτεχε τὲ σάιγ, ἐ ἀτε τζαῦτ δὸ τὰ ντερρόουε ἀτε.

33. Δγιέλλμ, ἐ δὲ πάχεζε κόχε γιαμ με γιούβετ· δὸ τὲ με κερκόνι, ἐ κούντρε θάτζε τζιφούτετ, καὶ τέκ τὲ θέτε οὔνε, γιούβετ σμούντι τὲ βίνι, ἐ δὲ γιούβετ οὐ θὲμ νταῦτὶ.

34. Νιέ πορσι τὲ ρὲ οὐ ἀπ νταῦτὶ γιούβετ, καὶ τὲ δόλι νιέρι γιάτερινε σὶ κούντρ' οὐ δέυκ οὔνε γιούβετ, αὐτοῦ ἐ δὲ γιούβετ τὲ δόλι νιέρι γιάτερινε.

35. Ντὲ κατὲ δὸ τοῦ νιέχενε φίθε, καὶ γίνι μαθητίτ' ἐμὶ ντὲ πάτζι δαῦρουὶ νιέρι με γιάτερινε.

36. Ἰ θότ' ἀτιγ Σίμων Πέτρουα· Ζότ, κοὐ θέτε; γιού περφέιτκ ἀτιγ Ἰησοῦι· τέκ βέτε οὔνε, νούχε μόντ τὲ με βίτζ πάς νταῦτὶ, πὸ παστάχε δὸ τὲ με βίτζ πάς.

37. Ἰ θότ' ἀτιγ Πέτρουα· Ζότ, ψὲ νούχε μόντ τὲ βίγ πάς τέγε νταῦτὶ; Σπίρτινε τίμ δὸ τὰ βὲ πὲρ τίγ.

38. Γιού περφέιτκ ἀτιγ Ἰησοῦι· Σπίρτινε τέκτ δὸ τὰ βέτζ πὲρ μουά; βερτέτ, βερτέτ τὲ θὲμ τίγ, δὸ τὲ μὸς κεντόγε κοκόσι, γέρα σὰ τὲ μ' ἀρνίσετζ τρὶ χέρε.

ΚΕΦ. ιδ'. 14.

Ἄς μὴ ταραττήται ἡ καρδία σας· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε.

2. Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρὸς μου εἶναι πολλὰ οἰκήματα· εἰ δὲ μὴ ἤθελον σᾶς εἰπεῖ· ὑπάγω νὰ σᾶς ἐτοιμάσω τόπον.

3. Καὶ ἀφοῦ ὑπάγω καὶ σᾶς ἐτοιμάσω τόπον πάλιν ἔρχομαι, καὶ θέλω σᾶς παραλάβει πρὸς ἑμαυτὸν, νὰ ἦσθε καὶ σεις ὅπου εἶμαι ἐγώ.

4. Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ἐξεύρετε, καὶ τὴν ὁδὸν ἐξεύρετε.

5. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Θωμᾶς, Κύριε, δὲν ἐξεύρομεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα νὰ ἐξεύρωμεν τὴν ὁδόν;

6. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, εἰμὴ δι' ἐμοῦ.

7. Ἐὰν ἐγνωρίζετε ἐμὲ, καὶ τὸν Πατέρα μου ἠθέλατε γνωρίσει· καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν γνωρίζετε αὐτὸν, καὶ εἴδετε αὐτόν.

8. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Φίλιππος, Κύριε, δεῖξον εἰς ἡμᾶς τὸν Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ εἰς ἡμᾶς.

9. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τόσον καιρὸν εἶμαι μεθ' ὑμῶν, καὶ δὲν με ἐγνώρισας Φίλιππε; ὅστις εἶδεν ἐμὲ, εἶδε τὸν Πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, Δεῖξον εἰς ἡμᾶς τὸν Πατέρα; ἄρα νὰ ἴδῃς τὸν Πατέρα;

10. Δὲν πιστεύεις ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί; τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐγὼ λαλῶ πρὸς ὑμᾶς, ἀπ' ἑμαυτοῦ δὲν λαλῶ· ἀλλ' ὁ Πατὴρ ὁ μένων ἐν ἐμοί, αὐτὸς ἐκτελεῖ τὰ ἔργα.

Κρίε Ἐκατέρμπεδγιέτετε. ιδ'. 14.

Ἄς τὲ μὸς οὐ τρουμπουλόνετε ζήμε-
ρα γιούαιγ, πεσόνι.μπέ Περντίνε, ἔ
δὲ μπέ μούα πεσόνι.

2. Ντέ ὄτεπὶ τὲ παπάιτ σίμ, οὐ-
μὲ νομὲ γιάνε, ἐ ντέ μὸς, δὸ τοῦ ζέ-
ῶε θένε γιούβετ, βέτε τὲ πέιγ φατὶ
βέντ πέρ γιούβετ.

3. Ε κούρ τὲ βέτε, ἐ τοῦ πέιγ φατὶ
γιούβετ βέντ, βιγ περσερί ἐ δὸ τοῦ
μάρρ γιούβετ μὲ θέτεγε, ζέ τέκ τὲ
γέμ. οὔνε, τὲ γίνι δὲ ἐ γιούβετ.

4. Ε δὲ τέκ θέτε οὔνε ἐ δίγι, ἐ δὲ
οὔδενε ἐ δίγι.

5. Ι θότ' ἀτίγ Θωμά· Ζότ, νούξε
δίμὲ κού θέτε, ἐ κιῶ μούντγεμὲ τὲ
δίμὲ οὔδενε;

6. Ι θότ' ἀτίγ Ἰησοῦ οὔνε γιάμ
οὔδα, ἐ δὲ ἐ βερτέτα, ἐ δὲ γέτα· ντο-
νιὲ σθέτε τὲ παπάι, πέρ θέτζμε μὲ
ἄνε τίμε.

7. Τὲ νιόχετε μούα, δὸ τὲ νιόχετε
ἐ δὲ παπάνε τίμ· ἐ δὲ ζέ νταῶτι ἐ
νίχνι ἀτέ, ἐ δὲ ἐ ζίνε πάρε ἀτέ.

8. Ι θότ' ἀτίγ Φίλιπποῖ· Ζήτ, δε-
φτόνα νάβετ παπάνε; ἐ νὰ ἔῶτε σα-
δό.

9. Ι θότ' ἀτίγ Ἰησοῦ· κάκε κόχε
γιάμ. μὲ γιούβετ κάσχε, ἐ νούξε μὲ
νιόχε, ὦ Φίλιππο; ἀτ ζέ πᾶ μούα,
πᾶ παπάνε; ἐ κιῶ τί θούα, δεφτόνα
νάβετ παπάνε;

10. Νούξε πεσόν ζέ οὔνε γιάμ τὲ
παπάι, ἐ παπάι ἔῶτε τέκ οὔ; φγιαλε-
τε ζέ οὔ θόμ. γιούβετ, νούκ' ἰ θόμ
γκά θετίου· πὸ παπάι ζέ ἔῶτε τέκ
οὔ, ἀτ ἰ πέν πούνετε.

11. Πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα αὐτῶν πιστεύετε μοι.

12. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅστις πιστεύει εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα τὰ ὅποια κἀμὼ καὶ ἐκεῖνος θέλει κάμει, καὶ μεγαλύτερα τούτων θέλω κάμει· διότι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα μου.

13. Καὶ ὁ,τι ἂν ζητήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, θέλω κάμει τοῦτο, διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ.

14. Ἐὰν ζητήσητέ τι ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ θέλω κάμει αὐτό.

15. Ἐὰν μὲ ἀγαπάτε, τὰς ἐντολάς μου φυλάξτε.

16. Καὶ ἐγὼ θέλω παρακαλέσει τὸν Πατέρα, καὶ θέλει σὰς δώσει ἄλλον Παράκλητον, διὰ νὰ μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

17. Τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὁποῖον ὁ κόσμος δὲν δύναται νὰ λάβῃ, διότι δὲν βλέπει αὐτό, οὐδὲ γνωρίζει αὐτό· σεῖς ὁμοῦς γνωρίζετε αὐτό, διότι μένει μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐν ὑμῖν θέλει εἶσθαι.

18. Δὲν θέλω σὰς ἀρῆσει ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ἐσὰς.

19. Ἐπι ὀλίγον, καὶ ὁ κόσμος πλεον δὲν μὲ βλέπει· σεῖς ὁμοῦς μὲ βλέπετε· διότι ἐγὼ ζῶ, καὶ σεῖς θέλετε ζῆ.

20. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ σεῖς θέλετε γνωρίσει, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ μου, καὶ σεῖς ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν.

21. Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ φυλάττων αὐτάς, ἐκεῖνος εἶναι ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, θέλει ἀγαπηθῆ ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου· καὶ ἐγὼ θέλω ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ θέλω φε-

11. Πιστόμενοι μοῦα ζὲ οὔνε γιάμ τε παπάι, ἐπαπάι μπὲ μοῦα ἔστε· ἐ ντὲ μὸς, ὁυλοήσινι χετὸ πούνετε, ἐ πεσόμεινι μοῦα.

12. Βερτέτ, βερτέτ οὐ θὸμ γιούβετ, κούτ' πεσὸν μπὲ μοῦα, πούνετε ζὲ πέιγ οὔνε, ἐ δὲ αἰ δὸ τι πέγε· ἐ δὲ με τὲ μεδὰ γκα χετὸ δὸ τὲ πέγε, σὲ ψὲ οὔνε βέτε τὲ παπάι ἱμ.

13. Ε τζδὸ ζὲ τὲ χερκόνι μπὲ ἔμερ τίμ. δὸ τοῦ ἀ πέιγ οὐ χετὲ· ζὲ τὲ ντερόνετε παπάι μπὲ τὲ πύρρε.

14. Ε ντὲ χερκόφτζει ντοῦῆ πούνε μπὲ ἔμερ τίμ. δὸ τοῦ ἀ πέιγ οὔνε.

15. Ντὲ μὲ δόι μοῦα, ρούανι πορσίτ' ἐμία.

16. Ε οὔνε δὸ τι λιούτεμ παπάιτ, ἐ δὸ τοῦ ἀπε τγιέτερ Παράκλητο γιούβετ, ζὲ τὲ γέτε πάσκε με γιούβετ ντὲ γέτε τὲ πα σόσουρε.

17. Σπίρτιν' ἐ σὲ βερτέτεσε, ζὲ ἀτὲ πότα σμούντ τὰ μάρρε, σὲ ψὲ νόκ' ἐ ὄεχ ἀτὲ, ἀ· ἐ νίεχ ἀτὲ· μὰ γιού ἐ νίχινι ἀτὲ, σὲ ψὲ με γιούβετ φέντετε, ἐ μπὲ γιού δὸ τοῦ γέτε.

18. Δὸ τὲ μὸς οὐ λὲ γιούβετ τὲ χάρφρε· κθένεμ μπὲ γιού.

19. Ε δὲ πέρ νιε τζίξε, ἐ πότα με νόκε μὲ ὄεχ' μὰ γιούβετ με σίχινι· σὲ ψὲ οὔνε ρόιγ, ἐ δὸ τὲ ρόνι ἐ δὲ γιούβετ.

20. Μπα τὲ δίτε δὸ τὲ νίχινι γιούβετ, ζὲ οὔνε γιάμ μπὲ παπάνε, ἐ γιούβετ μπὲ μοῦα, ἐ οὔνε μπὲ γιούβετ.

21. Ατ' ζὲ μπάν πορσίτ' ἐμία ἐ ἰ ρούαν ἀτὸ, αἰ ἔστε ζὲ με δὸ μοῦα· ἐ αἰ ζὲ με δὸ μοῦα, δὸ τὲ δούχετε γκα παπάι ἱμ, ἐ δὲ οὔνε δὸ τὰ δούα ἀτὲ, ἐ ἀτιγ δὸ τι δεφτόιγ χέτεχενε

νερώσει ἑμαυτὸν εἰς αὐτόν.

22. Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰουδαῖος (οὐχὶ ὁ Ἰσκαριώτης), Κύριε, τί συμβαίνει ὅτι μέλλεις νὰ φανερώσης σε αὐτὸν εἰς ἡμᾶς, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν κόσμον;

23. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐάν τις με ἀγαπᾷ, τὸν λόγον μου θέλει φυλάξει, καὶ ὁ Πατήρ μου θέλει ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτόν θέλουμεν ἐλθεῖν, καὶ ἐν αὐτῷ θέλουμεν κατοικήσει.

24. Ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου δὲν φυλάττει. Καὶ ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἀκούετε δὲν εἶναι ἰδικὸς μου, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με Πατρός.

25. Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, ἐνῶ εὐρίσκομαι μεθ' ὑμῶν.

26. Ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ ὁποῖον θέλει πέμψῃ ὁ Πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος θέλει ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ θέλει ὑμᾶς ὑπενθυμίσει πάντα ὅσα εἶπον πρὸς ἐσᾶς.

27. Εἰρήνην ἀφίνω εἰς ἐσᾶς, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι εἰς ἐσᾶς· οὐχὶ καθὼς ὁ κόσμος δίδει ὑμᾶς, δίδωμι ἐγώ. Ἄς μὴ ταράττηται ἡ καρδιά σας, μηδὲ ἄς δειλιᾷ.

28. Ἰκούσατε ὅτι ἐγὼ ὑμᾶς εἶπον. Ἰπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς. Ἐάν με ἠγαπήσατε, ἠθέλετε χαρῆν ὅτι εἶπον, Ἰπάγω πρὸς τὸν Πατέρα· διότι ὁ Πατήρ μου εἶναι μεγαλήτερός μου.

29. Καὶ τώρα ὑμᾶς εἶπον πρὶν γείνη, διὰ νὰ πιστεύσατε ὅταν γείνη.

30. Δὲν θέλω πλέον λαλήσει πολλά μεθ' ὑμῶν· διότι ἔρχεται ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου, καὶ δὲν ἔχει οὐδὲν ἐν ἐμοί.

31. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ κόσμος, ὅτι ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, καὶ

τίμιε·

22. Ἰθὺς ἀτίγ Ἰουδα (γιὸ Ἰσκαριώτη) Ζήτ, πῆρ τζφάρβε πούνε κῆ δὸ τῆ δεφτότζ θέτεχενε τέντε ντέ νέβετ, ἐ γιὸ ντέ πότε;

23. Γιὸν περφέιτκ Ἰησοῦ; ἐ ἰ θότ' ἀτίγ' κούσ με δὸ μούα, δὸ τῆ βρούαγε φγιαλένε τίμιε· ἐ παπάϊ ἔμ. δὸ τὰ δόγε ἀτέ, ἐ δὸ τῆ βίγεμε ντέ αἰ ἐ δὸ τῆ κέγεμε τῆ ὑτενιούριτε μπάνε τίγ.

24. Κούσ νούχε με δὸ μούα, νούχε βρούα φγιαλέτ' ἐμία· ἐ φγιαλία κῆ διφιόνι νούχ' ἔστ' ἐμία, πὸ ἐ παπάϊτ κῆ με κὰ δεροτώραρε.

25. Κετό οὐ θάτζε γιούβετ, κούρ φέντεσῆ με γιού.

26. Μὰ Παράκλητοῖ, Σῆνγτι Σπίρτ, κῆ δὸ τῆ δερβόγε παπάϊ μπέ ἔστ' ὑερ τίμ. αἰ δὸ τοῦ διδάζεγε γιούβετ φίθ, ἐ δὸ τοῦ κούιγτόγε γιούβετ, φίθ' ἀπὸ κῆ οὐ θάτζε γιούβετ.

27. Πάικενε οὐ λῆ γιούβετ, πάικενε τίμιε οὐ ἀπ οὔνε γιούβετ, γιὸ αἰ κούντρῆ ἐ ἐπ πότα. οὐα ἀπ γιούβετ· λῆ τῆ μὸς δρίδετε ζέμερα γιούαἰγ, ἄς τῆ μὸς τρέμπετε.

28. Διφιούατε κῆ οὐ θάτζε οὔνε γιούβετ· βέτε, ἐ βίγ ντέ γιού. ντέ με δόγετε δὸ τῆ φεζόνιστε, σὲ ψὲ οὐ θάτζε, βέτε τῆ παπάϊ, σὲ ψὲ παπάϊ ἔμ. ἔστ' ἐ μὶ μὰδ σὲ οὔνε.

29. Ἐ νταῦτι οὐ θάτζε γιούβετ πα κέρβε, ἐ κούο τῆ κένενε τί πεσόνη.

30. Νούχε δὸ τῆ κούβεντόιγ με σούμε με γιούβετ, σὲ ψὲ βγιέν ἀρχόντι ἰ κεσαἰγ δινιάσε, ἐ σκὰ τῆ πέγε με μούα φάρβε.

31. Πὸ κῆ τῆ νιόχενε πότα, κῆ οὔνε δούα παπάνε, ἐ αἰ κούντρῆ με

καθώς με προσέταξεν ὁ Πατήρ, οὕτω κάμνω. Ἐγέρθητε, ἅς υπάγωμεν ἐν-τεῦθεν.

ΚΕΦ. ΙΕ. 15.

Ἐγώ εἶμαι ἡ ἀμπέλος· ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατήρ μου εἶναι ὁ γεωργός.

2. Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, ἐκκόπεται αὐτό· καὶ πᾶν τὸ φέρον καρπὸν, καθαρίζει· αὐτὸ, διὰ τὴν φέρη πλείοτερον καρπὸν.

3. Τώρα σεῖς εἰσθε καθαροὶ· διὰ τὸν λόγον τὸν ἔποιον ἐλάλησα πρὸς ἑσᾶς.

4. Μείνατε ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλῆμα δὲν δύναται νὰ φέρη καρπὸν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν δὲν μείνη ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ σεῖς, ἐὰν δὲν μείνητε ἐν ἐμοί.

5. Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀμπέλος, σεῖς τὰ κλήματα· ὁ μὲνων ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ, οὕτως φέρει καρπὸν πολὺν· διότι χωρὶς ἐμοῦ δὲν δύνασθε νὰ κάμετε οὐδέν.

6. Ἐὰν τις δὲν μείνη ἐν ἐμοί, ρίπτεται ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ζηρανεται· καὶ συναγούσιν αὐτὰ καὶ ρίπτουσιν εἰς πῦρ, καὶ καίονται.

7. Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοί καὶ οἱ λόγοι μου μείνωσιν ἐν ὑμῖν, θέλετε ζητεῖν, ὅ,τι ἂν θέλητε, καὶ θέλει γίνεσθαι εἰς ἑσᾶς.

8. Ἐν τούτῳ δοξάζεται ὁ Πατήρ μου, εἰς τὸ νὰ φέρητε καρπὸν πολὺν· καὶ οὕτω θέλετε εἶσθαι μαθηταί μου.

9. Καθὼς ἐμὲ ἠγάπησεν ὁ Πατήρ, καὶ ἐγὼ ἠγάπησα ἑσᾶς, μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου.

10. Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου φυλάξητε, θέλετε μείνει ἐν τῇ ἀγάπῃ μου· καθὼς ἐγὼ ἐφύλαξα τὰς ἐντολάς του

ποροῖτε μοῦα παπαί, ζεστοῦ πέιγ· γκρίχι τὲ ἱζιγέμε ζετέγε.

Κρίε Επεσεμπεδιγιέτετε ιε'. 15.

Οὐνε γιάμ βέσττι· βερτέτε, ἐ γιά-τι ἱμ ἔσττε πούγκου.

2. Γζδὸ δρι ζὲ νούκε πέν τέκ οὐ πέμμε, ἐ χεδ πόστ· ἀτέ· ἐ τζδὸ δρι ζὲ πέν πέμμε, ἐ κερὸν ἀτέ, ζὲ τὲ πέ-γε μὲ σούμε πέμμε.

3. Γιού ντζσττι γίνι τὲ κερούαρε μὲ ἄνε τὲ φγιαλέσε ζὲ οὐ θάτζε γιού-βετ.

4. Κεντρόνι μπὲ μοῦα, ἐ δὲ οὐνε μπὲ γιού· σὶ κούντρε δρία νούκε μούντ' γκα βέτε χεγια τὲ πέγε πέμμε ντέ μὲς κεντρόφτε ντέ βέσττε· ζεστοῦ ἐ δὲ γιούβετ ντέ μὲς κεντρόφι τέκ οὐ.

5. Οὐνε γιάμ βέσττι, ἐ γιούβετ δριτέ· ἀτ ζὲ κεντρὸν μπὲ μοῦα, ἐ μπὰ τὲ ζὲ κεντρόιγ οὐνε, κούιγ πέν σού-με πέμμε σὲ ψὲ πὰ μοῦα νούκε μού-τινι τὲ πένι φάρρε φέ.

6. Ατ ζὲ τὲ μὲς κεντρόγε τέκ οὐ-νε, δὸ τὲ χίδετε πόσττε πύσι δρία, ἐ δὸ τὲ θάζετε, ἐ ἰ μπεγέδενε ἀτὸ, ἐ ἰ βένε μπὲ ζγιαρ ἐ δίγενε.

7. Ντέ κεντρόφ·ζι μπὲ μοῦα, ἐ φγιαλέτ' ἐμὶα τὲ κεντρόγενε μὲ γιού-βετ τζδὸ φάρε πούνε τὲ δόι, ἐ τὲ κερκόνι, δὸ τοῦ πένετε γιούβετ.

8. Μπὲ ζετὲ οὐ λεβδούα παπαί ἱμ, ζὲ τὲ πένι σούμε πέμμε· ἐ τὲ πένετι μαθητὶ τὲ μίτε.

9. Σὶ κούντρε μὲ δέσι μοῦα πα-παί, ἀστοῦ ἐ δὲ οὐνε οὐ δέσια γι-ούβετ, κεντρόνι ντέ δασουρί τίμε·

10. Ε ντέ ρούαγιτσι ποροῖτ' ἐ-μία, δὸ τὲ κεντρόνι ντέ δασουρί τί-μα· σὶ κούντρε ρούαγι οὐνε ποροῖτ' ἐ

Πατρός μου, καὶ μένω ἐν τῇ ἀγάπῃ αὐτοῦ. παπαίτ σίμ, ἐ λεντροίγ ντέ δασουρί
τέ τίγ.

11. Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς διὰ νὰ μείνη ἐν ὑμῖν ἡ χαρὰ μου, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν νὰ ᾔηται πλήρης.

12. Αὕτη εἶναι ἡ ἐντολή μου, νὰ ἀγαπάτε ἀλλήλους, καθὼς σᾶς ἠγάπησα.

13. Μεγαλητέραν ταύτης ἀγάπην δὲν ἔχει οὐδεὶς, τοῦ νὰ θάλλῃ τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ.

14. Σεῖς εἶσθε φίλοι μου, ἐὰν κάμνητε ὅσα ἐγὼ σᾶς παραγγέλλω.

15. Δὲν σᾶς λέγω πλέον δούλους, διότι ὁ δούλος δὲν ἐξεύρει τί κάμνει ὁ κύριος αὐτοῦ· ἐσᾶς δὲ εἶπον φίλους, διότι πάντα ὅσα ἤκουσα παρὰ τοῦ Πατρός μου, ἐφανερώσα εἰς ἐσᾶς.

16. Σεῖς δὲν ἐξελέξατε ἐμὲ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξέλεξα ἐσᾶς, καὶ σᾶς διέταξα, διὰ νὰ ὑπάγητε σεῖς καὶ νὰ κάμνητε καρπὸν, καὶ ὁ καρπὸς σας νὰ μὲνῇ ὥστε, ὅτι ἂν ζητήσητε παρὰ τοῦ Πατρός ἐν τῷ ὀνόματί μου, νὰ σᾶς δώσῃ αὐτό.

17. Ταῦτα σᾶς παραγγέλλω, νὰ ἀγαπάτε ἀλλήλους.

18. Ἐὰν ὁ κόσμος σᾶς μισῇ, ἐξεύρετε ὅτι ἐμὲ πρότερον ὑμῶν ἐμίσησεν.

19. Ἐἴν ἦσθε ἐκ τοῦ κόσμου, ὁ κόσμος ἤθελεν ἀγαπᾶ τὸ ἰδικόν του· ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶσθε ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἐγὼ σᾶς ἐξέλεξα ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τούτο σᾶς μισεῖ ὁ κόσμος.

20. Ἐνθυμείσθε τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἐγὼ εἶπον πρὸς ἐσᾶς· Δὲν εἶναι δούλος μεγαλητέρος τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Ἐὰν ἐμὲ ἐδίωξαν καὶ σᾶς θέλουσι διώξει· ἐὰν τὸν λόγον μου ἐφύλαξαν, καὶ τὸν ὑμέτερον θέλουσι φυλάξει.

11. Κετὸ οὐ θάτζε γιούβετ· κῆ ἔ τῆ φεζόνι γιού φεζίμνε τίμ, ἐ φεζίμι γιούαιγ τῆ γέτε ἰ πλιότε.

12. Κεγιὸ εῤτε πορσία ἴμε, κῆ τῆ δ' ἰ νιέρι γιάτερινε, σὶ κούντρε οὐ δέσσια γιούβετ.

13. Ντοινῆ νούζε κὰ μῆ τῆ μάδε δασουρί τῆ κεγιὸ, κῆ τῆ λέρε νιερί κόλενε πῆρ μίκ τῆ τίγ.

14. Γιούβετ μίκ τῆ μίτε γίνι ντέ πέφτζι ἀτὸ κῆ παρσίτ' οὔνε γιούβετ.

15. Νούκ' οὐ θερρῆς μῆ γιούσετ ἔερρε ὄρε, σὲ ἔερρετόρι νούζε δι σέτζ πῆν ζότι ἰ τίγ' πὸ οὔνε οὐ θάτζε γιούβετ μίκ, σὲ ψῆ φῆ ἀτὸ κῆ διφίθβα γὰ παπαί ἴμ, οὐ ἀδεφτόβα γιούβετ.

16. Γιούβετ νούζε μῆ ζφιούαδτε μούα, πὸ οὔν' οὐ κὰμ ζφέδουρε γιούβετ. ἐ οὐ βοῤρρῆ γιούβετ' κῆ τῆ βίγι, ἐ τῆ πῆνι πέμμε, ἐ πέμμα γιούαιγ τῆ γέτ' ἐ δουρούατζμε· ἐ ἀντάιγ τζδὸ φῆ κῆ τῆ κερκόνι γὰ παπαί μπε ἔμερ τίμ, δὸ τοῦ ἰ ἄπε γιούβετ.

17. Κετὸ οὐ πορσίτ γιούβετ, κῆ τῆ δὸι νιέρι γιάτερινε.

18. Ντέ οὐ οὔρρῆν γιούβετ πότα, ἐ δίγι κῆ περπάρκ γὰ γιούβετ μῆ οὔρρῆου μούα.

19. Ντέ γέεετε πρέιγ πότε, πότα δούαιγ τῆ δούαν πούνεν' ἐ σάιγ' πὸ σὲ ψῆ σῆνι πρέιγ πότεσε, πὸ οὔν' οὐ κὰμ ζφέδουρε γιούβετ γὰ μῆσαι πότεσε, ἀντάιγ οὐ οὔρρῆν γιούβετ πότα.

20. Μπάνι μῆντ φγιαλενε κῆ οὐ θάτζε οὔνε γιούβετ· ἔεετε κοπίλλ μὲ μὰδ σὲ ζότι ἰ τίγ' ντέ ντέκνε μούα, δὸ τῆ ντγιέλενε ἐ δὲ γιούβετ' ντέ βρούαίγτινε φγιαλενε τίμε, δὸ τῆ βρούαίγνε ἐ δὲ τούαίγνε.

21. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα θέλουσι κάμει εἰς ἐσᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, διότι δὲν ἐξεύρουσι τὸν πέμψαντά με.

22. Ἐὰν δὲν ἦλθον καὶ ἐλάλησα πρὸς αὐτοὺς, ἀμαρτίαν δὲν ἤθελον ἔχει· τῶρα ὁμως δὲν ἔχουσι πρόφασιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν.

23. Ὁ μισῶν ἐμὲ, καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ.

24. Ἐὰν δὲν ἔκαμον μεταξὺ αὐτῶν τὰ ἔργα τὰ ὅποια οὐδεὶς ἄλλος ἔκαμεν, ἀμαρτίαν δὲν ἤθελον ἔχει· ἀλλὰ τῶρα καὶ εἶδον καὶ ἐμίσησαν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Πατέρα μου.

25. Ἀλλὰ τοῦτο ἔγριτε, διὰ νὰ πληρωθῆ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν· «Ὅτι ἐμίσησαν με δωρεάν.»

26. Ὅταν ὁμως ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, τὸν ὁποῖον ἐγὼ θέλω πέμψει πρὸς ἐσᾶς παρὰ τοῦ Πατρὸς, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὅποιον ἐκπορεύεται παρὰ τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος θέλει μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ.

27. Ἀλλὰ καὶ σεις μαρτυρεῖτε, διότι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ εἴσθε.

ΚΕΦ. ις'. 16

ΤΑΥΤΑ ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ μὴ σκανδαλισθῆτε.

2. Θέλουσι σᾶς κάμει ἀποσυναγωγῶν· μάλιστα ἔρχεται ὥρᾳ, καὶ ἦν πᾶς ὅστις σᾶς θανατώσῃ θέλει νομίσει ὅτι προσφέρει λατρείαν εἰς τὸν Θεόν.

3. Καὶ ταῦτα θέλουσι σᾶς κάμει, διότι δὲν ἐγνώρισαν τὸν Πατέρα, οὐδὲ ἐμὲ.

4. Ἀλλὰ ταῦτα εἶπον πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἐθυμῆσθε αὐτὰ, ὅταν ἔλθῃ

21. Πὸ φίθῃ λῆτὸ δὸ τοῦ ἁ πέγενε γιούβετ πῆρ σεπῆπ τῆ ἔμεριτ σιμ, σὲ ψῆ νοῦκ' ἐ δίνε ἀτῆ λῆ μῆ δερφοῖ μούα.

22. Τῆ μὸς λῆῆῃ ἄρδουρε, ἐ τῆ μὸς οὐ λῆῆῃ θῆν' ἀτοῦρε, δὸ τῆ μὸς λῆῆῃ φάτγ· μᾶ ντασῆτὶ προφᾶς νοῦλῆ κανε πῆρ φάτγ τῆ τοῦρε.

23. Ἀτ λῆ οὐρῆν μούα, ἐ δὲ παπάνε τῆμ. οὐρῆν.

24. Τῆ μὸς λῆῆῃ πάσουρε πῆρῆρε μᾶ τὰ πούνερα τῆ τίλια λῆ κούρῆρε νῆρε· σὶ πῆρῆρε, δὸ τῆ μὸς λῆῆῃ φάτγ, μᾶ ντασῆτὶ ἐ δὲ ἰ πάνε, ἐ δὲ μῆ οὐρῆνε ἐ δὲ μούα, ἐ δὲ πακάνε τῆμ.

25. Πὸ δούγατε τῆ δάλλε ἐ βερ- τέτε ἀγιὸ φιάλῃ λῆ ἔῆτε σκρούρε ντῆ νόμ τῆ τοῦρε· μῆ οὐρῆνε πᾶ τού- τγε πᾶ τεχού.

26. Μᾶ κούρ τῆ βίγε Παράκλη- τοῖ, λῆ δὸ τοῦ δερφοῖγ οὐνε γιούβετ γκά πακάτ. (Στίρτι ἰ σὲ βερτέτεσε λῆ ἐκπορέψετε γκά πακάτ)· ἀτ δὸ τῆ ἄπε μαρτυρὶ πῆρ μούα.

27. Ε δὲ γιού ἴπνι μαρτυρὶ, σὲ ψῆ γίνι μῆ μούα λῆ μῆ τῆ νίσουρε.

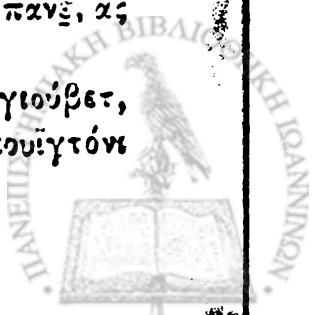
Κρίε Εφιάῆτε μπεδιέτετε. ις'. 16.

Κεῖτὸ οὐ θάτῆ γιούβετ λῆ τῆ μὸς σκανδαλίσει.

2 Δὸ τοῦ ντῆ γιέρνε γιούβετ γκά συναγώγετε, πὸ ἐ δὲ δὸ τῆ βίγε κόχῃ, λῆ κουῆ τοῦ θράσε γιούβετ τῆ λῆσόγε λῆ πῆν ντέρῆ Περντίσε.

3. Ε λῆτὸ δὸ τοῦ ἁ πέγενε γιού- βετ, σὲ ψῆ νοῦλῆ νιόχνε πᾶπάνε, ἄς μούα.

4. Πὸ λῆτὸ οὐ ἁ θάτῆ γιούβετ, λῆ κούρ τῆ βίγε κόχῃ τῆ κουῆτόνι

ἡ ὥρα, ὅτι ἐγὼ εἶπον πρὸς ἐσᾶς. Δὲν εἶπον δὲ ταῦτα πρὸς ἐσᾶς ἐξ ἀρχῆς διότι ἤμην μεθ' ὑμῶν.

5. Τώρα δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν μὲ ἐρωτᾷ, Πού ὑπάγεις;

6. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς ταῦτα, ἡ λύπη ἐγένετο τὴν καρδίαν σας.

7. Ἐγὼ ὅμως τὴν ἀλήθειαν σας λέγω· συμφέρει εἰς ἐσᾶς νὰ ἀπέλθω ἐγὼ· διότι, ἐὰν δὲν ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος, δὲν θέλει ἔλθει πρὸς ἐσᾶς· ἀλλ' ἀφοῦ ἀπέλθω, θέλω πέμψει αὐτὸν πρὸς ἐσᾶς.

8. Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος θέλει ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας, καὶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ περὶ κρίσεως·

9. Περὶ ἁμαρτίας μὲν, διότι δὲν πιστεύουσιν εἰς ἐμέ·

10. Περὶ δικαιοσύνης δὲ, διότι ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα μου, καὶ πλεον δὲν μὲ βλέπετε·

11. Περὶ δὲ κρίσεως, διότι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκρίθη.

12. Ἔτι πολλὰ ἔχω νὰ εἶπω πρὸς ἐσᾶς, δὲν δύνασθε ὁμοῦς τώρα νὰ βρασταῶτε αὐτά·

13. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, θέλει σας ὀδηγήσει εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· διότι δὲν θέλει λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἀνακούσῃ θέλει λαλήσει καὶ θέλει σας ἀναγγεῖλει τὰ μέλλοντα.

14. Ἐκεῖνος θέλει δοξάσει ἐμὲ, διότι ἐκ τοῦ ἐμοῦ θέλει λάβει, καὶ ἀναγγεῖλει πρὸς ἐσᾶς.

15. Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατήρ, ἐμοῦ εἶναι· διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ θέλει λάβει, καὶ ἀναγγεῖλει πρὸς ἐσᾶς.

αὐτὸ, καὶ οὐ πᾶσι θένε γιούβει· μὰ καὶ τὸ νοῦκ' οὐ ἂ θάτιζε γιούβει καὶ περπᾶρα, σὲ ψὲ φέντεσε μὲ γιούβει.

5. Μὰ νταῖτι θέτε τὲκ αἰ καὶ μὲ δεφτό, ἐ ντοινὲ γκα γιούτ νούξε μὲ πιὲτ μούα· κού θέτε;

6. Πὸ σὲ ψὲ οὐ θάτιζε γιούβει καὶ τὸ πούνερα, οὐ μπουλιότ ζήμερενε τούαίγ χέλυι.

7. Μὰ οὐν' οὐ θὸμ γιούβει τὲ βερτέτενε, σὲ ψὲ ἔστ' ἐ βεγίερε μπε γιού καὶ τὲ θέτε οὔνε, σὲ ντέ μὸς βάφτιζια οὔνε Παράκλητοῦ δὲ τὲ μὸς βίγε μπε γιού. ἐ ντέ βάφτιζια οὔνε, δὲ τὰ δεφτόγ αἰτὲ μπε γιούβει.

8. Ε πόκε τὲ βίγε αἰ, δὲ τὲ κερτόγε πότενε περ φάιγ, ἐ περ τὲ δρέιγτε ἐ περ φιούικ.

9. Σὰ περ φάιγ, σὲ ψὲ νούξε πεσόνε μπε μούα.

10. Ε περ τὲ δρέιγτε, σὲ ψὲ οὔνε θέτε τὲ παπαῖ ἔμ, ἐ νούξε μὲ αἰχνι μὲ.

11. Ε περ φιούικ πα, σὲ ψὲ ἀρχόντι ἰ κασαίγ δινιάσε, οὐ δεμετούα.

12. Ε δὲ σοῦμε τεγίερα κάμ περ τὲ θένε γιούβει, πὸ νούξε μούντι τὲ μπάι νταῖτι.

13. Μὰ κούρ τὲ βίγε αἰ, Σπίρτι ἰ σὲ βερτέτεσε, δὲ τοῦ δεφτόγε γιούβει φίθ τὲ βερτέτενε, σὲ ψὲ δὲ τὲ μὸς θύτε γκα θετίου, πὸ δὲ τὲ θύτε φίθ' αὐτὸ καὶ δὲ τὲ διφίγγε, ἐ δὲ τοῦ δεφτόγε γιούβει φίθ' αὐτὸ καὶ δὲ τὲ βίγενε.

14. Αἰ δὲ τὲ ντερρόγε μούα, σὲ ψὲ γκα ἔμεα δὲ τὲ μάρρε, ἐ δὲ τοῦ δεφτόγε γιούβει.

15. Φίθ σὰ κα παπαῖ τὲ μιάτε γιάνε, πρὰ ἀνταίγ θάτιζε καὶ δὲ τὲ μάρρε γκα τὲ μιάτε, ἐ δὲ τοῦ δεφτόγε γιούβει.

16. Ολίγον ἔτι, καὶ δὲν μὲν βλέπετε· καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε μὲ ἰδεῖ· διότι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα.

17. Τότε τινὲς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Τί εἶναι τοῦτο τὸ ὅποιον μᾶς λέγει, Ὀλίγον, καὶ δὲν μὲ βλέπετε· καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε μὲ ἰδεῖ· καὶ ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα;

18. Ἐλεγον λοιπὸν, Τοῦτο τί εἶναι τὸ ὅποιον λέγει, τὸ ὀλίγον; δὲν ἐξεύρομεν τί λαλεῖ.

19. Ἐνόησε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτὸν καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Περὶ τούτου συζητήτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον, Ὀλίγον, καὶ δὲν μὲ βλέπετε, καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε μὲ ἰδεῖ;

20. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι σεῖς θέλετε κλαῦσαι καὶ θρηνῆσαι, ὃ δὲ κόσμος θέλει χαρῆ· καὶ σεῖς θέλετε λυπηθῆ· ἡ λύπη σας ὅμως θέλει μεταβληθῆ εἰς χαρὰν.

21. Ἡ γυνὴ ὅταν γεννᾷ λύπην ἔχει, διότι ἤλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ἀφ' οὗ ὅμως γεννήσῃ τὸ παιδίον, δὲν ἐνθουμείται πλέον τὴν θλίψιν, διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον.

22. Καὶ σεῖς λοιπὸν τώρα μὲν ἔχετε λύπην· πάλιν ὅμως θέλω σὰς ἰδεῖ, καὶ θέλει χαρῆ ἡ καρδία σας, καὶ τὴν χαρὰν σας οὐδεὶς ἀφαιρεῖ ἀπὸ σας.

23. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ δὲν θέλετε ζητήσαι παρ' ἐμοῦ οὐδέν. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσεται παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐν τῷ ὀνόματί μου, θέλει σὰς δώσει.

24. Ἔως τώρα δὲν ἠτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ θέ-

16. Περὶ νιετζικεζε, ἐ νούχε μὲ σίχνι ἐ πέρ νιετζικεζε, ἐ δὸ τὲ μὲ σίχνι, σὲ ψὲ οὐνε βέτε τὲ παπάι.

17. Θάνε δὰ τζὰ γκά μαθητί· ἐτίγ νιέρι μὲ γιάτερινε, τζέστε κεγιό χέ νὰ θότε νέβετ πέρ νιετζικεζε ἐ νούχε μὲ σίχνι, ἐ πὰ πέρ νιετζικεζε ἐ δὸ τὲ μὲ σίχνι· ἐ χέ οὐνε βέτε τὲ παπάι;

18. Θόσνε δὰ· τζέστε κεγιό χέ θότε νιετζικεζε; νούχε κουπετόγεμε σέτζ θότε.

19. Ε νόγου δὰ Ἰησοῦι χέ δούαιγε νὲ τὰ πιέντ' ἀτέ, ἐ οὐ θότ' ἀτούρε, πέρ κετέ κερκόνι νιέρι μὲ γιάτερινε, σὲ ψὲ οὐ θάτζε γιούβετ, πέρ νιετζικεζε, ἐ νούχε μὲ σίχνι, ἐ πὰ πέρ νιετζικεζε ἐ δὸ τὲ μὲ σίχνι;

20. Βερτέτ, βερτέτ οὐ θόμ γιούβετ, χέ γιού δὸ τὲ κίότ' ἐ δὸ τὲ μυρολάτνι, πότα δὸ τὲ φεζόνετε ἐ γιούβετ δὸ τὲ χελμόνετι, πὸ χέλμι γιούαιγ δὸ τὲ κθένενε ντέ φεζ'μ.

21. Φρούαγια κούρ πγιέτ' κα χέλμι, σὲ ψὲ ἐρδι κόχ' ἐσαίγ' πὸ κούρ τὲ πγιέτ' ἐ δγιάλλενε, νούκ' ἐ κουϊγτόνετε μὲ ὅτρεγγίμνε, γκά φεζίμι, σὲ ψὲ οὐ λιὲ νιέρι ντέ πότε.

22. Ε δὲ γιού ἀδὰ ντασπὶ χίνι χέλμι, μὰ δὸ τοῦ ὅδ' περσερι ἐ δὸ τοῦ φεζόνετε ζέμερα γιούαιγ, ἐ φεζίμνε τούαιγ δὸ τὲ μὸς ἐ μάρρε νιέρι γκά γιούτ'.

23. Ε μὰ τὲ δίτε δὸ μὸς μὲ πιέντι μούα πέρ ντογιέ πούνε, βερτέτ, βερτέτ οὐ θόμ γιούβετ, χέ τζὸ φάρε πούνε χέ τί κερκόνι παπάιτ μπε ἔμερ τιμ, δὸ τοῦ ἀ ἄπε γιούβετ.

24. Γγέρα ντασπὶ νούχε κερκούατε ντογιέ πούνε ντ' ἔμερ τιμ' κερ-

λετε λαμβάνει, διὰ νὰ ἦναι πλήρης ἡ χαρά σας.

25. Ταῦτα διὰ παροιμιῶν ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ὅτε δὲν θέλω σᾶς λαλήσει πλέον διὰ παροιμιῶν, ἀλλὰ παρρησίᾳ θέλω σᾶς ἀναγγεῖλαι περὶ τοῦ Πατρὸς.

26. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ θέλετε ζητήσῃ ἐν τῷ ὀνόματί μου· καὶ δὲν σᾶς λέγω, ὅτι ἐγὼ θέλω παρακαλέσει τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν.

27. Διότι αὐτὸς ὁ Πατὴρ σᾶς ἀγαπᾷ, ἐπειδὴ σεις ἠγαπήσατε ἐμὲ, καὶ ἐπιστεύσατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον.

28. Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ ἦλθον εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίνω τὸν κόσμον, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα.

29. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἴδου, τώρα παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ οὐδεμίαν παροιμίαν λέγεις.

30. Τώρα γνωρίζομεν ὅτι ἐξεύρετε πάντα, καὶ δὲν ἔχετε χρεῖαν νὰ σὲ ἐρωτᾷ τις. Ἐκ τούτου πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες.

31. Ἀπεκριθὴ πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Τώρα πιστεύετε;

32. Ἴδου ἔρχεται ὥρα καὶ ἤδη ἦλθε, νὰ σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ νὰ ἀφήσετε ἐμὲ μόνον· ἀλλὰ δὲν εἶμαι μόνος, διότι ὁ Πατὴρ εἶναι μετ' ἐμοῦ.

33. Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἔχητε εἰρήνην ἐν ἐμοί. Ἐν τῷ κόσμῳ θέλετε ἔχει θλίψιν· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ ἐνίκησα τὸν κόσμον.

ΚΕΦ. ιζ'. 17.

ΤΑΥΤΑ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ὑψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν

κόνι, ἐ δὲ τὲ μίρρι· καὶ τὲ γέτε ξεζίμι γιούαιγ πλιότ.

25. Κετὸ οὐ θάτζε γιούβετ με παριμίρα, πὸ θγιέν κόχξε καὶ τὲ μὸς οὐ θὸμ με γιούβετ με παριμίρα, πὸ φάκεζα δὸ τοῦ θὸμ γιούβετ πὲρ πάνε.

26. Μπα τὲ δίτε δὸ τὲ ξερχόνι μπ' ἔμερ τιμ, ἐ νοὸκ' οὐ θὸμ γιούβετ σὲ οὖνε δὸ τί λιούτεμ παπάιτ πὲρ γιούβετ.

27. Σὲ ψὲ αἱ παπάι βέτε οὐ δὸ γιούβετ σὲ ψὲ γιούβετ δέστε μούα, ἐ πεσοῦατε, καὶ οὖνε γκα Περντία δόλα.

28. Δόλα γκα πικόνι, ἐ ἀρτζε ντέ πότε· ἐ λὲ περσερὶ πότενε, ἐ βέτε τὲ παπάι.

29. Ἰθόν' ἀτιγ· μαθητίτ' ἐτιγ' γιά, νταστὶ φάκεζα νὰ κουβεντόν, ἐ ντογιὲ παριμι νούχε νὰ θούα.

30. Νταστὶ ἐ νόχμ καὶ ἰ δι τὲ φίθα, ἐ νοὸχε καὶ χρία καὶ τὲ τὲ πιέσε νιερί· πὲρ καὶ τὲ πεσόγεμε καὶ γκα Περντία δόλε.

31. Οὐ περφέιγκ ἀτουρε Ἰησοῦ· νταστὶ πεσόνι;

32. Γιά, θγιέν κόχξε, ἐ δὲ νταστὶ ἔρδι, καὶ τὲ περχάπι φίθε κούσ ντέ βέντ τὲ τίγ, ἐ μούα τὲ με λίρι βέτεμε· ἐ νοὸχε γιάμ βέτεμε, σὲ ψὲ παπάι ἔστε με μούα.

33. Κετὸ οὐ θάτζε γιούβετ, καὶ τὲ ζίνι πάικ μπὲ μούα· ντέ πότε ὄτρεγγιμ δὸ τὲ ζίνι, πὸ κίι θαρός, οὖνε ἐ μούντα πότενε.

Κρίε Εἴστατεμ πεδγιέτετε ιζ'. 17.

Κετὸ θὰ Ἰησοῦ ἐ γκρίγιτι σίτ' ἐτιγ λιάρτ μπὲ Κίελ, ἐ θὰ παπά, ἔρδι

οὐρανόν, καὶ εἶπε, Πάτερ. ἦλθεν ἡ ὥρα· δόξασον τὸν Υἱόν σου, διὰ τὸ σὲ δοξάσαι καὶ ὁ Υἱός σου.

2. Καθὼς ἔδωκας εἰς αὐτὸν ἐξουσίαν πάσης σαρκός, δια τὸ δῶσθαι τὴν αἰώνιον εἰς πάντας ὅσους ἔδωκας εἰς αὐτόν.

3. Αὕτη δὲ εἶναι ἡ αἰώνιος ζωὴ, τὸ νὰ γνωρίζωσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ τὸν ὅποιον ἀπέστειλεις Ἰησοῦν Χριστόν.

4 Ἐγὼ σὲ ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς· τὸ ἔργον ἐτελείωσα τὸ ὅποιον μοὶ ἔδωκας διὰ τὸ νὰ κάμω.

5. Καὶ τώρα δόξασόν με σὺ, Πάτερ, πλησίον σου μὲ τὴν δόξαν τὴν ὁποίαν εἶχον παρὰ σοὶ πρὶν γεῖνη ὁ κόσμος.

6. Ἐφάνέρωσα τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς ἀνθρώπους· τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας ἐκ τοῦ κόσμου. Ἰδικοὶ σου ἦσαν καὶ εἰς ἐμὲ ἔδωκας αὐτούς, καὶ τὸν λόγον σου ἐφύλαξαν.

7. Τώρα ἐγνώρισαν ὅτι πάντα ὅσα μοὶ ἔδωκας παρὰ σοῦ εἶναι·

8. Διότι τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, ἔδωκα εἰς αὐτούς· καὶ αὐτοὶ ἐδέχθησαν, καὶ ἐγνώρισαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον· καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλεις.

9. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν παρακαλῶ· δὲν παρακαλῶ περὶ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ περὶ ἐκείνων τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, διότι ἰδικοὶ σου εἶναι.

10. Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ εἶναι, καὶ τὰ σὰ ἐμὰ· καὶ ἐδοξάσθην ἐν αὐτοῖς.

11. Καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἐν τῷ κόσμῳ, ἀλλ' οὗτοι εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἐγὼ ἔρχομαι πρὸς σέ. Πάτερ ἅγιε, φύλαξον αὐτούς ἐν τῷ ὄνοματί σου, τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας

κόχα, ντερρό πέρρε τέντ, καὶ τὲ τὲ ντερρόγε τιγ ἐ δὲ πέρρι ἴτ.

2. Σὶ κούντρ' ἰ δὲ ἀτίγ ἐξουσί μπι φίθῃ νιέρεζ. καὶ τάπε γέτεν' ἐ πὰ σόσουρε μπι φίθ' ἀτὰ καὶ ἐ καὶ δένε ἀτίγ.

3. Ε γέτα ἐ πὰ σόσουρε ἔσττε κατγιῶ, καὶ τὲ νιόχενε τιγ Περντίν' ἐ βερτέτε τὲ θέτεμενε, ἐ δὲ Ἰησοῦνε Κρίστινε καὶ δερφόβε τιγ.

4. Οὔνε τὲ ντερρόδα τι μπε δέ· πούνενε ἐ πέρρα καὶ μὲ πάτε δένε μούα πέρ τὲ πέρρε.

5. Ε νταῖτι ντερρόμε μούα τί ὦ παπὰ ἄφερ τέγε, μὲ ἀτὲ ντερρ καὶ πάτξε ἄφερ τέγε πὰ κένε δὲ πότα.

6. Δεφτόβα ἔμερινε τέντ μπὰ τὰ νιέρεζ καὶ μὲ πάτε δένε μούα γκα πότα· τὲ τούτε κένε, ἐ μὲ δὲ ἀτὰ μούα, ἐ φγιαλένε τέντε ἐ ρούαϊγτινε.

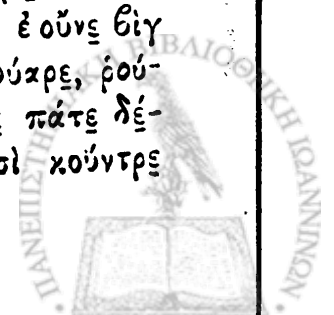
7. Νταῖτι νιάννε καὶ φίθ' ἀτὸ καὶ μὲ πάτε δένε, γκα τέγε γιάνε.

8. Σὲ ψὲ φγιαλέτε καὶ μὲ δὲ μούα, οὐ ἂ δάτξε ἀτοῦρε· ἐ ἀτὰ ἰ μούαρρε, ἐ νιόχνε μὲ τὲ βερτέτε, καὶ γκα τέγε δόλα, ἐ πεσοῦανε καὶ τί μὲ καὶ δερφούαρρ.

9. Οὔνε πέρ ἀτὰ τὲ λιούτεμ, πέρ πότε νούχε τὲ λιούτεμ, πὸ πέρ ἀτὰ καὶ πάτε δένε μούα, σὲ ψὲ γιάνε τὲ τούατε.

10. Ε φίθῃ τὲ μιάτε, τὲ τούατε γιάνε, ἐ τὲ τούατε τὲ μιάτε· ἐ γκα ἀτὰ γιάμ ντερρούαρρ.

11. Ε οὔνε νούχε γιάμ μὲ ντὲ πότε, ἐ κατὰ ντὲ πότε γιάνε, ἐ οὔνε βιγτέκ τέγε· Παπὰ ἰ σενγτερούαρρ, ρούαϊγ ντὲ ἔμερ τέντ ἀτὰ καὶ πάτε δένε μούα, καὶ τὲ γένε νιὲ σὶ κούντρε

διὰ νὰ ἦναι ἐν καθῶς ἡμεῖς.

12. Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐφύλακτον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· ἐκείνους τοὺς ὁποίους μοι ἔδωκας ἐφύλαξαι, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπωλέσθη, εἰμὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ Γραφή.

13. Τώρα δε ἔρχομαι πρὸς σέ, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, διὰ νὰ ἔχωσι τὴν χαρὰν μου πλήρη ἐν ἑαυτοῖς.

14. Ἐγὼ ἔδωκα εἰς αὐτοὺς τὸν λόγον σου· καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτοὺς, διότι δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου.

15. Δὲν παρακαλῶ νὰ σηκώσης αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ νὰ φυλάξης αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ.

16. Ἐκ τοῦ κόσμου δὲν εἶναι, καθὼς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου.

17. Ἀγίζσον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ ἰδικὸς σου εἶναι ἀληθεια.

18. Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον.

19. Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτὸν, διὰ νὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν τῇ ἀληθείᾳ.

20. Καὶ δὲν παρακαλῶ μόνον περὶ τούτων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευσάντων εἰς ἐμὲ διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν.

21. Διὰ νὰ ἦναι πάντες ἐν καθῶς σὺ, Πάτερ, εἶσαι ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν σοί, νὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν, διὰ νὰ πιστεύσῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας.

22. Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν τὴν ὁποίαν μοι ἔδωκας, ἔδωκα εἰς αὐτούς· διὰ νὰ ἦναι ἐν, καθὼς ἡμεῖς εἴμεθα ἐν

23. Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν

γέμινά.

12. Κοῦρ γέσσε ντέ πότε πάσσε με τά, οὖν ἰ ρούαγε ἀτὰ ντ' ἔμερ. τέντ' ἀτὰ κέ με πάτε δένε ἰ ρούαιγτα. ἔ ντινιέ γκά ἀτὰ νούκε χούμπι, πέρ βέτσεμε ἀτιγ πίβριτ σέ χούμπεγεσε. κέ τε δάλλε κάρτα ἔ βερτέτε.

13. Ε νταῖτι πά βιγ τέκ τι, ἔ κετὸ ἰ θόμ ντέ πότε κέ τε κένε μπέ βέτεχε τε τούρι φεζίμνε τιμ τε πλιότε.

14. Οὖν' οὐ πάτσε δέν' ἀτοῦρε φγιαλένε τέντε, ἔ πότα ἰ οὐρρέου ἀτὰ, σέ ψε νούκε γιάνε γκά πότα, σὶ κούντρε σγιάμ. ἄς οὖνε γκά πότα.

15. Νούκε τε λιούτεμ. κέ τε γκρέζτ ἀτὰ γκά πότα, πό τι ρούατζ ἀτὰ γκά ἰ λίφου.

16. Γκά πότα νούκε γιάνε σὶ κούντρε σγιάμ. ἄς οὖνε γκά πότα.

17. Σενγτεροῖ ἀτὰ ντέ τε βερτέτε τέντε, φγιαλία ὄτε ἔστ' ἔ βερτέτε.

18. Σὶ κούντρε δερφόβε τί μούα ντέ πότε, αὐτοῦ ἔ δε οὖνε ἰ δερφόβα ἀτὰ ντέ πότε.

19. Ε πέρ ἀτὰ οὖνε σενγτερέιγ βέτεχενε τίμε, κέ τε γένε ἔ δε ἀτὰ τε σενγτεροῦαρε ντέ τε βερτέτε.

20. Οὐνούκε λιούτετ πέρ κετὰ βέτεμε, πό ἔ δε πέρ ἀτὰ κέ δὸ τε κεσόγενε μπέ μούα με φγιαλε τε κετοῦρε.

21. Κέ τε γένε τε φίθε νιέ, σὶ κούντρε γέ τι, παπὰ, μπέ μούα, ἔ οὖνε μπέ τι κέ τε γένε ἔ δε ἀτὰ νιέ μπέ νέβετ, κέ τε κεσόγενε κούτα σέ τι με δερφόβε.

22. Ε οὖνε ντέρρε κέ τι με δέ μούα, οὐ ἀ δάτζε ἀτοῦρε κέ τε γένε νιέ, σὶ κούντρε γέμι νέβετ νιέ.

23. Οὖνε μπὰ τά, ἔ τι μπέ μούα,

ἐμοί· διὰ νὰ ἦναι τετελειωμένοι εἰς ἐν, καὶ νὰ γνωρίζῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας, καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας.

24. Πάτερ, ἐκείνους τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, θέλω, ὅπου εἶμαι ἐγὼ, νὰ ἦναι καὶ ἐκεῖνοι μετ' ἐμοῦ· διὰ νὰ θεωρῶσι τὴν δόξαν μου, τὴν ὅποιαν μοὶ ἔδωκας, διότι μὲ ἠγάπησας πρὸ καταβολῆς κόσμου.

25. Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος δὲν σε ἐγνώρισεν, ἐγὼ δὲ σε ἐγνώρισα, καὶ οὗτοι ἐγνώρισαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας.

26. Καὶ ἐφανερώσα εἰς αὐτοὺς τὸ ὄνομά σου, καὶ θέλω φανερώσει διὰ νὰ ἦναι ἡ ἀγάπη μὲ τὴν ὅποιαν μὲ ἠγάπησας ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτοῖς.

ΚΕΦ ιη'. 18.

ΑΦΟΥ εἶπε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κεδρών, ὅπου ἦτο κῆπος, εἰς τὸν ὁποῖον εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2. Ἦξεν δὲ τὸν τόπον καὶ Ἰούδας ὁ παραδίδων αὐτόν· διότι πολλὰκις συνῆλθεν ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

3. Ὁ Ἰούδας λοιπὸν λαβὼν τὸ τάγμα, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται· ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὄπλων.

4. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐξέβρων πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτόν, ἐξῆλθε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς· τίνα ζητεῖτε;

5. Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. Λέγει πρὸς αὐτοῦ· ὁ Ἰησοῦς. Ἐγὼ εἶμαι. Ἰσχυρὸ δὲ

καὶ τὲ γένε τελειόσουρε μπε νιέ, καὶ τὲ νιόχε· ἐ δὲ πότα, σε τι μὲ δερφόβε, ἐ ἰ δέσε ἀτά, σὶ κούντρε δέσε μούα.

24. Πατὰ, οὔνε δούα, ἀτά καὶ μὲ δὲ μούα, τὲ γένε ἐ δὲ ἀτά μὲ μούα, ἀτγὲ τέκ γιάμ οὔνε· καὶ τὲ σόχενε ντέρρε τιμ, καὶ μὲ δὲ μούα τι, σε ψὲ μὲ καὶ δάσουρε μούα πὰ πένε ἐ δὲ πότα.

25. Πατὰ ἰ δρέιγτε, πότα νούχε τὲ νιόχου τι, μὰ οἱ ἐ κάμ νιόχουρε, ἐ δὲ κατὰ ἐ καὶ χουρε καὶ τι μὲ δερφόβε.

26. Ε πέβρα, ἐ δὲ τὲ πείγ τὲ νιόχενε ἀτὰ ἐμερινε τέντ, καὶ τὲ γέτε μπά τὰ δασουρία καὶ μὲ τὲ μὲ δέσε μούα, ἐ οὔνε μπά τὰ.

Κρίε Ετετεμπεδγιέτετ ιη'. 18.

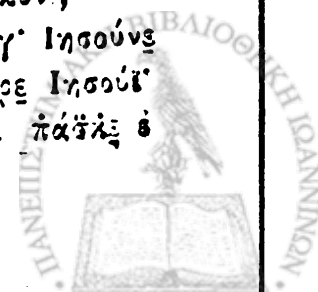
Σὶ θὰ κατὸ Ἰησοῦ, δόλι πάσκε μὲ μαθητίτ' ἐτίγ περτέγε γκά πρὸι ἰ Κεδρόνιτ, τέκ καὶ νιέ κόφστε, ἐ μπά τὲ χίρι αἱ, ἐ δὲ μαθητίτ' ἐτίγ.

2. Κατὲ τέντ ἐ διγ ἐ δὲ Ἰούδα καὶ δουσιγ τὰ προδὸς ἀτέ· σε ψὲ σούμε χέρε καὶ θάτουρε Ἰησοῦ ἀτγὲ πάσκε μὲ μαθητίτ' ἐτίγ.

3. Ε Ἰούδα σὶ μὲρρι τρίματε, ἐ δὲ κοπιγ γκά τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ γκά φαρισείγτε, ἔατε ἀτγὲ μὲ φανάρε, ἐ μὲ λαμπάδα, ἐ μὲ ἄρμε.

4. Μὰ Ἰησοῦ καὶ ἰ διγ φίθ' ἀτὸ καὶ δὲ τι βιγνε σίπερ, δόλι περπάρα, ἐ οὐ θότ' ἀτουρε· τζίλινε χερκόν;

5. Γιού περφέιγνε ἀτιγ Ἰησοῦνε Ναζαρινόνε· οὐ θότ' ἀτουρε Ἰησοῦ· οὔνε γιάμ· ἐ καὶ μὲ ἀτὰ πάτκα ἐ

μετ' αὐτῶν καὶ Ἰούδας ὁ παραδίδων δὲ Ἰούδα, καὶ ἐ παραδόσθε αὐτὸν.

6. Καθὼς λοιπὸν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι, ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσον χαμαί.

7. Πάλιν λοιπὸν ἠρώτησεν αὐτοὺς, Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον.

8. Ἀπεκρίθη δὲ Ἰησοῦς, Σὺς εἶπον, ὅτι ἐγὼ εἶμαι. Ἐάν λοιπὸν ἐμεὺ ζητήτε, ἀφήσατε τούτους νὰ ὑπάγωσι.

9. Διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος, τὸν ὁποῖον εἶπεν, Ὅτι ἐξ ἐκείνων τοὺς δύο τοὺς μοὶ ἔδωκας, δὲν ἀπώλεσα οὐδένα.

10. Τότε δὲ Σίμων Πέτρος ἔχων μάχαιραν ἔσυρεν αὐτήν, καὶ ἐκτύπησε τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν. Ἦτο δὲ τὸ ὄνομα τοῦ δούλου Μάλχος.

11. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν Πέτρον, Βάλε τὴν μάχαιραν σου εἰς τὴν θήκην. Τὸ ποτήριον τὸ ὁποῖον μοὶ ἔδωκεν ὁ Πατήρ, δὲν θέλω πίνει αὐτό;

12. Τὸ τάγμα λοιπὸν καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδεσαν αὐτόν,

13. Καὶ ἔφεραν αὐτὸν εἰς τὸν Ἄνναν πρῶτον· διότι ἦτο πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὅστις ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου.

14. Ἦτο δὲ ὁ Καϊάφης ὁ συμβουλευσας τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι συμφέρει νὰ ἀπολεσθῇ εἰς ἄνθρωπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

15. Ἠκολούθει δὲ τὸν Ἰησοῦν ὁ Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος μαθητής· ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦτο γνωστός εἰς τὸν ἀρχιερέα, καὶ εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλήν τοῦ

6. Ε πόκε οὐ θά ἀτοῦρε, σὲ οὐνε γιάμ, οὐ γόικνε μπὲ τὲ πράπε, ἐ ράνε μπὲ δέ.

7. Περσεροὶ πὰ ἰ πιέτι ἀτὰ, τζιλε ξερκόνι; ἐ ἀτὰ ἰ θάνε, Ἰησοῦνε Ναζαρινόνε.

8. Οὐ περφέϊφκ Ἰησοῦι· οὐ θάτζε γιούθετ, οὐνε γιάμ, ντὲ ξερκόνι ἀδὰ μούχ, λίρι ξετὰ τὲ βένε.

9. Καὶ τὲ παφούχαστε φγιαλία καὶ θά· σὲ γκα ἀτὰ καὶ μὲ δέ, νούκε γούμπα ντοῖε.

10. Μὰ Σίμων Πέτρουα σὶ ζιῖθ θήλε, ἐ ντζόρι ἀτὲ γκα μίλι, ἐ φοδίτι κοπίλν' ἐ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερετ, ἐ ἰ πρέου ἀτιγ βέσν' ἐ δγιαθῆτε· ἐ ἔμερ ἰ κοπίλιτ καὶ Μάλχο.

11. Πὸ Ἰησοῦι ἰ θόττε Πέτροσε· βούρρε θήλενε τέντε ντὲ μίλ' ποτήρε καὶ μὲ δὰ μούχ παπάι; τὲ μὸς ἐ πὶ ἀτὲ;

12. Ε τρίματε, ἐ δὲ Χιλιάρχου ἐ δὲ κοπίγτ' ἐ τζιφούτετ ἐ ζούν Ἰησοῦνε, ἐ ἐ λίδνε.

13. Ε πωτοπάρε ἐ ὀπούνε ἀτὲ τὲ Ἄννα· σὲ ψὲ ἴσθε ἐγιέχερι ἰ Καϊάφσε, ἐ κούγ καὶ μπὰ τὲ μὸτ ἰ Πάρε ἰ πρίφτερετ.

14. Ε Καϊάφα ἴσθε ἀτ καὶ οὐ δὰ τζιφούτετ νασιχάτ, σὲ ἴσθε πούν' ἐ ἐγιερε τὲ χουμπάσε νιὲ νιερί περ φίθε λαόνε.

15. Ε Σίμων Πέτρουα εἰγ πὰς Ἰησοῦιτ, ἐ δὲ τγιατέρι μαθητί· ἐ κούγ μαθητί καὶ ἰ νιόχουρε μὲ τὲ παριν' ἐ πρίφτερετ, ἐ γίρι πάσκε μὲ Ἰησοῦνε ντὲ ἀβλί· τὲ σὲ πὶ ὀριτ σὲ πρί-

ἀρχιερέως.

16. Ὁ δὲ Πέτρος ἵστατο ἔξω πλησίον τῆς θύρας. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος, ὅστις ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν ἀρχιερέα, καὶ ὠμίλησεν εἰς τὴν θυρωρὸν καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον.

17. Λέγει λοιπὸν ἡ δούλη ἡ θυρωρὸς πρὸς τὸν Πέτρον, Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Λέγει ἐκεῖνος, Δὲν εἶμαι.

18. Ἴσταντο δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ δσπηρέται, οἵτινες εἶχον κάμει ἀνθρωπιάν, διότι ἦτο ψύχος, καὶ ἐθερμαίνοντο· καὶ μετ' αὐτῶν ἵστατο ὁ Πέτρος καὶ ἐθερμαίνεται.

19. Ὁ ἀρχιερεὺς λοιπὸν ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ.

20. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ παρήρησα ἐλάλησα εἰς τὸν κόσμον· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδάχην ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται πάντοτε, καὶ ἐν κρυπτῷ δὲν ἐλάλησα οὐδέν.

21. Τί με ἐρωτᾷς; ἐρώτησον τοὺς ἀκούσαντας, τί ἐλάλησα πρὸς αὐτούς· ἰδοὺ οὗτοι ἐξεύρουσιν ὅσα εἶπον ἐγώ.

22. Ὅτε δὲ εἶπε ταῦτα, εἰς τῶν ὑπηρετῶν ἱστάμενος πλησίον ἔδωκε ράπισμα εἰς τὸν Ἰησοῦν, εἰπὼν, Οὕτως ἀποκρίνεσαι πρὸς τὸν ἀρχιερέα;

23. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· ἂν δὲ καλῶς, τί με δέρεις;

24. Εἶχε δὲ ἀποστείλει αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα.

25. Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος ἵστατο καὶ ἐθερμαίνεται· εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Μήπως καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθη-

τρῶσε.

16. Ἐ Πέτρον ζεντρόϊ γιάστει ἀφερ πρότεσε· δόλι δὰ μαθητίου τγιατὲρ αἱ κὲ κὲ ἰ νόχουρε τὲ ἰ πάρι ἰ πρίφτερετ, ἐ ἰ θὰ πορτάρεσε, ἐ ἐ κάλι Πέτρονε πρέντα.

17. Ἐ κοπίλια πορτάρε ἰ θὰ Πέτροσε· μὸς γὲ θάλλε ἐ δὲ τίγ γκὰ μαθητίτ' ἐ ζετίγ ἰερούου; ἐ αἱ οὐ περφέιτκ, νούχε γιάμ.

18. Ἐ ἔερπετόρετε, ἐ δὲ κοπίγτε πίνε πέρορε ζγιαρ, ἐ ρίγνε, ἐ γκρόχίονε, σὲ ψὲ κὲ τὲ φτόχετε· ρίγ ἐ δὲ Πέτρον με τὰ πάσχε, ἐ γκρόχείγ.

19. Ἐ πιέτι ἀδὰ ἰ πάρι ἰ πρίφτερετ ἰησοῦτε πέρ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ δὲ πέρ διδαχί τὲ τίγ.

20. Ἐ ἰησοῦγιου περφέιτκ ἀτίγ· οὔνε φάκεζα κουθεντόβα ντὲ πότε, οὔνε διδάξα κουρδὸ ντὲ συναγοῦατγ, ἐ δὲ ντὲ ἱερὸ τέκ μπεγίδενε γκὰ τζὸδ ἄνε τζιφούτε, ἐ ντὲ τὲ φσέχουρε νούχε θάτζε γτονιὲ φγιαλε.

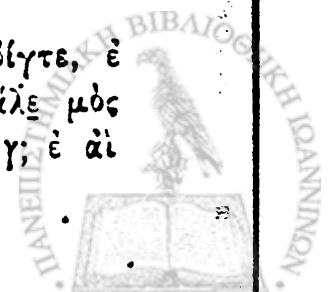
21. Πέρ σὲ με πιέτ μούα; πιέτ ζετὰ κὲ διφιούανε σέτζ οὐ θάτζε ἀτούρε· γιά, ζετὰ ἐ δίνε σέτζ θάτζε οὔνε.

22. Ἐ σὶ θὰ αἱ ζετὸ, νιὲ γκὰ ἔερπετόρετε κὲ φέντεσινε ἀτγὲ ἰ δὰ νιὲ σίουπλιάχε ἰησοῦτε, ἐ ἰ θὰ· ζεστοῦ περφέιτε ντὲ ἰ πάρι ἰ πρίφτερετ;

23. Γιου περφέιτκ ἀτίγ ἰησοῦ· ντὲ φόλλια λίκζετε, δεφτόμε τὲ λίφνε, μὰ ντὲ φόλλια μίρρε, ψὲ με ρέχ;

24. Ἐ Ἄννα πὰ ἐ δερφοῦ ἀτὲ λίδουρε τὲ Καϊάφα ἰ πάρι ἐ πρίφτερετ.

25. Ἐ Σίμων Πέτρον ρίγτε, ἐ γκρόχείγ· ἰ θάνε δὰ ἀτίγ· θάλλε μὸς γὲ ἐ δὲ τί γκὰ μαθητίτ' ἐτίγ; ἐ αἱ

τῶν αὐτοῦ εἶσαι; Ἠρνήθη ἐκεῖνος, ἐ ἀρνίσι ἐ θά' νούκε γιάμ.
καὶ εἶπε, Δὲν εἶμαι.

26. Λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, ὅσις ἦτο συγγενὴς ἐκείνου, τοῦ ὁποίου ὁ Πέτρος ἀπέκοψε τὸ ὠτίον, Δὲν σὲ εἶδον ἐγὼ ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ;

27. Πάλιν λοιπὸν ἠρνήθη ὁ Πέτρος, καὶ εὐθύς ἐφώναξεν ὁ ἀλέκτωρ.

28. Φέρουσι λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον ἦτο δὲ πρῶτ, καὶ αὐτοὶ δὲν εἰπήλθον εἰς τὸ πραιτώριον, διὰ νὰ μὴ μιανθῶσιν, ἀλλὰ διὰ νὰ φάγωσι τὸ πύσχα.

29. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;

30. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἐὰν οὗτος δὲν ἦτο κακοποιεῖς, δὲν ἠθέλωμεν σοὶ παραδώσει αὐτόν.

31. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Λάθετε αὐτόν σεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον σας κρίνατε αὐτόν. Εἶπον δὲ πρὸς αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ θανατώσωμεν οὐδένα.

32. Διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖον εἶπε δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον ἐμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

33. Εἰσῆλθε λοιπὸν πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώναξε τὸν Ἰησοῦν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;

34. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἀπ' ἐαυτοῦ λέγεις σὺ τοῦτο, ἢ ἄλλοι σοὶ εἶπον περὶ ἐμοῦ;

35. Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Μήπως ἐγὼ εἶμαι Ἰουδαῖος; τὸ ἔθνος τὸ ἰδικόν σου καὶ οἱ ἀρχιερεῖς σὲ

ἐ ἀρνίσι ἐ θά' νούκε γιάμ.

26. Θότῃ νῆ γκά ὄερπετόρετ' ἐ πρίφτιτ σὲ πάρε, κὲ κὲ φερὶ ἰ ἀτίγ κὲ ἰ πρέου θέσνε Πέτρουα' νούκε τὲ πάτζε οὔνε τί μὲ ἀτὲ πάσχε ντὲ κόφῳτῃ;

27. Ε Πέτρουα ἐ ἀρνίσι περσερὶ, ἐ ἀτὲ τζάστ κεντόι κοκόσι.

28. Ε πίενε δὰ Ἰησοῦνε γκά Καϊάφα ντὲ Πραιτούαρ, ἐ κὲ μεγγές, ἐ ἀτὰ νούκε χίνε ντὲ πραιτούαρ κὲ τὲ μὸς περφέιχ'σνε, πὸ κὲ τὲ χάιγνε πάσχενε.

29. Δόλι ἀδὰ Πιλάτουα γιάῳτῃ μπά τὰ, ἐ οὐ θά' τζκαλεζὶ κίνι κόντρε ζετίγ νερίουτ;

30. Γιου πέρφέιφκνε, ἐ ἰ θάν' ἀτίγ' τὲ μὸς κὲ κούιγ νιερὶ κὲ πέν τὲ κέιζ, νούκε τὰ κέσεμ δένε μπε δούαρρ τὲ τούα.

31. Οὐ θότ' ἀδὰ ἀτουρε Πιλάτουκ, μέρρις ἀτὲ γιούβετ ἐ φιοκουβε ἀτὲ σὶ κόντρε κίνι νόμνε τούαγ' μὰ τζιφούτε ἰ θάν' ἀτίγ' σέῳτῃ ντεγίερε ντὲ νέβετ τὲ θράσεμμε ντονιέ.

32. Κὲ τὲ παγούχαεῖγ φγιαλία κὲ θὺ Ἰησοῦ, κὲ ὄενδν μετζ φάρε ἔδέ- κέγε δούαῖγ τὲ ἔδῖς.

33. Ε Πιλάτουα χίρι περσερὶ ντὲ πραιτούαρ, ἐ θύρρι Ἰησοῦνε, ἐ ἰ θά' ἀτίγ' τί γὲ μπρέτι ἰ τζιφούτετ;

34. Γιου πέρφέιφκ ἀτίγ Ἰησοῦ γκά θετίου ἐ θούα τί ζετῃ; ἀ τὲ τγιέρε τὲ θάνε τί πέρ μούα;

35. Οὐ πέρφέιφκ Πιλάτουα' μὸς γιάμ οὔνε τζιφούτε; φυλία ὄτε, ἐ δὲ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ τὲ δάνε τίγ.

παρέδωκαν εἰς ἐμέ τί ἔκαμες;

36. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἴν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ ἦτο ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, οἱ ὑπηρεταί μου ἤθελον ἀγωνίζεσθαι, διὰ νὰ μὴ παραδοθῶ εἰς τοὺς Ἰουδαίους. Τώρα δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ δὲν εἶναι ἐντεῦθεν.

37. Καὶ ὁ Πιλάτος εἶπε πρὸς αὐτόν, Λοιπὸν βασιλεὺς εἶσαι σύ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Σὺ λέγεις, ὅτι βασιλεὺς εἶμαι ἐγώ. Ἐγὼ διὰ τοῦτο ἐγεννήθην, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ μαρτυρήσω εἰς τὴν ἀλήθειαν. Πᾶς ὅστις εἶναι ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει τὴν φωνὴν μου.

38. Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Πιλάτος. Τί εἶναι ἀλήθεια; καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἐγὼ δὲν εὐρίσκω οὐδὲν ἐγκλημα ἐν αὐτῷ.

39. Εἶναι δὲ συνήθεια εἰς ἐσᾶς, νὰ σᾶς ἀπολύσω ἓνα ἐν τῷ πάσχα· θέλετε λοιπὸν νὰ σᾶς ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

40. Πάλιν λοιπὸν ἐκράυγασαν πάντες, λέγοντες, Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραβῶᾰν. Ἦτο δὲ ὁ Βαραβῶᾰς; ληστής.

Κεφ. ιθ'. 19.

ΤΟΤΕ λοιπὸν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐμαχίγωσε.

2. Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἔθεσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν ἱμάτιον πορφυροῦν.

3. Καὶ ἔλεγον, Χαίρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἔδιδον εἰς αὐτὸν ἑκπίσματα.

4. Ἐξῆλθε δὲ πάλιν ἔξω ὁ Πιλά-

μπὲ δούαρρ τὲ μία· τζῆρε τί;

36. Οὐ περφέιζκ Ἰησοῦι, μπρετε-
ρία ἱμε σέσστε γκα ζεγιὸ πότε, τὲ κὲ
γκὰ ζεγιὸ πότε μπρετερία ἱμε, τρι-
ματ' ἐμὶ δὸ τὲ λερτόιγνε κὲ τὲ μὸς
κίε ντὲ δούαρρ τὲ τζιφούτετ' πὸ ντα-
στὶ μπρετερία ἱμε σέσστε ζετέγε.

37. Ἰ θότὲ δὰ ἀτίγ Πιλάτου·
μπρετ ἀδὰ γὲ τί; γιὸν περφέιζκ Ἰη-
σοῦι· τί ἐ θούα κὲ γιὰμ. οὐνε μπρετ'
οὐνε πὲρ ζετὲ πούνε οὐ λίντζε, ἐ πὲρ
ζετὲ ἀρτζε ντὲ πότε, κὲ τ' ἀπ μαρ-
τυρὶ μπὲ τὲ θερτέτε· αἱ κὲ εἶστε γκα
ἐ θερτέτα, διφιδὸν ζένε τίμ.

38. Ἰ θότ' ἀτίγ Πιλάτου· τζέστ'
ἐ θερτέτα; ἐ πόκὲ θὰ ζετὲ, δόλι περ-
σερὶ τὲ φέν τζιφούτε, ἐ οὐ θότ' ἀτου-
ρε· οὐνε νούκὲ φέιγ ντογιὲ φαίγ μπὲ τὲ.

39. Νταστὶ ζίνε νιὲ ἀδέτ, κὲ τοῦ
λεσόιγ νιὲ νιερὶ ντὲ πάσχε· δόι ἀδὰ
τοῦ λεσόιγ γιούβετ Μπρέτν' ἐ τζι-
φούτετ;

40. Θύρρὲ πὰ φίθε νιερὶ πὰς γιά-
τεριτ, ἐ θάνε· γιὸ ζετὲ, πὸ Βαραβάνε·
ἐ Βαραβάτ ἱσ νιὲ κουσάρ.

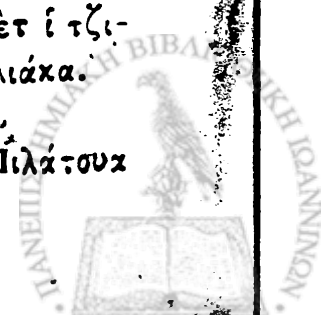
Κρίε Ενεντεμπεδγιέτετε. ιθ'. 19.

Αχιέρε ἐ μὸρρὶ Πιλάτου Ἰησοῦνε, ἐ
ἐ ράχου.

2. Ε τρίματε πλέζνε νιὲ κουρόρε,
πρέιγ φέμπαβετ ἐ γιὰ θούνε ντὲ κό-
κὲ τὲ τίγ· ἐ δὲ ἰ θέσνε νιὲ ρόπε τὲ
κούκε.

3. Ε θόσνε· φεζὸ ὦ Μπρέτ ἰ τζι-
φούτετ, ἐ ἰ ἱπνε ἀτίγ σουπλιάκα.

4. Δόλι δὰ περσερὶ Πιλάτου

τος, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἴδου, σὰς φέρω αὐτὸν ἔξω, διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι οὐδεν ἔγκλημα εὐρίσκω ἐν αὐτῷ.

5. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς ὁ Πιλάτος, Ἴδε ὁ ἄνθρωπος.

6. Ὅτε δὲ εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. λέγει πρὸς αὐτούς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν σεῖς, καὶ σταυρώσατε· διότι ἐγὼ δὲν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ ἔγκλημα.

7. Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν πρέπει νὰ ἀποθάνῃ, διότι ἔκαμεν ἑαυτὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

8. Ὅτε δὲ ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον μᾶλλον ἐφοβήθη.

9. Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον, καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Πόθεν εἶσαι σύ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρισὶν δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτόν.

10. λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Πρὸς ἐμὲ δὲν λαλεῖς; δὲν ἐξεύρεις ὅτι ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ σταυρώσω, καὶ ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ ἀπολύσω;

11. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Δὲν ἔχεις οὐδεμίαν ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ, ἐάν δὲν σοὶ ᾔτο δεδομένον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδίδων με εἰς σὲ, ἔχει μεγαλύτεραν ἁμαρτίαν.

12. Ἐκτοτε ἐζήτηε ὁ Πιλάτος νὰ ἀπολύσῃ αὐτόν· οἱ Ἰουδαῖοι ὅμως ἔκραζον λέγοντες, Ἐάν τοῦτον ἀπολύσῃς, δὲν εἶσαι φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὅστις κάμνει ἑαυτὸν βασιλέα

ἡεργιάσται, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· γιά, καὶ οὐ ἂ ντζγιερ ἀτέ γιάστέ γιούβετ, καὶ τέ κουπετόνι σὲ οὔνε κούλε φείγ ντο· νιὲ φάιγ μπὲ τέ:

5. Δόλι· δὰ γιάστέ Ἰησοῦί βέσουρε μὲ κουρόρε τέ φέμπτε, ἐ μὲ ρόπε τέ κούκε· ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· γιάβουα ἡιερίου.

6. Μὰ πόκε ἐ πᾶν' ἀτέ τέ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ κοπίγτε, θύρρε μὲ φήρτ ἐ θάνε· μπερθέε μπὲ Κρούικ, μπερθέε μπὲ κρούικ· οὐ θότ' ἀτοῦρε Πιλάτουα· μίρριε γιούβετ ἀτέ, ἐ μπερθέε μπὲ κρούικ· σὲ οὔνε νούλε φείγ ντο· νιὲ φάιγ μπὲ τέ.

7. Γιού περφέϊγκνε ἀτιγ τζιφούτε· νέβετ κέμι νόμ, ἐ σὶ κούντρ' ἔστέ νόμι ἴνε ἰ· δούγαετ τε ἡδέσε, σὲ κέρρι βέτεχεν' ἐτιγ πέρρι τέ Περντίσε.

8. Κούρ διφιοί δὰ Πιλάτουα κετέ φγιαλε, οὐ τρέμπ μὲ τέπερ.

9. Ε χίρι περσερί ντέ πραιτούκρ, ἐ ἰ θότ' Ἰησοῦίτ· γκά γέ τί; μὰ Ἰησοῦί νούκ' ἰ δὰ ἀτιγ τέ περφέφουρε.

10. Αντάιγ ἰ θὰ ἀτιγ Πιλάτουα· μούκ νούλε μὲ φλέτ; νούκ' ἐ δὲ κέ κάμ οὔρδερ τέ τέ μπερθέιγ τί μπὲ κρούικ, ἐ δὲ οὔρδερ κάμ. τέ τέ λε· σόιγ τί;

11. Γιού περφέϊγκ Ἰησοῦί· νούλε δὲ τέ κέσσε ντο· νιὲ οὔρδερ μπὲ μούα, γτέ μὲς κέ δένε τέκ τέγε λιάρταζι· πρὰ ἀντάιγ αὐ κέ μὲ δὰ' μούα ντέ δούαρρ τέ τούα, ἔστέ φαγετούαρ ντέ φάιγ τέ μὰδ.

12. Κὲ ἀχίερε ἐ παστάγε κερκὸν Πιλάτουα τὰ λεσσιὸν· ἀτέ, ἐ τζιφούτε θερρίσνε, ἐ θόσνε· ντέ λεσόφτζ κετέ, σγὲ μίκου ἰ Καίσαριτ· σὲ ψὲ τζίλι δὲ κέ πέν μ πρέτ βέτεχεν' ἐτιγ, βέτε

ἀντιλέγει εἰς τὸν Καίσαρα.

13. Ὁ Πιλάτος λοιπὸν ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον, ἔφερον ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς τὸν τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δε Γαββαθα.

14. Ἦτο δὲ παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, καὶ ὥρα περίπου ἕκτη· καὶ λέγει πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σας.

15. Οἱ δὲ ἐκραύγασαν, Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τὸν βασιλέα σας νὰ σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς, Δὲν ἔχομεν βασιλέα, εἰμὴ Καίσαρα.

16. Τότε λοιπὸν παρέδωκεν αὐτὸν εἰς αὐτοὺς διὰ νὰ σταυρωθῆ. Καὶ παρέλαβον τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγαγον.

17. Καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν ἀπὸ τοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὅστις λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθα.

18. Ὅπου ἐσταύρωσαν αὐτόν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.

19. Ἐγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος, καὶ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦτο δὲ γεγραμμένον ἸΗΣΟΥΣ Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

20. Καὶ τοῦτον τὸν τίτλον ἀνέγνωσαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων· διότι ἦτο πλησίον τῆς πόλεως· ὁ τόπος ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦτο γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαϊστὶ.

21. Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς τὸν Πιλάτον οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, Μὴ γράφῃ, Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων

κόντρῃ Καίσαριτι.

13. Σὶ διφιδὶ δὰ κετὲ φγιαλέ Πιλάτου, ἐ ντζόρι γιάστῃ Ἰησοῦνε, ἐ ντένι μπὲ βίμε ντέ βέντ κὲ θούχατε Λιθόστρωτο, ἐ Τζιφουτεριότ Γαβαθα.

14. Ε ἰὸ ἐ Πρέμπτε ἐ πάσχεσε, ἐ σαχάτι γγέρα μπὲ φιάστῃ· ἐ οὐ θότῃ τζιφούτετ, γιά, μπρέτι γιούατγ.

15. Ε ἀτὰ θούρῃ, μέρρε μέρρε, μπερθέε ἀτὲ μπὲ κρούτκ· οὐ θότ' ἀτοῦρε Πιλάτουα· μπρέτνε τούατγ τὲ μπερθέιτγ μπὲ κρούτκ, οὐ περφέιτκνε τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, νούκε ἔμι μπρέτ πὲρ βέτζε Καίσαριτι.

16. Ατὲ χέρε δὰ, ἐ δὰ ἀτὲ μπὲ δούάρῃ τὲ τοῦρε τὲ μπερθένειτγ ντέ κρούτκ, ἐ ἐμούάρῃ Ἰησοῦνε ἐ ἐ σπίνε.

17. Ε μπάτγ κρούτκν' ἐτίτγ μπὲ κράχῃ ἐ δόλ: τὲ βιγ ντέ βέντ κὲ θούχατετῃ ἰ κρέρεβετ, ἐ τζιφουτεριότ Γολγοθα.

18. Ατγὲ τὲκ ἐ μπερθίενε ἀτὲ μπὲ κρούτκ, ἐ δὲ πάσχε με τὲ δι τετγιέρε, νιὲ τέγε, ἐ νιὲ κέτέγε, ἐ ντέ μέε Ἰησοῦνε.

19. Ε δὲ Πιλάτουα σκρόι νιὲ κάρτε, ἐ γιά εἰορι μπὶ κρούτκ ἐ ἰὸ σκρούάρῃ ἸΗΣΟΥΙ ΝΑΖΩΡΕΟΥ ΜΠΡΕΤΙ Ι ΤΖΙΦΟΥΤΕΤ.

20. Ε κετὲ κάρτε ἐ διαβάσνε σού· με γκὰ τζιφούτετ' σὲ ψὲ κὲ ἄφερ γκὰ κιουτέτι βέντι κὲ οὐ μπερθίε Ἰησοῦντέ κρούτκ· ἐ ἰὸ σκρούάρῃ Τζιφουτεριότ, Φερκίότ, ἐ δὲ Λατινεριότ.

21. Αντάτγ ἰ θόσνε Πιλάτοσε τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ σὲ Τζιφούτετ, μὲε σκρούατγ Μπρέτι ἰ Τζιφούτετ,

ων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνός εἶπε, Βασιλεὺς εἶμαι τῶν Ἰουδαίων.

22. Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Ὁ γέγραφα, γέγραφα.

23. Οἱ στρατιῶται λοιπὸν, ἀφοῦ ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔκαμον τέσσαρα μερίδια, εἰς ἕκαστον στρατιώτην ἓν μερίδιον, καὶ τὸν χιτῶνα· ἦτο δὲ ὁ χιτῶν ἄρραφος, ἀπὸ ἄνωθεν ὅλος ὑφαντός.

24. Εἶπον λοιπὸν πρὸς ἀλλήλους· Ἄς μὴ σχίσωμεν αὐτὸν, ἀλλ' ἄς ρίψωμεν λαχρὸν περὶ αὐτοῦ, τίνος θέλει εἶσθαι· διὰ τὴν πληρωθῆ ἡ γραφὴ ἢ λέγουσα, « Διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτιά μου εἰς ἑαυτούς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον. » Οἱ μὲν λοιπὸν στρατιῶται ταῦτα ἔκαμον.

25. Ἰσταντο δὲ πλησίον τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ γυνὴ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ.

26. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν ὡς εἶδε τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παριστάμενον τὸν ὁποῖον ἠγάπα, λέγει πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, Γύναι, ἰδοὺ ὁ υἱός σου.

27. Ἐπειτα λέγει πρὸς τὸν μαθητὴν, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.

28. Μετὰ τοῦτο γινώσκων ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πάντα ἤδη ἐτελέσθησαν, διὰ τὴν πληρωθῆ ἡ γραφὴ λέγει, Διψῶ.

29. Ἐκειτο δὲ ἐκεῖ ἀγγεῖον πληρὸν ὕδατος· καὶ ἐκεῖνοι γεμίσαντες σπόγγον ἀπὸ ὕδατος καὶ περιθέσαντες εἰς ὕσσωπον, προσέφεραν εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ.

30. Ὅτε λοιπὸν ἔλαβε τὸ ὕδωρ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Τετέλεσται· καὶ κλίνας

πρὸς τὸ ἄνω, μύρητι ἡ Τζιφούτετ γιάμ.

22. Οὐ περφέιγκ Πιλάτου· ἀτὲ καὶ σκρόβα, σκρόβα.

23. Ε τρίματε πόκε ε μπερθιενε Ἰησοῦνε ντὲ κρούιχ, μούαρε ρόπατ' ἐτίγ· (εἰ πένε κάτερ πγιέσε, νιὲ πγιέσε πέρ τζδὸ τρίμ·) ε δὲ χιτόνε, ε χιτόνε καὶ πὰ τὲ κέπουρε, πὸ οὔαρε γκά ἄνα ε σίπερμε μπε τὲ πόστε.

24. Ε ἀντάγ θάνε νιέρι με γιάτερνε· λὲ τὲ μὸς τὰ τζγιέρεμε ἀτὲ, πὸ λὲ τὲ ὀτίεμε ὀύρτ πέρ τὲ, τζιλιτ τὲ πγιέρε· πέρ τὲ δάλλε ε βερτέτε κάρτα καὶ θὸσ, ντάιγτινε ρόπατ' ἐμία νιέρι με γιάτερνε, ε ὀτίνε ὀόρτι μπε ρόπε τίμε· κατὸ ἀδὰ πένε τρίματε.

25. Ε ἄφερ Κρούικιτ σὲ Ἰησοῦτ ρίγν' ε ἔμ· ἐτίγ, ε δὲ μότρ', ε σέμετρε τίγ, Μαρία ε Κλοπάιτ, ε δὲ Μαγδαλινὴ Μαρία.

26. Ἰησοῦι ἀδὰ σὶ πὰ μέμενε, ε δὲ Μαθητίν' ε δάσουρε καὶ κὲ μπάνε, ε ὀότε μέμεσε τίγ, φρούα, γιά πέρρι ἔτ.

27. Ε παστάγ ε ὀότε μαθητιούτ, γιά μέμα ὀτε· ε καὶ ἀτὲ χέρε, ε μόρρι ἀτὲ μαθητιού ντὲ ὀτεπὶ τὲ τίγ.

28. Πὰς κασάγ σὶ ε νιόχου Ἰησοῦι καὶ ἀχίερε κένε σόσουρε φίθε, καὶ τὲ παφούχκειγ κάρτα, ὀότε, κάμ· ἔτ.

29. Ε κὲ βένε ἀτγὲ νιὲ ἔνε πλιότ· με οὔθουλε· ε ἀτὰ σὶ βουτίανε νιὲ σφογγάρ ντ' οὔθουλε, ε ε τιλίξνε ντὲ κκλάμ, γιά προύνε ντὲ φόγε τὲ τίγ.

30. Ε πόκε μόρρι οὔθουλενε Ἰησοῦι, ὀα, οὐ τελειόσε· ε σὶ οὔγνι κό-

τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

31. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι, διὰ νὰ μὴ μείνωσιν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπειδὴ ἦτο παρασκευή, (διότι ἦτο μεγάλη ἐκείνη ἡ ἡμέρα τοῦ σαββάτου) παρεκάλεσαν τὸν Πιλάτον διὰ νὰ συνθλασθῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ νὰ σηκωθῶσιν.

32. Ἦλθον, λοιπὸν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου συνέθλασαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος μετ' αὐτοῦ.

33. Εἰς δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, δὲν συνέθλασαν αὐτοῦ τὰ σκέλη.

34. Ἄλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν ἐκέντησεν μετὰ λόγγην τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ.

35. Καὶ ὁ ἰδὼν μαρτυρεῖ, καὶ ἀληθινὴ εἶναι ἡ μαρτυρία αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖνος ἐξεύρει ὅτι ἀλήθειαν λέγει διὰ νὰ πιστεύσητε σεις.

36. Διότι ἔγειναν ταῦτα, διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή, « Ὅστων αὐτοῦ δὲν θέλει συντριφθῆ. »

37. Καὶ πάλιν ἄλλη γραφή λέγει, « Θέλουσιν ἐπιβλέπει εἰς ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐξεκέντησαν. »

38. Μετὰ δὲ ταῦτα Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Αρριμαθαίας (ὅστις ἦτο μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος ὅμως διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων,) παρεκάλεσε τὸν Πιλάτον νὰ σηκώσῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ὁ Πιλάτος ἔδωκεν ἅδελαν. Ἦλθε λοιπὸν καὶ ἐσήκωσε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

39. Ἦλθε δὲ καὶ ὁ Νικόδημος, (ὅστις εἶχεν ἔλθει πρὸς τὸν Ἰησοῦν διὰ νυκτὸς κατ' ἀρχάς,) φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ἕως ἑκατὸν λίτρας

ἔνευε δὲ Σπίρτινε.

31. Μὰ τζιφούτε, ἔνε τὲ μὸς μπέτισνε ντέ κρούικ κούρμετε τὲ Σιτούνε, σὲ ψὲ ἰσ' ἔ Πρέμπτε (σὲ διτ' ἔ ἀσάιγ' ἔ Σετούνετ κὲ ἔ μάδε') γιούλιούνε Πιλάτοσε πὲρ τὲ θιερὲ ατοῦρε κόρσῆτε ἔ τὲ γκρίχενε.

32. Βάνε δὲ τρίματε, εἰ θιενε κόφσῆτε σὲ πάριτ. ἔ δὲ τγιατέριτ κὲ κὲ μπερθιερὲ πάσχε μὲ τὲ μπὲ κρούιχε.

33. Μὰ πόκε ἐρδε τέκ Ἰησοῦι, σὶ ἔ πάνε ἀτὲ κὲ πὰτ βδέκουρε ἀτὲ χέρρε, νοῦκ' ἰ θιεννε ἀτιγ κόφσῆτε.

34. Πὸ νιὲ γκὰ τρίματε, ἔ γάπι πρίνιεν' ἐτιγ μὲ σιῦ ἔ ἀτὲ τζίστ δόλι φιάκ ἔ δὲ οὔγε.

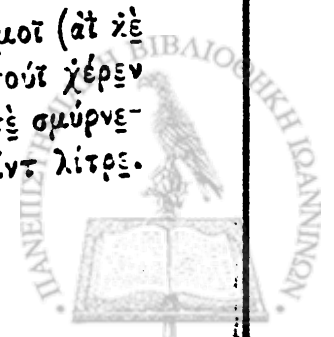
35. Εκοῦσ' ἔ πὰ ἔ δεφτόν' ἔ μαρτυοῖα ἐτιγ ἔστ' ἔ βεροτέτε, ἔ ἀτ' ἔ δι' κὲ θότε τὲ βερετένε κὲ τὲ πεσόνη ἔ δὲ γιούβετ.

36. Σὲ ψὲ κὲτὸ οὐ πένε, κὲ τὲ δάλλε κάρτα ἔ βερτέτε· δὲ τὲ μὸς θίχτετε ντονιὲ γκὰ ἔστερατ' ἐτιγ.

37. Ε πάφενε τγιατέρ κάρτε θότε· δὲ τὲ βεστρόγενε μπά τὲ κὲ ἔ κάνε σπούαρε.

38. Πὰς κὲτοῦρε Ἰωσίφη γκὰ Αρριμαθία (μαθητίου ἰ Ἰησοῦιτ, πὸ ἰ φσέγουρε πὲρ φρίκὲ τὲ Τζιφούτετ) γιούλιούτ Πιλάτοσε πὲρ τὲ μάρρῆ κούρμιν' ἔ Ἰησοῦιτ. ἔ ἰ δὲ οὔρδερ Πιλάτουα· βάτε ἀδὰ ἔ ἔ γκρίτ κούρμιν' ἔ Ἰησοῦιτ.

39. Ερδι ἔ δὲ Νικόδημοῖ (ἀτ' κὲ πὰτ βάτουρε νάτενε τέκ Ἰησοῦι χέρρεν ἔ πάρε) ἔ πρὸ νιὲ μίγμε τὲ σμύρνεσὲ ἔτ' ἀλόιτ γγέρα μπὲ νιὲ κίντ λίτραε.

40. Ἐλάβον λοιπὸν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδεσαν αὐτὸ μὲ σάβανα μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς εἶναι συνήθεια εἰς τοὺς Ἰουδαίους νὰ ἐνταφιάζωσιν.

41. Ἦτο δὲ ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ἐσαυρώθη, κήπος, καὶ ἐν νῷ κήπου μνημεῖον νέον, εἰς τὸ ὁποῖον οὐδεὶς ἔτι εἶχε τεθῆ.

42. Ἐκεῖ λοιπὸν ἔθεσαν τὸν Ἰησοῦν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, διότι ἦτο πλησίον τὸ μνημεῖον.

ΚΕΦ. κ'. 20.

ΤΗΝ δὲ πρώτην τῆς ἐβδομάδος Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον τὸ πρῶτ', ἐνῶ ἔτι ἦτο σκότος, καὶ βλέπει τὸν λίθον σηκωμένον ἔκ τοῦ μνημείου.

2. Τρέχει λοιπὸν καὶ ἔρχεται πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν, τὸν ὁποῖον ἠγάπη ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐσήκωσαν τὸν Κύριον ἔκ τοῦ μνημείου, καὶ δὲν ἐξεύρομεν ποῦ ἔθεσαν αὐτόν.

3. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, καὶ ἦρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον.

4. Ἐτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέτρεξε ταχύτερον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον.

5. Καὶ παρακύψας, βλέπει κείμενα τὰ σάβανα· δὲν εἰσῆλθεν ὅμως.

6. Ἐρχεται λοιπὸν ὁ Σίμων Πέτρος ἀκλουθῶν αὐτόν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ σάβανα κείμενα,

7. Καὶ τὸ σουδάριον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, κείμενον οὐχὶ ὁμοῦ μὲ τὰ σάβανα, ἀλλὰ χωρι-

40. Ε μούαρρῃ ἀδὰ κούρμιν' ἐ Ἰησοῦιτ, ἐ ἐ πρῆστουάλε ἀτέ μὲ τζαρτζάφε πᾶσῃ μὲ μυρουδί, σὶ κούντρε ἐ κᾶνε ἀδέτνε τζιφούτε τὲ κλάσνε ντὲ θάρρ.

41. Ε ντὲ θέντ κῆ οὐ μπερθίε μπῆ κρούιτ ἴτ κόφῆτε, ἐ ντὲ κόφῆτε βάρρ ἰ ρί, κῆ ἐ δὲ νούκῆ κῆ θένε νιερί μπῆ τέ.

42. Ατγὲ δᾶ πῆρ τὲ Πρέμπτε τὲ Τζιφούτετ, ἐ θούνε Ἰησοῦνε, σὲ ψὲ κῆ ἄφερ βάρρι.

Κρίε Ἐνεζέτετε. κ'. 20.

Π τὲ πάρενε δίτε τὲ γιάβεσε Μαγδαληνὴ Μαρία θέτε κῆ μεγγές πᾶ κδίρε· ἐ δὲ ντὲ βάρρ· ἐ ὄεχ κῆ κῆ γκρίγτουρε φούρι γκᾶ βάρρι.

2. Οὐ λεῖσοῦχ δᾶ ἐ βάτε τὲ Σίμων Πέτρουχ, ἐ δὲ τὲ τγιάτερι μαθητ κῆ κῆ Ἰησοῦι τὲ δᾶσούρε, ἐ οὐ θότ ἀτούρε· ἐ γκρίγτινε ζότνε γκᾶ θάρρ· ἐ νούκῆ δίμε κού ἐ θούνε ἀτέ.

3. Δόλι δᾶ Πέτρουα, ἐ δὲ τγιάτερι μαθητι, ἐ θίγνε ντὲ βάρρ.

4. Ε θραπετίγνε τὲ δι πᾶσῃ, πῆ ὅτ μαθητίου τγιάτερ βραπετόι μὲ φόρτ σὲ Πέτρουα, ἐ ἀρρίου μὲ πῆρπᾶρα ντὲ θάρρ.

5. Ε σὶ οὐ οὔγ πᾶ τζαρτζάφετε ὄτιρε μπῆ νᾶνε· πῶ νούκῆ χίρι ντὲ θάρρ.

6. Ερδι δᾶ ἐ δὲ Σίμων Πέτρουα τούκ' ἐ ἔτζουρε πᾶσ ἀτιγ, ἐ χίρι ντὲ βάρρ, ἐ ὄεχ τζαρτζάφετε μπῆ νᾶνε.

7. Ε δὲ δεστεμέλε κῆ πᾶτ κένε μπῆ κρίε τὲ τιγ, κῆ νούκῆ κῆ πᾶσῃ μὲ τζαρτζάφε, πῶ πῆστγέλλτουρε

στά τετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον.

8. Τότε λοιπὸν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἕλ-
λος μαθητῆς, ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ
μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ ἐπίστευτε.

9. Διότι δὲν ἐνόουν ἔτι τὴν γρα-
φὴν, ὅτι πρέπει αὐτὸς νὰ ἀναστῆθῆ
ἐκ νεκρῶν.

10. Ἀνεχώρησαν λοιπὸν πάλιν
εἰς τὰ ἴδια οἱ μαθηταί.

11. Ἡ δὲ Μαρία Ἰστατο πλησίον
τοῦ μνημείου κλαίουσα ἔξω· ἐνῶ
λοιπὸν ἐκλαίεν, ἐκυψεν εἰς τὸ μνη-
μεῖον,

12. Καὶ εἶπεν δύο ἀγγέλους με-
λευκὰ ἱμάτια καθήμενους, ἓνα πρὸς
τὴν κεφαλὴν, καὶ ἓνα πρὸς τοὺς πόδας,
ἐκεῖ ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

13. Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὴν ἐ-
κεῖνοι, Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει πρὸς
αὐτοὺς, Διότι ἐσῆκωσαν τὸν Κύριόν
μου, καὶ δὲν ἐξεύρω ποῦ ἔθεσαν αὐτόν.

14. Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἐστρά-
φη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰη-
σοῦν ἰστάμενον, καὶ δὲν ᾔγνωρεν ὅτι
εἶναι ὁ Ἰησοῦς.

15. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς,
Γύναι τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; Ἐκεί-
νη νομίζουσα ὅτι εἶναι ὁ κηπουρὸς,
λέγει πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἐὰν σὺ ἐσῆ-
κωσας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθεσας
αὐτόν, καὶ ἐγὼ θέλω σηκῶσαι αὐτόν.

16. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς,
Μαρί· Ἐκείνη στραφείσα, λέγει πρὸς
αὐτόν, Ραββουνί· τὸ ὅποιον λέγεται,
Διδάσκαλε.

17. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς,
Μήμου ἄπτου· διότι δὲν ἀνέβην ἔτι
πρὸς τὸν Πατέρα μου· ἀλλ' ὕπαγε
πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπέ
πρὸς αὐτούς, Ἀναβάνω πρὸς τὸν
Πατέρα μου καὶ Πατέρα σας, καὶ
Θεὸν μου καὶ Θεὸν σας.

ντὲ νιὲ θέντ μπὲ νιάνε.

8. Ἀτὲ χέρε δὰ χίρι εἰ δὲ τγιατὲρι
μαθητὶ χὲ πὰτ ἀρδουρε μὲ περπὰρα
ντὲ θάρρ, ἐ πὰ, ἐ πεσόι.

9. Σὲ ψὲ σὲ διγνε εἰ δὲ κάρτενε,
χὲ κὶ δούγαεῖγ τὲ γγιαλεῖγ γκα τὲ
βδέκουριτε.

10. Οὐ κθιενε δὰ περσερι μαθη-
τέιγτε ντὲ στεπί.

11. Ε Μαριαγια βίγτε περγιάστα
θάρριτ, ἐ κιαῖγ. ἐ τέκ κιάντε, εὐγνι
κόχενε ντὲ θάρρ.

12. Ε σὲχ δι Ἐγγεῖγ θάδουρε ντὲ
τὲ πάρδα, χὲ βίγνε νιέρι γκα κρέι,
τγιατὲρι γκα χέμπετε ἀτγὲ τέκ πὰ-
σουρε κένε κούρυνί Ἰησοῦιτ.

13. Ε ἀτὰ ἰθάνε ἀσάιγ· ὦ φρούα,
ψὲ κιάν; οὐ θότ' ἀτοῦρε· σὲ ψὲ γκριγ-
τινε Ζότνε τιμ, ἐ νοῦχὲ δι σὲ κού ε
βούν' ἀτέ.

14. Ε πὸκε θὰ χετὸ οὐ κθιε μπὲ
τὲ πράπε, ἐ σὲχ Ἰησοῖνε μπὲ χέμπε'
κὸ νοῦχ' ἐ νιόχου χὲ κὲ Ἰησοῦι.

15. Ἰ θότ' ἀσάιγ Ἰησοῦι· ὦ φρούα,
ψὲ κιάν; τζίλε χερχόντι; ἐ ἀγιό παν-
τέχου σὲ κὲ ζότι ἰ κόφστιτ, ἰ θότ'
ἀτιγ, Ζότ, ντὲ μέρρε τι ἀτέ, θού-
αῖγμε κού ε βούρρε ἀτέ, ἐ οὔνε δὸ
τὰ γχερὲ ἀτέ.

16. Ἰ θότ' ἀσάιγ Ἰησοῦι, Μαρί·
οὐ κθιε ἀγιό· ἐ ἰ θότ' ἀτιγ· Ραβουνί,
χὲ δὸ μὲ θένε, Δάσκαλ.

17. Ἰ θότ' ἀσάιγ Ἰησοῦι, μὸς μὲ
ζέ, σὲ ψὲ νοῦχὲ κὰμ χίπουρε εἰ δὲ τέ
παπαῖ ἰμ' πὸ χαιγδε ντὲ βελαζερ τὲ
μι, ἐ θούαγιου ἀτοῦρε· χίπεῖγ τὲ
πακαῖ ἰμ, ἐ πακαῖ γιούαῖγ, ἐ τέ
Περντία ἰμ, ἐ Περντία γιούαῖγ.

18. Ἐρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἀπαγγέλλει πρὸς τοὺς μαθητάς, ὅτι εἶδε τὸν Κύριον καὶ ὅτι εἶπε ταῦτα πρὸς αὐτήν.

19. Τὸ ἑσπέρας λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τῆς πρώτης τῆς ἑβδομάδος, ἐνῶ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι, ὅπου οἱ μαθηταὶ ἦσαν συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐσταθῆ εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἰρήνη ὑμῖν.

20. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν λοιπὸν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον.

21. Εἶπε δὲ πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Εἰρήνη ὑμῖν καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ Πατήρ, καὶ ἐγὼ πέμπω ἐσῆς.

22. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεπύθη καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον.

23. Ἄν τινὼς συγχωρήσῃ τὰς ἀμαρτίας, εἶναι συγχωρημέναι εἰς αὐτούς· ἂν τινὼν κρατῆτε, εἶναι κρατημένοι.

24. Θωμᾶς δὲ, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, δὲν ἦτο μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς.

25. Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ ἄλλοι μαθηταί, Εἶδομεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐάν δὲν ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, δὲν θέλω πιστεύσει.

26. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτῶ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς ἐνῶ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι, καὶ

18. Βάτε Μαγδαλινὴ Μαρία, τοῦ ῥεφέγε Μαθητίβετ, καὶ πὰ Ζότνε, ἐκετὸ ἰ ὕ ἀσαίγ.

19. Ε σι οὐ ἔρρ ἀτὲ δίτε τὲ πάρεν' ἐ γιάβεσε κούρ κένε δίερτε μπίλτουρε, τὲκ κένε μπεγέδουρε μαθητέιγτε γὰ φοίκα ἐ Τζιφούτετ, ἔρδι Ἰησοῦι, ἐ ντένι ντένι-μέε, τὲ τουρε, ἐ οὐ θότ' ἀτουρε. Πάικ μπε γιούβετ.

20. Ε σι θὰ κατὲ, οὐ δεφτόι ἀτουρε δούκρῶτε, ἐ δὲ πρίνιεν' ἐτίγ' ἐ οὐ φεζούνε μαθητέιγτε σι πάνε Ζότνε.

21. Οὐ θότε δὲ περτερι ἀτουρε Ἰησοῦι· πάικ μπε γιούβετ' σι κούντρε μὲ δεφτόι μούκ πατάι, ἐ δὲ οὐν' οὐ δεφτόιγ γιούβετ.

22. Ε σι θὰ κατὲ, φοίγτι μπὲ τὰ, ἐ οὐ θότ' ἀτουρε· μέρρι Σπίρτ Σένγτ.

23. Κούιγτ τὲ ντεγένη φάγετε. ἰ γιάνε ντεγίρεε, ἐ κούιγτ τὲ γιὰ μπάλι, ἰ γιάνε μπάλιγτουρε.

24. Ε Θωμάι νιὲ γὰ τὲ διμπεδγιτέε καὶ κινύχειγ δίδυμο, νοῦκ' ἴσ μὲ ἀτὰ πὰτῆε κούρ ἔρδι Ἰησοῦι.

25. Ε ἰ ὁσῆνε ἀτίγ τὲ τγιέρτε μαθητί· πὰμ Ζότνε, μὰ ἀτὲ οὐ θὰ ἀτουρε· ντέ μὲε πὰτζια ντέ δούκρῶ τὲ τίγ πλιάφεν' ἐ περόναβετ, ἐ τὲ βὲ φίστινε τίμ ντέ ἔεντ τὲ περόναβετ, ἐ τὲ βὲ δόρβνε τίμ ντέ πρίνιε τὲ τίγ, νοῦκε πεσειγ.

26. Ε πὰε τέτεδίτετ πάμετα κένε 'μαθητίτε ντέ ὅτεπι, ἐ δὲ Θωμάι πὰτῆε μὲ τὰ· βγιέν Ἰησοῦι ντόνε πὲ κένε διέρρτε μπίλτουρε, ἐ κεντρόι ντέ

εστάθη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν, Εἰρήνη ὑμῖν.

27. Ἐπειτα λέγει πρὸς τὸν Θωμᾶν, Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἐδῶ, καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου· καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός.

28. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου.

29. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Ἐπειδὴ μὲ εἶδες, Θωμᾶ, ἐπίστευσας· μακάριοι ὅσοι δὲν εἶδον, καὶ ἐπίστευσαν.

30. Καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὰ ὅποια δὲν εἶναι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

31. Ταῦτα δὲ ἐγράφησαν, διὰ νὰ πιστεύσητε ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ πιστεύοντες· νὰ ἔχητε ζωὴν ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Κεφ. κ'.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν παλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητάς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφανέρωσε δὲ οὕτως·

2. Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναήλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι δύο ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

3. Λέγει πρὸς αὐτοὺς Σίμων Πέτρος, Ὑπάγω νὰ ἀλιεύσω. Λέγουσι, πρὸς αὐτὸν, Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ. Ἐξῆλθον καὶ ἀνέβησαν εἰς τὴν πλοιονεύθου, καὶ κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα δὲν ἐπέλασαν οὐδέν.

μὲς, ἐ οὐ θὰ πάξ μπε γιούβετ.

27. Ε παῦτάγῃ ἰ θότῃ Θωμάτ, ἰγιέρῃ φῖῦτινε τέντ χεῖτῶν ἐ σῖχ δού- ἀρῶτ' ἐμί· ἐ πγιέρῃ δόρῶνε τέντε, ἐ εῦρῶνε ντῆ ἰοῖνε τιμε, ἐ μὸς οὐ ἰῆν ἰ πᾶ ἰέσε, πὸ πῆσὸ.

28. Ε οὐ περφέτῃκ· Θωμάτ, ἐ ἰ θότ' ἀτιγ' Ζότι ἰμ, ἐ δὲ Περντία ἰμε.

29. ἰ θότ' ἀτιγ' ἰησοῦ, σὲ ψὲ μὲ πὲ Θωμά, ἰεσῶθε· λιοῦμ· ἀτὰ χε νού- χε πάνε, ἐ πῆσούανε.

30. Γιάνε ἐ δὲ ὀνόμα τῆ τγιέρα νισῖνε πῆβῶ· γὰ ἰησοῦ περπᾶρα μαθητίβετ σὲ τιγ, χε σγιάνε ὀκρούα- σε ντῆ χετῆ' κῆρτε.

31. Ε χετὸ οὐ ὀκρούανε, χε τῆ πῆ- σόνι, σὲ ἰησοῦ· ἔῦτε Κρίσῖ ἰ πῆβῶ ἰ Περντίσε· ἐ χε σὶ τῆ πῆσόνι ντ' ἔμερ τῆ τιγ, τῆ χῖνε γέιε τῆ πᾶ σῆσουρε.

Κρίε Εἰνεζῆτ· εἰνετῆ, κᾶ. 21.

Πᾶς χετοῦρε δεφτόῖ περσερὶ θέτε- χεν' ἐτίγ ἰησοῦ ντῆ μαθητῆ τῆ τιγ ντῆ δετ τῆ Τιβεριάδεσε· ἐ ἐδεφτόῖ χεῖστού·

2. Κένε φῖῃε ἰάῦχε Σίμων· Πέ- τρουα, ἐ δὲ Θωμάτ χε κιοῦχαετγ δίδυ- μο, ἐ δὲ Ναθαναήλη χε κὲ γκᾶ Κα- νᾶγια ἐ Γαλιλαίσε, ἐ δὲ πῖγτ' ἐ Ζε- βεδαίσε· ἐ δὲ δῖ. τῆ τγιέρῃ γκᾶ μα- θητέγῃ' ἐτίγ.

3. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Σίμων Πέτροα, θέτε τῆ φιοῦαγ πῖσᾶ· ἰθόν' ἀτιγ' βῖ- γεμῆ, ἐ δὲ νὰ μὲ τι ἰάῦχε· δούαλε ἐ χῖπνε μὲ τῆ ὀπέιγτα ντῆ βᾶρῆ, ἐ ἀτῆ νᾶτῆ νούχε ζοῦνε φῆ φῶρῆ.

4. Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἤδη πρῶτ, ἐστάθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· δὲν ἐγνώριζον ὅμως οἱ μαθηταὶ ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς.

5. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Παιδιά, μήπως ἔχετε τι προσφάγιον; Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν, Οὐχί.

6. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ῥίψατε τὸ δίκτυον εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου, καὶ θέλατε εὐρεῖ. Ἐῤῥίψαν λοιπὸν, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν πλέον νὰ σύρωσιν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων.

7. Λέγει λοιπὸν πρὸς τὸν Πέτρον ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἠγάπησεν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ Κύριος εἶναι. Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος ἀκούσας ὅτι εἶναι ὁ Κύριος, ἐζώσθη τὸ ἐπένδυμα, (διότι ἦτο γυμνός,) καὶ ἔῤῥιψεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν.

8. Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ ἦλθον μὲ τὸ πλοῖαριον, (διότι δὲν ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' ἕως διακοσίας πήχας,) σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.

9. Καθὼς λοιπὸν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην, καὶ ὄψαριον ἐπικειμένον, καὶ ἄρτον.

10. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Φέρετε ἀπὸ τῶν ὄψαριων, τὰ ὅποια ἐπιάατε τῶ·α.

11. Ἀνέβη Σίμων Πέτρος, καὶ ἔσυρε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, γέμον ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πενήκοντα τριῶν· καὶ ἐνῶ ἦσαν τόσοι, δὲν ἐσχίσθη τὸ δίκτυον.

12. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐλθετε, γευματίσατε. Οὐδεὶς ὅμως τῶν μαθητῶν ἐτόλμα νὰ ἐξετάσῃ αὐτὸν, Σὺ τίς εἶσαι; ἐξεύροντες ὅτι εἶναι ὁ Κύριος.

4. Ἐ πόκε οὐ κδι, Ἰησοῦ ρίγ μπάνε τὲ δέτιτ, πὸ μαθητέιγτε νοῦκ' ἐ νόχνε κὲ κὲ Ἰησοῦ.

5. Οὐ θότ' ἀδὲ ἀτοῦρε Ἰησοῦ' ὀγιέλυ, κένη φὲ κάφσε πὲρ τὲ γκρένε; γι:οῦ περφέ:γκνε ἀτιγ, γιό.

6. Ἐ δὲ αἱ οὐ θὰ ἀτοῦρε ὀτίρρι ὀγιέτνε μπάνε τὲ ὀγιαθετε τὲ βάρξεσε, ἐ δὲ τὲ φένη' ἐ ὀτίνε δὲ, ἐ νοῦκὲ μούντνε μὲ τὰ χίλνε ἀτὲ γκὰ πί:σκιτ' ἐ ὀούμνε.

7. Ἐ μαθητίου κὲ κὲ ἰ δά:σουρε γὰ Ἰησοῦ ἰ θότνε Πέτροσε· Ζότι ἔ: ὀτνε' ἐ Σίμων Πέτρονα, πόκε διφιδί:σε Ζότι ἔ:τνε, βουῤῥρι ῥά:σενε μπε κρὰ:χε (σὲ ψὲ ἔ:σ λιακουρί:κ) ἐ οὐ χὰδ ντὲ δέτ.

8. Ἐ τὲ τγιέρνετνε μαθητέιγ ἔρδε μὲ βάρχε (σὲ ὀκένε λιὰρφ γκὰ δέου, πὸ γγέρνα δικίντ κούτ) ἐ χίλνε ῥγι:έτνε κὰ:σὲ μὲ πί:σκ.

9. Ἐ πόκε δούκνε μπε ρὲ, ὀόχενε φατὶ θυγγίλλ δέζουρε, ἐ μπι ἀτὸ κὲ βέ:νε νιὲ πί:σκ, ἐ δὲ πού:νε.

10. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦ' κί:ρρι γκὰ πί:σκιτε κὲ ζούτε νταῶτι.

11. Χίπι Σίμων Πέτρονα, ἐ γόκι ῥγιέτνε μπε δέ, πλιότ μὲ νιὲκίντ ἐ πεσεδγιέτνε ἐ τρὲ πί:σκ τὲ μεδλίγ' ἐ ντόνιε σὲκένε κὰ:κε, νοῦκ' οὐ τζιούαρ ῥγιέτι.

12. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦ' ἔγιανι τὲ δρέκени' ἐ νοῦκὲ φουζὸν ντονιὲ γκὰ μαθητέιγτε τὰ ζετὰζ ἀτὲ, τζίλι γὲ τί: σὲ ψὲ ἐ δίγνε κὲ κὲ Ζότι.

13. Ἐργεταὶ λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ δίδει εἰς αὐτοὺς, καὶ τὸ ὄψϊον ὁμοίως.

14. Αὕτη ἦτο ἡδὴ τρίτη φορὰ καθ' ἣν ὁ Ἰησοῦς ἐφανερώθη εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἀφοῦ ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν.

15. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐγευματίσων, λέγει πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον ὁ Ἰησοῦς, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με περισσότερον τούτων; λέγει πρὸς αὐτὸν, Ναὶ Κύριε, σὺ ἐξέυρεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. λέγει πρὸς αὐτὸν, Βόσκει τὰ ἀρνία μου.

16. λέγει πρὸς αὐτὸν πάλιν δευτέραν φορὰν, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; λέγει πρὸς αὐτὸν, Ναὶ, Κύριε, σὺ ἐξέυρεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. λέγει πρὸς αὐτὸν, Ποίμανε τὰ πρόβατά μου.

17. λέγει πρὸς αὐτὸν τὴν τρίτην φορὰν, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος, ὅτι εἶπε πρὸς αὐτὸν τὴν τρίτην φορὰν, Ἀγαπᾷς με; καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, σὺ ἐξέυρεις τὰ πάντα· σὺ γνωρίζεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Βόσκει τὰ πρόβατά μου.

18. Ἀληθῶς, ἀληθῶς τοὶ λέγω, ὅτε ἦτο νεώτερος, ἐζώνωνες περὶ τὸν, καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ἀφοῦ ὁμοίως γηράσῃς, θέλεις ἐκτείνειν τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος θέλει σὲ ζῶσει, καὶ θέλει σὲ φέρει ὅπου δὲν θέλεις.

19. εἶπε δὲ τοῦτο, δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον μέλλει νὰ δοξάσῃ τὸν Θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν, λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀκολούθει μοι.

20. Στραφαίς δὲ ὁ Πέτρος, βλέπει ἀκολουθοῦντα τὸν μαθητὴν, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, ὅστις καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆ-

13. Κιάσετε δὲ Ἰησοῦι, ἑ. μέρρ κούλανε, ἑ οὐ ντάν ἀτουρε, αὔτου ἑ δὲ πίζανε.

14. Κεγιδ ἔστ· ἐ τρίτα χέρε χἑ οὐ δεφτουζ Ἰησοῦι ντέ μζοητείγ τέ τίγ· σὶ οὐ γγιαλ γατ τέ βδέκωοιτε.

15. Ε σὶ οὐ δρέκνε, ἑ θότῃ Ἰησοῦι Σίμων Πέτροσε· Σίμων ἑ πίζρι ἑ Ἰωνᾶτε, μἑ δὲ μούα μἑ τέπερ σἑ χετᾶ; ἑ θότ· ἀτίγ, μἑ τέ βερτέτα ὦ Ζότ· τί ἑ δὲ χἑ τέ δούα τί ἑ θότ· ἀτίγ· κουλότ δέντ' εἰα.

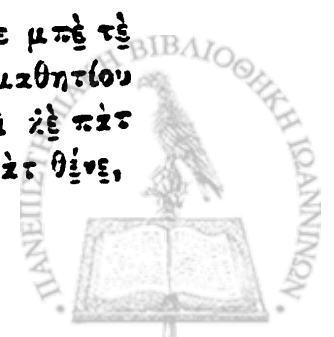
16. ἑ θότ· ἀτίγ πἑρ σἑ δίτιτ, Σίμων ἑ πίζρι ἑ Ἰωνᾶτε, μἑ δὲ μούα; ἑ θότ· ἀτίγ· μἑ τέ βερτέτα, ὦ Ζότ· τί ἑ δὲ χἑ τέ δούα τί ἑ θότ· ἀτίγ· κουλότ δέντ' εἰα.

17. ἑ θότ· ἀτίγ τέ τρίτενε χέρε, Σίμων ἑ πίζρι Ἰωνᾶτε, μἑ δὲ μούα; οὐ χιλμούα Πέτρονα, σἑ ψἑ ἑ θἑ ἀτίγ τέ τρίτενε χέρε, μἑ δὲ μούα; ἑ ἑ θἑ ἀτίγ· Ζότ, τί ἑ δὲ τέ γίθῃα, τί ἑ νἑχ χἑ τέ δούα τί ἑ θότ· ἀτίγ Ἰησοῦι· κουλότ δέντ' εἰα.

18. Βερτέτ, βερτέτ τέ θἑμ τίγ, κούρ γέτε μἑ ἑρρι ἑ γγέσγε βέτεχενε, ἑ ἑτἑγε τέκ δόγε· μἑ κούα τέ μπλιχέτῃ, δὲ τέ ντέρτῃ δούαρρε· ἑτούα, ἑ δὲ τέ τέ γγέσγε γιγιάτερ, ἑ δὲ τέ βἑτῃ τέκ νούλἑ δὲ.

19. Ε χἑτέ γιἑ θἑ· τέ σἑνὸν μετῃ φἑρε βδέλεγε δούατἑ τέ ντερῶν Περντίνἑ ἑ σὶ θἑ χἑτέ, ἑ θότ· ἀτίγ, ἑγια πἑς μέγε.

20. Ε Πέτρονα σὶ οὐ κθἑε μἑπἑ τέ πἑρε σἑχ χἑ ἑ ἑιν πἑς ἀτ μαθητεῖου χἑ χἑ ἑ δἑσουρε τέ Ἰησοῦι, ἀὶ χἑ πἑτ ἑρἑρε μἑπἑ φἑτἑ τέ τίγ, ἑ ἑ πἑτ θἑνε.

θος αὐτοῦ, καὶ εἶπε, Κύριε, τίς εἶναι ὁ παραδίδων σε;

21. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, οὗτος δὲ τίς;

22. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν αὐτὸν θέλω νὰ μένη ἕωσοῦ ἔλθω, τί πρὸς σέ; σὺ ἀκολουθεῖ μοι.

23. Διεδόθη λοιπὸν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος δὲν ἀποθνήσκει. Ὁ Ἰησοῦς ὁμοίως δὲν εἶπε πρὸς αὐτὸν, ὅτι δὲν ἀποθνήσκει, ἀλλ' Ἐὰν θέλω αὐτὸν νὰ μένη ἕωσοῦ ἔλθω, τί πρὸς σέ;

24. Οὗτος εἶναι ὁ μαθητῆς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ γράψας ταῦτα καὶ ἐξεύρομεν, ὅτι εἶναι ἀληθῆς ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

25. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, τὰ ὅποια ἐὰν γραφθῶσι καθ' ἑν, οὐδ' αὐτὸς ὁ κόσμος νομίζω θέλει χωρήσει τὰ γραφόμενα βιβλίῳ. Ἀμήν.

Ζήτ, τζίλι ἔστ' αἶ κέ δὸ τέ τε παραδόσγει;

21. Σι πὰ κετέ Πέτροα, ἰ θότ' Ἰησοῦιτ' Ζήτ, πέρ κετέ τζόδ τέ γέτε;

22. Ἰ θότ' ἀτιγ Ἰησοῦι, ντέ δάτζια οὔνε κέ τέ μπέτετε αἶ γγέρα σά τέ βιγ. τζτέ βεγέν τιγ; τι ἔγια πὰς μέγε.

23. Αντάιγ οὐ χάπ κεγιό φγιαλέ ντέ βελάζερ, σέ αἶ μαθητι νούκε βδες ἔ νούκε θά Ἰησοῦι σέ νούκε βδες, πὸ ντέ δάτζια κέ τέ μπέτετε αἶ γγέρα σά τέ βιγ, τζτέ μπρόδουρε κέ τί;

24. Κούιγ ἔστε μαθητίου, κέ ἔπ μαρτυρι πέρ κετή, ἔ κέ σκρόι κετό' ἔ δὲ ἔ δίμε κέ ἔστ' ἔ βερτέτε μαρτυρία ἐτίγ.

25. Γιάνε ἔ δὲ τέ τγιέρα πούνε-ρα πέρρε γκά Ἰησοῦι, κέ τέ κέ τέ σκούχισνε ἕνε γκά ἕνε, κεσόιγ κέ ἀς φίθε δέου σμούντ τι ντζιγ κάρτερε κέ κέ δέσνε τέ σκούχισνε. Βερτέτ.

